

BREVIARIUM

ROMANUM.

BREVIARIUM

ROMANUM.

BREVIARIUM

ROMANUM

EX DECRETO SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI RESTITUTUM,

S. PII V. PONTIFICIS MAXIMI

JUSSU EDITUM

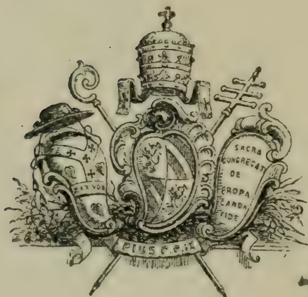
CLEMENTIS VIII. ET URBANI VIII.

AUCTORITATE RECOGNITUM,

CUM OFFICIIS SANCTORUM

NOVISSIME PER SUMMOS PONTIFICES USQUE AD HANC DIEM CONCESSIS.

PARS VERNA.

MECHLINIÆ
H. DESSAIN, SUCCESSOR P. J. HANICQ,
SUMMI PONTIFICIS, S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE
ET ARCHIEP. MECHL. TYPOGRAPHUS.

M. D. CCC. LXIV.

EX DECRETORUM REGISTRO

S. RITUUM CONGREGATIONIS

HÆC AD BREVIARIUM ROMANUM ATTINENT.

SACRA Rituum Congregatio declaravit et decrevit, non potuisse post Bullam S. Pii V, de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam Sæculares quam Regulares, addere Kalendariis, etiam propriis, Sanctorum Officia, nisi ea duntaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis, vel sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur : neque propria auctoritate, quovis prætextu, mutare ritum, qui habetur in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii, in altiorem ritum : neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

Item vetuit et prohibuit celebrari per totam civitatem vel Diœcesim, etiam de cujuscumque Ordinarii auctoritate, Festum cum Officio, eo quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia, sed tantum in ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu ubi asservatur corpus aut insignis Reliquia, et non alibi.

Insignes autem Reliquias declaravit esse caput, brachium, crus, aut illam partem corporis, in qua passus est Martyr, modo sit integra, et non parva, et legitime ab Ordinariis approbata.

De sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, et aliis Festis, de quibus in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii nihil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituatur, sed omnino consulatur Sacra Rit. Congr.

Decretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, et impressum, omnino servetur.

Et hæc omnia decrevit, statuit, et mandavit, innovando pœnas Constitutionis S. Pii V. respective.

Facta demum relatione horum Decretorum Sanctissimo D. N. Urbano Papæ VIII. ea laudavit et approbavit, atque ab omnibus ubique sub prædictis pœnis servari præcepit, necnon in novis Breviariis de mandato Sanctitatis suæ imprimendis apponi jussit.

Loco ✝ Sigilli.

T. TEGRIMIUS, *Episc. Assisiens. Secret.*

VERNA. *

EJUSDEM PRO SANCTIS

AD LIBITUM.

Eadem Sacra Rituum Congregatio. habita die 2 Decembris 1673, statuit ex mandato Clementis X. Festa Sanctorum ad libitum in posterum non esse transferenda, si eorum festivitas incidat in diem Dominicam, vel aliquam diem Festorum mobilium; sed tunc illo anno eorum Officia esse omittenda. Quod ipsum postea Innocentius Papa XI. in Congreg. habita 24 Januarii 1682 generali Decreto confirmavit, et extendit insuper etiam ad Octavas et Natalitia Sanctorum, de præcepto in aliqua Religione vel Diœcesi, ex indulto Apostolico recitanda. Ita ut ne quidem dictis Festis, vel Octavis Festa ad libitum tunc incidentia possint recitari, sed omitti prorsus debeant.

Permisit tamen, ut Festum translatum quod alias eo die celebrandum foret, in alium diem non impeditum transferatur: item ut eodem die omitti possit Officium semel per hebdomadam, aut mensem recitandum ex indulto Apostolico, ut ita locus sit celebrando Officio ad libitum.

EJUSDEM PRO SANCTIS

IN MARTYROLOGIO NON DESCRIPTIS.

Officia Sanctorum ratione Corporis, seu insignis Reliquiæ recitanda ex Decr. Sac. Rit. Cong. 11 Augusti 1691 intelligi debere de Sanctis duntaxat in Martyrologio Romano descriptis, et dummodo constet de identitate Corporis, seu Reliquiæ insignis illiusmet Sancti, qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus: de ceteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a S. Sede non fuerit specialiter concessum, Officia recitari, et Missas celebrari vetuerunt, non obstante quod ipsorum Corpora vel insignes Reliquiæ in Ecclesiis asserventur, quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis debitam Fidelium venerationem (prout hactenus servatum est) exhibendam esse censuerunt, sed absque Officio et Missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officium, aliisque in Constitutione S. Pii V. contentis. Die 11 Augusti 1691, et Sanctissimus approbavit die 19 Octobris ejusdem anni 1691.

Loco ✝ Sigilli.

J. Vallemanus, *S. R. C. Secret.*

DECRETA GENERALIA

CIRCA RUBRICAS.

Cum Sacrorum Rituum Congregationi demisse supplicatum fuerit sequentia dubia declarare :

Primum. An, cum multis Congregationibus, Religionibus, sive Ecclesiis, vel Nationibus concessum sit a Sancta Sede Apostolica, ut semel, vel pluries in singulis hebdomadis, vel mensibus celebrentur varia Officia per annum, verbi gratia de SS. Sacramento, vel de Sanctis, in diebus non impeditis aliquo Festo Duplici vel Semiduplici, liceat ejusmodi Officia facere etiam in diebus sanctæ Quadragesimæ, Adventus, Vigiliarum, et Quatuor Temporum, etiamsi de his diebus nulla sit facta specialis mentio in aliquibus Officiorum concessionibus.

Secundum. An dies impeditus Festo Duplici vel Semiduplici pro dictis Officiis recitandis, intelligantur etiam dies, in quibus ponendum est Officium de Festo Duplici, vel Semiduplici translato; quemadmodum dicitur responsum fuisse olim a Sacra Congregatione : Quod scilicet Festum Duplex, vel Semiduplex etiam translatum, nec non dies octavæ sit dies impeditus respectu talium Officiorum.

Tertium. An Regulares absque speciali privilegio, sed sola communicatione privilegiorum aliarum Religionum possint addere nomen Sancti Fundatoris in Litaniis, et Confiteor, itemque recitare Officia et Missas concessas aliis Religionibus.

Sacrorum Rituum eadem Congregatio ad relationem Eminentissimi et Reverendissimi Domini Cardinalis Colloredo respondit:

Ad Primum. Negative, et hujusmodi indulta non habere locum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, sive cum jejunio, sive absque jejunio, nec in Feria ij. Rogationum, nec in illa Feria, in qua secundum Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ.

Ad Secundum. Affirmative.

Ad Tertium. Negative in omnibus.

Et ita declaravit, ac servari voluit, ac insuper ut Declarationes seu Decreta prædicta omnibus innotescant, typis ea imprimi mandavit. Die 20 Martii 1706.

Loco ✝ Sigilli. *G. Card.* Carpineus.

B. Inghirami, *Sac Rit. Congreg. Secret.*

QUATUOR TEMPORA.

Quatuor Tempora celebrantur quarta et sexta Feria, ac Sabbato post tertiam Dominicam Adventus, post primam DominicamQuadragesimæ,post Dñicam Pentecostes, post festum Exaltationis S. Crucis.

NUPTIÆ

QUANDO CELEBRARI NON POSSINT, JUXTA DECRETUM CONCILII TRIDENTINI.

A Dominica prima Adventus usque in diem Epiphaniæ, et a Feria quarta Cinerum usque in octavam Paschatis inclusive, sancta Synodus solemnitates nuptiarum prohibet: in aliis vero temporibus nuptias solemniter celebrari permittit.

MODUS BREVIS

COGNOSCENDI AUREUM NUMERUM CUJUSQUE ANNI.

Numero anni, de quo quæris, adde unicam unitatem 1. Exempli gratia 1834 adde 1; summam inde conflatam divide per 19; quod superest erit Aureus numerus ipsius anni: si nihil superest,erit Aureus numerus 19

Tabella Litterarum Dominicalium ab Idibus Octobris anni correctionis 1582 , *(detractis prius decem diebus) usqae ad annum* 1700 *exclusive.*

c	b	A g	f	e	d	c b
A	g	f	e d	c	b	A
g f	e	d	c	b A	g	f
e	d c	b	A	g	f e	d

Usus hujus tabellæ hic est. Anno correctionis 1582 post Idus Octobris, (detractis prius decem diebus) tribuatur littera c primæ cellulæ, et sequenti anno 1583 littera b secundæ cellulæ, et anno 1584 dentur literæ A g tertiæ cellulæ, et sic deinceps aliis annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium tabellæ quotiescumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dummodo minor sit quam annus 1700, dabit Litteram Dominicalem propositi anni: quæ si unica occurrerit, annus erit communis: si vero duplex. Bissextilis; et tunc superior littera Dominicam diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum sancti Mathiæ Apostoli: inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni. Exempli gratia: Sit invenienda Littera Dominicalis anno 1587: numera ab anno 1582, quem tribue primæ litteræ c usque ad annum 1587, tribuendo singulis cellulis singulos annos, (computando geminas litteras quascumque superiorem et inferiorem, pro una cellula) cadetque annus 1587 in litteram d, quæ sextum locum in tabella occupat. Est ergo toto eo anno Littera Dominicalis d; annusque communis est, cum littera simplex occurrat. Rursus sit investiganda Littera Dominicalis anno 1616: numera ab anno 1582, ut dictum est, usque ad annum 1616, redeundo ad principium tabellæ, postquam eam percurreris, perveniesque ad duas hasce litteras c b, septimo loco positas. Est ergo annus ille Bissextilis, cum duplex

littera occurrat, superiorque littera c Dominicam diem indicabit a principio anni illius usque ad festum sancti Mathiæ, inferior autem b in reliqua parte anni.

Alia tabella Litterarum Dominicalium ab anno 1834, usque ad annum 1900 exclusive.

e	d	c b	A	g	f	e d
c	b	A	g f	e	d	c
b A	g	f	e	d c	b	A
g	f e	d	c	b	A g	f

Usus autem hujus tabellæ hic est. Anno 1834 tribuatur littera e primæ cellulæ, et sequenti anno 1835 littera d secundæ cellulæ, et sic deinceps ceteris annis ordine aliæ cellulæ tribuantur: donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dabit Litteram Dominicalem propositi anni: quæ si unica occurrit, annus erit communis: si vero duplex, Bissextilis; et tunc superior littera Dominicalem diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum sancti Mathiæ Apostoli, inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni.

DE INDICTIONE.

Indictio est revolutio 15 annorum ab 1 usque ad 15; qua revolutione peracta, iterum redditur ad unitatem, initiumque sumit quilibet annus hujus Cycli a Januario in Bullis pontificiis. Et quoniam Indictionum frequens usus est in diplomatibus, et scripturis publicis, facile annum Indictionis currentem quolibet anno proposito inveniemus ex sequenti tabella, cujus usus perpetuus est; initium tamen sumit ab anno correctionis 1582.

Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

10.	11.	12.	13.	14.	15.	1.
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Nam si anno 1582 tribuas primum numerum, qui est 10; et sequenti anno 1583 secundum numerum, qui est 11, et sic deinceps usque ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris, cadet annus propositus in Indictionem, quæ quæritur.

TABULA PASCHALIS

Aureus num.		Cyclus Epact.	Litteræ Domin.	Septuag.	Dies Cinerum.
16		xxiij	———	Jan.	Febr.
5		xxij	d	18	4
		xxj	e	19	5
13		xx	f	20	6
2		xix	g	21	7
		xviij	A	22	8
10		xvij	b	23	9
		xvj	c	24	10
18		xv	d	25	11
7		xiv	e	26	12
		xiij	f	27	13
15		xij	g	28	14
4		xj	A	29	15
		x	b	30	16
12		ix	c	31	17
1		viij	d	1 Febr.	18
		vij	e	2	19
9		vj	f	3	20
		v	g	4	21
17		iv	A	5	22
6		iij	b	6	23
		ij	c	7	24
14		j	d	8	25
3		*	e	9	26
		xxix	f	10	27
11		xxviij	g	11	28
		xxvij	A	12	1 Mart.
19	25.	xxvj	b	13	2
8	xxv	xxiv	c	14	3
			d	15	4
			e	16	5
			f	17	6
			g	18	7
			A	19	8
			b	20	9

ANTIQUA REFORMATA.

Pascha.	Ascens.	Pentec.	Corpus Christi.	Dom. p. P.	j. Dom Adv.
Mart.	Apr.	Maii.	Maii.	——	——————
22	30	10	21	28	29. Nov.
23	1 Maii.	11	22	28	30.
24	2	12	23	28	1. Dec.
25	3	13	24	28	2.
26	4	14	25	28	3.
27	5	15	26	27	27. Nov.
28	6	16	27	27	28.
29	7	17	28	27	29.
30	8	18	29	27	30.
31	9	19	30	27	1. Dec.
1 Apr.	10	20	31	27	2.
2	11	21	1 Jun.	27	3.
3	12	22	2	26	27. Nov.
4	13	23	3	26	28.
5	14	24	4	26	29.
6	15	25	5	26	30.
7	16	26	6	26	1. Dec.
8	17	27	7.	26	2.
9	18	28	8	26	3.
10	19	29	9	25	27. Nov.
11	20	30	10	25	28.
12	21	31	11	25	29.
13	22	1 Jun.	12	25	30.
14	23	2	13	25	1. Dec.
15	24	3	14	25	2.
16	25	4	15	25	3.
17	26	5	16	24	27. Nov.
18	27	6	17	24	28.
19	28	7	18	24	29.
20	29	8	19	24	30.
21	30	9	20	24	1. Dec.
22	31	10	21	24	2.
23	1 Jun.	11	22	24	3.
24	2	12	23	23	27. Nov.

TABULA PASCHALIS

Litt. Dom.	Cyclus Epactarum.	Septuag.	Dies Cinerum
D	23. 22.21.20 19 18 17.16. 15.14.13.12.11.10.9 8.7.6.5.4.3.2. 1.* 29.28.27.26 **25**.25.24.	18. Jan. 25. Jan. 1. Febr. 8. Febr. 15. Febr.	4. Jan. 11. Febr. 18. Febr. 25. Febr. 4. Mart.
E	23.22. 21.20 19 18 17.16.15. 14.13.12 11 10.9 8. 7.6.5.4.3 2.1. * 29.28.27.26.**25**.25.24	19. Jan. 26. Jan. 2. Febr. 9. Febr. 16. Febr.	5. Febr. 12. Febr. 19. Febr. 26. Febr. 5. Mart.
F	23 22.21. 20.19.18.17.16.15.14. 13.12.11.10.9.8.7. 6.5.4.3.2.1. * 29.28.27 26.**25**.25.24	20. Jan. 27. Jan. 3. Febr. 10. Febr. 17. Febr.	6. Febr. 13. Febr. 20. Febr. 27. Febr. 6. Mart.
G	23.22.21.20. 19.18.17.16.15.14.13. 12.11.10.9.8.7.6. 5.4.3.2.1. * 29. 28.27.26.**25**.25.24.	21. Jan. 28. Jan. 4. Febr. 11. Febr. 18. Febr.	7. Febr. 14. Febr. 21. Febr. 28. Febr. 7. Mart.
A	23.22.21.20.19. 18.17.16.15.14.13.12. 11.10.9.8.7.6.5. 4.3.2.1.* 29.28. 27.26.**25**.25.24.	22. Jan. 29. Jan. 5. Febr. 12. Febr. 19. Febr.	8. Febr. 15. Febr. 22. Febr. 1. Mart. 8. Mart.
B	23.22.21. 20.19.18. 17.16.15.14.13.12.11. 10.9.8.7.6.5.4. 3.2.1. * 29.28.27 26.**25**.25.24.	23. Jan. 30. Jan. 6. Febr. 13. Febr. 20. Febr.	9. Febr. 16. Febr. 23. Febr. 2. Mart. 9. Mart.
C	23.22.21.20.19.18.17. 16.15.14.13.12.11.10 9.8.7.6.5.4 3. 2.1. * 29.28.27.26 **25** 25.24	24. Jan. 31. Jan. 7. Febr. 14. Febr. 21. Febr.	10. Febr. 17. Febr. 24. Febr. 3. Mart. 10. Mart.

NOVA REFORMATA.

Pascha.	Ascensio	Pentec.	Corpus Christi.	Dom. inter P. et Adv.	Prima Dñica Advent.
22. Mart.	30. Apr.	10. Maii	21. Maii	28	29. Nov.
29. Mart.	7. Maii	17. Maii	28. Maii	27	29.
5. Apr.	14. Maii	24. Maii	4. Junii	26	29.
12. Apr.	21. Maii	31. Maii	11. Junii	25	29.
19. Apr.	28. Maii	7. Junii	18. Junii	24	29.
23. Mart.	1. Maii	11. Maii	22. Maii	28	30. Nov.
30. Mart.	8. Maii	18. Maii	29. Maii	27	30.
6. Apr.	15. Maii	25. Maii	5. Junii	26	30.
13. Apr.	22. Maii	1. Junii	12. Junii	25	30.
20. Apr.	29. Maii	8. Junii	19. Junii	24	30.
24. Mart.	2. Maii	12. Maii	23. Maii	28	1. Dec.
31. Mart.	9. Maii	19. Maii	30. Maii	27	1.
7. Apr.	16. Maii	26. Maii	6. Junii	26	1.
14. Apr.	23. Maii	2. Junii	13. Junii	25	1.
21. Apr.	30. Maii	9. Junii	20. Junii	24	1.
25. Mart.	3. Maii	13. Maii	24. Maii	28	2. Dec.
1. Apr.	10. Maii	20. Maii	31. Maii	27	2.
8. Apr.	17. Maii	27. Maii	7. Junii	26	2.
15. Apr.	24. Maii	3. Junii	14. Junii	25	2.
22. Apr.	31. Maii	10. Junii	21. Junii	24	2.
26. Mart.	4. Maii	14. Maii	25. Maii	28	3. Dec.
2. Apr.	11. Maii	21. Maii	1. Junii	27	3.
9. Apr.	18. Maii	28. Maii	8. Junii	26	3.
16. Apr.	25. Maii	4. Junii	15. Junii	25	3.
23. Apr.	1. Junii	11. Junii	22. Junii	24	3.
27. Mart.	5. Maii	15. Maii	26. Maii	27	27. Nov.
3. Apr.	12. Maii	22. Maii	2. Junii	26	27.
10. Apr.	19. Maii	29. Maii	9. Junii	25	27.
17. Apr.	26. Maii	5. Junii	16. Junii	24	27.
24. Apr.	2. Junii	12. Junii	23. Junii	23	27.
28. Mart.	6. Maii	16. Maii	27. Maii	27	28. Nov.
4. Apr.	13. Maii	23. Maii	3. Junii	26	28.
11. Apr.	20. Maii	30. Maii	10. Junii	25	28.
18. Apr.	27. Maii	6. Junii	17. Junii	24	28.
25. Apr.	3. Junii	13. Junii	24. Junii	23	28.

TABELLA TEMPORALIS

An. Dñi.	Lit. Dom.	Aur. num.	Epact	Septuages.	Dies Ciner.	Pasch.
1864	c b	3	xxij	24 Jan.	10 Febr.	27 Mart.
1865	A	4	iij	12 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1866	g	5	xiv	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1867	f	6	xxv	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1868	e d	7	vj	9 Febr.	26 Febr.	12 Apr.
1869	c	8	xvij	24 Jan.	10 Febr.	28 Mart.
1870	b	9	xxviij	13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1871	A	10	ix	5 Febr.	22 Febr.	9 Apr.
1872	g f	11	xx	28 Jan.	14 Febr.	31 Mart.
1873	e	12	j	9 Febr.	26 Febr.	13 Apr.
1874	d	13	xij	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1875	c	14	xxiij	24 Jan.	10 Febr.	28 Mart.
1876	b A	15	iv	13 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1877	g	16	xv	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1878	f	17	xxvj	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1879	e	18	vij	9 Febr.	26 Febr.	13 Apr.
1880	d c	19	xviij	25 Jan.	11 Febr.	28 Mart.
1881	b	1	*	13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1882	A	2	xj	5 Febr.	22 Febr.	9 Apr.
1883	g	3	xxij	21 Jan.	7 Febr.	25 Mart.
1884	f e	4	iij	10 Febr.	27 Febr.	13 Apr.
1885	d	5	xiv	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1886	c	6	xxv	21 Febr.	10 Mart.	25 Apr.
1887	b	7	vj	6 Febr.	23 Febr.	10 Apr.
1888	A g	8	xvij	29 Jan.	15 Febr.	1 Apr.
1889	f	9	xxviij	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1890	e	10	ix	2 Febr.	19 Febr.	6 Apr.
1891	d	11	xx	25 Jan.	11 Febr.	29 Mart.
1892	c b	12	j	14 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1893	A	13	xij	29 Jan.	15 Febr.	2 Apr.
1894	g	14	xxiij	21 Jan.	7 Febr.	25 Mart.
1895	f	15	iv	10 Febr.	27 Febr.	14 Apr.
1896	e d	16	xv	2 Febr.	19 Febr.	5 Apr.
1897	c	17	xxvj	14 Febr.	3 Mart.	18 Apr.
1898	b	18	vij	6 Febr.	23 Febr.	10 Apr.

FESTORUM MOBILIUM.

Ascensio.	Pentecostes.	Corpus Christi.	ind.	Dom. p. P.	Dom. 1 Advent.
5 Maii	15 Maii	26 Maii	7	27	27 Nov.
25 Maii	4 Junii	15 Junii	8	25	3 Dec.
10 Maii	20 Maii	31 Maii	9	27	2 Dec.
30 Maii	9 Junii	20 Junii	10	24	1 Dec.
21 Maii	31 Maii	11 Junii	11	25	29 Nov.
6 Maii	16 Maii	27 Maii	12	27	28 Nov.
26 Maii	5 Junii	16 Junii	13	24	27 Nov.
18 Maii	28 Maii	8 Junii	14	26	3 Dec.
9 Maii	19 Maii	30 Maii	15	27	1 Dec.
22 Maii	1 Junii	12 Junii	1	25	30 Nov.
14 Maii	24 Maii	4 Junii	2	26	29 Nov.
6 Maii	16 Maii	27 Maii	3	27	28 Nov.
25 Maii	4 Junii	15 Junii	4	25	3 Dec.
10 Maii	20 Maii	31 Maii	5	27	2 Dec.
30 Maii	9 Junii	20 Junii	6	24	1 Dec.
22 Maii	1 Junii	12 Junii	7	25	30 Nov.
6 Maii	16 Maii	27 Maii	8	27	28 Nov.
26 Maii	5 Junii	16 Junii	9	24	27 Nov.
18 Maii	28 Maii	8 Junii	10	26	3 Dec.
3 Maii	13 Maii	24 Maii	11	28	2 Dec.
22 Maii	1 Junii	12 Junii	12	25	30 Nov.
14 Maii	24 Maii	4 Junii	13	26	29 Nov.
3 Junii	13 Junii	24 Junii	14	23	28 Nov.
19 Maii	29 Maii	9 Junii	15	25	27 Nov.
10 Maii	20 Maii	31 Maii	1	27	2 Dec.
30 Maii	9 Junii	20 Junii	2	24	1 Dec.
15 Maii	25 Maii	5 Junii	3	26	30 Nov.
7 Maii	17 Maii	28 Maii	4	27	29 Nov.
26 Maii	5 Junii	16 Junii	5	24	27 Nov.
11 Maii	21 Maii	1 Junii	6	27	3 Dec.
3 Maii	13 Maii	24 Maii	7	28	2 Dec.
23 Maii	2 Junii	17 Junii	8	25	1 Dec.
14 Maii	24 Maii	4 Junii	9	26	29 Nov.
27 Maii	6 Junii	17 Junii	10	24	28 Nov.
19 Maii	29 Maii	9 Junii	11	25	27 Nov.

C.E.	L.D.		D.M.	
*	A	Kal.	1	Circumcisio Domini. dup. 2. cl.
29	b	iv	2	Octava S. Stephani. dupl.
28	c	iij	3	Oct. S. Joannis Apost. dupl.
27	d	Prid.	4	Oct. SS. Innocentium. dupl.
26	e	Non.	5	Vigilia Epiph. semiduplex. Com. S. Telesphori Papæ Mart.
25. 25	f	viij	6	Epiphania Domini. dupl. 1. cl.
24	g	vij	7	De Octava Epiphaniæ.
23	A	vj	8	De Octava.
22	b	v	9	De Octava.
21	c	iv	10	De Octava.
20	d	iij	11	De Oct. Com. S. Hygini P. M.
19	e	Prid.	12	De Octava.
18	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ. duplex. * Domin. ij. post Epiphan. Festum SS. Nominis Jesu. dupl. 2. cl.
17	g	xix	14	Hilarii Ep., Conf. et Doct. duplex. Com. S. Felicis Presb. et M.
16	A	xviij	15	Pauli 1 Erem. dup. Com. S. Mauri A.
15	b	xvij	16	Marcelli Papæ Mart. semid.
14	c	xvj	17	Antonii Abbatis. duplex.
13	d	xv	18	Cathedra S. Petri Rom. dup. maj. Com. S. Priscæ V. et M.
12	e	xiv	19	Canuti Regis et Mart. semidup. ad lib. Com. SS. Marii, etc.
11	f	xiij	20	Fabiani et Sebastiani MM. duplex.
10	g	xij	21	Agnetis Virg. et Mart. duplex.
9	A	xj	22	Vincentii et Anastasii M. semid.
8	b	x	23	Raymundi de Pennaf. Conf. semid. Com. S. Emerentianæ V. et M.
7	c	ix	24	Timothei Episc. et Mart. duplex.
6	d	viij	25	Conversio S. Pauli Apost. duplex majus.
5	e	vij	26	Polycarpi Episc. et Mart. duplex.
4	f	vj	27	Joannis Chrys. Ep., C. et D. dupl.
3	g	v	28	Agnetis secundo.
2	A	iv	29	Francisci Salesii Ep. Conf. duplex
1	b	iij	30	Martinæ Virg. et Mart. semid.
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci Conf. duplex

C.E.	L.D.		D.M.	
29	d	Kal.	1	Ignatii Episc. et Mart. duplex.
28	e	iv	2	Purificatio B. M. V. dup. 2. cl.
27	f	iij	3	Blasii Episcopi et Martyris.
25. 26	g	Prid.	4	Andreæ Corsini Episc. et Conf. dup.
25 24	A	Non.	5	Agathæ Virg. et Mart. duplex.
23	b	viij	6	Titi Episc. et Conf. duplex. cum com. S. Dorotheæ V. et M.
22	c	vij	7	Romualdi Abbatis. duplex.
21	d	vj	8	Joannis de Matha Conf. duplex.
20	e	v	9	Apolloniæ Virg. et Mart.
19	f	iv	10	Scholasticæ Virginis. duplex.
18	g	iij	11	
17	A	Prid.	12	
16	b	Idib.	13	
15	c	xvj	14	Valentini Presb. et Mart.
14	d	xv	15	Faustini et Jovitæ Mart.
13	e	xiv	16	
12	f	xiij	17	
11	g	xij	18	Simeonis Episc. et Mart.
10	A	xj	19	
9	b	x	20	
8	c	ix	21	
7	d	viij	22	Cath. S. Petri Antioch. dup maj.
6	e	vij	23	Petri Damiani Ep., Conf. et Doct. duplex. Com. Vig.
5	f	vj	24	Mathiæ Apostoli. dupl. 2. cl.
4	g	v	25	
3	A	iv	26	
2	b	iij.	27	
1	c	Prid.	28	

In anno Bissextili Februarius est dierum 29, et Festum S. Mathiæ celebratur 25. Februarii, et bis dicitur Sexto Kalendas, id est, die 24 et die 25. et littera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem; ut, si in Januario Littera Dominicalis fuerit A, mutatur in præcedentem, quæ est g, etc. et littera f bis servit 24 et 25.

C.E.	L.D.		D.M.	
*	d	Kal.	1	
29	e	vj	2	
28	f	v	3	
27	g	iv	4	Casimiri Conf. semid. Commem. S. Lucii Papæ et Mart.
26	A	iij	5	
25. 25	b	Prid.	6	
24	c	Non.	7	Thomæ de Aquino Conf. et Doct. duplex. Com. SS. Perpetuæ et Felicitatis Mart.
23	d	viij	8	Joannis de Deo Conf. duplex.
22	e	vij	9	Franciscæ Viduæ. duplex.
21	f	vj	10	Quadraginta Mart. semid.
20	g	v	11	
19	A	iv	12	Gregorii Papæ, Conf. et D. dupl. * Feria vj. post Domin. Passionis. Festum septem Dolorum B.M.V. duplex maj.
18	b	iij	13	
17	c	Prid.	14	
16	d	Idib.	15	
15	e	xvij	16	
14	f	xvj	17	Patritii Episc. et Conf. semid.
13	g	xv	18	
12	A	xiv	19	Joseph Confessoris. dup. 2. class.
11	b	xiij	20	
10	c	xij	21	Benedicti Abbatis. duplex.
9	d	xj	22	
8	e	x	23	
7	f	ix	24	
6	g	viij	25	Annunt. B. M. V. duplex 2. class.
5	A	vij	26	
4	b	vj	27	
3	c	v	28	
2	d	iv	29	
1	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	

C. E.	L. D.		D. M.	
29	g	Kal.	1	
28	A	iv	2	Francisci de Paula Conf. duplex.
27	b	iij	3	
25. 26	c	Prid.	4	Isidori Ep., Conf. et Doct. duplex
25. 24	d	Non.	5	Vincentii Ferr. Conf. duplex.
23	e	viij	6	
22	f	vij	7	
21	g	vj	8	
20	A	v	9	
19	b	iv	10	
18	c	iij	11	Leonis Papæ, Conf. et Doct. Dupl. * Dom. iij. post Pascha. Festum Patrocinii S. Joseph. duplex 2. classis.
17	d	Prid.	12	
16	e	Idib.	13	Hermenegildi Mart. semid.
15	f	xviij	14	Tiburtii, Valeriani et Maximi, Mart.
14	g	xvij	15	
13	A	xvj	16	
12	b	xv	17	Aniceti Papæ et Mart.
11	c	xiv	18	
10	d	xiij	19	
9	e	xij	20	
8	f	xj	21	Anselmi Episc., Confess. et Doct. duplex.
7	g	x	22	Soteris et Caji PP. MM. semid.
6	A	ix	23	Georgii Mart. semid.
5	b	viij	24	Fidelis a Sigmaringa Mart. dupl.
4	c	vij	25	Marci Evangelistæ. dup. 2. cl.
3	d	vj	26	Cleti et Marcellini Pont. et Mart. semid.
2	e	v	27	
1	f	iv	28	Vitalis Mart.
*	g	iij	29	Petri Mart. duplex.
29	A	Prid.	30	Catharinæ Senensis Virg. duplex.

C. E. L. D.			D. M.	
28	b	Kal.	1	Philippi et Jacobi Ap. dup. 2. cl.
27	c	vj	2	Athanasii Ep., Conf. et Doct. dupl.
26	d	v	3	Inv. S. Crucis. d. 2. cl. Com. S. Alexandri, etc. M. ac Juvenalis E. C.
25. 25	e	iv	4	Monicæ Viduæ. duplex.
24	f	iij	5	Pii V. Papæ et Conf. duplex.
23	g	Prid.	6	Joan. ante Port. Lat. dup. maj.
22	A	Non.	7	Stanislai Episc. et Mart. duplex.
21	b	viij	8	App. S. Michaelis Arch. dup. maj.
20	c	vij	9	Gregorii Naz. Ep., C. et D. dup.
19	d	vj	10	Antonini Ep. et Conf. dupl. Com. SS. Gordiani et Epimachi Mart.
18	e	v	11	
17	f	iv	12	Nerei, Achillei, Domitillæ Virg. atque Pancratii MM. semid.
16	g	iij	13	
15	A	Prid.	14	Bonifacii Mart.
14	b	Idib.	15	
13	c	xvij	16	Ubaldi Episc. Conf. semid.
12	d	xvj	17	Paschalis Baylon Conf. dupl.
11	e	xv	18	Venantii Mart. dupl.
10	f	xiv	19	Petri Cœlestini Pap. et Conf. dupl. Com. S. Pudentianæ Virg.
9	g	xiij	20	Bernardini Senensis Conf. semid.
8	A	xij	21	
7	b	xj	22	
6	c	x	23	
5	d	ix	24	
4	e	viij	25	Gregorii VII. Papæ et Conf. dupl. Com. S. Urbani Papæ et Mart.
3	f	vij	26	Philippi Nerii Conf. dupl. Com. S. Eleutherii Papæ et Mart.
2	g	vj	27	Mariæ Magd. de Pazz. Virg. Semid. Com. S. Joannis Papæ Mart.
1	A	v	28	
*	b	iv	29	
29	c	iij	30	Felicis Papæ et Mart.
28	d	Prid.	31	Angelæ Mer. V. d. Com. Petronillæ. * Fer. vj. post Oct. Corp. Christi. Festum SS. Cordis Jesu dup. maj.

C. E.	L.	D.	D. M.	
27	e	Kal.	1	
25. 26	f	iv	2	Marcellini, Petri, atque Erasmi Mart.
25. 24	g	iij	3	
23	A	Prid.	4	Francisci Caracc. Conf. dupl.
22	b	Non.	5	
21	c	viij	6	Norberti Ep. et Conf. dupl.
20	d	vij	7	
19	e	vj	8	
18	f	v	9	Primi et Feliciani Mart.
17	g	iv	10	Margaritæ Reg. Scot. semid.
16	A	iij	11	Barnabæ Apostoli. dup. maj.
15	b	Prid.	12	Joannis a S. Facundo Conf. dup. Com. SS. Basilidis, etc.
14	c	Idib.	13	Antonii de Padua Conf. dupl.
13	d	xviij	14	Basilii Magni E., C. et D. dupl.
12	e	xvij	15	Viti, Modesti, atque Crescentii M.
11	f	xvj	16	
10	g	xv	17	
9	A	xiv	18	Marci et Marcelliani Mart.
8	b	xiij	19	Julianæ de Falconeriis Virg. dup. Commem. SS. Gervasii et Protasii Mart.
7	c	xij	20	Silverii Papæ et Mart.
6	d	xj	21	Aloysii Gonzagæ Conf. dupl.
5	e	x	22	Paulini Episc. et Conf.
4	f	ix	23	Vigilia.
3	g	viij	24	Nativitas S. Joannis Baptistæ. dup. 1. cl.
2	A	vij	25	Gulielmi Abb. dupl. Com. Oct.
1	b	vj	26	Joannis et Pauli Mart. dupl. Com. Oct.
*	c	v	27	De Oct. Nativ. S. Joannis.
29	d	iv	28	Leonis Papæ et Conf. semid. Com. Oct. et Vigiliæ.
28	e	iij	29	Petri et Pauli Ap. dupl. 1. cl.
27	f	Prid.	30	Com. S. Pauli Apost. dup. Com. S. Petri, et Oct. S. Joannis.

	C.E.L.D.			D.M.	
					*Dom.j. Pret. Sang. D.N.J.C. d.2.cl.
	26	g	Kal.	1	Oct.S.Joan.Bapt. dup. Com.Oct.Ap.
25.	25	A	vj	2	Visitatio B. M. V. d. 2. cl. Com. SS. Processi et Martiniani MM.
	24	b	v	3	De Octava.
	23	c	iv	4	De Octava.
	22	d	iij	5	De Octava.
	21	e	Prid.	6	Oct. Ap. Petri et Pauli. dup.
	20	f	Non.	7	
	19	g	viij	8	Elisabeth Reg. Portug. Vid. semid.
	18	A	vij	9	
	17	b	vj	10	7 Fratrum et SS. Rufinæ ac Secundæ Mart. semid.
	16	c	v	11	Pii Papæ et Mart.
	15	d	iv	12	Joannis Gualb. Abb. dupl. Com. SS. Naboris et Felicis Mart.
	14	e	iij	13	Anacleti Papæ et Mart. semid.
	13	f	Prid.	14	Bonaventuræ Ep.,C. et Doct. dupl.
	12	g	Idib.	15	Henrici Imper. Conf. semid.
	11	A	xvij	16	B. M. V. de Monte Carm. dup. maj.
	10	b	xvj	17	Alexii Conf. semid.
	9	c	xv	18	Camilli de Lellis C. dupl. Com. S. Symphorosæ cum 7 filiis MM.
	8	d	xiv	19	Vincentii a Paulo Conf. dupl.
	7	e	xiij	20	Hier. Æmil. C. d. Com. S. Marg. V. M.
	6	f	xij	21	Praxedis Virginis.
	5	g	xj	22	Mariæ Magdalenæ. dup.
	4	A	x	23	Apollinaris Episc. et Mart. dup. Com. S. Liborii Ep. et C.
	3	b	ix	24	Vig. et Com. S. Christinæ V. et M.
	2	c	viij	25	Jacobi Apost. duplex 2. cl. Com. S. Christophori Mart.
	1	d	vij	26	Annæ Matris B. M. V. dup. maj.
	*	e	vj	27	Pantaleonis Mart.
	29	f	v	28	Nazarii, Celsi et Victoris Mart. ac Innocentii Papæ et Conf. semid.
	28	g	iv	29	Marthæ Virg. semid. Com. SS. Felicis, Simplicii, etc. MM.
	27	A	iij	30	Abdon et Sennen Mart.
25.	26	b	Prid.	31	Ignatii Conf. duplex.

C. E. L.	D.		D. M.	
25, 24	c	Kal.	1	Petri ad Vincula. dup. maj. Com. SS. Machabæorum Mart.
23	d	iv	2	Alphonsi Mariæ de Lig. Ep. Conf. dup. Com. S. Stephani P. et M.
22	e	iij	3	Inventio S. Stephani Protom. semid.
21	f	Prid.	4	Dominici Conf. duplex.
20	g	Non.	5	Dedic. S. Mariæ ad Nives. dup. maj.
19	A	viij	6	Transfig. Domini. dupl. maj. Com. SS. Xysti, etc. Mart.
18	b	vij	7	Cajetani Thienæi Conf. duplex Com. S. Donati Episc. et Mart.
17	c	vj	8	Cyriaci, Largi et Smarag. M. semid.
16	d	v	9	Vigilia. Com. S. Romani M.
15	e	iv	10	Laurentii Mart. dupl. 2. cl.
14	f	iij	11	De Oct. Com. SS. Tiburt. et Susan. M.
13	g	Prid.	12	Claræ Virg. dupl. Com. Oct.
12	A	Idib.	13	De Oct. Com. SS. Hipp. et Cass. M.
11	b	xix	14	De Oct. Com. Vig. et S. Eusebii Conf.
10	c	xviij	15	Assumptio B. M. V. dupl. 1. cl. * Dom. inf. Oct. S. Joachim C. d. maj.
9	d	xvij	16	Hyacinthi Conf. dup. Com. Oct.
8	e	xvj	17	Oct. S. Laurentii. dupl. Com. Oct.
7	f	xv	18	De Oct. Com. S. Agapiti M.
6	g	xiv	19	De Octava.
5	A	xiij	20	Bernardi Abb. et D. dup. Com. Oct.
4	b	xij	21	Joannæ Franc. dupl. Com. Oct.
3	c	xj	22	Oct. Assumpt. B. M. dupl. Com. SS. Timothei, etc. Mart.
2	d	x	23	Phil. Ben. Conf. dupl. Com. Vig.
1	e	ix	24	Bartholomæi Ap. d. 2. cl. Rom. 25.
*	f	viij	25	Ludovici Regis Franc. Conf. semid. In Gallia. duplex. Romæ 26.
29	g	vij	26	Zephyrini Papæ et Mart.
28	A	vj	27	Josephi Calasanctii Conf. dupl.
27	b	v	28	Augustini Ep., Conf. et Doct. dupl. Com. S. Hermetis Mart.
26	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Bapt. dup. maj. Com. S. Sabinæ M.
25, 25	d	iij	30	Rosæ V. Lim. d. Com. S. Felic. etc. M.
24	e	Prid.	31	Raymundi Nonnati Conf. dupl.

C.E.	L.D.		D.M.	
23	f	Kal.	1	Ægidii Abb. Com. SS. 12. Fr. MM.
22	g	iv	2	Stephani Regis Conf. semid.
21	A	iij	3	
20	b	Prid.	4	
19	c	Non.	5	Laurentii Justin. Ep. C. semid.
18	d	viij	6	
17	e	vij	7	
16	f	vj	8	Nativitas B. M. V. duplex 2. cl. Com. S. Adriani Mart. * Dom. infra Oct. Festum SS. Nominis B. M. dupl. maj.
15	g	v	9	De Oct. Com. S. Gorgonii Mart.
14	A	iv	10	Nicolai de Tol. C. dup. Com. Oct.
13	b	iij	11	De Oct. Com. SS. Proti, etc. Mart.
12	c	Prid.	12	De Octava.
11	d	Idib.	13	De Octava.
10	e	xviij	14	Exalt. S. Crucis. d. m. Com. Oct.
9	f	xvij	15	Octava Nativit. B. Mariæ. duplex. Com. S. Nicomedis Mart. * Dom. iij. vel iv. Festum 7. Dolorum B. M. V. duplex majus.
8	g	xvj	16	Cornelii et Cypriani P. et Mart. semid. Com. S. Euphemiæ, etc.
7	A	xv	17	Impress. Stigm. S. Franc. dupl.
6	b	xiv	18	Josephi a Cupert. Conf. dupl.
5	c	xiij	19	Januarii Ep. et Soc. Mart. dupl.
4	d	xij	20	Eustachii et Soc. M. dup. Com. Vig.
3	e	xj	21	Matthæi Ap. et Ev. dup. 2. cl.
2	f	x	22	Thomæ a Villanova Ep. et C. dup. Com. SS. Mauritii et Soc. Mart.
1	g	ix	23	Lini Papæ et Mart. semid. Com. S. Theclæ Virg. et Mart.
*	A	viij	24	B. M. de Mercede. dup. maj.
29	b	vij	25	
28	c	vj	26	Cypriani et Justinæ Mart.
27	d	v	27	Cosmæ et Damiani MM. semid.
25. 26	e	iv	28	Wenceslai Ducis et Mart. semid.
25. 24	f	iij	29	Dedic. S. Michaelis Arch. d. 2. cl.
23	g	Prid.	30	Hieronymi Presb. et Doct. dup.

C.E.L.D.			D.M.	
				* Dominica j. SS. Rosarii B. M. dup. maj.
22	A	Kal.	1	Remigii Ep. et C. sem. ad lib. vel simpl. de præc. In Gallia. dup.
21	b	vj	2	Angelorum Custodum. dupl.
20	c	v	3	
19	d	iv	4	Francisci Conf. dupl.
18	e	iij	5	Placidi et Sociorum Mart.
17	f	Prid.	6	Brunonis Conf. dupl.
16	g	Non.	7	Marci Papæ et Conf. Commemor. SS. Sergii, etc. Mart.
15	A	viij	8	Birgittæ Viduæ. dupl.
14	b	vij	9	Dionysii, Rustici et Eleutherii MM. semid.
13	c	vj	10	Francisci Borgiæ Conf. semid.
12	d	v	11	
11	e	iv	12	
10	f	iij	13	Eduardi Regis et Conf. semid.
9	g	Prid.	14	Callisti Papæ et Mart. duplex.
8	A	Idib.	15	Teresiæ Virginis. duplex.
7	b	xvij	16	
6	c	xvj	17	Hedwigis Viduæ. semid.
5	d	xv	18	Lucæ Evang. dup. 2. cl.
4	e	xiv	19	Petri de Alcant. Conf. duplex.
3	f	xiij	20	Joannis Cantii Conf. duplex.
2	g	xij	21	Hilarionis Abb. Com. SS. Ursulæ et Soc. Virg. et Mart.
1	A	xj	22	
*	b	x	23	
29	c	ix	24	
28	d	viij	25	Chrysanthi et Dariæ Mart.
27	e	vij	26	Evaristi Papæ et Mart.
26	f	vj	27	Vigilia.
25	g	v	28	Simonis et Judæ Ap. dup. 2. cl.
25. 24	A	iv	29	
23	b	iij	30	
22	c	Prid.	31	Vigilia.

C. E.	L.	D.	D. M.	
21	d	Kal.	1	Festum omnium Sanct. dup. 1. cl.
20	e	iv	2	Com. omnium Fidelium Defunct. dupl. et de Oct. omnium Sanct.
19	f	iij	3	De Octava.
18	g	Prid.	4	Caroli Episc. Conf. dupl. Com. Oct. et S. Vitalis, etc. MM.
17	A	Non.	5	De Octava.
16	b	viij	6	De Octava.
15	c	vij	7	De Octava.
14	d	vj	8	Oct. omnium Sanct. dupl. Com. SS. Quatuor Coronat. Mart.
13	e	v	9	Dedic. Basilicæ Salvatoris. dupl. Com. S. Theodori Mart.
12	f	iv	10	Andreæ Avellini Conf. semid. Com. SS. Tryphonis, etc. MM.
11	g	iij	11	Martini Episc. et Conf. duplex. Com. S. Mennæ Mart.
10	A	Prid.	12	Martini Papæ et M. semid.
9	b	Idib.	13	Didaci Confessoris. semid.
8	c	xviij	14	
7	d	xvij	15	Gertrudis Virginis. duplex.
6	e	xvj	16	
5	f	xv	17	Gregorii Thaumat. Ep. et C. sem.
4	g	xiv	18	Ded. Basil. SS. Petri et Pauli. dupl.
3	A	xiij	19	Elisabeth Viduæ. dupl. Comm. S. Pontiani Papæ et Mart.
2	b	xij	20	Felicis de Valois Conf. dupl.
1	c	xj	21	Præsentatio B. M. V. dupl. majus.
*	d	x	22	Cæciliæ Virg. et Mart. dupl.
29	e	ix	23	Clementis Papæ et Mart. duplex. Com. S. Felicitatis Mart.
28	f	viij	24	Joannis a Cruce Conf. duplex. Com. S. Chrysogoni Mart.
27	g	vij	25	Catharinæ Virg. et M. dupl.
25. 26	A	vj	26	Petri Alexandrini Ep. et Mart.
25. 24	b	v	27	
23	c	iv	28	
22	d	iij	29	Vigilia. Com. S. Saturnini Mart.
21	e	Prid.	30	Andreæ Apostoli. dupl. 2. cl.

DECEMBER.

	C. E.	L.	D.	D. M.	
	20	f	Kal.	1	
	19	g	iv	2	Bibianæ Virg. et Mart. semid.
	18	A	iij	3	Francisci Xaverii Conf. duplex.
	17	b	Prid.	4	Petri Chrysol. Ep., Conf. et Doct. dupl. Com. S. Barbaræ V. Mart.
	16	c	Non.	5	Sabbæ Abbatis Com.
	15	d	viij	6	Nicolai Ep. et Conf. duplex.
	14	e	vij	7	Ambrosii Ep., Conf. et Doct. dupl.
	13	f	vj	8	Immac. Concept. B. M. V. d. 2. cl.
	12	g	v	9	De Octava.
	11	A	iv	10	De Oct. Com. S. Melchiadis.
	10	b	iij	11	Damasi P. C. semid. Com. Oct.
	9	c	Prid.	12	De Octava.
	8	d	Idib.	13	Luciæ V. M. dupl. Com. Oct.
	7	e	xix	14	De Octava.
	6	f	xviij	15	Octava Imm. Conc. Dupl.
	5	g	xvij	16	Eusebii Ep. et Mart. semid.
	4	A	xvj	17	
	3	b	xv	18	
	2	c	xiv	19	
	1	d	xiij	20	Vigilia.
	*	e	xij	21	Thomæ Apostoli. dup. 2. cl.
	29	f	xj	22	
	28	g	x	23	
	27	A	ix	24	Vigilia.
	26	b	viij	25	Nativitas D. N. J. C. dupl. 1. cl.
25.	25	c	vij	26	Stephani Protomart. dupl. 2. cl. Com. Oct.
	24	d	vj	27	Joannis Ap. et Evang. dupl. 2. cl. Com. Octavarum.
	23	e	v	28	SS. Innocentium. dupl. 2. classis. Com. Octavarum.
	22	f	iv	29	Thomæ Cantuariensis Episc. et Mart. semid. Com. Octavarum.
	21	g	iij	30	De Dom. infra Oct. Nativ. vel de Oct. cum Com. Octavarum.
19.	20	A	Prid.	31	Silvestri P. et C. dup. Com. Octt.

Hæc Epacta 19. nigra numquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum Aureo numero xix.

DE TABELLIS

EX SUPERIORIBUS RUBRICIS EXCERPTÆ.

In quarum prima statim videri poterit, de quo celebrandum erit Officium, si plura eodem die Festa occurrant.

In secunda vero, quomodo Officium præcedens concurrat in Vesp. cum Officio sequentis diei.

Ex utraque Tabella hoc ordine reperietur quod quæritur.

Primum inveniatur numerus positus in quadrangulo illo, in quo Festa, de quibus est controversia, sibi invicem occurrunt, deinde legatur Regula juxta dictum numerum descripta, et ex ea clare videbitur, quid sit agendum.

Exempli gratia. Quadrangulus, in quo sibi invicem occurrunt Duplex j. classis, et Dñica j. cl., erit qui est in angulo superiori primæ Tabellæ, in quo signatus est numerus 1. quia si ad eum tam Duplex, quam Dñica prædicta ex eorum locis recto tramite pergerent, in eo sibi invicem occurrerent. Regula autem juxta dictum numerum apposita sic habet: 1. Translatio de primo, Officium de secundo. Id est, Duplex j. classis prædictum transferatur, et Officium fiat de Dñica j. classis: quia cum in his Regulis dicitur, De primo, seu præcedenti, intelligitur de Festo in superiori parte Tabellæ apposito, ut Duplex prædictum, cum de secundo vel sequenti, de Festo in inferiori parte sub numeris apposito ut Dominica prædicta.

In aliquibus autem quadrangulis nullus appositus est numerus, vel quia nullus occursus neque concursus esse potest, vel quia in propriis locis annotatur in Breviario quid sit agendum.

Scire tamen oportet, quæ sint Duplicia primæ et secundæ classis, et majora per annum, et quæ Dominicæ et Feriæ majores dicantur.

DUPLICIA PRIMÆ CLASSIS,

In quibus nulla fit commemoratio quorumcumque Festorum occurr., nisi prout supra in Rubricis

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis, cum tribus anteced. et duobus sequent. diebus.
Ascensio Domini.
Pentec., cum duobus seq. diebus.
Festum Corporis Christi.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum SS. Apost. Petri et Pauli.
Assumptio B. Mariæ Virginis.
Festum Omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus, vel Titulus Ecclesiæ.

DUPLICIA SECUNDÆ CLASS.

In quibus de Simplicibus fit commemoratio in Laudibus tantum.

Circumcisio Domini.

Festum sanctissimi Nominis Jesu.
Festum sanctissimæ Trinitatis.
Festum Pretios. Sang. D. N. J. C.
Purificatio, Annuntiatio, Visitatio, Nativitas, Conceptio Imm. } B. Mariæ Virg.
Natalitia duodecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festa S. Stephani Protomart. et SS. Innocentium.
Festum S. Joseph.
Patrocinium S. Joseph.
Inventio sanctæ Crucis.
Festum Sancti Laurentii.
Dedicatio S. Michaelis Archangeli.

DOMINICÆ MAJORES

Dividuntur in duas classes.

DOMINICÆ PRIMÆ CLASSIS,

Quæ nunquam omittuntur.

Prima Adventus.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In Albis.
Pentecostes.
Trinitatis.

DOMINICÆ SECUNDÆ CLASSIS,

Quæ non ommittuntur, nisi occurrente Patrono vel Titulari Ecclesiæ, et ejusdem Dedicatione: et tunc de iis fit semper commem. in utrisque Vesperis et Laudibus.

Secunda, Tertia, Quarta } Adventus.
Dominicæ { Septuagesimæ. Sexagesimæ. Quinquagesimæ.
Secunda, Tertia, Quarta } Quadragesimæ.

DUPLICIA MAJORA PER ANNUM,

Quæ aliis Duplicibus minoribus præferuntur.

Transfiguratio Domini.
Exaltatio S. Crucis.
Festum vij. Dolorum
Fest. de Monte Carm., Festum ad Nives, Festum SS. Nominis, Festum de Mercede, Festum SS. Rosarii, Præsentatio } B. Mariæ.
Conversio S. Pauli Apostoli.
Cathedra S. Petri utraque.
Festum S. Joannis ante Portam Latinam.
Apparitio S. Michaelis Archang.
Festum SS. Cordis Jesu.
Festum S. Barnabæ Apostoli.
Festum S. Annæ Matris B. V. Mariæ.
Festum S. Petri ad Vincula.
Festum S. Joachim Confessoris.
Festum Decollat. S. Joannis Baptistæ.
Festum Patronorum minus principalium.

FERIÆ MAJORES,

de quibus semper fit com.

Adventus.
Quadragesimæ.
Quatuor Temporum, et
Secunda Rogationum.

Notandum, quod Duplex quodcumque, etiam Patroni, et Tituli Ecclesiæ, vel Dedicationis ejusdem, occurrens in Vigiliis Nativitatis Domini et Pentecostes, in die Circumcisionis, in die octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, ac in tota majori Hebdomada, et infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in Ascensione Domini, in Festo Corporis Christi, in Festo Assumptionis B. Virginis, et omnium Sanctorum, transfertur.

Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et ejusdem Dedicatione, cum commemoratione Octavæ : alia Festa transferuntur post Octavam.

Infra Octavam Corporis Christi Semiduplex transfertur, neque fit de Duplici translato, nisi sit j. vel ij. classis et de ea, quocumque adveniente Duplici, fit commemoratio.

Infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus, Semiduplex occurrens in Dominica, transfertur in proxime sequentem diem : quæ si fuerit impedita alio simili Festo, transfertur post Octavam.

De Octava Nativitatis Domini, Epiphaniæ et Corporis Christi, semper fit commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente.

De aliis Octavis, quæ non sunt in Kalendario, nihil fit a Feria v. Cinerum, usque ad Dominicam in Albis, et a Vigilia Pentecostes usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive, et a die 17 Decembris usque ad Epiphaniam.

Dies Octavæ numquam transfertur : ideo quamquam Nativitas sancti Joannis Baptistæ occurrens in die Corporis Christi, transferatur in diem sequentem, non tamen transfertur Octava, sed de ea fit tantum commemoratio in Officio de Octava Corporis Christi.

Si occurrat, ut Patronus vel Titulus Ecclesiæ descriptus sit eodem die in Kalendario cum aliis Sanctis, in ea Ecclesia fit tantum de Patrono vel Titulari absque commemoratione aliorum. Qui si in dicto Kalendario descripti sint sub Officio Duplici, vel Semiduplici, transferuntur in primam diem simili Officio non impeditam, et de eis fiat Officium Semiduplex ; nisi tamen sint de majoribus Festis, quia tunc de translato quoque fiet Officium Duplex, ac si proprio die celebraretur. Si vero in Kalendario omnes sint tamquam Festum simplex, de aliis nihil fit.

De Feriis Adventus et Quadragesimæ, quando de eis non fit Officium, fit commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus cujuscumque Festi : de Quatuor Temporibus, de Feria secunda Rogationum, ac Vigiliis, in Laudibus tantum. Si vero aliqua Vigilia occurrat in Adventu, Quadragesima, et Quatuor Temporibus, vel in diebus Festorum Duplicium primæ classis, sive Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis Ecclesiæ, de ea nihil fit, nec etiam in Laudibus.

Notandum, quod in primis Vesperis diei octavæ Ascensionis et Corporis Christi, totum Officium fit de Octava, cum commemoratione præcedentis Festi Duplicis, nisi fuerit Festum solemne principale, vel primæ, vel secundæ classis; quia tunc de Festo fieret Officium et commemoratio de Octava.

In secundis Vesperis diei Octavæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, de sequenti Duplici fit tantum commemoratio, nisi illud fuerit primæ vel secundæ classis seu Patronus vel Titulus, aut dedicatio Ecclesiæ, quia tunc de Festo fieret Officium, et de octava commemoratio. Et similiter die octava Corporis Christi in secundis Vesperis concurrente cum die octava S. Joannis Baptistæ, Vesperæ erunt de Octava Corporis Christi, cum commemoratione Octavæ S. Joannis.

In ij. Vesperis Duplicis secundæ classis non fit commem. de die infra Octavam, nisi quando de ea fieri debeat Officium die sequenti.

Cum plures fiunt commemorationes, servetur hic ordo: De Duplici, de Dominica, de Semiduplici, de die infra Octavam, de Feria majori seu Vigilia, de sancta Maria in Sabbato, de Simplici.

SI OCCURRAT

Duplex primæ classis, et
Duplex secundæ classis.
Duplex per annum.
Dies infra Octavam.
Dies Octavæ.
Semiduplex.
Simplex.
S. Maria in Sabbato.
Feria major.
Vigilia.

1. Translatio de primo, Officium de secundo.
2. Officium de primo, translatio de secundo.
3. Commemoratio de primo, Officium de secundo.
4. Officium de primo, commemoratio de secundo.
5. Nihil de primo, Officium de secundo.
6. Officium de primo, nihil de secundo.
7. Officium de digniori, commemoratio de minus digno.
8. Officium de digniori, translatio de minus digno.

EODEM DIE.

Dominica primæ classis.	1	1	1	3	3	1	3	0	0	0
Dominica secundæ classis.	4	1	1	3	3	1	3	0	0	0
Dominica per annum.	4	4	4	3	4	1	3	0	0	0
Duplex primæ classis.	8	1	1	5	3	1	5	0	3	5
Duplex secundæ classis.	2	8	1	5	3	1	3	0	3	3
Duplex per annum.	2	2	8	3	2	1	3	0	3	3
Dies infra Octavam.	6	6	4	7	4	4	3	0	3	3
Dies Octavæ.	4	4	1	3	7	1	3	0	3	3
Semiduplex.	2	2	2	3	2	8	3	0	3	3
Simplex.	6	4	4	4	4	4	0	4	4	4
S. Maria in Sabbato.	0	0	0	0	0	0	3	0	6	6
Feria major.	4	4	4	4	4	4	3	5	0	5
Vigilia.	6	4	4	4	4	4	3	5	6	0

QUANDO

Dominica major, seu j. et ij. classis cum
Dominica minor, seu per annum.
Duplex primæ classis.
Duplex secundæ classis.
Patronus seu Titulus Ecclesiæ.
Duplex per annum majus.
Duplex per annum minus.
Semiduplex.
Dies Octavæ.
Dies infra Octavam.

1. Totum de sequenti, nihil de præcedenti.
2. Totum de præcedenti, nihil de sequenti.
3. Totum de sequenti, commemoratio de præcedenti.
4. Totum de præcedenti, commemoratio de sequenti.
5. Capitulum de sequenti, commemoratio de præcedenti.
6. Totum de digniori, commemoratio de minus digno.

Simplex, et S. Maria in Sabbato, Feria, et Vigilia non concurrunt.

CONCURRIT.

0	0	4	4	4	4	4	5	4	5	Dominica quacumque.
3	1	6	3	0	1	1	1	1	1	Duplici primæ classis.
3	1	4	6	4	3	3	1	3	1	Duplici secundæ classis.
3	1	0	3	0	1	1	1	1	1	Patrono, seu Titulo Ecclesiæ.
3	3	4	4	4	6	3	3	3	3	Duplici per annum majore.
3	3	4	4	4	4	5	3	5	3	Duplici per annum minore.
4	4	4	4	4	4	4	5	4	5	Semiduplici.
4	4	2	4	2	4	4	4	4	4	Simplici.
3	3	4	4	4	4	5	3	5	3	Die Octavæ.
4	4	2	4	2	4	4	5	4	0	Die infra Octavam.
0	0	2	4	2	4	4	4	4	0	Sancta Maria in Sabbato.

ORATIO

Dicenda ante divinum Officium

APERI, Dómine, os meum ad benedicéndum nomen sanctum tuum : munda quoque cor meum ab ómnibus vanis, pervérsis, et aliénis cogitatiónibus : intelléctum illúmina, afféctum inflámma, ut digne, atténte, ac devóte hoc Offícium recitáre váleam, et exaudíri mérear ante conspéctum divínæ Majestátis tuæ. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Dómine, in unióne illíus divínæ intentiónis, qua ipse in terris laudes Deo persolvísti, has tibi Horas persólvo.

Orationem sequentem devote post Officium recitantibus Leo Papa X. defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas indulsit : et dicitur flexis genibus:

SACROSANCTÆ et indivíduæ Trinitáti, crucifíxi Dómini nostri Jesu Christi humanitáti, beatíssimæ et gloriosíssimæ, sempérque Vírginis Maríæ fœcúndæ integritáti, et ómnium Sanctórum universitáti sit sempitérna laus, honor, virtus et glória ab omni creatúra, nobísque remíssio ómnium peccatórum, per infiníta sæcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Beáta víscera Maríæ Vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium. ℟. Et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum. Pater noster. Ave María.

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES

Dicendæ ante Lectiones in Officio novem et trium Lectionum.

In primo Nocturno, et pro ij. et v. Feria.

Absolutio.

Exaudi, Dómine Jesu Christe, preces servórum tuórum, et miserére nobis : qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculórum.
℟. Amen.

Benedictiones.

1. Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.
2. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere et adjuváre dignétur.
3. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra.

In secundo Nocturno et pro iij. et vj. Feria.

Absolutio.

Ipsius píetas et misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum.
℟. Amen.

Benedictiones.

4. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.
5. Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ.
6. Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris.

In tertio Nocturno, et pro Feria iv. et Sabbato.

Absolutio.

A vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Benedictiones.

7. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. ℟. Amen.
8. Divínum auxílium máneat semper nobíscum.
9. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum.

Si Officium fit de Sancto ix. Lect., octava Benedictio erit :

Cujus Festum cólimus ipse, vel ipsa intercédat pro nobis ad Dóminum.

Quando sunt plures, dicitur, Quorum, vel Quarum

Festum cólimus, ipsi, vel ipsæ intercédant pro nobis ad Dóminum.

Si Officium fit de sancta Maria, octava Benedictio erit:

Cujus Festum cólimus, ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum.

Si in ultima Lectione legendum sit aliud Evangelium cum Homilia, nona Benedictio erit:

Per evangélica dicta deleántur nostra delícta.

In Officio iij Lect. dicuntur Absolutiones et Benedictiones prædictæ, ordine superius in Rubricis generalibus, et in prima Dominica de Adventu descripto, et in eo, quando non legitur Homilia cum Evangelio, et Benedictiones sumendæ sunt ex iij. Noct., prima Benedictio erit:

1. Ille nos benedícat, qui sine fine vivit et regnat.
2. Divínum auxílium.
3. Ad societátem.

In Officio trium Lectionum, quando legitur Homilia cum Evangelio, prima Benedictio erit:

1. Evangélica léctio.
2. Divínum auxílium.
3. Ad societátem.

Si Officium fit de Sancto trium Lectionum, prima Benedictio erit:

1. Ille nos benedícat, qui sine fine vivit et regnat.
2. Cujus, vel Quorum.
3. Ad societátem.

In Officio de sancta Maria in Sabbato, Absolutio, et Benedictiones quæ ibidem ponuntur.

NB. *Asteriscum in Antiphonis designare ibi frangendas esse Antiphonas in Officio Semiduplicis et ritus inferioris.*

PSALTERIUM

DISPOSITUM

PER HEBDOMADAM

CUM ORDINARIO OFFICII DE TEMPORE.

DOMINICA AD MATUTINUM.

Ante Matutinum, et omnes Horas, præterquam ad Completorium, dicitur secreto :

PATER noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat volúntas tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie : et dimítte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris : et ne nos indúcas in tentatiónem ; sed líbera nos a malo. Amen.

AVE María, grátia plena : Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui Jesus. Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

In principio Matutini, et Primæ, ac in fine Completorii, dicitur etiam Symbolum Apostolorum.

CREDO in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatórem cœli et terræ. Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum ; qui concéptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine ; passus sub Póntio Piláto, crucifíxus, mórtuus, et sepúltus ; descéndit ad ínferos ; tértia die resurréxit a mórtuis ; ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis ; inde ventúrus est judicáre

vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam. Amen.

Deinde clara voce dicitur ℣.

DOMINE, lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum, Amen.

Laus tibi, Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.

Sic dicitur Laus tibi, Dómine, etc. ad omnes Horas per totam Quadrag. usque ad Feriam v. in Cœna Domini; et a Sabbato Sancto dicitur Allelúia.

Invitatorium sequens dicitur in Dñicis tantum, a prima Dñica Quadrag. usque ad Dñicam Passionis.

Invitatorium. Non sit vobis vanum mane súrgere ante lucem : * Quia promísit Dóminus corónam vigilántibus.

Repetitur. Non sit vobis vanum mane súrgere ante lucem : quia promísit Dóminus corónam vigilántibus.

Psalmus 94.

VENITE, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro : præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Non sit vobis vanum mane súrgere ante lucem : quia promísit Dóminus corónam vigilántibus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et Rex magnus super omnes deos : quóniam non repéllet Dóminus plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

Quia promísit Dóminus corónam vigilántibus.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus : veníte adorémus, et procidámus ante Deum : plorémus coram Dómino, qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster : nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Non sit vobis vanum mane súrgere ante lucem : quia promísit Dóminus corónam vigilántibus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto : ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, et vidérunt ópera mea.

Quia promísit Dóminus corónam vigilántibus.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, et dixi : Semper hi errant corde : ipsi vero non cogno-

vérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.
Non sit vobis vanum mane súrgere ante lucem: quia promísit Dóminus corónam vigilántibus.
Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.
Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.
Quia promísit Dóminus corónam vigilántibus.
Non sit vobis vanum mane súrgere ante lucem: quia promísit Dóminus corónam vigilántibus.

Hymnus sequens dicitur in Dñicis et Feriis usque ad Dñicam Passionis exclusive.

Hymnus.

Ex more docti mystico
Servémus hoc jejúnium,
Deno diérum círculo
Ducto quater notíssimo.
Lex et Prophétæ prímitus
Hoc prætulérunt, póstmodum
Christus sacrávit, ómnium
Rex atque Factor témporum.
Utámur ergo párcius
Verbis, cibis, et pótibus,
Somno, jocis, et árctius
Perstémus in custódia.
Vitémus autem nóxia,
Quæ súbruunt mentes vagas,
Nullúmque demus cállidi
Hostis locum tyránnidi.
Flectámus iram víndicem,
Plorémus ante Júdicem,
Clamémus ore súpplici,
Dicámus omnes cérnui:
Nostris malis offéndimus
Tuam, Deus, cleméntiam:
Effúnde nobis désuper
Remíssor indulgéntiam.
Meménto quod sumus tui,
Licet cadúci, plásmatis:
Ne des honórem nóminis
Tui, precámur, álteri.
Laxa malum, quod fécimus,
Auge bonum, quod póscimus.
Placére quo tandem tibi
Possímus hic, et pérpetim.
Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas:
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera. Amen.

Tempore Paschali.

Ad Matutinum. Invitat.

Surréxit Dóminus vere, * Allelúia. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

Rex sempitérne Cœlitum,
Rerum Creátor ómnium,
Æquális ante sæcula
Semper parénti Fílius.
Nascénte qui mundo Faber
Imáginem vultus tui
Tradens Adámo, nóbilem
Limo jugásti spíritum.
Cum livor et fraus dæmonis
Fœdásset humánum genus:
Tu carne amíctus, pérditam
Formam refórmas Artifex.
Qui natus olim e Vírgine,
Nunc e sepúlcro násceris,
Tecúmque nos a mórtuis
Jubes sepúltos súrgere.
Qui Pastor ætérnus gregem
Aqua lavas Baptísmatis:
Hæc est lavácrum méntium:
Hæc est sepúlcrum críminum.

Nobis diu qui débitæ
Redémptor affíxus Cruci,
Nostræ dedísti pródigus
Prétium salútis sánguinem.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium :
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

Sic terminantur omnes Hymni tam in Dominicis, et Feriis, quam in Festis temp. Pasch. occurrentibus, dummodo Hymni sint ejusdem metri, ut Hymnus prædictus.

IN I. NOCTURNO.

Per Annum, Aña. Servíte Dómino.

Temp. Pasch. Aña. Allel.

Asteriscus* notat pausam cantus in Choro.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit :
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :
Et fólium ejus non défluet : * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.
Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto.
Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculórum. Amen.

Hic versus Glória Patri, semper dicitur in fine omnium Psalmorum, nisi aliter notetur.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt gentes : * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum : * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.
Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua : * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.
Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Psalmus 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Psalmus 6.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me : * neque in ira tua corrípias me.
Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum; * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.
Et ánima mea turbáta est valde : * sed tu, Dómine, úsquequo?
Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam.
Quóniam non est in morte qui memor sit tui : * in inférno autem quis confitébitur tibi?
Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigábo.
Turbátus est a furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.
Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem : * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.
Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam, * Dñus oratiónem meam suscépit.
Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei : * convertántur et erubéscant valde velóciter.

Per Annum, Aña. Servíte Dómino in timóre, et exultáte ei cum tremóre.
Aña. Deus judex justus.

Psalmus 7.

DOMINE Deus meus in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.
Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.
Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis :
Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.
Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.
Exúrge, Dómine, in ira tua : * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.
Et exúrge, Dómine Deus meus, in præcépto quod mandásti : * et synagóga populórum circúmdabit te.
Et propter hanc in altum regrédere : * Dóminus júdicat pópulos.
Júdica me, Dómine, secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meã super me.
Consumétur nequítia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes Deus.
Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.
Deus judex justus, fortis, et pátiens : * numquid iráscitur per síngulos dies?
Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit : * arcum suum teténdit, et parávit illum.
Et in eo parávit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effécit.
Ecce partúriit injustítiam : * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.
Lacum apéruit, et effódit eum : * et íncidit in fóveam, quam fecit.
Convertétur dolor ejus in caput ejus : * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.
Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus : * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.
Ex ore infántium, et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Psalmus 9.

CONFITEBOR tibi, Dómine, in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exultábo in te: * psallam nómini tuo, Altíssime.

In converténdo inimícum meum retrórsum: * infirmabúntur, et períbunt a fácie tua.

Quóniam fecísti judícium meum et causam meam: * sedísti super thronum qui júdicas justítiam.

Increpásti Gentes, et périit ímpius: * nomen eórum delésti in ætérnum, et in sæculum sæculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * et civitátes eórum destruxísti.

Périit memória eórum cum sónitu: * et Dóminus in ætérnum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum: * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te qui novérunt nomen tuum: * quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine.

Psállite Dómino, qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter Gentes stúdia ejus:

Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.

Miserére mei, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis.

Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in salutári tuo, * infíxæ sunt Gentes in intéritu, quem fecérunt.

In láqueo isto, quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.

Convertántur peccatóres in inférnum: * omnes gentes quæ obliviscúntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis : * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exúrge, Dómine, non confortétur homo : * judicéntur Gentes in conspéctu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos : * ut sciant Gentes quóniam hómines sunt.

Ut quid, Dómine, recessísti longe, * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum supérbit ímpius, incénditur pauper : * comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ : * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor : * secúndum multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus : * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferúntur judícia tua a fácie ejus : * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo : * Non movébor a generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo : * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis, * ut interfíciat innocéntem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * insidiátur in abscóndito, quasi leo in spelúnca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem : * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum, * inclinábit se, et cadet cum dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo : Oblítus est Deus : * avértit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exúrge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo : Non requíret.

Vides quóniam tu labórem et dolórem consíderas : * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper : * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et malígni : * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, et in sæculum sæculi : * períbitis Gentes de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus; * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo et húmili, * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

Psalmus 10.

In Dómino confído; quómodo dícitis ánimæ meæ:

* Tránsmigra in montem sicut passer?
Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.
Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt : * justus autem quid fecit?
Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus :
Oculi ejus in páuperem respíciunt : * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.
Dóminus intérrogat justum et ímpium : * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.
Pluet super peccatóres láqueos : * ignis et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.
Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit : * æquitátem vidit vultus ejus.

Per Annum. Añа. Deus judex justus, fortis et longánimis, numquid irascétur per síngulos dies?

Aña. Tu, Dómine.

Psalmus 11.

SALVUM me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus : * quóniam diminútæ sunt veritátes a fíliis hóminum.
Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suum : * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.
Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * et linguam magníloquam.
Qui dixérunt : Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra a nobis sunt, * quis noster Dóminus est?
Propter misériam ínopum et gémitum páuperum * nunc exúrgam, dicit Dñus.
Ponam in salutári : * fiduciáliter agam in eo.
Elóquia Dómini, elóquia casta : * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.
Tu, Dómine, servábis nos, et custódies nos * a generatióne hac in ætérnum.
In circúitu ímpii ámbulant: * secúndũ altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

Psalmus 12.

USQUEQUO, Dómine, obliviscéris me in finem : * Usquequo avértis fáciem tuam a me?
Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?
Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exáudi me, Dómine Deus meus.
Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte : * nequándo dicat inimícus meus : Præválui advérsus eum.
Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero : * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo : cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi : * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 13.

DIXIT insípiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospéxit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepúlchrum patens est guttur eórum : linguis suis dolóse agébant, * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est : * velóces pedes eórum ad effundéndum sánguinem.

Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt : * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognóscent omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis ?

Dóminum non invocavérunt, * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatióne justa est, consílium ínopis confudístis : * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel ? * cum avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

Psalmus 14.

DOMINE, quis habitábit in tabernáculo tuo : * aut quis requiéscet in monte sancto tuo ?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum gloríficat :

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Per Annum. Aña. Tu, Dómine, servábis nos, et custódies nos.

In Quadrag. ℣. Ipse liberávit me de láqueo venántium. ℟. Et a verbo áspero.

Tempore Passionis ℣. Erue a frámea, Deus, áni-

mam meam. ℟. Et de manu canis únicam meam.

Temp. Pasch.. Aña. Allelúia, Lapis revolútus est, allel. ab óstio monuménti, allelúia, allel. ℣. Surréxit Dóminus de sepúlcro, allelúia. ℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúia.

Post ℣. cujuslibet Noct. dic. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

EXAUDI, Dómine Jesu Christe, preces servórum tuórum, et miserére nobis, qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube, domne, benedícere.

Bened. Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

Deinde leguntur Lectiones cum Resp., ut in Proprio de Temp. assignantur.

Pro ij. Lectione, Bened. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere et adjuváre dignétur. ℟. Amen.

Pro iij. Lectione. Bened. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra. ℟. Amen.

IN II. NOCTURNO.

Per Annum. Aña. Bonórum meórum.

Temp. Pasch., Aña. Allel.

Psalmus 15.

CONSERVA me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei; * tu es qui restítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim heréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Per Annum. Aña. Bonórum meórum non índiges, in te sperávi, consérva me, Dómine.

Aña. Propter verba.

Psalmus 16.

Exaudi, Dómine, justítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, et visitásti nocte: * igne me examinásti, et non est invénta in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis: * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exáudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me: * a fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam: * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exúrge, Dómine, præveni eum, et supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine, a paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis: * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor cum apparúerit glória tua.

Per Annum, Aña. Propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Aña. Díligam te.

Et non repetitur in Psalmo: quod semper fit, quando Aña incipit a primo Versu Psalmi, et Psalmus tunc incipitur ab eo verbo. in quo desinit Aña, sive integra dicatur, sive tantum inchoata; si tamen eadem sint verba, et continuetur Aña cum Psalmo.

Psalmus 17.

Diligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmaméntum meum, et re-

fúgium meum, et liberátor meus.
Deus meus adjútor meus : * et sperábo in eum.
Protéctor meus, et cornu salútis meæ, * et suscéptor meus.
Laudans invocábo Dóminum : * et ab inimícis meis salvus ero.
Circumdedérunt me dolóres mortis:* et torréntes iniquitátis conturbavérunt me.
Dolóres inférni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.
In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi :
Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam : * et clamor meus in conspéctu ejus introívit in aures ejus.
Commóta est, et contrémuit terra : * fundaménta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt, quóniam irátus est eis.
Ascéndit fumus in ira ejus, et ignis a fácie ejus exársit : * carbónes succénsi sunt ab eo.
Inclinávit cœlos et descéndit : * et calígo sub pédibus ejus.
Et ascéndit super Chérubim, et volávit : * volávit super pennas ventórum.
Et pósuit ténebras latíbulum suum, in circúitu ejus tabernáculum ejus : * tenebrósa aqua in núbibus áeris.
Præ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt, * grando et carbónes ignis.
Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam : * grando et carbónes ignis.
Et misit sagíttas suas, et dissipávit eos ; * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.
Et apparuérunt fontes aquárum : * et reveláta sunt fundaménta orbis terrárum.
Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritus iræ tuæ.
Misit de summo et accépit me ; * et assúmpsit me de aquis multis.
Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et ab iis qui odérunt me : * quóniam confortáti sunt super me.
Prævenérunt me in die afflictiónis meæ : * et factus est Dóminus protéctor meus.
Et edúxit me in latitúdinem : * salvum me fecit, quóniam vóluit me.
Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam:* et secúndum puritátem mánuũ meárum retríbuet mihi:
Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpie gessi a Deo meo.
Quóniam ómnia judícia ejus in conspéctu meo : * et justítias ejus non répuli a me.
Et ero immaculátus cum eo : * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam : * et secúndum puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórum ejus.
Cum sancto sanctus eris : * et cum viro innocénte ínnocens eris.
Et cum elécto eléctus eris : * et cum pervérso pervertéris.
Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies : * et óculos superbórum humiliábis.
Quóniam tu illúminas lucérnam meam, Dómine : * Deus meus illúmina ténebras meas.
Quóniam in te erípiar a tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.
Deus meus impollúta via ejus : elóquia Dómini igne examináta : * protéctor est ómnium sperántium in se.
Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?
Deus qui præcínxit me virtúte : * et pósuit immaculátam viam meam.
Qui perfécit pedes meos tamquam cervórum, * et super excélsa státuens me.
Qui docet manus meas ad prælium : * et posuísti, ut arcum æreum, bráchia mea.
Et dedísti mihi protectiónem salútis tuæ : * et déxtera tua suscépit me :
Et disciplína tua corréxit me in finem : * et disciplína tua ipsa me docébit.
Dilatásti gressus meos subtus me : * et non sunt infirmáta vestígia mea.
Pérsequar inimícos meos, et comprehéndam illos : * et non convértar donec defíciant.
Confríngam illos, nec póterunt stare : * cadent subtus pedes meos.
Et præcinxísti me virtúte ad bellum : * et supplantásti insurgéntes in me subtus me.
Et inimícos meos dedísti mihi dorsum, * et odiéntes me disperdidísti.
Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret, ad Dóminum : * nec exaudívit eos.
Et comminuam eos ut púlverem ante fáciem venti : * ut lutum plateárum delébo eos.
Erípies me de contradictiónibus pópuli : * constítues me in caput géntium.
Pópulus, quem non cognóvi, servívit mihi : * in audítu auris obedívit mihi.
Fílii aliéni mentíti sunt mihi, * fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt a sémitis suis.
Vivit Dóminus, et benedíctus Deus meus, * et exaltétur Deus salútis meæ.
Deus, qui das vindíctas mihi, et subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.
Et ab insurgéntibus in

me exaltábis me : * a viro iníquo erípies me.
Proptérea confitébor tibi in natiónibus, Dómine : * et nómini tuo psalmum dicam.
Magníficans salútes Regis ejus, et fáciens misericórdiam christo suo David, * et sémini ejus usque in sæculum.

Per Annum. Aña. Díligam te, Dómine, virtus mea.

In Quadrag. ℣. Scápulis suis obumbrábit tibi. ℟. Et sub pennis ejus sperábis.

Tempore Passionis. ℣. De ore leónis líbera me, Dómine. ℟. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Tempore Paschali. Aña. Allelúia. Quem quæris múlier? allelúia : vivéntem cum mórtuis? allelúia, allelúia. ℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allelúia. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

Ipsius píetas et misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.
℣. Jube, domne, benedícere.

Bened. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.

Pro V. Lectione. Bened. Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ. ℟. Amen.

Pro vj. Lectione. Bened. Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

IN III. NOCTURNO.

Per Annum. Aña. Non sunt loquélæ.

Temp. Pasch., Aña. Allel.

Psalmus 18.

Coeli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.
Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.
In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.
In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.
Exultávit ut gigas ad curréndam viam : * a summo cœlo egréssio ejus :
Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.
Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.
Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæ-

culi : * judicia Dómini vera, justificáta in semetipsa.
Desiderabilia super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea : * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me ; * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine, adjútor meus, * et redémptor meus.

Per Annum, Aña. Non sunt loquélæ, neque sermónes, quorum non audiántur voces eórum.

Aña. Exáudiat.

Psalmus 19.

Exaudiat te Dóminus in die tribulatiónis : * prótegat te nomen Dei Jacob.
Mittat tibi auxílium de sancto : * et de Sion tueátur te.
Memor sit omnis sacrifícii tui : * et holocáustum tuum pingue fiat.
Tríbuat tibi secúndum cor tuum : * et omne consílium tuum confírmet.
Lætábimur in salutári tuo : * et in nómine Dei nostri magnificábimur.
Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas : * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.
Exáudiet illum de cœlo sancto suo : * in potentátibus salus déxteræ ejus.
Hi in cúrribus, et hi in equis : * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.
Ipsi obligáti sunt et cecidérunt : * nos autem surréximus et erécti sumus.
Dómine, salvum fac regem, * et exáudi nos in die, qua invocavérimus te.

Per Annum. Aña. Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.

Aña. Dómine.

Psalmus 20.

Domine, in virtúte tua lætábitur rex : * et super salutáre tuum exultábit veheménter.
Desidérium cordis ejus tribuísti ei : * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.
Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi :
Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.
Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a fíliis hóminum.
Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.
Per Annum. Aña. Dómine, in virtúte tua lætábitur rex.
In Quadrages.. ℣. Scuto circúmdabit te véritas ejus. ℟. Non timébis a timóre noctúrno.
Tempore Passionis. ℣. Ne perdas cum ímpiis Deus ánimam meam. ℟. Et cum viris sánguinum vitam meam.
Tempore Paschali. An. Allelúia, noli flere María, allelúia : resurréxit Dóminus, allelúia, allelúia. ℣. Gavísi sunt discípuli, allelúia. ℟. Viso Dómino, allelúia.
Pater noster. secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

A vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.
℣. Jube, domne, benedícere.
Bened. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. ℟. Amen.
Pro viij. Lectione, Bened. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.
Pro ix. Lectione, Bened. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen.
Sequens Hymnus a Septuag. usque ad Pascha non dicitur nisi in Festis : a Paschate vero usque ad Pentec. dicitur etiam in feriali Officio, excepta Feria ij. Rogat. Quando vero non dicitur, ejus loco ponitur ix. aut iij. Resp.

Hymnus SS. Ambrosii et Augustini.

Te Deum laudámus : te Dóminum confitémur :
Te ætérnum Patrem : omnis terra venerátur.
Tibi omnes Angeli, tibi cœli et univérsæ potestátes.
Tibi Chérubim et Séraphim, incessábili voce proclámant :

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth.
Pleni sunt cœli et terra: majestátis glóriæ tuæ.
Te gloriósus Apostolórum chorus,
Te Prophetárum laudábilis númerus,
Te Mártyrum candidátus laudat exércitus.
Te per orbem terrárum, sancta confitétur Ecclésia,
Patrem imménsæ majestátis,
Venerándum tuum verum et únicum Fílium.
Sanctum quoque Paráclitum Spíritum.
Tu Rex glóriæ, Christe.
Tu Patris sempitérnus es Fílius.
Tu ad liberándum susceptúrus hóminem: non horruísti Vírginis úterum.
Tu devícto mortis acúleo: aperuísti credéntibus regna cœlórum.
Tu ad déxteram Dei sedes: in glória Patris.
Judex créderis esse ventúrus.
Te ergo quæsumus, tuis fámulis súbveni: quos pretióso sánguine redemísti.
Ætérna fac cum Sanctis tuis in glória numerári.
Salvum fac pópulum tuum, Dómine: et bénedic hereditáti tuæ.
Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.
Per síngulos dies benedícimus te.
Et laudámus nomen tuum in sæculum: et in sæculum sæculi.
Dignáre, Dómine, die isto sine peccáto nos custodíre.
Miserére nostri, Dómine: miserére nostri.
Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos: quemádmodum sperávimus in te.
In te, Dómine, sperávi: non confúndar in ætérnum.

AD LAUDES, ℣.

Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína.
Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.
Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.
Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ, vel Allelúia, pro temporis diversitate.

Temp. Pasch., Aña. Allel.

Psalmus 92.

Dominus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se.
Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.
Paráta sedes tua ex tunc: * a sæculo tu es.
Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.
Elevavérunt flúmina fluctus suos: * a vócibus aquárum multárum.
Mirábiles elatiónes maris, * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo, Dñe, in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

JUBILATE Deo, omnis terra : * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.

Scitóte, quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus : * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : confitémini illi.

Laudáte nomen ejus : quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus : * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Psalmus 62.

DEUS, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, * quam multiplíciter tibi caro mea.

In terra desérta, et ínvia, et inaquósa : * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas : * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea : * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea : * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te : * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te : * me suscépit déxtera tua.

Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ : * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo : * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dic. Glória Patri.

Psalmus 66.

DEUS misereátur nostri, et benedícat nobis : * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam : * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus : * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur et exúltent gentes : * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli Deus : confiteántur tibi pópuli omnes : * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus : *

et métuant eum omnes fines terræ.
Glória Patri, et Fílio.

Tempore Paschali. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia, allelúia, allelúia, allelúia, allelúia, allelúia.

Aña. Surréxit Christus.

Canticum trium Puerorum.
Danielis 3. *e*

BENEDICITE, ómnia ópera Dómini, Dómino, * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.
Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.
Benedícite, aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.
Benedícite, sol et luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.
Benedícite, omnis imber et ros, Dómino : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.
Benedícite, ignis et æstus, Dómino : * benedícite, frigus et æstus, Dómino.
Benedícite, rores et pruína, Dómino : * benedícite, gelu et frigus, Dómino.
Benedícite, glácies et nives, Dómino : * benedícite, noctes et dies, Dómino.
Benedícite, lux et ténebræ, Dómino : * benedícite, fúlgura et nubes, Dómino.
Benedícat terra Dóminum : * laudet et superexáltet eum in sæcula.
Benedícite, montes et colles, Dómino : * benedícite, univérsa germinántia in terra, Dómino.
Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária et flúmina, Dómino.
Benedícite, cete et ómnia quæ movéntur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.
Benedícite, omnes béstiæ et pécora, Dómino : * benedícite, fílii hóminum, Dómino.
Benedícat Israel Dóminum : * laudet et superexáltet eum in sæcula.
Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, servi Dómini, Dómino.
Benedícite, spíritus et ánimæ justórum, Dómino : * benedícite, sancti et húmiles corde, Dómino.
Benedícite, Ananía, Azaría, Mísael, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.
Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu : * laudémus et superexaltémus eum in sæcula.
Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli : * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula.

Hic non dicitur Glória Patri, neque Amen. In aliis Canticis dicuntur.

Temp. Pasch. Aña Surréxit Christus de sepúlchro, qui liberávit tres púeros de camino ignis ardéntis, allelúia.

Aña. Allelúia.

Psalmus 148.

LAUDATE Dóminum de cœlis : * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus : * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol et luna : * laudáte eum, omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum : * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi : * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum : * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes et omnes colles : * ligna fructífera, et omnes cedri.

Béstiæ, et univérsa pécora: * serpéntes et vólucres pennátæ:

Reges terræ, et omnes pópuli : * príncipes et omnes júdices terræ.

Júvenes et vírgines : senes cum junióribus laudent nomen Dómini : * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum et terram : * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus : * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi.

Hic non dic. Glória Patri.

Psalmus 149.

CANTATE Dómino cánticum novum : * laus ejus in ecclésia Sanctórum.

Lætétur Israel in eo, qui fecit eum : * et fílii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psaltério psallant ei :

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo : * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória, * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum : * et gládii ancípites in mánibus eórum:

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus : * increpatiónes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédibus : * et nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscríptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Hic non dic. Glória Patri.

Psalmus 150.

LAUDATE Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tu-

bæ : * laudáte eum in psaltério, et cíthara.
Laudáte eum in tympano, et choro : * laudáte eum in chordis et órgano.
Laudáte eum in cymbalis benesonántibus : laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.
Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.

Temp. Pasch.. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Capit. prop. in Quadrag.

Hymnus.

O sol salútis, íntimis,
Jesu, refúlge méntibus,
Dum nocte pulsa, grátior
Orbi dies renáscitur.
Dans tempus acceptábile,
Da lacrymárum rívulis
Laváre cordis víctimam,
Quam læta adúrat cháritas.
Quo fonte manávit nefas,
Fluent perénnes lácrymæ,
Si virga pœniténtiæ
Cordis rigórem cónterat.
Dies venit, dies tua,
In qua reflórent ómnia :
Lætémur et nos in viam
Tua redúcti déxtera.
Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Aña ad Benedictus, et Oratio propria.

Temp. Passionis. Hymnus.
Lustra sex.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

Tempore Paschali, sequens Capit. dicitur in feriali Officio tantum : Hymnus autem etiam in Dominicis.

Capitulum. *Rom.* 6. *b*

Christus resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur. Quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel : quod autem vivit, vivit Deo.

Hymnus.

Aurora cœlum púrpurat,
Æther resúltat láudibus,
Mundus triúmphans júbilat,
Horrens avérnus ínfremit.
Rex ille dum fortíssimus
De mortis inférno specu
Patrum senátum líberum
Edúcit ad vitæ jubar.
Cujus sepúlchrum plúrimo
Custóde signábat lapis,
Victor triúmphat, et suo
Mortem sepúlchro fúnerat.
Sat fúneri, sat lácrymis,
Sat est datum dolóribus :
Surréxit extínctor necis,
Clamat corúscans Angelus.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. In resurrectióne tua, Christe, allelúia. ℟. Cœli et terra læténtur, allelúia.

Ad Benedictus Aña propria.

Canticum Zachariæ.

Lucæ 1. *g*

BENEDICTUS Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ:

Et eréxit cornu salútis nobis: * in domo David púeri sui:

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sæculo sunt, prophetárum ejus:

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium, qui odérunt nos:

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * et memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi:

In sanctitáte et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus.

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus: * in remissiónem peccatórum eórum:

Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto:

Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri. Sicut erat.

Deinde dicitur Aña et Oratio propria: et post eam, si occurrat eo die aliquod Festum Simplex, fit de eo commem. Postremo (si id tempus requirat) fiunt Commem. de S. Maria, de Apostolis, et de Patrono Ecclesiæ in ordine aliarum Commem. secundum illius dignitatem, et ultimo loco de Pace, ut infra in Vesperis Sabbati.

In fine, si discedendum sit a Choro, dicitur una ex Añis B. Mariæ, ut habetur infra post Completorium.

DOMINICA AD PRIMAM.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus, in adjutórium, ut supra. 18.

Hymnus.

JAM lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.
Linguam refrénans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.
Ut cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis Quadragesimæ Aña propria.

Temp. Pasch. Aña. Allel.

Psalmus 53.

Deus, in nómine tuo salvum me fac : * et in virtúte tua júdica me.

Deus, exáudi oratiónem meam : * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me : et fortes quæsiérunt ánimam meam : * et non proposuérunt Deũ ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me : * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis : * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi :* et confitébor nómini tuo, Dómine : quóniam bonum est :

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Sequens Ps. Confitémini, &c. tantum in Dñicis, quando fit Offic. de Dñica, ut in Psalt. præterquam in Dñicis a Pascha usque ad Pentec.

A Septuag. vero usque ad Pascha, ejus loco dicitur Ps. Dóminus regnávit, ut supra in Laud. 18.

Psalmus 117.

Confitemini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel, quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum : * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor : * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor : * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quam confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quam speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me : * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me : * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis : * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut

cáderem : * et Dóminus suscépit me.
Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus : * et factus est mihi in salútem.
Vox exultatiónis, et salútis : * in tabernáculis justórum.
Déxtera Dómini fecit virtútem : déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.
Non móriar, sed vivam ; * et narrábo ópera Dómini.
Castígans castigávit me Dóminus : * et morti non trádidit me.
Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino : * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.
Confitébor tibi quóniam exaudísti me : * et factus es mihi in salútem.
Lápidem, quem reprobavérunt ædificántes : * hic factus est in caput ánguli.
A Dómino factum est istud : * et est mirábile in óculis nostris.
Hæc est dies, quam fecit Dóminus : * exultémus, et lætémur in ea.
O Dómine, salvum me fac, o Dómine, bene prosperáre : * benedíctus qui venit in nómine Dómini.
Benedíximus vobis de domo Dómini : * Deus Dóminus, et illúxit nobis.
Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.
Deus meus es tu, et confitébor tibi : * Deus meus es tu, et exaltábo te.
Confitébor tibi quóniam exaudísti me : * et factus es mihi in salútem.
Confitémini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Psalmus 118.

BEATI immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.
Beáti, qui scrutántur testimónia ejus : * in toto corde exquírunt eum.
Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.
Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.
Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas !
Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.
Confitébor tibi in directióne cordis : * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.
Justificatiónes tuas custódiam : * non me derelínquas usquequáque.
In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.
In toto corde meo exquisívi te : * ne repéllas me a mandátis tuis.
In corde meo abscóndi

elóquia tua : * ut non peccem tibi.
Benedíctus es, Dómine : * doce me justificatiónes tuas.
In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.
In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.
In mandátis tuis exercébor : * et considerábo vias tuas.
In justificatiónibus tuis meditábor : * non oblivíscar sermónes tuos.
RETRIBUE servo tuo, vivífica me : * et custódiam sermónes tuos.
Revéla óculos meos : * et considerábo mirabília de lege tua.
Incola ego sum in terra : * non abscóndas a me mandáta tua.
Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.
Increpásti supérbos, * maledícti qui declínant a mandátis tuis.
Aufer a me oppróbrium, et contémptum : * quia testimónia tua exquisívi.
Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur : * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.
Nam et testimónia tua meditátio mea est, * et consílium meum justificatiónes tuæ.
Adhæsit paviménto ánima mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.
Vias meas enuntiávi, et exaudísti me : * doce me justificatiónes tuas.
Viam justificatiónum tuárum ínstrue me : * et exercébor in mirabílibus tuis.
Dormitávit ánima mea præ tædio : * confírma me in verbis tuis.
Viam iniquitátis ámove a me : * et de lege tua miserére mei.
Viam veritátis elégi : * judícia tua non sum oblítus.
Adhæsi testimóniis tuis, Dómine : * noli me confúndere.
Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Sequens Symbolum dicitur in Dominicis tantum, quando fit Officium de Dominica, ut in Psalterio.

Symbolum S. Athanasii.

QUICUMQUE vult salvus esse, * ante ómnia opus est, ut téneat cathólicam Fidem.
Quam nisi quisque íntegram, inviolatámque serváverit, * absque dúbio in ætérnum períbit.
Fides autem cathólica hæc est : * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in unitáte venerémur.
Neque confundéntes persónas, * neque substántiam separántes.
Alia est enim persóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritus sancti.

Sed Patris, et Filii, et Spíritus sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majéstas.
Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.
Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.
Imménsus Pater, imménsus Fílius, * imménsus Spíritus sanctus.
Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.
Et tamen non tres ætérni: * sed unus ætérnus.
Sicut non tres increáti, nec tres imménsi, * sed unus increátus, et unus imménsus.
Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus.
Et tamen non tres omnipoténtes: * sed unus omnípotens.
Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus.
Et tamen non tres Dii: * sed unus est Deus.
Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus.
Et tamen non tres Dómini: * sed unus est Dóminus.
Quia sicut singillátim unamquámque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiána veritáte compéllimur: * ita tres Deos aut Dóminos dícere cathólica religióne prohibémur.
Pater a nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.
Fílius a Patre solo est: * non factus, nec creátus, sed génitus.
Spíritus sanctus a Patre et Fílio; * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.
Unus ergo Pater, non tres Patres; unus Fílius, non tres Fílii, * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.
Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus, * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt, et coæquáles.
Ita ut per ómnia, sicut jam supra dictum est, * et únitas in Trinitáte, et Trínitas in unitáte veneránda sit.
Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.
Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.
Est ergo fides recta, ut credámus et confiteámur, * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.
Deus est ex substántia Patris ante sæcula génitus: * et homo est ex substántia matris in sæculo natus.
Perféctus Deus, perféctus homo, * ex ánima rationáli, et humána carne subsístens.

Æquális Patri secúndum divinitátem; * minor Patre secúndum humanitátem.
Qui licet Deus sit, et homo: * non duo tamen, sed unus est Christus.
Unus autem, non conversióne divinitátis in carnem; * sed assumptióne humanitátis in Deum.
Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.
Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo: * ita Deus et homo unus est Christus.
Qui passus est pro salúte nostra: descéndit ad ínferos: * tértia die resurréxit a mórtuis.
Ascéndit ad cœlos: sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: * inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos.
Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis: * et redditúri sunt de factis própriis ratiónem.
Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam: * qui vero mala, in ignem ætérnum.
Hæc est fides cathólica, * quam nisi quisque fidéliter firmitérque credíderit, salvus esse non póterit.
Glória Patri, et Fílio.

In Dominicis Quadragesimæ, Aña propria.

Temp. Pasch. Aña. Allelúia, allelúia, allel., allel.

Capitulum. 1. *Tim.* 1. *d*

Regi sæculórum immortáli et invisíbili, soli Deo honor et glória in sæcula sæculórum. Amen. ℟. Deo grátias.

℟. br. Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Et repetitur Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Prædictum ℟. br. dicitur per totam Quadrag., et per Annum.

Temp. Pasch. vero, id est, a Dom. in Albis, usque ad Sabbatum post Pent. tam in Dñicis, quam in Feriis, ac etiam in Festis eo tempore occurr., dicitur idem ℟. modo seq., videlicet: Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. * Allelúia, allelúia. Repet. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. * Allelúia, allelúia. ℣. Qui surrexísti a mórtuis. ℟. Allelúia, allelúia. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis, allelúia, allelúia. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos, allel. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum, allel.

¶ Sed in Festo Ascensio-

nis, et per totam Octavam, ac etiam Feria vj. et Sabbato post Octavam, ubi dicitur ℣. Qui surrexísti a mórtuis. Allelúia, allelúia, dicatur ℣. Qui scandis super sídera. Allelúia, allelúia.

¶ Similiter in Festo Pentecostes usque ad Sabbatum sequens dicitur ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. Allelúia, allelúia.

Sequentes Preces non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, sed tunc dicto ℟. brevi, dicitur Dóminus vobíscum, et Oratio. Dómine Deus, ut infra. 30.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto usque ad ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Credo in Deum, secreto usque ad ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen. ℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. ℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine, avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me, Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. ℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et spíritu principáli confírma me. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomad. facit Conf.

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis, fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

MISEREATUR tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem, et ubi dicitur vobis, fratres, et vos, fratres, dicatur tibi, pater, et te, pater. Facta Confessione a Choro Hebdomadarius dicit:

MISEREATUR vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur: ℣. Dignáre, Dómine, die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri, Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodū sperávimus in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. *Oratio.*

DOMINE Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti: tua nos hódie salva virtúte; ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes, et ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus per ómnia sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est prima de beata Maria, præponitur lectioni Martyrologii. Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

SANCTA María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum: ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína.

Et dicitur ter, ultimo additur Glória Patri. Sicut erat. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secreto.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réspice in servos tuos, Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. *Oratio.*

DIRIGERE et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua et in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, et in ætérnum, te au-

xiliánte, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube, domne, benedícere.

Ben. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dñicis et Feriis a Dñica j. Quadrag. usque ad Dom. Passionis exclusive.

Isaiæ 55. *b*

QUÆRITE Dóminum, dum inveníri potest: invocáte eum, dum prope est. Tu autem, Dómine, miserére nobis. ℟. Deo grátias.

A Dñica Passionis usque ad Feriam v. in Cœna Domini exclusive.

Isaiæ 50. *c*

FACIEM meam non avérti ab increpántibus, et conspuéntibus in me. Dóminus Deus auxiliátor meus: ideo non sum confúsus. Tu autem, Dómine.

A Dñica Resurrectionis usque ad Ascens. exclusive.

Coloss. 3.

SI consurrexístis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in déxtera Dei sedens: quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Tu autem.

Post Lectionem brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus. Bened. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FERIALI OFFICIO

Extra tempus Paschale,

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus, in adjutórium, ut supra. 18.

Hymnus.

JAM lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.

Linguā refrénans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.

Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.

Ut, cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

Tempore Quadragesimæ. Aña. Vivo ego.

Tempore Passionis. Aña. Líbera me, Dómine.

Psalmus 53.

DEUS in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.

Deus, exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.
Voluntárie sacrificábo tibi: * et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Post Ps. Deus in nómine, loco Ps. Confitémini, dicitur unus ex infrascriptis Psalmis, secundum Ferias distinctis: Sabbato autem dicuntur tantum tres Psalmi, sicut in Festis.

FERIA SECUNDA.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.
Quis est iste rex glóriæ, * Dóminus fortis et potens? Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.
Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

FERIA TERTIA.

Psalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído, non erubéscam:
Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.
Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácue.
Vias tuas, Dómine, demónstra mihi: * et sémitas tuas édoce me.
Dirige me in veritáte tua, et doce me: * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.
Reminíscere miseratiónum

tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu: * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus, et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur: * et semen ejus hereditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum: * et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum: * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére mei: * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, et labórem meum: * et dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me: * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi: * quia sustínui te.

Líbera Deus Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

FERIA QUARTA.

Psalmus 25.

JUDICA me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingréssus sum: * et in Dómino sperans non infirmábor.

Proba me, Dómine, et tenta me: * ure renes meos et cor meum.

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est: * et complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis: * et cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium: * et cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocéntes manus meas: * et circúmdabo altáre tuum, Dómine:

Ut áudiam vocem laudis, * et enárrem univérsa mirabília tua.

Dómine, diléxi decórem domus tuæ: * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam, *

et cum viris sánguinum vitam meam:
In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.
Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum: * rédime me, et miserére mei.
Pes meus stetit in diré-cto: * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

FERIA QUINTA.

Psalmus 22.

DOMINUS regit me, et nihil mihi déerit, * in loco páscuæ ibi me collocávit.
Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convértit.
Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suũ.
Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala: * quóniam tu mecum es.
Virga tua, et báculus tuus: * ipsa me consoláta sunt.
Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.
Impinguásti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quam præclárus est!
Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.
Et ut inhábitem in domo Dñi, * in longitúdinem diérum.

FERIA SEXTA.

Psalmus 21.

DEUS, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longe a salúte mea verba delictórum meórum.
Deus meus clamábo per diem, et non exáudies: * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.
Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.
In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberásti eos.
Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.
Ego autem sum vermis, et non homo: * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.
Omnes vidéntes me derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.
Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.
Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero.
De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris a me.
Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.
Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.
Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.
Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens: * in médio ventris mei.
Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis: * et in púlverem mortis deduxísti me.
Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.
Fodérunt manus meas, et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.
Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.
Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me: * ad defensiónem meam cónspice.
Erue a frámea, Deus, ánimam meam: * et de manu canis únicam meam:
Salva me ex ore leónis: * et a córnibus unicórnium humilitátem meam.
Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio Ecclésiæ laudábo te.
Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * univérsum semen Jacob glorificáte eum.
Tímeat eum omne semen Israel: * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem páuperis:
Nec avértit fáciem suam a me: * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.
Apud te laus mea in Ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.
Edent páuperes et saturabúntur: et laudábunt Dóminum qui requírunt eum: * vivent corda eórum in sæculum sæculi.
Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ.
Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ géntium.
Quóniam Dómini est regnum: * et ipse dominábitur géntium.
Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.
Et ánima mea illi vivet: * et semen meum sérviet ipsi.
Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Sabbato nihil additur, ut supra in Rubrica. 32.

Deinde dicitur Psalm. 118.

BEATI immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.
Beáti, qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.
Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti : * mandáta tua custodíri nimis.
Utinam dirigántur viæ meæ : * ad custodiéndas justificatiónes tuas!
Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.
Confitébor tibi in directióne cordis : * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.
Justificatiónes tuas custódiam : * non me derelínquas usquequáque.
In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.
In toto corde meo exquisívi te : * ne repéllas me a mandátis tuis.
In corde meo abscóndi elóquia tua : * ut non peccem tibi.
Benedíctus es, Dómine : * doce me justificatiónes tuas.
In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.
In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.
In mandátis tuis exercébor : * et considerábo vias tuas.
In justificatiónibus tuis meditábor : * non oblivíscar sermónes tuos.
RETRIBUE servo tuo, vivífica me : * et custódiam sermónes tuos.
Revéla óculos meos, * et considerábo mirabília de lege tua.
Incola ego sum in terra : * non abscóndas a me mandáta tua.
Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.
Increpásti supérbos : * maledícti qui declínant a mandátis tuis.
Aufer a me oppróbrium, et contémptum : * quia testimónia tua exquisívi.
Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur : * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.
Nam et testimónia tua meditátio mea est : * et consílium meum justificatiónes tuæ.
Adhæsit paviménto ánima mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.
Vias meas enuntiávi, et exaudísti me : * doce me justificatiónes tuas.
Viam justificatiónum tuárum ínstrue me : * et exercébor in mirabílibus tuis.
Dormitávit ánima mea præ tædio : * confírma me in verbis tuis.
Viam iniquitátis ámove a me : * et de lege tua miserére mei.
Viam veritátis elégi : * judícia tua non sum oblítus.
Adhæsi testimóniis tuis, Dómine : * noli me confúndere.
Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Temp. Quadr. Aña. Vivo ego, dicit Dóminus: nolo mortem peccatóris, sed ut magis convertátur, et vivat.

Tempore Passionis, Aña. Líbera me, Dómine, et pone me juxta te: et cujúsvis manus pugnet contra me.

Capitulum. *Zach.* 8. *d*

PACEM et veritátem dilígite, ait Dóminus omnípotens. ℟. Deo grátias.

℟. br. Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Et repetitur, Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Credo in Deum, secreto. ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam, Amen. ℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. ℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine, avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. ℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et Spíritu principáli confírma me.

Quando ad Laudes non sunt dictæ Preces feriales, statim dicitur Adjutórium, et Confíteor Deo, etc. ut infr.

Quando autem ad Laudes dictæ sunt Preces feriales inferius positæ post Laudes Feriæ ij., tunc ad Primam prædictæ Preces et sequentes dicuntur flexis genibus.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me. ℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. ℣. Eripe me de operántibus iniquitátem. ℟. Et de viris sánguinum salva me. ℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi. ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. ℣. Exáudi nos, Deus salutáris noster. ℟. Spes ómnium fínium terræ, et in mari longe. ℣. Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. ℣. Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortális. ℟. Miserére nobis. ℣. Bénedic, ánima mea, Dómino. ℟. Et ómnia, quæ intra me sunt,

nómini sancto ejus. ℣. Bénedic, ánima mea, Dómino. ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. ℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. ℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam. ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus. ℣. Qui replet in bonis desidérium tuum. ℟. Renovábitur ut áquilæ juvéntus tua. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdom. facit Conf.

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis, fratres : quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere, mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet :

MISEREATUR tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem : et ubi dicitur vobis, fratres, et vos, fratres, dicatur tibi, pater, et te, pater. Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit :

MISEREATUR vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur, ℣. Dignáre, Dómine, die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri, Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

DOMINE Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti : tua nos hódie salva virtúte, ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes, et ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : qui te-

cum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de B. Maria, præponitur Lectioni Martyrologii. Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

SANCTA María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum : ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. Et dicitur ter; ultimo additur, Glória Patri. Sicut erat. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réspice in servos tuos, Dómine; et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

DIRIGERE et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum; ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi : Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube, domne, benedícere.

Bened. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolut. Capit. in Dnicis et Feriis a Dnica j. Quadrag. usque ad Dnicam Passionis exclusive.

Isaiæ 55. *b*

QUÆRITE Dóminum, dum inveníri potest : invocáte eum, dum prope est. Tu autem, Dómine.

A Dominica Passionis usque ad Feriam v. in Cœna Domini exclusive.

Isaiæ 50. *c*

FACIEM meam non avérti ab increpántibus et conspuéntibus in me. Dóminus Deus auxiliátor meus : ídeo non sum confúsus. Tu autem, Dómine.

A Dnica Resurrectionis usque ad Ascens. exclusive.

Coloss. 3.

SI consurrexístis cum Christo, quæ sursum sunt

quærite, ubi Christus est in déxtera Dei sedens : quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Tu autem, Dómine.

Post Lect. brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus. Bened. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam : et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FERIALI OFFICIO

Tempore Paschali et in Festis per Annum.

Post Ps. Deus in nómine, dicuntur tantum Ps. Beáti, et Retríbue. 25. Deinde Aña competens, et reliqua ut supra in Dñica. 28. Sed in Duplicibus et infra Octavas non dicuntur Preces. Dicto Benedicámus Dómino. dicitur Prima de B. Maria. si dicenda est : postea legitur Martyrologium in Choro.

Deinde dicitur ℣. Pretiósa, cum reliquis ut supra. 30.

Ad Absolutionem Capituli in Festis dicitur Capit. Nonæ.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave María. Deus, in adjutórium. 18.

Hymnus.

Nunc sancte nobis Spíritus,
Unum Patri cum Fílio,
Dignáre promptus íngeri
Nostro refúsus péctori.

Os, lingua, mens, sensus, vigor,
Confessiónem pérsonent,
Flamméscat igne cháritas,
Accéndat ardor próximos.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dñicis Quadragesimæ Aña propria.

Tempore Quadragesimæ, in feriali Officio, Aña Advenérunt nobis.

Tempore Passionis, Aña. Judicásti, Dómine.

In Dñicis temp. Pasch.. et in feriali Offic. Aña. Allelúia.

Psalmus.

Legem pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuárum : * et exquíram eam semper.

Da mihi intelléctum, et scrutábor legem tuam : * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum : * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua : * et non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem : * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum, quod suspicátus sum : * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua : * in æquitáte tua vivífica me.
Et véniat super me misericórdia tua, Dómine : * salutáre tuum secúndum elóquium tuum.
Et respondébo exprobrántibus mihi verbum : * quia sperávi in sermónibus tuis.
Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque : * quia in judíciis tuis supersperávi.
Et custódiam legem tuam semper : * in sæculum et in sæculum sæculi.
Et ambulábam in latitúdine : * quia mandáta tua exquisívi.
Et loquébar in testimóniis tuis in conspéctu regum : * et non confundébar.
Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.
Et levávi manus meas ad mandáta tua, quæ diléxi : * et exercébar in justificatiónibus tuis.
Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.
Hæc me consoláta est in humilitáte mea : * quia elóquium tuum vivificábit me.
Supérbi iníque agébant usquequáque : * a lege autem tua non declinávi.
Memor fui judiciórum tuórum a sæculo, Dómine : * et consolátus sum.
Defféctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.
Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.
Memor fui nocte nóminis tui, Dómine : * et custodívi legem tuam.
Hæc facta est mihi : * quia justificatiónes tuas exquisívi.
Pórtio mea, Dómine, * dixi custodíre legem tuam.
Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo : * miserére mei secúndum elóquium tuum.
Cogitávi vias meas : * et convérti pedes meos in testimónia tua.
Parátus sum, et non sum turbátus : * ut custódiam mandáta tua.
Funes peccatórum circumpléxi sunt me : * et legem tuam non sum oblítus.
Média nocte surgébam ad confiténdum tibi, * super judícia justificatiónis tuæ.
Párticeps ego sum ómnium timéntium te : * et custodiéntium mandáta tua.
Misericórdia tua, Dómine, plena est terra : * justificatiónes tuas doce me.
Bonitatem fecísti cum servo tuo, Dómine : * secúndum verbum tuum.
Bonitátem, et disciplínam et sciéntiam doce me : * quia mandátis tuis crédidi.
Priúsquam humiliárer ego

delíqui : * proptérea clóquium tuum custodívi.

Bonus es tu : * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum : * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum : * ego vero legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me : * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri, et argénti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me : * da mihi intelléctum, ut discam mandáta tua.

Qui timent te vidébunt me, et lætabúntur : * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua : * et in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me : * secúndum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam : * quia lex tua meditátio mea est.

Confundántur supérbi, quia injúste iniquitátem fecérunt in me : * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te : * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confúndar.

In Dñicis Quadr. Aña prop.

Tempore Quadrag. in feriali Officio, Aña. Advenérunt nobis dies pœniténtiæ, ad rediménda peccáta, ad salvándas ánimas.

Capitulum. *Joelis* 2. c

CONVERTIMINI ad me in toto corde vestro, in jejúnio, et fletu, et planctu. Et scíndite corda vestra, et non vestiménta vestra : ait Dóminus omnípotens.

℟. br. Ipse liberávit me *De láqueo venántium. Ipse. ℣. Et a verbo áspero. De. Glória Patri. Ipse. ℣. Scápulis suis obumbrábit tibi. ℟. Et sub pennis ejus sperábis.

Ad Tertiam, Sextam et Nonam, flexis genibus dic. : Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

Temp. Passionis. in feriali Officio, Aña. Judicásti, Dómine, causam ánimæ meæ,

defénsor vitæ meæ, Dómine Deus meus.

Capitulum. *Jerem.* 17. *b*

DOMINE, omnes qui te derelínquunt, confundéntur: recedéntes a te, in terra scribéntur: quóniam dereliquérunt venam aquárum viventium Dóminum.

℟. br. Erue a frámea, * Deus, ánimam meam. Erue. ℣. Et de manu canis únicam meam. Deus. Erue. ℣. De ore leónis líbera me, Dómine. ℟. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam. Kyrie, eléison.

Oratio conveniens

In Dñicis temp. Pasch., Aña. Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia.

Capit. prop. de temp.

Tempore Paschali, in feriali Officio, Aña. Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. *Rom.* 6. *b*

CHRISTUS resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur. Quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo.

℟. br. Surréxit Dóminus de sepúlchro.* Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Qui pro nobis pepéndit in ligno. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allelúia.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave María. Deus, in adjutórium. 18.

Hymnus.

RECTOR potens, verax Deus,
Qui témperas rerum vices,
Splendóre mane illúminas,
Et ígnibus merídiem.
Extíngue flammas lítium,
Aufer calórem nóxium,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dñicis Quadr. Aña prop.

Tempore Quadrages., in feriali Officio, Aña. Commendémus nosmetípsos.

Tempore Passionis, Aña. Pópule meus.

In Dñicis temp. Pasch., et in feriali Offic. Aña. Allelúia.

Psalmus.

DEFECIT in salutáre tuum ánima mea: * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui: * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes: * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas : * iníque persecúti sunt me, ádjuva me.
Paulo minus consummavérunt me in terra : * ego autem non derelíqui mandáta tua.
Secúndum misericórdiam tuam vivífica me ; * et custódiam testimónia oris tui.
In ætérnum, Dómine : * verbum tuum pérmanet in cœlo.
In generatiónem et generatiónem véritas tua : * fundásti terram, et pérmanet.
Ordinatióne tua persevérat dies : * quóniam ómnia sérviunt tibi.
Nisi quod lex tua meditátio mea est : * tunc forte periíssem in humilitáte mea.
In ætérnum non oblivíscar justificatiónes tuas : * quia in ipsis vivificásti me.
Tuus sum ego, salvum me fac : * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.
Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me : * testimónia tua intelléxi.
Omnis consummatiónis vidi finem : * latum mandátum tuum nimis.
Quomodo diléxi legem tuam, Dómine? * tota die meditátio mea est.
Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo : * quia in ætérnum mihi est.
Super omnes docéntes me intelléxi : * quia testimónia tua meditátio mea est.
Super senes intelléxi : * quia mandáta tua quæsívi.
Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; * ut custódiam verba tua.
A judíciis tuis non declinávi : * quia tu legem posuísti mihi.
Quam dúlcia fáucibus meis elóquia tua, * super mel ori meo !
A mandátis tuis intelléxi : * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.
Lucérna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.
Jurávi, et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.
Humiliátus sum usquequáque, Dómine : * vivífica me secúndum verbum tuum.
Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine : * et judícia tua doce me.
Anima mea in mánibus meis semper : * et legem tuam non sum oblítus.
Posuérunt peccatóres láqueum mihi : * et de mandátis tuis non errávi.
Hereditáte acquisívi testimónia tua in ætérnum : * quia exultátio cordis mei sunt.
Inclinávi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum : * propter retributiónem.
Iniquos ódio hábui : * et legem tuam diléxi.

Adjútor et suscéptor meus es tu : * et in verbum tuum supersperávi.
Declináte a me malígni : * et scrutábor mandáta Dei mei.
Súscipe me secúndum elóquium tuum, et vivam : * et non confúndas me ab exspectatióne mea.
Adjuva me, et salvus ero : * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.
Sprevísti omnes discedéntes a judíciis tuis : * quia injústa cogitátio eórum.
Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ ; * ídeo diléxi testimónia tua.
Confíge timóre tuo carnes meas : * a judíciis enim tuis tímui.
Feci judícium et justítiam : * non tradas me calumniántibus me.
Súscipe servum tuum in bonum : * non calumniéntur me supérbi.
Oculi mei defecérunt in salutáre tuum : * et in elóquium justítiæ tuæ.
Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam : * et justificatiónes tuas doce me.
Servus tuus sum ego : * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.
Tempus faciéndi, Dómine : * dissipavérunt legem tuam.
Ideo diléxi mandáta tua, * super aurum et topázion.
Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar : * omnem viam iníquam ódio hábui.

In Dñicis Quadrag. Aña. propria.

Tempore Quadrages., in feriali Officio, Aña. Commendémus nosmetípsos in multa patiéntia, in jejúniis multis, per arma justítiæ.

Capitulum. *Isaiæ* 55. *b*

DERELINQUAT ímpius viam suam, et vir iníquus cogitatiónes suas, et revertátur ad Dóminum, et miserébitur ejus, et ad Deum nostrum ; quóniam multus est ad ignoscéndum.

℟. br. Scápulis suis * Obumbrábit tibi. Scápulis. ℣. Et sub pennis ejus sperábis. Obumbrábit. Glória Patri. Scápulis. ℣. Scuto circúmdabit te véritas ejus. ℟. Non timébis a timóre noctúrno.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

Temp. Passionis, in feriali Officio. Aña. Pópule meus,

quid feci tibi : aut quid moléstus fui? Respónde mihi.

Capitulum. *Jerem.* 17. *c*

CONFUNDANTUR, qui me persequúntur, et non confúndar ego : páveant illi, et non páveam ego : induc super eos diem afflictiónis, et dúplici contritióne cóntere eos, Dómine Deus noster.

℟. br. De ore leónis * Líbera me, Dómine. De. ℣. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam. Líbera. De. ℣. De perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam. ℟. Et cum viris sánguinum vitam meam. Kyrie, eléison.

Oratio conveniens.

In Dñicis temp. Pasch. Aña. Allelúia, allel., allel., allel.

Capit. proprium de Temp.

Tempore Paschali, in feriali Officio, Aña. Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. 1. *Cor.* 15. *c*

CHRISTUS resurréxit a mórtuis primítiæ dormiéntium : quóniam quidem per hóminem mors, et per hóminem resurréctio mortuórum. Et sicut in Adam omnes moriúntur, ita et in Christo omnes vivificabúntur.

℟. br. Surréxit Dóminus vere. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Et appáruit Simóni. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Gavísi sunt discípuli, allel. ℟. Viso Dómino, allelúia.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater noster. Ave María. Deus, in adjutórium. 18.

Hymnus.

RERUM Deus tenax vigor,
Immótus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Succéssibus detérminans.

Largíre lumen véspere,
Quo vita nusquam décidat,
Sed præmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dñicis Quadrag. Aña propria.

Temp. Quadr. in feriali Offic. Aña. Per arma justítiæ.

Tempore Passionis, Aña. Numquid rédditur.

In Dñicis temp. Pasch. et in feriali Officio, Aña. Allelúia.

Psalmus.

MIRABILIA testimónia tua : * ídeo scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat : * et intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, et attráxi spíritum : * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére mei, * secúndum judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secúndum elóquium tuum : *

et non dominétur mei omnis injustítia.
Rédime me a calúmniis hóminum : * ut custódiam mandáta tua.
Fáciem tuam illúmina super servum tuum : * et doce me justificatiónes tuas.
Exitus aquárum deduxérunt óculi mei : * quia non custodiérunt legem tuam.
Justus es, Dómine : * et rectum judícium tuum.
Mandásti justítiam testimónia tua : * et veritátem tuam nimis.
Tabéscere me fecit zelus meus : * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.
Ignítum elóquium tuum veheménter : * et servus tuus diléxit illud.
Adolescéntulus sum ego, et contémptus : * justificatiónes tuas non sum oblítus.
Justítia tua, justítia in ætérnum : * et lex tua véritas.
Tribulátio et angústia invenérunt me : * mandáta tua meditátio mea est.
Æquitas testimónia tua in ætérnum : * intelléctum da mihi, et vivam.
CLAMAVI in toto corde meo, exáudi me, Dómine : * justificatiónes tuas requíram.
Clamávi ad te, salvum me fac: * ut custódiam mandáta tua.
Prævéni in maturitáte, et clamávi : * quia in verba tua supersperávi.
Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo : * ut meditárer elóquia tua.
Vocem meam audi secúndum misericórdiam tuam, Dómine : * et secúndum judícium tuum vivífica me.
Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti : * a lege autem tua longe facti sunt.
Prope es tu, Dómine : * et omnes viæ tuæ véritas.
Inítio cognóvi de testimóniis tuis : * quia in ætérnum fundásti ea.
Vide humilitátem meam, et éripe me : * quia legem tuam non sum oblítus.
Júdica judícium meum, et rédime me : * propter elóquium tuum vivífica me.
Longe a peccatóribus salus : * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.
Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine : * secúndum judícium tuum vivífica me.
Multi qui persequúntur me, et tríbulant me : * a testimóniis tuis non declinávi.
Vidi prævaricántes, et tabescébam : * quia elóquia tua non custodiérunt.
Vide quóniam mandáta tua diléxi, Dómine : * in misericórdia tua vivífica me.
Princípium verbórum tuórum, véritas : * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.
PRINCIPES persecúti sunt me gratis : * et a verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua : * sicut qui invénit spólia multa.
Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum : * legem autem tuam diléxi.
Sépties in die laudem dixi tibi : * super judícia justítiæ tuæ.
Pax multa diligéntibus legem tuam : * et non est illis scándalum.
Expectábam salutáre tuum, Dómine : * et mandáta tua diléxi.
Custodívit ánima mea testimónia tua : * et diléxit ea veheménter.
Servávi mandáta tua, et testimónia tua : * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.
Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo, Dómine : * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.
Intret postulátio mea in conspéctu tuo : * secúndum elóquium tuum éripe me.
Eructábunt lábia mea hymnum, * cum docúeris me justificatiónes tuas.
Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum : * quia ómnia mandáta tua æquitas..
Fiat manus tua, ut salvet me: *quóniam mandáta tua elégi.
Concupívi salutáre tuum, Dómine : * et lex tua meditátio mea est.
Vivet ánima mea, et laudábit te, * et judícia tua adjuvábunt me.
Errávi, sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sũ oblítus.

In Dñicis Quadrag. Aña propria.

Tempore Quadragesimæ, in feriali Officio. Aña. Per arma justítiæ virtútis Dei commendémus nosmetípsos in multa patiéntia.

Capitulum. *Isaiæ* 58. *c*

Frange esuriénti panem tuum, et egénos vagósque induc in domum tuam : cum víderis nudum, óperi eum, et carnem tuam ne despéxeris. ℟. br. Scuto circúmdabit te * Véritas ejus. Scuto. ℣. Non timébis a timóre noctúrno. Véritas. Glória Patri. Scuto. ℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

Temp. Passionis. in feriali Officio. Aña. Numquid réddi-

tur pro bono malum, quia fodérunt fóveam ánimæ meæ?

Capitulum. *Jerem.* 18. *d*

RECORDARE quod stéterim in conspéctu tuo, ut lóquerer pro eis bonum, et avérterem indignatiónem tuam ab eis.

℟. br. Ne perdas cum ímpiis, * Deus, ánimam meam. Ne perdas. ℣. Et cum viris sánguinum vitam meam. Deus. Ne perdas. ℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me. Kyrie, eléison.

Oratio convéniens.

In Dominicis, tempore Paschali. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia.

Capit. proprium de Temp.

Tempore Paschali, in feriali Officio, Aña. Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. 1. *Pet.* 3. *d*

CHRISTUS semel pro peccátis nostris mórtuus est, justus pro injústis, ut nos offérret Deo, mortificátus quidem carne, vivificátus autem spíritu.

℟. br. Gavísi sunt discípuli. * Allelúia, allelúia. Gavísi. ℣. Viso Dómino. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Gavísi. ℣. Mane nobíscum, Dómine, allel. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Oratio convéniens.

Vesperæ in Dñica, et in Feriis, habentur inferius post Laudes Sabbati.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Dómine, lábia mea apéries, ut supra. 2.

In Quadrag. Invit. Veníte, * Exultémus Dómino. Psal. Jubilémus Deo, ut supra. 2.

Hym. Ex more, ut 3.

Temp. Pasch., Invitat. Allelúia, allelúia, * Allelúia. Psalm. Veníte, exultémus.

Hymn. Rex sempitérne. 3.

Añæ Nocturn. per totum Annum dicuntur ut infra.

Aña. Dóminus defénsor.

Tempore Paschali, Aña. Allelúia. Sub qua una Aña dicuntur omnes Ps. Noct.

Psalmus 26.

DOMINUS illuminátio mea et salus mea, * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo trepidábo?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas:

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.

Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.

Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini, ómnibus diébus vitæ meæ.

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitě templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo : * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.
In petra exaltávit me : * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.
Circuívi , et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis : * cantábo , et psalmum dicam Dómino.
Exáudi , Dómine , vocem meam qua clamávi ad te : * miserére mei , et exáudi me.
Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea : * fáciem tuam, Dómine, requíram.
Ne avértas fáciem tuam a me : * ne declínes in ira a servo tuo.
Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me, Deus salutáris meus.
Quóniam pater meus , et mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem assúmpsit me.
Legem pone mihi , Dómine , in via tua : * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.
Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me : * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui , et mentíta est iníquitas sibi.
Credo vidére bona Dómini : * in terra vivéntium.
Expécta Dóminum , viríliter age : * et confortétur cor tuum, et sústine Dñum.

Psalmus 27.

Ad te , Dómine , clamábo , Deus meus ne síleas a me : * nequándo táceas a me, et assimilábor descendéntibus in lacum.
Exáudi , Dómine , vocem deprecatiónis meæ dum oro ad te : * dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.
Ne simul trahas me cum peccatóribus : * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me.
Qui loquúntur pacem cum próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.
Da illis secúndum ópera eórum , * et secúndum nequítiam adinventiónum ipsórum.
Secúndum ópera mánuum eórum tríbue illis : * redde retributiónem eórum ipsis.
Quóniam non intellexérunt ópera Dómini , et in ópera mánuum ejus * déstrues illos , et non ædificábis eos.
Benedíctus Dóminus : * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.
Dóminus adjútor meus , et protéctor meus : * in ipso sperávit cor meum , et adjútus sum.
Et reflóruit caro mea : * et ex voluntáte mea confitébor ei.
Dóminus fortitúdo plebis suæ : * et protéctor salvatiónum Christi sui est.
Salvum fac pópulum tuum,

Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ : * et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.
Aña. Dóminus defénsor vitæ meæ.
Aña. Adoráte.

Psalmus 28.

AFFERTE Dómino, fílii Dei: * afférte Dómino fílios aríetum :
Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit : * Dñus super aquas multas.
Vox Dómini in virtúte, * vox Dómini in magnificéntia.
Vox Dómini confringéntis cedros : * et confrínget Dóminus cedros Líbani :
Et comminuet eas tamquam vítulum Líbani : * et diléctus quemádmodum fílius unicórnium.
Vox Dómini intercidéntis flammam ignis : * vox Dómini concutiéntis desértum, et commovébit Dóminus desértum Cades.
Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa : * et in templo ejus omnes dicent glóriam.
Dóminus dilúvium inhabitáre facit : * et sedébit Dóminus rex in ætérnum.
Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Psalmus 29.

EXALTABO te, Dómine, quóniam suscepísti me : * nec delectásti inimícos meos super me.
Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.
Dómine, eduxísti ab inférno ánimam meam : * salvásti me a descendéntibus in lacum.
Psállite Dómino sancti ejus : * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.
Quóniam ira in indignatióne ejus : * et vita in voluntáte ejus.
Ad vésperum demorábitur fletus : * et ad matutínum lætítia.
Ego autem dixi in abundántia mea : * Non movébor in ætérnum.
Dómine, in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.
Avertísti fáciem tuam a me : * et factus sum conturbátus.
Ad te, Dómine, clamábo, * et ad Deum meum deprecábor.
Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?
Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?
Audívit Dóminus et misértus est mei : * Dóminus factus est adjútor meus.
Convertísti planctum meum

in gáudium mihi : * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia :
Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar : * Dómine Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.
Aña. Adoráte Dóminum in aula sancta ejus.
Aña. In tua justítia.

Psalmus 30.

In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum : * in justítia tua líbera me.
Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.
Esto mihi in Deum protectórem : et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.
Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu : * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.
Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi : * quóniã tu es protéctor meus.
In manus tuas comméndo spíritum meum : * redemísti me, Dómine Deus veritátis.
Odísti observántes vanitátes, * supervácue.
Ego autem in Dómino sperávi : * exultábo, et lætábor in misericórdia tua.
Quóniam respexísti humilitátem meam, * salvásti de necessitátibus ánimã meam.
Nec conclusísti me in mánibus inimíci : * statuísti in loco spatióso pedes meos.
Miserére mei, Dómine, quóniam tríbulor : * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus:
Quóniam defécit in dolóre vita mea; * et anni mei in gemítibus.
Infirmáta est in paupertáte virtus mea : * et ossa mea conturbáta sunt.
Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium et vicínis meis valde : * et timor notis meis.
Qui vidébant me, foras fugérunt a me : * oblivióni datus sum, tamquam mórtuus a corde.
Factus sum tamquam vas pérditum : * quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu :
In eo dum convenírent simul advérsum me, * accípere ánimã meam consiliáti sunt.
Ego autem in te sperávi, Dómine : * dixi : Deus meus es tu : in mánibus tuis sortes meæ.
Eripe me de manu inimicórum meórum, * et a persequéntibus me.
Illústra fáciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericórdia tua : * Dómine, non confúndar, quóniam invocávi te.
Erubéscant ímpii, et dedúcantur in inférnum : * muta fiant lábia dolósa.
Quæ loquúntur advérsus justum iniquitátem, * in supérbia, et in abusióne.
Quam magna multitúdo

dulcédinis tuæ, Dñe, * quam abscondísti timéntibus te !
Perfecísti eis, qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.
Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ * a conturbatióne hóminum.
Próteges eos in tabernáculo tuo * a contradictióne linguárum.
Benedíctus Dóminus : * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte muníta.
Ego autem dixi in excéssu mentis meæ : * Projéctus sum a fácie oculórũ tuórum.
Ideo exaudísti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.
Dilígite Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam veritátem requíret Dóminus, et retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.
Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Psalmus 31.

BEATI, quorum remissæ sunt iniquitátes : * et quorum tecta sunt peccáta.
Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum; * nec est in spíritu ejus dolus.
Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.
Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * convérsus sum in ærúmna mea, dum confígitur spina.
Delíctum meum cógnitum tibi feci : * et injustítiam meam non abscóndi.
Dixi : Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino : * et tu remisísti impietátem peccáti mei.
Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.
Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum * ad eum non approximábunt.
Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circúmdedit me : * exultátio mea, érue me a circumdántibus me.
Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac, qua gradiéris : * firmábo super te óculos meos.
Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intelléctus.
In camo et freno maxíllas eórum constrínge, * qui non appróximant ad te.
Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dño misericórdia circúmdabit.
Lætámini in Dómino, et exultáte justi, * et gloriámini omnes recti corde.
Aña. In tua justítia líbera me, Dómine.
Aña. Rectos.

Psalmus 32.

EXULTATE, justi, in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.
Cantáte ei cánticum novum : * bene psállite ei in vociferatióne.
Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.
Díligit misericórdiam et judícium : * misericórdia Dómini plena est terra.
Verbo Dómini cœli firmáti sunt : * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.
Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesáuris abyssos.
Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.
Quóniam ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit et creáta sunt.
Dóminus díssipat consília Géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.
Consílium autem Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.
Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus, * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.
De cœlo respéxit Dóminus: *vidit omnes fílios hóminum.
De præparáto habitáculo suo : * respéxit super omnes qui hábitant terram.
Qui finxit singillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.
Non salvátur rex per multam virtútem : * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.
Fallax equus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.
Ecce óculi Dómini super metuéntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.
Ut éruat a morte ánimas eórum : * et alat eos in fame.
Anima nostra sústinet Dóminum : * quóniam adjútor et protéctor noster est.
Quia in eo lætábitur cor nostrum : * et in nómine sancto ejus sperávimus.
Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos : * quemádmodum sperávimus in te.

Psalmus 33.

BENEDICAM Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum, * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me : * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini : * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte, fílii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitam : * díligit dies vidére bonos?
Próhibe linguam tuam a malo : * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum : * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos : * et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos : * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde : * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima : * et qui odérunt justum delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum : * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Ant. Rectos decet collaudátio.
Ant. Expúgna.

Psalmus 34.

JUDICA, Dómine, nocéntes me, * expúgna impugnántes me.
Apprehénde arma et scutum : * et exúrge in adjutórium mihi.
Effúnde frámeam, et conclúde advérsus eos, qui persequúntur me : * dic ánimæ meæ : Salus tua ego sum.
Confundántur et reveréantur, * quæréntes ánimam meam.
Avertántur retrórsum, et confundántur * cogitántes mihi mala.
Fiant tamquam pulvis ante fáciem venti : * et Angelus Dómini coárctans eos.
Fiat via illórum ténebræ et lúbricum : * et Angelus Dómini pérsequens eos.
Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui : * supervácue exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus, quem ignórat : et cáptio, quam abscóndit, apprehéndat eum : * et in láqueũ cadat in ipsum.
Anima autem mea exultábit in Dómino : * et delectábitur super salutári suo.
Omnia ossa mea dicent : * Dómine, quis símilis tibi?
Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus : * egénum et páuperem a diripiéntibus eum.
Surgéntes testes iníqui, * quæ ignorábam, interrogábant me.
Retribuébant mihi mala pro bonis : * sterilitátem ánimæ meæ.
Ego autem cum mihi molésti essent, * induébar cilício.
Humiliábam in jejúnio ánimam meam : * et orátio mea in sinu meo convertétur.
Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam : * quasi lugens et contristátus sic humiliábar.
Et advérsum me lætáti sunt, et convenérunt : * congregáta sunt super me flagélla, et ignorávi.
Dissipáti sunt, nec compúncti, tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne : * frenduérunt super me déntibus suis.
Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam a malignitáte eórum, a leónibus únicam meam.
Confitébor tibi in ecclésia magna, * in pópulo gravi laudábo te.
Non supergáudeant mihi, qui adversántur mihi iníque : * qui odérunt me grátis, et ánnuunt óculis.
Quóniam mihi quidem pacífice loquebántur : * et in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.
Et dilatavérunt super me os suum : * dixérunt : Euge, euge, vidérunt óculi nostri.
Vidísti, Dómine, ne síleas : * Dómine, ne discédas a me.
Exúrge et inténde judício meo : * Deus meus, et Dóminus meus in causam meam.
Júdica me secúndum justítiam tuam, Dómine Deus meus, * et non supergáudeant mihi.
Non dicant in córdibus suis : Euge, euge, ánimæ nostræ : * nec dicant : Devorávimus eum.
Erubéscant et revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.
Induántur confusióne et reveréntia * qui magna loquúntur super me.
Exúltent et læténtur qui volunt justítiam meam : * et dicant semper : Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.
Et lingua mea meditábitur

justítiam tuam, * tota die laudem tuam.

Psalmus 35.

DIXIT injústus, ut delínquat in semetipso: * Non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolóse egit in conspéctu ejus: * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas, et dolus: * nóluit intellígere ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo: * ástitit omni viæ non bonæ, malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua: * et véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei: * judícia tua abyssus multa.

Hómines, et juménta salvábis, Dómine: * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam Deus.

Fílii autem hóminum, * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabúntur ab ubertáte domus tuæ: * et torrénte voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ: * et in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his, qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ, * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem: * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.

Aña. Expúgna impugnántes me.

Aña. Revéla.

Psalmus 36.

NOLI æmulári in malignántibus: * neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent: * et quemádmodum ólera herbárum cito décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem: * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino: * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo: * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam: et judícium tuum tamquam merídiem, * súbditus esto Dómino, et ora eum.

Noli æmulári in eo, qui prosperátur in via sua: * in hómine faciénte injustítias.

Désine ab ira, et derelínque furórem: * noli æmulári ut malignéris.

Quóniam qui malignántur, exterminabúntur: * sustinéntes autem Dóminum, ipsi hereditábunt terram.

Et adhuc pusillum, et non erit peccátor : * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hereditábunt terram, * et delectabúntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum : * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum : * quóniam próspicit quod véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres : * intendérunt arcum suum.

Ut dejíciant páuperem et ínopem : * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum : * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas.

Quóniam bráchia peccatórum conteréntur : * confírmat autem justos Dóminus.

Novit Dóminus dies immaculatórum : * et heréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo, et in diébus famis saturabúntur : * quia peccatóres períbunt.

Inimíci vero Dómini mox ut honorificáti fúerint et exaltáti : * deficiéntes, quemádmodum fumus defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet : * justus autem miserétur et tríbuet.

Quia benedicéntes ei hereditábunt terram : * maledicéntes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur : * et viam ejus volet.

Cum cecíderit, non collidétur : * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui : * et non vidi justum derelíctum, nec semen ejus quærens panem.

Tota die miserétur et cómmodat : * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína a malo, et fac bonum : * et inhábita in sæculum sæculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelínquet sanctos suos : * in ætérnum conservabúntur.

Injústi puniéntur : * et semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram : * et inhabitábunt in sæculum sæculi super eam.

Os justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus : * et non supplantabúntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum : * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus : * nec damnábit eum cum judicábitur illi.

Expécta Dóminum, et custódi viam ejus : et exaltábit te, ut hereditáte cápias terram : * cum períerint peccatóres, vidébis.
Vidi ímpium superexaltátum : * et elevátum sicut cedros Líbani.
Et transívi, et ecce non erat : * et quæsívi eum, et non est invéntus locus ejus.
Custódi innocéntiam, et vide æquitátem : * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.
Injústi autem disperíbunt simul : * relíquiæ impiórum interíbunt.
Salus autem justórum a Dómino : * et protéctor eórum in témpore tribulatiónis.
Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos : * et éruet eos a peccatóribus, et salvábit eos : quia speravérunt in eo.

Psalmus 37.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.
Quóniam sagíttæ tuæ infíxæ sunt mihi : * et confirmásti super me manum tuam.
Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.
Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum : * et sicut onus grave graváta sunt super me.
Putruérunt, et corrúptæ sunt cicatríces meæ, * a fácie insipiéntiæ meæ.
Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem : * tota die contristátus ingrediébar.
Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus : * et non est sánitas in carne mea.
Afflíctus sum, et humiliátus sum nimis : * rugiébam a gémitu cordis mei.
Dómine, ante te omne desidérium meum : * et gémitus meus a te non est abscónditus.
Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea : * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.
Amíci mei, et próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt.
Et qui juxta me erant, de longe stetérunt : * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.
Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes ; * et dolos tota die meditabántur.
Ego autem tamquam surdus non audiébam : * et sicut mutus non apériens os suum.
Et factus sum sicut homo non áudiens : * et non habens in ore suo redargutiónes.
Quóniam in te, Dómine,

sperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei : * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum : * et dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo : * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me : * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi : * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus : * ne discésseris a me.

Inténde in adjutóriũ meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Aña. Revéla Dómino viam tuam.

In Quadrag., ℣. Ipse liberávit me de láqueo venántium. ℟. Et a verbo áspero.

Tempore Passionis, ℣. Eruc a frámea, Deus, ánimam meam. ℟. Et de manu canis únicam meam.

Temp. Pasch., Aña. Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Surréxit Dóminus de sepúlchro, allelúia. ℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allel.

Pro uno, vel plur. Mart. temp. Pasch., ℣. Sancti et justi in Dómino gaudéte, allelúia. ℟. Vos elégit Deus in hereditátem sibi, allelúia.

Pro Conf. Pont., et non Pont., temp. Pasch. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, allelúia. ℟. Stolam glóriæ induit eum, allelúia.

Pro una Sancta. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua, allelúia. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna, allelúia.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium. 18.

Tempore Pasch. dicuntur Psalmi et Añæ de Dñica. 18. Capit. vero Hymnus, ℣. et Aña ad Benedictus, ut in Proprio de Temp. Aliis temporibus per Annum, quando non assignantur propriæ Añæ, dicitur Aña. Miserére.

Psalmus 50.

MISERERE mei, Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea : * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco : * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci : * ut justificé-

ris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.
Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum:* et inpeccátis concépit me mater mea.
Ecce enim veritátem dilexísti : * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.
Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.
Audítui meo dabis gáudium et lætítiam : * et exultábunt ossa humiliáta.
Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.
Cor mundum crea in me Deus : * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.
Ne projícias me a fácie tua : * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.
Redde mihi lætítiam salutáris tui : * et spíritu principáli confírma me.
Docébo iníquos vias tuas : * et ímpii ad te converténtur.
Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exultábit lingua mea justítiam tuam.
Dómine, lábia mea apéries : * et os meum annuntiábit laudem tuam.
Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.
Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum, et humiliátum Deus non despícies.
Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion :* ut ædificéntur muri Jerúsalem.
Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta : * tunc impónent super altáre tuum vítulos.
Ant. Miserére mei, Deus.
Ant. Intéllige.

Psalmus 5.

VERBA mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.
Inténde voci orationis meæ : * Rex meus, et Deus meus.
Quóniam ad te orábo : * Dómine, mane exáudies vocem meam.
Mane astábo tibi, et vidébo : * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.
Neque habitábit juxta te malígnus : * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.
Odísti omnes, qui operántur iniquitátem : * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,
Introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.
Dómine, deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore

eórum véritas: *cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant: *júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos : * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te,*in ætérnum exultábunt : et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ *coronásti nos.

Aña. Intéllige clamórem meum, Dómine.

Aña. Deus Deus meus, * ad te de luce vígilo. Ps. idem. 19.

Aña. Convérsus est.

Canticum Isaiæ Prophetæ. *Cap.* 12.

CONFITEBOR tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi: * convérsus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus, * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus salvatóris : * et dicétis in die illa : Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus : * mementóte quóniam excélsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnífice fecit : * annuntiáte hoc in univérsa terra.

Exúlta et lauda habitátio Sion : * quia magnus in médio tui sanctus Israel.

Aña. Convérsus est furor tuus, Dómine, et consolátus es me.

Aña. Laudáte * Dóminum de cœlis. Psalm. idem. 21.

In Quadrag. Capit. *Isaiæ* 58.

CLAMA, ne cesses : quasi tuba exálta vocem tuam, et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum.

Hymnus.

O sol salútis, íntimis,
Jesu, refúlge méntibus,
Dum nocte pulsa, grátior
Orbi dies renáscitur.
Dans tempus acceptábile,
Da lacrymárum rívulis
Laváre cordis víctimam,
Quam læta adúrat cháritas.
Quo fonte manávit nefas,
Fluent perénnes lácrymæ,
Si virga pœniténtiæ
Cordis rigórem cónterat.
Dies venit, dies tua,
In qua reflórent ómnia :
Lætémur et nos in viam
Tua redúcti déxtera.
Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus, Aña propria, ut in Feriis Quadrag., in quibus post Añam ad Benedictus, et in Vesp. ad Magnificat, dicuntur seq. Preces flexis genibus.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, totum dicitur clara voce ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere, Dómine, úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine, salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hereditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine, et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Líbera eos, Deus Israel, ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dic. Ps. De profúndis. ut in Vesp. Feriæ iv.

Finito Psalmo, dicitur ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Deinde dicitur Oratio propria. Et quando in feriali Officio fiunt Commem. communes de S. Maria, de Apostolis, et de Pace, ante eas tam in Laud. quam in Vesp. fit sequens Commem. de Cruce. Aña. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos, Deus noster. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Orémus. Oratio.

PERPETUA nos, quæsumus Dómine, pace custódi :

quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

Quæ Commem. de Cruce fit etiam, quando non dicuntur Preces in feriali tantum Officio.

¶ Tempore Paschali fit alia Commem. de Cruce, quæ habetur Feria ij. post Dñicam in Albis, omissis aliis Commem. ut supra.

FERIA TERTIA.

Ad Matutinum.

In Quadragesima, Invitat. Jubilémus Deo, * Salutári nostro. Ps. Veníte. 2.

Hym. Ex more docti. 3.

Temp. Pasch. Invit. Allelúia, allelúia, * Allelúia.

Hym. Rex sempitérne. 3.

Aña. Ut non delínquam.

Temp. Pasch., Aña. Allel.

Psalmus 38.

DIXI : Custódiam vias meas : * ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cum consísteret peccátor advérsum me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui a bonis : * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me : * et in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea : * Notum fac mihi, Dómine, finem meum :

Et númerum diérum meórum quis est : * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos : * et substántia mea tamquam níhilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo : * sed et frustra conturbátur.

Thesaurízat : * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * et substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, et non apérui os meum, quóniam tu fecísti : * ámove a me plagas tuas.

A fortitúdine manus tuæ ego deféci in increpatiónibus : * propter iniquitátem corripuísti hóminem.

Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vane conturbátur omnis homo.

Exáudi oratiónem meam, Dómine, et deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas : quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remítte mihi, ut refrígerer priúsquam ábeam, * et ámplius non ero.

Psalmus 39.

EXPECTANS expectávi Dóminum, * et inténdit mihi.

Et exaudívit preces meas : * et edúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.
Et státuit super petram pedes meos : * et diréxit gressus meos.
Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.
Vidébunt multi, et timébunt: * et sperábunt in Dño.
Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus : * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.
Multa fecísti tu, Dómine, Deus meus, mirabília tua : * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.
Annuntiávi, et locútus sum : * multiplicáti sunt super númerum.
Sacrifícium et oblatiónem noluísti : * aures autem perfecísti mihi.
Holocáustum et pro peccáto non postulásti : * tunc dixi : Ecce vénio.
In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam : * Deus meus vólui, et legem tuam in médio cordis mei.
Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo : Dómine, tu scisti.
Justítiam tuam non abscóndi in corde meo : * veritátem tuam, et salutáre tuum dixi.
Non abscóndi misericórdiam tuam et veritátem tuam * a concílio multo.
Tu autem, Dómine, ne longe fácias miseratiónes tuas a me : * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.
Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus : * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.
Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei : * et cor meum derelíquit me.
Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me : * Dómine, ad adjuvándum me réspice.
Confundántur et reverántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.
Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.
Ferant confestim confusiónem suam, * qui dicunt mihi : Euge, euge.
Exúltent et læténtur super te omnes quæréntes te : * et dicant semper : Magnificétur Dóminus : qui díligunt salutáre tuum.
Ego autem mendícus sum, et pauper : * Dóminus sollícitus est mei.
Adjútor meus, et protéctor meus tu es : * Deus meus ne tardáveris.
Aña. Ut non delínquam in lingua mea.
Aña. Sana.

Psalmus 40.

BEATUS qui intélligit super egénum et páuperem : * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra : * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus : * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi : Dómine, miserére mei : * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi : * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei : * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me : * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi : * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére mei, et resúscita me : * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi, quóniam voluísti me : * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti : * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum : * fiat, fiat.

Psalmus 41.

QUEMADMODUM desíderat cervus ad fontes aquárum : * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum : * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte : * dum dícitur mihi quotídie : Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam : * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis, et confessiónis : * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est : * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum ínvo-

cat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam : * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo : Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei ? * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus ?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei :

Dum dicunt mihi per síngulos dies : Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea, et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Aña. Sana, Dñe, ánimam meam : quia peccávi tibi.

Aña. Eructávit.

Psalmus 43.

Deus áuribus nostris audívimus, * patres nostri annuntiavérunt nobis,

Opus, quod operátus es in diébus eórum, * et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantásti eos: * afflixísti pópulos, et expulísti eos:

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * et bráchium eórum non salvávit eos :

Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminátio vultus tui : * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse Rex meus et Deus meus : * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo : * et gládius meus non salvábit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos : * et odiéntes nos confudísti.

In Deo laudábimur tota die : * et in nómine tuo confitébimur in sæculum.

Nunc autem repulísti et confudísti nos : * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrórsum post inimícos nostros : * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedísti nos tamquam oves escárum : * et in Géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio : * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his, qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitú-

dinem Géntibus : * commotiónem cápitis in pópulis.
Tota die verecúndia mea contra me est, * et confúsio faciéi meæ coopéruit me.
A voce exprobrántis, et obloquéntis : * a fácie inimíci, et persequéntis.
Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te : * et iníque non égimus in testaménto tuo.
Et non recéssit retro cor nostrum : * et declinásti sémitas nostras a via tua :
Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.
Si oblíti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum :
Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.
Quóniam propter te mortificámur tota die : * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.
Exúrge, quare obdórmis, Dómine? * exúrge, et ne repéllas in finem.
Quare fáciem tuam avértis : * oblivísceris inópiæ nostræ, et tribulatiónis nostræ?
Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra : * conglutinátus est in terra venter noster.
Exúrge, Dómine, ádjuva nos; * et rédime nos propter nomen tuum.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.
Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent : * in corda inimicórum regis.
Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.
Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietáte.
Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et obli-

víscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne: * adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui: * in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.
Aña. Eructávit cor meum verbum bonum.
Aña. Adjútor.

Psalmus 45.

DEUS noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Psalmus 46.

OMNES gentes, pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis.
Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.
Subjécit pópulos nobis: * et Gentes sub pédibus nostris.
Elégit nobis hereditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo : * et Dóminus in voce tubæ.
Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.
Quóniam Rex omnis terræ Deus : * psállite sapiénter.
Regnábit Deus super Gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.
Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.
Aña. Adjútor in tribulatiónibus.
Aña. Magnus Dóminus.

Psalmus 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis : * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion,* látera Aquilónis, cívitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.
Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus : * et distribúite domos ejus : ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Psalmus 48.

AUDITE hæc omnes gentes : * áuribus percípite omnes, qui habitátis orbem.
Quique terrígenæ, et fílii hóminum : * simul in unum dives et pauper.
Os meum loquétur sapiéntiam : * et meditátio cordis mei prudéntiam.
Inclinábo in parábolam aurem meam : * apériam in psaltério propositiónē meam.
Cur timébo in die mala ? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me :
Qui confídunt in virtúte sua: * et in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem suam.
Et prétium redemptiónis ánimæ suæ: * et laborábit in ætérnum, et vivet adhuc in finem.
Non vidébit intéritum, cum víderit sapiéntes moriéntes: * simul insípiens, et stultus períbunt.
Et relínquent aliénis divítias suas: * et sepúlchra eórum domus illórum in ætérnum.
Tabernácula eórum in progénie, et progénie: * vocavérunt nómina sua in terris suis.
Et homo, cum in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.
Hæc via illórum scándalum ipsis: * et póstea in ore suo complacébunt.
Sicut oves in inférno pósiti sunt: * mors depáscet eos.
Et dominabúntur eórum justi in matutíno: * et auxílium eórum veteráscet in inférno a glória eórum.
Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cum accéperit me.
Ne timúeris cum dives factus fúerit homo: * et cum multiplicáta fúerit glória domus ejus.
Quóniam cum interíerit, non sumet ómnia: * neque descéndet cum eo glória ejus.
Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur: * confitébitur tibi cum benefécerís ei.
Introíbit usque in progénies patrum suórum: * et usque in ætérnum non vidébit lumen.
Homo, cum in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.
Aña. Magnus Dóminus, et laudábilis nimis.
Aña. Deus deórum.

Psalmus 49.

DEUS deórum Dóminus locútus est: * et vocávit terram.
A solis ortu usque ad occásum: * ex Sion spécies decóris ejus.
Deus maniféste véniet: * Deus noster et non silébit.
Ignis in conspéctu ejus exardéscet: * et in circúitu ejus tempéstas válida.
Advocábit cœlum desúrsum: * et terram discérnere pópulum suum.
Congregáte illi sanctos ejus: * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.
Et annuntiábunt cœli justítiam ejus: * quóniam Deus judex est.
Audi pópulus meus, et loquar: Israel, et testificá-

bor tibi : * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te : * holocáusta autem tua in conspéctu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos : * neque de grégibus tuis hircos.

Quóniam meæ sunt omnes feræ silvárum, * juménta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli : * et pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi : * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola Deo sacrifícium laudis : * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis : * éruam te, et honorificábis me.

Peccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enárras justítias meas, et assúmis testaméntum meum per os tuum?

Tu vero odísti disciplínam : * et projecísti sermónes meos retrórsum.

Si vidébas furem, currébas cum eo : * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítia : * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens advérsus fratrem tuum loquebáris, et advérsus fílium matris tuæ ponébas scándalum : * hæc fecísti, et tácui.

Existimásti iníque quod ero tui símilis : * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc qui obliviscímini Deum : * nequándo rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me : * et illic iter, quo osténdam illi salutáre Dei.

Psalmus 51.

QUID gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Tota die injustítiam cogitávit lingua tua : * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitátem : * iniquitátem magis, quam loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Proptérea Deus déstruet te in finem : * evéllet te, et emigrábit te de tabernáculo tuo : et radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt, et dicent : * Ecce homo, qui non pósuit Deum adjutórem suum.

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum : * et præváluit in vanitáte sua.

Ego autem, sicut oliva fructí-

fera in domo Dei, * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum : et in sæculum sæculi.

Confitébor tibi in sæculum quia fecísti : * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

Aña. Deus deórum Dóminus locútus est.

In Quadrag., ℣. Scápulis suis obumbrábit tibi. ℟. Et sub pennis ejus sperábis.

Temp. Passionis. ℣. De ore leónis líbera me, Dñe. ℟. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Tempore Paschali. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allelúia.

Pro uno, vel plur. Mart. temp. Paschali. ℣. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, allelúia. ℟. Et ætérnitas témporum, allelúia.

Pro Conf. Pont. temp. Pasch., ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi, allelúia. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis, allelúia.

Pro Conf. non Pont.. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, allelúia. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium, allelúia.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo, allel. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur, allelúia.

AD LAUDES,

Aña. Dele, Dómine, iniquitátem meam. Ps. Miserére. 60.

Aña. Salutáre.

Psalmus 42.

JUDICA me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta, * ab hómine iníquo et dolóso érue me.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea : * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emitte lucem tuam et veritátem tuam : * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei: * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara Deus, Deus meus : * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Aña. Salutáre vultus mei, et Deus meus.

Aña. Ad te de luce vígilo, Deus. Ps. Deus Deus 19.

Aña. Cunctis diébus.

Cant. Ezechiæ. *Is.* 38. *b*

EGO dixi : In dimídio diérum meórum * vadam ad portas ínferi.

Quæsívi resíduum annórum meórum, * dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.

Non aspiciam hóminem ultra, * et habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum:

Præcísa est velut a texénte, vita mea: dum adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea:

De mane usque ad vésperam fínies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum.

Dómine, vim pátior, respónde pro me. * Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima:

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret, * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te: * non expectábunt qui descéndunt in lacum veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Aña. Cunctis diébus vitæ nostræ salvos nos fac, Dñe.

Aña. Omnes Angeli ejus, laudáte Dóminum de cœlis.

Psalm. Laudáte Dñum. 21.

In Quadrag. Capit. Is. 58.

Clama, ne cesses: quasi tuba exálta vocem tuam, et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum.

Hymnus.

O sol salútis, íntimis,
Jesu, refúlge méntibus,
Dum nocte pulsa, grátior
Orbi dies renáscitur.

Dans tempus acceptábile,
Da lacrymárum rívulis,
Laváre cordis víctimam,
Quam læta adúrat cháritas.

Quo fonte manávit nefas,
Fluent perénnes lácrymæ,
Si virga pœniténtiæ
Cordis rigórem cónterat.

Dies venit, dies tua,
In qua reflórent ómnia:
Lætémur et nos in viam
Tua redúcti déxtera.

Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus, Aña propria, ut in Feriis Quadrag.

Preces, quando dicuntur, habentur 63.

FERIA QUARTA.

Ad Matutinum.

In Quadrag. Invitator. In manu tua, Dómine, * Omnes fines terræ. Ps. Veníte exultémus. 2.

Hymnus. Ex more. 3.

Temp. Pasch., Invitator. Allelúia, allelúia,* Allelúia.

Hymn. Rex sempitérne. 3.

Aña. Avértit Dóminus.

Temp. Pasch., Aña. Allel.

Psalmus 52.

DIXIT insípiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in iniquitátibus : * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospéxit super fílios hóminum : * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt : * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent : * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cum convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

Psalmus 54.

EXAUDI, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam : * inténde mihi, et exáudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea : * et conturbátus sum a voce inimíci, et a tribulatióne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes : * et in ira molésti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me : * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt super me : * et contexérunt me ténebræ.

Et dixi : Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ, * et volábo, et requiéscam?

Ecce elongávi fúgiens : * et mansi in solitúdine.

Expectábam eum, qui salvum me fecit * a pusillanimitáte spíritus et tempestáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum : * quóniam vidi iniquitátem, et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas : * et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra, et dolus.

Quóniam si inimicus meus maledixisset mihi, * sustinuíssem útique.

Et si is, qui óderat me, super me magna locútus fuísset: * abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu vero homo unánimis, * dux meus, et notus meus:

Qui simul mecum dulces capiébas cibos: * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.

Véniat mors super illos: * et descéndant in inférnum vivéntes:

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi: * et Dñus salvábit me.

Véspere, et mane, et merídie narrábo et annuntiábo: * et exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropínquant mihi: * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, et humiliábit illos, * qui est ante sæcula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum: * exténdit manum suam in retribuéndo.

Contaminavérunt testaméntum ejus, divísi sunt ab ira vultus ejus, * et appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum: * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, et ipse te enútriet: * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu vero, Deus, dedúces eos, * in púteum intéritus.

Viri sánguinum et dolósi non dimidiábunt dies suos: * ego autem sperábo in te, Dómine.

Aña. Avértit Dóminus captivitátem plebis suæ.

Aña. Quóniam.

Psalmus 55.

MISERERE mei, Deus, quóniam conculcávit me homo: * tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die: * quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego vero in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur: * advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt et abscóndent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Sicut et in promissióne

tua : * tunc converténtur inimici mei retrórsum :
In quacúmque die invocávero te : * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.
In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem : * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.
In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.
Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu : * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Psalmus 56.

MISERERE mei, Deus, miserére mei : * quóniam in te confídit ánima mea.
Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.
Clamábo ad Deum altíssimum : * Deum qui benefécit mihi.
Misit de cœlo, et liberávit me : * dedit in oppróbrium conculcántes me.
Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam, * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum : dormívi conturbátus.
Fílii hóminum dentes eórum arma et sagíttæ : * et lingua eórū gládius acútus.
Exaltáre super cœlos Deus : * et in omnem terram glória tua.
Láqueum paravérunt pédibus meis : * et incurvavérunt ánimam meam.
Fodérunt ante fáciem meam fóveam : * et incidérunt in eam.
Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo, et psalmum dicam.
Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cíthara : * exúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis, Dómine : * et psalmum dicam tibi in géntibus :
Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.
Exaltáre super cœlos, Deus : * et super omnem terram glória tua.
Aña. Quóniam in te confídit ánima mea.
Aña. Justa judicáte.

Psalmus 57.

SI vere útique justítiam loquímini : * recta judicáte fílii hóminum.
Etenim in corde iniquitátes operámini : * in terra injustítias manus vestræ concínnant.
Alienáti sunt peccatóres a vulva, erravérunt ab útero : * locúti sunt falsa.
Furor illis secúndum similitúdinem serpéntis : * sicut áspidis surdæ, et obturántis aures suas.
Quæ non exáudiet vocem incantántium : * et venéfici incantántis sapiénter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum : * molas leónum confrínget Dóminus.

Ad níhilum devénient tamquam aqua decúrrens : * inténdit arcum suum donec infirméntur.

Sicut cera, quæ fluit, auferéntur : * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priúsquam intellígerent spinæ vestræ rhamnum : * sicut vivéntes, sic in ira absórbet eos.

Lætábitur justus cum víderit vindíctam : * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo : Si útique est fructus justo : * útique est Deus júdicans eos in terra.

Psalmus 58.

ERIPE me de inimícis meis, Deus meus : * et ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem : * et de viris sánguinum salva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam : * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine : * sine iniquitáte cucúrri, et diréxi.

Exúrge in occúrsum meum, et vide : * et tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israel.

Inténde ad visitándas omnes gentes ; * non misereáris ómnibus, qui operántur iniquitátem.

Converténtur ad vésperam : et famem patiéntur ut canes, * et circuíbunt civitátem.

Ecce loquéntur in ore suo, et gládius in lábiis eórum : * quóniam quis audívit?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occídas eos : * nequándo obliviscántur pópuli mei.

Dispérge illos in virtúte tua : * et depóne eos protéctor meus, Dómine.

Delíctum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum : * et comprehendántur in supérbia sua.

Et de execratióne et mendácio annuntiabúntur in consummatióne : * in ira consummatiónis, et non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.

Converténtur ad vésperam, et famem patiéntur ut canes : * et circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergéntur ad manducándum : * si vero non

fúerint saturáti, et murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam: * et exultábo mane misericórdiam tuam.

Quia factus es suscéptor meus * et refúgium meum, in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea.

Aña. Justa judicáte, fílii hóminum.

Aña. Da nobis.

Psalmus 59.

Deus, repulísti nos, et destruxísti nos: * irátus es, et misértus es nobis.

Commovísti terram, et conturbásti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendísti pópulo tuo dura: * potásti nos vino compunctiónis.

Dedísti metuéntibus te significatiónem: * ut fúgiant a fácie arcus.

Ut liberéntur dilécti tui: * salvum fac déxtera tua, et exáudi me.

Deus locútus est in sancto suo: * Lætábor, et partíbor Síchimam: et convállem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, et meus est Manásses: * et Ephraim fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus: * Moab olla spei meæ.

In Idumæam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulísti nos: * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne: * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem: * et ipse ad níhilum dedúcet tribulántes nos.

Psalmus 60.

Exaudi, Deus, deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam: * dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæcu-

li : * ut reddam vota mea de die in diem.

Aña. Da nobis, Dómine, auxílium de tribulatióne.

Aña. Nonne Deo.

Psalmus 61.

NONNE Deo subjécta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus : * suscéptor meus, non movébor ámplius.

Quoúsque irrúitis in hóminem? * interfícitis univérsi vos : tamquam paríeti inclináto et macériæ depúlsæ.

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucúrri in siti : * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto ánima mea : * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et salvátor meus : * adjútor meus non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea : * Deus auxílii mei, et spes mea in Deo est.

Speráte in eo omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra : * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris : * ut decípiant ipsi de vanitáte in idípsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere : * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi, quia potéstas Dei est, et tibi, Dómine, misericórdia : * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

Psalmus 63.

EXAUDI, Deus, oratiónem meam cum déprecor : * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium : * a multitúdine operántiũ iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt : * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos : * dixérunt : Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum : * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum : * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos : * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei : * et facta ejus intellexérunt.
Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.
Aña. Nonne Deo subjécta erit ánima mea?
Aña. Benedícite.

Psalmus 65.

JUBILATE Deo omnis terra, psalmum dícite nómini ejus : * date glóriã laudi ejus.
Dícite Deo : quam terribília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.
Omnis terra adóret te, et psallat tibi : * psalmum dicat nómini tuo.
Veníte, et vidéte ópera Dei : * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.
Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.
Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super gentes respíciunt : * qui exásperant, non exalt. téntur in semetípsis.
Benedícite Gentes Deum nostrum : * et audítam fácite vocem laudis ejus.
Qui pósuit ánimam meam ad vitam : * et non dedit in commotiónem pedes meos.
Quóniam probásti nos Deus : * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.
Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuísti hómines super cápita nostra.
Transívimus per ignem et aquam : * et eduxísti nos in refrigérium.
Introíbo in domum tuam in holocáustis : * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.
Et locútum est os meum, * in tribulatióne mea.
Holocáusta medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.
Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.
Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.
Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.
Proptérea exaudívit Deus, * et atténdit voci deprecatiónis meæ.
Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam a me.

Psalmus 67.

EXURGAT Deus, et dissipéntur inimíci ejus, * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.
Sicut déficit fumus, defíciant : * sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei.
Et justi epuléntur, et

exúltent in conspéctu Dei : * et delecténtur in lætítia.
Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus : * iter fácite ei, qui ascéndit super occásum : Dóminus nomen illi.
Exultáte in conspéctu ejus : * turbabúntur a fácie ejus, patris orphanórum, et júdicis viduárum :
Deus in loco sancto suo : * Deus, qui inhabitáre facit uníus moris in domo.
Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos, qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.
Deus, cum egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cum pertransíres in desérto :
Terra mota est, étenim cœli distillavérunt a fácie Dei Sínai, * a fácie Dei Israel.
Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hereditáti tuæ : * et infirmáta est, tu vero perfecísti eam.
Animália tua habitábunt in ea : * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.
Dóminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multa.
Rex virtútum dilécti dilécti : * et speciéi domus divídere spólia.
Si dormiátis inter médios cleros, pennæ colúmbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.
Dum discérnit cœléstis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon : * mons Dei, mons pinguis.
Mons coagulátus, mons pinguis : * utquid suspicámini montes coagulátos?
Mons, in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo : * étenim Dóminus habitábit in finem.
Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium : * Dóminus in eis in Sina in sancto.
Ascendísti in altum, cepísti captivitátem : * accepísti dona in homínibus :
Etenim non credéntes, * inhabitáre Dóminum Deum.
Benedíctus Dóminus die quotídie : * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.
Deus noster, Deus salvos faciéndi : * et Dómini Dómini éxitus mortis.
Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum : * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.
Dixit Dóminus : Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris,
Ut intingátur pes tuus in sánguine : * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.
Vidérunt ingréssus tuos, Deus, * ingréssus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.
Prævenérunt príncipes conjúncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.
Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excéssu.
Príncipes Juda, duces eórum : * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.
Manda, Deus, virtúti tuæ : * confírma hoc Deus, quod operátus es in nobis.
A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.
Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum : * ut excludant eos, qui probáti sunt argénto.
Díssipa gentes, quæ bella volunt : vénient legáti ex Ægypto : * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.
Regna terræ, cantáte Deo : * psállite Dómino :
Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Oriéntem.
Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.
Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtútem, et fortitúdinem plebi suæ, * benedíctus Deus.
Aña. Benedícite, gentes, Deum nostrum.
In Quadr.. ℣. Scuto circúmdabit te véritas ejus. ℟. Non timébis a timóre noctúrno.
Tempore Passionis, ℣. Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam. ℟. Et cum viris sánguinum vitam meam.
Temp. Pasch.. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Gavísi sunt discípuli, allelúia. ℟. Viso Dómino, allelúia.
Pro uno. vel plur. Mart.. temp. Pasch. ℣. Lætítia sempitérna super cápita eórum, allelúia. ℟. Gáudium et exultatiónem obtinébunt, allelúia.
Pro Conf. Pont.. temp. Pasch. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum, allelúia. ℟. Secúndum, órdinem Melchísedech, allelúia.
Pro Conf. non Pont.. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus, allelúia. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus, allelúia.
Pro una Sancta. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam, allelúia. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam, allelúia.

AD LAUDES,

Aña. Amplius lava me, Dómine, ab injustítia mea.
Ps. Miserére. 60.
Aña. Te decet.

Psalmus 64.

Te decet hymnus, Deus, in Sion : * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.
Exáudi oratiónem meam : * ad te omnis caro véniet.
Verba iniquórum prævaluérunt super nos : * et

impietátibus nostris tu propitiáberis.
Beátus, quem elegísti, et assumpsísti : * inhabitábit in átriis tuis.
Replébimur in bonis domus tuæ : * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.
Exáudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.
Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia : * qui contúrbas profúndum maris, sonum flúctuum ejus.
Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis : * éxitus matutíni et véspere delectábis.
Visitásti terram, et inebriásti eam : * multiplicásti locupletáre eam.
Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum : * quóniam ita est præparátio ejus.
Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus : * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.
Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ : * et campi tui replebúntur ubertáte.
Pinguéscent speciósa desérti : * et exultatióne colles accingéntur.
Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto : * clamábunt, étenim hymnum dicent.
Aña. Te decet hymnus, Deus, in Sion.
Aña. Lábia mea laudábunt te in vita mea, Deus meus.
Ps. Deus, Deus meus. 19.
Aña. Dóminus judicábit.

Cant. Annæ. 1. *Reg.* 2.

EXULTAVIT cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo :
Dilatátum est os meum super inimícos meos : * quia lætáta sum in salutári tuo.
Non est sanctus, ut est Dóminus ; neque enim est álius extra te, * et non est fortis sicut Deus noster.
Nolíte multiplicáre loqui sublímia, * gloriántes :
Recédant vétera de ore vestro : quia Deus scientiárum Dóminus est, * et ipsi præparántur cogitatiónes.
Arcus fórtium superátus est, * et infírmi accíncti sunt róbore.
Repléti prius, pro pánibus se locavérunt : * et famélici saturáti sunt.
Donec stérilis péperit plúrimos : * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.
Dóminus mortíficat et vivíficat, * dedúcit ad ínferos et redúcit.
Dóminus páuperem facit, et ditat, * humíliat, et súblevat.
Súscitat de púlvere egé-

num, * et de stércore élevat páuperem :
Ut sédeat cum princípibus, * et sólium glóriæ téneat.
Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.
Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticéscent : * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.
Dóminum formidábunt adversárii ejus : * et super ipsos in cœlis tonábit :
Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium regi suo, * et sublimábit cornu Christi sui.
Aña. Dóminus judicábit fines terræ.
Aña. Cœli cœlórum, laudáte Deum. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis, ut 21.
In Quadrag. Cap. *Isa.* 58.
CLAMA, ne cesses : quasi tuba exálta vocem tuam, et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum.

Hymnus.

O sol salútis, íntimis,
Jesu, refúlge méntibus,
Dum nocte pulsa, grátior
Orbi dies renáscitur.
Dans tempus acceptábile,
Da lacrymárum rívulis
Laváre cordis víctimam,
Quam læta adúrat cháritas.
Quo fonte manávit nefas,
Fluent perénnes lácrymæ,
Si virga pœniténtiæ
Cordis rigórem cónterat.
Dies venit, dies tua,
In qua reflórent ómnia :
Lætémur et nos in viam
Tua redúcti déxtera.
Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.
Ad Benedictus, Aña propria, ut in Feriis Quadrag.
Preces, quando dicuntur, habentur 63.

FERIA QUINTA.

Ad Matutinum.

In Quadrag., Invitator.
Dóminum, qui fecit nos, * Veníte adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.
Hymnus. Ex more docti, ut in Dñica. 3.
Temp. Pasch. Invitat. Allelúia, allelúia, * Allelúia.
Hymn. Rex sempitérne. 3.
Aña. Dómine Deus.
Temp. Pasch. Aña. Allel.

Psalmus 68.

SALVUM me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.
Infíxus sum in limo profúndi : * et non est substántia.
Veni in altitúdinem maris : * et tempéstas demérsit me.
Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.
Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injúste: * quæ non rápui, tunc exolvébam.
Deus tu scis insipiéntiam meam: * et delícta mea a te non sunt abscóndita.
Non erubéscant in me, qui expéctant te, Dómine, * Dómine virtútum.
Non confundántur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.
Quóniam propter te sustínui oppróbrium: * opéruit confúsio fáciem meam.
Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ.
Quóniam zelus domus tuæ comédit me: * et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.
Et opérui in jejúnio ánimam meam: * et factum est in oppróbrium mihi.
Et pósui vestiméntum meum cilícium: * et factus sum illis in parábolam.
Advérsum me loquebántur qui sedébant in porta: * et in me psallébant qui bibébant vinum.
Ego vero oratiónem meam ad te, Dómine: * tempus benepláciti Deus.
In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritáte salútis tuæ:
Eripe me de luto, ut non infígar: * líbera me ab iis, qui odérunt me, et de profúndis aquárum.
Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum: * neque úrgeat super me púteus os suum.
Exáudi me, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: * secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.
Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.
Inténde ánimæ meæ, et líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.
Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.
In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me: * impropérium expectávit cor meum, et misériam.
Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit: * et qui consolarétur, et non invéni.
Et dedérunt in escam meam fel: * et in siti mea potavérunt me acéto.
Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum: * et in retributiónes, et in scándalum.
Obscuréntur óculi eórum ne vídeant: * et dorsum eórum semper incúrva.
Effúnde super eos iram tuam: * et furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum desérta : * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.
Quóniam quem tu percussísti persecúti sunt : * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.
Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum : * et non intrent in justítiam tuam.
Deleántur de libro vivéntium : * et cum justis non scribántur.
Ego sum pauper et dolens : * salus tua, Deus, suscépit me.
Laudábo nomen Dei cum cántico : * et magnificábo eum in laude :
Et placébit Deo super vítulum novéllum : * córnua producéntem et úngulas.
Vídeant páuperes, et læténtur : * quærite Deum, et vivet ánima vestra :
Quóniam exaudívit páuperes Dóminus : * et vinctos suos non despéxit.
Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.
Quóniam Deus salvam fáciet Sion : * et ædificabúntur civitátes Juda.
Et inhabitábunt ibi, * et hereditáte acquírent eam.
Et semen servórum ejus possidébit eam : * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Psalmus 69.

Deus, in adjutórium meum inténde : * Dómine, ad adjuvándum me festína.
Confundántur, et revereántur : * qui quærunt ánimam meam :
Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala.
Avertántur statim erubescéntes : * qui dicunt mihi : Euge, euge.
Exúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper : Magnificétur Dóminus : qui díligunt salutáre tuum.
Ego vero egénus, et pauper sum : * Deus ádjuva me.
Adjútor meus, et liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.
Aña. Dómine Deus, in adjutórium meum inténde.
Aña. Esto mihi.

Psalmus 70.

In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum : * in justítia tua líbera me, et éripe me.
Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.
Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum : * ut salvum me fácias.
Quóniam firmaméntum meum, * et refúgium meum es tu.
Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agéntis et iníqui :

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine : * Dómine, spes mea a juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero : * de ventre matris meæ tu es protéctor meus.

In te cantátio mea semper : * tamquam prodígium factus sum multis : et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam : * tota die magnitúdinē tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis : * cum defécerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi : * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum.

Dicéntes : Deus derelíquit eum, persequímini, et comprehéndite eum : * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris a me : * Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundántur, et defíciant detrahéntes ánimæ meæ : * operiántur confusióne, et pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo : * et adjíciam super omnem laudem tuam.

Os meum annuntiábit justítiam tuam : * tota die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini : * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus docuísti me a juventúte mea : * et usque nunc pronuntiábo mirabília tua.

Et usque in senéctam et sénium : * Deus ne derelínquas me.

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni, quæ ventúra est.

Poténtiam tuam, et justítiam tuam Deus usque in altíssima, quæ fecísti magnália : * Deus quis símilis tibi?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, et malas : et convérsus vivificásti me : * et de abyssis terræ íterum reduxísti me :

Multiplicásti magnificéntiam tuam : * et convérsus consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam : * Deus, psallam tibi in cíthara, sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea cum cantávero tibi : * et ánima mea, quam redemísti.

Sed et lingua mea tota die meditábitur justítiam tuam : * cum confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Psalmus 71.

DEUS judícium tuum regi da : * et justítiam tuam fílio regis :

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo : * et colles justítiam.
Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum : * et humiliábit calumniatórem.
Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.
Descéndet sicut plúvia in vellus : * et sicut stillicídia stillántia super terram.
Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis : * donec auferátur luna.
Et dominábitur a mari usque ad mare : * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.
Coram illo prócident Æthíopes : * et inimíci ejus terram lingent.
Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum, et Saba dona addúcent.
Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei :
Quia liberábit páuperem a poténte : * et páuperem cui non erat adjútor.
Parcet páuperi et ínopi : * et ánimas páuperum salvas fáciet.
Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum : * et honorábile nomen eórum coram illo.
Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper : * tota die benedícent ei.
Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus : * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.
Sit nomen ejus benedíctum in sæcula : * ante solem pérmanet nomen ejus.
Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ : * omnes gentes magnificábunt eum.
Benedíctus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus :
Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum : * et replébitur majestáte ejus omnis terra : fiat, fiat.
Aña. Esto mihi, Dómine, in Deum protectórem.
Aña. Liberásti virgam.

Psalmus 72.

Quam bonus Israel Deus * his, qui recto sunt corde!
Mei autem pene moti sunt pedes : * pene effúsi sunt gressus mei.
Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.
Quia non est respéctus morti eórum; * et firmaméntum in plaga eórum.
In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabúntur :
Ideo ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte et impietáte sua.

Pródiit quasi ex ádipe iniquitas eórum : * transiérunt in afféctum cordis.
Cogitavérunt, et locúti sunt nequitiam : * iniquitátem in excélso locúti sunt.
Posuérunt in cœlum os suum : * et lingua eórum transívit in terra.
Ideo convertétur pópulus meus hic : * et dies pleni inveniéntur in eis.
Et dixérunt : Quómodo scit Deus, * et si est sciéntia in excélso?
Ecce ipsi peccatóres, et abundántes in sæculo, * obtinuérunt divítias.
Et dixi : Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocéntes manus meas :
Et fui flagellátus tota die, * et castigátio mea in matutínis.
Si dicébam : Narrábo sic : * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.
Existimábam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me:
Donec intrem in Sanctuárium Dei : * et intélligam in novíssimis eórum.
Verúmtamen propter dolos posuísti eis : * dejecísti eos dum allevaréntur.
Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbito defecérunt : * periérunt propter iniquitátem suam.
Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.
Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt : * et ego ad níhilum redáctus sum, et nescívi.
Ut juméntum factus sum apud te : * et ego semper tecum.
Tenuísti manum déxteram meam : et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glória suscepísti me.
Quid enim mihi est in cœlo? * et a te quid vólui super terram?
Defécit caro mea, et cor meum : * Deus cordis mei, et pars mea, Deus, in ætérnum.
Quia ecce, qui elóngant se a te, períbunt : * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te.
Mihi autem adhærére Deo bonum est : * pónere in Dómino Deo spem meam :
Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis fíliæ Sion.

Psalmus 73.

Ut quid, Deus, repulísti in finem : * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?
Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.
Redemísti virgam hereditátis tuæ : * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto !

Et gloriáti sunt qui odérunt te : * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa: * et non cognovérunt sicut in éxitu super summum.

Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum : * in secúri, et áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni Sanctuárium tuum : * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * quiéscere faciámus omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vídimus, jam non est Prophéta : * et nos non cognóscet ámplius.

Usquequo, Deus, improperábit inimícus : * irrítat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avértis manum tuam, et déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante sæcula : * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte tua mare : * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis : * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupísti fontes, et torréntes : * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox : * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecísti omnes términos terræ, * æstátem et ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino : * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi, * et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum : * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt, terræ dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus : * pauper et inops laudábunt nomen tuum.

Exúrge, Deus, júdica causam tuam : * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiénte sunt tota die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum : * supérbia eórum, qui te odérunt, ascéndit semper.

Aña. Liberásti virgam hereditátis tuæ.

Aña. Et invocábimus.

Psalmus 74.

CONFITEBIMUR tibi, Deus, * confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua :

* cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníque ágere: * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat: * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est exinaníta: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam: * et exaltabúntur córnua justi.

Psalmus 75.

NOTUS in Judæa Deus: * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium et bellum.

Illúminans tu mirabíliter a móntibus ætérnis: * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum: * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resístet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecísti judícium: * terra trémuit et quiévit,

Cum exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi: * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro: * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera.

Terríbili et ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

Ant. Et invocábimus nomen tuum, Dómine.

Ant. Tu es Deus.

Psalmus 76.

VOCE mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Deum, et inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum: * et non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea, * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum, et defécit spíritus meus.
Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, et non sum locútus.
Cogitávi dies antíquos: * et annos ætérnos in mente hábui.
Et meditátus sum nocte cum corde meo, * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.
Numquid in ætérnum projíciet Deus: * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?
Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * a generatióne in generatiónem?
Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?
Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélsi.
Memor fui óperum Dómini: * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.
Et meditábor in ómnibus opéribus tuis: * et in adinventiónibus tuis exercébor.
Deus in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabília.
Notam fecísti in pópulis virtútem tuam: * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, fílios Jacob, et Joseph.
Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ: * et timuérunt, et turbátæ sunt abyssi.
Multitúdo sónitus aquárum: * vocem dedérunt nubes.
Etenim sagíttæ tuæ tránseunt: * vox tonítrui tui in rota.
Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est et contrémuit terra.
In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis: * et vestígia tua non cognoscéntur.
Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Moysi et Aaron.

Psalmus 77.

ATTENDITE, pópule meus, legem meam: * inclináte aurem vestram in verba oris mei.
Apériam in parábolis os meum: * loquar propositiónes ab inítio.
Quanta audívimus, et cognóvimus ea: * et patres nostri narravérunt nobis.
Non sunt occultáta a fíliis eórum, * in generatióne áltera.
Narrántes laudes Dómini, et virtútes ejus, * et mirabília ejus quæ fecit.
Et suscitávit testimónium in Jacob: * et legem pósuit in Israel.
Quanta mandávit pátribus nostris nota fácere ea fíliis

suis : * ut cognóscat generátio áltera.
Fílii qui nascéntur, et exúrgent, * et narrábunt fíliis suis :
Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscántur óperum Dei : * et mandáta ejus exquírant.
Ne fiant sicut patres eórum : * generátio prava et exásperans :
Generátio, quæ non diréxit cor suum : * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.
Fílii Ephrem intendéntes et mitténtes arcum : * convérsi sunt in die belli.
Non custodiérunt testaméntum Dei : * et in lege ejus noluérunt ambuláre.
Et oblíti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus, quæ osténdit eis.
Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos :
Interrúpit mare, et perdúxit eos : * et státuit aquas quasi in utre.
Et dedúxit eos in nube diéi : * et tota nocte in illuminatióne ignis.
Interrúpit petram in erémo : * et adaquávit eos velut in abysso multa.
Et edúxit aquam de petra : * et dedúxit tamquam flúmina aquas.
Et apposuérunt adhuc peccáre ei : * in iram excitavérunt Excélsum in inaquóso.
Et tentavérunt Deum in córdibus suis : * ut péterent escas animábus suis.
Et male locúti sunt de Deo : * dixérunt : Numquid póterit Deus paráre mensam in desérto?
Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, * et torréntes inundavérunt.
Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?
Ideo audívit Dóminus, et dístulit : * et ignis accénsus est in Jacob, et ira ascéndit in Israel.
Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus :
Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.
Et pluit illis manna ad manducándum, * et panem cœli dedit eis.
Panem Angelórum manducávit homo : * cibária misit eis in abundántia.
Tránstulit Austrum de cœlo : * et indúxit in virtúte sua Africum.
Et pluit super eos sicut púlverem carnes : * et sicut arénam maris volatília pennáta.
Et cecidérunt in médio castrórum eórum : * circa tabernácula eórum.
Et manducavérunt et saturáti sunt nimis, et desidé-

rium eórum áttulit eis : * non sunt fraudáti a desidério suo.
Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum : * et ira Dei ascéndit super eos.
Et occídit pingues eórum, * et eléctos Israel impedívit.
In ómnibus his peccavérunt adhuc ; * et non credidérunt in mirabílibus ejus.
Et defecérunt in vanitáte dies eórum : * et anni eórum cum festinatióne.
Cum occíderet eos, quærébant eum : * et revertebántur, et dilúculo veniébant ad eum.
Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum : * et Deus excélsus redémptor eórum est.
Et dilexérunt eum in ore suo, * et lingua sua mentíti sunt ei.
Cor autem eórum non erat rectum cum eo : * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.
Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum; * et non dispérdet eos.
Et abundávit ut avérteret iram suam : * et non accéndit omnem iram suam :
Et recordátus est quia caro sunt : * spíritus vadens, et non rédiens.
Quóties exacerbavérunt eum in desérto, * in iram concitavérunt eum in inaquóso?
Et convérsi sunt, et tentavérunt Deum : * et sanctum Israel exacerbavérunt.
Non sunt recordáti manus ejus, * die qua redémit eos de manu tribulántis.
Sicut pósuit in Ægypto signa sua; * et prodígia sua in campo Táneos.
Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.
Misit in eos cœnomyiam, et comédit eos : * et ranam, et dispérdidit eos.
Et dedit ærúgini fructus eórum : * et labóres eórum locústæ.
Et occídit in grándine víneas eórum : * et moros eórum in pruína.
Et trádidit grándini juménta eórum : * et possessiónem eórum igni.
Misit in eos iram indignatiónis suæ : * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.
Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepércit a morte animábus eórum : * et juménta eórum in morte conclúsit.
Et percússit omne primogénitum in terra Ægypti : * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.
Et ábstulit sicut oves pópulum suum : * et perdúxit eos tamquam gregem in desérto.

Et dedúxit eos in spe, et non timuérunt: * et inimícos eórum opéruit mare.
Et indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem, quem acquisívit déxtera ejus.
Et ejécit a fácie eórum gentes: * et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.
Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.
Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excélsum: * et testimónia ejus non custodiérunt.
Et avertérunt se, et non servavérunt pactum: * quemádmodum patres eórum convérsi sunt in arcum pravum.
In iram concitavérunt eum in cóllibus suis: * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.
Audívit Deus, et sprevit: * et ad níhilum redégit valde Israel.
Et répulit tabernáculum Silo: * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.
Et trádidit in captivitátem virtútem eórum: * et pulchritúdinem eórum in manus inimíci.
Et conclúsit in gládio pópulum suum: * et hereditátem suam sprevit.
Júvenes eórum comédit ignis: * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.
Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt: * et víduæ eórum non plorabántur.
Et excitátus est tamquam dórmiens Dóminus, * tamquam potens crapulátus a vino.
Et percússit inimícos suos in posterióra: * oppróbrium sempitérnum dedit illis.
Et répulit tabernáculum Joseph: * et tribum Ephraim non elégit.
Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.
Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum in terra, * quam fundávit in sæcula.
Et elégit David servum suum, et sústulit eum de grégibus óvium: * de post fœtántes accépit eum.
Páscere Jacob servum suum: * et Israel hereditátem suam:
Et pavit eos in innocéntia cordis sui: * et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.
Ant. Tu es Deus, qui facis mirabília.
Ant. Propítius esto.

Psalmus 78.

Deus venérunt gentes in hereditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum: * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.
Posuérunt morticína ser-

vórum tuórum, escas volatílibus cœli : * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.
Effudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem : * et non erat qui sepelíret.
Facti sumus oppróbrium vicínis nostris : * subsannátio et illúsio his, qui in circúitu nostro sunt.
Usquequo, Dómine, irascéris in finem : * accendétur velut ignis zelus tuus?
Effúnde iram tuam in gentes, quæ te non novérunt : * et in regna, quæ nomen tuum non invocavérunt.
Quia comedérunt Jacob : * et locum ejus desolavérunt.
Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, cito antícipent nos misericórdiæ tuæ : * quia páuperes facti sumus nimis.
Adjuva nos, Deus salutáris noster : et propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos : * et propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum :
Ne forte dicant in géntibus : Ubi est Deus eórum? * et innotéscat in natiónibus coram óculis nostris.
Ultio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est : * intróeat in conspéctu tuo gémitus compeditórum.
Secúndum magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum.
Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum : * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.
Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in sæculum.
In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Psalmus 79.

Qui regis Israel, inténde : * qui dedúcis velut ovem Joseph.
Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraim, Bénjamin, et Manásse.
Excita poténtiam tuam, et veni, * ut salvos fácias nos.
Deus, convérte nos : * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Dómine Deus virtútum, * quoúsque irascéris super oratiónem servi tui?
Cibábis nos pane lacrymárum : * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?
Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris : * et inimíci nostri subsannavérunt nos.
Deus virtútum, convérte nos : * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Víneam de Ægypto transtulísti : * ejecísti gentes, et plantásti eam.
Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus : * plantásti radíces ejus, et implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus : * et arbústa ejus cedros Dei.
Exténdit pálmites suos usque ad mare : * et usque ad flumen propágines ejus.
Et quid destruxísti macériam ejus : * et vindémiant eam, omnes, qui prætergrediúntur viam?
Exterminávit eam aper de silva : * et singuláris ferus depástus est eam.
Deus virtútum, convértere : * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.
Et pérfice eam, quam plantávit déxtera tua : * et super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.
Incénsa igni, et suffóssa * ab increpatióne vultus tui períbunt.
Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ : * et super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.
Et non discédimus a te, vivificábis nos : * et nomen tuum invocábimus.
Dómine Deus virtútum, convérte nos : * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Aña. Propítius esto peccátis nostris, Dómine.

In Quadragesima. ℣. Ipse liberávit me de láqueo venántium. ℟. Et a verbo áspero.

Tempore Passionis, ℣. Erue a frámea Deus ánimam meam. ℟. Et de manu canis únicam meam.

Tempore Paschali, Aña. Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Surréxit Dóminus de sepúlchro, allelúia. ℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúia.

Pro uno, vel plur. Mart. temp. Pasch., ℣. Sancti et justi in Dómino gaudéte, allelúia. ℟. Vos elégit Deus in hereditátem sibi, allelúia.

Pro Conf. Pont., et non Pont. temp. Pasch., ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, allelúia. ℟. Stolam glóriæ índuit eum, allelúia.

Pro una Sancta. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua, allel. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna, allelúia.

AD LAUDES,

Aña. Tibi soli peccávi, Dómine, miserére mei. Ps. Miserére mei. 60.
Aña. Dómine.

Psalmus 89.

DOMINE, refúgium factus es nobis : * a generatióne in generatiónem.
Priúsquam montes fíerent, aut formarétur terra, et orbis : * a sæculo et usque in sæculum tu es, Deus.
Ne avértas hóminem in humilitátem : * et dixísti : Convertímini, fílii hóminum.
Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies hestérna, quæ prætériit ;
Et custódia in nocte, * quæ pro níhilo habéntur, eórum anni erunt.

Mane sicut herba tránseat, mane flóreat, et tránseat : * véspere décidat, indúret, et aréscat.
Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.
Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu tuo : * sæculum nostrum in illuminatióne vultus tui.
Quóniam omnes dies nostri defecérunt : * et in ira tua defécimus.
Anni nostri sicut aránea meditabúntur : * dies annórum nostrórum in ipsis, septuaginta anni.
Si autem in potentátibus, octogínta anni : * et ámplius eórum, labor et dolor.
Quóniam supervénit mansuetúdo : * et corripiémur.
Quis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?
Déxteram tuam sic notam fac, * et erudítos corde in sapiéntia.
Convértere, Dómine, úsquequo? * et deprecábilis esto super servos tuos.
Repléti sumus mane misericórdia tua : * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.
Lætáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti :* annis, quibus vídimus mala.
Réspice in servos tuos, et in ópera tua : * et dírige fílios eórum.
Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos : * et opus mánuum nostrárum dírige.
Aña. Dómine, refúgium factus es nobis.
Aña. In matutínis meditábor in te. Psalm. Deus, Deus meus. 19.
Aña. Cantémus.

Cant. Moysi. *Exodi* 15.

CANTEMUS Dómino : gloriόse enim magnificátus est, * equum et ascensórem dejécit in mare.
Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.
Iste Deus meus, et glorificábo eum : * Deus patris mei, et exaltábo eum.
Dóminus quasi vir pugnátor, omnípotens nomen ejus. * Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare :
Elécti príncipes ejus submérsi sunt in mari Rubro. * Abyssi operuérunt eos, descendérunt in profúndum quasi lapis.
Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine : déxtera tua, Dómine, percússit inimícum. * Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos :
Misísti iram tuam, quæ devorávit eos sicut stípulam. * Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ :

Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abyssi in médio mari.
Dixit inimícus : Pérsequar et comprehéndam, * dívidam spólia, implébitur ánima mea.
Evaginábo gládium meum, * interfíciet eos manus mea.
Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare : * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.
Quis símilis tui in fórtibus, Dómine? * quis símilis tui, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?
Extendísti manum tuam, et devorávit eos terra. * Dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti:
Et portásti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum sanctum tuum.
Ascendérunt pópuli, et iráti sunt : * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.
Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor : * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.
Irruat super eos formído et pavor, * in magnitúdine bráchii tui :
Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus, Dómine, * donec pertránseat pópulus tuus iste, quem possedísti.
Introdúces eos, et plantábis in monte hereditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo, quod operátus es, Dómine :
Sanctuárium tuum, Dómine, quod firmavérunt manus tuæ, * Dóminus regnábit in ætérnum, et ultra.
Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare : * et redúxit super eos Dóminus aquas maris.
Fílii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.
Aña. Cantémus Dómino glorióse.
Aña. In sanctis ejus laudáte Deum. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 21.

In Quadrag. Capitulum.
Isaiæ 58.

Clama, ne cesses : quasi tuba exálta vocem tuam, et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum.

Hymnus.

O sol salútis, íntimis,
Jesu, refúlge méntibus,
Dum nocte pulsa, grátior
Orbi dies renáscitur.
Dans tempus acceptábile,
Da lacrymárum rívulis
Laváre cordis víctimam,
Quam læta adúrat cháritas.
Quo fonte manávit nefas,
Fluent perénnes lácrymæ,
Si virga pœniténtiæ
Cordis rigórem cónterat.

Dies venit, dies tua,
In qua reflórent ómnia:
Lætémur et nos in viam
Tua redúcti déxtera.

Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus, Aña propria, ut in Feriis Quadrag.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 63.

FERIA SEXTA.

Ad Matutinum.

In Quadragesima. Invitat. Adorémus Dóminum, * Quóniam ipse fecit nos. Ps. Venite, exultémus. 2. Hymn. Ex more docti. 3.

Tempore Pasch. Invitat. Allelúia, allelúia, * Allelúia. Hymn. Rex sempitérne. 3.

Aña. Exultáte.

Temp. Pasch. Aña. Allel.

Psalmus 80.

Exultate Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum: * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insígni die solemnitátis vestræ:

Quia præcéptum in Israel est: * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægypti: * linguam, quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me, et liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi pópulus meus, et contestábor te: * Israel si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti: * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam: * et Israel non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum desidéria cordis eórũ, * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me: * Israel si in viis meis ambulásset:

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem: * et super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei: * et erit tempus eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti: * et de petra, melle saturávit eos.

Psalmus 81.

Deus stetit in synagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequo judicátis iniquitátem : * et fácies peccatórum súmitis ?
Judicáte egéno, et pupíllo : * húmilem, et páuperem justificáte.
Erípite páuperem : * et egénum de manu peccatóris liberáte.
Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant : * movebúntur ómnia fundaménta terræ.
Ego dixi : Dii estis, * et fílii Excélsi omnes.
Vos autem sicut hómines moriémini : * et sicut unus de princípibus cadétis.
Surge, Deus, júdica terram : * quóniam tu hereditábis in ómnibus géntibus.
Aña. Exultáte Deo adjutóri nostro.
Aña. Tu solus.

Psalmus 82.

DEUS, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus :
Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt : * et qui odérunt te, extulérunt caput.
Super pópulum tuum malignavérunt consílium : * et cogitavérunt advérsus sanctos tuos.
Dixérunt : Veníte, et disperdámus eos de gente : * et non memorétur nomen Israel ultra.
Quóniam cogitavérunt unanímiter, * simul advérsum te testaméntum disposuérunt, tabernácula Idumæórum et Ismahelítæ :
Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec : * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.
Etenim Assur venit cum illis : * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.
Fac illis sicut Mádian, et Sísaræ : * sicut Jabin in torrénte Cisson.
Disperiérunt in Endor : * facti sunt ut stercus terræ.
Pone príncipes eórum sicut Oreb, et Zeb ; * et Zébee, et Sálmana :
Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt : Hereditáte possideámus Sanctuárium Dei.
Deus meus pone illos ut rotam : * et sicut stípulam ante fáciem venti.
Sicut ignis, qui combúrit silvam : * et sicut flamma combúrens montes :
Ita persequéris illos in tempestáte tua : * et in ira tua turbábis eos.
Imple fácies eórum ignomínia : * et quærent nomen tuum, Dómine.
Erubéscant et conturbéntur in sæculum sæculi : * et confundántur, et péreant.
Et cognóscant quia nomen tibi Dóminus : * tu solus Altíssimus in omni terra.

Psalmus 83.

QUAM diléсta tabernácula tua, Dómine virtútum! *

concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.
Cor meum, et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.
Etenim passer invénit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.
Altária tua, Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.
Beáti, qui hábitant in domo tua, Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.
Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.
Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.
Dómine Deus virtútum, exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.
Protéctor noster áspice, Deus: * et réspice in fáciem Christi tui.
Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.
Elégi abjéctus esse in domo Dei mei: * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.
Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus: * grátiam, et glóriam dabit Dóminus.
Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.
Aña. Tu solus Altíssimus super omnem terram.
Aña. Benedixísti.

Psalmus 84.

BENEDIXISTI, Dómine, terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.
Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.
Mitigásti omnem iram tuam: * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.
Convérte nos, Deus salutáris noster: * et avérte iram tuam a nobis.
Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?
Deus, tu convérsus vivificábis nos: * et plebs tua lætábitur in te.
Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam: * et salutáre tuum da nobis.
Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam.
Et super sanctos suos, * et in eos, qui convertúntur ad cor.
Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.
Misericórdia, et véritas obviavérunt sibi: * justítia, et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est : * et justítia de cœlo prospéxit.
Etenim Dóminus dabit benignitátem : * et terra nostra dabit fructum suum.
Justítia ante eum ambulábit : * et ponet in via gressus suos.

Psalmus 85.

INCLINA, Dómine, aurem tuam et exáudi me : * quóniam inops, et pauper sum ego.
Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum : * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.
Miserére mei, Dómine, quóniam ad te clamávi tota die : * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.
Quóniam tu, Dómine, suávis, et mitis : * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.
Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam : * et inténde voci deprecatiónis meæ.
In die tribulatiónis meæ clamávi ad te : * quia exaudísti me.
Non est símilis tui in diis, Dómine : * et non est secúndum ópera tua.
Omnes gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te, Dómine : * et glorificábunt nomen tuum.
Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília : * tu es Deus solus.
Deduc me, Dómine, in via tua et ingrédiar in veritáte tua : * lætétur cor meum ut tímeat nomen tuum.
Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in ætérnum.
Quia misericórdia tua magna est super me : * et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.
Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam, * et non proposuérunt te in conspéctu suo.
Et tu, Dómine Deus, miserátor et misericors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.
Réspice in me, et miserére mei, * da impérium tuum púero tuo : et salvum fac fílium ancíllæ tuæ.
Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur : * quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, et consolátus es me.
Aña. Benedixísti, Dómine, terram tuam.
Aña. Fundaménta ejus.

Psalmus 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.
Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.
Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.
Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundávit eam Altíssimus?
Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum qui fuérunt in ea.
Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 87.

DOMINE Deus salútis meæ: * in die clamávi, et nocte coram te.
Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam.
Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.
Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.
Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.
Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.
Super me confirmátus est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxísti super me.
Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.
Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.
Clamávi ad te, Dómine, tota die: * expándi ad te manus meas.
Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt et confitebúntur tibi?
Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?
Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua: * et justítia tua in terra obliviónis?
Et ego ad te, Dómine, clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.
Ut quid, Dómine, repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?
Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.
In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavérunt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.
Elongásti a me amícum, et próximum: * et notos meos a miséria.
Aña Fundaménta ejus in móntibus sanctis.
Aña Benedíctus.

Psalmus 88.

MISERICORDIAS Dómini * in ætérnum cantábo.
In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.
Quóniam dixísti : In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis : * præparábitur véritas tua in eis.
Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo : * usque in ætérnum præparábo semen tuum.
Et ædificábo in generatiónem, et generatiónem * sedem tuam :
Confitebúntur cœli mirabília tua, Dómine : * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.
Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino : * símilis erit Deo in fíliis Dei ?
Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum : * magnus et terríbilis super omnes, qui in circúitu ejus sunt.
Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi ? * potens es, Dómine, et véritas tua in circúitu tuo.
Tu domináris potestáti maris : * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.
Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum : * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.
Tui sunt cœli, et tua est terra, orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundásti : * Aquilónem, et mare tu creásti.
Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt : * tuũ bráchium cum poténtia.
Firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua : * justítia et judícium præparátio sedis tuæ.
Misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam : * beátus pópulus, qui scit jubilatiónem.
Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt tota die : * et in justítia tua exaltabúntur.
Quóniam glória virtútis eórum tu es : * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.
Quia Dómini est assúmptio nostra : * et sancti Israel Regis nostri.
Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixísti : * Pósui adjutórium in poténte : et exaltávi eléctum de plebe mea.
Invéni David servum meum : * óleo sancto meo unxi eum.
Manus enim mea auxiliábitur ei : * et bráchium meum confortábit eum.
Nihil profíciet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.
Et concídam a fácie ipsíus inimícos ejus ; * et odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, et misericórdia mea cum ipso : * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus : * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me : Pater meus es tu : * Deus meus, et suscéptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servábo illi misericórdiam meam : * et testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus : * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam : * et in judíciis meis non ambuláverint :

Si justítias meas profanáverint : * et mandáta mea non custodíerint :

Visitábo in virga iniquitátes eórum : * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo : * neque nocébo in veritáte mea:

Neque profanábo testaméntum meum : * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar : * semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo : * et sicut luna perfécta in ætérnum : et testis in cœlo fidélis.

Tu vero repulísti et despexísti : * distulísti Christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui : * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus : * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam : * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram depriméntium eum : * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládii ejus : * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatióne : * et sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus : * perfudísti eum confusióne.

Usquequo, Dómine, avértis in finem : * exardéscet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia ; * numquid enim vane constituísti omnes fílios hóminum ?

Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem : * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurásti David in veritáte tua ?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum: * (quod contínui in sinu meo,) multárum géntium.
Quod exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.
Benedíctus Dóminus in ætérnum: * fiat, fiat.

Psalmus 93.

Deus ultiónum Dóminus: * Deus ultiónum líbere egit.
Exaltáre qui júdicas terram: * redde retributiónem supérbis.
Usquequo peccatóres, Dómine: * úsquequo peccatóres gloriabúntur:
Effabúntur, et loquéntur iniquitátem: * loquéntur omnes, qui operántur injustítiam?
Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt: * et hereditátem tuam vexavérunt.
Víduam, et ádvenam interfecérunt: * et pupíllos occidérunt.
Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.
Intellígite insipiéntes in pópulo: * et stulti aliquándo sápite.
Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat?
Qui córripit gentes, non árguet: * qui docet hóminem sciéntiam?
Dóminus scit cogitatiónes hóminum * quóniam vanæ sunt.
Beátus homo, quem tu erudíeris, Dómine: * et de lege tua docúeris eum.
Et mítiges ei a diébus malis: * donec fodiátur peccatóri fóvea.
Quia non repéllet Dóminus plebem suam: * et hereditátem suam non derelínquet:
Quoadúsque justítia convertátur in judícium: * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.
Quis consúrget mihi advérsus malignántes? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitátem?
Nisi quia Dóminus adjúvit me: * paulo minus habitásset in inférno ánima mea.
Si dicébam: Motus est pes meus: * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.
Secúndum multitúdinem dolórum meórum in corde meo: * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.
Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis: * qui fingis labórem in præcépto?
Captábunt in ánimam justi: * et sánguinem innocéntem condemnábunt.
Et factus est mihi Dóminus in refúgium: * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum : et in malítia eórum dispérdet eos : * dispérdet illos Dóminus Deus noster.
Aña. Benedíctus Dóminus in ætérnum.
Aña. Cantáte.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino, omnis terra.
Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.
Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.
Quóniam magnus Dóminus et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.
Quóniam omnes dii géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.
Confessio, et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.
Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Psalmus 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine :

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram, * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui diligitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Aña. Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus.

In Quadrag., ℣. Scápulis suis obumbrábit tibi. ℟. Et sub pennis ejus sperábis.

Temp. Passionis, ℣. De ore leónis líbera me, Dómine. ℟. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Tempore Paschali, Aña. Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allelúia.

Pro uno, vel pluribus Mart. temp. Pasch., ℣. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, allelúia. ℟. Et ætérnitas témporum, allel.

Pro Conf. Pont., temp. Pasch., ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi, allelúia. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis, allelúia.

Pro Conf. non Pont., ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, allelúia. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium, allel.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo, allelúia. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur, allelúia.

AD LAUDES,

Aña. Spíritu principáli confírma cor meum, Deus. Ps. Miserére mei. 60.
Aña. In veritáte.

Psalmus 142.

DOMINE, exáudi oratiónem meam, áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua : * exáudi me in tua justítia.
Et non intres in judícium cum servo tuo : * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.
Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.
Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi : * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.
Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis : * in factis mánuum tuárum meditábar.
Expándi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.
Velóciter exáudi me, Dómine : * defécit spíritus meus.
Non avértas fáciem tuam a me : * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam : * quia in te sperávi.
Notam fac mihi viam, in qua ámbulem : * quia ad te levávi ánimam meam.
Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.
Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.
Edúces de tribulatióne ánimam meam : * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.
Et perdes omnes, qui tríbulant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.
Ant. In veritáte tua exáudi me, Dómine.
Aña. Illúmina, Dómine, vultum tuum super nos. Ps. Deus, Deus meus. 19.
Aña. Dómine.
Canticum Habacuc. *Cap.* 3.
DOMINE, audívi auditiónem tuam, * et tímui.
Dómine, opus tuum, * in médio annórum vivífica illud.
In médio annórum notum fácies : * cum irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.
Deus ab Austro véniet, * et sanctus de monte Pharan :
Opéruit cœlos glória ejus : * et laudis ejus plena est terra.
Splendor ejus ut lux erit : * córnua in mánibus ejus.
Ibi abscóndita est fortitúdo ejus : * ante fáciem ejus ibit mors.
Et egrediétur diábolus ante pedes ejus: * Stetit, et mensus est terram.
Aspéxit, et dissólvit Gentes: * et contríti sunt montes sæculi.
Incurváti sunt colles mundi, * ab itinéribus æternitátis ejus.
Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ, * turbabúntur pelles terræ Mádian.
Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus, vel in mari indignátio tua?
Qui ascéndes super equos tuos : * et quadrígæ tuæ salvátio.
Súscitans suscitábis arcum tuum : * juraménta tríbubus quæ locútus es :
Flúvios scindes terræ : vidérunt te, et doluérunt montes: * gurges aquárum tránsiit.
Dedit abyssus vocem suam: * altitúdo manus suas levávit.
Sol et luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum, ibunt in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.
In frémitu conculcábis terram : * in furóre obstupefácies gentes.
Egréssus es in salútem pó-

puli tui : * in salútem cum Christo tuo :
Percussísti caput de domo ímpii : * denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.
Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.
Exultátio eórum * sicut ejus, qui dévorat páuperem in abscóndito.
Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.
Audívi, et conturbátus est venter meus : * a voce contremuérunt lábia mea.
Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat.
Ut requiéscam in die tribulatiónis : * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.
Ficus enim non florébit : * et non erit germen in víneis.
Mentiétur opus olívæ : * et arva non áfferent cibum.
Abscindétur de ovíli pecus : * et non erit arméntum in præsépibus.
Ego autem in Dño gaudébo: * et exultábo in Deo Jesu meo.
Deus Dóminus fortitúdo mea : * et ponet pedes meos quasi cervórum.
Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.

Aña. Dómine, audívi audítum tuum, et tímui.

Aña. In tympano et choro, in chordis et órgano laudáte Deum. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 21.

In Quadragesima.

Capit. *Isaiæ* 58.

CLAMA, ne cesses : quasi tuba exálta vocem tuam, et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum.

Hymnus.

O sol salútis, íntimis,
Jesu, refúlge méntibus,
Dum nocte pulsa, grátior
Orbi dies renáscitur.
Dans tempus acceptábile,
Da lacrymárum rívulis
Laváre cordis víctimam,
Quam læta adúrat cháritas.
Quo fonte manávit nefas,
Fluent perénnes lácrymæ,
Si virga pœniténtiæ
Cordis rigórem cónterat.
Dies venit, dies tua,
In qua reflórent ómnia :
Lætémur et nos in viam
Tua redúcti déxtera.
Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus, Aña propria, ut in Feriis Quadrag.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 63.

SABBATO.

Ad Matutinum.

In Quadrages. . Invitatorium. Dóminum Deum nostrum, * Veníte, adorémus. Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus. Ex more docti, ut in Dñica. 3.

Tempore Paschali. Invitat. Allelúia, allelúia. * Allelúia.

Hymn. Rex sempitérne. 3.

Aña. Quia mirabília.

Temp. Pasch., Aña Allel.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi : * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini : * moveátur mare, et plenitúdo ejus : orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Psalmus 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli : * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno : quóniam terríbile, et sanctum est : * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes : * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus : * quóniam sanctum est.

Moyses, et Aaron in sacerdótibus ejus : * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus : * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos : * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum

nostrum, et adoráte in monte sancto ejus : * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Aña. Quia mirabília fecit Dóminus.

Sequens Aña, et Psalm. Jubiláte, hic prætermittitur, quando dicitur in Laudibus ut in Sabbatis, in quibus fit Officium de S. Maria : et ejus loco dicitur Aña, et Ps. Bonum est confitéri Dómino, ut infra.

Aña. Jubiláte.

Psalmus 99.

JUBILATE Deo omnis terra : * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus : * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus : * introíte portas ejus in confessióne átria ejus in hymnis : confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Vel Psalmus 91.

BONUM est confitéri Dómino : * et psállere nómini tuo, Altíssime.

Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam : * et veritátem tuam per noctem.

In decachórdo psaltério : * cum cántico, in cíthara.

Quia delectásti me, Dñe, in factúra tua:*et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine ! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ :

Vir insípiens non cognóscet : * et stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum : * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem :

Ut intéreant in sæculum sæculi : * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt : * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum : * et senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos : * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit : * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi : * et bene patiéntes erunt, ut annúntient.

Quóniam rectus Dóminus Deus noster, * et non est iníquitas in eo.

Psalmus 100.

Misericordiam et judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domus meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injústam : * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum : * declinántem a me malígnum non cognoscébam.

Detrahéntem secréto próximo suo, * hunc persequébar.

Supérbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ ut sédeant mecum : * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domus meæ qui facit supérbiam : * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conspéctu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ : * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.

Aña. Jubiláte Deo omnis terra.

Vel Aña. Bonum est confitéri Dómino.

Aña. Clamor meus.

Psalmus 101.

Dómine, exáudi oratiónem meam : * et clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam a me : * in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te,*velóciter exáudi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei : * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percússus sum ut fœnum, et áruit cor meum : * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitus mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis : * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi,*et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Tota die exprobrábant mihi inimíci mei : * et qui laudábant me advérsum me jurábant.

Quia cínerem tamquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam.

A fácie iræ et indignatiónis tuæ : * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt : * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes : * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.
Tu exúrgens miseréberis Sion : * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.
Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus : * et terræ ejus miserebúntur.
Et timébunt Gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam.
Quia ædificávit Dñus Sion : * et vidébitur in glória sua.
Respéxit in oratiónem humílium : * et non sprevit precem eórum.
Scribántur hæc in generatióne áltera : * et pópulus, qui creábitur, laudábit Dóminum.
Quia prospéxit de excélso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspéxit :
Ut audíret gémitus compeditórum : * ut sólveret fílios interemptórum ;
Ut annúntient in Sion nomen Dómini : * et laudem ejus in Jerúsalem.
In conveniéndo pópulos in unum * et reges ut sérviant Dómino.
Respóndit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.
Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.
Initio tu, Dómine, terram fundásti : * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.
Ipsi períbunt, tu autem pérmanes : * et omnes sicut vestiméntum veteráscent.
Et sicut opertórium mutábis eos, et mutabúntur : * tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.
Fílii servórum tuórum habitábunt : * et semen eórum in sæculum dirigétur.

Psalmus 102.

Benedic, ánima mea, Dómino : * et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.
Bénedic, ánima mea, Dómino : * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.
Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis : * qui sanat omnes infirmitátes tuas.
Qui rédimit de intéritu vitam tuam : * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.
Qui replet in bonis desidérium tuum : * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.
Fáciens misericórdias Dóminus : * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.
Notas fecit vias suas Moysi, * fíliis Israel voluntátes suas.
Miserátor, et miséricors Dóminus ; * longánimis, et multum miséricors.
Non in perpétuum irascé-

tur : * neque in ætérnum comminábitur.
Non secúndum peccáta nostra fecit nobis : * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.
Quóniam secúndum altitúdinem cœli a terra : * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.
Quantum distat ortus ab occidénte ; * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.
Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se : * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.
Recordátus est quóniam pulvis sumus : * homo, sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.
Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet : * et non cognóscet ámplius locum suum.
Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * et usque in ætérnum super timéntes eum.
Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus :
Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.
Dóminus in cœlo parávit sedem suam : * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.
Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus : * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.
Benedícite, Dómino, omnes virtútes ejus: * ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.
Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus : * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.
Aña. Clamor meus ad te véniat, Deus.
Aña. Bénedic.

Psalmus 103.

BENEDIC, ánima mea, Dómino : * Dómine Deus meus, magnificátus es veheménter.
Confessiónem, et decórem induísti : * amíctus lúmine sicut vestiménto :
Exténdens cœlum sicut pellem : * qui tegis aquis superióra ejus.
Qui ponis nubem ascénsum tuum : * qui ámbulas super pennas ventórum.
Qui facis ángelos tuos spíritus : * et minístros tuos, ignem uréntem.
Qui fundásti terram super stabilitátem suam : * non inclinábitur in sæculum sæculi.
Abyssus, sicut vestiméntum, amíctus ejus : * super montes stabunt aquæ.
Ab increpatióne tua fúgient : * a voce tonítrui tui formidábunt.
Ascéndunt montes, et descéndunt campi * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgrediéntur:* neque converténtur operíre terram.
Qui emíttis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.
Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.
Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.
Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra.
Prodúcens fœnum juméntis, * et herbam servitúti hóminum:
Ut edúcas panem de terra: * et vinum lætíficet cor hóminis:
Ut exhílaret fáciem in óleo: * et panis cor hóminis confírmet.
Saturabúntur ligna campi, et cedri Líbani, quas plantávit: * illic pásseres nidificábunt.
Heródii domus dux est eórum:* montes excélsi cervis: petra refúgium herináciis.
Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.
Posuísti ténebras, et facta est nox: * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ.
Cátuli leónum rugiéntes, ut rápiant, * et quærant a Deo escam sibi.
Ortus est sol, et congregáti sunt: * et in cubílibus suis collocabúntur.
Exíbit homo ad opus suum: * et ad operatiónem suam usque ad vésperum.
Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecísti: impléta est terra possessióne tua.
Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus: * illic reptília, quorum non est númerus.
Animália pusílla cum magnis: * illic naves pertransíbunt.
Draco iste, quem formásti ad illudéndum ei: * ómnia a te expéctant, ut des illis escam in témpore.
Dante te illis, cólligent: * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.
Averténte autem te fáciem, turbabúntur: * áuferes spíritum eórum, et defícient, et in púlverem suum reverténtur.
Emíttes spíritum tuum, et creabúntur: * et renovábis fáciem terræ.
Sit glória Dómini in sæculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis:
Qui réspicit terram, et facit eam trémere: * qui tangit montes, et fúmigant.
Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu sum.
Jucúndum sit ei elóquium meum: * ego vero delectábor in Dómino.

Deficiant peccatóres a terra, et iníqui ita ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Psalmus 104.

CONFITEMINI Dómino, et invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter Gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, et confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit: * prodígia ejus, et judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus: * fílii Jacob elécti ejus.

Ipse Dóminus Deus noster: * in univérsa terra judícia ejus.

Memor fuit in sæculum testaménti sui: * verbi, quod mandávit in mille generatiónes:

Quod dispósuit ad Abraham: * et juraménti sui ad Isaac:

Et státuit illud Jacob in præcéptum: * et Israel in testaméntum ætérnum:

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan, * funículum hereditátis vestræ.

Cum essent número brevi, * paucíssimi et íncolæ ejus:

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis: * et corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos: * et in prophétis meis nolíte malignári.

Et vocávit famem super terram: * et omne firmaméntum panis contrívit.

Misit ante eos virum: * in servum venúmdatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec veníret verbum ejus.

Elóquium Dómini inflammávit eum: * misit rex, et solvit eum; princeps populórum, et dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domus suæ: * et príncipem omnis possessiónis suæ:

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetípsum: * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in Ægyptum: * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum veheménter: * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus: * et dolum fácerent in servos ejus.

Misit Moysen servum suum: * Aaron quem elégit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, et obscurávit : * et non exacerbávit sermónes suos.
Convértit aquas eórum in sánguinem : * et occídit pisces eórum.
Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.
Dixit, et venit cœnomyia : * et cinifes in ómnibus fínibus eórum.
Pósuit plúvias eórum grándinem : * ignem comburéntem in terra ipsórum.
Et percússit víneas eórum, et ficúlneas eórum : * et contrívit lignum fínium eórum.
Dixit, et venit locústa, et bruchus, * cujus non erat númerus :
Et comédit omne fœnum in terra eórum : * et comédit omnem fructum terræ eórum.
Et percússit omne primogénitum in terra eórum : * primítias omnis labóris eórum.
Et edúxit eos cum argénto et auro : * et non erat in tríbubus eórum infírmus.
Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum : * quia incúbuit timor eórum super eos.
Expándit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.
Petiérunt, et venit cotúrnix : * et pane cœli saturávit eos.
Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ : * abiérunt in sicco flúmina.
Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.
Et edúxit pópulum suum in exultatióne, * et eléctos suos in lætítia.
Et dedit illis regiónes Géntium : * et labóres populórum possedérunt :
Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.
Aña. Bénedic, ánima mea, Dómino.
Aña. Vísita nos.

Psalmus 105.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus ?
Beáti, qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.
Meménto nostri, Dómine, in beneplácito pópuli tui : * vísita nos in salutári tuo.
Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ : * ut laudéris cum hereditáte tua.
Peccávimus cum pátribus nostris : * injúste égimus, iniquitátem fécimus.
Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua : * non fuérunt mémo-

res multitúdinis misericórdiæ tuæ.
Et irritavérunt ascendéntes in mare, * mare Rubrum.
Et salvávit eos propter nomen suum : * ut notam fáceret poténtiam suam.
Et increpuit mare Rubrum, et exsiccátum est : * et dedúxit eos in abyssis sicut in desérto.
Et salvávit eos de manu odiéntium : * et redémit eos de manu inimíci.
Et opéruit aqua tribulántes eos : * unus ex eis non remánsit.
Et credidérunt verbis ejus : * et laudavérunt laudem ejus.
Cito fecérunt, oblíti sunt óperum ejus : * et non sustinuérunt consílium ejus.
Et concupiérunt concupiscéntiā in desérto : * et tentavérunt Deum in inaquóso.
Et dedit eis petitiónem ipsórum : * et misit saturitátem in ánimas eórum.
Et irritavérunt Moysen in castris : * Aaron sanctum Dómini.
Apérta est terra, et deglutívit Dathan : * et opéruit super congregatiónem Abíron.
Et exársit ignis in synagóga eórum : * flamma combússit peccatóres.
Et fecérunt vítulū in Horeb : * et adoravérunt sculptíle.
Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedéntis fœnum.
Oblíti sunt Deum, qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham : terribília in mari Rubro.
Et dixit ut dispérderet eos : * si non Moyses eléctus ejus stetísset in confractióne in conspéctu ejus :
Ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos : * et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem :
Non credidérunt verbo ejus, et murmuravérunt in tabernáculis suis : * non exaudiérunt vocem Dómini.
Et elevávit manum suam super eos ; * ut prostérneret eos in desérto :
Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus : * et dispérgeret eos in regiónibus.
Et initiáti sunt Beélphegor : * et comedérunt sacrifícia mortuórum.
Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis : * et multiplicáta est in eis ruína.
Et stetit Phínees, et placávit : * et cessávit quassátio.
Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempitérnum.
Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis : * et vexátus est Moyses propter eos : quia exacerbavérunt spíritum ejus.

Et distínxit in lábiis suis : * non disperdidérunt Gentes, quas dixit Dóminus illis.
Et commísti sunt inter Gentes, et didicérunt ópera eórum : et serviérunt sculptílibus eórum : * et factum est illis in scándalum.
Et immolavérunt fílios suos, * et fílias suas dæmóniis.
Et effudérunt sánguinem innocéntem : * sánguinem filiórum suórum et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.
Et infécta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum : * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.
Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum : * et abominátus est hereditátem suam.
Et trádidit eos in manus Géntium, * et domináti sunt eórum qui odérunt eos.
Et tribulavérunt eos inimíci eórum, et humiliáti sunt sub mánibus eórum : * sæpe liberávit eos.
Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo : * et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.
Et vidit cum tribularéntur :* et audívit oratiónem eórum.
Et memor fuit testaménti sui : * et pœnítuit eum secúndum multitúdinem misericórdiæ suæ.
Et dedit eos in misericórdias * in conspéctu ómnium qui céperant eos.
Salvos nos fac, Dómine Deus noster : * et cóngrega nos de natiónibus.
Ut confiteámur nómini sancto tuo : * et gloriémur in laude tua.
Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo et usque in sæculum : * et dicet omnis pópulus : Fiat, fiat.

Psalmus 106.

Confitemini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculū misericórdia ejus.
Dicant qui redémpti sunt a Dómino, quos redémit de manu inimíci ; * et de regiónibus congregávit eos :
A solis ortu, et occásu : * ab Aquilóne, et mari.
Erravérunt in solitúdine in inaquóso : * viam civitátis habitáculi non invenérunt.
Esuriéntes, et sitiéntes : * ánima eórum in ipsis defécit.
Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum erípuit eos.
Et dedúxit eos in viam rectam : * ut irent in civitátem habitatiónis.
Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.
Quia satiávit ánimam inánem : * et ánimam esuriéntem satiávit bonis.

Sedéntes in ténebris, et umbra mortis: * vinctos in mendicitáte, et ferro.

Quia exacerbavérunt elóquia Dei: * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum: * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur: * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et edúxit eos de ténebris et umbra mortis: * et víncula eórum disrúpit.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Quia contrívit portas æreas: * et vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum: * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abomináta est ánima eórum: * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur: * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos: * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacríficent sacrifícium laudis: * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis.

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profúndo.

Dixit, et stetit spíritus procéllæ: * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascéndunt usque ad cœlos, et descéndunt usque ad abyssos: * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius: * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur: * et de necessitátibus eórum edúxit eos.

Et státuit procéllam ejus in auram: * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt: * et dedúxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exáltent eum in ecclésia plebis: * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desértum, * et éxitus aquárum in sitim.

Terram fructíferam in salsúginem, * a malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquárum: * et terram

sine aqua in éxitus aquárum.
Et collocávit illic esuriéntes : * et constituérunt civitátem habitatiónis.
Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas : * et fecérunt fructum nativitátis.
Et benedíxit eis, et multiplicáti sunt nimis : * et juménta eórum non minorávit.
Et pauci facti sunt : * et vexáti sunt a tribulatióne malórum, et dolóre.
Effúsa est contémptio super príncipes : * et erráre fecit eos in ínvio, et non in via.
Et adjúvit páuperem de inópia : * et pósuit sicut oves famílias.
Vidébunt recti, et lætabúntur : * et omnis iníquitas oppilábit os suum.
Quis sápiens, et custódiet hæc, * et intélliget misericórdias Dómini ?
Aña. Vísita nos, Dómine, in salutári tuo.
Aña. Confitébor Dómino.

Psalmus 107.

PARATUM cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo, et psallam in glória mea.
Exúrge glória mea, exúrge psaltérium, et cíthara : * exúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis, Dómine : * et psallam tibi in natiónibus.
Quia magna est super cœlos misericórdia tua : * et usque ad nubes véritas tua.
Exaltáre super cœlos, Deus, et super omnem terram glória tua : * ut liberéntur dilécti tui.
Salvum fac déxtera tua, et exáudi me : * Deus locútus est in sancto suo.
Exultábo, et dívidam Síchimam ; * et convállem tabernaculórum dimétiar.
Meus est Gálaad, et meus est Manásses : * et Ephraim suscéptio cápitis mei.
Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.
In Idumæam exténdam calceaméntum meum : * mihi alienígenæ amíci facti sunt.
Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usque in Idumæam ?
Nonne tu Deus, qui repulísti nos, * et non exíbis Deus in virtútibus nostris ?
Da nobis auxílium de tribulatióne : * quia vana salus hóminis.
In Deo faciémus virtútem : * et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Psalmus 108.

DEUS laudem meam ne tacúeris : * quia os peccatóris, et os dolósi super me apértum est.
Locúti sunt advérsum me lingua dolósa, et sermónibus ódii circumdedérunt me : * et expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me diligerent, detrahébant mihi : * ego autem orábam.

Et posuérunt advérsum me mala pro bonis : * et ódium pro dilectióne mea.

Constítue super eum peccatórem : * et diábolus stet a dextris ejus.

Cum judicátur, éxeat condemnátus : * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci, * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * et uxor ejus vídua.

Nutántes transferántur fílii ejus, et mendícent : * et ejiciántur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus : * et dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor : * nec sit qui misereátur pupíllis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum : * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini : * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper, et dispéreat de terra memória eórum : * pro eo quod non est recordátus fácere misericórdiam.

Et persecútus est hóminem inopem, et mendícum, * et compúnctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, et véniet ei : * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestiméntum, * et intrávit sicut aqua in interióra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum, quo operítur : * et sicut zona, qua semper præcíngitur.

Hoc opus eórum, qui détrahunt mihi apud Dóminum : * et qui loquúntur mala advérsus ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum : * quia suávis est misericórdia tua.

Líbera me, quia egénus et pauper ego sum : * et cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra cum declínat, ablátus sum : * et excússus sum sicut locústæ.

Génua mea infirmáta sunt a jejúnio : * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis : * vidérunt me, et movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus : * salvum me fac secúndum misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc : * et tu, Dómine, fecisti eam.

Maledícent illi, et tu benedíces : * qui insúrgunt in me, confundántur : servus autem tuus lætábitur.
Induántur, qui détrahunt mihi, pudóre : * et operiántur sicut diplóide confusióne sua.
Confitébor Dómino nimis in ore meo : * et in médio multórum laudábo eum.
Quia ástitit a dextris páuperis, * ut salvam fáceret a persequéntibus ánimam meam.
Aña. Confitébor Dómino nimis in ore meo.

In Quadragesima. ℣. Scuto circúmdabit te véritas ejus. ℟. Non timébis a timóre noctúrno.

Tempore Passionis. ℣. Ne perdas cum ímpiis Deus ánimam meam. ℟. Et cum viris sánguinũ vitam meam.

Tempore Paschali. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Pro beata Maria. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, allelúia. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, allelúia.

AD LAUDES,

Aña. Benígne fac in bona voluntáte tua, Dómine. Ps. Miserére mei, Deus. 60.
Aña. Bonum.

Psalmus 91.

BONUM est confitéri Dómino : * et psállere nómini tuo, Altíssime.
Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam : * et veritátem tuam per noctem.
In decachórdo, psaltério : * cum cántico, in cíthara.
Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua : * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.
Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.
Vir insipiens non cognóscet : * et stultus non intélliget hæc.
Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum : * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem :
Ut intéreant in sæculum sæculi : * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.
Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt : * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.
Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum : * et senéctus mea in misericórdia úberi.
Et despéxit óculus meus inimícos meos : * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.
Justus ut palma florébit : * * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.
Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.
Adhuc multiplicabúntur in

senécta úberi : * et bene patiéntes erunt, ut annúntient :
Quóniam rectus Dóminus Deus noster : * et non est iníquitas in eo.
Aña. Bonum est confitéri Dómino.
Aña. Métuant Dóminum omnes fines terræ. Psalm. Deus, Deus meus. 19.
Aña. Date magnitúdinem.

Cant. Moysi. *Deut.* 32.

AUDITE, cœli, quæ loquor, * áudiat terra verba oris mei.
Concréscat ut plúvia doctrína mea, * fluat ut ros elóquium meum.
Quasi imber super herbam, et quasi stillæ super grámina. * Quia nomen Dómini invocábo :
Date magnificéntiam Deo nostro : * Dei perfécta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia:
Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus. * Peccavérunt ei, et non fílii ejus in sórdibus :
Generátio prava atque pervérsa. * Hæccine reddis Dómino, pópule stulte et insípiens?
Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?
Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes síngulas :
Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi : * majóres tuos, et dicent tibi.
Quando dividébat Altíssimus gentes : * quando separábat fílios Adam.
Constítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Israel.
Pars autem Dómini, pópulus ejus : * Jacob funículus hæreditátis ejus.
Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis :
Circumdúxit eum, et dócuit : * et custodívit quasi pupíllam óculi sui.
Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * et super eos vólitans,
Expándit alas suas, et assúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.
Dóminus solus dux ejus fuit : * et non erat cum eo deus aliénus.
Constítuit eum super excélsam terram : * ut coméderet fructus agrórum,
Ut súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo:
Butyrum de arménto, et lac de óvibus * cum ádipe agnórum, et aríetum filiórum Basan :
Et hircos cum medúlla trítici, * et sánguinem uvæ biberet meracíssimum.
Incrassátus est diléctus, et recalcitrávit : * incrassátus, impinguátus, dilatátus.
Derelíquit Deum factórem suum, * et recéssit a Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis, * et in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis et non Deo, * diis, quos ignorábant :

Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum, qui te génuit, dereliquísti, * et oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est : * quia provocavérunt eum fílii sui et fíliæ.

Et ait : Abscóndam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum :

Generátio enim pervérsa est, * et infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis :

Et ego provocábo eos in eo, qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.

Ignis succénsus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inférni novíssima :

Devorabítque terram cum gérmine suo, * et móntium fundaménta combúret.

Congregábo super eos mala, * et sagíttas meas complébo in eis.

Consuméntur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo :

Dentes bestiárum immíttam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, et intus pavor, * júvenem simul ac vírginem, lacténtem cum hómine sene.

Dixi, Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum dístuli : * ne forte superbírent hostes eórum :

Et dícerent : Manus nostra excélsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia. * Utinam sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent !

Quómodo persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nonne ídeo, quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum : * et inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomórrhæ :

Uva eórum uva fellis, * et botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesáuris meis?

Mea est últio, et ego re-

tribuam in témpore, * ut labátur pes eórum:
Juxta est dies perditiónis, * et adésse festínant témpora.
Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis miserébitur:
Vidébit quod infirmáta sit manus, * et clausi quoque defecérunt, residuíque consúmpti sunt.
Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?
De quorum víctimis comedébant ádipes, * et bibébant vinum libáminum:
Surgant, et opitulénțur vobis, * et in necessitáte vos prótegant.
Vidéte quod ego sim solus *et non sit álius deus præter me:
Ego occídam, et ego vívere fáciam: percútiam, et ego sanábo, * et non est qui de manu mea possit erúere.
Levábo ad cœlum manum meam, et dicam: * Vivo ego in ætérnum.
Si acúero ut fulgur gládium meum, * et arripúerit judícium manus mea:
Reddam ultiónem hóstibus meis, * et his, qui odérunt me, retríbuam.
Inebriábo sagíttas meas sánguine, * et gládius meus devorábit carnes,
De cruóre occisórum, * et de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.
Laudáte, gentes, pópulum ejus, * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur:
Et vindíctam retríbuet in hostes eórum, * et propítius erit terræ pópuli sui.
Aña. Date magnitúdinem Deo nostro.
Aña. In cymbalis benesonántibus laudáte Deum. Psalmus. Laudáte Dóminum de cœlis. 21.

In Quadrag. Capit. *Is.* 58.

CLAMA, ne cesses: quasi tuba exálta vocem tuam, et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum.

Hymnus.

O sol salútis íntimis,
Jesu, refúlge méntibus,
Dum nocte pulsa, grátior
Orbi dies renáscitur.
Dans tempus acceptábile,
Da lacrymárum rívulis
Laváre cordis víctimam,
Quam læta adúrat cháritas.
Quo fonte manávit nefas,
Fluent perénnes lácrymæ,
Si virga pœniténtiæ
Cordis rigórem cónterat.
Dies venit, díes tua,
In qua reflórent ómnia:
Lætémur et nos in viam
Tua redúcti déxtera.
Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus, Aña propria, ut in Feriis Quadrag.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 64.

DOMINICA
Ad Vesperas.

Pater noster. Ave Maria.
℣. Deus, in adjutórium, ut supra. 18.

Aña. Dixit Dóminus.

Temp. Pasch., Aña. Allel.

Sub qua sola Aña dicuntur omnes Psalmi Vesperarum, tam in Dñicis, quam in Feriis.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo : * Sede a dextris meis :

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis,* confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet : * proptérea exaltábit caput.

Aña. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis.

Aña. Fidélia.

Psalmus 110.

CONFITEBOR tibi, Dómine, in toto corde meo : * in consílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini : * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus : * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo :

Ut det illis hereditátem géntium : * ópera mánuum ejus véritas, et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum, et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Aña. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in sæculum sæculi.

Aña. In mandátis.

Psalmus 111.

BEATUS vir, qui timet Dóminum : * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória, et divítiæ in domo ejus, * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis : * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício : * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus : * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus : * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus : justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet et tabéscet : * desidérium peccatórum períbit.

Aña. In mandátis ejus cupit nimis.

Aña. Sit nomen Dómini.

Psalmus 112.

LAUDATE, púeri, Dóminum : * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra ?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem.

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Aña. Sit nomen Dómini benedíctum in sæcula.

Aña. Nos qui vívimus.

Psalmus 113.

IN éxitu Israel de Ægypto, * domus Jacob de pópulo bárbaro.

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potéstas ejus.

Mare vidit, et fugit : * Jordánis convérsus est retrórsum.

Montes exultavérunt ut aríetes : * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi mare, quod fugisti : * et tu Jordánis, quia convérsus es retrórsum ?

Montes exultástis sicut aríe-

tes, * et colles sicut agni óvium.
A fácie Dómini mota est terra, * a fácie Dei Jacob.
Qui convértit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.
Non nobis, Dñe, non nobis: * sed nómini tuo da glóriam.
Super misericórdia tua, et veritáte tua : * nequándo dicant gentes : Ubi est Deus eórum?
Deus autem noster in cœlo : * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.
Simulácra géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.
Os habent, et non loquéntur : * óculos habent, et non vidébunt.
Aures habent, et non áudient : * nares habent, et non odorábunt.
Manus habent, et non palpábunt : pedes habent, et non ambulábunt : * non clamábunt in gútture suo.
Símiles illis fiant qui fáciunt ea : * et omnes qui confídunt in eis.
Domus Israel sperávit in Dómino : * adjútor eórum et protéctor eórum est.
Domus Aaron sperávit in Dómino : * adjútor eórum et protéctor eórum est.
Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino : * adjútor eórum et protéctor eórum est.
Dóminus memor fuit nostri : * et benedíxit nobis.
Benedíxit dómui Israel, * benedíxit dómui Aaron.
Benedíxit ómnibus, qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.
Adjíciat Dóminus super vos: * super vos, et super fílios vestros.
Benedícti vos a Dómino : * qui fecit cœlum, et terram.
Cœlum cœli Dómino : * terram autem dedit fíliis hóminum.
Non mórtui laudábunt te, Dómine : * neque omnes, qui descéndunt in inférnum.
Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc et usque in sæculum.
Aña. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Tempore Paschali. Aña.
Allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum ut in Proprio de Tempore.

In Quadrag. Hymnus.

Audi, benígne Cónditor,
Nostras preces cum flétibus,
In hoc sacro jejúnio
Fusas quadragenário.
Scrutátor alme córdium,
Infírma tu scis vírium :
Ad te revérsis éxhibe
Remissiónis grátiam.
Multum quidem peccávimus,
Sed parce confiténtibus :
Ad nóminis laudem tui
Confer medélam lánguidis.
Concéde nostrum cónteri

Corpus per abstinéntiam :
Culpæ ut relínquant pábulum,
Jejúna corda críminum.
Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas :
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat, Aña propria.

Temp. Pasch. Hymnus.

AD régias Agni dapes
Stolis amícti cándidis,
Post tránsitum maris Rubri,
Christo canámus Príncipi.
Divína cujus cháritas
Sacrum propínat sánguinem,
Almíque membra córporis
Amor sacérdos ímmolat.
Sparsum cruórem póstibus
Vastátor horret ángelus;
Fugítque divísum mare :
Mergúntur hostes flúctibus.
Jam Pascha nostrum Christus est
Paschális idem Víctima,
Et pura puris méntibus
Sinceritátis ázyma.
O vera cœli Víctima,
Subjécta cui sunt tártara,
Solúta mortis víncula,
Recépta vitæ præmia.
Victor subáctis ínferis,
Trophæa Christus éxplicat,
Cœlóque apérto, súbditum
Regem tenebrárum trahit.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña propria.

Cant. B. M. V. *Lucæ* 1. c

MAGNIFICAT * ánima mea Dóminum :

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.

Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ : * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est : * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus a progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo : * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede, * et exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis : * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sæcula.

Glória Patri, et Fílio.

Deinde dicitur Aña et Oratio propria.

FERIA SECUNDA.
Ad Vesperas.

Aña. Inclinávit.
Temp. Pasch., Aña. Allel.

Psalmus 114.

DILEXI, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.
Quia inclinávit aurem suam mihi : * et in diébus meis invocábo.
Circumdedérunt me dolóres mortis : * et perícula inférni invenérunt me.
Tribulatiónem et dolórem invéni : * et nomen Dómini invocávi.
O Dómine, líbera ánimam meam, * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.
Custódiens párvulos Dóminus : * humiliátus sum, et liberávit me.
Convértere ánima mea in réquiem tuam : * quia Dóminus benefécit tibi.
Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.
Placébo Dómino * in regióne vivórum.
Aña. Inclinávit Dóminus aurem suam mihi.
Aña. Crédidi.

Psalmus 115.

CREDIDI, propter quod locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis.
Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.
Quid retríbuam Dómino : * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?
Cálicē salutáris accípiam, * et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.
O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus et fílius ancíllæ tuæ.
Dirupísti víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dñi, in médio tui Jerúsalem.
Aña. Crédidi propter quod locútus sum.
Aña. Laudáte.

Psalmus 116.

LAUDATE Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli.
Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus : * et véritas Dómini manet in ætérnum.
Aña. Laudáte Dóminum, omnes gentes.
Aña. Clamávi.

Canticum Graduum.
Psalmus 119.

AD Dóminum cum tribulárer clamávi : * et exaudívit me.
Dómine, líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.
Quid detur tibi, aut quid

appponátur tibi, * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ: * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est: habitávi cum habitántibus Cedar: * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Aña. Clamávi, et exaudívit me.

Aña. Unde véniet.

Psalmus 120.

LEVAVI óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum: * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítũ tuum, et éxitũ tuum * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Aña. Unde véniet auxílium mihi.

Tempore Paschali. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

In Quadrages. Capitulum. *Joelis* 2. *d*

INTER vestíbulum et altáre plorábunt sacerdótes minístri Dómini, et dicent: Parce, Dómine, parce pópulo tuo: et ne des hereditátem tuam in oppróbrium, ut dominéntur eis natiónes.

Hymn. Audi, benígne. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Aña ad Magnificat, et Oratio propria.

Temp. Pasch. Capitulum. *Rom*. 6. *b*

CHRISTUS resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur. Quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo.

Hymn. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat. Aña propr. Oratio dic. de Dñica præc.

In Feriis Quadrag. post Añam ad Magnificat, dic. seq. Preces flexis genibus.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, totum dicitur clara voce. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣.

Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere, Dómine, úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine, salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine, et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Líbera eos, Deus Israel, ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et víncas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua: * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas : * et ímpii ad te converténtur.
Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ : * et exultábit lingua mea justítiam tuam.
Dómine, lábia mea apéries : * et os meum annuntiábit laudem tuam.
Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique : * holocáustis non delectáberis.
Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum, et humiliátum, Deus, non despícies.
Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion : * ut ædificéntur muri Jerúsalem.
Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta : * tunc impónent super altáre tuum vítulos.
Glória Patri, et Fílio.

Finito Psalmo, dicitur
℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciē tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Deinde dicatur Oratio propria, et quando propria non assignatur, dicitur de Dñica præc., ut habetur in Proprio de Temp.

FERIA TERTIA.

Ad Vesperas.

Aña. In domum Dómini.

Temp. Pasch. Aña. Allel.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.
Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas : * cujus participátio ejus in idípsum.
Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini : * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.
Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.
Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * et abundántia diligéntibus te.
Fiat pax in virtúte tua : * et abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te.
Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.
Aña. In domum Dómini lætántes íbimus.
Aña. Qui hábitas.

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.
Ecce sicut óculi servórum, * in mánibus dominórum suórum.
Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ : * ita óculi nostri ad Dóminum

Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri, * quia multum repléti sumus despectióne :

Quia multum repléta est ánima nostra : * oppróbrium abundántibus, et despéctio supérbis.

Aña. Qui hábitas in cœlis, miserére nobis.

Aña. Adjutórium.

Psalmus 123.

NISI quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel : * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cum exúrgerent hómines in nos, * forte vivos deglutíssent nos :

Cum irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra : * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erépta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est, * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Aña. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

Aña. Bénefac.

Psalmus 124.

QUI confídunt in Dómino, sicut mons Sion : * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, * et Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum : * ut non exténdant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * et rectis corde.

Declinántes autem in obligatiónes, addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem : * pax super Israel.

Aña. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde

Aña. Facti sumus.

Psalmus 125.

IN converténdo Dóminus captivitátem Sion : * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum : * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíscum : * facti sumus lætántes.

Convérte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.

Aña. Facti sumus sicut consoláti.

Tempore Paschali. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

In Quadrages. Capitulum. *Joelis* 2. *d*

INTER vestíbulum et altáre plorábunt sacerdótes minístri Dómini, et dicent: Parce, Dómine, parce pópulo tuo: et ne des hereditátem tuam in oppróbrium, ut dominéntur eis natiónes.

Hymnus. Audi, benígne. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Aña ad Magnificat, et Oratio propria.

Temp. Pasch. Capitulum. *Rom.* 6. *b*

CHRISTUS resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur. Quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo.

Hymnus. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña propr. Oratio dic. de Dñica præc. Preces, si dicendæ sint, habentur 135.

FERIA QUARTA.

Ad Vesperas.

Aña. Non confundétur.

Temp. Pasch. Aña. Allel.

Psalmus 126.

NISI Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini, fílii: merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Aña. Non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Aña. Beáti.

Psalmus 127.

BEATI omnes, qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.

Fílii tui sicut novéllæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.
Benedícat tibi Dóminus ex Sion : * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.
Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.
Aña. Beáti omnes, qui timent Dóminum.
Aña. Sæpe.

Psalmus 128.

SÆPE expugnavérunt me a juventúte mea, * dicat nunc Israel.
Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea : * étenim non potuérunt mihi.
Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátem suam.
Dóminus justus concídit cervíces peccatórum : * confundántur, et convertántur retrórsum omnes, qui odérunt Sion.
Fiant sicut fœnum tectórum, * quod priúsquam evellátur, exáruit :
De quo non implévit manum suam qui metit, * et sinum suum qui manípulos cólligit :
Et non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini super vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.
Aña. Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea.
Aña. De profúndis.

Psalmus 129.

DE profúndis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exáudi vocem meam.
Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.
Si iniquitátes observáveris, Dómine ! * Dómine, quis sustinébit?
Quia apud te propitiátio est : * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.
Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.
A custódia matutína usque ad noctem : * speret Israel in Dómino.
Quia apud Dóminum misericórdia : * et copiósa apud eum redémptio.
Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.
Aña. De profúndis clamávi ad te, Dómine.
Aña. Speret.

Psalmus 130.

DOMINE, non est exaltátum cor meum : * neque eláti sunt óculi mei.
Neque ambulávi in magnis: * neque in mirabílibus super me.
Si non humíliter sentiébam: * sed exaltávi ánimã meam:
Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.
Speret Israel in Dño * ex hoc nunc, et usque in sæculum.
Aña. Speret Israel in Dño.

Tempore Paschali. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

In Quadrag. Capitulum. *Joelis 2. d*

INTER vestíbulum et altáre plorábunt sacerdótes minístri Dómini, et dicent: Parce, Dómine, parce pópulo tuo: et ne des hereditátem tuam in oppróbrium, ut domanéntur eis natiónes.

Hymn. Audi, benígne. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Aña ad Magnificat, et Oratio propria.

Temp. Pasch., Capit. *Rom. 6. b*

CHRISTUS resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur. Quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo.

Hymn. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña propr. Oratio, dic. de Dñica præc. Preces, si dicendæ sint, habentur 135.

FERIA QUINTA.

Ad Vesperas

Aña. Et omnis.

Temp. Pasch. Aña. Allel.

Psalmus 131.

MEMENTO, Dómine, David, * et omnis mansuetúdinis ejus:

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob.

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam: * et sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testaméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos:

Et fílii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hic habitábo, quóniam elégi eam.
Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus saturábo pánibus.
Sacerdótes ejus índuam salutári: * et sancti ejus exultatióne exultábunt.
Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.
Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.
Aña. Et omnis mansuetúdinis ejus.
Aña. Ecce.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucúndum * habitáre fratres in unum!
Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron.
Quod descéndit in oram vestiménti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.
Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in sæculum.
Aña. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum!
Aña. Omnia.

Psalmus 134.

Laudate nomen Dómini, * laudáte, servi, Dóminum.
Qui statis in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri.
Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve.
Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.
Quia ego cognóvi quod magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.
Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit in cœlo, et in terra, * in mari, et in ómnibus abyssis.
Edúcens nubes ab extrémo terræ: * fúlgura in plúviam fecit.
Qui prodúcit ventos de thesáuris suis: * qui percússit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus.
Et misit signa, et prodígia in médio tui, Ægypte: * in Pharaónem, et in omnes servos ejus.
Qui percússit gentes multas: * et occídit reges fortes.
Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.
Et dedit terram eórum hereditátem, * hereditátem Israel pópulo suo.
Dómine, nomen tuum in ætérnum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.
Quia judicábit Dóminus pópulum suum: * et in servis suis deprecábitur.
Simulácra Géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquéntur: * óculos habent, et non vidébunt.
Aures habent, et non áudient: * neque enim est spíritus in ore ipsórum.
Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * et omnes, qui confídunt in eis.
Domus Israel, benedícite Dómino: * domus Aaron, benedícite Dómino.
Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.
Benedíctus Dóminus ex Sion: * qui hábitat in Jerúsalem.
Aña. Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit.
Aña. Quóniam in ætérnum.

Psalmus 135.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus; * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Deo deórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Dómino dominórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui facit mirabília magna solus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui fecit cœlos in intelléctu: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui firmávit terram super aquas: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui fecit luminária magna: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Solem in potestátem diéi: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Lunam, et stellas in potestátem noctis: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui percússit Ægyptum cum primogénitis eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui edúxit Israel de médio eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
In manu poténti, et bráchio excélso: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui divísit mare Rubrum in divisiónes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et edúxit Israel per médium ejus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et excússit Pharaónem, et virtútem ejus in mari Rubro: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui tradúxit pópulum suum per desértum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui percússit reges magnos: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et occídit reges fortes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Sehon regem Amorrhæórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et Og regem Basan: * quó-

niam in ætérnum misericórdia ejus.

Et dedit terram eórum hereditátem : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Hereditátem Israel servo suo : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostri : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et redémit nos ab inimícis nostris : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui dat escam omni carni : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Aña. Quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Aña. Hymnum cantáte.

Psalmus 136.

Super flúmina Babylónis, illic sédimus et flévimus: * cum recordarémur Sion :

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra.

Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum.

Et qui abduxérunt nos : * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna ?

Si oblítus fúero tui Jerúsalem : * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tui :

Si non proposúero Jerúsalē, * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem :

Qui dicunt : Exinaníte, exinaníte * usque ad fundaméntum in ea.

Fília Babylónis mísera : * beátus, qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuísti nobis.

Beátus, qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.

Aña Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Tempore Paschali. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

In Quadr., Cap. *Joel.* 2. *d*

Inter vestíbulum et altáre plorábunt sacerdótes minístri Dómini, et dicent : Parce, Dómine, parce pópulo tuo : et ne des hereditátem tuam in oppróbrium, ut domenéntur eis natiónes.

Hymn. Audi, benígne. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Aña ad Magníficat, et Oratio própria.

Temp. Pasch. Capitulum

Rom. 6. *b*

Christus resúrgens ex mórtuis, jam non mó-

ritur, mors illi ultra non dominábitur. Quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo.

Hymnus. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat. Aña propr.

Oratio dicitur de Dñica præcedenti.

Preces, si dicendæ sint, habentur 135.

FERIA SEXTA.

Ad Vesperas.

Aña. In conspéctu.

Temp. Pasch. Aña. Allel.

Psalmus 137.

CONFITEBOR tibi, Dómine, in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, et veritáte tua: * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ: * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit: * et alta a longe cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: Dómine, misericórdia tua in sæculum: * ópera mánuum tuárum ne despícias.

Aña. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.

Aña. Dómine.

Psalmus 138.

DOMINE, probásti me, et cognovísti me: * tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longe: * sémitam meam, et funículum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti: * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovísti ómnia, novíssima, et antíqua: * tu formásti me, et posuísti super me manum tuã.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me: * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quo ibo a spíritu tuo? * et quo a fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es; * si descéndero in inférnum, ades.

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris:

Etenim illuc manus tua dedúcet me : * et tenébit me déxtera tua.
Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me : * et nox illuminátio mea in delíciis meis.
Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.
Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.
Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.
Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto: * et substántia mea in inferióribus terræ.
Imperféctū meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, et nemo in eis.
Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus est principátus eórum.
Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur : * exsurréxi, et adhuc sum tecum.
Si occíderis Deus peccatóres : * viri sánguinum declináte a me :
Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.
Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam : * et super inimícos tuos tabescébam ?
Perfécto ódio óderam illos : * et inimíci facti sunt mihi.
Proba me, Deus, et scito cor meum : * intérroga me, et cognósce sémitas meas.
Et vide, si via iniquitátis in me est : * et deduc me in via ætérna.
Aña. Dómine, probásti me, et cognovísti me.

Aña. A viro iníquo.

Psalmus 139.

Eripe me, Dómine, ab hómine malo : * a viro iníquo éripe me.
Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * tota die constituébant prælia.
Acuérunt linguas suas sicut serpéntis : * venénum áspidum sub lábiis eórum.
Custódi me, Dómine, de manu peccatóris : * et ab homínibus iníquis éripe me.
Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos : * abscondérunt supérbi láqueum mihi :
Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.
Dixi Dómino : Deus meus es tu :* exáudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.
Dómine, Dómine, virtus salútis meæ : * obumbrásti super caput meum in die belli :
Ne tradas me, Dómine, a desidério meo peccatóri : *

cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne forte exalténtur.
Caput circúitus eórum, * labor labiórum ipsórum opériet eos.
Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos : * in miseriis non subsístent.
Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injústum mala cápient in intéritu.
Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium inopis : * et vindíctam páuperum.
Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo : * et habitábunt recti cum vultu tuo.
Aña. A viro iníquo líbera me, Dómine.
Aña. Dómine.

Psalmus 140.

DOMINE, clamávi ad te, exáudi me : * inténde voci meæ, cum clamávero ad te.
Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo : * elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum.
Pone, Dómine, custódiam ori meo : * et óstium circumstántiæ lábiis meis.
Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.
Cum homínibus operántibus iniquitátem : * et non communicábo cum eléctis eórum.
Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me : * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.
Quóniam adhuc et orátio mea in beneplácitis eórum : * absórpti sunt juncti petræ júdices eórum.
Audient verba mea quóniam potuérunt : * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.
Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum : * quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei : in te sperávi, non áuferas ánimam meam.
Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi : * et a scándalis operántium iniquitátem.
Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * singuláriter sum ego donec tránseam.
Aña. Dómine, clamávi ad te, exáudi me.
Aña. Pórtio mea.

Psalmus 141.

VOCE mea ad Dóminum clamávi * voce mea ad Dóminum deprecátus sum :
Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.
In deficiéndo ex me spíritum meum, * et tu cognovísti sémitas meas.
In via hac, qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.
Considerábam ad déxteram et vidébam : * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.
Clamávi ad te, Dómine, * dixi : Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.
Inténde ad deprecatiónem meam : * quia humiliátus sum nimis.
Líbera me a persequéntibus me : * quia confortáti sunt super me.
Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo : * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.
Aña. Pórtio mea, Dómine, sit in terra vivéntium.

Tempore Paschali. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

In Quadrag., Capitulum. *Joelis* 2. *d*

INTER vestíbulum et altáre plorábunt sacerdótes minístri Dómini, et dicent : Parce, Dómine, parce pópulo tuo : et ne des hereditátem tuam in oppróbrium, ut dominéntur eis natiónes.

Hymn. Audi, benígne. 132.
℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Aña ad Magníficat, et Oratio propria.

Temp. Pasch. Capitulum. *Rom.* 6. *b*

CHRISTUS resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur. Quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel : quod autem vivit, vivit Deo.

Hymnus. Ad régias. 133.
℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magníficat, Aña propr.
Oratio dic. de Dñica præc.
Preces, quando dicendæ sunt, habentur supra. 135.

SABBATO

Ad Vesperas.

Aña. Benedíctus.

Temp. Pasch. Aña. Allel.

Psalmus 143.

BENEDICTUS Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.
Misericórdia mea, et refúgium meum : * suscéptor meus, et liberátor meus :
Protéctor meus, et in ipso sperávi : * qui subdit pópulum meum sub me.
Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei? * aut fílius hóminis, quia réputas eum?
Homo vanitáti símilis factus est : * dies ejus sicut umbra prætéreunt.
Dómine, inclína cœlos tuos, et descénde : * tange montes, et fumigábunt.
Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos : * emítte sagíttas tuas, et conturbábis eos :
Emítte manum tuam de alto, éripe me, et líbera me de aquis multis : * de manu filiórum alienórum.

Quorum os locútum est vanitátem : * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.
Deus cánticum novum cantábo tibi : * in psaltério decachórdo psallam tibi.
Qui das salútem régibus : * qui redemísti David servum tuum, de gládio malígno éripe me.
Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem : * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis :
Quorum fílii, sicut novéllæ plantatiónes * in juventúte sua.
Fíliæ eórum compósitæ : * circumornátæ ut similitúdo templi.
Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.
Oves eórum fœtósæ, abundántes in egréssibus suis : * boves eórum crassæ :
Non est ruína macériæ, neque tránsitus : * neque clamor in platéis eórum.
Beátum dixérunt pópulum, cui hæc sunt : * beátus pópulus, cujus Dñus Deus ejus.
Añt. Benedíctus Dóminus Deus meus.
Añt. Per síngulos dies.

Psalmus 144.

EXALTABO te, Deus meus Rex : * et benedícam nómini tuo in sæculum, et in sæculum sæculi.
Per síngulos dies benedícam tibi : * et laudábo nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi.
Magnus Dóminus et laudábilis nimis : * et magnitúdinis ejus non est finis.
Generátio et generátio laudábit ópera tua : * et poténtiam tuam pronuntiábunt.
Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur : * et mirabília tua narrábunt.
Et virtútem terribílium tuórum dicent : * et magnitúdinem tuam narrábunt.
Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt : * et justítia tua exultábunt.
Miserátor et miséricors Dóminus : * pátiens, et multum miséricors.
Suávis Dóminus univérsis : * et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.
Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua : * et sancti tui benedícant tibi.
Glóriam regni tui dicent : * et poténtiam tuam loquéntur.
Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam : * et glóriam magnificéntiæ regni tui.
Regnum tuum, regnum ómnium sæculórum : * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.
Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis : * et sanctus in ómnibus opéribus suis.
Allevat Dóminus omnes, qui córruunt : * et érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine: * et tu das escam illórum in témpore opportúno.
Aperis tu manum tuam: * et imples omne ánimal benedictióne.
Justus Dóminus in ómnibus viis suis: * et sanctus in ómnibus opéribus suis.
Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum: * ómnibus invocántibus eum in veritáte.
Voluntátem timéntium se fáciet: * et deprecatiónem eórum exáudiet: et salvos fáciet eos.
Custódit Dóminus omnes diligéntes se: * et omnes peccatóres dispérdet.
Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * et benedícat omnis caro nómini sancto ejus in sæculum, et in sæculum sæculi.
Aña. Per síngulos dies benedícam te, Dómine.
Aña. Laudábo.

Psalmus 145.

LAUDA, ánima mea, Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu fúero.
Nolíte confídere in princípibus: * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.
Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.
Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus: * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.
Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus: * dat escam esuriéntibus.
Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.
Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.
Dóminus custódit ádvenas, pupíllum, et víduam suscípiet: * et vias peccatórum dispérdet.
Regnábit Dóminus in sæcula Deus tuus Sion, * in generatiónem et generatiónem.
Aña. Laudábo Deum meum in vita mea.
Aña. Deo nostro.

Psalmus 146.

LAUDATE Dóminum quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucúnda, decóraque laudátio.
Ædíficans Jerúsalem Dóminus: * dispersiónes Israélis congregábit.
Qui sanat contrítos corde: * et álligat contritiónes eórum.
Qui númerat multitúdinem stellárum: * et ómnibus eis nómina vocat.
Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus: * et sapiéntiæ ejus non est númerus.
Suscípiens mansuétos Dó-

minus : * humílians autem peccatóres usque ad terram.
Præcínite Dómino in confessióne : * psállite Deo nostro in cíthara.
Qui óperit cœlum núbibus : * et parat terræ plúviam.
Qui prodúcit in móntibus fœnum : * et herbam servitúti hóminum.
Qui dat juméntis escam ipsórum : * et pullis corvórum invocántibus eum.
Non in fortitúdine equi voluntátem habébit : * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.
Beneplácitum est Dómino super timéntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.
Aña. Deo nostro jucúnda sit laudátio.
Aña. Lauda.

Psalmus 147.

LAUDA, Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum Sion.
Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit fíliis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cínerem spargit.
Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?
Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justítias et judícia sua Israel.
Non fecit táliter omni natióni : * et judícia sua non manifestávit eis.
Aña. Lauda, Jerúsalem, Dóminum.

Temp. Pasch. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia. Capit., Hymnus, ℣., Aña ad Magnificat, et Oratio pro Temp.

Deinde fiunt sequentes Commem. Communes, seu Suffragia Sanctorum, quæ dicuntur etiam ad Laudes.

COMMEMORATIO
DE CRUCE.

In feriali tantum Officio.

Ad Vesp. et Laud. Aña. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos, Deus noster. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dícat nómini tuo, Dómine.

Orémus. Oratio.

PERPETUA nos, quæsumus Dómine, pace custódi : quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

COMMEM. COMMUNES,
SIVE SUFFRAGIA SANCTORUM.

De sancta María, quando non dicitur ejus Officium parvum.

Ad Vesperas, et Laudes.

Aña. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro

pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. ℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus. Oratio.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia.

De Apostolis.

Ad Vesperas, Aña. Petrus Apóstolus, et Paulus Doctor Géntium, ipsi nos docuérunt legem tuam, Dómine. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Ad Laudes, Aña. Gloriósi príncipes terræ quómodo in vita sua dilexérunt se, ita et in morte non sunt separáti. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Orémus. Oratio.

DEUS, cujus déxtera beátum Petrum, ambulántem in flúctibus, ne mergerétur, eréxit : et coapóstolum ejus Paulum tértio naufragántem de profúndo pélagi liberávit : exáudi nos propítius, et concéde ; ut ambórum méritis, æternitátis glóriam consequámur.

De Patrono, vel Titulari Ecclesiæ fit Commemoratio consueta ante vel post Commemorationes prædictas, pro dignitate illius, et ultimo loco de Pace.

Ad Vesp., et Laud. Aña. Da pacem, Dómine, in diébus nostris, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis.

Orémus. Oratio.

DEUS, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem : ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla. Per Dóminum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. ℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto Pater noster.

Sic terminatur Offic. ubi alia non sequatur Hora, ut dicitur in Rubr. de Orat. Dñica.

Dictæ Commemorationes, seu Suffragia, dicuntur ab Octava Epiph. usque ad

Dominicam Passionis, exceptis Duplicibus, et infra Octavas.

Quando dicitur Officium B. M. non fit alia commemoratio de ea.

COMMEMORATIO

de Cruce, temp. Pasch.

Quæ fit quotidie in Laudibus et Vesperis usque ad Ascensionem tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, nisi sit Duplex, aut infra Octavas. Aliæ Commemorationes de S. Maria, de Apostolis, et de Pace, non dicuntur tempore Paschali.

In Vesperis. Aña.

Crucem sanctam súbiit, qui inférnum confrégit, accínctus est poténtia: surréxit die tértia, allelúia. ℣. Dícite in natiónibus, allelúia. ℟. Quia Dóminus regnávit a ligno, allelúia.

Oratio.

Deus, qui pro nobis Fílium tuum crucis patíbulum subíre voluísti, ut inimíci a nobis expélleres potestátem: concéde nobis fámulis tuis; ut resurrectiónis grátiam consequámur. Per eúmdem Dóminum.

In Laudibus, Aña de Cruce. Crucifíxus surréxit a mórtuis, et redémit nos, allelúia, allelúia.

℣. et Oratio, ut supra.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit ℣. Jube, domne, benedícere. Bened. Noctem quiétam, et finem perféctum concédat nobis Dóminus omnípotens. ℟. Am.

Lectio brev. 1. *Pet.* 5. *c*

Fratres, Sóbrii estóte et vigiláte: quia adversárius vester diábolus tamquam leo rúgiens círcuit, quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide. Tu autem, Dómine, miserére nobis. ℟. Deo grátias.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. Pater noster, dicitur totum secreto. Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

Confiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis, fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereatur tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Conf. et ubi dicitur vobis, fratres, et vos, fratres, dicatur tibi, pater, et te, pater.

Facta Confess. a Choro. Hebdomadarius dicit

MISEREATUR vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et facta Absolutione, dicitur ℣.

CONVERTE nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína.

Glória Patri. Sicut erat.

Aña. Miserére.

Temp. Pasch. Aña. Allel.

Psalmus 4.

CUM invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino, * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini et ólei sui: * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam.

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Psalmus 30.

IN te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me, Dómine, Deus veritátis.

Psalmus 90.

QUI hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino : Suscéptor meus es tu, et refúgium meum : * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi : * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus : * non timébis a timóre noctúrno.

A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu, et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis : * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis : * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea : * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum : * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te : * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te : * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis : * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum : * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exáudiam eum :* cum ipso sum in tribulatióne : erípiam eum : et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum : * et osténdam illi salutáre meum.

Psalmus 133.

ECCE nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis Domus Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Aña. Miserére mihi, Dómine, et exáudi oratiónem meam.

Tempore Paschali, Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Hymnus.

TE lucis ante términum,
Rerum Creátor, póscimus,
Ut pro tua cleméntia
Sis præsul, et custódia.

Procul recédant sómnia,
Et nóctium phantásmata;
Hostémque nostrum cómprime,
Ne polluántur córpora.

Præsta, Pater piíssime,

Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

Sic terminandus est Hymnus prædictus tempore Quadragesimæ, et per annum, nisi aliter notetur.

¶ Temp. Paschali. id est, a Completorio ante Dñicam in Albis, usque ad Ascensionem exclusive, tam in Dñicis, quam in Feriis ac etiam in Festis eodem tempore occurrentibus, nisi aliter notetur, in fine Hymni prædicti dicitur seq. Versus.

Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Amen.

¶ Ab Ascensione autem usque ad Festum Pentecostes exclusive, terminandus est sic :

Jesu, tibi sit glória,
Qui victor in cœlum redis,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

Capitulum. *Jerem.* 14. *b*

Tu autem in nobis es, Dómine, et nomen sanctum tuum invocátum est super nos : ne derelínquas nos, Dómine Deus noster. ℟. Deo grátias.

℟. br. In manus tuas, Dómine, * Comméndo spíritum meum. In. ℣. Redemísti nos, Dómine, Deus veritátis. Comméndo spíritum. Glória Patri. In. ℣. Custódi nos, Dómine, ut pupíllam óculi. ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege nos.

¶ A Completorio Sabbati ante Dñicam in Albis inclusive, usque ad Sabbatum post Festum Pentecostes exclusive, dicitur sequens

℟. br. In manus tuas, Dómine, commméndo spíritum meum. * Allelúia, allelúia. In manus. ℣. Redemísti nos, Dómine Deus veritátis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. In manus. ℣. Custódi nos, Dómine, ut pupíllam óculi, allelúia. ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege nos, allelúia.

Aña. Salva nos.

Canticum Simeonis.

Lucæ 2. *c*

Nunc dimíttis servum tuum, Dómine, * secúndum verbum tuum in pace :
Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum.
Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum ;
Lumen ad revelatiónem Géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.
Glória Patri, et Fílio.

Aña. Salva nos, Dómine, vigilántes, custódi nos dormiéntes : ut vigilémus cum Christo, et requiescámus in pace.

Tempore Paschali additur. Allelúia.

Sequentes Preces semper dicuntur, præterquam in Officio Dupl., et infra Octavas: quæ in feriali Offic., temp. Quadr., et in Quat. Temp. quando dictæ sunt Preces in Vesp., dic. flexis genibus.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Credo in Deum, secreto. ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen. ℣. Benedíctus es, Dómine Deus patrum nostrórum. ℟. Et laudábilis, et gloriósus in sæcula. ℣. Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu. ℟. Laudémus, et superexaltémus eum in sæcula. ℣. Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli. ℟. Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula. ℣. Benedícat et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen. ℣. Dignáre, Dómine, nocte ista. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri, Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

VISITA, quæsumus Dómine, habitatiónem istam, et omnes insídias inimíci ab ea longe repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. Bened. Benedícat et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus, Pater, et Fílius, et Spíritus sanctus. ℟. Amen. Et non dicitur Fidélium ánimæ, sed immediate dicitur una ex infrascriptis Añis pro temp.

Post Purificat., id est, a fine Complet. illius diei ij. Febr. inclus., usque ad Fer. v. in Cœna Dñi exclusive, Aña.

AVE, Regína cœlórum,
Ave, Dómina Angelórum:
Salve radix, salve porta,
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude, Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa:
Vale, o valde decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Orémus. Oratio.

CONCEDE, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsi-

dium : ut, qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

A Complet. Sabbati sancti usque ad Nonam Sabbati post Pentec. inclus., Aña.

REGINA cœli, lætáre, allelúia.
Quia quem meruísti portáre, allelúia.
Resurréxit sicut dixit, allelúia.
Ora pro nobis Deum, allelúia.

℣. Gaude et lætáre, Virgo María, allelúia. ℟. Quia surréxit Dóminus vere, allelúia.

Orémus. Oratio.

DEUS, qui per resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi mundum lætificáre dignátus es : præsta quæsumus ; ut per ejus Genitrícem Vírginem Maríam, perpétuæ capiámus gáudia vitæ. Per eúmdem Christum Dñum nostrum. ℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto Pater noster, Ave María, et Credo.

Sic dicitur Complet. per totum Annum, præterquam in triduo majoris Hebdomadæ, et per Oct. Paschæ, ut suo loco dicetur.

Si post Complet. immediate sequatur Matut., tunc bis dicatur Pater noster, Ave María, et Credo, quia Completor., quod est finis Officii, sic terminari debet : et ante Matut. iterum repetitur pro principio Officii sequentis diei.

Añæ prædictæ dicuntur etiam in fine Laudum, quando discedendum est a Choro : sed si immediate post Matut. subsequatur Prima, vel alia Hora, dicuntur in fine ult. Horæ, ita ut dicantur semper, quando, terminata aliqua Hora, discedendum est a Choro : et tunc post ℣. Fidélium ánimæ, et Pater noster, secreto dicitur ℣. Dóminus det nobis suam pacem. ℟. Et vitam ætérnam. Amen.

Deinde una ex prædictis Añis, et in fine, Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Extra Chorum autem dicuntur in fine Laud., si tunc terminandum sit Officium, alioquin in fine ultimæ Horæ. Post alias vero Horas, quando terminatur Offic., dicitur tantum Pater noster secreto.

PROPRIUM

DE TEMPORE.

SABBATO PRIMO
IN QUADRAGESIMA.

Hodie, et deinceps usque ad Pascha, dicuntur Vesperæ ante comestionem, tam in Festis, quam in Feriis, exceptis Dñicis, in quibus dicuntur hora consueta.

Ad Vesperas.

Capitulum. 2. *Cor.* 6.

FRATRES: Hortámur vos, ne in vácuum grátiam Dei recipiátis. Ait enim: Témpore accépto exaudivi te, et in die salútis adjúvi te.

Hymn. Audi, benígne. 132.
℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat. Ant. Tunc invocábis, * et Dóminus exáudiet, clamábis, et dicet: Ecce adsum.

Oratio.

DEUS, qui Ecclésiam tuam ánnua quadragesimáli observatióne purificas: præsta famíliæ tuæ; ut, quod a te obtinére abstinéndo nititur, hoc bonis opéribus exequátur. Per Dóminum.

DOMINICA PRIMA
IN QUADRAGESIMA.

Si hac die, et in aliis Dñicis Quadrag. occurrat Festum Duplex, transfertur in seq. diem similiter non impeditam, ut dicitur in Rubrica de Translat. Festorum. Aliis diebus Quadrag. usque ad majorem Hebdom. si occurrat Festum Duplex, vel Semid., fit de eo cum commem. et ix. Lect. de Homilia Feriæ. De Simplicibus fit tantum commem.

Per totam Quadrag. in feriali Officio, Feria ij. dicitur Officium Defunct. Feria iv. dicuntur Psalmi Grad. Feria vj. Septem Psalmi Pœnit. cum Litaniis, præterquam in Feriis majoris Hebdom.: quæ omnia habentur in fine Brev.

Ad Matutinum, Invitat. Hymnus, Añæ, Psalmi et ℣℣. ut in Psalterio.

In primo Nocturno.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. *Cap.* 6.

ADJUVANTES autem exhortámur, ne in vácuum

grátiam Dei recipiátis. Ait enim : Témpore accépto exaudívi te, et in die salútis adjúvi te. Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis. Némini dantes ullam offensiónem, ut non vituperétur ministérium nostrum : sed in ómnibus exhibeámus nosmetípsos sicut Dei minístros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, in necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus, in seditiónibus, in labóribus, in vigíliis, in jejúniis, in castitáte, in sciéntia, in longanimitáte, in suavitáte, in Spíritu sancto, in charitáte non ficta, in verbo veritátis, in virtúte Dei, per arma justítiæ a dextris, et a sinístris; per glóriam et ignobilitátem; per infámiam, et bonam famam : ut seductóres, et veráces : sicut qui ignóti, et cógniti : quasi moriéntes, et ecce vívimus : ut castigáti, et non mortificáti : quasi tristes : semper autem gaudéntes : sicut egéntes, multos autem locupletántes: tamquam nihil habéntes, et ómnia possidéntes.

℟. Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis : commendémus nosmetípsos in multa patiéntia, in jejúniis multis : * Per arma justítiæ virtútis Dei. ℣. In ómnibus exhibeámus nosmetípsos sicut Dei minístros in multa patiéntia, in jejúniis multis. Per.

Lectio ij.

Os nostrum patet ad vos, o Corínthii, cor nostrum dilatátum est. Non angustiámini in nobis : angustiámini autem in viscéribus vestris : eámdem autem habéntes remuneratiónem, tamquam fíliis dico, dilatámini et vos. Nolíte jugum dúcere cum infidélibus. Quæ enim participátio justítiæ cum iniquitáte? Aut quæ socíetas luci ad ténebras? Quæ autem convéntio Christi ad Bélial? Aut quæ pars fidéli cum infidéli? Qui autem consénsus templo Dei cum idólis? Vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus : Quóniam inhabitábo in illis, et inambulábo inter eos, et ero illórum Deus, et ipsi erunt mihi pópulus.

℟. In ómnibus exhibeámus nosmetípsos sicut Dei minístros in multa patiéntia : * Ut non vituperétur ministérium nostrum. ℣. Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis : commendémus nosmetípsos in multa patiéntia. Ut.

Lectio iij. *Cap.* 7.

Repletus sum consolatióne, superabúndo gáudio in omni tribulatióne nostra. Nam et cum venissémus in

Macedóniam, nullam réquiem hábuit caro nostra, sed omnem tribulatiónem passi sumus : foris pugnæ, intus timóres. Sed qui consolátur húmiles, consolátus est nos Deus in advéntu Titi. Non solum autem in advéntu ejus, sed étiam in consolatióne, qua consolátus est in vobis, réferens nobis vestrum desidérium, vestrum fletum, vestram æmulatiónem pro me, ita ut magis gaudérem. Quóniam etsi contristávi vos in epístola, non me pœnitet : et si pœnitéret, videns quod epístola illa (etsi ad horam) vos contristávit : nunc gáudeo, non quia contristáti estis, sed quia contristáti estis ad pœniténtiam.

℟. In jejúnio et fletu orábunt sacerdótes, dicéntes : * Parce, Dómine, parce pópulo tuo; et ne des hereditátem tuam in perditiónem. ℣. Inter vestíbulum et altáre plorábunt sacerdótes, dicéntes. Parce. Glória Patri. Parce.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 4. de Quadrag.

PRÆDICATURUS vobis, dilectíssimi, sacratíssimum maximúmque jejúnium, quo áptius utar exórdio, quam ut verbis Apóstoli, in quo Christus loquebátur, incípiam, dicámque quod lectum est : Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis ! Quamvis enim nulla sint témpora, quæ divínis non sint plena munéribus, et semper nobis ad misericórdiam Dei per ipsíus grátiam præstétur accéssus : nunc tamen ómnium mentes majóri stúdio ad spirituáles profectus movéri, et amplióri fidúcia opórtet animári, quando ad univérsa pietátis offícia, illíus nos diéi, in quo redémpti sumus, recúrsus invitat : ut excéllens super ómnia passiónis Domínicæ sacraméntum purificátis et corpóribus et ánimis celebrémus.

℟. Emendémus in mélius quæ ignoránter peccávimus: ne súbito præoccupáti die mortis, quærámus spátium pœniténtiæ, et inveníre non possímus : * Atténde, Dómine, et miserére, quia peccávimus tibi. ℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster, et propter honórem nóminis tui, Dómine, líbera nos. Atténde.

Lectio v.

DEBEBATUR quidem tantis mystériis ita incessábilis devótio, et continuáta reveréntia, ut tales permanerémus in conspéctu Dei, quales nos in ipso pascháli festo dignum est inveníri. Sed quia hæc fortitúdo paucórum est, et dum carnis

fragilitáte austérior observántia relaxátur, dumque per várias actiónes vitæ hujus sollicitúdo disténditur, necésse est de mundáno púlvere étiam religiósa corda sordéscere : magna divínæ institutiónis salubritáte provísum est, ut ad reparándam méntium puritátem, quadraginta nobis diérum exercitátio mederétur, in quibus aliórum témporum culpas et pia ópera redímerent, et jejúnia casta decóquerent.

℟. Derelínquat ímpius viam suam, et vir iníquus cogitatiónes suas, et revertátur ad Dóminum, et miserébitur ejus : * Quia benígnus et miséricors est, et præstábilis super malítia Dóminus Deus noster. ℣. Non vult Dóminus mortem peccatóris, sed ut convertátur et vivat. Quia.

Lectio vj.

Ingressuri ígitur, dilectíssimi, dies mysticos, et purificándis ánimis atque corpóribus sacrátius institútos, præcéptis Apostólicis obedíre curémus, emundántes nos ab omni inquinaménto carnis ac spíritus : ut castigátis colluctatiónibus, quæ sunt inter utrámque substántiam, ánimus, quem sub Dei gubernáculis constitútum, córporis sui decet esse rectórem, dominatiónis suæ obtíneat dignitátem : ut némini dantes ullam offensiónem, vituperatiónibus obloquéntium non simus obnóxii. Digna enim ab infidélibus reprehensióne carpémur, et nostro vítio linguæ ímpiæ in injúriam se religiónis armábunt, si jejunántium mores a puritáte perféctæ continéntiæ discrepárint. Non enim in sola abstinéntia cibi stat nostri summa jejúnii, aut fructuóse córpori esca subtráhitur, nisi mens ab iniquitáte revocétur.

℟. Paradísi portas apéruit nobis jejúnii tempus : suscipiámus illud orántes, et deprecántes : * Ut in die resurrectiónis cum Dómino gloriémur. ℣. In ómnibus exhibeámus nosmetípsos sicut Dei minístros, in multa patiéntia. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 4.

In illo témpore : Ductus est Jesus in desértum a Spíritu, ut tentarétur a diábolo. Et cum jejunásset quadragínta diébus et quadragínta nóctibus, póstea esúriit. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 16. *in Evang.*

Dubitari a quibúsdam solet, a quo spíritu sit Jesus ductus in desértum,

propter hoc quod súbditur: Assúmpsit eum diábolus in sanctam civitátem: et rursum: Assúmpsit eum in montem excélsum valde. Sed vere et absque ulla quæstióne conveniénter accípitur, ut a sancto Spíritu in desértum ductus credátur: ut illuc eum suus Spíritus dúceret, ubi hunc ad tentándum malígnus spíritus inveníret. Sed ecce, cum dícitur Deus homo vel in excélsum montem, vel in sanctam civitátem a diábolo assúmptus mens réfugit crédere, humánæ hoc audíre aures expavéscunt. Qui tamen non esse incredibília ista cognóscimus, si in illo et ália facta pensámus.
℟. Scíndite corda vestra, et non vestiménta vestra: et convertímini ad Dóminum Deum vestrum: * Quia benígnus et miséricors est. ℣. Derelínquat ímpius viam suam, et vir iníquus cogitatiónes suas, et revertátur ad Dóminum, et miserébitur ejus. Quia.

Lectio viij.

CERTE iniquórum ómnium caput diábolus est: et hujus cápitis membra sunt omnes iníqui. An non diáboli membrum fuit Pilátus? an non diáboli membra Judæi persequéntes, et mílites crucifigéntes Christum fuérunt? Quid ergo mirum, si se ab illo permísit in montem duci, qui se pértulit étiam a membris illíus crucifígi? Non est ergo indígnum Redemptóri nostro quod tentári vóluit, qui vénerat occídi. Justum quippe erat, ut sic tentatiónes nostras suis tentatiónibus vínceret, sicut mortem nostram vénerat sua morte superáre.
℟. Frange esuriénti panem tuum, et egénos vagósque induc in domum tuam: * Tunc erúmpet quasi mane lumen tuum, et anteíbit fáciem tuam justítia tua. ℣. Cum víderis nudum, óperi eum, et carnem tuam ne despéxeris. Tunc.

Lectio ix.

SED sciéndum nobis est, quia tribus modis tentátio ágitur: suggestióne, delectatióne, et consénsu. Et nos cum tentámur, plerúmque in delectatiónem, aut étiam in consénsum lábimur; quia de carnis peccáto propagáti, in nobis ipsis étiam gérimus, unde certámina tolerámus. Deus vero, qui in útero Vírginis incarnátus, in mundum sine peccáto vénerat, nihil contradictiónis in semetípso tolerábat. Tentári ergo per suggestiónem pótuit: sed ejus mentem peccáti delectátio non momórdit. Atque ídeo omnis diabólica illa tentátio foris, non intus fuit.

℟. Angelis suis Deus mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis: * In mánibus portábunt te, ne unquam offéndas ad lápidem pedem tuum. ℣. Super áspidem et basilíscum ambulábis, et conculcábis leónem et dracónem. In. Glória Patri. In.

Per Hebdom. ejus loco dicitur ℟. Abscóndite eleemósynam in sinu páuperum, et ipsa orábit pro vobis ad Dóminum * Quia sicut aqua extínguit ignem, ita eleemósyna extínguit peccátum. ℣. Date eleemósynam, et ecce ómnia munda sunt vobis. Quia. Glória Patri. Quia.

AD LAUDES.

Aña. Cor mundum.

Psalmus 50.

MISERERE mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua: * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua, Sion: *

ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Aña. Cor mundum crea in me Deus, et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Aña. O Dómine.

Psalmus 117.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel, quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum: * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor: * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor: * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quam confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quam speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem: * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus: * et factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis, et salútis: * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem: déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam: * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus: * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino: * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me: * et factus es mihi in salútem.

Lápidem, quem reprobavérunt ædificántes: * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud: * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dóminus: * exultémus, et lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac, o Dómine, bene prosperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.
Benedíximus vobis de domo Dómini : * Deus Dóminus, et illúxit nobis.
Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.
Deus meus es tu, et confitébor tibi : * Deus meus es tu, et exaltábo te.
Confitébor tibi quóniam exaudísti me : * et factus es mihi in salútem.
Confitémini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Aña. O Dómine, salvum me fac : o Dómine, bene prosperáre.
Aña. Sic benedícam.

Psalmus 62.

Deus Deus meus, * ad te de luce vígilo.
Sitívit in te ánima mea, * quam multiplíciter tibi caro mea.
In terra desérta, et ínvia, et inaquósa : * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.
Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas : * lábia mea laudábunt te.
Sic benedícam te in vita mea : * et in nómine tuo levábo manus meas.
Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea : * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.
Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te : * quia fuísti adjútor meus.
Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te : * me suscépit déxtera tua.
Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ : * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.
Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo : * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.
Hic non dic. Glória Patri.

Psalmus 66.

Deus misereátur nostri, et benedícat nobis : * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.
Ut cognoscámus in terra viam tuam : * in ómnibus géntibus salutáre tuum.
Confiteántur tibi pópuli Deus : * Confiteántur tibi pópuli omnes.
Læténtur et exúltent gentes ; * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et gentes in terra dírigis.
Confiteántur tibi pópuli Deus : confiteántur tibi pópuli omnes : * terra dedit fructum suum.
Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus :

* et métuant eum omnes fines terræ.
Glória Patri, et Fílio.
Aña. Sic benedícam te in vita mea, Dómine; et in nómine tuo levábo manus meas.
Aña. In spíritu.
Canticum trium Puerorum.
Danielis 3. *e*

BENEDICITE, ómnia ópera Dómini, Dómino, * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.
Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * benedícite, cœli, Dómino.
Benedícite, aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Dómino: * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.
Benedícite, sol et luna, Dómino: * benedícite, stellæ cœli, Dómino.
Benedícite, omnis imber et ros, Dño: * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.
Benedícite, ignis et æstus, Dómino: * benedícite, frigus et æstus, Dómino.
Benedícite, rores et pruína, Dómino: * benedícite, gelu et frigus, Dómino.
Benedícite, glácies et nives, Dómino: * benedícite, noctes et dies, Dómino.
Benedícite, lux et ténebræ, Dómino: * benedícite, fúlgura et nubes, Dómino.
Benedícat terra Dóminum: * laudet et superexáltet eum in sæcula.
Benedícite, montes et colles, Dómino: * benedícite, univérsa germinántia in terra, Dómino.
Benedícite, fontes, Dómino: * benedícite, mária et flúmina, Dómino.
Benedícite cete, et ómnia quæ movéntur in aquis, Dómino: * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.
Benedícite, omnes béstiæ et pécora, Dómino: * benedícite, fílii hóminum, Dómino.
Benedícat Israel Dóminum: * laudet et superexáltet eum in sæcula.
Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino: * benedícite, servi Dómini, Dómino.
Benedícite, spíritus et ánimæ justórum, Dómino: * benedícite, sancti et húmiles corde, Dómino.
Benedícite, Ananía, Azaría, Misael, Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.
Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu: * laudémus et superexaltémus eum in sæcula.
Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli: * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula.
Hic non dicitur Glória Patri neque Amen.
Aña. In spíritu humilitátis, et in ánimo contríto suscipiámur, Dómine, a te: et sic fiat sacrifícium nostrum, ut

a te suscipiátur hódie, et pláceat tibi, Dómine Deus.

Aña. Laudáte Deum.

Psalmus 148.

LAUDATE Dóminum de cœlis : * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus : * laudáte eum, omnes Virtútes ejus.

Laudáte eum, sol et luna : * laudáte eum, omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum : * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi : * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum : * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles : * ligna fructífera, et omnes cedri.

Béstiæ et univérsa pécora : * serpéntes, et vólucres pennátæ :

Reges terræ, et omnes pópuli : * príncipes et omnes júdices terræ.

Júvenes et vírgines : senes cum junióribus laudent nomen Dómini : * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum et terram : * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus : * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi.

Hic non dic. Glória Patri.

Psalmus 149.

CANTATE Dómino cánticum novum : * laus ejus in ecclésia Sanctórum.

Lætétur Israel in eo, qui fecit eum : * et fílii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psaltério psallant ei :

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo : * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória, * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum : * et gládii ancípites in mánibus eórum.

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus : * increpatiónes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédibus : * et nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscríptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Hic non dic. Glória Patri.

Psalmus 150.

LAUDATE Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.
Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério, et cíthara.
Laudáte eum in tympano, et choro : * laudáte eum in chordis, et órgano.
Laudáte eum in cymbalis benesonántibus : laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.
Glória Patri, et Fílio.
Aña. Laudáte Deum cœli cœlórum, et aquæ omnes.

Capitulum. 2. *Cor.* 6.

FRATRES, Hortámur vos, ne in vácuum grátiam Dei recipiátis. Ait enim : Témpore accépto exaudívi te, et in die salútis adjúvi te.

Hymnus.

O sol salútis, íntimis,
Jesu, refúlge méntibus,
Dum nocte pulsa, grátior
Orbi dies renáscitur.

Dans tempus acceptábile,
Da lacrymárum rívulis
Laváre cordis víctimam,
Quam læta adúrat cháritas.

Quo fonte manávit nefas,
Fluent perénnes lácrymæ,
Si virga pœniténtiæ
Cordis rigórem cónterat.

Dies venit, dies tua,
In qua reflórent ómnia :
Lætémur et nos in viam
Tua redúcti déxtera.

Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus. Aña.

Ductus est Jesus * in desértum a Spíritu, ut tentarétur a diábolo : et cum jejunásset quadragínta diébus et quadragínta nóctibus, póstea esúriit.

Oratio.

DEUS, qui Ecclésiam tuam ánnua quadragesimáli observatióne puríficas : præsta famíliæ tuæ; ut, quod a te obtinére abstinéndo nítitur, hoc bonis opéribus exequátur. Per Dóminum.

Ad Primam, Aña.

Jesus autem * cum jejunásset quadragínta diébus et quadragínta nóctibus, póstea esúriit.

Ps. Deus in nómine tuo, cum reliq. ut in Psalt. 24.

Ad Absolut. Capit. Lectio brevis. Quærite Dóminum, ut in Psalt. 31. Et dicitur in Dñicis, et Feriis usque ad Dñicam Passionis exclusive.

Ad Tertiam, Aña.

Tunc assúmpsit * eum diábolus in sanctam civitátem, et státuit eum supra pinnáculum templi, et dixit ei : Si Fílius Dei es, mitte te deórsum.

Capit. Fratres, Hortámur, ut supra. 169.
℟. br. Ipse liberávit me * De láqueo venántium. Ipse. ℣. Et a verbo áspero. De. Glória Patri. Ipse. ℣. Scápulis suis obumbrábit tibi. ℟. Et sub pennis ejus sperábis.

Ad Sextam. Aña.

Non in solo * pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procédit de ore Dei.

Capit. 2. *Cor*. 6.

Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis: némini dantes ullam offensiónem, ut non vituperétur ministérium nostrum.

℟. br. Scápulis suis * Obumbrábit tibi. Scápulis. ℣. Et sub pennis ejus sperábis. Obumbrábit. Glória Patri. Scápulis. ℣. Scuto circúmdabit te véritas ejus. ℟. Non timébis a timóre noctúrno.

Ad Nonam. Aña.

Dóminum Deum tuum * adorábis, et illi soli sérvies.

Capit. 2. *Cor*. 6. *b*

Ut castigáti, et non mortificáti: quasi tristes, semper autem gaudéntes: sicut egéntes, multos autem locupletántes, tamquam nihil habéntes, et ómnia possidéntes.

℟. br. Scuto circúmdabit te * Véritas ejus. Scuto. ℣. Non timébis a timóre noctúrno. Véritas. Glória Patri. Scuto. ℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Dominica. 130.
Capitulum. Fratres, Hortámur. 169.
Hymn. Audi, benígne. 132.
℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat, Aña.

Ecce nunc tempus * acceptábile, ecce nunc dies salútis: in his ergo diébus exhibeámus nosmetípsos sicut Dei minístros, in multa patiéntia, in jejúniis, in vigíliis, et in charitáte non ficta.

Oratio ut supra.

Hymni, ℣℣. et ℟℟. br. supradicta dicuntur in Dominicis et Feriis, usque ad Dñicam Passionis exclusive.

Post Vesp. diei dicuntur Vesp. Defunct.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum, Invitat. de Psalt. 49. Hymnus. Ex more. 3. Añæ et Psalmi Nocturnorum de Psalt.

Et sic dicitur etiam in aliis sequentibus Feriis usque ad Dñicam Passionis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap*. 25. *c*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum vénerit Fílius hóminis in

majestáte sua, et omnes Angeli cum eo, tunc sedébit super sedem majestátis suæ: et congregabúntur ante eum omnes gentes. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

L. de Fide et op. c. 15.

Si mandátis non servátis, ad vitam veníri potest per solam fidem, quæ sine opéribus mórtua est: illud deínde quómodo verum erit, quod eis, quos ad sinístram positúrus est, dicet: Ite in ignem ætérnum, qui parátus est diábolo, et ángelis ejus: nec íncrepat, quia in eum non credidérunt; sed quia bona ópera non fecérunt? Nam profécto, ne sibi quisquam de fide, quæ sine opéribus mórtua est, promíttat ætérnam vitam: proptérea omnes gentes segregatúrum se dixit, quæ permíxtæ eísdem páscuis utebántur: ut appáreat eos illi dictúros: Dómine, quando te vídimus illa et illa patiéntem, et non ministrávimus tibi? qui in eum crediderant, sed bona operári non curáverant, tamquam de ipsa fide mórtua ad vitam perveniirétur ætérnam.

℟. Ecce nunc. 160.

Lectio ij.

An forte ibunt in ignem ætérnum, qui ópera misericórdiæ non fecérunt, et non ibunt, qui aliéna rapuérunt? vel corrumpéndo in se templum Dei, in se ipsos immisericórdes fuérunt: quasi ópera misericórdiæ prosint áliquid sine dilectióne, dicénte Apóstolo: Si distríbuam ómnia mea paupéribus, charitátem autem non hábeam, nihil mihi prodest? Aut díligat quisquam próximum sicut seípsum, qui non díligit seípsum? Qui enim díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

℟. In ómnibus. 160.

Lectio iij.

Neque illud dici hic póterit, in quo nonnúlli seípsos sedúcunt, ignem ætérnum dictum, non ipsam combustiónem ætérnam. Per ignem quippe, qui ætérnus erit, transitúros arbitrántur eos, quibus propter fidem mórtuam per ignem promíttunt salútem: ut vidélicet ipse ignis ætérnus sit, combústio vero eórum, hoc est, operátio ignis, non sit in eos ætérna: cum et hoc prævidens Dóminus senténtiam suam conclúsit, ita dicens: Sic ibunt illi in combustiónem ætérnam, justi autem in vitam ætérnam. Erit ergo ætérna combústio, sicut ignis; et eos in illam itúros Véritas dicit, quorum non fidem, sed bona ópera defuísse declarávit.

℟. In jejúnio. 161.

Ad Laudes. Añæ et Psalmi de Psalterio. 60.
Capit. Clama, ne cesses.
Hymnus. O sol. 62.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus. Aña.
Veníte, benedícti * Patris mei, percípite regnum, quod vobis parátum est ab orígine mundi.

In feriali Officio per Quad. dicuntur Preces ut 63.

Oratio.

CONVERTE nos, Deus salutáris noster: et ut nobis jejúnium quadragesimále profíciat, mentes nostras cœléstibus ínstrue disciplínis. Per Dóminum.

Post Laudes dicitur Officium Defunctorum.

Ad Horas, omnia dicuntur ut in Feriali Officio tempore Quadrag., in Psalterio. Et dicuntur Preces.

Ad Vesperas, Añæ. et Psalmi de Psalterio. 134.
Cap. Inter vestíbulum. 135. Hym. Audi. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Añæ et Capit. supradicta dicuntur in feriali Officio usque ad Dñicam Passionis.

Ad Magnificat. Aña.
Quod uni * ex mínimis meis fecístis, mihi fecístis, dicit Dóminus.

Deinde Preces ut 135.

Oratio.

ABSOLVE, quæsumus Dómine, nostrórum víncula peccatórum, et quidquid pro eis merémur, propitiátus avérte. Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 21. *b*

IN illo témpore: Cum intrásset Jesus Jerosólymam, commóta est univérsa cívitas, dicens: Quis est hic? Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Hom. 7. *in Quadr. tom.* 7.

QUOD maledicéndo ficum infructuósam per figúram fecit Dóminus, hoc idem mox apértius osténdit, ejiciéndo ímprobos e templo. Neque enim áliquid peccávit arbor, quod, esuriénte Dómino, poma non hábuit, quorum necdum tempus advénerat: sed peccavére sacerdótes, qui in domo Dómini negótia sæculária gerébant, et fructum pietátis, quem debúerant, quemque in eis Dóminus esuriébat, ferre supersèderant. Arefécit Dóminus árborem maledícto, ut hómines hæc vidéntes, sive audiéntes, multo magis intellígerent sese divíno condemnándos esse judício, si absque óperum fructu de plausu tantum sibi religiósi

sermónis, velut de sónitu et teguménto blandiréntur viridántium foliórum.
℟. Emendémus. 161.

Lectio ij.

Verum quia non intellexérunt, in ipsos consequénter districtiónem méritæ ultiónis exércuit : et ejécit commércia rerum humanárum de domo illa, in qua divínas tantum res agi, hóstias et oratiónes Deo offérri, verbum Dei legi, audíri et decantári præcéptum erat. Et quidem credéndum est, quia ea tantum vendi, vel emi repérerit in templo, quæ ad ministérium necessária essent ejúsdem templi, juxta hoc quod álias factum légimus, cum idem templum ingrédiens, invénit in eo vendéntes et eméntes oves, et boves, et colúmbas : quia nimírum hæc ómnia, non nisi ut offeréntur in domo Dómini, eos qui de longe vénerant, ab indígenis comparáre credéndum est.
℟. Derelínquat. 162.

Lectio iij.

Si ergo Dóminus nec ea volébat venúmdari in templo, quæ in templo volébat offérri, vidélicet propter stúdium avarítiæ, sive fraudis, quod próprium solet esse negotiántium fácinus : quanta, putas, animadversióne puníret, si invenísset ibi áliquos rísui vel vanilóquio vacántes, aut álii cuílibet vítio mancipátos ? Si enim ea quæ álibi líbere geri póterant, Dóminus in domo sua temporália negótia geri non pátitur : quanto magis ea quæ nusquam fíeri licet, plus cœléstis iræ meréntur, si in ædibus Deo sacrátis agúntur ? Verum quia Spíritus sanctus in colúmba super Dóminum appáruit, recte per colúmbas sancti Spíritus charísmata signántur. Qui autem sunt in templo Dei hódie qui colúmbas vendunt, nisi qui in Ecclésia prétium de impositióne manus accípiunt, per quam vidélicet impositiónem Spíritus sanctus cœlitus datur ?
℟. Paradísi. 162.

Ad Benedictus, Aña.

Intrávit Jesus * in templum Dei, et ejiciébat omnes vendéntes et eméntes : et mensas nummulariórum, et cáthedras vendéntium colúmbas evértit.

Oratio.

Respice, Dómine, famíliam tuam, et præsta ; ut apud te mens nostra tuo desidério fúlgeat, quæ se carnis maceratióne castígat. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Aña.

Scriptum est enim, * quia domus mea, domus oratiónis est cunctis géntibus :

vos autem fecístis illam spelúncam latrónum : et erat quotídie docens in templo.

Oratio.

Ascendant ad te, Dómine, preces nostræ : et ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam. Per Dóminum.

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

Hodie Psalmi Graduales.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 12. *c*

In illo témpore : Respondérunt Jesu quidam de Scribis et Pharisæis, dicéntes : Magíster, vólumus a te signum vidére. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 7. *in Luc. cap.* 11.

Judæorum plebe damnáta, Ecclésiæ mystérium evidénter exprímitur, quæ in Ninivítis per pœniténtiam, et in Regína Austri per stúdium percipiéndæ sapiéntiæ, de totíus orbis fínibus congregátur, ut pacífici Salomónis verba cognóscat. Regína plane, cujus regnum est indivísum, de divérsis et distántibus pópulis in unum corpus assúrgens.

℟. Scíndite. 163.

Lectio ij.

Itaque sacraméntum illud magnum est de Christo, et Ecclésia. Sed tamen hoc majus est, quia illud in figúra ante præcéssit, nunc autem plenum in veritáte mystérium est. Illic enim Sálomon typus, hic autem Christus in suo córpore est. Ex duóbus ígitur constat Ecclésia : ut aut peccáre nésciat, aut peccáre désinat. Pœniténtia enim delíctum ábolet, sapiéntia cavet.

℟. Frange esuriénti. 163.

Lectio iij.

Ceterum Jonæ signum ut typus Domínicæ passiónis, ita étiam grávium, quæ Judæi commíserint, testificátio peccatórum est. Simul advértere licet et majestátis oráculum, et pietátis indícium. Namque Ninivitárum exémplo, et denuntiátur supplícium, et remédium demonstrátur. Unde étiam Judæi debent non desperáre indulgéntiam, si velint ágere pœniténtiam.

℟. Abscóndite. 164.

Ad Benedictus. Aña.

Generátio * hæc prava et pervérsa signum quærit : et signum non dábitur ei, nisi signum Jonæ Prophétæ.

Oratio.

Preces nostras, quæsumus Dómine, cleménter exáudi : et contra cuncta nobis adversántia déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dñm.

Ad Magnificat. Aña.

Sicut fuit Jonas * in ventre ceti tribus diébus et tribus nóctibus, ita erit Fílius hóminis in corde terræ.

Oratio.

Mentes nostras, quæsumus Dómine, lúmine tuæ claritátis illústra: ut vidére possímus quæ agénda sunt, et quæ recta sunt, ágere valeámus. Per Dñum.

FERIA QUINTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 15. *c*

In illo témpore: Egréssus Jesus, secéssit in partes Tyri et Sidónis. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

L. 2. *Com. in c.* 15. *Matth.*

Scribis et Pharisæis calumniatóribus derelíctis, transgréditur in partes Tyri et Sidónis, ut Tyrios Sidoniósque curáret. Múlier autem Chananæa egréditur de fínibus prístinis, ut clamans fíliæ ímpetret sanitátem. Obsérva quod in quintodécimo loco fília Chananææ sanétur. Miserére mei, Dómine, fili David. Inde novit vocáre fílium David, quia egréssa jam fúerat de fínibus suis, et errórem Tyriórum ac Sidoniórum loci ac fídei commutatióne dimíserat.

℟. Tribulárer, si nescírem misericórdias tuas, Dómine; tu dixísti: Nolo mortem peccatóris, sed ut magis convertátur, et vivat; * Qui Chananæam et Publicánum vocásti ad pœniténtiam. ℣. Secúndum multitúdinem dolórum meórum in corde meo, consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam. Qui.

Lectio ij.

Fília mea male a dæmónio vexátur. Ego fíliam Chananææ puto ánimas esse credéntium, quæ male a dæmónio vexabántur, ignorántes Creatórem, et adorántes lápidem. Qui non respóndit ei verbum: non de supérbia Pharisáica, nec de Scribárum supercílio: sed ne ipse senténtiæ suæ viderétur esse contrárius, per quam jússerat: In viam Géntium ne abiéritis, et in civitátes Samaritanórum ne intravéritis. Nolébat enim occasiónem calumniatóribus dare: perfectámque salútem Géntium passiónis et resurrectiónis témpori reservábat.

℟. In ómnibus. 160.

Lectio iij.

Et accedéntes discípuli ejus, rogábant eum, dicéntes: Dimítte eam, quia clamat post nos. Discípuli illo adhuc témpore mystéria Dómini nesciéntes, vel misericórdia commóti, rogábant pro Chananæa mulíere, quam alter Evangelísta Syrophœníssam appéllat: vel importunitáte ejus carére cupiéntes, quia non ut cleméntem, sed ut durum médicum crébrius inclamáret. Ipse autem re-

spóndens, ait : Non sum missus, nisi ad oves quæ periérunt domus Israel. Non quod et ad Gentes non missus sit, sed quod primum missus sit ad Israel : ut illis non recipiéntibus Evangélium, justa fíeret ad Gentes transmigrátio.

℟. In jejúnio. 161.

Ad Benedictus. Aña.

Egréssus Jesus, * secéssit in partes Tyri et Sidónis. Et ecce múlier Chananæa a fínibus illis egréssa, clamábat, dicens : Miserére mei, Fili David.

Oratio.

DEVOTIONEM pópuli tui, quæsumus Dómine, benígnus inténde : ut, qui per abstinéntiam macerántur in córpore, per fructum boni óperis reficiántur in mente. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Aña.

O múlier, * magna est fides tua : fiat tibi sicut petísti.

Oratio.

DA, quæsumus Dómine, pópulis christiánis, et quæ profiténtur agnóscere, et cœléste munus dilígere, quod frequéntant. Per Dóminum.

FERIA SEXTA
QUATUOR TEMPORUM.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio i. *Cap.* 5.

IN illo témpore : Erat dies festus Judæórum, et ascéndit Jesus Jerosólymam. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 17. *in Joan., post init.*

VIDEAMUS quid volúerit significáre in illo uno, quem étiam ipse servans unitátis mystérium, de tot languéntibus unum sanáre dignátus est. Invénit in annis ejus númerum quemdam languóris. Trigínta et octo annos habébat in infirmitáte. Hic númerus quómodo magis ad languórem pertíneat, quam ad sanitátem, paulo diligéntius exponéndum est. Inténtos vos volo : áderit Dóminus, ut cóngrue loquar, et sufficiénter audiátis. Quadragenárius númerus sacrátus nobis in quadam perfectióne commendátur : notum esse árbitror charitáti vestræ : testántur sæpíssime divínæ Scriptúræ : jejúnium hoc número consecrátum esse, bene nostis. Nam et Moyses quadragínta diébus jejunávit, et Elías tótidem : et ipse Dóminus noster et Salvátor Jesus Christus hunc jejúnii númerum implévit. Per Moysen significátur Lex, per Elíam significántur Prophétæ, per Dóminum significátur Evangélium. Ideo in illo monte tres apparuérunt, ubi se discípulis osténdit in claritáte vultus et vestis suæ : ap-

páruit enim médius inter Moysen et Elíam, tamquam Evangélium testimónium habéret a Lege et Prophétis.
℟. Emendémus. 161.

Lectio ij.

Sive ergo in Lege, sive in Prophétis, sive in Evangélio, quadragenárius númerus nobis in jejúnio commendátur. Jejúnium autem magnum et generále est, abstinére ab iniquitátibus et illícitis voluptátibus sǽculi, quod est perféctum jejúnium : ut abnegántes impietátem et sæculáres cupiditátes, temperánter, et juste, et pie vivámus in hoc sǽculo. Huic jejúnio quam mercédem addit Apóstolus? Séquitur, et dicit : Expectántes illam beátam spem, et manifestatiónem glóriæ beáti Dei et Salvatóris nostri Jesu Christi. In hoc ergo sǽculo quasi quadragésimam abstinéntiæ celebrámus, cum bene vívimus, cum ab iniquitátibus, et ab illícitis voluptátibus abstinémus : sed quia hæc abstinéntia sine mercéde non erit, expectámus beátam illam spem, et revelatiónem glóriæ magni Dei et Salvatóris nostri Jesu Christi. In illa spe, cum fúerit de spe facta res, acceptúri sumus mercédem denárium. Ipsa enim merces rédditur operáriis in vínea laborántibus, secúndum Evangélium, quod vos credo reminísci : neque enim ómnia commemoránda sunt tamquam rúdibus et imperítis. Denárius ergo, qui accépit nomen a número decem, rédditur, et conjúnctus quadragenário fit quinquagenárius : unde cum labóre celebrámus Quadragésimam ante Pascha ; cum lætítia vero, tamquam accépta mercéde, Quinquagésimam post Pascha.
℟. Derelínquat. 162.

Lectio iij.

Mementote quod propósuerim númerum trigínta octo annórum in illo lánguido. Volo expónere, quare númerus ille trigésimus et octávus, languóris sit pótius quam sanitátis. Ergo, ut dicébam, cháritas implet legem : ad plenitúdinem legis in ómnibus opéribus pértinet quadragenárius númerus. In charitáte autem duo præcépta nobis commendántur : Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota mente tua : et, Díliges próximum tuum sicut teípsum. In his duóbus præcéptis tota lex pendet, et Prophétæ. Mérito et illa vídua omnes facultátes suas, duo minúta misit in dona Dei : mérito et pro illo lánguido a latrónibus sauciáto stabulárius duos nummos

accépit, unde sanarétur: mérito apud Samaritános bíduum fecit Jesus, ut eos charitáte firmáret. Binário ergo isto número cum áliquid boni significátur, máxime bipartíta cháritas commendátur. Si ergo quadragenárius númerus habet perfectiónem legis, et lex non implétur nisi in gémino præcépto charitátis: quid miráris, quia languébat: qui ad quadragínta, duo minus habébat? ℟. Paradísi. 162.

Ad Benedictus, Aña.

Angelus Dómini * descendébat de cœlo, et movebátur aqua, et sanabátur unus.

Oratio.

Esto, Dómine, propítius plebi tuæ: et quam tibi facis esse devótam, benígno réfove miserátus auxílio. Per Dóminum nostrum.

Hodie Psalmi Pœnit.

Ad Magnificat, Aña.

Qui me sanum fecit,* ille mihi præcépit: Tolle grabátum tuum, et ámbula in pace.

Oratio.

Exaudi nos, miséricors Deus: et méntibus nostris grátiæ tuæ lumen osténde. Per Dóminum.

SABBATO

QUATUOR TEMPORUM.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 17.

In illo témpore: Assúmpsit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joánnem fratrem ejus, et duxit illos in montem excélsum seórsum: et transfigurátus est ante eos. Et réliqua.

Homilía S. Leónis Papæ.

Hom. de Transfig. Domini.

Evangelica léctio, dilectíssimi, quæ per aures córporis interiórem méntium nostrárum pulsávit audítum, ad magni sacraménti nos intelligéntiam vocat: quam, aspiránte grátia Dei, facílius assequémur, si consideratiónem nostram ad ea, quæ paulo supérius sunt narráta, referámus. Salvátor enim humáni géneris Jesus Christus, condens eam fidem, quæ et ímpios ad justítiam, et mórtuos révocat ad vitam, ad hoc discípulos suos doctrínæ mónitis, et óperum miráculis imbuébat, ut idem Christus et Unigénitus Dei, et hóminis Fílius crederétur. Nam unum horum sine áltero non próderat ad salútem: et æquális erat perículi, Dóminum Jesum Christum aut Deum tantúmmodo sine hómine, aut sine Deo solum hóminem credidísse; cum utrúmque esset páriter confiténdum: quia sicut Deo vera humánitas, ita hómini inerat vera divínitas. ℟. Scíndite. 163.

Lectio ij.

Ad confirmándam ergo hujus fídei salubérrimam

cognitiónem, interrogáverat discípulos suos Dóminus, inter divérsas aliórum opiniónes quid ipsi de eo créderent, quidve sentírent. Ubi Petrus Apóstolus per revelatiónem summi Patris corpórea súperans, et humána transcéndens, vidit mentis óculis Fílium Dei vivi, et conféssus est glóriam Deitátis; quia non ad solam respéxit substántiam carnis et sánguinis: tantúmque in hac fídei sublimitáte complácuit, ut beatitúdinis felicitáte donátus, sacram inviolábilis petræ accíperet firmitátem, super quam fundáta Ecclésia, portis ínferi et mortis légibus prævaléret: nec in solvéndis aut ligándis quorumcúmque causis áliud ratum esset in cœlis, quam quod Petri sedísset arbítrio.

℟. Frange esuriénti. 163.

Lectio iij.

Hæc autem, dilectíssimi, laudátæ intelligéntiæ celsitúdo instruénda erat de inferióris substántiæ sacraménto: ne Apostólica fides ad glóriam confiténdæ in Christo Deitátis evécta, infirmitátis nostræ receptiónem indígnam impassíbili Deo atque incóngruam judicáret: et ita jam in Christo humánam créderet glorificátam esse natúram, ut nec supplício posset affíci, nec morte dissólvi. Et ídeo dicénte Dómino, quod oportéret eum ire Jerosólymam, et multa pati a senióribus, et Scribis, ac princípibus sacerdótum, et occídi, et tértia die resúrgere: cum beátus Petrus, qui supérno illustrátus lúmine, de ardentíssima Fílii Dei confessióne fervébat, contumélias illusiónum et crudelíssimæ mortis oppróbrium religióso, ut putábat, et líbero fastídio respuísset, benígna a Jesu increpatióne corréptus, et ad cupiditátem participándæ cum eo passiónis animátus est.

℟. Abscóndite. 164.

Ad Benedictus. Aña.

Assúmpsit Jesus * discípulos suos, et ascéndit in montem, et transfigurátus est ante eos.

Oratio.

Populum tuum, quæsumus Dómine, propítius réspice: atque ab eo flagélla tuæ iracúndiæ cleménter avérte. Per Dóminum.

Ad Vesp. Capit. 1. *Thess.* 4.

Fratres, Rogámus vos et obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodum accepístis a nobis, quómodo vos opórteat ambuláre, et placére Deo, sic et ambulétis, ut abundétis magis.

Hym. Audi, benígne. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat. Aña

Visiónem quam vidístis,*némini dixéritis, donec a mórtuis resúrgat Fílius hóminis.

Oratio.

DEUS, qui cónspicis omni nos virtúte destítui: intérius exteriúsque custódi; ut ab ómnibus adversitátibus muniámur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

DOM. II. QUADRAG.

Ad Matut., Invitat., Hym., Añæ, Ps. et ℣℣. ut in Psalt.

In primo Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap.* 27.

SENUIT autem Isaac, et caligavérunt óculi ejus, et vidére non póterat: vocavítque Esau fílium suum majórem, et dixit ei: Fili mi? Qui respóndit: Adsum. Cui pater: Vides, inquit, quod senúerim, et ignórem diem mortis meæ. Sume arma tua, pháretram, et arcum, et egrédere foras: cumque venátu áliquid apprehénderis, fac mihi inde pulméntum sicut velle me nosti, et affer ut cómedam, et benedícat tibi ánima mea ántequam móriar. Quod cum audísset Rebécca, et ille abiísset in agrum ut jussiónem patris impléret, dixit fílio suo Jacob: Audívi patrem tuum loquéntem cum Esau fratre tuo, et dicéntem ei: Affer mihi de venatióne tua, et fac cibos ut cómedam, et benedícam tibi coram Dómino ántequam móriar. Nunc ergo, fili mi, acquiésce consíliis meis, et pergens ad gregem, affer mihi duos hædos óptimos, ut fáciam ex eis escas patri tuo, quibus libénter véscitur: quas cum intúleris, et coméderit, benedícat tibi priúsquam moriátur.

℟. Tolle arma tua, pháretram, et arcum, et affer de venatióne tua, ut cómedam: * Et benedícat tibi ánima mea. ℣. Cumque venátu áliquid attúleris, fac mihi inde pulméntum, ut cómedam. Et benedícat.

Lectio ij.

CUI ille respóndit: Nosti quod Esau frater meus homo pilósus sit, et ego lenis: si attrectáverit me pater meus, et sénserit, tímeo ne putet me sibi voluísse illúdere, et indúcam super me maledictiónem pro benedictióne. Ad quem mater: In me sit, ait, ista maledíctio, fili mi: tantum audi vocem meam, et pergens affer quæ dixi. Abiit, et áttulit, dedítque matri. Parávit illa cibos, sicut velle nóverat patrem illíus. Et véstibus Esau valde bonis, quas apud se habébat domi, índuit eum: pelliculásque hædórum circúmdedit má-

nibus, et colli nuda protéxit. Dedítque pulméntum, et panes, quos cóxerat, trádidit. Quibus illátis, dixit: Pater mi? At ille respóndit: Audio. Quis es tu, fili mi? Dixítque Jacob: Ego sum primogénitus tuus Esau: feci sicut præcepísti mihi: surge, sede, et cómede de venatióne mea, ut benedícat mihi ánima tua. Rursúmque Isaac ad fílium suum: Quómodo, inquit, tam cito inveníre potuísti, fili mi? Qui respóndit: Volúntas Dei fuit ut cito occúrreret mihi quod volébam. ℟. Ecce odor fílii mei sicut odor agri pleni, cui benedíxit Dóminus: créscere te fáciat Deus meus sicut arénam maris: * Et donet tibi de rore cœli benedictiónem. ℣. Deus autem omnípotens benedícat tibi, atque multíplicet. Et.

Lectio iij.

Dixitque Isaac: Accéde huc, ut tangam te, fili mi, et probem utrum tu sis fílius meus Esau, an non. Accéssit ille ad patrem, et palpáto eo, dixit Isaac: Vox quidem, vox Jacob est: sed manus, manus sunt Esau. Et non cognóvit eum: quia pilósæ manus similitúdinem majóris exprésserant. Benedícens ergo illi, ait: Tu es fílius meus Esau? Respóndit: Ego sum. At ille: Affer mihi, inquit, cibos de venatióne tua, fili mi, ut benedícat tibi ánima mea. Quos cum oblátos comedísset, óbtulit ei étiam vinum. Quo hausto, dixit ad eum: Accéde ad me, et da mihi ósculum, fili mi. Accéssit, et osculátus est eum. Statímque ut sensit vestimentórum illíus fragrántiam, benedícens illi, ait: Ecce odor fílii mei sicut odor agri pleni, cui benedíxit Dóminus. Det tibi Deus de rore cœli, et de pinguédine terræ, abundántiam fruménti et vini. Et sérviant tibi pópuli, et adórent te tribus: esto dóminus fratrum tuórum, et incurvéntur ante te fílii matris tuæ. Qui maledíxerit tibi, sit ille maledíctus: et qui benedíxerit tibi, benedictiónibus repleátur.

℟. Det tibi Deus de rore cœli, et de pinguédine terræ abundántiam: sérviant tibi tribus et pópuli: * Esto dóminus fratrum tuórum. ℣. Et incurvéntur ante te fílii matris tuæ. Esto. Glória Patri. Esto.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Augustini Epíscopi contra mendácium.

Lectio iv. *Cap.* 10.

Jacob quod matre fecit auctóre, ut patrem fállere viderétur, si diligénter et fidéliter attendátur, non est mendácium, sed mystérium.

Quæ si mendácia dixérimus, omnes étiam parábolæ ac figúræ significandárum quarumcúmque rerum, quæ non ad proprietátem accipiéndæ sunt, sed in eis áliud ex álio est intelligéndum, dicéntur esse mendácia : quod absit omníno. Nam qui hoc putat, trópicis étiam tam multis locutiónibus ómnibus potest hanc importáre calúmniam: ita ut hæc ipsa, quæ appellátur metáphora, hoc est, de re própria ad rem non própriam verbi alicújus usurpáta translátio, possit ista ratióne mendácium nuncupári.

℟. Dum exíret Jacob de terra sua, vidit glóriam Dei, et ait : Quam terríbilis est locus iste! * Non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Vere Deus est in loco isto, et ego nesciébam. Non.

Lectio v.

Quæ significántur enim, útique ipsa dicúntur : putántur autem mendácia, quóniam non ea, quæ vere significántur, dicta intelligúntur; sed ea, quæ falsa sunt, dicta esse credúntur. Hoc ut exémplis fiat plánius, idípsum quod Jacob fecit, atténde. Hædínis certe péllibus membra contéxit. Si causam próximam requirámus, mentítum putábimus : hoc enim fecit, ut putarétur esse qui non erat. Si autem hoc factum ad illud, propter quod significándum revéra factum est, referátur : per hædínas pelles, peccáta : per eum vero, qui eis se opéruit, ille significátus est, qui non sua, sed aliéna peccáta portávit.

℟. Si Dóminus Deus meus fúerit mecum in via ista, per quam ego ámbulo, et custodíerit me, et déderit mihi panem ad edéndum, et vestiméntum quo opériar, et revocáverit me cum salúte: * Erit mihi Dóminus in refúgium, et lapis iste in signum. ℣. Surgens ergo mane Jacob, tulit lápidem quem suppo-súerat cápiti suo, et eréxit in títulum, fundénsque óleum désuper, dixit. Erit.

Lectio vj.

Verax ergo significátio nullo modo mendácium recte dici potest : ut autem in facto, ita et in verbo. Nam cum ei pater dixísset : Quis es tu, fili? Ille respóndit : Ego sum Esau primogénitus tuus. Hoc si referátur ad duos illos géminos, mendácium vidébitur : si autem ad illud, propter quod significándum ista gesta dictaque conscrípta sunt, ille est hic intelligéndus in córpore suo, quod est ejus Ecclésia, qui de hac re loquens, ait : Cum vidéritis Abraham, et Isaac, et Jacob, et omnes Prophétas in regno Dei,

vos autem expélli foras. Et, Vénient ab Oriénte, et Occidénte, et Aquilóne, et Austro, et accúmbent in regno Dei. Et, Ecce sunt novíssimi, qui erant primi: et sunt primi, qui erant novíssimi. Sic enim quodámmodo minor majóris primátum frater ábstulit, atque in se tránstulit fratris. ℟. Erit mihi Dóminus in Deum, et lapis iste, quem eréxi in títulum, vocábitur domus Dei: et de univérsis quæ déderis mihi, * Décimas et hóstias pacíficas ófferam tibi. ℣. Si revérsus fúero próspere ad domum patris mei. Décimas. Glória Patri. Décimas.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 17.

In illo témpore: Assúmpsit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joánnem fratrem ejus, et duxit illos in montem excélsum seórsum, et transfigurátus est ante eos. Et réliqua.

De Homilía S. Leónis Papæ.
Ex Hom. de Transfig. Dñi.

Assumpsit Jesus Petrum, et Jacóbum, et fratrem ejus Joánnem, et conscénso cum eis seórsum monte præcélso, claritátem suæ glóriæ demonstrávit: quia licet intellexíssent in eo majestátem Dei, ipsíus tamen córporis, quo divínitas tegebátur, poténtiam nesciébant. Et ídeo próprie signantérque promíserat, quosdam de astántibus discípulis non prius gustáre mortem quam vidérent Fílium hóminis veniéntem in regno suo, id est, in régia claritáte, quam spirítáliter ad natúram suscépti hóminis pertinéntem his tribus viris vóluit esse conspícuam. Nam illam ipsíus Deitátis ineffábilem et inaccessíbilem visiónem, quæ in ætérnam vitam mundis corde servátur, nullo modo mortáli adhuc carne circúmdati, intuéri póterant et vidére.
℟. Dixit Angelus ad Jacob: * Dimítte me, auróra est. Respóndit ei: Non dimíttam te, nisi benedíxeris mihi. Et benedíxit ei in eódem loco. ℣. Cumque surrexísset Jacob, ecce vir luctabátur cum eo usque mane: et cum vidéret quod eum superáre non posset, dixit ad eum. Dimítte.

Lectio viij.

Dicente Patre: Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui, ipsum audíte: nonne evidénter audítum est: Hic est Fílius meus, cui ex me et mecum esse sine témpore est? quia nec génitor génito prior, nec génitus est genitóre postérior. Hic est Fi-

lius meus, quem a me non séparat Déitas, non dívidit potéstas, non discérnit ætérnitas. Hic est Fílius meus, non adoptívus, sed próprius: non aliúnde creátus, sed ex me génitus: nec de ália natúra mihi factus comparábilis, sed de mea esséntia mihi natus æquális.

℞. Vidi Dóminum fácie ad fáciem: * Et salva facta est ánima mea. ℣. Et dixit mihi: Nequáquam vocáberis Jacob, sed Israel erit nomen tuum. Et.

Lectio ix.

Hic est Fílius meus, per quem ómnia facta sunt, et sine quo factum est nihil: qui ómnia quæ fácio, simíliter facit, et quidquid óperor, inseparabíliter mecum atque indifferénter operátur. Hic est Fílius meus, qui eam, quam mecum habet æqualitátem, non rapína appétiit, nec usurpatióne præsúmpsit: sed manens in forma glóriæ meæ, ut ad reparándum genus humánum exequerétur commúne consílium, usque ad formam servílem inclinávit incommutábilem Deitátem. Hunc ergo, in quo mihi per ómnia bene compláceo, et cujus prædicatióne maniféstor, cujus humilitáte claríficor, incunctánter audíte: quia ipse est véritas et vita, ipse virtus mea atque sapiéntia.

℞. Cum audísset Jacob quod Esau veníret contra eum, divísit fílios suos et uxóres, dicens: Si percússerit Esau unam turmam, salvábitur áltera. * Líbera me, Dómine, qui dixísti mihi: * Multiplicábo semen tuum sicut stellas cœli, et sicut arénam maris, quæ præ multitúdine numerári non potest. ℣. Dómine, qui dixísti mihi: Revértere in terram nativitátis tuæ: Dómine, qui pascis me a juventúte mea. Líbera. Glória Patri. Multiplicábo.

Ad Laudes, Aña.

1. Dómine, * lábia mea apéries, et os meum annuntiábit laudem tuam. Psalm. Miserére, cum reliq. 164.

2. Déxtera Dómini * fecit virtútem: déxtera Dómini exaltávit me.

3. Factus est * adjútor meus Deus meus.

4. Trium puerórum * cantémus hymnum, quem cantábant in camíno ignis, benedicéntes Dóminum.

5. Státuit ea * in ætérnum, et in sæculum sæculi: præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Capit. 1. *Thess.* 4.

Fratres, Rogámus vos et obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodum accepístis a nobis, quómodo

vos opórteat ambuláre, et placére Deo, sic et ambulétis, ut abundétis magis.

Hymnus. O sol. 169.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus. Aña.

Assúmpsit Jesus * discípulos suos, et ascéndit in montem, et transfigurátus est ante eos.

Oratio

Deus, qui cónspicis omni nos virtúte destítui: intérius exteriúsque custódi; ut ab ómnibus adversitátibus muniámur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Primam et ad Tertiam, Aña. Dómine, * bonum est nos hic esse: si vis, faciámus hic tria tabernácula; tibi unum, Moysi unum, et Elíæ unum.

Ad Tertiam, Capit. Fratres, Rogámus, ut supra.

℟. br. Ipse liberávit me * De láqueo venántium. Ipse. ℣. Et a verbo áspero. De. Glória Patri. Ipse. ℣. Scápulis suis obumbrábit tibi. ℟. Et sub pennis ejus sperábis.

Ad Sextam. Aña.

Faciámus hic * tria tabernácula: tibi unum, Moysi unum, et Elíæ unum.

Capit. 1. *Thess.* 4. *b*

Hæc est enim volúntas Dei, sanctificátio vestra: ut abstineátis vos a fornicatióne; ut sciat unusquísque vestrum vas suum possidére in sanctificatióne, et honóre.

℟. br. Scápulis suis *Obumbrábit tibi. Scápulis. ℣. Et sub pennis ejus sperábis. Obumbrábit. Glória Patri. Scápulis. ℣. Scuto circúmdabit te véritas ejus. ℟. Non timébis a timóre noctúrno.

Ad Nonam. Aña.

Visiónem quam vidístis, * némini dixéritis, donec a mórtuis resúrgat Fílius hóminis.

Capit. 1. *Thess.* 4. *b*

Non enim vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. br. Scuto circúmdabit te * Véritas ejus. Scuto. ℣. Non timébis a timóre noctúrno. Véritas. Glória Patri. Scuto. ℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Dominica, 130.

Capit. Fratres, Rogámus.

Hym. Audi, benígne. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat, Aña.

Visiónem quam vidístis, * némini dixéritis, donec a mórtuis resúrgat Fílius hóminis.

Deinde Vesperæ Defunct

FERIA SECUNDA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 8. *c*

IN illo témpore : Dixit Jesus turbis Judæórum : Ego vado, et quærétis me, et in peccáto vestro moriémini. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 38. *in Joan.*

LOCUTUS est Dóminus Judæis dicens : Ego vado. Christo enim Dómino mors proféctio fuit illo, unde vénerat, et unde non discésserat. Ego, inquit, vado, et quærétis me, non desidério, sed ódio. Nam illum posteáquam abscéssit ab óculis hóminum, inquisiérunt et qui óderant, et qui amábant: illi persequéndo, isti habére cupiéndo. In Psalmis ait ipse Dóminus per Prophétam : Périit fuga a me, et non est qui requírat ánimam meam. Et íterum ait álio loco in Psalmo : Confundántur et revereántur requiréntes ánimam meam.

℟. Dum iret Jacob de Bersabée, et pérgeret Haran, locútus est ei Dóminus, dicens : * Terram, in qua dormis, tibi dabo, et sémini tuo. ℣. Ædificávit ex lapídibus altáre in honórem Dómini, fundens óleum désuper : et benedíxit eum Deus dicens. Terram.

Lectio ij.

CULPAVIT qui non requírerent : damnávit requiréntes. Bonum est enim quærere ánimam Christi, sed quo modo eam quæsiérunt discípuli : et malum est quærere ánimam Christi, sed quo modo eam Judæi quæsiérunt : illi enim ut habérent, isti ut pérderent. Dénique istis, quia sic quærébant more malo, corde pervérso, quid secútus adjúnxit? Quærétis me ; et, ne putétis, quia bene me quærétis, in peccáto vestro moriémini. Hoc est Christum male quærere, in peccáto suo mori : hoc est illum odísse, per quem possit solum salvus esse.

℟. Appáruit Deus Jacob, et benedíxit eum, et dixit : Ego sum Deus Bethel, ubi unxísti lápidem, et votum vovísti mihi : * Créscere te fáciam, et multiplicábo te. ℣. Vere Dóminus est in loco isto, et ego nesciébam. Créscere.

Lectio iij.

CUM enim hómines, quorum spes in Deo est, non débeant mala réddere nec pro malis : reddébant isti mala pro bonis. Prænuntiávit ergo illis Dóminus, dixítque senténtiam præscius, quod in suo peccáto moreréntur. Deínde adjúnxit : Quo ego vado, vos non

potéstis veníre. Hoc et discípulis suis álio loco dixit : nec tamen eis dixit, In peccáto vestro moriémini. Quid autem dixit? quod et istis : Quo ego vado, vos non potéstis veníre. Non ábstulit spem, sed prædíxit dilatiónem. Quando enim hoc discípulis Dóminus loquebátur, tunc non póterant veníre quo ille ibat, sed póstea ventúri erant : isti autem nunquam, quibus præscius dixit : In peccáto vestro moriémini.

℟. Det tibi Deus de rore cœli et de pinguédine terræ abundántiam; sérviant tibi tribus et pópuli : * Esto dóminus fratrum tuórum. ℣. Et incurvéntur ante te fílii matris tuæ. Esto. Glória Patri. Esto.

Ad Benedictus. Aña.
Ego princípium, * qui et loquor vobis.

Deinde Preces. 63.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut família tua, quæ se, affligéndo carnem, ab aliméntis ábstinet, sectándo justítiam, a culpa jejúnet. Per Dóminum.

Hodie Officium Defunct.

Ad Magnificat. Aña.
Qui me misit, mecum est, * et non relíquit me solum : quia quæ plácita sunt ei, fácio semper.

Deinde Preces. 135.

Oratio.

ADESTO supplicatiónibus nostris, omnípotens Deus : et quibus fidúciam sperándæ pietátis indúlges, consuétæ misericórdiæ tríbue benígnus efféctum. Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 23. *b*

IN illo témpore : Locútus est Jesus ad turbas, et ad discípulos suos, dicens : Super cáthedram Moysi sedérunt Scribæ et Pharisæi. Omnia ergo quæcúmque díxerint vobis, serváte, et fácite : secúndum ópera vero eórum nolíte fácere. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presbyteri.

L. 4. *Com. in c.* 23. *Matth.*

QUID mansuétius, quid benígnius Dómino? Tentátur a Pharisæis, confringúntur insídiæ eórum, et secúndum Psalmístam : Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum : et nihilóminus propter sacerdótii et nóminis dignitátem, hortátur pópulos ut subjiciántur eis, non ópera, sed doctrínam considerántes. Quod autem ait, Super cáthedram Moysi sedérunt Scribæ et Pharisæi : per cáthedram, doctrínam legis osténdit. Ergo et illud quod dícitur in Psal-

mo : In cáthedra pestiléntiæ non sedit ; et , Cáthedras vendéntium colúmbas evértit, doctrínam debémus accípere.

℟. Dum exíret. 182.

Lectio ij.

ALLIGANT enim ónera grávia et importabília , et impónunt in húmeros hóminum , dígito autem suo nolunt ea movére. Hoc generáliter advérsus omnes magístros , qui grávia jubent, et minóra non fáciunt. Notándum autem , quod et húmeri, et dígitus, et ónera, et víncula quibus alligántur ónera , spirituáliter intelligénda sunt. Omnia vero ópera sua fáciunt , ut videántur ab homínibus. Quicúmque ígitur ita facit quódlibet , ut videátur ab homínibus , Scriba et Pharisæus est.

℟. Si Dóminus. 182.

Lectio iij.

DILATANT enim phylactéria sua , et magníficant fímbrias. Amant quoque primos recúbitus in cœnis , et primas cáthedras in synagógis , et salutatiónes in foro, et vocári ab homínibus Rabbi. Væ nobis míseris , ad quos Pharisæórum vítia transiérunt ! Dóminus cum dedísset mandáta legis per Moysen, ad extrémum íntulit : Ligábis ea in manu tua , et erunt immóta ante óculos tuos. Et est sensus : Præcépta mea sint in manu tua , ut ópere compleántur : sint ante óculos tuos , ut die ac nocte mediteris in eis. Hoc Pharisæi male interpretántes , scribébant in membránis Decálogum Moysi, id est , decem verba legis, complicántes ea , et ligántes in fronte , et quasi corónam cápiti faciéntes : ut semper ante óculos moveréntur.

℟. Erit mihi. 183.

Ad Benedictus. Aña.

Unus est * enim magíster vester , qui in cœlis est , Christus Dóminus.

Oratio.

PERFICE, quæsumus Dómine, benígnus in nobis observántiæ sanctæ subsídium: ut , quæ te auctóre faciénda cognóvimus , te operánte impleámus. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Aña.

Omnes autem * vos fratres estis : et patrem nolíte vocáre vobis super terram : unus est enim Pater vester , qui in cœlis est : nec vocémini magístri , quia magíster vester unus est Christus.

Oratio.

PROPITIARE, Dómine, supplicatiónibus nostris , et animárum nostrárum medére languóribus : ut , remissióne percépta , in tua semper benedictióne lætémur. Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

Hodie Psalmi Graduales.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 20. *b*

In illo témpore : Ascéndens Jesus Jerosólymam, assúmpsit duódecim discípulos secréto, et ait illis : Ecce ascéndimus Jerosólymam, et Fílius hóminis tradétur princípibus sacerdótum, et Scribis, et condemnábunt eum morte. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Episcopi.

L.5.de Fide ad Gratian. c.2.

Considerate, quæ mater filiórum Zebedæi cum fíliis, et pro fíliis petat : mater est útique, cui pro filiórum honóre solícitæ, immoderátior quidem, sed tamen ignoscénda mensúra votórum est. Atque mater ætáte longæva, stúdio religiósa, solátio destitúta, quæ tunc témporis, quando vel juvánda, vel aléndа foret válidæ prolis auxílio, abésse sibi líberos patiebátur, et voluptáti suæ mercédem sequéntium Christum prætúlerat filiórum. Qui prima voce vocáti a Dómino (ut légimus) relíctis rétibus et patre, secúti sunt eum.

℟. Dixit Angelus. 183.

Lectio ij.

Hæc ígitur stúdio matérnæ sedulitátis indulgéntior obsecrábat Salvatórem, dicens : Ut sédeant hi duo fílii mei, unus ad déxteram tuam, et alter ad sinístram in regno tuo. Etsi error, pietátis tamen error est. Nésciunt enim matérna víscera patiéntiam : et si voti avára, tamen veniábilis cupíditas, quæ non pecúniæ est ávida, sed grátiæ. Nec inverecúnda petítio, quæ non sibi, sed líberis consulébat. Matrem consideráte, matrem cogitáte.

℟. Vidi Dóminum. 184.

Lectio iij.

Considerabat Christus matris dilectiónem, quæ filiórum mercéde grandævam solabátur senéctam : et desidériis licet fessa matérnis, charissimórum pignorum tolerábat abséntiam. Consideráte étiam féminam, hoc est, sexum fragiliórem, quem Dóminus própria nondum confirmáverat passióne. Consideráte, inquam, Hevæ illíus primæ mulíeris hærédem, transfúsa in omnes immoderátæ cupiditátis successióne labéntem : quam Dóminus adhuc próprio sánguine non redémerat, nondum inólitam afféctibus ómnium immódici contra fas honóris appeténtiam suo Christus cruóre dilúerat. Hereditário ígitur múlier delinquébat erróre.

℟. Cum audísset. 184.

Ad Benedictus, Aña.
Ecce ascéndimus * Jerosólymam : et Fílius hóminis tradétur ad crucifigéndum.

Oratio.

POPULUM tuum, quæsumus Dómine, propítius réspice : et quos ab escis carnálibus præcipis abstinére, a nóxiis quoque vítiis cessáre concéde. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.
Tradétur enim Géntibus * ad illudéndum, et flagellándum, et crucifigéndum.

Oratio.

DEUS, innocéntiæ restitútor et amátor, dírige ad te tuórum corda servórum : ut spíritus tui fervóre concépto, et in fide inveniántur stábiles, et in ópere efficáces. Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 16.

IN illo témpore : Dixit Jesus Pharisæis : Homo quidam erat dives, qui induebátur púrpura et bysso : et epulabátur quotídie spléndide. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Hom. 40. in Evang.

QUEM, fratres charíssimi, quem dives iste, qui induebátur púrpura et bysso, et epulabátur quotídie spléndide, nisi Judáicum pópulum signat : qui cultum vitæ extérius hábuit, qui accéptæ legis delíciis ad nitórem usus est, non ad utilitátem? Quem vero Lázarus ulcéribus plenus, nisi Gentílem pópulum figuráliter éxprimit? Qui dum convérsus ad Deum peccáta confitéri sua non erúbuit, huic vulnus in cute fuit. In cutis quippe vúlnere virus a viscéribus tráhitur, et foras erúmpit.

℟. Tolle arma tua. 180.

Lectio ij.

QUID est ergo peccatórum conféssio, nisi quædam vúlnerum rúptio? Quia peccáti virus salúbriter aperítur in confessióne, quod pestífere latébat in mente. Vúlnera étenim cutis in superfíciem trahunt humórem putrédinis. Et confiténdo peccáta, quid áliud ágimus, nisi malum, quod in nobis latébat, aperímus? Sed Lázarus vulnerátus cupiébat saturári de micis quæ cadébant de mensa dívitis, et nemo illi dabat; quia Gentílium quemque ad cognitiónem legis admíttere supérbus ille pópulus despiciébat.

℟. Ecce odor. 181.

Lectio iij.

QUI dum doctrínam legis non ad charitátem hábuit, sed ad elatiónem, quasi de accéptis ópibus túmuit : et quia ei verba defluébant de sciéntia, quasi micæ cadébant de mensa.

At contra, jacéntis páuperis vúlnera lingébant canes. Nonnúmquam solent in sacro clóquio per canes prædicatóres intélligi. Canum étenim lingua, vulnus dum lingit, curat : quia et doctóres sancti, dum in confessióne peccáti nostri nos instruunt, quasi vulnus mentis per linguam tangunt.

℞. Det tibi Deus. 181.

Ad Benedictus, Aña.

Fili recordáre, * quia recepísti bona in vita tua, et Lázarus simíliter mala.

Oratio.

PRÆSTA nobis, quæsumus Dómine, auxílium grátiæ tuæ : ut jejúniis et oratiónibus conveniénter inténti, liberémur ab hóstibus mentis et córporis. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.

Dives ille * guttam aquæ pétiit, qui micas panis Lázaro negávit.

Oratio.

ADESTO, Dómine, fámulis tuis,et perpétuam benignitátem largíre poscéntibus : ut iis, qui te auctóre et gubernatóre gloriántur, et congregáta restáures, et restauráta consérves. Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 21. *d*

IN illo témpore : Dixit Jesus turbis Judæórum, et princípibus sacerdótum parábolam hanc : Homo erat paterfamílias, qui plantávit víneam, et sepem circúmdedit ei. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 9. *In c.* 20. *Lucæ.*

PLERIQUE várias significatiónes de víneæ appellatióne derívant ; sed evidénter Isaías víneam Dómini Sábaoth, domum Israel esse memorávit. Hanc víneam quis álius, nisi Deus, cóndidit? Hic est ergo qui eam locávit colónis, et ipse péregre fuit : non quia ex loco ad locum proféctus est Dóminus, qui ubíque semper præsens est : sed quia est præséntior diligéntibus, negligéntibus abest. Multis tempóribus ábfuit, ne præprópera viderétur exáctio. Nam quo indulgéntior liberálitas, eo inexcusabílior pervicácia.

℞. Dum exíret. 182.

Lectio ij.

UNDE bene secúndum Matthæum habes, quia et sepe circúmdedit : hoc est, divínæ custódiæ munitióne vallávit, ne fácile spiritálium patéret incúrsibus bestiárum. Et fodit in ea torcúlar. Quómodo intellígimus quid sit torcúlar, nisi forte quia Psalmi pro torculáribus inscribúntur : eo quod in his mystéria Domí-

nicæ passiónis, modo musti sancto ferventis Spíritu, redundántius æstuáverint? Unde ébrii putabántur, quibus Spíritus sanctus inundábat. Ergo et hic fodit torcúlar, in quod uvæ rationábilis fructus intérior spiritáli infusióne deflúeret.

℟. Si Dóminus. 182.

Lectio iij.

Edificavit turrim, vérticem scílicet legis attóllens : atque ita hanc víneam munítam, instrúctam, ornátam, locávit Judæis. Et témpore frúctuum sérvulos misit. Bene tempus frúctuum pósuit, non provéntuum. Nullus enim fructus éxtitit Judæórum, nullus víneæ hujus provéntus, de qua Dóminus ait : Expectávi ut fáceret uvas, fecit autem spinas. Itaque non lætítiæ vino, non spiritáli musto, sed cruénto Prophetárum sánguine torculária redundárunt.

℟. Erit mihi. 183.

Ad Benedictus. Ant.

Malos male perdet, * et víneam suam locábit áliis agrícolis, qui reddant ei fructum tempóribus suis.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus ; ut, sacro nos purificánte jejúnio, sincéris méntibus ad sancta ventúra fácias perveníre. Per Dñum.

Hodie Psalmi Pœnit.

Ad Magnificat. Ant.

Quæréntes eum tenére, * timuérunt turbam, quia sicut Prophétam eum habébant.

Oratio.

Da, quæsumus Dómine, pópulo tuo salútem mentis, et córporis : ut bonis opéribus inhæréndo, tuæ semper virtútis mereátur protectióne defendi. Per Dóminum.

SABBATO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 15.

In illo témpore : Dixit Jésus Pharisæis et Scribis parábolam istam : Homo quidam hábuit duos fílios : et dixit adolescéntior ex illis patri : Pater, da mihi portiónem substántiæ quæ me contíngit. Et réliqua.

Homilía S. Ambrósii Epísc. *L.* 7. *Com. in c.* 15. *Lucæ.*

Vides, quod divínum patrimónium peténtibus datur. Nec putes culpam patris, quod adolescentióri dedit. Nulla Dei regno infírma ætas : nec fides gravátur annis. Ipse certe se judicávit idóneum, qui popóscit. Atque útinam non recessísset a patre, impediméntum nescísset ætátis : sed posteáquam domum pátriam derelínquens péregre profféctus est, cœpit egére. Mérito ergo prodégit pa-

trimónium, qui recéssit ab Ecclésia.
℟. Pater, peccávi in cœlum, et coram te, jam non sum dignus vocári fílius tuus: * Fac me sicut unum ex mercenáriis tuis. ℣. Quanti mercenárii in domo patris mei abúndant pánibus, ego autem hic fame péreo! surgam et ibo ad patrem meum, et dicam ei. Fac.

Lectio ij.

PEREGRE profèctus est in regiónem longínquam. Quid longínquius quam a se recédere; nec regiónibus, sed móribus separári: stúdiis discrétum esse, non terris: et quasi interfúso luxúriæ sæculáris æstu, divórtia habére sanctórum? Etenim qui se a Christo séparat, exul est pátriæ, civis est mundi. Sed nos non sumus ádvenæ atque peregríni, sed cives sumus sanctórum, et doméstici Dei. Qui enim erámus longe, facti sumus prope in sánguine Christi. Non invideámus de longínqua regióne remeántibus: quia et nos fúimus in regióne longínqua, sicut Isaías docet. Sic enim habes: Qui sedébant in regióne umbræ mortis, lux orta est illis. Régio ergo longínqua umbra est mortis.
℟. Vidi Dóminum fácie. 184.

Lectio iij.

NOS autem, quibus spíritus ante fáciem Christus est Dóminus, in umbra vívimus Christi. Et ídeo dicit Ecclésia: In umbra ejus concupívi, et sedi. Ille ígitur vivéndo luxurióse, consúmpsit ómnia ornaménta natúræ. Unde tu, qui accepísti imáginem Dei, qui habes similitúdinem ejus, noli eam irrationábili fœditáte consúmere. Opus Dei es: noli ligno dícere, Pater meus es tu: ne accípias similitúdinem ligni, quia scriptum est: Símiles illis fiant qui fáciunt ea.
℟. Cum audísset. 184.

Ad Benedictus, Aña.

Vadam ad patrem meum, * et dicam ei: Pater, fac me sicut unum ex mercenáriis tuis.

Oratio.

DA, quæsumus Dómine, nostris efféctum jejúniis salutárem: ut castigátio carnis assúmpta, ad nostrárum vegetatiónem tránseat animárum. Per Dóminum.

Ad Vesperas, Capitulum.

FRATRES, Estóte imitatóres Dei, sicut fílii charíssimi: et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus diléxit nos, et trádidit semetípsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis.

Hym. Audi, benígne. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat, Aña.

Dixit autem pater ad servos suos : * Cito proférte stolam primam, et indúite illum, et date ánnulum in manu ejus, et calceaménta in pédibus ejus.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnípotens Deus, vota humílium réspice : atque ad defensiónem nostram, déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

DOM. III. QUADRAG.

Ad Matutinum, Invitat. Hymnus, Añæ, Psalmi et ℣℣. ut in Psalterio.

In primo Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap.* 37.

JOSEPH cum sédecim esset annórum, pascébat gregem cum frátribus suis adhuc puer : et erat cum fíliis Balæ et Zelphæ uxórum patris sui : accusavítque fratres suos apud patrem crímine péssimo. Israel autem diligébat Joseph super omnes fílios suos, eo quod in senectúte genuísset eum : fecítque ei túnicam polymitam. Vidéntes autem fratres ejus, quod a patre plus cunctis fíliis amarétur, óderant eum, nec póterant ei quidquam pacífice loqui. Accidit quoque ut visum sómnium reférret frátribus suis : quæ causa majóris ódii seminárium fuit. Dixítque ad eos : Audíte sómnium meum quod vidi : Putábam nos ligáre manípulos in agro : et quasi consúrgere manípulum meum, et stare, vestrósque manípulos circumstántes adoráre manípulum meum. Respondérunt fratres ejus : Numquid rex noster eris ? aut subjiciémur ditióni tuæ? Hæc ergo causa somniórum atque sermónum, invídiæ et ódii fómitem ministrávit. Aliud quoque vidit sómnium quod narrans frátribus, ait : Vidi per sómnium, quasi solem, et lunam, et stellas úndecim, adoráre me. Quod cum patri suo et frátribus retulísset, increpávit eum pater suus, et dixit : Quid sibi vult hoc sómnium, quod vidísti ? num ego, et mater tua, et fratres tui adorábimus te super terram ?

℟. Vidéntes Joseph a longe, loquebántur mútuo fratres, dicéntes : Ecce somniátor venit : * Veníte, occidámus eum, et videámus si prosint illi sómnia sua. ℣. Cumque vidíssent Joseph fratres sui, quod a patre cunctis frátribus plus amarétur, óderant eum, nec póterant ei quidquam pacífice loqui, unde et dicébant. Veníte.

Lectio ij.

INVIDEBANT ei ígitur fratres sui : pater vero rem tácitus considerábat. Cumque fratres illíus in pascéndis grégibus patris moraréntur in Sichem, dixit ad eum Israel : Fratres tui pascunt oves in Síchimis : veni, mittam te ad eos. Quo respondénte, Præsto sum, ait ei : Vade, et vide si cuncta próspera sint erga fratres tuos, et pécora : et renúntia mihi quid agátur. Missus de valle Hebron, venit in Sichem : invenítque eum vir errántem in agro, et interrogávit quid quæreret. At ille respóndit : Fratres meos quæro, índica mihi ubi pascant greges. Dixítque ei vir : Recessérunt de loco isto : audívi autem eos dicéntes : Eámus in Dóthain. Perréxit ergo Joseph post fratres suos, et invénit eos in Dóthain. Qui cum vidíssent eum procul, ántequam accéderet ad eos, cogitavérunt illum occídere : et mútuo loquebántur : Ecce somniátor venit : veníte, occidámus eum, et mittámus in cistérnam véterem, dicemúsque : Fera péssima devorávit eum : et tunc apparébit quid illi prosint sómnia sua.

℟. Dixit Judas frátribus suis : Ecce Ismaelítæ tránseunt : veníte, venúmdetur, et manus nostræ non polluántur : *Caro enim et frater noster est. ℣. Quid enim prodest, si occidérimus fratrem nostrum, et celavérimus sánguinem ipsíus? mélius est ut venúmdetur. Caro enim.

Lectio iij.

AUDIENS autem hoc Ruben, nitebátur liberáre eum de mánibus eórum, et dicébat : Non interficiátis ánimam ejus, nec effundátis sánguinem : sed projícite eum in cistérnam hanc, quæ est in solitúdine, manúsque vestras serváte innóxias : hoc autem dicébat, volens erípere eum de mánibus eórum : et réddere patri suo. Conféstim ígitur ut pervénit ad fratres suos, nudavérunt eum túnica talári, et polymíta : miserúntque eum in cistérnam véterem, quæ non habébat aquam. Et sedéntes ut coméderent panem, vidérunt Ismaelítas viatóres veníre de Gálaad, et camélos eórum, portántes arómata, et resínam, et stacten in Ægyptum. Dixit ergo Judas frátribus suis : Quid nobis prodest, si occidérimus fratrem nostrum, et celavérimus sánguinem ipsíus? Mélius est ut venúmdetur Ismaelítis, et manus nostræ non polluántur : frater enim et caro nostra est. Acquievérunt fratres sermónibus

illíus. Et prætereúntibus Madianítis negotiatóribus, extrahéntes eum de cistérna vendidérunt eum Ismaelítis vigínti argénteis: qui duxérunt eum in Ægyptum.

℟. Extrahéntes Joseph de lacu, vendidérunt Ismaelítis vigínti argénteis: * Reversúsque Ruben ad púteum, cum non invenísset eum, scidit vestiménta sua cum fletu, et dixit: * Puer non compáret, et ego quo ibo? ℣. At illi, intíncta túnica Joseph in sánguine hædi, misérunt qui ferret eam ad patrem, et díceret: Vide, si túnica fílii tui sit, an non. Reversúsque. Glória Patri. Puer.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de S. Joseph.

Lectio iv. *C.* 1.

SANCTORUM vita céteris norma vivéndi est. Ideóque digéstam plénius accépimus sériem Scripturárum: ut dum Abraham, Isaac, et Jacob, ceterósque justos legéndo cognóscimus, velut quemdam nobis innocéntiæ trámitem virtúte eórum reserátum imitántibus vestígiis persequámur. De quibus mihi cum frequens tractátus fúerit, hódie sancti Joseph história occúrrit: in quo cum plúrima fúerint génera virtútum, præcípue tamen insígne effúlsit castimóniæ. Justum est igitur, ut cum in Abraham didicéritis ímpigram fídei devotiónem, in Isaac sincéræ mentis puritátem, in Jacob singulárem ánimi laborúmque patiéntiam, ex illa generalitáte virtútum in ipsas spécies disciplinárum intendátis ánimum.

℟. Videns Jacob vestiménta Joseph, scidit vestiménta sua cum fletu, et dixit: * Fera péssima devorávit fílium meum Joseph. ℣. Tulérunt autem fratres ejus túnicam illíus, mitténtes ad patrem; quam cum cognovísset pater, ait. Fera.

Lectio v.

SIT ígitur nobis propósitus sanctus Joseph tamquam spéculum castitátis. In ejus enim móribus, in ejus áctibus lucet pudicítia, et quidam splendet castimóniæ comes, nitor grátiæ. Unde étiam a paréntibus plus quam céteri fílii diligebátur. Sed ea res invídiæ fuit: quod siléntio prætereúndum non fuit: hinc enim arguméntum totíus históriæ procéssit: simul ut cognoscámus, perféctum virum non movéri ulciscéndi dolóris invídia, nec malórum repéndere vicem. Unde et David ait: Si réddidi retribuéntibus mihi mala.

℟. Joseph dum intráret

in terram Ægypti, linguam quam non nóverat, audívit: manus ejus in labóribus serviérunt: * Et lingua ejus inter príncipes loquebátur sapiéntiam. ℣. Humiliavérunt in compédibus pedes ejus: ferrum pertránsiit ánimam ejus, donec veníret verbum ejus. Et.

Lectio vj.

QUID autem esset, quod præférri Joseph mererétur céteris, si aut lædéntes læsísset, aut diligéntes dilexísset? Hoc enim plerí que fáciunt. Sed illud mirábile, si díligas inimícum tuum: quod Salvátor docet. Jure ergo mirándus, qui hoc fecit ante Evangélium, ut læsus párceret, appetítus ignósceret, vénditus non reférret injúriam, sed grátiam pro contumélia sólveret: quod post Evangélium omnes didícimus, et serváre non póssumus. Discámus ergo et sanctórum invídiam, ut imitémur patiéntiam: et cognoscámus, illos non natúræ præstantióris fuísse, sed observantióris: nec vítia nescísse, sed emendásse. Quod si invídia étiam sanctos adússit, quanto magis cavéndum est, ne inflámmet peccatóres?

℟. Meménto mei, dum bene tibi fúerit: * Ut súggeras Pharaóni, ut edúcat me de isto cárcere: * Quia furtim sublátus sum, et hic innocens in lacum missus sum. ℣. Tres enim adhuc dies sunt, post quos recordábitur Phárao ministérii tui, et restítuet te in gradum prístinum: tunc meménto mei. Ut. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij *Cap.* 11. *b*

IN illo témpore: Erat Jesus ejíciens dæmónium, et illud erat mutum. Et cum ejecísset dæmónium, locútus est mutus, et admirátæ sunt turbæ. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

L. 4. *c.* 48. *in Luc.* 11.

DÆMONIACUS iste apud Matthæum non solum mutus, sed et cæcus fuísse narrátur: curatúsque dicitur a Dómino, ita ut loquerétur, et vidéret. Tria ergo signa simul in uno hómine perpetráta sunt: cæcus videt, mutus lóquitur, posséssus a dæmone liberátur. Quod et tunc quidem carnáliter factum est, sed et quotídie complétur in conversióne credéntium: ut, expúlso primum dæmone, fídei lumen aspíciant: deinde ad laudes Dei tacéntia prius ora laxéntur. Quidam autem ex eis dixérunt: In Beélzebub príncipe dæmoniórum éjicit

dæmónia. Non hæc áliqui de turba, sed Pharisæi calumniabántur et Scribæ, sicut álii Evangelístæ testántur.

℟. Mérito hæc pátimur, quia peccávimus in fratrem nostrum, vidéntes angústias ánimæ ejus, dum deprecarétur nos, et non audívimus: * Idcírco venit super nos tribulátio. ℣. Dixit Ruben frátribus suis: Numquid non dixi vobis: Nolíte peccáre in púerum, et non audístis me? Idcírco.

Lectio viij.

TURBIS quippe, quæ minus eruditæ videbántur, Dómini semper facta mirántibus, illi contra, vel negáre hæc, vel quæ negáre nequíverant, sinístra interpretatióne pervértere laborábant: quasi non hæc divinitátis, sed immúndi spíritus ópera fuíssent. Et álii tentántes, signum de cœlo quærébant ab eo. Vel in morem Elíæ ignem de sublími veníre cupiébant: vel in similitúdinem Samuélis témpore æstívo mugíre tonítrua, coruscáre fúlgura, imbres rúere: quasi non possent et illa calumniári, et dícere, ex occúltis et váriis áeris passiónibus accidísse. At tu, qui calumniáris ea quæ óculis vides, manu tenes, utilitáte sentis, quid féceris de iis, quæ de cœlo vénerint? Utique respondébis, et magos in Ægypto multa signa fecísse de cœlo.

℟. Dixit Ruben frátribus suis: Numquid non dixi vobis: Nolíte peccáre in púerum, et non audístis me? * En sanguis ejus exquíritur. ℣. Mérito hæc pátimur, quia peccávimus in fratrem nostrum, vidéntes angústias ánimæ ejus, dum deprecarétur nos, et non audívimus. Et sanguis.

Lectio ix.

IPSE autem, ut vidit cogitatiónes eórum, dixit eis: Omne regnum in seípsum divísum desolábitur, et domus supra domum cadet. Non ad dicta, sed ad cogitáta respóndit, ut vel sic compelleréntur crédere poténtiæ ejus, qui cordis vidébat occúlta. Si autem omne regnum in seípsum divísum desolátur, ergo Patris, et Fílii, et Spíritus sancti regnum non est divísum: quod sine ulla contradictióne, non áliquo impúlsu desolándum, sed ætérna est stabilitáte mansúrum. Si autem sátanas in seípsum divísus est, quómodo stabit regnum ipsíus? quia dícitis in Beélzebub ejícere me dæmónia. Hoc dicens, ex ipsórum confessióne volébat intélligi, quod in eum non credéndo, in regno diáboli

esse elegíssent, quod útique advérsum se divísum stare non posset.
℟. Lamentabátur Jacob de duóbus fíliis suis : Heu me, dolens sum de Joseph pérdito, et tristis nimis de Bénjamin ducto pro alimóniis !* Precor cœléstem Regem, ut me doléntem nímium fáciat eos cérnere. ℣. Prostérnens se Jacob veheménter cum lácrymis pronus in terram, et adórans ait. Precor. Glória Patri. Precor.

Ad Laudes, Añæ.

1. Fac benígne * in bona voluntáte tua, ut ædificéntur, Dómine, muri Jerúsalem. Ps. Miserére, cum reliq. 164.
2. Dóminus * mihi adjútor est, non timébo quid fáciat mihi homo.
3. Deus misereátur nostri, * et benedícat nos.
4. Vim virtútis suæ * oblítus est ignis : ut púeri tui liberaréntur illæsi.
5. Sol et luna * laudáte Deum : quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Capitulum. *Ephes.* 5.

FRATRES, Estóte imitatóres Dei, sicut fílii charíssimi : et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus diléxit nos, et trádidit semetípsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis.

Hymnus. O sol. 169.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus, Aña.

Cum fortis armátus * custódit átrium suum, in pace sunt ómnia quæ póssidet.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnípotens Deus, vota humílium réspice : atque ad defensiónem nostram, déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

Ad Primam, Aña.

Et cum ejecísset Jesus * dæmónium, locútus est mutus, et admirátæ sunt turbæ.

Ad Tertiam, Aña.

Si in dígito Dei, * ejício dæmónia, profécto pervénit in vos regnum Dei.

Capit. Fratres, Estóte.

℟. br. Ipse liberávit me* De láqueo venántium. Ipse. ℣. Et a verbo áspero. De. Glória Patri. Ipse. ℣. Scápulis suis obumbrábit tibi. ℟. Et sub pennis ejus sperábis.

Ad Sextam, Aña.

Qui non cólligit mecum, * dispérgit : et qui non est mecum, contra me est.

Capitulum. *Ephes.* 5. *b*

HOC enim scitóte intelligéntes, quod omnis fornicátor, aut immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hereditátem in regno Christi et Dei.

℟. br. Scápulis suis * Obumbrábit tibi. Scápulis. ℣. Et sub pennis ejus sperábis. Obumbrábit. Glória Patri. Scápulis. ℣. Scuto circúmdabit te véritas ejus. ℟. Non timébis a timóre noctúrno.

Ad Nonam. Aña.

Cum immúndus spíritus * exíerit ab hómine, ámbulat per loca inaquósa, quærens réquiem, et non ínvenit.

Capitulum. *Ephes.* 5. *b*

ERATIS enim aliquándo ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte: fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte.

℟. br. Scuto circúmdabit te * Véritas ejus. Scuto. ℣. Non timébis a timóre noctúrno. Véritas ejus. Glória Patri. Scuto. ℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Dñica. 130.

Capit. Fratres, Estóte.

Hymnus. Audi, benigne. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat. Aña.

Extóllens vocem * quædam múlier de turba, dixit: Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxísti. At Jesus ait illi: Quinímmo beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunct.

FERIA SECUNDA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 4. *d*

IN illo témpore: Dixit Jesus Pharisæis: Utique dicétis mihi hanc similitúnem: Médice, cura teipsum: quanta audívimus facta in Caphárnaum, fac et hic in pátria tua. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

L. 4. *in c.* 4. *Lucæ.*

NON mediócris invídia próditur, quæ cívicæ charitátis oblíta, in acérba ódia causas amóris infléctit. Simul hoc exémplo páriter et oráculo declarátur, quod frustra opem misericórdiæ cœléstis expéctes, si aliénæ frúctibus virtútis invídeas. Aspernátor enim Dóminus invidórum est: et ab iis qui divína benefícia in áliis persequúntur, mirácula suæ potestátis avértit. Domínicæ quippe carnis actus, divinitátis exémplum est, et invisibília nobis ejus, per ea, quæ sunt visibília, demonstrántur.

℟. Tóllite hinc vobíscum múnera, et ite ad dóminum terræ: et cum invenéritis, adoráte eum super terram: * Deus autem meus fáciat

eum vobis placábilem, et remíttat et hunc fratrem vestrum vobíscum, et eum quem tenet in vínculis. ℣. Súmite de óptimis terræ frúgibus in vasis vestris, et deférte viro múnera. Deus.

Lectio ij.

NON otióse ítaque Salvátor excúsat, quod nulla in pátria sua mirácula virtútis operátus sit: ne fortássis áliquis viliórem pátriæ nobis esse debére putáret afféctum. Neque enim cives póterat non amáre, qui amáret omnes: sed ipsi se charitáte pátriæ, dum ínvident, abdicárunt. In veritáte dico vobis: Multæ víduæ fuérunt in diébus Elíæ. Non quia Elíæ dies fuérunt, sed in quibus Elías operátus est: aut quia Elías dies faciébat illis, qui in ejus opéribus lucem vidébant grátiæ spiritális, et convertebántur ad Dóminum. Et ídeo aperiebátur cœlum vidéntibus ætérna et divína mystéria: claudebátur, et fames erat, quando nulla erat cognoscéndæ divinitátis ubértas. Sed de hoc plénius díximus, cum de víduis scriberémus.

℟. Iste est frater vester mínimus, de quo dixerátis mihi? Deus misereátur tibi, fili mi. * Festinavítque in domum, et plorávit: quia erumpébant lácrymæ, et non póterat se continére. ℣. Attóllens autem Joseph óculos, vidit Bénjamin stantem: et commóta sunt ómnia víscera ejus super fratre suo. Festinavítque.

Lectio iij.

ET multi leprósi erant in Judæa tempóribus Eliséi Prophétæ: et nemo eórum mundátus est, nisi Náaman Syrus. Evidénter hic sermo nos Dómini salutáris infórmat, et ad stúdium venerándæ divinitátis hortátur: quod nemo sanátus osténditur, et maculósi morbo córporis absolútus, nisi qui religióso offício stúduit sanitáti. Non enim dormiéntibus divína benefícia, sed observántibus deferúntur. Díximus in libro álio, in vídua illa, ad quam Elías diréctus est, typum Ecclésiæ præmíssum. Pópulus Ecclésiam congregávit, ut sequátur pópulus ille ex alienígenis congregátus. Pópulus ille ante leprósus, pópulus ille ante maculósus, priúsquam mystico baptizarétur in flúmine, idem post sacraménta baptísmatis máculis córporis et mentis ablútus, jam non lepra, sed immaculáta virgo cœpit esse sine ruga.

℟. Dixit Joseph úndecim frátribus suis: Ego sum Joseph, quem vendidístis in Ægyptum: adhuc vivit pater noster sénior de quo

dixerátis mihi? * Ite, addúcite eum ad me, ut possit vívere. ℣. Biénnium enim est quod cœpit esse fames in terra: et adhuc restant anni quinque, quibus nec arári póterit, nec meti. Ite. Glória Patri. Ite.

Ad Benedictus, Ant.

Amen dico vobis, * quia nemo Prophéta accéptus est in pátria sua.

Hodie dicuntur Preces. 63.

Oratio.

CORDIBUS nostris, quæsumus Dómine, grátiam tuam benígnus infúnde: ut, sicut ab escis carnálibus abstinémus, ita sensus quoque nostros a nóxiis retrahámus excéssibus. Per Dóminum.

Hodie Offic. Defunct.

Ad Magnificat, Ant.

Jesus autem tránsiens * per médium illórum ibat.

Deinde Preces. 135.

Oratio.

SUBVENIAT nobis, Dómine, misericórdia tua: ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári. Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 18.

IN illo témpore: Dixit Jésus discípulis suis: Si peccáverit in te frater tuus, vade, et córripe eum inter te et ipsum solum. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 16 de verb. Domini.

QUARE illum córripis? Quia tu doles, quod peccáverit in te? Absit. Si amóre tui id facis, nihil facis: si amóre illíus facis, óptime facis. Dénique in ipsis verbis atténde, cujus amóre id fácere débeas, utrum tui, an illíus. Si te audíerit, inquit, lucrátus es fratrem tuum. Ergo propter illum fac, ut lucréris illum. Sic faciéndo lucráris: nisi fecísses, períerat. Quid est ergo, quod pleríque hómines ista peccáta contémnunt, et dicunt: Quid magnum feci? in hóminem peccávi. Noli contémnere. In hóminem peccásti.

℟. Nuntiavérunt Jacob dicéntes: Joseph fílius tuus vivit, et ipse dominátur in tota terra Ægypti: quo audíto, revíxit spíritus ejus, et dixit: * Súfficit mihi, vadam et vidébo eum ántequam móriar. ℣. Cumque audísset Jacob quod fílius ejus víveret, quasi de gravi somno evígilans, ait. Súfficit.

Lectio ij.

VIS nosse, quia in hóminem peccándo, periísti? Si te ille, in quem peccásti,

corripúerit inter te et ipsum solum, et audíeris illum, lucrátus est te. Quid est, Lucrátus est te: nisi quia períeras, si non lucrarétur te? Nam si non períeras, quómodo te lucrátus est? Nemo ergo contémnat, quando peccat in fratrem. Ait enim quodam loco Apóstolus: Sic autem peccántes in fratres, et percutiéntes consciéntiam eórum infírmam, in Christum peccátis: ídeo quia membra Christi omnes facti sumus. Quómodo non peccas in Christum, qui peccas in membrum Christi?

℟. Joseph dum. 196.

Lectio iij.

NEMO ergo dicat, quia non peccávi in Deum, sed peccávi in fratrem: in hóminem peccávi, leve, vel nullum peccátum est. Forte inde dicis: Leve est, quia cito curátur. Peccásti in fratrem: fac satis, et sanátus es. Cito fecísti mortíferam rem, sed remédium cito invenísti. Quis nostrum speret regnum cœlórum, fratres mei, quando dicit Evangélium: Qui díxerit fratri suo, fátue, reus erit gehénnæ ignis? Magnus terror: sed vide ibi remédium. Si obtúleris munus tuum ad altáre, et ibi recordátus fúeris, quia frater tuus habet áliquid advérsum te, relínque ibi munus tuum ante altáre. Non iráscitur Deus, quia differs impónere munus tuum: te quærit Deus magis, quam munus tuum.

℟. Meménto mei. 197.

Ad Benedictus, Aña.

Si duo ex vobis * consénserint super terram, de omni re quamcúmque petíerint, fiet illis a Patre meo, dicit Dóminus.

Oratio.

EXAUDI nos, omnípotens et miséricors Deus: et continéntiæ salutáris propítius nobis dona concéde. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.

Ubi duo, vel tres * congregáti fúerint in nómine meo, in médio eórum sum, dicit Dóminus.

Oratio.

TUA nos, Dómine, protectióne defénde: et ab omni semper iniquitáte custódi. Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

Hodie dicuntur Psalmi Graduales.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 15.

IN illo témpore: Accessérunt ad Jesum ab Jerosólymis Scribæ et Pharisæi, dicéntes: Quare discípuli tui transgrediúntur traditiónem seniórum? Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

L. 2. Com. in Matth. 15.

MIRA Pharisæórum Scribarúmque stultítia ! Dei Fílium árguunt, quare hóminum traditiónes et præcépta non servet. Non enim lavant manus suas, cum panem mandúcant. Manus, id est ópera, non córporis útique, sed ánimæ lavándæ sunt, ut fiat in illis verbum Dei. Ipse autem respóndens ait illis : Quare et vos transgredímini mandátum Dei propter traditiónem vestram ? Falsam calúmniam vera responsióne confútat. Cum, inquit, vos propter traditiónem hóminum præcépta Dómini negligátis, quare discípulos meos arguéndos putátis, quod seniórum jussa parvipéndant, ut Dei scita custódiant ?

℟. Mérito hæc. 198.

Lectio ij.

NAM Deus dixit, Honóra patrem et matrem : et, Qui maledíxerit patri, vel matri, morte moriátur. Vos autem dícitis : Quicúmque díxerit patri, vel matri : Munus quodcúmque est ex me, tibi próderit : et non honorificábit patrem suum, aut matrem suam. Honor in Scriptúris non tantum in salutatiónibus et offíciis deferéndis, quantum in eleemósynis, ac múnerum oblatióne sentítur. Honóra, inquit Apóstolus, víduas quæ vere víduæ sunt. Hic honor donum intellígitur. Et in álio loco : Presbyteri dúplici honóre honorándi sunt, máxime qui labórant in verbo et doctrína Dei. Et per hoc mandátum jubémur bovi trituránti os non cláudere : et dignus sit operárius mercéde sua.

℟. Dixit Ruben. 198.

Lectio iij.

PRÆCEPERAT Dóminus, vel imbecillitátes, vel ætátes, vel penúrias paréntum consíderans, ut fílii honorárent, étiam in vitæ necessáriis ministrándis, paréntes suos. Hanc providentíssimam Dei legem voléntes Scribæ et Pharisæi subvértere, ut impietátem sub nómine pietátis indúcerent, docuérunt péssimos fílios, ut si quis ea, quæ paréntibus offerénda sunt, Deo vovére volúerit, qui verus est pater, oblátio Dómini præponátur paréntum munéribus : vel certe ipsi paréntes, quæ Deo consecráta cernébant, ne sacrilégii crimen incúrrerent, declinántes, egestáte conficiebántur. Atque ita fiébat, ut oblátio liberórum sub occasióne templi et Dei, in sacerdótum lucra céderet.

℟. Lamentabátur. 199.

Ad Benedictus. Aña. Au-

díte et intellígite * traditiónes, quas Dóminus dedit nobis.

Oratio.

PRÆSTA nobis, quæsumus Dómine : ut salutáribus jejúniis erudíti, a nóxiis quoque vítiis abstinéntes, propitiatiónem tuam facílius impetrémus. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Aña.

Non lotis mánibus * manducáre, non coinquinat hóminem.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui protectiónis tuæ grátiam quærimus, liberáti a malis ómnibus, secúra tibi mente serviámus. Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap. 4. f*

IN illo témpore : Surgens Jesus de synagóga, introívit in domum Simónis. Socrus autem Simónis tenebátur magnis fébribus. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Episcopi.

Lib 4. in Lucæ 4.

VIDE cleméntiam Dómini Salvatóris : nec indignatióne commótus, nec scélere offénsus, nec injúria violátus, Judæam déserit : quin étiam ímmemor injúriæ, memor cleméntiæ, nunc docéndo, nunc liberándo, nunc sanándo, infídæ plebis corda demúlcet. Et bene sanctus Lucas virum ab spíritu nequítiæ liberátum ante præmísit, et subdit féminæ sanitátem. Utrúmque enim sexum Dóminus curatúrus advénerat : sed prior sanári débuit, qui prior creátus est : nec prætermítti illa, quæ mobilitáte magis ánimi, quam pravitáte, peccáverat.

℟. Vidéntes Joseph. 194.

Lectio ij

SABBATO medicínæ Domínicæ ópera cœpta signíficat, ut inde nova creatúra cœperit, ubi vetus creatúra ante desívit : nec sub lege esse Dei Fílium, sed supra legem in ipso princípio designáret : nec solvi legem, sed impléri. Neque enim per legem, sed verbo factus est mundus, sicut légimus : Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Non sólvitur ergo lex, sed implétur : ut fiat renovátio hóminis jam labéntis. Unde et Apóstolus ait : Expoliántes vos véterem hóminem, indúite novum, qui secúndum Deum creátus est.

℟. Dixit Judas. 195.

Lectio iij.

ET bene sábbato cœpit, ut ipsum se osténderet Creatórem, qui ópera opéribus intéxeret, et prosequerétur opus, quod ipse

jam cœperat : ut si domum faber renováre dispónat, non a fundaméntis, sed a culmínibus íncipit sólvere vetustátem. Itaque ibi prius manum ádmovet, ubi ante desíerat : deínde a minóribus íncipit, ut ad majóra pervéniat. Liberáre a dæmone et hómines, sed in verbo Dei possunt : resurrectiónem mórtuis imperáre, divínæ solíus est potestátis. Fortássis étiam in typo mulíeris illíus socrus Simónis et Andréæ, váriis críminum fébribus caro nostra languébat, et diversárum cupiditátum immódicis æstuábat illécebris. Nec minórem febrem amóris esse díxerim, quam calóris. Itaque illa ánimum, hæc corpus inflámmat. Febris enim nostra, avarítia est : febris nostra, libído est : febris nostra, luxúria est : febris nostra, ambítio est : febris nostra, iracúndia est.

℟. Extrahéntes. 196.

Ad Benedictus, Aña.

Exíbant autem dæmónia * a multis, clamántia et dicéntia, Quia tu es Christus Fílius Dei : et íncrepans non sinébat ea loqui, quia sciébant ipsum esse Christum.

Oratio.

Magníficet te, Dómine, sanctórum tuórum Cosmæ et Damiáni beáta solémnitas : qua et illis glóriam sempitérnam, et opem nobis ineffábili providéntia contulísti. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.

Omnes qui habébant infírmos, * ducébant illos ad Jesum, et sanabántur.

Oratio.

Subjectum tibi pópulum, quæsumus Dómine, propitiátio cœléstis amplíficet ; et tuis semper fáciat servíre mandátis. Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 4.

In illo témpore : Venit Jesus in civitátem Samaríæ, quæ dícitur Sichar, juxta prædium, quod dedit Jacob Joseph fílio suo. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 15. in Joann. post init.

Jam incípiunt mystéria. Non enim frustra fatigátur Jesus : non enim frustra fatigátur virtus Dei : non enim frustra fatigátur, per quem fatigáti recreántur : non enim frustra fatigátur, quo deserénte fatigámur, quo præsénte firmámur. Fatigátur tamen Jesus, et fatigátur ab itínere, et sedet, et juxta púteum sedet, et hora sexta fatigátus sedet. Omnia ista ínnuunt áliquid, indicáre volunt áliquid : inténtos nos fáciunt ; ut pulsé-

mus, hortántur. Ipse ergo apériat et nobis et vobis, qui dignátus est ita hortári, ut díceret : Pulsáte, et aperiétur vobis.

℟. Videns Jacob. 196.

Lectio ij.

TIBI fatigátus est ab itínere Jesus. Invenímus virtútem Jesum : et invenímus infírmum Jesum : fortem, et infírmum. Fortem, quia in princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum: hoc erat in princípio apud Deum. Vis vidére quam iste Fílius Dei fortis sit? Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil : et sine labóre facta sunt. Quid ergo illo fórtius, per quem sine labóre facta sunt ómnia? Infírmum vis nosse? Verbum caro factum est, et habitávit in nobis. Fortitúdo Christi te creávit : infírmitas Christi te recreávit. Fortitúdo Christi fecit, ut quod non erat, esset : infírmitas Christi fecit, ut quod erat, non períret. Cóndidit nos fortitúdine sua, quæsívit nos infirmitáte sua.

℟. Joseph dum. 196.

Lectio iij.

NUTRIT ergo ipse infírmus infírmos, tamquam gallína pullos suos : huic enim se símilem fecit. Quóties vólui, inquit ad Jerúsalem, congregáre fílios tuos sub alas, tamquam gallína pullos suos, et noluísti? Vidétis autem, fratres, quemádmodum gallína infirmétur cum pullis suis. Nulla enim ália avis, quod sit mater, agnóscitur. Vidémus nidificáre pásseres quóslibet ante óculos nostros : hirúndines, cicónias, colúmbas quotídie vidémus nidificáre : quos, nisi quando in nidis vidémus, paréntes esse non agnóscimus. Gallína vero sic infirmátur in pullis suis, ut étiam si ipsi pulli non sequántur, fílios non vídeas, matrem tamen intélligas.

℟. Meménto mei. 197.

Ad Benedictus, Aña.

Aquam quam ego dédero, * si quis bíberit ex ea, non sítiet in ætérnum.

Oratio.

JEJUNIA nostra, quæsumus Dómine, benígno favóre proséquere : ut, sicut ab aliméntis abstinémus in córpore, ita a vítiis jejunémus in mente. Per Dóminum.

Hodie Psalmi Pœnitent.

Ad Magnificat, Aña.

Dómine, ut vídeo, Prophéta es tu : patres nostri in monte hoc adoravérunt.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut qui in tua protectióne confídimus, cuncta nobis adversántia, te adjuvánte, vincámus. Per Dóminum.

SABBATO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 8. *f*

In illo témpore : Perréxit Jesus in montem Olivéti, et dilúculo íterum venit in templum. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 33. *in Joannem.*

Jesus perréxit in montem Olivéti, in montem fructuósum, in montem unguénti, in montem chrísmatis. Ubi enim decébat docére Christum, nisi in monte Olivéti? Christi enim nomen a chrísmate dictum est : chrisma autem græce, latíne únctio nominátur. Ideo autem nos unxit, quia luctatóres contra diábolum fecit. Et dilúculo íterum venit in templum, et omnis pópulus venit ad eum : et sedens docébat eos, et non tenebátur, quia nondum pati dignabátur. Nunc jam atténdite, ubi ab inimícis tentáta sit Dómini mansuetúdo.

℟. Mérito. 198.

Lectio ij.

Adducunt autem illi Scribæ et Pharisæi mulíerem in adultério deprehénsam, et statuérunt eam in médio, et dixérunt ei : Magister, hæc múlier modo deprehénsa est in adultério, in lege autem Moyses mandávit nobis hujúsmodi lapidáre : tu ergo quid dicis? Hæc autem dicébant tentántes eum, ut possent accusáre eum. Unde accusáre? Numquid ipsum in áliquo facínore deprehénderant, aut illa múlier ad eum áliquo modo pertinuísse dicebátur?

℟. Dixit Ruben. 198.

Lectio iij.

Intelligamus, fratres, admirábilem mansuetúdinem in Dómino fuísse. Animadvertérunt eum nímium esse mitem, nímium esse mansuétum. De illo quippe fúerat ante prædíctum : Accíngere gládio tuo circa femur tuum, potentíssime. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde et regna : propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam Ergo áttulit veritátem ut doctor, mansuetúdinem ut liberátor, justítiam ut cógnitor. Propter hæc eum esse regnatúrum in Spíritu sancto Prophéta prædixerat. Cum loquerétur, véritas agnoscebátur : cum advérsus inimícos non moverétur, mansuetúdo laudabátur. Cum ergo de duóbus istis, id est, de veritáte et mansuetúdine ejus, inimíci livóre et invídia torqueréntur, in tértio, id est justítia, scándalum posuérunt.

℟. Lamentabátur. 199.

Ad Benedictus, Aña.

Inclinávit se Jesus, * et scribébat in terra : Si quis sine peccáto est, mittat in eam lápidem.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut qui se, affligéndo carnem, ab aliméntis ábstinent, sectándo justítiam, a culpa jejúnent. Per Dóminum.

Ad Vesperas. Capit.

FRATRES, Scriptum est : Quóniam Abraham duos fílios hábuit : unum de ancílla, et unum de líbera. Sed qui de ancílla, secúndum carnem natus est : qui autem de líbera, per repromissiónem : quæ sunt per allegoríam dicta.

Hymn. Audi, benígne. 132.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat. Aña.

Nemo te condemnávit, múlier ? * Nemo, Dómine. Nec ego te condemnábo : jam ámplius noli peccáre.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus : ut qui ex mérito nostræ actiónis affligimur, tuæ grátiæ consolatióne respirémus. Per Dóminum.

DOM. IV. QUADRAG.

Ad Matutinum, Invitat. Hymnus, Añæ, Psalmi et ℣. ut in Psalterio.

In primo Nocturno.

De libro Exodi.

Lectio j. *Cap.* 3.

MOYSES autem pascébat oves Jethro sóceri sui sacerdótis Mádian : cumque minásset gregem ad interióra desérti, venit ad montem Dei Horeb. Apparuítque ei Dóminus in flamma ignis de médio rubi : et vidébat quod rubus ardéret, et non comburerétur. Dixit ergo Moyses : Vadam, et vidébo visiónem hanc magnam, quare non comburátur rubus. Cernens autem Dñus quod pérgeret ad vidéndum, vocávit eum de médio rubi, et ait : Moyses, Moyses. Qui respóndit : Adsum. At ille : Ne apprópies, inquit, huc : solve calceaméntum de pédibus tuis : locus enim, in quo stas, terra sancta est. Et ait : Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob. Abscóndit Moyses fáciẽ suam : non enim audébat aspícere contra Deum.

℟. Locútus est Dóminus ad Moysen, dicens : Descénde in Ægyptum, et dic Pharaóni, * Ut dimíttat pópulum meum : indurátum est cor Pharaónis : non vult dimíttere pópulum meum, nisi in manu forti. ℣. Clamor filiórum Israel venit ad me, vidíque afflictiónem eórum : sed veni, mittam te ad Pharaónem. Ut.

Lectio ij.

Cui ait Dóminus : Vidi afflictiónem pópuli mei in Ægypto, et clamórem ejus audívi propter durítiam eórum qui præsunt opéribus : et sciens dolórem ejus, descéndi, ut líberem eum de mánibus Ægyptiórum, et edúcam de terra illa in terram bonam, et spatiósam : in terram quæ fluit lacte et melle, ad loca Chananæi, et Hethæi, et Amorrhæi, et Pherezæi, et Hevæi, et Jebusæi. Clamor ergo filiórum Israel venit ad me : vidíque afflictiónem eórum, qua ab Ægyptiis opprimúntur. Sed veni, et mittam te ad Pharaónem, ut edúcas pópulum meum, fílios Israel, de Ægypto.

℟. Stetit Moyses coram Pharaóne, et dixit : Hæc dicit Dóminus : * Dimítte pópulum meum, ut sacríficet mihi in desérto. ℣. Dóminus Deus Hebræórum misit me ad te, dicens. Dimítte.

Lectio iij.

Dixitque Moyses ad Deum : Quis sum ego, ut vadam ad Pharaónem, et edúcam fílios Israel de Ægypto? Qui dixit ei : Ego ero tecum : et hoc habébis signum, quod míserim te. Cum edúxeris pópulum meum de Ægypto, immolábis Deo super montem istum. Ait Moyses ad Deum : Ecce ego vadam ad fílios Israel, et dicam eis : Deus patrum vestrórum misit me ad vos. Si díxerint mihi : Quod est nomen ejus? quid dicam eis : Dixit Deus ad Moysen : Ego sum qui sum. Ait : Sic dices fíliis Israel : Qui est, misit me ad vos. Dixítque íterum Deus ad Moysen : Hæc dices fíliis Israel : Dóminus Deus patrum vestrórum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob, misit me ad vos : hoc nomen mihi est in ætérnum, et hoc memoriále meum in generatiónem et generatiónem.

℟. Cantémus Dómino : glorióse enim honorificátus est : equum et ascensórem projécit in mare : * Adjútor et protéctor factus est mihi Dóminus in salútem. ℣. Dóminus quasi vir pugnátor, omnípotens nomen ejus. Adjútor. Glória Patri. Adjútor.

In secundo Nocturno

Sermo sancti Basilii Magni.

Lectio iv.

Hom. 1. de Jejun.

Moysen per jejúnium nóvimus in montem ascendisse : neque enim áliter ausus esset vérticem fumántem adíre, atque in calíginem ingredi, nisi jejúnio munítus. Per jejúnium mandáta dígito Dei in tábulis conscrípta suscépit. Item supra montem jejúnium legis latæ conciliátor fuit, in-

férius vero, gula ad idololatríam pópulum dedúxit, ac contaminávit. Sedit, inquit, pópulus manducáre et bíbere, et surrexérunt lúdere. Quadragínta diérum labórem ac perseverántiam, Dei servo contínuo jejunánte ac oránte, una tantum pópuli ebríetas cassam irritámque réddidit. Quas enim tábulas Dei dígito conscríptas jejúnium accépit, has ebríetas contrívit : Prophéta sanctíssimo indígnum existimánte, vinoléntum pópulum a Deo legem accípere.

℟. In mari viæ tuæ, et sémitæ tuæ in aquis multis. * Deduxísti sicut oves pópulum tuum in manu Moysi et Aaron. ℣. Transtulísti illos per mare Rubrum, et transvexísti eos per aquam nímiam. Deduxísti.

Lectio v.

Uno témporis moménto ob gulam pópulus ille per máxima prodígia Dei cultum edóctus, in Ægyptíacam idololatríam turpíssime devolútus est. Ex quo si utrúmque simul cónferas, vidére licet, jejúnium ad Deum dúcere, delícias vero salútem pérdere. Quid Esau inquinávit, servúmque fratris réddidit ? nonne esca una, propter quam primogénita véndidit? Samuélem vero nonne per jejúnium orátio largíta est matri ? Quid fortíssimum Samsónem inexpugnábilem réddidit? Nonne jejúnium, cum quo in matris ventre concéptus est? Jejúnium concépit, jejúnium nutrívit, jejúnium virum effécit. Quod sane Angelus matri præcépit, monens, quæcúmque ex vite procéderent, ne attíngeret, non vinum, non síceram bíberet. Jejúnium Prophétas génuit, poténtes confírmat atque róborat.

℟. Qui persequebántur pópulum tuum, Dómine, demersísti eos in profúndum : * Et in colúmna nubis ductor eórum fuísti. ℣. Deduxísti sicut oves pópulum tuum in manu Moysi, et Aaron. Et.

Lectio vj.

Jejunium legislatóres sapiéntes facit : ánimæ óptima custódia, córporis sócius secúrus, fórtibus viris muniméntum et arma, athlétis et certántibus exercitátio. Hoc prætérea tentatiónes propúlsat, ad pietátem armat, cum sobrietáte hábitat, temperántiæ ópifex est : in bellis fortitúdinem affert, in pace quiétem docet; Nazaræum sanctíficat, sacerdótem pérficit : neque enim fas est sine jejúnio sacrifícium attíngere, non solum in mystica nunc et vera Dei adoratióne, sed nec in illa, in qua sacrifícium secúndum legem in fi-

gúra offerebátur. Jejúnium Elíam magnæ visiónis spectatórem fecit: quadragínta namque diérum jejúnio cum ánimam purgásset, in spelúnca méruit, quantum fas est hómini, Deum vidére. Moyses íterum legem accípiens, íterum jejúnia secútus est. Ninivítæ, nisi cum illis et bruta jejunássent, ruínæ minas nequáquam evasíssent. In desérto autem quorúmnam membra cecidérunt? nonne illórum, qui carnes appetivére?

℟. Moyses fámulus Dei jejunávit quadragínta diébus et quadragína tnóctibus: * Ut legem Dómini mererétur accípere. ℣. Ascéndens Moyses in montem Sínai ad Dóminum, fuit ibi quadragínta diébus et quadragínta nóctibus. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 6.

In illo témpore: Abiit Jesus trans mare Galilææ, quod est Tiberíadis: et sequebátur eum multitúdo magna, quia vidébant signa, quæ faciébat super his qui infirmabántur. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 24. *in Joan.*

Miracula, quæ fecit Dóminus noster Jesus Christus, sunt quidem divína ópera, et ad intelligéndum Deum de visibílibus ádmonent humánam mentem. Quia enim ille non est talis substántia, quæ vidéri óculis possit: et mirácula ejus, quibus totum mundum regit, universámque creatúram adminístrat, assiduitáte viluérunt, ita ut pene nemo dignétur atténdere ópera Dei mira et stupénda in quólibet séminis grano: secúndum ipsam suam misericórdiam servávit sibi quædam, quæ fáceret opportúno témpore præter usitátum cursum ordinémque natúræ: ut non majóra, sed insólita vidéndo stupérent, quibus quotidiána vilúerant.

℟. Spléndida facta est fácies Moysi, dum respíceret in eum Dóminus: * Vidéntes senióres claritátem vultus ejus, admirántes timuérunt valde. ℣. Cumque descendísset de monte Sínai, portábat duas tábulas testimónii, ignórans quod cornúta esset fácies ejus ex consórtio sermónis Dei. Vidéntes.

Lectio viij.

Majus enim miráculum est gubernátio totíus mundi, quam saturátio quinque míllium hóminum de quinque pánibus. Et tamen hoc nemo mirátur: illud mirántur hómines,

non quia majus est, sed quia rarum est. Quis enim et nunc pascit univérsum mundum, nisi ille, qui de paucis granis ségetes creat? Fecit ergo quo modo Deus. Unde enim multíplicat de paucis granis ségetes, inde in mánibus suis multiplicávit quinque panes: potéstas enim erat in mánibus Christi. Panes autem illi quinque, quasi sémina erant, non quidem terræ mandáta, sed ab eo, qui terram fecit, multiplicáta.

℟. Ecce mitto Angelum meum, qui præcédat te, et custódiat semper: * Obsérva et audi vocem meam, et inimícus ero inimícis tuis, et affligéntes te affligam: et præcédet te Angelus meus. ℣. Israel, si me audíeris, non erit in te Deus recens, neque adorábis Deum aliénum: ego enim Dóminus. Obsérva.

Lectio ix

Hoc ergo admótum est sénsibus, quo erigerétur mens: et exhíbitum óculis, ubi exercerétur intelléctus: ut invisíbilem Deum per visibília ópera mirarémur, et erécti ad fidem, et purgáti per fidem, étiam ipsum invisíbilem vidére cuperémus, quem de rebus visibílibus invisíbilem noscerémus. Nec tamen súfficit hæc intuéri in miráculis Christi. Interrogémus ipsa miràcula, quid nobis loquántur de Christo: habent enim, si intelligántur, linguam suam. Nam quia ipse Christus Verbum Dei est, étiam factum Verbi, verbum nobis est.

℟. Atténdite, pópule meus, legem meam: * Inclináte aurem vestram in verba oris mei. ℣. Apériam in parábolis os meum: loquar propositiónes ab inítio sæculi. Inclináte. Glória Patri. Inclináte.

Ad Laudes. Añæ.

1. Tunc acceptábis * sacrifícium justítiæ, si avérteris fáciem tuam a peccátis meis. Ps. Miserére mei, cum reliq. 164.

2. Bonum est * speráre in Dómino, quam speráre in princípibus.

3. Benedícat nos Deus, * Deus noster, benedícat nos Deus.

4. Potens es, Dómine, * erípere nos de manu forti: líbera nos, Deus noster.

5. Reges terræ, * et omnes pópuli laudáte Deum.

Capitulum. *Galat.* 4. c

Fratres, Scriptum est: Quóniam Abraham duos fílios hábuit: unum de ancílla, et unum de líbera. Sed qui de ancílla, secúndum carnem natus est: qui autem de líbera, per repromissiónem: quæ sunt per allegoríam dicta.

Hymn. O sol salútis. 169.
℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Benedictus, Aña. Cum sublevásset óculos * Jesus, et vidísset máximam multitúdinem veniéntem ad se, dixit ad Philíppum : Unde emémus panes, ut mandúcent hi ? Hoc autem dicébat tentans eum : ipse enim sciébat quid esset factúrus.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui ex mérito nostræ actiónis afflígimur, tuæ grátiæ consolatióne respirémus. Per Dóminum.

Ad Primam.

Aña. Accépit ergo * Jesus panes, et cum grátias egísset, distríbuit discumbéntibus.

Ad Tertiam.

Aña. De quinque pánibus * et duóbus píscibus satiávit Dóminus quinque míllia hóminum.

Capit. Fratres, Scriptum.
℟. br. Ipse liberávit me * De láqueo venántium. Ipse. ℣. Et a verbo áspero. De. Glória Patri. Ipse. ℣. Scápulis suis obumbrábit tibi. ℟. Et sub pennis ejus sperábis.

Ad Sextam.

Aña. Satiávit Dóminus * quinque míllia hóminum de quinque pánibus et duóbus píscibus.

Capitulum. *Galat.* 4.

LÆTARE stérilis, quæ non paris : erúmpe, et clama, quæ non párturis : quia multi fílii desértæ, magis quam ejus quæ habet virum.

℟. br. Scápulis suis * Obumbrábit tibi. Scápulis. ℣. Et sub pennis ejus sperábis. Obumbrábit. Glória Patri. Scápulis. ℣. Scuto circúmdabit te véritas ejus. ℟. Non timébis a timóre noctúrno.

Ad Nonam.

Aña. Illi ergo * hómines cum vidíssent quod fécerat Jesus signum, intra se dicébant : Quia hic est vere Prophéta, qui ventúrus est in mundum.

Capitulum. *Galat.* 4.

ITAQUE, fratres, non sumus ancíllæ fílii, sed líberæ : qua libertáte Christus nos liberávit.

℟. br. Scuto circúmdabit te * Véritas ejus. Scuto. ℣. Non timébis a timóre noctúrno. Véritas. Glória Patri. Scuto. ℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Dominica. 130.
Capit. Fratres, Scriptum.
Hym. Audi, benígne. 132.
℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat. Aña. Súbiit ergo * in montem Jesus, et ibi sedébat cum discípulis suis.

Deinde Vesp. Defunct.

FERIA SECUNDA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 2. *c*

In illo témpore: Prope erat Pascha Judæórum, et ascéndit Jesus Jerosólymam: et invénit in templo vendéntes boves, et oves, et colúmbas. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 10. *in Joannem.*

Quid audívimus, fratres? Ecce templum illud figúra adhuc erat, et ejécit inde Dóminus omnes qui sua quærébant, qui ad núndinas vénerant. Et quæ ibi vendébant illi? Quæ opus habébant hómines in sacrifíciis illíus témporis. Novit enim cháritas vestra, quod sacrifícia illi pópulo pro ejus carnalitáte, et corde adhuc lapídeo, tália data sunt, quibus tenerétur, ne in idóla deflúeret: et immolábant ibi sacrifícia, boves, oves, et colúmbas. Nostis, quia legístis.

℟. Vos, qui transitúri estis Jordánem, ædificáte altáre Dómino * De lapídibus quos ferrum non tétigit: et offérte super illud holocáusta, et hóstias pacíficas Deo vestro. ℣. Cumque intravéritis terram, quam Dóminus datúrus est vobis, ædificáte ibi altáre Dómino. De.

Lectio ij.

Non ergo magnum peccátum, si hoc vendébant in templo, quod emebátur ut offerrétur in templo: et tamen ejécit inde illos. Quid si ibi ebriósos inveníret, quid fáceret Dóminus, si vendéntes ea quæ lícita sunt, et contra justítiam non sunt (quæ enim honéste emúntur, non illícite vendúntur) éxpulit tamen, et non est passus domum oratiónis fíeri domum negotiatiónis.

℟. Audi, Israel, præcépta Dómini, et ea in corde tuo quasi in libro scribe: * Et dabo tibi terram fluéntem lac et mel. ℣. Obsérva ígitur, et audi vocem meam: et inimícus ero inimícis tuis. Et.

Lectio iij.

Si negotiatiónis domus non debet fíeri domus Dei, potatiónis debet fíeri? Nos autem quando ista dícimus, strident déntibus suis advérsus nos: et consolátur nos Psalmus, quem audístis: Stridérunt in me déntibus suis. Nóvimus et nos audíre unde curémur: etsi ingeminántur flagélla Christo, quia flagellátur sermo

ipsius. Congregáta sunt, inquit, in me flagélla, et nesciébant. Flagellátus est flagéllis Judæórum, flagellátur blasphémiis falsórum Christianórum : multiplicant flagélla Dómino Deo suo, et nésciunt. Faciámus nos, quantum ipse ádjuvat. Ego autem, cum mihi molésti essent, induébam me cilício, et humiliábam in jejúnio ánimam meam.

℟. Sicut fui cum Moyse, ita ero tecum, dicit Dóminus : * Confortáre, et esto robústus : introdúces pópulum meum ad terram lacte et melle manántem. ℣. Noli timére, quóniam tecum sum : ad quæcúmque perréxeris, non dimíttam te, neque derelínquam. Confortáre. Glória Patri. Confortáre.

Ad Benedictus, Aña.

Auférte ista hinc, * dicit Dóminus : et nolíte fácere domum Patris mei, domum negotiatiónis.

Deinde Preces. 63.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut observatiónes sacras ánnua devotióne recoléntes, et córpore tibi placeámus, et mente. Per Dóminum.

Hodie Officium Defunct.

Ad Magnificat, Aña.

Sólvite templum hoc, * dicit Dóminus, et post tríduum reædificábo illud : hoc autem dicébat de templo córporis sui.

Deinde Preces. 135.

Oratio.

DEPRECATIONEM nostram, quæsumus Dómine, benígnus exáudi : et quibus supplicándi præstas afféctum, tríbue defensiónis auxílium. Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 7. *b*

IN illo témpore : Jam die festo mediánte, ascéndit Jesus in templum, et docébat. Et mirabántur Judæi. Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 29. *in Joann.*

ILLE qui latébat, docébat, et palam loquebátur, et non tenebátur. Illud enim ut latéret, erat causa exémpli, hoc potestátis. Sed cum docéret, mirabántur Judæi. Omnes quidem, quantum árbitror, mirabántur, sed non omnes convertebántur. Et unde admirátio? Quia multi nóverant ubi natus, quemádmodum fúerit educátus. Numquam eum víderant lítteras discéntem : audiébant autem de lege disputántem, legis testimónia proferéntem, quæ nemo posset proférre, nisi legísset ; nemo légere, nisi lítteras didicísset : et ídeo

mirabántur. Eórum autem admirátio magistro facta est insinuándæ áltius veritátis occásio.

℟. Quid me quæritis interfícere, hóminem qui vera locútus sum vobis? * Si male locútus sum, testimónium pérhibe de malo : si autem bene, cur me cædis? ℣. Multa bona ópera operátus sum vobis : propter quod opus vultis me occídere? Si male.

Lectio ij.

Ex eórum quippe admiratióne et verbis, dixit Dóminus profúndum áliquid, et diligéntius ínspici et discuti dignum. Quid ergo Dóminus respóndit eis, admirántibus quómodo sciret lítteras, quas non didícerat? Mea, inquit, doctrína non est mea, sed ejus qui misit me. Hæc est profúnditas prima : vidétur enim paucis verbis quasi contrária locútus. Non enim ait : Ista doctrína non est mea : sed, Mea doctrína non est mea. Si non tua, quómodo tua? si tua, quómodo non tua? Tu enim dicis utrúmque : et mea doctrína, et non mea.

℟. Addúxi vos per desértum quadragínta annis ego Dóminus, et non sunt attríta vestiménta vestra : * Manna de cœlo plui vobis : et oblíti estis me, dicit Dóminus. ℣. Ego edúxi vos de terra Ægypti, et de domo servitútis liberávi vos. Manna.

Lectio iij.

Si ergo intueámur diligénter quod ipse in exórdio dicit sanctus Evangelísta : In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum : inde pendet hujus solútio quæstiónis. Quæ est doctrína Patris, nisi Verbum Patris? Ipse ergo Christus doctrína Patris, si Verbum Patris? Sed quia verbum non potest esse nullíus, sed alicújus, et suam doctrínam dixit seípsum, et non suam, quia Patris est Verbum. Quid enim tam tuum, quam tu? et quid tam non tuum, quam tu, si alicújus est, quod es?

℟. Moyses fámulus Dei jejunávit quadragínta diébus et quadragínta nóctibus : * Ut legem Dómini mererétur accípere. ℣. Ascéndens Moyses in montem Sinai ad Dóminum, fuit ibi quadragínta diébus et quadragínta nóctibus. Ut. Glória Patri. Ut.

Ad Benedictus. Aña.

Quid me quæritis * interfícere, hóminem qui vera locútus sum vobis?

Oratio.

Sacræ nobis, quæsumus Dómine, observatiónis jejúnia, et piæ conversatiónis augméntum, et tuæ propitiatiónis contínuum præstent auxílium. Per Dñum.

Ad Magnificat. Ant.

Nemo in eum misit manum: * quia nondum véncrat hora ejus.

Oratio.

Miserere, Dómine, pópulo tuo: et contínuis tribulatiónibus laborántem propítius respiráre concéde. Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

Hodie Psalmi Graduales.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 9.

In illo témpore: Prætériens Jesus vidit hóminem cæcum a nativitáte: et interrogavérunt eum discípuli ejus: Rabbi, quis peccávit hic, aut paréntes ejus, ut cæcus nascerétur? Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Episcopi.

Tract. 44. in Joann.

Ea, quæ fecit Dóminus noster Jesus Christus, stupénda atque miránda, et ópera, et verba sunt: ópera, quia facta sunt; verba, quia signa sunt. Si ergo quid signíficet hoc quod factum est, cogitémus: genus humánum est iste cæcus. Hæc enim cæcitas cóntigit in primo hómine per peccátum, de quo omnes oríginem dúximus, non solum mortis, sed étiam iniquitátis. Si enim cæcitas est infidélitas, et illuminátio fides: quem fidélem, quando venit Christus, invénit? Quandóquidem Apóstolus natus in gente Prophetárum dicit: Fúimus et nos aliquándo natúra fílii iræ, sicut et céteri. Si fílii iræ, fílii vindíctæ, fílii pœnæ, fílii gehénnæ: quómodo natúra, nisi quia peccánte primo hómine, vítium pro natúra inolévit? Si vítium pro natúra inolévit, secúndum mentem omnis homo cæcus natus est.

℟. Spléndida facta. 212.

Lectio ij.

Venit Dóminus: quid fecit? Magnum mystérium commendávit. Expuit in terram, de salíva sua lutum fecit; quia Verbum caro factum est; et inúnxit óculos cæci. Inúnctus erat, et nondum vidébat. Misit illum ad piscínam, quæ vocátur Síloe. Pertínuit autem ad Evangelístam commendáre nobis nomen hujus piscínæ, et ait: Quod interpretátur Missus. Jam quis sit missus agnóscitis. Nisi enim ille fuísset missus, nemo nostrum esset ab iniquitáte dimíssus. Lavit ergo óculos in ea piscína, quæ interpretátur Missus: baptizátus est in Christo. Si ergo quando eum in seípso quodámmodo baptizávit, tunc illuminávit: quando inúnxit, fortásse catechúmenum fecit.

℟. Ecce mitto. 213.

Lectio iij.

Audistis grande mystérium. Intérroga hóminem : Christiánus es ? Respóndet tibi : Non sum. Si pagánus es, aut Judæus? Si autem díxerit, Non sum : adhuc quæris ab eo : Catechúmenus, an fidélis ? Si respónderit tibi : Catechúmenus : inúnctus est, nondum lotus. Sed unde inúnctus? Quære, et respóndet. Quære ab illo, in quem credat ; eo ipso quo catechúmenus est, dicit, In Christum. Ecce modo loquor et fidélibus et catechúmenis Quid dixi de sputo et luto? Quia verbum caro factum est ; hoc catechúmeni áudiunt : sed non eis súfficit ad quod inúncti sunt ; festínent ad lavácrum, si lumen inquírunt.

℟. Atténdite. 213.

Ad Benedictus, Aña.

Rabbi, quid peccávit* homo iste, quod cæcus natus est ? Respóndit Jesus, et dixit : Neque hic peccávit, neque paréntes ejus : sed ut manifeséntur ópera Dei in illo.

Oratio.

Deus, qui et justis præmia meritórum, et peccatóribus per jejúnium véniam præbes : miserére supplícibus tuis ; ut reátus nostri conféssio indulgéntiam váleat percípere delictórum. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Aña.

Ille homo * qui dícitur Jesus, lutum fecit ex sputo, et linívit óculos meos, et modo vídeo.

Oratio.

Pateant aures misericórdiæ tuæ, Dómine, précibus supplicántium : et, ut peténtibus desideráta concédas, fac eos, quæ tibi sunt plácita, postuláre. Per Dñm.

FERIA QUINTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 7.

In illo témpore : Ibat Jesus in civitátem, quæ vocátur Naim : et ibant cum eo discípuli ejus, et turba copiósa. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 5. *Com. in Luc. c.* 7.

Et hic locus ad utrámque redúndat grátiam : et ut cito flecti divínam misericórdiam matris víduæ lamentatióne credámus, ejus præcípue, quæ únici fílii vel labóre, vel morte frangátur ; cui tamen víduæ gravitátis méritum exequiárum turba concíliet : et ut hanc víduam populórum turba septam, plus vidéri esse quam féminam, quæ resurrectiónem únici et adolescéntis fílii suis lácrymis merúerit impetráre : eo quod sancta Ecclésia pópulum juniórem a pompa fúneris, atque a su-

prémis sepúlchri, suárum révocet ad vitam contemplatióne lacrymárum: quæ flere prohibétur eum, cui resurréctio debebátur.

℟. Locútus. 209.

Lectio ij.

Qui quidem mórtuus in lóculo materiálibus quátuor ad sepúlchrum ferebátur eleméntis: sed spem resurgéndi habébat, quia ferebátur in ligno. Quod etsi nobis ante non próderat, tamen posteáquam Jesus id tétigit, profícere cœpit ad vitam: ut esset indício salútem pópulo per crucis patíbulum refundéndam. Audíto ígitur Dei verbo, stetérunt acérbi illi fúneris portitóres, qui corpus humánum letháli fluxu natúræ materiális urgébant. Quid enim áliud, nisi quasi in quodam féretro, hoc est, suprémi fúneris instruménto, jacémus exánimes cum vel ignis immódicæ cupiditátis exæstuat, vel frígidus humor exúndat, vel pigra quadam terréni córporis habitúdine vigor hebetátur animórum, vel concréta noster spíritus labe, puræ lucis vácuus mentem alit? Hi sunt nostri fúneris portitóres.

℟. Stetit Moyses. 210.

Lectio iij.

Sed quamvis supréma mortis spem vitæ omnis aboléverint, et túmulo próxima córpora jáceant defunctórum; verbo tamen Dei jam mórtua resúrgunt cadávera: vox redit, rédditur fílius matri, revocátur a túmulo, erípitur a sepúlchro. Quis iste est túmulus tuus, nisi mali mores? Túmulus tuus perfídia est: sepúlchrum tuum guttur est. Sepúlchrum enim patens est guttur eórum, unde verba mórtua proferúntur. Ab hoc sepúlchro te líberat Christus: ab hoc túmulo surges, si áudias verbum Dei. Et si grave peccátum est, quod pœniténtiæ lácrymis ipse laváre non possis, fleat pro te mater Ecclésia, quæ pro síngulis tamquam pro únicis fíliis vídua mater intérvenit: compátitur enim quodam spiritáli dolóre natúræ, cum suos líberos lethálibus vítiis ad mortem cernit urgéri.

℟. Cantémus. 210.

Ad Benedictus, Aña.

Ibat Jesus * in civitátem, quæ vocátur Naim: et ecce defúnctus efferebátur fílius únicus matris suæ.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, quos jejúnia votíva castígant, ipsa quoque devótio sancta lætíficet; ut terrénis affectibus mitigátis, facílius cœléstia capiámus. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Aña. Prophéta magnus * surréxit in nobis, et quia Deus visitávit plebem suam.

Oratio.

Populi tui, Deus, institútor et rector, peccáta, quibus impugnátur, expélle; ut semper tibi plácitus, et tuo munímine sit secúrus. Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 11.

In illo témpore: Erat quidam languens Lázarus a Bethánia, de castéllo Maríæ, et Marthæ soróris ejus. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 49. *in Joan.*

In superióri lectióne meminístis, quod Dóminus éxiit de mánibus eórum qui lapidáre illum volúerant, et discéssit trans Jordánem, ubi Joánnes baptizábat. Ibi ergo Dómino constitúto, infirmabátur in Bethánia Lázarus: quod castéllum erat próximum Jerosólymis. María autem erat, quæ unxit Dóminum unguénto, et extérsit pedes ejus capíllis suis, cujus frater Lázarus infirmabátur. Misérunt ergo soróres ejus ad eum. Jam intellígimus quo misérunt, ubi erat Jesus: quóniam absens erat, trans Jordánem scílicet. Misérunt ad Dóminum, nuntiántes quod ægrotáret frater eárum, ut si dignarétur, veníret, et eum ab ægritúdine liberáret. Ille dístulit sanáre, ut posset resuscitáre.

℞. In mari viæ. 211.

Lectio ij.

Quid ergo nuntiavérunt soróres ejus? Dómine, ecce quem amas, infirmátur. Non dixérunt, Veni: amánti enim tantúmmodo nuntiándum fuit. Non ausæ sunt dícere, Veni, et sana: non ausæ sunt dícere, Ibi jube, et hic fiet. Cur enim non et istæ, si fides illíus Centuriónis inde laudátur? Ait enim: Non sum dignus ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanábitur puer meus. Nihil horum istæ, sed tantúmmodo: Dómine, ecce quem amas, infirmátur. Súfficit ut nóveris: non enim amas, et déseris.

℞. Qui persequebántur. 211.

Lectio iij.

Dicit áliquis: Quómodo per Lázarum peccátor significabátur, et a Dómino sic amabátur? Audiat eum dicéntem: Non veni vocáre justos, sed peccatóres. Si enim peccatóres Deus non amáret, de cœlo ad terram non descénderet. Audiens autem Jesus, dixit eis: Infírmitas hæc non est ad

mortem, sed pro glória Dei, ut glorificétur Fílius Dei. Talis glorificátio ipsíus, non ipsum auxit, sed nobis prófuit. Hoc est ergo quod ait, Non est ad mortem : quia et ipsa mors non erat ad mortem, sed pótius ad miráculum : quo facto créderent hómines in Christum, et vitárent veram mortem. Sane vidéte, quemádmodum tamquam ex oblíquo Dóminus Deum se dixit : propter quosdam qui negant Fílium Dei Deum esse.

℟. Moyses. 212.

Ad Benedictus, Aña.

Lázarus amícus noster * dormit : eámus, et a somno excitémus eum.

Oratio.

DEUS, qui ineffabílibus mundum rénovas sacraméntis : præsta quæsumus ; ut Ecclésia tua et ætérnis profíciat institútis, et temporálibus non destituátur auxíliis. Per Dóminum.

Hodie Psalmi Pœnit.

Ad Magnificat, Aña.

Dómine, * si fuísses hic, Lázarus non esset mórtuus : ecce jam fœtet quatriduánus in monuménto.

Oratio.

DA nobis, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui infirmitátis nostræ cónscii, de tua virtúte confídimus, sub tua semper pietáte gaudeámus. Per Dóminum.

SABBATO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 8. *b*

IN illo témpore : Locútus est Jesus turbis Judæórum, dicens : Ego sum lux mundi : qui séquitur me, non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 34. *in Joan.*

QUOD ait Dóminus, Ego sum lux mundi ; clarum puto esse eis, qui habent óculos, unde hujus lucis partícipes fiant ; qui autem non habent óculos, nisi in sola carne, mirántur quod dictum est a Dómino Jesu Christo, Ego sum lux mundi. Et forte non desit qui dicat apud semetípsum : Numquid forte Dóminus Christus est sol iste, qui ortu et occásu péragit diem? Non enim defuérunt hærétici, qui ista sensérunt. Manichæi solem istum óculis cárneis visíbilem, expósitum et públicum non tantum homínibus, sed étiam pecòribus ad vidéndum, Christum Dóminum esse putavérunt.

℟. Spléndida. 212.

Lectio ij.

SED cathólicæ Ecclésiæ recta fides ímprobat tale comméntum, et diabólicam doctrínam esse cognóscit : nec solum agnóscit credén-

do, sed in quibus potest, convíncit étiam disputándo. Improbémus itaque hujúsmodi errórem, quem sancta ab inítio anathematizávit Ecclésia. Non arbitrémur Dóminum Jesum Christum hunc esse solem, quem vidémus oríri ab Oriénte, occídere in Occidénte; cujus cúrsui nox succédit, cujus rádii nube obumbrántur: qui certa de loco in locum motióne cómmigrat. Non est hoc Dóminus Christus. Non est Dóminus Christus sol factus sed per quem sol factus est. Omnia enim per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil.

℟. Ecce mitto. 213.

Lectio iij.

EST ergo lux, quæ fecit hanc lucem. Hanc amémus, hanc intellígere cupiámus: ipsam sitiámus, ut ad ipsam duce ipsa aliquándo veniámus: et in illa ita vivámus, ut nunquam omníno moriámur. Ista enim lux est, de qua prophetía olim præmissa, ita in Psalmo cécinit:* Quóniam apud te est fons vitæ, et in lúmine tuo vidébimus lumen. Advértite quid de tali luce antíquus sanctórum hóminum Dei sermo præmíserit. Hómines, inquit, et juménta salvos fácies, Dómine: sicut multiplicáta est misericórdia tua, Deus.

℟. Atténdite. 213.

Ad Benedictus, Ant.

Qui séquitur me, * non ámbulat in ténebris: sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus.

Oratio.

FIAT, Dómine quæsumus, per grátiam tuam fructuósus nostræ devotiónis afféctus; quia tunc nobis próderunt suscépta jejúnia, si tuæ sint plácita pietáti. Per Dóminum.

SABBATO

ANTE DOM. PASSIONIS.

Ad Vesperas, Capitulum.

Fratres: Christus assístens. 229.

Hymnus.

VEXILLA Regis pródeunt,
Fulget Crucis mystérium,
Qua vita mortem pértulit,
Et morte vitam prótulit.
Quæ vulneráta lánceæ
Mucróne diro, críminum
Ut nos laváret sórdibus,
Manávit unda, et sánguine.
Impléta sunt, quæ cóncinit
David fidéli cármine,
Dicéndo natiónibus:
Regnávit a ligno Deus.
Arbor decóra, et fúlgida,
Ornáta Regis púrpura,
Elécta digno stípite
Tam sancta membra tángere.
Beáta cujus bráchiis
Prétium pepéndit sæculi,
Statéra facta córporis,
Tulítque prædam tártari.
O Crux, ave spes única,
Hoc Passiónis témpore,

Piis adáuge grátiam,
Reísque dele crímina.
Te, fons salútis Trínitas,
Colláudet omnis spíritus:
Quibus Crucis victóriam
Largíris, adde præmium.
Amen.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

Ad Magnificat. Ant.

Ego sum, qui testimónium * perhíbeo de me ipso: et testimónium pérhibet de me, qui misit me Pater.

Oratio.

Quæsumus omnípotens Deus, famíliam tuam propítius réspice: ut, te largiénte, regátur in córpore: et, te servánte, custodiátur in mente. Per Dóminum.

Ab hoc Sabbato usque ad Fer. ij. post Oct. Pent. non fiunt commem. consuetæ de Cruce. de S. Maria et aliæ in Psalterio positæ.

Ad Complet.. in ℟. br. non dicitur Glória Patri, in Offic. Feriali, usque ad Feriam v. in Cœna Domini.

DOM. DE PASSIONE.

Ad Matutinum. Invitat.

Hódie si vocem Dómini audiéritis, * Nolíte obduráre corda vestra. Ps. Veníte. 2.

Hoc Invitat. dicitur usque ad Fer. v. in Cœna Domini. etiam in Feriali Officio. In Ps.. Hódie si vocem, omittitur. et repetitur a Choro Invitat.: deinde sequitur, Sicut in exacerbatióne.

In fine hujus Psalmi non dicitur Glória Patri, hoc temp. Passionis, nisi in Festis, sed repetitur Invitat., ut alias, in fine. Quod etiam servatur in ℟℟. ad Matut., et in ℟℟. br. Horarum, ubi similiter repetitur Resp.

Hymnus.

Pange, lingua, gloriósi
Láuream certáminis,
Et super Crucis trophæo
Dic triúmphum nóbilem:
Quáliter Redémptor orbis
Immolátus vícerit.
De Paréntis protoplásti
Fraude Factor cóndolens,
Quando pomi noxiális
In necem morsu ruit:
Ipse lignum tunc notávit,
Damna ligni ut sólveret.
Hoc opus nostræ salútis
Ordo depopóscerat,
Multifórmis proditóris
Ars ut artem fálleret:
Et medélam ferret inde,
Hostis unde læserat.
Quando venit ergo sacri
Plenitúdo témporis,
Missus est ab arce Patris
Natus, orbis Cónditor;
Atque ventre virgináli
Carne amíctus pródiit.
Vagit infans inter arcta
Cónditus præsépia:
Membra pannis involúta
Virgo Mater álligat:
Et Dei manus, pedésque
Stricta cingit fáscia.
Sempitérna sit beátæ

Trinitáti glória,
Æqua Patri, Filióque;
Par decus Paráclito:
Unius, Triníque nomen
Laudet univérsitas. Amen.

Ad Nocturnos omnia ut in Psalterio, cum ℣℣. ut tempore Passionis.

In primo Nocturno.

Incipit liber Jeremíæ Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 1.

VERBA Jeremíæ fílii Helcíæ, de sacerdótibus qui fuérunt in Anathoth, in terra Bénjamin. Quod factum est verbum Dómini ad eum in diébus Josíæ fílii Amon regis Juda, in tertiodécimo anno regni ejus. Et factum est in diébus Jóakim fílii Josíæ regis Juda, usque ad consummatiónem undécimi anni Sedecíæ fílii Josíæ regis Juda, usque ad transmigratiónem Jerúsalem, in mense quinto. Et factum est verbum Dómini ad me, dicens: Priúsquam te formárem in útero, novi te: et ántequam exíres de vulva, sanctificávi te, et Prophétam in Géntibus dedi te. Et dixi: A a a, Dómine Deus: ecce néscio loqui, quia puer ego sum.

℟. Isti sunt dies, quos observáre debétis tempóribus suis: * Quartadécima die ad vésperum Pascha Dómini est: et in quintadécima solemnitátem celebrábitis altíssimo Dómino. ℣. Locútus est Dóminus ad Moysen, dicens: Lóquere fíliis Israel, et dices ad eos. Quartadécima.

Lectio ij.

ET dixit Dóminus ad me: Noli dícere: Puer sum: quóniam ad ómnia, quæ mittam te, ibis: et univérsa, quæcúmque mandávero tibi, loquéris. Ne tímeas a fácie eórum, quia tecum ego sum, ut éruam te, dicit Dóminus. Et misit Dóminus manum suam, et tétigit os meum: et dixit Dóminus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce constítui te hódie super Gentes, et super regna, ut evéllas, et déstruas, et dispérdas, et díssipes, et ædífices, et plantes. Et factum est verbum Dómini ad me, dicens: Quid tu vides Jeremía? Et dixi: Virgam vigilántem ego vídeo. Et dixit Dóminus ad me: Bene vidísti, quia vigilábo ego super verbo meo ut fáciam illud. Et factum est verbum Dómini secúndo ad me, dicens: Quid tu vides? Et dixi: Ollam succénsam ego vídeo, et fáciem ejus a fácie Aquilónis.

℟. Multiplicáti sunt qui tríbulant me, et dicunt: Non est salus illi in Deo ejus. * Exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus. ℣. Nequándo dicat inimícus

meus : Præválui advérsus eum. Exúrge.

Lectio iij.

Et dixit Dóminus ad me ; Ab Aquilóne pandétur malum super omnes habitatóres terræ. Quia ecce ego convocábo omnes cognatiónes regnórum Aquilónis, ait Dóminus : et vénient, et ponent unusquísque sólium suum in intróitu portárum Jerúsalem, et super omnes muros ejus in circúitu, et super univérsas urbes Juda. Et loquar judícia mea cum eis, super omnem malítiam eórum qui dereliquérunt me, et libavérunt diis aliénis, et adoravérunt opus mánuum suárum. Tu ergo accinge lumbos tuos, et surge, et lóquere ad eos ómnia quæ ego præcípio tibi. Ne formídes a fácie eórum : nec enim timére te fáciam vultum eórum. Ego quippe dedi te hódie in civitátem munítam, et in colúmnam férream, et in murum æreum, super omnem terram, régibus Juda, princípibus ejus, et sacerdótibus, et pópulo terræ. Et bellábunt advérsum te, et non prævalébunt : quia ego tecum sum, ait Dóminus, ut líberem te.

℟. Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * Réspice et exáudi me, Dómine Deus meus. ℣. Qui tribulant me, exultábunt si motus fúero : ego autem in misericórdia tua sperábo. Réspice. Usquequo.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 9. *de Quadrag.*

In ómnibus, dilectíssimi, solemnitátibus christiánis, non ignorámus Paschále sacraméntum esse præcípuum : cui condígne et cóngrue suscipiéndo, totíus quidem nos témporis instisúta refórmant : sed devotiónem nostram præséntes vel máxime dies éxigunt, quos illi sublimíssimo divínæ misericórdiæ sacraménto scimus esse contíguos. In quibus mérito a sanctis Apóstolis per doctrínam Spíritus sancti majóra sunt ordináta jejúnia : ut per commúne consórtium crucis Christi, étiam nos áliquid in eo, quod propter nos gessit, agerémus, sicut Apóstolus ait : Si compátimur, et conglorificábimur. Certa atque secúra est expectátio promíssæ beatitúdinis, ubi est participátio Domínicæ passiónis.

℟. Deus meus es tu, ne discédas a me : * Quóniam tribulátio próxima est, et non est qui ádjuvet. ℣. Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me : ad defensiónem meam áspice. Quóniam.

Lectio v.

Nemo est, dilectíssimi, cui per conditiónem témporis societas hujus glóriæ denegétur, tamquam tranquíllitas pacis vácua sit occasióne virtútis. Apóstolus enim prædicat, dicens: Omnes qui pie volunt vívere in Christo, persecutiónem patiéntur: et ídeo nunquam deest tribulátio persecutiónis, si nunquam desit observántia pietátis. Dóminus enim in exhortatiónibus suis dicit: Qui non áccipit crucem suam, et séquitur me, non est me dignus. Nec dubitáre debémus, hanc vocem non solum ad discípulos Christi, sed ad cunctos fidéles, totámque Ecclésiam pertinére, quæ salutáre suum in his, qui áderant, universáliter audiébat.

℟. In te jactátus sum ex útero, de ventre matris meæ Deus meus es tu, ne discédas a me: * Quóniam tribulátio próxima est, et non est qui ádjuvet. ℣. Salva me ex ore leónis, et a córnibus unicórnium humilitátem meam. Quóniam.

Lectio vj.

Sicut ergo totíus est córporis pie vívere, ita totíus est témporis crucem ferre: quæ mérito ferri unicuíque suadétur, quia própriis modis atque mensúris ab unoquóque tolerátur. Unum nomen est persecutiónis, sed non una est causa certáminis: et plus plerúmque perículi est in insidiatóre occúlto, quam in hoste manifésto. Beátus Job, alternántibus bonis ac malis mundi hujus erudítus, pie veracitérque dicébat: Nonne tentátio est vita hóminis super terram? Quóniam non solis dolóribus córporis atque supplíciis ánima fidélis impétitur, verum étiam, salva incolumitáte membrórum, gravi morbo urgétur, si carnis voluptáte mollítur. Sed cum caro concupíscit advérsus spíritum, spíritus autem advérsus carnem: præsídio crucis Christi mens rationális instrúitur: nec cupiditátibus nóxiis illécta conséntit; quóniam continéntiæ clavis, et Dei timóre transfígitur.

℟. In próximo est tribulátio mea, Dómine, et non est qui ádjuvet: ut fódiant manus meas et pedes meos: líbera me de ore leónis, * Ut enárrem nomen tuum frátribus meis. ℣. Erue a frámea, Deus, ánimam meam, et de manu canis únicam meam. Ut. In.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 8. *f*

In illo témpore: Dicébat Jesus turbis Judæórum:

Quis ex vobis árguet me de peccáto? Si veritátem dico vobis, quare non créditis mihi? Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 18. in Evang.

PENSATE, fratres charíssimi, mansuetúdinem Dei. Relaxáre peccáta vénerat, et dicébat: Quis ex vobis árguet me de peccáto? Non dedignátur ex ratióne osténdere se peccatórem non esse, qui ex virtúte divinitátis póterat peccatóres justificáre. Sed terríbile est valde quod súbditur: Qui ex Deo est, verba Dei audit: proptérea vos non audítis, quia ex Deo non estis. Si enim ipse verba Dei audit qui ex Deo est, et audíre verba ejus non potest quisquis ex illo non est: intérroget se unusquísque, si verba Dei in aure cordis pércipit; et intélliget unde sit. Cœléstem pátriam desideráre Véritas jubet, carnis desidéria cónteri, mundi glóriam declináre, aliéna non appétere, própria largíri.

℞. Tota díe contristátus ingrediébar, Dómine: quóniam ánima mea compléta est illusiónibus: * Et vim faciébant, qui quærébant ánimam meam. ℣. Amíci mei et próximi mei advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt: et qui juxta me erant, de longe stetérunt. Et vim.

Lectio viij.

PENSET ergo apud se unusquísque vestrum, si hæc vox Dei in cordis ejus aure convâluit, et quia jam ex Deo sit, agnóscit. Nam sunt nonnúlli, qui præcépta Dei nec aure córporis percípere dignántur. Et sunt nonnúlli, qui hæc quidem córporis aure percípiunt, sed nullo ea mentis desidério complectúntur. Et sunt nonnúlli, qui libénter verba Dei suscípiunt, ita ut étiam in flétibus compungántur, sed post lacrymárum tempus ad iniquitátem rédeunt. Hi profécto verba Dei non áudiunt, qui hæc exercére in ópere contémnunt. Vitam ergo vestram, fratres charíssimi, ante mentis óculos revocáte, et alta consideratióne pertiméscite hoc quod ex ore Veritátis sonat: Proptérea vos non audítis, quia ex Deo non estis.

℞. Ne avértas fáciem tuam a púero tuo, Dómine: * Quóniam tríbulor, velóciter exáudi me. ℣. Inténde ánimæ meæ, et líbera eam: propter inimícos meos éripe me. Quóniam.

Lectio ix.

SED hoc quod de réprobis Véritas lóquitur, ipsi hoc de semetípsis réprobi iníquis suis opéribus

osténdunt : nam séquitur : Respondérunt ígitur Judæi, et dixérunt ei : Nonne bene dícimus nos, quia Samaritánus es tu, et dæmónium habes? Accépta autem tanta contumélia, quid Dóminus respóndeat, audiámus : Ego dæmónium non hábeo, sed honorífico Patrem meum, et vos inhonorástis me. Quia enim Samaritánus intérpretátur custos : et ipse veráciter custos est, de quo Psalmísta ait : Nisi Dóminus custodíerit civitátem, in vanum vígilant qui custódiunt eam : et cui per Isaíam dícitur : Custos quid de nocte? custos quid de nocte? respondére nóluit Dóminus : Samaritánus non sum, sed, Ego dæmónium non hábeo. Duo quippe ei illáta fuérunt : unum negávit, áliud tacéndo consénsit.

℟. Quis dabit cápiti meo aquam, et óculis meis fontem lacrymárum, et plorábo die ac nocte? quia frater propínquus supplantávit me: * Et omnis amícus fraudulénter incéssit in me. ℣. Fiant viæ eórum ténebræ et lúbricum : et Angelus Dómini pérsequens eos. Et. Quis.

Ad Laudes. Ant.

1. Vide, Dómine, * afflictiónem meam, quóniam eréctus est inimícus meus. Ps. Miserére, cum reliq. 164.

2. In tribulatióne * invocávi Dóminum, et exaudívit me in latitúdine.

3. Judicásti, Dómine, * causam ánimæ meæ, defénsor vitæ meæ, Dómine Deus meus.

4. Pópule meus, * quid feci tibi, aut quid moléstus fui? résponde mihi.

5. Numquid rédditur * pro bono malum, quia fodérunt fóveam ánimæ meæ?

Capitulum. *Hebr.* 9. c

FRATRES, Christus assístens Póntifex futurórum bonórum, per ámplius et perféctius tabernáculum non manufáctum, id est, non hujus creatiónis : neque per sánguinem hircórum aut vitulórum, sed per próprium sánguinem, introívit semel in sancta, ætérna redemptióne invénta.

Hymnus.

LUSTRA sex qui jam perégit,
Tempus implens córporis,
Sponte líbera Redémptor
Passióni déditus,
Agnus in Crucis levátur
Immolándus stípite.
Felle potus ecce languet;
Spina, clavi, láncea
Mite corpus perforárunt :
Unda manat, et cruor :
Terra, pontus, astra, mundus,
Quo lavántur flúmine!
Crux fidélis, inter omnes
Arbor una nóbilis :

Silva talem nulla profert
Fronde, flore, gérmine :
Dulce ferrum, dulce lignum,
Dulce pondus sústinent.
Flecte ramos, arbor alta,
Tensa laxa víscera,
Et rigor lentéscat ille,
Quem dedit natívitas;
Et supérni membra Regis
Tende miti stípite.
Sola digna tu fuísti
Ferre mundi víctimam ;
Atque portum præparáre
Arca mundo náufrago,
Quam sacer cruor perúnxit,
Fusus Agni córpore.
Sempitérna sit beátæ
Trinitáti glória ;
Æqua Patri, Filióque ;
Par decus Paráclito :
Unius triníque nomen
Laudet univérsitas. Amen.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

Ad Benedictus. Aña.

Dicébat Jesus * turbis Judæórum, et princípibus sacerdótum : Qui ex Deo est, verba Dei audit : proptérea vos non audítis, quia ex Deo non estis.

Oratio.

Quæsumus omnípotens Deus, famíliam tuam propítius réspice : ut, te largiénte, regátur in córpore, et te servánte custodiátur in mente. Per Dóminum.

Ad Primam Aña.

Ego * dæmónium non hábeo, sed honorífico Patrem meum, dicit Dóminus.

℟. br. Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Christe. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. Miserére nobis. Repetitur. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Sic dicitur in Dom. et Feriis usque ad Feriam v. in Cœna Domini exclusive.

Ad Absolut. Capit., Lect. br., Fáciem, ut in Psalt. 31.

Ad Tertiam, Aña.

Ego * glóriam meam non quæro : est qui quærat, et júdicet.

Capit. Fratres, Christus.

℟. br. Erue a frámea, * Deus, ánimam meam. Erue. ℣. Et de manu canis únicam meam. Deus. Erue. ℣. De ore leónis líbera me, Dómine. ℟. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Ad Sextam. Aña.

Amen amen dico vobis : * si quis sermónem meum serváverit, mortem non gustábit in ætérnum.

Capitulum. *Hebr.* 9. c

Si enim sanguis hircórum et taurórum, et cinis vítulæ aspérsus, inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis : quanto magis sanguis Christi, qui per Spíritum sanctum semetípsum óbtulit immaculátum Deo,

emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviéndum Deo vivénti? ℟. br. De ore leónis * Líbera me, Dómine. De ore. ℣. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam. Líbera. De ore. ℣. Ne perdas cum impiis, Deus, ánimam meam. ℟. Et cum viris sánguinum vitam meam.

Ad Nonam. Aña.

Tulérunt lápides Judæi * ut jácerent in eum: Jesus autem abscóndit se, et exívit de templo.

Capitulum. *Hebr.* 9. *d*

Et ideo novi Testaménti mediátor est, ut morte intercedénte, in redemptiónem eárum prævaricatiónum quæ erant sub prióri testaménto, repromissiónem accípiant, qui vocáti sunt ætérnæ hæreditátis, in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. br. Ne perdas cum ímpiis,* Deus, ánimam meam. Ne. ℣. Et cum viris sánguinum vitam meam. Deus. Ne. ℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

Ad Vésperas, Añæ. et Psalmi de Dominica. 130.

Capit. Fratres, Christus, ut supra. 229.

Hymnus. Vexílla, ut supra. 223.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

Ad Magnificat. Aña.

Abraham pater vester * exultávit ut vidéret diem meum: vidit, et gavísus est.

Hymni, ℣℣. et ℟℟. br. supradicta dicuntur etiam in Dom. Palmarum et in feriali Officio usque ad Feriam iv. majoris Hebd.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

Invitat. Hódie, et Hymnus. Pange lingua. 224.

Añæ et Psalmi hujus Fer. 49. cum ℣. ut temp. Passionis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 7. *c*

In illo témpore: Misérunt príncipes et Pharisæi minístros, ut apprehénderent Jesum. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 31. *in Joann.*

Quomodo apprehénderent adhuc noléntem? Quia ergo non póterant apprehéndere noléntem, missi sunt ut adírent docéntem. Quid docéntem? Dicit ergo Jesus: Adhuc módicum tempus vobíscum sum. Quod modo vultis fácere, factúri estis, sed non modo, quia modo nolo. Quare adhuc modo nolo? Quia adhuc módicum tempus vobíscum sum, et tunc vado ad eum qui me misit. Implére débeo dispen-

satiónem meam, et sic perveníre ad passiónem meam. ℟. Deus meus, éripe me de manu peccatóris, et de manu contra legem agéntis, et iníqui : * Quóniam tu es patiéntia mea. ℣. Deus meus, ne elongéris a me : Deus meus, in auxílium meum réspice. Quóniam.

Lectio ij.

QUÆRETIS me, et non inveniétis, et ubi sum ego, vos non potéstis veníre. Hic jam resurrectiónem suam prædíxit : noluérunt enim agnóscere præséntem, et póstea quæsiérunt, cum vidérent in eum multitúdinem jam credéntem. Magna enim signa facta sunt, étiam cum Dóminus resurréxit, et ascéndit in cœlum. Tunc per discípulos facta sunt magna : sed ille per illos, qui et per seípsum. Ipse quippe illis díxerat : Sine me nihil potéstis fácere. Quando claudus ille, qui sedébat ad portam, ad vocem Petri surréxit, et suis pédibus ambulávit, ita ut hómines miraréntur, sic eos allocútus est Petrus, quia non in sua potestáte ista fecit, sed in virtúte illíus, quem ipsi occidérunt. Multi compúncti dixérunt : Quid faciémus? ℟. Qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum, dicéntes : Deus derelíquit eum : * Persequímini et comprehéndite eum : quia non est qui líberet eum : Deus meus, ne elongéris a me : Deus meus, in adjutórium meum inténde. ℣. Omnes inimíci mei advérsum me cogitábant mala mihi : verbum iníquum mandavérunt advérsum me, dicéntes. Persequímini.

Lectio iij.

VIDERUNT enim se ingénti crímine impietátis astríctos, quando illum occidérunt, quem venerári et adoráre debuérunt : et hoc putábant esse inexpiábile. Magnum enim fácinus erat, cujus considerátio illos fáceret desperáre : sed non debébant desperáre, pro quibus in cruce pendens Dóminus est dignátus oráre. Díxerat enim : Pater, ignósce illis, quia nésciunt quid fáciunt. Vidébat quosdam suos inter multos aliénos : illis jam petébat véniam, a quibus adhuc accipiébat injúriam. Non enim attendébat quod ab ipsis moriebátur, sed quia pro ipsis moriebátur.

℟. Pacífice loquebántur mihi inimíci mei, et in ira moléstí erant mihi : * Vidísti Dómine, ne síleas, ne discédas a me. ℣. Ego autem cum mihi moléstí essent, induébam me cilício, et humiliábam in jejúnio ánimam meam. Vidísti. Pacífice.

Ad Laudes, Añæ et Psalmi de Psalterio. 60.

Capitulum. *Jerem.* 11. *d*

VENITE, mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámplius.

Hymnus. Lustra sex. 229.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

Ad Benedictus. Aña.

In die magno * festivitátis stabat Jesus, et clamábat dicens : Si quis sitit, véniat ad me, et bibat.

Deinde Preces. 63.

Oratio.

SANCTIFICA, quæsumus Dómine, nostra jejúnia : et cunctárum nobis indulgéntiam propítius largíre culpárum. Per Dóminum.

Hodie Officium Defunct.

Ad Horas, omnia ut in feriali Officio tempore Passionis, in Psalterio.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Psalterio. 134.

Capit. *Jerem.* 11. *d*

TU autem, Dómine Sábaoth, qui júdicas juste, et probas renes et corda, vídeam ultiónem tuam ex eis : tibi enim revelávi causam meam, Dómine Deus meus.

Hymn. Vexilla Regis. 223.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

Ad Magnificat, Aña.

Si quis sitit,* véniat ad me, et bibat; et de ventre ejus fluent aquæ vivæ, dicit Dóminus.

Deinde Preces. 135.

Oratio.

DA, quæsumus Dómine, pópulo tuo salútem mentis et córporis : ut bonis opéribus inhæréndo, tua semper mereátur protectióne deféndi. Per Dóminum.

Capitula prædicta dicuntur in feriali Officio usque ad Fer. iv. majoris Hebdom. Añæ vero per Horas usque ad Dom. in Palmis.

FERIA TERTIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 7.

IN illo témpore : Ambulábat Jesus in Galilæam : non enim volébat in Judæam ambuláre, quia quærébant eum Judæi interfícere. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.

Tract. 28. *in Joannem.*

IN isto Evangélii capítulo, fratres, Dóminus noster Jesus Christus secúndum hóminem se plúrimum commendávit fídei nostræ. Etenim semper hoc egit et dictis et factis suis, ut Deus credátur et homo : Deus qui nos fecit, homo qui nos quæsívit : Deus cum Patre semper, homo nobíscum ex témpore. Non enim quære-

ret quem fécerat, nisi fieret ipse quod fécerat. Verum hoc mementóte, et de córdibus vestris nolíte dimíttere, sic esse Christum hóminem factum, ut non destíterit Deus esse. Manens Deus accépit hóminem, qui fecit hóminem.

℞. Adjútor et suscéptor meus es tu, Dómine : et in verbum tuum sperávi. * Declináte a me malígni : et scrutábor mandáta Dei mei. ℣. Iníquos ódio hábui, et legem tuam diléxi. Declináte.

Lectio ij.

QUANDO ergo látuit ut homo, non poténtiam perdidísse putándus est, sed exémplum infirmitáti præbuísse. Ille enim quando vóluit, deténtus est : quando vóluit, occísus est. Sed quóniam futúra erant membra ejus, id est, fidéles ejus, qui non habérent illam potestátem, quam habébat ipse Deus noster, quod latébat, quod se, tamquam ne occiderétur, occultábat ; hoc indicábat factúra esse membra sua, in quibus útique membris suis ipse erat.

℞. Docébo iníquos vias tuas, et ímpii ad te converténtur. * Líbera me de sanguínibus, Deus Deus salútis meæ. ℣. Dómine, lábia mea apéries : et os meum annnuntiábit laudem tuam. Líbera.

Lectio iij.

NON enim Christus in cápite, et non in córpore : sed Christus totus in cápite, et in córpore. Quod ergo membra ejus, ipse : quod autem ipse, non contínuo membra ejus. Nam si non ipsi essent membra ejus, non díceret Saulo : Quid me perséqueris? Non enim Saulus ipsum, sed membra ejus, id est, fidéles ejus, in terra persequebátur. Nóluit tamen dícere sanctos meos, servos meos, postrémo honorabílius, fratres meos ; sed me, hoc est, membra mea, quibus ego sum caput.

℞. Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam, et cum viris sánguinum vitam meam : * Rédime me, Dómine. ℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo, a viro iníquo líbera me. Rédime. Ne.

Ad Benedictus, Aña.

Tempus meum * nondum advénit, tempus autem vestrum semper est parátum.

Oratio.

NOSTRA tibi, Dómine, quæsumus, sint accépta jejúnia : quæ nos et expiándo, grátia tua dignos effíciant, et ad remédia perdúcant ætérna. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.

Vos ascéndite * ad diem festum hunc : ego autem non ascéndam, quia tempus meum nondum advénit.

Oratio.

DA, nobis, quæsumus Dómine, perseverántem in tua voluntáte famulátum: ut in diébus nostris et mérito et número pópulus tibi sérviens augeátur. Per Dñum.

FERIA QUARTA.

Hodie Psalmi Graduales.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 10. *d*

IN illo témpore: Facta sunt encænia in Jerosólymis, et hiems erat. Et ambulábat Jesus in templo, in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 48. in Joannem.

ENCÆNIA festívitas erat dedicatiónis templi. Græce enim cænon dícitur novum. Quandocúmque novum áliquid fúerit dedicátum, encænia vocántur. Jam et usus habet hoc verbum. Si quis nova túnica induátur, encæniáre dícitur. Illum enim diem, quo templum dedicátum est, Judæi solémniter celebrábant: ipse dies festus agebátur, cum ea quæ lecta sunt, locútus est Dóminus.

℟. Tota die ut in iij. Noct. Dom. præc. 228.

Lectio ij.

HIEMS erat, et ambulábat Jesus in templo, in pórticu Salomónis. Circumdedérunt ergo eum Judæi, et dicébant ei: Quóúsque ánimam nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palam. Non veritátem desiderábant, sed calúmniam præparábant. Hiems erat, et frígidi erant: ad illum enim divínum ignem accédere pigri erant. Si accédere est crédere: qui credit, accédit: qui negat, recédit. Non movétur ánima pédibus, sed affectibus.

℟. Ne avértas. 228.

Lectio iij.

FRIGUERANT diligéndi charitáte, et ardébant nocéndi cupiditáte. Longe áberant, et ibi erant: non accedébant credéndo, et premébant persequéndo. Quærébant audíre a Dómino, Ego sum Christus: et fortásse de Christo secúndum hóminem sapiébant. Prædicavérunt enim Prophétæ Christum: sed divinitátem Christi et in Prophétis et in ipso Evangélio nec hærétici intélligunt: quanto minus Judæi, quámdiu velámen est super cor eórum?

℟. Quis dabit. 229.

Ad Benedictus, Aña.

Oves meæ * vocem meam áudiunt, et ego Dóminus agnósco eas.

Oratio.

SANCTIFICATO hoc jejúnio, Deus, tuórum corda fidélium miserátor illústra: et quibus devotiónis præstas

afféctum, præbe supplicántibus pium benígnus audítum. Per Dóminum.

Ad Magníficat, Ant.

Multa bona ópera * operátus sum vobis : propter quod opus vultis me occídere?

Oratio.

Adesto supplicatiónibus nostris, omnípotens Deus: et quibus fidúciam sperándæ pietátis indúlges, consuétæ misericórdiæ tríbue benígnus efféctum. Per Dñum.

FERIA QUINTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 7. *f*

In illo témpore : Rogábat Jesum quidam de Pharisæis ut manducáret cum illo. Et ingréssus domum Pharisæi, discúbuit. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ. *Hom.* 33. *in Evang.*

Cogitanti mihi de Maríæ Magdalénæ pœniténtia, flere magis libet, quam áliquid dícere. Cujus enim vel sáxeum pectus illæ hujus peccatrícis lácrymæ ad exémplum, pœniténdi non emólliant ? Considerávit namque quid fecit, et nóluit moderári quid fáceret. Super conviviántes ingréssa est, non jussa venit, inter épulas lácrymas óbtulit. Díscite quo dolóre ardet, quæ flere et inter épulas non erubéscit.

℟. Deus meus, éripe me de manu peccatóris, et de manu contra legem agéntis et iníqui : * Quóniam tu es patiéntia mea. ℣. Deus meus, ne elongéris a me : Deus meus, in auxílium meum réspice. Quóniam.

Lectio ij.

Hanc vero, quam Lucas peccatrícem mulíerem, Joánnes Maríam nóminat, illam esse Maríam crédimus, de qua Marcus septem dæmónia ejécta fuísse testátur. Et quid per septem dæmónia, nisi univérsa vítia designántur? Quia enim septem diébus omne tempus comprehénditur, recte septenário número univérsitas figurátur. Septem ergo dæmónia María hábuit, quæ univérsis vitiis plena fuit. ℟. Multiplicáti. 225.

Lectio iij.

Sed ecce quia turpitúdinis suæ máculas aspéxit, lavánda ad fontem misericórdiæ cucúrrit, convivántes non erúbuit. Nam quia semetípsam gráviter erubescébat intus, nihil esse crédidit, quod verecundarétur foris. Quid ergo mirámur, fratres? Maríam veniéntem, an Dóminum suscipiéntem? Suscipiéntem dicam, an trahéntem? Sed mélius trahéntem dicam et suscipiéntem : quia nimírum ipse eam per misericórdiam tra-

xit intus, qui per mansuetúdinem suscépit foris.
℟. Usquequo. 226.

Ad Benedictus, Aña.
Magíster dicit : * Tempus meum prope est, apud te fácio Pascha cum discípulis meis.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut dígnitas conditiónis humánæ per immoderántiam sauciáta, medicinális parsimóniæ stúdio reformétur. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Aña.
Desidério desiderávi * hoc Pascha manducáre vobíscum, ántequam pátiar.

Oratio.

ESTO, quæsumus Dómine, propítius plebi tuæ : ut, quæ tibi non placent, respuéntes, tuórum pótius repleántur delectatiónibus mandatórum. Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 11. *f*

IN illo témpore : Collegérunt Pontífices et Pharisæi concílium advérsus Jesum, et dicébant : Quid fácimus, quia hic homo multa signa facit? Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Episcopi.

Tract. 49. *in Joann.*

PONTIFICES et Pharisæi sibi consulébant : nec tamen dicébant, Credámus. Plus enim pérditi hómines cogitábant quómodo nocérent, ut pérderent, quam quómodo sibi consúlerent, ne perírent: et tamen timébant, et quasi consulébant. Dicébant enim : Quid fácimus, quia hic homo multa signa facit? Si dimíttimus eum sic, omnes credent in eum ; et vénient Románi, et tollent nostrum locum, et gentem. Temporália pérdere timuérunt, et vitam ætérnam non cogitavérunt, ac sic utrúmque amisérunt.
℟. Deus meus. 226.

Lectio ij.

NAM et Románi post Dómini passiónem et glorificatiónem tulérunt eis et locum, et gentem, expugnándo, et transferéndo : et illud eos séquitur, quod álibi dictum est : Fílii autem regni hujus ibunt in ténebras exterióres. Hoc autem timuérunt, ne si omnes in Christum créderent, nemo remanéret, qui advérsus Romános civitátem Dei templúmque defénderet : quóniam contra ipsum templum, et contra suas patérnas leges doctrínam Christi esse sentiébant.
℟. In te. 227.

Lectio iij.

UNUS autem ex ipsis Cáiphas, cum esset Póntifex anni illíus, dixit eis : Vos

nescítis quidquam, nec cogitátis quia éxpedit vobis ut unus moriátur homo pro pópulo, et non tota gens péreat. Hoc autem a semetípso non dixit; sed cum esset Póntifex anni illíus, prophetávit. Hic docémur, étiam hómines malos prophetíæ spíritu futúra prædícere: quod tamen Evangelísta divíno tríbuit sacraménto, quia Póntifex fuit, id est, summus sacérdos.

℟. In próximo. 227.

Ad Benedictus, Aña.

Appropinquábat * autem dies festus Judæórum: et quærébant príncipes sacerdótum quómodo Jesum interfícerent, sed timébant plebem.

Oratio.

CORDIBUS nostris, quæsumus Dómine, grátiam tuam benígnus infúnde: ut peccáta nostra castigatióne voluntária cohibéntes, temporáliter pótius macerémur, quam supplíciis deputémur ætérnis. Per Dóminum.

Hodie Psalmi Pœnit.

Ad Magnificat, Aña.

Príncipes sacerdótum * concílium fecérunt ut Jesum occíderent; dicébant autem: Non in die festo, ne forte tumúltus fíeret in pópulo.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui protectiónis tuæ grátiam quærimus, liberáti a malis ómnibus, secúra tibi mente serviámus. Per Dóminum.

SABBATO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 12.

IN illo témpore: Cogitavérunt príncipes sacerdótum, ut et Lázarum interfícerent: quia multi propter illum abíbant ex Judæis, et credébant in Jesum. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 50. *in Joann.*

VISO Lázaro resuscitáto, quia tantum miráculum Dómini tanta erat evidéntia diffamátum, tanta manifestatióne declarátum, ut non possent vel occultáre quod factum est, vel negáre: quid invenérunt, vidéte. Cogitavérunt autem príncipes sacerdótum ut et Lázarum interfícerent. O stulta cogitátio, et cæca sævítia! Dóminus Christus qui suscitáre pótuit mórtuum, non posset occísum? Quando Lázaro inferebátis necem, numquid auferebátis Dómino potestátem? Si áliud vobis vidétur mórtuus, áliud occísus: ecce Dóminus utrúmque fecit, et Lázarum mórtuum, et seípsum suscitávit occísum.

℟. Tota die. 228.

Lectio ij. *Tract.* 51.

In crástinum autem turba multa, quæ vénerat ad diem festum, cum audíssent quia venit Jesus Jerosólymam, accepérunt ramos palmárum, et processérunt óbviam ei, et clamábant: Hosánna, benedíctus qui venit in nómine Dómini, Rex Israel. Rami palmárum laudes sunt, significántes victóriam: quia erat Dóminus mortem moriéndo superatúrus, et trophæo crucis de diábolo mortis príncipe triumphatúrus. Vox autem obsecrántis est, Hosánna, sicut nonnúlli dicunt, qui hebræam linguam novérunt, magis affectum índicans, quam rem áliquam signíficans, sicut sunt in lingua latína, quas interjectiónes vocant: velut cum doléntes dícimus, heu, vel cum delectámur, vah dícimus.

℟. Ne avértas. 228.

Lectio iij.

Has ei laudes turba dicébat: Hosánna, benedíctus qui venit in nómine Dómini, Rex Israel. Quam crucem mentis invidéntia príncipum Judæórum pérpeti potúerat, quando regem suum Christum tanta multitúdo clamábat? Sed quid fuit Dómino Regem esse Israel? Quid magnum fuit Regi sæculórum, Regem fíeri hóminum? Non enim Rex Israel Christus ad exigéndum tribútum, vel exércitum ferro armándum, hostésque visibíliter debellándos: sed Rex Israel, quod mentes regat, quod in ætérnum cónsulat, quod in regnum cœlórum credéntes, sperántes, amantésque perdúcat.

℟. Quis dabit. 229.

Ad Benedictus, Aña.

Claríﬁca me, Pater, * apud temetípsum claritáte, quam hábui priúsquam mundus fíeret.

Oratio.

Profíciat, quæsumus Dómine, plebs tibi dicáta piæ devotiónis affectu: ut sacris actiónibus erudíta, quanto majestáti tuæ fit grátior, tanto donis potióribus augeátur. Per Dóminum.

Ad Vesp. Capit. *Philip.* 2.

Fratres, Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo: sed semetípsum exinanívit formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo.

Hymn. Vexílla Regis. 223.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

Ad Magnificat, Aña.

Pater juste, * mundus te non

cognóvit : ego autem novi te, quia tu me misísti.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, qui humáno géneri, ad imitándum humilitátis exémplum, Salvatórem nostrum carnem súmere, et crucem subire fecísti : concéde propítius; ut et patiéntiæ ipsíus habére documénta, et resurrectiónis consórtia mereámur. Per eúmdem Dóminum.

DOMINICA IN PALMIS.

Ad Matutinum, Invitat. Hódie. Hymnus. Pange lingua. 224.

Ad Noct. omnia ut in Psalt. cum ℣℣. ut temp. Pass.

In primo Nocturno.

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 2. *c*

Obstupescite cœli super hoc, et portæ ejus desolámini veheménter, dicit Dóminus. Duo enim mala fecit pópulus meus : Me dereliquérunt fontem aquæ vivæ, et fodérunt sibi cistérnas, cistérnas dissipátas, quæ continére non valent aquas. Numquid servus est Israel, aut vernáculus? quare ergo factus est in prædam? Super eum rugiérunt leónes, et dedérunt vocem suam, posuérunt terram ejus in solitúdinem : civitátes ejus exústæ sunt, et non est qui hábitet in eis. Fílii quoque Mémpheos et Taphnes constupravérunt te usque ad vérticem. Numquid non istud factum est tibi, quia dereliquísti Dóminum Deum tuum eo témpore, quo ducébat te per viam? ℟. In die qua invocávi te, Dómine, dixísti : Noli timére : * Judicásti causam meam, et liberásti me, Dómine Deus meus. ℣. In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, quia exaudísti me. Judicásti.

Lectio ij.

Et nunc quid tibi vis in via Ægypti, ut bibas aquam túrbidam? et quid tibi cum via Assyriórum, ut bibas aquam flúminis? Arguet te malítia tua, et avérsio tua increpábit te. Scito, et vide, quia malum et amárum est reliquísse te Dóminum Deum tuum, et non esse timórem mei apud te, dicit Dóminus Deus exercítuum. A sæculo confregísti jugum meum, rupísti víncula mea, et dixísti : Non sérviam. In omni enim colle sublími, et sub omni ligno frondóso, tu prosternebáris méretrix. Ego autem plantávi te víneam eléctam, omne semen verum : quómodo ergo convérsa es mihi in pravum vínea aliéna? Si láveris te nitro, et multiplicáveris tibi herbam borith, maculáta es in iniquitáte tua coram me, dicit Dóminus Deus. ℟. Fratres mei elongavé-

runt se a me : et noti mei * Quasi alieni recessérunt a me. ℣. Dereliquérunt me próximi mei, et qui me novérunt. Quasi.

Lectio iij

QUID vultis mecum judício conténdere? omnes dereliquístis me, dicit Dóminus. Frustra percússi fílios vestros, disciplínam non recepérunt : devorávit gládius vester Prophétas vestros, quasi leo vastátor generátio vestra. Vidéte verbum Dómini : Numquid solitúdo factus sum Israéli, aut terra serótina? Quare ergo dixit pópulus meus : Recéssimus, non veniémus ultra ad te? Numquid obliviscétur virgo ornaménti sui, aut sponsa fásciæ pectorális suæ? pópulus vero meus oblítus est mei diébus innúmeris.

℟. Atténde, Dómine, ad me, et audi voces adversariórum meórum : * Numquid rédditur pro bono malum, quia fodérunt fóveam ánimæ meæ : ℣. Recordáre quod stéterim in conspéctu tuo, ut lóquerer pro eis bonum, et avérterem indignatiónem tuam ab eis. Numquid. Atténde.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv

Serm. 11. de Pass. Dom.

DESIDERATA nobis, dilectíssimi, et univérso optábilis mundo adest festívitas Domínicæ passiónis, quæ nos inter exultatiónes spiritálium gaudiórum silére non pátitur. Quia etsi diffícile est, de eádem solemnitáte sæpius digne aptéque dissérere, non est tamen líberum sacerdóti in tanto divínæ misericórdiæ sacraménto fidélibus pópulis subtráhere sermónis offícium : cum ipsa matéria ex eo quod est ineffábilis, fandi tríbuat facultátem : nec possit defícere quod dicátur, dum nunquam potest satis esse quod dícitur. Succúmbat ergo humána infírmitas glóriæ Dei, et in explicándis opéribus misericórdiæ ejus, ímparem se semper invéniat. Laborémus sensu, hæreámus ingénio, deficiámus elóquio : bonum est ut nobis parum sit, quod étiam recte de Dómini majestáte sentímus.

℟. Conclúsit vias meas inimícus, insidiátor factus est mihi sicut leo in abscóndito, replévit et inebriávit me amaritúdine : deduxérunt in lacum mortis vitam meam, et posuérunt lápidem contra me. * Vide, Dómine, iniquitátes illórum : et júdica causam ánimæ meæ, defénsor vitæ meæ. ℣. Factus sum in derísum omni pópulo meo, cánticum eórum tota die. Vide.

Lectio v.

DICENTE enim Prophéta : Quærite Dóminum, et confirmámini, quærite fáciem ejus semper : némini præsuméndum est, quod totum quod quærit, invénerit, ne désinat propinquáre, qui cessárit accédere. Quid autem inter ómnia ópera Dei, in quibus humánæ admiratiónis fatigátur inténtio, ita contemplatiónem mentis nostræ et obléctat et súperat, sicut pássio Salvatóris? Qui ut humánum genus vínculis mortíferæ prævaricatiónis absólveret, et sæviénti diábolo poténtiam suæ majestátis occúluit, et infirmitátem nostræ humilitátis objécit. Si enim crudélis et supérbus inimícus consílium misericórdiæ Dei nosse potuísset, Judæórum ánimos mansuetúdine pótius temperáre, quam injústis ódiis studuísset accéndere : ne ómnium captivórum amítteret servitútem, dum nihil sibi debéntis perséquitur libertátem.

℟. Salvum me fac, Deus, quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam : ne avértas fáciem tuam a me : * Quóniam tríbulor, exáudi me, Dómine Deus meus. ℣. Inténde ánimæ meæ, et líbera eam : propter inimícos meos éripe me. Quóniam.

Lectio vj.

FEFELLIT ergo illum malígnitas sua : íntulit supplícium Fílio Dei, quod cunctis fíliis hóminum in remédium verterétur. Fudit sánguinem justum, qui reconciliándo mundo et prétium esset, et póculum. Suscépit Dóminus, quod secúndum propósitum suæ voluntátis elégit. Admísit in se ímpias manus furéntium : quæ dum próprio incúmbunt scéleri, famulátæ sunt Redemptóri. Cujus étiam circa interfectóres suos tanta erat pietátis afféctio, ut de cruce súpplicans Patri, non se vindicári, sed illis postuláret ignósci.

℟. Noli esse mihi, Dómine, aliénus : parce mihi in die mala : Confundántur omnes qui me persequúntur, * Et non confúndar ego. ℣. Confundántur omnes inimíci mei, qui quærunt ánimam meam. Et. Noli.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 21.

IN illo témpore : Cum appropinquásset Jesus Jerosólymis, et venísset Béthphage ad montem Olivéti : tunc misit duos discípulos, dicens eis. Et réliqua.

Homilía S. Ambrósii Episc.

Lib. 9. in Lucam.

PULCHRE, relíctis Judæis, habitatúrus in afféctibus

Géntium, templum Dóminus ascéndit. Hoc enim templum est verum, in quo non in líttera, sed in spíritu Dóminus adorátur. Hoc Dei templum est, quod fídei séries, non lápidum structúra fundávit. Deserúntur ergo qui óderant: eligúntur qui amatúri erant. Et ídeo ad montem venit Olivéti, ut novéllas óleas in sublími virtúte plantáret, quarum mater est illa, quæ sursum est, Jerúsalem. In hoc monte est ille cœléstis agrícola: ut plantáti omnes in domo Dei, possint virítim dícere: Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dómini.

℟. Dóminus mecum est tamquam bellátor fortis: proptérea persecúti sunt me, et intellígere non potuérunt: Dómine, probas renes et corda: * Tibi revelávi causam meam. ℣. Vidísti, Dómine, iniquitátes eórum advérsum me: júdica judícium meum. Tibi.

Lectio viij.

Et fortásse ipse mons Christus est. Quis enim álius tales fructus ferret oleárum, non curvescéntium ubertáte baccárum, sed spíritus plenitúdine Géntium fœcundárum? Ipse est, per quem ascéndimus, et ad quem ascéndimus. Ipse est jánua, ipse est via, qui aperítur, et qui áperit: qui pulsátur ab ingrediéntibus, et ab eméritis adorátur. Ergo in castéllo erat, et ligátus erat pullus cum ásina: non póterat solvi nisi jussu Dómini. Solvit eum manus Apostólica. Talis actus, talis vita, talis grátia. Esto talis et tu, ut possis ligátos sólvere.

℟. Dixérunt ímpii apud se, non recte cogitántes: Circumveniámus justum, quóniam contrárius est opéribus nostris: promíttit se sciéntiam Dei habére, Fílium Dei se nóminat, et gloriátur Patrem se habére Deum: * Videámus si sermónes illíus veri sunt: et si est vere Fílius Dei, líberet eum de mánibus nostris: morte turpíssima condemnémus eum. ℣. Tamquam nugáces æstimáti sumus ab illo, et ábstinet se a viis nostris tamquam ab immundítiis: et præfert novíssima justórum. Videámus.

Lectio ix.

Nunc considerémus qui fúerint illi, qui erróre detécto, de paradíso ejécti, in castéllum sint relegáti. Et vides, quemádmodum quos mors expúlerat, vita revocáverit. Et ídeo secúndum Matthæum, et ásinam et pullum légimus: ut quia in duóbus homínibus utérque fúerat sexus expúlsus, in duóbus animálibus sexus

utérque revocétur. Ergo illic in ásina matrem quasi Hevam figurávit erróris : hic autem in pullo generalitátem pópuli Gentílis expréssit : et ídeo pullo sedétur ásinæ. Et bene, in quo nemo sedit : quia nullus, ántequam Christus, Natiónum pópulos vocávit ad Ecclésiam. Dénique secúndum Marcum sic habes : Quem nemo adhuc sedit hóminum.

℟. Circumdedérunt me viri mendáces : sine causa flagéllis cecidérunt me : * Sed tu Dómine defénsor víndica me. ℣. Quóniam tribulátio próxima est, et non est qui ádjuvet. Sed. Circumdedérunt.

Ad Laudes. Aña.

1. Dóminus Deus * auxiliátor meus : et ídeo non sum confúsus. Ps. Miserére mei, cum reliq. 164.

2. Circumdántes * circumdedérunt me : et in nómine Dómini vindicábor in eis.

3. Júdica causam meam : * defénde, quia potens es, Dómine.

4. Cum Angelis * et púeris fidéles inveniámur, triumphatóri mortis clamántes : Hosánna in excélsis.

5. Confundántur * qui me persequúntur, et non confúndar ego, Dómine Deus meus.

Capítulum *Philipp.* 2.

FRATRES, Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu : qui cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo : sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo.

Hymn. Lustra sex. 229.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

Ad Benedictus Aña.

Turba multa, * quæ convénerat ad diem festum, clamábat Dómino : Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui humáno géneri, ad imitándum humilitátis exémplum, Salvatórem nostrum carnem súmere, et crucem subíre fecísti : concéde propítius; ut et patiéntiæ ipsíus habére documénta, et resurrectiónis consórtia mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Primam. Aña.

Púeri Hebræórum * tolléntes ramos olivárum, obviavérunt Dómino, clamántes et dicéntes : Hosánna in excélsis.

Ad Tertiam. Aña.

Púeri Hebræórum * vestiménta prosternébant in via, et clamábant, dicéntes : Hosánna fílio David : benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Capit. Fratres, Hoc.

℞. br. Erue a frámea, * Deus, ánimam meam. Erue. ℣. Et de manu canis únicam meam. Deus. Erue. ℣. De ore leónis líbera me, Dómine. ℞. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Ad Sextam, Aña.

Tibi reveláví * causam meam, defénsor vitæ meæ, Dómine Deus meus.

Capitulum. *Philipp.* 2.

HUMILIAVIT semetípsum factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen.

℞. br. De ore leónis * Líbera me, Dómine. De ore. ℣. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam. Líbera. De ore. ℣. Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam. ℞. Et cum viris sánguinum vitam meam.

Ad Nonam, Aña.

Invocábo * nomen tuum, Dómine : ne avértas fáciem tuam a clamóre meo.

Capitulum. *Philipp.* 2.

IN nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum : et omnis lingua confiteátur, quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris.

℞. br. Ne perdas cum ímpiis, * Deus, ánimam meam. Ne. ℣. Et cum viris sánguinum vitam meam. Deus, ánimam meam. Ne. ℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℞. A viro iníquo éripe me.

Ad Vesperas. Añæ et Psalmi de Dominica. 130

Capit. Fratres, Hoc.

Hym. Vexílla Regis. 223.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℞. A viro iníquo éripe me.

Ad Magnificat, Aña.

Scriptum est enim : * Percútiam pastórem, et dispergéntur oves gregis : postquam autem resurréxero, præcédam vos in Galilæam : ibi me vidébitis, dicit Dóminus.

Ab hac die usque ad Oct. Paschæ, si occurrat aliquod Festum ix. Lect., transfertur post Octavam. Trium vero Lect., a Feria v. in Cœna Dñi, usque ad Fer. iij. Paschæ nulla fit commem.

FERIA SECUNDA.

Invitat. Hódie. Hymnus Pange lingua. 224.

Añæ. et Psalmi hujus Feriæ 49. cum ℣℣. ut temp. Passionis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 12.

ANTE sex dies Paschæ venit Jesus Bethániam, ubi Lázarus fúerat mórtuus, quem suscitávit Jesus. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 50. in Joann.

Ne putárent hómines phantásma esse factum, quia mórtuus resurréxit, Lázarus unus erat ex recumbéntibus : vivébat, loquebátur, epulabátur, véritas ostendebátur, infidélitas Judæórum confundebátur. Discumbébat ergo Jesus cum Lázaro, et céteris : ministrábat Martha, una ex soróribus Lázari. María vero, áltera soror Lázari, accépit libram unguénti nardi pístici pretiósi, et unxit pedes Jesu, et extérsit capíllis suis pedes ejus, et domus impléta est ex odóre unguénti. Factum audívimus : mystérium requirámus.

℟. Viri ímpii dixérunt : Opprimámus virum justum injúste, et deglutiámus eum tamquam inférnus vívum : auferámus memóriam illíus de terra : et de spóliis ejus sortem mittámus inter nos : ipsi enim homicídæ thesaurizavérunt sibi mala. * Insipiéntes et malígni odérunt sapiéntiam : et rei facti sunt in cogitatiónibus suis. ℣. Hæc cogitavérunt, et erravérunt : et excæcávit illos malítia eórum. Insipiéntes.

Lectio ij.

Quæcumque ánima fidélis vis esse, cum María unge pedes Dómini pretióso unguénto. Unguéntum illud justítia fuit, ídeo libra fuit : erat autem unguéntum nardi pístici pretiósi. Quod ait pístici, locum áliquem crédere debémus, unde hoc erat unguéntum pretiósum : nec tamen hoc vacat, et sacraménto óptime cónsonat. Pistis græce, fides latíne dícitur. Quærébas operári justítiam. Justus ex fide vivit. Unge pedes Jesu bene vivéndo : Domínica sectáre vestígia. Capíllis terge : si habes supérflua, da paupéribus, et Dómini pedes tersísti : capílli enim supérflua córporis vidéntur. Habes quod agas de supérfluis tuis : tibi supérflua sunt, sed Dómini pédibus necessária sunt. Forte in terra Dómini pedes índigent.

℟. Oppróbrium factus sum nimis inimícis meis : vidérunt me, et movérunt cápita sua : * Adjuva me, Dómine Deus meus. ℣. Locúti sunt advérsum me lingua dolósa, et sermónibus ódii circumdedérunt me. Adjuva.

Lectio iij.

De quibus enim, nisi de membris suis in fine dictúrus est : Cum uni ex mínimis meis fecístis, mihi fecístis? Supérflua vestra impendístis : sed pédibus meis obsecúti estis. Domus autem impléta est odóre : mundus implétus est fama

bona : nam odor bonus fama bona est. Qui male vivunt, et Christiáni vocántur, injúriam Christo fáciunt : de quálibus dictum est, quod per eos nomen Dómini blasphemátur. Si per tales nomen Dei blasphemátur, per bonos nomen Dómini laudátur. Audi Apóstolum : Christi bonus odor sumus, inquit, in omni loco.

℟. Insurrexérunt in me viri iníqui absque misericórdia : quæsiérunt me interfícere, et non pepercérunt in fáciem meam spúere ; et lánceis suis vulneravérunt me : et concússa sunt ómnia ossa mea : * Ego autem existímábam me tamquam mórtuum super terram. ℣. Effudérunt furórem suum in me: fremuérunt contra me déntibus suis. Ego. Insurrexérunt.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Fáciem meam * non avérti ab increpántibus, et conspuéntibus in me. Psalmi de Feria ij. 60.

2. Frámea suscitáre * advérsus eos, qui dispérgunt gregem meum.

3. Appendérunt * mercédem meam triginta argénteis, quibus appretiátus sum ab eis.

4. Inundavérunt aquæ* super caput meum ; dixi, Périi : invocábo nomen tuum, Dómine Deus.

5. Lábia insurgéntium, * et cogitatiónes eórum vide, Dómine.

Capitulum. *Jerem.* 11.

VENITE, mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámplius.

Hymn. Lustra sex. 229.

℣. Éripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

Ad Benedictus, Aña.

Clarífica me, Pater, * apud temetípsum claritáte, quam hábui priúsquam mundus fíeret.

Deinde Preces. 63.

Oratio.

DA, quæsumus omnípotens Deus; ut, qui in tot advérsis ex nostra infirmitáte defícimus, intercedénte unigéniti Fílii tui passióne respirémus. Qui tecum vivit.

Ad Horas, Añæ de Laud. reliqua ut in Psalterio.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Psalterio. 134.

Capitulum. *Jerem.* 11.

TU autem, Dómine Sábaoth, qui júdicas juste, et probas renes et corda, vídeam ultiónem tuam ex eis : tibi enim reveláv i causam meam, Dómine Deus meus.

Hymnus Vexílla Regis. 223.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

Ad Magnificat, Ant.

Non habéres * in me potestátem, nisi désuper tibi datum fuísset.

Deinde Preces. 133.

Oratio.

Adjuva nos, Deus salutáris noster : et ad benefícia recolénda, quibus nos instauráre dignátus es, tríbue veníre gaudéntes. Per Dñum.

FERIA TERTIA.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 11.

Quid est, quod diléctus meus in domo mea fecit scélera multa ? Numquid carnes sanctæ áuferent a te malítias tuas, in quibus gloriáta es? Olívam úberem, pulchram, fructíferam, speciósam vocávit Dóminus nomen tuum : ad vocem loquélæ, grandis exársit ignis in ea, et combústa sunt fruteta ejus. Et Dóminus exercítuum qui plantávit te, locútus est super te malum, pro malis domus Israel, et domus Juda, quæ fecérunt sibi ad irritándum me, libántes Báalim. Tu autem, Dómine, demonstrásti mihi, et cognóvi : tunc ostendísti mihi stúdia eórum. Et ego quasi agnus mansuétus, qui portátur ad víctimam : et non cognóvi quia cogitavérunt super me consília, dicéntes : Mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámplius. Tu autem, Dómine Sábaoth, qui júdicas juste, et probas renes et corda, vídeam ultiónem tuam ex eis : tibi enim revelávi causam meam.

℟. Contumélias et terróres passus sum ab eis, qui erant pacífici mei; et custodiéntes latus meum, dicéntes : Decipiámus eum, et prævaleámus illi : sed tu, Dómine, mecum es tamquam bellátor fortis. * Cadant in oppróbrium sempitérnum, ut vídeam vindíctam in eis, quia tibi revelávi causam meam. ℣. Júdica, Dómine, causam ánimæ meæ, defénsor vitæ meæ. Cadant.

Lectio ij. *Cap.* 12.

Justus quidem tu es, Dómine, si dísputem tecum : verúmtamen justa loquar ad te : Quare via impiórum prosperátur : bene est ómnibus qui prævaricántur, et iníque agunt? Plantásti eos, et radícem misérunt : profíciunt et fáciunt fructum ; prope es tu ori eórum, et longe a rénibus eórum. Et tu, Dómine, nosti me, vidísti me, et probásti cor meum tecum : cóngrega eos quasi gregem ad víctimam, et sanctífica eos in die occisiónis. Usquequo lugébit terra, et

herba omnis regiónis siccábitur propter malítiam habitántium in ea? consúmptum est ánimal et vólucre, quóniam dixérunt : Non vidébit novíssima nostra.

℟. Deus Israel, propter te sustínui impropérium, opéruit reveréntia fáciem meã, extráneus factus sum frátribus meis, et hospes filiis matris meæ : * Quóniam zelus domus tuæ comédit me. ℣. Inténde ánimæ meæ et líbera eam, propter inimícos meos éripe me. Quóniam.

Lectio iij.

RELIQUI domum meam, dimísi hereditátem meam: dedi diléctam ánimam meam in manu inimicórum ejus. Facta est mihi hæréditas mea quasi leo in silva : dedit contra me vocem, ídeo odívi eam. Numquid avis díscolor heréditas mea mihi? numquid avis tincta per totum? veníte, congregámini omnes béstiæ terræ, properáte ad devorándum. Pastóres multi demolíti sunt víneam meam, conculcavérunt partẽ meam: dedérunt portiónem meam desiderábilem in desértum solitúdinis: Posuérunt eam in dissipatiónem, luxítque super me : desolatióne desoláta est omnis terra, quia nullus est qui ᵉ recógitet corde.

℟. Synagóga populórum circumdedérunt me : et non réddidi retribuéntibus mihi mala; * Consumétur, Dómine, nequítia peccatórum, et díriges justum. ℣. Júdica me, Dómine, secúndum justítiam meam, et secúndum innocéntiam meam super me. Consumétur. Synagóga.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

1. Vide, Dómine, * et consídera, quóniam tríbulor : velóciter exáudi me. Psalmi de Feria iij. 73.

2. Discérne causam meam, * Dómine : ab hómine iníquo et dolóso éripe me.

3. Dum tribulárer, * clamávi ad Dóminum de ventre ínferi, et exaudívit me.

4. Dómine, vim pátior, * respónde pro me : quia néscio quid dicam inimícis meis.

5. Dixérunt ímpii : * Opprimámus virum justum, quóniam contrárius est opéribus nostris.

Capitulum. *Jerem.* 11.

VENITE mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámplius.

Hymn. Lustra. 229.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

Ad Benedictus. Aña.

Ante diem festum * Paschæ, sciens Jesus quia venit hora

ejus, cum dilexisset suos, in finem diléxit eos.

Deinde Preces. 63.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, da nobis ita Domínicæ passiónis sacraménta perágere : ut indulgéntiam percípere mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Horas, Añæ de Laud. reliqua ut in Psalterio.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Psalterio. 137.

Capitulum. *Jerem.* 11.

TU autem, Dómine Sábaoth, qui júdicas juste, et probas renes et corda, vídeam ultiónem tuam ex eis : tibi enim revelávi causam meam, Dómine Deus meus.

Hymn. Vexílla. 223.

℣. Éripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

Ad Magnificat, Aña. Potestátem hábeo * ponéndi ánimam meam, et íterum suméndi eam.

Deinde Preces. 135.

Oratio.

TUA nos misericórdia, Deus, et ab omni subreptióne vetustátis expúrget, et capáces sanctæ novitátis effíciat. Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 17. *b*

EXPECTATIO Israel, Dómine : omnes, qui te derelínquunt, confundéntur : recedéntes a te, in terra scribéntur : quóniam dereliquérunt venam aquárum vivéntium Dóminum. Sana me, Dómine, et sanábor : salvum me fac, et salvus ero, quóniam laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me : Ubi est verbum Dómini ? véniat. Et ego non sum turbátus, te pastórem sequens: et diem hóminis non desiderávi, tu scis. Quod egréssum est de lábiis meis rectum in conspéctu tuo fuit. Non sis tu mihi formídini, spes mea tu in die afflictiónis. Confundántur qui me persequúntur, et non confúndar ego : páveant illi, et non páveam ego : induc super eos diem afflictiónis, et dúplici contritióne cóntere eos.

℟. Locúti sunt advérsum me lingua dolósa, et sermónibus ódii circumdedérunt me : pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi : * Ego autem orábam, et exaudísti me. Dómine Deus meus. ℣. Et posuérunt advérsum me mala pro bonis, et ódium pro dilectióne mea. Ego.

Lectio ij. *Cap.* 18. *b*

QUIS audívit tália horribília, quæ fecit nimis virgo Israel ? Numquid defíciet de petra agri nix Líbani ? aut evélli possunt aquæ erumpéntes frígidæ,

et defluéntes? Quia oblitus est mei pópulus meus, frustra libántes, et impingéntes in viis suis, in sémitis sæculi, ut ambulárent per eas in itínere non trito: ut fíeret terra eórum in desolatiónem, et in síbilum sempitérnum: omnis qui prætergierit per eam obstupéscet, et movébit caput suum. Sicut ventus urens dispérgam eos coram inimíco: dorsum, et non fáciem osténdam eis in die perditiónis eórum. Et dixérunt: Veníte, et cogitémus contra Jeremíam cogitatiónes: non enim períbit lex a sacerdóte, neque consílium a sapiénte, nec sermo a Prophéta: veníte, percutiámus eum lingua, et non attendámus ad univérsos sermónes ejus.

℟. Dixérunt ímpii apud se, non recte cogitántes: Circumveniámus justum quóniam contrárius est opéribus nostris: promíttit se sciéntiam Dei habére, Fílium Dei se nóminat, et gloriátur Patrem se habére Deum: * Videámus si sermónes illíus veri sunt: et si est vere Fílius Dei, líberet eum de mánibus nostris: morte turpíssima condemnémus eum. ℣. Tamquam nugáces æstimáti sumus ab illo, et ábstinet se a viis nostris tamquam ab immundítiis: et præfert novíssima justórum. Videámus.

Lectio iij.

ATTENDE, Dómine, ad me, et audi vocem adversariórum meórum. Numquid rédditur pro bono malum, quia fodérunt fóveam ánimæ meæ? Recordáre quod stéterim in conspéctu tuo, ut lóquerer pro eis bonum, et avérterem indignatiónem tuam ab eis. Proptérea da fílios eórum in famem, et deduc eos in manus gládii: fiant uxóres eórum absque líberis, et víduæ: et viri eárum interficiántur morte: júvenes eórum confodiántur gládio in prælio. Audiátur clamor de dómibus eórum: addúces enim super eos latrónem repénte, quia fodérunt fóveam ut cáperent me, et láqueos abscondérunt pédibus meis. Tu autem, Dómine, scis omne consílium eórum advérsum me in mortem: ne propitiéris iniquitáti eórum, et peccátum eórum a fácie tua non deleátur: fiant corruéntes in conspéctu tuo, in témpore furóris tui abútere eis.

℟. Circumdedérunt me viri mendáces: sine causa flagéllis cecidérunt me: * Sed tu, Dómine, defénsor víndica me. ℣. Quóniam tribulátio próxima est, et non est qui ádjuvet. Sed. Circumdedérunt.

AD LAUDES,
et per Horas, Añæ.

1 Líbera me * de sanguínibus Deus, Deus meus: et exultábit lingua mea justítiam tuam. Psalmi de Feria iv. 83.

2. Contumélias * et terróres passus sum ab eis: et Dóminus mecum est tamquam bellátor fortis.

3. Ipsi vero * in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ.

4. Omnes inimíci mei *, audiérunt malum meum: Dómine, lætáti sunt, quóniam tu fecísti.

5. Alliga, Dómine, * in vínculis natiónes Géntium, et reges eárum in compédibus.

Capitulum. *Jerem.* 11.

VENITE, mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámplius.

Hymn. Lustra sex. 229.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

Ad Benedictus, Aña.

Simon, dormis? * non potuísti una hora vigiláre mecum?

Deinde Preces. 63.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui nostris excéssibus incessánter afflígimur, per unigéniti Fílii tui passiónem liberémur. Qui tecum vivit.

Ad Horas, Añæ de Laud. reliqua ut in Psalterio.

Ad Vesperas, Añæ, et Psalmi de Psalterio. 139.

Capit. Tu autem. 250.

Hymn. Vexílla. 223.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

Ad Magnificat, Aña.

Ancílla dixit Petro: * Vere tu ex illis es: nam et loquéla tua maniféstum te facit.

Deinde Preces. 135.

Oratio.

RESPICE, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre torméntum. Qui tecum vivit.

Tribus sequentibus diebus, dicto secreto, Pater noster, Ave María, et ad Matut. et in principio Primæ, Credo, omnibus aliis prætermissis, absolute incipitur Officium, ad Matut. et Vesperas ab Aña primi Psalmi: et Añæ duplicantur, sicut in Festo duplici.

In fine Psalm. non dicitur Glória Patri, per omnes Horas, nec in Resp.: et in fine cujuslibet Psalmi ad Matut. extinguitur una ex quindecim candelis positis in candelabro triangulari ante Altare.

FERIA QUINTA

IN

CŒNA DOMINI.

AD MATUTINUM.

In primo Nocturno.

Aña. Zelus domus tuæ comédit me, et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me. Ps. Salvum me fac, cum reliq. in Psalt. Feria v. 85.

Aña. Avertántur retrórsum, et erubéscant, qui cógitant mihi mala. Ps. Deus, in adjutórium. 87.

Aña. Deus meus, éripe me de manu peccatóris. Ps. In te, Dómine, sperávi. 87.

℣. Avertántur retrórsum, et erubéscant. ℟. Qui cógitant mihi mala.

Hoc triduo post Versiculos Nocturn. dicitur secreto, Pater noster, nec pronuntiatur. Et ne nos, nec dicitur Absolutio, neque dantur benedictiones ante Lectiones. In fine Lect. non dicitur Tu autem, sed primæ iij. Lect. Jeremiæ terminantur ut infra.

Incipit Lamentátio Jeremíæ Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 1. Aleph.

QUOMODO sedet sola cívitas plena pópulo : facta est quasi vídua dómina Géntium : princeps provinciárum facta est sub tribúto.

Beth. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus : non est qui consolétur eam ex ómnibus charis ejus : omnes amíci ejus sprevérunt eam, et facti sunt ei inimíci.

Ghimel. Migrávit Judas propter afflictiónem, et multitúdinem servitútis : habitávit inter Gentes, nec invénit réquiem : omnes persecutóres ejus apprehendérunt eam inter angústias.

Daleth. Viæ Sion lugent, eo quod non sint qui véniant ad solemnitátem : omnes portæ ejus destrúctæ : sacerdótes ejus geméntes : vírgines ejus squálidæ, et ipsa oppréssa amaritúdine.

He. Facti sunt hostes ejus in cápite, inimíci ejus locupletáti sunt : quia Dóminus locútus est super eam propter multitúdinem iniquitátum ejus : párvuli ejus ducti sunt in captivitátem ante fáciem tribulántis.

Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

Sic terminantur Lectiones de Lamentationibus in hoc triduo.

℟. In monte Olivéti orávit ad Patrem : Pater, si fieri potest, tránseat a me calix iste : * Spíritus quidem promptus est, caro autem infírma. ℣. Vigiláte, et oráte, ut non intrétis in tentatiónem. Spíritus.

Lectio ij. Vau.

Et egréssus est a fília Sion omnis decor ejus : facti sunt príncipes ejus velut aríetes non inveniéntes páscua : et abiérunt absque fortitúdine ante fáciem subsequéntis.

Zain. Recordáta est Jerúsalem diérum afflictiónis suæ, et prævaricatiónis ómnium desiderabílium suórum, quæ habúerat a diébus antíquis, cum cáderet pópulus ejus in manu hostíli, et non esset auxiliátor : vidérunt eam hostes, et derisérunt sábbata ejus.

Heth. Peccátum peccávit Jerúsalem, proptérea instábilis facta est : omnes qui glorificábant eam, sprevérunt illam, quia vidérunt ignomíniam ejus : ipsa autem gemens convérsa est retrórsum.

Teth. Sordes ejus in pédibus ejus, nec recordáta est finis sui : depósita est veheménter, non habens consolatórem : vide, Dómine, afflictiónem meam, quóniam eréctus est inimícus. Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Tristis est ánima mea usque ad mortem : sustinéte hic, et vigiláte mecum : nunc vidébitis turbam, quæ circúmdabit me : * Vos fugam capiétis, et ego vadam immolári pro vobis. ℣. Ecce appropínquat hora, et Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum. Vos.

Lectio iij. Jod.

Manum suam misit hostis ad ómnia desiderabília ejus : quia vidit Gentes ingréssas Sanctuárium suum, de quibus præcéperas ne intrárent in ecclésiam tuam.

Caph. Omnis pópulus ejus gemens, et quærens panem : dedérunt pretiósa quæque pro cibo ad refocillándam ánimã. Vide, Dómine, et consídera, quóniam facta sum vilis.

Lamed. O vos omnes, qui transítis per viam, atténdite, et vidéte si est dolor sicut dolor meus : quóniam vindemiávit me, ut locútus est Dóminus in die iræ furóris sui.

Mem. De excélso misit ignem in óssibus meis, et erudívit me : expándit rete pédibus meis, convértit me

retrórsum : pósuit me desolátam, tota die mœróre conféctam.
Nun. Vigilávit jugum iniquitátum meárum : in manu ejus convolútæ sunt, et impósitæ collo meo : infirmáta est virtus mea : dedit me Dóminus in manu, de qua non pótero súrgere.
Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.
℟. Ecce vídimus eum non habéntem spéciem, neque decórem : aspéctus ejus in eo non est : hic peccáta nostra portávit, et pro nobis dolet : ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras : * Cujus livóre sanáti sumus. ℣. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit. Cujus. Ecce.

In secundo Nocturno.

Aña. Liberávit Dóminus páuperem a poténte, et inopem, cui non erat adjútor. Ps. Deus judícium. 88.
Aña. Cogitavérunt ímpii, et locúti sunt nequítiam : iniquitátem in excélso locúti sunt. Ps. Quam bonus. 89.
Aña. Exúrge, Dómine, et júdica causam meam. Ps. Ut quid Deus repulísti. 90.
℣. Deus meus, éripe me de manu peccatóris. ℟. Et de manu contra legem agéntis et iníqui. Pater noster, secreto.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Lectio iv.

In Psal. 54. *ad* 1. *Vers.*

Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam : inténde, mihi, et exáudi me. Satagéntis, sollíciti, in tribulatióne pósiti, verba sunt ista. Orat multa pátiens, de malo liberári desíderans. Súperest ut videámus in quo malo sit : et cum dícere cœperit, agnoscámus ibi nos esse : ut communicáta tribulatióne, conjungámus oratiónem. Contristátus sum, inquit, in exercitatióne mea, et conturbátus sum. Ubi contristátus? ubi conturbátus? In exercitatióne mea, inquit. Hómines malos, quos pátitur, commemorátus est, eamdémque passiónem malórum hóminum exercitatiónem suam dixit. Ne putétis gratis esse malos in hoc mundo, et nihil boni de illis ágere Deum. Omnis malus aut ídeo vivit, ut corrigátur : aut ídeo vivit, ut per illum bonus exerceátur.
℟. Amícus meus ósculi me trádidit signo : quem osculátus fúero, ipse est, tenéte eum : hoc malum fecit signum, qui per ósculum adimplévit homicídium. * Infélix prætermísit prétium sánguinis, et in

fine láqueo se suspéndit. ℣. Bonum erat ei, si natus non fuísset homo ille. Infélix.

Lectio v.

UTINAM ergo qui nos modo exércent, convertántur, et nobíscum exerceántur : tamen quámdiu ita sunt ut exérceant, non eos odérimus : quia in eo quod malus est quis eórum, utrum usque in finem perseveratúrus sit, ignorámus. Et plerúmque cum tibi víderis odísse inimícum, fratrem odísti, et nescis. Diábolus, et ángeli ejus in Scriptúris sanctis manifestáti sunt nobis, quod ad ignem ætérnum sint destináti. Ipsórum tantum desperánda est corréctio, contra quos habémus occúltam luctam : ad quam luctam nos armat Apóstolus, dicens : Non est nobis colluctátio advérsus carnem et sánguinem : id est, non advérsus hómines quos vidétis ; sed advérsus príncipes, et potestátes, et rectóres mundi, tenebrárum harum. Ne forte cum dixísset, mundi, intellígeres dæmones esse rectóres cœli et terræ. Mundi dixit, tenebrárum harum : mundi dixit, amatórum mundi : mundi dixit, impiórum et iniquórum : mundi dixit, de quo dicit Evangélium : Et mundus eum non cognóvit.

℟. Judas mercátor péssimus ósculo pétiit Dóminum : ille ut agnus innocens non negávit Judæ ósculum, * Denariórum número Christum Judæis trádidit. ℣. Mélius illi erat, si natus non fuísset. Denariórum.

Lectio vj.

QUONIAM vidi iniquitátem et contradictiónem in civitáte. Atténde glóriam crucis ipsíus. Jam in fronte regum crux illa fixa est, cui inimíci insultavérunt. Efféctus probávit virtútem : dómuit orbem non ferro, sed ligno. Lignum crucis contuméliis dignum visum est inimícis, et ante ipsum lignum stantes caput agitábant, et dicébant : Si fílius Dei est, descéndat de cruce. Extendébat ille manus suas ad pópulum non credéntem et contradicéntem. Si enim justus est qui ex fide vivit, iníquus est qui non habet fidem. Quod ergo hic ait iniquitátem, perfídiam intéllige. Vidébat ergo Dóminus in civitáte iniquitátem et contradictiónem, et extendébat manus suas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem : et tamen et ipsos expéctans dicébat : Pater, ignósce illis, quia nésciunt quid fáciunt.

℟. Unus ex discípulis meis tradet me hódie. Væ illi per quem tradar ego * ·

Mélius illi erat, si natus non fuísset. ℣. Qui intíngit mecum manum in parópside, hic me traditúrus est in manus peccatórum. Mélius. Unus.

In tertio Nocturno.

Aña. Dixi iníquis : Nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem. Ps. Confitébimur. 91.
Aña. Terra trémuit et quiévit, dum exúrgeret in judício Deus. Ps. Notus in Judæa. 92.
Aña. In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi mánibus meis. Ps. Voce mea. 92.
℣. Exúrge, Dómine. ℟. Et júdica causam meam.
Pater noster secreto.

De Epístola j. beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio vij. *Cap.* 11. *d*

Hoc autem præcípio : non laudans, quod non in mélius, sed in detérius convenítis. Primum quidem conveniéntibus vobis in Ecclésiam, áudio scissúras esse inter vos, et ex parte credo. Nam opórtet et hæreses esse, ut et qui probáti sunt, manifésti fiant in vobis. Conveniéntibus ergo vobis in unum, jam non est Domínicam cœnam manducáre. Unusquísque enim suam cœnam præsúmit ad manducándum. Et álius quidem ésurit, álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducándum et bibéndum? aut Ecclésiam Dei contémnitis, et confúnditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo.

℟. Eram quasi agnus ínnocens : ductus sum ad immolándum, et nesciébam : consílium fecérunt inimíci mei advérsum me dicéntes : * Veníte, mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium. ℣. Omnes inimíci mei advérsum me cogitábant mala mihi : verbum iníquum mandavérunt advérsum me, dicéntes. Veníte.

Lectio viij.

Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit : Accípite, et manducáte : hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur : hoc fácite in meam commemoratiónem. Simíliter et cálicem, postquam cœnávit, dicens : Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine. Hoc fácite quotiescúmque bibétis, in meam commemoratiónem. Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc et cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

℟. Una hora non potuístis vigiláre mecum, qui ex-

hortabámini mori pro me? * Vel Judam non vidétis, quómodo non dormit, sed festínat trádere me Judæis? ℣. Quid dormítis? súrgite, et oráte, ne intrétis in tentatiónem. Vel Judam.

Lectio ix.

ITAQUE quicúmque mandu- cáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indígne, reus erit córporis, et sánguinis Dómini. Probet autem seípsum homo: et sic de pane illo edat, et de cálice bibat. Qui enim mandúcat et bibit indígne, judícium sibi mandúcat, et bibit, non dijúdicans corpus Dómini. Ideo inter vos multi infírmi et imbecílles, et dórmiunt multi. Quod si nosmetípsos dijudicarémus, non útique judicarémur. Dum judicámur autem, a Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur. Itaque, fratres mei, cum convenítis ad manducándum, ínvicem expectáte. Si quis ésurit, domi mandúcet: ut non in judícium conveniátis. Cétera autem, cum vénero, dispónam.

℟. Senióres pópuli consílium fecérunt, * Ut Jesum dolo tenérent, et occíderent: cum gládiis et fústibus exiérunt tamquam ad latrónem. ℣. Collegérunt Pontífices et Pharisæi concílium. Ut. Senióres.

Ad Laudes. Aña.

1. Justificéris, Dómine, in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris. Ps. Miserére. 60.
2. Dóminus tamquam ovis ad víctimam ductus est, et non apéruit os suum. Ps. Dómine, refúgium. 98.
3. Contrítum est cor meum in médio mei, contremuérunt ómnia ossa mea. Ps. Deus, Deus meus. 19.
4. Exhortátus es in virtúte tua, et in refectióne sancta tua, Dómine. Cant. Cantémus Dómino. 99.
5. Oblátus est quia ipse vóluit, et peccáta nostra ipse portávit. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 21.

Capitulum, et Hymnus non dicuntur.

℣. Homo pacis meæ, in quo sperávi. ℟. Qui edébat panes meos, ampliávit advérsum me supplantatiónem.

Ad Benedictus. Aña.

Tráditor autem dedit eis signum, dicens: Quem osculátus fúero, ipse est, tenéte eum.

Interim dum dicitur Canticum. Benedictus, extinctis prius omnibus candelis in candelabro triangulari, præter unam, quæ posita est in summitate candelabri, extinguuntur paulatim sex candelæ positæ a principio supra Altare, ita ut in ultimo Versu extinguatur ultima candela: similiter extin

guuntur lampades et luminaria per Ecclesiam. Cum repetitur Aña Tráditor, accipitur suprema candela ex candelabro, et absconditur sub Altari in cornu Epistolæ. Repetita Aña post Benedíctus, dicitur ℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. Secunda nocte additur : Mortem autem crucis. Tertia nocte additur : Propter quod et Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Et sic dicitur etiam per omnes Horas diei.

Cum incipitur ℣. Christus factus est, omnes genuflectunt, et eo finito, dicitur Pater noster, totum sub silentio. Postea aliquantulum altius :

Psalmus 50.

MISERERE mei, Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea : * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco : * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci : * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum : * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti : * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor : * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam : * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus : * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua : * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui : * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas : * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ : * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries : * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique : * holocáustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : * cor con-

tritum, et humiliátum Deus non despícies.
Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.
Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Quo finito, sine Orémus, dicitur simili voce.

Oratio.

RESPICE, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre torméntum. Sed Qui tecum vivit, dicitur sub silentio.

Finita Oratione, fit fragor et strepitus aliquantutum: mox profertur candela accensa de sub Altari, et omnes surgunt, et cum silentio discedunt.

AD HORAS,

Prima, Tertia, Sexta et Nona, dictis secreto Pater noster, Ave María, et ad Primam, Credo, absolute inchoantur a Psalmis consuetis, qui ad Primam sunt, ut in Festis: quibus finitis, dicitur ℣. Christus factus est, etc. flexis genibus: et dicitur secreto. Pater noster. Psalm. Miserére mei, Deus. 259. et Oratio. Réspice, quæsumus, ut in Laudibus.

In hoc triduo non annuntiatur aliquid de Martyrologio, nec dicitur Pretiósa.

AD VESPERAS.

Vesperæ, dicto secreto. Pater noster, Ave María, inchoantur absolute a prima Aña sine cantu.

Aña. Cálicem salutáris accípiam, et nomen Dómini invocábo.

Psalmus 115.

CREDIDI, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.
Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.
Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?
Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.
O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.
Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis: et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Aña. Cálicem salutáris accípiam, et nomen Dómini invocábo.

Aña. Cum his qui odérunt

pacem, eram pacíficus: dum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tribulárer clamávi : * et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimã meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est : habitávi cum habitántibus Cedar : * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus? * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Aña. Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: dum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Aña. Ab homínibus iníquis líbera me, Dómine.

Psalmus 139.

Eripe me, Dómine, ab hómine malo, * a viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris : * et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos : * abscondérunt supérbi láqueum mihi :

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu : * exáudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Dómine, Dómine virtus salútis meæ : * obumbrásti super caput meum in die belli:

Ne tradas me, Dómine, a desidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne forte exalténtur.

Caput circúitus eórum, * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos : * in misériis non subsístent.

Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injústum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis : * et vindíctam páuperum.

Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo : * et habitábunt recti cum vultu tuo.

Aña. Ab homínibus iníquis líbera me, Dómine.

Aña. Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi, et a scándalis operántium iniquitátem.

Psalmus 140.

DOMINE, clamávi ad te, exáudi me : * inténde voci meæ, cum clamávero ad te.
Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo : * elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum.
Pone, Dómine, custódiam ori meo : * et óstium circumstántiæ lábiis meis.
Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.
Cum homínibus operántibus iniquitátem : * et non communicábo cum eléctis eórũ.
Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me: * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.
Quóniam adhuc et orátio mea in beneplácitis eórum : * absórpti sunt juncti petræ júdices eórum.
Audient verba mea quóniam potuérunt : * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.
Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum : * quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei : in te sperávi, non áuferas ánimam meam.
Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi : * et a scándalis operántium iniquitátem.
Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * singuláriter sum ego donec tránseam.

Aña. Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi, et a scándalis operántium iniquitátem.

Aña. Considerábam ad déxteram, et vidébam, et non erat qui cognósceret me.

Psalmus 141.

VOCE mea ad Dóminum clamávi : * voce mea ad Dóminum deprecátus sum :
Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.
In deficiéndo ex me spíritum meum, * et tu cognovísti sémitas meas.
In via hac, qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.
Considerábam ad déxteram, et vidébam : * et non erat qui cognósceret me.
Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.
Clamávi ad te, Dómine, * dixi : Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.
Inténde ad deprecatiónem meam : * quia humiliátus sum nimis.
Líbera me a persequéntibus me : * quia confortáti sunt super me.
Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo : * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.

Aña. Considerábam ad déxteram, et vidébam, et non erat qui cognósceret me.

Capit. Hymnus et ℣. non dicuntur in hoc triduo.

Ad Magnificat, Aña. Cœnántibus autem illis, accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, deditque discípulis suis. ℣. Christus factus est, cum reliquis ut in Laud. 259.

Ad Completorium non dicitur Jube, domne, nec Lectio br., nec Adjutórium, neque Oratio Dominica: sed facta Confessione et Absolutione, incipitur a Ps. Cum invocárem. Dictis Psalmis, dicitur Nunc dimíttis. Deinde ℣. Christus factus est, cum reliq. ut ad Laud. 259.

Sic terminantur omnes Horæ in hoc triduo, usque ad Vesperas Sabbati sancti.

FER. VI. IN PARASCEVE.

Ad Matutinum.

In primo Nocturno.

Aña. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus. Ps. Quare fremuérunt. 4.

Aña. Divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem. Ps. Deus, Deus meus, réspice. 34.

Aña. Insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi. Ps. Dóminus illuminátio. 49.

℣. Divisérunt sibi vestiménta mea. ℟. Et super vestem meam misérunt sortem. Pater noster, secreto.

De Lamentatióne Jeremíæ Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 2. Heth.

COGITAVIT Dóminus dissipáre murum fíliæ Sion: teténdit funículum suum, et non avértit manum suam a perditióne: luxítque antemurále, et murus páriter dissipátus est.

Teth. Defíxæ sunt in terra portæ ejus: pérdidit, et contrívit vectes ejus: regem ejus et príncipes ejus in géntibus: non est lex, et prophétæ ejus non invenérunt visiónem a Dómino.

Jod. Sedérunt in terra, conticuérunt senes fíliæ Sion: conspersérunt cínere cápita sua, accíncti sunt cilíciis, abjecérunt in terram cápita sua vírgines Jerúsalem.

Caph. Defecérunt præ lácrymis óculi mei, conturbáta sunt víscera mea: effúsum est in terra jecur meum super contritióne fíliæ pópuli mei, cum defíceret párvulus, et lactens in platéis óppidi.

Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Omnes amíci mei dereliquérunt me, et prævaluérunt insidiántes mihi: trádidit me quem diligébam: * Et terribílibus óculis plaga crudéli percutiéntes: acéto potábant me. ℣. Inter iníquos projecérunt me, et non pepercérunt ánimæ meæ. Et.

Lectio ij. Lamed.

Matribus suis dixérunt : Ubi est tríticum et vinum? cum defícerent quasi vulneráti in platéis civitátis : cum exhalárent ánimas suas in sinu matrum suárum.

Mem. Cui comparábo te? vel cui assimilábo te, fília Jerúsalem? cui exæquábo te, et consolábor te, virgo fília Sion? magna est enim velut mare contrítio tua : quis medébitur tui?

Nun. Prophétæ tui vidérunt tibi falsa, et stulta, nec aperiébant iniquitátem tuam, ut te ad pœniténtiam provocárent : vidérunt autem tibi assumptiónes falsas, et ejectiónes.

Samech. Plausérunt super te mánibus omnes transeúntes per viam : sibilavérunt, et movérunt caput suum super fíliam Jerúsalem : Hæccine est urbs, dicéntes, perfécti decóris, gáudium univérsæ terræ?

Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Velum templi scissum est : * Et omnis terra trémuit : latro de cruce clamábat, dicens : Meménto mei, Dómine, dum véneris in regnum tuum. ℣. Petræ scissæ sunt, et monuménta apérta sunt, et multa córpora sanctórum, qui dormíerant, surrexérunt. Et.

Lectio iij. *Cap.* 3. Aleph.

Ego vir videns paupertátem meam in virga indignatiónis ejus.

Aleph. Me minávit, et addúxit in ténebras, et non in lucem.

Aleph. Tantum in me vertit, et convértit manum suam tota die.

Beth. Vetústam fecit pellem meam, et carnem meam, contrívit ossa mea.

Beth. Ædificávit in gyro meo, et circúmdedit me felle, et labóre.

Beth. In tenebrósis collocávit me, quasi mórtuos sempitérnos.

Ghimel. Circumædificávit advérsum me ut non egrédiar : aggravávit cómpedem meum.

Ghimel. Sed et cum clamávero, et rogávero, exclúsit oratiónem meam.

Ghimel. Conclúsit vias meas lapídibus quadris, sémitas meas subvértit.

Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Vínea mea elécta, ego te plantávi: * Quómodo convérsa es in amaritúdinem, ut me crucifígeres, et Barábbam dimítteres? ℣. Sepívi te, et lápides elégi ex te, et ædificávi turrim. Quómodo. Vínea.

In secundo Nocturno.

Ant. Vim faciébant, qui quærébant ánimam meam. Ps. Dómine, ne in furóre. 59.

Aña Confundántur et revereántur, qui quærunt ánimam meam, ut áuferant eam. Ps. Expéctans. 64.

Aña. Aliéni insurrexérunt in me, et fortes quæsiérunt ánimam meam. Ps. Deus in nómine tuo. 31.

℣. Insurrexérunt in me testes iníqui. ℟. Et mentíta est iníquitas sibi. Pater noster, secreto.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Lectio iv. *In Ps.* 63.

PROTEXISTI me, Deus, a convéntu malignántium, a multitúdine operántium iniquitátem. Jam ipsum caput nostrum intueámur. Multi mártyres tália passi sunt, sed nihil sic elúcet, quómodo caput mártyrum: ibi mélius intuémur, quod illi expérti sunt. Protéctus est a multitúdine malignántium, protegénte se Deo, protegénte carnem suam ipso Fílio, et hómine, quem gerébat: quia fílius hóminis est, et Fílius Dei est. Fílius Dei, propter formam Dei: fílius hóminis, propter formam servi, habens in potestáte pónere ánimam suam, et recípere eam. Quid ei potuérunt fácere inimíci? Occidérunt corpus, ánimam non occidérunt. Inténdite. Parum ergo erat Dóminum hortári mártyres verbo, nisi firmáret exémplo.

℟. Tamquam ad latrónem exístis cum gládiis et fústibus comprehéndere me: * Quotídie apud vos eram in templo docens, et non me tenuístis: et ecce flagellátum dúcitis ad crucifigéndum. ℣. Cumque injecíssent manus in Jesum, et tenuissent eum, dixit ad eos. Quotídie.

Lectio v

NOSTIS qui convéntus erat malignántium Judæórum, et quæ multitúdo erat operántium iniquitátem. Quam iniquitátem? Quia voluérunt occídere Dóminum Jesum Christum. Tanta ópera bona, inquit, osténdi vobis: propter quod horum me vultis occídere? Pértulit omnes infírmos eórum, curávit omnes lánguidos eórum, prædicávit regnum cœlórum, non tácuit vítia eórum; ut ipsa pótius eis displicérent, non médicus a quo sanabántur. His ómnibus curatiónibus ejus ingráti, tamquam multa febre phrenétici, insaniéntes in médicum qui vénerat curáre eos, excogitavérunt consílium perdéndi eum: tamquam ibi voléntes probáre, utrum vere homo sit, qui mori possit, an áliquid super hómines sit, et mori se non permíttat. Verbum ipsórum agnóscimus in Sapiéntia Salomónis: Morte turpíssima, inquiunt, con-

demnémus eum. Interrogémus eum : erit enim respéctus in sermónibus illíus. Si enim vere Fílius Dei est, líberet eum.
℟. Ténebræ factæ sunt, dum crucifixíssent Jesum Judæi : et circa horam nonam exclamávit Jesus voce magna : Deus meus, ut quid me dereliquísti ? * Et inclináto cápite emísit spíritum. ℣. Exclámans Jesus voce magna, ait : Pater, in manus tuas comméndo spíritum meum. Et.

Lectio vj.

Exacuerunt tamquam gládium linguas suas. Non dicant Judæi : Non occídimus Christum. Etenim proptérea eum dedérunt júdici Piláto, ut quasi ipsi a morte ejus videréntur immúnes. Nam cum dixísset eis Pilátus : Vos eum occídite : respondérunt : Nobis non licet occídere quemquam. Iniquitátem facínoris sui in júdicem hóminem refúndere volébant : sed numquid Deum júdicem fallébant ? Quod fecit Pilátus, in eo ipso quod fecit, aliquántum párticeps fuit : sed in comparatióne illórum multo ipse innocéntior. Institit enim quantum pótuit, ut illum ex eórum mánibus liberáret : nam proptérea flagellátum prodúxit ad eos. Non persequéndo Dóminum flagellávit, sed eórum furóri satisfácere volens : ut vel sic jam mitéscerent, et desínerent velle occídere, cum flagellátum vidérent. Fecit et hoc. At ubi perseveravérunt, nostis illum lavísse manus, et dixísse, quod ipse non fecísset, mundum se esse a morte illíus. Fecit tamen. Sed si reus, quia fecit vel invítus : illi innocéntes, qui coegérunt ut fáceret? Nullo modo. Sed ille dixit in eum senténtiam, et jussit eum crucifígi, et quasi ipse occídit ; et vos, o Judæi, occidístis. Unde occidístis? Gládio linguæ : acuístis enim linguas vestras. Et quando percussístis, nisi quando clamástis : Crucifíge, crucifíge.
℟. Animam meam diléctam trádidi in manus iniquórum, et facta est mihi heréditas mea sicut leo in silva : dedit contra me voces adversárius, dicens : Congregámini, et properáte ad devorándum illum : posuérunt me in desérto solitúdinis, et luxit super me omnis terra : * Quia non est invéntus qui me agnósceret et fáceret bene. ℣. Insurrexérunt in me viri absque misericórdia, et non pepercérunt ánimæ meæ. Quia. Animam.

In tertio Nocturno.

Aña. Ab insurgéntibus in

me líbera me, Dómine, quia occupavérunt ánimam meam. Ps. Eripe me. 78.

Aña. Longe fecísti notos meos a me: tráditus sum, et non egrediébar. Ps. Dómine Deus salútis. 105.

Aña. Captábunt in ánimam justi, et sánguinem innocéntem condemnábunt. Ps. Deus ultiónum. 108.

℣. Locúti sunt advérsum me lingua dolósa. ℟. Et sermónibus ódii circumdedérunt me, et expugnavérunt me gratis. Pater noster, secreto.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio vij. *Cap.* 4. *et* 5.

FESTINEMUS íngredi in illam réquiem: ut ne in idípsum quis íncidat incredulitátis exémplum. Vivus est enim sermo Dei, et éfficax, et penetrabílior omni gládio ancípiti: et pertíngens usque ad divisiónem ánimæ ac spíritus, compágum quoque ac medullárum, et discrétor cogitatiónum et intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspéctu ejus: ómnia autem nuda et apérta sunt óculis ejus, ad quem nobis sermo. Habéntes ergo Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei, teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non possit cómpati infirmitátibus nostris: tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto.

℟. Tradidérunt me in manus impiórum, et inter iníquos projecérunt me, et non pepercérunt ánimæ meæ: congregáti sunt advérsum me fortes: * Et sicut gigántes stetérunt contra me. ℣. Aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam. Et.

Lectio viij.

ADEAMUS ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ: ut misericórdiam consequámur, et grátiam inveniámus in auxílio opportúno. Omnis namque Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona et sacrifícia pro peccátis: qui condolére possit iis, qui ignórant, et errant: quóniam et ipse circúmdatus est infirmitáte: et proptérea debet, quemádmodum pro pópulo, ita étiam et pro semetípso offérre pro peccátis.

℟. Jesum trádidit ímpius summis princípibus sacerdótum, et senióribus pópuli: * Petrus autem sequebátur eum a longe, ut vidéret finem. ℣. Adduxérunt autem eum ad Cáipham príncipem sacerdótum, ubi Scribæ et Pharisæi convénerant. Petrus.

Lectio ix.

NEC quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur a Deo, tamquam Aaron. Sic et Christus non semetípsum clarificávit ut Póntifex fíeret : sed qui locútus est ad eum : Fílius meus es tu, ego hódie génui te. Quemádmodum et in álio loco dicit : Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. Qui in diébus carnis suæ preces supplicationésque ad eum, qui possit illum salvum fácere a morte, cum clamóre válido, et lácrymis ófferens, exaudítus est pro sua reveréntia. Et quidem cum esset Fílius Dei, dídicit ex iis quæ passus est, obediéntiam : et consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi, causa salútis ætérnæ, appellátus a Deo Póntifex juxta órdinem Melchísedech.

℟. Caligavérunt óculi mei a fletu meo : quia elongátus est a me, qui consolabátur me. Vidéte, omnes pópuli, * Si est dolor símilis sicut dolor meus. ℣. O vos omnes, qui transítis per viam, atténdite et vidéte. Si. Caligavérunt.

Ad Laudes. Añæ.

1. Próprio Fílio suo non pépercit Deus, sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Ps. Miserére. 60.

2. Anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum. Ps. Dómine, exáudi oratiónem. 110.

3. Ait latro ad latrónem : Nos quidem digna factis recípimus, hic autem quid fecit ? Meménto mei, Dómine, dum véneris in regnum tuum. Ps. Deus Deus. 19.

4. Cum conturbáta fúerit ánima mea, Dómine, misericórdiæ memor eris. Cant. Dómine, audívi auditiónem. 111.

5. Meménto mei, Dómine, dum véneris in regnum tuũ. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 21.

℣. Collocávit me in obscúris. ℟. Sicut mórtuos sæculi.

Ad Benedictus, Aña.

Posuérunt super caput ejus causam ipsíus scriptam : Jesus Nazarénus, Rex Judæórum.

℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Pater noster, secreto. Ps. Miserére, et Oratio. Réspice. 259.

Ad Vesperas. Añæ et Psalmi præteriti diei dicuntur sine cantu. 260.

Ad Magnificat. Aña.

Cum accepísset acétum, dixit : Consummátum est : et inclináto cápite emísit spíritum.

℣. Christus factus est, et alia ut supra ad Laudes.

SABBATO SANCTO.

Ad Matutinum.

In primo Nocturno.

Aña. In pace in idípsum dórmiam, et requiéscam. Psal. Cum invocárem. 154.
Aña. Habitábit in tabernáculo tuo, requiéscet in monte sancto tuo. Ps. Dómine, quis habitábit. 10.
Aña. Caro mea requiéscet in spe. Ps. Consérva me. 11.
℣. In pace in idípsum. ℟. Dórmiam, et requiéscam.
Pater noster, secreto.

De Lamentatióne Jeremíæ Prophétæ.

Lectio. j. *Cap.* 3. Heth.

MISERICORDIÆ Dómini quia non sumus consúmpti: quia non defecérunt miseratiónes ejus.
Heth. Novi dilúculo, multa est fides tua.
Heth. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea: propteréa expectábo eum.
Teth. Bonus est Dóminus sperantibus in eum, ánimæ quærénti illum.
Teth. Bonum est præstolári cum siléntio salutáre Dei.
Teth. Bonum est viro, cum portáverit jugum ab adolescéntia sua.
Iod. Sedébit solitárius, et tacébit: quia levávit super se.
Iod. Ponet in púlvere os suum, si forte sit spes.
Iod. Dabit percutiénti se maxíllam, saturábitur oppróbriis.
Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.
℟. Sicut ovis ad occisiónem ductus est, et dum male tractarétur, non apéruit os suum: tráditus est ad mortem, * Ut vivificáret pópulum suum. ℣. Trádidit in mortem ánimam suam, et inter sceleratos reputátus est. Ut.

Lectio ij. *C.* 4. Aleph.

QUOMODO obscurátum est aurum, mutátus est color óptimus, dispérsi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum?
Beth. Fílii Sion ínclyti, et amícti auro primo: quómodo reputáti sunt in vasa téstea, opus mánuum fíguli?
Ghimel. Sed et Lámiæ nudavérunt mammam, lactavérunt cátulos suos: fília pópuli mei crudélis, quasi strúthio in desérto.
Daleth. Adhæsit lingua lacténtis ad palátum ejus in siti: párvuli petiérunt panem, et non erat qui frángeret eis.
He. Qui vescebántur voluptuóse, interiérunt in viis: qui nutriebántur in cróceis, amplexáti sunt stércora.
Vau. Et major effécta est iníquitas fíliæ pópuli mei peccáto Sodomórum, quæ subvérsa est in moménto, et non cepérunt in ea manus.
Jerúsalem, Jerúsalem, con-

vértere ad Dóminum Deum tuum.

℞. Jerúsalem surge, et éxue te véstibus jucunditátis : indúere cínere, et cilício : * Quia in te occísus est Salvátor Israel. ℣. Deduc quasi torréntem lácrymas per diem et noctem, et non táceat pupílla óculi tui. Quia.

Incipit Orátio Jeremíæ Prophétæ.

Lectio iij. *Cap.* 5.

RECORDARE, Dómine, quid accíderit nobis : intuére et réspice oppróbrium nostrum. Heréditas nostra versa est ad aliénos : domus nostræ ad extráneos. Pupílli facti sumus absque patre, matres nostræ quasi víduæ. Aquam nostram pecúnia bíbimus, ligna nostra prétio comparávimus. Cervícibus nostris minabámur, lassis non dabátur réquies. Ægypto dédimus manum, et Assyriis, ut saturarémur pane. Patres nostri peccavérunt, et non sunt : et nos iniquitátes eórum portávimus. Servi domináti sunt nostri: non fuit qui redímeret de manu eórum. In animábus nostris afferebámus panem nobis a fácie gládii in desérto. Pellis nostra, quasi clíbanus exústa est a fácie tempestátum famis. Mulíeres in Sion humiliavérunt, et vírgines in civitátibus Juda.

Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℞. Plange quasi virgo, plebs mea : ululáte pastóres in cínere et cilício : * Quia venit dies Dómini magna, et amára valde. ℣. Accíngite vos sacerdótes, et plángite minístri altáris, aspérgite vos cínere. Quia. Plange.

In secundo Nocturno.

Aña. Elevámini portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ. Ps. Dñi est terra. 32.

Aña. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. Ps. Dóminus illuminátio. 49.

Aña. Dómine, abstraxísti ab ínferis ánimam meam. Ps. Exaltábo te, Dómine. 51

℣. Tu autem, Dómine, miserére mei. ℞. Et resúscita me, et retríbuam eis. Pater noster, secreto.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Lectio iv.

In Psalm. 63. *vers.* 7.

ACCEDET homo ad cor altum, et exaltábitur Deus. Illi dixérunt : Quis nos vidébit? Defecérunt scrutántes scrutatiónes, consília mala. Accéssit homo ad ipsa consília, passus est se tenéri ut homo. Non enim tenerétur nisi homo, aut viderétur nisi homo, aut cæderétur nisi homo, aut crucifigerétur, aut morerétur nisi homo. Accéssit ergo homo ad illas omnes pas-

siónes, quæ in illo nihil valérent, nisi esset homo. Sed si ille non esset homo, non liberarétur homo. Accéssit homo ad cor altum, id est, cor secrétum, objíciens aspéctibus humánis hóminem, servans intus Deum: celans formam Dei, in qua æquális est Patri, et ófferens formam servi, qua minor est Patre.

℟. Recéssit pastor noster, fons aquæ vivæ, ad cujus tránsitum sol obscurátus est: * Nam et ille captus est, qui captívum tenébat primum hóminem: hódie portas mortis, et seras páriter Salvátor noster disrúpit. ℣. Destrúxit quidem claustra inférni, et subvértit poténtias diáboli. Nam.

Lectio v.

Quo perduxérunt illas scrutatiónes suas, quas perscrutántes defecérunt, ut étiam mórtuo Dómino et sepúlto, custódes pónerent ad sepúlchrum? Dixérunt enim Piláto: Sedúctor ille: hoc appellabátur nómine Dóminus Jesus Christus, ad solátium servórum suórum, quando dicúntur seductóres. Ergo illi Piláto: Sedúctor ille, inquiunt, dixit adhuc vivens: Post tres dies resúrgam. Jube ítaque custodíri sepúlchrum usque in diem tértium, ne forte véniant discípuli ejus, et furéntur eum, et dicant plebi: Surréxit a mórtuis: et erit novíssimus error pejor prióre. Ait illis Pilátus: Habétis custódiam, ite, custodíte sicut scitis. Illi autem abeúntes, muniérunt sepúlchrum, signántes lápidem cum custódibus.

℟. O vos omnes, qui transítis per viam, atténdite et vidéte, * Si est dolor símilis sicut dolor meus. ℣. Atténdite, univérsi pópuli, et vidéte dolórem meum. Si.

Lectio vj.

Posuerunt custódes mílites ad sepúlchrum. Concússa terra Dóminus resurréxit: mirácula facta sunt tália circa sepúlchrum, ut et ipsi mílites, qui custódes advénerant, testes fíerent, si vellent vera nuntiáre. Sed avarítia illa, quæ captivávit discípulum cómitem Christi, captivávit et mílitem custódem sepúlchri. Damus, inquiunt, vobis pecúniam: et dícite, quia vobis dormiéntibus venérunt discípuli ejus, et abstulérunt eum. Vere defecérunt scrutántes scrutatiónes. Quid est quod dixísti, o infélix astútia? Tantúmne déseris lucem consílii pietátis, et in profúnda versútiæ demérgeris, ut hoc dicas: Dícite, quia vobis dormiéntibus venérunt discípuli ejus, et abstulérunt eum? Dormiéntes testes ádhibes:

vere tu ipse obdormísti, qui scrutándo tália defecísti.
℞. Ecce quómodo móritur justus, et nemo pércipit corde: et viri justi tollúntur, et nemo consíderat: a fácie iniquitátis sublátus est justus: * Et erit in pace memória ejus. ℣. Tamquam agnus coram tondénte se obmútuit, et non apéruit os suum: de angústia, et de judício sublátus est. Et. Ecce.

In tertio Nocturno.

Aña. Deus ádjuvat me, et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ. Ps. Deus in nómine tuo. 31.
Aña. In pace factus est locus ejus, et in Sion habitátio ejus. Ps. Notus in Judæa. 92.
Aña. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber. Ps. Dómine Deus salútis. 105.
℣. In pace factus est locus ejus. ℞. Et in Sion habitátio ejus. Pater noster, secreto.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio vij. *Cap.* 9.

CHRISTUS assístens Póntifex futurórum bonórum, per ámplius et perféctius tabernáculum non manufáctum, id est, non hujus creatiónis; neque per sánguinem hircórum, aut vitulórum, sed per próprium sánguinem introívit semel in sancta, ætérna redemptióne invénta. Si enim sanguis hircórum et taurórum, et cinis vítulæ aspérsus, inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis: quanto magis sanguis Christi, qui per Spíritum sanctum semetípsum óbtulit immaculátum Deo, emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviéndum Deo vivénti?
℞. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * Advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus. ℣. Quare fremuérunt gentes, et pópuli meditáti sunt inánia? Advérsus.

Lectio viij.

ET ídeo novi testaménti mediátor est: ut morte intercedénte, in redemptiónem eárum prævaricatiónum, quæ erant sub prióri testaménto, repromissiónem accípiant, qui vocáti sunt ætérnæ hereditátis. Ubi enim testaméntum est, mors necésse est intercédat testatóris. Testaméntum enim in mórtuis confirmátum est: alióquin nondum valet, dum vivit qui testátus est. Unde nec primum quidem sine sánguine dedicátum est.
℞. Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber. ℣. Posuérunt me in lacu inferióri, in tenebrósis, et in umbra mortis. Factus.

Lectio IX.

LECTO enim omni mandáto legis a Moyse univérso pópulo; accípiens sánguinem vitulórum, et hircórum, cum aqua et lana coccínea, et hyssópo; ipsum quoque librum, et omnem pópulum aspérsit, dicens; Hic sanguis testaménti, quod mandávit ad vos Deus. Etiam tabernáculum, et ómnia vasa ministérii sánguine simíliter aspérsit. Et ómnia pene in sánguine secúndum legem mundántur: et sine sánguinis effusióne non fit remíssio.

℞. Sepúlto Dómino, signátum est monuméntum, volvéntes lápidem ad óstium monuménti: * Ponéntes mílites, qui custodírent illum. ℣. Accedéntes príncipes sacerdótum ad Pilátum, petiérunt illum. Ponéntes. Sepúlto.

Ad Laudes. Aña.

1. O mors, ero mors tua, morsus tuus ero, inférne. Ps. Miserére. 60.

2. Plangent eum quasi unigénitum, quia innocens Dóminus occísus est. Ps. Júdica me, Deus. 73.

3. Atténdite, univérsi pópuli, et vidéte dolórem meum. Ps. Deus Deus meus. 19.

4. A porta ínferi érue, Dómine, ánimam meam. Cant. Ego dixi: In dimídio. 73.

5. O vos omnes qui transítis per viam, atténdite et vidéte, si est dolor sicut dolor meus. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 21.

℣. Caro mea requiéscet in spe. ℞. Et non dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Ad Benedictus. Aña.

Mulíeres sedéntes ad monuméntum lamentabántur, flentes Dóminum.

℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis: propter quod et Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Pater noster, secreto. Ps. Miserére, et Oratio. Réspice. 259.

Et sic dicitur usque ad Nonam.

Dictis Horis, ut 260. dicitur Missa ut in Ordinario; et facta Communione Sacerdotis, statim pro Vesperis dicitur.

Aña. Allelúia, allelúia, allelúia. Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Glória Patri. Sicut erat.

Et repetitur Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum, Hymnus et ℣. non dicuntur.

Ad Magnificat. Aña.

Véspere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléna, et áltera María vidére sepúlchrum, allelúia.

Canticum. Magnificat. 133. cum Glória Patri.

Et repetitur Aña. Véspere autem sábbati.

Deinde Sacerdos dicit: Dóminus vobíscum.

Orémus. Oratio.

SPIRITUM nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde: ut quos sacraméntis Paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem Spíritus sancti.

Deinde Dóminus vobíscum.

Postea Diaconus dicit: Ite missa est, allelúia, allelúia. ℟. Deo grátias, allelúia, allelúia.

Extra Chorum, dicto Pater noster, et Ave María, Vesperæ inchoantur absolute ab Aña. Allelúia, cum reliquis ut supra, et loco Ite missa est, allelúia, allelúia, dicitur ℣. Benedicámus Dómino, allelúia, allelúia. ℟. Deo grátias, allelúia, allelúia.

Deinde additur Pater noster, et nihil aliud.

Ad Completorium. ℣. Jube, domne. Lectio brevis Fratres, Sóbrii estóte. ℣. Adjutórium nostrum. Pater noster, et facta Confessione et Absolutione, dicitur ℣. Convérte nos, Deus. ℣. Deus, in adjutóriū meum inténde. Glória Patri, et amplius non dicitur. Laus tibi, Dómine, Rex ætérnæ glóriæ, sed ejus loco deinceps dicitur Allelúia.

Deinde sine Aña dicuntur Psalmi consueti.

Capitulum, ℣. et Hymnus non dicuntur.

Ad Nunc dimittis. Aña. Véspere autem sábbati. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

VISITA, quæsumus Dómine, habitatiónem istam, et omnes insídias inimíci ab ea longe repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant: et benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Benedictio. Benedícat, et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus, Pater, et Fílius, et Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Aña. Regína cœli. 158.

Et non flectuntur genua toto tempore Paschali.

DOMINICA

RESURRECTIONIS.

Ad Matutinum.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Dómine, lábia mea apéries. Deus in adjutórium meum. Glória Patri. Allelúia.

Invitatorium.

SURREXIT Dóminus vere, * Allelúia. Ps. Veníte. 2.

Hymni et Capitula non dicuntur in aliqua Horarum, usque ad Vesp. Sabbati in Albis, nec Versiculi, nisi in Nocturno.

Ad Nocturnum.

Aña. Ego sum qui sum, * et consílium meum non est cum ímpiis, sed in lege Dómini volúntas mea est, allelúia.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit :

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :

Et fólium ejus non défluet : * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.

Glória Patri.

Aña. Ego sum qui sum, et consílium meum non est cum ímpiis, sed in lege Dómini volúntas mea est, allelúia.

Aña. Postulávi * Patrem meum, allelúia : dedit mihi gentes, allelúia, in hereditátem, allelúia.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.
Et nunc, reges, intellígite : * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.
Aña. Postulávi Patrem meum, allelúia : dedit mihi gentes, allelúia, in hereditátem, allelúia.
Aña. Ego dormívi, * et somnum cépi : et exurréxi, quóniam Dóminus suscépit me, allelúia, allelúia.

Psalmus 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me ? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine, salvum me fac, Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * déntes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.
Aña. Ego dormívi, et somnum cepi : et exurréxi, quóniam Dóminus suscépit me, allelúia, allelúia.
℣. Surréxit Dóminus de sepúlchro, allelúia. ℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúia.
Pater noster. Absol. Exáudi. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio j. *Cap.* 16.

IN illo témpore : María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme emérunt arómata, ut veniéntes úngerent Jesum. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 21. *in Evang.*

AUDISTIS, fratres charíssimi, quod sanctæ mulíeres, quæ Dóminum fúerant secútæ, cum aromátibus ad monuméntum venérunt, et ei, quem vivéntem diléxerant, étiam mórtuo, stúdio humanitátis obsequúntur. Sed res gesta áliquid in sancta Ecclésia signat geréndum. Sic quippe necésse est ut audiámus quæ facta sunt, quátenus cogitémus étiam quæ nobis sint ex eórum imitatióne faciénda. Et nos ergo in eum, qui est mórtuus, credéntes, si odóre virtútum reférti, cum opinióne bonórum óperum Dóminum quærimus, ad monuméntum profécto illíus cum aromátibus venímus. Illæ autem mulíeres Angelos vident, quæ cum aromátibus venérunt : quia vidélicet illæ mentes supérnos cives aspíciunt, quæ cum virtútum odóribus ad Dóminum per sancta desidéria proficiscúntur.

℟. Angelus Dómini descéndit de cœlo, et accédens revólvit lápidem, et super eum sedit, et dixit muliéribus : * Nolíte timére : scio enim quia crucifíxum quæritis : jam surréxit: veníte, et vidéte locum, ubi pósitus erat Dóminus, allelúia. ℣. Et introeúntes in monuméntum, vidérunt júvenem sedéntem in dextris, coopértum stola cándida, et obstupuérunt : qui dixit illis. Nolíte. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Et repetitur ℟. Angelus Dómini. usque ad ℣. Deinde dicitur ℣. Jube, domne, benedícere. Benedictio. Divínum auxílium.

Lectio ij.

NOTANDUM vero nobis est, quidnam sit, quod in dextris sedére Angelus cérnitur. Quid namque per sinístram, nisi vita præsens : quid vero per déxteram, nisi perpétua vita designátur ? Unde in Cánticis Canticórum scriptum est : Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me. Quia ergo Redémptor noster jam præséntis vitæ corruptiónem transíerat, recte Angelus, qui nuntiáre perénnem ejus vitam vénerat, in déxtera sedébat. Qui stola cándida coopértus appáruit : quia festivitátis nostræ gáudia nuntiávit. Candor étenim vestis, splendórem nostræ denúntiat solemnitátis. No-

stræ dicámus, an suæ? Sed ut fateámur vérius, et suæ dicámus, et nostræ. Illa quippe Redemptóris nostri resurréctio et nostra festívitas fuit; quia nos ad immortalitátem redúxit: et Angelórum festívitas éxtitit, quia nos revocándo ad cœléstia, eórum númerum implévit.

℟. Cum transísset sábbatum, María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme emérunt arómata, * Ut veniéntes úngerent Jesum, allelúia, allelúia. ℣. Et valde mane una sabbatórum véniunt ad monuméntum, orto jam sole. Ut. Glória Patri. Ut. ℣. Jube, domne. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

In sua ergo ac nostra festivitáte Angelus in albis véstibus appáruit: quia dum nos per resurrectiónem Domínicam ad supérna redúcimur, cœléstis pátriæ damna reparántur. Sed quid adveniéntes féminas affátur, audiámus. Nolíte expavéscere. Ac si apérte dicat: Páveant illi, qui non amant advéntum supernórum cívium: pertiméscant, qui carnálibus desidériis pressi, ad eórum se societátem pertíngere posse despérant. Vos autem cur pertiméscitis, quæ vestros concíves vidétis? Unde et Matthæus Angelum apparuísse descríbens, ait: Erat aspéctus ejus sicut fulgur, et vestiménta ejus sicut nix. In fúlgure étenim terror timóris est, in nive autem blandiméntum candóris.

Post iij. Lectionem dicitur Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes. Añæ.

1. Angelus autem Dómini * descéndit de cœlo, et accédens revólvit lápidem, et sedébat super eum, allelúia, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Et ecce terræmótus * factus est magnus: Angelus enim Dómini descéndit de cœlo, allelúia.

3. Erat autem * aspéctus ejus sicut fulgur, vestiménta autem ejus sicut nix, allelúia, allelúia.

4. Præ timóre autem ejus * extérriti sunt custódes et facti sunt velut mórtui, allelúia.

5. Respóndens autem Angelus, * dixit muliéribus: Nolíte timére: scio enim quod Jesum quæritis, allelúia.

Capitulum. Hymnus, et ℣. non dicuntur, sed eorum loco dicitur Aña.

Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultémus et lætémur in ea.

Ad Benedictus. Aña.

Et valde mane una sabbatórum véniunt ad monuméntum, orto jam sole, allelúia.

Oratio.

Deus, qui hodiérna die per Unigénitum tuum æternitátis nobis áditum devícta morte reserásti: vota nostra, quæ præveniéndo aspírans, étiam adjuvándo proséquere. Per eúmdem Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino, allelúia, allelúia. ℟. Deo grátias, allelúia, allelúia.

Sic dicitur in Vesp. et Laud. tantum usque ad Vesp. Sabbati in Albis exclusive.

Ad Primam, Tertiam, Sextam, et Nonam, post Deus, in adjutórium, et Glória Patri, dicuntur Psalmi consueti: ad Primam tamen ut in Festis, scilicet, Deus in nómine, Beáti immaculáti, et Retríbue. Quibus finitis, dicitur Aña. Hæc dies, Postea Oratio, quæ ad Primam dicitur, ut in Psalt. Dómine Deus. 30. Pretiósa, cum reliq., et ad Absolut. Capit., Lectio br. Si consurrexístis, ut in Psalt. 31.

Ad alias autem Horas, post Añam, Hæc dies, dic. Oratio, quæ ponitur in Laud.

Ad Vesperas, Aña. Angelus autem, cum reliq. de Laud. et Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dnica. 130.

Et sic dicitur usque ad Vesperas Sabbati. Postea Aña. Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultémus, et lætémur in ea.

Ad Magnificat, Aña.

Et respiciéntes vidérunt revolútum lápidem: erat quippe magnus valde, allelúia.

Ad Completorium, dicto ℣. Jube, domne. Fratres, Sóbrii estóte. ℣. Adjutórium nostrum. Pater noster, et facta Confess., et Absolut., post ℣. Convérte nos, Deus. ℣. Deus, in adjutórium. Glória Patri. Allelúia, dicuntur Psalmi consueti: quibus finitis, dicitur Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia.

Deinde Canticum Simeonis. Nunc dimíttis. 156. Postea Aña. Hæc dies. Oratio. Vísita. 157.

Prædictus modus Horarum servatur usque ad Vesperas Sabbati in Albis.

FERIA SECUNDA.

Ad Matut., Invitat., Añæ et Psalmi ad Nocturnum, et Laudes dicuntur ut supra in die Paschæ, per totam Oct.

℣. Surréxit Dóminus de sepúlchro, allelúia. ℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúia.

Pater noster. Absol. Exáudi. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 24. *b*

In illo témpore: Duo ex discípulis Jesu ibant ipsa die in castéllum, quod erat

in spátio stadiórum sexagínta ab Jerúsalem, nómine Emmaus. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homil. 23. in Evang.

AUDISTIS, fratres charíssimi, quia duóbus discípulis ambulántibus in via, non quidem credéntibus, sed tamen de se loquéntibus, Dóminus appáruit : sed eis spéciem, quam recognóscerent, non osténdit. Hoc ergo egit foris Dóminus in óculis córporis, quod apud ipsos agebátur intus in óculis cordis. Ipsi namque apud semetípsos intus et amábant, et dubitábant : eis autem Dóminus foris et præsens áderat, et quis esset non ostendébat. De se ergo loquéntibus præséntiam exhíbuit : sed de se dubitántibus cognitiónis suæ spéciem abscóndit.

℟. María Magdaléne, et áltera María, ibant dilúculo ad monuméntum. * Jesum quem quæritis, non est hic : surréxit sicut locútus est, præcédet vos in Galilæam ; ibi eum vidébitis, allelúia. allelúia. ℣. Et valde mane una sabbatórum véniunt ad monuméntum, orto jam sole : et introeúntes vidérunt júvenem sedéntem in dextris, qui dixit illis. Jesum. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

VERBA quidem cóntulit, durítiam intelléctus increpávit, sacræ Scriptúræ mystéria, quæ de se ipso erant, apéruit : et tamen quia adhuc in eórum córdibus peregrínus erat a fide, se ire lóngius finxit. Fíngere namque compónere dícimus: unde et compositóres luti, fígulos vocámus. Nihil ergo simplex Véritas per duplicitátem fecit : sed talem se eis exhíbuit in córpore, qualis apud illos erat in mente. Probándi autem erant, si hi, qui eum etsi necdum ut Deum dilígerent, saltem ut peregrínum amáre potuíssent.

℟. Surréxit pastor bonus, qui ánimam suam pósuit pro óvibus suis, et pro grege suo mori dignátus est. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Allelúia. Glória Patri. Allelúia. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

SED quia esse extránei a charitáte non póterant hi cum quibus Véritas gradiebátur, eum ad hospítium quasi peregrínum vocant. Cur autem dícimus, vocant, cum illic scriptum sit : Et coegérunt eum? Ex quo nimírum exémplo collígitur, quia peregríni ad hospítium non solum invitándi sunt,

sed étiam trahéndi. Mensam ígitur ponunt, panes cibósque ófferunt : et Deum, quem in Scriptúræ sacræ expositióne non cognóverant, in panis fractióne cognóscunt. Audiéndo ergo præcépta Dei illumináti non sunt, faciéndo illumináti sunt : quia scriptum est : Non auditóres legis justi sunt apud Deum, sed factóres legis justificabúntur. Quisquis ergo vult audíta intellígere, festínet ea, quæ jam audíre pótuit, ópere impléré. Ecce Dóminus non est cógnitus dum loquerétur, et dignátus est cognósci dum páscitur.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Jesus junxit se discípulis suis in via, et ibat cum illis : óculi autem eórum tenebántur, ne eum agnóscerent: et increpávit eos dicens : O stulti et tardi corde ad credéndum in his, quæ locúti sunt Prophétæ ! allelúia.

Oratio.

DEUS, qui solemnitáte pascháli mundo remédia contulísti : pópulum tuum, quæsumus, cœlésti dono proséquere; ut et perféctam libertátem cónsequi mereátur, et ad vitam profíciat sempitérnam. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Aña.

Qui sunt hi sermónes, quos confértis ad ínvicem ambulántes, et estis tristes? allel.

FERIA TERTIA.

℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allelúia. Pater noster. Absol. Ipsíus píetas. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 24. *e*

IN illo témpore : Stetit Jesus in médio discipulórum suórum, et dicit eis : Pax vobis : ego sum, nolíte timére. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 10. *Comment. in Luc. cap.* 24. *ante finem.*

MIRUM, quo modo se natúra corpórea per impenetrábile corpus infúderit invisíbili áditu, visíbili conspéctu, tangi fácilis, diffícilis æstimári. Dénique conturbáti discípuli æstimábant se spíritum vidére. Et ídeo Dóminus, ut spéciem nobis resurrectiónis osténderet, Palpáte, inquit, et vidéte, quia spíritus carnem et ossa non habet, sicut me vidétis habére. Non ergo per incorpóream natúram, sed per resurrectiónis qualitátem, impérvia usu clausa penetrávit. Nam quod tángitur, corpus est : quod palpátur, corpus est.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, al-

lelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

In córpore autem resurgémus. Seminátur énim corpus animále, surgit corpus spiritále : sed illud subtílius, hoc cráſsius, útpote adhuc terrénæ labis qualitáte concrétum. Nam quómodo non corpus, in quo manébant insígnia vúlnerum, vestígia cicatrícum, quæ Dóminus palpánda óbtulit? In quo non solum fidem firmat, sed étiam devotiónem ácuit, quod vúlnera suscépta pro nobis cœlo inférre máluit, abolére nóluit; ut Deo Patri nostræ prétia libertátis osténderet. Talem sibi Pater ad déxteram locat, trophæum nostræ salútis ampléctens : tales illic mártyres nobis circatrícis suæ coróna monstrávit.

℟. De ore prudéntis procédit mel, allelúia : dulcédo mellis est sub lingua ejus, allelúia : * Favus distíllans lábia ejus, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia requiéscit in corde ejus, et prudéntia in sermóne oris illíus. Favus. Glória Patri. Favus. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

Et quóniam sermo huc noster evásit, considerémus qua grátia secúndum Joánnem credíderint Apóstoli, qui gavísi sunt; secúndum Lucam quasi incréduli redarguántur : ibi Spíritum sanctum accéperint, hic sedére in civitáte jubeántur, quoadúsque induántur virtúte ex alto. Et vidétur mihi ille quasi Apóstolus majóra et altióra tetigísse, hic sequéntia, et humánis próxima : hic histórico usus circúitu, ille compéndio : quia et de illo dubitári non potest, qui testimónium pérhibet de iis, quibus ipse intérfuit, et verum est testimónium ejus : et ab hoc quoque, qui Evangelísta esse méruit, vel negligéntiæ, vel mendácii suspiciónem æquum est propulsári. Et ídeo verum putámus utrúmque, non sententiárum varietáte, nec personárum diversitáte distínctum. Nam etsi primo Lucas eos non credidísse dicat, póstea tamen credidísse demónstrat : et si prima considerémus, contrária sunt : si sequéntia, certum est conveníre.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Stetit Jesus in médio discipulórum suórum, et dixit eis : Pax vobis, allelúia, allel.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam novo semper fœtu mul-

tiplicas : concéde fámulis tuis; ut sacraméntum vivéndo téneant, quod fide percepérunt. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Aña.

Vidéte manus meas et pedes meos, quia ego ipse sum, allelúia, allelúia.

FERIA QUARTA

℣. Gavísi sunt discípuli, allelúia. ℟. Viso Dómino, allelúia.

Pater noster. Absol. A vínculis. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 21.

IN illo témpore, Manifestávit se íterum Jesus discípulis ad mare Tiberíadis. Manifestávit autem sic : Erant simul Simon Petrus, et Thomas, qui dícitur Dídymus. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 24. *in Evang.*

LECTIO sancti Evangélii, quæ modo in áuribus vestris lecta est, fratres mei, quæstióne ánimum pulsat, sed pulsatióne sua vim discretiónis índicat. Quæri étenim potest, cur Petrus, qui piscátor ante conversiónem fuit, post conversiónem ad piscatiónem rédiit : et cum Véritas dicat : Nemo mittens manum suam ad arátrum, et aspíciens retro, aptus est regno Dei : cur repétiit quod derelíquit ? Sed si virtus discretiónis inspícitur, cítius vidétur : quia nimírum negótium, quod ante conversiónem sine peccáto éxtitit, hoc étiam post conversiónem repétere culpa non fuit.

℟. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum, et sólvere septem signácula ejus. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Dignus est Agnus, qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem. Allelúia. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

NAM piscatórem Petrum, Matthæum vero teloneárium scimus : et post conversiónem suam ad piscatiónem Petrus rédiit, Matthæus vero ad telónei negótium non resédit : quia áliud est, victum per piscatiónem quærere, áliud autem telónei lucris pecúnias augére. Sunt enim pléraque negótia, quæ sine peccátis exhibéri aut vix, aut nullátenus possunt. Quæ ergo ad peccátum ímplicant, ad hæc necésse est, ut post conversiónem ánimus non recúrrat.

℟. Ego sum vitis vera, et vos pálmites : * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum,

allelúia, allelúia. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui. Glória Patri. Qui. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

QUÆRI étiam potest, cur discípulis in mari laborántibus, post resurrectiónem suam Dóminus in líttore stetit, qui ante resurrectiónem suam coram discípulis in flúctibus maris ambulávit. Cujus rei rátio festíne cognóscitur, si ipsa, quæ tunc íneratt, causa pensétur. Quid enim mare, nisi præsens sæculum signat, quod se cásuum tumúltibus, et undis vitæ corruptíbilis illídit! Quid per soliditátem líttoris, nisi illa perpetúitas quiétis ætérnæ figurátur? Quia ergo discípuli adhuc flúctibus mortális vitæ ínerant, in mari laborábant. Quia autem Redémptor noster jam corruptiónem carnis excésserat, post resurrectiónem suam in líttore stabat.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus. Aña.

Míttite in déxteram * navígii rete, et inveniétis, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui nos resurrectiónis Domínicæ ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut per temporália festa, quæ ágimus, perveníre ad gáudia ætérna mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Magnificat. Aña.

Dixit Jesus * discípulis suis: afférte de píscibus, quos prendidístis nunc. Ascéndit autem Simon Petrus, et traxit rete in terram plenum magnis píscibus, allelúia.

FERIA QUINTA.

℣. Surréxit Dóminus de sepúlchro, allelúia. ℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúia.

Pater noster. Absol. Exáudi. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 20. *c*

IN illo témpore: María stabat ad monuméntum foris, plorans. Dum ergo fleret, inclinávit se, et prospéxit in monuméntum: et vidit duos Angelos in albis, sedéntes. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 25. *in Evang.*

MARIA Magdaléne, quæ fúerat in civitáte peccátrix, amándo veritátem, lavit lácrymis máculas críminis: et vox Veritátis implétur, qua dícitur: Dimíssa sunt ei peccáta multa, quia diléxit multum. Quæ enim prius frígida peccándo remánserat, póstmodum amándo fórtiter ardébat. Nam postquam venit ad monu-

méntum, ibíque corpus Domínicum non invénit, sublátum crédidit, atque discípulis nuntiávit : qui veniéntes vidérunt, atque ita esse, ut múlier díxerat, credidérunt. Et de eis prótinus scriptum est : Abiérunt ergo discípuli ad semetípsos; ac deinde subjúngitur : María autem stabat ad monuméntum foris, plorans.

℟. Tulérunt Dóminũ meum, et néscio ubi posuérunt eum. Dicunt ei Angeli : Múlier, quid ploras? Surréxit sicut dixit. * Præcédet vos in Galilæam : ibi eum vidébitis, allelúia, allelúia. ℣. Cum ergo fleret, inclinávit se, et prospéxit in monuméntum : et vidit duos Angelos in albis, sedéntes, qui dicunt ei. Præcédet. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

QUA in re pensándum est, hujus mulíeris mentem quanta vis amóris accénderat, quæ a monuménto Dómini, étiam discípulis recedéntibus, non recedébat. Exquirébat quem non invénerat : flebat inquiréndo, et amóris sui igne succénsa, ejus, quem ablátum crédidit, ardébat desidério. Unde cóntigit, ut eum sola tunc vidéret, quæ remánserat ut quæreret : quia nimírum virtus boni óperis, perseverántia est : et voce Veritátis dícitur : Qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit.

℟. Congratulámini mihi omnes qui dilígitis Dóminum : quia quem quærébam, appáruit mihi : * Et dum flerem ad monuméntum, vidi Dóminum, allelúia, allelúia. ℣. Recedéntibus discípulis, non recedébam, et amóris ejus igne succénsa, ardébam desidério. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

MARIA ergo cum fleret, inclinávit se, et prospéxit in monuméntum. Certe jam monuméntum vácuum víderat, jam sublátum Dóminum nuntiáverat : quid est quod se íterum inclínat, íterum vidére desíderat? Sed amánti semel aspexísse non súfficit : quia vis amóris intentiónem multíplicat inquisitiónis. Quæsívit ergo prius, et mínime invénit, perseverávit ut quæreret; unde et cóntigit, ut inveníret : actúmque est, ut desidéria diláta créscerent, et crescéntia cáperent quod invenissent.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

María stabat * ad monuméntum plorans, et vidit duos Angelos in albis, sedéntes, et sudárium quod fúerat super caput Jesu, allelúia.

Oratio.

Deus, qui diversitátem géntium in confessióne tui nóminis adunásti : da, ut renátis fonte baptísmatis una sit fides méntium, et pietas actiónum. Per Dñum.

Ad Magníficat. Ant.

Tulérunt Dóminum meum, * et néscio ubi posuérunt eum : si tu sustulísti eum, dícito mihi, allelúia : et ego eum tollam, allelúia.

FERIA SEXTA.

℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allelúia.

Pater noster. Absol. Ipsíus pietas. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 28. *d*

In illo témpore : Undecim discípuli abiérunt in Galilæam, in montem, ubi constitúerat illis Jesus. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Com. in Matth. in fine.

Post resurrectiónem Jesus in monte Galilææ conspícitur, ibíque adorátur : licet quidam dúbitent, et dubitátio eórum nostram áugeat fidem. Tunc maniféstius osténditur Thomæ, et latus láncea vulnerátum, et manus fixas demónstrat clavis. Accédens Jesus locútus est eis, dicens : Data est mihi omnis potéstas in cœlo et in terra. Illi potéstas data est, qui paulo ante crucifíxus, qui sepúltus in túmulo, qui mórtuus jacúerat, qui póstea resurréxit. In cœlo autem et in terra potéstas data est : ut qui ante regnábat in cœlo, per fidem credéntium regnet et in terris.

℟. Surgens Jesus Dóminus noster, stans in médio discipulórum suórum, dixit : * Pax vobis, allelúia : gavísi sunt discípuli viso Dómino, allelúia. ℣. Una ergo sabbatórum, cum fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti, venit Jesus, et stetit in médio eórum, et dixit eis. Pax. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

Euntes autem docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritus sancti. Primum docent omnes gentes, deínde doctas intíngunt aqua. Non enim potest fíeri, ut corpus baptísmi recípiat sacraméntum, nisi ante ánima fídei suscéperit veritátem. Baptizántur autem in nómine Patris, et Fílii, et Spíritus sancti : ut quorum una est dívínitas, una sit largítio; noménque Trinitátis, unus Deus est.

℟. Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio : étenim Pascha no-

strum immolátus est Christus : * Itaque epulémur in Dómino, allelúia. ℣. Mórtuus est propter delícta nostra, et resurréxit propter justificatiónem nostram. Itaque. Glória Patri. Itaque. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

DOCENTES eos serváre ómnia, quæcúmque mandávi vobis. Ordo præcípuus: Jussit Apóstolis, ut primum docérent univérsas gentes, deínde fídei intíngerent sacraménto : et post fidem ac baptísma, quæ éssent observánda, præcíperent. Ac ne putémus lévia esse, quæ jussa sunt, et pauca, áddidit : Omnia quæcúmque mandávi vobis : ut quicúmque credíderint, qui in Trinitáte fúerint baptizáti, ómnia fáciant, quæ præcépta sunt. Et ecce ego vobíscum sum usque ad consummatiónem sæculi. Qui usque ad consummatiónem sæculi cum discípulis se futúrum esse promíttit, et illos osténdit semper esse victúros, et se nunquam a credéntibus recessúrum.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Ant.

Undecim discípuli * in Galilæa vidéntes Dóminum adoravérunt, allelúia.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui Paschále sacraméntum in reconciliatiónis humánæ fœdere contulísti : da méntibus nostris ; ut, quod professióne celebrámus, imitémur efféctu. Per Dóminum.

Ad Magnificat. Ant.

Data est mihi * omnis potéstas in cœlo et in terra, allelúia.

SABBATO IN ALBIS.

℣. Gavísi sunt discípuli allelúia. ℟. Viso Dómino, allelúia.

Pater noster. Absol. A vínculis. Ben. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 20.

IN illo témpore : Una sábbati, María Magdaléne venit mane, cum adhuc ténebræ essent, ad monuméntum. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 22. *in Evang.*

LECTIO sancti Evangélii, quam modo fratres audístis, valde in superfício histórica est apérta : sed ejus nobis sunt mystéria sub brevitáte requirénda. María Magdaléne, cum adhuc ténebræ essent, venit ad monuméntum. Juxta históriam notátur hora : juxta intelléctum vero mysticum, requiréntis signátur intelligéntia. María étenim auctórem ómnium, quem in carne víderat mórtuum, quærébat in monuménto : et quia hunc

mínime invénit, furátum crédidit. Adhuc ergo erant ténebræ, cum venit ad monuméntum. Cucúrrit cítius, discípulis nuntiávit : sed illi præ céteris cucurrérunt, qui præ céteris amavérunt, vidélicet Petrus et Joánnes. ℟. Christus resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur : quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel : * Quod autem vivit, vivit Deo, allelúia, allelúia. ℣. Mórtuus est semel propter delícta nostra, et resurréxit propter justificatiónem nostram. Quod. Bened. Divinum auxílium.

Lectio ij.

CURREBANT autem duo simul : sed Joánnes præcucúrrit cítius Petro. Venit prior ad monuméntum, et íngredi non præsúmpsit. Venit ergo postérior Petrus, et intrávit. Quid, fratres, quid cursus signíficat? Numquid hæc tam subtílis Evangelístæ descríptio a mystériis vacáre credénda est? Mínime. Neque enim se Joánnes et præísse, et non intrásse díceret, si in ipsa sui trepidatióne mystérium defuísse credidísset. Quid ergo per Joánnem, nisi Synagóga : quid per Petrum, nisi Ecclésia designátur?

℟. Isti sunt agni novélli, qui annuntiavérunt, allelúia : modo venérunt ad fontes, * Repléti sunt claritáte, allelúia, allelúia. ℣. In conspéctu Agni amícti sunt stolis albis, et palmæ in mánibus eórum. Repléti. Glória Patri. Repléti. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

NEC mirum esse videátur, quod per junióremSynagóga, per seniórem vero Ecclésia signári perhibétur: quia etsi ad Dei cultum prior est Synagóga, quam Ecclésia Géntium, ad usum tamen sæculi prior est multitúdo Géntium, quam Synagóga, Paulo attestánte, qui ait : Quia non prius quod spiritále est, sed quod animále. Per seniórem ergo Petrum significátur Ecclésia Géntium : per juniórem vero Joánnem Synagóga Judæórum. Currunt ambo simul : quia ab ortus sui témpore usque ad occásum, pari et commúni via, etsi non pari et commúni sensu, Gentílitas cum Synagóga cucúrrit. Venit Synagóga prior ad monuméntum, sed mínime intrávit : quia legis quidem mandáta percépit, prophetías de incarnatióne ac passióne Domínica audívit, sed crédere in mórtuum nóluit. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Currébant duo * simul, et ille álius discípulus præcu-

cúrrit citius Petro, et venit prior ad monuméntum, allelúia.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui festa Paschália venerándo égimus, per hæc contingere ad gáudia ætérna mereámur. Per Dóminum.

Ad Vesp. Offic. fit Dupl. Aña. Allelúia, allelúia, allelúia. Ps. Benedictus, cum reliq. de Psalt. 148.

Capitulum. 1. *Joan.* 5.

CHARISSIMI, Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum: et hæc est victória, quæ vincit mundum, fides nostra.

Hymnus. Ad régias. 133.
℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.
Cum esset sero die illa una sabbatórum, et fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti in unum, stetit Jesus in médio, et dixit eis: Pax vobis, allelúia.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui Paschália festa perégimus: hæc, te largiénte, móribus et vita teneámus. Per Dóminum.

℣. Benedicámus Dómino, deinceps dic. sine Allelúia.

Completor. dicitur ut in Psalt. temp. Pasch. usque ad Dom. SS. Trinitatis exclusive: et quando non est Duplex, nec infra Octavam dicuntur Preces, ut in Psalt.

Ad ℟℟. brevia et ℣℣. per omnes Horas, jungitur Allelúia, usque ad Sabbatum post Pentecosten, præterquam in ℣. ad Preces Primæ et Completorii, quando dicuntur. Et quandocumque Allelúia jungitur ℟. br. duplicatur: sed in Versiculis dicitur semel.

DOMINICA IN ALBIS.

In Octava Paschæ.

Duplex.

Ad Matutinum, Invitat. Surréxit Dóminus. Ps. Venite. 2. Hymnus. Rex sempitérne, ut in Psalt. 3.

Psalmi de Dominica, ut in Psalt. 4. qui dicuntur in quolibet Noct. sub una Aña.
℣. Surréxit Dóminus de sepúlchro, allelúia. ℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúia.

In primo Nocturno.

Aña. Allelúia, Lapis revolútus est, allelúia, ab óstio monuménti, allelúia, allelúia.

De Epistola beáti Pauli Apóstoli ad Colossénses.

Lectio j. *Cap.* 3.

SI consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in déxtera Dei sedens: quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Mórtui enim estis, et vita vestra

est abscóndita cum Christo in Deo. Cum Christus apparúerit, vita vestra, tunc et vos apparébitis cum ipso in glória. Mortificáte ergo membra vestra, quæ sunt super terram, fornicatiónem, immundítiam, libídinem, concupiscéntiam malam, et avarítiam, quæ est simulacrórum sérvitus : propter quæ venit ira Dei super fílios incredulitátis : in quibus et vos ambulástis aliquándo, cum viverétis in illis.

℟. Angelus Dómini descéndit de cœlo, et accédens revólvit lápidem, et super eum sedit, et dixit muliéribus : * Nolíte timére : scio enim quia crucifíxum quæritis : jam surréxit : veníte, et vidéte locum, ubi pósitus erat Dóminus, allelúia. ℣. Et introeúntes in monuméntum, vidérunt júvenem sedéntem in dextris, coopértum stola cándida, et obstupuérunt : qui dixit illis. Nolíte.

Lectio ij.

NUNC autem depónite et vos ómnia : iram, indignatiónem, malítiam, blasphémiam, turpem sermónem de ore vestro. Nolíte mentíri ínvicem, expoliántes vos véterem hóminem cum áctibus suis, et induéntes novum, eum, qui renovátur in agnitiónem, secúndum imáginem ejus, qui creávit illum. Ubi non est Gentílis, et Judæus, circumcísio, et præpútium, Bárbarus, et Scytha, servus, et liber : sed ómnia, et in ómnibus Christus. Indúite vos ergo sicut elécti Dei, sancti et dilécti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam; patiéntiam : supportántes ínvicem, et donántes vobismetípsis, si quis advérsus áliquem habet querélam : sicut et Dóminus donávit vobis, ita et vos.

℟. Angelus Dómini locútus est muliéribus, dicens : Quem quæritis? An Jesum quæritis? jam surréxit : * Veníte et vidéte, allelúia, allelúia. ℣. Jesum quæritis Nazarénum crucifíxum? Surréxit, non est hic. Veníte.

Lectio iij.

SUPER ómnia autem hæc, charitátem habéte, quod est vínculum perfectiónis : et pax Christi exúltet in córdibus vestris, in qua et vocáti estis in uno córpore : et grati estóte. Verbum Christi hábitet in vobis abundánter, in omni sapiéntia, docéntes, et commonéntes vosmetípsos psalmis, hymnis, et cánticis spirituálibus, in grátia cantántes in córdibus vestris Deo. Omne quodcúmque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi,

grátias agéntes Deo et Patri per ipsum.

℟. Cum transísset sábbatum, María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme emérunt arómata, * Ut veniéntes úngerent Jesum, allelúia, allelúia. ℣. Et valde mane una sabbatórum véniunt ad monuméntum, orto jam sole. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Aña. Allelúia, Quem quæris, múlier? allelúia: vivéntem cum mórtuis? allelúia, allelúia. Ps. ut in Psalt. 11.

℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allelúia.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 1. in Oct. Paschæ, qui est 157. de Tempore.

PASCHALIS solémnitas hodiérna festivitáte conclúditur, et ídeo hódie Neophytórum hábitus commutátur: ita tamen, ut candor, qui de hábitu depónitur, semper in corde teneátur. In qua quidem primum nobis agéndum est, ut quia Paschâles dies sunt, id est, indulgéntiæ ac remissiónis, ita a nobis sanctórum diérum festívitas agátur, ut relaxatióne córporum púritas non obfuscétur: sed pótius abstinéntes ab omni luxu, ebrietáte, lascívia, demus óperam sóbriæ remissióni, ac sanctæ sinceritáti: ut quidquid modo corpoáli abstinéntia non acquírimus, méntium puritáte quærámus.

℟. María Magdaléne, et áltera María ibant dilúculo ad monuméntum. * Jesum quem quæritis, non est hic, surréxit, sicut locútus est, præcédat vos in Galilæam, ibi eum vidébitis, allelúia, allelúia. ℣. Et valde mane una sabbatórum véniunt ad monuméntum, orto jam sole: et introeúntes vidérunt júvenem sedéntem in dextris, qui dixit illis. Jesum.

Lectio v.

AD omnes quidem pértinet sermo, quos cura nostra compléctitur: verúmtamen hódie termináta Sacramentórum solemnitáte, vos allóquimur novélla gérmina sanctitátis regeneráta ex aqua et Spíritu sancto: germen pium, exámen novéllum, flos nostri honóris, et fructus labóris, gáudium et coróna mea, omnes qui statis in Dómino. Apostólicis verbis vos álloquor: Ecce nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjícite ópera tenebrárum, et indúite vos arma lucis. Sicut in die honéste ambulémus: non in comessatiónibus et ebrietátibus, non in cubílibus et impudicítiis, non in

contentióne et æmulatióne : sed induímini Dóminum Jesum Christum.

℟. Surréxit pastor bonus, qui ánimam suam pósuit pro óvibus suis, et pro grege suo mori dignátus est. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Allelúia.

Lectio vj.

HABEMUS, inquit, certiórem prophéticum sermónem : cui bene fácitis intendéntes tamquam lucérnæ in obscúro loco, donec dies lucéscat, et lúcifer oriátur in córdibus vestris. Sint ergo lumbi vestri accíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. Ecce dies advéniunt, in quibus Dóminus dicit : Pusíllum, inquit, et non vidébitis me : et íterum pusíllum, et vidébitis me. Hæc est hora, de qua dixit : Vos tristes éritis, sæculum autem gaudébit : id est, vita ista tentatiónibus plena, in qua peregrinámur ab eo. Sed iterum, inquit, vidébo vos, et gaudébit cor vestrum, et gáudium vestrum nemo tollet a vobis.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium. Glória Patri. Testimónium.

In tertio Nocturno.

Aña. Allelúia, Noli flere, María, allelúia : resurréxit Dóminus, allelúia, allelúia. Psalmi ut in Psalterio. 15.

℣. Gavísi sunt discípuli, allelúia. ℟. Viso Dómino, allel.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 20. *e*

IN illo témpore : Cum sero esset die illo, una sabbatórum, et fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti propter metum Judæórum, venit Jesus, et stetit in médio, et dixit eis : Pax vobis. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homilia 26. *in Evang.*

PRIMA lectiónis hujus evangélicæ quæstio ánimum pulsat : quómodo post resurrectiónem corpus Domínicum verum fuit, quod clausis jánuis ad discípulos íngredi pótuit? Sed sciéndum nobis est, quod divína operátio, si ratióne comprehénditur, non est admirábilis : nec fides habet méritum, cui humána rátio præbet experiméntum. Sed hæc ipsa nostri Redemptóris ópera, quæ ex semetípsis comprehéndi

nequáquam possunt, ex ália ejus operatióne pensánda sunt : ut rebus mirabílibus fidem præbeant facta mirabilióra. Illud enim corpus Dómini intrávit ad discípulos jánuis clausis, quod vidélicet ad humános óculos per nativitátem suam clauso exívit útero Vírginis. Quid ergo mirum, si clausis jánuis post resurrectiónem suam in ætérnum jam victúrus intrávit, qui moritúrus véniens, non apérto útero Vírginis exívit?

℟. De ore prudéntis procédit mel, allelúia : dulcédo mellis est sub lingua ejus, allelúia : * Favus distíllans lábia ejus, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia requiéscit in corde ejus, et prudéntia in sermóne oris illíus. Favus.

Lectio viij.

SED quia ad illud corpus quod vidéri póterat, fides intuéntium dubitábat, osténdit eis prótinus manus et latus : palpándam carnem præbuit, quam clausis jánuis introdúxit. Qua in re duo mira, et juxta humánam ratiónem sibi valde contrária osténdit : dum post resurrectiónem suam corpus suum incorruptíbile, et tamen palpábile demonstrávit. Nam et corrúmpi necésse est quod palpátur : et palpári non potest quod non corrúmpitur. Sed miro modo atque inæstimábili Redémptor noster et incorruptíbile post resurrectiónem, et palpábile corpus exhíbuit : ut monstrándo incorruptíbile, invitáret ad præmium : et præbéndo palpábile, firmáret ad fidem. Et incorruptíbilem se ergo, et palpábilem demonstrávit : ut proféclo esse post resurrectiónem osténderet corpus suum et ejúsdem natúræ, et altérius glóriæ.

℟. Surgens Jesus Dóminus noster, stans in médio discipulórum suórum, dixit : * Pax vobis, allelúia : gavísi sunt discípuli viso Dómino, allelúia. ℣. Una ergo sabbatórum, cum fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti, venit Jesus, et stetit in médio eórum, et dixit eis. Pax. Glória Patri. Pax.

Lectio ix.

DIXIT eis : Pax vobis. Sicut misit me Pater, et ego mitto vos : id est, sicut misit me Pater Deus Deum, et ego mitto vos homo hómines. Pater Fílium misit, qui hunc pro redemptióne géneris humáni incarnári constítuit. Quem vidélicet in mundum veníre ad passiónem vóluit : sed tamen amávit Fílium, quem ad passiónem misit. Eléctos vero Apóstolos Dóminus non ad mundi gáudia, sed sicut ipse

missus est, ad passiónes in mundum mittit. Quia ergo et Fílius amátur a Patre, et tamen ad passiónem míttitur : ita et discípuli a Dómino amántur, qui tamen ad passiónem mittúntur in mundum. Itaque recte dícitur : Sicut misit me Pater, et ego mitto vos : id est, ea vos charitáte díligo cum inter scándala persecutórum mitto, qua me charitáte Pater díligit, quem veníre ad tolerándas passiónes fecit.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes, Aña.

ALLELUIA, allelúia, allel., allelúia, allelúia, allelúia, allelúia, allelúia, allelúia. Psalmi. Dóminus regnávit. Jubiláte Deo. Deus Deus meus. 18.

Aña. Surréxit Christus de sepúlchro, qui liberávit tres púeros de camíno ignis ardéntis, allelúia. Canticum. Benedícite. 20.

Aña. Allelúia, allelúia, allelúia. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 21.

Capitulum. 1. *Joan.* 5.

CHARISSIMI, Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum : et hæc est victória quæ vincit mundum, fides nostra.

Hymn. Auróra. 22.

℣. In resurrectióne tua, Christe, allelúia. ℟. Cœli et terra læténtur, allelúia.

Ad Benedictus, Ant.

Cum esset sero die illa una sabbatórum, et fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti in unum, stetit Jesus in médio, et dixit eis : Pax vobis, allelúia.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnipotens Deus : ut, qui Paschália festa perégimus, hæc, te largiénte, móribus et vita teneámus. Per Dñm.

Ad Primam. Hymnus. Jam lucis. 23.

Aña. Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia. Psalmi. Deus in nómine tuo. 24. Beáti immaculáti. 25. Retríbue. et Quicúmque. 26.

Prædicti Psalmi dicuntur Dominicis diebus usque ad Ascensionem.

Capit. Regi sæculórũ. 28.

℟. br. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. * Allelúia, allelúia. Christe. ℣. Qui surrexísti a mórtuis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Christe. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos, allelúia. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum, allelúia.

Et sic dicitur ℟. breve usque ad Ascensionem.

Et quando non est Dupl., aut infra Octavas, dicuntur Preces de Dominica ut in Psalterio.

Ad Absolutionem Capituli Lectio br. Si consurrexístis, ut in Psalt. 31.

Ad Tertiam, et alias Horas, Aña. Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia.

Capit. Charíssimi, ut 294.

℟. br. Surréxit Dóminus de sepúlchro. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Qui pro nobis pepéndit in ligno. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allel.

Ad Sextam Capitulum.

1. *Joan.* 5. *b*

QUIS est autem qui vincit mundum, nisi qui credit quóniam Jesus est Fílius Dei? Hic est qui venit per aquam et sánguinem, Jesus Christus: non in aqua solum, sed in aqua et sánguine.

℟. br. Surréxit Dóminus vere. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Et appáruit Simóni. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Gavísi sunt discípuli, allelúia. ℟. Viso Dómino, allel.

Ad Nonam. Capitulum.

1. *Joan.* 5. *b*

SI testimónium hóminum accípimus, testimónium Dei majus est: quóniam hoc est testimónium Dei, quod majus est, quóniam testificátus est de Fílio suo. Qui credit in Fílium Dei, habet testimónium Dei in se.

℟. br. Gavísi sunt discípuli * Allelúia, allelúia. Gavísi. ℣. Viso Dómino. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Gavísi. ℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allel.

Ad Vesperas, Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Psalmi de Dñica. 130. qui sub una tantum Aña dicuntur.

Capit. Charíssimi, ut 294.

Hymn. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña. Post dies octo jánuis clausis ingréssus Dóminus, dixit eis: Pax vobis, allelúia, allelúia.

Hymni, ℣℣. et ℟℟. br. hujus Dominicæ dicuntur usque ad Ascensionem, etiam in feriali Officio.

FERIA SECUNDA.

Invitat. Hymnus, Aña, Psalmi et ℣. ut in Psalterio temp. Pasch. 49.

Incipit liber Actuum Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 1.

PRIMUM quidem sermónem feci de ómnibus, o Theóphile, quæ cœpit Jesus fácere, et docére, usque in diem, qua præcípiens Apóstolis per Spíritum sanctum, quos elégit, assúmptus est: quibus et præbuit seípsum vivum post passiónem suam in multis arguméntis, per dies quadragínta appárens eis, et

loquens de regno Dei. Et convéscens, præcépit eis ab Jerosólymis ne discéderent, sed expectárent promissiónem Patris, quam audístis (inquit) per os meum : quia Joánnes quidem baptizávit aqua, vos autem baptizabímini Spíritu sancto, non post multos hos dies. Igitur qui convénerant, interrogábant eum, dicéntes : Dómine, si in témpore hoc restítues regnum Israel? Dixit autem eis : Non est vestrum nosse témpora vel moménta, quæ Pater pósuit in sua potestáte; sed accipiétis virtútem superveniéntis Spíritus sancti in vos, et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Judæa, et Samaría, et usque ad últimum terræ.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium.

Lectio ij.

Et cum hæc dixísset, vidéntibus illis, elevátus est : et nubes suscépit eum ab óculis eórum. Cumque intueréntur in cœlum eúntem illum, ecce duo viri astitérunt juxta illos in véstibus albis, qui et dixérunt : Viri Galilæi, quid statis aspiciéntes in cœlum? Hic Jesus, qui assúmptus est a vobis in cœlum, sic véniet, quemádmodum vidístis eum eúntem in cœlum. Tunc revérsi sunt Jerosólymam a monte, qui vocátur Olivéti, qui est juxta Jerúsalem, sábbati habens iter. Et cum introíssent in cœnáculum, ascendérunt ubi manébant Petrus et Joánnes, Jacóbus et Andréas, Philíppus et Thomas, Bartholomæus et Matthæus, Jacóbus Alphæi, et Simon Zelótes, et Judas Jacóbi. Hi omnes erant perseverántes unanímiter in oratióne cum muliéribus, et María Matre Jesu, et frátribus ejus.

℟. De ore prudéntis procédit mel, allelúia, dulcédo mellis est sub lingua ejus, allelúia : * Favus distíllans lábia ejus, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia requiéscit in corde ejus, et prudéntia in sermóne oris illíus. Favus. Glória Patri. Favus.

Lectio iij.

In diébus illis exúrgens Petrus in médio fratrum dixit : (erat autem turba hóminum simul, fere centum vigínti.) Viri fratres, opórtet impléri Scriptúram, quam prædíxit Spíritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eórum, qui comprehendérunt Jesum : qui connumerátus erat in no-

bis, et sortítus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitátis, et suspénsus crépuit médius : et diffúsa sunt ómnia víscera ejus. Et notum factum est ómnibus habitántibus Jerúsalem, ita ut appellarétur ager ille lingua eórum, Hacéldama, hoc est, ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmórum : Fiat commorátio eórum desérta, et non sit qui inhábitet in ea : et episcopátum ejus accípiat alter. Opórtet ergo ex his viris qui nobíscum sunt congregáti in omni témpore, quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, incípiens a baptísmate Joánnis usque in diem qua assúmptus est a nobis, testem resurrectiónis ejus nobíscum fíeri unum ex istis. Et statuérunt duos, Joseph, qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus, et Mathíam. Et orántes dixérunt : Tu Dómine, qui corda nosti ómnium, osténde quem elégeris ex his duóbus unum, accípere locum ministérii hujus, et Apostolátus, de quo prævaricátus est Judas; ut abíret in locum suum. Et dedérunt sortes eis, et cécidit sors super Mathíam, et annumerátus est cum úndecim Apóstolis.

Hoc temp. Paschali non dicitur tertium ℟. in feriali Officio, sed Hymnus. Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes, Añæ. Psalmi. Capitulum. Hymnus et ℣. de Psalt. temp. Paschali, ut in Laud. Dnicæ. 18.

Ad Benedictus, Aña. Surgens Jesus * mane prima sábbati, appáruit primo Maríæ Magdalénæ, de qua ejécerat septem dæmónia, allelúia.

Oratio Dñicæ præced.

Postea fit commem. de Cruce, ut infra vel ut in Psalt. 153. quæ fit quotidie in Laud. et Vesp. usque ad Ascens., tam in Officio de Temp. quam de Sanctis, nisi sit Duplex, aut infra Octavas. Aliæ commem. de S. Maria, de Apostolis, et de Pace, non dicuntur temp. Pasch.

In Laud., Aña de Cruce. Crucifíxus surréxit a mórtuis, et redémit nos, allelúia, allelúia.

℣. Dícite in natiónibus, allelúia. ℟. Quia Dóminus regnávit a ligno, allelúia.

Oratio.

Deus, qui pro nobis Fílium tuum crucis patíbulum subíre voluísti, ut inimíci a nobis expélleres potestátem : concéde nobis fámulis tuis; ut resurrectiónis grátiam consequámur. Per eúmdem Dñum.

In Vesperis, Aña.
Crucem sanctam súbiit, qui inférnum confrégit, accínctus est poténtia, surréxit die tértia, allelúia.

℣. et Oratio ut supra.

Ad Horas omnia ut in Psalterio temp. Pasch.

In feriali Officio Prima dicitur sicut in Festis Simplic. toto temp. Pasch.

Ad Vesperas Añæ, Psalmi, Capit. Hymnus et ℣. ut in Psalt. temp. Pasch. 134.

Ad Magnificat, Aña.
Pax vobis, * ego sum, allelúia: nolíte timére, allelúia.

FERIA TERTIA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 2.

Et cum compleréntur dies Pentecóstes, erant omnes páriter in eódem loco: et factus est repénte de cœlo sonus, tamquam adveniéntis spíritus veheméntis, et replévit totam domum ubi erant sedéntes. Et apparuérunt illis dispertítæ linguæ tamquam ignis, sedítque supra síngulos eórum: et repléti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui váriis linguis, prout Spíritus sanctus dabat éloqui illis. Erant autem in Jerúsalem habitántes Judæi, viri religiósi ex omni natióne quæ sub cœlo est. Facta autem hac voce, convénit multitúdo, et mente confúsa est, quóniam audiébat unusquísque lingua sua illos loquéntes. Stupébant autem omnes, et mirabántur, dicéntes: Nonne ecce omnes isti qui loquúntur, Galilæi sunt, et quómodo nos audívimus unusquísque linguam nostram, in qua nati sumus?

℟. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum, et sólvere septem signácula ejus. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem. Allelúia.

Lectio ij.

Stans autem Petrus cum úndecim, levávit vocem suam, et locútus est eis: Viri Judæi, et qui habitátis Jerúsalem univérsi, hoc vobis notum sit, et áuribus percípite verba mea. Non enim, sicut vos æstimátis, hi ébrii sunt, cum sit hora diéi tértia: sed hoc est, quod dictum est per Prophétam Joel: Et erit in novíssimis diébus (dicit Dóminus) effúndam de Spíritu meo super omnem carnem: et prophetábunt fílii vestri, et fíliæ vestræ, et júvenes vestri visiónes vidébunt, et senióres vestri sómnia somniábunt. Et quidem super servos meos, et super ancillas

meas, in diébus illis effúndam de Spíritu meo, et prophetábunt: et dabo prodígia in cœlo sursum, et signa in terra deórsum, sánguinem, et ignem, et vapórem fumi. Sol convertétur in ténebras, et luna in sánguinem, ántequam véniat dies Dómini magnus et maniféstus. Et erit: Omnis quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

℟. Ego sum vitis vera, et vos pálmites: * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allelúia. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio iij.

Viri Israelítæ, audíte verba hæc: Jesum Nazarénum, virum approbátum a Deo in vobis, virtútibus, et prodígiis, et signis, quæ fecit Deus per illum in médio vestri, sicut et vos scitis: hunc definíto consílio et præsciéntia Dei tráditum, per manus iniquórum affligéntes interemístis: quem Deus suscitávit, solútis dolóribus inférni, juxta quod impossíbile erat tenéri illum ab eo. David enim dicit in eum: Providébam Dóminum in conspéctu meo semper; quóniam a dextris est mihi, ne commóvear: Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea, ínsuper et caro mea requiéscet in spe: Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno, nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Præcédam vos * in Galilæam, ibi me vidébitis, sicut dixi vobis, allelúia, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Mitte manum tuam, * et cognósce loca clavórum, allelúia: et noli esse incrédulus, sed fidélis, allelúia.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 3.

Petrus autem et Joánnes ascendébant in templum, ad horam oratiónis nonam. Et quidam vir, qui erat claudus ex útero matris suæ, bajulabátur: quem ponébant quotídie ad portam templi, quæ dícitur Speciósa, ut péteret eleemósynam ab introeúntibus in templum. Is cum vidísset Petrum et Joánnem incipiéntes introíre in templum, rogábat ut eleemósynam accíperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joánne, dixit: Réspice in nos. At ille intendébat in eos sperans se áliquid acceptúrum ab eis. Petrus autem dixit: Argéntum et aurum non est mihi: quod autem hábeo, hoc tibi do: In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula.

℟. Surgens Jesus Dóminus noster, stans in médio discipulórum suórum, dixit : * Pax vobis, allelúia : gavísi sunt discípuli viso Dño, allel. ℣. Una ergo sabbatórum, cum fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti, venit Jesus, et stetit in médio eórum, et dixit eis. Pax.

Lectio ij.

Et apprehénsa manu ejus déxtera, allevávit eum, et prótinus consolidátæ sunt bases ejus et plantæ. Et exíliens stetit, et ambulábat : et intrávit cum illis in templum ámbulans, et exíliens, et laudans Deum. Et vidit omnis pópulus eum ambulántem, et laudántem Deum. Cognoscébant autem illum, quod ipse erat, qui ad eleemósynam sedébat ad Speciósam portam templi : et impléti sunt stupóre et éxtasi, in eo quod contígerat illi. Cum tenéret autem Petrum et Joánnem, cucúrrit omnis pópulus ad eos, ad pórticum quæ appellátur Salomónis, stupéntes.

℟. Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio : étenim Pascha nostrum immolátus est Christus : * Itaque epulémur in Dómino, allel. ℣. Mórtuus est propter delícta nostra, et resurréxit propter justificatiónem nostram. Itaque. Glória Patri. Itaque.

Lectio iij.

Videns autem Petrus, respóndit ad pópulum : Viri Israelítæ, quid mirámini in hoc, aut nos quid intuémini, quasi nostra virtúte aut potestáte fecérimus hunc ambuláre? Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum nostrórum, glorificávit Fílium suum Jesum, quem vos quidem tradidístis, et negástis ante fáciem Piláti, judicánte illo dimítti. Vos autem sanctum et justum negástis, et petístis virum homicídam donári vobis : auctórem vero vitæ interfecístis, quem Deus suscitávit a mórtuis, cujus nos testes sumus. Et in fide nóminis ejus, hunc quem vos vidístis, et nostis, confirmávit nomen ejus : et fides, quæ per eum est, dedit íntegram sanitátem istam in conspéctu ómnium vestrum.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum vitis vera, * allel.: et vos pálmites veri, allel.

Ad Magnificat, Aña.

Quia vidísti me, * Thoma, credidísti : beáti qui non vidérunt, et credidérunt, allelúia.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 5.

Vir autem quidam nómine Ananías, cum Sa-

phíra uxóre sua, véndidit agrum, et fraudávit de prétio agri, cónscia uxóre sua : et ásferens partem quamdam, ad pedes Apostolórum pósuit. Dixit autem Petrus : Ananía, cur tentávit sátanas cor tuum, mentíri te Spirítui sancto, et fraudáre de prétio agri? Nonne manens tibi manébat, et venúmdatum in tua erat potestáte? Quare posuísti in corde tuo hanc rem? Non es mentítus homínibus, sed Deo. Audiens autem Ananías hæc verba, cécidit et expirávit. Et factus est timor magnus super omnes qui audiérunt. Surgéntes autem júvenes amovérunt eum, et efferéntes sepeliérunt.

℟. Christus resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur : quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel : * Quod autem vivit, vivit Deo, allelúia, allelúia. ℣. Mórtuus est semel propter delícta nostra, et resurréxit propter justificatiónem nostram. Quod.

Lectio ij.

FACTUM est autem quasi horárum trium spátium, et uxor ipsíus, nésciens quod factum fúerat, introívit. Dixit autem ei Petrus : Dic mihi múlier, si tanti agrum vendidístis? At illa dixit : Etiam tanti. Petrus autem ad eam : Quid útique convénit vobis tentáre Spíritum Dómini? Ecce pedes eórum, qui sepeliérunt virum tuum, ad óstium, et éfferent te. Conféstim cécidit ante pedes ejus, et expirávit. Intrántes autem júvenes invenérunt illam mórtuam, et extulérunt, et sepeliérunt ad virum suum. Et factus est timor magnus in univérsa ecclésia, et in omnes qui audiérunt hæc.

℟. Surréxit pastor bonus, qui ánimam suam pósuit pro óvibus suis, et pro grege suo mori dignátus est. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Allelúia. Glória Patri. Allel.

Lectio iij.

PER manus autem Apostolórum fiébant signa, et prodígia multa in plebe. Et erant unanímiter omnes in pórticu Salomónis. Ceterórum autem nemo audébat se conjúngere illis : sed magnificábat eos pópulus. Magis autem augebátur credéntium in Dómino multitúdo virórum ac mulíerum, ita ut in platéas ejícerent infírmos, et pónerent in léctulis ac grabátis, ut, veniénte Petro, saltem umbra illíus obumbráret, quemquam illórum, et liberaréntur ab infirmitátibus suis. Concurrébat autem et multitúdo vici-

nárum civitátum Jerúsalem, afferéntes ægros, et vexátos a spirítibus immúndis : qui curabántur omnes.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Ardens est cor meum, * desídero vidére Dóminum meum : quæro, et non invénio ubi posuérunt eum, allelúia, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Misi digitum meum * in fixúras clavórum, et manum meam in latus ejus, et dixi : Dóminus meus, et Deus meus, allelúia.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 8. *b*

VIR autem quidam nómine Simon, qui ante fúerat in civitáte magus, sedúcens gentem Samáriæ, dicens se esse áliquem magnum : cui auscultábant omnes a mínimo usque ad máximum, dicéntes : Hic est virtus Dei, quæ vocátur magna. Attendébant autem eum, propter quod multo témpore mágiis suis dementásset eos. Cum vero credidíssent Philíppo evangelizánti de regno Dei, in nómine Jesu Christi baptizabántur viri ac mulíeres. Tunc Simon et ipse crédidit : et cum baptizátus esset, adhærébat Philíppo. Videns étiam signa, et virtútes máximas fíeri, stupens admirabátur.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium.

Lectio ij.

CUM autem audíssent Apóstoli, qui erant Jerosólymis, quod recepísset Samaría verbum Dei, misérunt ad eos Petrum et Joánnem. Qui cum veníssent, oravérunt pro ipsis ut accíperent Spíritum sanctum : nondum enim in quemquam illórum vénerat, sed baptizáti tantum erant in nómine Dómini Jesu. Tunc imponébant manus super illos, et accipiébant Spíritum sanctum. Cum vidísset autem Simon, quia per impositiónem manus Apostolórum darétur Spíritus sanctus, óbtulit eis pecúniam, dicens : Date et mihi hanc potestátem, ut cuicúmque imposúero manus, accípiat Spíritum sanctum.

℟. De ore prudéntis procédit mel, allelúia : dulcédo mellis est sub lingua ejus, allelúia : * Favus distíllans lábia ejus, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia requiéscit in corde ejus, et prudéntia in sermóne oris illíus. Favus. Glória Patri. Favus.

Lectio iij.

PETRUS autem dixit ad eum: Pecúnia tua tecum sit in perditiónem : quóniam donum Dei existimásti pecúnia possidéri. Non est tibi pars, neque sors in sermóne isto. Cor enim tuum non est rectum coram Deo. Pœniténtiam ítaque age ab hac nequítia tua : et roga Deum, si forte remittátur tibi hæc cogitátio cordis tui. In felle enim amaritúdinis, et obligatióne iniquitátis vídeo te esse. Respóndens autem Simon, dixit : Precámini vos pro me ad Dóminum, ut nihil véniat super me horum, quæ dixístis.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Venérunt ad monuméntum * María Magdaléna, et áltera María, vidére sepúlchrum, allelúia.

Ad Vesp., nisi occurrat Festum ix. Lect. a Capitulo fit de S. Maria.

SABBATO.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 10.

VIR autem quidam erat in Cæsaréa, nómine Cornélius, Centúrio cohórtis quæ dícitur Itálica, religiósus ac timens Deum cum omni domo sua, fáciens eleemósynas multas plebi, et déprecans Deum semper : is vidit in visu maniféste, quasi hora diéi nona, Angelum Dei introeúntem ad se, et dicéntem sibi : Cornéli. At ille íntuens eum, timóre corréptus, dixit : Quid est, Dómine ? Dixit autem illi : Oratiónes tuæ, et eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspéctu Dei Et nunc mitte viros in Joppen, et accérsi Simónem quemdam, qui cognominátur Petrus : hic hospitátur apud Simónem quemdam coriárium, cujus est domus juxta mare : hic dicet tibi quid te opórteat fácere. Et cum discessísset Angelus, qui loquebátur illi, vocávit duos domésticos suos : et mílitem metuéntem Dóminum, ex his qui illi parébant. Quibus cum narrásset ómnia, misit illos in Joppen.

Lectio ij.

POSTERA autem die iter illis faciéntibus, et appropinquántibus civitáti, ascéndit Petrus in superióra, ut oráret circa horam sextam. Et cum esuríret, vóluit gustáre. Parántibus autem illis, cécidit super eum mentis excéssus : et vidit cœlum apértum, et descéndens vas quoddam, velut línteum magnum, quátuor initiis submítti de cœlo in terram, in quo erant ómnia quadrupédia, et serpéntia terræ, et volatília cœli. Et facta est vox

ad eum : Surge Petre, occíde et mandúca. Ait autem Petrus : Absit, Dómine, quia nunquam manducávi omne commúne et immúndum. Et vox íterum secúndo ad eum : Quod Deus purificávit, tu commúne ne díxeris. Hoc autem factum est per te : et statim recéptum est vas in cœlum. Et dum intra se hæsitáret Petrus quidnam esset vísio quam vidísset, ecce viri, qui missi erant a Cornélio, inquiréntes domum Simónis, astitérunt ad jánuam.

Lectio iij.

APERIENS autem Petrus os suum, dixit : In veritáte cómperi, quia non est personárum accéptor Deus : sed in omni gente, qui timet eum, et operátur justítiam, accéptus est illi. Verbum misit Deus fíliis Israel, annúntians pacem per Jesum Christum : (hic est ómnium Dóminus.) Vos scitis quod factum est verbum per univérsam Judæam : incípiens enim a Galilæa : post baptísmum quod prædicávit Joánnes, Jesum a Názareth, quómodo unxit eum Deus Spíritu sancto, et virtúte, qui pertránsiit benefaciéndo, et sanándo omnes oppréssos a diábolo, quóniam Deus erat cum illo. Et nos testes sumus ómnium, quæ fecit in regióne Judæórum, et Jerúsalem, quem occidérunt suspendéntes in ligno. Hunc Deus suscitávit tértia die, et dedit eum maniféstum fíeri, non omni pópulo, sed téstibus præordinátis a Deo : nobis, qui manducávimus, et bíbimus cum illo, postquam resurréxit a mórtuis.

Ad Vesperas. Capit.

1. *Pet.* 2. *d*

CHARISSIMI, Christus passus est pro nobis, vobis relínquens exémplum, ut sequámini vestígia ejus : qui peccátum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus.

Hymn. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Ego sum pastor óvium : * ego sum via, véritas et vita: ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ, allelúia, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui in Fílii tui humilitáte jacéntem mundum erexísti : fidélibus tuis perpétuam concéde lætítiam ; ut, quos perpétuæ mortis eripuísti cásibus, gáudiis fácias pérfrui sempitérnis. Per eúmdem Dóminum.

Deinde de Cruce, ut 153.

DOM. II. POST PASCHA.

Ad Matutinum, Invitat. Hymn., Añæ, Psalmi et ℣℣. ut in Psalt. temp., Pasch.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 13. *b*

Cum a Papho navigássent Paulus, et qui cum eo erant, venérunt Pergen Pamphyliæ. Joánnes autem discédens ab eis, revérsus est Jerosólymam. Illi vero pertranseúntes Pergen, venérunt Antiochíam Pisídiæ: et ingréssi synagógam die Sabbatórum, sedérunt. Post lectiónem autem legis et Prophetárum, misérunt príncipes synagógæ ad eos, dicéntes: Viri fratres, si quis est in vobis sermo exhortatiónis ad plebem, dícite. Surgens autem Paulus, et manu siléntium indícens, ait: Viri Israelítæ, et qui timétis Deum, audíte: Deus plebis Israel elégit patres nostros, et plebem exaltávit, cum essent íncolæ in terra Ægypti, et in bráchio excélso edúxit eos ex ea, et per quadragínta annórum tempus mores eórum sustínuit in desérto. Et déstruens gentes septem in terra Chánaan, sorte distribuit eis terram eórum, quasi post quadringéntos et quinquagínta annos: et post hæc dedit júdices, usque ad Sámuel Prophétam.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium.

Lectio ij.

Et exínde postulavérunt regem: et dedit illis Deus Saul fílium Cis, virum de tribu Bénjamin, annis quadragínta. Et amóto illo, suscitávit illis David regem: cui testimónium pérhibens, dixit: Invéni David fílium Jesse, virum secúndum cor meum, qui fáciet omnes voluntátes meas. Hujus Deus ex sémine secúndum promissiónem edúxit Israel Salvatórem Jesum, prædicánte Joánne ante fáciem advéntus ejus: baptísmum pœniténtiæ omni pópulo Israel. Cum implére autem Joánnes cursum suum, dicébat: Quem me arbitrámini esse, non sum ego, sed ecce, venit post me, cujus non sum dignus calceaménta pedum sólvere.

℟. De ore prudéntis procédit mel, allelúia: dulcédo mellis est sub lingua ejus, allelúia: * Favus distíllans lábia ejus, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia requiéscit in corde ejus, et prudéntia in sermóne oris illíus. Favus.

Lectio iij.

Vidi fratres, fílii géneris Abraham, et qui in vobis timent Deum, vobis verbum salútis hujus missum est. Qui enim habitábant Jerúsalem, et príncipes ejus, hunc ignorántes, et voces Prophetárum, quæ per omne sábbatum legúntur, judicántes implevérunt: et nullam causam mortis inveniéntes in eo, petiérunt a Piláto ut interfícerent eum. Cumque consummássent ómnia, quæ de eo scripta erant, deponéntes eum de ligno, posuérunt eum in monuménto. Deus vero suscitávit eum a mórtuis tértia die: qui visus est per dies multos his, qui simul ascénderant cum eo de Galilæa in Jerúsalem: qui usque nunc sunt testes ejus ad plebem. Et nos vobis annuntiámus eam, quæ ad patres nostros repromíssio facta est: quóniam hanc Deus adimplévit fíliis nostris, resúscitans Jesum, sicut et in Psalmo secúndo scriptum est: Fílius meus es tu, ego hódie génui te. ℟. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum, et sólvere septem signácula ejus. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem. Allelúia. Glória Patri. Allelúia.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 1. de Ascens. Domini.

Hi dies, dilectíssimi, qui inter resurrectiónem Dómini, ascensionémque fluxérunt, non otióso transiére decúrsu, sed magna in eis confirmáta sacraménta, magna sunt reveláta mystéria. In iis metus diræ mortis aufértur, et non solum ánimæ, sed étiam carnis immortálitas declarátur. In iis per insufflatiónem Dómini infúnditur Apóstolis ómnibus Spíritus sanctus: et beáto Apóstolo Petro supra céteros, post regni claves, ovílis Domínici cura mandátur. ℟. Ego sum vitis vera, et vos pálmites: * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allelúia. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui.

Lectio v.

In iis diébus, duóbus discípulis tértius in via Dóminus comes júngitur; et ad omnem nostræ ambiguitátis calíginem detergéndam, paventium ac trepidántium tárditas increpátur. Flammam fídei il-

luminàta corda concípiunt : et quæ erant tépida, reseránte Scriptúras Dómino, efficiúntur ardéntia. In fractióne quoque panis, convescéntium aperiúntur obtútus : multo felícius eórum óculis patefáctis, quibus natúræ suæ manifestáta est glorificátio, quam illórum géneris nostri príncipum, quibus prævaricatiónis suæ est ingésta confúsio.

℟. Surgens Jesus Dóminus noster, stans in médio discipulórum suórum, dixit :* Pax vobis, allelúia : gavísi sunt discípuli viso Dómino, allelúia. ℣. Una ergo sabbatórum, cum fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti, venit Jesus, et stetit in médio eórum, et dixit eis. Pax.

Lectio vj.

Inter hæc autem alíaque miràcula, cum discípuli trépidis cogitatiónibus æstuárent, et apparuísset in médio eórum Dóminus, dixissétque, Pax vobis : ne hoc remanéret in eórum opiniónibus, quod volvebátur in córdibus (putábant enim se spíritum vidére, non carnem), redárguit cogitatiónes a veritáte discórdes : íngerit dubitántium óculis manéntia in mánibus suis et pédibus crucis signa; et ut diligéntius pertracténtur, invítat. Quia ad sanánda infidélium córdium vúlnera, clavórum et lánceæ erant serváta vestígia : ut non dúbia fide, sed constantíssima sciéntia tenerétur, eam natúram in Dei Patris consessúram throno, quæ jacúerat in sepúlchro.

℟. Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio : étenim Pascha nostrum immolátus est Christus :* Itaque epulémur in Dómino, allelúia. ℣. Mórtuus est propter delícta nostra, et resurréxit propter justificatiónem nostram. Itaque. Glória Patri. Itaque.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 10. *b*

In illo témpore : Dixit Jesus Pharisæis : Ego sum Pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Homilia 14. *in Evangelia.*

Audistis, fratres charíssimi, ex lectióne evangélica eruditiónem vestram : audístis et perículum nostrum. Ecce enim is, qui non ex accidénti dono, sed essentiáliter bonus est, dicit : Ego sum pastor bonus. Atque ejúsdem bonitátis formam, quam nos imitémur, adjúngit, dicens : Bonus pastor ánimam suam

ponit pro óvibus suis. Fecit quod mónuit : osténdit quod jussit. Bonus pastor pro óvibus suis ánimam suam pósuit, ut in sacraménto nostro corpus suum et sánguinem vérteret, et oves, quas redémerat, carnis suæ aliménto satiáret.

℟. Christus resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur : quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel : * Quod autem vivit, vivit Deo, allelúia, allelúia. ℣. Mórtuus est semel propter delícta nostra, et resurréxit propter justificatiónem nostram. Quod.

Lectio viij.

OSTENSA nobis est de contémptu mortis via, quam sequámur : appósita est forma, cui imprimámur. Primum nobis est exterióra nostra misericórditer óvibus ejus impéndere : postrémum vero, si necésse sit, étiam mortem nostram pro eísdem óvibus ministráre. A primo autem hoc mínimo pervenítur ad postrémo majus. Sed cum incomparabíliter longe sit mélior ánima, qua vívimus, quam terréna substántia, quam extérius possidémus : qui non dat pro óvibus substántiam suam, quando pro his datúrus est ánimam suam ?

℟. Surréxit pastor bonus, qui ánimam suam pósuit pro óvibus suis, et pro grege suo mori dignátus est. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Allelúia. Glória Patri. Allelúia.

Lectio ix.

ET sunt nonnúlli, qui dum plus terrénam substántiam, quam oves díligunt, mérito nomen pastóris perdunt : de quibus prótinus súbditur : Mercenárius autem, et qui non est pastor, cujus non sunt oves própriæ, videt lupum veniéntem, et dimíttit oves, et fugit. Non pastor, sed mercenárius vocátur, qui non pro amóre íntimo oves Domínicas, sed ad temporáles mercédes pascit. Mercenárius quippe est, qui locum quidem pastóris tenet, sed lucra animárum non quærit : terrénis cómmodis inhiat, honóre prælatiónis gaudet, temporálibus lucris páscitur, impénsa sibi ab homínibus reveréntia lætátur.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes, Ant. et Psalmi de Psalterio. 18.

Capit. 1. *Pet.* 2. *d*

CHARISSIMI, Christus passus est pro nobis, vobis relínquens exémplum, ut sequámini vestígia ejus :

qui peccátum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus.

Hymnus. Auróra. 22.

℣. In resurrectióne tua, Christe, allelúia. ℟. Cœli et terra læténtur, allelúia.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum pastor óvium: * ego sum via, véritas, et vita: ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ, allelúia, allelúia.

Oratio.

Deus, qui in Fílii tui humilitáte jacéntem mundum erexísti: fidélibus tuis perpétuam concéde lætítiam; ut, quos perpétuæ mortis eripuísti cásibus, gáudiis fácias pérfrui sempitérnis. Per eúmdem Dóminum.

Com. de Cruce, ut 153.

Ad Tertiam. Capitulum.

Charíssimi, Christus, sup.

℟. br. Surréxit Dóminus de sepúlchro. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Qui pro nobis pepéndit in ligno. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allel.

Ad Sextam, Capitulum.

1. *Pet.* 2. *d*

Tradebat autem judicánti se injúste: qui peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum: ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus: cujus livóre sanáti sumus.

℟. br. Surréxit Dóminus vere. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Et appáruit Simóni. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Gavísi sunt discípuli, allelúia. ℟. Viso Dómino, allelúia.

Ad Nonam, Capitulum.

1. *Pet.* 2. *d*

Eratis enim sicut oves errántes; sed convérsi estis nunc ad pastórem, et epíscopum animárum vestrárum.

℟. br. Gavísi sunt discípuli. * Allelúia, allelúia. Gavísi. ℣. Viso Dómino, Allelúia, allelúia. Glória Patri. Gavísi. ℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Dominica. 130.

Capit. Charíssimi. 308.

Hymnus. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Ego sum pastor bonus, * qui pasco oves meas, et pro óvibus meis pono ánimam meam, allelúia.

Deinde de Cruce. 153.

FERIA SECUNDA.

Invitat. Hymnus, Añæ et Psalmi ut in Psalterio, temp. Paschali.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 15. *b*

SURREXERUNT autem quidam de hæresi Pharisæórum, qui crediderunt, dicéntes : Quia opórtet circumcídi eos, præcípere quoque serváre legem Moysi. Convenerúntque Apóstoli, et senióres vidére de verbo hoc. Cum autem magna conquisítio fíeret, surgens Petrus dixit ad eos : Viri fratres, vos scitis quóniam ab antíquis diébus Deus in nobis elégit, per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, et crédere. Et qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit, dans illis Spíritum sanctum, sicut et nobis. Et nihil discrévit inter nos et illos, fide puríficans corda eórum. Nunc ergo quid tentátis Deum, impónere jugum super cervíces discipulórum, quod neque patres nostri, neque nos portáre potúimus? Sed per grátiam Dómini Jesu Christi crédimus salvári, quemádmodum et illi. Tácuit autem omnis multitúdo : et audiébant Bárnabam et Paulum, narrántes quanta Deus fecísset signa et prodígia in Géntibus per eos.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium.

Lectio ij.

ET postquam tacuérunt, respóndit Jacóbus, dicens : Viri fratres, audíte me. Simon narrávit quemádmodum primum Deus visitávit súmere ex Géntibus pópulum nómini suo. Et huic concórdant verba Prophetárum, sicut scriptum est : Post hæc revértar, et reædificábo tabernáculum David, quod décidit : et díruta ejus reædificábo, et érigam illud ; ut requírant céteri hóminum Dóminum, et omnes Gentes, super quas invocátum est nomen meum, dicit Dóminus, fáciens hæc. Notum a sæculo est Dómino opus suum. Propter quod ego júdico, non inquietári eos, qui ex Géntibus convertúntur ad Deum, sed scríbere ad eos, ut abstíneant se a contaminatiónibus simulacrórum, et fornicatióne, et suffocátis, et sánguine. Moyses enim a tempóribus antíquis habet in síngulis civitátibus qui eum prædicent in synagógis : ubi per omne sábbatum légitur.

℟. De ore prudéntis procédit mel, allelúia : dulcédo mellis est sub lingua ejus, allelúia : * Favus distíllans

lábia ejus, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia requiéscit in corde ejus, et prudéntia in sermóne oris illíus. Favus. Glória Patri. Favus.

Lectio iij.

TUNC plácuit Apóstolis, et senióribus cum omni Ecclésia, elígere viros ex eis, et míttere Antiochíam cum Paulo et Bárnaba, Judam, qui cognominabátur Bársabas, et Silam, viros primos in frátribus: scribéntes per manus eórum: Apóstoli et senióres fratres, his, qui sunt Antiochíæ, et Syriæ, et Cilíciæ, frátribus ex Géntibus, salútem. Quóniam audívimus quia quidam ex nobis exeúntes turbavérunt vos verbis, everténtes ánimas vestras, quibus non mandávimus: plácuit nobis colléctis in unum, elígere viros, et míttere ad vos, cum charíssimis nostris Bárnaba et Paulo, homínibus, qui tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. Mísimus ergo Judam et Silam, qui et ipsi vobis verbis réferent éadem. Visum est enim Spirítui sancto, et nobis, nihil ultra impónere vobis óneris, quam hæc necessária: ut abstineátis vos ab immolátis simulacrórum, et sánguine, et suffocáto, et fornicatióne: a quibus custodiéntes vos, bene agétis. Valéte.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes, Añæ, Psalmi, Capit. Hymnus et ℣. de Psalt. temp. Pasch., ut in Dñica.

Ad Benedictus, Aña.

Eúntes in mundum, * allelúia, docéte omnes gentes, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Pastor bonus * ánimam suam ponit pro óvibus suis, allel.

FERIA TERTIA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 17. *e et* 18.

STANS autem Paulus in médio Areopági, ait: Viri Atheniénses, per ómnia quasi superstitiosióres vos vídeo. Prætériens enim, et videns simulácra vestra, invéni et aram, in qua scriptum erat: Ignóto Deo. Quod ergo ignorántes cólitis, hoc ego annúntio vobis. Deus, qui fecit mundum, et ómnia quæ in eo sunt, hic cœli et terræ cum sit Dóminus, non in manufáctis templis hábitat, nec mánibus humánis cólitur, índigens áliquo, cum ipse det ómnibus vitam, et inspiratiónem, et ómnia: fecítque ex uno omne genus hóminum inhabitáre super univérsam fáciem terræ, defíniens statúta témpora, et términos habitatiónis eórum: quærere Deum, si forte attréctent eum, aut invéniant,

quamvis non longe sit ab unoquóque nostrum.

℟. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum, et sólvere septem signácula ejus. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem. Allelúia.

Lectio ij.

In ipso enim vívimus, et movémur, et sumus: sicut et quidam vestrórum poetárum dixérunt: Ipsíus enim et genus sumus. Genus ergo cum simus Dei, non debémus æstimáre auro, aut argénto, aut lápidi, sculptúræ artis, et cogitatiónis hóminis, divínum esse símile. Et témpora quidem hujus ignorántiæ despíciens Deus, nunc annúntiat homínibus, ut omnes ubíque pœniténtiam agant, eo quod státuit diem, in quo judicatúrus est orbem in æquitáte, in viro, in quo státuit, fidem præbens ómnibus, súscitans eum a mórtuis. Cum audíssent autem resurrectiónem mortuórum, quidam quidem irridébant, quidam vero dixérunt: Audiémus te de hoc íterum. Sic Paulus exívit de médio eórum.

℟. Ego sum vitis vera, et vos pálmites: * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allelúia. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio iij.

Quidam vero viri adhæréntes ei, credidérunt: in quibus et Dionysius Areopagíta, et múlier nómine Dámaris, et álii cum eis. Post hæc egréssus ab Athénis venit Coríuthum: et invéniens quemdam Judæum nómine Aquilam, Pónticum génere, qui nuper vénerat ab Itália, et Priscíllam uxórem ejus (eo quod præcepísset Cláudius discédere omnes Judæos a Roma), accéssit ad eos. Et quia ejúsdem erat artis, manébat apud eos, et operabátur: (erant autem scenofactóriæ artis.) Et disputábat in synagóga per omne sábbatum, interpónens nomen Dómini Jesu, suadebátque Judæis et Græcis.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Eúntes in mundum, * docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritus sancti, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Mercenárius autem, * cujus non sunt oves próprias, videt lupum veniéntem, et dimíttit oves, et fugit: et lupus rapit, et dispérgit oves, allelúia.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 20. *d*

A Miléto Paulus mittens Ephesum vocávit Majóres natu Ecclésiæ. Qui cum venissent ad eum, et simul essent, dixit eis : Vos scitis a prima die, qua ingréssus sum in Asiam, quáliter vobíscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentatiónibus quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæórum : quómodo nihil subtráxerim utílium, quo minus annuntiárem vobis, et docérem vos públice, et per domos, testíficans Judæis, atque Gentílibus in Deum pœniténtiam, et fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego Spíritu, vado in Jerúsalem, quæ in ea ventúra sint mihi ignórans : nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens : Quóniam víncula et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor : nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me, dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi a Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæDei.

℟. Surgens Jesus Dóminus noster, stans in médio discipulórum suórum, dixit : * Pax vobis, allelúia : gavísi sunt discípuli viso Dómino, allelúia. ℣. Una ergo Sabbatórum, cum fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti, venit Jesus, et stetit in médio eórum, et dixit eis. Pax.

Lectio ij.

Et nunc ecce ego scio, quia ámplius non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum a sánguine ómnium. Non enim subterfúgi, quo minus annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et univérso gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit epíscopos, régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes pervérsa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte, memória retinéntes, quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquémque vestrum.

℟. Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio : étenim Pascha nostrum immolátus est Christus : * Itaque epulémur in

Dómino, allelúia. ℣. Mórtuus est propter delícta nostra, et resurréxit propter justificatiónem nostram. Itaque. Glória Patri. Itaque.

Lectio iij.

Et nunc comméndo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus. Argéntum et aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis: quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscípere infírmos, ac meminísse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit: Beátius est magis dare, quam accípere. Et cum hæc dixísset, pósitis génibus suis orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium: et procumbéntes super collum Pauli, osculabántur eum, doléntes máxime in verbo, quod díxerat, quóniam ámplius fáciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Ite, nuntiáte* frátribus meis, allelúia: ut eant in Galilæam, allelúia: ibi me vidébunt, allelúia, allel., allel.

Ad Magnificat, Aña.

Sicut novit me Pater, * et ego cognósco Patrem, et ánimam meam pono pro óvibus meis, allelúia.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap. 24. c*

Respondit autem Paulus (annuénte sibi Præside dícere): Ex multis annis te esse júdicem genti huic sciens, bono ánimo pro me satisfáciam. Potes enim cognóscere, quia non plus sunt mihi dies quam duódecim, ex quo ascéndi adoráre in Jerúsalem: et neque in templo invenérunt me cum áliquo disputántem, aut concúrsum faciéntem turbæ, neque in synagógis, neque in civitáte: neque probáre possunt tibi de quibus nunc me accúsant. Confíteor autem hoc tibi, quod secúndum sectam, quam dicunt hæresim, sic desérvio Patri et Deo meo, credens ómnibus, quæ in Lege et Prophétis scripta sunt: spem habens in Deum, quam et hi ipsi expéctant, resurrectiónem futúram justórum et iniquórum. In hoc et ipse stúdeo sine offendículo consciéntiam habére ad Deum, et ad hómines semper.

℟. Christus. 308.

Lectio ij.

Post annos autem plures eleemósynas factúrus in gentem meam, veni, et obla-

tiónes et vota. In quibus invenérunt me purificátum in templo; non cum turba, neque cum tumúltu. Quidam autem ex Asia Judæi, quos oportébat apud te præsto esse, et accusáre si quid habérent advérsum me : aut hi ipsi dicant si quid invenérunt in me iniquitátis, cum stem in concílio : nisi de una hac solúmmodo voce, qua clamávi inter eos stans : Quóniam de resurrectióne mortuórum ego júdicor hódie a vobis.

℟. Surréxit pastor. 308.

Lectio iij.

DISTULIT autem illos Felix, certíssime sciens de via hac, dicens : Cum Tribúnus Lysias descénderit, áudiam vos. Jussítque Centurióni custodíre eum, et habére réquiem, nec quemquam de suis prohibére ministráre ei. Post áliquot autem dies véniens Felix cum Drusílla uxóre sua, quæ erat Judæa, vocávit Paulum, et audívit ab eo fidem quæ est in Christum Jesum. Disputánte autem illo de justítia, et castitáte, et de judício futúro, tremefáctus Felix respóndit: Quod nunc áttinet, vade : témpore autem opportúno accérsam te : simul et sperans, quod pecúnia ei darétur a Paulo; propter quod et frequénter accérsens eum, loquebátur cum eo. Biénnio autem expléto, accépit successórem Felix Pórtium Festum. Volens autem grátiam præstáre Judæis Felix, relíquit Paulum vinctum.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Tu solus peregrínus es, * et non audísti de Jesu, quómodo tradidérunt eum in damnatiónem mortis? allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Alias oves hábeo, * quæ non sunt ex hoc ovíli : et illas opórtet me addúcere, et vocem meam áudient : et fiet unum ovíle, et unus pastor, allelúia.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 25.

FESTUS ergo cum venísset in provínciam, post tríduum ascéndit Jerosólymam a Cæsaréa. Adierúntque eum príncipes sacerdótum, et primi Judæórum advérsus Paulum, et rogábant eum, postulántes grátiam advérsus eum, ut jubéret perdúci eum in Jerúsalem, insídias tendéntes, ut interfícerent eum in via. Festus autem respóndit, servári Paulum in Cæsaréa, se autem matúrius profectúrum. Qui ergo in vobis (ait) poténtes sunt, descendéntes simul, si quod est in viro crimen, accúsent eum.

℟. Virtúte magna. 310.

Lectio ij.

DEMORATUS autem inter eos dies non ámplius quam octo, aut decem, descéndit Cæsaréam, et áltera die sedit pro tribunáli, et jussit Paulum addúci. Qui cum perdúctus esset, circumstetérunt eum qui ab Jerosólyma descénderant Judæi, multas et graves causas objiciéntes, quas non póterant probáre, Paulo ratiónem reddénte : Quóniam neque in legem Judæórum, neque in templum, neque in Cæsarem quidquam peccávi.

℟. De ore prudéntis. 310.

Lectio iij.

FESTUS autem volens grátiam præstáre Judæis, respóndens Paulo, dixit : Vis Jerosólymam ascéndere, et ibi de his judicári apud me ? Dixit autem Paulus : Ad tribúnal Cæsaris sto, ibi me opórtet judicári : Judæis non nócui, sicut tu mélius nosti. Si enim nócui, aut dignum morte áliquid feci, non recúso mori : si vero nihil est eórum, quæ hi accúsant me, nemo potest me illis donáre. Cæsarem appéllo. Tunc Festus cum concílio locútus, respóndit : Cæsarem appellásti ? ad Cæsarem ibis.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus. Aña.

Nonne sic opórtuit pati * Christum, et ita intráre in glóriam suam ? allelúia.

Ad Vesp., nisi occurrat Festum ix. Lect., a Capitulo fit de S. Maria.

SABBATO.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 28. *d*

CUM autem venissémus Romam, permíssum est Paulo manére síbimet cum custodiénte se mílite. Post tértium autem diem convocávit primos Judæórum. Cumque convenissent, dicébat eis : Ego, viri fratres, nihil advérsus plebem fáciens, aut morem patérnum, vinctus ab Jerosólymis tráditus sum in manus Romanórum : qui cum interrogatiónem de me habuíssent, voluérunt me dimíttere, eo quod nulla esset causa mortis in me. Contradicéntibus autem Judæis, coáctus sum appelláre Cæsarem, non quasi gentem meam habens áliquid accusáre. Propter hanc ígitur causam, rogávi vos vidére, et álloqui. Propter spem enim Israel caténa hac circúmdatus sum.

Lectio ij.

AT illi dixérunt ad eum : Nos neque lítteras accépimus de te a Judæa, neque advéniens áliquis fratrum nuntiávit, aut locútus est quid de te malum. Rogámus autem a te audíre quæ sentis : nam de secta hac notum est nobis, quia ubíque ei contradícitur. Cum con-

stituissent autem illi diem venérunt ad eum in hospitium plúrimi, quibus exponébat testíficans regnũ Dei, suadénsque eis de Jesu ex lege Moysi et Prophétis, a mane usque ad vésperam. Et quidam credébant his quæ dicebántur : quidam vero non credébant.

Lectio iij.

CUMQUE ínvicem non essent consentiéntes, discedébant, dicénte Paulo unum verbum : Quia bene Spíritus sanctus locútus est per Isaíam Prophétam ad patres nostros, dicens : Vade ad pópulum istum, et dic ad eos : Aure audiétis, et non intelligétis : et vidéntes vidébitis, et non perspiciétis. Incrassátum est enim cor pópuli hujus, et áuribus gráviter audiérunt, et óculos suos compressérunt : ne forte vídeant óculis, et áuribus áudiant, et corde intélligant, et convertántur, et sanem eos. Notum ergo sit vobis, quóniam Géntibus missum est hoc salutáre Dei, et ipsi áudient. Et cum hæc dixísset, exiérunt ab eo Judæi, multam habéntes inter se quæstiónem. Mansit autem biénnio toto in suo condúcto : et suscipiébat omnes qui ingrediebántur ad eum, prædicans regnum Dei, et docens quæ sunt de Dómino Jesu Christo cum omni fidúcia, sine prohibitióne.

Ad Vesperas, Capitulum.

CHARISSIMI, Obsecro vos tamquam ádvenas et peregrínos abstinére vos a carnálibus desidériis, quæ militant advérsus ánimam,

Hymnus. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magníficat. Añ.

Módicum, et non vidébitis me, * dicit Dóminus : íterum módicum, et vidébitis me : quia vado ad Patrem, allelúia, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui errántibus, ut in viam possint redíre justítiæ, veritátis tuæ lumen osténdis : da cunctis, qui christiána professióne censéntur, et illa respúere, quæ huic inimíca sunt nómini, et ea quæ sunt apta, sectári. Per Dóminum.

Deinde de Cruce. 153.

DOM. III. POST PASCHA.

Ad Matutinum, Invitat. Hymn., Añæ, Psalmi et ℣℣. ut in Psalt., temp. Pasch.

In primo Nocturno.

Incipit liber Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

APOCALYPSIS Jesu Christi, quam dedit illi Deus palam fácere servis suis, quæ opórtet fíeri cito : et significávit, mittens per An-

gelum suum servo suo Joánni, qui testimónium perhibuit verbo Dei, et testimónium Jesu Christi, quæcúmque vidit. Beátus qui legit, et audit verba prophetíæ hujus : et servat ea quæ in ea scripta sunt : tempus enim prope est. Joánnes septem Ecclésiis quæ sunt in Asia. Grátia vobis, et pax ab eo, qui est, et qui erat, et qui ventúrus est : et a septem spirítibus qui in conspéctu throni ejus sunt : et a Jesu Christo, qui est testis fidélis, primogénitus mortuórum, et princeps regum terræ, qui diléxit nos, et lavit nos a peccátis nostris in sánguine suo, et fecit nos regnum et sacerdótes Deo et Patri suo : ipsi glória, et impérium in sæcula sæculórum. Amen

℟. Dignus es, Dómine, accípere librum, et aperíre signácula ejus, allelúia : quóniam occísus es, et redimísti nos Deo * In sánguine tuo, allelúia. ℣. Fecísti enim nos Deo nostro regnum et sacerdótium. In.

Lectio ij.

Ecce venit cum núbibus, et vidébit eum omnis óculus, et qui eum pupugérunt. Et plangent se super eum omnes tribus terræ : Etiam : Amen. Ego sum alpha et oméga, princípium et finis, dicit Dóminus Deus, qui est, et qui erat, et qui ventúrus est, omnípotens. Ego Joánnes frater vester, et párticeps in tribulatióne, et regno, et patiéntia in Christo Jesu : fui in ínsula quæ appellátur Pathmos, propter verbum Dei, et testimónium Jesu. Fui in spíritu in Domínica die, et audívi post me vocem magnam tamquam tubæ, dicéntis : Quod vides, scribe in libro : et mitte septem Ecclésiis, quæ sunt in Asia, Epheso, et Smyrnæ, et Pérgamo, et Thyatíræ, et Sardis, et Philadelphíæ, et Laodicíæ.

℟. Ego sicut vitis fructificávi suavitátem odóris, allelúia : * Transíte ad me omnes qui concupíscitis me, et a generatiónibus meis adimplémini, allelúia, allelúia. ℣. In me omnis grátia viæ et veritátis : in me omnis spes vitæ et virtútis. Transíte.

Lectio iij.

Et convérsus sum, ut vidérem vocem quæ loquebátur mecum : et convérsus vidi septem candelábra áurea : et in médio septem candelabrórum aureórum símilem fílio hóminis, vestítum podére, et præcínctum ad mamíllas zona áurea : caput autem ejus, et capilli erant cándidi tamquam lana alba, et tam-

quam nix, et óculi ejus tamquam flamma ignis : et pedes ejus símiles aurichálco, sicut in camíno ardénti, et vox illíus tamquam vox aquárum multárum : et habébat in déxtera sua stellas septem : et de ore ejus gládius utráque parte acútus exíbat : et fácies ejus sicut sol lucet in virtúte sua. Et cum vidíssem eum, cécidi ad pedes ejus tamquam mórtuus. Et pósuit déxteram suam super me, dicens : Noli timére : ego sum primus, et novíssimus : et vivus, et fui mórtuus, et ecce sum vivens in sǽcula sæculórum : et hábeo claves mortis et inférni. Scribe ergo quæ vidísti, et quæ sunt, et quæ opórtet fíeri post hæc.
℟. Audívi vocem de cœlo tamquam vocem tonítrui magni, allelúia : regnábit Deus noster in ætérnum, allelúia :* Quia facta est salus, et virtus, et potéstas Christi ejus, allelúia, allelúia. ℣. Et vox de throno exívit, dicens : Laudem dícite Deo nostro, omnes sancti ejus, et qui timétis Deum pusílli et magni. Quia. Glória Patri. Quia.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustíni Episc.

Lectio iv.

Serm. 147. de Temp.

DIEBUS his sanctis resurrectióni Dómini dedicátis, quantum donánte ipso póssumus, de carnis resurrectióne tractémus. Hæc enim est fides nostra : hoc donum in Dómini nostri Jesu Christi nobis carne promíssum est, et in ipso præcéssit exémplum. Vóluit enim nobis, quod promísit in fine, non solum prænuntiáre, sed étiam demonstráre. Illi quidem, qui tunc fuérunt, cum illum vidérent, et cum expavéscerent, et spíritum se vidére créderent, soliditátem córporis tenuérunt. Locútus est enim non solum verbis ad aures eórum, sed étiam spécie ad óculos eórum : parúmque erat se præbére cernéndum, nisi étiam offérret pertractándum, atque palpándum.
℟. Locútus est ad me unus ex septem Angelis, dicens : Veni, osténdam tibi novam nuptam, sponsam Agni. * Et vidi Jerúsalem descendéntem de cœlo, ornátam monílibus suis, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Et sústulit me in spíritu in montem magnum et altum. Et.

Lectio v.

AIT enim : Quid turbáti estis, et cogitatiónes ascéndunt in cor vestrum? Putavérunt enim se spíritum vidére. Quid turbáti estis, inquit, et cogitatiónes ascéndunt in cor vestrum? Vidéte manus meas,

et pedes meos : palpáte, et vidéte : quia spiritus ossa et carnem non habet, sicut me vidétis habére. Contra istam evidéntiam disputábant hómines. Quid enim áliud fácerent hómines, qui ea, quæ sunt hóminum, sápiunt, quam sic disputáre de Deo contra Deum? Ille enim Deus est, isti hómines sunt. Sed Deus novit cogitatiónes hóminum, quóniam vanæ sunt.

℟. Audívi vocem in cœlo Angelórum multórum dicéntium : * Timéte Dóminum, et date claritátem illi, et adoráte eum qui fecit cœlum et terram, mare et fontes aquárum, allelúia, allelúia. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœli, voce magna clamántem et dicéntem. Timéte.

Lectio vj.

In hómine carnáli tota régula intellligéndi est consuetúdo cernéndi. Quod solent vidére, credunt : quod non solent, non credunt. Præter consuetúdinem facit Deus mirácula, quia Deus est. Majóra quidem mirácula sunt, tot quotídie hómines nasci qui non erant, quam paucos resurrexisse qui erant : et tamen ista mirácula non consideratióne comprehénsa sunt, sed assiduitáte viluérunt. Resurréxit Christus : absolúta est res. Corpus erat, caro erat : pepéndit in cruce, emísit ánimam, pósita est caro in sepúlchro. Exhíbuit illam vivam, qui vivébat in illa. Quare mirámur? quare non crédimus? Deus est, qui fecit.

℟. Véniens a Líbano quam pulchra facta est, allelúia : * Et odor vestimentórum ejus super ómnia arómata, allelúia, allelúia. ℣. Favus distíllans lábia ejus, mel et lac sub lingua ejus. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij *Cap.* 16. *b*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Módicum, et jam non vidébitis me : et íterum módicum, et vidébitis me : quia vado ad Patrem. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 101. *in Joan. sub fin.*

Modicum est hoc totum spátium, quo præsens pérvolat sæculum. Unde dicit idem ipse Evangelísta in Epístola sua : Novíssima hora est. Ideo namque áddidit : Quia vado ad Patrem : quod ad priórem senténtiam referéndum est, ubi ait : Módicum, et jam non vidébitis me : non ad posterióren, ubi ait : Et íterum

módicum, et vidébitis me. Eúndo quippe ad Patrem, factúrus erat ut eum non vidérent. Ac per hoc non ídeo dictum est, quia fúerat moritúrus, et donec resúrgeret, ab eórum aspéctibus recessúrus : sed quod esset itúrus ad Patrem, quod fecit postcáquam resurréxit, et cum eis per quadragínta dies conversátus, ascéndit in cœlum.

℟. Decantábat pópulus Israel, allelúia : et univérsa multitúdo Jacob canébat legítime : * Et David cum cantóribus cítharam percutiébat in domo Dómini, et laudes Deo canébat, allelúia, allelúia. ℣. Sanctificáti sunt ergo sacerdótes et Levítæ : et univérsus Israel deducébat arcam fœderis Dómini in júbilo. Et David.

Lectio viij.

Illis ergo ait : Módicum, et jam non vidébitis me ; qui eum corporáliter tunc vidébant, quia itúrus erat ad Patrem, et eum deínceps mortálem visúri non erant, qualem, cum ista loquerétur, vidébant. Quod vero áddidit : Et íterum módicum, et vidébitis me, univérsæ promísit Ecclésiæ, sicut univérsæ promísit : Ecce ego vobíscum sum usque ad consummatiónem sæculi. Non tardat Dóminus promíssum. Módicum, et vidébimus eum : ubi jam nihil rogémus, nihil interrogémus, quia nihil desiderándum remanébit, nihil quæréndum latébit.

℟. Tristítia vestra, allelúia, * Convertétur in gáudium, allelúia, allelúia. ℣. Mundus autem gaudébit, vos vero contristabímini : sed tristítia vestra. Convertétur. Glória Patri. Convertétur.

Lectio ix.

Hoc módicum longum nobis vidétur, quóniam adhuc ágitur : cum finítum fúerit, tunc sentiémus quam módicum fúerit. Non ergo sit gáudium nostrum quale habet mundus, de quo díctum est : Mundus autem gaudébit. Nec tamen in hujus desidérii parturitióne sine gáudio tristes simus : sed, sicut ait Apóstolus : Spe gaudéntes : in tribulatióne patiéntes : quia et ipsa partúriens, cui comparáti sumus, plus gaudet de mox futúra prole, quam tristis est de præsénti dolóre. Sed hujus sermónis iste sit finis : habent enim quæstiónem molestíssimam, quæ sequúntur : nec brevitáte coarctánda sunt, ut possint commódius, si Dóminus volúerit, explicári. Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes, Aña et Psalmi de Psalterio. 18.

Capitulum. 1. *Pet.* 2. *c*

CHARISSIMI, Obsecro vos tamquam ádvenas et peregrínos abstinére vos a carnálibus desidériis, quæ mílitant advérsus ánimam.

Hymnus. Auróra. 22.

℣. In resurrectióne tua, Christe, allelúia. ℟. Cœli et terra læténtur, allelúia.

Ad Benedictus. Aña.

Módicum et non vidébitis me, * dicit Dóminus: íterum módicum, et vidébitis me: quia vado ad Patrem, allelúia, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui errántibus, ut in viam possint redíre justítiæ, veritátis tuæ lumen osténdis: da cunctis, qui christiána professióne censéntur, et illa respúere, quæ huic inimíca sunt nómini, et ea quæ sunt apta, sectári. Per Dóminum.

Deinde de Cruce. 153.

Ad Tertiam, Capit. Charíssimi, Obsecro, supra.

℟. br. Surréxit Dóminus de sepúlchro. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Qui pro nobis pepéndit in ligno. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allel.

Ad Sextam. Capitulum.

1. *Pet.* 2. *c*

SUBJECTI igitur estóte omni humánæ creatúræ propter Deum: sive regi, quasi præcelléntí: sive dúcibus, tamquam ab eo missis ad vindíctam malefactórum, laudem vero bonórum.

℟. br. Surréxit Dóminus vere. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Et appáruit Simóni. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Gavísi sunt discípuli, allelúia. ℟. Viso Dómino, allelúia.

Ad Nonam. Capitulum.

1. *Pet.* 2. *c*

SERVI súbditi estóte in omni timóre dóminis, non tantum bonis et modéstis, sed étiam dyscolis. Hæc est enim grátia in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. br. Gavísi sunt discípuli. * Allelúia, allelúia. Gavísi. ℣. Viso Dómino. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Gavísi. ℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Vesperas, Añæ, et Psalmi de Dominica. 130.

Capit. Charíssimi. supra.

Hymnus. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Amen dico vobis, * quia plorábitis et flébitis vos: mundus autem gaudébit, vos vero contristabímini: sed tristítia vestra vertétur in gáudium, allel.

Deinde de Cruce. 153.

FERIA SECUNDA.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 2.

ANGELO Ephesi Ecclésiæ scribe: Hæc dicit, qui tenet septem stellas in déxtera sua, qui ámbulat in médio septem candelabrórum aureórum: Scio ópera tua, et labórem, et patiéntiam tuam, et quia non potes sustinére malos: et tentásti eos qui se dicunt Apóstolos esse, et non sunt: et invenísti eos mendáces, et patiéntiam habes, et sustinuísti propter nomen meum, et non defecísti. Sed hábeo advérsum te, quod charitátem tuam primam reliquísti. Memor esto itaque unde excíderis, et age pœniténtiam, et prima ópera fac. Sin autem, vénio tibi; et movébo candelábrum tuum de loco suo, nisi pœniténtiam égeris. Sed hoc habes, quia odísti facta Nicolaitárum, quæ et ego odi. Qui habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis: Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in Paradíso Dei mei.

℟. Vidi portam civitátis ad Oriéntem pósitam, et Apostolórum nómina et Agni super eam scripta: * Et super muros ejus Angelórum custódiam, allelúia. ℣. Vidi cœlum novum, et terram novam, et civitátem novam descendéntem de cœlo. Et.

Lectio ij.

ET Angelo Smyrnæ Ecclésiæ scribe: Hæc dicit primus et novíssimus, qui fuit mórtuus, et vivit: Scio tribulatiónem tuam, et paupertátem tuam, sed dives es: et blasphemáris ab his, qui se dicunt Judæos esse, et non sunt: sed sunt synagóga sátanæ. Nihil horum tímeas quæ passúrus es. Ecce missúrus est diábolus áliquos ex vobis in cárcerem, ut tentémini: et habébitis tribulatiónem diébus decem. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Qui habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis: Qui vícerit, non lædétur a morte secúnda.

℟. Osténdit mihi Angelus fontem aquæ vivæ, et dixit ad me, allelúia: * Hic Deum adóra, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Postquam audíssem et vidíssem, cécidi ut adorárem ante pedes Angeli, qui mihi hæc ostendébat, et dixit mihi. Hic. Glória Patri. Hic.

Lectio iij.

ET Angelo Pérgami Ecclésiæ scribe: Hæc dicit qui habet rhomphæam utráque parte acútam: Scio ubi hábitas, ubi sedes est sátanæ: et tenes nomen meum, et non negásti fidem meam.

Et in diébus illis Antipas testis meus fidélis, qui occísus est apud vos, ubi sátanas hábitat. Sed hábeo advérsus te pauca : quia habes illic tenéntes doctrínam Bálaam, qui docébat Balac míttere scándalum coram fíliis Israel, édere, et fornicári : ita habes et tu tenéntes doctrínam Nicolaitárum. Similiter pœniténtiam age : si quo minus véniam tibi cito, et pugnábo cum illis in gládio oris mei. Qui habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis : Vincénti dabo manna abscónditum, et dabo illi cálculum cándidum : et in cálculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui áccipit. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Et incípiens * a Moyse et ómnibus Prophétis, interpretabátur illis Scriptúras, quæ de ipso erant, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Tristítia vestra * vertétur in gáudium, allelúia : et gáudium vestrum nemo tollet a vobis, allelúia, allel.

FERIA TERTIA.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

POST hæc vidi : et ecce óstium apértum in cœlo, et vox prima, quam audívi, tamquam tubæ loquéntis mecum, dicens : Ascénde huc, et osténdam tibi quæ opórtet fíeri post hæc. Et statim fui in spíritu : et ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis, et sárdinis : et iris erat in circúitu sedis símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedília vigintiquátuor : et super thronos vigintiquátuor senióres sedéntes, circumamícti vestiméntis albis, et in capítibus eórum corónæ áureæ. Et de throno procedébant fúlgura, et voces, et tonítrua : et septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem spíritus Dei.

℟. Vidi Jerúsalem descendéntem de cœlo, ornátam auro mundo, et lapídibus pretiósis intéxtam. * Allelúia, allelúia. ℣. Et erat structúra muri ejus ex lápide jáspide, ipsa vero aurum mundum, símile vitro mundo. Allelúia, allelúia.

Lectio ij.

ET in conspéctu sedis tamquam mare vítreum símile crystállo : et in médio sedis, et in circúitu sedis quátuor animália plena óculis ante et retro. Et ánimal primum símile leóni, et secúndum ánimal símile vítulo, et tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis, et quartum ánimal símile

áquilæ volánti. Et quátuor animália, síngula eórum habébant alas senas: et in circúitu, et intus plena sunt óculis: et réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus omnípotens, qui erat, et qui est, et qui ventúrus est.

℟. In diadémate cápitis Aaron magnificéntia Dómini sculpta erat. * Dum perficerétur opus Dei, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. In veste enim podéris quam habébat, totus erat orbis terrárum, et paréntum magnália in quátuor ordínibus lápidum sculpta erant. Dum. Glória Patri. Dum.

Lectio iij.

Et cum darent illa animália glóriam, et honórem, et benedictiónem sedénti super thronum, vivénti in sæcula sæculórum, procidébant vigintiquátuor senióres ante sedéntem in throno, et adorábant vivéntem in sæcula sæculórum, et mittébant corónas suas ante thronum, dicéntes: Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, et honórem, et virtútem: quia tu creásti ómnia, et propter voluntátem tuam erant, et creáta sunt.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus. Aña.

Et coegérunt illum, * dicéntes: Mane nobíscum, Dómine, quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Tristítia implévit * cor vestrum: et gáudium vestrum nemo tollet a vobis, allelúia, allelúia.

FERIA QUARTA.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 5.

Et vidi in déxtera sedéntis supra thronum, librum scriptum intus et foris, signátum sigíllis septem. Et vidi Angelum fortem, prædicántem voce magna: Quis est dignus aperíre librum, et sólvere signácula ejus? Et nemo póterat neque in cœlo, neque in terra, neque subtus terram aperíre librum, neque respícere illum. Et ego flebam multum, quóniam nemo dignus invéntus est aperíre librum, nec vidére eum. Et unus de senióribus dixit mihi: Ne fléveris: ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum, et sólvere septem signácula ejus. Et vidi: et ecce in médio throni et quátuor animálium, et in médio seniórum, Agnum stantem tamquam occísum, habéntem córnua septem, et óculos septem, qui sunt septem spíritus Dei, missi in omnem terram. Et venit, et accépit de déxtera sedéntis in throno librum.

℟. Platéæ tuæ Jerúsalem sternéntur auro mundo, allelúia : et cantábitur in te cánticum lætítiæ, allelúia : * Et per omnes vicos tuos ab univérsis dicétur, allelúia, allelúia. ℣. Luce spléndida fulgébis, et omnes fines terræ adorábunt te. Et.

Lectio ij.

Et cum aperuísset librum, quátuor animália, et vigintiquátuor senióres cecidérunt coram Agno, habéntes sínguli cítharas, et phíalas áureas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes sanctórum : et cantábant cánticum novum, dicéntes : Dignus es Dómine accípere librum, et aperíre signácula ejus : quóniam occísus es, et redemísti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, et lingua, et pópulo, et natióne : et fecísti nos Deo nostro regnum et sacerdótes : et regnábimus super terram.

℟. Decantábat pópulus Israel, allelúia : et univérsa multitúdo Jacob canébat legítime : * Et David cum cantóribus cítharam percutiébat in domo Dómini, et laudes Deo canébat, allelúia, allelúia. ℣. Sanctificáti sunt ergo sacerdótes et Levítæ : et univérsus Israel deducébat arcam fœderis Dómini in júbilo. Et. Glória Patri. Et.

Lectio iij.

Et vidi, et audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, et animálium, et seniórum : et erat númerus eórum míllia míllium, dicéntium voce magna : Dignus est Agnus, qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem. Et omnem creatúram, quæ in cœlo est, et super terram, et sub terra, et quæ sunt in mari, et quæ in eo : omnes audívi dicéntes : Sedénti in throno et Agno, benedíctio, et honor, et glória, et potéstas in sæcula sæculórum. Et quátuor animália dicébant : Amen. Et vigintiquátuor senióres cecidérunt in fácies suas : et adoravérunt vivéntem in sæcula sæculórum.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Mane nobíscum, * quóniam advesperáscit, et inclináta est jam dies, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Tristítia vestra, * allelúia, vertétur in gáudium, allel.

FERIA QUINTA.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 15.

Et vidi áliud signum in cœlo magnum, et mirábile, Angelos septem, habéntes plagas septem novís-

simas. quóniam in illis consummáta est ira Dei. Et vidi tamquam mare vítreum mistum igne, et eos qui vicérunt béstiam, et imáginem ejus, et númerum nóminis ejus, stantes super mare vítreum, habéntes cítharas Dei, et cantántes cánticum Moysi servi Dei, et cánticum Agni, dicéntes: Magna et mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens: justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex sæculórum. Quis non timébit te, Dómine, et magnificábit nomen tuum? quia solus pius es: quóniam omnes gentes vénient, et adorábunt in conspéctu tuo, quóniam judícia tua manifésta sunt.

℟. Dignus es, Dómine, accípere librum, et aperíre signácula ejus, allelúia: quóniam occísus es, et redemísti nos Deo, * In sánguine tuo, allelúia. ℣. Fecísti enim nos Deo nostro regnum et sacerdótium. In.

Lectio ij.

Et post hæc vidi, et ecce apértum est templum tabernáculi testimónii in cœlo: et exiérunt septem Angeli habéntes septem plagas de templo, vestíti lino mundo et cándido, et præcincti circa péctora zonis áureis. Et unum de quátuor animálibus dedit septem Angelis septem phíalas áureas, plenas iracúndiæ Dei vivéntis in sæcula sæculórum. Et implétum est templum fumo a majestáte Dei, et de virtúte ejus: et nemo póterat introíre in templum, donec consummaréntur septem plagæ septem Angelórum.

℟. Ego sicut vitis fructificávi suavitátem odóris, allelúia: * Transíte ad me omnes qui concupíscitis me, et a generatiónibus meis adimplémini, allelúia, allelúia. ℣. In me omnis grátia viæ et veritátis: in me omnis spes vitæ et virtútis. Transíte. Glória Patri. Transíte.

Lectio iij. *Cap.* 16.

Et audívi vocem magnam de templo, dicéntem septem Angelis: Ite, et effúndite septem phíalas iræ Dei in terram. Et ábiit primus, et effúdit phíalam suam in terram: et factum est vulnus sævum et péssimum in hómines, qui habébant charactérem béstiæ; et in eos qui adoravérunt imáginem ejus. Et secúndus Angelus effúdit phíalam suam in mare, et factus est sanguis tamquam mórtui: et omnis ánima vivens mórtua est in mari. Et tértius effúdit phíalam suam super flúmina, et super fontes aquárum, et factus est sanguis. Et audívi Angelum aquárum dicéntem: Justus es, Dómine, qui es, et qui eras: sanctus,

qui hæc judicásti. Quia sánguinem Sanctórum, et Prophetárum effudérunt, et sánguinem eis dedísti bíbere : digni enim sunt.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Et intrávit * cum illis : et factum est, dum recúmberet cum illis, accépit panem, et benedíxit, ac fregit, et porrigébat illis, allelúia, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Amen, amen dico vobis, * íterum vidébo vos, et gaudébit cor vestrum, et gáudium vestrum nemo tollet a vobis, allelúia.

FERIA SEXTA.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 19.

Post hæc audívi quasi vocem turbárum multárum in cœlo dicéntium : Allelúia : Salus, et glória, et virtus Deo nostro est : quia vera et justa judícia sunt ejus, qui judicávit de meretríce magna, quæ corrúpit terram in prostitutióne sua, et vindicávit sánguinem servórum suórum, de mánibus ejus. Et íterum dixérunt : Allelúia. Et fumus ejus ascéndit in sæcula sæculórum. Et cecidérunt senióres vigintiquátuor, et quátuor animália, et adoravérunt Deum sedéntem super thronum, dicéntes : Amen, Allelúia. Et vox de throno exívit, dícens : Laudem dícite Deo nostro, omnes servi ejus : et qui timétis eum, pusílli et magni.

℟. Locútus est ad me unus ex septem Angelis, dicens : Veni, osténdam tibi novam nuptam, sponsam Agni. * Et vidi Jerúsalem descendéntem de cœlo, ornátam monílibus suis, allelúia, allel., allel. ℣. Et sústulit me in spíritu in montem magnum et altum. Et.

Lectio ij.

Et audívi quasi vocem turbæ magnæ, et sicut vocem aquárum multárum, et sicut vocem tonitruórum magnórum, dicéntium : Allelúia! quóniam regnávit Dóminus Deus noster omnípotens. Gaudeámus, et exultémus, et demus glóriam ei : quia venérunt núptiæ Agni, et uxor ejus præparávit se. Et datum est illi ut coopériat se byssino splendénti et cándido. Byssinum enim justificatiónes sunt Sanctórum. Et dixit mihi : Scribe : Beáti qui ad cœnam nuptiárum Agni vocáti sunt. Et dixit mihi : Hæc verba Dei vera sunt. Et cécidi ante pedes ejus, ut adorárem eum. Et dicit mihi : Vide ne féceris, consérvus tuus sum, et fratrum tuórum habéntium testimóniū Jesu. Deum adóra. Testimónium enim Jesu est spíritus prophetíæ.

℟. Audívi vocem in cœlo Angelórum multórum dicéntium : * Timéte Dóminum, et date claritátem illi, et adoráte eum qui fecit cœlum et terram, mare et fontes aquárum, allelúia, allelúia. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœli, voce magna clamántem et dicéntem. Timéte. Glória Patri. Timéte.

Lectio iij.

Et vidi cœlum apértum, et ecce equus albus, et qui sedébat super eum, vocabátur Fidélis, et Verax, et cum justítia júdicat et pugnat. Oculi autem ejus sicut flamma ignis, et in cápite ejus diadémata multa, habens nomen scriptum, quod nemo novit nisi ipse. Et vestítus erat veste aspérsa sánguine : et vocátur nomen ejus, Verbum Dei. Et exércitus qui sunt in cœlo, sequebántur eum in equis albis, vestíti byssino albo et mundo. Et de ore ejus procédit gládius ex utráque parte acútus, ut in ipso percútiat gentes. Et ipse reget eas in virga férrea : et ipse calcat torcúlar vini furóris iræ Dei omnipoténtis. Et habet in vestiménto et in fémore suo scriptum : Rex regum, et Dóminus dominántium.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña. Cognovérunt Dóminum Jesum, * allelúia, in fractióne panis, allelúia.

Ad Vesp., nisi occurrat Festum ix. Lect. a Capitulo fit de S. Maria.

SABBATO.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 22.

Et osténdit mihi flúvium aquæ vitæ, spléndidum tamquam crystállum, procedéntem de sede Dei et Agni. In médio platéæ ejus, et ex utráque parte flúminis lignum vitæ, ásferens fructus duódecim, per menses síngulos reddens fructum suum : et fólia ligni ad sanitátem Géntium. Et omne maledíctum non erit ámplius; sed sedes Dei et Agni in illa erunt, et servi ejus sérvient illi. Et vidébunt fáciem ejus : et nomen ejus in fróntibus eórum. Et nox ultra non erit : et non egébunt lúmine lucérnæ, neque lúmine solis, quóniam Dóminus Deus illuminábit illos, et regnábunt in sæcula sæculórum. Et dixit mihi : Hæc verba fidelíssima sunt et vera. Et Dóminus Deus spirítuum Prophetárum misit Angelum suum osténdere servis suis quæ opórtet fíeri cito. Et ecce vénio velóciter. Beátus qui custódit verba prophetíæ libri hujus.

Lectio ij.

Et ego Joánnes, qui audívi, et vidi hæc. Et postquam audíssem, et vidíssem, cécidi ut adorárem ante pedes Angeli, qui mihi hæc ostendébat : et dixit mihi : Vide ne féceris : consérvus enim tuus sum, et fratrum tuórum Prophetárum, et eórum qui servant verba prophetíæ libri hujus: Deum adóra. Et dicit mihi : Ne signáveris verba prophetíæ libri hujus : tempus enim prope est. Qui nocet, nóceat adhuc : et qui in sórdibus est, sordéscat adhuc : et qui justus est, justificétur adhuc : et sanctus sanctificétur adhuc. Ecce vénio cito, et merces mea mecum est, réddere unicuíque secúndum ópera sua.

Lectio iij.

Ego sum alpha et oméga, primus et novíssimus, princípium et finis. Beáti qui lavant stolas suas in sánguine Agni : ut sit potéstas eórum in ligno vitæ, et per portas intrent in civitátem. Foris canes, et venéfici, et impudíci, et homicídæ, et idólis serviéntes, et omnis qui amat et facit mendácium. Ego Jesus misi Angelum meum, testificári vobis hæc in Ecclésiis. Ego sum radix et genus David, stella spléndida et matutína. Et spíritus, et sponsa dicunt : Veni. Et qui audit, dicat : Veni. Et qui sitit, véniat : et qui vult, accípiat aquam vitæ gratis. Contéstor enim omni audiénti verba prophetíæ libri hujus : Si quis apposúerit ad hæc, appónet Deus super illum plagas scriptas in libro isto. Et si quis diminúerit de verbis libri prophetíæ hujus, áuferet Deus partem ejus de libro vitæ, et de civitáte sancta, et de his quæ scripta sunt in libro isto. Dicit qui testimónium pérhibet istórum : Etiam vénio cito. Amen. Veni, Dómine Jesu. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen.

Ad Vesperas, Capitulum
Jacobi 1. c

Charissimi, Omne datum óptimum, et omne donum perféctum desúrsum est, descéndens a Patre lúminum, apud quem non est transmutátio, nec vicissitúdinis obumbrátio.

Hymn. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Vado ad eum qui misit me : * et nemo ex vobis intérrogat me : Quo vadis? allelúia, allelúia.

Oratio.

Deus, qui fidélium mentes uníus éfficis voluntátis :

da pópulis tuis id amáre quod præcipis, id desideráre quod promíttis; ut inter mundánas varietátes ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gáudia. Per Dñum.

Deinde de Cruce. 153.

DOM. IV. POST PASCHA.

Ad Matut. Invitat. Hymnus, Añæ, Psalmi et ℣℣. ut in Psalt. temp. Pasch.

Si Lect. j. Noct. lectæ sunt pridie, quando scilicet in Sabbato præc. occurrit Festum SS. Apost. Philippi et Jacobi, in Dñica legantur Lect. Feriæ ij. seq.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

JACOBUS Dei et Dómini nostri Jesu Christi servus, duódecim tríbubus, quæ sunt in dispersióne, salútem. Omne gáudium existimáte, fratres mei, cum in tentatiónes várias incidéritis, sciéntes quod probátio fídei vestræ patiéntiam operátur. Patiéntia autem opus perféctum habet: ut sitis perfécti et íntegri, in nullo deficiéntes. Si quis autem vestrum índiget sapiéntia, póstulet a Deo, qui dat ómnibus affluénter, et non impróperat: et dábitur ei. Póstulet autem in fide nihil hæsitans.

℟. Si oblítus fúero tui, allelúia, obliviscátur mei déxtera mea: * Adhæreat lingua mea fáucibus meis, si non memínero tui, allelúia, allelúia. ℣. Super flúmina Babylónis illic sédimus, et flévimus, dum recordarémur tui Sion. Adhæreat.

Lectio ij.

QUI enim hæsitat, símilis est flúctui maris, qui a vento movétur, et circumfértur. Non ergo æstimet homo ille quod accípiat áliquid a Dómino. Vir duplex ánimo incónstans est in ómnibus viis suis. Gloriétur autem frater húmilis in exaltatióne sua: dives autem in humilitáte sua, quóniam sicut flos fœni transíbit: exórtus est enim sol cum ardóre, et arefécit fœnum, et flos ejus décidit, et decor vultus ejus depériit: ita et dives in itinéribus suis marcéscet.

℟. Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt: * Multitúdo sónitus aquárum, vocem dedérunt nubes, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: vidit et commóta est terra. Multitúdo.

Lectio iij.

BEATUS vir qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit: accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se. Nemo cum tentátur, dicat quóniam a Deo tentátur, Deus

enim intentátor malórum est : ipse autem néminem tentat. Unusquisque vero tentátur a concupiscéntia sua abstráctus, et illéctus. Deinde concupiscéntia cum concéperit, parit peccátum : peccátum vero cum consummátum fúerit, génerat mortem. Nolíte ítaque erráre, fratres mei dilectíssimi.

℟. Narrábo nomen tuum frátribus meis, allelúia : * In médio Ecclésiæ laudábo te, allel., allel. ℣. Confitébor tibi in pópulis, Dómine, et psalmum dicam tibi in Géntibus. In. Glória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu S. Cypriáni Episc. et Mart., de bono patiéntiæ.

Lectio iv. *Serm.* 3.

De patiéntia locutúrus, fratres dilectíssimi, et utilitátes ejus et cómmoda prædicatúrus, unde pótius incípiam, quam quod nunc quoque ad audiéntiam, vestram patiéntiam video esse necessáriam : ut nec hoc ipsum, quod audítis et díscitis, sine patiéntia fácere possítis? Tunc enim demum sermo et rátio salutáris efficáciter díscitur, si patiénter quod dícitur, audiátur. Nec invénio, fratres dilectíssimi, inter cæteras cœléstis disciplínæ vias, quibus ad consequénda divínitus prǽmia spei ac fídei nostræ secta dirígitur, quid magis sit vel utílius ad vitam, vel majus ad glóriam, quam ut qui præcéptis domínicis obséquio timóris ac devotiónis innítimur, patiéntiam máxime tota observatióne tueámur. Hanc se sectári philósophi quoque profiténtur; sed tam illic patiéntia falsa est, quam et falsa sapiéntia est. Unde enim vel sápiens esse, vel pátiens possit, qui nec sapiéntiam, nec patiéntiam Dei novit?

℟. In Ecclésiis benedícite Deo, allelúia, * Dómino de fóntibus Israel, allelúia, allelúia. ℣. Psalmum dícite nómini ejus, date glóriam laudi ejus. Dómino.

Lectio v. *Cap.* 2. 3. *et* 8.

Nos autem, fratres dilectíssimi, qui philósophi non verbis, sed factis sumus; nec vestítu sapiéntiam, sed veritáte præférimus : qui virtútum consciéntiam magis quam jactántiam nóvimus : qui non lóquimur magna, sed vívimus quasi servi et cultóres Dei : patiéntiam, quam magistériis cœléstibus díscimus, obséquiis spiritálibus præbeámus. Est enim nobíscum Deo virtus ista commúnis : inde patiéntia íncipit, inde cláritas ejus et dígnitas caput sumit. Orígo et magnitúdo patiéntiæ Deo auctóre procédit. Diligénda res hó

mini, quæ Deo chara est. Bonum quod amat, majéstas divína comméndat. Si Dóminus nobis et Pater Deus est, sectémur patiéntiam Dómini páriter et Patris; quia et servos opórtet esse obsequéntes, et fílios non decet esse degéneres. ℟. In toto corde meo, allelúia, exquisívi te, allelúia. * Ne repéllas me a mandátis tuis, allelúia, allelúia. ℣. Benedíctus es tu, Dómine, doce me justificatiónes tuas. Ne.

Lectio vj.

PATIENTIA est, quæ nos Deo et comméndat et servat; ipsa est, quæ iram témperat, quæ linguam frenat, quæ mentem gubérnat, pacem custódit, disciplínam regit, libídinis ímpetum frangit, tumóris violéntiam cómprimit, incéndium simultátis extínguit, coércet poténtiam dívitum, inópiam páuperum réfovet, tuétur in virgínibus beátam integritátem, in víduis laboriósam castitátem, in conjúnctis et maritátis indivíduam charitátem: facit húmiles in prósperis, in advérsis fortes, contra injúrias et contumélias mites: docet delinquéntibus cito ignóscere: si ipse delínquas, diu et multum rogáre: tentatiónes expúgnat, persecutiónes tólerat, passiónes et martyria consúmmat. Ipsa est, quæ fídei nostræ fundaménta fírmiter munit. ℟. Hymnum cantáte nobis, allelúia. * Quómodo cantábimus cánticum Dómini in terra aliéna? allelúia, allel. ℣. Illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, verba cantiónum. Quómodo. Glória Patri. Quómodo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 16.

IN illo témpore. Dixit Jesus discípulis suis: Vado ad eum, qui misit me; et nemo ex vobis intérrogat me: Quo vadis? Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 94. *in Joannem.*

CUM Dóminus Jesus prædixísset discípulis suis persecutiónes, quas passúri erant post ejus abscéssum, subjúnxit atque ait: Hæc autem vobis ab inítio non dixi, quia vobíscum eram: nunc autem vado ad eum, qui me misit. Ubi primum vidéndum est, utrum eis futúras non prædíxerit ante passiónes. Sed álii tres Evangelístæ satis eum prædixísse ista demónstrant, ántequam ventum esset ad cœnam: qua perácta, secúndum Joánnem ista locútus est, ubi ait: Hæc autem

vobis ab início non dixi, quia vobíscum eram.

℟. Deus, cánticum novum cantábo tibi, allelúia : * In psaltério decem chordárum psallam tibi, allelúia, allel. ℣. Deus meus es tu, et confitébor tibi : Deus meus es tu, et exaltábo te. In psaltério.

Lectio viij.

An forte hinc ista sólvitur quæstio, quia et illi cum narrant passióni próximum fuisse cum hæc díceret? Non ergo ab inítio, quando cum illis erat : quia jam discessúrus, jamque ad Patrem perrectúrus hæc dixit. Et ídeo étiam secúndum illos Evangelístas verum est, quod hic dictum est : Hæc autem vobis ab inítio non dixi. Sed quid ágimus de fide Evangélii secúndum Matthæum, qui hæc eis a Dómino non solum cum jam Pascha esset cum discípulis cœnatúrus, imminénte passióne, verum et ab inítio denuntiáta esse commémorat, ubi primum nominátim duódecim exprimúntur Apóstoli, et ad ópera divína mittúntur?

℟. Bonum est confitéri Dño, allelúia : * Et psállere, allelúia. ℣. In decachórdo psaltério, cum cántico et cíthara. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Quid sibi ergo vult, quod hic ait : Hæc autem vobis ab inítio non dixi, quia vobíscum eram : nisi quia ea, quæ hic dicit de Spíritu sancto, quod sit ventúrus ad eos, et testimónium perhibitúrus, quando mala illa passúri sunt, hæc ab inítio eis non dixit, quia cum ipsis erat? Consolátor ergo ille, vel advocátus, (utrúmque enim interpretátur, quod est græce Paráclitus) Christo abscedénte fúerat necessárius : et ídeo de illo non díxerat ab inítio, quando cum illis erat, quia éjus præséntia consolabántur.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes, Añæ et Psalmi de Psalterio. 18.

Capitulum. *Jac. 1. c*

Charissimi, Omne datum óptimum, et omne donum perféctum desúrsum est, descéndens a Patre lúminum, apud quem non est transmutátio, nec vicissitúdinis obumbrátio.

Hymnus. Auróra. 22.

℣. In resurrectióne tua, Christe, allelúia. ℟. Cœli et terra læténtur, allelúia.

Ad Benedictus, Aña.

Vado ad eum qui misit me : * et nemo ex vobis intérrogat me : Quo vadis? allelúia, allelúia.

Oratio.

Deus, qui fidélium mentes uníus éfficis voluntátis : da pópulis tuis id amáre quod præcipis, id deside-

ráre quod promíttis ; ut inter mundánas varietátes ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gáudia. Per Dóminum.

Deinde de Cruce, ut 153.

Ad Tertiam, Capit. Charíssimi, Omne, supra. 334.

℟. br. Surréxit Dóminus de sepúlchro. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Qui pro nobis pepéndit in ligno. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allelúia.

Ad Sextam. Capitulum. *Jacobi* 1. *c*

Scitis, fratres mei dilectíssimi. Sit autem omnis homo velox ad audiéndum : tardus autem ad loquéndum, et tardus ad iram. Ira enim viri justítiam Dei non operátur.

℟. br. Surréxit Dóminus vere. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Et appáruit Simóni. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Gavísi sunt discípuli, allelúia. ℟. Viso Dómino, allel.

Ad Nonam. Capit. *Ibid.*

Propter quod abjiciéntes omnem immundítiam, et abundántiam malítiæ, in mansuetúdine suscípite ínsitum verbum, quod potest salváre ánimas vestras.

℟. br. Gavísi sunt discípuli. * Allelúia, allelúia. Gavísi. ℣. Viso Dómino. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Gavísi. ℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Vesperas, Añæ. et Psalmi de Dominica. 130.

Capit. Charíssimi. 334.

Hymnus. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Vado ad eum qui misit me : * sed quia hæc locútus sum vobis, tristítia implévit cor vestrum, allelúia.

Deinde de Cruce. 153.

FERIA SECUNDA.

De Epístola beáti Jacóbi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1. *c*

Omne datum óptimum et omne donum perféctum desúrsum est, descéndens a Patre lúminum, apud quem non est transmutátio, nec vicissitúdinis obumbrátio. Voluntárie enim génuit nos verbo veritátis, ut simus inítium áliquod creatúræ ejus. Scitis, fratres mei diléctíssimi. Sit autem omnis homo velox ad audiéndum : tardus autem ad loquéndum, et tardus ad iram. Ira enim viri justítiam Dei non operátur.

℟. Dicant nunc, qui redémpti sunt, allelúia, * A Dómino, allelúia, allelúia. ℣. Quos redémit de manu

inimici, et de regiónibus congregávit eos. A Dómino.

Lectio ij.

PROPTER quod abjiciéntes omnem immundítiam, et abundántiam malítiæ, in mansuetúdine suscípite ínsitum verbum, quod potest salváre ánimas vestras. Estóte autem factóres verbi, et non auditóres tantum, falléntes vosmetípsos. Quia si quis audítor est verbi, et non factor : hic comparábitur viro considerá nti vultum nativitátis suæ in spéculo : considerávit enim se, et ábiit, et statim oblítus est qualis fúerit.

℟. Cantáte Dómino, allelúia : * Psalmum dícite ei, allelúia. ℣. Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus. Psalmum. Glória Patri. Psalmum.

Lectio iij.

QUI autem perspéxerit in legem perféctam libertátis, et permánserit in ea, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis, hic beátus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiósum esse, non refrénans linguam suam, sed sedúcens cor suum, hujus vana est religio. Relígio munda et immaculáta apud Deum et Patrem, hæc est : Visitáre pupíllos et víduas in tribulatióne eórum, et immaculátum se custodíre ab hoc sæculo.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Nonne cor nostrum * ardens erat in nobis de Jesu, dum loquerétur nobis in via? allelúia.

Ad Magníficat, Aña.

Ego veritátem dico vobis : * éxpedit vobis ut ego vadam : si enim non abíero, Paráclitus non véniet ad vos, allel.

FERIA TERTIA.

De Epístola beáti Jacóbi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 2.

FRATRES mei, nolíte in personárum acceptióne habére fidem Dómini nostri Jesu Christi glóriæ. Etenim si introíerit in convéntum vestrum vir áureum ánnulum habens in veste cándida; introíerit autem et pauper in sórdido hábitu, et intendátis in eum qui indútus est veste præclára, et dixéritis ei : Tu sede hic bene : páuperi autem dicátis : Tu sta illic, aut sede sub scabéllo pedum meórum : nonne judicátis apud vosmetipsos, et facti estis júdices cogitatiónum iniquárum?

℟. In Ecclésiis benedícite Deo, allelúia : * Dómino de fóntibus Israel, allelúia, allelúia. ℣. Psalmum dícite nómini ejus, date glóriam laudis ejus. Dómino.

Lectio ij.

Audite, fratres mei dilectíssimi, nonne Deus elégit páuperes in hoc mundo, dívites in fide, et herédes regni, quod repromísit Deus diligéntibus se? Vos autem exhonorástis páuperem. Nonne dívites per poténtiam ópprimunt vos, et ipsi trahunt vos ad judícia? Nonne ipsi blasphémant bonum nomen quod invocátum est super vos? Si tamen legem perfícitis regálem secúndum Scriptúras: Díliges próximum tuum sicut teípsum: bene fácitis: si autem persónas accípitis, peccátum operámini, redargúti a lege quasi transgressóres.

℟. In toto corde meo, allelúia, exquisívi te, allelúia. * Ne repéllas me a mandátis tuis, allelúia, allelúia. ℣. Benedíctus es tu, Dómine, doce me justificatiónes tuas. Ne. Glória Patri. Ne.

Lectio iij.

Quicumque autem totam legem serváverit, offéndat autem in uno, factus est ómnium reus. Qui enim dixit, Non mœcháberis, dixit et, Non occídes. Quod si non mœcháberis, occídes autem, factus es transgréssor legis. Sic loquímini, et sic fácite, sicut per legem libertátis incipiéntes judicári. Judícium enim sine misericórdia illi, qui non fecit misericórdiam: superexáltat autem misericórdia judícium. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Pax vobis, * ego sum, allelúia: nolíte timére, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Cum vénerit * Paráclitus Spíritus veritátis, ille árguet mundum de peccáto, et de justítia, et de judício, allel.

FERIA QUARTA.

De Epístola beáti Jacóbi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 2. *c*

Quid próderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habére, ópera autem non hábeat? Numquid póterit fides salváre eum? Si autem frater et soror nudi sint, et indígeant victu quotidiáno, dicat autem áliquis ex vobis illis: Ite in pace, calefacímini et saturámini: non idéritis autem eis quæ necessária sunt córpori, quid próderit? Sic et fides, si non hábeat ópera, mórtua est in semetípsa.

℟. Deus cánticum. 334.

Lectio ij.

Sed dicet quis: Tu fidem habes, et ego ópera hábeo. Osténde mihi fidem tuam sine opéribus: et ego osténdam tibi ex opéribus fidem meam. Tu credis quóniam unus est Deus: bene facis: et dæmones credunt, et contremíscunt. Vis autem scire, o homo inánis, quó-

niam fides sine opéribus mórtua est? Abraham pater noster nonne ex opéribus justificátus est, ófferens Isaac fílium suum super altáre? Vides quóniam fides cooperabátur opéribus illíus: et ex opéribus fides consummáta est. ℟. Bonum. 334.

Lectio iij.

Et suppléta est Scriptúra, dicens: Crédidit Abraham Deo; et reputátum est illi ad justítiam, et amícus Dei appellátus est. Vidétis quóniam ex opéribus justificátur homo, et non ex fide tantum. Simíliter et Rahab méretrix, nonne ex opéribus justificáta est, suscípiens núntios, et ália via ejíciens? Sicut enim corpus sine spíritu mórtuum est, ita et fides sine opéribus mórtua est.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Spíritus * carnem et ossa non habet, sicut me vidétis habére; jam crédite, allel.

Ad Magnificat, Aña.

Adhuc multa hábeo * vobis dícere, sed non potéstis portáre modo: cum autem vénerit ille Spíritus veritátis, docébit vos omnem veritátem, allelúia.

FERIA QUINTA.

De Epístola beáti Jacóbi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 3.

Nolite plures magístri fíeri, fratres mei, sciéntes quóniam magis judícium súmitis. In multis enim offéndimus omnes. Si quis in verbo non offéndit, hic perféctus est vir. Potest étiam freno circumdúcere totum corpus. Si autem equis frena in ora míttimus ad consentiéndum nobis, et omne corpus illórum circumférimus.

℟. Si oblítus fúero tui, allelúia, obliviscátur mei déxtera mea: * Adhærcat lingua mea fáucibus meis, si non meminero tui, allelúia, allelúia. ℣. Super flúmina Babylónis illic sédimus, et flévimus, dum recordarémur tui, Sion. Adhærcat.

Lectio ij.

Ecce et naves, cum magnæ sint, et a ventis válidis minéntur, circumferúntur a módico gubernáculo, ubi ímpetus dirigéntis volúerit. Ita et lingua módicum quidem membrum est, et magna exáltat. Ecce quantus ignis quam magnam silvam incéndit! Et lingua ignis est, univérsitas iniquitátis.

℟. Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt: * Multitúdo sónitus aquárum, vocem dedérunt nubes, allel., allelúia, allelúia. ℣. Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: vidit et commóta est terra. Multitúdo Glória Patri. Multitúdo.

Lectio iij.

LINGUA constitúitur in membris nostris, quæ máculat totum corpus, et inflámmat rotam nativitátis nostræ, inflammáta a gehénna. Omnis enim natúra bestiárum, et vólucrum, et serpéntium, et ceterórum domántur, et dómita sunt a natúra humána: linguam autem nullus hóminum domáre potest: inquiétum malum, plena venéno mortífero. In ipsa benedícimus Deum et Patrem: et in ipsa maledícimus hómines, qui ad similitúdinem Dei facti sunt. Ex ipso ore procédit benedíctio et maledíctio.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Obtulérunt discípuli * Dómino partem piscis assi, et favum mellis, allelúia, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Non enim loquétur * a semetípso: sed quæcúmque áudiet, loquétur: et quæ ventúra sunt, annuntiábit vobis, allelúia.

FERIA SEXTA.

De Epístola beáti Jacóbi Apóstoli.

Lectio j. *Cap. 4.*

UNDE bella, et lites in vobis? Nonne hinc? ex concupiscéntiis vestris, quæ mílitant in membris vestris? Concupíscitis, et non habétis: occíditis, et zelátis, et non potéstis adipísci: litigátis, et belligerátis, et non habétis, propter quod non postulátis. Pétitis, et non accípitis, eo quod male petátis: ut in concupiscéntiis vestris insumátis. Adúlteri, nescítis quia amicítia hujus mundi, inimíca est Dei? Quicúmque ergo volúerit amícus esse sæculi hujus, inimícus Dei constitúitur.

℟. In Ecclésiis. 336.

Lectio ij.

AN putátis quia inániter Scriptúra dicat: Ad invídiam concupíscit spíritus qui hábitat in vobis? Majórem autem dat grátiam. Propter quod dicit: Deus supérbis resístit, humílibus autem dat grátiam. Súbditi ergo estóte Deo, resístite autem diábolo, et fúgiet a vobis. Appropinquáte Deo, et appropinquábit vobis. Emundáte manus, peccatóres, et purificáte corda dúplices ánimo. Míseri estóte, et lugéte, et ploráte: risus vester in luctum convertátur, et gáudium in mœrórem. Humiliámini in conspéctu Dómini, et exaltábit vos.

℟. In toto corde. 337.

Lectio iij.

NOLITE detráhere altérutrum, fratres. Qui détrahit fratri, aut qui júdicat fratrem suum, détrahit legi, et júdicat legem. Si autem

júdicas legem : non es factor legis, sed judex. Unus est legislátor et judex, qui potest pérdere, et liberáre. Tu autem quis es, qui júdicas próximum? Ecce nunc qui dícitis : Hódie aut crástino ibimus in illam civitátem, et faciémus ibi quidem annum, et mercábimur, et lucrum faciémus : qui ignorátis quid erit in crástino. Quæ est enim vita vestra? vapor est ad módicum parens, et deínceps exterminábitur. Pro eo ut dicátis : Si Dóminus volúerit; et : Si vixérimus, faciémus hoc, aut illud.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Isti sunt sermónes, * quos dicébam vobis, cum essem vobíscum, allelúia, allel.

Ad Vesperas, nisi occurrat Festum ix. Lect., a Capit. fit de S. Maria.

SABBATO.

De Epístola beáti Jacóbi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 5.

Agite nunc, dívites, ploráte ululántes in misériis vestris, quæ advénient vobis. Divítiæ vestræ putrefáctæ sunt, et vestiménta vestra a tíneis comésta sunt. Aurum et argéntum vestrum æruginávit : et ærúgo eórum in testimónium vobis erit, et manducábit carnes vestras sicut ignis. Thesaurizástis vobis iram in novíssimis diébus. Ecce merces operarióрum, qui messuérunt regiónes vestras, quæ fraudáta est a vobis, clamat: et clamor eórum in aures Dómini Sábaoth introívit. Epuláti estis super terram, et in luxúriis enutrístis corda vestra in die occisiónis. Addixístis, et occidístis justum, et non réstitit vobis.

Lectio ij.

Patientes ígitur estóte, fratres, usque ad advéntum Dómini. Ecce agrícola expéctat pretiósum fructum terræ, patiénter ferens donec accípiat temporáneum et serótinum. Patiéntes ígitur estóte et vos, et confirmáte corda vestra : quóniam advéntus Dómini appropinquávit. Nolíte ingemíscere fratres in altérutrum, ut non judicémini. Ecce judex ante jánuam assístit. Exémplum accípite, fratres, éxitus mali, labóris, et patiéntiæ, Prophétas, qui locúti sunt in nómine Dómini. Ecce beatificámus eos, qui sustinuérunt. Sufferéntiam Job audístis, et finem Dómini vidístis, quóniam miséricors Dñus est, et miserátor.

Lectio iij.

Ante ómnia autem, fratres mei, nolíte juráre, neque per cœlum, neque per terram, neque áliud quodcúmque juraméntum. Sit au-

tem sermo vester, Est, est: Non, non: ut non sub judício decidátis. Tristátur áliquis vestrum? oret. Æquo ánimo est? psallat. Infirmátur quis in vobis? indúcat presbyteros Ecclésiæ, et orent super eum, ungéntes eum óleo in nómine Dómini: et orátio fídei salvábit infírmum, et alleviábit eum Dóminus: et si in peccátis sit, remitténtur ei. Confitémini ergo altérutrum peccáta vestra, et oráte pro ínvicem, ut salvémini: multum enim valet deprecátio justi assídua.

Ad Vesperas. Capitulum.

CHARISSIMI, Estóte factóres verbi, et non auditóres tantum, falléntes vosmetípsos. Quia si quis audítor est verbi, et non factor: hic comparábitur viro consideránti vultum nativitátis suæ in spéculo; considerávit enim se, et ábiit, et statim oblítus est qualis fúerit.

Hymn. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Usque modo * non petístis quidquam in nómine meo: pétite, et accipiétis, allel.

Orátio.

DEUS, a quo bona cuncta procédunt: largíre supplícibus tuis; ut cogitémus, te inspiránte, quæ recta sunt, et te gubernánte, éadem faciámus. Per Dñum.

Deinde de Cruce. 153.

DOM. V. POST PASCHA.

Ad Matutinum, Invitat., Hymnus, Añæ, Psalmi et ℣℣. ut in Psalt.temp.Pasch.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

PETRUS Apóstolus Jesu Christi, eléctis ádvenis dispersiónis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Asiæ, et Bithyniæ, secúndum præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritus, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi: Grátia vobis et pax multiplicétur. Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secúndum misericórdiam suam magnam regenerávit nos in spem vivam per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis, in hereditátem incorruptíbilem, et incontaminátam, et immarcescíbilem, conservátam in cœlis in vobis, qui in virtúte Dei custodímini per fidem in salútem, parátam revelári in témpore novíssimo.

℟. Si oblítus fúero tui, allelúia, obliviscátur mei déxtera mea: * Adhæreat lingua mea fáucibus meis, si non memínero tui, allelúia, allelúia. ℣. Super flúmina Ba-

bylónis illic sédimus et flévimus, dum recordarémur tui Sion. Adhæreat.

Lectio ij.

In quo exultábitis, módicum nunc si opórtet contristári in váriis tentatiónibus: ut probátio vestræ fídei multo pretiósior auro (quod per ignem probátur) inveniátur in laudem, et glóriam, et honórem, in revelatióne Jesu Christi: quem cum non vidéritis, dilígitis: in quem nunc quoque non vidéntes créditis: credéntes autem exultábitis lætítia inenarrábili, et glorificáta: reportántes finem fídei vestræ, salútem animárum. De qua salúte exquisiérunt, atque scrutáti sunt Prophétæ, qui de futúra in vobis grátia prophetavérunt: scrutántes in quod vel quale tempus significáret in eis Spíritus Christi: prænúntians eas quæ in Christo sunt passiónes, et posterióres glórias: quibus revelátum est, quia non sibimetípsis, vobis autem ministrábant ea quæ nunc nuntiáta sunt vobis per eos qui evangelizavérunt vobis, Spíritu sancto misso de cœlo, in quem desíderant Angeli prospícere. ℟. Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt: * Multitúdo sónitus aquárum, vocem dedérunt nubes, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: vidit et commóta est terra. Multitúdo.

Lectio iij.

Propter quod succíncti lumbos mentis vestræ, sóbrii perfécte speráte in eam, quæ offértur vobis, grátiam, in revelatiónem Jesu Christi: quasi fílii obediéntiæ, non configuráti prióribus ignorántiæ vestræ desidériis: sed secúndum eum, qui vocávit vos, Sanctum: et ipsi in omni conversatióne sancti sitis: quóniam scriptum est: Sancti éritis, quóniam ego sanctus sum. Et si patrem invocátis eum qui sine acceptióne personárum júdicat secúndum uniuscujúsque opus, in timóre incolátus vestri témpore conversámini: sciéntes quod non corruptibílibus auro vel argénto redémpti estis de vana vestra conversatióne patérnæ traditiónis: sed pretióso sánguine quasi agni immaculáti Christi, et incontamináti: præcógniti quidem ante mundi constitutiónem, manifestáti autem novíssimis tempóribus propter vos, qui per ipsum fidéles estis in Deo, qui suscitávit eum a mórtuis, et dedit ei glóriam, ut fides vestra et spes esset in Deo. ℟. Narrábo nomen tuum frá-

tribus meis, allelúia : * In médio Ecclésiæ laudábo te, allelúia, allelúia. ℣. Confitébor tibi in pópulis, Dómine, et psalmum dicam tibi in Géntibus. In. Glória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Ambrósii Episc. de fide resurrectiónis.

Lectio iv. *Post med.*

QUONIAM Dei mori non póterat sapiéntia, resúrgere autem non póterat quod mórtuum non erat ; assúmitur caro, quæ mori posset : ut dum móritur quod solet, quod mórtuum fúerat, hoc resúrgeret. Neque enim póterat esse, nisi per hóminem resurréctio ; quóniam sicut per hóminem mors, ita et per hóminem resurréctio mortuórum. Ergo resurréxit homo, quóniam homo mórtuus est : resuscitátus homo, sed resúscitans Deus. Tunc secúndum carnem homo, nunc per ómnia Deus. Nunc enim secúndum carnem jam non nóvimus Christum, sed carnis grátiam tenémus, ut ipsum primítias quiescéntium, ipsum primogénitum ex mórtuis novérimus.

℟. In Ecclésiis benedícite Deo, allelúia : * Dómino de fóntibus Israel, allelúia, allelúia. ℣. Psalmum dícite nómini ejus, date glóriam laudi ejus. Dómino.

Lectio v.

PRIMITIÆ útique ejúsdem sunt géneris atque natúræ, cujus et réliqui fructus: quorum pro lætióre provéntu primitíva Deo múnera deferúntur : sacrum munus pro ómnibus, et quasi reparátæ quædam liba natúræ. Primítiæ ergo quiescéntium Christus. Sed utrum suórum quiescéntium, qui quasi mortis exsórtes, dulci quodam sopóre tenéntur, an ómnium mortuórum ? Sed sicut in Adam omnes moriúntur, ita et in Christo omnes vivificabúntur. Itaque sicut primítiæ mortis in Adam, ita étiam primítiæ resurrectiónis in Christo omnes resúrgent. Sed nemo despéret, neque justus dóleat commúne consórtium resurgéndi, cum præcípuum fructum virtútis expéctet. Omnes quidem resúrgent, sed unusquísque, ut ait Apóstolus, in suo órdine. Commúnis est divínæ fructus cleméntiæ, sed distínctus ordo meritórum.

℟. In toto corde meo, allelúia, exquisívi te, allelúia. * Ne repéllas me a mandátis tuis, allelúia, allelúia. ℣. Benedíctus es tu, Dómine, doce me justificatiónes tuas. Ne.

Lectio vj.

ADVERTIMUS, quam grave sit sacrilégium, resurre-

etiónem non crédere. Si enim non resurgémus, ergo Christus gratis mórtuus est, ergo Christus non resurréxit. Si enim nobis non resurréxit, útique non resurréxit, qui sibi cur resúrgeret, non habébat. Resurréxit in eo mundus, resurréxit in eo cœlum, resurréxit in eo terra. Erit enim cœlum novum, et terra nova. Sibi autem non erat necessária resurréctio, quem mortis víncula non tenébant. Nam etsi secúndum hóminem mórtuus, in ipsis tamen erat liber inférnis. Vis scire quam liber? Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber. Et bene liber, qui se póterat suscitáre, juxta quod scriptum est: Sólvite hoc templum, et in tríduo resuscitábo illud. Et bene liber, qui álios descénderat redemptúrus.

℟. Hymnum cantáte nobis, allelúia. * Quómodo cantábimus cánticum Dómini in terra aliéna? allelúia, allel. ℣. Illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, verba cantiónum. Quómodo. Glória Patri. Quómodo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 16. *c*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis: si quid petiéritis Patrem in nómine meo, dabit vobis. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 102. *in Joannem.*

Domini verba nunc ista tractánda sunt: Amen, amen dico vobis: si quid petiéritis Patrem in nómine meo, dabit vobis. Jam dictum est in superióribus hujus Domínici sermónis pártibus, propter eos, qui nonnúlla petunt a Patre in Christi nómine, nec accípiunt: non peti in nómine Salvatóris, quidquid pétitur contra ratiónem salútis. Non enim sonum litterárum, ac syllabárum, sed quod sonus ipse signíficat, et quod eo sono recte ac veráciter intellígitur, hoc accipiéndus est dícere, cum dicit: In nómine meo.

℟. Deus, cánticum novum cantábo tibi, allelúia: * In psaltério decem chordárum psallam tibi, allelúia, allel. ℣. Deus meus es tu, et confitébor tibi: Deus meus es tu, et exaltábo te. In.

Lectio viij

Unde qui hoc sentit de Christo, quod non est de único Dei Fílio sentiéndum, non petit in ejus nómine, etiámsi non táceat lítteris ac syllabis Christum: quóniam in ejus nómine petit, quem cógitat, cum petit. Qui vero quod

est de illo sentiéndum sentit, ipse in ejus nómine petit : et áccipit quod petit, si non contra suam salútem sempitérnam petit : áccipit autem quando debet accípere. Quædam enim non negántur, sed ut cóngruo dentur témpore, differúntur. Ita sane intelligéndum est quod ait : Dabit vobis : ut ea benefícia significáta sciántur his verbis, quæ ad eos qui petunt, próprie pértinent. Exaudiúntur quippe omnes sancti pro seípsis, non autem pro ómnibus exaudiúntur vel amícis, vel inimícis suis, vel quibúslibet áliis : quia non utcúmque dictum est, Dabit : sed, Dabit vobis.

℟. Bonum est confitéri Dómino, allelúia, * Et psállere, allelúia. ℣. In decachórdo psaltério, cum cántico et cíthara. Et. Glória Patri Et.

Lectio ix.

Usque modo, inquit, non petístis quidquam in nómine meo. Pétite, et accipiétis, ut gáudium vestrum sit plenum. Hoc quod dicit, Gáudium plenum, profécto non carnále, sed spiritále gáudium est : et quando tantum erit, ut áliquid ei jam non sit addéndum, procul dúbio tunc erit plenum. Quidquid ergo pétitur, quod pertíneat ad hoc gáudium consequéndum, hoc est in nómine Christi peténdum, si divínam intellígimus grátiam, si vere beátam póscimus vitam. Quidquid autem áliud pétitur, nihil pétitur : non quia nulla omníno res est, sed quia in tantæ rei comparatióne quidquid áliud concupíscitur, nihil est.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes. Añæ et Psalmi de Psalterio. 18.

Capitulum. *Jac.* 1. *d*

Charissimi, Estóte factóres verbi, et non auditóres tantum, falléntes vosmetípsos. Quia si quis audítor est verbi, et non factor, hic comparábitur viro consideránti vultum nativitátis suæ in spéculo : considerávit enim se, et ábiit, et statim oblítus est qualis fúerit.

Hymnus. Auróra. 22.

℣. In resurrectióne tua, Christe, allelúia. ℟. Cœli et terra læténtur, allelúia.

Ad Benedictus. Aña.

Usque modo * non petístis quidquam in nómine meo : pétite, et accipiétis, allelúia.

Oratio.

Deus, a quo bona cuncta procédunt : largíre supplícibus tuis ; ut cogitémus te inspiránte, quæ recta sunt, et te gubernánte, éadem faciámus. Per Dñum.

Deinde de Cruce. 153.

Ad Tertiam. Capitulum.

Charíssimi, Estóte. supra.

℟. br. Surréxit Dóminus de sepúlchro. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Qui pro nobis pepéndit in ligno. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Surréxit Dóminus vere, allelúia. ℟. Et appáruit Simóni, allel.

Ad Sextam, Capitulum.

Jacobi 1. *d*

Qui autem perspéxerit in legem perféctam libertátis, et permánserit in ea, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis: hic beátus in facto suo erit.

℟. br. Surréxit Dóminus vere. * Allelúia, allelúia. Surréxit. ℣. Et appáruit Simóni. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Surréxit. ℣. Gavísi sunt discípuli, allelúia. ℟. Viso Dómino, allel.

Ad Nonam, Capitulum.

Jacobi 1. *d*

Religio munda et immaculáta apud Deum et Patrem, hæc est: Visitáre pupíllos, et víduas in tribulatióne eórum, et immaculátum se custodíre ab hoc sæculo.

℟. br. Gavísi sunt discípuli, * Allelúia, allelúia. Gavísi. ℣. Viso Dómino. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Gavísi. ℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Dominica. 130.

Capit. Charíssimi. 345.

Hymnus. Ad régias. 133.

℣. Mane nobíscum, Dómine, allelúia. ℟. Quóniam advesperáscit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Pétite, * et accipiétis, ut gáudium vestrum sit plenum: ipse enim Pater amat vos, quia vos me amástis, et credidístis, allelúia.

Deinde de Cruce. 153.

FERIA SECUNDA IN ROGATIONIBUS.

Si hodie occurrat Festum ix. Lect., fit de eo, cum ix. Lect. de seq. Homilia, et com. de Feria ad Laudes tantum, ut 348. De Festo autem trium Lect., fit tantum com.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 11.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Quis vestrum habébit amícum, et ibit ad illum média nocte, et dicet illi: Amíce, cómmoda mihi tres panes? Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 7. *in Lucam, c.* 11.

Alius præcépti locus est, ut ómnibus moméntis, non solum diébus, sed étiam nóctibus orátio deferátur. Vides enim, quod iste qui média nocte perréxit, tres panes ab amíco suo póstulans, et in ipsa peténdi intentióne persístens, non defraudétur orátis. Qui sunt isti tres panes, nisi mysté-

rii cœléstis aliméntum? Quod si díligas Dóminum Deum tuum, non solum tibi, sed étiam áliis póteris emeréri. Quis autem amícior nobis, quam qui pro nobis corpus suum trádidit?

℟. Dicant nunc, qui redémpti sunt, allelúia, * A Dómino, allelúia, allelúia. ℣. Quos redémit de manu inimíci, et de regiónibus congregávit eos. A Dómino.

Lectio ij.

Ab hoc média nocte panes David pétiit, et accépit. Pétiit enim, quando dicébat: Média nocte surgébam ad confiténdum tibi. Ideo méruit hos panes, quos appósuit nobis edéndos. Pétiit cum dicit: Lavábo per síngulas noctes lectum meum. Neque enim tímuit, ne excitáret dormiéntem, quem scit semper vigilántem. Et ídeo scriptórum mémores, nóctibus ac diébus oratióni instántes, peccátis nostris véniam postulémus.

℟. Cantáte Dómino, allelúia: * Psalmum dícite ei, allelúia. ℣. Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus. Psalmum.

Lectio iij.

Nam si ille tam sanctus, et qui regni erat necessitátibus occupátus, sépties in die laudem Dómino dicébat, matutínis, et vespertínis sacrifíciis semper inténtus: quid nos fácere opórtet, qui eo ámplius rogáre debémus, quo frequéntius carnis, ac mentis fragilitáte delínquimus, ut de via lassis, et istíus ævi cursu, ac vitæ hujus anfráctu gráviter fatigátis, panis refectiónis deésse non possit, qui hóminis corda confírmet? Nec solum média nocte Dóminus, sed ómnibus prope docet vigilándum esse moméntis. Venit enim et vespertína, et secúnda, et tértia vigília: et pulsáre consuévit. Beáti ítaque servi illi, quos, cum vénerit Dóminus, invénerit vigilántes.

Hac nocte dicitur tertium ℟. quia non dicitur Te Deum. In duabus vero sequentibus Feriis dicitur:

℟. Narrábo nomen tuum frátribus meis, allelúia: * In médio Ecclésiæ laudábo te, allelúia, allel. ℣. Confitébor tibi in pópulis, Dómine, et psalmum dicam tibi in Géntibus. In. Glória Patri. In.

Ad Laudes, Aña. Allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis Añis et Psalmis de Psalterio. 18.

Capit. Christus resúrgens, Hymn. Auróra cœlum. 22.

℣. In resurrectióne tua, Christe, allelúia. ℟. Cœli et terra læténtur, allelúia.

Ad Benedictus, Aña. Pétite, * et accipiétis: quæ-

rite, et inveniétis : pulsáte, et aperiétur vobis, allel.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui in afflictióne nostra de tua pietáte confídimus, contra advérsa ómnia, tua semper protectióne muniámur. Per Dóminum.

Hæc Oratio dicitur ad Laudes, et per Horas, præter Vesp., et hodie tantum. Duobus vero sequent. Feriis dicitur Oratio Dñicæ præc. Deus, a quo bona, ut 345.

Hoc triduo, qui non intersunt Processionibus Rogationum, privatim post Laudes dicant Litanias cum suis Precibus et Orationibus sine Psalmis Pœnit.

Ad Horas omnia dicuntur ut in fer. Offic. temp. Pasch.

Vesperæ, nisi occurrat Festum ix. Lect., dicuntur de Psalt., cum Oratione Dñicæ præc. Si vero sequatur Festum simplex, a Capitulo fit de Festo, cum commem. de Cruce tantum, ut 153.

Ad Magnificat, Aña.

Ipse enim Pater * amat vos, quia vos me amástis, et credidístis, allelúia.

Oratio. Deus, a quo. 345.

FERIA TERTIA
IN ROGATIONIBUS.

Si hodie occurrat Festum Simplex, fit de eo, sine commem. de Feria, sed tantum de Cruce.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap. 4.*

CHRISTO ígitur passo in carne, et vos eádem cogitatióne armámini : quia qui passus est in carne, désiit a peccátis : ut jam non desidériis hóminum, sed voluntáti Dei, quod réliquum est in carne, vivat témporis. Súfficit enim prætéritum tempus ad voluntátem Géntium consummándam his qui ambulavérunt in luxúriis, desidériis, vinoléntiis, comessatiónibus, potatiónibus, et illícitis idolórum cúltibus. In quo admirántur non concurréntibus vobis in eámdem luxúriæ confusiónem, blasphemántes. Qui reddent ratiónem ei, qui parátus est judicáre vivos et mórtuos. Propter hoc enim et mórtuis evangelizátum est : ut judicéntur quidem secúndum hómines in carne, vivant autem secúndum Deum in spíritu. Omnium autem finis appropinquávit.

℞. In Ecclésiis benedícite Deo, allelúia : * Dómino de fóntibus Israel, allelúia, allelúia. ℣. Psalmum dícite nómini ejus, date glóriam laudi ejus. Dómino.

Lectio ij.

ESTOTE ítaque prudéntes, et vigiláte in orationíbus. Ante ómnia autem, mú-

tuam in vobismetipsis charitátem contínuam habéntes : quia cháritas óperit multitúdinem peccatórum. Hospitáles ínvicem sine murmuratióne. Unusquísque, sicut accépit grátiam, in altérutrum illam administrántes, sicut boni dispensatóres multifórmis grátiæ Dei. Si quis lóquitur, quasi sermónes Dei : si quis minístrat, tamquam ex virtúte quam admínistrat Deus, ut in ómnibus honorificétur Deus per Jesum Christum : cui est glória, et impérium in sæcula sæculórum. Amen. ℟. In toto corde meo, allelúia, exquisívi te, allelúia. * Ne repéllas me a mandátis tuis, allelúia, allel. ℣. Benedíctus es tu, Dómine, doce me justificatiónes tuas. Ne. Glória Patri. Ne

Lectio iij.

CHARISSIMI, nolíte peregrinári in fervóre, qui ad tentatiónem vobis fit, quasi novi áliquid vobis contíngat : sed communicántes Christi passiónibus gaudéte, ut et in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exultántes. Si exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis: quóniam quod est honóris, glóriæ et virtútis Dei, et qui est ejus Spíritus, super vos requiéscit. Nemo autem vestrum patiátur ut homicída, aut fur, aut malédicus, aut alienórum appetítor. Si autem ut Christiánus, non erubéscat : glorífícet autem Deum in isto nómine. Quóniam tempus est ut incípiat judícium a domo Dei.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Oportébat * pati Christum, et resúrgere a mórtuis, allelúia.

Oratio. Deus, a quo. 345.

Ad Magnificat, Aña.

Exívi a Patre, * et veni in mundum : íterum relínquo mundum, et vado ad Patrem, allelúia.

FERIA QUARTA

IN ROGATIONIBUS.

Vigilia Ascensionis.

Si hodie occurrat Festum ix. Lect. , fit de eo, cum ix. Lect. de Homilia Vigiliæ, et commem. ad Laud., ut infra. De Festo autem trium Lect. fit tantum commem.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 17.

IN illo témpore: Sublevátis Jesus óculis in cœlum, dixit : Pater, venit hora, clarífica Fílium tuum. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 104. *in Joan., sub med.*

POTERAT Dóminus noster, unigénitus et coætérnus Patri, in forma servi, et ex forma servi, si hoc opus esset, oráre siléntio : sed ita

se Patri exhibére vóluit precatórem, ut meminísset nostrum se esse doctórem. Proínde eam, quam fecit oratiónem pro nobis, notam fecit et nobis: quóniam tanti magístri non solum ad ipsos sermocinátio, sed étiam pro ipsis ad Patrem orátio, discipulórum est ædificátio: et si illórum, qui hæc dicta áderant auditúri, profécto et nostra, qui fuerámus conscrípta lectúri.

℟. Deus cánticum. 344.

Lectio ij.

QUAPROPTER hoc quod ait: Pater, venit hora, clarífica Fílium tuum; osténdit omne tempus, et quid, quando fáceret, vel fíeri síneret, ab illo esse dispósitum, qui témpori súbditus non est: quóniam quæ futúra erant per síngula témpora, in Dei sapiéntia causas efficiéntes habent, in qua nulla sunt témpora. Non ergo credátur hæc hora fato urgénte venísse, sed Deo pótius ordinánte. Nec sidérea necéssitas Christi connéxuit passiónem: absit enim ut sídera mori cógerent síderum Conditórem.

℟. Bonum est. 345.

Lectio iij.

CLARIFICATUM a Patre Fílium nonnúlli accípiunt in hoc, quod ei non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit eum. Sed si passióne clarificátus dícitur, quanto magis resurrectióne? Nam in passióne magis ejus humílitas, quam cláritas commendátur, Apóstolo teste, qui dicit: Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Deínde séquitur, et de ejus clarificatióne jam dicit: Propter quod et Deus illum exaltávit, et donávit ei nomen quod est super omne nomen: ut in nómine Jesu omne genu flectátur, cœléstium, terréstrium, et infernórum: et omnis lingua confiteátur, quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris. Hæc est clarificátio Dómini nostri Jesu Christi, quæ ab ejus resurrectióne sumpsit exórdium.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus Aña.

Pater, venit hora, * clarífica Fílium tuum claritáte quam hábui, priúsquam mundus esset, apud te, allelúia.

Oratio

DEUS, a quo bona cuncta procédunt: largíre supplícibus tuis; ut cogitémus te inspiránte, quæ recta sunt, et te gubernánte, éadem faciámus. Per Dóminum.

IN ASCENSIONE

DOMINI.

Ad Vesp.. Añæ de Laud.. Psalmi de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Act*. 1.

PRIMUM quidem sermónem feci de ómnibus, o Theóphile, quæ cœpit Jesus fácere, et docére, usque in diem, qua præcípiens Apóstolis per Spíritum sanctum, quos elégit, assúmptus est.

Hymnus.

SALUTIS humánæ Sator,
Jesu, volúptas córdium,
Orbis redémpti Cónditor,
Et casta lux amántium :
Qua victus es cleméntia,
Ut nostra ferres crímina?
Mortem subíres ínnocens,
A morte nos ut tólleres ?
Perrúmpis inférnum chaos,
Vinctis caténas détrahis ;
Victor triúmpho nóbili
Ad déxteram Patris sedes.
Te cogat indulgéntia,
Ut damna nostra sárcias,
Tuíque vultus cómpotes
Dites beáto lúmine.
Tu dux ad astra, et sémita,
Sis meta nostris córdibus,
Sis lacrymárum gáudium,
Sis dulce vitæ præmium. Am.

℣. Ascéndit Deus in jubilatióne, allelúia. ℟. Et Dóminus in voce tubæ, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Pater, manifestávi nomen tuum homínibus quos dedisti mihi : nunc autem pro eis rogo, non pro mundo, quia ad te vénio, allelúia.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus : ut qui hodiérna die Unigénitum tuum Redemptórem nostrum ad cœlos ascendísse crédimus, ipsi quoque mente in cœléstibus habitémus. Per eúmdem Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. Allelúia, Christum Dóminum ascendéntem in cœlum, * Veníte, adorémus, allelúia. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

ÆTERNE Rex altíssime,
Redémptor et fidélium,
Cui mors perémpta détulit
Summæ triúmphum glóriæ ;
Ascéndis orbes síderum
Quo te vocábat cœlitus
Colláta, non humánitus,
Rerum potéstas ómnium.

Ut trina rerum máchina,
Cœléstium, terréstrium,
Et inferórum cóndita,
Flectat genu jam súbdita.
Tremunt vidéntes Angeli
Versam vicem mortálium,
Peccat caro, mundat caro,
Regnat Deus Dei caro.
Sis ipse nostrum gáudium,
Manens olympo præmium,
Mundi regis qui fábricam,
Mundána vincens gáudia.
Hinc te precántes quæsumus,
Ignósce culpis ómnibus,
Et corda sursum súbleva
Ad te supérna grátia.
Ut cum repénte cœperis
Claráre nube Júdicis,
Pœnas repéllas débitas,
Reddas corónas pérditas.
Jesu tibi sit glória,
Qui victor in cœlum redis,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

Sic dicitur in aliis Hymnis ejusdem metri usque ad Pentecosten, excepto Hymno: Salútis humánæ.

In primo Nocturno.

Aña. Eleváta est * magnificéntia tua super cœlos Deus, allelúia.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Aña. Eleváta est magnificéntia tua super cœlos Deus, allelúia.

Aña. Dóminus in templo * sancto suo, Dóminus in cœlo, allelúia.

Psalmus 10.

IN Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti,

destruxérunt : * justus autem quid fecit?
Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus.
Oculi ejus in páuperem respíciunt, * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.
Dóminus intérrogat justum et ímpium : * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.
Pluet super peccatóres láqueos : * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.
Quóniam justus Dóminus et justítias diléxit, * æquitátem vidit vultus ejus.
Aña. Dóminus in templo sancto suo, Dóminus in cœlo, allelúia.
Aña. A summo cœlo * egréssio ejus, et occúrsus ejus usque ad summum ejus, allel.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriã Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.
Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.
In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.
In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :
Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :
Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.
Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.
Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.
Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine, adjútor meus, * et redémptor meus.
Aña. A summo cœlo egréssio ejus, et occúrsus ejus usque ad summum ejus, allel.
℣. Ascéndit Deus in jubi-

latióne, allelúia. ℟. Et Dóminus in voce tubæ, allelúia.

Incipit liber Actuum Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 1.

PRIMUM quidem sermónem feci de ómnibus, o Theóphile, quæ cœpit Jesus fácere, et docére, usque in diem, qua præcípiens Apóstolis per Spíritum sanctum, quos elégit, assúmptus est: quibus et præbuit seípsum vivum post passiónem suam in multis arguméntis, per dies quadragínta appárens eis, et loquens de regno Dei. Et convéscens, præcépit eis ab Jerosólymis ne discéderent; sed expectárent promissiónem Patris, quam audístis (inquit) per os meum: quia Joánnes quidem baptizávit aqua, vos autem baptizabímini Spíritu sancto non post multos hos dies.

℟. Post passiónem suam per dies quadragínta appárens eis, et loquens de regno Dei, allelúia: * Et vidéntibus illis elevátus est, allelúia: et nubes suscépit eum ab óculis eórum, allel. ℣. Et convéscens præcépit eis, ab Jerosólymis ne discéderent, sed expectárent promissiónem Patris. Et.

Lectio ij.

IGITUR qui convénerant, interrogábant eum, dicéntes: Dómine, si in témpore hoc restítues regnum Israel? Dixit autem eis: Non est vestrum nosse témpora vel moménta, quæ Pater pósuit in sua potestáte: sed accipiétis virtútem superveniéntis Spíritus sancti in vos, et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Judæa, et Samaría, et usque ad últimum terræ. Et cum hæc dixísset, vidéntibus illis, elevátus est: et nubes suscépit eum ab óculis eórum.

℟. Omnis pulchritúdo Dómini exaltáta est super sídera: * Spécies ejus in núbibus cœli, et nomen ejus in ætérnum pérmanet, allelúia. ℣. A summo cœlo egréssio ejus, et occúrsus ejus usque ad summum ejus. Spécies.

Lectio iij.

CUMQUE intueréntur in cœlum eúntem illum, ecce duo viri astitérunt juxta illos in véstibus albis, qui et dixérunt: Viri Galilæi, quid statis aspiciéntes in cœlum? Hic Jesus, qui assúmptus est a vobis in cœlum, sic véniet, quemádmodum vidístis eum eúntem in cœlum. Tunc revérsi sunt Jerosólymam a monte, qui vocátur Olivéti, qui est juxta Jerúsalem, sábbati habens iter. Et cum introíssent in cœnáculum, ascendérunt ubi manébant Petrus et Joánnes, Jacóbus et Andréas, Philíppus et

Thomas, Bartholomæus et Matthæus, Jacóbus Alphæi, et Simon Zelótes, et Judas Jacóbi. Hi omnes erant perseverántes unanímiter in oratióne cum muliéribus, et María matre Jesu, et frátribus ejus.

℟. Exaltáre, Dómine, allelúia. * In virtúte tua, allelúia. ℣. Eleváta est magnificéntia tua super cœlos, Deus. In. Glória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Aña. Exaltáre, Dómine, * in virtúte tua: cantábimus et psallémus, allelúia.

Psalmus 20.

DOMINE, in virtúte tua lætábitur rex: * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino: * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Aña. Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: cantábimus, et psallémus, allelúia.

Aña. Exaltábo te, Dómine, * quóniam suscepísti me, allelúia.

Psalmus 29.

EXALTABO te, Dómine, quóniam suscepísti me: * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me a descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino sancti ejus: * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.
Quóniam ira in indignatióne ejus : * et vita in voluntáte ejus.
Ad vésperum demorábitur fletus : * et ad matutínum lætítia.
Ego autem dixi in abundántia mea : * Non movébor in ætérnum.
Dómine, in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.
Avertísti fáciem tuam a me, * et factus sum conturbátus.
Ad te, Dñe, clamábo : * et ad Deum meum deprecábor.
Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem ?
Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?
Audívit Dóminus, et misértus est mei : * Dóminus factus est adjútor meus.
Convertísti planctum meum in gáudium mihi : * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia :
Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar : * Dómine Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.
Aña. Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me, allelúia.
Aña. Ascéndit Deus * in jubilatióne, et Dóminus in voce tubæ, allelúia.

Psalmus 46.

OMNES gentes, pláudite mánibus, * jubiláte Deo in voce exultatiónis.
Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.
Subjécit pópulos nobis : * et gentes sub pédibus nostris.
Elégit nobis hereditátem suam : * spéciem Jacob, quam diléxit.
Ascéndit Deus in júbilo : * et Dóminus in voce tubæ.
Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.
Quóniam Rex omnis terræ Deus : * psállite sapiénter.
Regnábit Deus super Gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.
Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.
Aña. Ascéndit Deus in jubilatióne, et Dóminus in voce tubæ, allelúia.
℣. Ascéndens Christus in altum, allelúia. ℟. Captívam duxit captivitátem, allelúia.
Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 1. de Ascens. Domini.

POST beátam et gloriósam resurrectiónem Dómini nostri Jesu Christi, qua verum Dei templum Judáica impietáte resolútum, divína in tríduo poténtia suscitávit : quadragenárius hódie,

dilectíssimi, sanctórum diérum explétus est númerus, sacratíssima ordinatióne dispósitus, et ad utilitátem nostræ eruditiónis impénsus: ut, dum a Dómino in hoc spátio mora præséntiæ corporális exténditur, fides resurrectiónis documéntis necessáriis munirétur. Mors enim Christi multum discipulórum corda turbáverat: et de supplício crucis, de emissióne spíritus, de exanimáti córporis sepultúra gravátis mœstitúdine méntibus, quidam diffidéntiæ torpor obrépserat.

℟. Tempus est, ut revértar ad eum qui me misit, dicit Dóminus: nolíte contristári, nec turbétur cor vestrum; * Rogo pro vobis Patrem ut ipse vos custódiat, allelúia, allelúia. ℣. Nisi ego abíero, Paráclitus non véniet: cum assúmptus fúero, mittam vobis eum. Rogo.

Lectio v.

Inde beatíssimi Apóstoli, omnésque discípuli, qui et de éxitu crucis fúerant trépidi, et de fide resurrectiónis ambígui, ita sunt veritáte perspícua roboráti, ut Dómino in cœlórum eúnte sublímia, non solum nulla afficeréntur tristítia, sed étiam magno gáudio repleréntur. Et revéra magna et ineffábilis erat causa gaudéndi, cum in conspéctu sanctæ multitúdinis super ómnium creaturárum cœléstium dignitátem, humáni géneris natúra conscénderet, supergressúra Angélicos órdines, et ultra Archangelórum altitúdines eleváanda: nec ullis sublimitátibus modum suæ provectiónis habitúra, nisi ætérni Patris recépta conséssu, illíus glóriæ sociarétur in throno, cujus natúræ copulabátur in Fílio.

℟. Non turbétur cor vestrum: ego vado ad Patrem: et cum assúmptus fúero a vobis, mittam vobis, allelúia. * Spíritum veritátis, et gaudébit cor vestrum, allelúia. ℣. Ego rogábo Patrem, et álium Paráclitum dabit vobis. Spíritum.

Lectio vj.

Quia ígitur Christi ascénsio, nostra provéctio est: et quo præcéssit glória cápitis, eo spes vocátur et córporis: dignis, dilectíssimi, exultémus gáudiis, et pia gratiárum actióne lætémur. Hódie enim non solum paradísi possessóres firmáti sumus, sed étiam cœlórum in Christo supérna penetrávimus; amplióra adépti per ineffábilem Christi grátiam, quam per diáboli amiserámus invídiam. Nam quos viruléntus inimícus primi habitáculi felicitáte dejécit, eos sibi concorporátos Dei

Filius ad déxteram Patris collocávit : cum quo vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

℟. Ascéndens Christus in altum, captívam duxit captivitátem, * Dedit dona homínibus, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Ascéndit Deus in jubilatióne, et Dóminus in voce tubæ. Dedit. Glória Patri. Dedit.

In tertio Nocturno.

Aña. Nimis exaltátus est, * allelúia, super omnes deos, allelúia.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus : *justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília, * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dñe:

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui diligitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Aña. Nimis exaltátus est, allelúia : super omnes deos, allelúia.

Aña. Dóminus in Sion, * allelúia : magnus et excélsus, allelúia.

Psalmus 98.

Dominus regnávit, irascántur pópuli, * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus : * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno : quóniam terríbile et sanctum est : * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes : * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus : * quóniam sanctum est.

Moyses et Aaron in sacer-

dótibus ejus : * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus :
Invocábant Dñum, et ipse exaudiébat eos:* in colúmna nubis loquebátur ad eos.
Custodiébant testimónia ejus: * et præcéptum quod dedit illis.
Dómine Deus noster tu exaudiébas eos : * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.
Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus : * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.
Aña. Dóminus in Sion, allel.: magnus et excélsus, allelúia.
Aña. Dóminus in cœlo, * allelúia : parávit sedem suam, allelúia.

Psalmus 102.

BENEDIC, ánima mea, Dómino : * et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.
Bénedic, ánima mea, Dómino : * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.
Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis : * qui sanat omnes infirmitátes tuas.
Qui rédimit de intéritu vitam tuam : * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.
Qui replet in bonis desidérium tuum : * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.
Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.
Notas fecit vias suas Moysi, * fíliis Israel voluntátes suas.
Miserátor et miséricors Dóminus : * longánimis, et multum miséricors.
Non in perpétuum irascétur: * neque in ætérnum comminábitur.
Non secúndum peccáta nostra fecit nobis : * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.
Quóniam secúndum altitúdinem cœli a terra, * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.
Quantum distat ortus ab occidénte : * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.
Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se : * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.
Recordátus est quóniam pulvis sumus : * homo sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.
Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet: * et non cognóscet ámplius locum suum.
Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * et usque in ætérnum super timéntes eum.
Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus :

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam : * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus : * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus : * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus : * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Aña. Dóminus in cœlo, allelúia : parávit sedem suam, allelúia.

℣. Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem vestrum, allelúia. ℟. Deum meum, et Deum vestrum, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *c*

In illo témpore : Recumbéntibus úndecim discípulis, appáruit illis Jesus : et exprobrávit incredulitátem eórum, et durítiam cordis : quia iis, qui víderant eum resurrexísse, non crediderunt. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 29. in Evang.

Quod resurrectiónem Domínicam discípuli tarde credidérunt, non tam illórum infírmitas, quam nostra, ut ita dicam, futúra fírmitas fuit. Ipsa namque resurréctio illis dubitántibus per multa arguménta monstráta est : quæ dum nos legéntes agnóscimus, quid áliud quam de illórum dubitatióne solidámur? Minus enim mihi María Magdaléne præstitit, quæ cítius crédidit, quam Thomas, qui diu dubitávit. Ille étenim dubitándo, vúlnerum cicatríces tétigit, et de nostro péctore dubitatiónis vulnus amputávit.

℟. Ego rogábo Patrem, et álium Paráclitum dabit vobis, * Ut máneat vobíscum in ætérnum, Spíritum veritátis, allelúia. ℣. Si enim non abíero, Paráclitus non véniet ad vos : si autem abíero, mittam eum ad vos. Ut. Bened. Divínum auxílium.

Lectio viij.

Ad insinuándam quoque veritátem Domínicæ resurrectiónis, notándum nobis est quid Lucas réferat, dicens : Convéscens præcépit eis ab Jerosólymis ne discéderent. Et post pauca : Vidéntibus illis elevátus est, et nubes suscépit eum ab óculis eórum. Notáte verba, signáte mystéria. Convéscens elevátus est. Comédit, et ascéndit : ut vidélicet per efféctum comestiónis, véritas patésceret carnis. Marcus vero,

priúsquam cœlum Dóminus ascéndat, eum de cordis atque infidelitátis durítia increpásse discípulos mémorat. Qua in re quid considerándum est, nisi quod idcírco Dóminus tunc discípulos increpávit, cum eos corporáliter relíquit, ut verba, quæ recédens díceret, in corde audiéntium árctius impréssa remanérent?

℟. Ponis nubem ascénsum tuum, Dómine: * Qui ámbulas super pennas ventórum, allelúia. ℣. Confessiónem et decórem induísti, amíctus lumen sicut vestiméntum. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

INCREPATA ígitur eórum durítia, quid admonéndo dicat, audiámus: Eúntes in mundum univérsum prædicáte Evangélium omni creatúræ. Numquid, fratres mei, sanctum Evangélium vel insensátis rebus, vel brutis animálibus fúerat prædicándum, ut de eo discípulis dicátur: Prædicáte omni creatúræ? Sed omnis creatúræ nómine signátur homo. Omnis autem creatúræ áliquid habet homo. Habet namque commúne esse cum lapídibus, vívere cum arbóribus, sentíre cum animálibus, intellígere cum Angelis. Si ergo commúne habet áliquid cum omni creatúra homo, juxta áliquid omnis creatúra est homo. Omni ergo creatúræ prædicátur Evangélium, cum soli hómini prædicátur.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Viri Galilæi, * quid aspícitis in cœlum? Hic Jesus, qui assúmptus est a vobis in cœlum, sic véniet, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Cumque intueréntur * in cœlum eúntem illum, dixérunt, allelúia.

3. Elevátis mánibus, * benedíxit eis, et ferebátur in cœlum, allelúia.

4. Exaltáte Regem regum, * et hymnum dícite Deo, allelúia.

5. Vidéntibus illis, * elevátus est, et nubes suscépit eum in cœlo, allelúia.

Capitulum. *Act.* 1.

PRIMUM quidem sermónem feci de ómnibus, o Theóphile, quæ cœpit Jesus fácere, et docére, usque in diem, qua præcípiens Apóstolis per Spíritum sanctum, quos elégit, assúmptus est.

Hymn. Salútis humánæ, ut in j. Vesperis. 351.

℣. Dóminus in cœlo, allelúia. ℟. Parávit sedem suam, allelúia.

Ad Benedictus. Ana

Ascéndo ad Patrem meum, * et Patrem vestrum: Deum,

meum, et Deum vestrum, allelúia.

Oratio.

Concede, quæsumus omnípotens Deus : ut qui hodiérna die Unigénitum tuum Redemptórem nostrum ad cœlos ascendísse crédimus, ipsi quoque mente in cœléstibus habitémus. Per eúmdem Dóminum.

Ad Primam. ℟. br. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. * Allelúia, allelúia. Christe. ℣. Qui scandis super sídera. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Christe. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos, allelúia. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum, allel.

Sic dicitur quotidie usque ad Pentecosten.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Viri Galilæi, ut infra ad Nonam.

Ad Tertiam. Aña.

Cumque intueréntur.

Capit. Primum quidem.

℟. br. Ascéndit Deus in jubilatióne. * Allelúia, allelúia. Ascéndit. ℣. Et Dóminus in voce tubæ. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Ascéndit. ℣. Ascéndens Christus in altum, allelúia. ℟. Captívam duxit captivitátem, allelúia.

Ad Sextam. Aña.

Elevátis mánibus.

Capitulum. *Act.* 1.

Et convéscens, præcépit eis ab Jerosólymis ne discéderent, sed expectárent promissiónem Patris, quam audístis (inquit) per os meum: quia Joánnes quidem baptizávit aqua, vos autem baptizabímini Spíritu sancto non post multos hos dies.

℟. br. Ascéndens Christus in altum. * Allelúia, allel. Ascéndens. ℣. Captívam duxit captivitátem. Allelúia, allel. Glória Patri. Ascéndens. ℣. Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem vestrum, allelúia. ℟. Deum meum, et Deum vestrum, allelúia.

Ad Nonam, Aña.

Vidéntibus illis.

Capitulum. *Act.* 1. *b*

Viri Galilæi, quid statis aspiciéntes in cœlum? Hic Jesus, qui assúmptus est a vobis in cœlum, sic véniet, quemádmodum vidístis eum euntem in cœlum.

℟. br. Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem vestrum. * Allelúia, allelúia. Ascéndo. ℣. Deum meum, et Deum vestrum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Ascéndo. ℣. Dóminus in cœlo, allel. ℟. Parávit sedem suam, allel.

Ad Vesp., Añæ et Capit. de Laud. Ps. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Hymnus. Salútis. 351.

℣. Dóminus in cœlo, allel.
℟. Parávit sedem suam, allel.

Ad Magnificat. Aña.

O Rex glóriæ, Dómine vir-

tútum, qui triumphátor hódie super omnes cœlos ascendísti, ne derelínquas nos órphanos : sed mitte promíssum Patris in nos, Spíritum veritátis, allelúia.

Infra Octavam Ascens. usque ad Pentec. quotidie fit Offic. de Ascens. nisi occurrat Festum ix. Lect. De Festis vero trium Lect. fit tantum com., cum ix. Lectione de eis.

FERIA SEXTA.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola secúnda beáti Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

SIMON Petrus, servus et Apóstolus Jesu Christi, iis qui coæquálem nobíscum sortíti sunt fidem in justítia Dei nostri, et Salvatóris Jesu Christi. Grátia vobis et pax adimpleátur in cognitióne Dei, et Christi Jesu Dómini nostri : quómodo ómnia nobis divínæ virtútis suæ, quæ ad vitam et pietátem donáta sunt, per cognitiónem ejus, qui vocávit nos própria glória, et virtúte, per quem máxima et pretiósa nobis promíssa donávit : ut per hæc efficiámini divínæ consórtes natúræ : fugiéntes ejus, quæ in mundo est, concupiscéntiæ corruptiónem.

℟. Post passiónem. 354.

Lectio ij.

VOS autem curam omnem subinferéntes, ministráte in fide vestra virtútem, in virtúte autem sciéntiam, in sciéntia autem abstinéntiam, in abstinéntia autem patiéntiam, in patiéntia autem pietátem, in pietáte autem amórem fraternitátis, in amóre autem fraternitátis charitátem. Hæc enim si vobíscum adsint, et súperent, non vácuos, nec sine fructu vos constítuent in Dómini nostri Jesu Christi cognitióne. Cui enim non præsto sunt hæc, cæcus est, et manu tentans, obliviónem accípiens purgatiónis véterum suórum delictórum.

℟. Omnis pulchritúdo. 354.

Lectio iij.

QUAPROPTER fratres magis satágite, ut per bona ópera certam vestram vocatiónem et electiónem faciátis : hæc enim faciéntes, non peccábitis aliquándo. Sic enim abundánter ministrábitur vobis intróitus in ætérnum regnum Dómini nostri, et Salvatóris Jesu Christi. Propter quod incípiam vos semper commonére de his : et quidem sciéntes et confirmátos vos in præsénti veritáte. Justum autem árbitror quámdiu sum in hoc tabernáculo, suscitáre vos in commonitióne : certus quod velox est depositio tabernáculi mei, secúndum quod et Dóminus noster Jesus Christus significávit mihi. Dabo autem

óperam et frequénter habére vos post óbitum meum, ut horum memóriam faciátis. ℟. Exaltáre. 355.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 2. de Ascens.

SACRAMENTUM, dilectíssimi, salútis nostræ, quam prétio sánguinis sui universitátis Cónditor æstimávit, a die corporális ortus usque ad éxitum passiónis, per dispensatiónem humilitátis implétum est. Et licet multa, étiam in forma servi, divinitátis signa radiáverint: próprie tamen illíus témporis áctio ad demonstrándam suscépti hóminis pertínuit veritátem. Post passiónem vero, ruptis mortis vínculis, quæ vim suam in eum, qui peccáti erat néscius, incedéndo perdíderat: infírmitas in virtútem, mortálitas in immortalitátem, contumélia transívit in glóriam: quam Dóminus Jesus Christus in multis manifestísque documéntis multórum, declarávit aspéctibus, donec triúmphum victóriæ, quem reportárat a mórtuis, inférret et cœlis. ℟. Tempus est. 357.

Lectio v.

SICUT ergo in solemnitáte Pascháli resurréctio Dómini fuit nobis causa lætándi: ita ascénsio ejus in cœlos præséntium nobis est matéria gaudiórum, recoléntibus illum diem, et rite venerántibus, quo natúræ nostræ humílitas in Christo super omnem cœli milítiam, super omnes órdines Angelórum et ultra ómnium altitúdinem potestátum, ad Dei Patris est provécta conséssum. Quo órdine óperum divinórum nos fundáti, nos ædificáti sumus: ut mirabílior fíeret grátia Dei, cum remótis a conspéctu hóminum, quæ mérito reveréntiam sui sentiebántur indícere, fides non defíceret, spes non fluctuáret, cháritas non tepéret. ℟. Non turbétur. 357.

Lectio vj.

MAGNARUM hic vigor est méntium, et valde fidélium lumen est animárum, incunctánter crédere quæ corpóreo non vidéntur intúitu, et ibi fígere desidérium, quo néqueas inférre conspéctum. Hæc autem píetas unde in nostris córdibus nascerétur, aut quómodo quisquam justificarétur per fidem, si in iis tantum salus nostra consísteret, quæ obtútibus subjacérent? Unde et illi viro, qui de resurrectióne Christi videbátur ambígere, nisi in ipsíus carne vestígia passiónis et visu explorásset et tactu: Quia vidísti me, in-

quit Dóminus, credidísti: beáti qui non vidérunt, et credidérunt.

℟. Ascéndens. 358.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *c*

In illo témpore: Recumbéntibus úndecim discípulis, appáruit illis Jesus: et exprobrávit incredulitátem eórum et durítiam cordis: quia iis, qui víderant eum resurrexísse, non credidérunt. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex eadem Hom. 29.

Qui credíderit, et baptizátus fúerit, salvus erit: qui vero non credíderit, condemnábitur. Fortásse unusquísque apud semetípsum dicat: Ego jam crédidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opéribus tenet. Vera étenim fides est, quæ in hoc quod verbis dicit, móribus non contradícit. Hinc est enim quod de quibúsdam falsis fidélibus Paulus dicit: Qui confiténtur se nosse Deum, factis autem negant. Hinc Joánnes ait: Qui dicit se nosse Deum, et mandáta ejus non custódit, mendax est.

℟. Ego rogábo. 360.

Lectio viij.

Quod cum ita sit, fídei nostræ veritátem in vitæ nostræ consideratióne debémus agnóscere. Tunc enim veráciter fidéles sumus, si quod verbis promíttimus, opéribus complémus. In die quippe baptísmatis, ómnibus nos antíqui hostis opéribus, atque ómnibus pompis abrenúntiáre promísimus. Itaque unusquísque vestrum ad consideratiónem suam mentis óculos redúcat, et si servat post baptísmum, quod ante baptísmum spopóndit, certus jam quia fidélis est, gáudeat.

℟. Ponis nubem. 361.

Lectio ix.

Sed ecce, si quod promísit, mínime servávit, si ad exercénda prava ópera, ad concupiscéndas mundi pompas dilápsus est: videámus si jam scit plángere quod errávit. Apud misericórdem namque júdicem nec ille fallax habétur, qui ad veritátem revértitur, étiam postquam mentítur; quia omnípotens Deus, dum libénter nostram pœniténtiam súscipit, ipse suo judício, hoc quod errávimus, abscóndit.

Te Deum laudámus. 17.

SABBATO.

In primo Nocturno.

De Epístola secúnda beáti Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 3.

Hanc ecce vobis, charíssimi, secúndam scribo

epístolam, in quibus vestram éxcito in commonitióne sincéram mentem: ut mémores sitis eórum, quæ prædíxi, verbórum a sanctis Prophétis, et Apostolórum vestrórum, præceptórum Dómini et Salvatóris. Hoc primum sciéntes, quod vénient in novíssimis diébus in deceptióne illusóres, juxta próprias concupiscéntias ambulántes, dicéntes: Ubi est promíssio, aut advéntus ejus? ex quo enim patres dormiérunt, ómnia sic persevérant ab inítio creatúræ. Latet enim eos hoc voléntes, quod cœli erant prius, et terra, de aqua et per aquam consístens Dei verbo: per quæ ille tunc mundus aqua inundátus périit. Cœli autem qui nunc sunt, et terra, eódem verbo repósiti sunt, igni reserváti in diem judícii, et perditiónis impiórum hóminum.

℟. Post passiónem. 354.

Lectio ij.

Unum vero hoc non láteat vos, charíssimi, quia unus dies apud Dóminum sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus. Non tardat Dóminus promissiónem suam, sicut quidam exístimant: sed patiénter agit propter vos, nolens áliquos períre, sed omnes ad pœniténtiam revérti. Advéniet autem dies Dómini ut fur: in quo cœli magno ímpetu tránsient, eleménta vero calóre solvéntur, terra autem, et quæ in ipsa sunt ópera, exuréntur. Cum ígitur hæc ómnia dissolvénda sint, quales opórtet vos esse in sanctis conversatiónibus et pietátibus, expectántes et properántes in advéntum diéi Dómini, per quem cœli ardéntes solvéntur, et eleménta ignis ardóre tabéscent? Novos vero cœlos, et novam terram secúndum promíssa ipsíus expectámus, in quibus justítia hábitat.

℟. Omnis pulchritúdo. 354.

Lectio iij.

Propter quod, charíssimi, hæc expectántes, satágite immaculáti et invioláti ei inveníri in pace. Et Dómini nostri longanimitátem, salútem arbitrémini: sicut et charíssimus frater noster Paulus secúndum datam sibi sapiéntiam scripsit vobis, sicut et in ómnibus epístolis, loquens in eis de his: in quibus sunt quædam difficília intelléctu, quæ indócti et instábiles deprávant, sicut et céteras Scriptúras, ad suam ipsórum perditiónem. Vos ígitur fratres præsciéntes, custodíte: ne insipiéntium erróre tradúcti excidátis a própria firmitáte. Créscite vero in grátia, et in cognitióne

Dómini nostri, et Salvatóris Jesu Christi. Ipsi glória et nunc, et in diem æternitátis. Amen.

℟. Exaltáre. 355.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Ex Serm. 2. de Asc. Dñi.

QUOD itaque Redemptóris nostri conspícuum fuit in sacraménta transívit: et ut fides excelléntior esset ac fírmior, visióni doctrína succéssit, cujus auctoritátem supérnis illumináta rádiis credéntium corda sequeréntur. Hanc fidem, ascensióne Dómini auctam, et Spíritus sancti múnere roborátam, non víncula, non cárceres, non exília, non fames, non ignis, non laniátus ferárum, nec exquisíta persequéntium crudelitátibus supplícia terruérunt. Pro hac fide per univérsum mundum non solum viri, sed étiam féminæ: nec tantum impúbes púeri, sed étiam téneræ vírgines usque ad effusiónem sui sánguinis decertárunt. Hæc fides dæmónia ejécit, ægritúdines dépulit, mórtuos suscitávit.

℟. Tempus est ut. 357.

Lectio v.

UNDE et ipsi beáti Apóstoli, qui tot miráculis confirmáti, tot sermónibus erudíti, atrocitátem tamen domínicæ passiónis expáverant, et veritátem resurrectiónis ejus non sine hæsitatióne suscéperant, tantum de ascensióne Dómini profecérunt, ut quidquid illis prius intúlerat metum, verterétur in gáudium. Totam enim contemplatiónem ánimi in divinitátem ad Patris déxteram considéntis eréxerant: nec jam corpóreæ visiónis tardabántur objéctu, quo minus in id áciem mentis inténderent, quod nec a Patre descendéndo abfúerat, nec a discípulis ascendéndo discésserat. Tunc ígitur, dilectíssimi, Fílius hóminis, Dei Fílius excelléntius sacratiúsque innótuit, cum in patérnæ majestátis glóriam se recépit: et ineffábili modo cœpit esse divinitáte præséntior, qui factus est humanitáte longínquior.

℟. Non turbétur. 357.

Lectio vj.

TUNC ad æquálem Patri Fílium erudítior fides gressu mentis cœpit accédere, et contrectatióne in Christo corpóreæ substántiæ, qua Patre minor est, non egére: quóniam glorificáti córporis manénte natúra, eo fides credéntium vocabátur, ubi non carnáli manu, sed spiritáli intelléctu par genitóri unigénitus tangerétur. Hinc illud est, quod post resurrectiónem

suam Dóminus Maríæ Magdalénæ persónam Ecclésiæ gerénti, cum ad contáctum ipsíus properáret accédere, dicit: Noli me tángere: nondum enim ascéndi ad Patrem meum: hoc est: Nolo ut ad me corporáliter vénias, nec ut me sensu carnis agnóscas; ad sublimióra te díffero, majóra tibi præparo: cum ad Patrem ascéndero, tunc me perféctius veriúsque palpábis, apprehensúra quod non tangis, et creditúra quod non cernis.

℞. Ascéndens. 358.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *c*

IN illo témpore: Recumbéntibus úndecim discípulis, appáruit illis Jesus: et exprobrávit incredulitátem eórum et durítiam cordis: quia iis, qui víderant eum resurrexísse, non credidérunt. Et réliqua.

De Homilía sancti Gregórii Papæ.

Ex eadem Homilia 29.

SIGNA autem eos qui creditúri sunt, hæc sequéntur: In nómine meo dæmónia ejícient, linguis loquéntur novis, serpéntes tollent: et si mortíferum quid bíberint, non eis nocébit: super ægros manus impónent, et bene habébunt. Numquídnam, fratres mei, quia ista signa non fácitis, mínime créditis? Sed hæc necessária in exórdio Ecclésiæ fuérunt. Ut enim ad fidem crésceret multitúdo credéntium, miráculis fúerat nutriénda: quia et nos, cum arbústa plantámus, támdiu eis aquam infúndimus, quoúsque ea in terra jam coaluísse videámus: et si semel radícem fíxerint, irrigátio cessábit. Hinc est enim quod Paulus dicit: Linguæ in signum sunt non fidélibus, sed infidélibus.

℞. Ego rogábo. 360.

Lectio viij.

HABEMUS de his signis atque virtútibus, quæ adhuc subtílius consideráre debeámus. Sancta quippe Ecclésia quotídie spiritáliter facit, quod tunc per Apóstolos corporáliter faciébat. Nam sacerdótes ejus cum per exorcísmi grátiam manum credéntibus impónunt, et habitáre malígnos spíritus in eórum mente contradícunt, quid áliud fáciunt, nisi dæmónia ejíciunt? Et fidéles quique, qui jam vitæ véteris sæculária verba derelínquunt, sancta autem mystéria ínsonant, Conditóris sui laudes et poténtiam, quantum prævalent, narrant: quid áliud fáciunt, nisi novis linguis loquúntur? Qui dum bonis suis exhortatiónibus malítiam

de aliénis córdibus áuferunt, serpéntes tollunt.
℟. Ponis nubem. 361.

Lectio ix.

Et dum pestíferas suasiónes áudiunt, sed tamen ad operatiónem pravam mínime pertrahúntur: mortíferum quidem est quod bibunt, sed non eis nocébit. Qui quóties próximos suos in bono ópere infirmári conspíciunt, dum eis tota virtúte concúrrunt, et exémplo suæ operatiónis illórum vitam róborant, qui in própria actióne títubant: quid áliud fáciunt, nisi super ægros manus impónunt, ut bene hábeant? Quæ nimírum mirácula tanto majóra sunt, quanto spiritália: tanto majóra sunt, quanto per hæc non córpora, sed ánimæ suscitántur.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Vesperas. Capitulum.

1. *Pet.* 4. *b*

Charissimi, Estóte prudéntes, et vigiláte in oratiónibus. Ante ómnia autem, mútuam in vobismetípsis charitátem contínuam habéntes: quia cháritas óperit multitúdinem peccatórum.

Hymnus. Salútis. 351.

℣. Dóminus in cœlo, allelúia. ℟. Parávit sedem suam, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Cum vénerit Paráclitus, * quem ego mittam vobis Spíritum veritátis, qui a Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me, allelúia.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, fac nos tibi semper et devótam gérere voluntátem, et majestáti tuæ sincéro corde servíre. Per Dóminum.

Et fit com. Ascensionis.

Aña. O rex glóriæ, Dómine virtútum, qui triumphátor hódie super omnes cœlos ascendísti, ne derelínquas nos órphanos: sed mitte promíssum Patris in nos, Spíritum veritátis, allelúia.
℣. Ascéndit Deus in jubilatióne, allelúia. ℟. Et Dóminus in voce tubæ, allelúia.

Oratio.

Concede, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui hodiérna die Unigénitum tuum Redemptórem nostrum ad cœlos ascendísse crédimus, ipsi quoque mente in cœléstibus habitémus. Per eúmdem Dóminum.

DOMINICA
INFRA OCTAVAM ASCENSIONIS.

Totum Officium fit de Ascensione, exceptis his quæ hic habentur propria.

Si Lectiones j. Noct. lectæ sunt pridie, quando scilicet in Sabbato præced. occurrit Festum S. Joannis ante Portam Latinam, in Dñica legantur Lect. Feriæ ij. seq.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

Quod fuit ab inítio, quod audívimus, quod vídimus óculis nostris; quod perspéximus, et manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ: et vita manifestáta est, et vídimus, et testámur, et annuntiámus nobis vitam ætérnam, quæ erat apud Patrem, et appáruit nobis: quod vídimus et audívimus, annuntiámus vobis, ut et vos societátem habeátis nobíscum, et societas nostra sit cum Patre, et cum Fílio ejus Jesu Christo. Et hæc scríbimus vobis, ut gaudeátis, et gáudium vestrum sit plenum. Et hæc est annuntiátio, quam audívimus ab eo et annuntiámus vobis: Quóniam Deus lux est, et ténebræ in eo non sunt ullæ.

℟. Post passiónem. 354.

Lectio ij.

Si dixérimus quóniam societátem habémus cum eo, et in ténebris ambulámus, mentímur, et veritátem non fácimus. Si autem in luce ambulámus, sicut et ipse est in luce, societátem habémus ad ínvicem, et sanguis Jesu Christi, Fílii ejus, emúndat nos ab omni peccáto. Si dixérimus quóniam peccátum non habémus, ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est. Si confiteámur peccáta nostra, fidélis est et justus ut remíttat nobis peccáta nostra, et emúndet nos ab omni iniquitáte. Si dixérimus quóniam non peccávimus, mendácem fácimus eum, et verbum ejus non est in nobis.

℟. Omnis pulchritúdo. 354.

Lectio iij. *Cap.* 2.

Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccétis. Sed et si quis peccáverit, advocátum habémus apud Patrem, Jesum Christum justum: et ipse est propitiátio pro peccátis nostris: non pro nostris autem tantum, sed étiam pro totíus mundi. Et in hoc scimus quóniam cognóvimus eum, si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, et in hoc véritas non est. Qui autem servat verbum ejus, vere in hoc cháritas Dei perfécta est: et in hoc scimus quóniam in ipso sumus. Qui dicit se in ipso manére, debet, sicut ille ambulávit, et ipse ambuláre.

℟. Exaltáre, Dómine. 355.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustíni Episc.

Lectio iv.

Serm. 2. de Ascens. Domini, qui est 175. de Tempore.

Salvator noster, dilectíssimi fratres, ascéndit in

cœlum : non ergo turbémur in terra. Ibi sit mens, et hic erit réquies. Ascendámus cum Christo interim corde : cum dies ejus promíssus advénerit, sequémur et córpore. Scire tamen debémus, fratres, quia cum Christo non ascéndit supérbia, non avarítia, non luxúria : nullum vítium nostrum ascéndit cum médico nostro. Et ídeo si post médicum desiderámus ascéndere, debémus vítia et peccáta depónere. Omnes enim quasi quibúsdam compédibus nos premunt, et peccatórum nos rétibus ligáre conténdunt : et ídeo cum Dei adjutório, secúndum quod ait Psalmísta : Dirumpámus víncula eórum : ut secúri possímus dícere Dómino : Dirupísti víncula mea, tibi sacrificábo hóstiam laudis.

℟. Tempus est. 357.

Lectio v.

RESURRECTIO Dómini spes nostra est : ascénsio Dómini glorificátio nostra est. Ascensiónis hódie solémnia celebrámus. Si ergo recte, si fidéliter, si devóte, si sancte, si pie ascensiónem Dómini celebrámus, ascendámus cum illo, et sursum corda habeámus. Ascendéntes autem non extollámur, nec de nostris quasi de própriis méritis præsumámus. Sursum autem corda habére debémus ad Dóminum. Sursum enim cor non ad Dóminum, supérbia vocátur : sursum autem cor ad Dóminum, refúgium vocátur. Vidéte, fratres, magnum miráculum. Altus est Deus, érigis te, et fugit a te : humílias te, et descéndit ad te. Quare hoc ? Quia excélsus est, et humília réspicit, et alta de longe cognóscit. Humília de próximo réspicit, ut attóllat : alta, id est, supérba, de longe cognóscit, ut déprimat.

℟. Non turbétur. 357.

Lectio vj.

RESURREXIT enim Christus, ut spem nobis daret, quia surgit homo qui móritur ; ne moriéndo desperarémus, et vitam nostram in morte finítam putarémus, secúros nos fecit. Sollíciti enim erámus de ipsa ánima : et ille nobis resurgéndo, de carnis resurrectióne fidúciam dedit. Crede ergo, ut mundéris. Prius te opórtet crédere, ut póstea per fidem Deum mereáris aspícere. Deum enim vidére vis ? Audi ipsum : Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. Prius ergo cógita de corde mundándo : quidquid ibi vides quod dísplicet Deo, tolle.

℟. Ascéndens. 358.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 15. *d*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum vénerit Paráclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spíritum veritátis, qui a Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 92. *in Joannem.*

DOMINUS Jesus in sermóne quem locútus est discípulis suis post cœnam, próximus passióni, tamquam itúrus, et relictúrus eos præséntia corporáli, cum ómnibus autem suis usque in consummatiónem sæculi futúrus præséntia spiritáli, exhortátus est eos ad perferéndas persecutiónes impiórum, quos mundi nómine nuncupávit : ex quo tamen mundo étiam ipsos discípulos se elegísse dixit, ut scirent se Dei grátia esse, quod sunt ; suis autem vítiis fuísse, quod fuérunt.

℟. Ego rogábo. 360.

Lectio viij.

DEINDE persecutóres et suos et ipsórum, Judæos evidénter expréssit, ut omníno apparéret, étiam ipsos mundi damnábilis appellatióne conclúsos, qui persequúntur sanctos. Cumque de illis díceret, quod ignorárent eum a quo missus est ; et tamen odíssent et Fílium, et Patrem, hoc est, et eum qui missus est, et eum a quo missus est ; (de quibus ómnibus in áliis sermónibus jam disserúimus) ad hoc pervénit, ubi ait : Ut adimpleátur sermo qui in lege eórum scriptus est : Quia ódio habuérunt me gratis.

℟. Si enim non abíero, Paráclitus non véniet ad vos : si autem abíero, mittam eum ad vos : * Cum autem vénerit ille, docébit vos omnem veritátem, allel. ℣. Non enim loquétur a semetípso : sed quæcúmque áudiet, loquétur : et quæ ventúra sunt, annuntiábit vobis. Cum. Glória Patri. Cum.

Lectio ix.

DEINDE tamquam consequénter adjúnxit, unde modo disputáre suscépimus. Cum autem vénerit Paráclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spíritum veritátis, qui a Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me : et vos testimónium perhibébitis, quia ab inítio mecum estis. Quid hoc pértinet ad illud quod díxerat : Nunc autem et vidérunt, et odérunt et me, et Patrem meum : sed ut impleátur sermo, qui in lege eórum scriptus est : Quia ódio

habuérunt me grátis? An quia Paráclitus quando venit Spíritus veritátis, eos qui vidérunt et odérunt, testimónio manifestióre convícit? Immo vero étiam áliquos ex illis qui vidérunt, et adhuc óderant, ad fidem, quæ per dilectiónem operátur, sui manifestatióne convértit.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Viri Galilæi, * quid aspícitis in cœlum? Hic Jesus, qui assúmptus est a vobis in cœlum, sic véniet, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Cumque intueréntur * in cœlum eúntem illum, dixérunt, allelúia.

3. Elevátis mánibus, * benedíxit eis, et ferebátur in cœlum, allelúia.

4. Exaltáte Regem regum, * et hymnum dícite Deo, allelúia.

5. Vidéntibus illis, * elevátus est, et nubes suscépit eum in cœlo, allelúia.

Capitulum. 1. *Pet.* 4. *b*

CHARISSIMI, Estóte prudéntes, et vigiláte in oratiónibus. Ante ómnia autem, mútuam in vobismetípsis charitátem contínuam habéntes: quia cháritas óperit multitúdinem peccatórum.

Hymnus. Salútis. 351.

℣. Dóminus in cœlo, allelúia. ℟. Parávit sedem suam, allelúia.

Ad Benedictus. Aña.

Cum vénerit Paráclitus, * quem ego mittam vobis Spíritum veritátis, qui a Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me, allelúia.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, fac nos tibi semper et devótam gérere voluntátem, et majestáti tuæ sincéro corde servíre. Per Dóminum.

Et fit com. de Ascens. Aña. Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem vestrum, Deum meum, et Deum vestrum, allelúia. ℣. Ascéndit Deus, et Orat. Concéde. 369.

Ad Absolut. Capit. ad Primam, Lectio br. Si quis, ut infra ad Nonam.

Ad Tertiam, Aña.

Cumque intueréntur.

Capit. Charíssimi, Estóte.

℟. br. Ascéndit Deus in jubilatióne. * Allelúia, allelúia. Ascéndit. ℣. Et Dóminus in voce tubæ. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Ascéndit. ℣. Ascéndens Christus in altum, allelúia. ℟. Captívam duxit captivitátem, allelúia.

Ad Sextam, Aña.

Elevátis mánibus.

Capitulum. 1. *Pet.* 4. *b*

HOSPITALES ínvicem sine murmuratióne. Unus-

quisque, sicut accépit grátiam, in altérutrum illam administrántes, sicut boni dispensatóres multifórmis grátiæ Dei.

℟. br. Ascéndens Christus in altum. * Allelúia, allelúia. Ascéndens. ℣. Captívam duxit captivitátem. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Ascéndens. ℣. Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem vestrum, allelúia. ℟. Deum meum, et Deum vestrum, allelúia.

Ad Nonam, Aña.

Vidéntibus illis.

Capitulum. 1. *Pet.* 4. *c*

Si quis lóquitur, quasi sermónes Dei: si quis minístrat, tamquam ex virtúte, quam adminístrat Deus: ut in ómnibus honorificétur Deus per Jesum Christum Dóminum nostrum.

℟. br. Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem vestrum. * Allel., allelúia. Ascéndo. ℣. Deum meum, et Deum vestrum. Allelúia, allel. Glória Patri. Ascéndo. ℣. Dóminus in cœlo, allelúia. ℟. Parávit sedem suam, allelúia.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi ut in Ascensione.

Capitulum et Hymnus ut in j. Vesperis. 351.

℣. Dóminus in cœlo, allel.
℟. Parávit sedem suam, allel.

Ad Magnificat, Aña.

Hæc locútus sum vobis, * ut cum vénerit hora eórum, reminiscámini quia ego dixi vobis, allelúia.

Et fit commem. de Ascensione, Aña. O Rex glóriæ, cum ℣. Ascéndit, et Oratione Concéde. 369.

FERIA SECUNDA
POST DOM. INFRA OCT. ASCENS.

In primo Nocturno.

De Epístola prima beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 3.

Videte qualem charitátem dedit nobis Pater, ut fílii Dei nominémur et simus. Propter hoc mundus non novit nos: quia non novit eum. Charíssimi, nunc fílii Dei sumus: et nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam cum apparúerit, símiles ei érimus: quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut et ille sanctus est. Omnis qui facit peccátum, et iniquitátem facit: et peccátum est iníquitas. Et scitis quia ille appáruit ut peccáta nostra tólleret, et peccátum in eo non est. Omnis qui in eo manet, non peccat: et omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognóvit eum.

℟. Post passiónem. 354.

Lectio ij.

Filioli, nemo vos sedúcat. Qui facit justítiam, justus est, sicut et ille justus est. Qui facit peccátum, ex diábolo est: quóniam ab initio

diábolus peccat. In hoc appáruit Fílius Dei, ut dissólvat ópera diáboli. Omnis qui natus est ex Deo, peccátum non facit : quóniam semen ipsíus in eo manet, et non potest peccáre, quóniam ex Deo natus est. In hoc manifésti sunt fílii Dei, et fílii diáboli. Omnis qui non est justus, non est ex Deo, et qui non díligit fratrem suum : quóniam hæc est annuntiátio, quam audístis ab inítio, ut diligátis altérutrum. Non sicut Cain qui ex malígno erat, et occídit fratrem suum. Et propter quid occídit eum? Quóniam ópera ejus malígna erant : fratris autem ejus justa.

℟. Omnis pulchritúdo. 354.

Lectio iij.

NOLITE mirári fratres, si odit vos mundus. Nos scimus quóniam transláti sumus de morte ad vitam, quóniam dilígimus fratres. Qui non díligit, manet in morte : omnis qui odit fratrem suum, homicída est. Et scitis quóniam omnis homicída non habet vitam ætérnam in semetípso manéntem. In hoc cognóvimus charitátem Dei, quóniam ille ánimam suam pro nobis pósuit : et nos debémus pro frátribus ánimas pónere. Qui habúerit substántiam hujus mundi, et víderit fratrem suum necessitátem habére, et cláuserit víscera sua ab eo : quómodo cháritas Dei manet in eo? Filíoli mei, non diligámus verbo, neque lingua, sed ópere et veritáte.

℟. Exaltáre. 355.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. de Asc. Dñi, t. 3.

CHRISTUS ascéndens in cœlum, nostræ natúræ primítias óbtulit Patri, et oblátum donum mirátus est Pater, quod et tanta dígnitas offerébat, et quod offerebátur, nulla mácula fœdabátur. Nam et suis mánibus suscépit oblátum, et suæ sedis fecit esse partícipem, et quod plus est, ad partem suæ déxteræ collocávit. Cognoscámus, quis est ille qui audívit : Sede ad déxteram meam : quæ natúra est, cui Deus dixit : Esto meæ párticeps sedis. Illa natúra est quæ audívit : Terra es, et in terram ibis.

℟. Tempus est. 357.

Lectio v.

NON enim ad omnem glóriam cœlos transísse suffécerat, non cum Angelis stare : sed cœlos transívit, supra Chérubim ascéndit, ultra Séraphim elevátur, nec ante stetit, nisi sedem Domínicam meruísset. Vide

quo spátio cœlum separátur a terra, immo terra quanto ab ínferis abest, et ipsum cœlum quanto ab altióre cœlo separátur, et de altióre cœlo ad Angelos quantum spátii est, ad superióres étiam potestátes, ad ipsam quoque Domínicam sedem. Super hæc ómnia natúra nostra eleváta est, ut homo, qui loco tam húmili tenebátur, ut descéndere non posset ultérius, ad tam excélsam sedem elevarétur, ut áltius non posset ascéndere.

℟. Non turbétur. 357.

Lectio vj.

Et hæc osténdens Paulus dicébat: Qui descéndit, ipse est qui ascéndit. Et íterum: Descéndit ad inferióra terræ, et ascéndit super omnes cœlos. Díscite ígitur quisnam ascéndit, et quæ natúra eleváta est. In hoc enim cúpio remorári sermóne, ut humáni géneris commemoratióne, divínam cleméntiam cum omni admiratióne discámus, quæ summū honórem, magnámque glóriam nostræ natúræ largíta est, quæ ómnibus hodiérna die méruit excélsior reperíri. Hódie Angeli atque Archángeli natúram nostram in sede Domínica immortáli glória fulgéntem vidérunt.

℟. Ascéndens. 358.

In tertio Nocturno

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *c*

In illo témpore: Recumbéntibus úndecim discípulis, appáruit illis Jesus: et exprobrávit incredulitátem eórum et durítiam cordis: quia iis, qui víderant eum resurrexísse, non credidérunt. Et réliqua.

De Homil. S. Gregórii Papæ.

Ex eadem Homilia 29.

Et Dóminus quidem Jesus postquam locútus est eis, assúmptus est in cœlum, et sedet a dextris Dei. In véteri testaménto cognóvimus, quod Elías sit raptus in cœlum. Sed áliud est cœlum aéreum, áliud æthéreum. Cœlum quippe aéreum terræ est próximum: unde et aves cœli dícimus, quia eas volitáre in áere vidémus. In cœlum ítaque aéreum Elías sublevátus est, ut in secrétam quamdam terræ regiónem repénteducerétur, ubi in magna jam carnis et spíritus quiéte víveret, quoúsque ad finem mundi rédeat, et mortis débitum solvat. Ille étenim mortem dístulit, non evásit: Redémptor autem noster, quia non dístulit, superávit, eámque resurgéndo consúmpsit, et resurrectiónis suæ glóriam ascendéndo declarávit.

℟. Ego rogábo. 360.

Lectio viij.

NOTANDUM quoque est, quod Elías in curru légitur ascendísse : ut vidélicet apérte demonstrarétur quia homo purus adjutório indigébat aliéno. Per Angelos quippe facta illa et osténsa sunt adjuménta : quia nec in cœlum quidem aéreum per se ascéndere póterat, quem natúræ suæ infírmitas gravábat. Redémptor autẽ noster, non curru, non Angelis sublevátus légitur : quia is, qui féceret ómnia, nimírum super ómnia sua virtúte ferebátur. Illo étenim revertebátur, ubi erat : et inde redíbat, ubi remanébat : quia cum per humanitátem ascénderet in cœlum, per divinitátem suam et terram páriter continébat et cœlum.

℟. Ponis nubem. 361.

Lectio ix.

SICUT autem Joseph a frátribus vénditus venditiónem Redemptóris nostri figurávit : sic Henoch translátus, atque ad cœlum aéreum Elías sublevátus, ascensiónem Domínicam utérque designávit. Ascensiónis ergo suæ Dóminus prænúntios et testes hábuit, unum ante legem álium sub lege : ut quandóque veníret ipse, qui veráciter cœlos penetráre potuísset. Unde et ipse ordo in eórum quoque utrorúmque sublevatióne per quædam increménta distínguitur. Nam Henoch translátus, Elías vero ad cœlum subvéctus esse memorátur : ut veníret póstmodum, qui nec translátus, nec subvéctus, cœlum æthéreum sua virtúte penetráret.

Te Deum laudámus. 17.

FERIA TERTIA.

In primo Nocturno.

De Epístola prima beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

CHARISSIMI, nolíte omni spirítui crédere, sed probáte spíritus si ex Deo sint: quóniam multi pseudoprophétæ exiérunt in mundum. In hoc cognóscitur Spíritus Dei : omnis spíritus qui confitétur Jesum Christum in carne venísse, ex Deo est : et omnis spíritus, qui solvit Jesum, ex Deo non est ; et hic est antichrístus, de quo audístis quóniam venit, et nunc jam in mundo est. Vos ex Deo estis, filíoli, et vicístis eum, quóniam major est qui in vobis est, quam qui in mundo. Ipsi de mundo sunt : ídeo de mundo loquúntur, et mundus eos audit. Nos ex Deo sumus. Qui novit Deum, audit nos : qui non est ex Deo, non audit nos : in hoc cognóscimus spíritum veritátis, et spíritum erróris.

℟. Post passiónem. 354.

Lectio ij.

Charissimi, diligámus nos invicem: quia cháritas ex Deo est. Et omnis qui díligit, ex Deo natus est, et cognóscit Deum. Qui non díligit, non novit Deum: quóniam Deus cháritas est. In hoc appáruit cháritas Dei in nobis, quóniam Fílium suum unigénitum misit Deus in mundum: ut vivámus per eum. In hoc est cháritas: non quasi nos dilexérimus Deum, sed quóniam ipse prior diléxit nos, et misit Fílium suum propitiatiónem pro peccátis nostris. Charíssimi, si sic Deus diléxit nos: et nos debémus altérutrum dilígere. Deum nemo vidit unquam. Si diligámus ínvicem, Deus in nobis manet, et cháritas ejus in nobis perfécta est. In hoc cognóscimus quóniam in eo manémus, et ipse in nobis: quóniam de Spíritu suo dedit nobis. Et nos vídimus, et testificámur, quóniam Pater misit Fílium suum Salvatórem mundi.

℟. Omnis pulchritúdo. 354.

Lectio iij.

Quisquis conféssus fúerit quóniam Jesus est Fílius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo. Et nos cognóvimus, et credídimus charitáti, quam habet Deus in nobis. Deus cháritas est: et qui manet in charitáte, in Deo manet, et Deus in eo. In hoc perfécta est cháritas Dei nobíscum, ut fidúciam habeámus in die judícii, quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo. Timor non est in charitáte: sed perfécta cháritas foras mittit timórem, quóniam timor pœnam habet. Qui autem timet, non est perféctus in charitáte. Nos ergo diligámus Deum, quóniam Deus prior diléxit nos. Si quis díxerit, quóniam díligo Deum, et fratrem suum óderit, mendax est. Qui enim non díligit fratrem suum quem videt, Deum, quem non videt, quómodo potest dilígere? Et hoc mandátum habémus a Deo: ut qui díligit Deum, díligat et fratrem suum.

℟. Exaltáre, Dómine. 355.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíscopi.

Lectio iv.

Homilia 43. quæ est 2. de Pentecoste, ante med.

Meminit sánctitas vestra, quod áquilæ illi de Psaltério, cujus innovátam juventútem légimus, comparáverim Salvatórem. Est enim similitúdo non parva. Sicut enim áquila humília déserit, alta petit, cœlórum vicína conscéndit: ita et Salvátor humília inférni deséruit, paradísi altióra pétiit, cœ-

lórum fastígia penetrávit. Et sicut áquila, relíctis terrénis sórdibus, sublíme volans, carióris áeris salubritáte perfrúitur: ita et Dóminus terrenórum fæcem déserens peccatórum, in Sanctis suis vólitans, purióris vitæ simplicitáte lætátur.

℟. Tempus est. 357.

Lectio v.

Per ómnia ígitur áquilæ comparátio cónvenit Salvatóri. Sed quid fácimus, quod áquila prædam frequénter díripit, tollit frequénter aliénum? Nec in hoc tamen dissímilis est Salvátor. Prædam enim quodámmodo sústulit, cum hóminem quem suscépit, inférni raptum fáucibus portávit ad cœlum, et aliénæ dominatiónis, id est, diabólicæ potestátis servum de captivitáte érutum, duxit ad altióra captívum, sicut scriptum est in Prophéta: Ascéndens in altum, captívam duxit captivitátem, dedit dona homínibus.

℟. Non turbétur. 357.

Lectio vj.

Ascendit, inquit, in altum, captívam duxit captivitátem. Quam bene triúmphum Dómini Prophéta descríbit! Solébat, sicut dicunt, regum triumphántium currus captivórum pompa præcédere. Ecce Dóminum eúntem ad cœlos non præcédit, sed comitátur gloriósa captívitas; non ante vehículum dúcitur, sed ipsa évehit Salvatórem. Quodam enim mystério, dum Fílius Dei fílium hóminis sústulit ad cœlum, ipsa captívitas portátur et portat.

℟. Ascéndens. 358.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *c*

In illo témpore: Recumbéntibus úndecim discípulis, appáruit illis Jesus: et exprobrávit incredulitátem eórum et durítiam cordis: quia iis, qui víderant eum resurrexísse, non credidérunt. Et réliqua.

De Hom. S. Gregórii Papæ.

Ex eadem Homilia 29.

Considerandum vero nobis est, quid est, quod Marcus ait: Sedet a dextris Dei; et Stéphanus dicit: Vídeo cœlos apértos, et Fílium hóminis stantem a dextris Dei, Quid est quod hunc Marcus sedéntem, Stéphanus vero stantem se vidére testátur? Sed scitis, fratres, quia sedére judicántis est, stare vero pugnántis, vel adjuvántis.

℟. Ego rogábo. 360.

Lectio viij.

Quia ergo Redémptor noster assúmptus in cœlum, et nunc ómnia júdicat,

et ad extrémum judex ómnium véniet: hunc post assumptiónem Marcus sedére descríbit, quia post ascensiónis suæ glóriam judex in fine vidébitur. Stéphanus vero hunc in labóre certáminis pósitus stantem vidit, quem adjutórem hábuit : quia ut iste in terra persecutórum infidelitátem vínceret, pro illo de cœlo illíus grátia pugnávit.

℟. Ponis nubem. 361.

Lectio ix.

SEQUITUR : Illi autem profécti prædicavérunt ubíque, Dómino cooperánte, et sermónem confirmánte sequéntibus signis. Quid in his considerándum est, quid memóriæ commendándum, nisi quod præcéptum obediéntia, obediéntiam vero signa secúta sunt? Sed quia auctóre Deo bréviter lectiónem evangélicam exponéndo transcúrrimus : restat, ut áliquid de ipsa tantæ solemnitátis consideratióne dicámus.

Te Deum laudámus. 17.

FERIA QUARTA.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola secúnda beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j.

SENIOR Eléctæ dóminæ, et natis ejus, quos ego díligo in veritáte, et non ego solus, sed et omnes qui cognovérunt veritátem, propter veritátem quæ pérmanet in nobis, et nobíscum erit in ætérnum. Sit vobíscum grátia, misericórdia, pax a Deo Patre, et a Christo Jesu Fílio Patris in veritáte et charitáte. Gavísus sum valde, quóniam invéni de fíliis tuis ambulántes in veritáte, sicut mandátum accépimus a Patre. Et nunc rogo te, dómina, non tamquam mandátum novum scribens tibi, sed quod habúimus ab inítio, ut diligámus altérutrum.

℟. Post passiónem. 354.

Lectio ij.

ET hæc est cháritas, ut ambulémus secúndum mandáta ejus. Hoc est enim mandátum, ut quemádmodum audístis ab inítio, in eo ambulétis: quóniam multi seductóres exiérunt in mundum, qui non confiténtur Jesum Christum venisse in carnem : hic est sedúctor, et antichrístus. Vidéte vosmetípsos, ne perdátis quæ operáti estis : sed ut mercédem plenam accipiátis. Omnis qui recédit, et non pérmanet in doctrína Christi, Deum non habet : qui pérmanet in doctrína, hic et Patrem et Fílium habet.

℟. Omnis pulchritúdo. 354.

Lectio iij.

SI quis venit ad vos, et hanc doctrínam non affert, nolíte recípere eum in domum, nec Ave ei dixéri-

tis. Qui enim dicit illi Ave, commúnicat opéribus ejus malígnis. Plura habens vobis scríbere, nólui per chartam et atraméntum : spero enim me futúrum apud vos, et os ad os loqui : ut gáudium vestrum plenum sit. Salútant te fílii soróris tuæ Eléctæ.

℟. Exaltáre, Dómine. 355.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregórii Nysséni.

Lectio iv.

Orat. de Ascensione Domini.

HODIERNAM celebritátem satis per se magnam, Prophéta David majórem éfficit, dum illi gáudium e Psalmis adjúngit. Hic enim excélsus Prophéta supra seípsum egrédiens, tamquam córporis ónere nihil premátur, infert se cœléstibus potestátibus, et voces eárum nobis expónit, cum in cœlum redeúntem Dóminum ipsæ comitántes, Angelis qui versántur in terris, quibúsque in humánam vitam ingréssis commíssus est, imperant ad hunc modum : Tóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ.

℟. Tempus est. 357.

Lectio v.

ET quóniam ubicúmque fúerit ille, qui in seipso ómnia cóntinet, pro suscipiéntium captu seípsum dimetítur, (neque enim solum inter hómines homo fit, verum étiam dum inter Angelos versátur, ad illórum vocem sese demíttit) idcírco janitóres intérrogant : Quis est iste Rex glóriæ? Respóndent ipsis, demonstrántque fortem et poténtem in prælio, qui pugnatúrus erat contra illum qui natúram humánam in servitúte captívam detinébat, et eversúrus eum qui mortis habébat impérium, ut gravíssimo hoste superáto, genus hóminum in libertátem et pacem vindicáret.

℟. Non turbétur. 357.

Lectio vj.

OCCURRUNT ei custódes, et portas jubent reclúdi, ut in ipsis rursum glóriam assequátur. Verum non agnóscunt eum, qui sórdidam vitæ nostræ stolam indútus est : cujus rubra sunt vestiménta ex humanórum malórum torculári. Itaque rursus cómites ejus vócibus illis intérrogántur : Quis est iste Rex glóriæ? Respondétur autem non ámplius, Fortis et potens in prælio ; sed, Dóminus virtútum, qui mundi principátum obtínuit, qui summátim ómnia in se collégit, qui prístinum in statum cuncta restítuit : ipse est Rex glóriæ.

℟. Ascéndens. 358.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *c*

In illo témpore : Recumbéntibus úndecim discípulis, appáruit illis Jesus : et exprobrávit incredulitátem eórum et durítiam cordis : quia iis, qui víderant eum resurrexísse, non credidérunt. Et réliqua.

De Homilía sancti Gregórii Papæ.

Ex eadem Homilia 29.

Hoc autem nobis primum quæréndum est, quidnam sit, quod nato Dómino apparuérunt Angeli, et tamen non legúntur in albis véstibus apparuísse : ascendénte autem Dómino missi Angeli in albis legúntur véstibus apparuísse. Sic étenim scriptum est : Vidéntibus illis elevátus est, et nubes suscépit eum ab óculis eórum. Cumque intueréntur in cœlum eúntem illum, ecce duo viri stetérunt juxta illos in véstibus albis. In albis autem véstibus gáudium et solémnitas mentis osténditur. Quid est ergo, quod nato Dómino, non in albis véstibus, ascendénte autem Dómino, in albis véstibus Angeli appárent : nisi quod tunc magna solémnitas Angelis facta est, cum cœlum Deus homo penetrávit ? Quia nascénte Dómino, videbátur divínitas humiliáta : ascendénte vero Dómino, est humánitas exaltáta. Albæ étenim vestes exaltatióni magis cóngruunt quam humiliatióni.

℟. Ego rogábo. 360.

Lectio viij.

In ascensióne ergo ejus Angeli in albis véstibus vidéri debuérunt : quia qui in nativitáte sua appáruit Deus húmilis, in ascensióne sua osténsus est homo sublímis. Sed hoc nobis magnópere, fratres charíssimi, in hac solemnitáte pensándum est : quia delétum est hodiérna die chirógraphum damnatiónis nostræ, mutáta est senténtia corruptiónis nostræ. Illa enim natúra, cui dictum est : Terra es, et in terram ibis : hódie in cœlum ivit. Pro hac ipsa namque carnis nostræ sublevatióne, per figúram beátus Job Dóminum avem vocat. Quia enim ascensiónis ejus mystérium Judæam non intellígere conspéxit, de infidelitáte ejus per figúram beátus Job senténtiam prótulit, dicens : Sémitā ignorávit avis.

℟. Ponis nubem. 361.

Lectio ix.

Avis enim recte appellátus est Dóminus, quia corpus cárneum ad æthera librávit. Cujus avis sémitam ignorávit quisquis eum ad cœlum ascendísse non crédi-

dit. De hac solemnitáte per Psalmístam dícitur: Eleváta est magnificéntia tua super cœlos. De hac rursus ait: Ascéndit Deus in jubilatióne, et Dóminus in voce tubæ. De hac íterum dicit: Ascéndens in altum, captívam duxit captivitátem, dedit dona homínibus. Ascéndens quippe in altum, captívam duxit captivitátem: quia corruptiónem nostram virtúte suæ incorruptiónis absórbuit. Dedit vero dona homínibus, quia misso désuper Spíritu, álii sermónem sapiéntiæ, álii sermónem sciéntiæ, álii grátiam virtútum, álii grátiam curatiónum, álii génera linguárum, álii interpretatiónem tríbuit sermónum.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Vesperas, Duplex.

Omnia ut in primis Vesperis Festi. 351.

IN OCT. ASCENSIONIS.

Omnia sicut in die, præter Lectiones, quæ leguntur ut infra.

In primo Nocturno.

De Epistola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. *Cap. 4.*

OBSECRO itaque vos ego vinctus in Dómino, ut digne ambulétis vocatióne qua vocáti estis, cum omni humilitáte, et mansuetúdine, cum patiéntia, supportántes ínvicem in charitáte, sollíciti serváre unitátem Spíritus in vínculo pacis. Unum corpus, et unus Spíritus, sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptísma. Unus Deus et Pater ómnium, qui est super omnes, et per ómnia, et in ómnibus nobis. Unicuíque autem nostrum data est grátia secúndum mensúram donatiónis Christi. Propter quod dicit: Ascéndens in altum, captívam duxit captivitátem, dedit dona homínibus.

℟. Post passiónem. 354.

Lectio ij.

QUOD autem ascéndit, quid est, nisi quia et descéndit primum in inferióres partes terræ? Qui descéndit, ipse est et qui ascéndit super omnes cœlos, ut impléret ómnia. Et ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios vero Evangelístas, álios autem pastóres, et doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi: donec occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei, in virum perféctum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi: ut jam non simus párvuli fluctuántes, et circumferámur omni vento doctrínæ in nequí-

tia hóminum, in astútia ad circumventiónem erróris.

℟. Omnis pulchritúdo. 354.

Lectio iij.

VERITATEM autem faciéntes in charitáte, crescámus in illo per ómnia, qui est caput Christus: ex quo totum corpus compáctum, et connéxum per omnem junctúram subministratiónis, secúndum operatiónem in mensúram uniuscujúsque membri, augméntum córporis facit in ædificatiónem sui in charitáte. Hoc ígitur dico, et testíficor in Dómino, ut jam non ambulétis, sicut et Gentes ámbulant in vanitáte sensus sui, ténebris obscurátum habéntes intelléctum, alienáti a vita Dei per ignorántiam quæ est in illis, propter cæcitátem cordis ipsórum, qui desperántes, semetípsos tradidérunt impudicítiæ, in operatiónem immundítiæ omnis, in avarítiam. Vos autem non ita didicístis Christum, si tamen illum audístis, et in ipso edócti estis.

℟. Exaltáre. 355.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 3. *de Ascens., qui est* 176. *de Tempore.*

OMNIA, charíssimi, quæ Dóminus Jesus Christus in hoc mundo sub fragilitáte nostra mirácula édidit, nobis profíciunt: qui dum humánam conditiónem sidéribus importávit, credéntibus cœlum patére posse monstrávit: et dum victórem mortis in cœléstia elevávit, victóribus quo sequántur, osténdit. Ascénsio ergo Dómini cathólicæ fídei confirmátio fuit: ut secúri in pósterum crederémus miráculi illíus donum, cujus jam in præsénti percepissémus efféctum: et fidélis quisque cum jam tanta percéperit, per ea quæ cognóscit præstita, discat speráre promíssa, ac Dei sui prætéritam præsentémque bonitátem, quasi futurórum téneat cautiónem.

℟. Tempus est. 357.

Lectio v.

SUPER excélsa ergo cœli terrénum corpus impónitur: ossa intra sepúlchri angústias paulo ante conclúsa, Angelórum cœtibus inferúntur: in grémium immortalitátis mortális natúra transfúnditur: et ídeo sacra apostólicæ lectiónis testátur história: Cum hæc dixísset, inquit, vidéntibus illis, elevátus est. Dum audis elevátum, agnósce milítiæ cœléstis obséquium: unde hodiérna festívitas, hóminis nobis et Dei sacraménta manifestávit. Sub

una eadémque persóna, in eo qui élevat, divínam poténtiam; in eo autem qui elevátur, humánam cognósce substántiam.

℟. Non turbétur. 357.

Lectio vj.

IDEOQUE omnímodis detestánda sunt venéna Orientális erróris, qui ímpia novitáte præsúmit assérere, Fílium Dei ac fílium hóminis unius esse natúræ. In altérutra enim parte, vel qui solum hóminem fuísse díxerit, negábit Conditóris glóriam, vel qui solum Deum, negábit misericórdiã Redemptóris. Quo in génere non fácile Ariánus evangélicam póterit habére veritátem, ubi Fílium Dei nunc æquálem légimus, nunc minórem. Qui enim unius natúræ Salvatórem nostrum mortífera persuasióne credíderit, solum hóminem, aut solum Deum cogétur dícere crucifíxum. Sed non ita est. Mortem enim nec solus Deus sentíre, nec solus homo superáre potuísset.

℟. Ascéndens. 358.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *c*

IN illo témpore: Recumbéntibus úndecim discípulis, appáruit illis Jesus: et exprobrávit incredulitátem eórum et durítiam cordis: quia iis, qui víderant eum resurrexísse, non credidérunt. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex eadem Homilia 29.

DE hac Ascensiónis ejus glória étiam Hábacuc ait: Elevátus est sol, et luna stetit in órdine suo. Quis enim solis nómine, nisi Dóminus; et quæ lunæ nómine, nisi Ecclésia designátur? Quoúsque enim Dóminus ascéndit ad cœlos, sancta ejus Ecclésia advérsa mundi omnímodo formidávit: at postquam ejus ascensióne roboráta est, apérte prædicávit quod occúlte crédidit. Elevátus est ergo sol, et luna stetit in órdine suo: quia cum Dñus cœlum pétiit, sancta ejus Ecclésia in auctoritáte prædicatiónis excrévit.

℟. Ego rogábo. 360.

Lectio viij.

HINC ejúsdem Ecclésiæ voce per Salomónem dícitur: Ecce iste venit sáliens in móntibus, transíliens colles. Considerávit namque tantórum óperum cúlmina, et ait: Ecce iste venit sáliens in móntibus. Veniéndo quippe ad redemptiónem nostram, quosdam, ut ita dicam, saltus dedit. Vultis, fratres charíssimi, ipsos ejus saltus agnóscere? De cœlo venit in úterum, de útero venit in præsépe, de præsépe venit in crucem, de cruce venit in sepúlchrum,

de sepúlchro rédiit in cœlū. Ecce ut nos post se cúrrere fáceret, quosdam pro nobis saltus manifestáta per carnem Véritas dedit : quia exultávit ut gigas ad curréndam viam suam, ut nos ei dicerémus ex corde ; Trahe nos post te : currémus in odórem unguentórum tuórum. ℟. Ponis nubem 361.

Lectio ix.

Unde, fratres charíssimi, opórtet ut illuc sequámur corde, ubi eum córpore ascendísse crédimus. Desidéria terréna fugiámus : nihil nos jam deléctet in infimis, qui patrem habémus in cœlis. Et hoc nobis est magnópere perpendéndum : quia is qui plácidus ascéndit, terríbilis redíbit : et quidquid nobis cum mansuetúdine præcépit, hoc a nobis cum districtióne éxiget. Nemo ergo indúlta pœniténtiæ témpora parvipéndat, nemo curam sui, dum valet, ágere négligat : quia Redémptor noster tanto tunc in judícium distríctior véniet, quanto nobis ante judícium magnam patiéntiam prærogávit.

Te Deum laudámus. 17.

In ij. Vesp. non fit com. Officii seq. diei. Duobus seq. diebus Offic. fit sicut infra Oct. Ascens. exceptis Lect. quæ habentur propriæ, et ℞. viij. Capitulis, Añis ad Benedictus. et Magnificat, et Oratione, quæ dicuntur de Dñica infra Oct. Ascens., supra. 369. Et non dicuntur Preces ad Primam et Compl.

Si vero Feria vj. occurrat Festum ix. Lect. fit de Festo cum com. Officii ejusdem diei, nisi illud Festum fuerit ex solemnioribus, ut dicitur in Rubrica de Commem.

FERIA SEXTA
POST OCTAVAM ASCENSIONIS.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola tértia beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j.

Senior Gajo charíssimo, quem ego díligo in veritáte. Charíssime, de ómnibus oratiónem fácio próspere te íngredi, et valére, sicut próspere agit ánima tua. Gavísus sum valde veniéntibus frátribus, et testimónium perhibéntibus veritáti tuæ, sicut tu in veritáte ámbulas. Majórem horum non hábeo grátiam, quam ut áudiam fílios meos in veritáte ambuláre.

℟. Post passiónem. 354.

Lectio ij.

Charissime, fidéliter facis quidquid operáris in fratres, et hoc in peregrínos, qui testimónium reddidérunt charitáti tuæ in conspéctu Ecclésiæ : quos, benefáciens, dedúces digne Deo. Pro nómine enim ejus profécti sunt, nihil acci-

piéntes a Géntibus. Nos ergo debémus suscípere hujúsmodi, ut cooperatóres simus veritátis. Scripsíssem fórsitan Ecclésiæ : sed is, qui amat primátum gérere in eis, Diótrephes, non récipit nos. Propter hoc si vénero, commonébo ejus ópera, quæ facit, verbis malígnis gárriens in nos : et quasi non ei ista sufficiant; neque ipse súscipit fratres; et eos, qui suscípiunt, próhibet, et de Ecclésia éjicit.

℟. Omnis pulchritúdo. 354.

Lectio iij.

CHARISSIME, noli imitári malum, sed quod bonum est. Qui benéfacit, ex Deo est: qui maléfacit, non vidit Deum. Demétrio testimónium rédditur ab ómnibus, et ab ipsa veritáte, sed et nos testimónium perhibémus : et nosti quóniam testimónium nostrum verum est. Multa hábui tibi scríbere: sed nólui per atraméntum et cálamum scríbere tibi. Spero autem prótinus te vidére, et os ad os loquémur. Pax tibi. Salútant te amíci. Salúta amícos nominátim.

℟. Exaltáre, Dómine. 355.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Ex eod. Serm. 176. in fin.

SALVATOR noster, charíssimi, si non in nostra carne diábolum triumphávit, se exércuit, non nobis vicit. Si non in nostro córpore resurréxit, conditióni nostræ resurgéndo nihil cóntulit. Hæc qui dicit, suscéptæ et assúmptæ carnis non intélligit ratiónem, confúndit órdinem, evácuat utilitátem. Si non in nostra carne perégit medicínam, solam ergo ex hómine nascéndi elégit injúriam. Recédat a sénsibus nostris tam periculósa persuásio. De nostro est quod appéndit, de suo est quod donávit. Meum testor esse quod cécidit, ut meum sit quod resurréxit. Meum testor esse quod jácuit intra túmulum, ut meum sit quod ascéndit in cœlum.

℟. Tempus est. 357.

Lectio v.

IN illo ítaque nostri géneris córpore nos Christi mors vivificávit, nos resurréctio eréxit, nos ascénsio consecrávit. In illo nostræ oríginis córpore cœléstibus regnis arrham nostræ conditiónis impósuit. Elaborémus ergo, charíssimi, ut quemádmodum Dóminus in hac die nostro cum córpore ad supérna conscéndit, ita nos post illum quómodo póssumus, spe ascendámus, et corde sequámur. Ipso afféctu páriter et proféctu ascendámus post illum : étiam per

vítia ac passiónes nostras. Si útique unusquísque nostrum súbdere eas sibi stúdeat, ac super eas stare consuéscat, ex ipsis sibi gradum cónstruit, quo possit ad superióra conscéndere. Elevábunt nos, si fúerint infra nos.

℟. Non turbétur. 357.

Lectio vj.

De vítiis nostris scalam nobis fácimus, si vítia ipsa calcámus. Nam cum bonitátis auctóre non ascéndit malítia, nec cum Fílio Vírginis libído atque luxúria. Non, inquam, ascéndunt vítia post virtútum paréntem, peccáta post justum, nec infirmitátes ac morbi possunt ire post médicum. Igitur si intráre ipsíus médici regnum vólumus, prius vúlnera nostra curémus. Ordinémus et custodiámus in nobis statum utriúsque substántiæ; ne ánimam, nobiliórem útique hóminis portiónem, tártaro pars devólvat inférior: sed secum pótius cœlo sanctificátum corpus acquírat natúra gloriósior: ipso adjuvánte, qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Ascéndens. 358.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 15. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum vénerit Paráclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spíritum veritátis, qui a Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me. Et réliqua.

De Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 92. *in Joan. circa med.*

Venit die Pentecóstes Spíritus sanctus in centum vigínti hómines congregátos, in quibus et Apóstoli omnes erant: qui illo adimpléti, cum linguis ómnium géntium loqueréntur, plures ex his qui áderant, tanto miráculo stupefácti (quandóquidem vidérunt, loquénte Petro, tam magnum atque divínum testimónium perhibéri de Christo, ut ille, qui occísus ab eis inter mórtuos deputabátur, resurrexísse, et vívere probarétur): compúncti corde convérsi sunt; et tanti sánguinis, tam ímpie atque immániter fusi, indulgéntiam percepérunt, ipso redémpti sánguine quem fudérunt.

℟. Ego rogábo. 360.

Lectio viij.

Christi enim sanguis sic in remissiónem peccatórum ómnium fusus est, ut ipsum étiam peccátum posset delére, quo fusus est. Hoc ergo íntuens Dóminus dicébat: Odio habuérunt me gratis: cum autem vé-

nerit Paráclitus, ille testimónium perhibébit de me. Tamquam díceret : Odio me habuérunt, et occidérunt vidéntes : sed tale de me Paráclitus testimónium perhibébit, ut eos fáciat in me crédere non vidéntes. Et vos, inquit, testimónium perhibébitis, quia ab inítio mecum estis. Perhibébit Spíritus sanctus, perhibébitis et vos. Quia enim ab inítio mecum estis, potéstis prædicáre quod nostis : quod ut modo non faciátis, illíus Spíritus plenitúdo nondum adest vobis. ℟. Si enim non abíero, Paráclitus non véniet ad vos, si autem abíero, mittam eum ad vos : * Cum autem vénerit ille, docébit vos omnem veritátem, allelúia. ℣. Non enim loquétur a semetípso : sed quæcúmque áudiet, loquétur : et quæ ventúra sunt, annuntiábit vobis. Cum. Glória Patri. Cum.

Lectio ix.

ILLE ergo testimónium perhibébit de me, et vos testimónium perhibébitis : dabit enim vobis fidúciam téstimónium perhibéndi cháritas Dei, diffúsa in córdibus vestris per Spíritum sanctum, qui dábitur vobis. Quæ útique Petro adhuc défuit, quando mulíeris ancíllæ interrogatióne pertérritus, non pótuit verum testimónium perhibére ; sed contra suam pollicitatiónem timóre magno compúlsus est ter negáre. Timor autem iste non est in charitáte : sed perfécta cháritas foras mittit timórem. Dénique ante passiónem Dómini, servílis timor ejus interrogátus est a fémina servitútis : post resurrectiónem vero Dómini, liberális ejus amor ab ipso príncipe libertátis : et ídeo ibi turbabátur, hic tranquillabátur : ibi quem diléxerat, negábat : hic quem negáverat, diligébat. Sed adhuc étiam tunc amor ipse infírmus fúerat et angústus, donec eum roboráret, et dilatáret Spíritus sanctus.

Te Deum laudámus. 17.

SABBATO

IN VIGILIA PENTECOSTES.

Ab hac die usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive, si occurrat Festum ix. Lect., transfertur post prædictum Festum SS. Trinitatis.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola cathólica beáti Judæ Apóstoli.

Lectio j.

JUDAS Jesu Christi servus, frater autem Jacóbi, his qui sunt in Deo Patre diléctis, et Christo Jesu conservátis et vocátis. Misericórdia vobis, et pax, et

cháritas adimpleátur. Charíssimi, omnem solicitúdinem fáciens scribéndi vobis de commúni vestra salúte, necésse hábui scríbere vobis : déprecans supercertári semel tráditæ Sanctis fídei. Subintroiérunt enim quidam hómines (qui olim præscrípti sunt in hoc judícium) ímpii, Dei nostri grátiam transferéntes in luxúriam, et solum Dominatórem et Dóminum nostrum Jesum Christum negántes.

℟. Post passiónem. 354.

Lectio ij.

COMMONERE autem vos volo, sciéntes semel ómnia, quóniam Jesus pópulum de terra Ægypti salvans, secúndo eos, qui non crediderunt, pérdidit : ángelos vero, qui non servavérunt suum principátum, sed dereliquérunt suum domicílium, in judícium magni diéi vínculis ætérnis sub calígine reservávit. Sicut Sódoma, et Gomórrha, et finítimæ civitátes símili modo exfornicátæ, et abeúntes post carnem álteram, factæ sunt exémplum, ignis ætérni pœnam sustinéntes. Simíliter et hi carnem quidem máculant, dominatiónem autem spernunt, majestátem autem blasphémant.

℟. Omnis pulchritúdo. 354.

Lectio iij.

CUM Míchael Archángelus cum diábolo dísputans altercarétur de Moysi córpore, non est ausus judícium inférre blasphémiæ : sed dixit : Imperet tibi Dóminus. Hi autem, quæcúmque quidem ignórant, blasphémant : quæcúmque autem naturáliter, tamquam muta animália, norunt, in his corrumpúntur. Væ illis, quia in via Cain abiérunt, et erróre Bálaam mercéde effúsi sunt, et in contradictióne Core periérunt. Hi sunt in épulis suis máculæ, convivántes sine timóre, semetípsos pascéntes, nubes sine aqua, quæ a ventis circumferúntur, árbores autumnáles, infructuósæ, bis mórtuæ, eradicátæ, fluctus feri maris, despumántes suas confusiónes, sídera errántia : quibus procélla tenebrárum serváta est in ætérnum.

℟. Exaltáre, Dómine. 355.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi de Symbolo ad Catechúmenos.

Lectio iv. *Lib. 4. c. 1. t. 9.*

DUM per sacratíssimum crucis signum vos suscépit in útero sancta mater Ecclésia, quæ sicut et fratres vestros cum summa lætítia spirituáliter páriet, nova proles futúra tantæ

matris, quoúsque per lavácrum sanctum regenerátos, veræ luci restítuat, cóngruis aliméntis eos, quos portat, pascat in útero, et ad diem partus sui lætos læta perdúcat: quóniam non tenétur hæc senténtia Hevæ, quæ in tristítia et gémitu parit fílios; nec ipsos gaudéntes, sed pótius flentes. Hæc enim solvit, quod illa ligáverat: ut prolem, quam per inobediéntiam sui, morti donávit, hæc per obediéntiam restítuat vitæ. Omnia sacraménta, quæ acta sunt et agúntur in vobis per ministérium servórum Dei, exorcísmis, oratiónibus, cánticis spiritálibus, insufflatiónibus, cilício, inclinatióne cervícum, humilitáte pedum, pavor ipse omni securitáte appeténdus: hæc ómnia, ut dixi, escæ sunt, quæ vos refíciunt in útero, ut renátos ex baptísmo hílares vos mater exhíbeat Christo.

℟. Tempus est. 357.

Lectio v.

Accepistis et symbolum, protectiónem parturiéntis contra venéna serpéntis. In Apocalypsi Joánnis Apóstoli scriptum est hoc, quod staret draco in conspéctu mulíeris, quæ paritúra erat, ut cum peperísset, natum ejus coméderet. Dracónem diábolum esse nullus vestrum ignórat: mulíerem illam, Vírginem Maríam significásse, quæ caput nostrum íntegra íntegrum péperit, quæ étiam ipsa figúram in se sanctæ Ecclésiæ demonstrávit; ut quómodo fílium páriens, virgo permánsit, ita et hæc omni témpore membra ejus páriat, et virginitátem non amíttat. Ipsas senténtias sacratíssimi Symboli, adjuvánte Dómino, exponéndas suscépimus, ut, quid síngulæ contíneant, vestris sénsibus intimémus. Paráta sunt corda vestra, quia exclúsus est inimícus de córdibus vestris.

℟. Non turbétur. 357.

Lectio vj.

Huic vos renuntiáre professi estis, in qua professióne, non homínibus, sed Deo et Angelis ejus conscribéntibus dixístis: Renúntio. Renuntiáte non solum vócibus, sed étiam móribus: non tantum sono linguæ, sed et actu vitæ: nec tantum lábiis sonántibus, sed opéribus pronuntiántibus. Scitóte vos cum cállido, antíquo et veternóso inimíco suscepísse certámen: non in vobis post renuntiatiónem invéniat ópera sua, non jure vos áttrahat in servitútem suam. Deprehénderis enim et de-

tégeris, Christiáne, quando áliud agis, et áliud profitéris: fidélis in nómine, áliud demónstrans in ópere, non tenens promissiónis tuæ fidem: modo ingrédiens Ecclésiam oratiónes fúndere, post módicum in spectáculis cum histriónibus impudíce clamáre. Quid tibi cum pompis diáboli, quibus renuntiásti?

℟. Ascéndens. 358.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap. 14. b*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Si diligitis me, mandáta mea serváte. Et ego rogábo Patrem, et álium Paráclitum dabit vobis. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 74. et 75. in Joann.

QUOD ait, Rogábo Patrem, et álium Paráclitum dabit vobis: osténdit et seípsum esse paráclitum. Paráclitus enim latíne dícitur advocátus: et dictum est de Christo: Advocátum habémus ad Patrem, Jesum Christum justum. Sic autem mundum dixit non posse accípere Spíritum sanctum, sicut étiam dictum est: Prudéntia carnis inimíca est Deo: legi enim Dei non est subjécta, nec enim potest: velut si dicámus: Injustítia justítia esse non potest. Mundum quippe ait hoc loco, mundi signíficans dilectóres: quæ diléctio non est a Patre. Et ídeo dilectióni hujus mundi, de qua satágimus ut minuátur et consumátur in nobis, contrária est diléctio Dei, quæ diffúnditur in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

℟. Ego rogábo Patrem, et álium Paráclitum dabit vobis, * Ut máneat vobíscum in ætérnum, Spíritum veritátis, allelúia. ℣. Si enim non abíero, Paráclitus non véniet ad vos: si autem abíero, mittam eum ad vos. Ut. Bened. Divínum auxílium.

Lectio viij.

MUNDUS ergo eum accípere non potest, quia non videt eum, neque scit eum. Non enim habet invisíbiles óculos mundána diléctio, per quos vidéri Spíritus sanctus potest, qui vidéri nisi invisibíliter non potest Vos autem, inquit, cognoscétis eum: quia apud vos manébit, et in vobis erit. Erit in eis, ut máneat; non manébit, ut sit: prius est enim esse alícubi, quam manére. Sed ne putárent quod dictum est, Apud vos manébit; ita dictum, quemádmodum apud hóminem hospes visibíliter manére consué-

vit, expósuit quid díxerit : Apud vos manébit, cum adjúnxit, et dixit, in vobis erit.

℟. Si enim non abíero, Paráclitus non véniet ad vos : si autem abíero, mittam eum ad vos : * Cum autem vénerit ille, docébit vos omnem veritátem, allelúia. ℣. Non enim loquétur a semetípso : sed quæcúmque áudiet, loquétur : et quæ ventúra sunt, annuntiábit vobis. Cum. Glória Patri. Cum.

Lectio ix.

Ergo invisibíliter vidétur. Nec, si non sit in nobis, Potest esse in nobis ejus sciéntia : sic enim a nobis vidétur in nobis et nostra consciéntia. Nam fáciem vidémus altérius, nostram vidére non póssumus : consciéntiam vero nostram vidémus, altérius non vidémus. Sed consciéntia nunquam est nisi in nobis : Spíritus autem sanctus potest esse étiam sine nobis. Datur quippe ut sit et in nobis : sed vidéri et sciri, quemádmodum vidéndus et sciéndus est, non potest a nobis, si non sit in nobis. Post promissiónem Spíritus sancti, ne quisquam putáret, quod ita eum Dóminus datúrus fúerit velut pro seípso, ut non et ipse cum eis esset futúrus, adjécit atque ait : Non relínquam vos órphanos, véniam ad vos. Quamvis ergo nos Fílius Dei suo Patri adoptáverit fílios, et eúmdem Patrem nos volúerit habére per grátiam, qui ejus Pater est per natúram : tamen étiam ipse circa nos patérnum affectum quodámmodo demónstrat, cum dicit : Non relínquam vos órphanos.

Te Deum laudámus. 17.

IN FESTO

PENTECOSTES.

Ad Vesp., Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 130. et loco ult., Ps. laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Act.* 2.

Cum compleréntur dies Pentecóstes, erant omnes discípuli páriter in eódem loco : et factus est repénte de cœlo sonus, tamquam adveniéntis spíritus veheméntis, et replévit totam domum ubi erant sedéntes.

Hymnus.

Veni, Creátor Spíritus,
Mentes tuórum vísita,
Imple supérna grátia,
Quæ tu creásti, péctora.
Qui díceris Paráclitus,
Altíssimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, cháritas
Et spiritális únctio.
Tu septifórmis múnere,
Dígitus patérnæ déxteræ,
Tu rite promíssum Patris,
Sermóne ditans gúttura.
Accénde lumen sénsibus :
Infúnde amórem córdibus :
Infírma nostri córporis
Virtúte firmans pérpeti.
Hostem repéllas lóngius,
Pacémque dones prótinus :
Ductóre sic te prævio
Vitémus omne nóxium.
Per te sciámus da Patrem,
Noscámus atque Fílium :
Teque utriúsque Spíritum
Credámus omni témpore.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

Sic terminantur Hymni usque ad Vesp. Sabbati seq.

℣. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia. ℟. Et cœpérunt loqui, allelúia.

Ad Magníficat, Ana.

Non vos relínquam órphanos, allelúia : vado et vénio ad vos, allelúia : et gaudébit cor vestrum, allelúia.

Oratio.

Deus, qui hodiérna die corda fidélium sancti Spíritus illustratióne docuísti : da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

DOM. PENTECOSTES.

Ad Matutinum, Invitat.

Allelúia, Spíritus Dómini replévit orbem terrárum. * Veníte, adorémus, allelúia. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

JAM Christus astra ascénderat,
Revérsus unde vénerat,
Patris fruéndum múnere
Sanctum datúrus Spíritum.
Solémnis urgébat dies,
Quo mystico septémplici
Orbis volútus sépties,
Signat beáta témpora.
Cum lucis hora tértia
Repénte mundus íntonat,
Apóstolis orántibus,
Deum veníre núntiat.
De Patris ergo lúmine
Decórus ignis almus est,
Qui fida Christi péctora
Calóre Verbi cómpleat.
Impléta gaudent víscera,
Affláta sancto Spíritu.
Vocésque divérsas sonant,
Fantur Dei magnália.
Notíque cunctis géntibus
Græcis, Latínis, Bárbaris,
Simúlque demirántibus,
Linguis loquúntur ómnium.
Judæa tunc incrédula,
Vesána torvo spíritu,
Madére musto sóbrios
Christi fidéles íncrepat.
Sed éditis miráculis
Occúrrit, et docet Petrus,
Falsum profári pérfidos,
Joéle teste cómprobans.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

Ad Nocturnum.

Ant. Factus est repénte de cœlo sonus * adveniéntis spíritus veheméntis, allel., allel.

Psalmus 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis: * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dñi virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et compléctimini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Aña. Factus est repénte de cœlo sonus adveniéntis spíritus veheméntis, allelúia, allelúia.

Aña. Confírma hoc Deus * quod operátus es in nobis : a templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem, allelúia, allelúia.

Psalmus 67.

Exurgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus : * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant : * sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei.

Et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei : * et delecténtur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus : * iter fácite ei, qui ascéndit super occásum : Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus, * turbabúntur a fácie ejus, patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo : * Deus qui inhabitáre facit uníus moris in domo :

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.

Deus cum egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cum pertransíres in desérto :

Terra mota est, étenim cœli distillavérunt a fácie Dei Sínai, * a fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis Deus hereditáti tuæ : * et infirmáta est, tu vero perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea : * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Dóminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multa.

Rex virtútum dilécti dilécti: * et speciéi domus divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ colúmbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discérnit cœléstis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon : * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulátus, mons pinguis: * ut quid suspicámini montes coagulátos?

Mons, in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo : * étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis, in Sina in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem : * accepísti dona in homínibus :

Etenim non credéntes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedíctus Dóminus die quo-

tidie: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.
Deus noster, Deus salvos faciéndi : * et Dómini Dómini éxitus mortis.
Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum : * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.
Dixit Dóminus : Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris :
Ut intingátur pes tuus in sánguine : * lingua canum tuórum ex inimícis, ab ipso.
Vidérunt ingréssus tuos Deus, * ingréssus Dei mei : Regis mei qui est in sancto.
Prævenérunt príncipes conjúncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.
In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.
Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excéssu.
Príncipes Juda, duces eórum : * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.
Manda Deus virtúti tuæ : * confírma hoc Deus quod operátus es in nobis.
A templo tuo in Jerúsalem * tibi ófferent reges múnera.
Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum : * ut exclúdant eos, qui probáti sunt argénto.
Dissipa gentes quæ bella volunt : vénient legáti ex Ægypto : * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.
Regna terræ, cantáte Deo : * psállite Dómino.
Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Oriéntem.
Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.
Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ, * benedíctus Deus.
Aña. Confírma hoc Deus quod operátus es in nobis : a templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem, allelúia, allelúia.
Aña. Emítte Spíritum tuum, * et creabúntur : et renovábis fáciem terræ, allelúia, allelúia.

Psalmus 103.

BENEDIC, ánima mea, Dómino : * Dómine Deus meus magnificátus es veheménter.
Confessiónem, et decórem induísti : * amíctus lúmine sicut vestiménto :
Exténdens cœlum sicut pellem : * qui tegis aquis superióra ejus.
Qui ponis nubem ascénsum tuum : * qui ámbulas super pennas ventórum.
Qui facis ángelos tuos, spíritus : * et minístros tuos, ignem uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitátem suam : * non inclinábitur in sæculum sæculi.
Abyssus, sicut vestiméntum, amictus ejus : * super montes stabunt aquæ.
Ab increpatióne tua fúgient: * a voce tonitrui tui formidábunt.
Ascéndunt montes : et descéndunt campi, * in locum quem fundásti eis.
Términum posuísti quem non transgrediéntur : * neque converténtur operíre terram.
Qui emíttis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.
Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.
Super ea vólucres cœli habitábunt : * de médio petrárum dabunt voces.
Rigans montes de superióribus suis : * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:
Prodúcens fœnum juméntis, * et herbam servitúti hóminum :
Ut edúcas panem de terra : * et vinũ lætíficet cor hóminis:
Ut exhílaret fáciẽ in óleo:*et panis cor hóminis confírmet.
Saturabúntur ligna campi, et cedri Líbani, quas plantávit : * illic pásseres nidificábunt.
Heródii domus dux est eórum:* montes excélsi cervis: petra refúgium herináciis.
Fecit lunam in témpora : * sol cognóvit occásum suum.
Posuísti ténebras, et facta est nox : * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ.
Cátuli leónum rugiéntes, ut rápiant, * et quærant a Deo escam sibi.
Ortus est sol, et congregáti sunt : * et in cubílibus suis collocabúntur.
Exíbit homo ad opus suum: * et ad operatiónem suam usque ad vésperum.
Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine ! * ómnia in sapiéntia fecísti : impléta est terra possessióne tua.
Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus : * illic reptília, quorum non est númerus.
Animália pusílla cum magnis : * illic naves pertransíbunt.
Draco iste, quem formásti ad illudéndum ei : * ómnia a te expéctant, ut des illis escam in témpore.
Dante te illis, cólligent : * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.
Averténte autem te fáciem, turbabúntur : * áuferes spíritũ eórum, et defícient, et in púlverem suum reverténtur.
Emíttes spíritum tuum, et creabúntur : * et renovábis fáciem terræ.
Sit glória Dómini in sæculum : * lætábitur Dóminus in opéribus suis :

Qui réspicit terram, et facit eam trémere : * qui tangit montes, et fúmigant.
Cantábo Dómino in vita mea : * psallam Deo meo quámdiu sum.
Iucúndum sit ei elóquium meum : * ego vero delectábor in Dómino.
Defíciant peccatóres a terra, et iníqui ita ut non sint : * bénedic, ánima mea, Dómino.
Añа. Emítte Spíritum tuum, et creabúntur : et renovábis fáciem terræ, allelúia, allel.
℣. Spíritus Dómini replévit orbem terrárum, allel. ℟. Et hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis, allel.
Pater noster. Absol. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 14. *c*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Si quis díligit me, sermónem meum servábit, et Pater meus díliget eum, et ad eum veniémus, et mansiónem apud eum faciémus. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Hom. 30. *in Evang.*

Libet, fratres charíssimi, evangélicæ verba lectiónis sub brevitáte transcúrrere, ut post diútius líceat in contemplatióne tantæ solemnitátis immorári. Hódie namque Spíritus sanctus repentíno sónitu super discípulos venit, mentésque carnálium in sui amórem permutávit, et foris apparéntibus linguis ígneis, intus facta sunt corda flammántia : quia dum Deum in ignis visióne suscepérunt, per amórem suáviter arsérunt. Ipse namque Spíritus sanctus amor est; unde et Joánnes dicit : Deus cháritas est. Qui ergo mente íntegra Deum desíderat, profécto jam habet, quem amat. Neque enim quisquam posset Deum dilígere, si eum quem díligit, non habéret.

℟. Cum compleréntur dies Pentecóstes, erant omnes páriter in eódem loco, allel. : et súbito factus est sonus de cœlo, allelúia. * Tamquam spíritus veheméntis, et replévit totam domum, allelúia, allelúia. ℣ Dum ergo essent in unum discípuli congregáti propter metum Judæórum, sonus repénte de cœlo venit super eos. Tamquam.
Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

Sed ecce, si unusquísque vestrum requirátur, an díligat Deum : tota fidúcia, et secúra mente respóndet, Díligo. In ipso autem lectiónis exórdio audístis quid Véritas dicit : Si quis díligit me, sermónem meum servábit. Probátio ergo dilectiónis, exhibítio est óperis.

Hinc in Epistola sua idem Joánnes dicit : Qui dicit, Díligo Deum, et mandáta ejus non custódit, mendax est. Vere étenim Deum dilígimus, et mandáta ejus custodímus, si nos a nostris voluptátibus coarctámus. Nam qui adhuc per illícita desidéria díffluit, profécto Deum non amat : quia ei in sua voluntáte contradícit.

℟. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui, prout Spíritus sanctus dabat éloqui illis : * Et convénit multitúdo dicéntium, allelúia. ℣. Loquebántur váriis linguis Apóstoli magnália Dei. Et. Glória Patri. Et.

Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

Et Pater meus díliget eum, et ad eum veniémus, et mansiónem apud eum faciémus. Pensáte, fratres charíssimi, quanta sit ista dígnitas, habére in cordis hospítio advéntum Dei. Certe si domum nostram quisquam dives, aut præpotens amícus intráret, omni festinántia domus tota mundarétur, ne quid fortásse esset quod óculos amíci intrántis offénderet. Tergat ergo sordes pravi óperis, qui Deo præparat domum mentis. Sed vidéte quid Véritas dicat: Veniémus, et mansiónem apud eum faciémus. In quorúmdam étenim corda venit, et mansiónem non facit : quia per compunctiónem quidem Dei respéctum percípiunt; sed tentatiónis témpore hoc ipsum quo compúncti fúerant, obliviscúntur : sicque ad perpetránda peccáta rédeunt, ac si hæc mínime planxíssent.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Cum compleréntur * dies Pentecóstes, erant omnes páriter in eódem loco, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Spíritus Dómini * replévit orbem terrárum, allelúia.

3. Repléti sunt omnes * Spíritu sancto, et cœpérunt lóqui, allelúia, allelúia.

4. Fontes, et ómnia * quæ movéntur in aquis, hymnum dícite Deo, allelúia.

5. Loquebántur * váriis linguis Apóstoli magnália Dei, allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. *Act.* 2.

Cum compleréntur dies Pentecóstes, erant omnes discípuli páriter in eódem loco : et factus est repénte de cœlo sonus, tamquam adveniéntis spíritus veheméntis, et replévit totam domum ubi erant sedéntes.

Hymnus.

Beata nobis gáudia
Anni redúxit órbita,
Cum Spíritus Paráclitus
Illápsus est Apóstolis.

Ignis vibránte lúmine
Linguæ figúram détulit,
Verbis ut essent próflui,
Et charitáte férvidi.
Linguis loquúntur ómnium;
Turbæ pavent Gentílium :
Musto madére députant
Quos Spíritus repléverat.
Patráta sunt hæc mystice,
Paschæ perácto témpore,
Sacro diérum círculo,
Quo lege fit remíssio.
Te nunc, Deus piíssime,
Vultu precámur cérnuo,
Illápsa nobis cœlitus
Largíre dona Spíritus.
Dudum sacráta péctora
Tua replésti grátia :
Dimítte nostra crímina,
Et da quiéta témpora.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sæculórum sæcula. Am.
℣. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia. ℟. Et cœpérunt loqui, allelúia.

Ad Benedictus, Ant.

Accípite Spíritum sanctum : quorum remiséritis peccáta, remittúntur eis, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui hodiérna die corda fidélium sancti Spíritus illustratióne docuísti : da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem Spíritus.

Ad Primam.

℟. br. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. * Allelúia, allelúia. Christe. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Christe. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos, allelúia. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum, allelúia.

Ad Tertiam, Hymnus.

VENI, Creátor Spíritus,
Mentes tuórum vísita,
Imple supérna grátia,
Quæ tu creásti, péctora.
Qui díceris Paráclitus,
Altíssimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, cháritas,
Et spiritális únctio.
Tu septifórmis múnere,
Dígitus patérnæ déxteræ,
Tu rite promíssum Patris,
Sermóne ditans gúttura.
Accénde lumen sénsibus :
Infúnde amórem córdibus :
Infírma nostri córporis
Virtúte firmans pérpeti.
Hostem repéllas lóngius,
Pacémque dones prótinus :
Ductóre sic te prævio
Vitémus omne nóxium.
Per te sciámus da Patrem,
Noscámus atque Fílium;
Teque utriúsque Spíritum
Credámus omni témpore.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

Qui Hymnus dicitur ad Tertiam per totam Octavam loco Hymni, Nunc sancte. Aña. Spíritus Dómini.

Cap. Cum compleréntur.

℟. br. Spíritus Dómini replévit orbem terrárum. * Allelúia, allelúia. Spíritus. ℣. Et hoc quod cóntinet ómnia sciéntiam habet vocis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Spíritus. ℣. Spíritus Paráclitus, allelúia. ℟. Docébit vos ómnia, allelúia.

Ad Sextam, Aña.

Repléti sunt omnes.

Capitulum. *Act.* 2.

FACTA autem hac voce, convénit multitúdo, et mente confúsa est, quóniam audiébat unusquísque lingua sua illos loquéntes.

℟. br. Spíritus Paráclitus. * Allelúia, allelúia. Spíritus. ℣. Docébit vos ómnia. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Spíritus. ℣. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia. ℟. Et cœpérunt loqui, allelúia.

Ad Nonam, Aña.

Loquebántur.

Capitulum. *Act.* 2. *b*

JUDÆI quoque, et Prosélyti, Cretes, et Arabes, audívimus eos loquéntes nostris linguis magnália Dei.

℟. br. Repléti sunt omnes Spíritu sancto. * Allelúia, allelúia. Repléti. ℣. Et cœpérunt loqui. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Repléti. ℣. Loquebántur váriis linguis Apóstoli, allelúia. ℟. Magnália Dei, allelúia.

Ad Vesp., Aña. Cum compleréntur, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. Qui dicuntur quotidie per Octavam.

Capit. Cum compleréntur.

Hymn. Veni, Creátor. 401.

℣. Loquebántur váriis linguis Apóstoli, allelúia. ℟. Magnália Dei, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Hódie compléti sunt dies Pentecóstes, allelúia: hódie Spíritus sanctus in igne discípulis appáruit, et tríbuit eis charísmatum dona: misit eos in univérsum mundum prædicáre, et testificári: Qui credíderit, et baptizátus fúerit, salvus erit, allelúia.

Infra Octavam Pentec. fit Officium sicut in die, exceptis ℣. ad Nocturnum, Lectionibus, Responsoriis, Añis ad Benedictus, et ad Magnificat, et Orationibus.

Si infra Oct. occurrat Festū ix. Lect., transfertur post Oct. De Simplici autem in hoc triduo nulla fit com.

FERIA SECUNDA.

℣. Spíritus Dómini replévit orbem terrárum, allelúia. ℟. Et hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis, allelúia. Pater noster. Absolutio. Exáudi. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 3. *b*

IN illo témpore: Dixit Jesus Nicodémo: Sic Deus diléxit mundum, ut Filium

suum unigénitum daret : ut omnis qui credit in eum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 12. in Joann. sub fin.

Quantum in médico est, sanáre venit ægrótum. Ipse se intérimit, qui præcépta médici observáre non vult. Venit Salvátor in mundum. Quare Salvátor dictus est mundi, nisi ut salvet mundum, non ut júdicet mundum? Salvári non vis ab ipso? ex te judicáberis. Et quid dicam, judicáberis? Vide quid ait : Qui credit in eum, non judicátur. Qui autem non credit, quid dictúrum sperábas, nisi, Judicátur? Quod addit, Jam, inquit, judicátus est : nondum appáruit judícium, et jam factum est judícium.

℟. Jam non dicam vos servos, sed amícos meos : quia ómnia cognovístis, quæ operátus sum in médio vestri, allelúia : *Accípite Spíritum sanctum in vobis Paráclitum : ille est, quem Pater mittet vobis, allelúia. ℣. Vos amíci mei estis, si fecéritis, quæ ego præcípio vobis. Accípite. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

Novit enim Dóminus, qui sunt ejus : novit qui permáneant ad corónam, qui permáneant ad flammam. Novit in área sua tríticum, novit et páleam : novit ségetem, novit et zizánia : Jam judicátus est, qui non credit. Quare judicátus? Quia non crédidit in nómine unigéniti Fílii Dei. Hoc est autem judícium : quia lux venit in mundum, et dilexérunt hómines magis ténebras quam lucem : erant enim mala ópera eórum. Fratres mei, quorum ópera bona invénit Dóminus? Nullórum. Omnia ópera mala invénit. Quómodo ergo quidam fecérunt veritátem, et venérunt ad lucem? Et hoc enim séquitur : Qui autem facit veritátem, venit ad lucem.

℟. Spíritus sanctus procédens a throno, Apostolórum péctora invisibíliter penetrávit novo sanctificatiónis signo : * Ut in ore eórum ómnium génera nasceréntur linguárum, allelúia. ℣. Advénit ignis divínus, non combúrens, sed illúminans, et tríbuit eis charísmatum dona. Ut. Glória Patri. Ut. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

Sed dilexérunt, inquit, ténebras magis quam lucem. Ibi pósuit vim. Multi enim dilexérunt peccáta sua, multi conféssi sunt peccáta sua : quia qui confitétur peccáta sua, et accúsat peccáta sua, jam cum Deo facit. Accúsat Deus peccáta tua : si et

tu accúsas, conjúngeris Deo. Quasi duæ res sunt, homo, et peccátor. Quod audis, Homo, Deus fecit: quod audis, Peccátor, ipse homo fecit. Dele quod fecísti, ut Deus salvet quod fecit. Opórtet ut óderis in te opus tuum, et ames in te opus Dei. Cum autem cœperit tibi displicére quod fecísti, inde incípiunt bona ópera tua, quia accúsas mala ópera tua. Inítium óperum bonórum, conféssio est óperum malórum. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Sic Deus diléxit mundum, ut Fílium suum unigénitum daret: ut omnis qui credit in ipsum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam, allel.

Oratio.

Deus, qui Apóstolis tuis sanctum dedísti Spíritum: concéde plebi tuæ piæ petitiónis efféctum; ut, quibus dedísti fidem, largiáris et pacem. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Ad Magnificat, Aña.

Si quis díligit me, sermónem meum servábit: et Pater meus díliget eum, et ad eum veniémus, et mansiónem apud eum faciémus, allel.

FERIA TERTIA.

℣. Spíritus Paráclitus, allelúia. ℟. Docébit vos ómnia, allelúia. Pater noster. Absol. Ipsius píetas. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio i. *Cap.* 10.

In illo témpore: Dixit Jesus Pharisæis: Amen, amen dico vobis: qui non intrat per óstium in ovíle óvium, sed ascéndit aliúnde, ille fur est, et latro. Qui autem intrat per óstium, pastor est óvium. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 45. in Joan., post init.

Dominus de grege suo, et de óstio quo intrátur ad ovíle, similitúdinem propósuit in hodiérna lectióne. Dicant ergo pagáni: Bene vívimus. Si per óstium non intrant, quid prodest eis unde gloriántur? Ad hoc enim debet unicuíque prodésse bene vívere, ut detur illi semper vívere: nam cui non datur semper vívere, quid prodest bene vívere? Quia nec bene vívere dicéndi sunt, qui finem bene vivéndi vel cæcitáte nésciunt, vel inflatióne contémnunt. Non est autem cuíquam spes vera et certa semper vivéndi, nisi agnóscat vitam, quod est Christus, et per jánuam intret in ovíle.

℟. Apparuérunt Apóstolis dispertítæ linguæ tamquam ignis, allelúia: * Sedítque supra síngulos eórum Spíritus sanctus, allelúia, allelúia. ℣. Et cœpérunt loqui

váriis linguis, prout Spíritus sanctus dabat éloqui illis. Sedítque. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

Quærunt ergo plerúmque tales hómines étiam persuadére homínibus, ut bene vivant, et Christiáni non sint. Per áliam partem volunt ascéndere, rápere et occídere: non ut bonus pastor, conserváre atque salváre. Fuérunt ergo quidam philósophi de virtútibus et vítiis subtília multa tractántes, dividéntes, definiéntes, ratiocinatiónes acutíssimas concludéntes, libros impléntes, suam sapiéntiam buccis crepántibus ventilántes, qui étiam dícere audérent homínibus: Nos sequímini, sectam nostram tenéte, si vultis beáte vívere. Sed non intrábant per óstium: pérdere volébant, mactáre et occídere.

℟. Loquebántur váriis linguis Apóstoli magnália Dei, * Prout Spíritus sanctus dabat éloqui illis, allelúia. ℣. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui. Prout. Glória Patri. Prout. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

Quid de istis dicam? Ecce ipsi Pharisæi legébant, et in eo quod legébant, Christum sonábant; ventúrum sperábant, et præséntem non agnoscébant. Jactábant se étiam ipsi inter Vidéntes, hoc est, inter sapiéntes, et negábant Christum, et non intrábant per óstium. Ergo et ipsi, si quos forte sedúcerent, mactándos et occidéndos, non liberándos sedúcerent. Et hos dimittámus. Videámus illos, si forte ipsi intrant per óstium, qui ipsíus Christi nómine gloriántur. Innumerábiles enim sunt, qui se Vidéntes non solum jactant, sed a Christo illuminátos vidéri volunt: sunt autem hærétici.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum óstium, dicit Dóminus: per me si quis introíerit, salvábitur, et páscua invéniet, allelúia.

Oratio.

Adsit nobis, quæsumus Dómine, virtus Spíritus sancti: quæ et corda nostra cleménter expúrget, et ab ómnibus tueátur advérsis. Per Dñum. In unitáte ejúsdem.

Ad Magnificat, Aña.

Pacem relínquo vobis, pacem meam do vobis, non quómodo mundus dat, ego do vobis, allelúia.

FERIA QUARTA
QUATUOR TEMPORUM.

℣. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia. ℟. Et cœpérunt loqui, allelúia. Pater noster. Absol. A vínculis. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 6. *c*

In illo témpore : Dixit Jesus turbis Judæórum : Nemo potest veníre ad me, nisi Pater, qui misit me, tráxerit eum. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 26. *in Joann. post init.*

Noli cogitáre te invítum trahi : tráhitur ánimus et amóre. Nec timére debémus, ne ab homínibus, qui verba perpéndunt, et a rebus máxime divínis intelligéndis longe remóti sunt, in hoc Scripturárum sanctárum evangélico verbo fórsitan reprehendámur, et dicátur nobis : Quómodo voluntáte credo, si trahor ? Ego dico : Parum est voluntáte : étiam voluptáte tráheris. Quid est, trahi voluptáte ? Delectáre in Dómino : et dabit tibi petitiónes cordis tui. Est quædam volúptas cordis, cui panis dulcis est ille cœléstis. Porro si poétæ dícere lícuit : Trahit sua quemque volúptas ; non necéssitas, sed volúptas ; non obligátio sed delectátio : quanto fórtius nos dícere debémus, trahi hóminem ad Christum, qui delectátur veritáte, delectátur beatitúdine, delectátur justítia, delectátur sempitérna vita, quod totum Christus est ? An vero habent córporis sensus voluptátes suas, et ánimus deséritur a voluptátibus suis ? Si ánimus non habet voluptátes suas, unde dícitur : Fílii autem hóminum sub tégmine alárum tuárum sperábunt : Inebriabúntur ab ubertáte domus tuæ, et torrénte voluptátis tuæ potábis eos : Quóniam apud te est fons vitæ, et in lúmine tuo vidébimus lumen ?

℟. Disciplínam et sapiéntiam dócuit eos Dóminus, allelúia, firmávit in illis grátiam Spíritus sui, * Et intelléctu implévit corda eórum, allelúia. ℣. Repentíno namque sónitu Spíritus sanctus super eos venit. Et. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

Da amántem, et sentit quod dico : da desiderántem, da esuriéntem, da in ista solitúdine peregrinántem atque sitiéntem, et fontem ætérnæ pátriæ suspirántem : da talem, et scit quid dicam. Si autem frígido loquor, nescit quid loquor. Tales erant isti qui ínvicem murmurábant. Pater, inquit, quem tráxerit, venit ad me. Quid est autem, Pater quem tráxerit, cum ipse Christus trahat ? Quare vóluit dícere, Pater quem tráxerit ? Si trahéndi sumus, ab illo trahámur,

cui dicit quædam, quæ díligit: Post odórem unguentórum tuórum currémus. Sed quid intélligi vóluit, advertámus, fratres, et quantum póssumus capiámus. Trahit Pater ad Fílium eos, qui proptérea credunt in Fílium, quia eum cógitant Patrem habére Deum. Deus enim Pater æquálem sibi génuit Fílium: et qui cógitat, atque in fide sua sentit et rúminat, æquálem esse Patri eum, in quem crédidit, ipsum trahit Pater ad Fílium.

℟. Ite in univérsum orbem, et prædicáte Evangélium, allelúia. * Qui credíderit, et baptizátus fúerit, salvus erit, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. In nómine meo dæmónia ejícient, linguis loquéntur novis, serpéntes tollent. Qui. Glória Patri. Qui. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

Arius crédidit creatúram: non eum traxit Pater: quia non consíderat Patrem, qui Fílium non credit æquálem. Quid dicis, o Ari? Quid dicis, hærétice? quid lóqueris? Quid est Christus? Non, inquit, Deus verus, sed quem fecit Deus verus. Non te traxit Pater: non enim intellexísti Patrem, cujus Fílium negas. Aliud cógitas, non est ipse Fílius: nec a Patre tráheris, nec ad Fílium tráheris. Aliud est enim Fílius, áliud quod tu dicis. Photínus dicit: Homo solum est Christus, non est et Deus. Qui sic credit, non Pater eum traxit. Quem traxit Pater? illum qui dicit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. Ramum víridem osténdis ovi, et trahis illam. Nuces púero demonstrántur, et tráhitur: et quod currit, tráhitur, amándo tráhitur, sine læsióne córporis tráhitur, cordis vínculo tráhitur. Si ergo ista, quæ inter delícias et voluptátes terrénas revelántur amántibus, trahunt, quóniam verum est, Trahit sua quemque volúptas: non trahit revelátus Christus a Patre? quid enim fórtius desíderat ánima, quam veritátem?

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum panis vivus, * dicit Dóminus, qui de cœlo descéndi, allelúia, allelúia.

Oratio.

Mentes nostras, quæsumus Dómine, Paráclitus, qui a te procédit, illúminet: et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem. Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

Ad Magnificat, Aña.

Ego sum panis vivus, * qui de cœlo descéndi: si quis

manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum; et panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita, allelúia.

FERIA QUINTA.

℣. Spíritus Dómini replévit orbem terrárum, allelúia. ℟. Et hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis, allelúia. Pater noster. Absol. Exáudi, Dómine. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 9.

In illo témpore: Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, dedit illis virtútem et potestátem super ómnia dæmónia, et ut languóres curárent. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 6. *in c.* 9. *Lucæ.*

Qualis débeat esse qui evangelízat regnum Dei, præcéptis evangélicis designátur: ut sine virga, sine pera, sine calceaménto, sine pane, sine pecúnia, hoc est, subsídii sæculáris adminícula non requírens, fidéque tutus, putet sibi, quo minus ea requírat, magis posse suppétere. Quæ possunt, qui volunt, ad eum deriváre tractátum, ut spiritálem tantúmmodo locus iste formáre videátur affécum: qui velut induméntum quoddam videátur córporis exuísse, non solum potestáte rejécta, contemptísque divítiis, sed étiam carnis ipsíus illécebris abdicátis. Quibus primo ómnium datur pacis atque constántiæ generále mandátum, ut pacem ferant, constántiam servent, hospitális necessitúdinis jura custódiant: aliénum a prædicatóre regni cœléstis ástruens cursitáre per domos, et inviolábilis hospítii jura mutáre.

℟. Advénit ignis divínus, non combúrens, sed illúminans: non consúmens, sed lucens: et invénit corda discipulórum receptácula munda: * Et tríbuit eis charísmatum dona, allelúia, allelúia. ℣. Invénit eos concórdes charitáte, et collustrávit eos inúndans grátia Deitátis. Et. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

Sed ut hospítii grátia deferénda censétur: ita étiam, si non recipiántur, excutiéndum púlverem, et egrediéndum de civitáte mandátur. Quo non mediócris boni remunerátio docétur hospítii, ut non solum pacem tribuámus hospítibus, verum étiam, si qua eos terrénæ obúmbrant delícta levitátis, recéptis apostólicæ prædicatiónis vestígiis auferántur. Nec otióse secúndum Matthæum, domus, quam ingrediántur

Apóstoli, eligénda decérnitur: ut mutándi hospítii, necessitudinísque violándæ causa non súppetat. Non tamen éadem cáutio receptóri mandátur hospítii: ne, dum hospes elígitur, hospitálitas ipsa minuátur. ℟. Spíritus sanctus replévit totam domum ubi erant Apóstoli: et apparuérunt illis dispertítæ linguæ tamquam ignis, seditque supra síngulos eórum: * Et repléti sunt omnes Spíritu sancto: et cœpérunt loqui váriis linguis, prout Spíritus sanctus dabat éloqui illis, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Dum ergo essent in unum discípuli congregáti propter metum Judæórum, sonus repénte de cœlo venit super eos. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

SED hæc, ut secúndum lítteram de hospítii religióne venerábilis est forma præcépti; ita étiam de mystério senténtia cœléstis arrídet. Etenim cum domus elígitur, dignus hospes inquíritur. Videámus ígitur, ne forte Ecclésia præferénda designétur et Christus. Quæ enim dígnior domus apostólicæ prædicatiónis ingréssu, quam sancta Ecclésia? Aut quis præferéndus magis ómnibus vidétur esse, quam Christus, qui pedes suis laváre consuévit hospítibus: et quoscúmque sua recéperit domo, pollútis non patiátur habitáre vestígiis; sed maculósos licet vitæ prióris, in réliquum tamen dignétur mundáre procéssus: Hic est ígitur solus, quem nemo debet desérere, nemo mutáre. Cui bene dícitur: Dómine, ad quem íbimus? verba vitæ ætérnæ habes, et nos crédimus.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Convocátis Jesus * duódecim discípulis suis, dedit illis virtútem et potestátem super ómnia dæmónia, et ut languóres curárent: et misit illos prædicáre regnum Dei, et sanáre infírmos, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui hodiérna die corda fidélium sancti Spíritus illustratióne docuísti: da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Ad Magnificat, Aña.

Spíritus * qui a Patre procédit, allelúia, ille me clarificábit, allelúia, allelúia.

FERIA SEXTA

QUATUOR TEMPORUM.

℣. Spíritus Paráclitus, allelúia. ℟. Docébit vos ómnia, allelúia. Pater noster. Absol. Ipsíus píetas. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap. 5. d*

IN illo témpore: Factum est in una diérum, et Jesus sedébat docens. Et erant Pharisæi sedéntes, et legis doctóres, qui vénerant ex omni castéllo Galilææ, et Judææ, et Jerúsalem: et virtus Dómini erat ad sanándum eos. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

L. 5. in c. 5. Luc., post init.

NON otiósa hujus paralytici, nec angústa medicína est, quando Dóminus et orásse præmíttitur: non útique propter suffrágium, sed propter exémplum. Imitándi enim spécimen dedit, non precándi ámbitum requisívit. Et conveniéntibus ex omni Galilæa, et Judæa, et Jerúsalem legis doctóribus, inter ceterórum remédia debílium, paralytici istíus medicína descríbitur. Primum ómnium, quod ante díximus, unusquísque æger peténdæ precatóres salútis debet adhibére, per quos nostræ vitæ compágo resolúta, actuúmque nostrórum clauda vestígia, verbi cœléstis remédio reformréntur.
℟. Non vos me elegístis, sed ego elégi vos, et pósui vos, * Ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat, allelúia, allel. ℣. Sicut misit me Pater, et ego mitto vos. Ut. Ben. Divínum auxílium.

Lectio ij.

SINT ígitur áliqui monitóres mentis, qui ánimum hóminis, quamvis exterióris córporis debilitáte torpéntem, ad superióra érigant. Quorum rursus adminículis et attóllere et humiliáre se fácilis ante Jesum locétur, Domínico vidéri dignus aspéctu. Humilitátem enim réspicit Dóminus: quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ. Quorum fidem ut vidit, dixit: Homo, remittúntur tibi peccáta tua. Magnus Dñus, qui aliórum mérito ignóscit áliis: et dum álios probat, áliis reláxat erráta. Cur apud te homo, colléga non váleat, cum apud Deum servus et interveniéndi méritum, et jus hábeat impetrándi?
℟. Spíritus Dómini replévit orbem terrárum: * Et hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis, allelúia, allelúia. ℣. Omnium est enim ártifex, omnem habens virtútem, ómnia prospíciens. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

DISCE, qui júdicas, ignóscere: disce qui æger es, impetráre. Si grávium peccatórum diffídis véniam, ádhibe precatóres, ádhibe Ecclésiam, quæ pro te precétur, cujus contemplatióne quod

tibi Dóminus negáre posset, ignóscat. Et quamvis históriæ fidem non debeámus omíttere, ut vere paralytici istíus corpus credámus esse sanátum: cognósce tamen interióris hóminis sanitátem, cui peccáta donántur. Cum Judæi ásserunt peccáta a solo Deo posse concédi, Deum útique eum confiténtur: suóque judício perfídiam suam produnt, qui opus ástruunt, ut persónam negent.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Dixit Jesus: * Ut sciátis autem, quia Fílius hóminis habet potestátem in terra dimitténdi peccáta, ait paralytico: Tibi dico, surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam, allelúia.

Oratio.

Da, quæsumus, Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, ut sancto Spíritu congregáta, hostíli nullátenus incursióne turbétur. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Ad Magnificat, Aña.

Paráclitus autem * Spíritus sanctus, quem mittet Pater in nómine meo, ille vos docébit ómnia, et súggeret vobis ómnia quæcúmque díxero vobis, allelúia.

SABBATO

QUATUOR TEMPORUM.

℣. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia. ℟. Et cœpérunt loqui, allelúia. pater noster. Absol. A vínculis. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap. 4. g*

In illo témpore: Surgens Jesus de synagóga, introívit in domum Simónis. Socrus autem Simónis tenebátur magnis fébribus. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib 4. in Lucæ 4.

Vide induction clementiam Dómini Salvatóris: nec indignatióne commótus, nec scélere offénsus, nec injúria violátus, Judæam déserit: quin étiam ímmemor injúriæ, memor cleméntiæ, nunc docéndo, nunc liberándo, nunc sanándo, infídæ plebis corda demúlcet. Et bene sanctus Lucas virum ab spíritu nequítiæ liberátum ante præmísit, et subdit féminæ sanitátem. Utrúmque enim sexum Dñus curatúrus advénerat: sed prior sanári débuit, qui prior creátus est; nec prætermítti illa, quæ mobilitáte magis ánimi, quam pravitáte, peccáverat.

℟. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui, prout Spíritus sanctus dabat éloqui illis: * Et convénit multitúdo dicéntium, allel. ℣. Loquebántur váriis linguis Apóstoli magnália Dei. Et. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

SABBATO medicínæ Domínicæ ópera cœpta signíficat, ut inde nova creatúra cœperit, ubi vetus creatúra ante desívit : nec sub lege esse Dei Fílium, sed supra legem in ipso princípio designáret : nec solvi legem, sed impléri. Neque enim per legem, sed verbo factus est mundus, sicut légimus : Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Non sólvitur ergo lex, sed implétur : ut fiat renovátio hóminis jam labéntis. Unde et Apóstolus ait : Expoliántes vos véterem hóminem, indúite novum, qui secúndum Deum creátus est. ℟. Jam non dicam vos servos, sed amícos meos : quia ómnia cognovístis, quæ operátus sum in médio vestri, allelúia. * Accípite Spíritum sanctum in vobis Paráclitum : ille est, quem Pater mittet vobis, allelúia. ℣. Vos amíci mei estis, si fecéritis quæ ego præcípio vobis. Accípite. Glória Patri. Accípite. Bened. Ad societátem.

Lectio iij.

ET bene sábbato cœpit, ut ipsum se osténderet Creatórem, qui ópera opéribus intéxeret, et prosequerétur opus, quod ipse jam cœperat : ut si domum faber renováre dispónat, non a fundaméntis, sed a culmínibus íncipit sólvere vetustátem. Itaque ibi prius manum ádmovet, ubi ante desíerat : deínde a minóribus íncipit, ut ad majóra pervéniat. Liberáre a dæmone et hómines, sed in verbo Dei possunt : resurrectiónem mórtuis imperáre, divínæ solíus est potestátis. Fortássis étiam in typo mulíeris illíus socrus Simónis et Andréæ, váriis críminum fébribus caro nostra languébat, et diversárum cupiditátum immódicis æstuábat illécebris. Nec minórem febrem amóris esse díxerim, quam calóris. Itaque illa ánimum, hæc corpus inflámmat. Febris enim nostra, avarítia est : febris nostra, libído est : febris nostra, luxúria est : febris nostra, ambítio est : febris nostra, iracúndia est. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus Aña.

Cháritas Dei diffúsa est in córdibus nostris, per inhabitántem Spíritum ejus in nobis, allelúia.

Oratio.

MENTIBUS nostris, quæsumus Dómine, Spíritum sanctum benígnus infúnde : cujus et sapiéntia cónditi sumus, et providéntia gubernámur. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Post Nonam, celebrata Missa terminatur tempus Paschale.

PROPRIUM

SANCTORUM.

DIE VI. FEBRUARII.

In Festo S. Titi. Episcopi et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. lxiv. præter seq.

In Hymno Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Deus, qui beátum Titum, Confessórem tuum atque Pontíficem, apostólicis virtútibus decorásti: ejus méritis, et intercessióne concéde; ut juste, et pie vivéntes in hoc sæculo, ad cœléstem pátriam perveníre mereámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

Titum Creténsium Epíscopum vix Pauli Apóstoli verbo christiánæ fídei Sacraméntis, mysteriísque excúltum, ea sanctitátis luce Ecclésiæ tunc vagiénti effulsísse compértum est, ut inter ejúsdem Doctóris Géntium discípulos merúerit cooptári. Adscítus in partem óneris prædicatiónis, ádeo evangelizándi ardóre, et fidelitáte Paulo éxtitit charus, ut ipse cum venísset Tróadem propter Evangélium Christi, testátus sit, non habuísse réquiem spirítui suo, eo quod Titum fratrem suum ibi non invénerit. Et paulo post Macedóniam petens, rursus suam in eum charitátem ita éxprimit: Sed qui consolátur húmiles, consolátus est nos Deus in advéntu Titi.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Quamobrem Corínthum ab Apóstolo missus, ea sapiéntia, et lenitáte legatiónis hujus múnere functus est, quæ præsértim de Fidélium pietáte eleemósynas colligéndas ad subievándam Ecclésiæ Hebræórum inópiam spectábat, ut Coríntbios non solum in Christi fide continúerit, sed étiam desidérium, fletum, æmulatiónem inter eos pro Paulo, qui illos primus instítuit, excitáverit. Ad effundéndum ínterim inter gentes, linguis, locísque distínctas,

divíni verbi semen, plúribus terra maríque itinéribus reléctis, magnáque ánimi firmitáte pro Crucis trophæo curis laboribúsque exantlátis, una cum duce Paulo Cretæ ínsulam áppulit. Cum porro huic Ecclésiæ Epíscopus ab ipso Apóstolo deléctus esset, dubitándum non est, quin in eo múnere ita versátus sit, ut, juxta ipsíus Pauli præceptóris mónita, seipsum præbúerit exémplum bonórum óperum in doctrína, in integritáte, in gravitáte.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

ITAQUE tamquam lucérna inter eos, qui in idololatríæ et mendaciórum ténebris, véluti in umbra mortis, sedébant, religiónis jubar diffúdit. Tráditur eum inter Dálmatas ut Crucis vexíllum explicáret, strénue consudásse. Tandem meritórum et diérum plenus, quarto supra nonagésimum anno, prídie Nonas Januárii, pretiósa justórum morte obdormívit in Dómino, et sepúltus est in Ecclésia, ubi ab Apóstolo miníster fúerat constitútus. Hujus nomen a sancto Joánne Chrysóstomo et a sancto Hierónymo præcípue commendátum, Martyrológio Románo eádem die inscríptum légitur; verum pro ejus die festo cum Offício et Missa in Cathólico orbe recoléndo ab utróque clero, primam insequéntem diem líberam Summus Póntifex Pius Nonus assignávit.

℟. Iste est.

In iij. Noct. Hom. in Ev.

Designávit Dóminus, de Comm. Evang. xix. cum ℟℟. de Comm. Conf. Pont. lxxiij.

DIE VIII. FEBRUARII.

In Festo sancti Joannis de Matha, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

DEUS, qui per sanctum Joánnem Ordinem sanctíssimæ Trinitátis ad rediméndum de potestáte Sarracenórum captívos cœlitus instituére dignátus es: præsta, quæsumus; ut, ejus suffragántibus méritis, a captivitáte córporis et ánimæ, te adjuvánte, liberémur. Per Dóminum.

Et fit com. Feriæ.

In j. Noct. Lect. Beátus vir, de Comm. ij. loco. xcvj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES de Matha, Ordinis sanctíssimæ Trinitátis Redemptiónis Captivórum Institútor, Falcóne in Província natus est paréntibus pietáte et nobilitáte

conspícuis. Studiórum causa Aquas Séxtias, mox Parísios profectus, confectóque theologiæ curriculo, magistérii láuream adéptus, doctrínæ et virtútum splendóre enítuit. Quibus motus Parisiénsis Antístes, ad sacrum Presbyterátus órdinem præ humilitáte reluctántem promóvit, eo consílio, ut in ea civitáte cómmorans, sapiéntia et móribus studiósæ juventúti prælucéret. Cum autem in sacéllo ejúsdem Epíscopi, ipso cum áliis adstánte, primum Deo Sacrum offérret, cœlésti favóre méruit recreári. Nam Angelus cándida et fulgénti veste indútus, cui in péctore crux rúbei et cœrúlei colóris assúta erat, bráchiis cancellátis, et super duos captívos ad látera pósitos, Christiánum unum, álterum Maurum, exténsis appáruit. Qua visióne in éxtasim raptus, intelléxit prótinus vir Dei, se ad rediméndum ab infidélibus captívos destinári. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Quo vero matúrius in re tanti moménti procéderet, in solitúdinem secéssit, ibíque divíno nutu factum est, ut Felícem Valésium in ipsa erémo jam multis annis degéntem repérerit: cum quo ínita societáte, se per triénnium in oratióne et contemplatióne, omniúmque virtútum stúdio exércuit. Cóntigit autem, ut, dum secum de rebus divínis prope fontem colloqueréntur, cervus ad eos accésserit, crucem inter córnua gerens, rúbei et cœrúlei colóris. Cumque Felix ob rei novitátem mirarétur, narrávit ei Joánnes visiónem in prima Missa hábitam; et exínde fervéntius oratióni incumbéntes, ter in somnis admóniti, Romam profícisci decrevérunt, ut a Summo Pontífice novi Ordinis pro rediméndis captívis institutiónem impetrárent. Eléctus fúerat eo témpore Innocéntius Tértius, qui, illis benígne accéptis, dum secum de re propósita delíberat, in festo sanctæ Agnétis secúndo, Lateráni intra Missárum solémnia ad sacræ Hóstiæ elevatiónem, Angelus ei cándida veste, cruce bicolóri, spécie rediméntis captívos appáruit. Quo viso, Póntifex Institútum approbávit, et novum Ordinem sanctíssimæ Trinitátis Redemptiónis Captivórum vocári jussit, ejúsque professóribus albas vestes cum cruce rúbei et cœrúlei colóris præbuit. ℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Sic stabilito Ordine, sancti Fundatóres in Gál-

liam rediérunt, primóque cœnóbio Cervi frígidi in diœcési Meldénsi constrúcto, ad ejus régimen Felix remánsit, et Joánnes Romam cum áliquot sóciis revérsus est, ubi Innocéntius domum, Ecclésiam, et hospitále sancti Thomæ de Formis in monte Cœlio eis donávit, cum multis redditibus et possessiónibus. Datis quoque lítteris ad Miramolínum regem Maróchii, opus redemptiónis felíci auspício inchoátum fuit. Tum ad Hispánias, sub jugo Sarracenórum magna ex parte oppréssas, Joánnes proféctus est, Regúmque, Príncipum, atque aliórum fidélium ánimos ad captivórum et páuperum commiseratiónem commóvit. Monastéria ædificávit, hospitália eréxit, magnóque lucro animárum plures captívos redémit. Romam tandem revérsus, sanctisque opéribus incúmbens, assíduis labóribus attrítus, et morbo conféctus, ardentíssimo Dei, et próximi amóre exæstuans, ad extrémum devénit. Quare frátribus convocátis, eísque ad opus redemptiónis cœlitus præmonstrátum efficáciter cohortátis, obdormívit in Dómino sextodécimo Kaléndas Januárii, anno salútis millésimo ducentésimo décimo tértio, ejúsque corpus in ipsa Ecclésia sancti Thomæ de Formis condígno honóre tumulátum fuit. ℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi xciij.

Lectio ix. legitur de Homilia Feriæ occurr., et de ea fit com. in Laud. et Vesp.

In ij. Vesp. fit com. Feriæ, ac S. Apolloniæ Virg. et Mart.

DIE IX. FEBRUARII.

S. Apolloniæ, Virg. et Mart.

Aña. Veni, sponsa. ℣. Spécie tua.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ Apollóniæ, Vírginis et Mártyris tuæ, natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Ad Laudes, Aña. Símile est. ℣. Diffúsa.

DIE X. FEBRUARII.

In Festo S. Scholasticæ, Virginis.

Duplex.

Omnia de Comm. Virg. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui ánimam beátæ Vírginis tuæ Scholásticæ, ad ostendéndam innocéntiæ viam, in colúmbæ spécie cœlum penetráre fecísti: da nobis, ejus méritis et précibus, ita innocénter vívere,

ut ad ætérna mereámur gáudia perveníre. Per Dñum.

Et fit com. Feriæ.

In j. Noct. Lectiones, De virgínibus, de Comm. cviij.

In secundo Nocturno.

Ex libro secúndo Dialogórum S. Gregórii Papæ.

Lectio iv. *Cap.* 33.

SCHOLASTICA, venerábilis patris Benedícti soror, omnipoténti Dómino ab ipso infántiæ témpore dedicáta, ad eum semel per annum veníre consuéverat: ad quam vir Dei non longe extra jánuam in possessióne monastérii descendébat. Quadam vero die venit ex more, atque ad eam cum discípulis venerábilis ejus descéndit frater, qui totum diem in Dei láudibus, sacrísque collóquiis ducéntes, incumbéntibus jam noctis ténebris, simul accepérunt cibum. Cumque adhuc ad mensam sedérent, et inter sacra collóquia tárdior se hora protráheret, éadem sanctimoniális fémina soror ejus eum rogávit, dicens: Quæso te, ut ista nocte me non déseras, ut usque mane de cœléstis vitæ gáudiis loquámur. Cui ille respóndit: Quid est quod lóqueris, soror? manére extra cellam nullátenus possum. Tanta vero erat cœli serénitas, ut nulla in áere nubes apparéret. Sanctimoniális autem fémina, cum verba fratris negántis audivísset, insértas dígitis manus super mensam pósuit, et caput in mánibus omnipoténtem Dóminum rogatúra declinávit. Cumque leváret de mensa caput, tanta coruscatiónis et tonítrui virtus, tántaque inundátio plúviæ erúpit, ut neque venerábilis Benedíctus, neque fratres, qui cum eo áderant, extra loci limen, quo conséderant, pedem movére potúerint.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

SANCTIMONIALIS quippe fémina caput in mánibus declínans, lacrymárum flúvium in mensam fúderat, per quas serenitátem áeris ad plúviam traxit. Nec paulo tárdius post oratiónem inundátio illa secúta est: sed tanta fuit conveniéntia oratiónis et inundatiónis, ut de mensa caput jam cum tonítruo leváret: quátenus unum, idémque esset moméntum, et leváre caput, et plúviam depónere. Tunc vir Dei inter corúscos, et tonitruos, atque ingéntis plúviæ inundatiónem, videns se ad monastérium non posse remeáre, cœpit cónqueri contristátus, dicens: Parcat tibi omnípotens Deus, soror; quid est quod fecísti? Cui illa re-

spóndit : Ecce rogávi te, et audíre me noluísti ; rogávi Deum meum, et audívit me : modo ergo, si potes, egrédere, et, me dimíssa, ad monastérium recéde. Ipse autem exíre extra tectum non valens, qui remanére sponte nóluit in loco, mansit invítus. Sicque factum est, ut totam noctem pervígilem dúcerent, atque per sacra spiritális vitæ collóquia, sese vicária relatióne satiárent.
℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

CUMQUE die áltero éadem venerábilis fémina ad cellam própriam recessísset, vir Dei ad monastérium rédiit. Cum ecce, post tríduum in cella consístens, elevátis in áera óculis, vidit ejúsdem soróris suæ ánimam de córpore egréssam, in colúmbæ spécie cœli secréta penetráre. Qui tantæ ejus glóriæ congáudens, omnipoténti Deo in hymnis et láudibus grátias réddidit, ejúsque óbitum frátribus denuntiávit. Quos étiam prótinus misit, ut ejus corpus ad monastérium deférrent, atque in sepúlchro, quod sibi ipsi paráverat, pónerent. Quo facto cóntigit, ut quorum mens una semper in Deo fúerat, eórum quoque córpora nec sepultúra separáret.
℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Símile erit.... decem virgínibus. cxv.

Lectio ix. de Homilia Feriæ, ac de ea fit com. in Laudibus et Vesperis.

DIE XIV. FEBRUARII.

S. Valentini, Presbyteri et Martyris.

Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut qui beáti Valentíni Mártyris tui natalítia cólimus, a cunctis malis imminéntibus, ejus intercessióne, liberémur. Per Dóminum.

In Laud. Aña. Qui odit. ℣. Justus.

DIE XV. FEBRUARII.

SS. Faustini et Jovitæ, Mart.

Aña. Istórum. ℣. Lætámini.

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum Faustíni et Jovítæ solemnitáte lætíficas : concéde propítius ; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

In Laud. Aña. Vestri capílli. ℣. Exultábunt.

DIE XVIII. FEBRUARII.

S. Simeonis, Ep. et Mart.

Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Simeónis, Mártyris tui atque Pon-

tíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

In Laud. Aña. Qui odit. ℣. Justus.

DIE XXII. FEBRUARII.

In Cathedra S. Petri Antiochiæ.

Duplex majus.

Omnia de Communi Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Ad Vesperas, Hymnus.

Quodcumque in orbe néxibus revínxeris,
Erit revínctum, Petre, in arce síderum:
Et quod resólvit hic potéstas trádita
Erit solútum cœli in alto vértice:
In fine mundi judicábis sæculum.
Patri perénne sit per ævum glória,
Tibíque laudes concinámus ínclytas,
Ætérne Nate; sit, supérne Spíritus,
Honor tibi decúsque: sancta júgiter
Laudétur omne Trínitas per sæculum. Amen.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

Ad Magnificat, Aña.

Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum, tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum.

Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concéde; ut, intercessiónis ejus auxílio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur. Qui vivis.

Deinde fit com. S. Pauli ante alias quascumque commem., etiam Festi Duplicis, aut Dñicæ. Quod et servatur in com. S. Petri, quæ fit in Festis S. Pauli, Aña. Sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis, et Doctor Géntium, intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit. ℣. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo.

Oratio.

Deus, qui multitúdinem Géntium beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti: da nobis, quæsumus; ut, cujus commemoratiónem cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus.

Deinde de Feria occurr.

Ad Matutinum. Invitat.

Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum: * Tibi trádidit Deus claves regni cœlórum. Ps. Veníte. 2.

Hym. Quodcúmque.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

Petrus Apóstolus Jesu Christi, eléctis ádvenis dispersiónis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Asiæ, et

Bithyniæ, secúndum præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritus, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi: Grátia vobis et pax multiplicétur. Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secúndum misericórdiam suam magnam regenerávit nos in spem vivam, per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis, in hereditátem incorruptíbilem, et incontaminátam, et immarcescíbilem, conservátam in cœlis in vobis, qui in virtúte Dei custodímini per fidem in salútem, parátam revelári in témpore novíssimo.

℟. Simon Petre, ántequam de navi vocárem te, novi te, et super plebem meam príncipem te constítui, * Et claves regni cœlórum trádidi tibi. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátũ et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et.

Lectio ij.

In quo exultábitis, módicum nunc si opórtet contristári in váriis tentatiónibus: ut probátio vestræ fídei multo pretiósior auro (quod per ignem probátur) inveniátur in laudem, et glóriam, et honórem, in revelatióne Jesu Christi: quem cum non vidéritis, dilígitis: in quem nunc quoque non vidéntes créditis: credéntes autem exultábitis lætítia inenarrábili, et glorificáta: reportántes finem fídei vestræ, salútem animárum.

℟. Si díligis me, Simon Petre, pasce oves meas. Dómine, tu nosti, quia amo te, * Et ánimam meam pono pro te. ℣. Si oportúerit me mori tecum, non te negábo. Et.

Lectio iij.

De qua salúte exquisiérunt, atque scrutáti sunt Prophétæ, qui de futúra in vobis grátia prophetavérunt: scrutántes in quod vel quale tempus significáret in eis Spíritus Christi: prænúntians eas quæ in Christo sunt passiónes, et posterióres glórias: quibus revelátum est, quia non sibimetípsis, vobis autem ministrábant ea, quæ nunc nuntiáta sunt vobis per eos qui evangelizavérunt vobis, Spíritu sancto misso de cœlo, in quem desíderant Angeli prospícere.

℟. Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam: * Et tibi dabo claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustíni Episc.

Lectio iv. *Serm. 15. de SS.*

INSTITUTIO solemnitátis hodiérnæ a senióribus nostris Cáthedræ nomen accépit, ídeo quod primus Apostolórum Petrus hódie Episcopátus cáthedram suscepísse referátur. Recte ergo Ecclésiæ natálem sedis illíus colunt, quam Apóstolus pro Ecclesiárum salúte suscépit, dicénte Dómino : Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℟. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum : tibi trádidit Deus ómnia regna mundi : * Et ídeo tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis : et quodcúmque sólveris super terram : erit solútum et in cœlis. Et.

Lectio v.

PETRUM ítaque fundaméntum Ecclésiæ Dóminus nominávit : et ídeo digne fundaméntum hoc Ecclésia colit, supra quod ecclesiástici ædifícii altitúdo consúrgit. Unde conveniénter Psalmus, qui lectus est, dicit : Exáltent eum in Ecclésia plebis, et in cáthedra seniórum laudent eum. Benedíctus Deus, qui beátum Petrum Apóstolum in Ecclésia exaltári præcépit : quia dignum est, ut fundaméntum hoc in Ecclésia honorétur, per quod ad cœlum conscénditur. ℟. Ego pro te rogávi, Petre, ut non defíciat fides tua : * Et tu aliquándo convérsus confírma fratres tuos. ℣. Caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui in cœlis est. Et.

Lectio vj.

QUOD natális ergo Cáthedræ hódie cólitur, sacerdotále honorátur offícium. Sibi hoc Ecclésiæ ínvicem præstant, quia tanto necésse plus habet Ecclésia dignitátis, quanto sacerdotále offícium plus honóris. Cum solemnitátem hanc Ecclésiis mérito religiósa observátio introdúxerit, miror, cur apud quosdam infidéles hódie tam perniciósus error incréverit, ut super túmulos defunctórum cibos et vina cónferant, quasi egréssæ de corpóribus ánimæ carnáles cibos requírant.

℟. Petre, amas me? tu scis, Dómine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon Joánnis, díligis me plus his? tu scis, Dómine, quia amo te. Pasce. Glória Patri. Pasce.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 16. b*

IN illo témpore : Venit Jesus in partes Cæsaréæ

Philíppi, et interrogábat discípulos suos, dicens : Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homilía S. Leónis Papæ.

Serm. 3. in anniversario assu npt. suæ, post init.

Apostolos Dóminus, quid de se hómines opinéntur, intérrogat : et támdiu sermo respondéntium commúnis est, quámdiu humánæ intelligéntiæ ambigúitas explicátur. At ubi quid hábeat sensus discipulórum exígitur, primus est in Dómini confessióne, qui primus est in apostólica dignitáte. Qui cum dixísset : Tu es Christus Fílius Dei vivi : respóndit ei Jesus : Beátus es, Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. Id est, ídeo beátus es, quia Pater meus te dócuit : nec terréna opínio te fefél-lit, sed inspirátio cœléstis instrúxit : et non caro et sanguis, sed ille me tibi, cujus sum unigénitus Fílius, indicávit.

℟. Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? dixit Jesus discípulis suis. Respóndens Petrus, dixit : Tu es Christus Fílius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Beátus es, Simon Bar Jona, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et.

Lectio viij.

Et ego, inquit, dico tibi : hoc est, sicut Pater meus tibi manifestávit divinitátem meam, ita et ego tibi notam fácio excelléntiam tuam, quia tu es Petrus, id est, cum ego sim inviolábilis petra, ego lapis anguláris, qui fácio útraque unum, ego fundaméntum præter quod nemo potest áliud pónere ; tamen tu quoque petra es, quia mea virtúte solidáris, ut, quæ mihi potestáte sunt própria, sint tibi mecum participatióne commúnia. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam. Super hanc, inquit, fortitúdinem ætérnum éxtruam templum : et Ecclésiæ meæ cœlo inserénda sublímitas, in hujus fídei firmitáte consúrget.

℟. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi, ad sacrificándum ei * Hóstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis, et redde Altíssimo vota tua. Hóstiam. Glória Patri. Hóstiam.

Lectio ix. de Hom. Feriæ occurrentis.

Ad Laudes. Hymnus.

Beate Pastor Petre, clemens áccipe

Voces precántum, criminúmque víncula
Verbo resólve, cui potéstas trádita
Aperíre terris cœlum, apértum cláudere.
Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa æternitátis sæcula. Amen.

℣. Exáltent eum in ecclésia plebis. ℟. Et in cáthedra seniórum laudent eum.

Ad Benedictus, Aña.

Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis; et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis; dicit Dóminus Simóni Petro.

Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concéde; ut, intercessiónis ejus auxílio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur. Qui vivis.

Deinde fit com. S. Pauli, ut 419. et Feriæ occurr.

In ij. Vesp. Hymn. ut in j.

℣. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Magnificat, Aña.

Dum esset summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

Et fit com. S. Pauli, ut 419. Deinde seq. et Fer.

DIE XXIII. FEBRUARII.

In Festo S. Petri Damiani, Episc., Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Ad Magnificat in utrisque Vesp., Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Petre, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio

Concede nos, quæsumus omnípotens Deus, beáti Petri, Confessóris tui atque Pontíficis, mónita et exémpla sectári; ut per terréstrium rerum contémptum ætérna gáudia consequámur. Per Dóminum.

Deinde fit com. Feriæ.

In j. Nocturno Lectiones Fidélis sermo. lxvj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus, Ravénnæ honéstis paréntibus natus, adhuc lactens a matre, numerósæ prolis pertæsa, abjícitur, sed doméstica mulíeris ópera semivívus excéptus ac recreátus, genitríci ad humanitátis sensum revocátæ rédditur. Utróque orbátus parénte, tamquam vile mancípium sub áspera fratris tutéla duram servitútem exércuit. Religiónis in Deum, ac pietátis erga patrem egré-

gium tunc spécimen dedit: invéntum siquidem forte nummum, non própriæ inédiæ sublevándæ, sed Sacerdóti, qui divínum Sacrifícium ad illíus expiatiónem offérret erogávit. A Damiáno Fratre, a quo, uti fertur, cognoméntum accépit, benígne recéptus, ejus cura lítteris erudítur, in quibus brevi tantum profécit, ut magistris admiratióni esset. Quum autem liberálibus sciéntiis floréret et nómine, eas cum laude dócuit. Interim, ut corpus ratióni súbderet, sub móllibus véstibus cilícium adhíbuit, jejúniis, vigíliis, et oratiónibus solérter insístens. Caléntejuvénta, dum carnis stímulis ácriter urgerétur, insultántium libídinum faces rigéntibus flúvii mersus aquis noctu extinguébat; tum venerabília quæque loca obíre, totúmque Psaltérium recitáre consuéverat. Ope assídua páuperes levábat, quibus frequénter pastis convívio, própriis ipse mánibus ministrábat.

℟. Invéni David.

Lectio v.

PERFICIENDÆ magis vitæ causa, in Avellanénsi Eugubínæ diœcésis cœnóbio, Ordini Monachórum sanctæ Crucis Fontis Avellánæ, a beáto Ludúlpho sancti Romuáldi discípulo fundáto, nomen dedit. Non ita multo post in monastérium Pomposiánum, mox in cœnobium sancti Vincéntii Petræ Pertúsæ ab Abbáte suo missus, utrúmque ascetérium verbo sacro, præcláris institutiónibus, et móribus excóluit. Ad suos revocátus, post Præsidis óbitum, Avellanitárum Famíliæ præfícitur, quam novis váriis in locis extrúctis domicíliis, et sanctíssimis institútis ita auxit: ut alter ejus Ordinis Parens, ac præcípuum ornaméntum jure sit hábitus. Salutárem Petri sollicitúdinem ália quoque divérsi institúti cœnóbia, Canonicórum Convéntus, et pópuli sunt expérti. Urbináti diœcési non uno nómine prófuit: Theuzóni Epíscopo in causa gravíssima assédit, ipsúmque in recte administrándo Episcopátu consílio et ópera juvit. Divinórum contemplatióne, córporis maceratiónibus, cæterísque spectátæ sanctimóniæ exémplis excélluit. His motus Stéphanus Nonus Póntifex Máximus eum, licet invítum et reluctántem, sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardinálem creávit, et Ostiénsem Episcopum. Quas Petrus dignitátes splendidíssimis virtútibus, et consentáneis episcopáli ministério opéribus géssit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Difficillimo témpore Románæ Ecclésiæ, Summísque Pontifícibus doctrína, legatiónibus, aliísque suscéptis labóribus mirífice ádfuit. Advérsus Nicolaitárum et Simoníacam hæreses ad mortem usque strénue decertávit. Hujúsmodi depúlsis malis, Mediolanénsem Ecclésiæ Románæ conciliávit. Benedícto, et Cadáloo falsis Pontifícibus fórtiter réstitit. Henrícum Quartum Germániæ Regem ab iníquo uxóris divórtio detérruit: Ravennátes ad débita Románo Pontífici obséquia revocátos sacris restítuit. Canónicos Velitérnos ad sanctióris vitæ leges compósuit. In Província præsértim Urbináte vix ulla fuit episcopális Ecclésia, de qua Petrus non sit bene méritus; Eugubínam, quam aliquándo créditam hábuit, multis levávit incómmodis; álias álibi, quando opórtuit, perínde curávit, ac si suæ essent tutélæ commíssæ. Cardinalátu, et episcopáli dignitáte depósitis, nihil de prístina juvándi próximos sedulitáte remísit. Jejúnium sextæ Fériæ in honórem sanctæ Crucis Jesu Christi, horárias beátæ Dei Genitrícis preces, ejúsque die Sábbato cultum propagávit. Inferéndæ quoque sibi verberatiónis morem ad patratórum scélerum expiatiónem provéxit. Demum sanctitáte, doctrína, miráculis, et præcláre actis illústris, dum e Ravennáte legatióne redíret, Favéntiæ, octávo Kaléndas Mártii, migrávit ad Christum. Ejus corpus ibídem apud Cisterciénses multis miráculis clarum frequénti populórum veneratióne cólitur. Ipsum Faventíni non semel in præsénti discrímine propítium expérti, Patrónum apud Deum delegérunt: Leo vero Duodécimus Póntifex Máximus Offícium Missámque in ejus honórem tamquam Confessóris Pontíficis, quæ alíquibus in diœcésibus, atque in Ordine Camaldulénsium jam celebrabántur, ex Sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto, áddita Doctóris qualitáte, ad univérsam exténdit Ecclésiam ℟. Iste est qui ante.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Vos estis sal terræ, de Comm. Doct. j. loco lxxxj.

Lectio ix. de Hom. Feriæ.

Vesperæ, si non sit bissextilis, de seq., cum com. S. Petri, et Feriæ.

DIE XXIV. VEL XXV. FEBRUARII ANNO BISSEXTILI.

In Festo S. Mathiæ, Apost. Duplex ij. classis.

Omnia de Comm. Apost. j. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Mathíam Apostolórum tuórum collégio sociásti : tríbue quæsumus; ut, ejus interventióne, tuæ circa nos pietátis semper víscera sentiámus. Per Dóminum.

Deinde fit com. Feriæ.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 1. c

In diébus illis exúrgens Petrus in médio fratrum dixit : (erat autem turba hóminum simul, fere centum vigínti) Viri fratres, opórtet impléri Scriptúram, quam prædíxit Spíritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eórum qui comprehendérunt Jesum : qui connumerátus erat in nobis, et sortítus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitátis, et suspénsus crépuit médius : et diffúsa sunt ómnia víscera ejus.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus : * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte.

Lectio ij.

Et notum factum est ómnibus habitántibus Jerúsalem, ita ut appellarétur ager ille, lingua eórum, Hacéldama, hoc est, ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmórum : Fiat commorátio eórum desérta, et non sit qui inhábitet in ea : et episcopátum ejus accípiat alter. Opórtet ergo ex his viris qui nobíscum sunt congregáti in omni témpore, quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, incípiens a baptísmate Joánnis usque in diem qua assúmptus est a nobis, testem resurrectiónis ejus nobíscum fíeri unum ex istis.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde : * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum.

Lectio iij.

Et statuérunt duos, Joseph, qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus, et Mathíam. Et orántes dixérunt : Tu Dómine, qui corda nosti ómnium, osténde, quem elégeris ex his duóbis unum, accípere locum ministérii hujus, et Apostolátus, de quo prævaricátus est Judas, ut abíret in locum suum. Et dedérunt sortes eis, et cécidit sors super Mathíam, et annumerátus est cum úndecim Apóstolis.

℟. Dum stetéritis ante

reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo aut quid loquámini : * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri, quid lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

In ij. Noct. Lect. Fundaménta ejus, de Comm. Apost. ij. loco. xvj.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Confíteor, de Comm. Abbat. ij. loco. cj. cum ℟℟. de Comm. Apost. xj.

Lectio ix. de Hom. Feriæ occurr. et de ea fit commemoratio.

DIE IV. MARTII

In Festo S. Casimiri. Conf. Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxxiv. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui inter regáles delícias, et mundi illécebras, sanctum Casimírum virtúte constántiæ roborásti : quæsumus; ut, ejus intercessióne, fidéles tui terréna despíciant, et ad cœléstia semper aspírent. Per Dóminum.

Deinde fit com. Feriæ.

Postea S. Lucii, Papæ et Mart., Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Lúcii, Mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dñum.

In j. Nocturno Lectiones. Justus si morte, de Comm. lxxxvij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Casimirus, patre Casimíro, matre Elisabétha Austríaca, Polóniæ régibus ortus, a pueritia sub óptimis magístris, pietáte et bonis ártibus instrúctus, juveníles artus áspero domábat cilício, et assíduis extenuábat jejúniis. Régii spreta lecti mollítie, dura cubábat humo, et clam intempésta nocte præ fóribus templórum pronus in terra divínam exorábat cleméntiam. In Christi contemplánda passióne assíduus, Missárum solémniis ádeo erécta in Deum mente solébat adésse, ut extra se rapi viderétur. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Catholicam promovére fidem summópere stúduit, et Ruthenórum schisma aboiére : quaprópter Casimírum patrem indúxit, ut legem ferret, ne schismátici nova templa construerent, nec vétera collabéntia restauràrent. Erga páuperes et calamitátibus opprés-sos benéficus et miséricors,

patris et defensóris egenórum nomen obtínuit. Virginitátem, quam ab incunábulis servávit illæsam, sub extrémo vitæ término fórtiter asséruit, dum gravi pressus infirmitáte, mori pótius, quam castitátis jactúram ex medicórum consílio subíre, constánter decrévit.
℟. Amávit eum.

Lectio vj.

CONSUMMATUS in brevi, virtútibus et méritis plenus, prænuntiáto mortis die, inter Sacerdótum et Religiosórum choros spíritum Deo réddidit, anno ætátis vigésimo quinto. Corpus Vilnam delátum multis claret miráculis. Etenim, prætérquam quod puélla defúncta vitam, cæci visum, claudi gressum, et várii infírmi sanitátem ad ejus sepúlchrum recuperárunt: Lithuánis exíguo número ad potentíssimi hostis insperátam irruptiónem trepidántibus in áere appárens, insígnem tríbuit victóriam. Quibus permótus Leo Décimus, eúmdem Sanctórum catálogo adscripsit.
℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Sint lumbi. xciij.

Lectio ix. de Homilia Feriæ occurr., et de ea fit com.

Postea de S. Lucio, Aña. Qui odit. ℣. Justus. Oratio. Deus, qui nos. 427.

DIE VII. MARTII.

In Festo S. Thomæ de Aquino, Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq.

Ad Magnificat in utrisque Vesp., Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Thoma, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

DEUS, qui Ecclésiam tuam beáti Thomæ, Confessóris tui, mira eruditióne clarificas, et sancta operatióne fœcúndas: da nobis, quæsumus, et quæ dócuit, intelléctu conspícere, et quæ egit, imitatióne complére. Per Dóminum.

Deinde fit com. Feriæ.

Postea SS. Martyrum Perpetuæ et Felicitatis.

Ad Vesperas et Laudes. Aña. Istárum est enim regnum cœlórum, quæ contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.
℣. Glória et honóre coronásti eas, Dómine. ℟. Et constituísti eas super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Mártyrum tuárum Perpétuæ et Felicitátis palmas incessábili devotióne

venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dñum.

In j. Noct. Lect. Sapiéntiam, de Comm. Doct. lxxviij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

THOMAS, Landúlpho, Cómite Aquináte, et Theodóra Neapolitána, nobílibus paréntibus natus, quintum annum agens, mónachis sancti Benedícti Cassinátibus custodiéndus tráditur. Inde Neápolim studiórum causa missus, jam adoléscens Fratrum Prædicatórum Ordinem suscépit. Sed matre ac frátribus id indígne feréntibus, Lutétiam Parisiórum míttitur. Quem fratres in itínere per vim raptum in arcem castri sancti Joánnis perdúcunt: ubi várie exagitátus, ut sanctum propósitum mutáret, mulíerem étiam, quæ ad labefactándam ejus constántiam introdúcta fúerat, titióne fugávit. Mox beátus júvenis flexis génibus ante signum Crucis orans, ibíque somno corréptus, per quiétem sentíre visus est, sibi ab Angelis constríngi lumbos: quo ex témpore omni póstea libídinis sensu cáruit. Soróribus, quæ, ut eum a pio consílio removérent, in castrum vénerant, persuásit, ut, contémptis curis sæculáribus, ad exercitatiónem cœléstis vitæ se conférrent.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

EMISSUS e castro per fenéstram, Neápolim redúcitur, unde Romam, póstea Parísium a fratre Joánne Theutónico, Ordinis Prædicatórum Generáli Magístro ductus, Albérto Magno doctóre, philosophíæ ac theologíæ óperam dedit: vigínti quinque annos natus, magíster est appellátus, publicéque philósophos ac theólogos summa cum laude est interpretátus. Nunquam se lectióni aut scriptióni dedit, nisi post oratiónem. In difficultátibus locórum sacræ Scriptúræ, ad oratiónem jejúnium adhibébat. Quin étiam sodáli suo fratri Regináldo dícere solébat, quidquid sciret, non tam stúdio aut labóre suo peperísse, quam divínitus tráditum accepísse. Neápoli cum ad imáginem Crucifíxi veheméntius oráret, hanc vocem audívit: Bene scripsísti de me, Thoma: quam ergo mercédem accípies? Cui ille: Non ália, Dómine, nisi teípsum.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

NULLUM fuit scriptórum genus, in quibus non esset diligentíssime versá-

tus. Collatiónes Patrum assídue pervolutábat : nec tamen a prædicatióne divíni verbi desistébat. Quod cum fáceret per Octávam Paschæ in Basílica sancti Petri, mulierem, quæ ejus fímbriam tetígerat, a fluxu sánguinis liberávit. Scripta ejus et multitúdine, et varietáte, et facilitáte explicándi res diffíciles, ádeo excéllunt, ut ob eam causam étiam nomen Doctóris Angélici jure sit adéptus. Ab Urbáno Quarto Romam vocátus, addúci non pótuit ut honóres accíperet. Archiepiscopátum Neapolitánum, étiam deferénte Cleménte Quarto Pontífice, recusávit. Missus a Gregório Décimo ad Concílium Lugdunénse, in monastério Fossæ novæ in morbum íncidit, ubi ægrótus Cántica Canticórum explanávit. Ibidem óbiit quinquagenárius, anno salútis millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, Nonis Mártii. Miráculis et vivus et mórtuus flóruit. A Joánne Vigésimo secúndo in Sanctórum númerum relátus est, anno millésimo trecentésimo vigésimo tértio: cujus corpus póstea, Urbáno Quinto Summo Pontífice, Tolósam translátum est.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Vos estis sal terræ, de Comm. Doct. j. loco. lxxxj.

Lectio ix. dicitur de Homilia Feriæ occurr.

In Laud. fit com. Feriæ, et Sanctarum, ut 428.

Vesp. a Capitulo de seq., com. præc. et Feriæ.

DIE VIII. MARTII.

In Festo S. Joannis de Deo. Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Joánnem, tuo amóre succénsum, inter flammas innóxium incédere fecísti, et per eum Ecclésiam tuam nova prole fœcundásti : præsta, ipsíus suffragántibus méritis ; ut igne charitátis tuæ vítia nostra curéntur, et remédia nobis ætérna provéniant. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Thomæ. Aña. O Doctor. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui. 428.

Postea Feriæ occurr.

In j. Nocturno Lectiones, Beátus vir, de Comm. Conf. non Pont. ij. loco. xcvj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Joannes de Deo, ex cathólicis piísque paréntibus in óppido Montis Majóris, junióris regni Lusitániæ natus, quam sublímiter in sortem Dómini fúerit eléctus, insuétus splendor su-

per ejus Domo refúlgens, sonitúsque æris campáni sua sponte emíssus, ab ipso ejus nativitátis témpore non obscúre prænuntiárunt. A laxióri vivéndi ratióne, divína operánte virtúte, revocátus, magnæ sanctitátis exhibére spécimen cœpit, et ob audítam prædicatiónem verbi Dei sic ad melióra se excitátum sensit, ut jam ab ipso sanctióris vitæ rudiménto consummátum áliquid, perfectúmque visus sit attigísse. Bonis ómnibus in páuperes carcéribus inclúsos erogátis, admirábilis pœniténtiæ, suíque ipsíus contémptus cuncto pópulo spectáculum factus, a plerísque ceu demens gráviter afflíctus, in cárcerem améntibus destinátum conjícitur. At Joánnes cœlésti charitáte magis incénsus, gémino atque amplo valetudinário ex piórum eleemósynis in civitáte Granaténsi exstrúcto, jactóque novi Ordinis fundaménto, Ecclésiam nova prole fœcundávit Fratrum Hospitalitátis, infírmis præcláro animárum corporúmque pro-féctu inserviéntium, et longe latéque per orbem diffusórum.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

PAUPERIBUS ægrótis, quos própriis quandóque húmeris domum deferébat, nulla re ad ánimæ corporísque salútem profícua déerat. Effúsa quoque extra nosocómium charitáte, indigéntibus muliéribus, víduis, et præcípue virgínibus periclitántibus clam aliménta subministrábat, curámque indeféssam adhibébat, ut carnis concupiscéntiam a próximis hujúsmodi vítio inquinátis exterminaret. Cum autem máximum in régio Granaténsi valetudinário excitátum fuísset incéndium, Joánnes impávidus prosíliit in ignem, huc illuc discúrrens, quoúsque tum infírmos húmeris exportátos, tum léctulos e fenéstris projéctos ab igne vindicávit, ac per dimídiam horam inter flammas jam in imménsum succrescéntes versátus, exínde divínitus incólumis, univérsis cívibus admirántibus, exívit, in schola charitátis édocens, segniórem in eum fuísse ignem qui foris ússerat, quam qui intus accénderat. ℟. Amávit eum.

Lectio vj.

MULTIPLICI asperitátum génere, demissíssima obediéntia, extréma paupertáte, orándi stúdio, rerum divinárum contemplatióne, ac in beátam Vírginem pietáte mirífice excélluit, et lacrymárum dono enítuit. Dénique gravi morbo corré-

ptus, ómnibus Ecclésiæ Sacraméntis rite sanctéque reféctus, víribus licet destitútus, própriis indútus véstibus, e léctulo surgens, ac provolútus in génua, manu et corde Christum Dóminum e cruce pendéntem perstríngens, octávo Idus Mártii, anno millésimo quingentésimo quinquagésimo, óbiit in ósculo Dómini: quem étiam mórtuus ténuit, nec dimísit, et in eádem córporis constitutióne sex círciter horas, quoúsque inde dimótus fuísset, tota civitáte inspectánte, mirabíliter permánsit, odórem mire fragrántem diffúndens. Quem ante et post óbitum plúrimis miráculis clarum Alexánder Octávus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 22. d*

In illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi, et interrogávit eum unus ex eis Legis doctor, tentans eum: Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 72. in Matth.

Sadducæis confúsis, Pharisæi rursus aggrediúntur; cumque quiéscere oportéret, decertáre voluérunt; et Legis perítiam profiténtem præmittunt, non díscere, sed tentáre cupiéntes: ac ita intérrogant: Quodnam primum mandátum in Lege sit. Nam cum primum illud sit, Díliges Dóminum Deum tuum; putántes causas sibi allatúrum ad mandátum hoc corrigéndum, áliquid addéndo, quóniam Deum se faciébat, hoc modo intérrogant. Quid ígitur Christus? Ut osténdat idcírco ad hæc eos devenísse, quia nulla in eis esset cháritas; sed invídiæ livóre tabéscerent; Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum: hoc primum et magnum mandátum est. Secúndum autem símile huic: Díliges próximum tuum sicut teípsum.

℟. Iste est qui ante Deũ magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viij.

Quamobrem símile est huic? quóniam hoc illud indúcit, et ab illo rursus munítur. Quicúmque enim male agit, ódio habet lu-

cem, et non venit ad lucem. Et rursus : Dixit insípiens in corde suo : Non est Deus. Deinde séquitur : Corrúpti sunt, et abomínábiles facti sunt in stúdiis suis. Et íterum : Radix ómnium malórum avarítia est : quam quidam appeténtes, erravérunt a fide. Et, Qui díligit me, mandáta mea servábit : quorum caput et radix est, Díliges Dóminum Deum tuum, et próximum tuum sicut teípsum.

℟. Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix. de Homilia Fer. occurr. et com. in Laud.

Vesperæ a Capit. de seq., com. præc. et Fer.

DIE IX. MARTII.

In Festo S. Franciscæ, Viduæ Romanæ

Duplex.

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart. cxxj. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátam Francíscam fámulam tuam, inter cétera grátiæ tuæ dona, familiári Angeli consuetúdine decorásti : concéde quæsumus; ut, intercessiónis ejus auxílio, Angelórum consórtium cónsequi mereámur. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Joannis de Deo, Aña. Hic vir. ℣. Justum. Orat. Deus, qui. 430.

Postea Feriæ occurr.

In j. Noct. Lect. Mulíerem fortem. cxxiij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Francisca nóbilis matróna Romána, ab ineúnte ætáte illústria dedit virtútum exémpla : étenim pueríles ludos, et illécebras mundi réspuens, solitúdine et oratióne magnópere delectabátur. Undecim annos nata, virginitátem suam Deo consecráre, et monastérium íngredi propósuit : paréntum tamen voluntáti humíliter obtémperans. Lauréntio de Pontiánis júveni æque díviti ac nóbili nupsit. In matrimónio arctióris vitæ propósitum, quantum lícuit, semper retínuit : a spectáculis, convíviis, aliísque hujúsmodi oblectaméntis abhórrens, lánea ac vulgári veste utens, et quidquid a doméstícis curis supérerat témporis, oratióni aut proximórum utilitáti tríbuens : in id vero máxima solicitúdine incúmbens, ut matrónas Románas a pompis sǽculi et ornátus vanitáte revocáret. Quaprópter domum Oblatárum sub régula san-

cti Benedícti, Congregatiónis montis Olivéti, adhuc viro alligáta, in Urbe instituit. Viri exílium, bonórum jactúram, ac univérsæ domus mœrórem non modo constantíssime tolerávit; sed grátias agens cum beáto Job, illud frequénter usurpábat : Dóminus dedit, Dóminus ábstulit : sit nomen Dómini benedíctum.
℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Viro defúncto, ad prædíctam Oblatárum domum cónvolans, nudis pédibus, fune ad collum alligáto, humi prostráta, multis cum lácrymis eárum número adscríbi supplíciter postulávit. Voti compos facta, licet esset ómnium mater, non álio tamen quam ancíllæ, vilissimæque féminæ, et immundítiæ vásculi título gloriabátur. Quam vilem sui existimatiónem et verbo declarávit, et exémplo : sæpe enim e suburbána vínea revértens, et lignórum fascem próprio cápiti impósitum déferens, vel eísdem onústum agens per Urbem asélium, paupéribus subveniébat, in quos étiam largas eleemósynas erogábat : ægrotantésque in xenodóchiis vísitans, non corporáli tantum cibo, sed salutáribus mónitis recreábat. Corpus suum vigíliis, jejúniis, cilício, férreo cíngulo, crebrísque flagéllis in servitútem redígere júgiter satagébat. Cibum illi semel in die herbæ et legúmina, aqua potum præbuit. Hos tamen córporis cruciátus aliquándo confessárii mandáto a cujus ore nutúque pendébat, módice temperávit.
℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Divina mystéria, præsértim vero Christi Dómini passiónem, tanto mentis ardóre, tantáque lacrymárum vi contemplabátur, ut præ dolóris magnitúdine pene cónfici viderétur. Sæpe étiam cum oráret, máxime sumpto sanctíssimæ Eucharistíæ Sacraménto, spíritu in Deum eleváta, ac cœléstium contemplatióne rapta, immóbilis permanébat. Quaprópter humáni géneris hostis váriis eam contuméliis ac verbéribus a propósito dimovére conabátur : quem tamen illa impertérrita semper elúsit, Angeli præsértim præsídio, cujus familiári consuetúdine gloriósum de eo triúmphum reportávit. Grátia curatiónum, et prophetíæ dono enítuit, quo et futúra prædíxit, et córdium secréta penetrávit. Non semel aquæ, vel per rivum decurréntes, vel e cœlo labéntes, intáctam prorsus, dum Deo vacáret, reliquérunt. Módica

panis fragménta, quæ vix tribus soróribus reficiéndis fuíssent satis, sic ejus précibus Dóminus multiplicávit, ut quíndecim inde exsaturátis, tantum superfúerit, ut canístrum impléverit: et aliquándo earúmdem sorórum, extra Urbem mense Januário ligna parántium, sitim recéntis uvæ racémis ex vite in árbore pendéntibus mirabíliter obténtis, abúnde expléverit. Dénique méritis et miráculis clara, migrávit ad Dóminum, anno ætátis suæ quinquagésimo sexto: quam Paulus Quintus Póntifex Máximus in Sanctárum númerum rétulit.

℟. Fallax grátia.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Símile est regnum cœlórum thesáuro. cxxv.

Lectio ix. de Homilia Feriæ occurr., et de ea fit com.

In ij. Vesp. fit com. seq. et Feriæ.

DIE X. MARTII.

In Festo sanctorum Quadraginta Martyrum.

Semiduplex.

Ant. Istórum. ℣. Lætámini.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut qui gloriósos Mártyres fortes in sua confessióne cognóvimus, pios apud te in nostra intercessióne sentiámus. Per Dóminum.

Deinde fit com. Feriæ.

In j. Noct. Lectiones, Fratres, Debitóres. lj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Licinio Imperatóre, et Agricoláo Præside, ad Sebásten Arméniæ urbem, quadragínta mílitum fides in Jesum Christum, et fortitúdo in cruciátibus perferéndis enítuit. Qui sæpius in horríbilem cárcerem detrúsi, vinculísque constrícti, cum ora ipsórum lapídibus contúsa fuíssent, híemis témpore frigidíssimo nudi sub apérto áere supra stagnum rigens pernoctáre jussi sunt, ut frígore congeláti necaréntur. Una autem erat ómnium orátio: Quadragínta in stádium ingréssi sumus, quadragínta item, Dómine, coróna donémur; ne una quidem huic número desit. Est in honóre hic númerus, quem tu quadragínta diérum jejúnio decorásti, per quem divína lex ingréssa est in orbem terrárum. Elías quadragínta diérum jejúnio Deum quærens, ejus visiónem consecútus est. Et hæc quidem illórum erat orátio.

℟. Sancti tui.

Lectio v.

Ceteris autem custódibus somno déditis, solus vigilábat jánitor, qui et illos orántes, et luce circumfúsos,

et quosdam e cœlo descendéntes Angelos tamquam a Rege missos, qui corónas trigínta novem milítibus distribúerent, íntuens, ita secum loquebátur : Quadragínta hi sunt, quadragésimi coróna ubi est? Quæ dum cogitáret, unus ex illo número, cui ánimus ad frigus feréndum defécerat, in próximum tepefáctum bálneum desíliens, Sanctos illos summo dolóre affécit. Verum Deus illórum preces írritas esse non est passus : nam rei evéntum admirátus jánitor, mox custódibus e somno excitátis, detractísque sibi véstibus, ac se Christiánum esse clara voce proféssus, Martyribus se adjúnxit. Cum vero præsidis satéllites janitórem quoque Christiánum esse cognovíssent, bacíllis comminúta ómnium eórum crura fregérunt.

℟. Vérbera carnificum.

Lectio vj.

In eo supplício mórtui sunt omnes, præter Melithónem, natu minimum. Quem cum præsens mater ejus, fractis crúribus, adhuc vivéntem vidísset, sic cohortáta est : Fili, paulísper sústine; ecce Christus ad jánuam stat ádjuvans te. Cum vero reliquórum córpora plaustris impóni cérneret, ut in rogum inferréntur, ac fílium suum relinqui, quod speráret ímpia turba púerum, si vixísset, ad idolórum cultum revocári posse : ipso in húmeros subláto, sancta mater vehícula Mártyrum corpóribus onústa strénue prosequebátur : in cujus ampléxu Mélithon spíritum Deo réddidit, ejúsque corpus in eúmdem illum ceterórum Mártyrum rogum pia mater injécit : ut, qui fide et virtúte conjunctíssimi fúerant, fúneris étiam societáte copuláti, una in cœlum pervenírent. Combústis illis, eórum relíquiæ projéctæ in profluéntem, cum mirabíliter in unum confluxíssent locum, salvæ et íntegræ repértæ, honorífico sepúlchro cónditæ sunt.

℟. Tamquam aurum.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Descéndens Jesus, ij. loco. lxij.

Lectio ix. de Hom. Feriæ occurr. et de ea fit com.

DIE XII. MARTII.

In Festo S. Gregorii, Papæ, Conf. et Eccl. Doct. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Ad Magnificat in utrisque Vesp., Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Gregóri, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

DEUS, qui ánimæ fámuli tui Gregórii ætérnæ beatitúdinis præmia contulísti : concéde propítius ; ut, qui peccatórum nostrórum póndere prémimur, ejus apud te précibus sublevémur. Per Dóminum.

Deinde fit com. Fer.

In j. Noct. Lect., Sapiéntiam, de Comm. Doct. lxxviij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS Magnus, Románus, Gordiáni senatóris fílius, adoléscens philosophíæ óperam dedit, et prætório offício functus, patre mórtuo, sex monastéria in Sicília ædificávit, Romæ séptimum sancti Andréæ nómine in suis ædibus, prope Basílicam sanctórum Joánnis et Pauli ad Clivum Scauri : ubi, Hilarióne ac Maximiáno magistris, mónachi vítam proféssus, póstea Abbas fuit. Mox Diáconus Cardinális creátus, Constantinópolim a Pelágio Pontífice ad Tibérium Constantínum Imperatórem Legátus míttitur : apud quem memorábile étiam illud effécit, quod Eutychium Patriárcham, qui scrípserat contra veram ac tractábilem córporum resurrectiónem, ita convícit, ut ejus librum Imperátor in ignem injíceret. Quare Eutychius paulo post, cum in morbum incidísset, instánte morte, pellem manus suæ tenébat multis præséntibus, dicens : Confíteor quia omnes in hac carne resurgémus.

℟. Invéni David.

Lectio v.

ROMAM rédiens, Pelágio pestiléntia subláto, summo ómnium consénsu Póntifex elígitur : quem honórem ne accíperet, quámdiu pótuit, recusávit. Nam alièno vestítu in spelúnca delítuit : ubi deprehénsus indício ígneæ colúmnæ, ad sanctum Petrum consecrátur. In Pontificátu multa successóribus doctrínæ ac sanctitátis exémpla relíquit. Peregrínos quotídie ad mensam adhibébat : in quibus et Angelum et Dóminum Angelórum peregríni facie accépit. Páuperes et urbános et extérnos, quorum númerum descríptum habébat, benígne sustentábat. Cathólicam fidem multis locis labefactátam restítuit. Nam Donatístas in Africa, Ariános in Hispánia repressit : Agnoítas Alexandría ejécit. Pállium Syágrio Augustodunénsi Epíscopo dare nóluit, nisi Neóphytos hæréticos expélleret ex Gállia. Gothos hæresim Ariánam relínquere coégit. Missis in Británniam doctis et sanctis viris Augustíno et áliis

mónachis, ínsulam ad Jesu Christi fidem convértit, vere a Beda presbytero Angliæ vocátus Apóstolus, Joánnis Patriárchæ Constantinopolitáni audáciam fregit, qui sibi universális Ecclésiæ Epíscopi nomen arrogábat. Maurítium Imperatórem, eos qui mílites fuíssent, mónachos fíeri prohibéntem a senténtia detérruit. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

ECCLESIAM ornávit sanctíssimis institútis et légibus. Apud sanctum Petrum coácta Synodo, multa constítuit: in iis, Ut in Missa Kyrie eléison nóvies repeterétur: Ut extra id tempus, quod continétur Septuagésima et Pascha, Allelúia dicerétur: Ut adderétur in Cánone, Diésque nostros in tua pace dispónas. Litanías, Statiónes, et ecclesiásticum Offícium auxit. Quátuor Concíliis, Nicæno, Constantinopolitáno, Ephesíno, et Chalcedonénsi, tamquam quátuor Evangéliis, honórem habéri vóluit. Epíscopis Sicíliæ, qui ex antíqua Ecclesiárum consuetúdine Romam síngulis triénniis conveniébant, quinto quoque anno semel veníre indúlsit. Multos libros confécit: quos cum dictáret, testátus est Petrus Diáconus, se Spíritum sanctum colúmbæ spécie in ejus cápite sæpe vidísse. Admirabília sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrévit, præsértim infírma semper et ægra valetúdine. Qui dénique, multis éditis miráculis, Pontificátus anno décimo tértio, mense sexto, die décimo quarto Idus Mártii, qui dies festus a Græcis étiam propter insígnem hujus Pontíficis sapiéntiam ac sanctitátem præcípuo honóre celebrátur, ad cœléstem beatitúdinem evocátus est. Cujus corpus sepúltum est in Basílica sancti Petri, prope Secretárium. ℟. Iste est qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5. *b*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanuérit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex Hom. 17. *in Lucæ* 10. *ante medium.*

CONSIDERANDUM nobis est, ut, qui una eadémque exhortatiónis voce non súfficit simul cunctos admonére, stúdeat síngulos, in quantum valet, instrúere, privátis locutiónibus ædificáre. Debémus namque pensáre contínuo, quod sanctis Apóstolis dícitur, et per

Apóstolos nobis : Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condíre mentes fidélium debémus. Vos igitur, qui pastóres estis, pensáte, quia Dei animália páscitis, de quibus profécto animálibus Deo per Psalmístam dícitur : Animália tua habitábunt in ea. * Et sæpe vidémus, quod petra salis brutis animálibus antepónitur, ut ex eádem salis petra lámbere débeant, et melioràri. Quasi ergo inter bruta animália petra salis, debet esse sacérdos in pópulis. Curáre namque sacerdótem necésse est, quæ síngulis dicat, unumquémque quáliter admóneat : ut, quisquis sacerdóti júngitur, quasi ex salis tactu ætérnæ vitæ sapóre condiátur.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio viij.

SAL étenim terræ non sumus, si corda audiéntium non condímus : quod profécto condiméntum ille veráciter próximo impéndit, qui prædicatiónis verbum non súbtrahit. Sed tunc vere áliis recta prædicámus, si dicta rebus et exémplis osténdimus. * Nullum puto, fratres charíssimi, ab áliis majus præjudícium, quam a sacerdótibus tólerat Deus : quando eos, quos ad aliórum correctiónem pósuit, dare de se exémpla pravitátis cernit : quando ipsi peccámus, qui compéscere peccáta debúimus : nulla animárum lucra quærimus, ad nostra quotídie stúdia vacámus, terréna concupíscimus, humánam glóriam inténta mente captámus. Et quia eo ipso quo céteris præláti sumus, ad agénda quælibet majórem licéntiam habémus, suscéptæ benedictiónis ministérium vértimus ad ambitiónis arguméntum : Dei causam relínquimus, ad terréna negótia vacámus : locum sanctitátis accípimus, et terrénis áctibus implicámur.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix. de Homilia Fer. occurr. et de ea fit com.

DIE XVII. MARTII.

In Festo S. Patritii. Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv præter seq.

Oratio.

DEUS, qui ad prædicándam Géntibus glóriam tuam

beátum Patrítium, Confessórem atque Pontíficem, míttere dignátus es: ejus méritis, et intercessióne concéde; ut, quæ nobis agénda præcipis, te miseránte, adimplére possímus. Per Dñm.

In Quadrag. fit com. Fer.

Lect. j. Noct. in Quadrag. Fidélis sermo. lxvj. Alias de Scriptura occurr.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PATRITIUS Hibérniæ dictus Apóstolus, Calphúrnio patre, matre Conchéssa, sancti Martíni Turonénsis Epíscopi, ut pérhibent, consanguínea, majóri in Británnia natus, puer in Barbarórum sæpius íncidit captivitátem. Eo in statu pascéndis grégibus præpósitus, jam tum futúræ sanctitátis spécimen præbuit. Fídei namque, divíníque timóris et amóris spíritu replétus, antelucáno témpore per nives, gelu, ac plúvias, ad preces Deo fundéndas, ímpiger consurgébat: sólitus cénties intérdiu, centiésque noctu Deum oráre. A servitúte tértio exémptus, et inter Cléricos relátus, in divínis lectiónibus longo se témpore exércuit. Gálliis, Itália, insulísque Tyrrhéni maris labóre summo peragrátis, divíno tandem mónitu ad Hibernórum salútem advocátur: et facta a beáto Cœlestíno Papa Evangélii nuntiándi potestáte, consecratúsque Epíscopus, in Hibérniam perréxit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

EO in múnere mirum quot vir apostólicus mala, quot ærúmnas et labóres, quot pertúlerit adversários. Verum Dei affiánte benignitáte, terra illa, idolórum ántea cultrix, eum mox, prædicánte Patrítio, fructum dedit, ut Sanctórum ínsula deínde fúerit appelláta. Frequentíssimi ab eo pópuli sacro sunt regeneráti lavácro: Epíscopi, Clericíque plúrimi ordináti: vírgines ac víduæ ad continéntiæ leges institútæ. Armachánam Sedem, Románi Pontíficis auctoritáte, totíus ínsulæ príncipem Metrópolim constítuit, Sanctorúmque relíquiis ab Urbe relátis decorávit. Supérnis visiónibus, prophetíæ dono, ingentibúsque signis, et prodígiis a Deo exornátus ádeo refúlsit, ut longe latéque celébrior Patrítii se fama diffúderit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

PRÆTER quotidiánam Ecclesiárum solicitúdinem, invíctum ab oratióne spíritum nunquam relaxábat. Ajunt enim íntegrum quotídie Psaltérium una cum Cánticis et Hymnis, ducen-

tísque oratiónibus consuevísse recitáre, ter cénties per dies síngulos flexis génibus Deum adoráre, ac in quálibet Hora diéi canónica cénties se Crucis signo muníre. Noctem tria in spátia distríbuens, primum in centum Psalmis percurréndis, et bis cénties genuflecténdo, álterum in réliquis quinquagínta Psalmis, álgidis aquis immérsus, ac corde, óculis, manibúsque ad cœlum eréctus, absolvéndis insumébat: tértium vero super nudum lápidem stratus ténui dabat quiéti. Humilitátis exímius cultor, apostólico more a mánuum suárum labóre non abstínuit. Assíduis tandem curis pro Ecclésia consúmptus, verbo et ópere clarus, in extréma senectúte, divínis Mystériis reféctus, obdormivit in Dómino, sepultúsque est apud Dunum in Ultónia, a christiána salúte sæculo quinto.

℟. Iste est qui ante.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre. lxxij.

Lect. ix. de Hom. Feriæ occurr., et com. in Laud.

DIE XIX. MARTII.

In Festo S. Joseph Sponsi B. M. V. Confessoris.

Duplex ij. Classis.

Si hoc Festum venerit in majori Hebd. vel infra Oct. Paschæ, transfertur post Octavam, juxta Rubr. de Transl. Festorum: et tunc in fine Añarum, ℣. et ℟. additur Allelúia, et tres Psalmi dicuntur per singulos Noct. sub prima Aña illius Noct. quod etiam fit in omnibus Festis quæ celebr. temp. Pasch.

Ad Vesperas. Añæ.

1. Jacob autem génuit Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus, qui vocátur Christus. Psalmi de Dnica. 130. et loco ult. Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

2. Missus est Angelus Gábriel a Deo ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María.

3. Cum esset desponsáta Mater Jesu María Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto.

4. Joseph vir ejus, cum esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occúlte dimíttere eam.

5. Angelus Dómini appáruit Joseph, dicens: Joseph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem fílium, et vocábis nomen ejus Jesum.

Capit. *Prov.* 28. *et* 27.

Vir fidélis multum laudábitur; et qui custos est Dómini sui, glorificábitur.

Hymnus.

Te, Joseph, célebrent ágmina Cœlitum,
Te cuncti résonent Christíadum chori,
Qui clarus méritis, junctus es inclytæ
Casto fœdere Vírgini.

Almo cum túmidam gérmine cónjugem
Admírans, dúbio tángeris ánxius,
Afflátu súperi Fláminis Angelus
Concéptum púerum docet.

Tu natum Dóminum stringis, ad éxteras
Ægypti prófugum tu séqueris plagas,
Amíssum Sólymis quæris, et ínvenis,
Miscens gáudia flétibus.

Post mortem réliquos mors pia cónsecrat,
Palmámque eméritos glória súscipit:
Tu vivens, Súperis par, frúeris Deo,
Mira sorte beátior.

Nobis, summa Trias, parce precántibus,
Da Joseph méritis sídera scándere:
Ut tandem líceat nos tibi pérpetim
Gratum prómere cánticum. Amen.

℣. Constítuit eum dóminum domus suæ. ℟. Et príncipem omnis possessiónis suæ.

Ad Magnificat. Ant.

Exúrgens Joseph a somno fecit sicut præcépit ei Angelus Dómini, et accépit cónjugem suam.

Oratio.

Sanctissimæ Genitrícis tuæ Sponsi, quæsumus Dñe, méritis adjuvémur: ut, quod possibílitas nostra non óbtinet, ejus nobis intercessióne donétur. Qui vivis.

In Quadrag. fit com. Fer.

Ad Matutinum, Invitat.

Christum Dei Fílium, qui putári dignátus est fílius Joseph, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

Cœlitum, Joseph, decus atque nostræ
Certa spes vitæ, columénque mundi,
Quas tibi læti cánimus, benígnus
Súscipe laudes.

Te Sator rerum státuit pudícæ
Vírginis sponsum, voluítque Verbi
Te patrem dici, dedit et minístrum
Esse salútis.

Tu Redemptórem stábulo jacéntem,
Quem chorus Vatum cécinit futúrum,
Aspicis gaudens, humilísque natum
Numen adóras.

Rex Deus regum, Dominátor orbis,

Cujus ad nutum tremit inferórum
Turba, cui pronus famulátur æther,
Se tibi subdit.

Laus sit excélsæ Tríadi perénnis,
Quæ tibi præbens súperos honóres,
Det tuis nobis méritis beátæ
Gáudia vitæ. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Ascéndit Joseph a Galilæa, de civitáte Názareth in Judæam, in civitátem David, quæ vocátur Béthlehem, ut profiterétur cum María. Ps. de Comm. Conf. non Pont. lxxxv.

Aña. Venérunt pastóres festinántes: et invenérunt Maríam et Joseph, et infántem pósitum in præsépio.

Aña. Ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe púerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum.

℣. Constítuit eum dóminum domus suæ. ℟. Et príncipem omnis possessiónis suæ.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap.* 39.

IGITUR Joseph ductus est in Ægyptum, emítque eum Pútiphar eunúchus Pharaónis. Princeps exércitus, vir Ægyptius, de manu Ismaelitárum, a quibus perdúctus erat. Fuítque Dóminus cum eo, et erat vir in cunctis próspere agens: habitavítque in domo dómini sui, qui óptime nóverat Dóminum esse cum eo, et ómnia quæ géreret, ab eo dirigi in manu illíus. Invenítque Joseph grátiam coram dómino suo, et ministrábat ei, a quo præpósitus ómnibus, gubernábat créditam sibi domum et univérsa quæ ei trádita fúerant: benedixítque Dóminus dómui Ægyptii propter Joseph.

℟. Fuit Dóminus cum Joseph, et dedit ei grátiam in conspéctu príncipis cárceris: * Qui trádidit in manu illíus univérsos vinctos. ℣. Quidquid fiébat, sub ipso erat: Dóminus enim erat cum illo, et ómnia ópera ejus dirigébat. Qui.

Lectio ij. *Cap.* 41. *e*

PLACUIT Pharaóni consílium et cunctis minístris ejus, locutúsque est ad eos: Num inveníre potérimus talem virum, qui Spíritu Dei plenus sit? Dixit ergo ad Joseph: Quia osténdit tibi Deus ómnia quæ locútus es, numquid sapientiórem et consímilem tui inveníre pótero? Tu eris super domum meam, et ad tui oris impérium cunctus pópulus obédiet: uno tantum regni sólio te præcédam.

℟. Esuriénte terra Ægypti, clamávit pópulus ad regem aliménta petens. Qui-

bus ille respóndit : * Ite ad Joseph, et quidquid vobis díxerit, fácite. ℣. Crescébat quotídie fames in omni terra : aperuítque Joseph univérsa hórrea, et vendébat Ægyptiis. Ite.

Lectio iij.

DIXITQUE rursus Pharao ad Joseph : Ecce constítui te super univérsam terram Ægypti. Tulítque ánnulum de manu sua, et dedit eum in manu ejus : vestivítque eum stola byssina, et collo torquem áuream circumpósuit. Fecítque eum ascéndere super currum suum secúndum, clamánte præcóne, ut omnes coram eo genuflécterent, et præpósitum esse scirent univérsæ terræ Ægypti. Dixit quoque rex ad Joseph : Ego sum Pharao : absque tuo império non movébit quisquam manum aut pedem in omni terra Ægypti. ℟. Fecit me Dóminus quasi patrem regis, et dóminum univérsæ domus ejus : nolíte pavére : * Pro salúte enim vestra misit me Deus ante vos in Ægyptum. ℣. Veníte ad me, et ego dabo vobis ómnia bona Ægypti, et comedétis medúllam terræ. Pro. Glória Patri. Pro.

In secundo Nocturno.

Aña. Consúrgens Joseph, accépit púerum et matrem ejus nocte, et secéssit in Ægyptum : et erat ibi usque ad óbitum Heródis.

Aña. Defúncto Hérode, Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægypto, dicens : Surge, et áccipe púerum et matrem ejus, et vade in terram Israel : defúncti sunt enim qui quærébant ánimam púeri.

Aña. Accépit Joseph púerum et matrem ejus, et venit in terram Israel.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Hom. 2. *super* Missus.

QUIS, et qualis homo fúerit beátus Joseph, cónjice ex appellatióne, qua, licet dispensatória, méruit honorári ádeo, ut pater Dei et dictus et créditus sit : cónjice et ex próprio vocábulo, quod augméntum non dúbitas interpretári. Simul et meménto magni illíus quondam Patriárchæ vénditi in Ægypto, et scito ipsíus istum non solum vocábulum fuísse sortítum, sed et castimóniam adéptum, innocéntiam assecútum et grátiam.

℟. Ascéndit Joseph a Galilæa de civitáte Názareth in Judæam, in civitátem David, quæ vocátur Béthlehem : * Eo quod esset de

domo, et família David. ℣. Ut profiterétur cum María desponsáta sibi uxóre. Eo.

Lectio v.

SIQUIDEM ille Joseph fratérna ex invídia vénditus, et ductus in Ægyptum, Christi venditiónem præfigurávit : iste Joseph Herodiánam invídiam fúgiens, Christum in Ægyptum portávit. Ille dómino suo fidem servans, dóminæ nóluit commiscéri : iste dóminam suam, Dómini sui matrem, vírginem agnóscens, et ipse cóntinens fidéliter custodívit. Illi data est intelligéntia in mystériis somniórum : Isti datum est cónscium fíeri atque partícipem cœléstium Sacramentórum. ℟. Surge, et áccipe púerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum : * Et esto ibi, usque dum dicam tibi. ℣. Ut adimplerétur quod dictum est a Dómino per Prophétam dicéntem : Ex Ægypto vocávi Fílium meum. Et.

Lectio vj.

ILLE fruménta servávit non sibi, sed omni pópulo : iste panem vivum e cœlo servándum accépit tam sibi, quam toti mundo. Non est dúbium, quin bonus et fidélis homo fúerit iste Joseph, cui mater desponsáta est Salvatóris. Fidélis, inquam, servus et prudens, quem constítuit Dóminus suæ matris solátium, suæ carnis nutrítium, solum dénique in terris magni consílii coadjutórem fidíssimum. ℟. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, ut fácerent secúndum consuetúdinem legis pro eo : * Accépit eum Símeon in ulnas suas, et benedíxit Deum. ℣. Et erat pater ejus, et mater mirántes super his quæ dicebántur de illo. Accépit. Glória Patri. Accépit.

In tertio Nocturno.

Aña. Audiens Joseph quod Archeláus regnáret in Judæa pro Heróde patre suo, tímuit illo ire.

Aña. Admónitus in somnis Joseph secéssit in partes Galilææ, et véniens habitávit in civitáte quæ vocátur Názareth : ut adimplerétur quod dictum est per Prophétas : Quóniam Nazaræus vocábitur.

Aña. Erat pater Jesu et mater mirántes super his quæ dicebántur de illo ; et benedíxit illis Símeon.

℣. Justus germinábit sicut lílium. ℟. Et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 1. c

CUM esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

L. 1. Com. in c. 1. Matth.

QUARE non de símplici vírgine, sed de desponsáta concípitur? Primum, ut per generatiónem Joseph orígo Maríæ monstrarétur: secúndo, ne lapidarétur a Judæis ut adúltera: tértio, ut in Ægyptum fúgiens habéret solátium. Martyr Ignátius étiam quartam áddidit causam, cur a desponsáta concéptus sit: Ut partus, inquiens, ejus celarétur diábolo, dum eum putat non de vírgine, sed de uxóre generátum.

℟. Dicit Mater Jesu ad illum: Fili, quid fecísti nobis sic? * Ecce pater tuus, et ego doléntes quærebámus te. ℣. Et ait ad illos: Quid est quod me quærebátis? nesciebátis quia in his, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse? Ecce.

Lectio viij.

ANTEQUAM convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Non ab álio invénta est, nisi a Joseph, qui pene licéntia maritáli futúræ uxóris ómnia nóverat. Quod autem dícitur, Antequam convenírent, non séquitur ut póstea convénerint: sed Scriptúra, quod factum non sit, osténdit.

℟. Descéndit Jesus cum eis, et venit Názareth: * Et erat súbditus illis. ℣. Proficiébat sapiéntia, et ætáte, et grátia apud Deum et hómines. Et. Glória Patri. Et.

In Quadrag. Lectio ix. dicitur de Homilia Feriæ occurrentis. Alias

Lectio ix.

JOSEPH autem vir ejus, cum esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occúlte dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unũ corpus effícitur: et in lege præcéptum est, non solum reos, sed et cónscios críminum obnóxios esse peccáti: quómodo Joseph, cum crimen celáret uxóris, justus scríbitur? Sed hoc testimónium Maríæ est, quod Joseph sciens illíus castitátem, et admírans quod evénerat, celat siléntio, cujus mystérium nesciébat.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1. Ibant paréntes Jesu per omnes annos in Jerúsalem, in die solémni Paschæ. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Cum redírent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus.

3. Non inveniéntes Jesum, regréssi sunt in Jerúsalem. requiréntes eum; et post tríduum invenérunt illum in templo sedéntem in mé-

dio Doctórum, audiéntem, et interrogántem eos.
4. Dixit Mater ejus ad illum: Fili, quid fecísti nobis sic? Ecce pater tuus et ego doléntes quærebámus te.
5. Descéndit Jesus cum eis, et venit Názareth, et erat súbditus illis.

Capit. *Prov.* 28. *et* 27.

VIR fidélis multum laudábitur; et qui custos est Dómini sui, glorificábitur.

Hymnus.

ISTE, quem læti cólimus fidéles,
Cujus excélsos cánimus triúmphos,
Hac die Joseph méruit perénnis
Gáudia vitæ.

O nimis felix, nimis o beátus,
Cujus extrémam vígiles ad horam
Christus et Virgo simul astitérunt
Ore seréno.

Hinc stygis victor, láqueo solútus
Carnis, ad sedes plácido sopóre
Migrat ætérnas, rutilísque cingit
Témpora sertis.

Ergo regnántem flagitémus omnes,
Adsit ut nobis; veniámque nostris
Obtinens culpis, tríbuat supérnæ
Múnera pacis.

Sint tibi plausus, tibi sint honóres,
Trine, qui regnas, Deus, et corónas
Aureas servo tríbuis fidéli
Omne per ævum. Amen.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Ad Benedictus, Aña.

Ipse Jesus erat incípiens quasi annórum trigínta, ut putabátur, fílius Joseph.

Oratio.

SANCTISSIMÆ Genitrícis tuæ Sponsi, quæsumus Dómine, méritis adjuvémur: ut, quod possibílitas nostra non óbtinet, ejus nobis intercessióne donétur. Qui vivis.

In Quadrag. com. Feriæ.

Ad Tertiam, Aña.

Cum redírent.

Capit. Vir fidélis.

℟. br. Constítuit eum * Dóminum domus suæ. Constítuit. ℣. Et príncipem omnis possessiónis suæ. Dóminum. Glória Patri. Constítuit. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Ad Sextam, Aña.

Non inveniéntes.

Capitulum. *Eccli.* 45.

DILECTUS Deo et homínibus, cujus memória in benedictióne est. In fide et lenitáte ipsíus sanctum fecit illum, et elégit eum ex omni carne.

℟. br. Magna est glória ejus * In salutári tuo. Magna. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In. Glória Patri. Magna. ℣. Justus germinábit sicut lílium. ℟. Et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Ad Nonam. Aña.

Descéndit Jesus.

Capitulum. *Sap.* 10.

PROFUGUM justum dedúxit Sapiéntia per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei; et dedit illi sciéntiam sanctórum : honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus.

℟. br. Justus germinábit * Sicut lílium. Justus. ℣. Et florébit in ætérnum ante Dóminum. Sicut. Glória Patri. Justus. ℣. Plantátus in domo Dómini. ℟. In átriis domus Dei nostri.

In ij. Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi et Hymnus ut in j. Vesperis. 441.

℣. Glória et divítiæ in domo ejus. ℟. Et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Ad Magnificat, Aña.

Ecce fidélis servus, et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam.

In Quadrag. com. Feriæ.

DIE XXI. MARTII.

In Festo S. Benedicti Abbatis.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq.

Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti Benedícti Abbátis comméndet : ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

In Quadr. fit com. Feriæ.

In j. Noct. Lect., Laudémus viros, de Comm. plur. Conf. Pont. lxxvj. cum ℟℟. de Conf. non Pont. lxxxvij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BENEDICTUS, Núrsiæ nóbili génere ortus, Romæ liberálibus disciplínis erudítus, ut totum se Jesu Christo daret, ad eum locum, qui Sublácus dícitur, in altíssimam spelúncam penetrávit : in qua sic per triénnium delítuit, ut unus id sciret Románus, mónachus, quo ad vitæ necessitátem minístro utebátur. Dum ígitur ei quodam die ardéntes ad libídinem faces a diábolo subjiceréntur, se in végribus támdiu volutávit, dum laceráto córpore, voluptátis sensus dolóre opprimerétur. Sed jam erumpénte ex illis látebris fama ejus sanctitátis, quidam mónachi se illi instituéndos tradidérunt : quorum vivéndi licéntia cum ejus objurgatiónes ferre non posset, venénum in potióne ei dare constítuunt. Verum póculum ei præbéntibus, Crucis signo vas confrégit,

ac, relícto monastério, in solitúdinem se recépit.
℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

SED cum multi ad eum quotídie discípuli conveníren, duódecim monastéria ædificávit, éaque sanctíssimis légibus communívit. Póstea Cassinum migrávit, ubi simulácrum Apóllinis, qui adhuc ibi colebátur, comminuit, aram evértit, et lucos succéndit: ibíque sancti Martíni sacéllum, et sancti Joánnis ædículam extrúxit: oppidános autem et íncolas christiánis præcéptis imbuit. Quare augebátur in dies magis divína grátia Benedictus, ut étiam prophético spíritu ventúra prædíceret. Quod ubi accépit Tótila Gothórum rex, exploratúrus an res ita esset, spathárium suum régio ornátu et comitátu præmíttit, qui se regem simuláret. Quem ut ille vidit, Depóne, inquit, fili, depóne quod geris: nam tuum non est. Tótilæ vero prædíxit advéntum ejus in Urbem, maris transmissiónem, et post novem annos mortem.
℟. Amávit eum.

Lectio vi.

QUI áliquot ménsibus ántequam e vita migráret, præmónuit discípulos quo die esset moritúrus; ac sepúlchrum in quo suum corpus condi vellet, sex diébus ántequam eo inferrétur, aperíri jussit: sextóque die deférri vóluit in Ecclésiam: ubi sumpta Eucharistía, sublátis in cœlum óculis orans, inter manus discipulórum efflávit ánimam; quam duo mónachi eúntem in cœlum vidérunt pállio ornátam pretiosíssimo, circum eam fulgéntibus lampádibus; et claríssima et gravíssima spécie virum stantem supra caput ipsíus dicéntem audiérunt: Hæc est via, qua diléctus Dómini Benedíctus in cœlum ascéndit.
℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus, de Comm. Abb. j. loco. c.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ occurr.

DIE XXV. MARTII.

In Festo Annuntiationis B. Mariæ Virginis.

Duplex ij. classis.

¶ Si hoc Festum venerit in Dñica privil., transferendum erit in Fer. ij. immediate seq., quocumque Festo etiam æqualis, non tamen altioris ritus, in eam incidente. Si vero occurrerit in Hebd. majori, vel Paschali, transferendum erit (pari cum privilegio) in Fer. ij. post Dom. in Albis, servato ritu Paschali.

Ad Vesperas, Añæ de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. clv.

Capitulum. *Isaiæ* 7. c

Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

Hymn. Ave maris. clvij.

℣. Ave María, grátia plena.
℟. Dóminus tecum.

Ad Magnificat. Ant.

Spíritus sanctus in te descéndet, María, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut, qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Dóminum.

In Quadr. fit com. Feriæ.

Ad Complet. et per Horas (etiam si fuerit intra tempus Pasch.) in fine Hymn. dic.:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum. Invitat.

Ave María, grátia plena: * Dñus tecum. Ps. Venite. 2.

Hymnus, Añæ, Psalmi et ℣℣. Noct., ut in Festis B. M. clviij. cum nona Aña. Angelus Dómini, ut ibidem.

In primo Nocturno.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 7. *b*

Et adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo domus David: Numquid parum vobis est, moléstos esse homínibus, quia molésti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph, núntians ei verbum: et expavéscit Virgo de lúmine. Ne tímeas, María: invenísti grátiam apud Dóminum: * Ecce concípies, et páries, et vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Ecce.

Lectio ij. *Cap.* 11.

Et egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini: spíritus sapiéntiæ et intelléctus, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiæ et pietátis, et replébit eum spíritus timóris Dómini: non secúndum visiónem oculórum judicábit, ne-

que secúndum audítum áurium árguet : sed judicábit in justítia páuperes, et árguet in æquitáte pro mansuétis terræ : et percútiet terram virga oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus : et fides cinctórium renum ejus.

℟. Ave María, grátia plena : Dóminus tecum : * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi : quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus dixit ei. Spíritus.

Lectio iij. *Cap.* 35.

LÆTABITUR desérta et ínvia, et exultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exultábit lætabúnda et laudans : glória Líbani data est ei : decor Carméli, et Saron : ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pusillánimis : Confortámini, et nolíte timére : ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis : Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus claudus, et apérta erit lingua mutórum : quia scissæ sunt in desérto aquæ, et torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, et sítiens in fontes aquárum.

℟. Súscipe verbum, Virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum est : concípies et páries Deum páriter et hóminem : * Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, et virginitátis non patiéris detriméntum : efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S Leónis Papæ.

Lectio iv. *Serm.* 2. *de Nat.*

DEUS omnípotens et clemens, cujus natúra bónitas, cujus volúntas poténtia, cujus opus misericórdia est; statim ut nos diabólica malígnitas venéno suæ mortificávit invídiæ, prædestináta renovándis mortálibus suæ pietátis remédia, inter ipsa mundi primórdia præsignávit, denúntians serpénti, futúrum semen mulíeris, quod nóxii cápitis elatiónem sua virtúte contéreret, Christum scílicet in carne ventúrum : Deum hominémque signans, qui natus ex Vírgine, violatórem

humánæ propáginis incorrúpta nativitáte damnáret.
℟. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, dicit Dóminus: * Et vocábitur nomen ejus Admirábilis, Deus, Fortis. ℣. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum. Et.

Lectio v.

NAM quia gloriabátur diábolus, hóminem sua fraude decéptum divínis caruísse munéribus, et immortalitátis dote nudátum, duram mortis subiísse senténtiam, seque in malis suis quoddam de prævaricatóris consórtio invenísse solátium: Deum quoque, justæ severitátis exigénte ratióne, erga hóminem, quem in tanto honóre condíderat, antíquam mutásse senténtiam: opus fuit, dilectíssimi, secréti dispensatióne consílii, ut incommutábilis Deus (cujus volúntas non potest sua benignitáte privári) primam pietátis suæ dispositiónem sacraménto occultióre compléret: et homo diabólicæ iniquitátis versútia actus in culpam, contra Dei propósitum non períret.
℟. Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet: * Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus. ℣. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini, spíritus sapiéntiæ et intelléctus, spíritus consílii et fortitúdinis. Et erit.

Lectio vj.

ADVENIENTIBUS ergo tempóribus, dilectíssimi, quæ redemptióni hóminum fúerant præstitúta, ingréditur hæc ínfima Jesus Christus Dóminus noster, de cœlésti sede descéndens, et a patérna glória non recédens, novo órdine, nova nativitáte generátus; novo órdine, quia invisíbilis in suis, visíbilis factus est in nostris: incomprehensíbilis, vóluit comprehéndi: ante témpora manens, esse cœpit ex témpore: universitátis Dóminus, servílem formam, obumbráta majestátis suæ dignitáte, suscépit: impassíbilis Deus, non dedignátus est homo esse passíbilis: et immortális, mortis légibus subjacére.
℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: *Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 1. *c*

IN illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a

Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. in Lucam.

LATENT quidem divína mystéria, nec fácile, juxta prophéticum dictum, quisquam hóminum potest scire consílium Dei. Sed tamen ex céteris factis atque præcéptis Dómini Salvatóris póssumus intellígere et hoc propensióris fuísse consílii, quod ea potíssimum elécta est ut Dóminum páreret, quæ erat desponsáta viro. Cur autem non ántequam desponsarétur, impléta est? Fortásse ne dicerétur, quod concéperat ex adultério.

℟. Congratulámini mihi omnes, qui dilígitis Dóminum, quia cum essem párvula, plácui Altíssimo : * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Et.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viij.

ET ingréssus ad eam Angelus. Disce vírginem móribus, disce vírginem verecúndia, disce oráculo, disce mystério. Trepidáre vírginum est, et ad omnes viri ingréssus pavére, omnes viri affátus veréri. Discant mulíeres propósitum pudóris imitári. Sola in penetrálibus, quam nemo virórum víderit, solus Angelus repérerit : sola sine cómite, sola sine teste, ne quo degénere depravarétur affátu, ab Angelo salutátur.

℟. Gaude, María Virgo, cunctas hæreses sola interemísti, quæ Gabriélis Archángeli dictis credidísti : * Dum virgo Deum et hóminem genuísti, et post partum virgo invioláta permansísti. ℣. Beáta es quæ credidísti : quia perfécta sunt ea quæ dicta sunt tibi a Dómino. Dum. Glória Patri. Dum.

In Quadrag. Lectio ix. de Hom. Feriæ. occurr. Alias Lectio ix.

TANTI namque mandáti mystérium non hóminis fuit, sed Angeli ore proméndum. Hódie primum audítur : Spíritus sanctus supervéniet in te. Et audítur, et créditur. Dénique, Ecce, inquit, ancílla Dómini : contingat mihi secúndum verbum tuum. Vide humilitátem, vide devotiónem. Ancíllam se dicit Dómini, quæ mater elígitur, nec repentíno exaltáta promísso est.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,
et per Horas, Anæ.

1. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.
2. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus.
3. Ne tímeas, María: invenísti grátiam apud Dóminum: ecce concípies et páries fílium.
4. Dabit ei Dóminus sedem David patris ejus, et regnábit in ætérnum.
5. Ecce ancílla Dómini: fiat mihi secúndum verbum tuum.

Capitulum. *Isaiæ* 7. c

Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

Hymn. O gloriósa. clxvij.
℣. Ave María, grátia plena.
℟. Dóminus tecum.

Ad Benedictus, Ana.

Quómodo fiet istud, Angele Dei, quóniam virum non cognósco? Audi, María Virgo: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut, qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Dóminum.

In Quadrag., com. Feriæ.
Ad Prim. in ℟. br. etiam intra tempus Pasch. ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam, Ana.

Ave María.

Capit. Ecce virgo.
℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Ana.

Ne tímeas, María.

Capitulum. *Lucæ* 1. c

Dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus: et regnábit in domo Jacob in ætérnum, et regni ejus non erit finis.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ana.

Ecce ancílla Dómini.

Capitulum. *Isaiæ* 11.

Egredietur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

In ij. Vesperis. omnia ut in primis. 449.

℣. Ave María, grátia plena.
℟. Dóminus tecum.

Ad Magnificat, Aña.

Gábriel Angelus locútus est Maríæ, dicens : Ave grátia plena : Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus.

In Quadr. fit com. Feriæ.

FERIA SEXTA
POST DOM. PASSIONIS.

In Festo Septem Dolorum B. Mariæ Virginis.

Duplex majus.

¶ Si hoc Festum celebrari nequit, hac Feria transferendum erit in Sabbatum immediate sequens, quocumque Festo æqualis, non tamen altioris ritus in eo occurrente. Quod si nec sequenti Sabbato celebrari possit, omittatur.

¶ Notandum quod, si ob aliquam causam primæ Vesperæ hujus Festi omittendæ sint, tunc sequens Hymnus, Stabat Mater, ponatur ad Matut. et post Versum Ut sibi compláceam, subjungatur Hymnus, Sancta Mater, istud agas, usque in finem. Alias ut sequitur.

Ad Vesp.. Añæ de Laud.

Ps. Crédidi, cum reliq. ut in Cœna Domini. 260.

Capitulum. *Isaiæ* 53.

Quis crédidit audítui nostro? et bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti.

Hymnus.

Stabat Mater dolorósa
Juxta Crucem lacrymósa,
Dum pendébat Fílius,
Cujus ánimam geméntem,
Contristátam, et doléntem,
Pertransívit gládius.
O quam tristis et afflícta
Fuit illa benedícta
Mater Unigéniti!
Quæ mœrébat, et dolébat,
Pia Mater, dum vidébat
Nati pœnas ínclyti.
Quis est homo, qui non fleret,
Matrem Christi si vidéret
In tanto supplício?
Quis non posset contristári,
Christi Matrem contemplári
Doléntem cum Fílio?
Pro peccátis suæ gentis
Vidit Jesum in torméntis,
Et flagéllis súbditum.
Vidit suum dulcem Natum
Moriéndo desolátum,
Dum emísit spíritum.
Eja, Mater, fons amóris,
Me sentíre vim dolóris
Fac, ut tecum lúgeam.
Fac, ut árdeat cor meum
In amándo Christum Deum,
Ut sibi compláceam. Amen.
℣. Ora pro nobis, Virgo dolo-

rosíssima. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnificat, Aña.

Tuam ipsíus ánimam (ait ad Maríam Símeon) pertransíbit gládius.

Oratio.

Deus, in cujus passióne, secúndum Simeónis prophetíam, dulcíssimam ánimam gloriósæ Vírginis et Matris Maríæ dolóris gládius pertransívit : concéde propítius; ut qui Transfixiónem ejus et passiónem venerándo recólimus, gloriósis méritis et précibus ómnium Sanctórum Cruci fidéliter astántium intercedéntibus, passiónis tuæ efféctum felícem consequámur. Qui vivis.

Et fit commem. Feriæ.

Ad Complet. et per Horas in fine Hymn. dicitur :

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum, Invitat.

Dolóres gloriósæ recoléntes Vírginis, Dóminum pro nobis passum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

Sancta Mater, istud agas,
Crucifíxi fige plagas
Cordi meo válide.
Tui Nati vulneráti,
Tam dignáti pro me pati,
Pœnas mecum dívide.
Fac me tecum pie flere,
Crucifíxo condolére,
Donec ego víxero.
Juxta Crucem tecum stare,
Et me tibi sociáre
In planctu desídero. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus. Ps. Quare fremuérunt. 4.

Aña. Voce mea ad Dóminum clamávi, et exaudívit me de monte sancto suo. Ps. Dómine, quid multiplicáti. 5.

Aña. Factum est cor meum tamquam cera liquéscens in médio ventris mei. Ps. Usquequo. 9.

℣. Pósuit me desolátam. ℟. Tota die mœróre conféctam.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 53.

Quis crédidit audítui nostro? et bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti : non est spécies ei neque decor : et vídimus eum, et non erat aspéctus, et desiderávimus eum : Despéctum, et novíssimum virórum, virum dolórum, et sciéntem infirmitátem : et quasi abscónditus vultus ejus et despéctus, unde nec reputávimus eum. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit : et nos putávimus eum quasi leprósum, et percússum a Deo, et humiliátum. Ipse autem vul-

nerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra : disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus.

℟. Diléctus meus cándidus et rubicúndus, et totus desiderábilis : * Omnis enim figúra ejus amórem spirat, et ad redamándum próvocat, caput inclinátum, manus expánsæ, pectus apértum. ℣. Piis, o Virgo, spectas eum óculis, contémplans in eo non tam vúlnerum livórem, quam mundi salútem. Omnis.

Lectio ij.

OMNES nos quasi oves errávimus, unusquísque in viam suam declinávit : et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum. Oblátus est, quia ipse vóluit, et non apéruit os suum : sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, et non apériet os suum. De angústia et de judício sublátus est : generatiónem ejus quis enarrábit ? quia abscíssus est de terra vivéntium : propter scelus pópuli mei percússi eum. Et dabit ímpios pro sepultúra, et dívitem pro morte sua : eo quod iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus.

℟. Manus ejus tornátiles, clavórum cúspide terebrátæ, * Humánæ salútis prétio quasi hyacínthis refértæ. ℣. Cornua in mánibus ejus : ibi abscóndita est fortitúdo ejus; sunt enim manus ejus. Humánæ salútis.

Lectio iij.

ET Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte : si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum, et volúntas Dómini in manu ejus dirigétur: Pro eo quod laborávit ánima ejus, vidébit, et saturábitur: in sciéntia sua justificábit ipse justus servus meus multos, et iniquitátes eórum ipse portábit. Ideo dispértiam ei plúrimos, et fórtium dívidet spólia, pro eo quod trádidit in mortem ánimam suam, et cum sclerátis reputátus est, et ipse peccáta multórum tulit, et pro transgressóribus rogávit.

℟. Diligébat Jesus Joánnem, quóniam speciális prærogatíva castitátis amplióri dilectióne eum fécerat dignum : * Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permánsit. ℣. In Cruce dénique moritúrus, huic Matrem Vírginem vírgini commendávit. Quia. Glória Patri. Quia.

In secundo Nocturno.

Aña. Inimíci mei dixérunt mala mihi : Quando moriétur, et péribit nomen ejus ? Ps. Beátus qui intélligit. 66.

Aña. Deus, vitam meam annuntiávi tibi : posuísti lácry-

mas meas in conspéctu tuo. Ps. Miserére,...quóniam. 76.

Aña. Fílii hóminum, dentes eórum arma et sagíttæ : et lingua eórum gládius acútus. Ps. Miserére,...miserére. 77.

℣. Fácies mea intúmuit a fletu. ℟. Et pálpebræ meæ caligavérunt.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Ex Serm. de 12. Stellis.

MARTYRIUM Vírginis tam in Simeónis prophetía quam in ipsa Domínicæ passiónis história commendátur. Pósitus est hic (ait sanctus senex de púero Jesu) in signum cui contradicétur : et tuam ipsíus ánimam (ad Maríam autem dicébat) pertransíbit gládius. Vere tuam, o beáta Mater, ánimam pertransívit : alióquin non nisi eam pertránsiens, carnem Fílii tui penetráret. Et quidem posteáquam emísit spíritum tuus ille Jesus, ipsíus plane non áttigit ánimam crudélis láncea, quæ ipsíus apéruit latus, sed tuam útique ánimam pertransívit. Ipsíus nimírum ánima jam ibi non erat, sed tua plane inde nequíbat avélli.

℟. Ténebræ factæ sunt cum crucifixíssent Jesum Judæi, et circa horam nonam exclamávit Jesus voce magna: Deus meus, ut quid dereliquísti me? * Et inclináto cápite emísit spíritum. ℣. Quis tibi nunc sensus, dum cernis tália, Virgo? Et.

Lectio v.

TUAM ergo pertransívit ánimam vis dolóris, et plusquam mártyrem non immérito prædicémus, in qua nimírum corpóreæ sensum passiónis excésserit compassiónis afféctus. An non tibi plusquam gládius fuit sermo ille, revéra pertránsiens ánimam, et pertíngens usque ad divisiónem ánimæ et spíritus : Múlier, ecce fílius tuus? O commutatiónem! Joánnes tibi pro Jesu tráditur, servus pro Dómino, discípulus pro magístro, fílius Zebedæi pro Fílio Dei, homo purus pro Deo vero. Quómodo non tuam affectuosíssimam ánimam pertransíret hæc audítio, quando et nostra, licet sáxea, licet férrea péctora, sola recordátio scindit?

℟. Pássio Dómini * Ipsam ejus Matrem, carnáli orbitáte gráviter percússam, vehementíssime contristávit. ℣. Ferrum lánceæ militáris latus quidem Salvatóris, ánimam vero transívit Vírginis Matris. Ipsam.

Lectio vj.

NON mirémini, fratres, quod María martyr in ánima fuísse dicátur. Mirétur qui non memínerit se audivísse Paulum inter máxima Géntium crímina memo-

rántem, quod sine affectióne fuíssent. Longe id fuit a Maríæ viscéribus, longe sit a sérvulis ejus. Sed forte quis dicat: Numquid non eum præscíerat moritúrum? Et indubitánter. Numquid non sperábat contínuo resurrectúrum? Et fidéliter. Super hæc dóluit crucifíxum? Et veheménter. Alióquin quisnam tu, frater, aut unde tibi hæc sapiéntia, ut miréris plus Maríam compatiéntem, quam Maríæ Fílium patiéntem? Ille étiam mori córpore pótuit: ista cómmori corde non pótuit? Fecit illud cháritas, qua majórem nemo hábuit: fecit et hoc cháritas, cui post illam símilis áltera non fuit.

℟. Quis mihi det te fratrem meum sugéntem úbera matris meæ, et inhæréndo láteri tuo, ut sanguis tuus sánguinem meum tangat, et tergat: * Ut fons aquæ tuæ de scaturígine recti cordis, per venas boni óperis, in finem ætérnæ felicitátis exíliat? ℣. Fílii tui de longe vénient, et fíliæ tuæ de látere surgent. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

Aña. Intendérunt arcum, rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum. Ps. Exáudi, Deus, oratiónem. 80.

Aña. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber. Psalm. Dómine Deus salútis meæ. 105.

Aña. Replévit me amaritúdine, inebriávit me absínthio. Ps. Deus, laudem meam ne tacúeris. 124.

℣. Deus, vitam meam annuntiávi tibi. ℟. Posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 19. *c*

In illo témpore: Stabant juxta Crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 119. *in Joannem.*

Hæc nimírum est illa hora, de qua Jesus aquam conversúrus in vinum, díxerat Matri: Quid mihi et tibi est, múlier? nondum venit hora mea. Hanc ítaque horam prædíxerat, quæ tunc nondum vénerat, in qua debéret agnóscere moritúrus, de qua fúerat mortáliter natus. Tunc ergo divína factúrus, non divinitátis, sed infirmitátis matrem velut incógnitam repellébat. Nunc autem humána jam pátiens, ex qua fúerat factus homo, afféctu comméndat humáno. Morális ígitur insinuátur locus. Facit quod faciéndum ádmonet, et exémplo suo suos minístros instrúxit præcéptor bonus,

ut a filiis piis impendátur cura paréntibus, tamquam lignum illud, ubi fixa erant membra moriéntis, étiam cáthedra fúerit Magístri docéntis.

℞. Dóleo super te, fili mi Jesu, decórus nimis, et amábilis: super amórem mulíerum: * Sicut enim mater únicum díligit fílium, ita ego te diligébam. ℣. Defécit in dolóre vita mea, et anni mei in gemítibus. Sicut. Bened. Cujus Festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viij.

Ex hac sana doctrína didícerat Paulus Apóstolus quod docébat, quando dicébat: Si quis autem suis, et máxime domésticis non próvidet, fidem negávit, et est infidéli detérior. Quid autem tam cuíque domésticum, quam paréntes fíliis, aut paréntibus fílii? Hujus ítaque salubérrimi præcépti ipse Magíster sanctórum de seípso constituébat exémplum, quando non ut fámulæ Deus, quam creáverat, et regébat, sed ut matri homo, de qua creátus fúerat, et quam relinquébat, álterum pro se quodámmodo fílium providébat.

℞. Eja, Mater, fons amóris, fac nos sentíre vim dolóris, ut tecum lugeámus, * Et Domínicæ passiónis fructum sentiámus. ℣. Et sicut Fílius tuus Jesus pro nobis mórtuus est, et resurréxit, ita et nos commórtui cum eódem resurgámus. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix. de Hom. Feriæ.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1. Vadam ad montem myrrhæ, et ad collem thuris. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Diléctus meus cándidus, et rubicúndus: comæ cápitis ejus sicut púrpura Regis vincta canálibus.

3. Quo ábiit diléctus tuus, o pulchérrima mulíerum? Quo diléctus tuus declinávit?

4. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur.

5. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis, quia amóre lángueo.

Capitulum. *Isaiæ* 53.

Quis crédidit audítui nostro? et bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti.

Hymnus.

Virgo vírginum præclára,
Mihi jam non sis amára,
Fac me tecum plángere.
Fac ut portem Christi mortem,
Passiónis fac consórtem,
Et plagas recólere.

Fac me plagis vulnerári,
Fac me Cruce inebriári,
Et cruóre Fílii.
Flammis ne urar succénsus,
Per te, Virgo, sim defénsus
In die judícii.
Christe, cum sit hinc exíre,
Da per Matrem me veníre
Ad palmam victóriæ.
Quando corpus moriétur,
Fac ut ánimæ donétur
Paradísi glória. Amen.

℣. Ora pro nobis, Virgo dolorosíssima. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Benedictus, Aña.

Cum vidísset Jesus Matrem stantem juxta crucem, et discípulum quem diligébat, dicit Matri suæ: Múlier, ecce fílius tuus. Deínde dicit discípulo: Ecce Mater tua.

Oratio.

DEUS, in cujus passióne, secúndum Simeónis prophetíam, dulcíssimam ánimam gloriósæ Vírginis et Matris Maríæ dolóris gládius pertransívit: concéde propítius; ut qui Transfixiónem ejus et passiónem venerándo recólimus, gloriósis méritis et précibus ómnium Sanctórum Cruci fidéliter astántium intercedéntibus, passiónis tuæ efféctum felícem consequámur. Qui vivis.

Et fit com. Feriæ.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui passus es pro hómine.

Ad Tertiam. Aña.

Diléctus meus.

Capit. Quis crédidit. 460.

℟. br. Pósuit me * Desolátam. Pósuit. ℣. Tota die mœróre conféctam. Desolátam. Glória Patri. Pósuit. ℣. Fácies mea intúmuit a fletu. ℟. Et pálpebræ meæ caligavérunt.

Ad Sextam. Aña.

Quo ábiit.

Capit. *Isaiæ* 53. *b*

IPSE vulnerátus est propter iniquitátes nostras: attrítus est propter scélera nostra: disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus.

℟. br. Fácies mea * Intúmuit a fletu. Fácies. ℣. Et pálpebræ meæ caligavérunt. Intúmuit. Glória Patri. Fácies. ℣. Deus vitam meam annuntiávi tibi. ℟. Posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Ad Nonam. Aña.

Fulcíte me flóribus.

Capit. *Isaiæ* 53. *c*

GENERATIONEM ejus quis enarrábit? quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum.

℟. br. Deus, vitam meam * Annuntiávi tibi. Deus. ℣. Posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo. Annuntiávi. Glória Patri. Deus. ℣. Ora pro nobis, Virgo dolorosíssima. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

In ij. Vesperis omnia ut in primis. 455.

℣ Ora pro nobis, Virgo dolorosíssima. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnificat. Aña.

Cum vidísset Jesus Matrem stantem juxta crucem, et discípulum quem diligébat, dicit Matri suæ: Múlier, ecce fílius tuus. Deinde dicit discípulo : Ecce Mater tua.

Et fit com. Feriæ.

DIE II. APRILIS.

In Festo S. Francisci de Paula, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq.

Oratio.

Deus, humílium celsitúdo, qui beátum Franciscum Confessórem Sanctórum tuórum glória sublimásti : tríbue, quæsumus ; ut, ejus méritis et imitatióne, promíssa humílibus præmia felíciter consequámur. Per Dóminum.

In Quadr. fit com. Feriæ.

In j. Noct. Lect. de Script. occurr., si celebretur post Pascha. si vero in Quadr. Beátus vir, de Comm. ij. loco. xcvj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Franciscus Paulæ, quod est Calábriæ óppidum, loco húmili natus est : quem paréntes, cum diu prole caruíssent, voto facto, beáti Francisci précibus suscepérunt. Is adoléscens divíno ardóre succénsus, in erémum secéssit, ubi annis sex, victu ásperam, sed meditatiónibus cœléstibus suávem vitam duxit. Sed cum virtútum ejus fama lóngius manáret, multíque ad eum pietátis stúdio concúrrerent, fratérnæ charitátis causa e solitúdine egréssus, Ecclésiam prope Paulam ædificávit, ibíque prima sui Órdinis fundaménta jecit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Erat in eo mirífica loquéndi grátia : perpétuam virginitátem servávit : humilitátem sic cóluit, ut se ómnium mínimum díceret, suósque alúmnos Mínimos appellári volúerit. Rudi amíctu, nudis pédibus incédens, humi cubábat. Cibi abstinéntia fuit admirábilis: semel in die post solis occásum reficiebátur, et ad panem, et aquæ potum, vix áliquid ejúsmodi obsónii adhibébat, quo vesci in Quadragésima licet : quam consuetúdinem ut fratres sui toto anni témpore retinérent, quarto eos voto adstrínxit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Multis miráculis servi sui sanctitátem Deus testári vóluit : quorum illud

in primis célebre, quod a nautis rejéctus, Sicíliæ fretum, strato super flúctibus pállio, cum sócio transmísit. Multa étiam futúra prophético spíritu prædíxit. A Ludovíco Undécimo Francórum rege expetítus, magnóque in honóre est hábitus. Dénique annum primum et nonagésimum agens, Turónis migrávit ad Dóminum, anno salútis millésimo quingentésimo séptimo: cujus corpus dies úndecim insepúltum ita incorrúptum permánsit, ut suávem étiam odórem effláret. Eum Leo Papa Décimus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Nolíte timére, de Comm. ij. loco. xcix.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ occurr. et de ea fit commem. in Laud.

DIE IV. APRILIS.

In Festo S. Isidori, Episc. Conf. et Ecclesiæ Doct. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Ad Magnificat. Aña.

O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Isidóre, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Isidórum minístrum tribuísti: præsta, quæsumus; ut, quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

In Quadrag. fit com. Fer.

In j. Noct. Lect., Sapiéntiam, de Comm. Doct. lxxviij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Isidorus natióne Hispánus, doctor egrégius, ex nova Carthágine Severiáno patre provínciæ duce natus, a sanctis Epíscopis Leándro Hispalénsi, et Fulgéntio Carthaginiénsi frátribus suis, pie et liberáliter educátus, latínis, græcis, et hebráicis lítteris, divinísque et humánis légibus instrúctus, omni scientiárum, atque christianárum virtútum génere præstantíssimus evásit. Adhuc adoléscens hæresim Ariánam, quæ gentem Gothórum Hispániæ latíssime dominántem jam pridem inváserat, tanta constántia palam oppugnávit, ut parum abfúerit, quin ab hæréticis necarétur. Leándro vita functo, ad Hispalénsem cáthedram invítus quidem, sed urgénte in primis Recarrédo rege, magnóque étiam Cleri populíque consénsu assúmitur; ejúsque electiónem sanctus Gregórius Magnus nedum auctoritáte Apostólica confirmásse, sed et eléctum

transmisso de more pállio decorásse, quin étiam suum et Apostólicæ Sedis in univérsa Hispánia Vicárium constituísse perhibétur.
℟. Invéni David.

Lectio v.

IN Episcopátu quantum fúerit constans, húmilis, pátiens, miséricors in christiána et ecclesiástica disciplína instauránda sollícitus, eáque verbo et scriptis stabiliénda indeféssus, atque omni demum virtútum ornaménto insignítus, nullíus lingua enarráre sufficeret. Monástici quoque Institúti per Hispániam promótor et amplificátor exímius, plura constrúxit monastéria, collégia ítidem ædificávit, ubi stúdiis sacris et lectiónibus vacans, plúrimos discípulos, qui ad eum confluébant, erudívit, quos inter sancti Ildephónsus Toletánus, et Bráulio Cæsaraugustánus Epíscopi emicuérunt. Coácto Híspali Concílio, Acephalórum hæresim, Hispániæ jam minitántem, acri et eloquénti disputatióne fregit atque contrívit. Tantam apud omnes sanctitátis, et doctrínæ famam adéptus est, ut elápso vix ab ejus óbitu sextodécimo anno, univérsa Toletána Synodo duórum supra quinquagínta Episcopórum plaudénte, ipsóque étiam sancto Ildephónso suffragánte, doctor egrégius, Cathólicæ Ecclésiæ novíssimum decus, in sæculórum fine doctíssimus, et cum reveréntia nominándus appellári merúerit : eúmque sanctus Bráulio non modo Gregório Magno comparáverit, sed et erudiéndæ Hispániæ loco Jacóbi Apóstoli cœlitus datum esse censúerit.
℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

SCRIPSIT Isidórus libros Etymologiárum, et de Ecclesiásticis Offíciis, aliósque quamplúrimos christiánæ et ecclesiásticæ disciplínæ ádeo útiles, ut sanctus Leo Papa Quartus ad Epíscopos Británniæ scríbere non dubitáverit, sicut Hierónymi et Augustíni, ita Isidóri dicta retinénda esse, ubi contígerit inusitátum negótium, quod per Cánones mínime definíri possit. Plures étiam ex ejúsdem scriptis senténtiæ inter canónicas Ecclésiæ leges relátæ conspiciúntur. Præfuit Concílio Toletáno quarto, ómnium Hispániæ celebérrimo. Dénique cum ab Hispánia Ariánam hæresim eliminásset, morte sua, et regni vastatióne a Sarracenórum armis públice prænuntiáta, postquam quadragínta círciter annos suam rexísset Ecclésiam,

Híspali migrávit in cœlum, anno sexcentésimo trigésimo sexto. Ejus corpus inter Leándrum fratrem, et Florentínam sorórem, ut ipse mandáverat, primo cónditum, Ferdinándus Primus Castéllæ et Legiónis rex, ab Enéto Sarracéno Híspali dominánte magno prétio redémptum, Legiónem tránstulit, et in ejus honórem templum ædificátum est; ubi miráculis clarus, magna pópuli devotióne cólitur.

℟. Iste est qui ante.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5. *b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Ad níhilum valet ultra, nisi ut mittátur foras, et conculcétur ab homínibus. Et réliqua.

Homilía S. Isidóri Epíscopi.

Ex lib. 2. *Offic. c* 5.

Qui in erudiéndis atque instituéndis ad virtútem pópulis præerit, necésse est ut in ómnibus sanctus sit, et in nullo reprehensíbilis habeátur. Qui enim álium de peccátis árguit, ipse a peccáto debet esse aliénus Nam qua fronte subjéctos argúere póterit, cum illi statim possit corréctus ingérere: Ante doce te, quæ recta sunt? Primitus quippe semetípsum corrígere debet, qui álios ad bene vivéndum admonére studet, ita ut in ómnibus semetípsum formam vivéndi præbeat, cunctósque ad bonum opus, et doctrína et ópere próvocet. Cui étiam sciéntia Scripturárum necessária est. Quia si Epíscopi tantum sancta sit vita, sibi soli prodest, sic vivens. Porro si et doctrína, et sermóne fúerit erudítus, potest céteros quoque instrúere, et docére suos, et adversários repercútere, qui nisi refutáti fúerint, atque convícti, fácile possunt simplícium corda pervértere.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loríсam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio viij.

Hujus sermo debet esse purus, simplex, apértus, plenus gravitátis et honestátis, plenus suavitátis et grátiæ, tractans de mystério legis, de doctrína fídei, de virtúte continéntiæ, de disciplína justítiæ: unumquémque ádmonens divérsa exhortatióne, juxta professiónem morúmque

qualitátem, scilicet, ut prænóscat quid, cui, quando, vel quómodo próferat. Cujus præ céteris speciále offícium est Scriptúras légere, percúrrere Cánones, exémpla Sanctórum imitári, vigíliis, jejúniis, oratiónibus incúmbere, cum frátribus pacem habére, nec quemquam de membris suis discérpere, nullum damnáre, nisi comprobátum, nullum excommunicáre, nisi discússum. Quique ita humilitáte páriter, et auctoritáte præésse debet, ut neque per nímiam humilitátem suam subditórum vítia cónvaléscere fáciat, neque per immoderántiam severitátis potestátem exérceat, sed tanto cáutius erga commíssos sibi, quanto dúrius a Christo indagári formídat.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ et com. in Laud. Alias.

Lectio ix.

Tenebit quoque illam superemineéntem donis ómnibus charitátem, sine qua omnis virtus nihil est. Custos enim castitátis cháritas: locus autem hujus custódis, humílitas. Habébit étiam inter hæc ómnia castitátis eminéntiam, ita ut mens Christo dédita, ab omni inquinaménto carnis sit munda et líbera. Inter hæc oportébit cum sollícita dispensatióne curam páuperum gérere, esuriéntes páscere, vestíre nudos, suscípere peregrínos, captívos redímere, víduas ac pupíllos tuéri, pervígilem in cunctis exhibére curam, providéntiam habére distributióne discréta. In quo étiam hospitálitas ita erit præcípua, ut omnes cum benignitáte et charitáte suscípiat. Si enim omnes fidéles illud Evangélicum audíre desíderant: Hospes fui, et suscepístis me; quanto magis Epíscopus, cujus diversórium cunctórum debet esse receptáculum?

Te Deum laudámus. 17.

Vesperæ a Capit. de seq. cum com. præc. et Feriæ.

DIE V. APRILIS.

In Festo S. Vincentii Ferrerii, Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam beáti Vincéntii Confessóris tui méritis et prædicatióne illustráre dignátus es: concéde nobis fámulis

tuis; ut et ipsíus instruámur exémplis, et ab ómnibus, ejus patrocínio, liberémur advérsis. Per Dñum.

Deinde fit com. S. Isidori. Aña. O Doctor. ℣. Justum. Orat. Deus, qui pópulo. 463.

Postea Feriæ in Quadr.

In j. Noct. Lectiones post Pascha de Script. occurr. In Quadrag. Beátus vir, ij. loco. xcvj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

VINCENTIUS honésta stirpe Valéntiæ in Hispánia natus, ab incúnte ætáte cor gessit seníle. Qui dum calginósi hujus sæculi lábilem cursum pro ingénii sui módulo consideráret, religiónis hábitum in Ordine Prædicatórum, décimo octávo ætátis suæ anno, suscépit: et emíssa solémni professióne, sacris lítteris sédulo incúmbens, theologíæ láuream summa cum laude consecútus est. Mox obténta a superióribus licéntia, verbum Dei prædicáre, Judæórum perfídiam argúere, Sarracenórum erróres confutáre, tanta virtúte et efficácia cœpit, ut ingéntem ipsórum infidélium multitúdinem ad Christi fidem perdúxerit, et multa Christianórum míllia a peccátis ad pœniténtiam, a vítiis ad virtútem revocárit. Eléctus enim a Deo, ut mónita salútis in omnes gentes, tribus et linguas diffúnderet, et extrémi tremendíque judícii diem appropinquáre osténderet, ómnium auditórum ánimos terróre concússos, atque a terrénis afféctibus avúlsos, ad Dei amórem excitábat.
℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

IN hoc autem Apostólico múnere hic vitæ ejus tenor perpétuus fuit. Quotídie Missam summo mane cum cantu celebrávit, quotídie ad pópulum conciónem hábuit; inviolábile semper jejúnium, nisi urgens adésset necéssitas, servávit: sancta et recta consília nulli denegávit; carnes nunquam comédit, nec vestem líneam índuit, populórum júrgia sedávit, dissidéntia regna pace compósuit: et cum vestis inconsútilis Ecclésiæ diro schísmate scinderétur, ut unirétur, et uníta servarétur, plúrimum laborávit. Virtútibus ómnibus cláruit, suósque detractóres et persecutóres, in simplicitáte et humilitáte ámbulans, cum mansuetúdine recépit, et ampléxus est.
℟. Amávit eum.

Lectio vj.

PER ipsum divína virtus, in confirmatiónem vitæ et prædicatiónis ejus, multa

signa et miràcula fecit. Nam frequentíssime super ægros manus impósuit, et sanitátem adépti sunt : spíritus immúndos e corpóribus éxpulit; surdis audítum, mutis loquélam, cæcis visum restítuit, leprósos mundávit, mórtuos suscitávit. Sénio tandem et morbo conféctus infatigábilis Evangélii præco, plúrimis Európæ provínciis cum ingénti animárum fructu peragrátis, Venétiæ in Británnia minóri prædicatiónis et vitæ cursum felíciter consummávit, anno salútis millésimo quadringentésimo décimo nono : quem Callístus Tértius Sanctórum número adscripsit. ℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi. xciij.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ, et de ea fit commem. in Laud.

DIE XI. APRILIS.

In Festo S. Leonis I. Papæ, Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv. præter seq.

In utrisque Vesperis ad Magnificat. Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Leo, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Exaudi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti Leónis, Confessóris tui atque Pontíficis, solemnitáte deférimus : et, qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis, ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

In Quadrag. fit com. Fer.

In j. Noct. Lectiones, Petrus Apóstolus, ut Dom. v. post Pascha. 341.

℟. j. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam : * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dñe, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

℟. ij. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo : * Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

℟. iij. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis. Tu. Glória Patri. Tu.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Leo Primus, Etrúscus, eo témpore præfuit Ecclésiæ, cum rex Hunnórum Attíla, cognoménto Flagéllum Dei, in Itáliam invádens,

Aquiléiam, triénnii obsidióne captam, dirípuit et incéndit : unde cum Romam ardénti furóre raperétur, jamque cópias ubi Míncius in Padum ínfluit, trajícere paráret, occúrrit ei Leo, malórum Itáliæ impendéntium misericórdia permótus : cujus divína eloquéntia persuásum est Attilæ, ut regrederétur. Qui interrogátus a suis, quid esset quod præter consuetúdinem tam humíliter Románi Pontíficis imperáta fáceret, respóndit, se astántem quemdam álium, illo loquénte, sacerdotáli hábitu véritum esse, sibi stricto gládio minitántem mortem, nisi Leóni obtemperáret. Quare in Pannóniam revérsus est.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Leo autem Romæ singulári ómnium lætítia excéptus, paulo post invadénti Urbem Genseríco eádem eloquéntiæ vi, et sanctitátis opinióne persuásit, ut ab incéndio, ignomíniis, ac cædibus abstinéret. Sed cum Ecclésiam a multis hærésibus oppugnári, maximéque a Nestoriánis et Eutychiánis exagitári vidéret, ad eam purgándam, et in fide Cathólica confirmándam, Concílium Chalcedonénse indíxit. Ubi sexcéntis trigínta coáctis Epíscopis, Eútyches et Dióscorus, et íterum Nestórius, condemnáti sunt; ejusdémque Concílii decréta sua auctoritáte confirmávit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

His actis, sanctus Póntifex se ad reficiéndas et ædificándas Ecclésias convértit. Cujus suásu Demétria, pia fémina, sancti Stéphani Ecclésiam constrúxit in suo fundo via Latína, tértio ab Urbe milliário : ipse via Appia sub nómine sancti Cornélii álteram cóndidit. Multas prætérea et sacras ædes, et sacra eárum vasa restítuit. In tribus Basílicis, Petri, Pauli, et Constantiniána, cámeras extrúxit : ædificávit monastérium vicínum Basílicæ sancti Petri : sepúlchris Apostolórum custódes adhíbuit, quos cubiculários appellávit. Státuit, ut in actióne mystérii dicerétur, Sanctum sacrifícium, immaculátam hóstiam. Sanxit, ne mónacha benedíctum cápitis velámen recíperet, nisi quadragínta annórum virginitátem probásset. His et áliis præclárе gestis, cum multa sancte et luculénter scripsísset, tértio Idus Aprílis obdormívit in Dómino. Sedit in Pontificátu annos vigínti, menses decem, dies vigínti octo.

℟. Iste est qui ante.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 16. b*

In illo témpore : Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philíppi : et interrogábat discípulos suos, dicens : Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis ? Et réliqua.

Homilía S. Leónis Papæ.
Serm. 2. in Anniv. assumpt. suœ ante med.

Cum, sicut evangélica lectióne reserátum est, interrogásset Dóminus discípulos, quem ipsum (multis divérsa opinántibus) créderent, respondissétque beátus Petrus dicens : Tu es Christus Fílius Dei vivi ; Dóminus ait : Beátus es, Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est : et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam ; et tibi dabo claves regni cœlórum : et quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis ; et quodcúmque sólveris super terram ; erit solútum et in cœlis. Manet ergo dispositio veritátis, et beátus Petrus in accépta fortitúdine petræ persevérans, suscépta Ecclésiæ gubernácula non relíquit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio viij.

In univérsa namque Ecclésia, Tu es Christus Fílius Dei vivi, quotídie Petrus dicit : et omnis lingua, quæ confitétur Dóminum, magistério hujus vocis imbúitur. Hæc fides diábolum vincit, et captivórum ejus víncula dissólvit. Hæc erútos mundo, ínserit cœlo, et portæ ínferi advérsus eam prævalére non possunt. Tanta enim divínitus soliditáte muníta est, ut eam neque hærética unquam corrúmpere právitas, nec pagána potúerit superáre perfídia. His ítaque modis, dilectíssimi, rationábili obséquio celebrátur hodiérna festívitas : ut in persóna humilitátis meæ ille intelligátur, ille honorétur, in quo et ómnium pastórũ sollicitúdo, cum commendatárum sibi óvium custódia persevérat, et cujus étiam dígnitas in indígno heréde non déficit.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

In Quad. Lect. ix. de Hom. Fer. et com. in Laud. Alias

Lectio ix.

Cum ergo cohortatiónes nostras áuribus vestræ sanctitátis adhibémus, ipsũ vobis, cujus vice fúngimur, loqui crédite : quia et illíus vos afféctu monémus, et non áliud vobis, quam quod dócuit, prædicámus : obsecrántes, ut succíncti lumbos mentis vestræ, castam et sóbriam vitam in Dei timóre ducátis. Coróna mea, sicut Apóstolus ait, et gáudium vos estis, si fides vestra, quæ ab inítio Evangélii in univérso mundo prædicáta est, in dilectióne et sanctitáte permánserit. Nam licet omnem Ecclésiam, quæ in toto est orbe terrárum, cunctis opórteat floróre virtútibus, vos tamen præcípue inter céteros pópulos decet méritis pietátis excéllere, quos in ipsa apostólicæ petræ arce fundátos, et Dóminus noster Jesus Christus cum ómnibus redémit, et beátus Apóstolus Petrus præ ómnibus erudívit.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XIII. APRILIS.

In Festo S. Hermenegildi. Mart. Semiduplex.

Omnia de Communi unius Mart. xxiv. præter seq.

In utrisque Vesp. et Laud. Hymnus.

Regali sólio fortis Ibériæ
Hermenegílde jubar, glória Mártyrum,
Christi quos amor almis
Cœli cœtibus ínserit.
Ut perstas pátiens pollícitum Deo
Servans obséquium! quo pótius tibi
Nil propónis, et arces
Cautus nóxia, quæ placent.
Ut motus cóhibes, pábula qui parant
Surgéntis vítii, non dúbios agens
Per vestígia gressus,
Quo veri via dírigit!
Sit rerum Dómino jugis honor Patri,
Et Natum célebrent ora precántium,
Divinúmque suprémis
Flamen láudibus éfferant. Amen.

Si prædictus Hymnus dici non potuerit in j. Vesp. tunc pon. ad Matut. et Hymnus Matut. Nullis, dicitur in Laudibus.

Oratio.

Deus, qui beátum Hermenegíldum Mártyrem tuum cœlésti regno terrénum postpónere docuísti : da, quæsumus, nobis ejus exémplo cadúca despícere, atque ætérna sectári. Per Dóminum.

In Quadrag. fit com. Fer.

Ad Matutinum. Hymnus.

Nullis te génitor blandítiis trahit,
Non vitæ cáperis dívitis ótio,
Gemmarúmve nitóre,
Regnandíve cupídine.

Diris non ácies te gládii minis,
Nec terret périmens carníficis furor :
Nam mansúra cadúcis
Præfers gáudia Cœlitum.

Nunc nos e Súperum prótege sédibus
Clemens atque preces, dum cánimus tua
Quæsítam nece palmam,
Pronis áuribus éxcipe.

Sit rerum Dómino jugis honor Patri,
Et Natum célebrent ora precántium,
Divinúmque suprémis
Flamen láudibus éfferant.
Amen.

In j. Noct. in Quadrag. Lectiones, Fratres, Debitóres. lj. Post Pascha, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro Dialogórum sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *Lib.* 3. *c.* 31.

Hermenegildus rex, Leovigíldi regis Visigothórum fílius, ab Ariána hæresi ad fidem cathólicam, viro reverendíssimo Leándro Hispalénsi Epíscopo, dudum mihi in amicítiis familiáriter juncto, prædicánte, convérsus est. Quem pater Ariánus, ut ad eámdem hæresim redíret, et præmiis suadére, et minis terrére conátus est. Cumque ille constantíssime respondéret, nunquam se veram fidem posse relínquere, quam semel agnovísset; irátus pater eum privávit regno, rebúsque expoliávit ómnibus. Cumque nec sic virtútem mentis illíus emollíre valuísset, in arcta illum custódia conclúdens, collum manúsque illíus ferro ligávit. Cœpit ítaque Hermenegildus rex júvenis terrénum regnum despícere, et forti desidério cœléste quærens, in cilíciis vinculátus jacens, omnipoténti Deo, ad confortándum se preces effúndere, tantóque sublímius glóriam transeúntis mundi despícere, quanto et religátus agnóverat nihil fuísse, quod potúerit auférri.

℟. Honéstum fecit.

T. P. ℟. Lux perpétua.

Lectio v.

Superveniente autem Paschális festivitátis die, intempéstæ noctis siléntio, ad eum pérfidus pater Ariánum Epíscopum misit, ut ex ejus manu sacrílegæ consecratiónis communiónem percíperet, atque per hoc ad patris grátiam redíre mererétur. Sed vir Deo déditus, Ariáno Epíscopo veniénti exprobrávit, ut débuit, ejúsque a se perfídiam dignis increpatiónibus répulit: quia etsi extérius jacébat ligátus, apud se tamen in magno mentis cúlmine stabat secúrus. Ad se ítaque revérso Epíscopo, Ariánus

pater infrémuit, statímque suos apparitóres misit, qui constantíssimum Confessórem Dei illic, ubi jacébat, occíderent : quod et factum est. Nam mox ut ingréssi sunt, secúrim cérebro ejus infigéntes, vitam córporis abstulérunt : hocque in eo valuérunt perímere, quod ipsum quoque, qui perémptus est, in se constíterat despexísse. Sed pro ostendénda vera ejus glória, supérna quoque non defuére mirácula : nam cœpit in noctúrno siléntio psalmódiæ cantus ad corpus ejúsdem regis et mártyris audíri : atque ídeo veráciter regis, quia et mártyris.

℟. Desidérium ánimæ.

T. P. ℟. In servis.

Lectio vj

Quidam étiam ferunt, quod illic noctúrno témpore accénsæ lámpades apparébant. Unde et factum est, quátenus corpus illíus, ut vidélicet mártyris, jure a cunctis fidélibus venerári debuísset. Pater vero pérfidus et parricída, commótus pœniténtia, hoc fecísse se dóluit, nec tamen usque ad obtinéndam salútem pœnítuit. Nam quia vera esset cathólica fides, agnóvit : sed gentis suæ timóre pertérritus, ad hanc perveníre non méruit. Qui, obórta ægritúdine, ad extréma perdúctus est, et Leándro Epíscopo, quem prius veheménter afflíxerat, Reccarédum regem fílium suum, quem in sua hæresi relinquébat, commendáre curávit, ut in ipso quoque tália fáceret, quália et in fratre suis exhortatiónibus fecísset. Qua commendatióne expléta, defúnctus est. Post cujus mortem Reccarédus rex non patrem pérfidum, sed fratrem mártyrem sequens, ab ariánæ hæréseos pravitáte convérsus est, totámque Visigothórum gentem ita ad veram perdúxit fidem, ut nullum in suo regno militáre permítteret, qui regni Dei hostis exístere per hæréticam pravitátem non timéret. Nec mirum quod veræ fídei prædicátor factus est, qui frater est mártyris : cujus hunc quoque mérita ádjuvant, ut ad omnipoténtis Dei grémium tam multos redúcat.

℟. Stola jucunditátis.

T. P. ℟. Fíliæ Jerúsalem.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Si quis venit, de Comm. unius Mart. xxxiij.

In Quadrag. Lectio ix. de Hom. Feriæ occurr. et com. in Laudibus.

In ij. Vesp. fit com. seq. et Fer. in Quadrag.

COMMUNE

SS. Martyrum temp. Paschali habetur cum aliis Communibus. xlviij.

DIE XIV. APRILIS.

SS. Martyrum Tiburtii, Valeriani et Maximi.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui sanctórum Mártyrum tuórum Tibúrtii, Valeriáni, et Máximi solémnia cólimus, eórum étiam virtútes imitémur. Per Dóminum.

Lectio ij.

VALERIANUS Románus, nóbili génere ortus, Alexándro Sevéro Imperatóre, hortátu beátæ Cæcíliæ vírginis, quam sibi pari nobilitáte uxórem despónderat, una cum Tibúrtio fratre a sancto Urbáno Papa baptizátur. Quos ubi Præféctus Urbis Almáchius Christiános esse cognóvit, et património paupéribus distribúto Christianórum córpora sepelíre, accersítos gráviter reprehéndit : atque ubi Christum Deum constánter confiténtes, deos autem dæmoniórum inánia simulácra prædicántes videt, virgis cædi jubet.

Lectio iij.

SED cum verbéribus cogi non possent, ut Jovis simulácrum veneraréntur, immo fortes in fídei veritáte permanérent, ad quartum ab Urbe lápidem secúri feriúntur. Quorum virtútẽ admirátus Máximus, Præfécti cubiculárius, qui eos ad supplícium perdúxerat, Christiánum se esse proféssus est, cum multis prætérea Præfécti minístris: qui paulo post plumbátis contúsi, omnes ex diáboli minístris, Christi Dñi mártyres evasérunt.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XVII. APRILIS.

S. Aniceti, Papæ et Mart.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Anicéti, Mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius ; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Lectio iij.

ANICETUS Syrus, Imperatóre Marco Aurélio Antoníno, præfuit Ecclésiæ. Decrévit, ne clérici comã nutrírent. Quínquies mense Decémbri ordinávit Presbyteros decem et septem, Diáconos quátuor, Epíscopos per divérsa loca novem. Vixit in Pontificátu annos octo, menses octo, dies vigínti quátuor. Propter Christi fidem martyrio coronátus, sepúltus est via Appia in cœmetério, quod póstea Callísti appellátum est, décimo quinto Kaléndas Majas.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XXI. APRILIS.

In Festo S. Anselmi, Episc. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Ad Magnificat in utrisque Vesp.. Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Ansélme, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Ansélmum minístrum tribuísti: præsta, quæsumus; ut, quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

In j. Noct. Lect., Sapiéntiam, de Comm. Doct lxxviij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANSELMUS Augústæ Prætóriæ in fínibus Itáliæ Gundúlpho, et Ermembérga, nobílibus et cathólicis paréntibus natus, a téneris annis assíduo litterárum stúdio, atque perfectióris vitæ desidério, non obscúrum futúræ sanctitátis et doctrínæ spécimen dedit. Et licet juveníli ardóre aliquándo ad sæculi illécebras traherétur, brevi tamen in prístinam viam revocátus, pátria et bonis ómnibus derelíctis, ad monastérium Beccénse Ordinis sancti Benedícti se cóntulit: ubi emíssa reguléri professióne sub Herluíno Abbáte observantíssimo, et Lanfránco viro doctíssimo, tanto ánimi fervóre, et jugi stúdio in litteris et virtútibus assequéndis profécit, ut mirum in modum tamquam sanctitátis et doctrínæ exémplar ab ómnibus haberétur.

℟. Invéni David.

Lectio v.

ABSTINENTIÆ et continéntiæ tantæ fuit, ut assiduitáte jejúnii omnis pene cibórum sensus in eo viderétur exstínctus. Diúrno enim témpore in exercítiis monásticis docéndo, et respondéndo váriis de religióne quæsítis, eménso, quod réliquum erat noctis, somno subtrahébat, ut divínis meditatiónibus, quas perénni lacrymárum imbre fovébat, mentem recreáret. Eléctus in Priórem monastérii, ínvidos fratres ita charitáte, humilitáte, et prudéntia lenívit, ut, quos æmulos accéperat, sibi et Deo amícos, máximo cum reguláris observántiæ emoluménto rédderet. Mórtuo Abbáte, et in ejus locum (licet invítus) suffectus, tanta doctrínæ et sanctitátis fama ubique refúlsit, ut non modo régibus et Epíscopis veneratióni esset, sed sancto Gregório Séptimo étiam accéptus, qui tunc magnis persecutiónibus agitátus, lítteras amóris plenas ad eum dedit quibus se et Ecclésiam Cathólicam ejus oratiónibus commendábat. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Defuncto Lanfránco Archiepíscopo Cantuariénsi, ejus olim præceptóre, Ansélmus, urgénte Willélmo Angliæ rege, et instántibus clero ac pópulo, ipso tamen repugnánte, ad ejúsdem Ecclésiæ régimen vocátus, statim (ut corrúptos pópuli mores reformáret) verbo et exémplo prius, dein scriptis et Concíliis celebrátis, prístinam pietátem et ecclesiásticã disciplínam redúxit. Sed cum mox idem Willélmus rex vi et minis Ecclésiæ jura usurpáre tentásset, ipse sacerdotáli constántia réstitit: bonorúmque direptiónem et exílium passus, Romam ad Urbánum Secúndum se cóntulit: a quo honorífice excéptus, et summis láudibus ornátus est, cum in Barénsi Concílio Spíritum sanctum étiam a Fílio procedéntem contra Græcórum errórem innúmeris Scripturárum, et sanctórum Patrum testimóniis propugnásset. E vivis Willélmo sublàto, ab Henríco rege ejus fratre in Angliam revocátus, obdormívit in Dómino, famam non solum miraculórum et sanctitátis (præcípue ob insígnem devotiónem erga Dómini nostri passiónem, et beátam Vírginem ejus Matrem) assecútus, sed étiam doctrínæ, quam ad defensiónem christiánæ religiónis, animárum profécium, et ómnium theologórum, qui sacras lítteras scholástica méthodo tradidérunt, normam cœlitus hausísse ex ejus libris ómnibus appáret.

℟. Iste est qui ante.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Vos estis sal terræ, de Comm. Doct. ij. loco lxxxij.

In ij. Vesp fit com. seq.

DIE XXII. APRILIS.

In Festo SS. Soteris et Caji, Pont. et Mart.

Semiduplex.

Aña. Lux perpétua. ℣. Sancti.

Oratio.

Beatorum Mártyrum paritérque Pontíficum Sotéris et Caji, nos, quæsumus Dómine, festa tueántur: et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Soter, Fundis in Campánia natus, sancívit, ne sacræ vírgines vasa sacra et pallas attíngerent, neve thuris ministério in Ecclésia uteréntur. Idem státuit, ut Christi corpus in Cœna Dómini sumerétur ab ómnibus, iis excéptis, qui propter grave peccátum id fácere prohiberéntur. Sedit in Pontificátu annos tres, menses úndecim, dies decem et

octo : martyrio coronátur sub Marco Aurélio Imperatóre, et in cœmetério, quod póstea Callísti dictum est, sepelítur, more majórum, mense Decémbri, creátis Presbyteris decem et octo, Diáconis novem; Epíscopis per divérsa loca úndecim.

℟. Lux perpétua.

Lectio v.

Cajus Dálmata, ex génere Diocletiáni Imperatóris, constítuit, ut his Ordinum et honórum grádibus in Ecclésia ad Episcopátum ascenderétur : Ostiárii, Lectóris, Exorcístæ, Acólythi, Subdiáconi, Diáconi, Presbyteri. Hic Diocletiáni crudelitátem in Christiános fúgiens, aliquándiu in spelúnca delítuit : verum octo post annis una cum Gabíno fratre martyrii corónam consecútus est, cum sedísset annos duódecim, menses quátuor, dies quinque, creátis mense Decémbri Presbyteris vigínti quinque, Diáconis octo, Epíscopis quinque. Sepúltus est in cœmetério Callísti décimo Kaléndas Maji. Ejus memóriam Urbánus Octávus in Urbe renovávit, dírutam Ecclésiam restítuit, Título, Statióne, et ipsíus relíquiis decorávit. ℟. In servis.

Sermo S. Ambrósii Episcopi.

Lectio vj. *Serm.* 22.

Dignum et cóngruum est, fratres, ut post lætítiam Paschæ, quam in Ecclésia celebrávimus, gáudia nostra cum sanctis Martyribus conferámus; et iis annuntiémus Domínicæ resurrectiónis glóriam, qui consórtes sunt Domínicæ passiónis. Qui enim sócii sunt contumélia, debent et partícipes esse lætítiæ. Ita enim dicit beátus Apóstolus : Sicut sócii passiónum estis, et resurrectiónis éritis : si tolerábimus, inquit, et conregnábimus. Qui ergo toleravérunt mala propter Christum, debent et glóriam habére cum Christo.

℟. Fíliæ Jerúsalem.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Ego sum vitis, vos pálmites, ij. loco. xlvij.

In ij. Vesp. fit a Capit. de S. Georgio.

DIE XXIII. APRILIS.

In Festo S. Georgii, Mart. Semiduplex.

Omnia de Communi unius Mart. temp. Pasch.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Geórgii Mártyris tui méritis et intercessióne lætíficas : concéde propítius; ut, qui tua per eum benefícia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur. Per Dñum.

Deinde fit com. SS. Soteris et Caji. Ant. Sancti. ℣. Pretiósa. Orat. Beatórum. 476.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Noct. Lect. Quibus ego vos, ij. loco. xlvj.

In iij. Noct. Homilia in Ev. Ego sum vitis vera. xliij.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XXIV. APRILIS.

In Festo S. Fidelis a Sigmaringa, Martyris.

Duplex.

Omnia de Comm. Mart. temp. Pasch. xl. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Fidélem, seráphico spíritus ardóre succénsum, in veræ fídei propagatióne martyrii palma, et gloriósis miráculis decoráre dignátus es: ejus, quæsumus, méritis et intercessióne, ita nos per grátiam tuam in fide et charitáte confírma, ut in servítio tuo fidéles usque ad mortem inveníri mereámur. Per Dñm.

Pro com. S. Georgii, Aña. Sancti tui. ℣. Pretiósa. Oratio. Deus, qui nos. 477.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Fidelis in óppido Suéviæ Sigmarínga ex honésta Reyórum família natus, ab ineúnte ætáte singuláribus natúræ et grátiæ donis ornátus præfúlsit. Egrégiam quippe sortítus índolem, morúmque óptima imbútus disciplína, dum Fribúrgi philosophíæ, et Juris utriúsque láuream eméruit, in schola étiam Christi ad perfectiónis ápicem sédulo virtútum exercítio conténdere cœpit. Nobílium exinde virórum, várias Európæ províncias lustrántium, comes adscítus, eos ad Christiánam pietátem sectándam tam verbis quam opéribus excitáre non déstitit. Quinímo in eódem itínere crebris austeritátibus desidéria carnis mortificáre, ac ita seípsum régere stúduit, ut in tanta rerum vicissitúdine nullo unquam visus fúerit iræ motu perturbári. Juris prætéréa, et justítiæ strénuus propugnátor, post réditum in Germániam, célebre sibi nomen acquisívit in advocáti múnere; in quo tamen cum fori perícula esset expértus, tutiórem ætérnæ salútis viam íngredi deliberávit, et supérna vocatióne illustrátus, paulo post Ordini seráphico inter fratres Minóres Capuccínos adscríbi pétiit.

℟. Lux perpétua.

Lectio v.

Piæ petitiónis compos rédditus, mundi suíque contémptor insígnis, in ipso statim tyrocínio, magísque cum solémnis professiónis vota in gáudio spíritus Dómino nuncupásset, in regulári observántia ómnibus admiratióni fuit, et exémplo. Oratióni máxime, et sacris lítteris vacans, in verbi

quoque ministério singulári grátia excéllens, nedum Cathólicos ad meliórem frugem, verum étiam heterodóxos ad veritátis cognitiónem attráxit. Plúribus in locis cœnóbii Præféctus constitútus, prudéntia, justítia, mansuetúdine, discretióne et humilitátis laude, munus sibi demandátum exércuit. Arctíssimæ paupertátis zelátor egrégius, quidquid vel minus necessárium viderétur, e cœnóbio pénitus eliminávit. Inter austéra jejúnia, vigílias, et flagélla salutári seípsum prósequens ódio, in álios amórem, quasi mater in fílios, osténdit. Cum pestífera febris Austríacas militáres cópias dire affligeret, ipse in extrémis infirmórum indigéntiis ad assídua charitátis offícia toto spíritu incúbuit. In componéndis étiam animórum dissídiis, aliísque próximi necessitátibus sublevándis, consílio, et ópere ádeo præcláre se gessit, ut pater pátriæ merúerit appellári. ℟. In servis suis.

Lectio vj.

Deíparæ Vírginis, et Rosárii cultor exímius, illíus præcípue, aliorúmque Sanctórum patrocínio a Deo postulávit, ut in cathólicæ fídei obséquium vitam sibi, et sánguinem fúndere licéret. Cumque ardens hoc desidérium in quotidiána Sacri devóta celebratióne magis accenderétur, mira Dei providéntia factum est, ut fortis Christi athléta præses eligerétur illárum Missiónum, quas Congregátio de Propagánda Fide pro Rhætia tunc témporis instituerat. Quod árduum munus prompto hilaríque ánimo suscípiens, tanto fervóre executus est, ut plúribus hæréticis ad orthodóxam fidem convérsis, spes non módica effúlserit totíus illíus gentis Ecclésiæ, et Christo reconciliándæ. Prophetíæ dono præditus, futúras Rhætiæ calamitátes, suíque necem ab hæréticis inferéndam sæpius prædíxit. Postquam vero insidiárum probe cónscius, impendénti agóni se præparásset, die vigésima quarta Aprílis anno millésimo sexcentésimo vigésimo secúndo, ad Ecclésiam loci, Sevísium nuncupáti, se cóntulit: ubi ab hæréticis, qui prídie conversiónem simulántes, eum dolóse ad prædicándum invitáverant, concióne tumultuárie interrúpta, per vérbera et vúlnera eídem crudéliter infłícta, gloriósam mortem magno et álacri corde perpéssus, primítias Mártyrum memorátæ Congregatiónis próprio sánguine consecrávit, plúribus signis, et

miráculis exínde clarus, præsértim Cúriæ, et Veldkírchii, ubi summa pópuli veneratióne illíus relíquiæ asservántur.

℟. Fíliæ Jerúsalem.

In iij. Nocturno Homilia in Ev. Ego sum vitis vera. xliij.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XXV. APRILIS.

In Festo sancti Marci, Evangelistæ.

Duplex ij. classis.

Omnia de Comm. Apost. f. P. xxj. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Marcum Evangelístam tuum, evangélicæ prædicatiónis grátia sublimásti: tríbue, quæsumus; ejus nos semper et eruditióne profícere, et oratióne deféndi. Per Dñm.

Deinde fit com. S. Fidelis a Sigmaringa, Aña. Sancti tui. ℣. Pretiósa. Oratio. Deus, qui beátum, ut 478.

In j. Nocturno Lectiones, Et factum est in, de eodem Comm. pro Evang. xviij.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus ecclesiásticis.

Lectio iv.

Marcus discípulus et intérpres Petri, juxta quod Petrum referéntem audíerat, rogátus Romæ a frátribus, breve scripsit Evangélium. Quod cum Petrus audísset, et probávit, et Ecclésiæ legéndum sua auctoritáte dedit. Assúmpto ítaque Evangélio quod ipse conféceral, perréxit in Ægyptum, et primus Alexandríæ Christum annúntians, constítuit Ecclésiam tanta doctrína et vitæ continéntia, ut omnes sectatóres Christi ad exémplum sui cógeret

℟. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, * Et ætérnitas témporum, allelúia, allelúia. ℣. Lætítia sempitérna erit super cápita eórum: gáudium et exultatiónem obtinébunt. Et.

Lectio v.

Denique Philo, disertíssimus Judæórum, videns Alexandríæ primam Ecclésiam adhuc judaizántem, quasi in laudem gentis suæ librum super eórum conversatióne scripsit. Et quómodo Lucas narrat Jerosólymæ credéntes, ómnia habuísse commúnia, sic et ille, quod Alexandríæ sub Marco fíeri doctóre cernébat, memóriæ trádidit. Mórtuus est autem octávo Nerónis anno, et sepúltus Alexandríæ, succedénte sibi Aniáno.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium.

De Expositióne sancti Gregórii Papæ super Ezechiélem Prophétam.

Lectio vj. *Hom.* 3. *Lib.* 1.

SANCTA quátuor animália, quæ prophetíæ spíritu futúra prævidéntur, subtíli narratióne describúntur, cum dícitur: Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia, et quid per pennas, nisi volátus exprímitur? Per fáciem quippe unusquísque cognóscitur: per pennas vero in altum ávium córpora sublevántur. Fácies ítaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiónem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur, sicut ipse de suis óvibus dicit: Ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ. Qui rursus ait: Ego scio quos elégerim. Per contemplatiónem vero, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in áera levámur.

℟. Isti sunt agni novélli, qui annuntiavérunt, allelúia: modo venérunt ad fontes, * Repléti sunt claritáte, allelúia, allelúia. ℣. In conspéctu Agni amícti sunt stolis albis, et palmæ in mánibus eórum. Repléti. Glória Patri. Repléti.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Designávit, de eodem Comm. pro Evang. xix.

Hodie qui non intersunt Processioni Litaniarum, dicant illas privatim post Matutinum cum suis Precibus et Orationibus, sine Psalmis Pœnit., etiam si hoc Festum transferatur in aliam diem.

Si Litaniæ Majores occurrant in die Paschatis, transferantur in Feriam iij. seq.

In ij. Vesp. fit com. seq.

DIE XXVI. APRILIS.

In Festo SS. Cleti et Marcellini, Pont. et Mart. Semiduplex.

Añæ. Lux perpétua. ℣. Sancti.

Oratio.

BEATORUM Mártyrum, paritérque Pontíficum Cleti et Marcellini nos, Dómine, fóveat pretiósa conféssio: et pia júgiter intercéssio tueátur. Per Dóminum.

Si hoc Festum celebretur Feria ij. Rogat., Lect. j. Noct. sumuntur ex Comm. plur. Mart. extra temp. Pasch., infra Ij. et Lectio ix. legitur de Homilia Feriæ.

Similiter si aliquod ex sequentibus Festis occurrat dicta Feria ij. aut in Vigilia Ascens., in j. Noct. leguntur Lect. quæ habentur in Comm. illius Sancti extra tempus Pasch., nisi propriæ assignentur, vel ponendum sit initium alicujus Epist. præc. Dñicæ, quod omissum sit ob aliud Festum in ea celebratum, in quo propriæ Lectiones assignatæ sint.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Cletus Románus, patre Æmiliáno, de regióne quinta, e vico Patrício, Imperatóribus Vespasiáno et Tito, Ecclésiam gubernávit. Is ex præcépto Príncipis Apostolórum in Urbe vigínti quinque Presbyteros ordinávit. grimus in lítteris verbis illis usus est: Salútem et Apostólicam benedictiónem. Qui Ecclésia óptime constitúta, cum ei præfuísset annos duódecim, menses septem, dies duos, Domitiáno Imperatóre, secúnda post Nerónem persecutióne, martyrio coronátus est, et in Vaticáno juxta corpus beáti Petri sepúltus. ℟. Lux perpétua.

Lectio v.

Marcellinus Románus in immáni illa Diocletiáni Imperatóris persecutióne terróre pertérritus, deórum simulácris thus adhíbuit: cujus peccáti mox illum tantópere pœnítuit, ut Sinuéssam ad Concílium plurimórum Episcopórũ vénerit cilício indútus, ubi lácrymis profúsis scelus suum palam conféssus est. Quem tamen damnáre ausus est nemo, sed omnes una voce clamárunt: Tuo te ore, non nostro judício júdica: nam prima Sedes a némine judicátur. Petrum quoque propter eámdem ánimi infirmitátem deliquísse, et a Deo simílibus lácrymis véniam impetrásse. ℟. In servis suis.

Lectio vj.

Marcellinus Romam revérsus, Imperatórem adit, gráviter eum accúsans, quod se ad tantam impietátem impulísset. Quámobrem ille Marcellínũ una cum tribus áliis Christiánis, Cláudio, Cyríno, et Antoníno, cápite plecti jubet. Quorum projécta córpora cum trigínta sex dies jussu Imperatóris sepultúra caruíssent, beátus Marcéllus a sancto Petro in somnis admónitus, Presbyteris et Diáconis, hymnis ac lumínibus adhíbitis, honorífice sepeliénda curávit in cœmetério Priscíllæ, via Salária. Rexit Ecclésiam annos septem, menses úndecim, dies vigínti tres: quo témpore fecit Ordinatiónes duas mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros quátuor, Epíscopos per divérsa loca quinque. ℟. Fíliæ.

In iij. Noct. Hom. in Ev. Ego sum vitis, ij. loco. xlvij.

DIE XXVIII. APRILIS.

Sancti Vitalis, Martyris.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beáti Vitális Mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dñm.

Lectio iij.

VITALIS miles, sanctórum Gervásii et Protásii pater, una cum Paulíno júdice Ravénnam ingréssus, cum vidísset Ursicínum médicum, ob christiánæ fídei confessiónem ductum ad supplícium, páululum, in torméntis titubáre, exclamávit: Ursicíne médice, qui álios curáre sólitus es, cave ne te mortis ætérnæ jáculo confícias. Qua voce confirmátus Ursicínus, martyrium fórtiter subívit. Quare Paulínus incénsus, Vitálem comprehéndi jubet, et equúleo tortum, atque in profúndam fóveam demérsum, lapídibus óbrui. Quo facto quidam Apóllinis sacérdos, qui Paulínum in Vitálem incitárat, oppréssus a dæmone, clamáre cœpit: Tu me nímium, Vitális Christi martyr incéndis: et illo æstu jactátus, se præcipitávit in flumen. Te Deum laudámus. 17.

DIE XXIX. APRILIS.

In Festo S. Petri, Mart. Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. T. P. xl. præter seq.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Petri Martyris tui fidem cóngrua devotióne sectémur, qui pro ejúsdem fídei dilatatióne, martyrii palmam méruit obtinére. Per Dñum.

In j Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PETRUS, Verónæ paréntibus Manichæórum hæresi inféctis natus, ab ipsa pene infántia contra hæreses pugnávit. Puer annórum septem, cum scholas frequentáret, aliquándo a pátruo hærético interrogátus, quid tandem in iis didicísset: Christiánæ fídei Symbolum se didicísse respóndit; neque ullis unquam patris, patruíve blandítiis, aut minis, a fídei constántia dimovéri pótuit. Adoléscens Bonóniam studiórum causa venit: ubi a Spíritu sancto ad sublimióris vitæ formam vocátus, Ordinis Prædicatórum Institútum suscépit. ℟. Lux perpétua.

Lectio v.

MAGNO virtútum splendóre in religióne elúxit: corpus et ánimam ab omni impuritáte ita custodívit, ut nullíus mortíferi peccáti labe se inquinátum unquam sénserit. Carnem jejúniis et vigíliis macerábat: mentem divínis contemplatiónibus exercébat. In salúte animárum procuránda assídue versabátur: peculiáris grátiæ dono hæréticos ácriter confutábat. Tantam in concionándo vim hábuit, ut innumerábilis

hóminum multitúdo ad eum audiéndum conflúeret, multíque ad pœniténtiam converteréntur. ℟. In servis.

Lectio vj.

TANTO fídei ardóre incénsus erat, ut pro ea mortem subíre optáret, eámque a Deo grátiam eníxe precarétur. Itaque hærétici necem, quam is paulo ante conciónando prædíxerat, illi intulérunt. Nam cum sanctæ Inquisitiónis munus géreret, illum Como Mediolánum redeúntem, ímpius sicárius semel atque íterum in cápite gládio vulnerávit : jamque pene mórtuus, Symbolum fídei, quam infans viríli fortitúdine conféssus fúerat, in ipso suprémo spíritu pronuntiávit : iterúmque látera mucróne transverberátus, ad martyrii palmam migrávit in cœlum, anno salútis millésimo ducentésimo quinquagésimo secúndo : quem multis illústrem miráculis, Innocéntius Quartus anno sequénti sanctórum Mártyrum número adscripsit. ℟. Fíliæ Jerúsalem.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ego sum vitis. xliij.

Vesperæ a Capit. de seq. cum com. præc.

DIE XXX. APRILIS.

In Festo S. Catharinæ Senensis, Virginis. Duplex.

Omnia de Comm. Virg. cj.

Oratio.

DA, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui beátæ Catharínæ, Vírginis tuæ, natalítia cólimus, et ánnua solemnitáte lætémur, et tantæ virtútis proficiámus exémplo. Per Dóminum.

Pro com. S. Petri. Aña. Sancti tui. ℣. Pretiósa. Oratio. Præsta, quæsumus. 483.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CATHARINA, virgo Senénsis, piis orta paréntibus, beáti Domínici hábitum, quem Soróres de Pœniténtia gestant, impetrávit. Summa ejus fuit abstinéntia, et admirábilis vitæ austéritas. Invénta est aliquándo a die Cínerum usque ad Ascensiónem Dómini jejúnium perduxísse, sola Eucharistíæ communióne conténta. Luctabátur quam frequentíssime cum dæmónibus, multísque illórum moléstiis vexabátur : æstuábat fébribus, nec aliórum morbórum cruciátu carébat. Magnum et sanctum erat Catharínæ nomen, et úndique ad eam ægróti, et malígnis vexáti spirítibus, deducebántur. Languóribus et fébribus in Christi nómine imperábat, et dæmones cogébat ab obséssis abíre corpóribus. ℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Cum Pisis immorarétur, die Domínica reféctá cibo cœlésti, et in éxtasim rapta, vidit Dóminum crucifíxum magno cum lúmine adveniéntem, et ex ejus vúlnerum cicatrícibus quinque rádios ad quinque loca sui córporis descendéntes: ideóque mystérium advértens, Dóminum precáta, ne cicatríces apparérent, contínuo rádii colórem sanguíneum mutavérunt in spléndidum, et in formam puræ lucis pervenérunt ad manus, pedes, et cor ejus: ac tantus erat dolor quem sensibíliter patiebátur, ut nisi Deus minuísset, brevi se créderet moritúram. Hanc ítaque grátiam amantíssimus Dóminus nova grátia cumulávit, ut sentíret dolórem illápsa vi vúlnerum, et cruénta signa non apparérent. Quod ita contigísse cum Dei fámula confessário suo Raymúndo retulísset, ut óculis étiam repræsentarétur, rádios in imagínibus beátæ Catharínæ ad dicta quinque loca pertingéntes, pia fidélium cura pictis colóribus expréssit.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Doctrina ejus infúsa, non acquisíta fuit: sacrárum litterárum professóribus difficíllimas de Divinitáte quæstiónes proponéntibus respóndit. Nemo ad eam accéssit, qui non mélior abíerit; multa extínxit ódia, et mortáles sedávit inimicítias. Pro pace Florentinórum, qui cum Ecclésia dissidébant, et interdícto ecclesiástico suppósiti erant, Avenriónem ad Gregórium Undécimum Pontíficem Máximum profécta est: cui étiam votum ejus de peténda Urbe, soli Deo notum, sese divínitus cognovísse monstrávit: deliberavítque Póntifex, ea étiam suadénte, ad Sedem suam Románam personáliter accédere; quod et fecit. Eídem Gregório, et Urbáno Sexto ejus successóri, acceptíssima fuit, ádeo ut legatiónibus eórum fungerétur. Dénique post innúmera virtútum insígnia, dono prophetíæ, et plúribus clara miráculis, anno ætátis suæ tértio círciter et trigésimo, migrávit ad Sponsum. Quam Pius Secúndus Póntifex Máximus sanctárum Vírginum número adscrípsit.

℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Símile erit regnum.. decem virgínibus. cxv.

Vesp. de seq.. com. præc.

DOM. III. POST PASCHA.

In Festo Patrocinii S. Joseph.

Duplex. ij. Classis.

Ad Vesperas Aña. de

Laud. Psalmi de Dñica 130. et loco ult.. Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum *Gen.* 49.

BENEDICTIONES patris tui confortátæ sunt benedictiónibus patrum ejus, donec veníret desidérium cóllium æternórum; fiant in cápite Joseph, et in vértice Nazaræi inter fratres suos.

Hymn. Te Joseph. 424.

℣. Constituit eum dóminum domus suæ, allelúia.
℟. Et príncipem omnis possessiónis suæ, allelúia.

Ad Magnificat. Aña

Cum esset desponsáta Mater Jesu María Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui ineffábili providéntia beátum Joseph sanctíssimæ Genitrícis tuæ Sponsum elígere dignátus es: præsta, quæsumus; ut quem protectórem venerámur in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Qui vivis.

Et fit com. Dominicæ tertiæ post Pascha, ut 317.

Ad Matutinum. Invitat.

Laudémus Deum nostrum * In veneratióne beáti Joseph Protectóris nostri, allelúia.

Ps. Venite, exultémus. 2.

Hymn. Te Joseph. 442.

In primo Nocturno.

Aña. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe púerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi, allelúia. Psalmi de Comm. Conf. non Pont. lxxxv.

℣. Confitébor nómini tuo, allelúia. ℟. Quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, allelúia.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap.* 39.

IGITUR Joseph ductus est in Ægyptum, emítque eum Pútiphar eunúchus Pharaónis, princeps exércitus, vir Ægyptius, de manu Ismaelitárum, a quibus perdúctus erat. Fuítque Dóminus cum eo, et erat vir in cunctis próspere agens, habitavítque in domo dómini sui, qui óptime nóverat Dóminum esse cum eo, et ómnia, quæ géreret, ab eo dírigi in manu illíus. Invenítque Joseph grátiam coram dómino suo, et ministrábat ei, a quo præpósitus ómnibus gubernábat créditam sibi domum, et univérsa quæ ei trádita fúerant. Benedixítque Dóminus dómui Ægyptii propter Joseph, et multiplicávit tam in ædibus quam in agris cunctam ejus substántiam: nec quidquam áliud nóverat, nisi panem quo vescebátur. Erat autem Joseph pulchra fácie, et decórus aspéctu.

℟. Clamávit pópulus ad regem, aliménta petens.* Quibus ille respóndit : Ite ad Joseph, allelúia. ℣. Salus nostra in manu tua est; réspice nos tantum, et læti serviémus regi. Quibus.

Lectio ij. *Cap.* 41.

PLACUIT Pharaóni consílium et cunctis minístris ejus, locutúsque est ad eos: Num inveníre potérimus talem virum, qui spíritu Dei plenus sit? Dixit ergo ad Joseph : Quia osténdit tibi Deus ómnia quæ locútus es: numquid sapientiórem et consímilem tui inveníre pótero? Tu eris super domum meam, et ad tui oris impérium cunctus pópulus obédiet; uno tantum regni sólio te præcédam. Dixítque rursus Phárao ad Joseph : Ecce constitui te super univérsam terram Ægypti. Tulítque ánnulum de manu sua, et dedit eum in manu ejus, vestivítque eum stola byssina, et collo torquem áuream circumpósuit. Fecítque eum ascéndere super currum suum secúndum, clamánte præcóne, ut omnes coram eo genufléclerent, et præpósitum esse scirent univérsæ terræ Ægypti.

℟. Fecit me Deus quasi patrem regis, et dóminum univérsæ domus ejus.* Exaltávit me, ut salvos fáceret multos pópulos, allelúia. ℣. Veníte ad me, et ego dabo vobis ómnia bona Ægypti, ut comedátis medúllam terræ. Exaltávit.

Lectio iij.

DIXIT quoque rex ad Joseph : Ego sum Phárao : absque tuo império non movébit quisquam manum aut pedem in omni terra Ægypti. Vertítque nomen ejus, et vocávit eum lingua Ægyptíaca Salvatórem mundi. Dedítque illi uxórem Asceneth, fíliam Putíphare sacerdótis Heliopóleos. Egréssus est ítaque Joseph ad terram Ægypti (trigínta autẽ annórum erat, quando stetit in conspéctu regis Pharaónis) et circuívit omnes regiónes Ægypti. Venítque fertílitas septem annórum, et in manípulos redácta ségetes congregátæ sunt in hórrea Ægypti. Omnis étiam frugum abundántia in síngulis úrbibus cóndita est. Tántaque fuit abundántia trítici, ut arénæ maris coæquarétur, et cópia mensúram excéderet.

℟. Jam lætus móriar, quia vidi fáciem tuam, et supérstitem te relínquo. Non sum fraudátus aspéctu tuo :* Insuper osténdit mihi Dóminus semen tuum, allel. ℣. Qui pascit me ab adolescéntia mea, benedícat púeris istis, et invocétur super eos nomen meum. Insuper. Glória Patri. Insuper.

In secundo Nocturno.

Añ. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe púerum et matrem ejus, et vade in terram Israel, defúncti sunt enim qui quærébant ánimam púeri, allel.
℣. Réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam, allelúia. ℟. Et pérfice eam, allelúia.

Sermo sancti Bernardíni Senénsis.

Lectio iv.

Serm. 1. de S. Joseph.

OMNIUM singulárium gratiárum alícui rationábili creatúræ communicatárum generális régula est, quod quandocúmque divína grátia éligit áliquem ad áliquam grátiam singulárem, seu ad áliquem sublímem statum, ómnia charísmata donet, quæ illi persónæ sic eléctæ, et ejus offício necessária sunt, atque illam copióse décorant. Quod máxime verificátum est in sancto Joseph putatívo patre Dómini nostri Jesu Christi, et vero sponso Regínæ mundi, et Dóminæ Angelórum, qui ab ætérno Patre eléctus est fidélis nutrítius, atque custos principálium thesaurórum suórum, scílicet Fílii ejus, et Sponsæ suæ; quod offícium fidelíssime prosecútus est. Cui proptérea Dóminus ait: Serve bone et fidélis, intra in gáudium Dómini tui.
℟. Dedísti mihi protectiónem salútis tuæ, et déxtera tua suscépit me. * Protéctor meus, et cornu salútis meæ, et suscéptor meus, allelúia. ℣. Ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. Protéctor.

Lectio v.

SI cómpares eum ad totam Ecclésiam Christi, nonne iste est homo eléctus et speciális, per quem et sub quo Christus est ordináte et honéste introdúctus in mundum? Si ergo Vírgini Matri tota Ecclésia sancta débitrix est, quia per eam Christum suscípere digna facta est; sic profécto post eam huic debet grátiam et reveréntiam singulárem. Ipse enim est clavis véteris Testaménti, in qua patriarchális et prophetális dígnitas promíssum conséquitur fructum. Porro hic est solus, qui corporáliter possédit, quod eis divína dignátio repromísit. Mérito ígitur figurátur per illum Patriárcham Joseph, qui pópulis fruménta servávit. Sed et hic illum præcéllit, quia non solum Ægyptiis panem corporális vitæ, sed ómnibus eléctis panem de cœlo, qui cœléstem vitam tríbuit, cum multa solértia enutrívit.
℟. Státuet fílios suos sub

tégmine illíus, et sub ramis ejus morábitur; protegétur sub tégmine illíus a fervóre: * Et in glória ejus requiéscet, allelúia. ℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra. Et in.

Lectio vj.

PROFECTO dubitándum non est, quod Christus familiaritátem, reveréntiam, atque sublimíssimam dignitátem, quam sibi exhíbuit, dum ágeret in humánis, tamquam fílius patri suo in cœlis útique non negávit, quin pótius complévit et consummávit. Unde non immérito in verbo propósito a Dño subinfértur: Intra in gáudium Dómini tui. Unde, licet gáudium ætérnæ beatitúdinis in cor hóminis intret, máluit tamen Dóminus ei dícere: Intra in gáudium: ut mystice innuátur, quod gáudium illud non solum in eo sit intra, sed úndique illum circúmdans et absórbens, et ipsum velut abyssus infiníta submérgens. Meménto ígitur nostri, beáte Joseph, et tuæ oratiónis suffrágio apud tuum putatívum Fílium intercéde: sed et beatíssimam Vírginem Sponsam tuam nobis propítiam redde, quæ Mater est ejus, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat per infiníta sæcula sæculórum. Am.

℟. Si consístant advérsum me castra, non timébit cor meum: * Si exúrgat advérsum me prælium, in hoc ego sperábo, allelúia. ℣. In te cantátio mea semper, quóniam tu adjútor fortis. Si. Glória Patri. Si.

In tertio Nocturno.

Aña. Consúrgens Joseph accépit púerum et matrem ejus, et venit in terram Israel, et habitávit in civitáte, quæ vocátur Názareth, allelúia. ℣. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, allelúia. ℟. Ut non derelínquat me in die tribulatiónis, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap. 3. d*

IN illo témpore: Factum est autem, cum baptizarétur omnis pópulus, et Jesu baptizáto et oránte, apértum est cœlum. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 2. de consensu Evang.

MANIFESTUM est illud, quod ait: Ut putabátur, fílius Joseph, propter illos dixísse, qui eum ex Joseph, sicut álii hómines nascúntur, natum arbitrántur. Quos autem movet, quod álios progenitóres Matthæus enúmerat, descéndens a David usque ad Joseph, álios autem Lucas, ascéndens a Joseph usque ad David: fácile est ut advértant, duos patres

habére potuísse Joseph: unum a quo génitus, álterum a quo fúerit adoptátus. Antíqua est enim consuetúdo adoptándi étiam in illo pópulo Dei, ut sibi fílios fácerent, quos non ipsi genuíssent. Unde intellígitur Lucas patrem Joseph, non a quo génitus, sed a quo fúerat adoptátus, suscepísse in Evangélio suo, cujus progenitóres sursum versus commémorat, donec exíret ad David.

℟. Joseph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est; páriet autem fílium, * Et vocábis nomen ejus Jesum, allelúia. ℣. Ipse enim salvum fáciet pópulum suũ a peccátis eórum. Et.

Lectio viij

Cum enim necésse sit, utróque Evangelísta vera narránte, et Matthæo scílicet, et Luca, ut unus eórum ejus patris oríginem tenéret, qui genúerat, alter ejus, qui adoptáverat Joseph: quem probabílius intellígimus adoptántis oríginem tenuísse, quam eum qui nóluit Joseph génitum dícere ab illo, cujus eum fílium esse narrábat? Matthæus autem dicens: Abraham génuit Isaac, Isaac génuit Jacob, atque ita in hoc verbo, quod est, génuit, persevérans, donec in último díceret: Jacob autem génuit Joseph; satis expréssit, ad eum patrem se perduxísse oríginem generántium, a quo Joseph non adoptátus, sed génitus erat. Quamquam si étiam Lucas génitum díceret Joseph ab Heli, nec sic nos hoc verbum perturbáre debéret, ut áliud crederémus, quam ab uno Evangelísta gignéntem, ab áltero adoptántem patrem fuísse commemorátum. Neque enim absúrde quisque dícitur non carne, sed charitáte genuísse, quem fílium sibi adoptáverit. At vero étiam nos, quibus dedit Deus potestátem fílios ejus fíeri, de natúra atque substántia sua non nos génuit, sicut únicum Fílium, sed útique dilectióne adoptávit.

℟. Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum: * Et esto ibi, usque dum dicam tibi, allel. ℣. Ut adimplerétur quod dictum est a Dómino per Prophétam dicéntem: Ex Ægypto vocávi Fílium meũ. Et. Glória Patri. Et.

Nona Lectio legitur de Homilia Dñicæ, ut 321.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1 Jacob autẽ génuit Joseph, virum Maríæ, de qua natus est Jesus, qui vocátur Christus, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, allelúia.
3. Ascéndit autem Joseph a Galilæa de civitáte Názareth, in Judæam in civitátem David, quæ vocátur Béthlehem, allelúia.
4. Et venérunt festinántes, et invenérunt Maríam, et Joseph, et infántem pósitum in præsépio, allelúia.
5. Et ipse Jesus erat incípiens quasi annórum triginta, ut putabátur, fílius Joseph, allelúia.

Capitulum. *Gen.* 49.

BENEDICTIONES patris tui confortátæ sunt benedictiónibus patrum ejus, donec veníret desidérium cóllium æternórum; fiant in cápite Joseph, et in vértice Nazaræi inter fratres suos.

Hymn. Cœlitum. 442.

℣. Dedísti mihi protectiónẽ salútis tuæ, allelúia. ℟. Et déxtera tua suscépit me, allel.

Ad Benedictus. Aña.

Joseph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui ineffábili providéntia beátum Joseph sanctíssimæ Genitrícis tuæ Sponsum elígere dignátus es: præsta, quæsumus; ut quem protectórem venerámur in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Qui vivis.

Et fit com. Dñicæ, ut 322.

Ad Tertiam. Aña.

Missus est.

Capit. Benedictiónes. sup.

℟. br. Constítuit eum dóminum domus suæ. * Allelúia, allelúia. Constituit. ℣. Et príncipem omnis possessiónis suæ. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Constítuit. ℣. Confitébor nómini tuo, allelúia. ℟. Quóniam adjútor, et protéctor factus es mihi, allelúia.

Ad Sextam. Aña.

Ascéndit autem.

Capitulum. *Gen.* 49.

DEUS patris tui erit adjútor tuus, et Omnípotens benedícet tibi benedictiónibus cœli désuper.

℟. br. Confitébor nómini tuo. * Allelúia, allelúia. Confitébor. ℣. Quóniam adjútor, et protéctor factus es mihi. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Confitébor. ℣. Justus germinábit sicut lílium, allel. ℟. Et florébit in ætérnum ante Dóminum, allelúia.

Ad Nonam. Aña.

Et ipse Jesus.

Capitulum. *Gen.* 49.

FILIUS accréscens Joseph, fílius accréscens et decórus aspéctu: fíliæ discurrérunt super murum.

℟. br. Justus germinábit sicut lílium. * Allelúia, allelúia. Justus. ℣. Et florébit in ætérnum ante Dóminum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Justus. ℣. Plantátus in domo Dómini, allelúia. ℟. In átriis domus Dei nostri, allelúia.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

℣. Sub umbra illíus, quem desideráveram, sedi, allelúia. ℟. Et fructus ejus dulcis gútturi meo, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Fili, quid fecísti nobis sic? Ecce pater tuus et ego doléntes quærebámus te, allel.

Et fit com. Dñicæ. 322.

DIE I. MAJI.

In Festo SS. Philippi et Jacobi, Apostolorum. Duplex ij. classis.

Ad Vesp., Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Sap.* 5.

STABUNT justi in magna constántia advérsus eos, qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum.

Hymnus de Comm. Apost. temp. Pasch. xxj.

Si celebretur post Ascensionem, Hymnus terminetur.

Jesu, tibi sit glória,
Qui victor in cœlum redis,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Sancti et justi, in Dómino gaudéte, allelúia. ℟. Vos elégit Deus in hereditátem sibi, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Non turbétur cor vestrum, neque formídet: créditis in Deum, et in me crédite: in domo Patris mei mansiónes multæ sunt, allelúia, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua Apostolórum tuórum Philíppi et Jacóbi solemnitáte lætíficas: præsta, quæsumus; ut, quorum gaudémus méritis, instruámur exémplis. Per Dóminum.

Et fit com. S. Catharinæ. Aña. Veni sponsa. ℣. Diffúsa. Oratio. Da, quæsumus. 484.

Ad Matut., omnia de Communi Apost. temp. Pasch. infra xxj. exceptis his quæ hic sunt propria.

In j. Noct., si tunc temporis non legitur de Epistola B. Jacobi, ponitur initium ejus Epistolæ, ut in Dñica iv. post Pascha. 331.

Si autem ea tunc legitur ponatur de ea, quod illo die contigerit.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

PHILIPPUS Bethsáidæ natus, unus ex duódecim Apóstolis, qui primum a Christo Dómino vocáti sunt: a quo cum accepísset Nathánael, venísse Messíam in lege promíssum, ad Dó-

minum dedúctus est. Quam vero Christus eum familiáriter adhibéret, illud fácile declárat, quod Gentiles Salvatórem vidére cupiéntes, ad Philíppum accessérunt, et Dóminus, cum in solitúdine hóminū multitúdinem páscere vellet, sic Philíppum affátus est: Unde emémus panes ut mandúcent hi? Is, accépto Spíritu sancto, cum ei Scythia ad prædicándum Evangélium obtigísset, omnem fere illam gentem ad christiánam fidem convértit. Postrémo cum Hierápolim Phrygiæ venísset, pro Christi nómine cruci affíxus, lapidibúsque óbrutus est, Kaléndis Maji. Ejus corpus ibídem a Christiánis sepúltum, póstea Romam delátum, in Basílica duódecim Apostolórum una cum córpore beáti Jacóbi Apóstoli cónditum est.

℟. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, * Et ætérnitas témporum, allelúia, allelúia. ℣. Lætítia sempitérna erit super cápita eórum: gáudium et exultatiónem obtinébunt. Et.

Lectio v.

JACOBUS frater Dómini, cognoménto Justus, ab ineúnte ætáte vinum et síceram non bibit, carne abstínuit, nunquam tonsus est, nec unguénto, nec bálneo usus. Huic uni licébat íngredi in Sancta sanctórum. Idem líneis véstibus utebátur: cui étiam assidúitas orándi ita callum génibus obdúxerat, ut durítie, caméli pellem imitarétur. Eum post Christi ascensiónem Apóstoli Jerosolymórum Epíscopum creavérunt: ad quem étiam Princeps Apostolórum misit, qui nuntiáret se e cárcere ab Angelo edúctum fuísse. Cum autem in Concílio Jerosólymis controvérsia esset orta de lege et circumcisióne: Jacóbus, Petri senténtiam secútus, ad fratres hábuit conciónem, in qua vocatiónem Géntium probávit: fratribúsque abséntibus scribéndum esse dixit, ne Géntibus jugum Mosáicæ legis impónerent. De quo et lóquitur Apóstolus ad Gálatas: Alium autem Apostolórum vidi néminem nisi Jacóbum fratrem Dómini.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium.

Lectio vj.

TANTA autem erat Jacóbi vitæ sánctitas, ut fímbriam vestiménti ejus certátim hómines cúperent attíngere. Nam is nonagínta sex

annos natus, cum triginta annis illi Ecclésiæ sanctíssime præfuísset, Christum Dei Fílium constantíssime prædicans, lapídibus primum appétitur: mox in altíssimum templi locum addúctus, inde præcipitátus est. Qui, confráctis crúribus, jacens semivívus, manus tendébat ad cœlum, Deúmque pro illórum salúte deprecabátur his verbis: Ignósce eis, Dómine, quia nésciunt quid fáciunt. Qua in oratióne, gráviter ejus cápite fullónis fuste percússo, ánimam Deo réddidit, séptimo Nerónis anno, et juxta templum, ubi præcipitátus fúerat, sepúltus est. Unam scripsit Epístolam, quæ de septem Cathólicis est.

℟. Isti sunt agni novélli, qui annuntiavérunt, allelúia, modo venérunt ad fontes: * Repléti sunt claritáte, allel., allel. ℣. In conspéctu Agni amícti sunt stolis albis, et palmæ in mánibus eórum. Repléti. Glória Patri. Repléti.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 14.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Non turbétur cor vestrum. Créditis in Deum, et in me crédite. In domo Patris mei mansiónes multæ sunt. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.

Tr. 67. *in Joannem.*

Erigenda est nobis, fratres, ad Deum major inténtio, ut verba sancti Evangélii, quæ modo in nostris áuribus sonuérunt, étiam mente cápere utcúmque possímus. Ait enim Dóminus Jesus: Non turbétur cor vestrum. Créditis in Deum, et in me crédite. Ne mortem tamquam hómines timérent, et ídeo turbaréntur, consolátur eos, étiam se Deum esse contéstans. Créditis, inquit, in Deum, et in me crédite. Cónsequens est enim, ut si in Deum créditis, et in me crédere debeátis: quod non esset cónsequens, si Christus non esset Deus.

℟. Ego sum vitis vera, et vos pálmites: * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allelúia. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui.

Lectio viij.

Créditis in Deum et in eum crédite, cui natúra est, non rapína, esse æquálem Deo: semetípsum enim exinanívit, non tamen formam Dei amíttens, sed formam servi accípiens. Mortem metúitis huic formæ servi: non turbétur cor vestrum: suscitábit illam forma Dei. Sed quid est quod séquitur: In domo Patris mei mansiónes multæ sunt:

nisi quia et sibi metuébant? Unde audíre debuérunt : Non turbétur cor vestrum. Quis enim eórum non metúeret, cum Petro dictum esset, fidentióri atque promptióri : Non cantábit gallus, donec ter me neges?
℟. Cándidi facti sunt Nazaræi ejus, allelúia : splendórem Deo dedérunt, allelúia. * Et sicut lac coaguláti sunt, allelúia, allelúia. ℣. Candidióres nive, nitidióres lacte, rubicundióres ébore antíquo, sapphíro pulchrióres. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Tamquam ergo essent ab illo peritúri, mérito turbabántur; sed cum áudiunt, In domo Patris mei mansiónes multæ sunt : si quo minus dixíssem vobis : Quia vado paráre vobis locum : a perturbatióne recreántur, certi ac fidéntes, étiam post perícula tentatiónum, se apud Deum cum Christo esse mansúros : quia etsi álius est álio fórtior, álius álio sapiéntior, álius álio jústior, álius álio sánctior, In domo Patris mei mansiónes multæ sunt. Nullus eórum alienábitur ab illa domo, ubi mansiónem pro suo quisque acceptúrus est mérito.
Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Dómine, osténde nobis Patrem, et súfficit nobis, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.
2. Philíppe, qui videt me, videt et Patrem meum, allel.
3. Tanto témpore vobíscum sum, et non cognovístis me? Philíppe, qui videt me, videt et Patrem meum, allelúia.
4. Si cognovissétis me, et Patrem meum útique cognovissétis, et ámodo cognoscétis eum, et vidístis eum, allelúia, allelúia, allel.
5. Si dilígitis me, mandáta mea serváte, allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. *Cap.* 5.

Stabunt justi in magna constántia, advérsus eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum.

Hym. Paschále. ℣. Pretiósa, de Comm. Apost. T. P. xxiij.

Ad Benedictus. Aña.

Ego sum via, véritas et vita : nemo venit ad Patrem, nisi per me, allelúia.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua Apostolórum tuórum Philíppi et Jacóbi solemnitáte lætíficas : præsta, quæsumus; ut quorum gaudémus méritis, instruámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Horas, Añæ de Laud. Capitula et ℟℟. br. de Comm. Apost. temp. Pasch. xxiij.

In ij. Vesp. Añæ de Laud. Psalmi de Comm. Apost. xiij.

Capit. Stabunt justi. Hymnus. Tristes erant. xxj. ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia. ℟. Mors Sanctórum ejus, allelúia.

Ad Magnificat. Aña. Si manséritis in me, et verba mea in vobis mánserint, quodcúmque petiéritis, fiet vobis, allelúia, allelúia, allelúia.

Deinde fit commemoratio S. Athanasii, ut infra.

DIE II. MAJI.

In Festo S. Athanasii, Episc. Conf. et Eccl. Doct. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Athanási, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei, allel. ℣. Amávit.

Oratio.

EXAUDI, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti Athanásii, Confessóris tui atque Pontíficis, solemnitáte deférimus: et, qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis, ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dñum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ATHANASIUS Alexandrínus cathólicæ religiónis propugnátor acérrimus, ab Alexándro Epíscopo Alexandríno Diáconus factus est: in cujus locum succéssit, quem étiam ántea secútus fúerat ad Nicænum Concílium, ubi cum Arii impietátem repressisset, tantum ódium Arianórum suscépit, ut ex eo témpore ei insídias molíri numquam destiterint. Nam coácto ad Tyrum Concílio magna ex parte Arianórum Episcopórum, subornárunt muliérculam, quæ accusáret Athanásium, quod hospítio accéptus sibi stuprum per vim intulísset. Introdúctus ígitur est Athanásius, et una cum eo Timótheus Présbyter: qui símulans se esse Athanásium, Egone, inquit, múlier, apud te sum diversátus? ego te violávi? Cui illa petulánter: Tu mihi vim attulísti: idque jurejurándo affírmans, júdicum fidem obtestabátur, ut tantum flagítium vindicárent. Qua cógnita fraude, rejécta est mulíeris impudéntia.
℟. Invéni David.

Lectio v.

ARSENIUM quoque Epíscopum ab Athanásio interféctum Ariáni pervulgárunt: quem dum occúlte détinent, manum mórtui déferunt in judícium, ab Athanásio ad usum mágicæ artis Arsénio amputátam crimínántes. At Arsénius noctu aufúgiens, cum se in conspéctu totíus Concílii statuísset, Athaná-

sii inimicórum impudentíssimum scelus apéruit. Quod illi nihilóminus mágicis ártibus Athanásii tribuéntes, vitæ ejus insidiári non desistébant. Quámobrem in exílium actus, in Gállia apud Tréviros exulávit. Grávibus deínceps ac diutúrnis sub Constántio Imperatóre, Arianórum fautóre, tempestátibus jactátus, et incredíbiles calamitátes perpéssus, magnam orbis terræ partem peragrávit : ac sæpe e sua Ecclésia ejéctus, sæpe étiam in eámdem et Júlii Románi Pontíficis auctoritáte, et Constántis Imperatóris, Constántii fratris, patrocínio, decrétis quoque Concílii Sardicénsis, ac Jerosolymitáni, restitútus est, Ariánis intérea illi semper inféstis : quorum pertinácem iram, et summum vitæ discrímen fúgiens, in sicca cistérna quinque annis se ábdidit, ejus rei tantum cónscio quodam Athanásii amíco, qui eum clam sustentábat.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

CONSTANTIO mórtuo, cum Juliánus apóstata, qui ei in Império succéssit, éxules Epíscopos ad suas Ecclésias redíre permisísset, Athanásius Alexandríam revérsus, summo honóre excéptus est. Sed non multo post, iísdem Ariánis impelléntibus, a Juliáno exagitátus, rursus discédere cógitur. Cumque ab ejus satellítibus ad necem conquirerétur, qua fugiébat navícula convérsa in contráriam flúminis partem, iis qui se insequebántur, ex indústria occúrrit; et quæréntibus quantum inde abésset Athanásius, respóndit eum non longe abésse : ítaque illos contrárium tenéntes cursum effúgit, atque Alexandríam rédiens, ibídem usque ad Juliáni óbitum occúltus permánsit. Qui paulo post Alexandríæ ália exórta tempestáte, quátuor menses in patérno sepúlchro delítuit. Ac dénique ex tot tantísque perículis divínitus eréptus, Alexandríæ mórtuus est in suo léctulo, sub Valénte : cujus vita et mors magnis nobilitáta est mirácculis. Multa pie et ad illustrándam Cathólicam fidem præcláre scripsit, sexque et quadragínta annos in summa témporum varietáte Alexandrínam Ecclésiam sanctíssime gubernávit.

℟. Iste est qui ante.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 10. *c*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum persequéntur vos in civitáte ista, fúgite in áliam. Et réliqua.

Homilía sancti Athanásii Epíscopi.

In Apol. de fuga sua, ante med.

In lege præcéptum erat ut constitueréntur civitátes refugiórum, ut qui quomodocúmque ad necem quæreréntur, servári possent. In consummatióne porro sæculórum, cum venísset illud ipsum Verbum Patris, quod Moysi ántea locútum fúerat, rursus hoc præcéptum dedit: Cum vos, ínquiens, persecúti fúerint in civitáte ista, fúgite in áliam. Paulóque post súbjicit: Cum vidéritis illam abominatiónem desolatiónis, quæ dicta est per Daniélem Prophétam, consisténtem in loco sancto (qui legit, intélligat), tunc qui in Judæa sunt, fúgiant ad montes: et qui in tecto est, ne descéndat tóllere áliquid de domo sua: et qui in agro est, non revertátur tóllere túnicam suam.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum, allelúia. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio viij.

Hæc cum scirent Sancti, ejúsmodi tenuérunt suæ conversatiónis institútum. Quæ enim nunc præcépit Dóminus, éadem quoque ante suum in carne advéntum locútus est in Sanctis: et hoc institútum hómines ad perfectiónem ducit. Nam quod Deus jússerit, id omníno faciéndum est. Ideóque et ipsum Verbum propter nos homo factum, non indígnum putávit, cum quæreréur, quemádmodum et nos, abscóndere se; et cum persecutiónem paterétur, fúgere, et insídias declináre: cum autem a se definítum tempus ipse adduxísset, in quo corporáliter pro ómnibus pati volébat, ultro seípsum trádidit insidiántibus.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus, allelúia. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

At vero sancti hómines cum hanc quoque formam a Salvatóre didicíssent (ab ipso enim et ántea et semper omnes docebántur) advérsus persecutóres ut legítime certárent, fugiébant, et ab illis quæsíti se abscondébant. Cum enim præstitúti sibi a divína providéntia témporis finem ignorárent, nolébant insidiántibus se témere trádere: sed contra, cum scirent quod scriptum est, in mánibus Dei esse hóminum

sortes, et Dóminum mortificáre, et vivificáre : pótius in finem usque perseverábant, circumeúntes, ut ait Apóstolus, in melótis et péllibus caprínis, egéntes, angustiáti, in solitudínibus errántes, et in spelúncis et cavérnis terræ laténtes, quoad vel definítum mortis tempus veníret, vel qui tempus ipsum definíerat Deus, cum eis loquerétur, et insidiántes cohibéret, aut certe persecutóribus eos tráderet, utcúmque illi placuísset.

Te Deum laudámus. 17.

DIE III. MAJI.

In Festo Invent. S. Crucis.
Duplex ij. Classis.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 130 et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum *Philip.* 2.

FRATRES, Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu : qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitrátus est esse se æquálem Deo, sed semetípsum exinanivit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo.

Hymnus. Vexílla Regis. 223. Sed in penultima stropha dicitur :

O Crux, ave, spes única, Paschále quæ fers gáudium.

℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo, allelúia. ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit, allelúia.

Ad Magnificat. Aña. O Crux, splendídior cunctis astris, mundo célebris, homínibus multum amábilis ; sánctior univérsis : quæ sola fuísti digna portáre taléntum mundi : dulce lignum, dulces clavos, dúlcia ferens póndera : salva præséntem catérvam in tuis hódie láudibus congregátam, allelúia, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui in præclára salutíferæ Crucis Inventióne, passiónis tuæ mirácula suscitásti : concéde ; ut vitális ligni prétio, ætérnæ vitæ suffrágia consequámur. Qui vivis.

Deinde com. S. Athanasii. Aña. O Doctor. ℣. Justum. Oratio. Exáudi. 496.

Ad Matutinum. Invitat. Christum Regem crucifíxum, * Veníte, adorémus, allelúia. Ps. Venite.

Hymn. Pange lingua. 224.

In primo Nocturno.

Aña. Invéntæ Crucis festa recólimus, cujus præcónium univérsum per orbem micánti lúmine fulget, allelúia.

Psalmi ut in j. Noct. de Comm. unius Mart. xxv.

℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo, allelúia ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit, allelúia.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio j. *Cap. 3. b*

QUICUMQUE ex opéribus legis sunt, sub maledícto sunt. Scriptum est enim: Maledíctus omnis, qui non permánserit in ómnibus, quæ scripta sunt in libro legis, ut fáciat ea. Quóniam autem in lege nemo justificátur apud Deum, manféstum est: quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide, sed, Qui fécerit ea, vivet in illis. Christus nos redémit de maledícto legis, factus pro nobis maledíctum: quia scriptum est: Maledíctus omnis qui pendet in ligno: ut in Géntibus benedíctio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitatiónem Spíritus accipiámus per fidem.

℟. Gloriósum diem sacra venerátur Ecclésia, dum triumphále reserátur lignum: * In quo Redémptor noster mortis víncula rumpens, cállidum áspidem superávit, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. In ligno pendens nostræ salútis sémitam Verbum Patris invénit. In quo.

De Epístola ad Philippénses.

Lectio ij. *Cap. 2.*

HOC enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo: sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nómine Jesu omne genu flectátur, cœléstium, terréstrium et infernórum: et omnis lingua confiteátur, quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris.

℟. Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis, nulla silva talem profert, fronde, flore, gérmine: * Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustínuit, allel. ℣. Super ómnia ligna cedrórum tu sola excélsior. Dulce.

De Epístola ad Colossénses.

Lectio iij. *Cap. 2. b*

IN Christo inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter: et estis in illo repléti, qui est caput omnis principátus et potestátis: in quo et circumcísi estis circumcisióne non manufácta in expoliatióne córporis carnis, sed in circumcisióne Christi: consepúlti ei in baptísmo, in quo et resurrexístis per fidem operatiónis Dei, qui suscitávit illum a mórtuis. Et vos cum mórtui essétis in delíctis,

et præpútio carnis vestræ, convivificávit cum illo, donans vobis ómnia delicta: delens quod advérsus nos erat chirógraphum decréti, quod erat contrárium nobis, et ipsum tulit de médio, affígens illud cruci: et expólians principátus et potestátes, tradúxit confidénter, palam triúmphans illos in semetípso.

℟. Hæc est arbor digníssima, in paradísi médio situáta, * In qua salútis Auctor própria morte, mortem ómnium superávit, allelúia, allelúia. ℣. Crux præcellénti decóre fúlgida, quam Hélena Constantíni mater concupiscénti ánimo requisívit. In. Glória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Aña. Felix ille triúmphus fit salus ægris, vitæ lignum, mortis remédium, allel. Ps. de Comm. unius Mart. xxviij.

℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi, allelúia. ℟. Quia per Crucem tuam redemísti mundum, allelúia.

Lectio iv.

Post insígnem victóriam, quam Constantínus Imperátor, divínitus accépto signo domínicæ Crucis, ex Maxéntio reportávit, Hélena Constantíni mater, in somnis admónita, conquiréndæ Crucis stúdio Jerosólymam venit: ubi marmóream Véneris státuam in Crucis loco a Géntibus collocátam ad tolléndam Christi Dómini passiónis memóriam, post centum círciter octogínta annos everténdam curávit. Quod item fecit ad Præsépe Salvatóris, et in loco Resurrectiónis, inde Adónidis, hinc Jovis sublàto simulácro.

℟. Nos autem gloriári opórtet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita, et resurréctio nostra: * Per quem salváti et liberáti sumus, allelúia. ℣. Tuam Crucem adorámus, Dómine, et recólimus tuam gloriósam passiónem. Per.

Lectio v.

Itaque loco Crucis purgáto, alte defóssæ tres cruces érutæ sunt, repertúsque seórsum ab illis Crucis domínicæ títulus: qui cum ex tribus, cui affíxus fuisset, non apparéret, eam dubitatiónem sústulit miráculum. Nam Macárius Jerosolymórum Epíscopus, factis Deo précibus, síngulas cruces cuídam féminæ gravi morbo laboránti admóvit; cui cum réliquæ nihil profuíssent, adhíbita tértia Crux statim eam sanávit.

℟. Dum sacrum pignus cœlitus revelátur, Christi fides roborátur: * Adsunt prodígia divína in virga Moysi prímitus figuráta, allelúia, allel. ℣. Ad Crucis contáctum re-

súrgunt mórtui, et Dei magnália reserántur. Adsunt.

Lectio vj.

HELENA, salutári Cruce invénta, magnificentíssimam ibi extrúxit Ecclésiam, in qua partem Crucis relíquit thecis argénteis inclúsam, partem Constantíno fílio détulit : quæ Romæ repósita fuit in Ecclésia sanctæ Crucis in Jerúsalem, ædificáta in ædibus Sessoriánis. Clavos étiam áttulit fílio, quibus sanctíssimum Jesu Christi corpus fixum fúerat. Quo ex témpore Constantínus legem sancívit, ne crux ad supplícium cuíquam adhiberétur : ita res, quæ ántea homínibus probro ac ludíbrio fúerat, veneratióni et glóriæ esse cœpit. ℟. Hoc signum Crucis erit in cœlo, cum Dóminus ad judicándum vénerit : *Tunc manifésta erunt abscóndita cordis nostri, allelúia, allelúia. ℣. Cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, et cœperit judicáre sæculum per ignem. Tunc. Glória Patri. Tunc.

In tertio Nocturno.

Aña. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi, quia per Crucem tuam redemísti mundum, allelúia.

Psalmi ut in iij. Noct. de Comm. Virg. cxiij.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi, allelúia. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 3.

IN illo témpore : Erat homo ex Pharisæis, Nicodémus nómine, princeps Judæórum. Hic venit ad Jesum nocte, et dixit ei : Rabbi, scimus quia a Deo venísti magíster. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.

Tract. 11. *in Joann.*

NICODEMUS ex his erat, qui credíderant in nómine Jesu, vidéntes signa et prodígia quæ faciébat. Supérius enim hoc dixit : Cum autem esset Jerosólymis in Pascha in die festo, multi credidérunt in nómine ejus? Quare credidérunt in nómine ejus? Séquitur, et dicit : Vidéntes signa ejus, quæ faciébat. Et de Nicodémo quid dicit? Erat princeps Judæórum, nómine Nicodémus. Hic venit ad eum nocte, et ait illi : Rabbi, scimus quia a Deo venísti magíster. Et iste ergo credíderat in nómine ejus. Et ipse unde credíderat? Séquitur : Nemo enim potest hæc signa fácere, quæ tu facis, nisi fúerit Deus cum eo. ℟. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustínuit : *Quæ sola digna fuit portáre prétium hujus sæculi, allelúia. ℣. Hoc signum

Crucis erit in cœlo, cum Dóminus ad judicándum vénerit. Quæ. Bened. Divínum auxílium.

Lectio viij.

Si ergo Nicodémus de illis multis erat, qui crédiderant in nómine ejus, jam in isto Nicodémo attendámus, quare Jesus non se credébat eis. Respóndit Jesus, et dixit ei: Amen, amen dico tibi, nisi quis renátus fúerit dénuo, non potest vidére regnum Dei. Ipsis ergo se credit Jesus, qui nati fúerint dénuo. Ecce illi crédiderant in eum, et Jesus non se credébat eis. Tales sunt omnes catechúmeni: ipsi jam credunt in nómine Christi, sed Jesus non se credit eis. ¶ Inténdat et intélligat cháritas vestra. Si dixérimus catechúmeno: Credis in Christum? Respóndet, Credo, et signat se cruce Christi: portat in fronte, et non erubéscit de cruce Dómini sui. Ecce credit in nómine ejus. Interrogémus eum: Mandúcas carnem Fílii hóminis, et bibis sánguinem Fílii hóminis? Nescit quid dícimus, quia Jesus non se crédidit ei.

℟. Sicut Moyses exaltávit serpéntem in desérto, ita exaltári opórtet Fílium hóminis: * Ut omnis qui credit in ipsum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam, allelúia. ℣. Non misit Deus Fílium suum in mundum, ut júdicet mundum, sed ut salvétur mundus per ipsum. Ut. Glória Patri. Ut.

Pro SS. Alexandro, etc. Mart. ac Juvenale Ep. Conf.

Lectio ix.

Alexander Románus, Adriáno Imperatóre, regens Ecclésiam, magnam partem Románæ nobilitátis ad Christum convértit. Is constítuit, ut tantúmmodo panis et vinum in mystério offerrétur: vinum autem aqua miscéri jussit, propter sánguinem et aquam, quæ ex Jesu Christi látere profluxérunt: et in Cánone Missæ áddidit: Qui prídie quam paterétur. Idem decrévit, ut aqua benedícta sale admíxto, perpétuo in Ecclésia asservarétur, et in cubículis adhiberétur ad fugándos dæmones. Sedit annos decem, menses quinque, et dies vigínti, vitæ sanctitáte, et salutáribus institútis illústris. Martyrio coronátus est una cum Evéntio et Theodúlo Presbyteris, sepultúsque est via Nomentána, tértio ab Urbe lápide, eódem in loco ubi secúri percússus fúerat, creátis divérso témpore mense Decémbri Presbyteris sex, Diáconis duóbus, et Episcopis per divérsa loca quinque. Eórum cór-

pora póstea in Urbem transláta in Ecclésia sanctæ Sabinæ cóndita sunt. In eúmdem diem íncidit beáta mors sancti Juvenális Narniénsis Epíscopi : qui cum plúrimos in ea urbe sanctitáte et doctrína Christo peperísset, clarus miráculis in pace quiévit, ibíque honorífice sepúltus est.

Te Deum laudámus. 17.

Si hoc Festum inciderit in Fer. ij. vel iv. Rogat., omittitur Lectio de SS. MM. Alexandro et Sociis, et legitur de Homilia Rogat., et de ea fit com. in Laud. ac SS. MM. Alexandri, etc. quod et in similibus observetur.

Si vero transferatur, viij. Lectio dividatur in duas, ut in signo ¶

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. O magnum pietátis opus! mors mórtua tunc est, in ligno quando mórtua vita fuit, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Salva nos, Christe Salvátor, per virtútem Crucis, qui salvásti Petrum in mari, miserére nobis, allelúia.

3. Ecce Crucem Dómini, fúgite partes advérsæ, vicit leo de tribu Juda, radix David, allelúia.

4. Nos autem gloriári opórtet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi, allelúia.

5. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos, Deus noster, allelúia.

Capitulum. *Philipp.* 2.

FRATRES, Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu : qui cum in forma Deï esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo, sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo.

Hymn. Lustra sex. 229.

℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi, allelúia.
℟. Quia. Per Crucem tuam redemísti mundum, allelúia.

Ad Benedictus. Aña.

Super ómnia ligna cedrórum tu sola excélsior, in qua vita mundi pepéndit, in qua Christus triumphávit, et mors mortem superávit in ætérnum, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui in præclára salutíferæ Crucis Inventióne, passiónis tuæ mirácula suscitásti : concéde; ut vitális ligni prétio, ætérnæ vitæ suffrágia consequámur. Qui vivis.

Et fit com. SS. Alexandri etc. hoc loco tantum. Aña Fíliæ. ℣ Pretiósa.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut qui sanctórum tuórum Alexándri, Evéntii, Theodúli, atque Juvenális natalítia cólimus,

a cunctis malis imminéntibus, eórum intercessiónibus liberémur. Per Dóminum.

Ad Tertiam Aña.

Salva nos.

Capit. Fratres, Hoc. 504.

℟. br. Hoc signum Crucis erit in cœlo. * Allelúia, allel. Hoc. ℣. Cum Dóminus ad judicándum vénerit. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Hoc. ℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi, allel. ℟. Quia per Crucem tuam redemísti mundum, allelúia.

Ad Sextam. Aña.

Ecce Crucem Dómini.

Capit. *Galat.* 6. *d*

Mihi autem absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi : per quem mihi mundus crucifíxus est, et ego mundo.

℟. br. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi. * Allelúia, allel. Adorámus. ℣. Quia per Crucem tuam redemísti mundum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adorámus. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi, allelúia. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine, allelúia.

Ad Nonam. Aña.

Per signum Crucis.

Capit. *Philip.* 2.

Humiliavit semetípsũ factus obédiens usque ad mortem, mortẽ autem crucis. Propterquodet Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen.

℟. br. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. * Allelúia, allelúia. Omnis. ℣. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Omnis. ℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo, allelúia. ℟. Cum Dóminus ad judicándũ vénerit, allel.

In ij Vesp. omnia ut in j

℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo, allelúia. ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Crucem sanctam súbiit, qui inférnum confrégit, accínctus est poténtia, surréxit die tértia, allelúia.

Et fit com. S. Monicæ.

DIE IV. MAJI.

In Festo S. Monicæ, Viduæ Duplex.

Aña. Símile. ℣. Spécie.

Oratio

Deus, mœréntium consolátor, et in te sperántium salus, qui beátæ Mónicæ pias lácrymas in conversióne fílii sui Augustíni misericórditer suscepísti : da nobis utriúsque intervéntu, peccáta nostra deploráre, et grátiæ tuæ indulgéntiam inveníre. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

Monica sancti Augustíni dupliciter mater, quia

eum et mundo, et cœlo péperit, marito mórtuo, quem senectúte conféctum Jesu Christo conciliávit, castam et opéribus misericórdiæ exércitam viduitátem agébat : in assíduis vero ad Deum oratiónibus pro fílio, qui in Manichæórum sectam incíderat, lácrymas effundébat : quem étiam Mediolánum secúta est, ubi ipsum frequénter hortabátur, ut ad Epíscopum Ambrósium se conférret. Quod cum ille fecísset, ejus et públicis conciónibus, et privátis collóquiis cathólicæ fídei veritátem edóctus, ab eódem baptizátus est.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Mox in Africam redeúntes, cum ad Ostia Tiberína constitíssent, incidit in febrem. Quo in morbo cum eam quodam die ánima defecísset, ut se collégit, Ubi, inquit, eram ? Et astántes íntuens, Pónite hic matrem vestram : tantum vos rogo, ut ad altáre Dómini meminéritis mei. Nono autem die beáta múlier ánimam Deo réddidit. Ejus corpus ibi in Ecclésia sanctæ Aureæ sepúltum est : quod póstea, Martíno Quinto Summo Pontífice, Romam translátū, in Ecclésia sancti Augustíni honoríficе cónditum est.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Ex l. 9. Conf. cap. 12.

Subdit vero Augustínus, de matris morte dissérens : Neque enim decére arbitrabámur funus illud questubus lacrymósis gemitibúsque celebráre, quia illa nec mísere, nec omníno moriebátur ; hoc et documéntis morum ejus, et fide non ficta, rationibúsque certis tenebámus. Atque inde paulátim reducébam in prístinum sensum ancíllam tuam, conversationémque ejus piam in te, et sanctam, in nos blandam atque morígeram, qua súbito destitútus sum, et líbuit flere de illa et pro illa : et si quis peccátum invénerit, flevísse me matrem meam exígua parte horæ, matrem óculis meis mórtuam, quæ me multos annos flérerat, ut óculis suis víverem, non irrídeat : sed pótius, si est grandi charitáte, pro peccátis meis fleat ipse ad te Patrem ómnium fratrum Christi tui.

℟. Fallax grátia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap. 7. b.*

In illo témpore : Ibat Jesus in civitátem, quæ vocátur Naim : et ibant cum eo discípuli ejus, et turba copiósa. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 44. de Verbis Dom.

De júvene illo resuscitáto gavísa est mater vídua : de homínibus in spíritu quotídie suscitátis gaudet mater Ecclésia. Ille quidem mórtuus erat córpore : illi autem mente. Illíus mors visíbilis visibíliter plangebátur : illórum mors invisíbilis nec quærebátur, nec videbátur. Quæsívit ille, qui nóverat mórtuos. Ille solus nóverat mórtuos, qui póterat fácere vivos. Nisi enim ad mórtuos suscitándos venísset, Apóstolus non díceret : Surge qui dormis, et exúrge a mórtuis, et illuminábit te Christus.

℟. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus : considerávit sémitas domus suæ, * Et panem otiósa non comédit, allelúia. ℣. Gustávit et vidit quia bona est negotiátio ejus ; non extinguétur in nocte lucérna ejus. Et.

Lectio viij.

Tres autem mórtuos invenímus a Dómino resuscitátos visibíliter, míllia invisibíliter. Quot autem mórtuos visibíliter suscitáverit, quis novit? Non enim ómnia, quæ fecit, scripta sunt. Joánnes hoc dixit : Multa ália fecit Jesus, quæ si scripta essent, árbitror totum mundum non posse libros cápere. Multi ergo sunt álii sine dúbio suscitáti, sed non tres frustra commemoráti. Dóminus enim noster Jesus Christus, ea quæ faciébat corporáliter, étiam spirituáliter volébat intélligi. Neque enim tantum mirácula propter mirácula faciébat : sed ut illa, quæ faciébat, mira essent vidéntibus, vera essent intelligéntibus.

℟. Regnum mundi, et omnem ornátum sæculi contémpsi propter amórem Dómini mei Jesu Christi : * Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi, allelúia. ℣. Eructávit cor meum verbum bonum, dico ego ópera mea Regi. Quem. Glória Patri. Quem.

Lectio ix.

Quemadmodum qui videt lítteras in códice óptime scripto, et non novit légere, laudat quidem antiquárii manum, admírans ápicum pulchritúdinem : sed quid sibi velint, quid índicent illi ápices, nescit ; et est óculis laudátor, mente non cógnitor. Alius autem et laudat artifícium, et capit intelléctum : ille útique, qui non solum vidére, quod commúne est ómnibus, potest, sed étiam légere; quod, qui non dídicit, non potest. Ita qui vidérunt Christi mi-

rácula, et non intellexérunt quid sibi vellent, et quid intelligéntibus quodámmodo innúerent, miráti sunt tantum quia facta sunt: álii vero et facta miráti, et intelléeta assecúti. Tales nos in schola Christi esse debémus.

Te Deum laudámus. 17.

Vesperæ a Capit. de seq. com. præc.

DIE V. MAJI.

In Festo S. Pii V., Papæ et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv. præter seq.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus

Oratio.

DEUS, qui ad conteréndos Ecclésiæ tuæ hostes, et ad divínum cultum reparándum, beátum Pium Pontíficem máximum elígere dignátus es: fac nos ipsíus defféndi præsídiis, et ita tuis inhærére obséquiis; ut, ómnium hóstium superátis insídiis, perpétua pace lætémur. Per Dóminum.

Deinde com. S. Monicæ. Aña. Manum suam. ℣. Diffúsa. Oratio. Deus mœréntium, ut 505.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PIUS in óppido Insúbriæ, quod Boschum vocant, natus, sed e Bonónia oriúndus, ex nóbili Ghisleriórum família, cum quatuórdecim esset annórum, Ordinem Prædicatórum ingréssus est. Erat in eo admirábilis patiéntia, profúnda humílitas, summa vitæ austéritas, contínuum oratiónis stúdium, et reguláris observántiæ ac divíni honóris ardentíssimus zelus. Philosophiæ vero, ac theologiæ incúmbens, ádeo in iis excélluit, ut illas docéndi munus magna cum laude per multos annos exercúerit. Sacras conciónes plúribus in locis cum ingénti auditórum fructu hábuit. Inquisitóris offícium inviolábili ánimi fortitúdine diu sustínuit: multásque civitátes, non sine vitæ discrímine, ab hæresi tunc grassánte immúnes servávit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

A Paulo Quarto, cui ob exímias virtútes charíssimus erat, ad Nepesínum et Sutrínum Episcopátum promótus, et post biénnium inter Románæ Ecclésiæ Presbyteros Cardináles adscríptus fuit. Tum ad Ecclésiam Montis Regális in Subalpínis a Pio Quarto translátus, cum plures in eam abúsus irrepsísse cognovísset, totam diœcésim lustrávit, rebúsque compósitis, Romam revérsus, gravíssimis

expediéndis negótiis applicátus, quod justum erat, Apostólica libertáte et constántia decernébat. Mórtuo autem Pio, præter ómnium expectatiónem eléctus Póntifex, nihil in vitæ ratióne, excépto exterióri hábitu, immutávit. Fuit in eo religiónis propagándæ perpétuum stúdium, in ecclesiástica disciplína restituénda indeféssus labor, in exstirpándis erróribus assídua vigilántia, in sublevándis egéntium necessitátibus indefíciens beneficéntia, in Sedis apostólicæ júribus vindicándis robur invíctum. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

SELIMUM Turcárum tyránnum, multis elátum victóriis, ingénte comparáta classe, ad Echínadas ínsulas non tam armis, quam fusis ad Deum précibus devícit. Quam victóriam ea ipsa hora, qua obténta fuit, Deo reveláte, cognóvit, suísque familiáribus indicávit. Dum vero novam in ipsos Turcas expeditiónem moliréctur, in gravem morbum íncidit, et acerbíssimis dolóribus patientíssime tolerátis, ad extréma devéniens, cum Sacraménta de more suscepísset, ánimam Deo placidíssime réddidit, anno millésimo quingentésimo septuagésimo secúndo, ætátis suæ sexagésimo octávo, cum sedísset annos sex, menses tres, dies vigínti quátuor. Corpus ejus in Basílica sanctæ Maríæ ad Præsépe summa fidélium veneratióne cólitur, multis a Deo ejus intercessióne patrátis miráculis. Quibus rite probátis, a Cleménte Undécimo Pontífice Máximo Sanctórum número adscríptus est. ℟. Iste est qui ante.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Homo péregre. lxxij.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE VI. MAJI.

In Festo S. Joannis ante portam Latinam.

Duplex majus.

Omnia de Comm. Apost. temp. Pasch. xxj præter seq.

Ad Magnificat in utrisque Vesp. Aña. In fervéntis ólei dólium missus beátus Joánnes Apóstolus, divína se protegénte grátia, illæsus exívit, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui cónspicis, quia nos úndique mala nostra pertúrbant: præsta quæsumus; ut beáti Joánnis, Apóstoli tui et Evangelístæ intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Pro com. S. Pii. Aña. Dum esset Summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit, allelúia. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui ad. 508.

In j. Noct. legitur initium Epistolæ j. B. Joannis ut in Dom. infra Oct. Ascens. 370. nisi eo tempore legatur de libro Apocalypsis, vel de ejus Epistola: tunc enim ponuntur Lect. eo die occurr.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Hierónymi Presbyteri contra Joviniánum.

Lectio iv. *Lib.* 1.

JOANNES Apóstolus, unus ex discípulis Dómini, qui mínimus natu tráditur fuísse inter Apóstolos, et quem fides Christi vírginem repérerat, virgo permánsit: et ídeo plus amátur a Dómino, et recúmbit super pectus Jesu: et quod Petrus, qui uxórem habúerat, interrogáre non audet, illum rogat ut intérroget: et post resurrectiónem nuntiánte María Magdaléne, quod Dóminus resurrexísset, utérque cucúrrit ad sepúlchrum, sed ille prævénit: cumque essent in navi, et piscaréntur in lacu Genésareth, Jesus stabat in líttore, nec sciébant Apóstoli quem vidérent: solus virgo vírginem agnóscit, et dicit Petro: Dóminus est.

℟. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, * Et ætérnitas témporum, allelúia, allelúia. ℣. Lætítia sempitérna erit super cápita eórum, gáudium et exultatiónem obtinébunt. Et.

Lectio v.

FUIT autem Joánnes et Apóstolus, et Evangelísta, et Prophéta. Apóstolus, quia scripsit ad Ecclésias ut magíster: Evangelísta, quia librum Evangélii cóndidit, quod, excépto Matthæo, álii ex duódecim Apóstoli non fecérunt: Prophéta, vidit enim in Patmos ínsula, in qua fúerat a Domitiáno Príncipe ob Dómini martyrium relegátus, Apocalypsim infiníta futurórum mystéria continéntem. Refert autem Tertulliánus quod Romæ missus in fervéntis ólei dólium, púrior et vegétior exíverit, quam intráverit.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allel. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimóniũ.

Lectio vj.

SED et ipsum ejus Evangélium multum distat a céteris. Matthæus quasi de hómine íncipit scríbere: Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham: Lucas a sacerdótio Zacharíæ: Marcus a prophetía Malachíæ, et Isaíæ. Primus habet fáciem hóminis, propter genealogíam: secúndus fáciem vítuli, propter sacerdótium; tértius fáciem leónis, propter vo-

cem clamántis in desérto, Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas ejus. Joánnes vero noster quasi áquila ad supérna volat, et ad ipsum Patrem pérvenit, dicens : In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

℟. Isti sunt agni novélli, qui annuntiavérunt, allelúia : modo venérunt ad fontes :* Repléti sunt claritáte, allel., allel. ℣. In conspéctu Agni amícti sunt stolis albis, et palmæ in mánibus eórũ. Repléti. Glória Patri. Repléti.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 20. *c*

In illo témpore : Accéssit ad Jesum mater filiórum Zebedæi cum fíliis suis, adórans et petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presb.
Lib. 3. *Com. in Matth. c.* 20.

Unde opiniónem regni habet mater filiórum Zebedæi, ut cum Dóminus díxerit : Fílius hóminis tradétur princípibus sacerdótum, et Scribis, et condemnábunt eum morte, et tradent Géntibus ad illudéndum, et flagellándum, et crucifigéndum : et ignomíniam passiónis timéntibus discípulis nuntiáret, illa glóriam póstulet triumphántis ? Hac, ut reor, ex causa, quia post ómnia díxerat Dóminus : Et tértia die resúrget : putávit eum múlier post resurrectiónem íllico regnatúrum, et hoc, quod in secúndo advéntu promíttitur, in primo esse compléndum : et aviditáte femínea præséntia cupit, ímmemor futurórum.

℟. Ego sum vitis vera, et vos pálmites :* Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allel. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui.

Lectio viij.

Mater póstulat, et Dóminus discípulis lóquitur ; intélligens preces ejus ex filiórum descéndere voluntáte. Potéstis bíbere cálicem quem ego bibitúrus sum ? Cálicem in Scriptúris divínis passiónem intellígimus, juxta illud : Pater, si possíbile est, tránseat a me calix iste. Et in Psalmo : Quid retríbuam Dómino pro ómnibus quæ retríbuit mihi ? Cálicem salutáris accípiam, et nomen Dómini invocábo. Statímque infert quis iste sit calix : Pretiósa in conspéctu Dómini mors Sanctórum ejus.

℟. Cándidi facti sunt Nazaræi ejus, allelúia : splendórẽ Deo dedérunt, allelúia.* Et sicut lac coaguláti sunt, allelúia, allelúia. ℣. Candidióres nive, nitidióres lacte, rubicundióres ébore anti-

quo, sapphiro pulchrióres. ℟. Glória Patri. ℟.

Lectio ix.

Quæritur quómodo cálicem martyrii filii Zebedæi, Jacóbus vidélicet et Joánnes, bíberint: cum Scriptúra narret, Jacóbum tantum Apóstolum ab Heróde cápite truncátum, Joánnes autem própria morte vitam finíerit. Sed si legámus ecclesiásticas históriss, in quibus fertur, quod et ipse propter martyrium sit missus in fervéntis ólei dólium, et inde ad suscipiéndam corónam Christi athléta procésserit, statímque relegátus in Patmos ínsulam sit: vidébimus martyrio ánimum non defuísse, et bibísse Joánnem cálicem confessiónis, quem et tres púeri in camíno ignis bibérunt, licet persecútor non fúderit sánguinem. Te Deum laudámus. 47.

In ij. Vesp. fit com. seq.

DIE VII. MAJI.

In Festo S. Stanislai, Episc. et Martyris.

Duplex.

Ana. Lux perpétua. ℣. Sancti.

Oratio.

Deus, pro cujus honóre gloriósus Póntifex Stanisláus gládiis impiórum occúbuit: præsta, quæsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequántur efféctum. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Stanislaus Polónus apud Cracóviam nóbili génere natus, et piis paréntibus, qui ántea per annos trigínta stériles, illum a Deo précibus impetrárunt, ab ineúnte ætáte futúræ sanctitátis spécimen dedit. Adoléscens bonis ártibus óperam navávit, multúmque in sacra Canónum et theologíæ doctrína profécit. Paréntibus mórtuis, amplum patrimónium paupéribus distríbuit, vitæ monásticæ desidério. Sed Dei providéntia Canónicus Cracoviénsis, et concionátor factus a Lampérto Epíscopo, in ejus póstea locum, quamvis invítus, sufficitur. Quo in múnere, ómnium pastorálium virtútum laude, et præcípue misericórdia in páuperes enítuit.

℟. Lux perpétua.

Lectio v.

Erat tum Polóniæ rex Bolesláus, quem gráviter offéndit, quod illíus notam libídinem públice arguébat. Quare in solémni regni convéntu Stanisláum per calúmniam in judícium coram se vocári curat, tamquam pagum occupáret, quem Ecclésiæ suæ nómine coémerat. Quod cum neque tábulis probáre posset, et

testes veritátem dícere timérent: spondet Epíscopus, se Petrum pagi venditórem, qui triénnio ante obíerat, intra dies tres in judícium adductúrum. Conditióne cum risu accépta, vir Dei toto tríduo jejúniis et oratióni incúmbit: ipso sponsiónis die, post oblátum Missæ Sacrifícium, Petrum e sepúlchro súrgere jubet: qui statim redivívus, Epíscopum ad régium tribúnal eúntem séquitur, ibíque, rege et céteris stupóre attónitis, de agro a se véndito, et prétio rite sibi ab Epíscopo persolúto, testimónium dicit, atque íterum in Dómino obdormívit.
℟. In servis suis.

Lectio vj.

At Bolesláum frustra sæpe admónitum Stanisláus tandem a fidélium communióne rémovet. Ille iracúndia furens, mílites in Ecclésiam immíttit, ut sanctum Epíscopum confódiant: qui ter conáti, occúlta vi, tértio divínitus sunt depúlsi. Postrémo ímpius rex Sacerdótem Dei, hóstiam immaculátam ad altáre offeréntem, sua manu obtrúncat: corpus membrátim concísum et per agros projéctum, áquilæ a feris mirabíliter deféndunt. Mox Canónici Cracoviénses sparsa membra, noctúrni de cœlo splendóris indício, cólligunt, et suis locis apte dispónunt: quæ súbito ita inter se copuláta sunt, ut nulla vúlnerum vestígia extárent. Multis prætérea miráculis servi sui sanctitátem Deus declarávit post ejus mortem: quibus permótus Innocéntius Quartus Summus Póntifex, illum in Sanctórum númerum rétulit. Clemens vero Octávus Póntifex Máximus, sancti Stanislái festo die in Románum Breviárium relâto, gloriósi Mártyris memóriam dúplici offício ubíque celebrári jussit.
℟. Fíliæ Jerúsalem.

In iij. Noct. Hom. in Ev.
Ego sum vitis vera. xliij.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE VIII. MAJI.

In Apparitione S. Michaelis Archangeli.

Duplex majus.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psalmi de Dñica 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Apoc.* 1.

Significavit Deus quæ opórtet fíeri cito, loquens per Angelum suum servo suo Joánni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, et testimónium Jesu Christi, quæcúmque vidit.

Hymnus.

Te splendor, et virtus Patris,
Te vita, Jesu, córdium,

Ab ore qui pendent tuo,
Laudámus inter Angelos.
Tibi mille densa míllium
Ducum coróna mílitat :
Sed éxplicat Victor Crucem
Míchael salútis signifer.
Dracónis hic dirum caput
In ima pellit tártara,
Ducémque cum rebéllibus
Cœlésti ab arce fúlminat.
Contra ducem supérbiæ
Sequámur hunc nos Príncipem,
Ut detur ex Agni throno
Nobis coróna glóriæ.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi, allelúia. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua, allelúia.

Ad Magnificat, Aña. Dum sacrum mystérium cérneret Joánnes, Archángelus Míchael tuba cécinit : Ignósce, Dómine Deus noster, qui áperis librum, et solvis signácula ejus, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui miro órdine, Angelórum ministéria hominúmque dispénsas : concéde propítius ; ut a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur. Per Dóminum.

Pro com. S. Stanislai, Aña. Sancti et justi. ℣. Pretiósa. Oratio Deus, pro cujus. 512.

Ad Matutinum. Invitat. Regem Archangelórum Dñm, *Veníte, adorémus, allelúia. Ps. Venite. 2.

Hymn. Te splendor. 513.

In primo Nocturno.

Aña. Concússum est mare, et contrémuit terra, ubi Archángelus Míchael descendébat de cœlo, allelúia. Psalmi. Dómine Dóminus noster. 6. In Dño confído. 8. Dómine, quis habitábit. 10.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi, allelúia. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua, allelúia.

Ex Daniéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 7. *c*

ASPICIEBAM donec throni pósiti sunt, et antíquus diérum sedit : vestiméntum ejus cándidum quasi nix, et capílli cápitis ejus quasi lana munda : thronus ejus flammæ ignis : rotæ ejus ignis accénsus. Flúvius ígneus rapidúsque egrediebátur a fácie ejus. Míllia míllium ministrábant ei, et décies míllies centéna míllia assistébant ei : judícium sedit et libri apérti sunt. Aspiciébam propter vocem sermónum grándium, quos cornu illud loquebátur : et vidi quóniam interfécta esset béstia, et periísset corpus ejus, et tráditum esset ad comburéndum igni.

℟. Factum est siléntium in

cœlo, dum commítteret bellum draco cum Michaéle Archángelo : * Audíta est vox míllia míllium dicéntium : Salus, honor et virtus omnipoténti Deo, allelúia. ℣. Míllia míllium ministrábant ei, et décies centéna míllia assistébant ei. Audíta.

Lectio ij. *Cap.* 10.

Die autem vigésima et quarta mensis primi, eram juxta flúvium magnum, qui est Tigris. Et levávi óculos meos, et vidi : et ecce vir unus vestítus líneis, et renes ejus accíncti auro obrízo : et corpus ejus quasi chrysólithus, et fácies ejus velut spécies fúlguris, et óculi ejus ut lampas ardens : et bráchia ejus, et quæ deórsum sunt usque ad pedes, quasi spécies æris candéntis : et vox sermónum ejus ut vox multitúdinis. Vidi autem ego Dániel solus visiónem : porro viri qui erant mecum, non vidérunt : sed terror nímius írruit super eos, et fugérunt in abscónditum. Ego autem relíctus solus vidi visiónem grandem hanc : et non remánsit in me fortitúdo, sed et spécies mea immutáta est in me, et emárcui, nec hábui quidquam vírium. ℟. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua : et data sunt ei incénsa multa : * Et ascéndit fumus arómatum de manu Angeli in conspéctu Dómini, allelúia. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi : adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, Dómine. Et.

Lectio iij.

Et audívi vocem sermónum ejus : et áudiens jacébam consternátus super fáciem meam, et vultus meus hærébat terræ. Et ecce manus tétigit me, et eréxit me super génua mea, et super artículos mánuum meárum. Et dixit ad me : Dániel vir desideriórum, intéllige verba, quæ ego loquor ad te, et sta in gradu tuo : nunc enim sum missus ad te. Cumque dixísset mihi sermónem istum, steti tremens. Et ait ad me : Noli metúere Dániel : quia ex die primo, quo posuísti cor tuum ad intelligéndum ut te afflígeres in conspéctu Dei tui, exaudíta sunt verba tua : et ego veni propter sermónes tuos. Princeps autem regni Persárum réstitit mihi vigínti et uno diébus : et ecce Míchael unus de princípibus primis venit in adjutórium meum, et ego remánsi ibi juxta regem Persárum. Veni autem ut docérem te quæ ventúra sunt pópulo tuo in novíssimis diébus, quóniam adhuc vísio in dies.

℟. In conspéctu Angelórum psallam tibi, et adorábo ad templum sanctum tuum, * Et confitébor nómini tuo, Dómine, allelúia. ℣. Super misericórdia tua et veritáte tua; quóniam magnificásti super nos nomen sanctum tuum. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Añа. Míchael Archángele, veni in adjutórium pópulo Dei, allelúia. Psalmi. Cœli enárrant. 15. Dómini est terra. 32. Benedícam Dóminum. 54.

℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini, allelúia. ℟. De manu Angeli, allelúia.

Lectio iv.

BEATUM Michaélem Archángelum sæpius homínibus apparuísse, et sacrórum librórum auctoritáte, et véteri sanctórum traditióne comprobátur. Quámobrem multis in locis facti memória celebrátur. Eum ut olim Synagóga Judæórum, sic nunc custódem et patrónum Dei venerátur Ecclésia. Gelásio autem Primo Pontífice Máximo, in Apúlia in vértice Gargáni montis, ad cujus radíces íncolunt Sipontíni, Archángeli Michaélis fuit illústris apparítio.

℟. Hic est Míchael Archángelus, princeps milítiæ Angelórum: * Cujus honor præstat benefícia populórum, et orátio perdúcit ad regna cœlórum, allelúia. ℣. Archángelus Míchael præpósitus paradísi, quem honoríficant Angelórum cives. Cujus.

Lectio v.

FACTUM est enim, ut ex grégibus armentórum Gargáni cujúsdam taurus longe discéderet: quem diu conquisítum in áditu spelúncæ hæréntem invenérunt. Cum vero quidam ex illis, ut taurum confígeret, sagíttam emisísset, retórta sagítta in ipsum récidit sagittárium. Quæ res cum præséntes, ac deínceps céteros tanto timóre affecísset, ut ad eam spelúncam própius accédere nemo audéret, Sipontíni Epíscopum cónsulunt: qui indícto trium diérum jejúnio et oratióne, rem a Deo respóndit quæri oportére.

℟. Venit Míchael Archángelus cum multitúdine Angelórum, cui trádidit Deus ánimas sanctórum: * Ut perdúcat eas in paradísum exultatiónis, allelúia. ℣. Emítte, Dómine, Spíritum sanctum tuum de cœlis, spíritum sapiéntiæ et intelléctus. Ut.

Lectio vj.

POST triduũ Míchael Archángelus Epíscopum monet, in sua tutéla esse eum

locum, eóque indício demonstrásse, velle ibi cultum Deo in sui, et Angelórum memóriam adhibéri. Quare Epíscopus una cum cívibus ad eam spelúncam ire pergit. Quam cum in templi cujúsdam similitúdinem conformátam vidíssent, locum illum divínis offíciis celebráre cœpérunt: qui multis póstea miráculis illustrátus est. Nec ita multo post Bonifácius Papa Romæ in summo Circo sancti Michaélis Ecclésiam dedicávit tértio Kaléndas Octóbris, quo die étiam ómnium Angelórum memóriam Ecclésia célebrat. Hodiérnus autem dies Archángeli Michaélis apparitióne consecrátus est.

℟. In témpore illo consúrget Míchael, qui stat pro fíliis vestris: * Et véniet tempus, quale non fuit, ex quo gentes esse cœpérunt usque ad illud, allelúia. ℣. In témpore illo salvábitur pópulus tuus omnis, qui invéntus fúerit scriptus in libro vitæ. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno

Aña. Angelus Archángelus Míchael, Dei núntius pro animábus justis, allelúia, allelúia. Psalmi. Cantáte.... cantáte. 109. Dóminus regnávit. 109. Bénedic, ánima mea, Dómino: * et. 116.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus, allelúia. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij *Cap.* 18.

In illo témpore: Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíscopi.

Comm. in Matth. c. 18.

Nonnisi revérsos in natúram puerórum introíre regnum cœlórum Dóminus docet: id est, per simplicitátem puerílem vítia córporum nostrórum animæque revocánda. Púeros autem, credéntes omnes per audiéntiæ fidem nuncupávit. Hi enim patrem sequúntur, matrem amant, próximo velle malum nésciunt, curam opum négligunt: non insoléscunt, non odérunt, non mentiúntur, dictis credunt, et quod áudiunt, verum habent. Reverténdum ígitur est ad simplicitátem infántium: quia in ea collocáti, spéciem humilitátis domínicæ circumferémus.

℟. In conspéctu Géntium nolíte timére: vos enim in córdibus vestris adoráte et timéte Dóminum: * Angelus enim ejus vobíscum est, allelúia. ℣. Stetit Angelus

juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Angelus. Bened. Quorum festum.

Lectio viij.

VÆ huic mundo ab scándalis. Humílitas passiónis scándalum mundo est. In hoc enim máxime ignorántia detinétur humána, quod sub deformitáte crucis, ætérnæ glóriæ Dóminum nóluit accípere. Et quid mundo tam periculósum, quam non recepisse Christum? Ideo vero necésse esse ait, veníre scándala: quia ad sacraméntum reddéndæ nobis æternitátis, omnis in eo passiónis humílitas esset explénda.

℟. Míchael Archángelus venit in adjutórium pópulo Dei: * Stetit in auxílium pro animábus justis, allelúia. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Stetit. Glória Patri. Stetit.

Lectio ix.

VIDETE ne contemnátis unum de pusíllis istis, qui credunt in me. Aptíssimum vínculum mútui amóris impósuit, ad eos præcípue, qui vere in Dómino credidíssent. Pusillórum enim Angeli quotídie Deum vident: quia Fílius hóminis venit salváre quæ pérdita sunt. Ergo et Fílius hóminis salvat, et Deum Angeli vident, et Angeli pusillórum præsunt fidélium orationíbus. Præésse Angelos absolúta auctóritas est. Salvatórum ígitur per Christum oratiónes Angeli quotídie Deo ófferunt. Ergo periculóse ille contémnitur, cujus desidéria ac postulatiónes ad ætérnum et invisíbilem Deum ambitióso Angelórum famulátu ac ministério pervehúntur.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas Añæ

1. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum rel. 18.

2. Dum præliarétur Míchael Archángelus cum dracóne, audíta est vox dicéntium: Salus Deo nostro, allelúia.

3. Archángele Míchael, constítui te príncipem super omnes ánimas suscipiéndas, allelúia.

4. Angeli Dómini, Dóminum benedícite in ætérnum, allelúia.

5. Angeli, Archángeli, Throni, et Dominatiónes, Principátus, et Potestátes, Virtútes cœlórum, laudáte Dóminum de cœlis, allelúia.

Capitulum. *Apoc.* 1.

SIGNIFICAVIT Deus quæ opórtet fíeri cito, loquens

per Angelum suum servo suo Joánni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, et testimónium Jesu Christi, quæcúmque vidit.

Hymnus.

CHRISTE, sanctórum decus Angelórum,
Gentis humánæ Sator et Redémptor,
Cœlitū nobis tríbuas beátas
Scándere sedes.

Angelus pacis Míchael in ædes
Cœlitus nostras véniat: serénæ
Auctor ut pacis lacrymósa in orcum
Bella reléget.

Angelus fortis Gábriel, ut hostes
Pellat antíquos, et amíca cœlo,
Quæ Triumphátor státuit per orbem,
Templa revísat.

Angelus nostræ médicus salútis
Adsit e cœlo Ráphael, ut omnes
Sanet ægrótos, dubiósque vitæ
Dírigat actus.

Virgo Dux pacis, Genitríxque lucis,
Et sacer nobis chorus Angelórum
Semper assístat, simul et micántis
Régia cœli.

Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum. Am.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi, allelúia. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua, allelúia.

Ad Benedictus. Aña.

Factum est siléntium in cœlo, dum draco commítteret bellum: et Míchael pugnávit cum eo, et fecit victóriam, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui miro órdine, Angelórum ministéria hominúmque dispénsas: concéde propítius; ut, a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Aña.

Dum præliarétur.

Capit. Significávit. 518.

℟. br. Stetit Angelus juxta aram templi. * Allelúia, allelúia. Stetit. ℣. Habens thuríbulum áureum in manu sua. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Stetit. ℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini, allel. ℟. De manu Angeli, allelúia.

Ad Sextam. Aña.

Archángele Míchael.

Capit. *Apoc.* 5. *c*

AUDIVI vocem Angelórum multórum in circúitu throni, et animálium, et se-

niórum : et erat númerus eórum míllia míllium, voce magna dicéntium : Salus Deo nostro.
℟. br. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. * Allelúia, allelúia. Ascéndit. ℣. De manu Angeli. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Ascéndit. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus, allelúia. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, allelúia.

Ad Nonam. Aña.

Angeli, Archángeli.

Capit. *Apoc.* 12. *b*

FACTUM est prælium magnum in cœlo : Míchael, et Angeli ejus præliabántur cum dracóne, et draco pugnábat, et ángeli ejus : et non prævaluérunt, neque locus invéntus est eórum ámplius in cœlo.
℟. br. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. * Allelúia, allelúia. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Allelúia, allelúia. Glória Patri. In.
℣. Adoráte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

In ij. Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Ps. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Confitébor.... quóniam. 145.

Hymnus. Te splendor. ut supra. 513.
℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus, allelúia. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Princeps gloriosíssime, Míchael Archángele, esto memor nostri : hic, et ubíque semper precáre pro nobis Fílium Dei, allelúia, allelúia.

Deinde fit com. seq.

DIE IX. MAJI.

In Festo S. Gregorii Nazianzeni, Episc., Conf. et Ecclesiæ Doctoris.

Duplex.

Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Gregóri, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei, allelúia. ℣. Amávit eum.

Oratio.

DEUS, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Gregórium minístrum tribuísti : præsta, quæsumus; ut, quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS, nóbilis Cáppadox, ex singulári divinárum litterárum sciéntia Theólogi cognómen consecútus, Naziánzi in Cappadócia natus, Athénis in omni

disciplinárum génere una cum sancto Basilío erudítus, ad stúdia sacrárum litterárum se convértit : in quibus se in cœnóbio per áliquot annos exercuérunt, illárum senténtiam non ex próprio ingénio, sed ex majórum ratióne et auctoritáte interpretántes. Qui cum doctrína et vitæ sanctitáte florérent, vocáti ad munus prædicándæ evangélicæ veritátis, plúrimos Jesu Christo fílios peperérunt.

℟. Invéni David.

Lectio v.

GREGORIUS igitur aliquándo domum revérsus, primum Sasimórum Epíscopus creátus est, deínde Naziánzénam Ecclésiam administrávit. Tum Constantinópolim ad eam regéndam Ecclésiam accersítus cum civitátem hæresum purgátam erróribus ad cathólicam fidem reduxísset, quod ei summum ómnium amórem conciliáre debébat, multórum parávit invídiam. Itaque cum inter Epíscopos magna proptérea esset facta sedítio, sponte cedens Episcopátu, illud Prophétæ dictum usurpávit : Si propter me commóta est ista tempéstas, dejícite me in mare, ut vos jactári desinátis. Quare Naziánzum revérsus, cum illi Ecclésiæ Eulálium præficiéndum curásset, totum se ad contemplatiónem et scriptiónem divinárum rerum cóntulit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

SCRIPSIT autem multa et solúta oratióne, et vérsibus, mirábili pietáte et eloquéntia: quibus doctórum hóminum sanctorúmque judício id assecútus est, ut nihil in illis, nisi ex veræ pietátis et cathólicæ religiónis régula reperiátur: nemo quidquam jure vocáre possit in dúbium. Consubstantialitátis Fílii fuit acérrimus propugnátor. Ut autem vitæ laude nemo ei præpósitus est, sic et oratiónis gravitáte omnes fácile superávit. In iis scribéndi ac legéndi stúdiis, ruri vitam mónachi exércens, Imperatóre Theodósio, ad cœléstem vitam sénio conféctus migrávit.

℟. Iste est qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Vos estis sal terræ, de Communi Doctorum j. loco, lxxxj.

Vesperæ a Capit. de sequenti, com. præc. etc. ut infra.

DIE X. MAJI.

In Festo S. Antonini, Episc. et Conf. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. lxiv. præter seq.

In Hymn. Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

SANCTI Antoníni, Dómine, Confessóris tui atque Pontíficis, méritis adjuvémur: ut, sicut te in illo mirábilem prædicámus, ita in nos misericórdem fuísse gloriémur. Per Dóminum nostrum.

Pro com. S. Gregorii Nazianzeni. Aña. O Doctor. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui pópulo, ut supra. 520.

Et fit com. SS. Gordiani et Epimachi Mart. Aña. Lux perpétua. ℣. Sancti.

Oratio.

DA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beatórum Mártyrum tuórum Gordiáni et Epímachi solémnia cólimus, eórum apud te intercessiónibus adjuvémur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANTONINUS Floréntiæ honéstis paréntibus natus, ab ipsa jam puerítia egrégium futúræ sanctitátis spécimen exhíbuit. Annū agens sextumdécimum, Religiónem Prædicatórum ampléxus, cœpit exínde máximis clarére virtútibus. Otio perpétuum bellum indíxit: post noctúrnum brevem somnum primus matutínis précibus áderat: quibus persolútis, réliquum tempus noctis oratiónibus, aut certe lectióni, et scriptióni librórum tribuébat: et si quando importúnior fessis membris somnus obréperet, ad paríetem páululum declináto cápite, ac tantísper discússo somno, mox sacras vigílias avídius repetébat.

℟. Invéni David.

Lectio v.

DISCIPLINÆ reguláris sui ipsíus severíssimus exáctor, carnes, nisi in gravi ægritúdine, numquam edit. Humi, aut in nudo tabuláto cubábat: cilício semper usus, et intérdum zona férrea ad vivam cutem incínctus, virginitátem integérrime semper cóluit. In explicándis consíliis tantæ dexteritátis fuit, ut commúni elógio Antonínus consiliórum dicerétur. Adeo autem in eo humílitas enítuit, ut étiam cœnóbiis, ac provínciis præféctus, abjectíssima monastérii offícia demississime obíret. Ab Eugénio Quarto Florentínus Archiepíscopus renuntiátus, ægérrime tandem, nec nisi apostólicis minis perterrefáctus, ut Episcopátum accíperet, acquiévit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

IN eo múnere vix dici potest, quantum prudéntia, pietáte, charitáte, mansuetúdine, et sacerdotáli zelo

excellúĕrit. Illud mirándum, tantum ingénio valuísse, ut omnes ferme sciéntias per se, nullo adhíbito præceptóre, absolutíssime didícerit. Tandem post multos labóres, multis étiam éditis insígnis doctrínæ libris, sacra Eucharistía, et Unctióne percépta, compléxus Crucifíxi imáginem, mortem lætus aspéxit, sexto Nonas Maji, anno millésimo quadringentésimo quinquagésimo nono. Miráculis vivens, et post mortem conspícuus, Sanctórum número adscríptus est ab Adriáno Sexto, anno Dómini millésimo quingentésimo vigésimo tértio.

℟. Iste est qui.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Comm. lxxij.

Pro SS. Martyribus

Lectio ix.

GORDIANUS judex, cum ad eum Januárius présbyter, ut condemnarétur, sub Juliáno apóstata ductus esset, ab eódem in christiána fide instrúctus, cum uxóre, et quinquagínta tribus áliis ex eádem família Romæ baptizátur. Quare Præféctus, relegáto Januário, Gordiánum a Clementiáno vicário inclúdi jubet in cárcerem: qui póstea eúmdem Gordiánum vinctum caténis ad se accersítum, cum a fídei propósito deterrére non posset, plumbátis diu cæsum, cápite plecti ímperat. Cujus corpus ante Apóllinis templum cánibus objéctum, noctu a Christiánis via Latína sepelítur in eádem crypta, in quam relíquiæ beáti Epímachi Mártyris translátæ fúerant ab Alexandría: ubi is diu propter Christi confessiónem constríctus in cárcere, postrémo combústus, martyrio coronátus est.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. SS. Gordiani et Epimachi. Mart. Aña. Fíliæ Jerúsalem. ℣. Pretiósa. Orat. Da, quæsumus. 522.

DIE XII. MAJI.

In Festo SS. Nerei, Achillei et Domitillæ, Virg. atque Pancratii, Mart.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Mart temp. Pasch. xl. præter sequentia.

Oratio.

SEMPER nos, Dómine, Mártyrum tuórum Nérei, Achíllei, Domitíllæ, atque Pancrátii fóveat, quæsumus, beáta solémnitas: et tuo dignos reddat obséquio. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

NEREUS et Achilleus fratres, eunúchi Fláviæ Dó-

mitíllæ, a beáto Petro una cum ipsa, ejúsque matre Plautílla, baptizáti, cum Domitíllæ persuasíssent, ut virginitátem suam Deo consecráret, ab ejus sponso Aureliáno tamquam Christiáni accusáti, ob præcláram fídei confessiónem in Póntiam ínsulam relegántur: ubi ad quæstiónem íterum vocáti, et verbéribus cæsi, mox Tarracínam perdúcti, a Minúcio Rufo, equúleo et flammis cruciáti, cum constánter negárent, se a sancto Petro Apóstolo baptizátos, ullis torméntis cogi posse, ut idólis immolárent, secúri percússi sunt: quorum córpora ab Auspício eórum discípulo, et Domitíllæ educatóre, Romam deláta, via Ardeatína sepúlta sunt.
℟. Lux perpétua.

Lectio v.

FLAVIA Domitílla virgo Románа, Titi et Domitiáni Imperatórum neptis, cum sacrum virginitátis velámen a beáto Cleménte Papa accepísset, ab Aureliáno sponso, Titi Aurélii Cónsulis fílio, deláta quod Christiána esset, a Domitiáno Imperatóre in ínsulam Póntiam est deportáta, ubi in cárcere longum martyrium duxit. Demum Tarracínam dedúcta, íterum Christum conféssa, cum semper constántior apparéret, sub Trajáno Imperatóre, júdicis jussu incénso ejus cubículo, una cum Theodóra et Euphrósyna virgínibus, et collactáneis suis, gloriósi martyrii cursum confécit, Nonis Maji: quarum córpora íntegra invénta, a Cæsário Diácono sepúlta sunt. Hac vero die duórum fratrum ac Domitíllæ córpora ex Diaconía sancti Adriáni simul transláta, in ipsórum Mártyrum Basílicam tituli Fascíolæ restitúta sunt.
℟. In servis suis.

Lectio vj.

PANCRATIUS, in Phrygia nóbili génere natus, puer quatuórdecim annórum Romam venit, Diocletiáno et Maximiáno Imperatóribus: ubi a Pontífice Románo baptizátus, et in fide christiána erudítus, ob eámdem paulo post comprehénsus, cum diis sacrificáre constánter renuísset, viríli fortitúdine datis cervícibus, illústrem martyrii corónam consecútus est: cujus corpus Octavílla matróna noctu sústulit, et unguéntis delibútum via Aurélia sepelívit.
℟. Fíliæ Jerúsalem.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 4. *f*

IN illo témpore: Erat quidam régulus, cujus fílius infirmabátur Caphárnaum. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Ex Hom. 28. habita in Basilica horum SS. MM. in die natalis eorum.

QUID est quod régulus Dóminum rogat, ut ad ejus fílium véniat, et tamen ire corporáliter recúsat: ad servum vero centuriónis non invitátur, et tamen se corporáliter ire pollicétur? Réguli fílio per corporálem præséntiam non dignátur adésse, centuriónis servo non dedignátur occúrrere. Quid est hoc, nisi quod supérbia nostra retúnditur, qui in homínibus non natúram, qua ad imáginem Dei facti sunt, sed honóres et divítias venerámur? Redémptor vero noster ut osténderet, quia quæ alta sunt hóminum, despiciénda sunt, et quæ despécta sunt hóminum, despiciénda non sunt: ad fílium réguli ire nóluit, ad servum centuriónis ire parátus fuit.

℟. Ego sum vitis vera, et vos pálmites: * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allelúia. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui.

Lectio viij.

INCREPATA est ergo supérbia nostra, quæ nescit pensáre hómines propter hómines. Sola, ut díximus, quæ circúmstant homínibus pensat, natúram non áspicit, honórem Dei in homínibus non agnóscit. Ecce ire non vult Fílius Dei ad fílium réguli, et tamen veníre parátus est ad salútem servi. Certé si nos cujúspiam servus rogáret, ut ad eum ire deberémus, prótinus nobis nostra supérbia in cogitatióne tácita respondéret, dicens: Non eas, quia temetípsum degéneras, honor tuus despícitur, locus viléscit. Ecce de cœlo venit, qui servo in terra occúrrere non déspicit: et tamen humiliári in terra contémnimus, qui de terra sumus.

℟. Cándidi facti sunt Nazaræi ejus, allelúia: splendórem Deo dedérunt, allelúia. * Et sicut lac coaguláti sunt, allelúia, allelúia. ℣. Candidióres nive, nitidióres lacte, rubicundióres ébore antíquo, sapphíro pulchrióres. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

NOLITE ergo intra vosmetípsos pensáre quod habétis, sed quid estis. Ecce mundus, qui dilígitur, fugit. Sancti isti, ad quorum tumbam consístimus, floréntem mundum mentis despéctu calcavérunt. Erat tunc vita longa, salus contínua, opuléntia in rebus, fœcúnditas in propágine,

tranquíllitas in diutúrna pace : et tamen cum in seípso floréret, jam in eórum córdibus mundus arúerat. Ecce jam mundus in seípso áruit, et adhuc in córdibus nostris floret. Ubíque mors, ubíque luctus, ubíque desolátio, úndique percútimur, úndique amaritudínibus replémur : et tamen cæca mente carnális concupiscéntiæ ipsas ejus amaritúdines amámus, fugiéntem séquimur, labénti inhærémus.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XIV. MAJI.

S. Bonifacii, Martyris.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui beáti Bonifácii Mártyris tui solémnia cólimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per Dóminum.

Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Bonifacius, civis Románus, quod cum Aglae nóbili matróna impudíce versátus esset, tanto illíus intemperántiæ dolóre captus est, ut pœniténtiæ causa se ad conquirénda et sepeliénda Mártyrum córpora contúlerit. Itaque, relíctis peregrinatiónis sóciis, cum Tarsi multos propter christiánæ fídei professiónem váriis torméntis cruciátos vidísset, illórum víncula osculátus, eos veheménter hortabátur, ut constánter supplícia perférrent, quod brevem labórem sempitérna réquies consecutúra sit. Comprehénsus ígitur, férreis úngulis excarnificátus est : cui étiam inter mánuum ungues et carnem acúti cálami sunt infíxi, plumbúmque liquefáctum in os ejus infúsum. Quibus in cruciátibus ea vox tantum Bonifácii audiebátur : Grátias tibi ago, Dómine Jesu Christe, Fili Dei.

Lectio iij.

Mox in ollam fervéntis picis demísso cápite conjéctus est : unde cum inviolátus exísset, ira incénsus judex, eum secúri pércuti jubet. Quo témpore magnus terræmótus factus est, ita ut multi infidéles ad Christi Dómini fidem converteréntur. Eum sequénti die quæréntes sócii, cum martyrio affectum cognovíssent, quingéntis sólidis ejus corpus redemérunt : et cónditum unguéntis, linteísque involútum, Romam portándum curárunt. Quod factum cum ab Angelo Aglae matróna, quæ et ipsa pœnitens se piis opéribus addíxerat, cognovísset, pródiens óbviam sancto córpori, Ecclésiam ejus nómine ædificávit : in qua corpus sepúltum est Nonis

Júnii, cum ejus ánima prídie Idus Maji apud Tarsum, Cilíciæ urbem, migrásset in cœlum, Diocletiáno et Maximiáno Imperatóribus.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XVI. MAJI.

In Festo S. Ubaldi, Episc. et Confess.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Oratio.

Auxilium tuum nobis, Dómine quæsumus, placátus impénde: et intercessióne beáti Ubáldi, Confessóris tui atque Pontíficis, contra omnes diáboli nequítias déxteram super nos tuæ propitiatiónis exténde. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ubaldus, Eugúbii in Umbria nóbili génere natus, a primis annis pietáte, et lítteris egrégie est institútus. Jamque adoléscens, ut uxórem dúceret sæpe tentátus, numquam tamen a propósito servándæ virginitátis recéssit. Sacérdos efféctus, patrimónium suum paupéribus, et Ecclésiis distríbuit, et Canonicórum regulárium Ordinis sancti Augustíni Institútum suscípiens, illud in pátriam tránstulit, atque in eo aliquámdiu sanctíssime vixit. Cujus sanctitátis opinióne evulgáta, ab Honório Secúndo Summo Pontífice Ecclésiæ Eugubínæ invítus præfícitur, et episcopális consecratiónis múnere decorátur.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Ad suam ítaque revértens Ecclésiam, cum de consuéta vivéndi ratióne nihil ádmodum immutásset, in omni tamen virtútum génere eo magis eminére cœpit, quo efficácius aliórum étiam salútem verbo et exémplo procuráret, factus forma gregis ex ánimo. Nam victu parco, vestítu moderáto, léctulo áspero et paupérrimo, Crucis mortificatiónem júgiter in suo córpore circumferébat, dum inexplébili oratiónis stúdio spíritum quotídie recreáret. Hinc admirábilem illam mansuetúdinem est adéptus, qua gravíssimas injúrias, et contumélias non modo æquanímiter tulit, verum étiam mirífico dilectiónis afféctu persecutóres suos omni benignitátis testimónio complectebátur. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Biennio ántequam ex hac vita migráret, cum diútinis afflictarétur infirmitátibus, inter acerbíssimos córporis cruciátus, velut aurum in fornáce purgátum,

Deo grátias indesinénter agébat. Adveniénte autem sacro Pentecóstes die, cum multis annis Ecclésiam sibi commíssā summa cum laude gubernásset, sanctis opéribus, ac miráculis clarus, quiévit in pace: quem Cœlestínus Papa Tértius in Sanctórum númerum rétulit. Ejus virtus præcípue in effugándis spirítibus immúndis elúcet: corpus vero per tot sæcula incorrúptum, magna fidélium veneratióne in pátria cólitur, quam non semel a præsénti discrímine liberávit.

℟. Iste est qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre, de Comm. lxxij.

Vesperæ de sequenti, com. præc.

DIE XVII. MAJI.

In Festo S. Paschalis Baylon. Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beátum Pascha-lem, Confessórem tuum, mirífica erga Córporis et Sánguinis tui sacra Mystéria dilectióne decorásti: concéde propítius; ut quam ille ex hoc divíno convívio spíritus percépit pinguédinem, eámdem et nos percípere mereámur. Qui vivis.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Paschalis Baylon, paupéribus piísque paréntibus in óppido Turris Formósæ Seguntínæ diœcésis in Arragónia natus, a téneris annis plura dedit futúræ sanctitátis indícia. Sortítus ánimam bonam, ac rerum cœléstium appríme studiósam, pueritiam atque adolescéntiam in gregis custódia transégit: quam ille vivéndi ratiónem ídeo præcípue diligébat, quod humilitáti fovéndæ ac innocéntiæ conservándæ in primis útilem atque opportúnam judicáret. Erat in victu módicus, in oratióne assíduus, tantáque apud coævos et sócios florébat auctoritáte et grátia, ut eórum lites compónens, erróres córrigens, ignorántiam erúdiens, ac desídiam éxcitans, velut ómnium parens et magíster, máximo stúdio colerétur ac amarétur: Beátus étiam tum a plerísque appellátus.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Qui vero in sæculo, terra nempe desérta et inaquósa, ádeo felíciter adoléverat, flos convállium, plantátus in domo Dómini, mirum ubíque sparsit sanctitátis odórem. Igitur Paschá-

lis, arrépto vitæ sevérióris institúto, atque in Ordine Minórum strictióris Observántiæ Discalceatórum cooptátus, exultávit ut gigas ad curréndā viam suam, totúmque se Dómino excoléndum tradens, dies noctésque cogitábat, qua se ratióne magis ei magísque conformáret. Ita factum est brevi, ut eum, tamquam Seráphicæ perfectiónis exémplar, ipsi quoque provectióres imitándum sibi propónerent. Ipse autem in húmili serviéntium gradu constitútus, se velut ómnium peripséma réputans, árdua quæque et abjécta domus ministéria, véluti jure quodam peculiári sibi débita, summa cum hilaritáte suscipiébat, et exercébat humilitáte ac patiéntia pari. Carnem spirítui quandóque reluctári niténtem jugi maceratióne afflictávit, atque in servitútem redégit: spíritum vero assídua sui abnegatióne ferventiórem in dies ad austerióra extendébat.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Deiparam Vírginem, cujus clientélæ se ab ineúnte ætáte dicáverat, tamquam matrem quotidiánis colébat obséquiis, atque filiáli exorábat fidúcia. Porro erga sanctíssimum Eucharistíæ Sacraméntum difficile dictu est, quam ardénti tenerétur devotiónis afféctu: quem defúnctus étiam in cadávere retinére visus est, dum jacens in féretro, ad sacræ Hóstiæ elevatiónem bis óculos reserávit, et clausit, magna ómnium, qui áderant, admiratióne. Ejúsdem veritátem inter hæréticos públice palámque proféssus, multa et grávia ob eam causam perpéssus est: crebro étiam ad necem petítus, sed singulári Dei providéntia impiórum mánibus eréptus. Sæpe inter orándum ómnibus destituebátur sénsibus, dulcíque languébat amóris delíquio: quo témpore cœléstem illam sciéntiam hausísse créditus est, qua homo rudis et illiterátus de mystériis Fídei difficíllimis respondére, atque áliquot étiam libros conscríbere pótuit. Dénique méritis plenus eádem, qua prædíxerat hora, felíciter migrávit ad Dóminum, anno salútis millésimo quingentésimo nonagésimo secúndo, sextodécimo Kaléndas Júnii, eódem quo natus fúerat, festo Pentecóstes recurrénte, annum agens secúndum supra quinquagésimum. Quibus, aliísque virtútibus insígnem, ac miráculis tam in vita, quam post mortem clarum, Paulus Quintus Póntifex Máximus illum Beátum appellá-

vit : Alexánder autem Octávus Sanctórum catálogo adscrípsit.

℟. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi. xciij.

Vesp. a Capit. de sequenti, commem. præc.

DIE XVIII. MAJI.

In Festo S. Venantii, Mart. Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. tempore Paschali. xl. præter seq.

¶ Si hoc Festum transferri contigerit, et in j. Vesp. non sit faciendum a Capit., tunc sequens Hymn. Martyr Dei Venántius, dicendus erit ad Matut. conjunctim cum alio Hymno. Athléta Christi nóbilis, sub una conclusione. Sit laus Patri. Alias dicatur prout infra positum est.

Ad Vesperas, Hymnus.

Martyr Dei Venántius,
Lux et decus Camértium,
Tortóre victo et júdice,
Lætus triúmphum cóncinit.

Annis puer, post víncula,
Post cárceres, post vérbera,
Longa fame freméntibus
Cibus datur leónibus.

Sed ejus innocéntiæ
Parcit leónum immánitas,
Pedésque lambunt Mártyris,
Iræ famísque immémores.

Verso deórsum vértice,
Hauríre fumum cógitur,
Costas utrímque et víscera
Succénsa lampas ústulat.

Sit laus Patri, sit Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus :
Da per preces Venántii
Beáta nobis gáudia.
Amen.

Sic semper terminandus est Hymnus prædictus, similiter ad Matutinum et ad Laudes, ut infra.

Oratio.

Deus, qui hunc diem beáti Venántii, Mártyris tui, triúmpho consecrásti : exáudi preces pópuli tui, et præsta ; ut qui ejus mérita venerámur, fídei constántiam imitémur. Per Dóminum.

Pro com. S. Paschalis Aña. Hic vir. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui. 528.

Ad Matutinum, Hymnus.

Athleta Christi nóbilis
Idóla damnat Géntium,
Deíque amóre sáucius
Vitæ perícla déspicit.

Loris revínctus ásperis,
E rupe præceps vólvitur :
Spinéta vultum láncinant,
Per saxa corpus scínditur.

Dum membra raptant Mártyris,
Languent siti satéllites :
Signo Crucis Venántius
E rupe fontes élicit.

Bellátor o fortíssime,
Qui pérfidis tortóribus
E caute præbes póculum,
Nos rore grátiæ írriga.

Sit laus Patri, sit Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus :
Da per preces Venántii
Beáta nobis gáudia.
Amen.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

VENANTIUS Camers quíndecim annos natus, cum christiánæ religiónis accusarétur apud Antíochum, qui sub Décio Imperatóre Cameríno præerat, in porta civitátis Præsidi se óbtulit: quem ille pollicitatiónibus ac terróribus diu tentátum, flagris cædi, et vínculis astríngi jussit: sed iis mirabíliter ab Angelo solútus, lampádibus póstea adúritur, atque invérso ore fumo suppósito suspénditur. Ejus constántiam in torméntis demirátus Anastásius Corniculárius, et quod eum ab Angelo íterum solútum, cándida veste supra fumum ambulántem vidísset, in Christum crédidit, et a beáto Porphyrio presbytero cum família baptizátus, paulo post martyrii palmam cum eódem proméruit.

℟. Lux perpétua.

Lectio v.

AT Venántius Præsidi sístitur, et ab eo íterum frustra tentátus, ut Christi fidem deséreret, in cárcerem conjícitur: quo Attalus præco míttitur, qui ei dicat, se quoque Christiánum fuisse, et ei nómini proptérea renuntiásse, quod cognovísset, ináne esse fídei comméntum, quo Christiáni præséntibus se ábdicant ob vanam futurórum spem. Verum nóbilis Christi athléta, cállidi hostis insídias non ignórans, diáboli minístrum a se pénitus rejécit. Quare ad Præsidem íterum addúcto omnes contúsi sunt dentes, maxillæque confráctæ, atque ita cæsus in sterquilínium dejícitur. Sed inde ab Angelo quoque eréptus, rursus stetit ante júdicem, qui, Venántio adhuc loquénte, e tribunáli cécidit, et in ea voce, Verus est Venántii Deus, nostros deos destrúite, exclámans expirávit.

℟. In servis suis.

Lectio vj.

QUOD cum Præsidi nuntiátum esset, extémplo Venántium leónibus óbjici jussit: qui naturáli feritáte omíssa, ad ejus se pedes abjecérunt. Interim ille pópulum Christi fidem edocébat. Quare inde amótus, íterum in cárcerem tráditur. Cumque postrídie Præsidi reférret Porphyrius, se per visum noctu pópulos, quos Venántius aqua tingébat, claríssima luce fulgéntes, ipsum vero Præsidem obscuríssima calígine opértum vidísse, Præses ira incénsus, eum íllico cápite plecti ímperat: deínde Venántium per loca vépribus et cárduis cónsita trahi usque ad vésperam. Is cum semiánimis relictus

esset, mane se íterum Præsidi præsentávit, cujus jussu statim e rupe præcipitátur: sed inde étiam divínitus eréptus, dénuo per loca áspera ad mille passus tráhitur: ubi milítibus siti æstuántibus, in próxima conválle, ex lápide, in quo et génuum formam relíquit, sicut étiam nunc in ejus Ecclésia vidére licet, Crucis signo a Venántio facto, aquæ manárunt. Eo miráculo plures permóti, in Christum credidérunt: quos omnes Præses eo loci una cum Venántio cápite feríri jussit. Fúlgura et terræmótus eo témpore ita magni fuére, ut Præses aufúgeret: qui paucis tamen post diébus, divínam haud valens effúgere justítiam, turpíssimam mortem oppétiit. Christiáni ínterim Venántii et aliórum córpora honorífico loco sepeliérunt, quæ Cameríni in Ecclésia Venántio dicáta, cóndita adhuc sunt.

℟. Fíliæ Jerúsalem.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de Comm. xliij.

Ad Laudes. Hymnus.

Dum nocte pulsa lúcifer
Diem propínquam núntiat,
Nobis refert Venántius
Lucis beátæ múnera.
Nam críminum calíginem,
Stygísque noctem dépulit,
Veróque cives lúmine
Divinitátis ímbuit.
Aquis sacri Baptísmatis
Lustrávit ille pátriam:
Quos tinxit unda mílites,
In astra misit mártyres.
Nunc Angelórum párticeps,
Adésto votis súpplicum:
Procul repélle crímina,
Tuúmque lumen íngere.
Sit laus Patri, sit Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus:
Da per preces Venántii
Beáta nobis gáudia.
Amen.

In ij. Vesperis fit a Capitulo de seq. commem. præc. et S. Pudentianæ, Virg.

DIE XIX. MAJI.

In Festo S. Petri Cœlestini Papæ et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Petrum Cœlestínum ad summi Pontificátus ápicem sublimásti, quique illum humilitáti postpónere docuísti: concéde propítius; ut, ejus exémplo, cuncta mundi despícere, et ad promíssa humílibus prǽmia perveníre felíciter mereámur. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Venantii. Aña. Sancti. ℣. Pretiósa. Oratio. Deus, qui hunc. 530.

Postea S. Pudentianæ Virg. Aña. Veni, sponsa. ℣. Spécie.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Pudentiánæ Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus a nómine, quo Póntifex est appellátus, Cœlestínus dictus, honéstis catholicísque paréntibus Æsérniæ in Samnítibus natus, adolescéntiam vix ingréssus, ut ánimum a mundi illécebris custodíret, in solitúdinem secéssit. Ibi contemplatiónibus mentem nútriens, corpus in servitútem rédigens, férream caténam ad nudam carnem adhibébat. Congregatiónem, quæ póstea Cœlestinórum dicta est, sub Régula sancti Benedícti instítuit. Hinc quasi lucérna supra candelábrum pósita, cum abscóndi nequíret (Románа Ecclésia diu viduáta Pastóre) in Petri Cáthedram ignórans et absens adscítus, magna novitátis admiratióne non minus quam repentíno gáudio cunctos affécit. Cum autem in Pontificátus sublimitáte collocátus, váriis disténtus curis, assuétis incúmbere meditatiónibus vix posse cognósceret, óneri páriter et honóri voluntárie cessit. Indeque priscam vitæ ratiónem répetens, obdormívit in Dómino, ejúsque pretiósam mortem Crux præfúlgens in áere ante cubículi óstium réddidit ámplius gloriósam. Miráculis multis tam vivens, quam post óbitum cláruit: quibus rite examinátis, Clemens Quintus, anno postquam decéssit undécimo, Sanctórum número adscrípsit.

℟. Invéni David.

Lectio v. Deridétur. Lectio vj. At contra, quæ sunt iv. et v. de Comm. Conf. non Pont. ij. loco. xcvij. cum ℟. v. et vj. de Comm. Conf. Pont. lxx.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, de Communi Apostolorum ij. loco. xvij.

℟. vij. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum, allelúia. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

℟. viij. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis, allelúia. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Pro S. Pudentiana. Virg.
Lectio ix.

PUDENTIANA virgo Pudéntis Románi fília, paréntibus orbáta, cum admirábili pietáte christiánam religiónem cóleret, una cum soróre Praxéde pecúniam ex véndito património redáctam paupéribus distríbuit, seque jejúniis et oratiónibus dedit. Cujus étiam ópera tota ejus família, in qua erant nonagínta sex hómines, a Pio Pontífice baptizáta est. Quod autem ab Antoníno Imperatóre sancítum erat, ne Christiáni públice sacrifícia fácerent : Pius Póntifex in ædibus Pudentiánæ cum Christiánis Sacra celebrábat. Quibus illa benígne accéptis, quæ ad vitam necessária essent, suppeditábat. Itaque in his christiánæ pietátis offíciis migrávit e vita, et in sepúlchro patris ad cœmetérium Priscíllæ via Salária sepúlta est, décimo quarto Kaléndas Júnii.

Te Deum laudámus. 17.

Si hoc Festum contingat transferri, Lectio ix. dicitur Et Paulus, de Comm. Apost. ij. loco. xvij.

In Laud. fit commem. S. Pudentianæ, Aña. Símile est. ℣. Diffúsa. Oratio. Exáudi nos. 533.

In ij. Vesp. ad Magnificat. Aña. Dum esset Summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit, allelúia.

Com. S. Bernardini, ut infra.

DIE XX. MAJI.

In Festo S. Bernardini Senensis, Confessoris.
Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxxiv. præter sequentia.

Aña. Similábo. ℣. Amávit.

Oratio.

DOMINE Jesu, qui beáto Bernardíno, Confessóri tuo, exímium sancti nóminis tui amórem tribuísti : ejus, quæsumus, méritis et intercessióne, spíritum nobis tuæ dilectiónis benígnus infúnde. Qui vivis.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

BERNARDINUS Albizésca nóbili Senénsi família ortus, ab ineúnte ætáte non obscúra sanctitátis dedit indícia : nam a piis paréntibus honéste educátus, negléctis puerílibus ludis, inter prima grammáticæ stúdia, pietátis opéribus ánimam inténdit, jejúniis, oratióni, et beatíssimæ Vírginis cúltui præcípue addíctus. Misericórdia vero in páuperes fuit insígnis : quæ quidem ómnia procedénte témpore, quo mélius posset excólere, eórum número adscríbi vóluit,

qui Senis in hospitáli domo beátæ Maríæ de Scala Deo insérviunt : unde complúres sanctitáte célebres viri prodiérunt. Ibi córporis afflictatióne, et ægrotántium cura, dum atrox pestiléntia grassarétur, incredíbili charitáte sese exércuit. Inter céteras autem virtútes castitátē, egrégia forma repugnánte, sanctíssime custodívit; ádeo ut, eo præsénte, nemo umquam, ne impudentíssimus quidem, verbum minus honéstum proférre audéret.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

GRAVI morbo tentátus, eóque ad quátuor menses patientíssime toleráto, demum incólumis, de religiósæ vitæ institúto capesséndo deliberáre cœpit : quo ut sibi viam muníret, ædículam in extréma urbe condúxit : in quam cum sese abdidísset, aspérrimam omni ex parte vitam trahébat, Deum assídue orans, ut quid sibi sequéndum esset, osténderet. Quare divínitus factum est, ut beáti Francísci Ordinem præ céteris optáret, in quo humilitáte, patiéntia, aliísque religiósi hóminis virtútibus excélluit. Id cum cœnóbii rector animadvérteret, jamque ántea Bernardíni doctrínam, et sacrárum litterárum períliam perspéctam habéret, prædicándi onus eídem impósuit : quo humíllime suscépto, cum se minus idóneum agnósceret ob vocis exilitátem ac raucitátem, Dei ope implorâta, non sine miráculo ejúsmodi impediménto liberátus est.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

CUMQUE ea témpora vítiis criminibúsque redundárent, et cruéntis factiónibus in Itália, divína humanaque ómnia permíxta essent, Bernardínus urbes atque óppida concúrsans, in nómine Jesu, quem semper in ore et in péctore gerébat, collápsā pietátem morésque, verbo et exémplo, magna ex parte restituit : quo factum est, ut præclâræ civitátes eum sibi Epíscopum a Summo Pontífice postulárent : quod ille munus invícta humilitáte constantíssime rejécit. Dénique vir Dei imménsis labóribus exháustus, multis magnísque éditis miráculis, libris étiam pie doctéque conscríptis, cum vixísset annos sex ac sexagínta, in urbe Aquila in Vestínis beáto fine quiévit. Quem novis índies coruscántē signis, anno post óbitum sexto, Nicoláus Quintus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus, de Comm. Abbat. j loco c.

DIE XXV. MAJI.

In Festo S. Gregorii VII. Papæ et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Oratio.

DEUS, in te sperántium fortitúdo, qui beátum Gregórium, Confessórem tuum atque Pontíficem, pro tuénda Ecclésiæ libertáte virtúte constántiæ roborásti: da nobis, ejus exémplo et intercessióne, ómnia adversántia fórtiter superáre. Per Dñm.

Deinde fit com. S. Urbani Papæ et Mart. Añā Lux perpétua. ℣. Sancti.

Oratio.

DA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beáti Urbáni, Mártyris tui atque Pontíficis, solémnia cólimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per Dñum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS Papa Séptimus, ántea Hildebrándus, Suánæ in Etrúria natus, doctrína, sanctitáte, omníque virtútum génere cumprímis nóbilis, mirífice univérsam Dei illustrávit Ecclésiam. Cum párvulus ad fabri ligna edolántis pedes, jam litterárum ínscius, lúderet, ex rejéctis tamen segméntis illa Davídici eleménta oráculi: Dominábitur a mari usque ad mare; casu formásse narrátur, manum púeri ductánte Númine; quo significarétur ejus fore amplíssimam in mundo auctoritátem. Romam deínde proféctus, sub protectióne sancti Petri educátus est. Júvenis Ecclésiæ libertátem a láicis oppréssam, ac depravátos Ecclesiasticórum mores veheméntius dolens, in Cluniacénsi monastério, ubi sub Régula sancti Benedícti austerióris vitæ observántia eo témpore máxime vigébat, Mónachi hábitum índuens, tanto pietátis ardóre divínæ Majestáti deserviébat, ut a sanctis ejúsdem cœnóbii Pátribus Prior sit eléctus. Sed divína providéntia majóra de eo disponénte in salútem plurimórum, Cluníaco edúctus Hildebrándus, Abbas primum monastérii sancti Pauli extra muros Urbis eléctus, ac póstmodum Románæ Ecclésiæ Cardinális creátus, sub Summis Pontifícibus, Leóne Nono, Victóre Secúndo, Stéphano Nono, Nicoláo Secúndo, et Alexándro Secúndo, præcípuis munéribus et legatiónibus perfúnctus est, sanctíssimi et puríssimi consílii vir a beáto Petro Damiáno nuncupátus.

A Victóre Papa Secúndo Legátus a látere in Gálliam missus, Lugdúni Epíscopum simoníaca labe inféctum, ad sui críminis confessiónem miráculo adégit. Berengárium in Concílio Turonénsi ad iterátam hæresis abjuratiónem cómpulit. Cadolái quoque schisma sua virtúte compréssit. ℟. Invéni David.

Lectio v.

MORTUO Alexándro Secúndo, invítus, et mœrens, unánimi ómnium consénsu, décimo Kaléndas Maji, anno Christi millésimo septuagésimo tértio, Summus Póntifex eléctus, sicut sol effúlsit in domo Dei; nam potens ópere et sermóne, ecclesiásticæ disciplínæ reparándæ, fídei propagándæ, libertáti Ecclésiæ restituéndæ, extirpándis erróribus, et corruptélis tanto stúdio incúbuit, ut ex Apostolórum ætáte nullus Pontíficum fuísse tradátur, qui majóres pro Ecclésia Dei labóres molestiásque pertúlerit, aut qui pro ejus libertáte ácrius pugnáverit. Aliquot Províncias a simoníaca labe expurgávit. Contra Henríci Imperatóris ímpios conátus fortis per ómnia athléta impávidus permánsit, seque pro muro dómui Israel pónere non tímuit, ac eúmdem Henrícum, in profúndũ malórum prolápsum, fidélium communióne regnóque privávit, atque súbditos pópulos fide ei data liberávit. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

DUM Missárum solémnia perágeret, visa est viris piis colúmba e cœlo delápsa, húmero ejus dextro ínsidens, alis exténsis caput ejus veláre, quo significátum est, Spíritus sancti afflátu, non humánæ prudéntiæ ratiónibus, ipsum duci in Ecclésiæ regímine. Cum ab iníqui Henríci exércitu Romæ gravi obsidióne premerétur, excitátum ab hóstibus incéndium signo crucis exstínxit. De ejus manu tandem a Robérto Guiscárdo Duce Northmánno eréptus, Cassínum se cóntulit; atque inde Salérnum ad dedicándam Ecclésiã sancti Matthæi Apóstoli conténdit. Cum aliquándo in ea civitáte sermónem habuísset ad pópulum, ærúmnis conféctus, in morbum íncidit, quo se interitúrum præscívit. Postréma moriéntis Gregórii verba fuére: Diléxi justítiam, et odívi iniquitátem, proptérea mórior in exílio. Innumerabília sunt, quæ vel fórtiter sustínuit, vel multis coáctis in Urbe Synodis sapiénter constítuit, vir vere sanctus, críminum vindex, et acérrimus Ecclésiæ defénsor.

Exáctis itaque in Pontificátu annis duódecim, migrávit in cœlum, anno salútis millésimo octogésimo quinto, plúribus in vita, et post mortem miráculis clarus, ejúsque sacrum corpus in Cathedráli Basílica Salernitána est honorífice cónditum.

℟. Iste est qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Vigiláte, quia nescítis, de Comm. ij. loco. lxxvij. Pro S. Urbano, Papa Mart.

Lectio ix.

URBANUS Románus, Alexándro Sevéro Imperatóre, doctrína et vitæ sanctitáte multos ad Christi fidem convértit : in illis Valeriánum, beátæ Cæcíliæ sponsum, et Tibúrtium, Valeriáni fratrem, qui póstea martyrium forti ánimo subiérunt. Hic de bonis Ecclésiæ attribútis scripsit his verbis : Ipsæ res fidélium, quæ Dño offerúntur, non debent in álios usus, quam ecclesiásticos et christianórum fratrum, vel indigéntium, convérti : quia vota sunt fidélium, et prétia peccatórum, ac patrimónia páuperum. Sedit annos sex, menses septem, dies quátuor, ac martyrio coronátus, sepúltus est in cœmetério Prætextáti, octávo Kaléndas Júnii. Ordinatiónibus quinque hábitis mense Decémbri, creávit Presbyteros novem, Diáconos quinque, Epíscopos per divérsa loca octo.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. S. Urbani, Papæ et Mart. Aña. Fíliæ Jerúsalem. ℣. Pretiósa. Orat. Da quæsumus. 536.

Vesp. a Capit. de seq., com. præc. et S. Eleutherii, Papæ et Mart.

DIE XXVI. MAJI.

In Festo S. Philippi Nerii, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq..

Oratio.

DEUS, qui beátum Philíppum, Confessórem tuum, Sanctórum tuórum glória sublimásti : concéde propítius; ut cujus solemnitáte lætámur, ejus virtútum proficiámus exémplo. Per Dñm.

Deinde fit com. S. Gregorii, Papæ, Aña. Dum esset Summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit, allelúia. ℣. Justum. Oratio. Deus, in te sperántium. 536.

Et S. Eleutherii, Papæ et Mart. Aña. Lux perpétua. ℣. Sancti.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Eleuthérii, Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PHILIPPUS Nérius, piis honestísque paréntibus Floréntiæ natus, ab ipsa ineúnte ætáte non obscúra dedit futúræ sanctitátis indícia. Adoléscens, ampla pátrui hereditáte dimissa, Romam se cóntulit: ubi Philosophía, ac sacris lítteris erudítus, totum se Christo dicávit. Ea fuit abstinéntia, ut sæpe jejúnus tríduum permánserit. Vigíliis et oratiónibus inténtus, septem Urbis Ecclésias frequénter vísitans, apud cœmetérium Callísti in cœléstium rerum contemplatióne pernoctáre consuévit. Sacérdos ex obediéntia factus, in animárum salúte procuránda totus fuit: et in confessiónibus audiéndis ad extrémum usque diem persevérans, innúmeros pene fílios Christo péperit: quos verbi Dei quotidiáno pábulo, Sacramentórum frequéntia, oratiónis assiduitáte, aliísque piis exercitatiónibus enutríri cúpiens, Oratórii Congregatiónem instítuit. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

CHARITATE Dei vulnerátus languébat júgiter: tantóque cor ejus æstuábat ardóre, ut cum intra fines suos continéri non posset, illíus sinum, confráctis atque elátis duábus cóstulis, mirabíliter Dóminus ampliáverit. Sacrum vero fáciens, aut fervéntius orans, in áera quandóque sublátus, mira úndique luce fulgére visus fuit. Egénos et páuperes omni charitátis offício prosequebátur: dignus, qui et Angelo in spécie páuperis eleemósynam erogáret; et dum egéntibus noctu panem deférret, in fóveam lapsus, inde páriter ab Angelo incólumis eriperétur. Humilitáti addíctus, ab honóribus semper abhórruit: atque ecclesiásticas dignitátes, étiam primárias, non semel ultro delátas, constantíssime recusávit. ℟. Amávit eum.

Lectio vj.

PROPHETIÆ dono fuit illústris, et in animórum sénsibus penetrándis mirífice énituit. Virginitátem perpétuo illibátam servávit: idque assecútus est, ut eos, qui puritátem cólerent, ex odóre; qui vero secus, ex fœtóre dignósceret. Abséntibus intérdum appáruit, iísque periclitántibus opem tulit. Ægrótos plúrimos, et morti próximos, sanitáti restítuit. Mórtuum quoque ad vitam revocávit. Cœléstium spirítuum, et ipsíus Deiparæ Vírginis, frequénter fuit apparitióne dignátus: ac pluri-

mórum ánimas splendóre circumfúsas in cœlum conscéndere vidit. Dénique anno salútis millésimo quingentésimo nonagésimo quinto, octávo Kaléndas Júnias, in quem diem incíderat festum Córporis Christi, Sacro máxima spíritus exultatióne perácto, cæterísque functiónibus explétis, post médiam noctem, qua prædíxerat hora, octogenárius obdormívit in Dómino. Quem Gregórius Décimus quintus miráculis clarum in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Sint lumbi. xciij.

Pro S. Eleutherio
Lectio ix.

ELEUTHERIUS, Nicópoli in Græcia natus, Anicéti Pontíficis Diáconus, Cómmodo Imperatóre, præfuit Ecclésiæ. Huic inítio Pontificátus súpplices líttera venérunt a Lúcio Britannórum rege, ut se ac suos in Christianórum númerum recíperet. Quámobrem Fugátium et Damiánum, doctos et pios viros, misit in Británniam, per quos rex et réliqui fidem susciperent. Hoc Pontífice, Irenæus Polycárpi discípulus, Romam véniens, ab eo benígne accéptus est. Quo témpore summa pace et quiéte fruebátur Ecclésia Dei, ac per totum orbem terrárum, máxime Romæ, fides propagabátur. Vixit Eleuthérius in Pontificátu annos quíndecim, dies vigínti tres. Fecit Ordinatiónes tres mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros duódecim, Diáconos octo, Epíscopos per divérsa loca quíndecim, sepultúsque est in Vaticáno prope corpus sancti Petri.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. S. Eleutherii. Aña. Fíliæ Jerúsalem. ℣. Pretiósa. Oratio. Infirmitátem. 538.

In ij. Vesp. fit com. seq. et S. Joannis, Papæ et Mart.

DIE XXVII. MAJI.

In Festo S. Mariæ Magdalenæ de Pazzis. Virg.
Semiduplex.

Aña. Veni sponsa. ℣. Spécie.

Oratio.

DEUS, virginitátis amátor, qui beátam Maríam Magdalénam Vírginem, tuo amóre succénsam, cœléstibus donis decorásti: da, ut quam festíva celebritáte venerámur, puritáte et charitáte imitémur. Per Dóminum.

Deinde S. Joannis Papæ et Mart. Aña. Lux perpétua. ℣. Sancti.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Joánnis, Mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propí-

tius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Maria Magdaléna, illustrióri Pazziórum génere Floréntiæ nata, fere ab incunábulis iter perfectiónis arrípuit. Decénnis perpétuam virginitátem vovit, susceptóque hábitu in monastério sanctæ Maríæ Angelórum Ordinis Carmelitárum, se ómnium virtútum exémplar exhíbuit. Adeo casta fuit, ut quidquid puritátem lædere potest, pénitus ignoráverit. Quinquénnium, Deo jubénte, solo pane et aqua transégit, excéptis diébus domínicis, quibus cibis quadragesimálibus vescebátur. Corpus suum cilicio, flagéllis, frígore, inédia, vigiliis, nuditáte atque omni pœnárum génere cruciábat.
℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Tanto igne divini amóris æstuábat, ut ei feréndo impar, ingésta aqua pectus refrigeráre cogerétur. Extra sensus frequénter rapta, diutúrnas et admirábiles éxtases passa est, in quibus et arcána cœléstia penetrávit, et exímiis a Deo grátiis illustráta fuit. His autem munita longum certámen a princípibus tenebrárum sustínuit, árida, desoláta, ab ómnibus derelícta, variísque tentatiónibus vexáta: Deo sic permitténte, ut invíctæ patiéntiæ, ac profundíssimæ humilitátis exémplar præbéret.
℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Charitate erga próximum singuláriter enituit: nam sæpe noctes ducébat insómnes, vel obeúndis sorórum ministériis, vel inserviéndo infírmis occupáta, quarum aliquándo úlcera lambens sanávit. Infidélium et peccatórum perditiónem amáre deflens, se ad quælibet pro illórum salúte torménta parátam offerébat. Multis ante óbitum annis, univérsis cœli delíciis, quibus copióse affluébat, heróica virtúte renúntians, illud frequénter in ore habébat: Pati, non mori. Tandem longa et gravíssima infirmitáte exháusta, transívit ad Sponsum, die vigésima quinta Maji, anno millésimo sexcentésimo séptimo, expléto anno quadragésimo primo ætátis suæ. Eam multis in vita et post mortem miráculis claram, Clemens Nonus sanctárum Vírginum número adscripsit; cujus corpus in præséntem diem incorrúptum conservátur.
℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Simile erit regnum cœlórum decem virgínibus, de Communi. cxv.

Pro S. Joanne, Papa et Mart.

Lectio ix.

JOANNES Etrúscus Justíno senióre Imperatóre, rexit Ecclésiam : ad quem profèctus est Constantinópolim auxílii causa, quod Theodoricus rex hæréticus divexábat Itáliam : cujus étiam iter Deus miráculis illustrávit. Nam cum ei nóbilis vir ad Corínthum equum, quo ejus uxor mansuéto utebátur, itíneris causa commodásset, factum est, ut dómino póstea remissus equus ita ferox eváderet, ut frémitu et totíus córporis agitatióne semper deínceps dóminam expúlerit, tamquam indignarétur mulíerem recípere, ex quo sedísset in eo Jesu Christi Vicárius. Quámobrem illi equum Pontífici donavérunt. Sed illud majus miráculum, quod Constantinópoli, in áditu portæ Auréæ, inspectánte frequentíssimo pópulo, qui una cum Imperatóre Pontífici honóris causa occúrrerat, cæco lumen restítuit. Ad cujus pedes prostrátus étiam Imperátor, eum venerátus est. Rebus cum Imperatóre compósitis, in Itáliam rédiit : statímque epístolam scripsit ad omnes Itáliæ Epíscopos, jubens eos Arianórum ecclésias ad cathólicũ ritum consecráre, illud subjúngens : Quia et nos, quando fúimus Constantinópoli, tam pro religióne cathólica, quam pro regis Theodoríci causa, quascúmque illis in pártibus eórum Ecclésias reperíre potúimus, cathólicas eas consecrávimus. Quod iniquíssime ánimo ferens Theodorícus, dolo accersítum Pontíficem Ravénnam in cárcerem conjécit : ubi squalóre inediáque afflíctus, paucis diébus cessit e vita, cum sedísset annos duos, menses novem, dies quatuórdecim : ordinátis eo témpore Epíscopis quíndecim. Paulo post móritur Theodorícus : quem quidam eremíta, ut scribit sanctus Gregórius, vidit inter Joánnem Pontíficem, et Symmachum patríciũ, quem idem occíderat, demérgi in ignem Liparitánum : ut vidélicet illi, quibus mortem attúlerat, tamquam júdices essent ejus intéritus. Joánnis corpus Ravénna Romam portátum est, et in Basílica sancti Petri sepúltum.

Te Deum laudámus. 17.

In Laudibus fit commemoratio S. Joannis, Papæ et Martyris. Aña. Fíliæ Jerúsalem. ℣. Pretiósa. Oratio. Deus, qui nos beáti. 540.

DIE XXX. MAJI.

S. Felicis, Papæ et Mart.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Felícis, Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Lectio iij.

FELIX Románus, patre Constántio, Aureliáno Imperatóre, præfuit Ecclésiæ. Constituit ut Missa supra memórias et sepúlchra Mártyrum celebrarétur. Qui cum mense Decémbri habuísset Ordinatiónes duas, et creásset Presbyteros novem, Diáconos quinque, Epíscopos per divérsa loca quinque, martyrio coronátus, via Aurélia sepelítur in Basílica, quam a se ædificátam dedicárat. Vixit in Pontificátu annos duos, menses quatuor, dies vigínti novem.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XXXI. MAJI.

In Festo S. Angelæ Merici. Virginis.

Duplex.

Omnia de Communi Virg. ciij. præter sequentia.

Oratio.

DEUS, qui novum per beátam Angelam sacrárum Vírginum collégium in Ecclésia tua floréscere voluísti: da nobis, ejus intercessióne, angélicis móribus vívere; ut terrénis ómnibus abdicátis, gáudiis pérfrui mereámur ætérnis. Per Dñm.

Fit com. S. Petronillæ, Virg. Aña. Símile. ℣. Diffúsa.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Petronillæ Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur affectu. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANGELA Merícia Decentiáni, Veronénsis Diœcésis óppido ad Lacum Benácum in ditióne Véneta, piis orta paréntibus, a prima ætáte, virginitátis lílium, quod perpétuo serváre statúerat, sédula sepsit. Ab omni muliébri ornátu abhórrens, egrégiam vultus formam, pulchrámque cæsáriem studióse fœdávit, ut cœlésti duntáxat animárum Sponso placéret. In ipso autem adolescéntiæ flore paréntibus orbáta, austerióris vitæ desidério, in desértum locum aufúgere tentávit; sed ab avúnculo prohíbita, novit præstáre domi, quod in solitúdine non lícuit. Cilício ac flagéllis frequénter usa, carnem nonnísi infírma valetúdine, vinum in Nativitátis et Resurrectiónis Do-

minicæ tantum celebritáte, complúres vero dies nihil omníno degustávit. Oratióni dédita brevíssimum humi carpébat somnum. Dæmonem vero, sub lucéntis Angeli forma sibi illúdere conántem, agnóvit prótinus, et conjécit in fugam. Tandem patérnis bonis abdicátis, et hábitum ac régulam Tértii Ordinis sancti Francísci ampléxa, evangélicam paupertátem virginitátis laudi conjúnxit.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

NULLUM pietátis offícium erga próximos omíttens, paupéribus quidquid sibi ex mendicáto victu superésset, largiebátur : libénter ministrábat ægrótis, plúraque cum magna sanctitátis fama peragrávit loca, ut vel solátio esset afflíctis, vel reis véniam impetráret, vel inféńsos ínvicem reconciliáret ánimos, vel e vitiórum cœno sceléstos revocáret. Angelórum pane, quem únice esuriébat, frequentíssime refécta, tanta charitátis vi ferebátur in Deum, ut sæpius extra sensus raperétur. Sacra Palæstínæ loca summa cum religióne obívit : quo in itínere et visum, quem ad Cydónias appúlsa oras amíserat, eódem regréssa recuperávit, et barbarórum captivitátem, ac naufrágium imminens divínitus evásit. Romam dénique firmam Ecclésiæ petram veneratúra, et amplíssimæ Jubilæi véniæ percúpida, sedénte Cleménte Séptimo, accéssit : quam Summus Póntifex allocútus, ejúsdem sanctimóniam suspéxit, et commendávit summópere : nec ab Urbe ipsam abíre ante permísit, quam álio cœlitus vocátam agnóvit.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

BRIXIAM ítaque, ubi domum ad sanctæ Aphræ templum condúxit, revérsa, novam ibi vírginum Societátem, sicut cœlésti voce ac visióne mandátum sibi fúerat, sub certa disciplína, sanctísque vivéndi régulis constítuit, quam sanctæ Ursulæ, invíctæ vírginum ducis, patrocínio ac nómine insignívit : eam vero perénnem futúram morti próxima prædíxit. Tandem prope septuagenária dives méritis evolávit in cœlum, sexto Kaléndas Februárii anni millésimi quingentésimi et quadragésimi. Cujus cadáver per ipsos trigínta dies inhumátum, flexíbile, ac vivo simíllimum perseverávit. Demum in sanctæ Aphræ templo inter céteras, quibus illud abúndat, Sanctórum Relíquias repósito, plúrima ad ejus sepúlchrum

agi statim cœpére mirácula : quorum fama late diffúsa, non Bríxiæ modo et Decentiáni, sed álibi étiam vulgo cœpit nuncupári Beáta, ejúsque imágo aris impóni : imo sanctus ipse Cárolus Borromæus non multis post annis dignam, quæ ab Apostólica Sede in sanctárum Vírginum album referrétur, Bríxiæ palam asséruit. Cultum vero illi jámdiu a pópulis exhíbitum, et tum locórum Ordináriis probátum, tum plúribus étiam Summórum Pontíficum Indúltis munítum, Clemens Papa Décimus tértius solémni Decréto ratum hábuit, ac confirmávit. Eam tandem, novis miráculis rite probátis insígnem, Pius Papa Séptimus, solémni Canonizatióne in Vaticána Basílica perácta, die vigésima quarta Maji, anno millésimo octingentésimo séptimo, sanctárum Vírginum catálogo adscrípsit.

℟. Afferéntur.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Símile erit... decem virgínibus, de Comm. j. loco. cxv.

In Laud. fit com. S. Petronillæ. Aña. Veni. ℣. Spécie.

FESTA JUNII.

Die ij. SS. Marcellini. Petri et Erasmi, Mart.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beatórum Mártyrum tuórum, Marcellíni, Petri atque Erásmi, solemnitáte lætíficas : præsta, quæsumus ; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Lectio ij.

Petrus exorcísta, Diocletiáno Imperatóre, Romæ a Seréno júdice propter christiánæ fídei confessiónem missus in cárcerem, Paulínã Artémii, qui cárceri præerat, fíliam a dæmone agitátam liberávit. Quo facto et paréntes puéllæ cum tota família, et vicínos, qui ad rei novitátem concúrrerant, Jesu Christo conciliátos ad Marcellínum presbyterum addúxit, a quo omnes baptizáti sunt. Quod ubi rescívit Serénus, Petrum et Marcellínum ad se vocátos aspérius objúrgat, et ad verbórũ acerbitátem minas ac terróres adjúngit, nisi Christo renúntient. Cui cum Marcellínus christiána libertáte respondéret, pugnis contúsum, et a Petro sejúnctum, nudum inclúdit in cárcerem stratum vitri fragméntis, sine cibo ac sine lúmine. Petrum item constríngi ímperat arctíssimis vínculis. Sed cum utríque ex torméntis fides et ánimus crésceret, constánti confessióne, et abscísso cápite, illústre testimónium Jesu Christo dedérunt.

Lectio iij.

Erasmus Epíscopus, Imperatóribus Diocletiáno et Maximiáno, in Campánia plumbátis et fústibus cæsus, resína quoque, súlphure, plumbo liquefácto, et fervénti pice, cera, oleóque perfúsus, inde tamen ínteger et inviolátus evásit. Quo miráculo multi se ad Christi fidem convertérunt. Verum is íterum detrúsus in cárcerem, constríctus férreis gravissimísque vínculis, inde ab Angelo mirabíliter eréptus est. Deínde Fórmiis a Maximiáno váriis afféctus supplíciis, tunicáque ærea candénti indútus, illa étiam torménta divína virtúte superávit. Dénique plúrimis et in fide confirmátis, et ad fidem convérsis, insígnem martyrii palmam adéptus est.

Te Deum laudámus. 17.

DIE IV. JUNII.

In Festo S. Francisci Caracciolo, Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beátum Francíscum, novi Ordinis Institutórem, orándi stúdio, et pœniténtiæ amóre decorásti: da fámulis tuis in ejus imitatióne ita profícere; ut semper orántes, et corpus in servitútem redigéntes, ad cœléstem glóriam perveníre mereántur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Franciscus, dictus ántea Ascánius, ex nóbili família Caracciolo in óppido sanctæ Maríæ de Villa in Aprútio ortus, a primis annis exímio enítuit pietátis cultu. Adoléscens gráviter ægrótans státuit sese prorsus Dei, proximíque mancipáre servítio. Neápolim proféctus, sacerdótio initiátus, sacróque adscríptus Sodalítio, contemplatióni, lucrandísque animábus se totum devóvit, ac extrémo supplício damnátis hortatórem se præbuit assíduum. Cóntigit autem, ut epistólium álteri destinátum ei per errórem redderétur, quo a piíssimis viris Joánne Augustíno Adórno, et Fabrício Caracciolo ad novi religiósi Institúti fundatiónem vocabátur. Rei novitáte captus, et divínæ voluntátis demirátus consília, álacri ánimo sese illis adjúnxit. Cónditis autem in Camaldulénsium erémo, quo secésserant, novi Ordinis légibus, inde Romam simul proftécti, confirmatiónem a Sixto Quinto impetrárunt, qui eósdem Clé-

ricos Reguláres Minóres appellári vóluit, áddito ad tria consuéta áltero de non ambiéndis dignitátibus voto.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

SOLEMNI emíssa professióne, ob singulárem ejus in divum Francíscum Assisinátem cultum, Francísci nomen assúmpsit. Adórno biénnio post vita functo, ipse toti Religióni, quamquam invítus, præfícitur: quo in múnere virtútum ómnium præclára præbuit exémpla. Institúti amplificándi studiosíssimus, id assíduis oratiónibus, lácrymis et jugi córporis maceratióne eníxe a Deo postulábat. Quam ob rem tértio in Hispániam se cóntulit peregríni hábitu indútus, victúmque ostiátim mendícans. In itínere aspérrima quæque perpéssus, Omnipoténtis auxílium mirum in modum expértus, navim quam conscénderat, ab imminénti naufrágio oratiónis præsídio servávit incólumem. Ut in regnis illis voti compos fíeret, plúrimum laborávit, sed ejus sanctitátis fama prælucénte, amplissimáque Catholicórum regum Philíppi Secúndi et Philíppi Tértii munificéntia, adversariórum conátibus singulári ánimi fortitúdine superátis, plura sui Ordinis domicília fundávit; quod pari evéntu per Itáliam præstitit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

HUMILITATE ádeo excélluit, ut Romam véniens, in páuperum hospítio recéptus, se lepróso sociáverit, et ecclesiásticas dignitátes, a Paulo Quinto sibi oblátas, constantíssime recusáverit. Illibátam perpétuo servávit virginitátem, effrontésque mulíeres ejus castimóniæ insidiántes Christo lucrifécit. Erga diviníssimum Eucharistíæ mystérium ardénti æstuans amóre, noctes pene íntegras in ejus adoratióne insómnes ducébat: quod pium exercítium, véluti sui Ordinis tésseram, in eo perpétuo servándum constítuit. Deíparæ Vírginis cultum impénse fovit. In próximum exímia exársit charitáte. Prophetíæ dono, et córdium scrutatióne ditátus fuit. Quadragésimum quartum ætátis suæ annum agens, dum in sacra Lauretána æde in oratióne persísteret, sibi vitæ finem imminére cognóvit. Aprútium statim defléxit, et Agnóni apud alúmnos sancti Philíppi Nérii letháli febre corréptus, Sacraméntis Ecclésiæ devotíssime suscéptis, prídie Nonas Június anni millésimi sexcen-

tésimi octávi, in pervigílio festi Córporis Christi, placidíssime obdormívit in Dómino. Sacrum ejus corpus Neápolim delátum in Ecclésia sanctæ Maríæ Majóris, ubi prima sui Ordinis jécerat fundaménta, honorífice cónditum fuit. Eum póstea miráculis clarum, Clemens Décimus quartus Póntifex Máximus solémni ritu inter Beátos, Pius vero Séptimus Póntifex Máximus, novis fulgéntem signis, anno millésimo octingentésimo séptimo, Sanctórum albo adscrípsit.

℟. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi. xciij.

DIE VI. JUNII.

In Festo S. Norberti, Episc. et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Norbértum, Confessórem tuum atque Pontíficem, verbi tui præcónem exímium effecísti, et per eum Ecclésiam tuam nova prole fœcundásti: præsta, quæsumus; ut, ejúsdem suffragántibus méritis, quod ore simul et ópere dócuit, te adjuvánte, exercére valeámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Norbertus nobilíssimis paréntibus natus, adoléscens liberálibus disciplínis erudítus, in ipsa póstea Imperatóris aula, spretis mundi illécebris, ecclesiásticæ milítiæ adscríbi vóluit. Sacris initiátus, rejéctis móllibus ac spléndidis véstibus, pellícea melóte indútus, prædicatióni verbi Dei se totum dedit. Abdicátis ecclesiásticis provéntibus satis amplis, et património in páuperes erogáto, semel in die sub vésperam solo cibo quadragesimáli utens, nudísque pédibus et lácera veste sub brumáli rigóre incédens, miræ austeritátis vitam est aggréssus. Potens ígitur ópere et sermóne, innúmeros hæréticos ad fidem, peccatóres ad pœniténtiam, dissidéntes ad pacem et concórdiam revocávit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Cum Laudúni esset, ab Epíscopo rogátus, ne a sua diœcési discéderet, desértum in ea locum, qui Præmonstrátus dicebátur, sibi delégit: ibíque trédecim sóciis aggregátis, Præmonstraténsem Ordinem instítuit, divínitus accépta per visum Régula a sancto Augustíno. Cum vero ejus fama sanctitátis in dies magis au-

gerétur, ac plúrimi ad eum quotídie discípuli conveníent, idem Ordo ab Honório Secúndo, aliísque Summis Pontifícibus confirmátus, ac plúribus ab eo monastériis ædificátis, miríficé propagátus est.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

ANTVERPIAM accersítus, in ea urbe Tanchelíni nefáriam hæresim profligávit. Prophético spíritu, et miráculis cláruit. Archiepíscopus tandem (licet relúctans) Magdeburgénsis creátus, ecclesiásticam disciplínam, præsértim cœlibátum, constánter propugnávit. Rhemis in Concílio Innocéntium Secúndum egrégie adjúvit; et Romam cum áliis Epíscopis proféctus, schisma Petri Leónis compréssit. Postrémo vir Dei, méritis et Spíritu sancto plenus, Magdebúrgi obdormívit in Dómino, anno salútis millésimo centésimo trigésimo quarto, die sexta Júnii.

℟. Iste est qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre. lxxij.

DIE IX. JUNII.

SS. Primi et Feliciani, Martyrum.

Oratio.

FAC nos, quæsumus Dómine, sanctórum Mártyrum tuórum Primi, et Feliciáni semper festa sectári: quorum suffrágiis, protectiónis tuæ dona sentiámus. Per Dóminum.

Lectio ij.

PRIMUS et Feliciánus fratres, in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni accusáti christiánæ religiónis, in víncula conjiciúntur: quibus solúti, inde eripiúntur ab Angelo. Mox ad Prætórem addúcti, cum christiánam fidem acérrime tueréntur, alter ab áltero distrácti sunt: ac primum várie tentáta est constántia Feliciáni. Sed cum suasóres impietátis se posse quidquam verbis profícere desperárent, affíxis stípiti mánibus ejus et pédibus, ipsum sine cibo et potu inde tríduum pendéntem reliquérunt. Postrídie ejus diéi Prætor vocátum ad se Primum sic affátur: Vides, quanto sit prudéntior, quam tu, frater tuus, qui obsecútus Imperatóribus, apud ipsos est honorátus? Quem si tu quoque imitári volúeris, párticeps eris ejus honóris et grátiæ.

Lectio iij.

CUI Primus: Quid factum sit fratri meo, cognóvi ex Angelo. Utinam quemádmodum sum cum eo voluntáte conjunctíssimus, sic ab eódem ne martýrio disjúngar? Quo dicto excánduit Prætor, et ad cæteros cru-

ciátus, quibus Primum afføcit, præsénte jam Feliciáno, liquátum igne plumbum in os ejus jussit infúndi. Mox utrúmque perdúci ímperat in theátrum, in eósque immítti duos leónes: qui prostráti ad eórum génua, cápite et cauda ipsis blandiebántur. Ad id spectáculum cum ámplius duódecim míllia hóminum convenissent, quingénti cum suis famíliis christiánam religiónem suscepérunt. Quibus rebus permótus Prætor, eos secúri pércuti jussit.

Te Deum laudámus. 17.

DIE X. JUNII.

In Festo S. Margaritæ. Reginæ Scotorum.

Semiduplex.

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart. cxxj. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátam Margarítam regínam exímia in páuperes charitáte mirábilem effecísti: da ut, ejus intercessióne et exémplo, tua in córdibus nostris cháritas júgiter augeátur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Margarita, Scotórum regína, patérno Angliæ Regum, matérno Cæsarum sánguine claríssima, illústrior adhuc fuit christiána virtúte. Hæc in Hungária nata, ubi pater tunc témporis exulábat, post exáctam summa cum pietáte puerílem ætátem, una cum genitóre, qui a sancto Eduárdo pátruo Anglórum rege ad patérni regni fastígium vocabátur, in Angliam venit: mox alternánte paréntum fortúna, ex Angliæ líttore solvens, vi tempestátis expúlsa, seu vérius divínæ providéntiæ consílio, dedúcta est in oram marítimam Scótiæ. Ibi cum ex matris império Malchólmo Tértio Scotórum regi, egrégiis ejus dótibus capto, nupsísset, sanctimóniæ ac pietátis opéribus trigínta, quibus regnávit, annis, toti regno mirífice prófuit.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Inter regáles delícias corpus afflictatiónibus, ac vigíliis mácerans, magnam noctis partem piis precatiónibus extrahébat. Præter ália jejúnia, quæ idéntidem usurpábat, íntegros quadragínta dies ante natalítia festa tanta cum severitáte jejunáre consuévit, ut ne in gravíssimis quidem dolóribus intermíserit. Divíno cúltui addictíssima, templa plúrima, et cœnóbia partim ex íntegro excitávit, partim resarcívit, et sacra supelléctili, ac largo censu ditávit. Regem cónjugem ad

meliórem frugem, et ad simília suis exercitatiónibus ópera salubérrimo exémplo tradúxit, liberósque omnes tam sancte et felíciter educávit, ut eórum pleríque, quemádmodum et Agatha mater, et Christína soror, sanctíssimum vitæ genus ampléxi sint. Univérsi demum regni felicitáti cónsulens, a vítiis ómnibus, quæ furtim irrépserant, pópulos expurgávit, eísque mores christiána pietáte dignos restítuit.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

NIHIL tamen æque in illa mirábile fuit, ac flagrantíssima cháritas erga próximos, præsértim egénos, quorum numerósis grégibus non modo stipem áffatim suppeditáre, verum étiam trecéntis quotídie matérna benignitáte dapes præbére, flexis génibus in morem ancíllæ ministráre, régiis mánibus pedes ablúere, et pressis étiam ósculis úlcera fovére, solémne hábuit. His porro, aliísque piis súmptibus non régias tantum vestes, et pretiósa monília distráxit, sed ipsum non semel exháusit ærárium. Tolerátis demum ad patiéntiæ miráculum acerbíssimis dolóribus, ánimam, seméstri córporis ægrotatióne purgátam, Auctóri suo, quarto Idus Június, réddidit. Quo témporis moménto fácies ejus, diutúrni morbi mácie ac pallóre fœdáta, insólita quadam venustáte reflóruit. Miris étiam post mortem prodígiis clara, et Cleméntis Décimi auctoritáte in Scótiæ Patrónam accépta, ubíque terrárum religiosíssime cólitur.

℟. Fallax grátia.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Símile est regnum cœlórum thesáuro. cxxv.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XI. JUNII.

In Festo S. Barnabæ. Apostoli.

Duplex majus.

Omnia de Comm. Apost. temp. Pasch. xxj. præter sequentia.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bárnabæ Apóstoli tui méritis et intercessióne lætíficas: concéde propítius; ut, qui tua per eum benefícia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur. Per Dóminum.

Et fit com. S. Margaritæ. Ana. Manum suam. ℣. Diffúsa. Oratio. Deus, qui. 550.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 13. *f*

CUM dimíssa esset synagóga, secúti sunt multi Judæórum, et coléntium advenárum, Paulum et Bárnabam: qui loquéntes suadé-

bant eis ut permanérent in grátia Dei. Sequénti vero sábbato pene univérsa cívitas convénit audíre verbum Dei. Vidéntes autem turbas Judæi, repléti sunt zelo, et contradicébant his quæ a Paulo dicebántur, blasphemántes. Tunc constánter Paulus et Bárnabas dixérunt: Vobis oportébat primum loqui verbum Dei: sed quóniam repéllitis illud, et indígnos vos judicátis ætérnæ vitæ, ecce convértimur ad Gentes. Sic enim præcépit nobis Dóminus: Pósui te in lucem Géntium, ut sis in salútem usque ad extrémum terræ.

℟. Beátus vir, qui métuit Dóminum, allelúia. * In mandátis ejus cupit nimis, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Glória et divítiæ in domo ejus, et justítia ejus manet in sæculum sæculi. In.

Lectio ij.

AUDIENTES autem Gentes gavísæ sunt, et glorificábant verbum Dómini: et credidérunt quotquot erant præordináti ad vitam ætérnam. Disseminabátur autem verbum Dómini per univérsam regiónem. Judæi autem concitavérunt mulíeres religiósas et honéstas, et primos civitátis, et excitavérunt persecutiónem in Paulum et Bárnabam: et ejecérunt eos de fínibus suis. At illi, excússo púlvere pedum in eos, venérunt Icónium. Discípuli quoque replebántur gáudio et Spíritu sancto.

℟. Tristítia vestra, allelúia, * Convertétur in gáudium, allelúia, allelúia. ℣. Mundus autem gaudébit, vos vero contristabímini, sed tristítia vestra. Convertétur.

Lectio iij. *Cap.* 14.

FACTUM est autem Icónii, ut simul introírent in synagógam Judæórum et loqueréntur, ita ut créderet Judæórum et Græcórum copiósa multitúdo. Qui vero incréduli fuérunt Judæi, suscitavérunt, et ad iracúndiam concitavérunt ánimas Géntium advérsus fratres. Multo ígitur témpore demoráti sunt, fiduciáliter agéntes in Dómino, testimónium perhibénte verbo grátiæ suæ, dante signa et prodígia fíeri per manus eórum.

℟. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia: * Mors Sanctórum ejus, allelúia. ℣. Custódit Dóminus ómnia ossa eórum, unum ex his non conterétur. Mors. Glória Patri. Mors.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BARNABAS Levítes, Cyprius génere, qui et Joseph, cum Paulo Géntium Apóstolus ordinátus est ad prædicándum Jesu Christi Evangélium. Is agro véndito quem

habébat, redáctam ex eo pecúniam áttulit Apóstolis. Missus autem Antiochíam prædicatiónis causa, cum ibi multos ad Christi Dómini fidem convérsos esse comperísset, incredibíliter lætátus, eos hortabátur ut in Christi fide permanérent. Qua cohortatióne multum proficiébat, quod ab ómnibus vir bonus, et Spíritu sancto plenus habebátur.

℟. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, * Et ætérnitas témporum, allelúia, allelúia. ℣. Lætítia sempitérna erit super cápita eórum : gáudium et exultatiónem obtinébunt. Et.

Lectio v.

Profectus inde Tarsum ut quæreret Paulum, cum eo Antiochíam venit. In ejus urbis Ecclésia annum commoráti, christiánæ fídei et vitæ illis homínibus præcépta dedérunt : ubi étiam Jesu Christi cultóres primum Christiáni sunt appelláti. Discípuli autem Pauli et Bárnabæ suis facultátibus Christiános, qui in Judæa erant, sustentábant, eo mitténtes pecúniam per Paulum et Bárnabam. Qui perfúncti illo charitátis offício, adhibíto Joánne, cui cognómen erat Marcus, rediérunt Antiochíam.

℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium.

Lectio vj.

Cum autem Antiochíæ in Ecclésia cum céteris Prophétis et Doctóribus, Paulus et Bárnabas in jejúnio et oratióne Dómino deservírent, dixit Spíritus sanctus : Segregáte mihi Saulum et Bárnabam in opus ad quod assúmpsi eos. Tunc jejunántes, et orántes, imponentésque eis manus, dimisérunt illos. Itaque Seleucíam venérunt, inde in Cyprum : ac multas prætérea urbes regionésque, prædicántes Evangélium, summa cum audiéntium utilitáte, peragrárunt. Postrémo Bárnabas digréssus a Paulo, una cum Joánne, qui cognominátus est Marcus, navigávit in Cyprum : ibíque círciter séptimum Nerónis annum, tértio Idus Júnii, ad apostólici múneris laudem, martyrii corónam adjúnxit. Ejus corpus, Zenóne Imperatóre, repértum est in ínsula Cypro; ad cujus pectus erat Evangélium Matthæi, Bárnabæ manu conscríptum.

℟. Isti sunt agni novélli, qui annuntiavérunt, allelúia; modo venérunt ad

fontes, * Repléti sunt claritáte, allelúia, allelúia. ℣. In conspéctu Agni amícti sunt stolis albis, et palmæ in mánibus eórum. Repléti. Glória Patri. Repléti.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 10. *b*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 34. *in Matth. post init.*

CUM Dóminus omnem solicitúdinem a discipulórum córdibus ejécerit, et ostensióne signórum armáverit, atque ab ómnibus negótiis sæculáribus alienátos, et ab omni temporálium rerum cura liberátos, férreos quodámmodo atque adamántinos fécerit, tum dénique eventúra illis advérsa prædícit. Multa enim ex hac prædictióne futurárum rerum cómmoda consequebántur. Primum, ut ejus præsciéntiæ vim edíscerent. Deínde, ut nemo suspicarétur, ex Magístri infirmitáte tam grávia mala descéndere. Prætérea, ne qui ea passúri erant, súbito ac inopináto rerum evéntu perturbaréntur. Dénique, ne cum ista sub ipsum passiónis suæ tempus audírent, nímium commoveréntur.

℟. Ego sum vitis vera, et vos pálmites : * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allelúia. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui.

Lectio viij.

JAM vero, ut intélligant novum hoc esse belli genus, et insólitum præliándi morem, cum illos nudos mítteret, una indútos túnica, sine cálceis, absque virga, et absque zona et pera, et ab excipiéntibus ali juberet : non fecit hic dicéndi finem, sed inexplicábilem virtútem suam próferens. Etiam sic eúntes, inquit, mansuetúdinem tamen óvium osténdite, quamvis ad lupos itúri, nec simplíciter ad lupos, sed étiam in médio lupórum : (neque vero óvium tantum mansuetúdinem habére jubet, sed étiam colúmbæ simplicitátem) sic enim virtútem meam máxime osténdam, cum ab óvibus lupi superabúntur : et quamvis illæ sint in médio lupórum et innúmeris mórsibus laceréntur, non modo non consúmptæ fúerint, verum étiam illos in sui natúram transmutáverint.

℟. Cándidi facti sunt Nazaræi ejus, allelúia : splendórem Deo dedérunt, allelúia. * Et sicut lac coaguláti sunt, allelúia, allelúia. ℣. Candidióres nive, niti-

dióres lacte, rubicundióres ébore antíquo, sapphíro pulchrióres. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Majus certe atque admirabílius est, mentem adversariórum commutáre, et ánimum in divérsum transférre, quam illos occídere : præsértim cum duódecim tantum essent, et lupis plenus esset orbis univérsus. Erubescámus ígitur, qui longe divérsa faciéntes, tamquam lupi in adversários rúimus. Nam quámdiu oves fuérimus, víncimus : étiam si mille circúmstent lupi, superámus, et victóres sumus : quod si lupi fuérimus, víncimur. Tunc enim a nobis pastóris auxílium recédit, qui non lupos, sed oves pascit.

Te Deum laudámus. 17.

In ij. Vesperis fit com. SS. Basilidis, Cyrini et Sociorum, Martyrum.

DIE XII. JUNII.

SS. Basilidis, Cyrini, Naboris, et Nazarii, Mart.

In Vesperis, Ana. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, et ætérnitas témporum, allel. ℣. Sancti et justi, in Dómino gaudéte, allelúia, ℟. Vos elégit Deus, in hæreditátem sibi allelúia.

Oratio.

Sanctorum Mártyrum tuórum Basílidis, Cyríni, Náboris, atque Nazárii, quæsumus, Dómine, natalítia nobis votíva resplendeant : et quod illis cóntulit excelléntia sempitérna, frúctibus nostræ devotiónis accréscat. Per Dóminum.

Lectio iv.

Basilides, Cyrínus, Nabor, et Nazárius, Románi mílites, nóbiles génere et virtúte illústres, christiána religióne suscépta, cum Christum Dei Fílium, Diocletiáno Imperatóre, prædicárent, ab Aurélio præfécto Urbis comprehénsi, et ut diis sacra fácerent admóniti, ejus jussa contemnéntes, missi sunt in cárcerem. Quibus orántibus, cum súbito claríssima lux obórta ómnium óculis, qui ibídem essent, cárcerem collustrásset : illo cœlésti splendóre commótus Marcéllus, custódiæ præpósitus, multíque álii, Christo Dómino credidérunt. Verum póstea e cárcere emíssi, ab Imperatóre Maximiáno, cum ejus étiam neglécto império, unum Christum Deum et Dóminum in ore habérent, scorpiónibus cruciáti íterum conjiciúntur in víncula : unde séptimo die edúcti, et ante pedes Imperatóris constitúti, perstitérunt in irrisióne inánium deórum, Jesum Christum Deum constantíssime confi-

téntes. Quámobrem damnáti, secúri feriúntur. Quorum córpora feris objécta, nec ab illis tacta, a Christiánis honorífice sepúlta sunt.

Te Deum laudámus. 17.

In Laudibus. Aña. Fíliæ Jerúsalem, veníte et vidéte Mártyres cum corónis, quibus coronávit eos Dóminus in die solemnitátis, et lætítiæ, allelúia, allelúia.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia. ℟. Mors Sanctórum ejus, allelúia.

DIE XV. JUNII.

SS. Viti, Modesti, atque Crescentiæ. Mart.

Aña. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, et ætérnitas témporum, allelúia.

℣. Sancti et justi, in Dómino gaudéte, allelúia. ℟. Vos elégit Deus in hæreditátem sibi, allelúia.

Oratio.

Da Ecclésiæ tuæ, quæsumus Dómine, sanctis Martyribus tuis Vito, Modésto, atque Crescéntia intercedéntibus, supérbe non sápere, sed tibi plácita humilitáte profícere: ut prava despíciens, quæcúmque recta sunt, líbera exérceat charitáte. Per Dóminum.

In Laudibus. Aña. Fíliæ Jerúsalem. ℣. Pretiósa, ut supra.

DIE XVIII. JUNII.

SS. Marci et Marcelliani. Martyrum.

Aña. Lux perpétua. ℣. Sancti, ut supra.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui sanctórum Mártyrum tuórum Marci, et Marcelliáni natalítia cólimus, a cunctis malis imminéntibus, eórum intercessiónibus liberémur. Per Dóminum.

In Laudibus. Aña. Fíliæ Jerúsalem. ℣. Pretiósa, ut supra.

DIE XIX. JUNII.

SS. Gervasii et Protasii. Martyrum.

Aña. Lux perpétua. ℣. Sancti et justi, ut supra.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum Gervásii et Protásii solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

In Laudibus. Aña. Fíliæ Jerúsalem. ℣. Pretiósa, ut supra.

COMMUNE
SANCTORUM.

¶ Cum de Vigil. Apost. temp. Quadrag. non fiat Offic. sed commem. in Missa tantum) sicut etiam nec temp. Paschali, ideo Lect. de Hom. dictæ Vigiliæ hic non ponuntur, quia temporibus prædictis numquam legendæ sunt.

COMMUNE
APOSTOLORUM ET EVANG.
extra temp. Pasch.

Ad Vesp., Aña. Hoc est præcéptum, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Ephes*. 2. *d*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum et Prophetárum, ipso summo anguläri lápide Christo Jesu. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

EXULTET orbis gáudiis:
Cœlum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas;
Augéte nos virtútibus.
Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória. Am.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Magnificat, Aña.

Tradent enim vos in concíliis, et in synagógis suis flagellábunt vos, et ante reges et præsides ducémini propter me, in testimónium illis, et géntibus.

Oratio propria.

Ad Matutinum. Invitat.

Regem Apostolórum Dóminum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Æterna Christi múnera
Apostolórum glóriam
Palmas et hymnos débitos
Lætis canámus méntibus.

Ecclesiárum Príncipes,
Belli triumpháles Duces,
Cœléstis aulæ mílites,
Et vera mundi lúmina.

Devóta Sanctórum Fides,
Invícta Spes credéntium,
Perfécta Christi Cháritas
Mundi tyránnum cónterit.

In his Patérna glória,
In his triúmphat Fílius,
In his volúntas Spíritus,
Cœlum replétur gáudio.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In primo Nocturno.

Aña. In omnem terram * exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redémptor meus.

Aña. In omnem terram ex-

ivit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.
Aña. Clamavérunt * justi, et Dóminus exaudívit eos.

Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitã: * díligit dies vidére bonos?
Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórũ.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes, qui sperant in eo.
Aña. Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos.
Aña. Constítues eos príncipes * super omnem terram: mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnū.
Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem , et mansuetúdinem , et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ , pópuli sub te cadent : * in corda inimicórum regis.
Sedes tua , Deus , in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.
Dilexísti justítiam , et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietáte.
Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et oblivíscere pópulum tuum , et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus , et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur : omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui : * in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum : * et in sæculum sæculi.
Aña. Constítues eos príncipes super omnem terram : mémores erunt nóminis tui, Dómine. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum. Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum, leguntur quando annotantur in Proprio Sanctorum per annum, et quando contingit fieri Officium de aliquo Sancto illis diebus, in quibus in Officio Feriæ non ponuntur Lectiones de Scriptura.

sed tantum de Homilia, et quando aliquod Festum solemniter celebratur in propria Ecclesia.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. *Cap. 4.*

SIC nos exístimet homo ut minístros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut a vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque meípsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum: sed non in hoc justificátus sum: qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus: qui et illumínábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium; et tunc laus erit unicuíque a Deo.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

HÆC autem, fratres, transfigurávi in me et Apóllo, propter vos: ut in nobis discátis, ne supra quam scriptum est, unus advérsus álterum inflétur pro álio. Quis enim te discérnit? Quid autem habes, quod non accepísti? Si autem accepísti, quid gloriáris quasi non accéperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis: sine nobis regnátis: et útinam regnétis, ut et nos vobíscum regnémus. Puto enim quod Deus nos Apóstolos novíssimos osténdit, tamquam morti destinátos: quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum. Ben. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

NOS stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo: nos infírmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et cólaphis cædimur, et instábiles sumus, et laborámus operántes mánibus nostris: maledícimur, et benedícimus, persecutiónem pátimur, et sustinémus: blasphemámur, et obsecrámus: tamquam purgaménta hujus mundi facti sumus,

ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confúndam vos, hæc scribo; sed ut fílios meos charíssimos móneo. Nam si decem míllia pædagogórum habeátis in Christo, sed non multos patres. Nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini: sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

In secundo Nocturno.

Aña. Príncipes * populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Psalmus 46.

Omnes gentes pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis: * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hereditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ, veheménter eleváti sunt.

Aña. Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Aña. Dedísti * hereditátem timéntibus nomen tuum, Dómine.

Psalmus 60.

Exaudi, Deus, deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam: * dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæcu-

li : * ut reddam vota mea de die in diem.

Aña. Dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum, Dómine.

Aña. Annuntiavérunt * ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

Psalmus 63.

EXAUDI, Deus, oratiónem meam cum déprecor : * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium : * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt : * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos : * dixérunt : Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum : * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum : * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos : * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei : * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Aña. Annuntiavérunt ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Hom. 30. in Ev. post med.

SCRIPTUM est : Spíritus Dómini ornávit cœlos. Ornaménta enim cœlórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens : Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus

est ad me, dicens : * Isti sunt viri sancti facti amici Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem, et dicéntem. Isti. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cœlórum. Hinc rursus scriptum est : Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cœlos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta, repénte de sancti Spíritus divinitáte adjúngitur : Et spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de Spíritu sumpta est : quia mundi hujus potestátibus contraíre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus : et post advéntum illíus cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me : * Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

Certe iste ipse pastor Ecclésiæ, ad cujus sacratíssimum corpus sedémus, quantæ debilitátis, quantæque formídinis ante advéntum Spíritus fúerit, ancílla ostiária requisíta dicat. Una enim mulíeris voce percússus, dum mori tímuit, vitam negávit. Et pensándum, quia eum comprehénsum Petrus negávit in terra, quem suspénsum latro confessus est in cruce. Sed vir iste tantæ formídinis, qualis post advéntum Spíritus exístat, audiámus. Fit convéntus magistrátus atque seniórum, cæsis denuntiátur Apóstolis, ne in nómine Jesu loqui débeant : Petrus magna auctoritáte respóndet : Obedíre opórtet Deo magis quam homínibus.

℟. Isti sunt triumphatóres, et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna : * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In tertio Nocturno.

Aña. Exaltabúntur * córnua justi, allelúia.

Psalmus 74.

Confitebimur tibi, Deus, * confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua : * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte ínique ágere : * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus : * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat : * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc : verúmtamen fæx ejus non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam : * et exaltabúntur córnua justi.

Aña. Exaltabúntur córnua justi, allelúia.

Aña. Lux orta est justo, * allelúia : rectis corde lætítia, allelúia.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dñe.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Aña. Lux orta est justo, allelúia: rectis corde lætítia, allelúia.

Aña. Custodiébant * testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúia.

Psalmus 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Moyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Aña. Custodiébant testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúia. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19. *d*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. *in Matth. cap.* 19.

GRANDIS fidúcia! Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat; et tamen lóquitur confidénter: Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit quod perféctum est: Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti: quid ígitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus

Israel. Non dixit, Qui reliquístis ómnia: hoc enim et Crates fecit philósophus: et multi álii divítias contempsérunt: sed, Qui secúti estis me: quod próprie Apostolórum est atque credéntium.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem. Bened. Cujus, vel Quorum festum cólimus.

Lectio viij.

In regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti) sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru: et inimíci hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias et sæculi voluptátes: isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna: operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam introdúcunt mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes, quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo: ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur.

Deinde dicitur Hymnus. Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES, et per Horas, Añæ.

1. Hoc est præcéptum meum, * ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Majórem charitátem * nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis.

3. Vos amíci mei estis, * si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus.

4. Beáti pacífici, * beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt.

5. In patiéntia vestra * possidébitis ánimas vestras.

Capitulum. *Ephes.* 2. *d*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei, superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

EXULTET orbis gáudiis:
Cœlum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli cláuditis,
Seráque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas;
Augéte nos virtútibus.
Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Benedictus. Aña.

Vos qui reliquístis * ómnia, et secúti estis me, céntuplum accipiétis, et vitam ætérnam possidébitis.

Ad Tertiam. Aña.

Majórem charitátem.

Capit. Fratres, Jam non estis, ut supra.

℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Ad Sextam. Aña.

Vos amíci mei estis.

Capitulum. *Act.* 5. *b*

PER manus autem Apostolórum fiébant signa, et prodígia multa in plebe.

℟. br. Constítues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. Super. Glória Patri. Constítues. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam. Ana.

In patiéntia vestra.

Capitulum. *Act.* 5. *g*

IBANT Apóstoli gaudéntes a conspéctu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

In secundis Vesperis.

Aña. Jurávit Dóminus, * et non pœnitébit eum : Tu es sacérdos in ætérnum

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo : * Sede a dextris meis :

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus Sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet : * proptérea exaltábit caput.

Aña. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : Tu es sacérdos in ætérnum.

Aña. Cóllocet eum * Dóminus cum princípibus pópuli sui.

Psalmus 112.

LAUDATE púeri Dóminum : * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem :

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Aña. Cóllocet eum Dóminus cum princípibus pópuli sui.

Aña. Dirupísti, Dómine, víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Psalmus 115.

CREDIDI propter quod locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam : * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dñi, in médio tui Jerúsalem.

Aña. Dirupísti, Dómine, víncula mea : tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Aña. Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.

Psalmus 125.

IN converténdo Dóminus captivitátem Sion : * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum : * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíscum : * facti sumus lætántes.

Convérte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.

Aña. Eúntes ibant et flebant, mitténtes sémina sua.

Aña. Confortátus est * principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui, Deus.

Psalmus 138.

DOMINE, probásti me, et cognovísti me : * tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longe : * sémitam meam, et funículum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti : * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce Dómine, tu cognovísti ómnia, novíssima et antíqua : * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia

tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.
Quo ibo a spíritu tuo ? * et quo a fácie tua fúgiam ?
Si ascéndero in cœlum, tu illic es : * si descéndero in inférnum, ades.
Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris :
Etenim illuc manus tua dedúcet me : * et tenébit me déxtera tua.
Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me : * et nox illuminátio mea in delíciis meis.
Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.
Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.
Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.
Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto : * et substántia mea in inferióribus terræ.
Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, et nemo in eis.
Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus est principátus eórum.
Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur : * exurréxi, et adhuc sum tecum.
Si occíderis Deus peccatóres : * viri sánguinum declináte a me :
Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.
Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam : * et super inimícos tuos tabescébam ?
Perfécto ódio óderam illos : * et inimíci facti sunt mihi.
Proba me, Deus, et scito cor meum : * intérroga me, et cognósce sémitas meas.
Et vide, si via iniquitátis in me est : * et deduc me in via ætérna.
Aña. Confortátus est principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui, Deus.

Capitulum. *Ephes. 2. d*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ : sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei : superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu.

Hymn. Exúltet orbis. xij.
℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magnificat, Aña.
Estóte fortes in bello, * et pugnáte cum antíquo serpénte : et accipiétis regnum ætérnum, allelúia.

2. ALIÆ LECTIONES PRO APOSTOLIS.

In secundo Nocturno.

De Expositióne S. Augustíni Epíscopi super Psalmum octogésimum sextum.

Lectio iv. *Ante med.*

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : díligit Dóminus portas Sion. Quare sunt fundaménta Apóstoli, et Prophétæ? Quia eórum auctóritas portat infirmitátem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intrámus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis : et cum per ipsos intrámus, per Christum intrámus. Ipse est enim jánua. Et cum dicúntur duódecim portæ Jerúsalem, et una porta Christus, et duódecim portæ Christus, quia in duódecim portis Christus : et ídeo duodenárius númerus Apostolórum. Sacraméntum magnum hujus duodenárii significátio est númeri. Sedébitis, inquit, super duódecim sedes, judicántes duódecim tribus Israel.

℟. Vidi conjúnctos. vij.

Lectio v.

SI duódecim sellæ ibi sunt, non est ubi sédeat tertiusdécimus Paulus Apóstolus, et non erit quómodo júdicet : et ipse se judicatúrum dixit, non hómines tantum, sed et Angelos. Quos Angelos, nisi apóstatas ángelos? Nescítis, inquit, quia Angelos judicábimus? Respondéret ergo turba : Quid te jactas judicatúrum? Ubi sedébis? Duódecim sedes dixit Dóminus duódecim Apóstolos : unus cécidit Judas, in locum ipsíus sanctus Mathías ordinátus est : implétus est duodenárius númerus sédium. Primo locum inveni ubi sédeas, et sic te mináre judicatúrum. Duódecim ergo sedes quid sibi velint, videámus. Sacraméntum est cujúsdam universitátis, quia per totum orbem terrárum futúra erat Ecclésia : unde vocátur hoc ædifícium ad Christi compágem.

℟. Beáti estis. viij.

Lectio vj.

ET ídeo quia úndique venítur ad judicándum, duódecim sedes sunt : sicut quia úndique intrátur in illam civitátem, duódecim portæ sunt. Non solum ergo illi duódecim, et Apóstolus Paulus, sed quotquot judicatúri sunt, propter significatiónem universitátis ad sedes duódecim pértinent: quemádmodū quotquot intrábunt, ad duódecim portas pértinent. Partes enim mundi quátuor sunt, Oriens, Occidens, Aquilo, et Merídies. Istæ quátuor partes assídue nominántur in Scriptúris. Ab istis quátuor

ventis, sicut dicit Dóminus in Evangélio, a quátuor ventis se collectúrum eléctos suos : ab ómnibus ergo istis quátuor ventis vocátur Ecclésia. Quómodo vocátur? Undique in Trinitáte vocátur. Non vocátur nisi per baptísmum in nómine Patris, et Filii, et Spíritus sancti. Quátuor ergo ter ducta duódecim inveniúntur.

℟. Isti sunt. viij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19. *d*

In illo témpore : Dixit Petrus ad Jesum : Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te : quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Hom. in natali S. Benedicti.

Perfectus ille est, qui ábiens vendit ómnia quæ habet, et dat paupéribus, ac véniens séquitur Christum : habébit enim thesáurum non deficiéntem in cœlis. Unde bene, interrogánte Petro, dixit tálibus Jesus : Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. In hac quippe vita pro ejus nómine laborántes, in ália præmium speráre dócuit : id est, in regeneratióne, cum vidélicet in vitam immortálem fuérimus resurgéndo regeneráti, qui in vitam cadúcam mortáliter erámus géniti.

℟. Isti sunt qui. xj.

Lectio viij.

Et justa prorsus retribútio ut qui hic pro Christo humánæ glóriam celsitúdinis neglexérunt, illic a Christo júdices glorificáti singuláriter cum eo assídeant, qui a sequéndis ejus vestígiis nulla ratióne póterant avélli. Nemo autem putet, duódecim tantum Apóstolos, quia pro Juda prævaricánte Mathías eléctus est, tunc esse judicatúros : sicut nec duódecim solæ sunt tribus Israel judicándæ : alióquin tribus Levi, quæ tertiadécima est, injudicáta recédet.

℟. Isti sunt viri. xj.

Lectio ix.

Et Paulus, qui tertiusdécimus est Apóstolus, judicándi sorte privábitur, cum ipse dicat : Nescítis quóniam ángelos judicábimus, quanto magis sæculária? Sciéndum namque est, omnes, qui ad exémplum Apostolórum sua reliquérunt ómnia, et secúti sunt Christum, júdices cum eo ventúros, sicut étiam omne mortálium genus esse judicándum. Quia enim duodenário sæpe número solet in Scriptúris univérsitas

designári, per duódecim sedes Apostolórum ómnium numerósitas judicántium: et per duódecim tribus Israel univérsitas eórum, qui judicándi sunt, osténditur.

Te Deum laudámus. 17.

PRO EVANGELISTIS

LECTIONES.

In primo Nocturno.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 1.

Et factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. In quinta mensis: ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem fílium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne, et nubes magna, et ignis invólvens, et splendor in circúitu ejus: et de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis.

℟. Ecce ego mitto. v.

Lectio ij.

Et in médio ejus similitúdo quátuor animálium: et hic aspéctus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vítuli, et scintíllæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: et fácies, et pennas per quátuor partes habébant, junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum. Non revertebántur cum incéderent: sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur.

℟. Tóllite jugum. v.

Lectio iij.

Similitudo autem vultus eórum: fácies hóminis et fácies leónis a dextris ipsórum quátuor: fácies autem bovis a sinístris ipsórum quátuor, et fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, et pennæ eórum exténtæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebántur, et duæ tegébant córpora eórum: et unumquódque eórum coram fácie sua ambulábat: ubi erat ímpetus spíritus, illuc gradiebántur, nec revertebántur cum ambulárent.

℟. Dum stetéritis. vj.

In secundo Nocturno.

De Expositióne S. Gregórii Papæ super Ezechiélem Prophétam.

Lectio iv. *Hom.* 3. *lib.* 1.

Sancta quátuor animália quæ prophetíæ spíritu futúra prævidéntur, subtíli narratióne describúntur:

cum dicitur : Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia : et quid per pennas, nisi volátus exprímitur ? Per fáciē quippe unusquísque cognóscitur : per pennas vero in altum ávium córpora sublevántur. Fácies ítaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiónem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur, sicut ipse de suis óvibus dicit : Ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ. Qui rursus ait : Ego scio quos elégerim. Per contemplatiónem vero, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in áera levámur.

℟. Vidi conjúnctos. vij.

Lectio v.

Quatuor ergo fácies uni sunt : quia si requíras quid Matthæus de incarnatióne Dómini séntiat : hoc nimírum sentit, quod Marcus, Lucas, et Joánnes. Si quæras quid Joánnes séntiat ; hoc procul dúbio, quod Lucas, Marcus, et Matthæus. Si quæras quid Marcus ; hoc quod Matthæus, Joánnes, et Lucas. Si quæras quid Lucas ; hoc quod Joánnes, Matthæus, et Marcus sentit. Quátuor ergo fácies uni sunt : quia notítia fídei, qua cognoscúntur a Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quátuor. Quidquid enim in uno invéneris, hoc in ómnibus simul quátuor cognósces.

℟. Beáti estis. viij.

Lectio vj.

Et quátuor pennæ uni : quia Dei omnipoténtis Fílium Dóminum nostrum Jesum Christum simul omnes concórditer prædicant ; et ad divinitátem ejus mentis óculos levántes, penna contemplatiónis volant Evangelistárum ergo fácies ad humanitátem Dómini pértinet, penna ad divinitátem : quia in eum, quem corpóreum aspíciunt, quasi fácies inténdunt : sed dum hunc esse incircumscríptum atque incorpóreum ex divinitáte annúntiant, per contemplatiónis pennam quasi in áera levántur. Quia ítaque una est fides incarnatiónis ejus in ómnibus, et par contemplátio divinitátis ejus in síngulis, recte nunc dícitur : Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni.

℟. Isti sunt. viij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 10.

In illo témpore : Designávit Dóminus et álios septuagínta duos : et misit illos binos ante fáciem suam, in omnem civitátem, et locum, quo erat ipse ventúrus. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Homilia 17. in Evang.

DOMINUS et Salvátor noster, fratres charíssimi, aliquándo nos sermónibus, aliquándo vero opéribus ádmonet. Ipsa étenim facta ejus, præcépta sunt: quia dum áliquid tácitus facit, quid ágere debeámus innotéscit. Ecce enim binos in prædicatiónem discípulos mittit: quia duo sunt præcépta charitátis, Dei vidélicet amor, et próximi: et minus, quam inter duos, cháritas habéri non potest. Nemo enim próprie ad semetípsum habére charitátem dícitur: sed diléctio in álterum tendit, ut cháritas esse possit.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viij.

ECCE enim binos ad prædicándum discípulos Dóminus mittit: quátenus hoc nobis tácitus ínnuat, quia qui charitátem erga álterum non habet, prædicatiónis offícium suscípere nullátenus debet. Bene autem dícitur, quia misit eos ante fáciem suam in omnem civitátem et locum, quo erat ipse ventúrus. Prædicatóres enim suos Dóminus séquitur: quia prædicátio prævenit, et tunc ad mentis nostræ habitáculum Dóminus venit, quando verba exhortatiónis præcúrrunt: atque per hoc véritas in mente suscípitur.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta: et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

HINC namque eísdem prædicatóribus Isaías dicit: Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri. Hinc fílius Psalmísta ait: Iter fácite ei, qui ascéndit super occásum. Super occásum namque Dóminus ascéndit: quia unde in passióne occúbuit, inde majórem suam glóriam resurgéndo manifestávit. Super occásum vidélicet ascéndit: quia mortem, quam pértulit, resurgéndo calcávit. Ei ergo, qui ascéndit super occásum, iter fácimus, cum nos ejus glóriam vestris méntibus prædicámus, ut eas et ipse post véniens, per amóris sui præséntiam illústret.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE
APOSTOLORUM ET EVANG.
tempore Paschali.

Ad Vesperas, Aña. Sancti tui, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. LaudáteDóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Sap.* 5.

STABUNT justi in magna constántia, advérsus eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum.

Hymnus.

TRISTES erant Apóstoli
De Christi acérbo fúnere,
Quem morte crudelíssima
Servi necárant ímpii.
Sermóne verax Angelus
Muliéribus prædíxerat :
Mox ore Christus gáudium
Gregi feret fidélium.
Ad ánxios Apóstolos
Currunt statim dum núntiæ,
Illæ micántis óbvia
Christi tenent vestígia.
Galilææ ad alta móntium
Se cónferunt Apóstoli,
Jesúque, voti cómpotes,
Almo beántur lúmine.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Amen.

Sic terminantur Hymni ejusdem metri usque ad Ascensionem exclusive.

† Ab Ascensione autem usque ad Pent. loco supradicti Versus dicatur seq.
Jesu, tibi sit glória,
Qui victor in cœlum redis,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Sancti et justi, in Dómino gaudéte, allelúia. ℟. Vos elégit Deus in hæreditátem sibi, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.
Lux perpétua * lucébit Sanctis tuis, Dómine, et ætérnitas témporum, allelúia.

Oratio propria.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Apostolórum Dóminum, * Veníte adorémus, allelúia. Ps. Veníte. 2.

Hymn. Tristes erant, sup.

In primo Nocturno.

Aña. Stabunt justi * in magna constántia, advérsus eos qui se angustiavérunt, allel. Psalmi. Cœli enárrant. Benedícam Dñum. Eructávit, ut supra in Comm. Apost. ij.

℣. Sancti et justi, in Dómino gaudéte, allelúia. ℟. Vos elégit Deus in hereditátem sibi, allelúia. Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones in quolibet Nocturno ut in Proprio annotatur.

℟. j. Beátus vir, qui métuit Dóminum, allelúia. *

In mandátis ejus cupit nimis, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Glória et divítiæ in domo ejus, et justítia ejus manet in sæculum sæculi. In. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

℟. ij. Tristítia vestra, allel. * Convertétur in gáudium, allelúia, allelúia. ℣. Mundus autem gaudébit; vos vero contristabímini, sed tristítia vestra. Convertétur. Bened. Spíritus sancti grátia.

℟. iij. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia. * Mors Sanctórum ejus, allelúia. ℣. Custódit Dóminus ómnia ossa eórum, unum ex his non conterétur. Mors. Glória Patri. Mors.

In secundo Nocturno.

Aña. Ecce quómodo computáti sunt * inter fílios Dei, et inter Sanctos sors illórum est, allelúia. Psalmi. Omnes gentes. Exáudi, Deus, deprecatiónem. Exáudi, Deus, oratiónem, ut supra. vj.

℣. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, allelúia. ℟. Et ætérnitas témporum, allelúia. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

℟. iv. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, * Et ætérnitas témporum, allelúia, allelúia. ℣. Lætítia sempitérna erit super cápita eórum: gáudium et exultatiónem obtinébunt. Et. Bened. Christus perpétuæ.

℟. v. Virtúte magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúia, allelúia. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium. Bened. Ignem sui amóris.

℟. vj. Isti sunt agni novélli, qui annuntiavérunt, allelúia: modo venérunt ad fontes: * Repléti sunt claritáte, allelúia, allelúia. ℣. In conspéctu Agni amícti sunt stolis albis, et palmæ in mánibus eórum. Repléti. Glória Patri. Repléti.

In tertio Nocturno.

Aña. Lux perpétua * lucébit Sanctis tuis, Dómine, et ætérnitas témporum, allel. Psalmi. Confitébimur. Dóminus regnávit, exúltet. Dóminus regnávit, irascántur. ix.

℣. Lætítia sempitérna super cápita eórum, allelúia. ℟. Gáudium et exultatiónem obtinébunt, allelúia. Pater noster. Absolut. A vínculis peccatórum. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

℟. vij. Ego sum vitis vera, et vos pálmites: * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allelúia. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui. Bened. Cujus, vel Quorum festum cólimus.

℟. viij. Cándidi facti sunt Nazaræi ejus, allelúia: splendórem Deo dedérunt, allelúia: * Et sicut lac coaguláti sunt, allelúia, allelúia. ℣. Candidióres nive, nitidióres lacte, rubicundióres ébore antíquo, sapphíro pulchrióres. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

1. Sancti tui, * Dómine, florébunt sicut lílium, allelúia, et sicut odor bálsami erunt ante te, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. de Psalt. 18.

2. In cœléstibus regnis * sanctórum habitátio est, allelúia: et in ætérnum réquies eórum, allelúia.

3. In velaménto * clamábant Sancti tui, Dómine, allelúia, allelúia, allelúia.

4. Spíritus et ánimæ * justórum, hymnum dícite Deo nostro, allelúia, allelúia.

5. Fulgébunt justi * sicut sol in conspéctu Dei, allel.

Capitulum. *Sap.* 5.

STABUNT justi in magna constántia, advérsus eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum.

Hymnus.

PASCHALE mundo gáudium
Sol núntiat formósior,
Cum luce fulgéntem nova
Jesum vident Apóstoli.
In carne Christi vúlnera
Micáre tamquam sídera
Mirántur, et quidquid vident
Testes fidéles prædicant.
Rex Christe clementíssime,
Tu corda nostra pósside;
Ut lingua grates débitas
Tuo rependat nómini.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia. ℟. Mors Sanctórum ejus, allelúia.

Ad Benedictus. Aña.

Fíliæ Jerúsalem, * veníte et vidéte Mártyres cum corónis, quibus coronávit eos Dóminus in die solemnitátis et lætítiæ, allelúia, allelúia.

Ad Tertiam. Aña.

In cœléstibus regnis.

Capit. Stabunt, supra.

℟. br. Sancti et justi in Dómino gaudéte. * Allelúia, allelúia. Sancti. ℣. Vos elégit Deus in hereditátem sibi. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Sancti. ℣. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, allelúia. ℟. Et ætérnitas témporum, allelúia.

Ad Sextam. Aña.

In velaménto.

Capitulum. *Sap.* 5.

ECCE quómodo computáti sunt inter fílios Dei: et inter sanctos sors illórum est.

℟. br. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine. * Allelúia, allelúia. Lux. ℣. Et ætérnitas témporum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Lux. ℣. Lætítia sempitérna super cápita eórum, allelúia. ℟. Gáudium et exultatiónem obtinébunt, allelúia.

Ad Nonam, Aña. Fulgébunt justi.

Capitulum. *Rom.* 8. *e*

SCIMUS quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis, qui secúndum propósitum vocáti sunt sancti.

℟. br. Lætítia sempitérna super cápita eórum. * Allelúia, allelúia. Lætítia. ℣. Gáudium et exultatiónem obtinébunt. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Lætítia. ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia. ℟. Mors Sanctórum ejus, allelúia.

Ad Vesperas, Aña. Sancti tui, ut supra, cum reliq. de Laud. Psalmi. Dixit Dóminus: Laudáte, púeri. Crédidi. In converténdo. Dómine, probásti, ut supra. xiij.

Capitulum. Stabunt justi. Hymn. Tristes erant. xxj.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia. ℟. Mors Sanctórum ejus, allelúia.

Ad Magnificat, Aña. Sancti et justi, * in Dómino gaudéte, allelúia; vos elégit Deus in hereditátem sibi, allelúia.

COMMUNE
UNIUS MARTYRIS.
extra tempus Paschale.

Ad Vesperas, Aña. Qui me conféssus, cum reliquis de Laudibus. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Jac.* 1. *b*

BEATUS vir, qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

DEUS, tuórum mílitum
Sors, et coróna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.
Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervénit ad cœléstia.
Pœnas cucúrrit fórtiter,
Et sústulit viríliter,
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.
Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus, piíssime:
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.
Laus, et perénnis glória
Patri sit, atque Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Magnificat, Aña.
Iste Sanctus * pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

Pro Martyre et Pont.
Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEUS, qui nos beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum.
Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui beáti N. Mártyris tui natalítia cólimus; intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dñum.

Alia Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut intercedénte beáto N. Mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitat.
Regem Mártyrum Dóminum * Veníte, adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymn. Deus, tuórum. xxiv.

In primo Nocturno.

Aña. In lege Dómini * fuit volúntas ejus die ac nocte.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit :
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :
Et fólium ejus non défluet : * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.

Aña. In lege Dómini fuit volúntas ejus die ac nocte.

Aña. Prædicans * præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt gentes : * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, et

príncipes convenérunt in unum : * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua : * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Aña. Prædicans præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Aña. Voce mea * ad Dóminum clamávi : et exaudívit me de monte sancto suo.

Psalmus 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Aña. Voce mea ad Dóminum clamávi : et exaudívit me de monte sancto suo. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones sequentes primi

Nocturni leguntur in Festo Mart. et Pont.

In Festo autem Mart. non Pontificis leguntur quæ inferius positæ sunt in Communi plur. Mart. lj.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 20.

A Miléto Paulus mittens Ephesum, vocávit Majóres natu Ecclésiæ. Qui cum veníssent ad eum, et simul essent, dixit eis: Vos scitis? a prima die, qua ingréssus sum in Asiam, quáliter vobíscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentatiónibus, quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæórum: quómodo nihil subtráxerim utílium, quo minus annuntiárem vobis, et docérem vos públice, et per domos, testíficans Judæis atque Gentílibus in Deum pœniténtiam, et fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego spíritu, vado in Jerúsalem; quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans: nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens: Quóniam víncula, et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor: nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me, dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi a Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæ Dei.

℟. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: * Fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Fundátus. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

Et nunc ecce ego scio, quia ámplius non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum a sánguine ómnium. Non enim subterfúgi, quo minus annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et univérso gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit epíscopos, régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes pervérsa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte, memória retinéntes, quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrymis

monens unumquémque vestrum.

℟. Justus germinábit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

Et nunc comméndo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hereditátem in sanctificátis ómnibus. Argéntum et aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis : quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscípere infírmos, ac meminísse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit : Beátius est magis dare, quam accípere. Et cum hæc dixísset, pósitis génibus suis, orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium : et procumbéntes super collum Pauli, osculabántur eum, doléntes máxime in verbo, quod díxerat, quóniam ámplius fáciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número Sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Fílii hóminum, * scitóte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ : * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium ?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona ?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine:* dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam :

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Aña. Fílii hóminum, sci-

tóte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Aña. Scuto bonæ voluntátis * tuæ coronásti eum, Dñe.

Psalmus 5.

VERBA mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum: linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Aña. Scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum, Dómine.

Aña. In univérsa terra * glória et honóre coronásti eum.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium, et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et con-

stituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas : ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Aña. In univérsa terra glória et honóre coronásti eum.

℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 44. de Sanctis.

TRIUMPHALIS beáti Mártyris N. dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit : cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur, et conglorificábimur. In cujus glorióso agóne duo nobis præcípue consideránda sunt : induráta vidélicet tortóris sævítia, et Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur : patiéntia Mártyris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem : Noli æmulári in malignántibus : quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent. Quod autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem : Patiéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam : et in vínculis non derelíquit eum. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

CORONATA itaque est beáti Mártyris patiéntia, mancipáta est ætérnis cruciátibus tortóris incorrécta malítia. Hoc atténdens in agóne suo gloriósus Christi athléta, non exhórruit cárcerem. Ad imitatiónem cápitis sui tolerávit probra, sustínuit irrisiónes, flagélla non tímuit : et quot ante mortem pro Christo pértulit supplícia, tot ei de se óbtulit sacrifícia. Quod enim propinánte Apóstolo bíberat, alte retinébat : Quia non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis; et quia : Momentáneum hoc et leve nostræ tribulatiónis, ætérnum glóriæ pondus operátur in cœlis. Hujus promissiónis amóre a

terrénis suspénsus, et prægustáta supérnæ suavitátis dulcédine ineffabíliter affé-ctus, dicébat cum Psalmísta: Quid mihi est in cœlo, et a te quid vólui super terram? Defécit caro mea, et cor meum: Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

CONTEMPLABATUR enim quantum in ænígmate infírmitas humána óculum mentis in æternitáte fígere potest, quanta sint supérnæ civitátis gáudia: et ea enarráre non sufficiens, admirándo clamábat: Quid mihi est in cœlo? Quasi díceret: Excédit vires meas, excédit facultátem eloquéntiæ meæ, transcéndit capacitátem intelligéntiæ meæ illud decus, illa glória, illa celsitúdo, qua nobis, a conturbatióne hóminum remótis, in abscóndito faciéi suæ Jesus Christus Dóminus noster reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. Hujus perféctæ libertátis contemplatióne nullum vitábat periculum, nullum horrébat supplícium: et si míllies posset mori, non putábat se hanc digne posse áliqua ratióne promeréri.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Justus Dóminus, * et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.

Psalmus 10.

IN Dómino confído; quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis et sulphur,

et spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit : * æquitátem vidit vultus ejus.

Añt. Justus Dóminus, et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.

Añt. Habitábit * in tabernáculo tuo : requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

DOMINE, quis habitábit in tabernáculo tuo : * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat :

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Añt. Habitábit in tabernáculo tuo : requiéscet in monte sancto tuo.

Añt. Posuísti, Dómine, * super caput ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

DOMINE, in virtúte tua lætábitur rex : * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei :*et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi :

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui. * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt con-

sília, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.
Aña. Posuísti, Dómine, super caput ejus corónam de lápide pretióso. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. Pater noster. Absol. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap. 14. f*

IN illo témpore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Hom. 37. in Evangelia.

SI considerémus, fratres charíssimi, quæ et quanta sunt quæ nobis promittúntur in cœlis, viléscunt ánimo ómnia, quæ habéntur in terris. Terréna namque substántia supérnæ felicitáti comparáta, pondus est, non subsídium. Temporális vita ætérnæ vitæ comparáta, mors est pótius dicénda, quam vita. Ipse enim quotidiánus deféctus corruptiónis quid est áliud, quam quædam prolíxitas mortis? Quæ autem lingua dícere, vel quis intelléctus cápere súfficit, illa supérnæ civitátis quanta sint gáudia: Angelórum choris interésse, cum beatíssimis spirítibus glóriæ Conditóris assístere, præséntem Dei vultum cérnere, incircumscríptum lumen vidére, nullo mortis metu áffici, incorruptiónis perpétuæ múnere lætári?
℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

SED ad hæc audíta inardéscit ánimus, jamque illic cupit assístere, ubi se sperat sine fine gaudére. Sed ad magna præmia perveníri non potest, nisi per magnos labóres. Unde et Paulus egrégius prædicátor dicit: Non coronábitur, nisi qui legítime certáverit. Deléctet ergo mentem magnitúdo præmiórum, sed non detérreat certámen labórum. Unde ad se veniéntibus Véritas dicit: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et ma-

trem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus.

R. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. V. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui. Bened. Ad societátem.

Sequens R. dicitur ultimo loco in Festis sex SS. Martyrum, Pontificum Eusebii, Marcelli, Joannis, Sylverii, Martini, et Pontiani.

R. Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * Posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. V. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum sæculi. Posuísti. Glória Patri. Posuísti.

Lectio ix.

SED percontári libet, quómodo paréntes, et carnáliter propínquos præcípimur odísse, qui jubémur et inimícos dilígere? Et certe Véritas de uxóre dicit: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet. Et Paulus ait: Viri, dilígite uxóres vestras, sicut et Christus Ecclésiam. Ecce discípulus uxórem diligéndam prædicat, cum Magíster dicat: Qui uxórem non odit, non potest meus esse discípulus. Numquid áliud judex núntiat, áliud præco clamat? An simul et odísse póssumus, et dilígere? Sed si vim præcépti perpéndimus, utrúmque ágere per discretiónem valémus: ut uxórem, et eos, qui nobis carnis cognatióne conjúncti sunt, et quos próximos nóvimus, diligámus; et quos adversários in via Dei pátimur, odiéndo et fugiéndo nesciámus.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Qui me conféssus fúerit, * coram homínibus, confitébor et ego eum coram Patre meo. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Qui séquitur me, * non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus.

3. Qui mihi minístrat, * me sequátur: et ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

4. Si quis mihi ministráverit, * honorificábit eum Pater meus, qui est in cœlis, dicit Dóminus.

5. Volo, Pater, ut ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

Capitulum. *Jac* 1. *b*

BEATUS vir, qui suffert tentatiónem, quóniam

cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

INVICTE Martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus.
Tui precátus múnere
Nostrum reátum dílue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.
Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis :
Nos solve vinclis sæculi,
Dono supérni Núminis.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedictus. Aña.

Qui odit * ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

Pro Martyre et Pontifice.
Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEUS, qui nos beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius ; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum.
Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut qui beáti N. Mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut, intercedénte beáto N. Mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Aña.

Qui séquitur me.

Capitulum. Beátus vir, ut supra. xxxiv.

℟. br. Glória et honóre * Coronásti eum, Dómine. Glória et. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et. ℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Sextam. Aña.

Qui mihi minístrat.

Capitulum. *Eccli.* 15.

CIBAVIT illum pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

℟. br. Posuísti, Dómine, * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Ad Nonam, Ana.

Volo, Pater.

Capitulum. *Eccli.* 39.

JUSTUS cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Magna est glória ejus * In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In. Glória Patri. Magna. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesperas, Ana. Qui me confessus, ut supra, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Crédidi. 134.

Capitulum. Beátus vir. xxxiv.

Hymnus. Deus, tuórum mílitum. xxiv.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Magnificat, Aña.

Qui vult veníre post me, * ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

2. ALIÆ LECTIONES PRO UNO MARTYRE.

In secundo Nocturno.

De Expositióne S. Ambrósii Epíscopi in Psalmum centésimum décimum octávum.

Lectio iv. *Serm.* 21.

PRINCIPES persecúti sunt me gratis : et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc martyr dicit, quod injúste persecutiónum torménta sustíneat, qui nihil rapúerit, nullum violéntus opprésserit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus torum putáverit esse violándum, qui nihil légibus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogátur supplícia : qui loquátur juste, et non audiátur : qui loquátur plena salútis, et impugnétur : ut possit dícere : Cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiónem pátitur, qui impugnátur sine crímine : impugnátur ut nóxius, cum sit in tali confessióne laudábilis : impugnátur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriátur, cum píetas virtútum ómnium fundaméntum sit.

℟. Honéstum fecit. xxx.

Lectio v.

VERE frustra impugnátur, qui apud ímpios et ínfidos impietátis arcéssitur, cum fídei sit magíster. Verum qui gratis impugnátur, fortis debet esse et constans.

Quómodo ergo subtéxuit : Et a verbis tuis trepidávit cor meum ? Trepidáre infirmitátis est, timóris atque formídinis. Sed est étiam infírmitas ad salútem, est étiam timor sanctórum. Timéte Dóminum, omnes sancti ejus : et, Beátus vir, qui timet Dóminum. Qua ratióne beátus ? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℟. Desidérium. xxxj.

Lectio vj.

PONE ergo mártyrem inter perícula constitútum, cum inde immánitas bestiárum ad incutiéndum terrórem infremat, aliúnde stridor candéntium laminárum, et flamma fornácis ardéntis exæstuet, ex parte ália pérsonent tractus grávium catenárum, hinc cárnifex cruéntus assístat : pone, inquam, circumspectántem ómnia plena supplíciis, deínde cogitántem mandáta divína, illum ignem perpétuum, illud sine fine incéndium perfidórum, illam pœnæ recrudescéntis ærúmnam : trepidáre corde, ne, dum præséntibus cedat, perpétuis se dedat exítiis : perturbári ánimo, dum futúri judícii rhomphæam illam terríbilem quadam conspéctus spécie contuétur. Nonne ad hanc trepidatiónem fidúciæ viri constántis, æquális in eúmdem concúrrit efféctum confidéntia cupiéntis ætérna, et divína trepidántis ?

℟. Stola jucunditátis. xxxj.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *d*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Si quis vult post me veníre, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 32. *in Evang.*

QUIA Dóminus ac Redémptor noster novus homo venit in mundum, nova præcépta dedit mundo. Vitæ étenim nostræ véteri in vítiis enutrítæ contrarietátem oppósuit novitátis suæ. Quid enim vetus, quid carnális homo nóverat, nisi sua retinére, aliéna rápere, si posset, concupíscere, si non posset? Sed cœléstis médicus síngulis quibúsque vítiis obviántia ádhibet medicaménta. Nam sicut arte medicínæ cálida frígidis, frígida cálidis curántur : ita Dóminus noster contrária oppósuit medicaménta peccátis, ut lúbricis continéntiã, tenácibus largitátem, iracúndis mansuetúdinem, elátis præcíperet humilitátem.

℟. Coróna áurea. xxxiiij.

Lectio viij.

CERTE cum se sequéntibus nova mandáta propóne-

ret, dixit : Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. Ac si apérte dicat : Qui per vitam véterem aliéna concupíscitis, per novæ conversatiónis stúdium et vestra largímini. Quid vero in hac lectióne dicat, audiámus : Qui vult post me veníre, ábneget semetípsum. Ibi dícitur, ut abnegémus nostra: hic dícitur, ut abnegémus nos. Et fortásse laboriósum non est hómini relínquere sua : sed valde laboriósum est relínquere semetípsum. Minus quippe est, abnegáre quod habet : valde autẽ multum est, abnegáre quod est.
℟. Hic est vere. xxxiv.

Lectio ix.

Ad se autem nobis veniéntibus Dóminus præcépit, ut renuntiémus nostris : quia quicúmque ad fídei agónem venímus, luctámen contra malígnos spíritus súmimus. Nihil autem malígni spíritus in hoc mundo próprium póssident : nudi ergo cum nudis luctári debémus. Nam si vestítus quisque cum nudo luctátur, cítius ad terram dejícitur, quia habet unde teneátur. Quid enim sunt terréna ómnia, nisi quædam córporis induménta ? Qui ergo contra diábolum ad certámen próperat, vestiménta abjíciat, ne succúmbat.
Te Deum laudámus. 17.

3 ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij *Cap.* 10. *c*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Nihil est opértum, quod non revelábitur : et occúltum, quod non sciétur. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíscopi.

Com. in Matt. c. 10. *post med.*

Dominus diem judícii osténdit, quæ abstrúsam voluntátis nostræ consciéntiam prodet : et ea, quæ nunc occúlta existimántur, luce cognitiónis públicæ déteget. Igitur non minas, non consília, non potestátes insectántium monet esse metuéndas : quia dies judícii nulla hæc fuísse, atque inánia revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine : et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. Non légimus Dóminum sólitum fuísse nóctibus sermocinári, et doctrínam in ténebris tradidísse : sed quia omnis sermo ejus carnálibus ténebræ sunt, et verbum ejus infidélibus nox est.
℟. Coróna áurea. xxxiij.

Lectio viij

Itaque id, quod a se dictum est, cum libertáte fídei et confessiónis vult esse loquéndum. Idcírco quæ in ténebris dicta sunt, prædicári jussit in lúmine : ut, quæ secréto áurium commíssa

sunt, super tecta, id est, excélso loquéntium præcónio audiántur. Constánter enim Dei ingerénda cognítio est, et profúndum doctrínæ evangélicæ secrétum in lúmine prædicatiónis apostólicæ revelándum: non timéntes eos, quibus cum sit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum est: sed timéntes pótius Deum, cui perdéndæ in gehénna et ánimæ et córporis sit potéstas.
℟. Hic est vere. xxxiv.

Lectio ix.

NOLITE timére eos qui occídunt corpus. Nullus ígitur córporum nostrórum casus est pertimescéndus, neque ullus interiméndæ carnis admitténdus est dolor: quando pro natúræ suæ, atque oríginis conditióne resolúta, in substántiam spirituális ánimæ refundátur. Et quia doctrínis tálibus confirmátos opórtet líberam confiténdi Dei habére constántiam, étiam conditiónem, qua tenerémur, adjécit: negatúrum se eum Patri in cœlis, qui se homínibus in terra negásset: eum porro, qui conféssus coram homínibus se fuísset, a se in cœlis confiténdum: qualésque nos nóminis sui testes homínibus fuissémus, tali nos apud Deum Patrem testimónio ejus usúros.
Te Deum laudámus. 17.

4. ALIA HOMILIA.

IN FESTIS UNIUS MARTYRIS NON PONTIFICIS.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 10. *d*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, sed gládium. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *in Matth. cap.* 10.

SUPRA díxerat: Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure audítis, prædicáte super tecta: nunc infert quid post prædicatiónem sequátur. Ad fidem Christi totus orbis contra se divísus est: unaquæque domus et infidéles et credéntes hábuit, et proptérea bellum missum est bonum, ut rumperétur pax mala. Tale quid et in Génesi advérsus rebélles hómines, qui moti fúerant de Oriénte, et turrem extrúere festinábant, per quam cœli alta penetrárent, fecísse scríbitur Deus, ut divíderet linguas eórum.
℟. Coróna áurea. xxxiij.

Lectio viij.

VENI enim separáre hóminem advérsus patrem suum. Hic locus prope iísdem verbis in Michæa Prophéta scríbitur. Et notándum, ubi-

cúmque de véteri Testaménto testimónium pónitur, utrum sensus tantum, an sermo conséntiat. Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Qui ante præmíserat : Non veni pacem míttere, sed gládium, et divídere hómines advérsus patrem et matrem, nurum et socrum : ne quis pietátem religióni anteférret, subjécit, dicens : Qui amat patrem, aut matrem plus quam me. Et in Cántico légimus Canticórum : Ordinávit in me charitátem. Hic ordo in omni afféctu necessárius est : ama post Deum, patrem; ama matrem, ama fílios.

℟. Hic est vere. xxxiv.

Lectio ix.

ORDO pulchérrimus : ad prædicatiónem mittit, docet perícula non timénda, afféctum súbjicit religióni. Aurum supra túlerat, æs de zona excússerat : dura Evangelistárum condítio. Unde ergo sumptus, unde victus necessária? Austeritátem mandatórum spe témperat promissórum : Qui récipit, inquiens, vos, me récipit : et qui me récipit, récipit eum qui me misit : ut in suscipiéndis Apóstolis unusquísque credéntium Christum se suscepisse arbitrétur.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE MARTYRUM temp. Pasch.

Ad Vesperas, Aña. Sancti tui, cum reliq. de Laud. Psal. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Sap.* 5.

STABUNT justi in magna constántia advérsus eos, qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum.

Hymnus pro uno Mart.

DEUS, tuórum mílitum
Sors, et coróna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.
Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervénit ad cœléstia.
Pœnas cucúrrit fórtiter,
Et sústulit viríliter :
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.
Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus, piíssime :
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

Sic terminantur Hymni ejusd. metri usque ad Ascens.

† Ab Ascensione autem usque ad Pentec., loco supradicti Versus dicitur :

Jesu, tibi sit glória,
Qui victor in cœlum redis,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

Pro plur. Mart. dicitur Hymnus.

REX gloriósc Mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdúcis ad cœléstia.
Aurem benígnam prótinus
Inténde nostris vócibus:
Trophæa sacra pángimus:
Ignósce quod delíquimus.
Tu vincis inter Mártyres,
Parcísque Confessóribus:
Tu vince nostra crímina,
Largítor indulgéntiæ.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Sancti et justi, in Dómino gaudéte, allelúia. ℟. Vos elégit Deus in hereditátem sibi, allelúia.

Ad Magníficat, Aña. Lux perpétua * lucébit sanctis tuis, Dómine, et ætérnitas témporum, allelúia.

Oratio, si non adsit propria, sumitur de Communi unius vel plurimorum Mart. extra tempus Paschale.

Ad Matutinum, Invitat. Exúltent in Dómino Sancti. * Allelúia. Ps. Veníte. 2.

Hymnus pro uno Martyre. Deus, tuórum, ut supra. xl.

Pro plur. Mart. Hymnus.

CHRISTO profúsum sánguinem,
Et Mártyrum victórias,
Dignámque cœlo láuream
Lætis sequámur vócibus.
Terróre victo sæculi,
Pœnísque spretis córporis,
Mortis sacræ compéndio
Vitam beátam póssident.
Tradúntur igni Mártyres,
Et bestiárum déntibus:
Armáta sævit úngulis
Tortóris insáni manus.
Nudáta pendent víscera,
Sanguis sacrátus fúnditur:
Sed pérmanent immóbiles
Vitæ perénnis grátiā.
Te nunc, Redémptor, quæsumus,
Ut Mártyrum consórtio
Jungas precántes sérvulos
In sempitérna sæcula. Am.

Sic semper terminandus est Hymnus prædictus.

In primo Nocturno.

Aña. Stabunt justi * in magna constántia advérsus eos, qui se angustiavérunt, allelúia.

Sub una tantum Aña dicuntur Psalmi cujuslibet Nocturni.

Psalmi pro uno. et plur. Mart. Beátus vir. Quare fremuérunt. Dómine, quid multiplicáti, ut infra. 1.

℣. Sancti et justi, in Dómino gaudéte, allelúia. ℟. Vos elégit Deus in hereditátem sibi, allelúia. Pater noster. Absol. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones I. Noct. de Script.

quæ occurrit temp. Pasch. in Officio de Temp. : vel, quando non adsunt, de Communi unius vel plur. Mart. extra temp. Paschale.

℟. j. Beátus vir, qui métuit Dóminum, allelúia. * In mandátis ejus cupit nimis, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Glória et divítiæ in domo ejus, et justítia ejus manet in sæculum sæculi. In. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

℟. ij. Tristítia vestra, allel., * Convertétur in gáudium, allelúia, allel. ℣. Mundus autem gaudébit, vos vero contristabímini, sed tristítia vestra. Convertétur. Bened. Spíritus sancti grátia.

℟. iij. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia, * Mors Sanctórum ejus, allelúia. ℣. Custódit Dóminus ómnia ossa eórum, unum ex his non conterétur. Mors. Glória Patri. Mors.

In secundo Nocturno.

Aña. Ecce quómodo computáti sunt * inter fílios Dei, et inter Sanctos sors illórum est, allelúia.

Pro uno Mart., Psalmi. Cum invocárem. Verba mea. Dómine Dóminus noster, ut supra. xxviij.

Pro plur. Mart. Psalmi. Dómine, quis. Consérva. Dómini est terra, ut infra. lij.

℣. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, allelúia. ℟. Et ætérnitas témporum, allelúia. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iv. *Serm.* 22.

Dignum et cóngruum est, fratres, ut post lætítiam Paschæ, quam in Ecclésia celebrávimus, gáudia nostra cum sanctis Martyribus conferámus : et iis annuntiémus Domínicæ resurrectiónis glóriam, qui consórtes sunt Domínicæ passiónis. Qui enim sócii sunt contuméliæ, debent et partícipes esse lætítiæ. Ita enim dicit beátus Apóstolus : Sicut sócii passiónum estis, et resurrectiónis éritis : si tolerábimus, inquit, et conregnábimus. Qui ergo toleravérunt mala propter Christum, debent et glóriam habére cum Christo.

℟. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, * Et ætérnitas témporum, allelúia, allelúia. ℣. Lætítia sempitérna erit super cápita eórum : gáudium et exultatiónem obtinébunt. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Annuntiemus, inquam, sanctis Martyribus Domínicæ Paschæ grátiam : ut, dum sepultúræ illíus prædicámus reseráta claustra, et horum sepúlchra

reserúntur : dum corpus illíus mórtuum dícimus tepéntibus venis súbito viguísse, horum quoque membra jam frígida immortalitátis calóre foveántur. Eadem enim rátio Mártyres súscitat, quæ et Dóminum suscitávit. Nam sicut viam passiónis ejus expérti sunt, ita experiéntur et vitæ. Scriptum est enim in Psalmo : Notas mihi fecísti vias vitæ. Hoc útique in resurrectióne ex persóna dícitur Salvatóris : ut qui, dum post mortem ab ínferis redit ad súperos, incípiat notam habére viam vitæ quæ ante habebátur ignóta.

℞. In servis suis, allelúia, * Consolábitur Deus, allelúia. ℣. Judicábit Dóminus pópulum suum, et in servis suis. Consolábitur. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

IGNOTA enim erat ante Christi advéntum via vitæ, quæ nullíus adhuc resurgéntis fúerat temeráta vestígio. At ubi Dóminus resurréxit, nota facta, solo attríta est plurimórum. De quibus sanctus Evangelísta ait : Multórum córpora sanctórum surrexérunt cum eo, et introiérunt in sanctam civitátem. Unde cum Dóminus in resurrectióne sua díxerit, Notas mihi fecísti vias vitæ : póssumus et nos jam dícere Dómino : Notas fecísti nobis vias vitæ. Ipse enim nobis notas fecit vias vitæ, qui nobis sémitam manifestávit ad vitam. Notas enim mihi fecit vias vitæ, cum me dócuit fidem, misericórdiam, justítiam, castitátem. His enim pervenítur itinéribus ad salútem.

℞. Fíliæ Jerúsalem, veníte et vidéte Mártyres cum corónis, quibus coronávit eos Dñus, * In die solemnitátis et lætítiæ, allel. ℣. Quóniam confortávit seras portárum tuárum, benedíxit fílios tuos in te. In. Glória Patri. In.

In tertio Nocturno.

Aña. Lux perpétua * lucébit Sanctis tuis, Dómine, et ætérnitas témporum, allel.

Pro uno Mart., Psalm. In Dómino. Dómine, quis. Dómine, in virtúte. xxxj.

Pro plur. Mart., Psalmi Exultáte. Benedícam Dñum. Deus noster, ut infra. lv.

℣. Lætítia sempitérna super cápita eórum, allelúia. ℞. Gáudium et exultatiónem obtinébunt, allelúia. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 15. *c*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Ego sum vitis vera : et Pater meus agrícola est. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 80. in Joannem.

ISTE locus Evangélicus, fratres, ubi se dicit Dóminus vitem, et discípulos suos pálmites, secúndum hoc dicit, quod est caput Ecclésiæ, nosque membra ejus, mediátor Dei et hóminum homo Christus Jesus. Unius quippe natúræ sunt vitis et pálmites. Propter quod cum esset Deus, cujus natúræ non sumus, factus est homo, ut in illo esset vitis humána natúra, cujus et nos hómines pálmites esse possémus.

℟. Ego sum vitis vera, et vos pálmites: * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allelúia. ℣. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui. Bened. Cujus, vel Quorum festum cólimus.

Lectio viij.

QUID ergo est, Ego sum vitis vera? Numquid ut ádderet, vera, hoc ad eam vitem rétulit, unde ista similitúdo transláta est? Sic enim dícitur vitis per similitúdinem, non per proprietátem: quemádmodum dícitur ovis, agnus, leo, petra, lapis anguláris, et cétera hujúsmodi, quæ magis ipsa sunt vera, ex quibus ducúntur istæ similitúdines, non proprietátes. Sed cum dicit: Ego sum vitis vera, ab illa se útique discérnit, cui dícitur: Quómodo convérsa es in amaritúdinem, vitis aliéna? Nam quo pacto est vitis vera, quæ expectáta est ut fáceret uvam, fecit autem spinas?

℟. Cándidi facti sunt Nazarǽi ejus, allelúia: splendórem Deo dedérunt, allelúia: * Et sicut lac coaguláti sunt, allelúia, allelúia. ℣. Candidióres nive, nitidióres lacte, rubicundióres ébore antíquo, sapphíro pulchrióres. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

EGO sum, inquit, vitis vera: et Pater meus agrícola est. Numquid unum sunt agrícola et vitis? Secúndum hoc ergo vitis Christus, secúndum quod ait: Pater major me est. Secúndum autem id, quod ait: Ego et Pater unum sumus, et ipse agrícola est: nec talis, quales sunt qui extrínsecus operándo éxhibent ministérium: sed talis, ut det étiam intrínsecus increméntum. Nam neque qui plantat, est áliquid, neque qui rigat: sed qui increméntum dat, Deus. Sed útique Deus est Christus, quia Deus erat verbum: unde ipse et Pater unum sunt: et, si Verbum caro factum est, quod non erat, manet quod erat. Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,
et per Horas. Ant.

1. Sancti tui, * Dómine, florébunt sicut lílium, allel.: et sicut odor bálsami erunt ante te, allelúia. Ps Dóminus regnávit, cum reliq. 18.
2. In cœléstibus regnis * Sanctórum habitátio est, allelúia: et in ætérnum réquies eórum, allelúia.
3. In velaménto * clamábant Sancti tui, Dómine, allelúia, allelúia, allelúia.
4. Spíritus et ánimæ * justórum, hymnum dícite Deo nostro, allelúia, allelúia.
5. Fulgébunt justi * sicut sol in conspéctu Dei, allel.

Capitulum. *Sap.* 5.

STABUNT justi in magna constántia advérsus eos, qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum.

Pro uno Martyre. Hymnus.

INVICTE Martyr, únicum
Patris secútus Filium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus.
Tui precátus múnere
Nostrum reátum dílue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.
Solúta sunt jam víncula,
Tui sacráti córporis:
Nos solve vinclis sæculi
Dono supérni Núminis.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis,
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula.
Amen.

Pro plur. Mart. Hymnus.

Rex glorióse. xlj.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia. ℟. Mors Sanctórum ejus, allelúia.

Ad Benedictus, Aña.

Fíliæ Jerúsalem, veníte et vidéte Mártyres cum corónis, quibus coronávit eos Dóminus in die solemnitátis et lætítiæ, allelúia, allelúia.

Ad Tertiam. Aña.

In cœléstibus regnis.

Capit. Stabunt justi, sup.

℟. br. Sancti et justi, in Dño gaudéte. * Allelúia, allel. Sancti. ℣. Vos elégit Deus in hereditátem sibi. Allelúia, allel. Glória Patri. Sancti. ℣. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, allelúia. ℟. Et ætérnitas témporum, allel.

Ad Sextam. Aña.

In velaménto.

Capitulum. *Sap.* 5.

ECCE quómodo computáti sunt inter fílios Dei; et inter Sanctos sors illórũ est.

℟. br. Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine. * Allelúia, allelúia. Lux. ℣. Et ætérnitas témporum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Lux. ℣. Lætítia sempitérna super cápita eórum, allel. ℟. Gáudium et exultatiónem obtinébunt, allelúia.

Ad Nonam. Aña.

Fulgébunt justi.

Capitulum. *Rom.* 8. c

SCIMUS quóniam diligéntibus Deum ómnia coope-

rántur in bonum, iis, qui secúndum propósitum vocáti sunt sancti.

℟. br. Lætítia sempitérna super cápita eórum. * Allelúia, allelúia. Lætítia. ℣. Gáudium et exultatiónem obtinébunt. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Lætítia.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia. ℟. Mors Sanctórum ejus, allelúia.

Ad Vesperas, Aña. Sancti tui, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Crédidi. 134.

Capit. Stabunt justi. xlv.

Hymnus pro uno Mart. Deus, tuórum. xl.

Pro pluribus Martyribus. Rex glorióse. xlj.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia. ℟. Mors Sanctórum ejus, allelúia.

Ad Magnificat, Aña. Sancti et justi, * in Dómino gaudéte, allelúia: vos elégit Deus in hereditátem sibi, allelúia.

2. ALIÆ LECTIONES PRO MARTYRIBUS.

tempore Paschali.

In secundo Nocturno.

De Epístola sancti Cypriáni, Epíscopi et Mártyris, ad Mártyres et Confessóres.

Lectio iv. *Lib.* 2. *Epist.* 6.

QUIBUS ego vos láudibus prædicem fortíssimi Mártyres? Robur péctoris vestri, et perseverántiam fídei, quo præcónio vocis exórnem? Tolerástis usque ad consummatiónem glóriæ duríssimam quæstiónem: nec cessístis supplíciis, sed vobis pótius supplícia cessérunt. Finem dolóribus, quem torménta non dabant, corónæ dedérunt. Laniéna grávior ad hoc diu perseverávit, non ut stantem fidem dejíceret, sed ut hómines Dei ad Deum velócius mítteret. ℟. Lux perpétua. xlij.

Lectio v.

VIDIT admírans præséntiũ multitúdo cœléste certámen, certámen Dei, certámen spirituále, prælium Christi: stetísse servos ejus voce líbera, mente incorrúpta, virtúte divína, telis quidem sæculáribus nudos, sed armis fídei ardéntis armátos. Stetérunt torti torquéntibus fortióres: et pulsántes ac laniántes úngulas, pulsáta ac laniáta membra vicérunt. Inexpugnábilem fidem superáre non pótuit sæviens diu plaga repetíta, quamvis rupta compáge víscerum torqueréntur in servis Dei jam non membra, sed vúlnera. Fluébat sanguis, qui incéndium persecutiónis extíngueret, qui flammas et ignes gehénnæ glorióso cruóre sopíret. ℟. In servis suis. xliij.

Lectio vj.

O quale illud fuit spectáculum Dómino, quam

sublíme, quam magnum; quam Dei óculis sacraménto ac devotióne mílitis ejus accéptum! Sicut scriptum est in Psalmis, Spíritu sancto loquénte ad nos páriter et monénte: Pretiósa est in conspéctu Dómini mors Justórum ejus. Pretiósa mors hæc est, quæ emit immortalitátem prétio sui sánguinis, quæ accépit corónam de consummatióne virtútis. Quam lætus illic Christus fuit, quam libens in tálibus servis suis et pugnávit et vicit protéctor fídei, dans credéntibus tantum, quantum se credit cápere qui sumit: certámini suo ádfuit, præliatóres atque assertóres sui nóminis eréxit, corroborávit, animávit. Et qui pro nobis mortem semel vicit, semper vincit in nobis. ℟. Fíliæ Jerúsalem. xliij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 15.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Ego sum vitis, vos pálmites: qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potéstis fácere. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 81. *in Joan. sub med.*

Ne quisquam putáret saltem parvum áliquem fructum posse a semetípso pálmitem ferre, cum dixísset: Hic fert fructum multum; non ait: Quia sine me parum potéstis fácere; sed; Nihil potéstis fácere. Sive ergo parum, sive multum, sine illo fíeri non potest, sine quo nihil fíeri potest; quia etsi parum attúlerit palmes, eum purgat agrícola ut plus áfferat. Tamen nisi in vite mánserit, et víxerit de radíce, quantúmlibet fructum a semetípso non potest ferre. Quamvis autem Christus vitis non esset, nisi homo esset: tamen istam grátiam palmítibus non præbéret, nisi étiam Deus esset. ℟. Ego sum vitis. xliv.

Lectio viij.

Verum quia ita sine ista grátia non potest vivi, ut et mors in potestáte sit líberi arbítrii: Si quis in me, inquit, non mánserit, mittétur foras sicut palmes, et aréscent, et cólligent eum, et in ignem mittent, et ardet. Ligna ítaque vitis tanto sunt contemptibilióra si in vite non mánserint, quanto gloriosióra si mánserint. Dénique sicut de his étiam per Ezechiélem Prophétam Dóminus dicit, præcísa nullis agricolárum úsibus prosunt, nullis fabrílibus opéribus deputántur. Unum de duóbus pálmiti cóngruit, aut vitis, aut ignis: si in

vite non est, in igne erit: ut ergo in igne non sit, in vite sit.

℟. Cándidi facti. xliv.

Lectio ix.

Si manséritis in me, inquit, et verba mea in vobis mánserint: quodcúmque voluéritis, petétis, et fiet vobis. Manéndo quippe in Christo, quid velle possunt, nisi quod cónvenit Christo? Quid velle possunt manéndo in Salvatóre, nisi quod non est aliénum a salúte? Aliud quippe vólumus quia sumus in Christo: et áliud vólumus quia sumus adhuc in hoc sæculo. De mansióne namque hujus sæculi nobis aliquándo subrépit, ut hoc petámus, quod nobis non expedíre nescímus. Sed absit ut fiat nobis, si manémus in Christo, qui non facit quando pétimus, nisi quod éxpedit nobis.

Te Deum laudámus. 17.

IN COMMUNI

Confessorum, Virginum, et non Virginum, et Dedicat. Ecclesiæ, et in Festis B. M. temp. Pasch., Officium fit ut inferius in aliis tempóribus: sed additur unum Allelúia, in fine ad Invitat, Añas, ℣. et ℟. similiter et in ℟℟. post Lectiones Noct. ante Versum ℟℟. brevia vero Horarum dicuntur ea, quæ in prædictis Communibus ij. loco ponuntur, ut inferius); et tres Psalmi dicuntur in quolibet Noct. sub prima Aña illius Nocturni.

COMMUNE

PLURIMORUM MARTYRUM

extra temp. Pasch.

Ad Vesperas, Aña. Omnes Sancti, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Sap.* 3.

Justorum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autẽ sunt in pace.

Hymnus.

Sanctorum méritis ínclyta gáudia
Pangámus, sócii, géstaque fórtia:
Gliscens fert ánimus prómere cántibus
Victórum genus óptimum.

Hi sunt, quos fátue mundus abhórruit:
Hunc fructu vácuum, flóribus áridum
Contempsére tui nóminis ásseclæ,
Jesu, Rex bone Cœlitum.

Hi pro te fúrias, atque minas truces
Calcárunt hóminum, sævaque vérbera:
His cessit lácerans fórtiter úngula,
Nec carpsit penetrália.

Cædúntur gládiis more bidéntium :
Non murmur résonat, non querimónia :
Sed corde impávido mens bene cónscia
Consérvat patiéntiam.
Quæ vox, quæ póterit lingua retéxere
Quæ tu Martyribus múnera præparas?
Rubri nam flúido sánguine fúlgidis
Cingunt témpora láureis.
Te, summa o Déitas únaque, póscimus,
Ut culpas ábigas, nóxia súbtrahas,
Des pacem fámulis, ut tibi glóriam
Annórum in sériem canant. Amen.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte, justi. ℟. Et gloriámini, omnes recti corde.

Ad Magnificat. Aña.

Istórum est enim regnum cœlórum, * qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Pro pluribus Mart. Pont.

Oratio.

Beatorum Mártyrum, paritérque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur : et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontifices:

Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. natalítia cólere : da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Matutinum Invitat.

Regem Mártyrum Dñum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

Christo profúsum sánguinem,
Et Mártyrum victórias,
Dignámque cœlo láuream
Lætis sequámur vócibus.
Terróre victo sæculi,
Pœnísque spretis córporis,
Mortis sacræ compéndio
Vitam beátam póssident.
Tradúntur igni Mártyres,
Et bestiárum déntibus :
Armáta sævit úngulis
Tortóris insáni manus.
Nudáta pendent víscera,
Sanguis sacrátus fúnditur :
Sed pérmanent immóbiles
Vitæ perénnis grátia.
Te nunc, Redémptor, quæsumus,
Ut Mártyrum consórtio
Jungas precántes sérvulos
In sempitérna sæcula. Am.

In primo Nocturno.

Aña. Secus decúrsus aquárum * plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit.

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignũ, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Aña. Secus decúrsus aquárum plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Aña. Tamquam aurum in fornáce * probávit eléctos Dóminus: et quasi holocáusta accépit eos in ætérnum.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Aña. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus: et quasi holocáusta accépit eos in ætérnum.

Aña. Si coram homínibus * torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum.

Psalmus 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge, Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Aña. Si coram homínibus torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum. ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte, justi. ℟. Et gloriámini, omnes recti corde. Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 8. *c*

FRATRES, Debitóres sumus non carni, ut secúndum carnem vivámus. Si enim secúndum carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicúmque enim spíritu Dei agúntur, ii sunt fílii Dei. Non enim accepístis spíritum servitútis íterum in timóre, sed accepístis spíritum adoptiónis filiórum, in quo clamámus: Abba (Pater). Ipse enim Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quod sumus fílii Dei. Si autem fílii, et herédes: herédes quidem Dei, coherédes autem Christi: si tamen compátimur, ut et conglorificémur. Exístimo enim quod non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expéctat. ℟. Abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis Sanctórum: et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: * Quóniam prióra transiérunt. ℣. Non esúrient, neque sítient ámplius, neque cadet super illos sol, neque ullus æstus. Quóniam. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

SCIMUS autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis, qui secúndum propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscívit, et prædestinávit confórmes fieri imáginis Fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos et vocávit : et quos vocávit, hos et justificávit : quos autem justificávit, illos et glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum : quómodo non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit advérsus eléctos Dei? Deus qui justíficat, quis est qui condémnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, immo qui et resurréxit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam intérpellat pro nobis.

℟. Viri sancti gloriósum sánguinem fudérunt pro Dómino, amavérunt Christum in vita sua, imitáti sunt eum in morte sua : * Et ideo corónas triumpháles meruérunt. ℣. Unus spíritus, et una fides erant in eis. Et.

Ben. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

QUIS ergo nos separábit a charitáte Christi? tribulátio, an angústia, an fames, an núditas, an perículum, an persecútio, an gládius? (Sicut scriptum est : Quia propter te mortificámur tota die : æstimáti sumus sicut oves occisiónis.) Sed in his ómnibus superámus propter eum, qui diléxit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principátus, neque Virtútes, neque instántia, neque futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profúndum, neque creatúra ália póterit nos separáre a charitáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia : * Et meruérunt habére corónas perpétuas. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Dabo Sanctis meis * locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Psalmus 14.

DOMINE, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.
Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum gloríficat :
Qui jurat próximo suo, et non décipit : * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit :
Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.
Ant. Dabo Sanctis meis locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.
Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.

Psalmus 15.

CONSERVA me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino : Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.
Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.
Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum : * póstea acceleravérunt.
Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus : * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.
Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei ; * tu es qui restítues hereditátem meam mihi.
Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim heréditas mea præclára est mihi.
Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum : * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.
Providébam Dóminum in conspéctu meo semper : * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.
Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea : * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.
Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno : * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.
Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo : * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.
Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.
Ant. Sancti * qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem : assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.
Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.
Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.
Aña. Sancti qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem : assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delectántur in lætítia. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.
Sermo S. Augustini Episc.

Lectio iv.

Serm. 47. de Sanctis.

QUOTIESCUMQUE, fratres charíssimi, sanctórum Mártyrum solémnia celebrámus, ita, ipsis intercedéntibus, expectémus a Dómino cónsequi temporália benefícia, ut ipsos Mártyres imitándo, accípere mereámur ætérna. Ab ipsis enim sanctórum Mártyrum in veritáte festivitátum gáudia celebrántur, qui ipsórum Mártyrum exémpla sequúntur. Solemnitátes enim Mártyrum exhortatiónes sunt martyriórum : ut imitári non pígeat, quod celebráre deléctat.
℟. Sancti tui, Dómine, mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis : * Terra appáruit árida, et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

SED nos vólumus gaudére cum Sanctis, et tribulatiónem mundi nólumus sustinére cum ipsis. Qui enim sanctos Mártyres, in quantum potúerit, imitári nolúerit, ad eórum beatitúdinem non póterit perveníre. Sed et Paulus Apóstolus prædicat, dicens : Si fuérimus sócii passiónum, érimus et consolatiónum. Et Dóminus in Evangélio : Si mundus vos odit, scitóte quia me priórem vobis ódio hábuit. Recúsat esse in cór-

pore, qui ódium non vult sustinére cum cápite.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine : * Ut herédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

SED dicet áliquis : Et quis est, qui possit beatórum Mártyrum vestígia sequi? Huic ego respóndeo, quia non solum Mártyres, sed étiam ipsum Dóminum cum ipsíus adjutório, si vólumus, póssumus imitári. Audi non me, sed ipsum Dóminum géneri humáno clamántem : Díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde. Audi et Petrum Apóstolum admonéntem : Christus passus est pro nobis, relínquens nobis exémplum, ut sequámur vestígia ejus.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos : et in témpore erit respéctus illórum : * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem : et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno.

Aña. Justi autem * in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Psalmus 32.

EXULTATE, justi, in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium : * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt : * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesáuris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus díssipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.

Beáta gens, cujus est Dñus Deus ejus : * pópulus, quem elégit in hereditátem sibi.

De cœlo respéxit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.
De præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.
Qui finxit sigillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.
Non salvátur rex per multam virtútem : * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.
Fallax equus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.
Ecce óculi Dómini super metuéntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.
Ut éruat a morte ánimas eórum : * et alat eos in fame.
Anima nostra sústinet Dóminum : * quóniam adjútor et protéctor noster est.
Quia in eo lætábitur cor nostrum : * et in nómine sancto ejus sperávimus.
Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos : * quemádmodum sperávimus in te.
Ant. Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.
Ant. Tradidérunt * córpora sua in mortem, ne servírent idólis : ídeo coronáti póssident palmam.

Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum : * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me : * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini : * et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum, omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte, fílii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitã : * díligit dies vidére bonos?
Próhibe linguam tuam a malo : * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum : * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos : * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos : * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde : * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima : * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum : * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Ant. Tradidérunt córpora sua in mortem, ne servírent idólis : ídeo coronáti póssident palmam.
Ant. Ecce merces * Sanctórum copiósa est apud Deum : ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma : * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Ant. Ecce merces Sanctórum copiósa est apud Deum : ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum. ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.
Pater noster. Absol. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 21. *c*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri : opórtet primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 35. *in Evang.*

DOMINUS ac Redémptor noster peritúri mundi præcurréntia mala denúntiat, ut eo minus pertúrbent veniéntia, quo fúerint præscíta. Minus enim jácula fériunt quæ prævidéntur : et nos tolerabílius mundi mala suscípimus, si contra hæc per præsciéntiæ clypeum munímur. Ecce enim dicit : Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri : opórtet enim primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Pensánda sunt verba Redemptóris nostri, per quæ nos áliud intérius, áliud extérius passúros esse denúntiat. Bella quippe ad hostes pértinent, seditiónes ad cives. Ut ergo nos índicet intérius exteriúsque turbári, áliud nos fatétur ab hóstibus, áliud a frátribus pérpeti.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, Sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis : * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia. Bened. Quorum festum cólimus.

Lectio viij.

SED his malis præveniéntibus, quia non statim finis sequátur, adjúngit : Surget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum: et terræmótus magni erunt per loca, et pestiléntiæ, et fames, terrorésque de cœlo, et signa magna erunt. Ultima tribulátio multis tribulatiónibus prævenítur : et per crebra mala, quæ prævéniunt, indicántur mala perpétua, quæ subsequéntur. Et ídeo post bella et seditiónes non statim finis : quia multa debent mala præcúrrere, ut malum váleant sine fine nuntiáre.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis : * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem. Bened. Ad societátem.

Sequens ℟. dicitur post viij. vel ij. Lect. in Festo plur. Mart. fratrum.

℟. Hæc est vera fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine : qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum : * Contemnéntes

aulam régiam, pervenérunt ad regna cœléstia. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

Lectio ix.

Sed cum tot signa perturbatiónis dicta sint, opórtet ut eórum consideratiónem bréviter per síngula perstringámus: quia necésse est, ut ália e cœlo, ália e terra, ália ab eleméntis, ália ab homínibus patiámur. Ait enim: Surget gens contra gentem, ecce perturbátio hóminum: erunt terræmótus magni per loca, ecce respéctus iræ désuper: erunt pestiléntiæ, ecce inæquálitas córporum: erit fames, ecce sterílitas terræ: terrorésque de cœlo et tempestátes, ecce inæquálitas áeris. Quia ergo ómnia consummánda sunt, ante consummatiónem ómnia perturbántur: et qui in cunctis delíquimus, in cunctis ferímur: ut impleátur quod dícitur: Et pugnábit pro eo orbis terrárum contra insensátos.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas Añæ

1. Omnes sancti * quanta passi sunt torménta, ut secúri pervenírent ad palmam martyrii! Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Cum palma * ad regna pervenérunt Sancti, corónas decóris meruérunt de manu Dei.

3. Córpora Sanctórum * in pace sepúlta sunt: et vivent nómina eórum in ætérnum.

4. Mártyres Dómini, * Dñum benedícite in ætérnum.

5. Mártyrum chorus, * laudáte Dóminum de cœlis, allelúia.

Capitulum. *Sap.* 3.

Justorum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Hymnus.

Rex glorióse Mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdúcis ad cœléstia.

Aurem benígnam prótinus,
Inténde nostris vócibus:
Trophæa sacra pángimus,
Ignósce quod delíquimus.

Tu vincis inter Mártyres,
Parcísque Confessóribus:
Tu vince nostra crímina,
Largítor indulgéntiæ.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Benedictus Añа.

Vestri capilli cápitis * omnes numeráti sunt: nolíte timé-

re : multis passéribus melióres estis vos.

Pro plurib. Mart. Pont.

Oratio.

Beatorum Mártyrum, paritérque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur : et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontifices

Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. natalítia cólere : da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Aña.

Cum palma.

Capit. Justórum. supra.

R. br. Lætámini in Dómino, * Et exultáte, justi. Lætámini. V. Et gloriámini, omnes recti corde. Et. Glória Patri. Lætámini. V. Exúltent justi in conspéctu Dei. R. Et delecténtur in lætítia.

Ad Sextam. Aña.

Córpora Sanctórum.

Capitulum. *Sap.* 10. *d*

Reddidit Deus mercédem labórum Sanctórum suórum, et dedúxit illos in via mirábili : et fuit illis in velaménto diéi, et in luce stellárum nocte.

R. br. Exúltent justi * In conspéctu Dei. Exúltent. V. Et delecténtur in lætítia. In. Glória Patri. Exúltent. V. Justi autem in perpétuum vivent. R. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam. Aña.

Mártyrum chorus.

Capitulum. *Sap.* 3.

Fulgebunt justi, et tamquam scintíllæ in arundinéto discúrrent. Judicábunt natiónes, et dominabúntur pópulis : et regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

R. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. V. Et apud Dóminum est merces eórum. In. Glória Patri. Justi. V. Exultábunt Sancti in glória. R. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Vesperas. Aña.

1. Isti sunt Sancti * qui pro testaménto Dei sua córpora tradidérunt, et in sánguine Agni lavérunt stolas suas. Ps. Dixit Dóminus, cum réliquis de Dñica 130. et loco ult. Ps. Crédidi. 134.

2. Sancti per fidem * vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes.

3. Sanctórum velut * áquilæ juvéntus renovábitur : florébunt sicut lílium in civitáte Dómini.

℟. Abstérget Deus * omnem lácrymam ab óculis Sanctórum, et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: quóniam prióra transiérunt. ℣. In cœléstibus regnis * Sanctórum habitátio est, et in ætérnum réquies eórum.

Capitulum et Hymnus ut in primis Vesperis. xlviij.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Magnificat. Aña.

Gaudent in cœlis * ánimæ Sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine.

℟. ALIÆ LECTIONES PRO PLURIBUS MART.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. 1. de Martyr. t. 3.

NEMO est qui nésciat, mártyrum glórias ad hoc divíno consílio a Dei pópulis frequentári, ut et illis débitus honor dicétur, et nobis virtútis exémpla, favénte Christo, monstréntur: ut, dum hæc ita celebrári perspícimus, cognoscámus quanta eos glória máneat in cœlis, quorum natalítia táliter celebrántur in terris: quo possímus étiam ipsi tálibus provocári exémplis, virtúte pari, devotióne consímili ac fide; ut, Christo præstánte, dimicáre, et víncere hostem possímus: ut, parta victória, cum iísdem Sanctis in regnis cœléstibus triumphémus.

℟. Sancti tui, Dómine. liv.

Lectio v.

QUIS est enim, qui eórum volens mérito copulári, nisi prius constántiam eórum téneat, sectétur fidem, imitétur virtútem passiónis, eórum glóriam páribus vitæ lineaméntis aut invéniat, aut exquírat? Qui etsi martyrio par esse non possit, tamen múneris tanti dignitáte se quisque bonis áctibus dignum præbeat. Adest enim clementíssimus Deus, qui desiderántibus suis aut martyrium præbeat, aut sine martyrio cum Sanctis præmia divína retríbuat.

℟. Vérbera. lv.

Lectio vj.

UT enim infirmátur peccátor advérsis, ita justus tentatiónibus roborátur. Sic dimicárunt advérsus peccátum Sancti: sic et laborándo fortióres, et moriéndo victóres effécti sunt. Nullus athlétes sine certámine fórtior dici, nullus sine victória póterit coronári. Nemo miles sine prælio hostem subjécit: nemo sine bello imperatórem proméruit. Habes, Christiáne, competéntia arma.

quibus hostem expúgnes: habes fortíssima tela, quibus inimícum debélles.
℟. Tamquam. lv.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 6. *c*

IN illo témpore: Descéndens Jesus de monte, stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 5. *in Lucæ cap.* 6.

ADVERTE ómnia diligénter, quómodo et cum Apóstolis ascéndat, et descéndat ad turbas. Quómodo enim turba nisi in húmili Christum vidéret? Non séquitur ad excélsa, non ascéndit ad sublímia. Dénique ubi descéndit, invénit infírmos: in excélsis enim infírmi esse non possunt. Hinc étiam Matthæus docet, in inferióribus débiles esse sanátos. Prius enim unusquísque sanándus est, ut paulátim virtútibus procedéntibus ascéndere possit ad montem. Et ídeo quemque in inferióribus sanat, hoc est, a libídine révocat, injúriam cæcitátis avértit. Ad vúlnera nostra descéndit: ut usu quodam et cópia suæ natúræ, compartícipes nos fáciat esse regni cœléstis.
℟. Propter testaméntum Dñi, et leges patérnas, Sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia.

Lectio viij.

BEATI páuperes, quia vestrum est regnum Dei. Quátuor tantum beatitúdines sanctus Lucas domínicas pósuit, octo vero sanctus Matthæus: sed in illis octo istæ quátuor sunt, et in quátuor istis illæ octo. Hic enim quátuor velut virtútes ampléxus est cardináles: ille in illis octo mysticum númerum reserávit. Pro octáva enim multi inscribúntur Psalmi: et mandátum áccipis octo illis partem dare, fortásse benedictiónibus. Sicut enim spei nostræ octáva perféctio est, ita octáva summa virtútum est.
℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

Lectio ix.

SED prius quæ sunt amplióra videámus. Beáti, inquit, páuperes, quóniam vestrum est regnum Dei.

Primam benedictiónem hanc utérque Evangelísta pósuit. Ordine enim prima est, et parens quædam generatióque virtútum : quia qui contémpserit sæculária, ipse merébitur sempitérna : nec potest quisquam méritum regni cœléstis adipísci, qui mundi cupiditáte pressus, emergéndi non habet facultátem.

Te Deum laudámus. 17.

3. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 12.

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Atténdite a ferménto Pharisæórum, quod est hypócrisis. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. *in Lucam*, *cap.* 52.

De hoc ferménto Apóstolus præcipit : Itaque epulémur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ et nequítiæ, sed in ázymis sinceritátis et veritátis. Nam sicut módicum ferméntum totam farínæ, cui injícitur, massam corrúmpit, universámque mox conspersiónem suo sapóre commáculat : sic nimírum simulátio, cujus semel ánimum imbúerit, tota virtútum sinceritáte et veritáte fraudábit. Est ergo sensus : Atténdite, ne æmulémini simulatóres, quia véniet profécto tempus, in quo et vestra virtus ómnibus, et eórum revelétur hypócrisis.

℟. Propter. lxij.

Lectio viij.

Verum quod séquitur: Quóniam quæ in ténebris dixístis, in lúmine dicéntur : non solum in futúro, quando cuncta córdium abscóndita proferéntur ad lucem, sed et in præsénti témpore potest congruénter áccipi : quóniam quæ inter ténebras quondam pressurárum, carcerúmque umbras, vel locúti, vel passi sunt Apóstoli; nunc, clarificáta per orbem Ecclésia, lectis eórum áctibus, públice prædicántur. Ne terreámini ab his qui occídunt corpus. Si persecutóres Sanctórum, occísis corpóribus, non habent ámplius quid contra illos agant; ergo supervácua furunt insánia, qui mórtua Mártyrum membra feris avibúsque discerpénda projíciunt, cum nequáquam omnipoténtiæ Dei, quin ea resuscitándo vivíficet, obsístere possint.

℟. Sancti mei. lij.

Lectio ix.

Duo autem sunt génera persecutórum : unum palam sæviéntium, álterum ficte fraudulentérque blandiéntium. Contra utrúmque nos muníre, atque instítuere volens Salvátor, et supra ab hypócrisi Pharisæórum atténdere, et hic a carnifícum

cæde præcipit non timére: quia vidélicet post mortem nec horum crudélitas, nec illórum váleat simulátio duráre. Nonne quinque pásseres véneunt dipóndio? Si minutíssima, inquit, animália, et quæ quólibet per áera ferúntur volatília, Deus oblivísci non potest; vos, qui ad imáginem facti estis Creatóris, non debétis terréri ab his qui occídunt corpus: quia qui irrationabília animália gubérnat, rationabília curáre non désinit.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE
CONFESSORIS PONTIFICIS.

¶ Notandum quod, si fuerit intra tempus Pasch., servanda est Rubrica posita supra. xlviij.

Ad Vesperas, Aña. Ecce sacérdos magnus, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dñum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Eccli. 44. c*

ECCE sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus: et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

ISTE Confèssor Dómini, coléntes
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus di
Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum, frequénter
Ægra, quæ passim jacuére, membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus;
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat,
Trinus et unus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnificat, Aña. Sacérdos et Póntifex, * et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.

Pro Doctoribus Aña et Oratio ut infra lxxviij.

Pro Confessore Pontif.
Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Exaudi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, solemnitáte deférimus: et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem Confessórum Dóminum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Hymnus. Iste Conféssor, ut supra. lxiv.

In primo Nocturno.

Aña. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Aña. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Aña. Beátus * iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ: et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in

ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.
Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.
Aña. Beátus iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.
Aña. Tu es glória mea, * tu es suscéptor meus, Dómine? tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ : * non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge, Dómine, salvum me fac Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.
Aña. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus, Dómine : tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.
Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. *Cap.* 3.

FIDELIS sermo : Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxó-

ris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum; non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum: ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli. ℟. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Bened. Unigénitus.

De Epístola ad Titum.

Lectio ij. *Cap.* 1. *b*

OPORTET enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum: sed hospitálem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem sermónem: ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradícunt, argúere. Sunt enim multi étiam inobediéntes, vaníloqui, et seductóres; máxime qui de circumcisióne sunt, quos opórtet redárgui: qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia. ℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij. *Cap.* 2.

TU autem lóquere quæ decent sanam doctrínam: Senes ut sóbrii sint, pudíci, prudéntes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia: Anus simíliter in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino serviéntes, bene docéntes: ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant, prudéntes, castas, sóbrias, domus curam habéntes, benígnas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teípsum præbe exémplum bonórum ópe-

rum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile: ut is, qui ex advérso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis. Tu. Glória Patri. Tu.

In secundo Nocturno.

Aña. Invocántem exaudívit * Dóminus Sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * utquid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui: * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam:

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Aña. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Aña. Læténtur omnes, * qui sperant in te, Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ: * Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant: * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos : * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt : et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Aña. Læténtur omnes, qui sperant in te, Dómine, quóniam tu benedixísti justo : scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Aña. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum; * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas : ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Aña. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera

mánuum tuárum. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Pater noster. Absolutio. Ipsíus pietas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Máximi Epíscopi.

Lectio iv.

Hom. 59., *de S. Euseb.* 2.

Ad sancti ac beatíssimi Patris nostri N. cujus hódie festa celebrámus, laudes addidísse, áliquid decerpsísse est: síquidem virtútum ejus grátia non sermónibus exponénda est, sed opéribus comprobánda. Cum enim dicat Scriptúra: Glória patris est fílius sápiens: quantæ hujus sunt glóriæ, qui tantórum filiórum sapiéntia, et devotióne lætátur? In Christo enim Jesu per Evangélium ipse nos génuit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quidquid ígitur in hac sancta plebe potest esse virtútis et grátiæ, de hoc quasi quodam fonte lucidíssimo, ómnium rivulórum púritas emanávit. Etenim quia castitátis pollébat vigóre, quia abstinéntiæ gloriabátur angústiis, quia blandiméntis erat præditus lenitátis, ómnium cívium in Deum provocávit afféctum, quia Pontíficis administratióne fulgébat, plures e discípulis relíquit sui sacerdótii successóres.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eũ. Manus. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

Bene et côngrue in hac die, quam nobis beáti Patris nostri N. ad paradísum tránsitus exultábilem reddit, præséntis Psalmi versículum decantávimus: In memória ætérna erit justus. Digne enim in memóriam vértitur hóminum, qui ad gáudium tránsiit Angelórum. Dicit sermo divínus: Ne laudes hóminem in vita sua: tamquam si díceret, Lauda post vitam, magnífica post consummatiónem. Dúplici enim ex causa utílius est hóminum magis memóriæ laudem dare, quam vitæ; ut illo potíssimum témpore mérita sanctitátis extóllas, quando nec laudántem adulátio móveat, nec laudátum tentet elátio.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Aña. Dómine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam?

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum gloríficat :

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Dómine, iste Sanctus habitávit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Aña. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine : glóriam et magnum decórem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Domine, in virtúte tua lætábitur rex : * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei : * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * dé-

xtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a fíliis hóminum.
Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.
Aña. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine : glóriam et magnum decórem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Aña. Hic accípiet * benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Aña. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 25.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Homo péregre

proficíscens, vocávit servos suos, et trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 9. in Evangelia.

LECTIO sancti Evangélii, fratres charíssimi, sollícite consideráre nos ádmonet, ne nos, qui plus céteris in hoc mundo accepísse áliquid cérnimur, ab Auctóre mundi grávius inde judicémur. Cum enim augéntur dona, ratiónes étiam crescunt donórum. Tanto ergo esse humílior, atque ad serviéndum Deo prómptior quisque debet ex múnere, quanto se obligatiórem esse cónspicit in reddénda ratióne. Ecce homo, qui péregre proficíscitur, servos suos vocat, eísque ad negótium talénta partítur. Post multum vero témporis positúrus ratiónem revértitur. Bene operántes pro apportáto lucro remúnerat, servum vero a bono ópere torpéntem damnat.

℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

QUIS ítaque iste homo est, qui péregre proficíscitur, nisi Redémptor noster, qui in ea carne quam assúmpserat, ábiit in cœlum! Carnis enim locus próprius terra est; quæ quasi ad peregrína dúcitur, dum per Redemptórem nostrum in cœlo collocátur. Sed homo iste péregre proficíscens, servis suis bona sua trádidit, quia fidélibus suis spirituália dona concéssit. Et uni quidem quinque talénta, álii duo, álii vero commísit unum. Quinque étenim sunt córporis sensus, vidélicet: visus, audítus, gustus, odorátus, et tactus. Quinque ergo taléntis, donum quinque sénsuum, id est, exteriórum sciéntia exprímitur. Duóbus vero, intelléctus et operátio designátur. Uníus autem talénti nómine, intelléctus tantúmmodo designátur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

SED is, qui quinque talénta accéperat, ália quinque lucrátus est: quia sunt nonnúlli, qui etsi intérna ac mystica penetráre nésciunt, pro intentióne tamen supérnæ pátriæ docent recta quos possunt, de ipsis

exterióribus, quæ accepérunt, duplum taléntum portant: dumque se a carnis petulántia, et a terrenárum rerum ámbitu, atque a visibílium voluptáte custódiunt, ab his étiam álios admonéndo compéscunt. Et sunt nonnúlli, qui quasi duóbus taléntis ditáti, intelléctum atque operatiónẽ percípiunt, subtília de intérnis intélligunt, mira in exterióribus operántur. Cumque et intelligéndo et operándo áliis prædicant, quasi duplicátum de negótio lucrum repórtant. Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Ecce sacérdos magnus, * qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Non est invéntus * símilis illi, qui conserváret legem Excélsi.

3. Ideo jurejurándo * fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

4. Sacerdótes Dei, benedícite Dñum: servi Dómini, hymnum dícite Deo, allelúia.

5. Serve bone * et fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli. 44. c*

Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus: et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

Jesu, Redémptor ómnium,
Perpes coróna Præsulum,
In hac die cleméntius
Indúlgeas precántibus;
Tui sacri qua nóminis
Conféssor almus cláruit:
Hujus celébrat ánnua
Devóta plebs solémnia.
Qui rite mundi gáudia
Hujus cadúca réspuens,
Æternitátis præmio
Potítur inter Angelos.
Hujus benígnus ánnue
Nobis sequi vestígia:
Hujus precátu sérvulis
Dimítte noxam críminis.
Sit, Christe, Rex piíssime,
Tibi, Patríque glória,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Aña.

Euge, serve bone * et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, dicit Dóminus.

Oratio.

Da, quæsumus, omnípotens Deus: ut beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Exaudi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, sole-

mnitáte deférimus; et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis, ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.
Non est invéntus.

Capit. Ecce sacérdos. lxxiv.

℟. br. Amávit eum Dóminus, * Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam Gglóriæ índuit eum. Et. Glória Patri. Amávit. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

¶ Temp. Pasch., ℟. br. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum.* Allelúia, allel. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Allelúia, allel. Glória Patri. Amávit. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi, allel. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis, allel.

Ad Sextam, Aña.
Ideo jurejurándo.

Capitulum. *Eccli.* 44. *c*

NON est invéntus símilis illi, qui conserváret legem Excélsi: ídeo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℟. br. Elégit eum Dóminus *Sacerdótem sibi. Elégit. ℣. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Sacerdótem. Glória Patri. Elégit. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

¶ Temp. Pasch., ℟. br. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. * Allelúia, allel. Elégit. ℣. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Allelúia, allel. Glória Patri. Elégit. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum, allelúia. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech, allelúia.

Ad Nonam, Aña.
Serve bone.

Capitulum. *Eccli.* 45. *c*

FUNGI sacerdótio, et habére laudem in nómine ipsíus, et offérre illi incénsum dignum in odórem suavitátis.

℟. br. Tu es sacérdos * In ætérnum. Tu es. ℣. Secúndum órdinem Melchísedech. In. Glória Patri. Tu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

¶ Temp. Pasch., ℟. br. Tu es sacérdos in ætérnum. * Allelúia, allelúia. Tu es. ℣. Secúndum órdinem Melchísedech. Allelúia, allel. Glória Patri. Tu es. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, allelúia. ℟. Et osténdit illi regnum Dei, allelúia.

Ad Vesperas, Aña. Ecce sacérdos, cum reliquis de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Meménto, Dómine, David. 141.

Capitulum et Hymnus, ut supra in j. Vesp. lxiv.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Aña.

Amávit eum Dóminus, * et ornávit eum : stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

Sequens Aña dicitur ad Magnificat, in ij. Vesp. pro solis Summis Pontificibus.

Aña. Dum esset Summus Póntifex, * terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

Si occurrat celebrari Festum plur. Pont. et Conf. Officium fit ut supra : sed in Orat. et Sermone, quæ ponuntur in singulari, dicantur in plurali; et in j. Noct. legantur seq. Lect. de Script.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 44.

Laudemus viros gloriósos, et paréntes nostros in generatióne sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntia sua a sæculo. Dominántes in potestátibus suis, hómines magni virtúte, et prudéntia sua præditi, nuntiántes in Prophétis dignitátem Prophetárum, et imperántes in præsénti pópulo, et virtúte prudéntiæ pópulis sanctíssima verba. In perítia sua requiréntes modos músicos, et narrántes cármina scripturárum.

℟. Euge, serve. lxvij.

Lectio ij.

Homines dívites in virtúte, pulchritúdinis stúdium habéntes : pacificántes in dómibus suis. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, et in diébus suis habéntur in láudibus. Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum : et sunt quorum non est memória : periérunt quasi qui non fúerint: et nati sunt, quasi non nati, et fílii ipsórum cum ipsis.

℟. Ecce sacérdos. lxvij.

Lectio iij.

Sed illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt : cum sémine eórum pérmanent bona, heréditas sancta nepótes eórum, et in testaméntis stetit semen eórum : et fílii eórum propter illos usque in ætérnum manent : semen eórum et glória eórum non derelinquétur. Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt, et nomen eórum vivit in generatiónem et generatiónem. Sapiéntiam ipsórum narrent pópuli, et laudem eórum núntiet Ecclésia.

℟. Jurávit Dóminus. lxviij.

2. ALIÆ LECTIONES PRO PONT. ET CONF.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíscopi.

Lectio iv.

Ex Hom. 59. de S. Euseb. 2.

Beati Patris N. mérita jam in tuto pósita secúri magnificémus : qui gubernáculum fídei viríliter tenens, ánchoram spei tran-

quilla jam in statióne compósuit, et plenam cœléstibus divítiis et ætérnis mércibus navem optáto in líttore collocávit: qui contra omnes adversários scutum timóris Dei támdiu infatigabíliter ténuit, donec ad victóriam perveníret. Quid enim fuit totus vitæ illíus cursus, nisi unus cum vígili hoste conflíctus? ℟. Invéni. lxx.

Lectio v.

QUANTIS hic cæcis a via veritátis errántibus, et de summa jam in profúndum rupe pendéntibus, amíssum réddidit visum, et illum, quo Christus viderétur, reparávit intúitum? Quantórum áuribus surdis, et infidelitátis obturatióne damnátis, ad percipiéndam vocem cœléstium mandatórum, pretiósum infúdit audítum, ut vocánti Deo ad misericórdiam respondérent per obediéntiam? Quantos intrínsecus vulnerátos, angélici oris arte et oratiónum ab infirmitáte curávit? ℟. Pósui adjutórium. lxx.

Lectio vj.

QUANTOS per longam incúriam peccáti labe resolútos, et quadam lepræ contagióne perfúsos, castigatiónibus et exhortatiónibus expiándo, Deo in se operánte, mundávit? Quantórum ánimas vivéntes in córpore jam defúnctas, et delictórum mole óbrutas ac sepúltas, ad emendatiónem tamquam ad lucem vocándo, Deo resuscitávit: ut Dómini sui admirándus imitátor, jam mórtuas Deo, e contrário mortíficet vitáli morte peccáto? ℟. Iste est qui. lxxj.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 24. d*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíscopi.

Com. in Matth. c. 26.

UT ignorántiam illam diéi ómnibus táciti, non sine útilis siléntii ratióne esse scirémus, vigiláre nos Dóminus propter advéntum furis admónuit, et oratiónum assiduitáte deténtos, ómnibus præceptórum suórum opéribus inhærére. Furem enim esse osténdit zábulum, ad detrahénda ex nobis spólia pervígilem, et córporum nostrórum dómibus insidiántem; ut ea incuriósis nobis, et somno déditis, consiliórum suórum atque illecebrárum jáculis perfódiat. Parátos ígitur esse nos cónvenit: quia diéi ignorátio inténtam solicitúdinem suspénsæ expectatiónis exágitet. ℟. Amávit eum. lxxiij.

Lectio viij. *Cap.* 27.

QUISNAM est fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam? Quamquam in commúne nos ad indeféssam vigilántiæ curam adhortétur, speciálem tamen pópuli princípibus, id est, Epíscopis, in expectatióne adventúque suo sollicitúdinem mandat. Hunc enim servum fidélem atque prudéntem, præpósitum famíliæ signíficat, cómmoda atque utilitátes commíssi sibi pópuli curántem. Qui si dicto áudiens, et præcéptis obédiens erit, id est, si doctrínæ opportunitáte et veritáte infírma confírmet, disrúpta consólidet, depraváta convértat, et verbum vitæ in æternitátis cibum aléndæ famíliæ dispéndat, atque hæc agens, hisque ímmorans deprehendátur, glóriam a Dómino tamquam dispensátor fidélis, et víllicus útilis consequétur, et super ómnia bona constituétur; id est, in Dei glória collocábitur, quia nihil sit ultra, quod mélius sit.

℟. Sint lumbi. lxxiij.

Lectio ix.

QUOD si cóntuens longam Dei patiéntiam, quæ in proféctum humánæ salútis exténditur, advérsum consérvos insoléscet, et sæculi malis vitiísque se tradet, præséntium tantum curam in cultu ventris exércens: desperáta die Dóminus advéniet, eúmque a bonis, quæ spopónderat, dívidet, portionémque ejus cum hypócritis in pœnæ æternitáte constítuet: quia advéntum desperáverit, quia mandátis non obtemperáverit, quia præséntibus studúerit, quia vita Géntium víxerit, quia desperatióne judícii commíssam sibi famíliam fame, siti, cæde vexáverit.

Te Deum laudámus. 17.

PRO DOCTORIBUS.

Ad Magnificat in utrisque Vesp. Aña. O Doctor óptime, *Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte N., divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fíliũ Dei.

Orátio.

DEUS, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum N. minístrum tribuísti: præsta, quæsumus; ut, quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Lectiones sequentes leguntur in Festis Doctorum. Officium autem in illis fit de Confessoribus Pont. vel non Pont., pro qualitate Festi.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 39.

SAPIENTIAM ómnium antiquórum exquíret sápiens, et in prophétis vacábit. Nar-

ratiónem virórum nominatórum conservábit, et in versútias parabolárum simul introíbit. Occúlta proverbiórum exquíret, et in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, et in conspéctu præsidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet : bona enim et mala in homínibus tentábit.

℟. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam : *Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi : ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ij.

Cor suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, et pro delíctis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum : et ipse tamquam imbres mittet éloquia sapiéntiæ suæ, et in oratióne confitébitur Dómino : et ipse díriget consílium ejus, et disciplínam, et in abscónditis suis consiliábitur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo:* Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Pro Doctore non Pont.

℟. Justus germinábit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et.

Lectio iij.

Ipse palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testaménti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, et usque in sæculum non delébitur. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, et laudem ejus enuntiábit Ecclésia.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis. Tu es. Glória Patri. Tu es.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número Sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.
Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.
Lectio iv. *L. 9. c. 6.*

QUI post Oríonas Hyadum nómine, nisi Doctóres sanctæ Ecclésiæ designántur? Qui subdúctis martyribus, eo jam témpore ad mundi notítiam venérunt, quo fides clárius elúcet: et représsa infidelitátis híeme, áltius per corda fidélium sol veritátis calet. Qui remóta tempestáte persecutiónis, explétis longis nóctibus infidelitátis, tunc sanctæ Ecclésiæ orti sunt, cum ei jam per credulitátis vernum lucídior annus aperítur.

Pro Doctore Pontifice, ℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Pro Doctore non Pont., ℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

NEC immérito Doctóres sancti Hyadum nuncupatióne signántur. Græco quippe elóquio hyetos plúvia vocátur: et Hyades nomen a plúviis accepérunt: quia ortæ procul dúbio imbres ferunt. Bene ergo Hyadum appellatióne expréssi sunt, qui ad statum universális Ecclésiæ, quasi in cœli fáciem dedúcti, super aréntem terram humáni péctoris sanctæ prædicatiónis imbres fudérunt. Si enim prædicatiónis sermo plúvia non esset, Moyses mínime dixísset: Expectétur sicut plúvia elóquium meum: et nequáquam per Isaíam Véritas díceret: Mandábo núbibus meis, ne pluant super eam imbrem: atque hoc, quod paulo ante protúlimus: Quámobrem prohíbitæ sunt stillæ pluviárum.

Pro Doctore Pontifice, ℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Pro Doctore non Pont., ℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vj.

DUM ergo Hyades cum plúviis véniunt, ad cœli

spátia altióra sol dúcitur, quia apparénte Doctórum sciéntia, dum mens nostra imbre prædicatiónis infúnditur, fídei calor augétur. Et perfúsa terra ad fructum próficit, cum lumen ætheris ignéscit : quia ubérius frugem boni óperis réddimus, dum per sacræ eruditiónis flammam in corde clárius ardémus. Dumque per eos diébus síngulis magis magisque sciéntia cœléstis osténditur, quasi intérni nobis lúminis vernum tempus aperítur : ut novus sol nostris méntibus rútilet, et eórum verbis nobis cógnitus, seipso quotídie clárior micet. Urgénte étenim mundi fine, supérna sciéntia próficit, et lárgius cum témpore excréscit.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

Pro Doctore non Pont.,

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam : * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 5. b*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.
Lib. 1. de Sermone Domini in monte, c. 6. tom. 4.

Osténdit Dóminus, fátuos esse judicándos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuéntes, amíttunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auférri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? id est, si vos, per quos condiéndi sunt quodámmodo pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum; qui erunt hómines, per quos a vobis error auferátur : cum vos elégerit Deus, per quos errórem áuferat ceterórum?

Pro Doctore Pontifice.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viij.

Ergo ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foras, et calcétur ab homínibus. Non ítaque calcátur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem: sed qui persecutiónem timéndo infatuátur. Calcári enim non potest, nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Vos estis lumen mundi. Quómodo dixit supérius sal terræ, sic nunc dicit lumen mundi. Nam neque supérius ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcámus: sed hómines, qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiéndis et extinguéndis putóribus apostólicum salem Dóminus misit. Et hic mundum, non cœlum et terram, sed hómines, qui sunt in mundo, vel díligunt mundum, opórtet intélligi, quibus illumínándis Apóstoli missi sunt. Non potest cívitas abscóndi super montem pósita; id est, fundáta super insígnem magnámque justítiam, quam signíficat étiam ipse mons in quo dísputat Dóminus.

Te Deum laudámus. 17.

2. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 5. b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii Epíscopi.

Comment. in Matth. c. 4.

Vos estis sal terræ: quod si sal infatuátum fúerit, ad níhilum valet id quod saliétur. Sal, ut árbitror, terræ nullum est. Quómodo ergo Apóstolos sal terræ nuncupávit? Sed propríetas est quæréndа dictórum, quam et Apostolórum offícium, et ipsíus salis natúra monstrábit. Sal est in se uno cóntinens aquæ et ignis

eleméntum, et hoc ex duóbus est unum.
℟. ut supra. lxxj.

Lectio viij.

HIC ígitur in omnem usum humáni géneris effléctus, incorruptiónem corpóribus, quibus fúerit aspérsus, impértit, et ad omnem sensum condíti sapóris aptíssimus est. Apóstoli autem sunt rerum cœléstium prædicatóres, et æternitátis velut satóres, immortalitátem ómnibus corpóribus, quibus eórum sermo aspérsus fúerit, conferéntes. ¶ Mérito ígitur sal terræ nuncupáti sunt, per doctrínæ virtútem saliéndi modo æternitáti córpora reserväntes.
℟. ut supra. lxxxij.

Lectio ix.

SED natúra salis semper éadem est, nec immutári unquam potest. Verum quia conversióni homo súbjacet, et solus beátus, qui usque ad finem in ómnibus Dei opéribus permánserit: ídeo eos sal terræ nuncupátos monet in tráditæ sibi potestátis virtúte persístere, ne infatuáti nihil sáliant: et ipsi, sensu accépti sapóris amísso, vivificáre corrúpta non possint; et projécti de Ecclésiæ promptuáriis, cum his quos salíerint pédibus incedéntium proteråntur.
Te Deum laudámus. 17.

3. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 5. b*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 15. in Matth. sub med.

ATTENDITE quid díxerit, Vos estis sal terræ: per quod osténdit, quam necessário ista præcípiat. Non enim de vestra, inquit, tantúmmodo vita, sed de univérso orbe vobis rátio reddénda est. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut vìgínti, neque ad unam gentem vos mitto, sicut mittébam Prophétas: sed ad omnem terram prorsus ac mare, totúmque mundum, et hunc váriis crimínibus oppréssum.
℟. ut supra. lxxxj.

Lectio viij.

DICENDO enim, Vos estis sal terræ: osténdit univérsam hóminum infatuátam esse natúram, et peccatórum vi corrúptam: et idcírco illas ab eis virtútes requírit, quæ máxime ad multórum salútem procurándam necessáriæ sunt atque útiles. Nam qui mansuétus est ac modéstus, et miséricors et justus,

non intra se tantúmmodo hæc recte facta conclúdit, verum in aliórum quoque utilitátem præcláros hos fáciet efflúere fontes. Igitur qui corde mundo est atque pacíficus, et persecutiónem pro veritáte pátitur, nihilóminus in commúne cómmodum vitam instítuit

℟. ut supra.lxxxij.

Lectio ix.

Ne ígitur putétis, inquit, ad lévia vos ducéndos esse certámina, neque exiguárum rerum vobis ineúndam esse ratiónem. Vos estis sal terræ. Quid ígitur? Ipsine putrefácta medicáti sunt? Nequáquam: neque enim fíeri potest, ut ea, quæ jam corrúpta sunt, salis perfricatióne reparéntur. Non ergo hoc fecérunt, sed ante renováta, sibíque trádita, atque ab illa jam putrédine liberáta, aspergébant sale, et in ea novitáte conservábant, quam a Dómino suscéperant. Liberáre quippe a putrédine peccatórum, Christi virtútis est: ut autem ad illa íterum non revertántur, Apostolórum curæ est ac labóris.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE
CONF. NON PONT.

¶ Notandum quod, si fuerit intra tempus Paschale servanda est Rubr. posita supra. xlviij.

Ad Vesperas, Aña. Dómine, quinque talénta, ut infra ad Laudes. Ps. Dixit Dñus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dñum, omnes gentes. 134.

Capitulum. *Eccli.* 31.

Beatus vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

Iste Confessor Dómini, colentes
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus dic.:
Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriă duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;

Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.
Sit salus illi, decus atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat,
Trinus et unus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnificat, Aña.

Similábo eum * viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dñum.

Alia Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem Confessórum Dóminum, * Veníte, adorémus.

Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hym. Iste Conféssor. lxxxiv.

In primo Nocturno.

Aña. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

Beatus vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Aña. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Aña. Beátus * iste Sanctus, qui confísus est in Dómino,

prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dñum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua: * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dñus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Aña. Beátus iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Aña. Tu es glória * mea, tu es suscéptor meus, Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me, * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Aña. Tu es glória mea, tu

es suscéptor meus, Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum. Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *Cap. 4. b et 5.*

JUSTUS si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est diléctus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intelléctum ejus, aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummátus in brevi explévit témpora multa: plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

℟. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuisti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Ben. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

POPULI autem vidéntes, et non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália: quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in eléctos illíus. Condémnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juvéntus celérius consummáta longam vitam injústi. Vidébunt enim finem sapiéntis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare muníerit illum Dóminus. Vidébunt et contémnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre, et in contumélia inter mórtuos in perpétuum: quóniam disrúmpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos a fundaméntis, et usque ad suprémum desolabúntur.

℟. Justus germinábit sicut lílium, * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

ET erunt geméntes, et memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi, et tradúcent illos ex advérso

iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia advérsus eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horríbili, et mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritus geméntes: Hi sunt quos habúimus aliquándo in derísum, et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre: ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter Sanctos sors illórum est.
℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número Sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Invocántem exaudívit * Dóminus Sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.
Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.
Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?
Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.
Irascímini et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;
Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.
Aña. Invocántem exaudívit Dóminus Sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.
Aña. Lætántur omnes, * qui sperant in te, Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.
Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.
Quóniam ad te orábo: *

Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo : * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus : * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem : * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus : * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant : * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te : * in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Aña. Læténtur omnes, qui sperant in te, Dómine : quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Aña. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra ! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra !

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cælos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cælos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum : * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves

univérsas, ínsuper et pécora campi;
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. Pater noster. Absol. Ipsíus píetas. ℣. Jube,domne. Ben. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

In Orat. de S. Philog. T. 3.

Beati N. dies, cujus festivitátem celebrámus, ad ipsíus recte factórum enarratiónem linguam nostram evocávit: síquidem hódie Beátus iste ad tranquíllam, omnísque perturbatiónis expértem vitam tránsiit: eóque navígium áppulit, ubi deínceps non póterit metúere naufrágium, nec ullam ánimi perturbatiónem, aut dolórem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni moléstia ánimi, cum Paulus homínibus adhuc in hac vita degéntibus loquens, dicat: Semper gaudéte, sine intermissióne oráte? ℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quod si hic, ubi morbi, ubi insectatiónes, ubi præmatúræ mortes, ubi calúmniæ, ubi invídiæ, ubi perturbatiónes, ubi iræ, ubi cupiditátes, ubi innumerábiles insídiæ, ubi quotidiánæ sollicitúdines, ubi perpétua sibíque succedéntia mala sunt, innúmeros ex omni parte dolóres afferéntia,Paulus dixit fíeri posse ut semper gaudeámus, si quis páululum ex rerum mundanárum flúctibus eréxerit caput, vitámque suam recte composúerit: multo magis, postquam hinc demigravérimus, fácile cómpotes érimus ejus boni, cum hæc ómnia subláta fúerint, advérsa valetúdo, morbi, peccándi matéria, ubi non est meum ac tuum, frígidum illud verbum, et quidquid est malórum in vítam nostram ínvehens, innúmeraque gignens bella.
℟. Amávit eum Dóminus,

et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

QUAMOBREM maximópere grátulor hujus Sancti felicitáti, quod quamquam translátus est, atque hanc, quæ apud nos est, civitátem relíquit, tamen in álteram adscríptus est civitátem, nempe Dei : et digréssus ab hac Ecclésia, ad illam pervénit, quæ est primogenitórum descriptórum in cœlis : ac, relíctis hisce festis, tránsiit ad celebritátem Angelórum. Etenim quod et cívitas sursum sit, et Ecclésia, et celébritas, audi Paulum dicéntem? Accessístis ad civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, et Ecclésiam primitivórum, qui conscrípti sunt in cœlis, et ad multórum míllium Angelórum frequéntiam.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam : * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Aña. Dómine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

DOMINE, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum gloríficat :

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Dómine, iste Sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Aña. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine : glóriam et magnum decórem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

DOMINE, in virtúte tua lætábitur rex : * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Aña. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine : glóriam et magnum decórem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Aña. Hic accípiet * benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dñum.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino, * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ

æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio. Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Aña. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 12. *e*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 13. *in Evang.*

SANCTI Evangélii, fratres charíssimi, apérta vobis est léctio recitáta. Sed ne alíquibus ipsa ejus planíties alta fortásse videátur, eam sub brevitáte transcúrrimus, quátenus ejus exposítio ita nesciéntibus fiat cógnita, ut tamen sciéntibus non sit onerósa, Dóminus dicit : Sint lumbi vestri præcíncti. Lumbos enim præcíngimus, cum carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat et bonis opéribus insudáre, prótinus ádditur : Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardéntes in mánibus tenémus, cum per bona ópera próximis nostris lucis exémpla monstrámus. De quibus profécto opéribus Dóminus dicit : Lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

DUO autem sunt, quæ jubéntur, et lumbos restríngere, et lucérnas tenére, ut et mundítia sit castitátis in córpore, et lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro

unum sine áltero placére nequáquam potest : si aut is, qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinaménta non déserit : aut is, qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exércet. Nec cástitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed et si utrúmque ágitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad supérnam pátriam tendat, et nequáquam se a vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis : ut, cum vénerit, et pulsáverit, confestim apériant ei. Venit quippe Dóminus, cum ad judícium próperat : pulsat vero, cum jam per ægritúdinis moléstias esse mortem vicínam desígnat. Cui conféstim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsánti non vult, qui exíre de córpore trépidat : et vidére eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe et operatióne secúrus est, pulsánti conféstim áperit, quia lætus júdicem sústinet. Et cum tempus propínquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilaréscit.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

1. Dómine, * quinque taléntа tradidísti mihi : ecce ália quinque superlucrátus sum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Euge, serve bone, * in módico fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

3. Fidélis servus * et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam.

4. Beátus ille servus, * quem cum vénerit dóminus ejus, et pulsáverit jánuam, invénerit vigilántem.

5. Serve bone * et fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli.* 31.

Beatus vir, qui invéntus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum ? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

Jesu, coróna célsior,
Et véritas sublímior,

Qui confiténti sérvulo
Reddis perénne præmium :
Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxii
Remissiónem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.
Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo Sanctus hic de córpore
Migrávit inter sídera.
Hic vana terræ gáudia,
Et luculénta prædia,
Pollúta sorde députans,
Ovans tenet cœléstia.
Te, Christe, Rex piíssime,
Hic confiténdo júgiter,
Calcávit artes dæmonum,
Sævúmque avérni príncipem.
Virtúte clarus et fide,
Confessióne sédulus,
Jejúna membra déferens
Dapes supérnas óbtinet.
Proínde te, piíssime,
Precámur omnes súpplices,
Nobis ut hujus grátia
Pœnas remíttas débitas.
Patri perénnis glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclito,
Per omne semper sæculum.
Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus. Aña.

Euge, serve bone, * et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gáudium Dómini tui.

Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius ; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dñum.

Alia Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus : ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet : ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Aña.

Euge, serve bone.

Capit. Beátus vir. xciv.

℟. br. Amávit eum Dóminus, * Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et. Glória Patri. Amávit. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

¶ Temp. Pasch. ℟. br. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. * Allelúia, allel. Amávit. ℣. Stolam glóriæ induit eum. Allelúia, allel. Glória Patri. Amávit. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, allelúia. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium, allelúia.

Ad Sextam, Aña.
Fidélis servus.
Capitulum. *Eccli.* 39.
JUSTUS cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.
℟. br. Os justi * Meditábitur sapiéntiam. Os justi. ℣. Et lingua ejus loquétur judícium. Meditábitur. Glória Patri. Os. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.
¶ Temp. Pasch., ℟. br. Os justi meditábitur sapiéntiam. * Allelúia, allelúia. Os. ℣. Et lingua ejus loquétur judícium. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Os. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus, allelúia. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus, allelúia.
Ad Nonam, Aña.
Serve bone.
Capitulum. *Sap.* 10. *b*
JUSTUM dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctórum: honestávit illũ in labóribus, et complévit labóres illíus.
℟. br. Lex Dei ejus * In corde ipsíus. Lex. ℣. Et non supplantabúntur gressus ejus. In. Glória Patri. Lex. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.
¶ Temp. Pasch. ℟. br. Lex Dei ejus in corde ipsíus. * Allelúia, allelúia. Lex. ℣. Et non supplantabúntur gressus ejus. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Lex. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, allelúia. ℟. Et osténdit illi regnum Dei, allelúia.
Ad Vesp., Aña. Dómine, quinque talénta, cum reliq. de Laud. Psalmi, Capit. et Hymn. ut in j. Vesp. lxxxiv.
℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.
Ad Magnificat, Aña.
Hic vir despíciens mundum, * et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.
Si occurrat celebrari Festum plur. Conf. non Pont. Offic. fit ut supra : sed in Orat., et Serm., quæ habentur in singulari, dicantur in plurali.

2. ALIÆ LECTIONES PRO CONF. NON PONT.

In primo Nocturno.
De libro Ecclesiástici.
Lectio j. *Cap.* 31.
BEATUS vir, qui invéntus est sine mácula : et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua. Qui probátus est in illo, et perféctus est, erit illi glória ætérna : qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus : fácere mala, et non

fecit : ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia sanctórum. ℟. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam : * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ij.

Cap. 32. *c et* 33.

QUI timet Dóminum, excípiet doctrínam ejus : et qui vigiláverint ad illum, invénient benedictiónem. Qui quærit legem, replébitur ab ea : et qui insidióse agit, scandalizábitur in ea. Qui timent Dóminum, invénient judícium justum, et justítias quasi lumen accéndent. Qui credit Deo, atténdit mandátis : et qui confídit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non occúrrent mala, sed in tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit a malis. Sápiens non odit mandáta et justítias, et non illidétur quasi in procélla navis. Homo sensátus credit legi Dei, et lex illi fidélis.

℟. Justus germinábit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio iij. *Cap.* 34. *b*

SPIRITUS timéntium Deum quæritur, et in respéctu illíus benedicétur. Spes enim illórum in salvántem illos, et óculi Dei in diligéntes se. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit : quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beáta est ánima ejus. Ad quem réspicit, et quis est fortitúdo ejus? Oculi Dómini super timéntes eum, protéctor poténtiæ, firmaméntum virtútis, tégimen ardóris, et umbráculum meridiáni, deprecátio offensiónis, et adjutórium casus, exáltans ánimam, et illúminans óculos, dans sanitátem, et vitam, et benedictiónem. ℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Lib. 10. *c.* 16. *in c.* 12. *Job.*

DERIDETUR justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est, cor machinatiónibus tégere, sensum verbis veláre ; quæ falsa sunt, vera osténdere ; quæ vera sunt, falsa demonstráre.

Hæc nimírum prudéntia usu a juvénibus scitur, hæc a púeris prétio díscitur : hanc qui sciunt, céteros despiciéndo supérbiunt : hanc qui nésciunt, subjécti et tímidi in áliis mirántur : quia ab eis hæc éadem duplicitátis iníquitas nómine palliáta dilígitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórum cúlmina quærere, adépta temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplícius réddere : cum vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere : cum virtútis possibílitas deest, quidquid explére per malítiam non valent, hoc in pacífica bonitáte simuláre.

℟. Honéstum fecit. xc.

Lectio v.

At contra, sapiéntia justórum est, nil per ostensiónem fíngere, sensum verbis aperíre, vera ut sunt dilígere, falsa devitáre, bona gratis exhibére, mala libéntius toleráre, quam fácere; nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contuméliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplícitas derídetur : quia ab hujus mundi sapiéntibus, puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocénter ágitur, ab eis procul dúbio stultum putátur : et quidquid in ópere véritas ápprobat, carnáli sapiéntiæ fátuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quam mentem verbis osténdere, nil cállida machinatióne simuláre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátem quærere, posséssa relínquere, rapiénti non resístere, percutiénti álteram maxíllam præbére ?

℟. Amávit eum. xc.

Lectio vj. *Cap.* 17. *post init.*

Lampas contémpta apud cogitatiónes dívitum. Sæpe contíngit, ut eléctus quisque, qui ad ætérnam felicitátem dúcitur, contínua hic adversitáte deprimátur : non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem osténdat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat : a cunctis vero despicábilis cérnitur, et hujus mundi grátia indígnus æstimátur : sed tamen ante occúlti júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis corúscat : honorári métuit, déspici non réfugit : corpus continéntia ásficit, sola in ánimo dilectióne pinguéscit : mentem semper ad patiéntiam præparat : et eréctus

pro justítia, de percéptis contuméliis exúltat: afflíctis ex corde compátitur, de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur, sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat, et inquisítus quódlibet éloqui dupliciter ignórat.

℟. Iste homo. xcj.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 12. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére pusíllus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. *c.* 54. *in Luc.* 12.

Pusillum gregem electórum, vel ob comparatiónem majóris númeri reprobórum, vel pótius ob humilitátis devotiónem nóminat: quia vidélicet Ecclésiam suam quantálibet numerositáte jam dilatátam, tamen usque ad finem mundi humilitáte vult créscere, et ad promíssum regnum humilitáte perveníre. Ideóque ejus labóres blande consolátus, quam regnum Dei tantum quærere præcipit, eídem regnum a Patre dandum complácita benignitáte promíttit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viij.

Vendite quæ possidétis, et date eleemósynam. Nolíte, inquit, timére, ne propter regnum Dei militántibus, hujus vitæ necessária desint: quin étiam posséssa propter eleemósynam véndite. Quod tunc digne fit, quando quis semel pro Dómino suis ómnibus spretis, nihilóminus post hæc labóre mánuum, unde et victum transígere, et eleemósynam dare queat, operátur. Unde gloriátur Apóstolus, dicens: Argéntum, et aurum, aut vestem nullíus concupívi: ipsi scitis, quóniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes opórtet suscípere infírmos.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

FACITE vobis sácculos, qui non veteráscunt : eleemósynas vidélicet operándo, quarum merces in ætérnum máneat. Ubi non hoc præcéptum esse putándum est, ut nil pecúniæ reservétur a sanctis, vel suis scílicet, vel páuperum úsibus suggeréndæ : cum et ipse Dóminus, cui ministrábant Angeli, tamen ad informándam Ecclésiam suam, lóculos habuísse legátur, et a fidélibus obláta consérvans, et suórum necessitátibus aliísque indigéntibus tríbuens; sed ne Deo propter ista serviátur, et ob inópiæ timórem justítia deserátur.

Te Deum laudámus. 17.

PRO ABBATIBUS.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19. *d*

IN illo témpore : Dixit Petrus ad Jesum : Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te : quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. *in Matth. Cap.* 19.

GRANDIS fidúcia ! Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat : et tamen lóquitur confidénter : Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit quod perféctum est : Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti : quid ígitur nobis dabis præmii ? Jesus autem dixit illis : Amen dico vobis : quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ : sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Non dixit : Qui reliquístis ómnia : hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt : sed, Qui secúti estis me : quod próprie Apostolórum est, atque credéntium.

℟. Iste est qui ante. xcix.

Lectio viij.

IN regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti), sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel : quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur : Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim sepa-

ráre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru : et inimíci hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias et sæculi voluptátes, isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Sint lumbi. xcix.

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam introdúcunt mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam : non intelligéntes quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo : ut qui unam pro Dño dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est : Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet : quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur.

Te Deum laudámus. 17.

2. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij.

Cap. 11. *d*

In illo témpore : Respóndens Jesus, dixit : Confíteor tibi, Pater, Dómine cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus, et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 10. *de Verb. Domini.*

Veníte ad me omnes qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles infírmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia charitátis. Quid ergo dicit : Veníte ad me omnes, qui laborátis, nisi ut non laborétis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laborántes vocávit. Quærent forte, qua mercéde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum super vos, et díscite a me, non mundum fabricáre, non cuncta visibília et invisibília creáre, non in ipso mundo mirabília fácere, et mórtuos suscitáre ; sed, Quóniam mitis sum, et húmilis corde.

℟. Iste est qui ante. xcix.

Lectio viij.

Magnus esse vis? a mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto prius cógita humilitátis. Et quantam quisque vult, et dispónit superimpónere molem ædifícii, quanto erit

majus ædifícium, tanto áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cum constrúitur, in supérna consúrgit: qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo et fábrica ante celsitúdinem humiliátur, et fastígium post humiliatiónem erígitur.

℟. Sint lumbi. xcix.

Lectio ix.

Quod est fastígium construéndæ fábricæ, quam molímur? quo perventúrum est cacúmen ædifícii? Cito dico, Usque ad conspéctum Dei. Vidétis quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desíderat, et quod dico, et quod audit, intélligit. Promíttitur nobis conspéctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, Vidéntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, fácile illós vident: sed eos vident, qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promíttitur vísio Dei vivéntis et vidéntis.

Te Deum laudámus. 17.

3. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij.

Cap. 19. *d*

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Natali S. Bened.

Duo sunt órdines electórum in judício futúri: unus judicántium cum Dómino, de quibus hoc loco mémorat, qui reliquérunt ómnia, et secúti sunt illum; álius judicandórum a Dómino, qui non quidem ómnia sua páriter reliquérunt, sed de his tamen, quæ habébant, quotidiánas dare eleemósynas Christi paupéribus curábant: unde et auditúri sunt in judício: Veníte, benedícti Patris mei, possidéte præparátum vobis regnum a constitutióne mundi. Esurívi enim, et dedístis mihi manducáre: sitívi, et dedístis mihi bíbere. ℟. Iste est qui. xcix.

Lectio viij.

Sed et reprobórum duos ibi futúros órdines, Dómino narránte, comperímus: unum eórum, qui fídei christiánæ mystériis initiáti, ópera fídei exercére contémnunt, quibus in judício testátur: Discédite a me, maledícti, in ignem ætérnum, qui præparátus est diábolo, et ángelis ejus: esurívi enim, et non dedístis mihi manducáre. Alterum eórum, qui fidem et mystéria Christi vel numquam suscepére, vel suscéptam per apostásiam deseruére: de quibus dicit: Qui autem non credit, jam ju-

dicátus est : quia non credit in nómine unigéniti Fílii Dei. ℟. Sint lumbi. xcix.

Lectio ix.

VERUM his cum timóre et pavóre débito paulísper commemorátis, ad lætíssima pótius Dómini et Salvatóris nostri promíssa convertámus audítum. Videámus quæ tantæ grátia pietátis, non ætérnæ tantúmmodo vitæ præmia suis sequácibus, sed et præséntis múnera pollicétur exímia. Et omnis, inquit, qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros, propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnā possidébit. Qui enim terrénis afféctibus sive possessiónibus pro Christi discipulátu renuntiáverit, quo plus in ejus amórem profécerit, eo plures invéniet, qui se intérno suscípere afféctu, et suis gáudeant sustentáre substántiis.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE VIRGINUM.

¶ Notandum quod si fuerit intra temp. Pasch. servanda est Rubr. posita sup. xlviij.

Ad Vesperas. Aña.

Hæc est virgo sápiens * et una de número prudéntū.

Psalmus 109.

DIXIT Dñus Dómino meo : * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet : * proptérea exaltábit caput.

Aña. Hæc est virgo sápiens et una de número prudéntū.

Aña. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

Psalmus 112.

LAUDATE, púeri, Dóminum : * laudáte nomen Dñi.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat,

* et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem:
Et cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Aña. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit.
Aña. Hæc est quæ nescívit * torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Psalmus 121.

LÆTATUS sum in his, quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.
Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.
Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.
Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.
Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.
Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:
Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.
Aña. Hæc est quæ nescívit torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.
Aña. Veni, elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúia.

Psalmus 126.

NISI Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.
Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.
Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.
Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini fílii: merces fructus ventris.
Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita fílii excussórum.
Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.
Aña. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúia.
Aña. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Psalmus 147.

LAUDA, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit fíliis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe fruménti sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cínerem spargit.
Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit ?
Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justítias et judícia sua Israel.
Non fecit táliter omni natióni : * et judícia sua non manifestávit eis.
Ant. Ista est speciósa inter fílias Jerúsalem.

Capitulum. 2. *Cor.* 10. *d*

FRATRES, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est; sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

JESU, coróna Vírginum,
Quem Mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.
Qui pergis inter lília
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri, cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnificat. Ant.

Veni, sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Oratio.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti : concéde propítius; ut, qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret; quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Virgine non Mart.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster; ut sicut de

beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur affáctu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, in utrisque Vesp. ad Magnificat, et in Laud. ad Benedictus,

Aña. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades: ecce Sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dñum.

Ad Matutinum Invitat.

Regem Vírginum Dóminum. * Veníte, adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus

Virginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis partos cánimus decóra
Morte triúmphos.

Hæc enim palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domáre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.

Unde nec mortem, nec amíca mortis
Mille pœnárum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit serénum
Scándere cœlum.

Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte,
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

Si Sancta fuerit Virgo tantum, et non Martyr, dicitur Hymnus ut sequitur.

Virginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis festum cánimus beátæ,
Accipe votum.

Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte,
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque virtus

Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. O quam pulchra * est casta generátio cum claritáte !

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra !

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus ? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum : * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas : ínsuper et pécora campi ;

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Aña. O quam pulchra est casta generátio cum claritáte !

Pro Vírgine. Aña. Ante torum * hujus vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Pro non Vírgine, Aña. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Psalmus 18.

COELI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.
Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Pro Vírgine, Aña. Ante torum hujus vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Pro non Virg., Aña. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.
Aña. Revértere, * revértere, Sulamítis : revértere, revértere, ut intueámur te.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Aña. Revértere, revértere, Sulamítis : revértere, revértere, ut intueámur te.
℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.
Pater noster. Absol. Exáudi. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. *Cap.* 7. *e*

DE virgínibus præcéptum Dómini non hábeo : consílium autem do, tamquam

misericórdiam consecútus a Dómino, ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutiónem. Solútus es ab uxóre? Noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti. Et si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres: Tempus breve est: réliquum est, ut et qui habent uxóres, tamquam non habéntes sint: et qui flent, tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non gaudéntes: et qui emunt, tamquam non possidéntes: et qui utúntur hoc mundo, tamquam non utántur: prǽterit enim figúra hujus mundi.

Pro Martyre, ℟. Veni, sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti: * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et.

Pro non Mart. ℟. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodo pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodo pláceat uxóri, et divísus est. Et múlier innúpta, et virgo cógitat quæ Dómini sunt; ut sit sancta córpore, et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro. Porro hoc ad utilitátem vestram dico: non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id, quod honéstum est, et quod facultátem præbeat sine impediménto Dóminum obsecrándi.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

Si quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quod sit superadúlta, et ita opórtet fíeri: quod vult fáciat: non pec-

cat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens suæ voluntátis, et hoc judicávit in corde suo, serváre vírginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimónio jungit vírginem suam, bene facit : et qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi quanto témpore vir ejus vivit. Quod si dormíerit vir ejus, liberáta est : cui vult nubat : tantum in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit, secúndum meum consílium : puto autem quod et ego Spíritum Dei hábeam.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secúndo Nocturno.

Añt. Spécie tua * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et obliviscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur : omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fím-

briis áureis circumamicta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum : * et in sæculum sæculi.
Aña. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.
Aña. Adjuvábit eam * Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

DEUS noster refúgium, et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Venite, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma : * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Aña. Adjuvábit eam Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.
Aña. Aquæ multæ * non potuérunt extínguere charitátem.

Psalmus 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis : * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.
Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Aña. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur. Pater noster. Absolutio. Ipsius píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Ambrósii Episc.

Lectio iv.

L. 1. de Virg. circa initium.

QUONIAM hódie natális est Vírginis, invítat nunc integritátis amor, ut áliquid de virginitáte dicámus: ne véluti tránsitu quodam præstrícta videátur, quæ principális est virtus. Non enim ídeo laudábilis virgínitas, quia in martyribus reperítur: sed quia ipsa mártyres fáciat. Quis autem humáno eam possit ingénio comprehéndere, quam nec natúra suis inclúsit légibus? aut quis naturáli voce compléctí, quod supra usum natúræ sit? E cœlo accersívit quod imitarétur in terris. Nec immérito vivéndi sibi usum quæsívit e cœlo, quæ sponsum sibi invénit in cœlo.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua, inténde, próspere procéde, et regna. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

HÆC nubes, áera, Angelos, sideráque transgrédiens, Verbum Dei in ipso sinu Patris invénit, et toto hausit péctore. Nam quis

tantum, cum invénerit, relinquat boni? Unguéntum enim exinanítum est nomen tuum: proptérea adolescéntulæ dilexérunt te, et attraxérunt te. Postrémo, non meum est illud, quóniam quæ non nubunt, neque nubéntur, erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Nemo ergo mirétur, si Angelis comparéntur, quæ Angelórum Dómino copulántur.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea. Ben. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

Quis ígitur neget hanc vitam fluxísse de cœlo, quam non fácile invenímus in terris, nisi postquam Deus in hæc terréni córporis membra descéndit? Tunc in útero Virgo concépit, et Verbum caro factum est, ut caro fíeret Deus. Dicet áliquis: Sed étiam Elías nullíus corpórei cóitus fuísse permíxtus cupiditátibus invenítur. Ideo ergo curru raptus ad cœlum, ídeo cum Dómino appáret in glória, ídeo Domínici venturus est præcúrsor advéntus.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Aña. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ideo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dño glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem ter-

ræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.
Lætentur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Aña. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.
Aña. Trahe me post te, * in odórem currémus unguentórum tuórum : óleum effúsum nomen tuum.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes, qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Aña. Trahe me post te, in odórem currémus unguentórum tuórum : óleum effúsum nomen tuum.
Aña. Veni, sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Psalmus 97.

Cantate Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ : * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi : * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini : * moveátur mare, et plenitúdo ejus : orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini : * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Añ. Veni, sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 25.

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus : quæ accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 12. *in Evang.*

Sæpe vos, fratres charíssimi, admóneo prava ópera fúgere, mundi hujus inquinaménta devitáre : sed hodiérna sancti Evangélii lectióne compéllor dícere, ut et bona quæ ágitis, cum magna cautéla teneátis : ne per hoc, quod a vobis rectum géritur, favor aut grátia humána requirátur : ne appetítus laudis subrépat, et quod foris osténditur, intus a mercéde vacuétur. Ecce enim Redemptóris voce decem vírgines, et omnes dicúntur vírgines, et tamen intra beatitúdinis jánuam non omnes sunt recéptæ : quia eárum quædam, dum de virginitáte sua glóriam foris éxpetunt, in vasis suis óleum habére noluérunt.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ, accéptis lampádibus, sumpsit secum óleum : * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et. Bened. Cujus, vel Quarum festum cólimus.

Lectio viij.

Sed prius quæréndum nobis est, quid sit regnum

cœlórum, aut cur decem virgínibus comparétur, quæ étiam vírgines prudéntes et fátuæ dicántur. Dum enim cœlórum regnum constat, quia reprobórum nullus ingréditur, étiam fátuis virgínibus cur símile esse perhibétur? Sed sciéndum nobis est, quod sæpe in sacro elóquio regnum cœlórum præséntis témporis Ecclésia dícitur. De quo álio in loco Dóminus dicit: Mittet Fílius hóminis Angelos suos, et cólligent de regno ejus ómnia scándala. Neque enim in illo regno beatitúdinis, in quo pax summa est, inveníri scándala póterunt, quæ colligántur.

℞. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

In quinque autem córporis sénsibus unusquísque subsístit. Geminátus autem quinárius denárium pérficit. Et quia ex utróque sexu fidélium multitúdo collígitur, sancta Ecclésia decem virgínibus símilis esse denuntiátur. In qua, quia mali cum bonis, et réprobi cum eléctis admíxti sunt, recte símilis virgínibus prudéntibus et fátuis esse perhibétur. Sunt namque pleríque continéntes, qui ab appetítu se exterióri custódiunt, et spe ad interióra rapiúntur, carnem mácerant, et toto desidério ad supérnam pátriam anhélant, ætérna præmia éxpetunt, pro labóribus suis recípere laudes humánas nolunt. Hi nimírum glóriam suam non in ore hóminum ponunt, sed intra consciéntiam cóntegunt. Et sunt pleríque, qui corpus per abstinéntiam afflígunt, sed de ipsa sua abstinéntia humános favóres éxpetunt.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas Ant.

1. Hæc est virgo sápiens, * et una de número prudéntum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

3. Hæc est quæ nescívit * torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

4. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúia.

5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Capitulum. 2. Cor. 10.

Fratres, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est: sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

JESU, coróna Vírginum,
Quem Mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.
Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Aña. Símile est regnum cœlórum * hómini negotiatóri quæréntì bonas margarítas : invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Oratio.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti : concéde propítius; ut qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret : quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Virgine non Martyre.
Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster : ut sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, ad Benedictus dicitur Aña. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades : Ecce Sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári : ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dñum.

Ad Tertiam. Aña. Hæc est Virgo sápiens.

Capit. Fratres, Qui. cxvj.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere

procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

¶ Temp. Pasch.. ℟. br. Spécie tua, et pulchritúdine tua. * Allelúia, allelúia. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Spécie. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo, allelúia. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur, allelúia.

Ad Sextam. Aña.

Hæc est quæ nescívit.

Capit. 2. *Cor.* 11.

Æmulor enim vos Dei æmulatióne. Despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

¶ Temp. Pasch. ℟. br. Adjuvábit eam Deus vultu suo. * Allelúia, allelúia. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam, allelúia. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam, allelúia.

Ad Nonam, Aña.

Ista est speciósa.

Capit. *Eccli.* 51. *b*

Domine Deus meus, exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

¶ Temp. Pasch.. ℟. br. Elégit eam Deus, et præelégit eam. * Allelúia, allelúia. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, allelúia. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, allelúia.

Si fuerit Virgo, et non Martyr, dicitur sequens

Capitulum. *Sap.* 4.

O quam pulchra est casta generátio cum claritáte! Immortális est enim memória illíus: quóniam apud Deum nota est, et apud hómines.

℟. br. Elégit, ut supra.

Ad Vesp. Añæ, Psalmi, Capit. et Hymnus ut in j. Vesp. ciij.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Aña.

Veni, sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

✠ ALIÆ LECTIONES PRO VIRGINE.

Pro Virg. et Mart., ac pro Mart. tantum, Lect. j. Noct. leguntur etiam ut infra.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 51.

CONFITEBOR tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iníquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me: a pressúra flammæ quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuáta: de altitúdine ventris ínferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.
℟. Veni, sponsa. cix.

Lectio ij.

LAUDABIT usque ad mortem ánima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memoráta sum misericórdiæ tuæ, Dómine, et operatiónis tuæ, quæ a sæculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te, Dómine, et líberas eos de mánibus géntium.
℟. Diffúsa est grátia. cix.

Lectio iij.

EXALTASTI super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini.
℟. Spécie tua. cx.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Cypriáni, Epíscopi et Mart., de disciplína et hábitu vírginum.

Lectio iv. Cap. 2.

NUNC nobis ad vírgines sermo est, quarum quo

sublímior glória est, major et cura est. Flos est ille ecclesiástici gérminis, decus atque ornaméntum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis et honóris opus íntegrum atque incorrúptum, Dei imágo respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris gloriósa fœcúnditas: quantóque plus copiósa virgínitas número suo addit, tanto plus gáudium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortámur affectióne pótius quam potestáte: non quod extrémi, et mínimi, et humilitátis nostræ ádmodum cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus: sed quod ad solicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus.
℟. Propter veritátem. cxij.

Lectio v.

Neque inánis hæc cáutio est, et vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ Domínica et vitália præcépta custódit, ut quæ se Christo dicáverint et a carnáli concupiscéntia recedéntes, tam carne, quam mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam, aut placére cuíquam, nisi Dómino suo, stúdeant, a quo et mercédem virginitátis expéctant, dicénte ipso: Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est. Sunt enim spadónes, qui ex útero matris sic nati sunt: et sunt spadónes, qui coácti sunt ab homínibus: et sunt spadónes, qui seipsos castravérunt propter regnum cœlórum.
℟. Dilexísti justítiam. cxiij.

Lectio vj

Denuo quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt: vírgines enim permansérunt: hi sunt qui sequúntur Agnum quocúmque íerit. Neque enim tantum másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromíttit, et féminas prætérit: sed quóniam fémina viri pórtio est, et ex eo sumpta atque formáta est, in Scriptúris fere ómnibus ad protoplástum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, et in másculo simul significátur et fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, et regno Dei virgínitas destinátur: quid est illis cum terréno cultu, et cum ornaméntis, quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offéndunt? ℟. Afferéntur. cxiij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij *Cap.* 19.

In illo témpore : Accessérunt ad Jesum Pharisæi tentántes eum, et dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem suam, quacúmque ex causa? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 63. *in Matth.*

Dominus noster, quia ad virginitátem hortári grave esse videbátur, a necessitáte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditátem illíus tráhere studet. Deínde ut eam esse possíbilem osténdat, sic inquit : Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seipsos castravérunt propter regnum cœlórum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitátem indúcit, dum eam virtútem esse possíbilem ástruit. ℟. Hæc est. cxv.

Lectio viij

Id autem hoc fere modo confírmat. Cógita tecum, si aut a natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cum et ejúsmodi voluptáte caréres, et nullam caréndo mercédem consequeréris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quod cum mercéde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tólerant : immo vero non idem, sed multo lévius, tum quia spe erígeris, et consciéntia recte facti : tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactáris. ℟. Média nocte. cxvj.

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et inutíliter tales sunt, ac de illis, qui ut regnum cœlórum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens : Qui potest cápere, cápiat : ut alacrióres effíciat eo ipso, quod grave esse opus osténdit, et ineffábili benignitáte sua nóluit eam rem intra necessitátem legis conclúdere, idque dicéndo adhuc magis possíbilem esse demónstrat, ut voluntátis stúdium plus augeátur.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE

S. MARTYRIS TANTUM, ET NEC VIRGINIS NEC MART.

¶ Notandum quod, si fuerit intra temp. Pasch. servanda est Rubr. posita supra. xlviij.

Ad Vesperas. Aña. Dum esset, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Comm. Virg. ciij.

Pro Martyre tantum.

Capitulum. *Eccli*. 51.

CONFITEBOR tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capitulum. *Prov.* 31. *b*

MULIEREM fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

FORTEM viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.
Hæc sancto amóre sáucia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gáudiis.
Rex Christe, virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prόspere procéde, et regna.

Ad Magnificat, Aña

Símile est regnum cœlórum * hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ N. Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dñum.

Pro plur. Mart. tantum.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári, ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster: ut sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dñum.

Ad Matutinum, Invitat.

Laudémus Deum nostrum, * In confessióne beátæ N.
Ps. Venite, exultémus. 2.

Hymnus.

HUJUS orátu, Deus alme, nobis.

Débitas pœnas scélerum remítte :
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo. Amen.

Añæ, Psalmi et ℣℣. Noct., item ℟℟. in j. et ij. Noct. dicuntur ut in Comm. Virg. cvij. excepta secunda Aña. i. Noct. ut ibidem notatur et ℟. vj., ut infra.

Lectiones j. Nocturni pro Mart. tantum leguntur ut supra. Confitébor. cxix.

Pro nec Virg. nec Martyre, ut sequuntur :

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. *Cap.* 31. *b*

MULIEREM fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam et linum, et operáta est consílio mánuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longe portans panem suum. Et de nocte surréxit, dedítque prædam doméstícis suis, et cibária ancíllis suis. Considerávit agrum, et emit eum: de fructu mánuum suárum plantávit víneã. Accínxit fortitúdine lumbos suos, et roborávit bráchium suum. ℟. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum : * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

GUSTAVIT, et vidit quia bona est negotiátio ejus : non extinguétur in nocte lucérna ejus. Manum suam misit ad fórtia, et dígiti ejus apprehendérunt fusum. Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis : omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulátam vestem fecit sibi : byssus et púrpura induméntum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, et véndidit, et cíngulum trádidit Chananæo. ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis : * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

FORTITUDO et decor induméntum ejus, et ridébit in die novíssimo. Os suum

apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domus suæ, et panem otiósa non comédit. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, et laudávit eam. Multæ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum: et laudent eam in portis ópera ejus.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de Víduis.

Lectio iv. *Prope fin.*

Agrum hunc Ecclésiæ fértilem cerno, nunc integritátis flore vernántem, nunc viduitátis gravitáte polléntem, nunc étiam conjúgii frúctibus redundántem. Nam etsi divérsi, unius tamen agri fructus sunt: nec tanta hortórum lília, quantæ arístæ ségetum, méssium spicæ, compluriúmque spátia campórum recipiéndis aptántur semínibus, quam rédditis nováles frúctibus feriántur. Bona ergo vidúitas, quæ tóties Apostólico judício prædicátur. Hæc enim magístra fídei, magístra est castitátis.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et. Bene... Christus perpétuæ.

Lectio v.

Unde et illi qui deórum suórum adultéria et probra venerántur, cœlibátus et viduitátis statuére pœnas, ut æmuli críminum multárent stúdia virtútum, spécie quidem qua fœcunditátem quærerent, sed stúdio, quo propósitum castitátis abolérent. Nam conféctis et miles stipéndiis arma depónit, et relícto offício quod gerébat, ad própria veteránus rura dimíttitur, ut et ipse exércitæ labóribus vitæ réquiem consequátur, et álios spes futúræ quiétis subeúndis fáciat opéribus promptióres. Agrícola quoque matúrior torquéndam áliis stivam commíttit, et juveníli gravátus ópere providéntiam curæ senílis explórat: vitem facílius tondére, quam prémere, ut juvenescéntem luxúriam réprimat, et adolescéntem lascíviam falce succídat: parcórum quamdam pártuum castitátem docens étiam in vítibus expeténdam.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea. Ben. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

SIMILIS huic vídua velut eméritis veterána stipéndiis castitátis, etsi conjúgii arma depónat, domus tamen totíus pacem gubérnat: et si vehéndis onéribus otiósa, maritándis tamen junióribus próvida, ubi cultus utílior, ubi fructus ubérior sit, quarum cópulam aptiórem seníli gravitáte dispónit. Itaque si maturióribus quam junióribus commíttitur ager, cur putes utiliórem nuptam esse quam víduam? Quod si persecutóres fídei, persecutóres fuérunt étiam viduitátis; útique fidem sequéntibus vidúitas non pro supplício fugiénda est, sed tenénda pro præmio.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In tertio Nocturno

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij Cap. 13. f

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórũ thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 11. *in Evang.*

COELORUM regnum, fratres charíssimi, idcírco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit: quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea, quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat: ut per hoc, quod scit notum dilígere, discat et incógnita amáre. Ecce enim regnum cœlórum thesáuro abscóndito in agro comparátur: quem qui ínvenit homo, abscóndit, et præ gáudio illíus vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.

℟. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus: considerávit sémitas domus suæ, * Et panem otiósa non comédit. ℣. Gustávit, et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucérna ejus. Et. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

QUA in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesáurus abscónditur, ut servétur: quia stúdium cœléstis desidérii a malígnis spirítibus custodíre non súfficit, qui hoc ab

humánis láudibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgimus. Maligni autem spíritus iter nostrum quasi quidem latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desíderat, qui thesáurum públicæ portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cum scriptum sit : Vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est : sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto : ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum, et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quærimus, semper optémus secrétum. ℟. Regnum mundi, et omnem ornátum sæculi contémpsi propter amórem Dómini mei Jesu Christi : * Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi. ℣. Eructávit cor meum verbum bonum : dico ego ópera mea Regi. Quem. Glória Patri. Quem. Bened. Ad societátem cívium.

Lectio ix.

THESAURUS autem cœléste est desidérium : ager vero, in quo thesáurus abscónditur, disciplína stúdii cœléstis. Quem profécto agrum, vénditis ómnibus, cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat : ut nihil jam quod caro blandítur, líbeat; nihil quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhorréscat.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis. Ps. Dñus regnávit, cum reliq. 18.

2. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

3. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit : surge, amíca mea, et veni.

4. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúia.

5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Pro Martyre tantum.

Capit. *Eccli.* 51.

CONFITEBOR tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo : quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. *Prov.* 31. *b*

MULIEREM fortem quis invéniet ? procul et de úl-

timis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

Fortem viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.
Hæc sancto amóre sáucia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gáudiis.
Rex Christe, virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus. Aña. Date ei * de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ N. Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro plur. Mart. tantum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dñum.

Ad Tertiam, Aña. In odórem.

Pro Martyre tantum. Capit. Confitébor. cxxvj.

Pro nec Virg. nec Mart. Capit. Mulíerem, ut cxxij.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

¶ Temp. Pasch. ℟. br. Spécie tua, et pulchritúdine tua. * Allelúia, allelúia. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Ad-

juvábit eam Deus vultu suo, allel. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur, allelúia.

Ad Sextam. Aña

Jam hiems tránsiit.

Pro Martyre tantum

Capit. *Eccli.* 51.

LIBERASTI me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. *Prov.* 31. *c*

MANUM suam apéruit inopi, et palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

¶ Temp. Pasch. ℟. br. Adjuvábit eam Deus vultu suo. * Allelúia, allelúia. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam, allelúia. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam. Aña

Ista est speciósa.

Pro Martyre tantum.

Capit. *Eccli.* 51.

LAUDABIT usque ad mortem ánima mea Dóminum, quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. *Prov.* 31. *d*

MULTÆ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: Múlier timens Dóminum ipsa laudábitur.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

¶ Temp. Pasch., ℟. br. Elégit eam Deus, et præelégit eam. * Allelúia, allelúia. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, allelúia. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, allelúia.

Ad Vesperas, Añæ, Psalmi, Capit. et Hymn. ut in primis Vesp. cxxj.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Aña.

Manum suam * apéruit inopi, et palmas suas exténdit ad páuperem, et panem otiósa non comédit.

Si fuerint plures non Virgines, idem fit Offic. ut cxxj.

2. ALIÆ LECTIONES PRO MARTYRE TANTUM.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. 67. de diversis novi Testamenti locis.

EGO máxime commemoratiónes díligo Mártyrum, díligo et ampléctor : atque omnes quidem, sed tum præcípue, cum mulíerum certámina proponúntur. Quanto enim infírmius est vas, tanto major est grátia, tanto illústrius est trophæum, tanto insígnior est victória, non ob imbecillitátem sexus athletárum, sed quod per ea, quibus vícerat inimícus, nunc étiam vincátur.

℞. Propter. cxxiv.

Lectio v.

PER mulíerem vicit, per mulíerem superátus est. Hoc illíus ántea telum erat; hoc illíus nunc cædis factum est instruméntum, hoc vas appáruit insuperábile. Peccávit illa prior, et mórtua est : ista mórtua est, ne peccáret. Illa tum fútilis promíssi spe infláta, Dei leges violávit : hæc vitam præséntem contémpsit, ne fidem in suum benefactórem ejuráret. Quam ígitur deínceps speráre póterunt excusatiónem viri, si molles sint, et ignávi? quam vero véniam, cum fórtiter ac viríliter se gerant mulíeres, cum ádeo se generóse ad certámina pietátis accíngant?

℞. Dilexísti justítiam. cxxv.

Lectio vj.

FUIT illi corpus imbecíllum, et obnóxius sexus injúriæ : verúmtamen ómnium horum imbecillitátem advéniens grátia occultávit. Nihil enim est, nihil plane poténtius est eo, qui magno cum stúdio Dei timórem hábeat in mente defíxum, sed quamvis ignes, quamvis ferrum, quamvis béstias, quamvis áliud quidvis minéntur hostes, ómnia nullo negótio contémnit ; quod útique Beáta ista étiam fecit.

℞. Fallax grátia. cxxv.

COMMUNE DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

¶ Notandum quod, si fuerit intra temp. Pasch., servanda est Rubr. posita sup. xlviij.

Ad Vesperas, Aña.

Domum tuam, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica 130. et loco ult., Ps. Lauda Jerúsalem. 151.

Capit. *Apoc.* 21.

VIDI civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

COELESTIS Urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsæque ritu cíngeris
Mille Angelórum míllibus.

O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,
Respérsa Sponsi grátia,
Regína formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cœli corúsca Cívitas.

Hic margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.

Scalpri salúbris íctibus,
Et tunsióne plúrima,
Fabri políta málleo
Hanc saxa molem cónstruunt,
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.

Decus Paténti débitum
Sit usquequáque altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula. Am.

℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Magnificat, Ant.

Sanctificávit Dóminus * tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

In ipso die Dedicat. Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio ob concursum Dedic. alterius Ecclesiæ.

Oratio.

DEUS, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde; ut omnes, qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequántur. Per Dóminum.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam.

Oratio.

DEUS, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, et præsta; ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitat. Domum Dei decet sanctitúdo: * Sponsum ejus Christum adorémus in ea. Psal. Venite, exultémus. 2.

Hymnus. Cœléstis Urbs. cxxx.

In primo Nocturno.

Aña. Tóllite * portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio: Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Aña. Tóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles.

Aña. Erit mihi * Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.

Psalmus 45.

DEUS noster refúgium et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma : * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Aña. Erit mihi Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.
Aña. Ædificávit * Moyses altáre Dómino Deo.

Psalmus 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur : * cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.
Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus : * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.
Aña. Ædificávit Moyses altáre Dómino Deo. ℣. Domum tuam, Dómine, decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum. Pater noster.
Absolutio. Exáudi, Dómine.
℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.
De libro ij. Paralipómenon.

Lectio j. *Cap.* 7.

CUM complésset Sálomon fundens preces, ignis descéndit de cœlo, et devorávit holocáusta et víctimas : et majéstas Dómini implévit domum. Nec póterant sacerdótes ingredi templum Dómini, eo quod implésset majéstas Dómini templum Dómini. Sed et omnes filii Israel vidébant

descendéntem ignem et glóriam Dómini super domum: et corruéntes proni in terram super paviméntum stratum lápide, adoravérunt, et laudavérunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in sæculum misericórdia ejus. Rex autem, et omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias, boum vigínti duo míllia, aríetum centum vigínti míllia: et dedicávit domum Dei Rex, et univérsus pópulus.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem: * Et in ore eórum dulcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes gentes. Et. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

SACERDOTES autem stabant in offíciis suis: et Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum: Quóniam in ætérnum misericórdia ejus, hymnos David canéntes per manus suas: porro sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúsque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocáusta et ádipes pacificórum: quia altáre æneum, quod fécerat, non póterat sustinére holocáusta et sacrifícia et ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus, et omnis Israel cum eo, ecclésia magna valde, ab intróitu Emath usque ad Torréntem Ægypti. Fecítque die octávo colléctam, eo quod dedicásset altáre septem diébus, et solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes gentes, et dicent: Glória tibi, Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

COMPLEVITQUE Sálomon domum Dómini, et domum regis, et ómnia quæ disposúerat in corde suo, ut fáceret in domo Dómini, et in domo sua, et prosperátus est. Appáruit autem ei Dóminus nocte, et ait: Audívi oratiónem tuam, et elégi locum istum mihi in domum sacrifícii. Si cláusero cœlum, et plúvia non flúxerit, et mandávero et præcépero locústæ, ut dévoret terram, et mísero pestiléntiam in pópulum meum: convérsus autem

pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam a viis suis péssimis: et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum, et sanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt apérti, et aures meæ eréctæ ad oratiónem ejus, qui in loco isto oráverit. Elégi enim, et sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempitérnum, et permáneant óculi mei, et cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Bénedic, Dómine, domum istam, quam ædificávi nómini tuo. Veniéntium in loco isto * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ. ℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad sanctuárium tuum. Exáudi. Glória Patri. Exáudi.

In secundo Nocturno.

Aña. Non est hic áliud, * nisi domus Dei, et porta cœli.

Psalmus 83.

Quam diléctа tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua, Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui.

Quia mélior est dies una in átriis tuis: * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei, * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Aña. Non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Aña. Vidit Jacob scalam, * súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.
Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.
Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.
Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.
Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea : * et ipse fundávit eam Altíssimus?
Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum : * horum, qui fuérunt in ea.
Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.
Aña. Vidit Jacob scalam, súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit : Vere locus iste sanctus est.
Aña. Eréxit Jacob * lápidem in títulum, fundens óleum désuper.

Psalmus 87.

Dómine Deus salútis meæ, * in die clamávi, et nocte coram te.
Intret in conspéctu tuo orátio mea : * inclína aurem tuam ad precem meam :
Quia repléta est malis ánima mea : * et vita mea inférno appropinquávit.
Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.
Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius : * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.
Posuérunt me in lacu inferióri : * in tenebrósis, et in umbra mortis.
Super me confirmátus est furor tuus : * et omnes fluctus tuos induxísti super me.
Longe fecísti notos meos a me * posuérunt me abominatiónem sibi.
Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.
Clamávi ad te, Dñe, tota die: * expándi ad te manus meas.
Numquid mórtuis fácies mirabília : * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?
Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne ?
Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra obliviónis ?
Et ego ad te, Dómine, clamávi : * et mane orátio mea prævéniet te.
Ut quid, Dómine, repéllis oratiónem meam : * avértis fáciem tuam a me ?
Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.
In me transiérunt iræ tuæ :

* et terróres tui conturbavérunt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me simul.
Elongásti a me amícum, et próximum, * et notos meos a miséria.
Aña. Eréxit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum désuper. ℣. Domus mea. ℟. Domus oratiónis vocábitur. Pater noster. Absol. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 252. *de Temp.*

QUOTIESCUMQUE, fratres charíssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligénter atténdimus et sancte ac juste vívimus, quidquid in templis manufáctis ágitur, totum in nobis spirituáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit : Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos : et íterum : Nescítis, quia córpora vestra templum sunt Spíritus sancti, qui in vobis est ? Et ídeo, fratres charíssimi, quia nullis præcedéntibus méritis per grátiam Dei merúimus fíeri templum Dei, quantum póssumus cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat, quod óculos suæ majestátis offéndat.

℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui, Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte. Benedictio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

SED habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur : claudátur diábolo, et aperiátur Christo : et ita laborémus, ut nobis bonórum óperum clávibus jánuam regni cœléstis aperíre possímus. Sicut enim malis opéribus quasi quibúsdam seris ac véctibus vitæ nobis jánua cláuditur, ita absque dúbio bonis opéribus aperítur. Et ídeo, fratres charíssimi, unusquísque consíderet consciéntiam suam ; et quando se áliquo crímine vulnerátum esse cognóverit, prius oratiónibus, jejúniis, vel eleemósynis stúdeat mundáre consciéntiam suam, et sic Eucharistíam præsúmat accípere.

℟. O quam metuéndus est locus iste ! * Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædifi-

cáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

SI enim agnóscens reátum suum, ipse se a divíno altári subtráxerit, cito ad indulgéntiam divínæ misericórdiæ pervéniet. Quia sicut qui se exáltat, humiliábitur; ita e contrário, qui se humíliat, exaltábitur. Qui enim, sicut dixi, agnóscens reátum suum, ipse se humíliter ab altári Ecclésiæ pro emendatióne vitæ removére volúerit, ab ætérno illo et cœlésti convívio excommunicári pénitus non timébit.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere locus. Glória Patri. Vere locus.

In tertio Nocturno.

Ant. Qui hábitat * in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.

Quando hæc Ant. dicitur integra, et illi non additur in fine Allelúia, tunc principium Psalmi est a secundo Versu. Dicet Dómino,

Psalmus 90.

QUI hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

DICET Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno.

A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum: * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam

eum, quóniam cognóvit nomen meum.
Clamábit ad me, et ego exáudiam eum : * cum ipso sum in tribulatióne : erípiam eum, et glorificábo eum.
Longitúdine diérum replébo eum : * et osténdam illi salutáre meum.
Aña. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.
Aña. Templum Dómini * sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino omnis terra.
Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.
Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.
Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.
Quóniam omnes dii Géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.
Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.
Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dño glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbẽ terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.
Lætétur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Aña. Templum Dómini sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.
Aña. Benedícta * glória Dómini de loco sancto suo, allel.

Psalmus 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli : * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.
Dóminus in Sion magnus : * et excélsus super omnes pópulos.
Confiteántur nómini tuo magno : quóniam terríbile et sanctum est : * et honor regis judícium díligit.
Tu parásti directiónes : * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.
Exaltáte Dóminum Deum

nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus : * quóniam sanctum est.

Moyses et Aaron in sacerdótibus ejus : * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos : * Deus, tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus : * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Benedícta glória Dómini de loco sancto suo, allelúia. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube, domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

L. 8. in Luc. prope fin.

Zachæus statúra pusíllus, hoc est, nulla nobilitátis ingénitæ dignitáte sublímis, exíguus méritis sicut pópulus natiónum, audíto Dómini Salvatóris advéntu, quem sui non recéperant, vidére cupiébat. Sed nemo fácile Jesum videt : nemo potest Jesum vidére constitútus in terra. Et quia non Prophétas, non legem habébat, tamquam formæ grátiam naturális, ascéndit in sycomórum, vanitátem scílicet Judæórum vestígio suo próterens, erráta quoque córrigens superióris ætátis : et ídeo Jesum in interióris domus recépit hospítio.

℟. Domus mea, domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus : in ea omnis qui petit, áccipit: et qui quærit, ínvenit : * Et pulsánti aperiétur. ℣. Pétite, et accipiétis : quærite, et inveniétis. Et. Bened. Divínum auxílium.

Lectio viij.

Et bene ascéndit in árborem, ut arbor bona bonos fructus fáceret : ac naturáli excísus oleástro, et contra natúram insértus in bonam olívam, fructum posset legis afférre. Radix enim sancta, etsi rami inútiles : quorum infructuósam gló-

riam plebs géntium fide resurrectiónis, quasi quadam córporis elevatióne transcéndit. Zachæus ergo in sycomóro, cæcus in via : quorum álterum Dóminus miseratúrus expéctat, álterum mansiónis suæ claritáte nobílitat, álterum sanatúrus intérrogat, apud álterum se non invitátus invítat. Sciébat enim úberem hospítii sui esse mercédem. Sed tamen, etsi nondum vocem invitántis audíerat, jam víderat afféctum.

℟. Lápides pretiósi omnes muri tui : * Et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur. ℣. Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smarágdo ædificabúntur, et ex lápide pretióso omnis circúitus muri ejus. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio ix

VERUM ne cæcum illum tamquam fastidiósi páuperum cito reliquísse videámur, et transísse ad dívitem, expectémus eum, quia expectávit et Dóminus : interrogémus eum, quia interrogávit et Christus. Nos interrogémus, quia nescímus : ille, quia nóverat. Nos interrogémus, ut sciámus unde iste curátus sit : ille interrogávit, ut in uno plures discerémus, unde Dóminum vidére mereámur. Interrogávit enim, ut crederémus, néminem nisi confiténtem posse salvári.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Domum tuam, Dómine, * decet sanctitúdo, in longitúdinem diérum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Domus mea, * domus oratiónis vocábitur.

3. Hæc est domus Dómini * fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmā petram.

4. Bene fundáta est domus Dómini supra firmā petram.

5. Lápides pretiósi * omnes muri tui, et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.

Capitulum. *Apoc.* 21.

VIDI civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

ALTO ex Olympi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deséctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et ínfimæ,
Utrúmque junxit ángulum.
Sed illa sedes Cœlitum
Semper resúltat láudibus,
Deúmque Trinum, et Unicum
Jugi canóre prædicat :
Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.
Hæc templa, Rex cœléstium,
Imple benígno lúmine :
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,

Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.
Hic ímpetrent fidélium
Voces precésque súpplicum
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gáudeant;
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.
Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula. Am.

℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Benedictus, Aña. Zachæe, * festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére: at ille festínans descéndit, et suscépit illum gaudens in domum suam. Hódie huic dómui salus a Deo facta est, allelúia.

In ipso die Dedicat. Eccl. et per Oct. et quando varianda est Oratio ob concursum Dedicat. alterius Eccl.

Oratio.

Deus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde; ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequántur. Per Dñum.

In Anniv. Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam.

Oratio.

Deus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, et præsta; ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña. Domus mea.

Cap. Vidi civitátem. cxl.

℟. br. Domum tuam, Dómine, * Decet sanctitúdo. Domum. ℣. In longitúdinem diérum. Decet. Glória Patri. Domum. ℣. Locus iste sanctus est, in quo orat sacérdos. ℟. Pro delíctis et peccátis pópuli.

¶ Tempore Pasch., ℟. br. Domum tuam, Dómine, decet sanctitúdo. * Allelúia, allelúia. Domum. ℣. In longitúdinem diérum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Domum. ℣. Locus iste sanctus est, in quo orat sacérdos, allelúia. ℟. Pro delíctis, et peccátis pópuli, allelúia.

Ad Sextam, Aña. Hæc est domus Dómini.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Et audívi vocem magnam de throno, dicéntem:

Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

℟. br. Locus iste sanctus est, * In quo orat sacérdos. Locus. ℣. Pro delíctis et peccátis pópuli. In. Glória Patri. Locus. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

¶ Tempore Pasch., ℟. br. Locus iste sanctus est, in quo orat sacérdos. *Allelúia, allelúia. Locus. ℣. Pro delíctis, et peccátis pópuli. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Locus. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta, allelúia. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram, allel.

Ad Nonam. Aña.

Lápides pretiósi.

Capitulum. *Apoc.* 21. *b*

Et abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum : et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abiérunt. Et dixit qui sedébat in throno : Ecce nova fácio ómnia.

℟. br. Hæc est domus Dómini * Fírmiter ædificáta. Hæc est. ℣. Bene fundáta est supra firmam petram. Fírmiter. Glória Patri. Hæc. ℣. Bene fundáta est domus Dómini. ℟. Supra firmam petram.

¶ Tempore Pasch., ℟. br. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. * Allelúia, allelúia. Hæc. ℣. Bene fundáta est supra firmam petram. Allelúia, allel. Glória Patri. Hæc. ℣. Bene fundáta est domus Dómini, allelúia. ℟. Supra firmam petram, allel.

In ij. Vesp. Añæ, Psalmi, Capitulum, et Hymnus ut in j. Vesperis. cxxix.

℣. Domum tuam, Dómine, decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Ad Magnificat. Aña.

O quam metuéndus est * locus iste ! vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

SECUNDA DIE
INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Lectio iv. *In Ps.* 121.

Jerusalem, quæ ædificátur ut cívitas: Fratres, quando dicébat ista David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabátur. Néscio quam ergo civitátem dicit quæ modo ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi, de quibus dicit Petrus : Et vos tamquam lápides vivi coædificámini in domum spiritálem, id est, templum Dei sanctum. Quid est, Lápides vivi coædificámini ?

Vivis, si credis: si autem credis, efficiéris templum Dei; quia dicit Apóstolus Paulus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.
℟. Orántibus. cxxxvj.

Lectio v.

IPSA ergo modo cívitas ædificátur. Præcidúntur de móntibus lápides per manus prædicántium veritátem, conquadrántur, ut intrent in structúram sempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis sunt: non cadant de mánibus artíficis, ut possint perfécti coædificári in structúram templi. Est ergo ista Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: fundaméntum ipsíus Christus est. Dicit Apóstolus Paulus: Fundaméntum áliud nemo potest pónere præter id, quod pósitum est, quod est Christus Jesus.
℟. O quam. cxxxvj.

Lectio vj.

FUNDAMENTUM quando pónitur in terra, désuper ædificántur paríetes, et pondus paríetum ad ima tendit, quia in imo pósitum est fundaméntum. Si autem fundaméntum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificémur. Córpora ædificavérunt istam structúram, quam vidétis amplam surrexísse hujus Basilicæ; et quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo posuérunt. Quia vero spirituáliter ædificámur, fundaméntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currámus, ibi ædificémur; quia de ipsa Jerúsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in átriis tuis, Jerúsalem.
℟. Mane surgens. cxxxvij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Ex lib. 8. *in Luc. in fine.*

ET conféstim, inquit, vidit, et sequebátur illum, magníficans Dóminum. Aliter enim non vidéret, nisi sequerétur Christum, nisi Dóminum prædicáret, nisi sæculum præteríret. Cum divítibus quoque in grátiam revertámur. Nólumus enim offéndere dívites, qui vólumus, si fieri potest, sanáre omnes: ne in caméli comparatióne præstrícti, et in Zachæo cítius quam opórtuit, derelícti, justæ hábeant commotiónis offénsam.
℟. Domus mea. cxxxix.

Lectio viij.

DISCANT dívites, non in facultátibus crimen hærére, sed in iis, qui uti nésciant facultátibus. Nam divítiæ ut impediménta ímprobis, ita bonis sunt adjuménta virtútis. Dives certe Zachæus, et eléctus a Christo : sed dimídium bonórum suórum paupéribus largiéndo, reddéndo étiam in quádruplum, quæ fraude sustúlerat, (álterum enim non sat est, nec habet grátiam liberálitas, si injúria persevérat, quia non spólia, sed dona quærúntur) uberiórem mercédem quam conferébat accépit.

℟. Lápides pretiósi. cxl.

Lectio ix.

ET bene princeps indúcitur publicanórum. Quis jam de se despéret, quando et iste, cui census ex fraude, ad salútem pervénit? Et ipse, inquit, dives. Ut scias non omnes dívites aváros. Quia statúra pusíllus erat. Quid sibi vult, quod nullíus altérius statúram Scriptúra, nisi hujus expréssit? Vide ne forte malítia pusíllus, aut adhuc pusíllus fide. Nondum enim réddere promíserat : nondum víderat Christum : mérito adhuc pusíllus. Joánnes autem magnus, quia et Christum vidit, et Spíritum sicut colúmbam super Christum manéntem, sicut ipse ait : Vidi Spíritum descendéntem sicut colúmbam, et manéntem super eum.

Te Deum laudámus. 17.

TERTIA DIE
INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiónes de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episc.

Lectio iv.

Serm. 256. *de Temp.*

CELEBRITAS hujus congregatiónis, dedicátio est domus oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum ista, domus autem Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sæculo ædificámur, ut in fine sæculi dedicémur. Ædifícium, immo ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hic fiébat, quando ista surgébant, hoc fit modo, cum congregántur credéntes in Christum. Credéndo enim, quasi de silvis et móntibus ligna et lápides præcidúntur : cum vero catechizántur, baptizántur, formántur, tamquam inter manus fabrórum et opíficum dolántur, collineántur, complanántur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando charitáte compaginántur.

℟. Orántibus. cxxxvj.

Lectio v.

LIGNA ista et lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacífice innécterent, si non se ínvicem, cohæréndo sibi, quodámmodo amárent, nemo huc intráret. Dénique quando vides in áliqua fábrica lápides et ligna bene sibi cohærére, secúrus intras, ruínam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, et in nobis habitáre, tamquam ædificándo dicébat: Mandátum novum do vobis: Ut vos ínvicem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis. Véteres enim erátis, domum mihi nondum faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergo ut eruámini a vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicem amáte.

℟. O quam. cxxxvj.

Lectio vj.

CONSIDERET ergo cháritas vestra ædificári adhuc istam domum toto, sicut prædíctum est, et promíssum, orbe terrárum. Cum enim ædificátur domus post captivitátem, sicut habet álius Psalmus, dícitur: Cantáte Dómino cánticum novum: cantáte Dómino omnis terra. Quod ibi dixit, cánticum novum, hoc Dóminus dixit mandátum novum. Quid enim habet cánticum novum, nisi amórem novum? Cantáre amántis est. Vox hujus cantóris, fervor est sancti amóris. Amémus, gratis amémus: Dóminum enim amámus, quo nihil mélius invenímus: ipsum amémus propter ipsum, et nos in ipso, tamen propter ipsum.

℟. Mane surgens. cxxxvij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía S. Ambrósii Epíscopi.

Ex l. 8. *in Luc. prope fin.*

QUÆ autem turba, nisi imperítæ confúsio multitúdinis, quæ vérticem nequit vidére sapiéntiæ? Ergo Zachæus quámdiu in turba est, non videt Christum: supra turbam ascéndit, et vidit: hoc est, plebis jam transgréssus inscítiam, méruit quem desiderábat, aspícere. Pulchre autem áddidit: Quia illa parte erat transitúrus Dóminus: vel ubi sycomórus, vel ubi creditúrus: ut et mystérium serváret, et grátiam semináret. Sic enim vénerat, ut per Judæos transíret ad Gentes.

℟. Domus mea. cxxxix.

Lectio viij.

VIDIT itaque Zachæum sursum. Jam enim sublimitáte fídei inter fructus novórum óperum, velut fœcúndæ altitúdine árboris eminébat. Et quóniam de typo ad morália defléximus, inter tot credéntium voluptátes Domínica die relaxáre ánimum, festivitátem admiscére deléctat. Zachæus in sycomóro, novum vidélicet novi témporis pomum, ut in hoc quoque compleréțur illud: Arbor fici prodúxit grossos suos.

℟. Lápides pretiósi. cxl.

Lectio ix.

AD hoc enim Christus advénit, ut ex lignis non poma, sed hómines nasceréntur. Légimus álibi: Cum esses sub árbore fici, vidi te. Ergo Nathánael sub árbore, hoc est, supra radícem, quia justus. Radix enim sancta. Sub árbore tamen Nathánael, quia sub lege: Zachæus supra árborem, quia supra legem. Ille Dómini occúltus deféndsor, hic públicus prædicátor. Ille adhuc Christum ex lege quærébat: iste jam supra legem relinquébat sua, et Dóminum sequebátur.

Te Deum laudámus. 17.

QUARTA DIE

INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Augustíni Episc.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. *de Temp.*

ATTENDITE in Psalmo dedicatiónis, quem modo cantávimus ex ruína ædificiórum. Conscidísti saccum meum: hoc pértinet ad ruínam. Quid ergo ad ædifícium? Et accinxísti me lætítia. Vox dedicatiónis: Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quis est, qui lóquitur? In verbis ejus agnóscite. Si expóno, obscúrum est. Ergo verba ejus dicam, contínuo agnoscétis loquéntem, ut amétis alloquéntem. Quis est, qui dicere pótuit: Eruísti, Dómine, ab ínferis ánimam meam?

℟. Orántibus. cxxxvj.

Lectio v.

CUJUS ánima jam ab ínferis éruta est, nisi de qua dictum est álio loco: Non derelínques ánimam meam in inférno? Propónitur dedicátio, et cantátur liberátio, cánticum dedicatiónis domus, et dícitur: Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: et non jucundásti inimícos meos super me. Atténdite Judæos inimícos, qui se putábant occidísse Christum, vicísse tamquam inimícum, perdidísse quasi hóminem céteris símilem atque mortálem.

℟. O quam. cxxxvj.

Lectio vj.

RESURREXIT tértia die, et ejus vox est: Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me. Atténdite Apóstolum, dicéntem: Propter quod eum exaltávit. Et non jucundásti inimícos meos super me. Ipsi quidem in Christi morte jucundabántur, sed in ejus resurrectióne, ascensióne, prædicatióne áliqui compungebántur. In ejus ergo prædicatióne, et per Apostolórum constántiæ diffamatiónem áliqui compungebántur, et convertebántur: áliqui obdurabántur, et confundebántur, nulli tamen jucundabántur.

℟. Mane surgens. cxxxvij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ. *Lib.* 27. *Moralium*, *c.* 27. *post medium.*

SI veráciter sapiéntes esse, atque ipsam sapiéntiam contemplári appétimus, stultos nos humíliter cognoscámus. Relinquámus nóxiam sapiéntiam, discámus laudábilem fatuitátem. Hinc quippe scriptum est: Stulta mundi elégit Deus, ut confúndat sapiéntes. Hinc rursum dícitur: Si quis vidétur inter vos sápiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, ut sit sápiens. Hinc Evangélicæ históriæ verba testántur: quia Zachæus cum vidére præ turba nihil posset, sycomóri árborem ascéndit, ut transeúntem Dóminum cérneret. Sycomórus quippe ficus fátua dícitur.

℟. Domus mea. cxxxix.

Lectio viij.

PUSILLUS ítaque Zachæus sycomórum súbiit, et Dóminum vidit: quia qui mundi stultítiam humíliter éligunt, ipsi Dei sapiéntiam subtíliter contemplántur. Pusillitátem namque nostram ad vidéndum Dóminum turba præpedit: quia infirmitátem humánæ mentis, ne lucem veritátis inténdat, curárum sæculárium tumúltus premit. Sed prudénter sycomórum ascéndimus, si próvide eam, quæ divínitus præcípitur, stultítiam mente tenémus. Quid enim in hoc mundo stúltius, quam amíssa non quærere, posséssa rapiéntibus relaxáre, nullam pro accéptis injúriis injúriam réddere, immo adjúnctis áliis patiéntiam præbére?

℟. Lápides pretiósi. cxl.

Lectio iv.

QUASI enim sycomórum nos ascéndere Dóminus præcipit, cum dicit: Qui aufert quæ tua sunt, ne répetas. Et rursum: Si quis te percússerit in déxteram maxíllam, præbe illi et álteram. Per sycomórum Dóminus tránsiens cérnitur: quia per hanc sapiéntem stultítiam, etsi necdum, ut est sólide, jam tamen per contemplatiónis lumen Dei sapiéntia quasi in tránsitu vidétur, quam vidére néqueunt qui sibi sapiéntes esse vidéntur: quia ad conspiciéndum Dóminum, in eláta cogitatiónum suárum turba deprehénsi, adhuc sycomóri árborem non invenérunt.

Te Deum laudámus. 17.

QUINTA DIE

INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. de Temp.

MODO, quando impléntur Ecclésiæ, putámus jucundári Judæos? Ecclésiæ ædificántur, dedicántur, impléntur, quómodo illi jucundántur? Non solum non jucundántur, sed étiam confundúntur, et implétur vox exultántis: Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: et non jucundásti inimícos meos super me. Non jucundásti super me: si mihi credant, jucundábis in me. Ne multa dicámus, ad illa, quæ cantávimus, aliquándo veniámus. Quómodo dicit Christus: Conscidísti saccum meum, et accinxísti me lætítia? Saccus ejus erat similitúdo carnis peccáti.

℟. Orántibus. cxxxvj.

Lectio v.

NON tibi viléscat, quod ait, Saccum meum: ibi erat inclúsum prétium tuum. Conscidísti saccum meum. Evásimus ad saccum istum. Conscidísti saccum meum. In passióne conscíssus est. Quómodo ergo Deo Patri dícitur: Conscidísti saccum meum? Quómodo Patri dicátur, vis audíre: Conscidísti saccum meum? Quia próprio Fílio non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Fecit enim per Judæos nesciéntes, unde redimeréntur sciéntes, et confunderéntur negántes. Nésciunt enim quid boni nobis operáti sunt malo suo. Suspénsus est saccus, et quasi lætátus est ímpius. Cónscidit saccum láncea persecútor, et fudit prétium nostrum Redémptor.

℟. O quam. cxxxvj.

Lectio vj.

CANTET Christus Redémptor, gemat Judas vén-

ditor, erubéscat Judæus emptor. Ecce Judas véndidit, Judæus emit, malum negótium egérunt, ambo damnáti sunt, seípsos perdidérunt vénditor et emptor. Dicat ergo caput nostrum, dicat pro córpore occíso, pro córpore dedicáto. Dicat, audiámus: Conscidísti saccum meum, et accinxísti me lætítia: id est, conscidísti mortalitátem meam, et accinxísti me immortalitáte et incorruptióne. Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quid est, non compúngar? Jam contra me non ferat lánceam persecútor, ut non compúngar. Christus enim surgens a mórtuis, jam non móritur, et mors illi ultra non dominábitur. ℟. Mane surgens. cxxxvij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

L. 5. *c.* 77. *in Lucæ* 19.

Quæ impossibília sunt apud hómines, possibília sunt apud Deum Ecce enim camélus, depósita gibbi sárcina, per forámen acus transit, hoc est, dives et publicánus, relícto ónere divitiárum, contémpto censu fraudum, angústam portam, arctámque viam, quæ ad vitam ducit, ascéndit. Qui mira devotióne fídei ad vidéndum Salvatórem, quod natúra minus habúerat, ascénsu supplet árboris: atque ídeo juste, quamvis ipse rogáre non áudeat, benedictiónem Domínicæ susceptiónis, quam desiderábat, accépit. ℟. Domus mea. cxxxix.

Lectio viij.

Mystice autem Zachæus, qui interpretátur justificátus, credéntem ex géntibus pópulum significat. Qui quanto curis sæculáribus occupátior, tanto flagítiis depriméntibus erat factus humílior. Sed ablútus est, sed sanctificátus, sed justificátus in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri. Qui intrántem Jéricho Salvatórem vidére quærébat, sed præ turba non póterat: quia grátiæ fídei, quam mundo Salvátor áttulit, participáre cupiébat: sed inólita vitiórum consuetúdo, ne ad votum perveníret, obstíterat. ℟. Lápides pretiósi. cxl.

Lectio ix.

Eadem namque turba nóxiæ consuetúdinis, quæ supra cæcum clamántem, ne lumen péteret, increpábat,

étiam suspiciéntem publicánum, ne Jesum vídeat, tardat. Sed sicut cæcus turbárum voces magis ac magis clamándo devícit : ita pusíllus necésse est turbæ nocéntis obstáculum altióra peténdo transcéndat, terréna relínquat, árborem crucis ascéndat. Sycomórus namque (quæ est arbor fóliis moro símilis, sed altitúdine præstans, unde et a Latínis celsa nuncupátur) ficus fátua dícitur. Et éadem Domínica crux, quæ credéntes alit ut ficus, ab incrédulis irridétur ut fátua. Te Deum. 17.

SEXTA DIE

INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. *de Temp.*

ERGO, dum novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libénter atténdimus, quam divíno nómini hódie dedicámus, invenímus a nobis debéri et Deo nostro máximam laudem, et sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domus ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intérius ædificánte, profíciat. Quod hic factum corporáliter vidémus in pariétibus, spirituáliter fiat in méntibus : et quod hic perféctum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc, ædificánte grátia Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

℟. Orántibus. cxxxvj.

Lectio v.

PRINCIPALITER ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, a quo est omne datum óptimum, et omne donum perféctum : et ejus bonitátem tota cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construéndam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit afféctum, surrogávit auxílium, inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent : ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit.

℟. O quam. cxxxvj.

Lectio vj.

ET quia ópera bona in conspéctu suo numquam esse permíttit inánia, fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tribuet condígnam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámplius agéndæ sunt grátiæ Deo nostro. Hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo cónstrui,

fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámplius honorári. ℟. Mane. cxxxvij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. *c.* 77. *in Lucæ* 19.

Et cum venísset ad locum, suspíciens Jesus, vidit illum. Perámbulans Jéricho Salvátor venit ad locum, ubi præcúrrens Zachæus sycomórum conscénderat : quia missis per mundum sui verbi præcónibus, in quibus ipse nimírum et loquebátur et ibat, venit ad pópulum natiónum, qui passiónis ejus fide jam sublímis exístens, étiam divinitátis ejus ardébat ágnita fácie beári. Suspíciens vidit illum, quia per grátiam fídei a terrénis cupiditátibus elevátum, turbísque infidélibus præeminéntem elégit. Vidére enim Dei, elígere vel amáre est. Unde est illud: Oculi Dómini super justos. Nam et nos quæ amámus, vidére ; ab his quæ execrámur, intúitum festinámus avértere. ℟. Domus mea. cxxxix.

Lectio viij.

Vidit ergo Jesus vidéntem se, quia elégit eligéntem se, et amávit amántem. Hunc sane órdinem proficiéndi, hoc est, per fidem domínicæ incarnatiónis ad cognitiónem divinitátis perveniéndi, quasi per sycomórum Jesu fáciem speculándi Doctor egrégius osténdit, cum ait : Non enim judicávi scire me áliquid inter vos, nisi Christũ Jesum, et hunc crucifíxum. Itémque áliis éxprobrans : Facti estis, inquit, quibus lacte opus sit, non sólido cibo. Lac infírma temporáriæ dispensatiónis, sólidum cibum árdua perpétuæ majestátis appéllans. ℟. Lápides pretiósi. cxl.

Lectio ix.

Et dixit ad eum : Zachæe, festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére. Et festínans descéndit, et excépit illum gaudens. Manébat aliquándo Dóminus in domo príncipis Pharisæórum, hoc est, in Judæórum synagóga docébat : sed quia non baptizátum ante prándium, sábbato curántem, publicános et peccatóres recipiéntem, contra avarítiam disputántem, et cætera digna Deo geréntem, lingua venenáta carpébant : pertæsus eórum facínora, discéssit et aufúgit, dicens : Relinquétur

vobis domus vestra desérta. Hódie autem in domo pusílli Zachæi opórtet illum manére: hoc est, novæ lucis grátia coruscánte, in húmili credéntium natiónum corde quiéscere. Te Deum. 17.

SEPTIMA DIE

INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chrysóst.

Lectio iv.

Ex Hom. 33. *in c.* 9. *Matth.*

COMMUNIS ómnium domus est Ecclésia, in quam, vobis prius ingréssis, nos intrámus, discipulórum formam retinéntes: ideóque commúniter ómnibus statim atque ingréssi fuérimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdia tórpeat: nemo sæculáribus rebus suspénsum ánimum hábeat, cum jam ad prædicándum sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidem míllies pótius malim in domum alicújus vestrum ingréssus destítui, quam hic prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset, quam illud, quandóquidem magis própria hæc est, quam illa.

℟. Orántibus. cxxxvj.

Lectio v.

NAM hic magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt; hic spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admirándum? Nam hæc mensa longe pretiósior est atque jucúndior: et lucérna hæc quam illa, ut norunt qui cum fide óleo perúncti, a morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multo mélior, magísque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiã inclúsam cóntinet: quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hic et léctulus est valde illo præstántior: divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

℟. O quam. cxxxvj.

Lectio vj.

ET quidem si concórdia perfécte servarétur a nobis, nullam áliam domum præter hanc haberémus. Hoc autem quod dixi, non esse durum, testántur illa tria míllia et quinque míllia hóminum, quibus et domus una, et mensa una, et ánima una erat. Multitúdinis enim credéntium, inquit, unum erat cor, et ánima una. Sed quia longe ab illórum virtúte ábsumus, et per domos disjúncti sumus, saltem quando huc convenímus, id omni stúdio faciámus. Nam etsi in áliis rebus páuperes, et ínopes sumus, hoc loco saltem cum huc ad vos intrámus, cum charitáte nos suscípite: cumque

Pax vobis, dico: Et cum spíritu tuo, non voce solum, sed ánimo quoque respondéte.

℟. Mane surgens. cxxxvij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Paulo post prædicta.

Et cum vidérent omnes, murmurábant, dicéntes, quod ad hóminem peccatórem divertísset. Maniféstum est Judæos semper Géntium odísse salútem. Scriptum est enim: Sequénti vero sábbato pene univérsa cívitas convénit audíre verbum Dei. Vidéntes autem turbas Judæi, repléti sunt zelo, et contradicébant iis, quæ a Paulo dicebántur. Et álibi, fidéles étiam fratres advérsus Apostolórum príncipem disceptábant, dicéntes: Quare introísti ad viros præpútium habéntes, et manducásti cum illis?

℟. Domus mea. cxxxix.

Lectio viij.

Stans autem Zachæus, dixit ad Dóminum: Ecce dimídium bonórum meórum, Dómine, do paupéribus: et si quid áliquem defraudávi, reddo quádruplum. Aliis calumniántibus hóminem peccatórem, ipse Zachæus stans, id est, in ea quam cœperat, fídei veritáte persístens, non solum se ex peccatóre convérsum, sed étiam inter perféctos probat esse conversátum. Dicénte enim Dómino: Si vis perféctus esse, vade, vende ómnia quæ habes, et da paupéribus: quisquis ante conversiónem innocénter vixit, ómnia convérsus potest dare paupéribus.

℟. Lápides pretiósi. cxl.

Lectio ix.

At qui áliqua fraude sústulit, primo hæc juxta legem réddere, deínde quod sibi remánserit, debet dare paupéribus. Ac sic et ipse quia sibi nil rétinet, ómnia sua dispérgit, dat paupéribus, justítia ejus manet in sæculum sæculi. Et hæc est sápiens illa stultítia, quam de sycomóro publicánus quasi fructum vitæ légerat: rapta vidélicet réddere, própria relínquere, visibília contémnere, pro invisibílibus étiam mori desideráre, seípsum abnegáre, et ejus, qui necdum videátur, Dómini vestígia sequi concupíscere.

Te Deum laudámus. 17.

IN OCTAVA DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Duplex.

Omnia ut in die, præter Lectiones ij. Nocturni.

Ex Epistola prima sancti Felícis Papæ Quarti.

Lectio iv.

De Consec. dist. 1. *c.* 2.

TABERNACULUM Moysen, Dómino præcipiénte, fecísse et sacrásse, cum mensa et altári ejus, et céteris vasis et utensílibus ad divínum cultum expléndum légimus: et non solum divínis précibus ea sacrásse, sed étiam sancti ólei unctióne, Dómino jubénte, perlinísse nóvimus. Quáliter autem hæc facta sint, et quómodo ipsa sacra non álii quam sacerdótes sacra unctióne delibúti, Dominóque cum véstibus sanctis sacráti, et Levítæ tractábant, ferébant, erigébant et deponébant; in ipsis institutiónibus, quæ, jubénte Dómino, conscríptæ sunt per Moysen, in lege Dómini reperítur.

℟. Orántibus. cxxxvj.

Lectio v.

QUALITER ergo David regum piissimus amplificáverit cultum Dei, et templum Dómino ædificáre volúerit, sed propter multum sánguinem quem effúderat, prohíbitus est, et ipse collégerat expénsas: Sálomon quoque fílius ejus, idípsum quod ipse fácere optáverat, jubénte et auxiliánte Deo, perfécit, et templum cum altári, et réliqua ad divínum cultum peragéndum consecrávit: in libro Regum légitur: Fecit ergo Sálomon in témpore illo festivitátem célebrem, et omnis Israel cum eo, multitúdo magna ab intróitu Emath usque ad rivum Ægypti, coram Dómino Deo nostro septem diébus, et septem diébus, id est, quatuórdecim diébus, et in die octáva dimísit pópulos.

℟. O quam. cxxxvj.

Lectio vj.

De Consec. dist. 1. *c.* 17.

SOLEMNITATES dedicatiónum Ecclesiárum et sacerdótum, per síngulos annos solémniter sunt celebrándæ, ipso Dómino exémplum dante, qui ad festum dedicatiónis templi, ómnibus id faciéndi dans formam, cum réliquis pópulis eámdem festivitátem celebratúrus venit, sicut scriptum est: Facta sunt encænia in Jerosólymis, et hiems erat, et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Quod autem octo diébus encænia sint celebránda, in libro Regum, perácta dedicatióne templi, reperiétis.

℟. Mane surgens. cxxxvij.

IN FESTIS

B. MARIÆ VIRGINIS

PER ANNUM.

¶ Notandum quod, si fuerit intra tempus Paschale, servanda est Rubrica posita supra. xlviij.

Ad Vesperas.

Ana. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo : * Sede a dextris meis :

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet : * proptérea exaltábit caput.

Ana. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Ana. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Psalmus 112.

LAUDATE, púeri, Dóminum : * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra ?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem :

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Læva ejus sub cápite meo : et déxtera illíus amplexábitur me.

Ant. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 121

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi : * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas : * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini : * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua : * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Ant. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit : surge, amíca mea, et veni.

Psalmus 126

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum : * ecce heréditas Dómini, fílii; merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis : * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis :* non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Jam hiems tránsiit, imber ábiit et recéssit : surge, amíca mea, et veni.

Ant. Speciósa facta es * et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 147.

Lauda, Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut la-

nam : * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni : * et judícia sua non manifestávit eis.

Aña. Speciósa facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

AB inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

AVE maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.
Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magnificat. Aña.

Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam festivitátem.

Oratio.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Complet. et Horas, in fine Hymnorum dicitur :

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Ad Matutinum. Invitat.

Sancta María, Dei Génitrix

Virgo, * Intercéde pro nobis.
Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

QUEM terra, pontus, sídera
Colunt, adórant, prædicant,
Trinam regéntē máchinam
Claustrum Maríæ bájulat.
Cui luna, sol, et ómnia
Desérviunt per témpora,
Perfúsa cœli grátia,
Gestant puéllæ víscera.
Beáta Mater, múnere
Cujus supérnus Artifex
Mundum pugíllo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.
Beáta cœli núntio,
Fœcúnda sancto Spíritu,
Desiderátus géntibus
Cujus per alvum fusus est.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Benedícta tu * in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum : * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas : ínsuper et pécora campi.
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Aña. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.
Aña. Sicut myrrha * elécta odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 18.

COELI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.
Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.
In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.
In sole pósuit tabernácu-

lum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Aña. Sicut myrrha elécta odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.

Aña. Ante torum * hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus, * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Ante torum hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.
℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. *Cap.* 8. *b et* 9.

Ego sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum; arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilíngue detéstor. Meum est consílium et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt. Per me príncipes ímperant, et poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me díligo, et qui mane vígilant ad me, invénient me.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio ij.

Mecum sunt divítiæ, et glória, opes supérbæ et justítia. Mélior est enim fructus meus auro, et lápide pretióso, et genímina mea argénto elécto. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligéntes me, et thesáuros eórum répleam. Dóminus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fíeret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram, necdum fontes aquárum erúperant; necdum montes gravi mole constíterant, ante colles ego parturiébar.

℟. Congratulámini mihi omnes qui dilígitis Dóminum, quia cum essem párvula, plácui Altíssimo: * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Et.

Lectio iij.

Beatus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem a Dómino: qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes, qui me odérunt, díligunt mortem. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit colúmnas septem. Immolávit víctimas suas, miscuit vinum, et propósuit mensam suam. Misit ancíllas suas ut vocárent ad arcem, et ad mœnia civitátis. Si quis est párvulus, véniat ad me. Et

insipiéntibus locúta est : Venite, comédite panem meum, et bibite vinum quod míscui vobis.

℟. Beáta es, Virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi : * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Genuísti. Glória Patri. Genuísti.

In secundo Nocturno.

Aña. Spécie tua, * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnũ.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent : * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fílii regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur : omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnẽ terrã.

Mémores erunt nóminis tui : * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum : * et in sæculum sæculi.

Aña. Spécie tua, et pulchri-

túdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Aña. Adjuvábit eam * Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus non commovébitur, * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútũ nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma : * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Aña. Adjuvábit eam Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

Aña. Sicut lætántium * ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundávit eã Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum : * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Aña. Sicut lætántium ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Apud Metaphrasten.

Dei Filius non dívitem aut locuplétem áliquam

féminam sibi matrem elégit, sed beátam Vírginem illam, cujus ánima virtútibus ornáta erat. Cum enim beáta María supra omnem humánam natúram castitátem serváret, proptérea Christum Dóminum in ventre concépit. Ad hanc ígitur sanctíssimam Vírginem et Dei Matrem accurréntes, ejus patrocínii utilitátem assequámur. Itaque quæcúmque estis vírgines, ad Matrem Dómini confúgite. Illa enim pulchérrimam, pretiosíssimam et incorruptíbilem possessiónem patrocínio suo vobis conservábit.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi.

Lectio v.

MAGNUM revéra miráculum, fratres dilectíssimi, fuit beáta semper virgo María. Quid namque illa majus aut illústrius ullo umquam témpore invéntum est, seu aliquándo inveníri póterit? Hæc sola cœlum ac terram amplitúdine superávit. Quidnam illa sánctius? Non Prophétæ, non Apóstoli, non Mártyres, non Patriárchæ, non Angeli, non Throni, non Dominatiónes, non Séraphim, non Chérubim: non dénique áliud quídpiam inter creátas res visíbiles aut invisíbiles, majus aut excelléntius inveníri potest. Eadem ancílla Dei est et Mater: éadem virgo et génitrix.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vj.

HÆC ejus mater est, qui a Patre ante omne princípium génitus fuit, quem Angeli et hómines agnóscunt Dóminum rerum ómnium. Visne cognóscere quanto Virgo hæc præstántior sit cœléstibus Poténtiis? Illæ cum timóre et tremóre assístunt, fáciem velántes suam: hæc humánum genus illi offert, quem génuit. Per hanc et peccatórum véniam conséquimur. Ave ígitur mater, cœlum, puélla, virgo, thronus, Ecclésiæ nostræ decus, glória et firmaméntum, assídue pro nobis precáre Jesum Fílium tuum, et Dóminum nostrum: ut per te misericórdiam inveníre in die judícii, et quæ repósita sunt iis, qui díligunt Deum, bona cónsequi

possímus, grátia et benignitáte Dómini nostri Jesu Christi : cum quo Patri simul et sancto Spirítui glória, et honor, et impérium nunc et semper in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit : * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes : * Unguéntum effúsũ nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntum.

In tertio Nocturno.

Añа. Gaude, María Virgo, * cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem : * afférte Dño glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra ; * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbẽ terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Aña. Gaude, María Virgo, cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.

Aña. Dignáre me * laudáre te, Virgo sacráta : da mihi virtútem contra hostes tuos.

Psalmus 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui diligitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Aña. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta: da mihi virtútem contra hostes tuos.
Aña. Post partum * Virgo inviolàta permansísti: Dei Génitrix, intercéde pro nobis.
¶ In Annunt. B. V. Aña Angelus Dómini * nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.
Aña. Post partum Virgo inviolàta permansísti: Dei Génitrix, intercéde pro nobis.
¶ In Annunt. B. V. Aña Angelus Dómini nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 11. *d*

In illo témpore : Loquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi : Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. *cap.* 49. *in Luc.* 11.

Magnæ devotiónis et fídei hæc múlier osténditur, quæ Scribis et Pharisæis Dóminum tentántibus, simul et blasphemántibus, tanta ejus incarnatiónem præ ómnibus sinceritáte cognóscit, tanta fidúcia confitétur, ut et præséntium prócerum calúmniam, et futurórum confúndat hæreticórum perfídiam. Nam sicut tunc Judæi, sancti Spíritus ópera blasphemándo, verum consubstantialémque Patri Dei Fílium negábant; sic hærétici póstea negándo, Maríam semper Vírginem, Sancti Spíritus operánte virtúte, nascitúro cum humánis membris Unigénito Dei, carnis suæ matériam ministrásse, verum consubstantialémque matri fílium hóminis fatéri non debére dixérunt.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Festivitátem. Quia. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

Sed si caro Verbi Dei secúndum carnem nascéntis a carne Vírginis Matris pronuntiátur extránea, sine causa venter qui eam portásset, úbera quæ lactássent, beatificántur. Dicit autem Apóstolus : Quia misit Deus Fílium suum factum ex mulíere, factum sub lege. Neque audiéndi sunt qui legéndum putant : Natum ex mulíere, factum sub lege : sed, Factum ex mulíere, quia concéptus ex útero virgináli, carnem non de níhilo, non aliúnde, sed matérna traxit ex carne : alióquin nec vere Fílius hóminis dicerétur, qui oríginem non habéret ex hómine. Et nos ígitur his contra Eutychen dictis, extollámus vocem cum Ecclésia Cathólica, cujus hæc múlier typum gessit, extollámus et mentem de médio turbárum, dicamúsque Salvatóri : Beátus venter qui te portávit, et úbera, quæ suxísti. Vere enim

beáta parens, quæ, sicut quidam ait: Eníxa est puérpera Regem, qui cœlum terrámque tenet per sæcula. ℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

QUINIMMO beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt. Pulchre Salvátor attestatióni mulíeris ánnuit, non eam tantúmmodo quæ Verbum Dei corporáliter generáre merúerat, sed et omnes, qui idem Verbum spirituáliter audítu fídei concípere, et boni óperis custódia vel in suo vel in proximórum corde párere, et quasi álere studúerint, assevérans esse beátos: quia et éadem Dei Génitrix, et inde quidem beáta, quia Verbi incarnándi minístra facta est temporális: sed inde multo beátior, quia ejúsdem semper amándi custos manébat ætérna.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. de Dnica. 18.

2. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

3. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

4. Jam hiems tránsiit, imber ábiit et recéssit: surge, amíca mea, et veni.

5. Speciósa facta es * et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capit. *Eccli. 24. b*

AB inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.
Tu Regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Ana.

Beáta es, María, quæ credidísti: perficiéntur in te

quæ dicta sunt tibi a Dómino, allelúia.

Oratio.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine, etiam in Festis infra Octavas B. M. V.

Ad Tertiam, Aña.

Læva ejus.

Capit. Ab inítio. clxvij.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

¶ Temp. Pasch., ℟. br. Spécie tua, et pulchritúdine tua. * Allelúia, allelúia. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Spécie. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo, allelúia. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur, allelúia.

Ad Sextam. Aña.

Nigra sum.

Capit. *Eccli.* 24. *b*

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

¶ Temp. Pasch., ℟. br. Adjuvábit eam Deus vultu suo. * Allelúia, allelúia. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam, allelúia. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam, allelúia.

Ad Nonam, Aña.

Speciósa facta es.

Capit. *Eccli.* 24. *b*

IN platéis, sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

¶ Temp. Pasch., ℟. br. Elégit eam Deus, et præelégit eam. * Allelúia, alle-

lúia. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, allelúia. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, allelúia.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos

Ad Magnificat. Aña.

Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus.

OFFICIUM
B. MARIÆ IN SABBATO.

Omnibus Sabbatis a Dominica in Albis, nisi Festum ix. Lectionum occurrat, fit Officium de S. Maria, modo infrascripto.

In Vesp. Feriæ vj. dicuntur Psalmi feriales in Psalt. positi, nisi fuerit Festum ix. Lect.; quia tunc de S. Maria fit tantum com. in dictis Vesp. cum Aña, ℣. et Orat. ut infra: quæ commem. omittitur, quando Feria sexta occurrit aliud ejusdem B. M. Officium.

Capit. et Hymnus ut in Festis B. M. clvij.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, allelúia. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Regína cœli, * lætáre, allelúia: quia quem meruísti portáre, allelúia: resurréxit, sicut dixit, allelúia: ora pro nobis Deum, allelúia. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére, et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Non fiunt commem. consuetæ, sed tantum de Cruce. ut in Proprio de Temp. in Feria ij. post Dom. in Albis.

Si autem occurrat Festum Simpl., de eo fit com. ante Commem. de Cruce.

Completor. ut in Psalt. Et in fine Hymni, Te lucis ante términum, dicitur Jesu tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine, etiamsi in Vesp. facta sit tantum com. de B. Maria, nisi Hymni illius Festi, quod Feria vj. celebratum est, aliter concludendi sint, ut in Transfig. Dñi.

Ad Matutinum. Invitat.

Ave, María, grátia plena, * Dóminus tecum, allelúia. Ps. Venite, exultémus. 2.

Hymn. Quem terra. clviij.

Nocturnum Sabbati ut in Psalt. 113. Et in fine ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, allelúia. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, allelúia. Pater noster.

Absolutio.

PRECIBUS et méritis beátæ Maríæ semper Vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℟. Amen. ℣. Jube, domne, benedícere.

Pro j. Lectione. Bened. Nos cum prole pia benedícat Virgo María. ℟. Amen.

Primæ duæ Lectiones de Script. libri currentis: tertia, una ex inferius positis per ordinem ut infra.

℟. j. Sancta et immaculáta virginitas, quibus te láudibus éfferam néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti, allelúia. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Pro ij. Lectione. Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

℟. ij. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ,* Christus Deus noster, allelúia. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

Pro iij. Lectione. Bened. Per Vírginem Matrem concédat nobis Dóminus salutem et pacem. ℟. Amen

Post tertiam Lectionem dicitur Te Deum. 17.

Ad Laudes, et per Horas omnia ut in Festis B. M. clxviij. præter seq.

Ad Laudes. ℣. Benedícta tu in muliéribus, allelúia. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui, allelúia.

Ad Benedictus. Aña. Regína cœli. clxix.

Ad Vesp., Añæ et Psalmi feriales: Capit. et reliqua omnia, si non occurrat Festum Duplex, de Dominica in fine Commemorationes consuetæ, ut in Psalt. 151.

Lectiones seq. dicuntur singulis mensibus in Officio B. M. in Sabbato, ordine subscripto.

MENSE APRILI.

De Expositióne S. Hierónymi Presbyteri in Ezechiélem Prophétam.

Lectio iij. *L. 13. in c. 44.*

PORTA hæc clausa erit, et non aperiétur. Pulchre quidam portam clausam, per quam solus Dóminus Deus Israel ingréditur, et dux, cui porta clausa est, Maríam Vírginem intélligunt: quæ et ante partum, et post partum virgo permánsit. Etenim témpore, quo Angelus loquebátur: Spíritus sanctus véniet super te, et virtus Altíssimi obumbrábit te: quod autem nascétur ex te Sanctum, vo-

cábitur Fílius Dei: et quando natus est, virgo permánsit ætérna: ad confundéndos eos, qui arbitrántur eam post nativitátem Salvatóris habuísse de Joseph fílios, ex occasióne fratrum ejus, qui vocántur in Evangélio.

Te Deum laudámus. 17.

MENSE MAJO.

Ex Tractátu sancti Augustíni Epíscopi de Symbolo ad Catechúmenos.

Lectio iij.

Lib. 3. *c.* 4. *in fine tom.* 9.

PER féminam mors, per féminam vita: per Hevam intéritus, per Maríam salus. Illa corrúpta secúta est seductórem: hæc íntegra péperit Salvatórem. Illa póculum a serpénte propinátum libénter accépit, et viro trádidit, ex quo simul mereréntur occídi: hæc, grátia cœlésti désuper infúsa, vitam prótulit, per quam caro mórtua possit resuscitári. Quis est, qui hæc operátus est, nisi Vírginis Fílius, et vírginum Sponsus: qui áttulit Matri fœcunditátem, sed non ábstulit integritátem?

Te Deum laudámus. 17.

OFFICIUM PARVUM.

B. Mariæ non dicitur quando fit Offic. ix. Lect., nec in Feriis Majoris Hebd. nec infra Octav. Paschæ et Pent. nec in Sabbatis, quando fit Officium de Sancta Maria. Quibus diebus omittitur a primis Vesp. Cum dicitur in Choro, in Matutinis, et in Vesperis præponitur Officio diei, in aliis Horis postponitur. Prima dicitur post Benedicámus Dómino, antequam legatur Martyrolog. Extra Chorum potest dici pro temporis opportunitate.

OFFICIUM B. MARIÆ.

Ad Vesp., Ave María, secreto, quæ dicitur semper in principio omnium Horarum B. M., quando non conjunguntur cum Officio diei, ℣.

DEUS, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. Glória Patri. Sicut erat. In fine Allelúia ad omnes horas per totum Annum, præterquam a Septuag. usque ad Sabbatum sanctum, cujus loco tunc dicitur Laus tibi Dómine, etc.

Añæ, Psalmi, Cap. et Hym ut in Festis B. M. clv.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat. Aña.

Beáta Mater, * et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum.

Temp. Pasch. Aña. Regína cœli. clxix.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Concéde. clxix.

Sequens commem. pro Sanctis fit tantum ad Vesp., et Laudes in Officio S. Mariæ.

Aña. Sancti Dei omnes, intercédere dignémini pro nostra, omniúmque salúte. ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte, justi. ℟. Et gloriámini, omnes recti corde.

Oratio.

PROTEGE, Dómine, pópulum tuum, et Apostolórum tuórum Petri et Pauli, et aliórum Apostolórum patrocínio confidéntem, perpétua defensióne consérva.

OMNES Sancti tui, quæsumus Dómine, nos ubíque ádjuvent; ut dum eórum mérita recólimus, patrocínia sentiámus: et pacem tuam nostris concéde tempóribus, et ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, et voluntátes nostras, et ómnium famulórum tuórum, in salútis tuæ prosperitáte dispóne: benefactóribus nostris sempitérna bona retríbue: et ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concéde. Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ave María, ut supra. ℣.

CONVERTE nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis. ℣. Deus, in adjutórium. Glória Patri. Sicut erat. Allelúia, vel Laus tibi, Dómine.

Psalmi. Sæpe expugnavérunt me. De profúndis, et Dómine, non est exaltátum, ut in Vesp. Feriæ iv. 140.

Hymnus.

MEMENTO, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo formam súmpseris.
María, Mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

Capit. *Eccli.* 24. *c*

EGO mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei. ℟. Deo grátias.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Nunc dimittis, Aña.

Sub tuum præsídium * confúgimus, sancta Dei Génitrix: nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus, sed a perículis cunctis líbera nos semper, Virgo gloriósa et benedícta.

Temp. Pasch. Aña. Regína cœli. clxix.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

BEATÆ et gloriósæ semper Vírginis Maríæ, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat ætérnam. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Ave María, ut supra. ℣. DOMINE, lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus, in adjutórium. Glória Patri. Sicut erat. Allelúia, vel Laus tibi, Dómine.

Invitat. Ave María, grátia plena : * Dóminus tecum. Ps. Veníte. 2.

Hymn. Quem terra. clviij.

In Noct. Añæ et Psalmi dicuntur ut in Festis B. M. scilicet :

Feria ij. et v. ut in j. Nocturno. clviij.

Feria iij. et vj. ut in ij. Nocturno. clxj.

Feria iv. et Sabbato ut in iij. Nocturno. clxiv.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

PRECIBUS et méritis beátæ Maríæ semper Vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℟. Amen. ℣. Jube, domne, benedícere.

Bened. Nos cum prole pia benedícat Virgo María. ℟. Amen.

Lectio j. *Eccli.* 24.

IN ómnibus réquiem quæsívi, et in hereditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium ; et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi : In Jacob inhábita, et in Israel hereditáre, et in eléctis meis mitte radíces. Tu autem, Dómine.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio : * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. ℣. Jube, domne, benedícere.

Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Lectio ij.

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. Tu autem, Dómine.

℟. Beáta es, Virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi : * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum

pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum. Genuísti. ℣. Jube, domne, benedícere. Bened. Per Vírginem Matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen.

Lectio iij.

Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion : quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricho. Quasi olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. Tu autem, Dómine. ℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctā commemoratiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium. ℟. Dómine, ad adjuvándum. Glória Patri. Sicut erat. Allelúia, vel Laus tibi, Dñe.

Antiphonæ.

1. Assúmpta est * María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. de Dñica. 18.
2. María Virgo * assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.
3. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.
4. Benedícta fília tu a Dómino : quia per te fructum vitæ communicávimus.
5. Pulchra es, * et decóra, fília Jerúsalem : terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Capit. *Cant.* 6. c

Vidérunt eam fíliæ Sion, et beatíssimam prædicavérunt : et regínæ laudavérunt eam. ℟. Deo grátias.

Hymn. O gloriósa. clxvij. ℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Aña.

Beáta Dei Génitrix María, * Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo : ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

T. P. Aña Regína. clxix.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum

tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut, qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Pro Sanctis, Aña. Sancti Dei, ut supra. clxxij.

AD PRIMAM.

Ave María, etc. ℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Meménto. clxxij.

Aña. Assúmpta est.

Psalmi de Psalterio Deus in nómine. 24. Benedixísti, Dómine. 103. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Aña. Assúmpta est María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum.

Capitulum. *Cant.* 6. *c*

QUÆ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta? ℟. Deo grátias.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

DEUS, qui virginálem aulam beátæ Maríæ, in qua habitáres, elígere dignátus es: da, quæsumus; ut sua nos defensióne munítos, jucúndos fácias suæ interésse commemoratióni. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Ave María, etc. ℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Meménto, rerum. clxxij.

Aña. María Virgo.

Psalm. Ad Dóminum cum tribulárer. 134. Levávi óculos. 135. Lætátus sum. 137.

Aña. María Virgo assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

Capit. *Eccli.* 24. *d*

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. ℟. Deo grátias.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

DEUS, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

AD SEXTAM.

Ave María, etc. ℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Meménto. clxxij.

Aña. In odórem.

Psalmi. Ad te levávi óculos. 137. Nisi quia Dóminus. 138. Qui confídunt. 138.

Aña. In odórē unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

Capit. *Eccli. 24. b*

ET radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. ℟. Deo grátias.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

CONCEDE, misércicors Deus, fragilitáti nostræ præsídium: ut, qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eúmdem Dñum.

AD NONAM.

Ave María, etc. ℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Meménto. clxxij.

Aña. Pulchra es.

Psalmi. In converténdo. 138. Nisi Dóminus. 139. Beáti omnes. 139.

Aña. Pulchra es et decóra, fília Jerúsalem: terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Capit. *Eccli. 24. b*

IN platéis, sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. ℟. Deo grátias.

℣. Post partum, Virgo, invioláta permansísti. ℟. Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

FAMULORUM tuórum, quæsumus Dómine, delíctis ignósce: ut, qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui, Dómini nostri intercessióne salvémur. Qui tecum vivit.

Temp. Pasch. Añis, versibus et ℟℟. non additur in fine Allelúia.

OFFICIUM

DEFUNCTORUM.

DICITUR extra tempus Paschale prima cujusque mensis die, non impedita Festo ix. Lect., alioquin alia sequenti die similiter non impedita. In Adventu autem et Quadragesima, Feria ij. cujuslibet Hebdomadæ similiter non impedita, præterquam in Majori Hebdomada. In Choro dicitur post Officium diei, id est, Vesperæ post Vesperas, et Matutinum post Laudes diei, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum : extra Chorum vero pro opportunitate temporis.

Ad Vesperas absolute incipitur ab Aña. Placébo Dómino, *in regióne vivórum. Ps. Diléxi. 134.

In fine omnium Psalmorum dicitur :

Réquiem ætérnam * dona eis, Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Aña. Placébo Dómino in regióne vivórum.

Aña. Hei mihi, Dómine, * quia incolátus meus prolongátus est. Ps. Ad Dóminum cum tribulárer. 134.

Aña. Dóminus custódit te * ab omni malo : custódiat ánimam tuam Dóminus. Ps. Levávi óculos meos. 135.

Aña. Si iniquitátes * observáveris, Dómine, Dómine, quia sustinébit ? Ps. De profúndis. 140.

Aña. Opera * mánuū tuárum, Dómine, ne despícias. Ps. Confitébor...quóniam. 145.

℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi. ℟. Beáti mórtui, qui in Dño moriúntur.

Ad Magnificat, Aña.

Omne, * quod dat mihi Pater ad me véniet : et eum qui venit ad me, non ejíciam foras.

Preces infrascriptæ dicuntur flexis genibus, similiter et ad Laudes. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Sequens Ps. Lauda ánima, in Vesp., similiter et Ps. De profúndis, in fine Laudum, non dicuntur in die Comm. omnium Fidelium Defunct.

Psalmus 145.

LAUDA, ánima mea, Dóminum, laudábo Dóminum

in vita mea : * psallam Deo meo quámdiu fúero.
Nolíte confídere in princípibus : * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.
Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.
Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus : * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.
Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus : * dat escam esuriéntibus.
Dóminus solvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.
Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.
Dóminus custódit ádvenas, pupíllum, et víduam suscípiet : * et vias peccatórum dispérdet.
Regnábit Dñus, in sæcula, Deus tuus Sion, * in generatiónem et generatiónem.

In fine Psalmi, Réquiem ætérnam * dona eis, Dómine. Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde ℣. A porta ínferi. ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui inter Apostólicos, sacerdótes, fámulos tuos pontificáli, seu sacerdotáli fecísti dignitáte vigére : præsta, quæsumus ; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio.

Deus, véniæ largítor, et humánæ salútis amátor, quæsumus cleméntiam tuã ; ut nostræ congregatiónis fratres, propínquos, et benefactóres, qui ex hoc sæculo transiérunt, beáta María semper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Fidelium Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum : ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

In die vero Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quando dicitur hæc ultima tantum Oratio, dicitur : Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

In die depositionis Defuncti,

Oratio.

ABSOLVE, quæsumus, Dómine, ánimam fámuli tui N. ut defúnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem carnis humána conversatióne commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Dóminum.

Si fuerit femina, dicatur ánimam fámulæ tuæ N. ut defúncta.

In Anniversario die.

Oratio.

DEUS, indulgentiárum Dómine: da animábus famulórum famularúmque tuárum, quorum anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem. Per Dóminum.

Si pro uno tantum fit Anniversarium, dicatur in singulari numero.

Pro uno Episcopo defuncto.

Oratio.

DEUS, qui inter Apostólicos sacerdótes fámulum tuum N. pontificáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio. Per Dóminum.

Si fuerit Sacerdos, dicatur, sacerdotáli fecísti, etc.

Pro fratribus vero, et familiaribus, vel benefactoribus, dicitur Oratio. Deus, véniæ largítor, ut supra

Pro patre et matre.

Oratio.

DEUS, qui nos patrem et matrem honoráre præcepísti: miserére cleménter animábus patris ac matris meæ, eorúmque peccáta dimítte: meque eos in ætérnæ claritátis gáudio fac vidére. Per Dóminum.

Si fit pro pluribus, dicatur, animábus paréntum nostrórum, et ubi dicitur meque, dicatur nosque.

Si pro patre tantum, dicatur, ánimæ patris mei, vel nostri.

Si pro matre tantum, dicatur, ánimæ matris meæ, vel nostræ.

Pro uno Defuncto.

Oratio.

INCLINA, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur: ut ánimam fámuli tui N., quam de hoc sæculo migráre jussísti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consórtem. Per Dóminum.

Pro una Defuncta.

Oratio.

QUÆSUMUS, Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ N.: et a contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue. Per Dóminum.

℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine. ℟. Et lux per-

pétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem, cui ómnia vivunt, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Et in fine. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine : et lux perpétua lúceat eis.

Hoc Invitat. dicitur tantum in die Com. omnium Fidelium Defunct., et in die depositionis Defuncti : quibus diebus dicuntur tres infrascripti Nocturni et Añæ duplicantur. Aliis temp. dicitur tantum unum Noct., cum Laud., hoc ordine : Feria ij. et v. primum Noct. : Feria iij. et vj. secundum Noct. : Feria iv. et Sabbato, tertium Noct.

IN I. NOCTURNO.

Pro Feria ij. et v.

Aña. Dírige, * Dómine Deus meus, in conspéctu tuo viam meam. Ps. Verba mea. 61.

Aña. Convértere * Dómine, et éripe ánimam meam : quóniam non est in morte qui memor sit tui. Ps. Dómine, ne in furóre tuo. 5.

Aña. Nequándo * rápiat ut leo ánimam meam, dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat. Ps. Dómine, Deus meus, in te sperávi. 6.

℣. A porta ínferi. ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. Pater noster, totum secreto.

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus, et Titulo.

Lectio j. *Job* 7. *d*

PARCE mihi, Dómine, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum ? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, et súbito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimíttis me, ut glútiam salívam meam ? Peccávi, quid fáciam tibi, o custos hóminum? quare posuísti me contrárium tibi, et factus sum mihimetípsi gravis ? Cur non tollis peccátum meum, et quare non aufers iniquitátem meam ? ecce, nunc in púlvere dórmiam : et si mane me quæsíeris, non subsístam.

Lectiones terminantur sine Tu autem, vel alia conclus.

℟. Credo quod Redémptor meus vivit : et in novíssimo die de terra surrectúrus sum:* Et in carne mea vidébo Deum Salvatórem meum. ℣. Quem visúrus sum ego ipse, et non álius, et óculi mei conspectúri sunt. Et.

Lectio ij. *Job* 10.

TÆDET ánimam meam vitæ meæ, dimíttam advérsum me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo : Noli me condemnáre : índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, si calumniéris me, et ópprimas

me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt: aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora, ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil impium fécerim, cum sit nemo qui de manu tua possit erúere. ℟. Qui Lázarum resuscitásti a monuménto fœtidum: * Tu eis, Dómine, dona réquiem, et locum indulgéntiæ. ℣. Qui ventúrus es judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. Tu eis, Dómine.

Lectio iij. *Job* 10. *b*

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu: et sic repénte præcípitas me? Meménto, quæso, quod sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me, et sicut cáseum me coagulásti? Pelle et cárnibus vestísti me: óssibus et nervis compegísti me. Vitam et misericórdiam tribuísti mihi, et visitátio tua custodívit spíritũ meum. ℟. Dómine, quando véneris judicáre terram: ubi me abscóndam a vultu iræ tuæ? * Quia peccávi nimis in vita mea. ℣. Commíssa mea pavésco, et ante te erubésco: dum véneris judicáre, noli me condemnáre. Quia. ℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine: et lux perpétua lúceat eis. Quia.

Postea ad Laudes, ut clxxxiv. quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN II. NOCTURNO.

Pro Feria iij. et vj.

Aña. In loco páscuæ * ibi me collocávit. Ps. Dóminus, regit me. 34.

Aña. Delícta * juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris, Dómine. Ps. Ad te, Dómine, levávi. 32.

Aña. Credo vidére * bona Dómini in terra vivéntium. Ps. Dóminus illuminátio. 49.

℣. Cóllocet eos Dóminus cum princípibus. ℟. Cum princípibus pópuli sui. Pater noster, totum secreto.

Lectio iv. *Job* 13. *d*

Responde mihi: Quantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delícta osténde mihi. Cur fáciem tuam abscóndis, et arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium, quod vento rápitur, osténdis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris: Scribis enim contra me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuísti in nervo pedem meum, et observásti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerásti: Qui quasi

putrédo consuméndus sum, et quasi vestiméntum, quod coméditur a tínea.

℟. Meménto mei, Deus, quia ventus est vita mea, * Nec aspíciat me visus hóminis. ℣. De profúndis clamávi ad te, Dómine, Dómine, exáudi vocem meam. Nec.

Lectio v. *Job* 14.

HOMO natus de muliére, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et numquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine! nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est: constituísti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululum ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat, sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hei mihi, Dómine, quia peccávi nimis in vita mea! Quid fáciam miser? ubi fúgiam, nisi ad te, Deus meus? * Miserére mei, dum véneris in novíssimo die. ℣. Anima mea turbáta est valde, sed tu, Dómine, succúrre ei. Miserére.

Lectio vj *Job* 14. c

QUIS mihi hoc tríbuat, ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus, in quo recordéris mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? cunctis diébus quibus nunc mílito, expécto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti, sed parce peccátis meis.

℟. Ne recordéris peccáta mea, Dómine, * Dum véneris, judicáre sæculum per ignem. ℣. Dírige, Dómine, Deus meus, in conspéctu tuo viam meam. Dum. ℣. Réquiem ætérnam. Dum.

Póstea ad Laudes, ut clxxxiv. quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN III. NOCTURNO.

Pro Feria iv. et Sabb.

Aña. Compláceat * tibi, Dómine, ut erípias me: Dómine, ad adjuvándum me réspice. Ps. Expéctans. 64.

Aña. Sana, Dómine, * ánimam meam, quia peccávi tibi. Ps. Beátus qui. 66.

Aña. Sitívit * ánima mea ad Deum vivum: quando véniam, et apparébo ante fáciem Dómini? Ps. Quemádmodum desíderat. 66.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi. ℟. Et áni-

mas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. Pater noster, totum secrete.

Lectio vij. *Job* 17.

SPIRITUS meus attenuábitur, dies mei breviabúntur, et solum mihi súperest sepúlchrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine, et pone me juxta te, et cujúsvis manus pugnet contra me. Dies mei transiérunt, cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est, et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi : Pater meus es; mater mea, et soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea, et patiéntiam meam quis consíderat ?

℟. Peccántem me quotídie, et non me pœniténtem, timor mortis contúrbat me : * Quia in inférno nulla est redémptio, miserére mei, Deus, et salva me. ℣. Deus in nómine tuo salvum me fac, et in virtúte tua líbera me. Quia.

Lectio viij. *Job* 19. *c*

PELLI meæ, consúmptis cárnibus, adhæsit os meum, et derelícta sunt tantúmmodo lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei, saltem vos amíci mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribántur sermónes mei? quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo, et plumbi lámina, vel celte sculpántur in sílice! Scio enim quod Redémptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum : Et rursum circúmdabor pelle mea, et in carne mea vidébo Deum meum. Quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius : repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Dómine, secúndum actum meum noli me judicáre; nihil dignum in conspéctu tuo egi : ídeo déprecor majestátem tuam, * Ut tu, Deus, déleas iniquitátem meam. ℣. Amplius lava me, Dómine, ab injustítia mea, et a delícto meo munda me. Ut.

Lectio ix. *Job* 10. *d*

QUARE de vulva eduxísti me ? qui útinam consúmptus essem ne óculus me vidéret. Fuíssem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum: Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi? dimítte ergo me, ut plangam páululum dolórem meum :

ántequam vadam et non revértar, ad terram tenebrósam, et opértam mortis calígine : terram misériæ, et tenebrárum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempitérnus horror inhábitat.

℟. Libera me, Dómine, de viis inférni, qui portas æreas confregisti : et visitásti inférnum, et dedísti eis lumen, ut vidérent te : * Qui erant in pœnis tenebrárum. ℣. Clamántes et dicéntes : Advenísti, Redémptor noster. Qui. ℣. Réquiem ætérnam. Qui.

Sequens ℟. dicitur solummodo in die Commem. omnium Defunctorum, et quandocumque pro Defunctis dicuntur novem Lectiones.

℟. Libera me, Dómine, de morte ætérna, in die illa treménda : * Quando cœli movéndi sunt et terra : * Dum véneris judicáre sæculum per ignem. ℣. Tremens factus sum ego, et tímeo, dum discússio vénerit, atque ventúra ira. Quando. ℣. Dies illa, dies iræ, calamitátis et misériæ, dies magna et amára valde. Dum. ℣. Réquiem ætérnam. Líbera, usque ad primum Versum.

AD LAUDES,

Absolute incipitur.

Aña. Exultábunt * Dómino ossa humiliáta. Ps. Miserére mei Deus. 60.

Aña. Exáudi, Dómine, * oratiónem meam : ad te omnis caro véniet. Ps. Te decet hymnus. 83.

Aña. Me suscépit * déxtera tua, Dómine. Ps. Deus Deus meus. 19.

Aña. A porta ínferi * érue, Dómine, ánimam meam. Canticum. Ego dixi. 73.

Aña. Omnis spíritus * laudet Dóminum. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 21.

℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi : ℟. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum * resurréctio et vita : qui credit in me, etiámsi mórtuus fúerit, vivet : et omnis qui vivit, et credit in me, non moriétur in ætérnum.

Deinde Pater noster. Ps. De profúndis. 140. cum Precibus, et Orationibus, ut supra in Vesp. clxxvij.

PSALMI GRADUALES

Dicuntur in Quadrag. Feria iv. cujuslibet Hebdom. non impedita aliquo Festo ix. Lect. : in Choro ante Matut. diei, extra Chorum pro opportunitate temporis.

Primi quinque Psalmi dicuntur sine Glória Patri. Sed in fine ultimi dicitur Réquiem ætérnam.

Incipiuntur absolute sine

Ant. Psalmi. Ad Dóminum. 134. Levávi óculos. 135. Lætátus sum. 137. Ad te levávi. 137. Nisi quia. 138. Réquiem ætérnam * dona eis, Dómine. Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Absolve, quæsumus, Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, et ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum: ut in resurrectiónis glória inter sanctos et eléctos tuos resuscitáti respírent. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur: et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Ps. Qui confídunt. 138. In converténdo. 138. Nisi Dñus. 139. Beáti omnes. 139. Sæpe expugnavérunt. 140.

Postea dicitur flexis genibus. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, cui próprium est miseréri semper et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orat. statim dic. alii Psalmi Grad., qui sequuntur, et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Psalmi. De profúndis. 140. Dómine, non est exaltátum. 140. Meménto, Dómine. 141. Ecce quam bonum. 142. Ecce nunc. 155.

Deinde dicitur flexis gen. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus, sperántes in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dñus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

PRÆTENDE, Dómine, fámulis et famulábus tuis déxteram cœléstis auxílii : ut te toto corde perquírant, et quæ digne póstulant, cónsequi mereántur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

SEPTEM PSALMI

Pœnitentiales cum Litaniis dicuntur flexis genibus in omnibus sextis Feriis Quadrag., quando Officium fit de Feria. Litaniæ autem, omissis septem Psalmis, dicuntur in Litaniis majoribus in Festo S. Marci, et in tribus diebus Rogationum.

Dicuntur autem in Quadrag. in Choro post Matut. et Laudes diei, dicto Benedicámus Dómino, extra Chorum pro opportunitate temporis.

In fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Aña. Ne reminiscáris.

Psalmi. Dómine, ne in furóre. 5. Beáti quorum. 53 Dómine, ne in furóre tuo. 59. Miserére mei Deus. 60. Dómine, exáudi. 110. De profúndis. 140. Dómine, exáudi oratiónem meam. 145.

Aña. Ne reminiscáris, Dómine, delícta nostra, vel paréntum nostrórum ; neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

LITANIÆ.

KYRIE, eléison.
Christe, eléison.
Kyrie, eléison.
Christe, audi nos.
Christe, exáudi nos.
Pater de cœlis Deus, miserére nobis.
Fili, Redémptor mundi Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte.
Omnes sancti beatórum Spírituum órdines, oráte.
Sancte Joánnes Baptísta, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Mathía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.

Omnes sancti Apóstoli et Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Lauréntí, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancti Fabiáne et Sebastiáne, oráte.
Sancti Joánnes et Paule, oráte.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte.
Sancti Gervási et Protási, oráte.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti, et Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis
Propítius esto, Parce nobis, Dómine.
Propítius esto, Exáudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A subitánea et improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera.
A spíritu fornicatiónis, líbera.
A fúlgure et tempestáte, líbera.
A flagéllo terræmótus, líbera.
A peste, fame et bello, líbera.
A morte perpétua, líbera.
Per mystérium sanctæ incarnatiónis tuæ, líbera.
Per advéntum tuum, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera.
Per baptísmum et sanctum jejúnium tuum, líbera.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.

Per sanctam resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera.
Per advéntum Spíritus sancti Parácliti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogámus.
Ut nobis indúlgeas, te rogámus.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rogámus.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te rogámus.
Ut domnum Apostólicum et omnes ecclesiásticos órdines in sancta religióne conserváre dignéris, te rogámus.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te rogámus.
Ut régibus et princípibus Christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te rogámus.
Ut cuncto pópulo christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te rogámus.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te rogámus.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te rogámus.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te rogámus.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum et benefactórum nostrórum ab ætérna damnatióne erípias, te rogámus.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te rogámus.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rogámus.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus.
Fili Dei, te rogámus.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exáudi nos, Dñe.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.
Christe, audi nos. Christe, exáudi nos. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secreto.*
℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Psalmus 69.

DEUS, in adjutórium meum inténde: * Dómine, ad adjuvándum me festína.
Confundántur, et revereántur, * qui quærunt ánimam meam:
Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala:
Avertántur statim erube-

scéntes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.
Exúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper : Magnificétur Dóminus : qui díligunt salutáre tuum.
Ego vero egénus, et pauper sum : * Deus ádjuva me.
Adjútor meus, et liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.
Glória Patri. Sicut erat.
℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. ℣. Dómine, non secúndum peccáta nostra fácias nobis. ℟. Neque secúndum iniquitátes nostras retríbuas nobis. ℣. Orémus pro Pontífice nostro N. ℟. Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus. ℣. Orémus pro benefactóribus nostris. ℟. Retribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. Amen. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine : et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

DEUS, cui próprium est miseréri semper, et párcere : súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat.

EXAUDI, quæsumus Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis : ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus et pacem.

INEFFABILEM nobis, Dómine, misericórdiam tuam cleménter osténde : ut simul nos et a peccátis ómnibus éxuas; et a pœnis, quas pro his merémur, erípias.

DEUS, qui culpa offénderis, pœniténtia placáris : preces pópuli tui supplicántis propítius réspice; et flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, avérte.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro N. et dírige eum secúndum tuam

cleméntiam in viam salútis ætérnæ : ut te donánte tibi plácita cúpiat, et tota virtúte perfíciat.

DEUS, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera : da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem ; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla.

URE igne sancti Spíritus renes nostros, et cor nostrum, Dómine : ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

FIDELIUM Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum : ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

ACTIONES nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere : ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui vivórum domináris simul et mortuórum, omniúmque miseréris, quos tuos fide et ópere futúros esse prænóscis : te súpplices exorámus ; ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntia, ómnium delictórum suórum véniam consequántur. Per Dóminum. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Exáudiat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen. ℣. Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Am.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primum dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

KYRIE, eléison.
Christe, eléison.
Kyrie, eléison.
Sancta María, ora pro eo.
Omnes sancti Angeli, et Archángeli, oráte.
Sancte Abel, ora.
Omnis Chorus justórum, ora.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joánnes Baptísta, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Omnes sancti Apóstoli, et Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.

Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurénti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Intercédite pro eo.
Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, líbera eum, Dómine.
Propítius esto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A perículo mortis, líbera.
A mala morte, líbera.
A pœnis inférni, líbera.
Ab omni malo, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
Per nativitátē tuam, líbera.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritus sancti Parácliti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus, audi nos.
Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Deinde cum in agone sui exitus anima anxiatur, dicantur sequentes Orationes.

Oratio.

PROFICISCERE, ánima christiána, de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit: in nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: in nómine Spíritus sancti, qui in te effúsus est: in nómine Angelórum et Archangelórum: in nómine Thronórum et Dominatiónum: in nómine Principátuum et Potestátum: in nómine Chérubim et Séraphim: in nómine Patriarchárum et Prophetárum: in nómine sanctórum Apostolórum et Evangelistárum: in nómine sanctórum Mártyrum et Confessórum: in nómine sanctórum Monachórum et Eremitárum: in nómine sanctárum Vírginum, et ómnium Sanctórum et Sanctárum Dei: hódie sit in pace locus tuus, et habitátio tua in sancta Sion. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Oratio.

DEUS miséricors, Deus clemens, Deus, qui secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, et præteritórum críminum culpas vénia remissiónis evácuas: réspice propítius super hunc fámulum tuum N. et remissiónem ómnium peccatórum suórum tota cordis confessióne poscéntem deprecátus exáudi. Rénova in eo, piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólica fraude violátum est: et unitáti córporis Ecclésiæ membrum redemptiónis annécte. Miserére, Dómine, gemítuum, miserére lacrymárum ejus: et non habéntem fidúciam, nisi in tua misericórdia, ad tuæ sacraméntum reconciliatiónis admítte. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

COMMENDO te omnipoténti Deo, charíssime frater, et ei, cujus es creatúra, commítto: ut, cum humanitátis débitum morte interveniénte persólveris, ad auctórem tuum, qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egrediénti ítaque ánimæ tuæ de córpore spléndidus Angelórum cœtus occúrrat: judex Apostolórum tibi senátus advéniat: candidatórum tibi Mártyrum triumphátor exércitus óbviet: liliáta rutilántium te Confessórum turma circúmdet: jubilántium te Vírginum chorus excípiat: et beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te compléxus astríngat: mitis atque festívus Christi Jesu tibi aspéctus appáreat, qui te inter assisténtes sibi júgiter interésse decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus sátanas cum satellítibus suis: in advéntu tuo te comitántibus Angelis contremíscat, atque in ætérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant, qui odérunt eum, a fácie ejus. Sicut déficit fumus, defíciant: sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei: et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei. Confundántur ígitur et erubéscant omnes tartáreæ legiónes, et minístri sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Líberet te a cruciátu Christus, qui pro te crucifíxus est. Líberet te ab ætérna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amœna viréntia, et in-

ter oves suas te verus ille Pastor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam in electórum suórum te sorte constituat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas et præsens semper assístens, manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem. Constitútus igitur inter ágmina Beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Oratio.

SUSCIPE, Dómine, servum tuum in locum sperándæ sibi salvatiónis a misericórdia tua. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui ex ómnibus perículis inférni, et de láqueis pœnárum, et ex ómnibus tribulatiónibus. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Henoch et Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Noe de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Abraham de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Líbera, Domine, ánimam servi tui, sicut liberásti Job de passiónibus suis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Isaac de hóstia et de manu patris sui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Lot de Sódomis, et de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Moysen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Daniélem de lacu leónũ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti tres púeros de camíno ignis ardéntis, et de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Susánnam de falso crímine. ℟. Am.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti David de manu regis Saul et de manu Golíæ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Petrum et Paulum de carcéribus. ℟. Amen.

Et sicut beatíssimam Theclam, Vírginem et Mártyrem tuam, de tribus atrocíssimis torméntis liberásti, sic liberáre dignéris ánimam hujus servi tui, et tecum fácias in bonis congaudére cœléstibus. ℟. Amen.

Oratio.

COMMENDAMUS tibi, Dómine, ánimam fámuli tui N. precamúrque te, Dómine

Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, Patriarchárum tuórum sínibus insinuáre non rénuas. Agnósce, Dómine, creatúram tuam, non a diis aliénis creátam, sed a te solo Deo vivo et vero : quia non est álius Deus præter te, et non est secúndum ópera tua. Lætífica, Dómine, ánimam ejus in conspéctu tuo: et ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, et ebrietátum, quas suscitávit furor sive fervor mali desidérii. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit, et zelum Dei in se hábuit, et Deum, qui fecit ómnia, fidéliter adorávit.

Oratio.

DELICTA juventútis, et ignorántias ejus, quæsumus, ne memíneris, Dómine : sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli : collæténtur illi Angeli. In regnum tuum, Dómine, servum tuum súscipe. Suscípiat eum sanctus Michael Archángelus Dei, qui milítiæ cœléstis méruit principátum. Véniant illi óbviam sancti Angeli Dei, et perdúcant eum in civitátem cœléstem Jerúsalem. Suscípiat eum beátus Petrus Apóstolus, cui a Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro eo sanctus Joánnes eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. Orent pro eo omnes sancti Apóstoli, quibus a Dómino data est potéstas ligándi atque solvéndi. Intercédant pro eo omnes Sancti et elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc sæculo sustinuérunt, ut vínculis carnis exútus, perveníre mereátur ad glóriam regni cœléstis : præstánte Dómino nostro Jesu Christo : Qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicuntur hi Psalmi, videlicet, Confitémini Dómino. 24. et totus Ps Beáti immaculáti, per Horas distributus. 25.

Egressa autem anima, dicitur hoc ℟. Subveníte, Sancti Dei, occúrrite, Angeli Dómini ; * Suscipiéntes ánimam ejus : * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi. ℣. Suscípiat te Christus, qui vocávit te, et in sinum Abrahæ Angeli dedúcant te. Suscipiéntes. ℣. Réquiem ætérnam dona ei, Dómine : et lux perpétua lúceat ei. Offeréntes.

Deinde Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Postea Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réquiem ætérnam dona ei, Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat ei. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue, Dómine, ánimam ejus. ℣. Requiéscat in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

TIBI, Dómine, commendámus ánimam fámuli tui N. ut defúnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commisit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Christum Dñum nostrum. ℟. Am.

BENEDICTIO MENSÆ.

Ante prandium Sacerdos benedicturus mensam, incipit: Benedícite; et alii repetunt Benedícite. Deinde dicit ℣. Oculi ómnium, et alii prosequuntur: In te sperant, Dómine, et tu das escam illórum in témpore opportúno. Aperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Postea Sacerdos dicit:

Orémus.

BENEDIC, Dómine, nos, et hæc tua dona, quæ de tua largitáte sumus sumptúri. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Lector, Jube, domne, benedícere. Benedictio. Mensæ cœléstis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

Post prandium aguntur gratiæ hoc modo. Dicto a Lectore, Tu autem, Dómine, miserére nobis. ℟. Deo grátias, omnes surgunt.

Sacerdos incipit ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua. ℟. Et Sancti tui benedícant tibi. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Postea Sacerdos absolute dicit:

AGIMUS tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérsis benefíciis tuis: qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Ps. Miserére mei, Deus. 60, vel Psalmus 116.

LAUDATE Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri. Sicut erat.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Sacerdos dicit : Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dispérsit, dedit paupéribus. ℟. Justítia ejus manet in sæculum sæculi. ℣. Benedícam Dóminum in omni témpore. ℟. Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea. ℟. Audiant mansuéti, et læténtur. ℣. Magnificáte Dóminum mecum. ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. ℣. Sit nomen Dómini benedíctum. ℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Deinde sine Orémus.

Retribuere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. ℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen. Pater noster, secreto. Quo finito, dicit Sacerdos : Deus det nobis suam pacem. ℟. Amen.

Ante cœnam Sacerdos benedicturus mensam, incipit Benedícite, et alii repetunt Benedícite.

Deinde Sacerdos incipit ℣. et alii prosequuntur :

Edent páuperes, et saturabúntur, et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum : vivent corda eórum in sæculum sæculi. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. Et ne nos. Orémus. Bénedic, Dómine, ut supra in prandio. cxcv. Jube, domne. Bened. Ad cœnam vitæ ætérnæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine cœnæ dicitur ℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : escam dedit timéntibus se. Glória Patri. Sicut erat.

Sacerdos dicit :

Benedictus Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis : qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes, et reliqua ut cxcv.

Quando semel comeditur, omnia dicuntur ut in cœna.

Prædictus modus benedicendi mensam et agendi gratias, servatur omni tempore hujus Partis Vernæ, præterquam diebus infrascriptis, quibus ℣℣. et Psalmi tantum variantur.

Feria v. in Cœna Dñi dicitur absolute et sine nota :

℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. Deinde Pater noster,

totum secreto. Quo dicto, sine pronuntiatione aliqua Sacerdos signo Crucis benedicit mensam, nec dicitur Jube,domne, nec Tu autem.

In fine repetitur ℣. Christus factus est, ut supra. Postea Psalm. Miserére mei Deus. 60. Quo finito, sine ℣. Glória Patri, secreto dicitur pater noster.

Deinde Sacerdos dicit absolute Orationem.

Oratio.

RESPICE, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus, non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre torméntum, et non pronuntiatur Qui tecum, nec Fidélium ánimæ, sed secreto dicitur Pater noster, nec additur, Deus det nobis suam pacem.

In Parasceve eodem modo fit sicut in Cœna Domini, sed additur ad ℣. Christus factus est. Mortem autem crucis.

Sabbato sancto ad benedicendum mensam dicitur. Benedícite. ℟. Benedícite. ℣. Véspere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, allelúia : venit María Magdaléne, et áltera María, vidére sepúlchrum, allelúia. Glória Patri. Sicut erat.

In fine repetitur ℣. Véspere autem, ut supra, cum Glória Patri. Sicut erat. Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. cxcv. cum Glória Patri. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison, et alia ut supra in prima Benedictione. cxcvj.

In die Paschæ, et deinceps usque ad Cœnam sequentis Sabbati, ad benedicendum mensam dicitur ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, allelúia : Exultémus et lætémur in ea, allelúia. Glória Patri. In fine repetitur : Hæc dies quam, cum Glória Patri. Ps. Confitémini. 24.

In Ascensione Domini usque ad Vigiliam Pentec. exclusive. ℣. Ascéndit Deus in jubilatióne, allelúia : Et Dóminus in voce tubæ, allelúia. Glória Patri.

In fine dicitur ℣. Ascéndens Christus in altum, allelúia : captívam duxit captivitátem, allelúia. Glória Patri. Psalm. Omnes gentes pláudite mánibus. 69. vel Laudáte Dóminum. cxcv.

In Pentec., a Vigilia ejusdem inclusive, usque ad cœnam seq. Sabbati exclusive. ℣. Spíritus Dómini replévit orbem terrárum, allelúia : et hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis, allelúia. Glória Patri.

In fine dicitur ℣. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia. Et cœpérunt loqui, allelúia. Glória Patri. Ps.

Magnus Dóminus, vel Laudáte Dóminum, ut cxcv.

ITINERARIUM.

Clericus in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ seq. in singulari, si cum sociis, in plurali:

Aña. In viam pacis.

Cant. Benedíctus. 23.

In fine Glória Patri.

Aña. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et miséricors Dóminus : et Angelus Ráphael comitétur nobíscum in via, ut cum pace, salúte et gáudio revertámur ad própria.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére nos. ℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. ℣. Benedíctus Dóminus die quotídie. ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. ℣. Vias tuas, Dómine, demónstra nobis. ℟. Et sémitas tuas édoce nos. ℣. Utinam dirigántur viæ nostræ. ℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas. ℣. Erunt prava in dirécta. ℟. Et áspera in vias planas. ℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, qui fílios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique tribus Magis iter ad te, stella duce, pandísti : tríbue nobis quæsumus iter prósperum, tempúsque tranquíllum ; ut Angelo tuo sancto cómite, ad eum, quo pérgimus, locum, ac demum ad ætérnæ salútis portum perveníre felíciter valeámus.

Deus, qui Abraham púerum tuum, de Ur Chaldæórum edúctum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti : quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris : esto nobis, Dómine, in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus : ut, te duce, quo téndimus, próspere perveniámus, et demum incólumes ad própria redeámus.

Adesto, quæsumus Dómine, supplicatiónibus

nostris, et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne: ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes tuo semper protegámur auxílio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut família tua per viam salútis incédat, et beáti Joánnis Præcursóris hortaménta sectándo, ad eum, quem prædíxit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Procedámus in pace. ℟. In nómine Dómini, Amen.

TYPOGRAPHUS

LECTORI.

Cum subsequentia Officia a Summis Pontificibus ordinata, Ecclesiam universalem non obligent, utpote in certis quibusdam Regnis et Provinciis, ex indulto eorumdem, recitanda, hic in fine, extra aliorum ordinem, pro majori recitantium commoditate, eadem addenda putavi.

FERIA SEXTA
POST DOM. I. QUADRAGESIMÆ

De Lancea et Clavis D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesp., Añæ et Capit. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica, 130, et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Hymnus.

Quænam lingua tibi, o Láncea, débitas
Grates pro mérito est apta repéndere?
Christi vivíficum namque áperis latus,
Unde Ecclésia náscitur.

Hæc est Heva viri de látere éxiens,
Olli membra gravis dum sopor óccupat;
Hanc quippe alter Adam, corde scaténtibus
Unda et sánguine prócreat.

O clavi! æqua manet vos quoque grátia,
Christi quando sacris ártubus ínsiti,
Delétum Dómini sánguine fígitis
Mortis chirógraphum cruci.

Te, Jesu, Súperi láudibus éfferant,
Qui Clavórum áditus, sígnaque Lánceæ
In cœlo rétines, vivus ubi imperas,
Cum Patre, atque Paráclito. Amen.

℣. Fodérunt manus meas et pedes meos. ℟. Dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ad Magnificat, Aña.

Delens quod advérsus nos erat chirógraphum decréti, quod erat contrárium nobis, et ipsum tulit de médio, affígens illud cruci.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit commem. Feriæ.

In fine Hymnorum dicitur, Clavis foráto et Láncea, ut infra ad Matut.

Ad Matutinum, Invitat. Christum Láncea et Clavis vulnerátum, * Veníte, adorémus. Ps. Venite. 2.

Hymnus.

SALVETE, Clavi et Láncea,
Squalóre nuper óbsita,
Quæ mersa Christi córpori,
Almo rubétis sánguine.
Vos ad scelus judáica
Elégerat perfídia;
Sed in minístra grátiæ
Vos vertit e cœlo Deus.
Nam quot sacrátis ártubus
Sculpsístis olim vúlnera,
E tot reclúsis fóntibus
Dona éffluunt cœléstia.
Clavis foráto et Láncea,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, et almo Spíritu,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

Si omissus sit Hymnus ad Vesp., dicatur ad Matut. et Hymn. Matut. conjungatur cum Hymno ad Laudes.

In primo Nocturno.

Aña. Ad Jesum autem cum venissent, non fregérunt ejus crura, sed unus mílitum láncea latus ejus apéruit. Psalmi in j. et ij. Noct. de Comm. Conf. non Pont. lxxxv.

Aña. Exívit sanguis et aqua. Et qui vidit, testimónium perhíbuit, et verum est testimónium ejus.

Aña. Alia Scriptúra dicit : Vidébunt in quem transfixérunt.

℣. Quem tu percussísti, persecúti sunt. ℟. Et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

De Zacharía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 12.

HÆC dicit Dóminus : Effúndam super domum David, et super habitatóres Jerúsalem, spíritum grátiæ et precum : et aspícient ad me, quem confixérunt. Et plangent eum planctu quasi super unigénitum, et dolébunt super eum, ut doléri solet in morte primogéniti. In die illa magnus erit planctus in Jerúsalem, sicut planctus Adadrémmon in campo Magéddon. Et planget terra : famíliæ et famíliæ seórsum : famíliæ domus David seórsum, et mulíeres eórum seórsum : famíliæ domus Nathan seórsum, et mulíeres eórum seórsum : famíliæ domus Levi seórsum, et mulíeres eórum seórsum : famíliæ Sémei seórsum, et mulíeres eórum seórsum. Omnes famíliæ réliquæ, famíliæ et famíliæ seórsum, et mulíeres eórum seórsum.

℟. Ad Jesum autem cum venissent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura; * Sed unus mílitum láncea latus ejus

apéruit. ℣. Et qui vidit, testimónium perhíbuit, et verum est testimónium ejus. Sed unus.

Lectio ij.

In die illa erit fons patens dómui David, et habitántibus Jerúsalem in ablutiónem peccatóris et menstruátæ. Et erit in die illa, dicit Dóminus exercítuum: Dispérdam nómina idolórum de terra, et non memorabúntur ultra; et pseudoprophétas et spíritum immúndum áuferam de terra. Et erit, cum prophetáverit quíspiam ultra, dicent ei pater ejus et mater ejus, qui genuérunt eum: Non vives, quia mendácium locútus es in nómine Dómini; et confígent eum pater ejus et mater ejus, genitóres ejus, cum prophetáverit. Et erit: In die illa confundéntur prophétæ, unusquísque ex visióne sua cum prophetáverit: nec operiéntur pállio sáccino, ut mentiántur; sed dicet: Non sum prophéta, homo agrícola ego sum; quóniam Adam exémplum meum ab adolescéntia mea.

℟. Unus mílitum láncea latus ejus apéruit: * Et contínuo exívit sanguis et aqua. ℣. In die illa erit fons patens dómui David, et habitántibus Jerúsalem, Et contínuo.

Lectio iij.

Et dicétur ei: Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. Frámea suscitáre super pastórem meum, et super virum cohæréntem mihi, dicit Dóminus exercítuum: pércute pastórem, et dispergéntur oves: et convértam manum meam ad párvulos. Et erunt in omni terra, dicit Dóminus: partes duæ in ea dispergéntur, et defícient, et tértia pars relinquétur in ea. Et ducam tértiam partem per ignem, et uram eos sicut úritur argéntum, et probábo eos, sicut probátur aurum. Ipse vocábit nomen meum, et ego exáudiam eum. Dicam: Pópulus meus es: et ipse dicet: Dóminus Deus meus.

℟. In die illa erit fons patens dómui David, et habitántibus Jerúsalem, * In ablutiónem peccatóris et menstruátæ. ℣. Hic est qui venit per aquam et sánguinem, Jesus Christus. In. Glória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Aña. Aspícient ad me quem confixérunt, et plangent eum planctu quasi super unigénitum.

Aña. Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum?

Aña. His plagátus sum in

domo eórum qui diligébant me.
℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Attrítus est propter scélera nostra.

Sermo Innocéntii Papæ VI.

Lectio iv.

Dec. De Fest. Lanc. et Clav. Dom.

In Redemptóris nostri Dómini Jesu Christi sacratíssima passióne sic nos gloriári opórtet, ut ipsíus passiónis cuncta mystéria dinumerántes et mérita, síngulis étiam ejus salutáribus instruméntis gloriémur. Inter quæ illud celébriter memorándum est, quod ipse Salvátor, emísso in cruce jam spíritu, sustínuit perforári láncea latus suum, ut, inde sánguinis et aquæ profluéntibus undis, formarétur única, et immaculáta, ac virgo, sancta mater Ecclésia, sponsa sua. O beatíssima ipsíus sacri láteris apertúra, unde nobis tot et tanta divínæ pietátis dona fluxérunt! O felix Láncea, quæ tot bona nobis effícere, et ad tanti triúmphi glóriam méruit superáddi!

℟. Hic est, qui venit per aquam et sánguinem, Jesus Christus: * Non in aqua solum, sed in aqua et sánguine. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in terra: spíritus, aqua, et sanguis; et hi tres unum sunt. Non.

Lectio v.

Hæc latus ipsum aperiéndo, sacratíssimas jánuas nobis regni cœléstis apéruit. Hæc, vulnerándo jam mórtuum, vúlnera nostra sanávit, vitámque nobis réddidit et salútem. Hæc, innóxium transfigéndo, illíus sánguine culpas nostras abstérsit: et demum ejúsdem sacratíssimis undis irrigáta, cæcitátis nostræ ténebras sústulit, et nos ipsíus divínæ pietátis flúviis mundávit. Illi étiam dulces Clavi, quibus ipse Salvátor eídem cruci fuit affíxus, quique non solum immaculáto respérgi sánguine, et molem ferre tanti pónderis meruérunt, sed et nos étiam per ipsórum salutíferas plagas dulcédinem tantam ipsíus divínæ charitátis accépimus, ut manus nostræ a peccáti solútæ néxibus, pedésque nostri a mortis láqueis fúerint liberáti, sunt devotíssime recoléndi.

℟. Quóniam circumdedérunt me canes multi, concílium malignántium obsédit me. * Fodérunt manus meas et pedes meos. ℣. Dicétur ei: Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Fodérunt.

Lectio vj.

Quid enim vúlnere et plagis hujúsmodi sánctius? Quid eis salúbrius, ex quibus salus nostra procéssit, et in quibus assídue se possunt curáre ánimæ devotórum? Licet ígitur Láncea et Clavi prædícti, alíaque ipsíus passiónis salutária instruménta sint a cunctis fidélibus Christi ubílibet veneránda, et de ipsa étiam passióne in eádem Ecclésia solémnia annis síngulis Offícia celebréntur et fiant; dignum tamen et convéniens reputámus, si de ipsíus passiónis speciálibus instruméntis, et præsértim in pártibus in quibus instruménta ipsa dicúntur habéri, solémne ac speciále festum celebrétur et fiat; nosque illos fidéles Christi, qui áliqua ex instruméntis ipsíus habére se gaudent, in eórum devotióne divínis Offíciis atque munéribus speciáliter foveámus.

℟. Dicétur ei: Quid sunt, plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: * His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. ℣. Nisi vídero in mánibus ejus fixúram clavórum, non credam. His. Glória Patri. His.

In tertio Nocturno.

Aña. Fodérunt manus meas et pedes meos: dinumeravérunt ómnia ossa mea. Ps. Cantáte Dómino, cum reliq. de iij. Noct. Virg. cxiij.

Aña. Nisi vídero in mánibus ejus fixúram clavórum, et mittam dígitum meum in locum clavórum, et mittam manum meam in latus ejus, non credam.

Aña. Infer dígitum tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum.

℣. Disciplína pacis nostræ super eum. ℟. Et livóre ejus sanáti sumus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.

Tract. 120. *in Joann.*

Unus mílitum láncea latus ejus apéruit, et contínuo exívit sanguis et aqua. Vigilánti verbo Evangelísta usus est, ut non díceret: Latus ejus percússit, aut vulnerávit, aut quid áliud; sed, apéruit: ut illic quodámmodo vitæ óstium panderétur, unde sacraménta Ecclésiæ manavérunt, sine quibus ad vitam, quæ vera vita est, non intrátur. Ille sanguis, qui fusus est, in remissiónem fusus est peccatórum. Aqua illa salutáre témperat póculum: hæc

et lavácrum præstat, et potum. Hoc prænuntiábat, quod Noe in látere arcæ óstium fácere jussus est, qua intrárent animália, quæ non erant dilúvio peritúra, quibus præfigurabátur Ecclésia. ℟. Facta sunt hæc, ut Scriptúra impleréturː Os non comminuétis ex eo. Et íterum ália Scriptúra dicit : * Vidébunt in quem transfixérunt. ℣. Effúndam super domum David, et super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ et precum. Vidébunt.

Lectio viij.

PROPTER hoc prima múlier facta est de látere viri dormiéntis, et appelláta est vita, matérque vivórum; magnum quippe significávit bonum ante magnum prævaricatiónis malum. Hic secúndus Adam, inclináto cápite, in cruce dormívit, ut inde formarétur ei conjux, quæ de látere dormiéntis efflúxit. O mors, unde mórtui revivíscunt! Quid isto sánguine múndius? Quid vúlnere isto salúbrius? Facta sunt enim hæc, inquit, ut Scriptúra impleréturː Os non comminuétis ex eo. Et íterum ália Scriptúra dicit : Vidébunt in quem transfixérunt.

℟. Effúndam super domum David, et super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ et precum. * Et aspícient ad me, quem confixérunt. ℣. Et plangent eum planctu quasi super unigénitum. Et. Glória Patri. Et.

Lect. ix., de Hom. Fer.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Unus mílitum láncea latus ejus apéruit, et contínuo exívit sanguis et aqua. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. de Dñica. 18.

2. Fodérunt manus meas et pedes meos; dinumeravérunt ómnia ossa mea.

3. Tres sunt qui testimónium dant in terra : spíritus, aqua, et sanguis; et hi tres unum sunt.

4. Quid turbáti estis et cogitatiónes ascéndunt in corda vestra? Vidéte manus meas et pedes meos, quia ego ipse sum.

5. Infer dígitum tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum.

Capitulum. 1. *Joan.* 5.

CHARISSIMI : Quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quóniam Jesus est Fílius Dei? Hic est qui venit per aquam et sánguinem, Jesus Christus, non in aqua solum, sed in aqua et sánguine.

Hymnus.

TINCTAM ergo Christi sánguine
Convértite in me cúspidem,

Ferite cor, pedes, manus,
Pœnam a nocénte súmite.
At, quæso, culpis débitas,
Quas jure plagas fígitis,
Cruóre divíno íllitæ
Fiant medéla spíritus.
Sit gressus ad malum ímpotens,
Manus nocére désinant,
Omnísque corde e sáucio
Profánus ardor éxeat.
Clavis foráto et Láncea,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, et almo Spíritu,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Fodérunt manus meas et pedes meos. ℟. Dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ad Benedictus, Aña.

Inglórius erit inter viros aspéctus ejus, et forma ejus inter fílios hóminum. Iste aspérget gentes multas.

Oratio.

Deus, qui in assúmptæ carnis infirmitáte Clavis affígi, et Láncea vulnerári pro mundi salúte voluísti: concéde propítius; ut qui eorúmdem Clavórum et Lánceæ solémnia venerámur in terris, de glorióso victóriæ tuæ triúmpho gratulémur in cœlis. Qui vivis.

Et fit com. Feriæ.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui vulnerátus es pro nobis.

Ad Tertiam, Aña.

Fodérunt.

Capit. Charíssimi, supra.

℟. br. Fodérunt manus meas, * Et pedes meos. Fodérunt. ℣. Dinumeravérunt ómnia ossa mea. Et. Glória Patri. Fodérunt. ℣. Quem tu percussísti, persecúti sunt. ℟. Et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Ad Sextam. Aña.

Tres sunt.

Capitulum. 1. *Petri* 2.

Fratres, Christus passus est pro nobis, vobis relínquens exémplum, ut sequámini vestígia ejus. Qui peccátum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus.

℟. br. Quem tu percussísti, * Persecúti sunt. Quem. ℣. Et super dolórem vúlnerū meórum addidérunt. Persecúti. Glória Patri. Quem. ℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Attrítus est propter scélera nostra.

Ad Nonam. Aña.

Infer dígitum tuum.

Capitulum. 1. *Petri* 2.

Qui peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum, ut peccátis mórtui justítiæ vivámus: cujus livóre sanáti estis.

℟. br. Ipse vulnerátus est * Propter iniquitátes nostras. Ipse. ℣. Attrítus est propter scélera nostra. Propter. Glória Patri. Ipse. ℣. Disciplína pacis nostræ super eum. ℟. Cujus livóre sanáti sumus.

In ij. Vesp. omnia ut in

primis, præter ult. Ps. cujus loco, Ps. Crédidi. 134.
℣. Fodérunt manus meas et pedes meos. ℟. Dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ad Magnificat, Aña.

Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit: et nos putávimus eum quasi leprósum, et percússum a Deo, et humiliátum.

Et fit commem. Feriæ.

FERIA SEXTA

POST DOM. II. QUADRAG.

De SS. Sindone D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 130. et loco ult. Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Hymnus.

Gloriam sacræ celebrémus omnes
Sindonis: lætis recolámus hymnis,
Et piis votis, monuménta nostræ
Certa salútis;
Quæ refert semper veneránda Sindon
Sánguine impréssis decoráta signis,
Dum cruce ex alta tulit involútum
Corpus Iésu.
Reddit hæc sævos ánimo dolóres,
Quos tulit, casum miserátus Adæ,
Christus humáni géneris Redémptor,
Morte perémpta.
Saucium ferro latus, atque palmas,
Et pedes clavis, laceráta flagris
Membra, et infíxam cápiti corónam
Monstrat imágo.
Quis pius siccis óculis, et absque
Intimi cordis gémitu, notáta,
Vívaque indignæ simulácra mortis
Cérnere possit?
Nostra cum solum tibi, Christe, culpa
Causa tantórum fúerit malórum,
Nostra debétur tibi vita: vitam
Dédimus ipsam.
Sit tibi, Fili, decus atque virtus,
Qui tuo mundum rédimis cruóre,
Quique cum summo Genitóre, et almo
Flámine regnas.
Amen.

℣. Tuam Sindonem venerámur, Dómine. ℟. Tuam gloriósam recólimus passiónem.

Ad Magnificat. Aña.

Joseph, vir bonus et justus, accéssit ad Pilátum, et pétiit corpus Jesu: quo accépto invólvit illud in síndone munda.

Oratio ut ad Laudes.
Et fit commem. Feriæ.
Ad Matutinum, Invitat.

Christum Dóminum qui passiónis suæ memóriam in sacra Síndone rénovat, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

Mysterium mirábile
Hac luce nobis pánditur,
Verus Dei cum Fílius
Mortem cruéntam sústinet.

Causam tuéndo sérvuli,
Reíque formam véstiens,
Pro servo herus suspénditur,
Pro sonte justus pléctitur.

Necis manent insígnia
Impréssa sacra in Síndone,
Quæ post triúmphum nóbilem
Corpus cruéntum invólverat.

Sunt mortis hæc, et tártari,
Mundíque victi insígnia;
Trophæa sunt hæc ínclyta
Ductóris invictíssimi.

Debémus ergo hanc grátiam
Nostræ salútis víndici,
Ut dæmonis contra dolos
Hac militémus téssera.

Vitæ vetústæ mórtui,
Surgámus in vitam novam;
Christum secúti per crucem
Christi fruémur glória.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Rubrum est induméntum tuum, et vestiménta tua sicut calcántiū in torculári. Ps. Cum invocárem. 154.

Aña. Aspérsus est sanguis super vestiménta mea, ómnia induménta mea inquinávi. Ps. Consérva me. 11.

Aña. Divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem. Ps. Dómine, quis habitábit. 10.

℣. Tuam Síndonem venerámur, Dómine. ℟. Tuam recólimus passiónem.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum, in Festo Septem Dolorum B. M. V. 456.

℟. j. Ecce vídimus eum non habéntem spéciem, neque decórem; aspéctus in eo non est. Hic peccáta nostra portávit, et pro nobis dolet; ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras: * Cujus livóre sanáti sumus. ℣. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit. Cujus.

℟. ij. Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? * Et dicet: His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. ℣. Frámea, suscitáre super pastórem meum, et super virum cohæréntem mihi. Et.

℟. iij. Tuam Síndonem venerámur, Dómine; tuam gloriósam recólimus passiónem: * miserére nobis, qui passus es

pro nobis. ℣. Salva præséntem catérvam in tuis hódie láudibus congregátam. Miserére. Glória Patri. Miserére.

In secundo Nocturno.

Aña. Quasi abscónditus vultus ejus, et despéctus, unde nec reputávimus eum. Ps. Dómini est terra. 32.

Aña. Omnes vidéntes me derisérunt me ; locúti sunt lábiis et movérunt caput. Ps. Dóminus illuminátio. 49.

Aña. Trádidit in mortem ánimam suam, et ipse peccáta multórum tulit. Ps. Exaltábo. 51.

℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi. ℟. Quia per crucem tuam redemísti mundum.

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

Lectio iv *In Luc. c.* 23.

QUID sibi vult, quod non Apóstoli, sed Joseph et Nicodémus, ut Joánnes dicit, Christum sepéliunt? Unus justus et constans, alter qui erat magíster in Israel. Talis enim Christi est sepultúra, quæ justítiam magisteriúmque hábeat. Obstrúitur ígitur tergiversándi locus, et doméstico Judæi testimónio revincúntur. Nam si Apóstoli sepelíssent, dícerent útique non sepúltum, quem sepúltum raptum esse dixérunt. Justus autem Christi corpus óperit sindone, innocens ungit unguénto. Namque hæc non otióse distíncta reperímus: quia justítia vestit Ecclésiam, innocéntia grátiam subminístrat.

℟. O admirábilis Sindon, * In qua involútus est thesáurus noster, redémptio captivórum! ℣. Gaudet totus mundus, qui redémptus est sánguine Dómini sui. In.

Lectio v.

VESTI ergo et tu Dómini corpus glória sua, ut et ipse sis justus. Et si mórtuum credis, óperi tamen divinitátis própriæ plenitúdine; unge illud myrrha, et áloe, ut bonus odor Christi sis. Bonum línteum misit Joseph ille vir justus; et fortásse illud quod Petrus vidit e cœlo ad se esse demíssum, in quo erant génera quadrúpedum, et ferárum, et vólucrum, ad similitúdinem Gentílium figuráta. Mystico ígitur unguénto illo pístico consepelítur Ecclésia, quæ diversitátem populórum fídei suæ communióne sociávit.

℟. Tulérunt túnicam Joseph fratres ejus, et in sánguine hædi, quem occíderant, tinxérunt, mitténtes qui ferrent ad patrem, et dícerent: * Hanc invénimus; vide num túnica fílii tui sit, an non? ℣. Quam cum agno-

vísset pater, ait: Túnica fílii mei est; fera péssima devorávit eum. Hanc.

Lectio vj.

Hunc Joseph justum Lucas dixit, Matthæus dívitem; et mérito dives hoc loco dícitur, ubi corpus súscipit Christi; suscipiéndo enim dívitem, nescívit fídei paupertátem. Dives est ergo, qui justus est; justus ígitur síndone invólvit; Israelíta vero et divérsos miscet virtútum odóres, et áloes mittit quasi libras centum, hoc est, perféctæ fídei quantitátem. Et ligavérunt corpus Jesu, juxta consuetúdinem speciálem Judæórum, non útique nodis perfídiæ, sed fídei ligatúris; et posuérunt in horto, cui frequénter Ecclésia comparátur, quæ diversórum habet poma meritórum, floresque virtútum.

℟. Christus passus est pro nobis, vobis relínquens exémplum, ut sequámini vestígia ejus; * Qui peccátum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus. ℣. Qui cum maledicerétur, non maledicébat: cum paterétur, non comminabátur. Qui. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Aña. Caro mea requiéscet in spe, quia non dabis sanctum tuum vidére corruptiónem. Ps. Deus, in nómine. 24.

Aña. Convertísti planctum meum in gáudium mihi: conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia. Ps. Notus in Judæa. 92.

Aña. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber. Ps. Dómine Deus. 105.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 15.

In illo témpore: Cum jam sero factum esset, quia erat Parascéve, quod est ante sábbatum, venit Joseph ab Arimathæa nóbilis decúrio, qui et ipse erat expéctans regnum Dei. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ, Presbyteri.

In Fer. 3. Palmarum.

Parasceve græce, latíne præparátio dícitur, quo nómine Judæi qui inter Græcos morabántur, sextam sábbati appellábant, eo quod in illa ea quæ requiéi sábbati necessária essent, præparáre solérent; juxta hoc, quod de manna quondam præcéptum est: Sexta autem die colligétis duplum. Quia ergo sexta die factus est homo, et tota est mundi creatúra perfécta; séptima autem Cónditor ab ópere suo requiévit, unde et hanc

Sábbatum, hoc est, réquiem vóluit appellári : recte Salvátor eádem sexta die crucifíxus humánæ restauratiónis implévit arcánum ; ideóque, cum accepísset acétum, dixit, Consummátum est ; hoc est, sextæ diéi, quod pro mundi refectióne suscépi, jam totum est opus explétum. Sábbato autem in sepúlchro requiéscens, resurrectiónis, quæ octáva die ventúra erat, exspectábat evéntum.

℟. Mercátus est Joseph síndonem mundam, ut invólveret in ea corpus Dómini. * Venit ergo et tulit corpus ejus. ℣. Rogávit Pilátum Joseph ab Arimathæa, ut tólleret corpus Jesu. Venit.

Lectio viij.

VENIT, inquit, Joseph ab Arimathæa nóbilis decúrio, qui et ipse erat exspéctans regnum Dei, et audácter introívit ad Pilátum, et pétiit corpus Jesu. Magnæ quidem Joseph iste dignitátis ad sæculum, sed majóris apud Deum mériti fuísse laudátur. Talem namque exístere decébat eum qui corpus Dómini sepelíret, qui et per justítiam meritórum tali ministério dignus esset, et per nobilitátem poténtiæ sæculáris facultátem posset obtinére ministrándi ; non enim quílibet ignótus aut mediócris ad Præsidem accédere, et Crucifíxi corpus póterat impetráre.

℟. Hæc est Sindon digníssima,* In qua salútis Auctor de cruce depósitus invólvi dignátus est. ℣. Ut nos consepúlti cum eo, véteris hóminis exúviis depósitis, innocéntiæ síndone tegerémur. In. Glória Patri. In.

Lectio ix. de Hom. Feriæ.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Joseph nóbilis decúrio, vir bonus, et justus, et ipse dives, erat expéctans regnum Dei. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis de Dñica. 18.

2. Hic audácter introívit ad Pilátum, et pétiit corpus Jesu.

3. Cum cognovísset Pilátus a Centurióne, quod jam mórtuus esset, donávit corpus Jesu.

4. Joseph autem mercátus síndonem, et depónens eum invólvit síndone.

5. Pósuit eum in monuménto, in quo nondum quisquam pósitus fúerat.

Capitulum. *Isaiæ* 63.

QUIS est iste qui venit de Edom, tinctis véstibus de Bosra? Iste formósus in stola sua, grádiens in multitúdine fortitúdinis suæ. Ego qui loquor justítiam, et propugnátor sum ad salvándum.

Hymnus.

JESU, dulcis amor meus,
Ac si præsens sis, accédo;
Te compléctor cum afféctu,
Tuórum memor vúlnerum.
O quam nudum hic te cerno,
Vulnerátum, et disténtum,
Inquinátum, involútum
In hoc sacro tégmine!
Salve, caput cruentátum
Spinis, cujus dulcis vultus
Immutávit suum florem,
Quem cœli tremit cúria.
Salve, latus Salvatóris,
Salve, mitis apertúra,
Super rosam rubicúnda,
Medéla salutífera.
Manus sanctæ, vos avéte,
Diris clavis perforátæ:
Ne repéllas me, Salvátor,
De tuis sanctis pédibus. Am.

℣. Dóminus regnávit, decórem índuit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcinxit se virtúte.

Ad Benedictus, Aña.

Joseph nóbilis decúrio, expéctans et ipse regnum Dei, mercátus est síndonem, et depónens corpus Jesu, invólvit illud in síndone.

Oratio.

DEUS, qui nobis in sancta Síndone, qua corpus tuum sacratíssimum e cruce depósitum a Joseph involútum fuit, passiónis tuæ vestígia reliquísti: concéde propítius; ut per mortem et sepultúram tuam, ad resurrectiónis glóriam perducámur. Qui vivis et regnas.

Et fit commem. Feriæ.

Ad Tertiam. Aña.

Hic audácter.

Capit. Quis est iste. ccxj.

℟. br. Tuam Síndonem * Venerámur, Dómine. Tuam. ℣. Tuam recólimus passiónem. Venerámur. Glória Patri. Tuam. ℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi. ℟. Quia per mortem tuam redemísti mundum.

Ad Sextam. Aña.

Cum cognovísset.

Capitulum. *Isaiæ* 63.

QUARE ergo rubrum est induméntum tuum, et vestiménta tua sicut calcántium in torculári? Tórcular calcávi solus, et de géntibus non est vir mecum.

℟. br. Adorámus te, Christe, * Et benedícimus tibi. Adorámus. ℣. Quia per mortem tuam redemísti mundum. Et. Glória Patri. Adorámus. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Ad Nonam, Aña.

Pósuit eum.

Capitulum. *Isaiæ* 63.

CIRCUMSPEXI, et non erat auxiliátor: quæsívi, et non fuit qui adjuváret: et salvávit mihi bráchium meum, et indignátio mea ipsa auxiliáta est mihi.

℟. br. Omnis terra adóret te, * Et psallat tibi. Omnis. ℣. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine. Et. Glória Patri.

Omnis. ℣. Dóminus regnávit, decórem induit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

In ij. Vesp. omnia ut in j. præter ult. cujus loco Ps. Voce mea. 147.

℣. Tuam Síndonem venerámur, Dñe. ℟. Tuam gloriósam recólimus passiónem.

Ad Magnificat. Aña.

Homo quidam dives ab Arimathæa, nómine Joseph, accépto córpore Jesu, invólvit illud in síndone munda.

Et fit commem. Feriæ.

FERIA SEXTA

POST DOM. III. QUADRAG.

De SS. Quinque Plagis D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesp., Añæ et Capit. de Laud. Ps. Crédidi, cum reliq. ut in Vesp. Feriæ v. in Cœna Domini. 260.

Hymn. Pange, lingua. 224.

℣. Vidébunt in quem transfixérunt. ℟. Et dolébunt super eum, ut in morte primogéniti.

Ad Magnificat. Aña.

Dum in cruce pendéret unigénitus Dei Fílius, et ab ómnibus subsannarétur, Mater ejus Virgo María, ipsum verum Deum et hóminem cóndolens venerabátur.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit commem. Feriæ.

Ad Matutinum. Invitat.

Christum in cruce confíxum, quinque plagis vulnerátum, * Venite, adorémus. Ps. Venite, exultémus. 2.

Hymn. Pange lingua. 224.

In primo Nocturno.

Aña. Quis est iste qui venit de Edom, tinctis véstibus de Bosra? Ps. In Dómino confído. 8.

Aña. Quare rubrum est induméntum tuum, et vestiménta tua sicut calcántium in torculári? Ps. Dómine, quis habitábit. 10.

Aña. Torcúlar calcávi solus, et de géntibus non fuit vir mecum. Psalm. Dómini est terra. 32.

℣. Fodérunt manus meas et pedes meos. ℟. Dinumeravérunt ómnia ossa mea.

De Isaia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 53.

Quis crédidit audítui nostro, et bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti. Non est spécies ei, neque decor: et vídimus eum, et non erat aspéctus, et desiderávimus eum: despéctum, et novíssimum virórum, virum dolórum, et sciéntem infirmitátem, et quasi abscónditus vultus ejus, et despéctus, unde nec reputávimus eum. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit: et nos putávimus eum quasi leprósum, et percússum a Deo,

et humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attritus est propter scélera nostra: disciplina pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus.

℟. Gratificávit nos Deus in dilécto Fílio suo: * In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, in remissiónem peccatórum. ℣. Ecce venit plenitúdo témporis, in quo misit Deus Fílium suum in terras. In.

Lectio ij.

OMNES nos quasi oves errávimus, unusquísque in viam suam declinávit: et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum. Oblátus est quia ipse vóluit et non apéruit os suum. Sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, et non apériet os suum. De angústia et de judício sublátus est: generatiónem ejus quis enarrábit? quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum. Et dabit ímpios pro sepultúra, et dívitem pro morte sua: eo quod iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus. Et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte.

℟. Nos, qui aliquándo erámus longe, facti sumus prope per sánguinem Jesu Christi: * Ipse est pax nostra, qui fecit útraque unum. ℣. A Dómino factum est istud, et est mirábile in óculis nostris. Ipse.

Lectio iij. *Cap.* 63.

QUIS est iste, qui venit de Edom, tinctis véstibus de Bosra? Iste formósus in stola sua, grádiens in multitúdine fortitúdinis suæ. Ego qui loquor justítiam, et propugnátor sum ad salvándum. Quare ergo rubrum est induméntum tuum, et vestiménta tua sicut calcántium in torculári? Torcúlar calcávi solus, et de géntibus non est vir mecum; calcávi eos in furóre meo, et conculcávi eos in ira mea et aspérsus est sanguis eórum super vestiménta mea, et ómnia induménta mea inquinávi; dies enim ultiónis in corde meo, annus redemptiónis meæ venit. Circumspéxi, et non erat auxiliátor; quæsívi, et non fuit qui adjuváret.

℟. In primogénito ex mórtuis complácuit omnem plenitúdinem divinitátis inhabitáre, et per eum reconciliári ómnia in ipsum: * Pacíficans per sánguinem crucis ejus, sive quæ in cœlis, sive quæ in terris sunt. ℣. Ipse est caput córporis Ecclésiæ, in ómnibus primátum tenens. Pacíficans. Glória Patri. Pacíficans.

In secundo Nocturno.

Aña. Fodérunt manus meas

et pedes meos; dinumeravérunt ómnia ossa mea. Ps. Deus, Deus meus, réspice. 34.
Aña. A planta pedis usque ad vérticem non est in eo sánitas. Ps. Jubiláte Deo, omnis terra, psalmum. 81.
Aña. Vulnus, et livor, et plaga tumens non est circumligáta, nec curáta medicámine, neque fota óleo. Ps. Notus in Judæa. 92.
℣. Vere languóres nostros ipse tulit. ℟. Et dolóres nostros ipse portávit.

De Sermóne sancti Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Lib. de Pass. Dñi, Cap. 41.

CAPTUS ergo Jesus, post plúrimas illusiónes tam Judæórum quam Géntium: post sánguinis plures effusiónes, clavis immítibus mánibus simul et pédibus perforátur, et configitur ligno Crucis Salvátor noster mitíssimus Jesus. Intuére, et réspice rosam passiónis sanguíneæ, quómodo rubet in indícium ardentíssimæ charitátis. Conténdunt pássio et cháritas: ista, ut plus árdeat; illa, ut plus rúbeat.
℟. Per mortem destrúxit Jesus eum qui mortis habébat impérium: * Ut liberáret eos qui timóre mortis obnóxii erant servitúti. ℣. Unde débuit per ómnia frátribus assimilári, ut miséricors fíeret. Ut.

Lectio v.

VIDE quómodo hoc flore rosæ florúerit óptima vitis nostra, rubicúndus Jesus. Vide totum corpus, sícubi rosæ sanguíneæ florem non invénias. Inspice manum unam, et álteram, si florem rosæ non invénias in utráque. Inspice pedem unum, et álterum; numquid non róscei? Inspice láteris apertúram, quia nec illa caret rosa, quamvis ipsa subrúbea sit, propter mixtúram aquæ; quia, sicut narrat Evangelísta, cum unus mílitum láncea latus ejus perforásset, exivit sanguis et aqua.
℟. Per hóminem mors, et per hóminem resurréctio mortuórum: * Et sicut in Adam omnes peccavérunt, ita in Christo omnes vivificabúntur. ℣. Novíssime autem inimíca destruétur mors. Et.

Ex eódem divo Bernárdo.

Lectio vj.

Serm. de Pass. Domini.

RESPICE, Dómine, sancte Pater, de sanctuário tuo, et de excélso cœlórum habitáculo, et intuére hanc sacrosánctam hóstiam, quam tibi offert magnus Póntifex noster, sanctus puer tuus Dóminus Jesus, pro peccátis fratrum suórum; et esto placábilis super multitúdine malítiæ nostræ. Cognósce, Pater, túnicam fílii tui Jo-

seph. Heu! fera péssima devorávit eum, et conculcávit in furóre suo vestiméntum ejus: ecce quinque scissúras lamentábiles in eo relíquit.

℟. Vidémus Jesum propter passiónem mortis, glória et honóre coronátum: * Ut pro ómnibus gustáret mortem. ℣. Decébat eum, qui multos fílios in glóriam addúxerat, auctórem salútis eórum per passiónem consummári. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

Aña. Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Psalm. Cantáte Dómino, cum reliq. de Comm. cxiij.

Aña. His plagátus sum in domo eórum qui me diligébant.

Aña. In amaritúdine sermo meus est, et manus plagæ meæ aggraváta est super gémitum meum.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Attrítus est propter scélera nostra.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore: Sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homilía sancti Cyrílli Episcopi Alexandríni.

Lib. 12. Comm. in Joann.

Cum ab immánibus Judæis omnis in Christum expléta esset impíetas, nec quidquam jam ad summam crudelitátem réliquum esset, ad extrémũ caro Christi sanctíssima próprium quiddam ac naturále rursus pátitur. Multis enim ac váriis dolóribus exsiccáta, siti torquétur. Graves síquidem dolóres magnam ad sitim commovéndam vim habent, naturáli quodam et inexplicábili calóre húmidum consuméntes, et ígneis ardóribus præcórdia uréntes.

℟. Manifestáta est grátia Dei per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi: * Qui destrúxit mortem, illuminávit autem vitam in incorruptiónem. ℣. Liberávit, et vocávit nos vocatióne sua sancta per grátiam, quæ data est nobis in Christo. Qui.

Lectio viij.

Consummatum esse ait impietátis judáicæ modum, et impoténtem sæviéndi ánimum. Quid enim Judæi intentátum reliquérunt, aut quid non extrémæ crudelitátis adhibuérunt? Quod supplícii aut contuméliæ genus prætermisérunt? Quámobrem jure, Consummátum est, ait; sed hora jam eum ad prædicándum spirítibus, qui apud ínferos erant, invitánte (advénit enim ut mortuórum ac vivórũ dominarétur), ipsam

pro nobis mortem suscépit, commúnem hanc natúræ nostræ passiónem sustínuit in carne sua. * Cum autem Jesum caput inclinásse comperíssent, et jam eum exspirásse putárent; frustra ejus crura confríngi exístimant; sed cum adhuc mórtuum esse nonníhil diffíderent, láncea latus ejus perfódiunt, unde cruor aqua mixtus scatúriit, quod Eulógiæ mysticæ et sancti baptísmatis imágo quædam erat atque primítiæ. Christi enim est vere et a Christo sanctum baptísma, et mysticæ Eulógiæ vis ex sancta ejus nobis carne pródiit.

℟. Dignus es, Dómine, accípere librum, et aperíre signácula ejus, quóniam occísus es, et redemísti nos Deo * In sánguine tuo. ℣. Fecísti enim nos Deo nostro regnum, et sacerdótes. In. Glória Patri. In.

Lectio ix. de Hom. Feriæ.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra.

3. Alligávit Dóminus plagam pópuli sui, et percussúram ejus sanávit.

4. Omnis qui transíbit, stupébit super omnes plagas ejus.

5. O vos omnes, qui transítis per viam, atténdite, et vidéte si est dolor sicut dolor meus.

Capitulum. *Isaiæ* 53.

Christus vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra: cujus livóre sanáti sumus.

Hymn. Lustra sex. 229.

℣. Vidébunt in quem transfixérunt. ℟. Et dolébunt super eum, ut in morte primogéniti.

Ad Benedictus. Aña.

Unus mílitum láncea latus ejus apéruit, et contínuo exívit sanguis et aqua.

Oratio.

Deus, qui unigéniti Fílii tui passióne, et per quinque Vúlnera ejus Sánguinis effusióne, humánam natúram peccáto pérditam reparásti: tríbue nobis, quæsumus; ut qui ab eo suscépta Vúlnera venerámur in terris, ejúsdem pretiosíssimi Sánguinis fructum cónsequi mereámur in cœlis. Per eúmdem Dóminum.

Et fit commem. Feriæ.

Ad Tertiam. Aña.

Ipse autem.

Capit. Christus. supra.

℟. br. Fodérunt manus meas, * Et pedes meos. Fodérunt. ℣. Dinumeravérunt ómnia

ossa mea. Et. Glória Patri. Fodérunt. ℣. O vos omnes, qui transítis per viam. ℟. Atténdite, et vidéte dolórem meum.

Ad Sextam. Aña.

Alligávit Dóminus.

Capitulum. *Isaiæ* 50.

FACIEM meam non avérti ab increpántibus, et conspuéntibus in me : Dóminus Deus auxiliátor meus, et ídeo non sum confúsus.

℟. br. Vere languóres nostros * Ipse tulit. Vere. ℣. Et dolóres nostros ipse portávit. Ipse. Glória Patri. Vere. ℣. Disciplína pacis nostræ super eum. ℟. Et livóre ejus sanáti sumus.

Ad Nonam. Aña.

O vos omnes.

Capitulum. *Isaiæ* 53.

TRADIDIT Christus in mortem ánimam suam, et cum sceleràtis reputátus est : et ipse peccáta multórum tulit, et pro transgressóribus rogávit.

℟. br. Ipse vulnerátus est * Propter iniquitátes nostras. Ipse. ℣. Attrítus est propter scélera nostra. Propter. Glória Patri. Ipse. ℣. Oblátus est, quia ipse vóluit. ℟. Et non apéruit os suum.

In ij. Vesperis omnia ut in primis.

℣. Vidébunt in quem transfixérunt. ℟. Et dolébunt super eum, ut in morte primogéniti.

Ad Magnificat, Aña.

Ego sum vestra redémptio : manus meæ, quæ vos fecérunt, clavis confíxæ sunt; propter vos flagéllis cæsus sum, spinis coronátus sum; aquam pétii pendens, et acétum porrexérunt : in escam meam fel dedérunt, et in latus lánceam : mórtuus, et sepúltus resurréxit : vobíscum sum, et vivo in ætérnum.

Et fit commem. Feriæ.

FERIA SEXTA

POST DOM. IV. QUADRAG.

De pretiosissimo Sanguine D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesperas. Añæ.

1. Quis est iste qui venit de Edom, tinctis véstibus de Bosra? Iste formósus in stola sua. Ps. Dixit Dóminus. cum reliq. de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

2. Ego qui lóquor justítiam, et propugnátor sum ad salvándum.

3. Vestítus erat veste aspérsa sánguine, et vocátur nomen ejus Verbum Dei.

4. Quare ergo rubrum est induméntum tuum, et vestiménta tua sicut calcántium in torculári?

5. Torcúlar calcávi solus, et de géntibus non est vir mecum.

Capitulum ut ad Laudes.

Hymnus.

FESTIVIS résonent cómpita vócibus,
Cives lætítiam fróntibus éxplicent,
Tædis flammíferis órdine pródeant
Instrúcti púeri et senes.
Quem dura móriens Christus in árbore
Fudit multíplici vúlnere Sánguinem,
Nos facti mémores dum cólimus, decet
Saltem fúndere lácrymas.
Humáno géneri pernícies gravis
Adámi véteris crímine cóntigit:
Adámi intégritas et píetas novi
Vitam réddidit ómnibus.
Clamórem válidum summus ab æthere
Languéntis Géniti si Pater áudiit,
Placári pótius sánguine débuit,
Et nobis véniam dare.
Hoc quicúmque stolam sánguine próluit,
Abstérgit máculas, et róseum decus,
Quo fiat símilis prótinus Angelis,
Et Regi pláceat, capit.
A recto instábilis trámite póstmodum
Se nullus rétrahat, meta sed última
Tangátur: tríbuet nóbile præmium,
Qui cursum Deus ádjuvat.
Nobis propítius sis, Génitor potens,
Ut quos unigenæ Sánguine Fílii
Emísti, et plácido Flámine récreas,
Cœli ad cúlmina tránsferas. Amen.

℣. Redemísti nos, Dómine, in sánguine tuo. ℟. et fecísti nos Deo nostro regnum.

Ad Magnificat. Aña.

Accessístis ad Sion montem, et civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, et testaménti novi mediatórem Jesum, et sánguinis aspersiónem mélius loquéntem quam Abel.

Oratio ut ad Laudes.
Et fit commem. Feriæ.
Ad Matutinum, Invitat.

Christum Dei Fílium, qui suo nos redémit Sánguine, * Veníte, adorémus. Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

IRA justa Conditóris
Imbre aquárum víndice
Criminósum mersit orbem,
Noe in arca sóspite:
Mira tandem vis amóris
Lavit orbem Sánguine.
Tam salúbri terra felix
Irrigáta plúvia,
Ante spinis quæ scatébat,
Germinávit flósculos:
Inque néctaris sapórem
Transiére absínthia.
Triste prótinus venénum

Dirus anguis pósuit,
Et cruénta belluárum
Désiit ferócia:
Mitis Agni vulneráti
Hæc fuit victória.
O sciéntiæ supérnæ
Altitúdo impérvia!
O suávitas benígni
Prædicánda péctoris!
Servus erat morte dignus,
Rex luit pœnam óptimus.
Quando culpis provocámus
Ultiónem júdicis,
Tunc loquéntis protegámur
Sánguinis præséntia,
Ingruéntium malórum
Tunc recédant ágmina.
Te redémptus laudet orbis,
Grata servans múnera,
O salútis sempitérnæ
Dux et auctor inclyte,
Qui tenes beáta regna
Cum Parénte, et Spíritu.
Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumciderétur puer, vocátum est nomen ejus Jesus. Ps. Quare fremuérunt. 4.

Aña. Factus in agonia, prolíxius orábat, et factus est sudor ejus sicut guttæ sánguinis decurréntis in terram. Ps. Dómine, quid multiplicáti. 5.

Aña. Judas, qui eum trádidit, pœniténtia ductus, rétulit trigínta argénteos, dicens: Peccávi, tradens Sánguinem justum. Psal. Consérva me. 11.

℣. Redemísti nos, Dómine.
℟. In Sánguine tuo.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. *Cap.* 9.

CHRISTUS assístens Póntifex futurórum bonórum, per ámplius et perféctius tabernáculum non manufáctum, id est, non hujus creatiónis: neque per sánguinem hircórum aut vitulórum, sed per próprium Sánguinem introívit semel in Sancta, ætérna redemptióne invénta. Si enim sanguis hircórum et taurórum, et cinis vítulæ aspérsus inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis: quanto magis Sanguis Christi, qui per Spíritum sanctum semetípsum óbtulit immaculátum Deo, emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviéndum Deo vivénti? Et ídeo novi testaménti mediátor est, ut, morte intercedénte, in redemptiónem eárum prævaricatiónum, quæ erant sub prióri testaménto, repromissiónem accípiant, qui vocáti sunt ætérnæ hæreditátis.

℟. Jesus, ut sanctificáret per suum Sánguinem pópulum, extra portam passus est, * Exeámus igitur ad eum extra castra, impropérium ejus portántes. ℣. Nondum enim usque ad sánguinem

restitístis advérsus peccátum repugnántes. Exeámus.

Lectio ij.

UBI enim testaméntum est, mors necésse est intercédat testatóris. Testaméntum enim in mórtuis confirmátum est: alióquin nondum valet, dum vivit qui testátus est. Unde nec primum quidem sine sánguine dedicátum est. Lecto enim omni mandáto legis a Moyse univérso pópulo; accípiens sánguinem Vitulórum et hircórum cum aqua, et lana coccínea, et hyssópo; ipsum quoque librum, et omnem pópulum aspérsit, dicens: Hic sanguis testaménti, quod mandávit ad vos Deus. Etiam tabernáculum et ómnia vasa ministérii sánguine simíliter aspérsit. Et ómnia pene in sánguine secúndum legem mundántur, et sine sánguinis effusióne non fit remíssio.

℟. Moyses sumptum sánguinem respérsit in pópulum: * Et ait: Hic est sanguis fœderis, quod pépigit Dóminus vobíscum. ℣. Fide celebrávit Pascha et sánguinis effusiónem, ne qui vastábat primitíva, tángeret eos. Et.

Lectio iij. *Cap.* 10.

HABENTES itaque, fratres, fidúciam in intróitu sanctórum in Sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam, et vivéntem per velámen, id est carnem suam, et Sacerdótem magnum super domum Dei, accedámus cum vero corde in plenitúdine fídei, aspérsi corda a consciéntia mala, et ablúti corpus aqua munda, teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem (fidélis enim est, qui repromísit): et considerémus ínvicem in provocatiónem charitátis et bonórum óperum.

℟. Vos, qui aliquándo erátis longe, facti estis prope in Sánguiue Christi: * Ipse enim est pax nostra, qui fecit útraque unum. ℣. Complácuit per eum reconciliáre ómnia in ipsum, pacíficans per Sánginem crucis ejus, sive quæ in terris, sive quæ in cœlis sunt. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In secundo Nocturno.

Aña. Pilátus volens pópulo satisfácere, trádidit illis Jesum flagéllis cæsum. Ps. Dóminus regit me. 34.

Aña. Videns autem, quia nihil profíceret, accépta aqua, lavit manus coram pópulo, dicens: Innocens ego sum a sánguine justi hujus. Ps. Exaltábo. 51.

Aña. Et respóndens univérsus pópulus, dixit: Sanguis ejus super nos, et super fílios nostros. Ps. Exáudi Deus... cum déprecor. 80.

℣. Sanguis Jesu Christi Fílii Dei. ℟. Emúndat nos ab omni peccáto.

Sermo sancti Joánnis Chysóstomi.

Lectio iv.

VULTIS Sánguinis Christi audíre virtútem? Redeámus ad ejus exémplum, et priórem typum recordémur, et prístinam scriptúram narrémus. In Ægypto, nocte média, Ægyptiis Deus plagam décimam minabátur, ut eórum primogénita deperírent, quia primogénitum ejus pópulum detinébant. Sed ne amáta plebs Judæórum una cum illis periclitarétur, quia unus locus continébat univérsos, remédium discretiónis invéntum est. Proínde exémplum mirábile, ut discas in veritáte virtútem. Ira divínæ indignatiónis sperabátur, et domos síngulas mórtifer circuíbat. Quid ígitur Moyses? Occídite, inquit, agnum annículum, et sánguine ejus liníte jánuas. Quid ais, Moyses? Sanguis ovis rationálem hóminem liberáre consuévit? Valde, inquit; non eo quod sanguis est, sed quia Domínici Sánguinis per eum demonstrátur exémplum.

℟. In timóre incolátus vestri conversámini: * Sciéntes quod non corruptibílibus auro vel argénto redémpti estis. ℣. Sed pretióso Sánguine quasi agni immaculáti Christi. Sciéntes.

Lectio v.

NAM sicut regnántium státuæ, quæ sine causa sunt et sermóne, nonnúmquam ad se confugiéntibus homínibus, ánima et ratióne decorátis, subvenire consuevérunt, non quia sunt ære conféctæ, sed quia rétinent imáginem principálem; ita et sanguis ille, qui irrationális fuit, ánimas habéntes hómines liberávit, non quia sanguis fuit, sed quia hujus Sánguinis ostendébat advéntum. Et tunc Angelus ille vastátor, cum linítos postes atque áditus pervidéret, transjécit gressus, et non est ausus intráre. Nunc ergo si víderit inimícus non póstibus impósitum sánguinem typi, sed fidélium ore lucéntem Sánguinem veritátis Christi templi póstibus dedicátum, multo magis se súbtrahet. Si enim Angelus cessit exémplo, quanto magis terrébitur inimícus, si ipsam perspéxerit veritátem? Vis et áliam hujus Sánguinis scrutári virtútem? Volo. Unde primum cucúrrit inspícias, et de quo fonte manávit. De ipsa primum cruce procéssit: latus illud Domínicum inítium fuit. Mórtuo enim, ait, Jesu, et adhuc in cruce pendénte, appróximat miles, latus láncea percússit, et exínde aqua fluxit et sanguis, unum baptísmatis sym-

bolum, áliud sacraménti. Ideo non ait: Exiit sanguis et aqua; sed, éxiit aqua primum et sanguis: quia primum baptísmate dilúimur, et póstea mystério dedicámur. ℟. Empti estis prétio magno: * Glorificáte, et portáte Deum in córpore vestro. ℣. Prétio empti estis: nolíte fíeri servi hóminum. Glorificáte.

Lectio vj.

LATUS miles apéruit, et templi sancti paríetem pátefécit. Et ego thesáurum præclárum invéni, et fulgéntes divítias me grátulor reperíre. Sic et de illo agno factum est. Judæi ovem occidérunt, et ego fructum de sacraménto cognóvi. De látere sanguis et aqua. Nolo tam fácile, audítor, tránseas tanti secréta mystérii. Restat enim mihi mystica atque secretális orátio. Dixi baptísmatis symbolum et mysteriórum, aquam illam et sánguinem demonstráre. Ex his enim sancta fundáta est Ecclésia per lavácri regeneratiónem, et renovatiónem Spíritus sancti. Per baptísma, inquam, et mystéria, quæ ex látere vidéntur esse prolàta. Ex látere ígitur suo Christus ædificávit Ecclésiam, sicut de látere Adam ejus conjux Heva prolàta est. Nam hac de causa Paulus quoque testátur, dicens: De córpore ejus et de óssibus ejus sumus: latus vidélicet illud signíficans. Nam sicut de illo látere Deus fecit fœminam procreári: sic et de suo látere Christus aquam nobis et sánguinem dedit, unde repararétur Ecclésia. ℟. Commèndat charitátem suam Deus in nobis: * Quóniam cum adhuc peccatóres essémus, secúndum tempus Christus pro nobis mórtuus est. ℣. Multo ígitur magis nunc justificáti in Sánguine ipsíus, salvi érimus ab ira per ipsum. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno.

Añа. Exívit ergo Jesus, portans corónam spíneam et purpúreum vestiméntum, et dicit eis: Ecce homo. Ps. Ut quid Deus repulísti. 90.

Aña. Et bájulans sibi crucem, exívit in eum, qui dícitur Calváriæ, locum, ubi crucifixérunt eum. Ps. Dómine Deus salútis. 105.

Aña. Ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura, sed unus mílitum láncea latus ejus apéruit, et contínuo exívit sanguis et aqua. Ps. Deus ultiónū. 108.

℣. Christus diléxit nos. ℟. Et lavit nos a peccátis nostris in Sánguine suo.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Cum accepisset Jesus acétum, di-

xit : Consummátum est. Et inclináto cápite, trádidit spíritum. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.
Tract. 120. in Joannem.

VIGILANTI verbo Evangelísta usus est, ut non díceret : Latus ejus percússit, aut vulnerávit, aut quid áliud, sed, apéruit : ut illic quodámmodo vitæ óstium panderétur, unde Sacraménta Ecclésiæ manavérunt, sine quibus ad vitam, quæ vera vita est, non intrátur. Ille Sanguis qui fusus est, in remissiónem fusus est peccatórum. Aqua illa salutáre témperat póculum, hæc et lavácrum præstat et potum. Hoc prænuntiábat quod Noe in látere arcæ óstium fácere jussus est, qua intrárent animália, quæ non erant dilúvio peritúra, quibus præfigurabátur Ecclésia. Propter hoc prima múlier facta est de látere viri dormiéntis, et appelláta est vita, matérque vivórum. Magnum quippe significávit bonum, ante magnum prævaricatiónis malum. Hic secúndus Adam, inclináto cápite, in cruce dormívit, ut inde formarétur ei conjux, quæ de látere dormiéntis efflúxit. O mors, unde mórtui revivíscunt! Quid isto Sánguine múndius? Quid vúlnere isto salúbrius?

℟. Hic est, qui venit per aquam et sánguinem, Jesus Christus : * Non in aqua solum, sed in aqua et sánguine. ℣. In die illa erit fons patens dómui David, et habitántibus Jerúsalem in ablutiónem peccatóris. Non.

Lectio viij.

TENEBANTUR hómines captívi sub diábolo, et dæmónibus serviébant, sed redémpti sunt a captivitáte. Véndere enim se potuérunt, sed redímere non potuérunt. Venit Redémptor, et dedit prétium : fudit Sánguinem suum, et emit orbem terrárum. Quæritis quid émerit? Vidéte quid déderit, et inveniétis quid émerit, Sanguis Christi prétium est. Tanti quid valet? Quid, nisi totus orbis? Quid, nisi omnes gentes? Valde ingráti sunt prétio suo, aut multum supérbi sunt, qui dicunt, aut illud tam parum esse, ut solos Afros émerit, aut se tam magnos esse, pro quibus solis llud sit datum. Non ergo exúltent, non supérbiant : pro toto dedit, quantum dedit.

℟. Prædestinávit nos Deus in adoptiónem filiórum per Jesum Christum : * In quo habémus redemptiónem per Sánguinem ejus. ℣. Remissiónem peccatórum secúndum divítias grátiæ ejus, quæ suprabundávit in nobis. In. Glória Patri. In.

Lectio ix. de Hom. Fer.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Hi, qui amícti sunt stolis albis, qui sunt, et unde venérunt? Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Hi sunt qui venérunt de tribulatióne magna, et lavérunt stolas suas in Sánguine Agni.

3. Ideo sunt ante thronum Dei, et sérviunt ei die ac nocte.

4. Et ipsi vicérunt dracónem propter Sánguinem Agni, et propter testaméntum Verbi sui.

5. Beáti qui lavant stolas suas in Sánguine Agni.

Capitulum. *Hebr.* 9.

FRATRES, Christus assístens Póntifex futurórum bonórum, per ámplius et perféctius tabernáculum non manufáctum, id est, non hujus creatiónis; neque per sánguinem hircórum aut vitulórum, sed per próprium Sánguinem introívit semel in Sancta, ætérna redemptióne invénta.

Hymnus.

SALVETE, Christi vúlnera,
Imménsi amóris pígnora,
Quibus perénnes rívuli
Manant rubéntis Sánguinis.
Nitóre stellas víncitis,
Rosas odóre et bálsama,
Prétio lapíllos índicos,
Mellis favos dulcédine.
Per vos patet gratíssimum
Nostris asylum méntibus,
Non huc furor minántium
Unquam penétrat hóstium.
Quot Jesus in Prætório
Flagélla nudus éxcipit!
Quot scissa pellis úndique
Stillat cruóris gúttulas!
Frontē venústā, proh dolor!
Coróna pungit spínea,
Clavi retúsa cúspide
Pedes manúsque pérforant.
Postquam sed ille trádidit
Amans voléns que spíritum,
Pectus ferítur láncea,
Geminúsque liquor éxiit.
Ut plena sit redémptio,
Sub torculári stríngitur,
Suíque Jesus ímmemor
Sibi nil resérvat Sánguinis.
Veníte, quotquot críminum
Funésta labes ínficit:
In hoc salútis bálneo
Qui se lavat, mundábitur.
Summi ad Paréntis dścterā
Sedénti habénda est grátia,
Qui nos redémit Sánguine,
Sanctóque firmat Spíritu.
Amen.

℣. Justificáti in Sánguine Christi. ℟. Salvi érimus ab ira per ipsum.

Ad Benedictus, Aña.

Erit sanguis agni vobis in signum, dicit Dóminus: et vidébo sánguinem, et transíbo vos, nec erit in vobis plaga dispérdens.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui unigénitum Fílium tuum mundi Redemptórem constituísti, ac ejus

Sánguine placári voluísti : concéde, quæsumus, salútis nostræ prétium solémni cultu ita venerári, atque a præséntis vitæ malis ejus virtúte defféndi in terris, ut fructu perpétuo lætémur in cœlis. Qui tecum vivit.

Et fit com. Feriæ.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui tuo nos Sánguine redemísti.

Ad Tertiam, Aña. Hi sunt qui venérunt.

Capit. Fratres, Christus.

℟. br. Redemísti nos, Dómine, * In sánguine tuo. Redemísti. ℣. Ex omni tribu, et lingua, et pópulo, et natióne. In. Glória Patri. Redemísti. ℣. Sanguis Jesu Christi Fílii Dei. ℟. Emúndat nos ab omni peccáto.

Ad Sextam, Aña. Ideo sunt.

Capit. *Hebr.* 9. *d*

Si sanguis hircórum et taurórum, et cinis vítulæ aspérsus iniquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis : quanto magis Sanguis Christi, qui per Spíritum sanctum semetípsum óbtulit immaculátum Deo, emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviéndum Deo vivénti?

℟. br. Sanguis Jesu Christi, Fílii Dei * Emúndat nos. Sanguis. ℣. Ab omni peccáto. Emúndat. Glória Patri. Sanguis. ℣. Christus diléxit nos. ℟. Et lavit nos in Sánguine suo.

Ad Nonam, Aña. Beáti.

Capit. *Hebr.* 9. *d*

Accipiens Moyses sánguinem vitulórum et hircórum, cum aqua et lana coccínea, et hyssópo, ipsum quoque librum et omnem pópulum aspérsit, dicens : Hic sanguis testaménti, quod mandávit ad vos Deus.

℟. br. Christus diléxit nos, et lavit nos * In sánguine suo. Christus. ℣. Et fecit nos regnum, et sacerdótes Deo et Patri. In. Glória Patri. Christus. ℣. Justificáti in Sánguine Christi. ℟. Salvi érimus ab ira per ipsum.

In ij. Vesp. omnia ut in j. præter ult. Ps. cujus loco. Lauda Jerúsalem. 151.

℣. Te ergo quæsumus, tuis fámulis súbveni. ℟. Quos pretióso Sánguine redemísti.

Ad Magnificat, Aña. Habébitis autem hunc diem in monuméntum, et celebrábitis eum solémnem Dómino in generatiónibus vestris cultu sempitérno.

Et fit commem. Feriæ.

DIE XI. FEBRUARII.

In Festo BB. Septem Fundatorum Ordinis Servorum B. M. V. Confessorum.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq. In j. Vesp. Capit. Laud

Hymnus.

JAM nimis terris fácinus per omne
Noxa regnábat sine lege abérrans,
Inque peccántes Súperi tonábant
Víndice dextra :
Quando lugéndis miseráta fatis
Virgo septénos Próceres corúscos
Sánguine, et claros pietáte multa
Cœlitus accit.
Accit afflíctis pópulis piándis
A tot ærúmnis, máculis, ruínis;
Accit, et semper sibi servitúros
Strénuo amóre.
Veste lugúbri índuit, ut dolóres
Défleant ejus, mage dum feráli
In trabe infánda périit cruénte.
Diva Propágo.
Fílios rursus vocitávit omnes,
Ut velut Matrem studióse amántem
Créderent ipsam, pária et reférrent
Pígnora amóris.
Tunc quis exússit charitátis ignis
Pectus ipsórum! Date, quæso, Patres,
Fílios vestros páribus beátis
Ignibus uri.
Tu, Pater, præsta, tríbue et Redémptor,
Tuque da nobis, Paráclite summe,
Vírginem Matrem cólere, ac amáre.
Flere et in ævum. Am.

℣. Oráte pro nobis, septem beáti Patres. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnificat. Aña.

Isti sunt viri misericórdiæ, quorum pietátes non defuérunt. Semen eórum, et glória eórum non derelinquétur.

Oratio ut ad Laudes.

Com. Feriæ Quadrag.

Ad Matutinum. Invitat.

Mirábilem Dóminum in servis Deíparæ, * Veníte, adorémus. Ps. Venite. 2.

Hymnus.

PRÆCLARA septem lúmina
Tusci micántis ætheris,
Vos Virgo Mater éxcitat,
Ut luce mundus spléndeat.
Vos labra lacte pérlita
Servos Maríæ nóminant;
Tum Virgo vos Senários
Adíre colles ímperat.
Vos ipsa Mater ínclyta
Funébri pállio índuit,
Ut defleátis vúlnera,
Quæ pértulit, sævíssima.
Hoc ipsa cœli e cúlmine
Petro revélat mártyri,
Jubétque cœtum pérpetem
Hinc pósteris constítui,
Qui famuléntur júgiter,
Ipsámque semper díligant,

Colant, propágent, prædi-
cent
Ejus dolóres flébiles.
Quæso, duces fortíssimi,
Ah! vos sequámur strénue;
Ardor, dolórque férvidus
In Vírginem nos óccupent.
Et tu, supérna Trínitas,
Perfúnde sancto róbore,
Vitámque fac non ímparem
Nostris Beátis dúcere. Am.

In primo Nocturno.

Aña. In vértice móntium plantávit Regína Mártyrum víneam justórum, qui dolóres ejus meditabántur die, ac nocte. Psalmi de Comm. Conf. non Pont. lxxxv.

Aña. Dómina dixit ad eos: Fílii mei estis vos; exultáte, quia ego vos génui.

Aña. Voce sua ad Dóminam clamavérunt, et exaudívit eos de monte sancto suo.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte, justi. ℟. Et gloriámini, omnes recti corde.

Lect. Laudémus viros, de Comm. Conf. Pont. ij. loco. lxxvj.

℟. j. Lætábitur desérta, et ínvia, et exultábit solitúdo: * Et florébit quasi lílium. ℣. Gérminans germinábit, et exultábit lætabúnda, et laudans. Et.

℟. ij. Sáliet sicut cervus claudus, et apérta erit lingua mutórum: * Quia scissæ sunt in desérto aquæ, et torréntes in solitúdine. ℣. In cubílibus in quibus, prius dracónes habitábant, oriétur viror cálami, et junci. Quia.

℟. iij. Hæc est vera fratérnitas, quæ regnum mundi, et omnem ornátum sæculi contémpsit: * Propter amórem Dómini Jesu Christi. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Propter. Glória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

Aña. Non diligéntes vanitátem, nec requiréntes mendácium, ómnia sæculi bona abdicavérunt, et a Dómino mirificáti sunt.

Aña. In multitúdine misericórdiæ Dóminæ suæ sperántes, introiérunt in domum ejus, et adoravérunt ad templum sanctum ejus.

Aña. Ex ore infántium et lacténtium servos tuos illos dicéntium perfecísti, Dómina, laudem eórum. Quam admirábile est nomen tuum!

℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Lectio iv.

Decimo tértio Christiáni nóminis sæculo inter álios Florentínos patrítios septem erant avórum sánguine, opibúsque illústres; at virtútibus spectátis suis longe illustrióres, nuncupáti, ut Religióni nomen dedére: Bonfílius Monáldius, Bonajúncta Manétti,

Manéttus Antellénsis, Amidéus de Amidéis, Ugúccio Ugucciónius, Sostenéus de Sostenéis, demum Aléxius de Falconériis. Cum hi trigésimo tértio supra millésimum ac bis centésimum annum, auspicatíssimo assúmptæ Vírginis Festo, in sodalítio quodam, cui títulus Laudéntium erat, augustíssimæ Dei Genitríci, prout par erat, laudes exsólverent, ab eádem dulcíssime iis apparénte, inopíne monéri se séntiunt ad sublimióris vitæ genus, posthábito mundo, amplecténdum; absolutísque idcírco, quibus dabant óperam, láudibus, conféstim pérciti in unum, collatísque mútuo consíliis, supérnis Dei vocántis vocantísque Deíparæ oráculis parére mox decrevérunt: quod et sédulo factum est ab iísdem: nam consúlto statim matúre urbis Epíscopo, post fortúnæ abdicátis bonis, erogatísque ample in egénos, cilíciis carni obstríctis, vilióribus, detritísque véstibus cinérei colóris indúti, in rurálem parvam ædículam secessérunt natalítio die amantíssimæ ipsórum Paréntis, ut vitæ sanctióris primórdia óptime inírent, qua die mortálibus orta sacratíssimam vitam ipsa inchoáverat.

℟. Omnes isti congregáti sunt, venérunt, Dómina, tibi: * Et ómnibus his velut ornaménto vestiéris. ℣. Et circúmdabis tibi eos quasi Sponsa. Et.

Lectio v.

Sic septem beáti viri, charitátis fœdere devíncti, eádem in domo semet uniérant, cum ecce per urbem visos, statim Dómino sic disponénte, moventéque infantíles voces Deípara, ex infántium ore, ac lacténtium, inter quos tum puer erat sanctus Philíppus Benítius, vix quintum mensem ingréssus, se Maríæ clamári servos insperáto est audítum. Quanta tunc et exínde amóris flamma in Dóminam suam, cujus (ignáris ipsis) declaráti servi erant, excitátis stúdiis exárserint, non fácile est explicátu. Illud solum scitur, quod sic ei se dedidérunt, ut véluti Matrem suam venerári, maximóque honóre habére, morem ei gérere in ómnibus, et obtemperáre propter eam cunctis summópere studúerint. Hinc étiam ádeo jucúndi, gratíque ei fuére, ut, cum vitatúri pópuli plausum in Senárium montem ab ipsa iis præosténsum habitatúri teténderint, ibíque crucifíxum Jesum, mœstissimámque Matrem

doléntes assídue recólerent, appáruit illa eis, habitúque lugúbri assignáto in memóriam dolórum suórum, ut compateréntur istis, eos consecrávit.

℟. Vocábo servos meos et índuam illos túnica mea, et cíngulo meo confortábo eos; * Et potestátem meam dabo in mánibus eórum. ℣. Et erunt quasi patres habitántibus Jerúsalem. Et.

Lectio vj.

ITA cineríciis véstibus, indulgénte étiam Epíscopo, in nigras mutátis, post nonnúllos annos, fortunátis quidem auspíciis, claríssimum illud Prædicatórum Ordinis decus, sanctus Petrus Martyr, Floréntiam accéssit, et audíta, inspectáque simul non fucáta sanctimónia ipsórum, ita Dei amíci cœpérunt se mútuo dilígere, ut familaríssime versaréntur ínvicem secum, seséque altérne fovérent. Inter cætera porro illud áccidit, quod speránte ínclyto Mártyre honórem Deo non módicum, magnum terris cómmodum próditum iri, si, propítia Vírgine, longe latéque propagaréntur, una cum ipsis impénse eam exoránte, ut arguménto áliquo voluntátem suam patefáceret, invocáta Virgo amans in visióne ei revelávit, se viros illos septem, et qui ventúri erant post eos, inter mundi hómines omnes ad singuláre servítium suum selegísse, et commiserándis pœnis jam latis suis amaríssimis constituéndum Ordinem esse ad sui honórem et glóriam. Hoc prodigióso virgíneo decréto animáti humíllimi Patres, non quia suæ mentis fuísset successóres pósteros gígnere, sed ut jussa reseráta fácerent suprémæ eórum Regínæ, quæ nómine suo duratúram sibi famíliam fundári volúerat, instítúere deínceps sacrum Servórum Ordinem decrevérunt, non tam ut primi ejus fundatóres, quam ut cœléstis suæ Fundatrícis minístri obsequéntes; quos proínde Dóminus, ut servos bonos, et fidéles suos, ac Matris, in vita multis virtútibus, in morte multis prodígiis, post tránsitum multis miráculis adornávit: novíssime vero Benedíctus Décimus tértius, ejus institúti proféssor, cujus sanctus Petrus erat, ejus quoque in eos hæres amóris, Póntifex renuntiátus, eórum miram Institutiónem, ut inclarésceret orbi, Lectiónibus his recenséri peramánter consúluit, ac mandávit.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes lugúbres vestes,

et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem volántem per médium cœlum, voce magna clamántem, et dicéntem. Isti. Glória Patri. Isti.

In tertio Nocturno.

Aña. Ingrediéntes sine mácula, et operántes justítiam, habitavérunt in tabernáculo tuo, et requievérunt in monte sancto tuo.

Aña. Glóriam et magnum decórem imposuísti super eos, Regína Mártyrum, cum in memóriam dolórum tuórum lugúbrem vestem eos induísti.

Aña. Hæc fuit generátio quæréntium Dóminum, quæréntium Stellam ex Jacob. Te laudámus, Rex glóriæ.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Homilia in Evang., Nolíte timére, de Comm. ij. loco. xcix.

℟. vij. Dábitur lugéntibus Sion coróna pro cínere, óleum gáudii pro luctu, pállium laudis pro spíritu mœróris: * Et vocabúntur fortes justítiæ, plantátio Dómini ad glorificándum. ℣. Sacerdótes Dómini vocabúntur minístri Dei nostri. Et. Bened. Quorum festum.

℟. viij. Ego quasi vitis fructificávi suavitátem odóris: * Et flores mei fructus honóris, et honestátis. ℣. Ego mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei. Et. Glória Patri. Et.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

1. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit colúmnas septem. Psalmi de Dnica 18.

2. Isti sunt viri septem boni testimónii, pleni Spíritu sancto, et sapiéntia.

3. Appáruit eis Dómina Angelórum, et diléxit eos in visióne, et in agnitióne magnálium suórum.

4. Beáti viri tui, Regína ómnium, beáti servi tui, qui stant coram te semper.

5. Laudem dícite Deo nostro, omnes servi ejus, et qui timétis eum, pusílli, et magni.

Capitulum. *Hebr.* 13. *b*

FRATRES, Mementóte præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei, quorum intuéntes éxitum conversatiónis, imitámini fidem.

Hymnus.

INCLYTI Patres, Dominæque mundi
Impigri servi, famulátus iste
Dícite, oh quali rútila coróna
Vos redimívit!
Noscis ad cœlos súbito evocátus,

Omnium Princeps, célebris
Monálde,
Quem sibi ut charum Génitrix supréma
Duxit ad æthram.
Tuque dic nobis, Bonajúncta felix,
Qui Dei funus mémorans ad aram,
Dum recensébas obiisse Jesum,
Lætus obísti.
Indic et tu, Sostenée, ac Ugúcci,
Ambo qui e terris simul emigrástis
Angelos inter, revehénte secum
Vírgine utrúmque.
Te modo cuncti résonent, Manétte,
Qui velut cycnus cíneri propínquus
Occinens hymnos álacer Maríæ,
Fata subísti.
Sic, Amidée, et tibi gratulámur,
Cujus ardórem moriéntis ignis
Visus efférvens ápice in Senári
Belle aperívit.
Nunc tibi festis módulis, Aléxi,
Pláudimus gnari prope vitæ agónem
Vírginis Natum tibi blandiéntem
Serta dedísse.
Sit decus Patri, parilíque Proli,
Flámini et sancto, tribuántque nobis
Æmulos horum fíeri in coléndα
Vírgine diva. Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Benedictus. Aña.

Fecit misericórdiam Dóminus cum Pátribus nostris : eréxit nobis cornu salútis in domo suæ Genitrícis. Serviámus illi.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui in jugem memóriam dolórum sanctíssimæ tuæ Genitrícis, per septem beátos Patres nova Servórum ejus família: Ecclésiam tuam fœcundásti : concéde nobis fámulis tuis in hac lacrymárum valle degéntibus ; ita ejúsdem mœstíssimæ Matris sócios cum ipsis esse passiónum in terris, ut perpétuæ consolatiónis consórtes fíeri mereámur in cœlis. Qui vivis.

Ad Tertiam. Aña.

Isti sunt viri.

Cap. Fratres, Mementóte.

℟. br. Lætámini in Dómino, * Et exultáte, justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini, omnes recti corde. Et. Glória Patri. Lætámini. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Ad Sextam. Aña.

Appáruit eis Dómina.

Capitulum. *Eccli.* 44.

OMNES isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, et in diébus suis habéntur in láudibus.

℟. br. Exúltent justi * In conspéctu Dei Exúltent. ℣. Et delectentur in lætítia. In. Glória Patri. Exúltent.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam. Aña.

Laudem dícite Deo.

Capitulum. *Eccli.* 44.

FILII eórum propter illos usque in ætérnum manent. Semen eórum, et glória eórum non derelinquétur.

℟. br. Justi autem * In perpétuum vivent Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In. Glória Patri. Justi. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

In ij. Vesp. Anæ et Capit. de Laud. Psalmi de Comm. A Capit. fit de seq.

Pro com. BB. Septem.

Aña. O magnum charitátis opus! Regína géneris humáni primis nostris Pátribus mire appárens, e mundo eos evocáre, singuláriter sibi selígere, lugúbrem vestem indúere, unáque cum pósteris in peculiáres servos, ac fílios consecráre dignáta est. Te, Mater dulcíssima, et Dómina, laudámus, benedícimus, glorificámus. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

DIE XIII. FEBRUARII.

In Festo S. Catharinæ de Ricciis, Virginis.

Duplex.

Omnia de Communi Virg. ciij. præter seq.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui beátam Catharínam Vírginem, tui amóre succénsam, passiónis contemplatióne claréscere voluísti: ejus intercessióne concéde; ut passiónis mystéria devóte recoléntes, ejus fructum percípere mereámur. Qui vivis.

In j. Nocturno Lectiones. De virgínibus. cviij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CATHARINA nóbili família de Ricciis Floréntiæ nata, vel ab ineúnte ætáte piam índolem præmatúre osténdit. In suburbáno monastério sancti Petri de Monticéllis, ubi morum disciplína imbuerétur, collocáta, quotídie ad Christi crucifíxi imáginem orans, non sine lácrymis, horis étiam ánimi relaxatióni addíctis, ejus passiónem meditabátur. Ad monastérium póstea sancti Vincéntii Ordinis sancti Domínici in civitáte Prati transláta, patérnos lares ad tempus repétere, nisi certa

spe réditus hábita, constánter recusávit. Tandem anno décimo tértio, sæculi delíciis contémptis, ibídem religiósum institútum proféssa est.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

CHARITATE in Deum fervens, oratióni, fere assídue vacábat, quidquid témporis necessáriis occupatiónibus et módicæ quiéti supérerat, in ea insúmens: utque corpus in servitútem redígeret, férrea caténa et flagéllis illud macerábat. Cibi parcíssima, octo supra quadragínta annos cárnibus abstínuit, legumínibus plerúmque et herbis vescens, intérdum vero solo pane et aqua conténta. Proximórum ætérnam salútem exóptans, ardentíssimas ad Deum pro peccatórũ conversióne preces fundébat: tanto étiam commiseratiónis sensu erga purgántem ánimam commóta est, ut acerbíssimos dolóres sibi divínitus inflíctos in pœnárum illi debitárum expiatiónem pertulísse visa sit. Exímia prudéntia et reguláris observántiæ zelo moniáles diu rexit, eas non minus exémplo, quam adhortatiónibus ad omnem sanctimóniam infórmans; quo in offício humilitátem ádeo cóluit, ut abjectíssima quæque ópera sponte obíret, ac infírmis præcípua charitáte et summo stúdio inservíret.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

SUPERNORUM charísmatum cópia singuláris in ea enítuit, ánnulo desponsatiónis, sacrísque stigmátibus, quæ non semel spectánda se exhibuérunt, accéptis. Plúrium annórum spátio, quinta et sexta féria in altíssimam contemplatiónem rapta, síngulos Redemptóris cruciátus in passióne tolerátos ex órdine in córpore mirabíliter sentíre consuévit. Prati degens, sanctum Philíppum Nérium Romæ commorántem vidére proméruit, ejúsque collóquio frui. Extasũ, ráptuum, cœléstium visiónum, ac prophétici lúminis dono illústris, futúra prædíxit, ac simul occúlta revelávit. Grávibus dénique morbis decúmbens, Ecclésiæ Sacraméntis muníta, anno a Christo nato millésimo quingentésimo nonagésimo, ætátis sexagésimo nono, quarto Nonas Februárii, in cœlum migrávit. Eam Benedíctus Décimus quartus Póntifex Máximus solémni ritu sanctárum Vírginum fastis adscrípsit, anno salútis millésimo septingentésimo quadragésimo sexto.

℟. Afferéntur Regi.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus. cxv.

DIE XIX. FEBRUARII.

In Festo S. Conradi Placentini, Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq.

Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti Conrádi, Confessóris tui, solemnitáte deférimus; ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones in Quadrag. Beátus vir, de Comm. ij. loco. xcvj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Conradus Placéntiæ nóbili génere natus, ac venatióni cumprímis déditus, jussit aliquándo vepres, ubi feræ latébant, succéndi; sed ultra quam vóluit, vento perlátus ignis próxima fœdo vastávit incéndio. Quo viso, Conrádus in urbem laténter est ingréssus: sed mox ad prætórem deláta re, emissóque satellítio, homúnculus infimæ plebis, tamquam incéndii auctor comprehénsus est, vique tormentórum falsa confessióne expréssa, damnátus ad supplícium rapiebátur. Tum Conrádus consciéntia excitátus, innocéntem homúnculum e carníficis mánibus erípuit, seque reum conféssus, divénditis bonis illáta damna compensávit; humanísque rebus una cum uxóre núntium remísit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Cum itaque uxor sacrum velum sumptúra Placéntiæ mansísset, ipse ábiit in regiónem longínquam, et Franciscáni Ordinis, qui Tertiariórum dícitur, assúmpto hábitu, Romam pervénit, sacras Ædes visitatúrus. Inde in Sicíliam ad Netínos ábiit, ubi aliquándiu in sancti Martíni xenodóchio diversátus, in solitúdinem secéssit, in qua se inédia, et précibus afflíctans, per annos quadragínta humi cubábat, nunc solo pane, nunc herbis tantum conténtus, et dono prophetíæ, miraculísque clarus. Crebras carnis ac dæmonis tentatiónes, gulæque blandítias córporis afflictatióne, atque assíduo precándi stúdio tam egrégie vicit, ut vel esculénta munúscula, quæ ab amícis mitteréntur, non prius attíngeret, quam pútrida jam, et vérmibus scaténtia sensus ipse refúgeret. Quin étiam, túnica pósita, támdiu nudos artus in vepréto volutábat,

quoad effluénte sánguine edéndi ardor extinguerétur. ℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Cum autem sexta quaque féria in urbem ad imáginem Crucifíxi, quæ summa religióne celebrátur apud Netínos, adorándam mira pietáte ventitáret, ímprobi quidam irrisóres per eam occasiónem religiosíssimum virum ludos fácere voluérunt; ítaque per simulatiónem ad prándium píscium invitáto carnem suíllam appónunt, nec áliud ipsi mandúcant. Inde hóminis improbitátem exagitáre, vel simplicitátem cavillári. Negat ille se quidquam gustásse præter pisces; statímque spinas, et squamas, amóta máppula, qua tegebántur, osténdit, et eórum impudéntiam redárguit. Item ab Antístite Syracusáno fama sanctitátis éxcito visitátus, et ab eódem, ut secum cœnáret, invitátus, prótinus e céllula placéntas quátuor cálidas ex témpore divínitus parátas prótulit; qui póstea vicíssim ad Antístitem Syracúsas proféctus, juxta Episcópium, plúrimis avículis circumvolitántibus, et ipsíus advéntum quodámmodo gratulántibus, mirabíliter excéptus est. His aliísque multis spectátæ sanctimóniæ indíciis, ejúsque précibus cœlésti auxílio laborántibus, non solum indígenis, verum étiam alienígenis, eo præsértim anno quo migrávit in cœlum millésimo trecentésimo quinquagésimo primo, sæpíssime impetráto. Commóti Leo Décimus Póntifex Máximus in Netína urbe primum, deínde Paulus eo nómine Tértius álibi étiam beáti Conrádi festívam diem undécimo Kaléndas Mártii quotánnis celebrári permisére. Ejus corpus in argéntea cónditum arca in Ecclésia sancti Nicolái apud Netínos váriis adhuc miráculis enitéscit. ℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus, de Comm. Abb. j. loco. c.

DIE XXIII. FEBRUARII.

In Festo S. Margaritæ de Cortona.

Semiduplex.

Omnia de Comm. nec Virg., nec Mart. cxxj. præter seq.

Oratio.

Deus, qui fámulam tuam Margarítam de perditiónis via ad salútis trámitem misericórditer deduxísti: eádem nobis miseratióne concéde; ut, quam prius errántem sectári non erubúimus, mox pœniténtem ímpigre sequi gloriémur. Per Dóminum.

In j. Noct., in Quadrag., Lect. Mulíerē fortem. cxxiij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Margarita, a loco dormitiónis, Cortonénsis appelláta, Laviáni in Túscia ortum hábuit. Primis adolescéntiæ suæ annis mundi voluptátibus capta, in montis Politiáni civitáte vanam, et lúbricam vitam duxit: sed cum amásium ab hóstibus fœde transfóssum indício canis in fóvea sub strue lignórum tumulátum fortúito reperísset, íllico facta est manus Dómini super eam, quæ magno culpárum suárum mœróre tacta, éxiit foras, et flevit amáre. Itaque Laviánum revérsa, crine detónso, neglécto cápite, pulláque veste contécta, erróribus suis, mundíque illécebris núntium misit: inque ædibus Deo sacris, fune ad collum alligáto, humi procúmbens, ab ómnibus, quos ántea móribus suis palam offénderat, véniam exorávit. Mox Cortónam profécta in cínere et cilício a se læsam Dei majestátem placáre stúduit; donec post triennále virtútum experiméntum a frátribus Minóribus spirituális vitæ dúcibus Tértii órdinis hábitum impetrávit. Uberes exínde lácrymæ ei familiáres fuérunt, atque ima suspíria, tanta ánimi contritióne ducta, ut diu elínguis consísteret. Léctulus nuda humus, cervícal lapis, aut lignum porréxit, atque ita noctes insómnes in cœléstium meditatióne tráhere consuévit, nullum ámplius pravum desidérium perpéssa, dum bonus spíritus prómptior infírmam carnem ad subeúndos labóres erigébat.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

A dæmone insídiis, funestísque conátibus lacessíta, múlier fortis hostem ex verbis detéctum semel atque íterum invícta répulit. Ad eludéndum vanæ glóriæ lenocínium, quo a malo spíritu petebátur, prætéritos mores suos per vicos, et platéas alta voce accusáre non déstitit, omni supplício se ream inclámans: nec nisi a confessário detérrita, in speciósam fáciem, olim impúri amóris causam, sævíre abstínuit, ægre ferens suam formam longa carnis maceratióne non aboléri. Quibus aliísque magnæ pœniténtiæ arguméntis suórum críminum labe expiáta, atque ita de se triumphátrix, ut sensus plane omnes a mundi illécebris custodíret, digna facta est, quæ sæpe Dómini consuetúdine fruerétur. Ejúsdem quoque Christi, et Vírginis Matris dolórum, quod ipsa ardénter expetíerat, párticeps facta, cunctis

sénsibus destitúta, et fere mórtua intérdum visa est. Ad eam proinde, véluti ad perfectiónis magístram, ex díssitis étiam regiónibus plúrimi conveniébant: ipsa vero cœlésti, quo erat perfúsa lúmine, córdium secréta, consciéntias hóminum, imo et peccáta in remótis licet pártibus Deum offendéntium cum dolóre, et lácrymis détegens, summáque in Deum, et próximum charitáte fervens, ingéntem animárum fructum operáta est. Ægris ad se veniéntibus salútem, obséssis a dæmone liberatiónem impetrávit. Púerum defúnctum, lugénte matre, ad vitam redúxit. Imminéntes bellórum tumúltus assíduis oratiónibus sedávit. Dénique summæ pietáti opéribus vivos et mórtuos sibi deméruit.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

TOT sanctis opéribus occupáta, de rigóre quo assídue corpus suum exercébat, nihil remísit, neque a stúdio cœléstia meditándi se avélli passa est, in utróque vitæ génere plane admiránda, utrámque sorórem Magdalénam et Martham réferens. Tandem pro se Dóminum orans, ut ex hac valle lacrymárum sursum in cœléstem pátriam evocarétur, exaudíta est orátio ejus, die atque hora dormitiónis ei patefáctis. Méritis ítaque et labóribus plena, ac cœléstibus donis cumuláta, cœpit córporis víribus destítui, perque dies decem et septem nullo cibo, sed divínis tantum collóquiis reféta est: tum sanctíssimis Ecclésiæ Sacraméntis rite suscéptis, vultu hílari, atque óculis in cœlum convérsis, octávo Kaléndas Mártias, anno ætátis quinquagésimo, suæ conversiónis vigésimo tértio, humánæ vero salútis millésimo ducentésimo nonagésimo séptimo, felix migrávit ad Sponsum. Corpus in hanc usque diem végetum, incorrúptum, illæsum, et suáviter olens, summa religióne cólitur in Ecclésia Fratrum Minórum, quæ jam ab eádem, Margaríta appellátur. Miráculis contínuo flóruit: Quibus permóti Románi Pontífices ad augéndum ejus cultum plúrima liberáliter indulsérunt. Benedíctus vero Décimus tértius, in festo Pentecóstes, die sextadécima Maji anni millésimi septingentésimi vigésimi octávi, solémnem ejus canonizatiónem religiosíssime celebrávit.

℟. Fallax grátia.

In iij. Nocturno Homilia Evang. Símile est regnum cœlórum thesáuro. cxxv.

In anno non Bissextili

Lectio ix. legitur de Homilia Feriæ Quadrag.

Ad Benedictus. Aña.

Ut cognóvit, resipuit Seráphici Ordinis Magdaléna: dimíssa sunt ei peccáta multa, quia diléxit multum.

Vesperæ in anno communi de S. Mathia Apost. sine com. S. Margaritæ.

In anno vero Bissextili, in Vesperis S. Margaritæ.

Ad Magnificat. Aña.

Ego diléctio meo, et ad me convérsio ejus: invéni quem díligit ánima mea: ténui eum, nec dimíttam.

DIE XVIII. MARTII.

In Festo S. Gabrielis Arch.

Duplex majus.

Pro Regnis Hispanicis.

Si celebretur in Quadrag. fit com. et dicitur Lectio ix. de Feria occurr.

Si vero celebretur post Pascha, additur, Allelúia et Ps. Noct. dicuntur sub prima Aña cujuslibet Nocturni.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psalm. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 134.

Capitulum ut ad Laudes.

Hymnus.

Christe, sanctórum decus Angelórum,
Gentis humánæ Sator et Redémptor,
Cœlitum nobis tríbuas beátas
Scándere sedes.

Angelus pacis Míchael in ædes
Cœlitus nostras véniat serénæ
Auctor ut pacis lacrymósa in orcum
Bella relégat.

Angelus fortis Gábriel, ut hostes
Pellat antíquos, et amíca cœlo,
Quæ Triumphátor státuit per orbem,
Templa revísat.

Angelus nostræ médicus salútis
Adsit e cœlo Ráphael, ut omnes
Sanet ægrótos, dubiósque vitæ
Dírigat actus.

Virgo, Dux pacis, Genitríxque lucis,
Et sacer nobis chorus Angelórum
Semper assístat, simul et micántis
Régia cœli.

Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum. Amen.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ad Magnificat. Aña.

Ingréssus Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem, dixit: Ave, grátia plena, Dó-

minus tecum : benedícta tu in muliéribus.

Oratio ut ad Laudes.

Com. S. Patritii, ut in Brev. In Quadr. com. Feriæ.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Archangelórum Dóminum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Hym. Christe, sanctórum.

In primo Nocturno.

Añã. Dixit Angelus Gábriel ad Daniélem : Intéllige, fili hóminis, quóniam in témpore finis implébitur vísio. Ps. Dómine Dñus noster. 6.

Añã. Ecce vir Gábriel, quem videram in visióne, cito volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni, et dócuit me. Ps. In Dómino. 8.

Añã. Cumque Gábriel loquerétur ad me, collápsus sum pronus in terram, et tétigit me, et státuit me in gradu meo. Ps. Dómine, quis habitábit. 10.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ex Daniéle Prophéta.

Lectio j. *Cap. 9. e*

Ego Dániel, cum adhuc lóquerer, et orárem, et confitérer peccáta mea, et peccáta pópuli mei Israel, et prostérnerem preces meas in conspéctu Dei mei, pro monte sancto Dei mei : adhuc me loquénte in oratióne, ecce vir Gábriel, quem víderam in visióne a princípio, cito volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. Et dócuit me, et locútus est mihi, dixítque : Dániel, nunc egréssus sum ut docérem te, et intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egréssus est sermo : ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriórum es : tu ergo animadvérte sermónem, et intéllige visiónem.

℟. Cum oráret Dániel, et confiterétur peccáta sua, et peccáta pópuli sui, * Ecce Archángelus Gábriel cito volans tétigit eum in témpore sacrifícii vespertíni. ℣. Cumque prostérneret preces suas in conspéctu Dei sui. Ecce.

Lectio ij.

Septuaginta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricátio, et finem accípiat peccátum, et deleátur iníquitas, et adducátur justítia sempitérna, et impleátur vísio et prophetía, et ungátur Sanctus sanctórum. Scito ergo, et animadvérte : Ab éxitu sermónis, ut íterum ædificétur Jerúsalem, usque ad Christum ducem, hebdómades septem, et hebdómades sexagínta duæ erunt : et rursum ædificábitur platéa, et muri in angústia témporum.

℟. Locútus est Gábriel Da-

niéli, et dixit: Ab exórdio precum tuárum egréssus est sermo. * Ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriórum es. ℣. Tu autem animadvérte sermónem, et intéllige visiónem. Ego.

Lectio iij.

Et post hebdómades sexagínta duas occidétur Christus: et non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est. Et civitátem et sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro: et finis ejus vástitas, et post finem belli statúta desolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómada una: et in dimídio hebdómadis defíciet hóstia et sacrifícium: et erit in templo abominátio desolatiónis: et usque ad consummatiónem et finem perseverábit desolátio.

℟. Ecce vir Gábriel, quem víderam, cito volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni, et dócuit me, et dixit: * Dániel, nunc egréssus sum ut docérem te, et intelligeres. ℣. Gábriel, fac me intellígere istam visiónem: et venit, et stetit juxta ubi ego stabam, et ait ad me. Dániel. Glória Patri. Dániel.

In secundo Nocturno.

Aña. Gábriel Angelus appáruit Zacharíæ, dicens: Uxor tua Elísabeth páriet tibi filiũ, et vocábis nomen ejus Joánnem. Ps. Cœli enárrant. 18.

Aña. Et dixit Zacharías ad Angelum: Unde hoc sciam? ego enim sum senex, et uxor mea procéssit in diébus suis. Ps. Dómini est terra. 23.

Aña. Respóndens autem Angelus, dixit ei: Ego sum Gábriel, qui asto ante Deum: et missus sum loqui ad te, et hæc tibi evangelizáre. Ps. Benedícam Dóminum. 34.

℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Ex Hom. super Missus est.

Missus est Angelus Gábriel a Deo. Non árbitror hunc Angelum de minóribus esse, qui quálibet ex causa crebra sóleant ad terras fungi legatióne. Quod ex ejus nómine palam intélligi datur, quod interpretátum, Fortitúdo Dei dícitur: et quia non ab áliquo álio forte excellentióre se (ut ássolet) spíritu, sed ab ipso Deo mitti perhibétur. Propter hoc ergo pósitum est, a Deo. Vel ídeo dictum est, a Deo, ne qui vel beatórum Spirítuum, suum Deus ántequam Vírgini revelásse putétur consílium, excépto duntáxat Archángelo Gabriéle. Qui útique tantæ inter suos inveníri potúerit excelléntiæ, ut tali et nómine dignus haberétur, et núntio. ℟. Factum est, cum sacer-

dótio fungerétur Zacharías in órdine vicis suæ ante Deum, * Appáruit ei Angelus Gábriel, stans a dextris altáris incénsi. ℣. Cumque ingréssus in templum Dómini incénsum póneret secúndum consuetúdinem sacerdótii sui. Appáruit.

Lectio v.

NEC discórdat nomen a núntio : Dei quippe virtútem Christum, quem mélius nuntiáre decébat, quam hunc, quem símile nomen honórat? Numquid est áliud fortitúdo, quam virtus? Non autem dédecens, aut incóngruum videátur, Dóminum et núntium commúni censéri vocábulo, cum símilis in utróque appellatiónis, non sit tamen utriúsque símilis causa. Aliter quippe Christus fortitúdo vel virtus Dei dícitur, áliter Angelus. Angelus enim tantum nuncupatíve, Christus autem étiam substantíve.

℟. Descéndit Gábriel Angelus ad Zacharíam, dicens : * Ne tímeas, quóniam exaudíta est deprecátio tua, et uxor tua Elísabeth páriet tibi fílium, et vocábis nomen ejus Joánnem. ℣. Zacharías turbátus est videns, et timor írruit super eum : ait autem ad illum Angelus. Ne.

Lectio vj.

CHRISTUS Dei virtus et dícitur, et est; qui forti armáto, qui suum átrium in pace custodíre solébat, fórtior supervéniens, ipsum suo bráchio debellávit, et sic ei vasa captivitátis poténter erípuit. Angelus vero fortitúdo Dei appellátus est: vel quod hujuscémodi merúerit prærogatívam offícii, quo ejúsdem nuntiáret advéntum virtútis : vel quia Vírginem, natúra pávidam, símplicem, verecúndam, ne miráculi novitáte expavésceret, confortáre debéret, quod et fecit, Ne tímeas, ínquiens, María : invenísti enim grátiam apud Deum. Conveniénter ítaque Gábriel ad hoc opus elígitur : imo quia tale illi negótium injúngitur, recte tali nómine designátur. ℟. Ego sum Gábriel, qui asto ante Deum : et missus sum loqui ad te, et hæc evangelizáre. * Ecce eris tacens, et non póteris loqui usque in diem, quo hæc fiant. ℣. Pro eo quod non credidísti verbis meis, quæ implebúntur témpore suo. Ecce. Glória Patri. Ecce.

In tertio Nocturno.

Aña. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph. Ps. Cantáte. 109.

Aña. Gábriel Angelus Maríæ dixit : Ecce Elísabeth cognáta tua, et ipsa concépit fílium in senectúte sua. Ps. Dóminus regnávit. 109.

Ant. Súscipe verbum, Virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum Gabriélem transmíssum est. Ps. Bénedic ánima.... et ómnia. 116.
℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.
℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap. 1. b*

IN illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Juliáni Archiepíscopi Toletáni.

Lib. 2. contra Judæos, statim post princip.

SACRAMENTUM illud septuagínta hebdomadárum de Christi nativitáte Dániel per Angelum dídicit: simíliter et Zacharías, apparénte sibi Angelo, Joánnem fílium de se generándum audívit: et María, Angelo sibi præcedénti Christum ex se nascéndum, et crédidit, et asséns it. Hæc tria per Angelum dicta, et compléta vidémus. Jam ergo sollícite intuéndum est, utrum Angelus iste, qui Zacharíæ et Maríæ appáruit, ipsi quoque Daniéli illa prædíxerit.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph, et expavéscit Virgo de lúmine. * Ne tímeas, María: invenísti enim grátiam apud Dóminum: ecce concípies, et páries, et vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Quæ cum audísset, turbáta est in sermóne ejus, et cogitábat qualis esset ista salutátio: et ait Angelus ei. Ne. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

EQUIDEM ipse Dániel in prophetíæ suæ volúmine, quando illa sacraménta hebdomadárum de Christi nativitáte per Angelum futúra cognóvit, sic ipsíus Angeli nomen evidénter expréssit. Dicit enim: Ecce vir Gábriel, quem víderam in princípio, cito volans tétigit me, et dixit: Dániel, animadvérte sermónem, et réliqua, quæ ibi commemoránt ur. Item his tempóribus secúndum Evangélium, Angeli ipsíus nomen miríficum sic invenítur expréssum. Dixit enim idem Angelus Zacharíæ: Ego sum Gábriel, qui asto ante Deum, et missus sum loqui ad te, et hæc tibi evangelizáre.
℟. Gaude, María Virgo, cunctas hæreses sola interemísti: * Quæ Gabriélis Archángeli dictis credidísti, dum Virgo Deum et homi-

nem genuísti, et post partum Virgo invioláta permansísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quæ. Glória Patri. Quæ.

Lectio ix. de Feria occurr. Si transferatur post Pascha, dicitur sequens

Lecto ix.

QUOD étiam de beátæ Maríæ Vírginis partu sic in eódem Evangélio légitur: Missus est, inquit, Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Jam ergo maniféstum est, quod unus idémque Angelus Gábriel fúerit, qui et præfíxa illa témpora Daniéli de Christi nativitáte apéruit, et partum Vírginis præséntem esse monstrávit. Ad tempus ítaque præfinítum occúrrit, et olim a se dicta, óperis efficiéntia compléta esse convíncit: et illic fidélis in prophetía hebdomadárum, et hic fidélis per mystérium revelátum. Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Ingrésso Zacharía templum Dómini, appáruit ei Gábriel Angelus stans a dextris altáris incénsi. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis de Dominica. 18.

2. Ait autem Angelus: Ne tímeas, Zacharía, quóniam exaudíta est deprecátio tua.

3. Ego sum Gábriel Angelus, qui asto ante Deum, et missus sum loqui ad te.

4. Gábriel Angelus locútus est Maríæ, dicens: Ecce concípies in útero, et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum.

5. Dixit autem María ad Angelum: Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Gábriel Angelus, dixit ei: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Capitulum. *Dan.* 9. *f*

ECCE vir Gábriel, quem víderam in visióne a princípio, cito volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. Et dócuit me, et locútus est mihi, dixítque: Dániel, nunc egréssus sum ut docérem te, et intellígeres.

Hymnus.

PLACARE, Christe, sérvulis,
Quibus Patris cleméntiam
Tuæ ad tribúnal grátiæ
Patróna Virgo póstulat.
Et vos beáta, per novem
Distíncta gyros, ágmina,
Antíqua cum præséntibus,
Futúra damna péllite.
Auférte gentem pérfidam
Credéntium de fínibus,
Ut unus omnes únicum
Ovíle nos Pastor regat.

Deo Patri sit glória,
Natóque Patris único,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ad Benedictus. Aña.

Gábriel Angelus descéndit ad Zacharíam, et ait illi: Uxor tua páriet tibi fílium, et vocábis nomen ejus Joánnem: et multi in nativitáte ejus gaudébunt: ipse enim præibit ante fáciem Dómini paráre vias ejus.

Oratio.

Deus, qui inter cæteros Angelos, ad annuntiándum Incarnatiónis tuæ mystérium, Gabriélem Archángelum elegísti: concéde propítius; ut, qui festum ejus celebrámus in terris, ipsíus patrocínium sentiámus in cœlis. Qui vivis.

In Quadrag., com. Fer.

Ad Tertiam. Aña.

Ait autem.

Capit. Ecce vir. ccxliv.

℟. br. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. ℣. Habens thuríbulum áureum in manu sua. Juxta. Glória Patri. Stetit. ℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Ad Sextam. Aña.

Ego sum Gabriel.

Capitulum. *Dan.* 9. *f*

Ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desiderıórum es. Septuagínta hebdómades abbreviátæ sunt, ut finem accípiat peccátum, et impleátur vísio et prophetía, et ungátur Sanctus sanctórum.

℟. br. Ascéndit fumus arómatum * In conspéctu Dómini. Ascéndit. ℣. De manu Angeli. In. Glória Patri. Ascéndit. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam. Aña.

Dixit autem María.

Capitulum. *Dan.* 9. *g*

Scito ergo, et animadvérte: Ab éxitu sermónis, ut íterum ædificétur Jerúsalem, usque ad Christum ducem, hebdómades septem, et hebdómades sexagínta duæ erunt.

℟. br. In conspéctu Angelórum * Psallam tibi, Deus meus. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Psallam. Glória Patri. In. ℣. Adoráte Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

Vesp. de S. Joseph, cum com. S. Gabrielis et Feriæ, si celebretur in Quadrag.

Si ij. Vesp. dicendæ sint integræ, omnia ut in primis, et loco ult., Ps. Confitébor tibi.....quóniam. 145.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.

℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Magnificat Aña. Archángelus Gábriel ait ad Maríam : Non erit impossíbile apud Deum omne verbum. Dixit autem María : Ecce ancílla Dñi, fiat mihi secúndum verbum tuum. Et discéssit ab ea Angelus.

DIE XIX. MARTII.

In Festo S. Joseph, Conf. Duplex j. Classis. In Ditione Regis Hisp. Omnia ut in Breviario.

FERIA SEXTA.

POST DOMINICAM IN ALBIS.

SS. Spineæ Coronæ D. N. J. C.

Duplex ij. Classis.

Ad Vesp., Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dñum, omnes Gentes. 134.

Hymn. Vexílla Regis, ut in Dom. de Passione. 223. sed in penult. stropha dic. : O Crux, ave spes única, Paschále quæ fers gáudium.

℣. Tuam Corónam adorámus, Dómine, allelúia. ℟. Tuum gloriósum recólimus triúmphum, allelúia.

Ad Magnificat. Aña. Apprehéndit Pilátus Jesum, et flagellávit. Et mílites plecténtes corónam de spinis, imposuérunt cápiti ejus, et veste purpúrea circumdedérunt eum, allelúia, allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum. Invitat. Christum Regem pro nobis spinis coronátum, * Veníte, adorémus, allelúia. Ps. Veníte. 2.

Hymnus. Pange lingua, ut in Dom. Passionis. 224.

In primo Nocturno.

Aña. Maledícta terra in ópere tuo : spinas et tríbulos germinábit tibi, allelúia.

Psalmi in j. et ij. Noct. de Comm. unius Mart. xxv.

℣. Tuam Corónam adorámus, Dómine, allelúia. ℟. Tuum gloriósum recólimus triúmphum, allelúia.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 53.

QUIS crédidit audítui nostro? et bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti : non est spécies ei, neque decor : et vídimus eum, et non erat aspéctus, et desiderávimus eum : despéctum, et novíssimum virórum, virum dolórum, et sciéntem infirmitátem : et quasi abscónditus vultus ejus et despéctus, unde nec reputávimus eum.

℟. Ecce vídimus eum non habéntem spéciem, neque decórem : aspéctus ejus in eo non est ; hic peccáta nostra portávit, et pro nobis dolet : ipse autem vulnerátus est propter iniqui-

tátes nostras: * Cujus livóre sanáti sumus, allelúia. ℣. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit. Cujus.

Lectio ij.

VERE languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit : et nos putávimus eum quasi leprósum, et percússum a Deo et humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra : disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus. Omnes nos quasi oves errávimus, unusquísque in viam suam declinávit : et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum.

℟. Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? * Et dicet : His plagátus sum in domo eórum, qui diligébant me, allelúia. ℣. Frámea suscitáre super pastórem meum, et super virum cohæréntem mihi. Et.

De Zacharía Prophéta.

Lectio iij. *Cap.* 12. *et* 13.

ET erit in die illa : quæram contérere omnes gentes, quæ véniunt contra Jerúsalem. Et effúndam super domum David, et super habitatóres Jerúsalem, spíritum grátiæ et precum : et aspícient ad me, quem confixérunt; et plangent eum planctu, quasi super unigénitum, et dolébunt super eum, ut dolére solet in morte primogéniti. In die illa magnus erit planctus in Jerúsalem. Et dicétur ei : Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet : His plagátus sum in domo eórum, qui diligébant me. Frámea suscitáre super pastórem meum, et super virum cohæréntem mihi, dicit Dóminus exercítuum : pércute pastórem, et dispergéntur oves : et convértam manum meam ad párvulos.

℟. Tuam Corónam spíneam venerámur, Dómine, tuam gloriósam recólimus Passiónem : * Miserére nobis, qui passus es pro nobis, allelúia. ℣. Salva præséntem catérvam in tuis hódie láudibus congregátam. Miserére. Glória Patri. Miserére.

In secundo Nocturno.

Añ. Pro fruménto ortus est mihi tríbulus, et pro hórdeo spina, allelúia. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine, allelúia. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, allelúia.

Ex Tractátu S. Athanásii Epíscopi in Passióne Dñi.

Lectio iv. *Paulo ante med.*

DUM exuerétur Dóminus, eo ipso invisibíliter erigebátur de diábolo tro-

phæum ; et quo illud maniféstum fíeret, narrátur a Joánne indútum fuísse púrpura, a Matthæo vero et Marco chlámyde coccínea[1], coronámque illi ex spinis super caput esse pósitam, et cálamum in manu datum, et ita cum eum produxíssent, génibus flexis adorásse. Miráculum novum et incredíbile, et magnæ sine dúbio victóriæ insígne. Quem enim ut hóminem condemnáverant, eum mórtuum deínde ut Deum adoravérunt; et quem aspernabántur ut vilem, et contemptíbilem, eum confitebántur Regem : cui túnicam et vestem detráxerant, eum púrpura circumdedérunt : et quem ignorántes contuméliis afficiébant, eum Prophétam étiam noléntes appellavérunt : et quem per ludíbrium subsannationémque pulsábant, ei triumphália addidérunt ornaménta, coccíneam chlámydem, et corónam spíneam, et cálamum. Nam tamétsi ea quasi per contuméliam agébant, efficiebátur tamen inde, ut ab eo laténter spoliaréntur.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis, allelúia. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Sermo S. Ambrósii Epíscopi.

Lectio v.

Serm. 73. de S. Cypriano.

VIDEAMUS diligénter ne ex pálmite óperis nostri non nascátur dulcédinis uva, sed fellis; ne dicátur nobis, quod Judæis dictum est per Prophétam : Sustínui ut fáceret uvam, fecit autem spinas, et non justítiam, sed clamórem. Quam dura conditio, ut posséssio, quæ Dómino suo suavitátis fructus afférre débuit, spinárum illum asperitáte compúnxerit : hoc est, quum Judæi Salvatórem debúerint tota fídei devotióne suscípere, spinárum eum coronavérunt passióne. Quæ coróna quidem, quantum in Judæis est, erat injuriárum contumélia ; quantum in Dómino, erat coróna virtútum. Compúngunt ergo Judæi Dóminum, dum corónant, compúngunt dum crucifígunt. Unde ait Scriptúra sancta : Vidébunt in quem compunxérunt.

℟. Omnes amíci mei dereliquérunt me, et prævaluérunt insidiántes mihi : trádidit me, quem diligébam : * Et terribílibus óculis plaga crudéli percutiéntes, subsannábant mihi,

allelúia. ℣. Inter iníquos projecérunt me, et non pepercérunt ánimæ meæ. Et.

Lectio vj.

IGITUR, fratres, vidéte ne et nobis dicátur: Sustínui ut fáceret uvam, fecit autem spinas: hoc est, ne spinas quas Dómino Judæi cruéntis imposuérunt mánibus, nos iníquis sénsibus apponámus, et compungámus eum non asperitáte séntium, sed óperum pravitáte. Sunt enim spinæ cordis, quæ verbum Dei étiam vulneráre consuevérunt, de quibus méminit in Evangélio Salvátor, dicens seminántis semen cecidísse inter spinas, et crevísse eas, ac suffocásse quod satum est. Ergo, fratres, vidéte ne vínea vestra non uvas, sed spinas fáciat; ne vindémia vestra non vinum ásserat, sed acétum. Quisquis enim vindémiam legit, et paupéribus non largítur, ille acétum cólligit, non vinum; quisquis messes recóndit, et indigéntibus non minístrat, iste non alimóniæ fructus repósuit, sed tríbulos avarítiæ congregávit. Nam proptérea ait Scriptúra de terra nostra: Spinas et tríbulos germinábit tibi. ℟. Vínea mea elécta, ego, te plantávi: * Quómodo convérsa es in amaritúdinem, ut me spinis coronáres? Allelúia. ℣. Sepívi te, et lápides elégi ex te, et ædificávi turrim. Quómodo. Glória Patri. Quómodo.

In tertio Nocturno.

Aña. Graváta est super me manus tua: convérsus sum in ærúmna mea, dum confígitur spina, allelúia. Psalmi ut in iij. Noct. de Comm. Virg. cxiij.

℣. Eris coróna glóriæ in manu Dómini, allelúia. ℟. Et diadéma regni in manu Dei tui, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Appreléndit Pilátus Jesum, et flagellávit. Et mílites plecténtes corónam de spinis, imposuérunt cápiti ejus. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 116. *in Joannem.*

HOC Pilátus non ob áliud fecísse credéndus est, nisi ut ejus injúriis Judæi satiáti, suffícere sibi existimárent, et usque ad ejus mortem sævire desísterent. Ad hoc pértinet quod idem præses cohórtem suam étiam permísit fácere quæ sequúntur, aut fortássis et jussit, quamvis hoc Evangelísta tacúerit: dixit enim quid deinde fécerint mílites; Pilátum tamen id jussísse non dicit.

℟. Christus passus est pro nobis, vobis relínquens exémplum ut sequámini vestígia ejus : * Qui peccátum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus, allelúia. ℣. Qui quum maledicerétur, non maledicébat : quum paterétur, non comminabátur. Qui.

Lectio viij.

Et mílites, inquit, plecténtes corónam de spínis, imposuérunt cápiti ejus, et veste purpúrea circumdedérunt eum, et veniébant ad eum, et dicébant : Ave Rex Judæórum : et dabant ei álapas. Sic implebántur quæ de se prædíxerat Christus : sic Mártyres informabántur ad ómnia, quæ persecutóri libuísset fácere, perferénda : sic paulísper occultáta treménda poténtia, commendabátur prius imitánda patiéntia : sic regnum quod de hoc mundo non erat, supérbum mundum, non atrocitáte pugnándi, sed patiéndi humilitáte vincébat : sic illud granum multiplicándum seminabátur horríbili contuméiia, ut mirábili pullularet in glória.

℟. Mílites præsidis suscipiéntes Jesum in prætórium, congregavérunt ad eum univérsam cohórtem, et exuéntes eum, chlámydem coccíneam circumdedérunt ei : * Et plecténtes corónam de spinis, posuérunt super caput ejus, allelúia, allelúia. ℣. Genu flexo ante eum, illudébant ei, dicéntes : Ave Rex Judæórum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Exiit ergo Jesus portans corónam spíneam, et purpúreum vestiméntum. Et dicit illis Pilátus : Ecce homo. Hic appáret, non ignoránte Piláto hæc a milítibus facta, sive jússerit ea, sive permíserit, ea scílicet causa, quam supra díximus, ut hæc ejus ludíbria inimíci libentíssime bíberent, et ultérius sánguinem non sitírent. Egréditur ad eos Jesus portans spíneam corónam et purpúreum vestiméntum, non clarus império, sed plenus oppróbrio; et dícitur eis : Ecce homo. Si regi invidétis, jam párcite, quia dejéctum vidétis. Flagellátus est, spinis coronátus est, ludibriósa veste amíctus est, amáris convíciis illúsus est, álapis cæsus est; fervet ignomínia, frigéscat invídia, sed non frigéscit, inardéscit pótius et incréscit.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1. Mílites præsidis suscipiéntes Jesum in prætórium, congregavérunt ad eum univérsam cohórtem, allelúia.

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Et exuéntes eum, chlámydem coccíneam circumdedérunt ei, allelúia.
3. Et plecténtes corónam de spinis, posuérunt super caput ejus, et arúndinem in déxtera ejus, allelúia.
4. Et genu flexo ante eum, illudébant ei, dicéntes: Ave Rex Judæórum, allelúia.
5. Et expuéntes in eum, accepérunt arúndinem, et percutiébant caput ejus, allel.

Capitulum. *Cant.* 3.

EGREDIMINI et vidéte, fíliæ Sion, Regem Salomónem in diadémate, quo coronávit illum mater sua in die desponsatiónis illíus, et in die lætítiæ cordis ejus.

Hymnus. Lustra sex, ut in Dom. Passionis. 229.

℣. Dóminus regnávit, decórem induit, allelúia. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte, allel.

Ad Benedictus, Aña.

Mílites índuunt Jesum púrpura, et impónunt ei plecténtes spíneam corónam, et cœpérunt salutáre eum, dicéntes: Ave Rex Judæórum, allelúia, allelúia.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut qui in memóriam Passiónis Dómini nostri Jesu Christi, Corónam ejus spíneam venerámur in terris, ab ipso glória et honóre coronári mereámur in cœlis. Qui tecum.

Ad Tertiam, Aña.

Et exuéntes.

Capit. Egredímini. supra.

℟. br. Tuam Corónam adorámus, Dómine. * Allelúia, allelúia. Tuam. ℣. Tuum gloriósum recólimus triúmphum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Tuam. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine, allelúia. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, allelúia.

Ad Sextam, Aña.

Et plecténtes.

Capitulum. *Apoc.* 6.

VIDI, et ecce equus albus, et qui sedébat super illum habébat arcum, et data est ei coróna, et exívit vincens ut vínceret.

℟. br. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. * Allelúia, allelúia. Glória et. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Glória et. ℣. Eris coróna glóriæ in manu Dómini, allelúia. ℟. Et diadéma regni in manu Dei tui, allel.

Ad Nonam, Aña.

Et expuéntes.

Capitulum. *Isaiæ* 28.

IN die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, et sertum exultatiónis resíduo pópuli sui.

℟. br. Eris coróna glóriæ in manu Dómini. * Allelúia, allelúia. Eris. ℣. Diadéma regni in manu Dei tui. Alle-

lúia, allel. Glória Patri. Eris. ℣. Dóminus regnávit, decórem induit, allel. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte, allel.

In ij. Vesperis omnia ut primis.

℣. Tuam Corónam adorámus, Dómine, allelúia. ℟. Tuum gloriósum recólimus triúmphum, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

O Corónæ miránda dígnitas! mortis débitas pœnas repéllis: tu spes lapsis, fírmitas infírmis, tu restáuras corónas pérditas, allelúia, allel.

DIE XXIII. APRILIS.

In Festo B. Alexandri Sauli Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. lxiv. præter seq.

Oratio.

Deus, qui in Ecclésia tua, per beátum Alexándrum, Confessórem atque Pontíficem, reguláris disciplínæ ac pastorális solicitúdinis exémpla instauráre dignátus es: fac nos, quæsumus, ita ejus inhærére vestígiis; ut ad ánimæ salútem júgiter inténti, gáudia cum ipso assequámur ætérna. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Alexander, Domínico Sauli et Thomasína Spínula, Genuénsibus patríciis, Medioláni natus, ab incúnte ætáte, orándi stúdio, jejúniis et singulári cultu in Deíparam, cui étiam castitátem devóverat, non obscúra præbuit sanctitátis indícia. Adoléscens, deláta in forum cruce, circulatóre ejécto, de contémptu mundi coram stupénte pópulo gravíssime disséruit. Quo experiménto in Congregatiónem Clericórum regulárium sancti Pauli admíssus, brevi virtútum ómnium splendóre emícuit, devotióne præsértim erga Eucharistíam, quam sumens ad delíquium usque accendebátur. Sacerdótio insignítus, theológicis stúdiis præfícitur, quorum subsídio ad animárum salútem se totum convértens, pia sodalítia instítuit, Sacramentórum frequéntiam invéxit, verbíque divíni ministérium ita exércuit, ut exímii Ecclésiæ præsules ab eo pastorále dicéndi genus hausísse palam asserúerint. Univérsæ Congregatióni præpósitus, eámdem rexit prudéntia et religióne mirábili: qua commóti plures claríssimi viri, ab ipso ad pietátem informári voluére. Hos inter beátus Cárolus se, illo duce, perfectiónis sémitam ingréssum profitebátur, cum ejus consílio et ópera in Ecclésia Mediola-

nénsi regénda simul uterétur. ℟. Invéni David.

Lectio v.

EPISCOPATU Aleriénsi ex obediéntia suscépto, gregis mores catéchesi, conciónibus, synodis, locórum ómnium difficíllima visitatióne ac labóre, pene solus emendávit. Vetustíssimis restínctis ódiis, pacis stúdio se crebro dimicántium armis injécit, sacerdótum licéntiæ réstitit, inscítiæ consúluit, et cléricos ipse pietáte ac litteris ímbuit. Céterum prístini institúti custos religiosíssimus, in victu parcus, in ornátu vulgáris, ecclesiasticórum provéntuum fidélis adminíster, cathedrálem ecclésiam et episcópium cum Seminário a fundaméntis excitávit. Præcípua tamen ejus cura fuit in páuperes; quæ tum máxime cláruit, cum octingéntos nautas e mánibus piratárum elápsos una die hospítio excépit et commeátu provídit. Neque rédditus tantum, sed vitam ipsam pro grege dare parátus, grassánte peste, públicis supplicatiónibus, nudis et cruentátis pédibus interésse, ægrótos invísere, eísque spirituálem et corporálem alimóniam ministráre non est véritus: páuperum inde pater et Córsicæ Apóstolus passim nuncupátus. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

DOCTRINA et dicéndi facultáte ita præstitit, ut, extemporáli sermóne, plures Hebræos ad Christum convérterit. Altíssimæ contemplatiónis donum assecútus, radiánte vultu sæpe rapiebátur in Deum, et Angelórum concéntu recreabátur. Tanta fuit ejus fides, ut precum, quibus vigínti quátuor intérdum continéntes horas dabat, præsídio, tempestátes sedáverit, Turcárum classem evérterit, multósque sanitáti restitúerit. His præcláre gestis magnus, patiéntia major et humilitáte, pública convícia sustínuit, et, lápide ictus in fáciem, apud ínsulæ præsidem véniam percussóri impetrávit. Demum a Gregório Décimo quarto, motu próprio, ceu Angelus Ticinénsibus datus, anno, ut prædíxerat, ab ingréssu illíus urbis nondum expléto, dum diœcésis fines víseret, vitæ asperitáte ac labóribus fractus, cœlésti visióne confortátus, Calótii pie óbiit; unde corpus suáviter olens Papíam translátum, in majóri ecclésia honorífice cónditum fuit. Illum vero virtútibus ac signis illústrem Benedíctus Décimus quartus in Beatórum númerum rétulit.

℟. Iste est, qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre. lxxij.

DIE XXIV. APRILIS.

In Festo S. Boni Latronis. Duplex.

Ad Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica. 130. et loco ult. Ps. Laudáte Dñum, omnes gentes. 134.

Hymnus.

JESU, coróna célsior,
Et véritas sublímior,
Qui confiténti sérvulo
Reddis perénne præmium.
Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxii
Remissiónem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.
Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo Sanctus hic de córpore
Migrávit inter sídera.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, allelúia. ℟. Stolam glóriæ índuit eum, allelúia.

Ad Magnificat, Aña. Ait latro ad latrónem: Nos quidem digna factis recípimus: hic autem quid fecit? Meménto mei, Dómine, dum véneris in regnum tuum, allelúia, allelúia, allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitat. Christum Regem crucifíxum, qui Latróni in cruce Paradísum donat, *Veníte, adorémus, allelúia. Ps. Veníte. 2.

Hym. Jesu, coróna. sup.

In primo Nocturno.

Aña. Beátus iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, et exaudítus est de monte sancto ejus, allelúia. Psalmi de Comm. Conf. non Pont. lxxxv.

℣. Amávit eum Dñus et ornávit eum, allel. ℟. Stolam glóriæ índuit eum, allelúia.

Lectiones dicuntur de Scriptura occurrente.

℟. j. Pósui adjutórium super poténtem: * Manus enim mea auxiliábitur ei, et bráchium meum confortábit eum, allelúia. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

℟. ij. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília, et exorávit Altíssimum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum, allelúia. ℣. Iste invéntus est in número Sanctórum. Ipse.

℟. iij. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas Paradísi coronávit eum, allelúia. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Invocántem exaudívit Dóminus Sanctum suum: Dó-

minus exaudívit eum, et constítuit eum in pace, allelúia. ℣. Induit eum Dóminus loríicam fídei, et ornávit eum, allelúia. ℟. Et ad portas Paradísi coronávit eum, allel.

Sermo S. Joánnis Chrysóst.

Lectio iv.

Hom. 2. de Cr. et Latr. t. 3.

Scio et ante me dixisse de Latróne, sed habet divérsas intelligéntias Dei sermo. Iste Latro de ligno mercátur salútem; hic Latro furátur cœléste impérium. Vim facit majestáti, non virtúte própria, sed fide vincens. Ipsíus Dómini vox est regnum cœlórum vim pátitur, et violénti derípiunt illud. In cruce duo latrónes imágo Judæórum, et Gentílium. Latro, quem pœnitet, imáginem óbtinet pópuli ex Géntibus congregáti, qui prius in erróre ambuláverat, et post hoc veritátem agnóvit. Imáginem vero latro ille Judæórum, qui usque in finem persevérat latro. Et usque ad tempus quidem crucis viam malignitátis iérunt; crux autem divísit utrúmque.

℟. Velum templi scissum est: * Et omnis terra trémuit: Latro clamábat de cruce, dicens: Meménto mei, Dómine, dum véneris in regnum tuum, allelúia. ℣. Petræ scissæ sunt, et monuménta apérta sunt, et multa córpora Sanctórum, qui dormíerant, surrexérunt. Et omnis.

Lectio v.

Viam namque cæcitátis, et perditiónis, qui non crédidit, ingréssus est; viam autem salútis, qui crédidit, ingréssus est; viam salútis, qui crédidit, adéptus est. In cruce dídicit Latro differéntiam viárum, quóniam novit Dóminus viam justórum: via autem impiórum períbit. Et vide Dei justum judícium, ut dicas et tu cum Prophéta: Justus es, Dómine, et rectum judícium tuum. Propter unum peccátum damnátur Adam, et propter unam fídei vocem Latro salvátur. Unum peccátum ejécit illum, et una justítia introdúxit istum; et Latro habitátor factus est Paradísi. O admirända rerum matéries! Nec Abrahæ data est per vocem repromíssio Paradísi. Hæreditátur quidem per fidem: repromissiónem autem Paradísi nemo ante Latrónem accépit.

℟. Nemo repromissiónem Paradísi ante latrónem accépit, cui Dóminus in cruce dixit: * Hódie mecum eris in Paradíso, allel. ℣. Dómine, meménto mei, cum véneris in regnum tuum. Hódie.

Lectio vi.

Iste ergo vidit Salvatórem non super throno regáli,

non adorári in templo, non loquéntem de cœlis, non per Angelos disponéntem; sed in pœna sociátum latróni; videt in torméntis, et tamquam in glória adórat; videt in cruce, et rogat quasi in cœlis sedéntem; videt condemnátum, et Regem invocat, dicens: Dómine, meménto mei, cum véneris in regnum tuum. Crucifíxum vides, et Regem prædicas? In ligno pendére cernis, et cœlórum regna meditáris? O admiránda Latrónis convérsio!

℟. O admiránda Latrónis convérsio! * Crucifíxum videt, et Regem prædicat, allelúia. ℣. In ligno pendéntem cernit, et cœlórum regna meditátur. Crucifíxum. Glória Patri. Crucifíxum.

In tertio Nocturno.

Ant. Dómine, iste Sanctus habitábit in tabernáculo tuo; requiéscet in monte sancto tuo, allelúia.

℣. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, allelúia. ℟. Et misericórdiam a Deo salutári suo, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 23.

In illo témpore: Unus de his, qui pendébant, latrónibus blasphemábat Jesum, dicens: Si tu es Christus, salvum fac temetípsum, et nos. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Serm. 49. de S. Latrone.

Quoniam hódie Evangélii léctio de Latróne fecit mentiónem, videámus quis ille Latro sit, qui, in cruce Dómino constitúto, non solum peccatórum suórum véniam conséquitur, sed étiam Paradísi amœnitáte donátur; ut qui propter scélera damnátus fúerat ad pœnam, propter fidem transferrétur ad glóriam; fuerítque illi crux, quam pértulit, non tam supplícii damnátio, quam salútis occásio. In cruce enim pósitus in Christum Dóminum nostrum crédidit crucifíxum. Et ídeo qui consórtio passiónis útitur, consórtio Paradísi condonátur. Beátus enim Latro, dum supplícium pátitur, regnum cœléste conséquitur. Ecce reus dícitur, sicut cui damnári illud tempus expetívit. Non enim perveníret ad glóriam, si non contráditus esset ad pœnam. Videámus, inquam, cur tantórum críminum reus tam cito a Salvatóre Paradísum promerétur, cum álii multórum témporum lácrymis, frequentibúsque jejúniis vix delictórum suórum véniam consequántur.

℟. Iste est beátus Latro, qui in cruce pósitus Christum Dóminum nostrum

crédidit crucifíxum : * Et dum supplícium pátitur, regnum cœléste consequitur, allelúia. ℣. Quem Judas Iscariótes in hórtulo Paradísi distráxerat, iste in patíbulo confitétur. Et dum.

Lectio viij.

Magna, fratres, et múltiplex causa est. Primum, quod iste Latro devotióne fídei tam repénte mutátus est, ut præséntem pœnam despíceret, ac de futúra véniam precarétur; et magis créderet útile sibi esse de ætérno judício pétere, quam de temporáli supplício postuláre. Reminíscens enim scélerum suórum, et pœnitúdinem gerens, plus íncipit dolére quod sperat, quam sentíre quod pátitur. Pótuit enim, nisi de futúris ámplius cogitásset, qui in Christum semel credíderat, de præsénti magis supplício deprecári. Deínde illud ad grátiam ejus majóris est mériti, quod in Christum in cruce pósitum crédidit, et pássio, quæ áliis scándalum fecit, illi ad fidem profécit. Crucis enim pássio multis scándalum fuit, sicut dicit Apóstolus : Nos autem prædicámus Christum crucifíxum, Judæis quidem scándalum, Géntibus autem stultítiam. Recte ergo merétur Paradísum, qui crucem Christi non putávit esse scándalum, sed virtútem. Dicit enimidem Apóstolus : Ipsis autem vocátis Judæis, atque Græcis, Christum Dei virtútem, et Dei sapiéntiam.

℟. Iste est, qui crucem Christi non putávit esse scándalum, sed virtútem; ideóque Paradísum merétur: *Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum, allelúia. ℣. Iste est qui honoríficat patiéntem, quem Judas pródidit osculántem. Ipse. Glória Patri. Ipse.

Lectio ix.

Recte plane et Dóminus huic donat Paradísum, quia quem Judas Iscariótes in hórtulo Paradísi distráxerat, hic in crucis patíbulo confitétur. Mira res! confitétur latro, quem discípulus abnegávit. Mira, inquam, res! Latro honoríficat patiéntem, quem Judas pródidit osculántem. Ab hoc pacis blandiménta vendúntur, ab illo crucis vúlnera prædicántur. Ait enim : Meménto mei, Dómine, cum véneris in regnum tuum. Hæc est fídei plena devótio, ut, cum de vulnéribus Dómini prófluens sanguis cérnitur, tunc de potestáte ejus vénia postulétur; cum vidétur ejus humílitas, tunc magis timeátur ejus divínitas; cum morti addíctus putátur, tunc Regis illi honorificéntia deferátur. Iste enim fidélis

Latro non crédidit moritúrum, quem annúntiat regnatúrum; non putat subdéndū ínferis, quem dominatúrum confitétur in cœlo : non arbitrátur eum apud tártarum detinéri, a quo se étiam póstulat liberári. Cernat licet ejus hiántia vúlnera, spectet ipsíus sánguinem profluéntem, Deum tamen credit, quem reum nescit; justum fatétur, quem non méminit peccatórem.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Latro Christum crucifíxum vidébat, et Regem invocábat, dicens : Dómine, meménto mei, cum véneris in regnum tuum, allelúia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Qui me conféssus fúerit coram homínibus, confitébor et ego eum coram Patre meo, allelúia.

3. Cum conturbáta fúerit ánima mea, Dómine, misericórdiæ memor eris, allel.

4. Salvum me fecit Christus Redémptor, qui dixit : Hódie mecum eris in Paradíso, allelúia.

5. Ille, qui talis ad crucem venit ex culpa, ecce qualis a cruce recédit ex grátia, allel.

Capitulum. *Isaiæ* 59.

Ecce non est abbreviáta manus Dómini, ut salváre néqueat : neque aggraváta est auris ejus, ut non exáudiat.

Hymnus.

Jesu, Redémptor ómnium,
Coróna confiténtium,
In hac die cleméntius
Indúlgeas precántibus.
Cui sacri qua nóminis
Conféssor almus cláruit,
Hujus celébrat ánnua
Devóta plebs solémnia.
Hujus benígnus ánnue
Confessiónem nos sequi :
Hujus precátu, sérvulis
Dimítte noxam críminis.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine, allelúia. ℟. Glóriam, et magnum decórē imposuísti super eum, allel.

Ad Benedictus, Aña.

Ait Latro ad latrónem : Nos quidem digna factis recípimus, hic autem quid fecit? Meménto mei, Dómine, dum véneris in regnum tuum, allelúia.

Oratio.

Omnipotens, et miséricors Deus, qui justíficas ímpios: te súpplices exorámus; ut nos benígno intúitu, quo Unigénitus tuus beátum traxit Latrónem, ad dignam pœniténtiam próvoces, et

illam, quam ei promísit, tríbuas nobis glóriam sempitérnam. Qui tecum vivit.

Ad Tertiam. Aña.

Qui me confésssus.

Capit. Ecce non est.

℟. br. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. * Allelúia, allelúia. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Amávit. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei et ornávit eum, allel. ℟. Et ad portas Paradísi coronávit eum, allel.

Ad Sextam. Aña.

Cum conturbáta fúerit.

Capitulum. *Isaiæ* 58.

TUNC invocábis, et Dóminus exáudiet: clamábis, et dicet: Ecce adsum.

℟. br. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. * Allelúia, allelúia. Induit. ℣. Et ad portas Paradísi coronávit eum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Induit. ℣. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, allelúia. ℟. Et misericórdiam a Deo salutári suo, allelúia.

Ad Nonam. Aña.

Ille, qui talis.

Capitulum. *Isaiæ* 38.

TU autem, Dñe, eruísti ánimam meam, ut non períret: projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

℟. br. Hic accípiet benedictiónem a Dómino. * Allelúia, allelúia. Hic. ℣. Et misericórdiam a Deo salutári suo. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Hic. ℣. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine, allelúia. ℟. Glóriam et magnum decórem imposuísti super eum, allelúia.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, allel. ℟. Stolam glóriæ índuit eum, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Impíetas ímpii non nocébit ei, in quacúmque die convérsus fúerit ab impietáte sua, allelúia, allelúia.

DIE XXVI. APRILIS.

In Festo B. Mariæ Virginis de Bono Consilio.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. clv. præter seq.

Ad Magnificat, Aña.

Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu, séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuæ sanctæ Imáginis apparitiónem.

Oratio.

BONORUM ómnium largítor Deus, qui Genitrícis dilécti Fílii tui speciósam Imáginem mira apparitióne clarificáre voluísti: concéde, quæsumus; ut ejúsdem beátæ Maríæ Vírginis intercessióne ad cœléstem pátriam felíciter perducámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Matutinum, Hymnus.

PLAUDE festivo, pia gens, honóre,
Dum Genestáni veneráris ædem,
Qua Dei magnæ Genitrícis alma
Splendet imágo.

Hæc ubi mira spécie repénte
Obtulit sese pópulis vidéndam,
Multa mox secum bona ferre nostras
Visa per oras.

Ipsa tunc ægris áderat, moléstos
Córporis morbos animíque pellens,
Longe et ærúmnas Látio imminéntes
Ipsa fugábat.

Virgo, quæ magnis decoráta signis,
Nunc quoque effúlges, míseris juvámen
Affer, et fusis pátiens cliéntum
Annue votis.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat
Trinus et unus. Amen.

In primo Nocturno.

De libro Proverbiórum.

Lectio j. *Cap.* 2.

SI intráverit sapiéntia cor tuum, et sciéntia ánimæ tuæ placúerit, consílium custódiet te, et prudéntia servábit te, ut eruáris a via mala, et ab hómine, qui pervérsa lóquitur: qui relínquunt iter rectum, et ámbulant per vias tenebrósas: qui lætántur cum malefécerint, et exúltant in rebus péssimis quorum vitæ pervérsæ sunt, et infámes gressus eórum.
℟. Sancta et immaculáta.

Lectio ij. *Cap.* 3.

FILI mi, ne éffluant hæc ab óculis tuis. Custódi legem atque consílium; et erit vita ánimæ tuæ, et grátia fáucibus tuis. Tunc ambulábis fiduciáliter in via tua, et pes tuus non impinget. Si dormíeris, non timébis; quiésces, et suávis erit somnus tuus; ne páveas repentíno terróre, et irruéntes tibi poténtias impiórum; Dóminus enim erit in látere tuo, et custódiet pedem tuum, ne capiáris.
℟. Congratulámini.

Lectio iij. *Cap.* 8.

EGO sapiéntia hábito in consílio, et eruditis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum, arrogántiam et supérbiam, et viam pravam, et os bilíngue detéstor. Meum est consílium, et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legū conditóres justa decérnunt. Per me Príncipes imperant, et poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me

díligo : et qui mane vígilant ad me, invénient me.
℟. Beáta es.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

In Natali S. Joann. Bapt.

Hominem concépit Elísabeth, hóminem María : sed Elísabeth solum hóminem, María Deum et hóminem. Mira res est, quómodo potúerit concípere creatúra Creatórem. Quid est ergo intelligéndum, fratres mei, nisi quia ipse sibi fecit carnem de sola matre, qui fecit primum hóminem sine patre, et matre? Primus ille noster casus fuit, quando fémina, per quam mórtui sumus, in corde concépit venéna serpéntis. Persuásit enim serpens peccátum, et admíssus est male suádens. Si primus noster casus fuit, cum fémina concépit corde venéna serpéntis; non mirándum, quod salus nostra facta est, cum fémina concépit in útero carnem Omnipoténtis. Utérque cecíderat sexus; utérque fúerat reparándus. Per mulíerem in intéritum missi erámus; per mulíerem nobis réddita est salus. ℟. Sicut cedrus.

De Sermóne S. Fulgéntii Ep.

Lectio v. *De laud. B. M.*

Quoniam diábolus per serpéntem Evæ locútus, per Evæ aures mundo intulit mortem, Deus per Angelum ad Maríam pértulit Verbum, et cunctis sæculis vitam effúdit. Angelus sermónem ejécit, et Christum Virgo concépit. Hoc splendóre concípitur Dei Fílius; hac mundítia generátur. De cœlis médicus tránsiens per Vírginem, post tránsitum suum illæsam fecit Vírginem permanére. Qui enim disrúpta córporum membra in áliis póterat integráre tangéndo, quanto magis in sua Matre, quod invénit íntegrum, pótuit non violáre nascéndo? Crevit enim ejus partu intégritas córporis pótius, quam decrévit; et virgínitas ampliáta est pótius, quam fugáta.
℟. Quæ est ista.

Lectio vj.

Maria quam præclaríssimis tribus bonis sublimétur, auscúlta : Salutatiónis angélicæ, benedictiónis divínæ, et plenitúdinis grátiæ. Sic enim eam légitur salutásse : Ave María grátia plena, benedícta inter mulíeres. Et ut nihil non sublíme esset in hac sanctíssima Vírgine, quam Angelus grátia plenam salutávit, non sine divíno consílio factum est, ut ejus étiam imágines summo essent in honóre, et prodígiis, miraculísque claréscerent. Quas inter tribus

abhinc sæculis ea præcípuo honóre cólitur, quæ, Paulo Secúndo sedénte, mirabíliter apparuísse in paríete Ecclésiæ Patrum Ordinis Eremitárum sancti Augustíni in óppido Genestáni Prænestínæ diœcésis, ex pontifíciis diplomátibus, et suppáribus monuméntis comprobátur. Quibus permótus Pius Papa Sextus præfátis ejúsdem óppidi cœnobítis Officium próprium concéssit séptimo Kaléndas Majas, ipso scílicet Apparitiónis die recitándum; ac deínde illud die, quæ immediáte subséquitur, pro ejus recitatióne in pósterum assignáta, ad univérsum prædíctum Ordinem sub ritu dúplicis majóris exténdit.

℟. Ornátam monílibus.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi, fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilía sancti Thomæ.

In Nativ. B. M. V.

COGITANTI mihi, ac diu hæsitánti, quid causæ sit, quod, cum Evangelístæ de Joánne Baptísta, et áliis Apóstolis tam longum fecére tractátum, de Vírgine María, quæ vita et dignitáte omnes antecédit, ita summátim percúrrant históriam: cur, inquam, non tráditum est memóriæ, quómodo concépta, quómodo nata, quómodo nutríta, quibus móribus decoráta, quibus virtútibus ornáta, quid cum Fílio in humánis égerit, quómodo cum illo conversáta sit, quómodo post ejus ascensiónem cum Apóstolis víxerit? Magna erant hæc, et memorátu digna, et quæ summa devotióne a fidélibus legeréntur, a pópulis amplecteréntur. Quis enim dúbitat, quin in ejus nativitáte et pueritia mira multa contígerint; et puélla hæc in téneris annis stupéndum sæculis virtútum ómnium monuméntum exstíterit?

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est Sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuæ sanctæ Imáginis apparitiónem. Quia.

Lectio viij.

HÆC mihi hæsitánti, cur de áctibus Vírginis, sicut de áctibus Pauli, non est compósitus liber, nihil áliud occúrrit (accusáre enim Evangelístas negligéntiæ sicut ímpium, ita

et temerárium júdico) quam ita placuísse Spirítui sancto ; ejúsque providéntia Evangelístas siluísse, proptérea quia Vírginis glória, sicut in Psalmis légitur, omnis intus erat, et magis cogitári póterat quam descríbi ; sufficítque ad ejus plenam históriam, quia de illa natus est Jesus. Quid ámplius quæris ? Quid ultra requíris in Vírgine ? Súfficit tibi, quod Mater Dei est.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes : * Quia fecit mihi Dóminus magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

NON eam Spíritus sanctus lítteris descrípsit, sed tibi eam ánimo depingéndam relíquit, ut intélligas, nihil illi grátiæ, aut perfectiónis, aut glóriæ, quam ánimus in pura creatúra concípere possit, defuísse ; imo reípsa intelléctum omnem superásse. Ubi ergo totum erat, pars scribénda non fuit ; ne putáres, quod scriptum non fúerat, eídem fórsitan defuísse. Si ancíllas suas et minístras domus suæ potentíssimus Dóminus ita miríſice decorávit, ita donis et grátiis venustávit : qualem exístimas, condidit Matrem suam, únicam Sponsam suam, quam sibi ex ómnibus elégit, et præ ómnibus adamávit? Omnibus eam Altíssimus præpósuit, non solum vírgineis, sed étiam angélicis choris, quia Mater ejus est, et Matrem Dei decet omnis celsitúdo. Quidquid ígitur de Vírgine scire, aut intellígere cupis, totum in hoc cláuditur brevilóquio : De qua natus est Jesus. Hæc longa et pleníssima história ejus est. Te Deum laudámus. 17.

DIE XI. MAJI.

In Festo S. Francisci de Hieronymo, Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq.

Oratio.

DEUS qui beátum Franciscum, ad animárum salútem, exímium verbi tibi præcónem effecísti : ejus nobis intercessióne concéde ; ut legis tuæ mandáta et júgiter scrutémur in corde, et fidéliter opéribus exequámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

Ubi est dupl. maj. Lect. Justus, de Comm. lxxxvij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FRANCISCUS de Hierónymo in Tarentíni agri óppido, cui Cryptáleæ nomen, honésto loco natus, pia

paréntum cura institútus, ac cœli benedictióne prævéntus, pueritiam egit, innocentíssimis móribus præstántem, et futúræ sanctitátis indíciis conspícuam. Duodécimo ætátis anno in quorúmdam evangelicórum operariórum contubérnium admíssus, in catechizándis rúdibus adhuc adoléscens diligéntem óperam pósuit, et apostólico ministério, ad quod Deus illum destináverat, jam tum prolúdere visus est. Theológica stúdia Neápoli agréssus, et Sacerdótio initiátus, ita vitæ suæ ratiónes ad evangélica consília accommodávit, ut Sacerdótis sancti nomen adéptus fúerit. Societátem Jesu ingréssus, jactis in tyrocínio religiósæ perfectiónis, ardentíssimæ in Deum, et próximos charitátis, insignis patiéntiæ, aliarúmque virtútum fundaméntis, quæ majus in dies síngulos increméntum accipiébant, theologíæ currículum confécit, et solémni quátuor votórum professióne sese obstríngens, exímium reguláris observántiæ exémplar evásit. Pro sacra ad Japónes expeditióne, quam martyrii cúpidus in votis hábuit, Neápoli reténtus, præfectúram Missiónum jussu Præsulum accépit; quod non sine Dei númine factum evéntus comprobávit. ℟. Honéstum.

Lectio v.

Etsi enim córpore erat grácili, neque satis firma valetúdine, ac prætérea carnem assíduis jejúniis, vigíliis, verberibúsque macerábat, tamen tot ónera in se suscípiens, quot feréndis plures simul vix pares essent, incredíbile dictu est, quanta pro glória Dei, quam únice quærébat, égerit non solum Neápoli, sed in áliis quoque ejúsdem regni provínciis, quot labóres, et ærúmnas túlerit, quanto cum fructu in agro domínico excoléndo plus quam quadragínta annis desudáverit. Frequéntes, et sæpius plures eódem die habébat conciónes per vicos, cómpita, et platéas, ad carcéribus deténtos, ad régiis trirémibus mancipátos, ad mílites, contra circulatóres impudéntes, contra públicos quosvis peccatóres, contra famæ prostitútæ muliérculas. Accedébant mirabília signa, treménda divínæ ultiónis advérsus pervicáces documénta, scrutátio córdium, prædíctio rerum futurárum, ejus córporis divérsis in locis replicátio, grátia sanitátum, annóna divínitus multiplicáta, vox étiam ex ore meretrícis súbita morte corréptæ extór-

ta, quæ se apud inferos esse palam denuntiávit. Ex quo fiébat, vix ut unquam e superióri loco ad pópulum díceret, quin insígnem áliquem peccatórem Christo lucrifáceret. Intérdum étiam decem, nonnúnquam quíndecim meretrículæ simul sua crímina defléntes in concióne, ad pœniténtiam confugérunt. ℟. Amávit.

Lectio vj.

Assidua ejus ópera fuit in ægrótis invisféndis, in moribúndis ad mortem rite præparándis, in concórdia animórum dissidéntium conciliánda, in paupéribus ope, ac solátio sublevándis. Communiónem, quam dicunt generálem, síngulis cujúslibet mensis tértiis diébus Domínicis usque ádeo promóvit, ut sæpe quíndecim míllia fidélium, aliquándo vigínti míllia, aut eo ámplius, ad Eucharísticam mensam convénerint. Exercítiis spirituálibus, ex sancti Ignátii institutóris præscripto, Sacerdótum cœtus, virórum religiosórum, et vírginum Deo devotárum monastéria, puellárum cœnóbia, studéntium júvenum collégia, et seminária, atque omne hóminum genus mirífice excóluit. Gravíssimas difficultátes, et moléstias, quas illi dæmon excitábat, invícta patiéntia superávit; nec semel maxíllam percutiéntibus submísso ánimo álteram præbuit: quin et acerbíssimos dolóres bráchio captívi Mahometáni, qui eum percússerat, a Deo ultóre inflíctos signo crucis repénte cessáre fecit, hominémque ad christiánam religiónem addúxit. Demum in cœlum a Deo evocátus, plácide efflávit ánimam in Neapolitána Professórum domo, die undécima Maji, anno millésimo septingentésimo décimo sexto, ætátis vero suæ septuagésimo quarto. Quem méritis, ac miráculis clarum Pius Séptimus Póntifex Máximus in Beatórum númerum rétulit. Novis autem signis a Deo illustrátum, præsértim in pátria, iísque rite probátis Gregórius Décimus sextus solémni ritu, in Festo sanctíssimæ Trinitátis, anno millésimo octingentésimo trigésimo nono, in Sanctórum albo adnumerávit. ℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi. xciij.

DIE XV. MAJI.

In Festo S. Isidori Agricolæ. Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxxiv. præter seq.

Capitulum *Jacobi* 5.

Ecce agrícola expéctat pretiósum fructum terræ,

patiénter ferens donec accípiat temporáneum, et serótinum. Patiéntes ígitur estóte et vos, et confirmáte corda vestra : quóniam advéntus Dómini appropinquávit.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Ad Magnificat, Aña.

Labóres mánuum suárum quia manducávit, esuriéntem implévit bonis Dóminus Deus noster. Allelúia, allel.

Oratio.

Da nobis, quæsumus, miséricors Deus, beáto Isidóro Confessóre tuo intercedénte, superbe non sápere; sed ejus méritis et exémplis plácita tibi semper humilitáte deservíre. Per Dóminum.

In primo Nocturno.

De Epístola B. Jacóbi Apost.

Lectio j. *Cap.* 5.

Patientes ígitur estóte, fratres, usque ad advéntum Dómini. Ecce agrícola expéctat pretiósum fructum terræ, patiénter ferens donec accípiat temporáneum, et serótinum. Patiéntes ígitur estóte et vos, et confirmáte corda vestra : quóniam advéntus Dómini appropinquávit. Nolíte ingemíscere, fratres, in altérutrum, ut non judicémini. Ecce judex ante jánuam assístit. Exémplum accípite, fratres, éxitus mali, labóris, et patiéntiæ, prophétas, qui locúti sunt in nómine Dómini.

℟. Euge serve.

Lectio ij.

Ecce beatificámus eos, qui sustinuérunt. Sufferéntiam Job audístis, et finem Dómini vidístis, quóniam misericors Dóminus est, et miserátor. Ante ómnia autem, fratres mei, nolíte juráre, neque per cœlum, neque per terram, neque áliud quodcúmque juraméntum. Sit autem sermo vester : Est, est : Non, non : ut non sub judício decidátis. Tristátur áliquis vestrum? Oret. Æquo ánimo est? psallat. Infirmátur quis in vobis? indúcat presbyteros Ecclésiæ, et orent super eum, ungéntes eum óleo in nómine Dómini; et orátio fídei salvábit infírmum, et alleviábit eum Dóminus : et si in peccátis sit, remitténtur ei.

℟. Justus germinábit.

Lectio iij.

Confitemini ergo altérutrum peccáta vestra, et oráte pro ínvicem ut salvémini : multum enim valet deprecátio justi assídua. Elias homo erat símilis nobis passíbilis : et oratióne orávit, ut non plúeret super terram, et non pluit annos tres, et menses sex. Et rursum orávit : et cœlum dedit plúviam, et terra dedit fructum suum.

℟. Iste cognóvit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ISIDORUS Agrícola prope Matrítum Hispániæ urbem, in qua natus fúerat, mercéde coléndis agris condúctus, brevi magnárum sibi virtútum eo in exercítio ubérrimam ségetem parávit. Admirábilis enim Christi ac Sanctórum imitátor, nunquam ad opus mane se conferébat, nisi prius Dei regnum studióse quæreret, ecclesiásque in ipsíus ac Deiparæ honórem dicátas visitáret. Quare cum illíus moram agri dóminus gráviter ferret, atque ex editióre loco quadam die, ut eum libérius increpáret, Agrícolam opperirétur, binos Angelos cándida veste dúplici boum jugo arántes, mediúmque inter illos Isidórum conspéxit. Quo miráculo vulgáto, magno deinceps honóri tam apud herum, quam apud cæteros hómines habéri cœpit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

CHARITATE in páuperes ádeo flagrávit, ut mercédem, quam labóribus parábat, egéntibus erogáret. Quin étiam cum aliquándo ad commúne cum réliquis confrátribus prándium plúrimos páuperes adduxísset, nihílque áliud, prándio scílicet finíto, quam pulménti partem sibi reservátam reperísset, illam vir Dei fide singulári fretus, ita distríbuit, ut admirabíliter aucta iis ómnibus aléndis saturandísque sufficeret. Illud étiam inter cætera mirándum, quod per æstívos calóres ad exstinguéndam in agro sitim, aquæ potum hero flagitánte, cum núllibi scatéret, Isidórus stímulo, quem gerébat, humo percússa, úberem ex ea, et perénnem ad hæc usque témpora, fontem elícuit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

IGITUR sanctitáte clarus, cum ad últimam senectútem pervenísset, obdormívit in Dómino, et in cœmetério sancti Andréæ sepúltus támdiu ibi jácuit, quoad cives de ipsíus córpore honéstius in ecclésia collocándo divínitus móniti, illud in lóculo íntegrum, atque ádeo incorrúptum invenérunt, ut ex eo suavíssimus odor, qui hac étiam tempestáte perdúrat, effláret. Sacrum corpus in ecclésiam translátum et in editióre loco situm máximis Deus miráculis illustrávit. Quorum beneficéntiam non semel tam ipsa Matríti cívitas, quam étiam cætera Hispániæ loca, ope ipsíus implopráta, persensérunt. Quem postrémo post annos fere

quadringéntos fama sanctitátis ac miráculis illústrem, Gregórius Décimus quintus in Sanctórum númerum rétulit. ℟. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 15.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Ego sum vitis vera , et Pater meus agrícola est. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Lib. 7. *Reg.* 2. *Epist.* 32.

PER semetípsum Véritas dicit : Pater meus agrícola est : et omnem pálmitem , in me non feréntem fructum , tollet eum ; omnem vero, qui fert fructum, purgábit eum , ut fructum plus áfferat. Palmes enim infructuósus tóllitur, quia peccátor fúnditus eradicátur. Palmes vero fructuósus purgári dícitur , quia per disciplínam recíditur, ut ad uberiórem grátiam perducátur. Sic enim spicárum grana tríbulis attríta, arístis et páleis mundántur : sic olívæ prelo pressæ , in ólei pinguédinem défluunt : sic botri vineárum pressi cálcibus , in vinum liquéscunt. ℟. Iste est qui.

Lectio viij.

Ex eodem tract. in vij. Psalmos pœnitent. ad 6. *Psalm.*

QUI manet in Verbo , non fraudátur a regno. Aliter namque fructum fácere non póssumus , nisi in eo maneámus. Ideóque ait: Manéte in me , et ego in vobis. Ubi enim manéndum nisi in ipso ? Defícient domus , palátia córruent , destruéntur civitátes , ab imis sédibus turres evelléntur : Verbum autem Dñi manet in ætérnum. Maneámus ergo in eo, qui manet in ætérnum. ℟. Sint lumbi.

Lectio ix.

NON sequámur vanitátem, deseréntes veritátem , nec contristémur sicut cæteri, qui spem non habent , sed sustineámus eum. Et si moram fécerit, expectémus, ne contíngat nobis quod per Prophétam dícitur : Væ his qui perdidérunt sustinéntiam. Quicúmque mundánæ adversitátis fractus moléstiis , diabólicæ tentatiónis infestatióne dejéctus , a spe cœléstium promissiónum decíderit, sustinéntiæ, quam prius habúerat , mercédem amíttet : qui vero sustinébit, magnam reportábit remuneratiónem.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes. Capit. Ecce agrícola. cclxv.

Ad Benedictus , Aña. Exiit qui séminat semináre semen suum, et áliud cécidit in terram bonam, et ortum fecit fructum céntuplum. Allelúia, allelúia.

Ad Tertiam, Capit. Ecce agrícola. cclxv.

Ad Sextam, Capitulum.

ECCE beatificámus eos, qui sustinuérunt. Sufferéntiam Job audístis, et finem Dómini vidístis, quóniam miséricors Dóminus est, et miserátor.

Ad Nonam, Capit. *Jac.* 5.

MULTUM enim valet deprecátio justi assídua. Elías homo erat símilis nobis passíbilis: et oratióne orávit ut non plüeret super terram, et non pluit annos tres, et menses sex. Et rursum orávit: et cœlum dedit plúviam, et terra dedit fructum suum.

In secundis Vesp. Capit. Ecce agrícola. cclxv.

Ad Magnificat, Aña.

Ecce homo agrícola iste fuit, quóniam Adam exémplum ejus ab adolescéntia sua ad serviéndum Deo vivénti. Allelúia, allelúia.

DIE XVI. MAJI.

In Festo S. Joannis Nepomuceni, Martyris.

Duplex.

Omnia de Com. unius Mart. temp. Pasch. xl. præter seq.

Oratio.

DEUS, qui ab invíctum beáti Joánnis sacramentále siléntium, nova Ecclésiam tuam martyrii coróna decorásti: da nobis, ejus intercessióne et exémplo, linguam caute custodíre; ac ómnia pótius mala, quam ánimæ detriméntum, in hoc sæculo toleráre. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES Nepomúci Bohémiæ óppido, unde Nepomucéni cognómen duxit, a paréntibus ætáte provéctis, non sine futúræ sanctitátis præságio, flammis supra nascéntis domum mirabíliter collucéntibus, ortus est. Cum infans in gravem morbum incidísset, beátæ Vírginis ope, cui natum paréntes referébant accéptum, e vitæ perículo evásit incólumis. Egrégia índole, piáque institutióne cœléstibus indíciis obsequénte, inter sanctas religiosásque exercitatiónes puerítiam egit; nam ecclésiam frequénter adíre, ac sacerdótibus ad aras operántibus ministráre in delíciis habébat. Zatécii politióribus lítteris ad humanitátem informátus, Pragæ vero gravióribus disciplínis excúltus, Philosophiæ, Theologíæ, sacrorúmque Cánonum magistérium et láuream eméruit. Sacerdótio initiátus, atque a sciéntia Sanctórum ad lucra animárum rite comparátus, ministério verbi Dei se pénitus addixit. Cum igitur in vítiis exstir-

pándis, et revocándis in viam salútis errántibus, eloquéntia et pietáte úberes éderet fructus, inter canónicos Metropolitánæ ecclésiæ Pragénsis cooptátus, mox sibi demandátam Evangélii coram rege Wencesláo Quarto prædicándi provínciam suscépit, eo succéssu, ut, Joánnis suásu, multa rex fáceret, magnóque in honóre ejus virtútes habéret. Conspícuas tamen, quas ille óbtulit dignitátes, Dei servus, ne a divíni verbi præcónio avocarétur, constantíssime recusávit.

℟. Lux perpétua.

Lectio v.

Regiis illum eleemósynis in páuperes erogándis præféctum, Joánna regína consciéntiæ sibi moderatórem adscívit. Cum autem Wenceslàus ab offício institutóque decessísset, atque in vítia præceps abriperétur, piæ autem cónjugis obtestatiónes et mónita graváte ferret, conténdere ausus est, ut in sacramentáli judício sacerdóti crédita regínæ arcána sibi a Joánne panderéntur. At Dei miníster blandítiis primum, torméntis deínde, et cárceris squalóre tentátus, nefáriæ regis cupiditáti fórtiter óbstitit. Furéntem tamen Wenceslái ánimum cum ab exsecrándo propósito nec humána nec divína jura deterrérent, suprémum agónem, quem instáre sibi athléta Christi nóverat, pópulo in concióne de impendéntibus étiam regni calamitátibus admónito, non obscúre prænuntiávit. Mox Bolesláviam proféctus, ad beátæ Vírginis imáginem, antíquo cultu célebrem, cœléste præsídium ad certándum bonum certámen effúsis précibus implorávit. Inde véspere reverténtem in pervigílio Domínicæ Ascensiónis rex e fenéstra conspicátus arcéssit; cumque veheméntius urgéret, et próximam in aquis, si obluctári pérgeret, submersiónem intentáret, Joánnes invícta constántia terróres minásque refutávit. Itaque regis império in Moldávam flumen Pragam intérfluens noctu dejéctus, illústrem martyrii corónam est consecútus.

℟. In servis suis.

Lectio vj.

Sacrilegum fácinus clam patrátum, et Mártyris glóriam insígne prodígium divínitus patefécit. Ubi enim exánime corpus secúndo flúmine vehi cœpit, ardéntes faces aquis supernatántes et discurréntes apparuérunt. Quámobrem ex aréna postrídie mane corpus elátum, canónici deínde, regis iram nihil timéntes, in

Metropolitánam ecclésiam solémni pompa intulérunt, et sepultúræ mandárunt. Cum autem índies invícti sacerdótis memória miráculis et máxima fidélium, eórum præcípue qui fama periclitántur, veneratióne crésceret, post annos demum ámplius trecéntos, in jurídica recognitióne córporis, quod sub humo támdiu jacúerat, lingua ejus incorrúpta et vívida repérta est: quæ sexto post anno judícibus a Sede Apostólica delegátis exhíbita, novo prodígio repénte intúmuit, et subobscúrum rubórem in purpúreum commutávit. His itaque aliísque signis rite probátis, Benedíctus Décimus tértius Póntifex Máximus, die décima nona mensis Mártii, anno salútis millésimo septingentésimo vigésimo nono, primum hunc sacramentális sigílli assertórem, arcáni fidem sánguine obsignántem, sanctórum Mártyrum catálogo adscrípsit.

℟. Fíliæ Jerúsalem.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 10.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nihil est opértum, quod non revelábitur, et occúltum, quod non sciétur. Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii Epíscopi.

Com. in Matth. cap. 10.

Dominus diem judícii osténdit, quæ abstrúsam voluntátis nostræ consciéntiam prodet, et ea quæ nunc occúlta existimántur, luce cognitiónis públicæ déteget. Igitur non minas, non consília, non potestátes insectántium monet esse metuéndas: quia dies judícii nulla hæc fuísse, atque inánia revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine: et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. Non légimus, Dóminum sólitum fuísse nóctibus sermocinári, et doctrínam in ténebris tradidísse: sed quia omnis sermo ejus carnálibus ténebræ sunt, et verbum ejus infidélibus nox est.

℟. Ego sum vitis.

Lectio viij.

Itaque id quod a se dictum est, cum libertáte fídei et confessiónis vult esse loquéndum. Idcírco quæ in ténebris dicta sunt, prædicári jussit in lúmine: ut quæ secréto áurium commíssa sunt, super tecta, id est, excélso loquéntium præcónio, audiántur. Constánter enim Dei ingerénda cognítio est, et profúndum doctrínæ evangélicæ secrétum in lúmine prædicatió.

nis apostólicæ revelándum: non timéntes eos quibus cum sit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum est : sed timéntes pótius Deum, cui perdéndæ in gehénna et ánimæ et córporis sit potéstas.

℟. Cándidi.

Lectio ix.

NOLITE timére eos qui occídunt corpus. Nullus ígitur córporum nostrórum casus est pertimescéndus, neque ullus interiméndæ carnis admitténdus est dolor : quando pro natúræ suæ atque oríginis conditióne resolúta, in substántiam spirituális ánimæ refundátur. Et quia doctrínis tálibus confirmátos opórtet líberam confiténdi Dei habére constántiam, étiam conditiónem, qua tenerémur, adjécit; negatúrum se eum Patri in cœlis, qui se homínibus in terra negásset; eum porro qui conféssus coram homínibus se fuísset, a se in cœlis confiténdum : qualésque nos nóminis sui testes homínibus fuissémus, tali nos apud Deum Patrem testimónio ejus usúros.

Te Deum laudámus. 17.

ALIUD OFFICIUM

S. Joannis Nepom., Mart.

Duplex.

Ad Vesp., Añæ et Capit. de Laudibus. Psalmi de Dñica. 130. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes Gentes. 134.

Hymnus.

INVICTUS heros Núminis,
Mergéndus unda flúminis,
Stat fortis in siléntio,
Dum fit sigílli méntio.

Hinc rex minátur fúnera,
Hinc tortor infert vúlnera,
Manus ligántur fúnibus,
Artus cremántur ígnibus.

Sed hæc Joánnes déspicit,
Nec regis iram réspicit,
Secréta non vult pándere,
Horret sigíllum frángere.

Stat mutus agnus ínnocens,
Nil de tegéndis próferens;
Stat; dumque rex nil élicit,
E ponte justum déjicit.

Præceps ab alto stérnitur,
Undis profúndis mérgitur;
Mersum sed applaudéntibus
Undæ salútant ígnibus.

Stellæ natant in flúmine,
Illi paréntant lúmine,
Docétque cœli cláritas,
Quæ sit Joánnis cháritas.

Fac, sempitérna Trínitas,
Ut in bono sit fírmitas;
Aut lacrymárum flúmina
Mergant cadéntum crímina.
Amen.

℣. Sacraméntum Regis abscóndere bonum est, allelúia.
℟. Opera autem Dei reveláre honoríficum, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Dedit mihi Dóminus linguam mercédem meam : et in ipsa laudábo eum, allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitat.
Exúltent in Dómino Sancti, * Allelúia. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

In profúnda noctis umbra,
Et gravi calígine
Lustrat ædē flamma munda,
Sic jubénte Númine.
Nocte náscitur Joánnes,
Astra cœlo dévolant:
Nocte mérgitur Joánnes,
Astra funus ápparant.
Hinc cor ejus igne flagrans
Fortis urit cháritas:
Hinc ab ejus ore manans
Mira prodit suávitas.
Nunc amóre cor bonórum
Ad salútem pértrahit:
Nunc timóre cor malórum
A gehénna rétrahit
Páuperes solátur ære,
Derelíctis súbvenit:
Non sinit justos jacére,
Damna famæ præpedit.
Per Joánnis sanctitátem,
O beáta Trínitas,
Méntibus da puritátem;
Corde regnet cháritas. Am.

In primo Nocturno.

Aña. Erit lumen Israel in igne, et sanctus ejus in flamma, allelúia. Psalmi de Comm. unius Mart. xxv.

℣. Sacraméntum Regis abscóndere bonum est, allelúia. ℟. Opera autem Dei reveláre honoríficum, allelúia.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 21.

Stultus a fenéstra respíciet in domum: vir autem erudítus foris stabit. Stultitia hóminis auscultáre per óstium: et prudens gravábitur contumélia. Lábia imprudéntium stulta narrábunt: verba autem prudéntium statéra ponderabúntur. In ore fatuórum cor illórum: et in corde sapiéntium os illórum. Dum maledícit ímpius diábolum, maledícit ipse ánimam suam. Susúrro coinquinábit ánimam suam, et in ómnibus odiétur: et qui cum eo mánserit, odiósus erit: tácitus, et sensátus honorábitur.

℟. Metuébat rex Joánnem: * Sciens eum virum justum, et sanctum, allelúia. ℣. Et custodiébat eum, et, audíto eo, multa faciébat, et libénter eum audiébat. Sciens.

Lectio ij. Cap. 28.

Flagelli plaga livórem facit, plaga autem linguæ comminuet ossa. Multi cecidérunt in ore gládii, sed non sic quasi qui interiérunt per linguam suam. Beátus qui tectus est a lingua nequam, qui in iracúndiam illíus non transívit, et qui non attráxit jugum illíus, et in vínculis ejus non est ligátus: jugum enim illíus, jugum férreum est: et vínculum illíus, vínculum æreum est. Mors illíus mors nequíssima: et útilis pótius inférnus quam illa.

℟. Lex veritátis fuit in ore ejus, et iníquitas non est

invénta in lábiis ejus : in pace, et in æquitáte ambulávit mecum : * Et multos avértit ab iniquitáte, allelúia. ℣. Lábia enim sacerdótis custódient sciéntiam, et legem requírent ex ore ejus. Et.

Lectio iij.

PERSEVERANTIA illíus non permanébit, sed obtinébit vias injustórum : et in flamma sua non combúret justos. Qui relínquunt Deum, incident in illam, et exardébit in illis, et non extinguétur, et immittétur in illos quasi leo, et quasi pardus lædet illos. Sepi aures tuas spinis, linguam nequam noli audíre, et ori tuo fácito óstia et seras, Aurum tuum et argéntum tuum confla, et verbis tuis fácito statéram, et frenos ori tuo rectos : et atténde, ne forte labáris in lingua, et cadas in conspéctu inimicórum insidiántium tibi, et sit casus tuus insanábilis in mortem.

℟. Sepívi aures meas spinis, * Et ori meo feci óstia et seras, allel. ℣. Beátus qui lingua sua non est lapsus, et qui non servívit indígnis se. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Non quæsívit a Dómino ducátum, neque a rege cáthedram honóris, allelúia. ℣. Pone, Dómine, custódiam ori meo, allelúia. ℟. Et óstium circumstántiæ lábiis meis, allelúia.

Lectiones ut in præcedenti Officio ejusdem Sancti. cclxvij.

℟. iv. Instans oratióni, et ministério verbi, hortabátur omnes in propósito cordis permanére in Dómino. * Quia erat vir bonus, et plenus Spíritu sancto, allelúia. ℣. Et apponebátur multa turba Dómino. Quia.

℟. v. Dispérsit dedit paupéribus : * Justítia ejus manet in sæculum sæculi, allelúia. ℣. Beátus qui intélligit super egénum, et páuperem. Justítia.

℟. vj. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi :* Propter quod vigiláte, allelúia. ℣. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes pervérsa, ut abdúcant discípulos post se. Propter. Glória Patri. Propter.

In tertio Nocturno.

Aña. Igne me examinásti, et non est invénta in me iníquitas, allelúia.

℣. Dixi : Custódiam vias meas, allel. ℟. Ut non delínquam in lingua mea, allel.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 11.

IN illo témpore : Cum audísset Joánnes in vínculis ópera Christi, mittens duos

ex discípulis suis, ait illi: Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

In Evang. Hom. 6.

DIMISSIS Joánnis discípulis, quid de eódem Joánne turbis dicat, audiámus. Quid exístis vidére in desérto? Arúndinem vento agitátam? Quod vidélicet non asseréndo, sed negándo íntulit. Arúndinem quippe mox ut aura contígerit, in partem álteram infléctit. Et quid per arúndinem nisi carnális ánimus designátur? qui mox ut favóre vel detractióne tángitur, in partem quámlibet inclinátur. Si enim ab humáno ore aura favóris fláverit, hilaréscit et extóllitur: sed si inde ventus detractiónis erúperit, unde aura laudis veniébat, mox hunc quasi in partem álteram ad vim furóris inclínat.

℟. Cum corriperétur ab illo de ómnibus malis quæ fecit rex, adjécit et hoc: * Et inclúsit Joánnem in cárcere. ℣. Labóro usque ad víncula, quasi male óperans, sed verbum Dei non est alligátum. Et.

Lectio viij.

SED arúndo agitáta vento Joánnes non erat: quia hunc nec blandum grátia, nec cujúslibet detractiónis ira ásperum faciébat, nec próspera hunc erígere, nec advérsa nóverant inclináre. Arúndo ergo vento agitáta non erat, quam ab status sui rectitúdine nulla rerum várietas inflectébat. Discámus ergo, fratres charíssimi, arúndinem vento agitátam non esse: solidémus ánimum inter auras linguárum pósitum: stet inflexíbilis status mentis. Nulla nos detráctio ad iram próvocet, atque ad remissiónem inútilis grátiæ nullus favor inclínet. Non nos próspera élevent, non advérsa pertúrbent: ut qui in soliditáte fídei fígimur, nequáquam rerum transeúntium mobilitáte moveámur.

℟. Réddidit Deus justo mercédem labórum suórum, et dedúxit illum in via mirábili: * Et fuit illi in velaménto diéi, et in luce stellárum per noctem. ℣. Transvéxit illum per aquam nímiam, inimícos autem illíus demérsit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

ADHUC autem de ejus expressióne subjúngitur: Sed quid exístis vidére in desérto? hóminem móllibus vestítum? Ecce, qui móllibus vestiúntur, in dómibus regum sunt. Camelórum enim pilis, ut scitis, vestí-

tus Joánnes fuísse descríbitur. Et quid est dícere : Ecce qui móllibus vestiúntur, in dómibus regum sunt; nisi apérta senténtia demonstráre, quia non cœlésti, sed terréno regi mílitant ii, qui pro Deo pérpeti áspera fúgiunt, et solis exterióribus déditi, præséntis vitæ mollítiem et delectatiónem quærunt?

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Interrogábat eum rex multis sermónibus : at ipse nihil illi respondébat, allelúia. Psalmi de Dñica. 18.

2. Rex dixit : Ne abscóndas a me verbum, quod te intérrogo. Dixi : Secrétum meum mihi, secrétum meum mihi, allelúia.

3. Affirmábat rex, se dívitem et beátum factúrum. Non obédio præcépto regis, sed præcépto legis, quæ data est nobis, allelúia.

4. Tunc rex accénsus ira, in hunc super omnes crudélius desæviit, allelúia.

5. Beátus, qui lingua sua non est lapsus, et qui non servívit indígnis se, allelúia.

Capitulum. *Eccli.* 21.

LABIA imprudéntium stulta narrábunt, verba autem prudéntium statéra ponderabúntur : in ore fatuórum cor illórum, et in corde sapiéntium os illórum.

Hymnus.

VIX in sepúlchro cónditur,
Signis Joánnes próditur,
Per crátium repágula
Intérmicant mirácula.

Hic ejus hostes íllico
Pudóre mœsti público,
Ultríce dextra Núminis,
Pœnas repéndunt críminis.

Hic damna rerum fléntibus,
Famæve conqueréntibus,
Abdúcta res revértitur,
Abláta fama rédditur.

Hic corpus ægritúdines,
Tempus vicissitúdines,
Perículum secúritas,
Mortem fugit mortálitas.

Hic viva lingua Mártyris,
Sed muta voce sánguinis
Clamans, ut Abel, ímprobat,
Regísque crimen éxprobrat.

Unius o da Trínitas,
Triúmque simplex Unitas,
Ut qui Joánni súpplicant,
Id impetrent quod flágitant.
Amen.

℣. Pósui ori meo custódiam, allelúia. ℟. Cum consísteret peccátor advérsum me, allel.

Ad Benedictus, Aña.

Quicúmque glorificáverit me, glorificábo eum : qui autem contémnunt me, erunt ignóbiles, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui ob invíctum beáti Joánnis sacramentále siléntium nova Ecclésiam tuam martyrii coróna decorásti : da, ut, ejus exémplo et intercessióne, ori

nostro custódiam ponéntes, Beátis, qui lingua non sunt lapsi, annumerémur. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Aña.

Rex dixit.

Capit. Lábia imprudéntium, ut supra, cclxxvj.

℟. br. Sacraméntum Regis abscóndere bonum est. * Allelúia, allelúia. Sacraméntum. ℣. Opera autem Dei reveláre honorificum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Sacraméntum. ℣. Pone, Dómine, custódiam ori meo, allelúia. ℟. Et óstium circumstántiæ lábiis meis, allelúia.

Ad Sextam, Aña.

Affirmábat rex.

Capitulum. *Eccli.* 28.

SEPI aures tuas spinis, linguam nequam noli audíre, et ori tuo fácito óstia et seras.

℟. br. Pone, Dómine, custódiam ori meo. * Allelúia, allelúia. Pone. ℣. Et óstium circumstántiæ lábiis meis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Pone. ℣. Dixi: Custódiam vias meas, allelúia. ℟. Ut non delínquam in lingua mea, allelúia.

Ad Nonam. Aña.

Beátus.

Capitulum. *Eccli.* 28.

AURUM tuum et argéntum tuum confla, et verbis tuis fácito statéram, et frenos ori tuo rectos: et atténde ne forte labáris in lingua.

℟. br. Dixi: Custódiam vias meas. * Allelúia, allel. Dixi. ℣. Ut non delínquam in lingua mea. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Dixi. ℣. Pósui ori meo custódiam, allel. ℟. Cum consísteret peccátor advérsum me, allelúia.

In ij. Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica. 130, et loco ult., Ps. Crédidi. 134. Cætera ut seq.

Hymnus.

JAM faces lictor ferat, et minántem
Jam ferox ensem, rabidúmque tortis
Vínculis ferrum, sacra ni sacérdos
Abdita pandat.

Séntiet vires, animæque magnæ
Pródigum pectus: violéntus ira
Non quatit recti sólida tenácem
Mente satélles.

En ruit præceps tumulátus unda
Martyr, et fluctu plácido siléntе
Náufragus linguam melióris ævi
Servat in usum.

At superjéctæ fácili natántes
Amne discúrrunt, rutilántque circa
Mártyrem flammæ: bene gesta plaudens
Ornat Olympus.

Ornat et linguam, rósei instar ignis,
Vividam servans, et adhuc rubéntem,
Indicat quænam fúerit tacéntis
Grátia linguæ.
Sit decus Patri, Genitóque, sanctum
Spíritum laudent, ab utróque puris
Qui calet flammis, sine fine psallens
Orbis utérque. Amen.

℣. Pósui ori meo custódiam, allelúia. ℟. Cum consísteret peccátor advérsum me, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

In conspéctu poténtium admirábilis ero, fácies príncipum mirabúntur me: tacéntem me sustinébunt, et loquéntem me respícient, allelúia.

DIE XXI. MAJI.

In Festo S. Felicis a Cantalicio, Confessoris.

Semiduplex vel Duplex prout indultum est.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxxiv.

In Hymn. Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Fac nos, Dómine Jesu, in simplicitáte et innocéntia cordis nostri ambuláre: quarum amóre de sinu Matris inter beáti Felícis Confessóris tui bráchia descendísti. Qui vivis.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Felix a Cantalício in Sabínis, humílibus, sed piis paréntibus natus, a púero pascéndis grégibus, mox et agro coléndo addíctus, multo impénsius rerum cœléstium meditatióne ánimum nutríre, et corpus assíduis vigíliis ac jejúniis domáre cœpit, eremíticam agens vitam pótius quam rústicam. Ferventióre autem in Deum pietáte incénsus, cum non posset quotídie, ut optábat, sacris mystériis interésse, grege ad loca solitária compúlso, ipse ante crucem, árborum cortícibus incísam, diu oráre, seque ácriter flagelláre consuéverat: sed et aliquándo glebas in agro vértere, simúlque Sacris in templo adésse visus est. Alias inter arándum furéntibus, quos júnxerat, indómitis juvéncis, humi stratus, et arátro superdúcto plane proscindéndus, laceráta duntáxat veste, surréxit illæsus. Quo perículo, ut ad tutiórem reguláris disciplínæ palæstram vocánti jam pridem Deo paréret, admónitus, rústica supelléctili paupéribus distríbui jussa, ad Fratres Minóres, quos Capuccínos vocant, própere se cóntulit. ℟. Honéstum.

Lectio v.

Adhuc tyro, necdum vota solémnia proféssus, religiósæ perfectiónis ápicem jam attigísse videbátur. Obediéntiæ sédulus cultor, ad præcipiéntis non modo verbum, sed étiam nutum, præsto erat: seque cœnóbii juméntum díctitans vilíssima quæque ministéria semper arrípuit, ac ludíbria et contumélias hílari vultu excipiébat. Paupertátis quam esset studiósus, illústri documénto Deus ipse declarávit. Ostiátim enim per vicos et platéas aléndis Frátribus mendícans (quod ille munus per annos quadragínta nudis fere semper pédibus obívit) cum die quadam inusitáto póndere se opprími sentíret, mánticam scrutátus, injéctum clam nummum deprehéndit: quo projécto, nec sine indignatióne proculcáto, álacer et levis inde ábiit. Castitátem, quem usque ad óbitum servávit illibátam, sanctus córpore et spíritu a Paulo Quinto proptérea appellátus, vígili oculórum custódia, et voluntário córporis cruciátu communívit; aspérrimo flagéllo se quotídie cruéntans, ac férreo cilício constríctus, septem étiam Urbis Basílicas idéntidem invísens. Jejúnia Ordinis inédia quandóque cumulávit. Lectus ejus dolóris pótius quam quiétis erat: brevem quippe somnum, flexis nuda super tábula génibus, ac fasce sarmentórum cápiti suppósito, carpébat. ℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Vitæ austeritáte sibi asper, áliis charus acceptúsque, sanctis præsértim Cárolo et Philíppo Nério, simplicitáte atque innocéntia semper fuit. In oratióne pernóctans, dulcíssimam frequénter éxtasim est passus, et aliquándo in ulnis suis reclinátum a Vírgine Matre Púerum Jesum suavíssime compléeti méruit. Prophetíæ grátia et miraculórum clarus, demórtuum étiam fílium matri vivum restítuit. Méritis tandem in bona senectúte cumulátus, secúnda (ut prædíxerat) Féria Pentecóstes, ad cœléstem pátriam, Deípara invitánte, lætus ábiit. Ejus corpus in Ecclésia sui Ordinis summa Urbis veneratióne cólitur, Dño crebris miráculis servi sui sanctitátem illustránte: quem proptérea Urbánus Papa Octávus Beatórum, Clemens vero Undécimus Sanctórum fastis adscrípsit. ℟. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 11.

In illo témpore: Respóndens Jesus, dixit: Confí-

teor tibi, Pater, Dómine cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc. *Serm.* 9. *de verb. Dñi, n.* 70.

OMNIA sæva et immánia, prorsus facília et prope nulla éfficit amor. Quanto ergo cértius ac facílius ad veram beatitúdinem cháritas facit, quod ad misériam, quantum pótuit, cupíditas fecit? Quam facile tolerátur quælibet advérsitas temporális, ut ætérna pœna vitétur, et ætérna réquies comparétur? Non immérito ille Vas electiónis cum ingénti lætítia dixit: Non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad superventúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Ecce unde illud jugum suáve est, et sárcina levis: et si angústa est paucis eligéntibus, fácilis tamen ómnibus diligéntibus. Dixit Psalmísta: Propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

℟. Iste est qui.

Lectio viij.

SED quæ dura sunt laborántibus, eísdem ipsis mitéscunt amántibus. Propter quod ita divínæ pietátis dispensatióne dictum est, ut intérior homo, qui renovátur de die in diem, non adhuc sub lege pósitus, sed jam sub grátia exonerátus sárcinis innumerabílium observatiónum, quod erat revéra grave jugum, sed duræ cervíci conveniénter impósitum, facilitáte símplicis fídei, et bonæ spei, et sanctæ charitátis, quidquid molestiárum exterióri hómini forínsecus intulísset ille princeps, qui missus est foras, interióri gáudio fíeret leve.

℟. Sint lumbi.

Lectio ix.

NIHIL enim tam fácile bonæ voluntáti est, quam ipsa sibi: et hæc súfficit Deo. Quantúmlibet ergo sæviat iste mundus, veríssime Angeli, nato in carne Dómino, clamavérunt: Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis: quia ejus, qui natus erat, suáve jugum est, et sárcina levis. Et sicut dicit Apóstolus: Fidélis Deus, qui nos non sinit tentári supra id, quod póssumus ferre, sed facit cum tentatióne étiam éxitum, ut possímus sustinére.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XXIV. MAJI.

In Festo B. Mariæ Virg. tit. Auxilium Christian.

Duplex majus.

Pro Urbe et Statu Ecclesiastico et aliquibus locis.

Omnia ut in Festis Beatæ Mariæ. clv. præter seq.

Ad Vesperas, Hymnus.

SÆPE dum Christi pópulus cruéntis
Hostis infénsi premerétur armis,
Venit adjútrix pia Virgo, cœlo
Lapsa seréno.

Prisca sic patrum monu-ménta narrant,
Templa testántur spóliis opímis
Clara, votívo repetíta cultu
Festa quotánnis.

En novi grates líceat Maríæ
Cántici lætis módulis re-férre,
Pro novis donis, resonánte plausu
Urbis et Orbis.

O dies felix, memoránda fastis,
Qua Petri Sedes fídei Magístrum
Triste post lustrum réducem beáta
Sorte recépit!

Vírgines castæ, puerique puri,
Géstiens clerus, populúsque grato
Corde Regínæ celebráre cœli
Múnera certent.

Vírginum Virgo, benedícta Jesu
Mater, hæc auge bona; fac, precámur,
Ut gregem Pastor pius ad salútis
Páscua ducat.

Te per ætérnos venerémur annos,
Trínitas, summo celebránda plausu,
Te fide mentes, resonóque linguæ
Cármine laudent. Am.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta, allelúia. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Ecce María erat spes nostra, ad quam confúgimus in auxílium, ut liberáret nos; et venit in adjutórium nobis, allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matut., Hym. Sæpe dum Christi, ut sup. in Vesp.

In j. Noct. Lect. Ego sapiéntia, clx.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Ex Serm. de 12. Stellis.

VEHEMENTER quidem nobis dilectíssimi, vir unus, et múlier una nocuére: sed grátias Deo, per unum nihilóminus virum, et mulíerem unam, ómnia restaurántur, nec sine magno fœnore gratiárum. Et quidem sufficere poterat Christus: síquidem et nunc omnis sufficiéntia nostra ex eo est: sed nobis bonum non erat, esse hóminem solum. Cóngruum magis ut adésset nostræ reparatióni sexus utérque. Jam itaque nec ipsa Múlier

benedícta in muliéribus vidébitur otiósa : inveniétur équidem locus ejus in hac reconciliatióne. Opus est enim mediatóre ad mediatórem Christum : nec alter nobis utílior quam María. Crudélis nímium mediátrix Heva, per quam serpens antiquus pestíferum étiam ipsi viro virus infúdit : sed fidélis María, quæ salútis antidotum et viris et muliéribus propinávit. Illa enim minístra seductiónis, hæc propitiatiónis; illa suggéssit prævaricatiónem, hæc ingéssit redemptiónem. Quid ad Maríam accédere trépidet humána fragílitas? Nihil austérum in ea, nihil terríbile; tota suávis est, ómnibus ófferens lac et lanam. Revólve diligéntius evangélicæ históriæ sériem univérsam : et si quid forte increpatórium, si quid durum, si quod dénique signum vel levis indignatiónis occúrrerit in María, de cætero suspéctam hábeas, et accédere vereáris.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion : quasi myrrha elécta, *Dedi suavitátem odóris, allelúia. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamũ aromatízans. Dedi.

Lectio v.

Quod si, ut vere sunt, plena magis ómnia pietátis et grátiæ, plena mansuetúdinis et misericórdiæ, quæ ad eam pértinent, invéneris, age grátias ei qui talem mediatrícem benigníssima miseratióne provídit, in qua nihil possit esse suspéctum. Dénique ómnibus ómnia facta est; sapiéntibus et insipiéntibus copiosíssima charitáte debitrícem se fecit. Omnibus misericórdiæ sinum áperit, ut de plenitúdine ejus accípiant univérsi, captívus redemptiónem, æger curatiónem, tristis consolatiónem, peccátor véniam, justus grátiam, Angelus lætítiam. Ipsa prætérita non discutit mérita, sed ómnibus sese exorábilem, ómnibus clementíssimam præbet, ómnium dénique necessitátes amplíssimo quodam miserátur afféctu. Ipsa est quondam a Deo promíssa múlier serpéntis antíqui caput virtútis pede contritúra, cujus plane calcáneo in multis versútiis insidiátus est, sed sine causa. Sola enim contrívit univérsam hæréticam pravitátem. Contríti sunt insidiántes, conculcáti supplantatóres, confutáti derogatóres, et beátam eam dicunt omnes generatiónes. Jam si Ecclésia Lunæ intelligénda vidétur vocábulo, habes mediatrícẽ evidénter expréssam : múlier, inquit,

amícta sole, et luna sub pédibus ejus. Amplectámur Maríæ vestígia, et devotíssima supplicatióne beátis illíus pédibus provolvámur. Teneámus eam, nec dimittámus, donec benedíxerit nobis: potens est enim.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam, allelúia. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vj.

Ex publicis Monumentis.

PRÆSENTISSIMUM Deíparæ auxílium ad Religiónis hostes profligándos sæpe pópulus christiánus mirum in modum expértus est: ex quo factum, ut sanctíssimus Póntifex Pius Quintus post insígnem victóriam, intercedénte Beatíssima Vírgine, a Christiánis de Turcárum tyránno, apud Echínadas ínsulas reportátam, in Litaníis Lauretánis eámdem Regínam cœlórum inter ália præcónia Auxílium Christianórum appellári constitúerit. Sed illud in primis memorábile est, atque explóráti miráculi loco habéndum, quod cum Románus Póntifex Pius Séptimus impiórum consíliis et armis ex Apostólica Petri Sede exturbátus, et arcta custódia, præsértim Savónæ, per annos quinque, eóque ámplius fuísset deténtus, viis ómnibus pénitus interclúsis, ne Dei Ecclésiam régere posset, nullo símilis persecutiónis in priscis annálibus exémplo, inopináto, et præter ómnium expectatiónem cóntigit, ut ingénti plausu, ac véluti univérsi orbis mánibus pontifício sólio restituerétur. Quod et secúndo áccidit, dum íterum commóto túrbine, ab Urbe discédens, sacro comitánte Cardinálium Collégio, Ligúriam conténdit. Verum præsentíssimo Dei benefício, cessánte procélla, quæ grave minabátur excídium, Romam, plaudéntibus præ novo gáudio pópulis, revérsus est. Antea tamen, quod in votis habúerat, et captivitáte deténtus éxequi nequíverat, áurea coróna insígnem Savónæ imáginem Deíparæ Vírginis sub título Matris Misericórdiæ, solémni ritu, propriísque mánibus decorávit. Quam mirábilem rerum vicissitúdinem idem Póntifex Máximus Pius Séptimus, totíus evéntus íntime cónscius, cum intercessióni sanctíssimæ Dei Genitrícis, cujus poténtem opem et ipse impénse imploráverat, et ab ómnibus Christi fidé-

libus implorári curáverat, accéptam mérito reférret, in ejúsdem Vírginis Matris honórem sub appellatióne Auxílii Christianórum solémne festum indíxit perpétuo celebrándum die mensis Maji vigésimo quarto, faustíssimi sui in Urbem réditus anniversário, approbáto étiam Offício próprio, ut tanti benefícii distíncta, et perénnis exstet memória, et gratiárum áctio.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit : * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes : * Unguéntum effúsum nomen tuum, allelúia. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestitu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntum.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 11. *d*

IN illo témpore: Loquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba dixit illi : Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homilía S. Bernárdi Abbat.

In Nativit. B. M. V.

INTUERE, o *homo*, consílium Dei, agnósce consílium sapiéntiæ, consílium pietátis. Cœlésti rore áream rigatúrus, totum vellus prius infúdit; redemptúrus humánum genus, prétium univérsum cóntulit in Maríam. Altius ergo intuémini quanto devotiónis afféctu a nobis eam volúerit honorári, qui totíus boni plenitúdinem pósuit in María : ut proínde si quid spei in nobis est, si quid grátiæ, si quid salútis, ab ea novérimus redundáre, quæ ascéndit delíciis áffluens. Totis ergo medúllis córdium, totis præcordiórum afféctibus, et votis ómnibus Maríam hanc venerémur, quia sic est volúntas ejus, qui totum nos habére vóluit per Maríam. Hæc, inquam, volúntas ejus est, sed pro nobis.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster, allel. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque tuum sanctum implórant auxílium. Quia.

Lectio viij.

IN ómnibus síquidem et per ómnia próvidens míseris, trepidatiónem nostram solátur, fidem éxcitat, spem róborat, diffidéntiam ábigit, érigit pusillanimitátem. Ad Patrem verebáris accédere, solo audítu térritus, ad fólia fugiébas : Jesum tibi dedit mediatórem. Quid non apud

talem Patrem Filius talis obtíneat? Exaudiétur útique pro reveréntia sua; Pater enim díligit Filium. Sed fórsitan et in ipso majestátem vereáre divínam, quod licet factus sit homo, mánserit tamen Deus. Advocátum habére vis et ad ipsum? Ad Maríam recúrre. Pura síquidem humánitas in María, non modo pura ab omni contaminatióne, sed pura singularitáte natúræ. Nec dúbius díxerim, exaudiétur et ipsa pro reveréntia sua. Exáudiet útique Matrem Filius, et exáudiet Filium Pater.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, allel. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

Filioli, hæc peccatórum scala, hæc mea máxima fidúcia est, hæc tota rátio spei meæ. Quid enim? Potéstne Filius aut repéllere, aut sustinére repúlsam? Non audíre, aut non audíri Filius potest? Neutrum plane. Invenísti, ait Angelus, grátiam apud Deum: felíciter. Semper hæc invéniet grátiam, et sola est grátia, qua egémus: nimírum sola est grátia, qua salvámur. Quid nos ália concupíscimus, fratres? Quærámus grátiam, et per Maríam quærámus, quia quod quærit ínvenit, et frustrári non potest. Quærámus grátiam, sed grátiam apud Deum: nam apud hómines grátia fallax. Quærant álii méritum, nos inveníre grátiam studeámus. Quid enim? Non grátiæ est quod hic sumus? Profécto misericórdiæ Dómini est, quod non sumus consúmpti nos.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Laudes, Hymnus.

Te Redemptóris Dominíque nostri
Dícimus Matrem, speciósa Virgo,
Christianórum decus, et levámen
Rebus in arctis.

Sæviant portæ licet inferórum,
Hostis antíquus fremat, et mináces,
Ut Deo sacrum populétur agmen,
Súscitet iras:

Nil truces possunt fúriæ nocére
Méntibus castis, prece quas vocáta
Annuens Virgo fovet, et supérno
Róbore firmat.

Tanta si nobis fáveat, Patróna,
Béllici cessat scéleris tumúltus,

Mille sternúntur, fugiúntve turmæ,
Mille cohórtes.
Tollit ut sancta caput in Sióne
Turris, arx firmo fabricáta muro,
Cívitas David, clypeis et acri
Mílite tuta :
Virgo sic fortis Dómini poténti
Déxtera, cœli cumuláta donis,
A piis longe fámulis repéllit
Dæmonis ictus.
Te per ætérnos venerémur annos,
Trínitas, summo celebránda plausu,
Te fide mentes resonóque linguæ
Cármine laudent. Am.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, allelúia. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, allelúia.

Ad Benedictus, Aña.

Ad te, o sancta Dei Génitrix, clamávimus, et per te venit Dómini auxílium nobis, allelúia.

Oratio.

OMNIPOTENS et miséricors Deus, qui ad defensiónem pópuli Christiáni in beatíssima Vírgine María perpétuum auxílium mirabíliter constituísti : concéde propítius; ut tali præsídio muníti certántes in vita, victóriam de hoste malígno cónsequi valeámus in morte. Per Dóminum.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta, allelúia. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu, séntiant omnes tuum juvámen quicúmque tuum sanctum implórant auxílium, allelúia.

DIE XXX. MAJI.

In Festo S. Ferdinandi III. Castellæ et Legionis Regis. Duplex.

Pro omnibus Catholico Hispaniarum Regi subjectis.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxxiv præter seq.

Oratio.

DEUS, qui beáto Confessóri tuo Ferdinándo præliári prælia tua, et fídei inimícos superáre dedísti : concéde; ut ejus nos intercessióne muníti, ab hóstibus mentis et córporis liberémur. Per Dóminum.

Commem. S. Felicis Papæ et Martyris, ut in Brev.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FERDINANDUS Tértius, Castéllæ et Legiónis rex,

cui Sancti cognoméntum jam inde a quátuor sæculis Ecclesiasticórum et sæculárium consénsus dedére, tantum prudéntiæ adoléscens adhuc spécimen præbuit, ut Berengária mater, Castéllæ regína, a qua persáncte educátus fúerat, abdicátum a se regnum in fílium transtúlerit. In eo, adjúnctis regni curis, régiæ virtútes emicuére: magnanímitas, cleméntia, justítia, et præ céteris cathólicæ fídei zelus, ejúsque religiósi cultus tuéndi ac propagándi ardens stúdium. Id præstitit in primis hæréticos insectándo, quos núllibi regnórum suórum consístere passus própriis ipse mánibus ligna comburéndis damnátis ad rogum advehébat. Præstitit ínsuper in erigéndis, dotándis, et consecrándis. christiáno ritu Cordubénsi, Giennénsi, Hispalénsi, et aliárum úrbium Ecclésiis, Máurico ereptárum jugo, simúlque in instaurándis primáriis templis Toletáno, Burgénsi, et áliis, pia et régia munificéntia.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Inter hæc, per Castéllæ et Legiónis regnum, in quo patri Alfónso succésserat, colléctis magnis exercítibus, ánnuas expeditiónes contra Sarracénos, christiáni nóminis hostes, suscépit. In queis, ut semper vínceret, præcípui exércitus fuére preces piíssimi Regis ad Deum fusæ, et quod ante pugnam, ut sibi Deum propitiáret, flagris in se sæviébat, atque áspero cilício muniébat corpus: sicque insígnes contra ingéntes Maurórum ácies victórias reportávit, et plures urbes christiáno cúltui imperióque restítuit: et conquisítis Giénnii, Córdubæ et Múrciæ regnis, ac Granaténsi vectigáli facto, ad expugnándam Híspalim, primáriam Bœticæ urbem, hortánte in visióne (ut tráditum est) beáto Isidóro, olim illíus urbis Epíscopo, victrícia signa tránstulit. In ea obsidióne (ut fertur) præséntem divínam opem hábuit: nam férream caténam, quæ super Bœtim transvérsim exténsa, Mahometánis pro repágulo erat, coórto validióri vento, una ex návibus régiis Regis jussu eo deláta, tanto ímpetu fregit, ut lóngius prætervécta pontem quoque lígneum, et simul spes Maurórum obrúperit, et ad deditiónem coégerit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Tot victórias beátæ Vírginis Maríæ patrocínio ferébat accéptas, cujus imáginem secum in castris ha-

bens, peculiári cultu prosequebátur. Capta Híspali, prima religiónis cura fuit; nam templum Maurórum expiátum, et Christianórum dedicátum sacris, insígni Archiepiscopátu et honestíssimo Canonicórum et Dignitátum collégio, régia et religiósa liberalitáte exornávit. Alia deínde in urbe templa et cœnóbia eréxit: inter quæ pietátis offícia, dum trajícere in Africam parat, Mahometánum in ea impérium eversúrus, ad cœléstem régiam vocátur. In extrémo vitæ agóne sacram Eucharistíam pro Viático allátam, fune ad collum alligáto, et humi stratus, cum lácrymis ubértim fusis adórans, eáque dignis reveréntiæ, humilitátis, et Cathólicæ fídei obtestatiónibus accépta, obdormívit in Dómino. Jacet ejus corpus incorrúptum adhuc post quátuor sæcula, in templo máximo Hispalénsi, honorificentíssimo inclúsum sepúlchro.

℞. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Nolite timére, de Comm. ij. loco. xcix.

Lectio ix. et com. in Laud. S. Felicis, ut in Breviario.

OFFICIUM
DE SS. SACRAMENTO.

Quod Feria v. cujusque Hebdomadæ, extra tempus Adventus, Quadrages., et Vigiliarum, non impedita Officio ix. Lectionum, etiam translato, fieri potest sub ritu Semiduplici ab omnibus qui in Regnis Suæ Majestatis, Dominiis, ac Statibus hereditariis Augustissimæ Domus Austriacæ ad Horas Canonicas tenentur, ex concessione Clementis XI.

Ad Vesperas, Añæ.

1. Sacérdos in ætérnum * Christus Dóminus secúndum órdinem Melchísedech, panem et vinum óbtulit, allelúia. Ps. Dixit Dóminus. 130.

2. Miserátor Dóminus * escam dedit timéntibus se in memóriam suórum mirabílium, allelúia. Ps. Confitébor tibi. 130.

3. Cálicem * salutáris accípiam, et sacrificábo hóstiam laudis, allelúia. Ps. Crédidi. 134.

4. Sicut novéllæ olivárum, * Ecclésiæ fílii sint in circúitu mensæ Dómini, allelúia. Ps. Beáti omnes. 139.

5. Qui pacem * ponit fines Ecclésiæ, fruménti ádipe sátiat nos Dóminus, allel. Ps. Lauda Jerúsalem. 151.

Capit. 1. *Cor.* 11. *c*

FRATRES, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grá-

tias agens fregit et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

Pange, lingua, gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.
Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órdine.
In suprémæ nocte cœnæ
Recúmbens cum frátribus,
Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem éfficit:
Fitque sanguis Christi merum:
Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides súfficit.
Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cérnui:
Et antiquum documéntum
Novo cedat rítui:
Præstet fides suppleméntum
Sensuum deféctui.
Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio.
Amen.

℣. Panem de cœlo præstitísti eis, allelúia. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

O quam * suávis est, Dómine, spíritus tuus, qui ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esuriéntes reples bonis, fastidiósos dívites dimíttens inánes, allelúia.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquísti: tríbue quæsumus; ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra mystéria venerári; ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis et regnas.

Ad Complet. et per Horas in fine Hymnorum dicitur.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,

Ad Matutinum. Invitat.

Christum Regem adorémus dominántem Géntibus, * Qui se manducántibus dat spíritus pinguédinem, allelúia. Psal. Venite, exultémus. 2.

Hymnus.

Sacris solémniis juncta sint gáudia,

Et ex præcórdiis sonent præcónia ;
Recédant vétera, nova sint ómnia,
Corda, voces, et ópera.
Noctis recólitur cœna novíssima,
Qua Christus créditur agnum et ázyma
Dedísse frátribus, juxta legítima
Priscis indúlta pátribus.
Post agnum typicum, explétis épulis,
Corpus Domínicum datum discípulis,
Sic totum ómnibus, quod totum síngulis,
Ejus fatémur mánibus.
Dedit fragílibus córporis férculum,
Dedit et trístibus sánguinis póculum,
Dicens : Accípite quod trado vásculum,
Omnes ex eo bíbite.
Sic sacrifícium istud instítuit,
Cujus offícium commítti vóluit
Solis Presbyteris, quibus sic cóngruit,
Ut sumant, et dent céteris.
Panis angélicus fit panis hóminum,
Dat panis cœlicus figúris términum :
O res mirábilis ! mandúcat Dóminum
Pauper, servus, et húmilis.
Te, trina Déitas únaque, póscimus,
Sic nos tu vísita, sicut te cólimus :
Per tuas sémitas duc nos quo téndimus,
Ad lucem quam inhábitas. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Fructum salutíferum * gustándum dedit Dóminus mortis suæ témpore, allelúia. Ps. Beátus vir. 4. Ps. Cum invocárem. 154. Ps. Consérva me. 11.

℣. Panem cœli dedit eis, allelúia. ℟. Panem Angelórum manducávit homo, allelúia.

Lect. de Script. occurr.

℟. j. Immolábit hædum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ : * Et edent carnes, et ázymos panes, allelúia. ℣. Pascha nostrum immolátus est Christus : ítaque epulémur in ázymis sinceritátis : et veritátis. Et.

℟. ij. Comedétis carnes, et saturabímini pánibus : * Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum, allelúia. ℣. Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. Iste.

℟. iij. Respéxit Elías ad caput suum subcinerícium panem : qui surgens comédit et bibit : * Et ambulávit

in fortitúdine cibi illíus usque ad montem Dei, allelúia. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Memor sit Dóminus * sacrifícii nostri, et holocáustum nostrum pingue fiat, allelúia. Ps. Exáudiat. 16. Ps. Dóminus regit me. 34. Ps. Quemádmodum 66.
℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti, allelúia. ℟. Et de petra, melle saturávit eos, allelúia.

MENSE APRILI.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Ex Hom.60.ad pop. Antioch.

QUONIAM Verbum dicit: Hoc est corpus meum; et assentiámur, et credámus, et intellectuálibus ipsum óculis intueámur. Nihil enim sensíbile nobis Christus trádidit, sed sensibílibus quidem rebus, ut ómnia intelligibília. Itidem et in Baptísmate, per rem nempe sensíbilem aquam, donum confértur: intelligíbile vero quod perfícitur, generátio et renovátio. Si enim incorpóreus esses, nuda et incorpórea tibi dedísset ipse dona: sed quóniam ánima córpori consérta est, in sensibílibus intelligibília tibi præbet. Quot nunc dicunt: Vellem ipsius formam aspícere, figúram, vestiménta, calceaménta? Ecce eum vides, ipsum tangis, ipsum mandúcas. Et tu quidem vestiménta cupis vidére: ipse vero tibi concédit non tantum vidére, verum et manducáre, et tángere, et intra te súmere.

℟. Cœnántibus illis, accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, dedítque discípulis suis, et ait: * Accípite, et comédite: hoc est corpus meum, allel. ℣. Dixérunt viri tabernáculi mei: Quis det de cárnibus ejus, ut saturémur? Accípite.

Lectio v.

IGITUR accédat nemo cum náusea, nemo resolútus, omnes accénsi, omnes fervéntes et excitáti. Nam si Judæi stantes, et calceaménta in pédibus habéntes, et báculos mánibus gestántes, agnum cum festinatióne comedébant, te multo magis opórtet esse solértem. Nam illi quidem in Palæstínam erant profectúri, et proptérea viatórum figúram habébant: tu vero debes in cœlum migráre. Quaprópter in ómnibus opórtet te vigiláre: nec enim parva pœna propónitur indígne suméntibus. Cógita quantum advérsus proditórem indignáris, et contra eos qui illum cruci-

fixérunt. Itaque considera ne tu quoque sis reus córporis et sánguinis Christi. Illi sanctíssimum corpus occidérunt : tu vero pollúta súscipis ánima, post tot benefícia. Neque enim illi satis fuit hóminem fíeri, cólaphis cædi, et crucifígi : verum et semetípsum nobis commíscet : et non fide tantum, verum et ipsa re nos suum éfficit corpus.

℟. Accépit Jesus cálicem, postquam cœnávit, dicens : Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine : * Hoc fácite in meam commemoratiónem, allelúia. ℣. Mémoria memor ero, et tabéscet in me ánima mea. Hoc.

Lectio vj.

Quo non opórtet ígitur esse puriórem, tali fruéntem sacrifício? quo solári rádio non splendidiórem manum carnem hanc dividéntem? os quod igne spiritáli replétur, linguam quæ treméndo nimis sánguine rubéscit? Cógita quali sis insignítus honóre, quali mensa fruáris. Quod Angeli vidéntes horréscunt, neque líbere audent intuéri propter emicántem inde splendórem, hoc nos páscimur, huic nos unímur, et facti sumus unum Christi corpus, et una caro. Quis loquétur poténtias Dómini, audítas fáciet omnes laudes ejus? Quis pastor oves próprio pascit cruóre? Et quid dico, pastor? Matres multæ sunt quæ post partus dolóres, fílios áliis tradunt nutrícibus. Hoc autem ipse non est passus : sed ipse nos próprio sánguine pascit, et per ómnia nos sibi coagméntat.

℟. Ego sum panis vitæ : patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt : * Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur, allelúia. ℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi : si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Hic. Glória Patri. Hic.

MENS. MAIO ET JUNIO.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Ex eadem Hom. 60.

Unicuique fidélium Christus semetípsum per mystéria commíscet : et quos génuit, per semetípsum enútrit, nec álteri tradit : per hoc tibi rursum persuádens, quod carnem tuam assúmpsit. Ne torpeámus ígitur tanta digni charitáte et honóre putáti. Nonne vidétis quanta promptitúdine párvuli papillas cápiunt, et quanto ímpetu lábia ubéribus infígunt? Accedámus cum tanta nos

quoque alacritáte ad hanc mensam et ad úbera póculi spiritális: quinímo, cum longe majóri trahámus, tamquam infántes lacténtes, Spíritus grátiam, et unus sit nobis dolor, hac esca privári. Non sunt humánæ virtútis ópera, hæc quæ proponúntur: qui tunc ipsa fecit in illa cœna, idem ea nunc quoque facit. Nos ministrórum tenémus locum: qui vero sanctíficat ea, et immútat, ipse est. Nullus itaque Judas assístat, nullus avárus: nam tales mensa non súscipit. Si quis est discípulus, adsit; ait enim: Cum discípulis meis fácio Pascha. Hæc est illa mensa, et minus nihil habet. Non enim illam quidem Christus, hanc autem homo pérficit: verum et hanc ipse quoque.

℟. Cœnántibus illis.

Lectio v.

Inhumánus accédat nemo, nemo crudélis et immiséricors, nemo prorsus immúndus. Hæc ad communicántes dico, et ad vos ministrántes. Nam et ad vos sermónem convértere necessárium est, ut multo cum stúdio hæc dona distribuátis. Non parva vobis ímminet últio, si quemquam, illíus culpæ cónscii, hujus mensæ partícipem esse concedátis: sanguis ejus de mánibus vestris exquirétur, sive quis dux milítiæ sit, sive præféctus, sive princeps diadémate coronátus: indígne autem accédat, próhibe; majórem illo potestátem habes. Proptérea vos Deus hoc insignívit honóre, ut tália discernátis. Hoc vestra dígnitas est, hoc secúritas, hoc omnis coróna: non ut albam et splendéntem túnicam circumeátis indúti. Verum et tu, láice, cum sacerdótem víderis offeréntem, ne ut sacerdótem esse putes hoc faciéntem, sed Christi manum invisibíliter exténsam.

℟. Accépit Jesus.

Lectio vj.

Audiamus ígitur, et sacerdótes et súbditi, quali esca facti sumus digni: audiámus, et horreámus. Sanctis cárnibus suis nos dedit impléri, semetípsum appósuit immolátum. Quænam ígitur erit nobis excusátio, cum tálibus pasti tália peccémus, cum lupi fiámus Agnum comedéntes, cum tamquam oves pasti, more leónum diripiámus? Hoc enim mystérium non a rapína tantum, verum et ab omni vel ténui inimicítia purum esse pénitus jubet: est enim pacis mystérium. Judæis quidem annuátim propriórum monuménto beneficiórum solemnitáte Deus

alligávit : tibi vero síngulis diébus per hæc mystéria. Nullus ítaque Judas hanc mensam petat, nullus Simon. Ili namque duo propter avarítiam periérunt : hoc ígitur bárathrum fugiámus.
℟. Ego sum panis.

In tertio Nocturno.

Añ. Introíbo * ad altáre Dei : sumam Christum, qui rénovat juventútem meam, allelúia. Ps. Júdica me. 73. Ps. Exultáte Deo. 101. Ps. Quam diléta. 102.

℣. Edúcas panem de terra, allelúia. ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis, allelúia.

MENSE APRILI.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 6. *f*

In illo témpore : Dixit Jesus turbis Judæórum : Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Episcopi.

Tr. 27. in Joann. circa med.

Diximus, fratres, hoc Dóminum commendásse in manducatióne carnis suæ, et potatióne sánguinis sui, ut in illo maneámus, et ipse in nobis. Manémus autem in illo, cum sumus membra ejus; manet autem ipse in nobis, cum sumus templum ejus. Ut autem simus membra ejus, únitas nos compáginat : ut compáginet únitas, quæ facit, nisi cháritas? Et cháritas Dei unde? Apóstolum intérroga. Cháritas, inquit, Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.
℟. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, * In me manet, et ego in eo, allelúia. ℣. Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In. Bened. Divínum auxílium.

Lectio viij.

Ergo spíritus est, qui vivíficat : spíritus enim facit viva membra : nec viva membra spíritus facit, nisi quæ in córpore, quod végetat ipse spíritus, invénerit. Nam spíritus qui est in te, o homo, quo constas ut homo sis, numquid vivíficat membrum quod separátum invénerit a carne tua? Spíritum tuum dico ánimam tuam. Anima tua non vivíficat, nisi membra quæ sunt in carne tua : unum si tollas, jam non vivificátur ex ánima tua, quia unitáti córporis tui non copulátur.
℟. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem : * Et qui mandúcat me, vivet propter me, allelúia. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

HÆC dicúntur, ut amémus unitátem, et timeámus separatiónem. Nihil enim sic debet formidáre Christiánus quam separári a córpore Christi. Si enim separátur a córpore Christi, non est membrum ejus: si non est membrum ejus, non vegetátur spíritu ejus. Quisquis autem, inquit Apóstolus, spíritum Christi non habet, hic non est ejus. Spíritus ergo est, qui vivíficat, caro autem non prodest quidquam. Verba quæ ego locútus sum vobis, spíritus et vita sunt. Quid est, spíritus et vita sunt! Spirituáliter intelligénda sunt. Intellexísti spirituáliter? Spíritus et vita sunt. Intellexísti carnáliter? Etiam sic illa spíritus et vita sunt, sed tibi non sunt.

Te Deum laudámus. 17.

MENS. MAJO ET JUNIO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 7. *f*

IN illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Episcopi.

Tr. 26. *in Joan. post med.*

HIC est panis qui de cœlo descéndit. Hunc panem significávit manna, hunc panem significávit altáre Dei. Sacraménta illa fuérunt: in signis divérsa sunt, sed in re quæ significátur, pária sunt. Apóstolum audi: Noli enim vos, inquit, ignoráre, fratres, quia patres nostri omnes sub nube fuérunt, et omnes mare transiérunt, et omnes per Moysen baptizáti sunt in nube et in mari, et omnes eámdem escam spiritálem manducavérunt. Spiritálem útique eámdem: nam corporálem álteram; quia illi manna, nos áliud: spiritálem vero, quam nos; sed patres nostri, non patres illórum, quibus nos símiles sumus, non quibus illi símiles fuérunt. Et adjúngit: Et omnes eúmdem potum spiritálem bibérunt. Aliud illi, áliud nos, sed spécie visíbili quidem, tamen hoc idem significánte virtúte spiritáli. Quómodo enim eúmdem potum? Bibébant, inquit, de spiritáli, sequénte petra: petra autem erat Christus. Inde panis, inde potus. Petra Christus in signo, verus Christus in verbo et in carne. Et quómodo bibérunt? Percússa est petra de virga bis. Gémina percússio duo ligna crucis signíficat.

℟. Qui mandúcat.

Lectio viij.

NORUNT fidéles corpus Christi, si corpus Christi non négligant esse. Fiant corpus Christi, si volunt vívere de Spíritu Christi. De Spíritu Christi non vivit, nisi corpus Christi. Intelligite, fratres mei, quid díxerim. Homo es, et spíritum habes, et corpus habes. Spíritum dico, qui ánima vocátur, qua constas quod homo es: constas enim ex ánima et córpore. Habes enim spíritum invisíbilem, corpus visíbile. Dic mihi, quid ex quo vivat? Spíritus tuus vivit ex córpore tuo, an corpus tuum ex spíritu tuo? Respóndet omnis qui vivit; qui autem hoc non potest respondére, néscio si vivit. Quid respóndet omnis qui vivit? Corpus útique meum vivit de spíritu meo. Vis ergo et tu vívere de Spíritu Christi? In córpore esto Christi.

℟. Misit me.

Lectio ix.

NUMQUID enim corpus meum vivit de spíritu tuo? Meum vivit de spíritu meo, et tuum de spíritu tuo. Non potest vívere corpus Christi, nisi de Spíritu Christi. Inde est quod expónens nobis Apóstolus Paulus hunc panem: Unus panis, inquit, unum corpus multi sumus. O Sacraméntum pietátis, o signum unitátis, o vínculum charitátis? Qui vult vívere, habet ubi vivat, habet unde vivat. Accédat, credat, incorporétur, ut vivificétur. Non abhórreat a compáge membrórum, non sit putre membrum, quod resecári mereátur: non sit distórtum, de quo erubescátur. Sit pulchrum, sit aptum, sit sanum: hæreat córpori, vivat Deo de Deo. Nunc labóret in terra, ut póstea regnet in cœlo.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Sapiéntia * ædificávit sibi domum, míscuit vinum, et pósuit mensam, allel. Ps. Dóminus regnávit, cum rel. 18.

2. Angelórum esca * nutrivísti pópulum tuum, et panem de cœlo præstitísti eis, allelúia.

3. Pinguis est panis * Christi, et præbébit delícias régibus, allelúia.

4. Sacerdótes sancti * incénsum et panes ófferunt Deo, allelúia.

5. Vincénti dabo manna * abscónditum, et nomen novum, allelúia.

Capitulum. 1. Cor. 11. e

FRATRES, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et

grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram,
Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.
In mortem a discípulo
Suis tradéndus æmulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádidit discípulis.
Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et Sánguinem;
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.
Se nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.
O salutáris hóstia,
Quæ cœli pandis óstium:
Bella premunt hostília,
Da robur, fer auxílium.
Uni trinóque Dómino
Sit sempitérna glória:
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria. Am.

℣. Pósuit fines tuos pacem, allelúia. ℟. Et ádipe fruménti sátiat te, allelúia.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum * panis vivus, qui de cœlo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum, allelúia.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquisti: tríbue, quæsumus; ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra mystéria venerári; ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis.

Ad Primam, ℟. br. Christe Fili. ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam. Aña.

Angelórum esca.

Capit. Fratres, Ego.

℟. br. Panem cœli dedit eis. * Allelúia, allelúia. Panem cœli. ℣. Panem Angelórum manducávit homo. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Panem. ℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti, allelúia. ℟. Et de petra, melle saturávit eos, allel.

Ad Sextam. Aña.

Pinguis est panis.

Capitulum. 1. *Cor.* 11. *f*

Quotiescumque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis: mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

℟. br. Cibávit illos ex ádipe fruménti. * Allelúia, allelúia. Cibávit. ℣. Et de petra, melle saturávit eos. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Cibávit. ℣. Edúcas panem de terra, allelúia. ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis, allelúia.

Ad Nonam, Aña.
Vincénti dabo manna.

Capitulum. 1. Cor 11. f

QUICUMQUE manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indígne: reus erit Córporis et Sánguinis Dómini.

℟. br. Edúcas panem de terra. * Allelúia, allelúia. Edúcas. ℣. Et vinum lætíficet cor hóminis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Edúcas. ℣. Pósuit fines tuos pacem, allelúia. ℟. Et ádipe fruménti sátiat te, allelúia.

In ij. Vesp. omnia dicuntur sicut in primis.

℣. Panem de cœlo præstitísti eis, allelúia. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.
O sacrum * convívium, in quo Christus súmitur, recólitur memória passiónis ejus: mens implétur grátia, et futúræ glóriæ nobis pignus datur, allelúia.

OFFICIUM
IMMAC. CONCEPT. B. M. V.
PER ANNUM.

Ex Decreto SS. D. Pii PP. IX. 25. Septembris 1863.

AD VESPERAS,

Añæ et Capit. de Laud. Ps. ut in Festis B. M. V. per annum. clv.

Hymn. Ave maris. clvij.

℣. Immaculáta Concéptio tua Dei Génitrix Virgo, allelúia. ℟. Gáudium annuntiávit univérso mundo, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.
Beátam me dicent omnes generatiónes quia fecit mihi magna qui potens est. Allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum. Invitat.
Immaculátam Conceptiónem Vírginis Maríæ celebrémus: * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum, allelúia.
Ps. Veníte, exultémus.

Hymnus.

PRÆCLARA custos Vírginum,
Intácta Mater Núminis,
Cœléstis aulæ jánua,
Spes nostra, cœli gáudium.

Inter rubéta lílium,
Colúmba formosíssima,
Virga e radíce gérminans
Nostro medélam vúlneri.

Turris dracóni impérvia,
Amíca Stella náufragis,
Tuére nos a fráudibus,
Tuáque luce dírige.

Erróris umbras díscute,
Syrtes dolósas ámove,
Fluctus tot inter, déviis
Tutam reclúde sémitam.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Admirábile est nomen tuum, Dómine, in univérsa terra quia in Vírgine María dignum tibi habitáculum

præparásti, allelúia. Psalmi ut in Festis B. M. V. per annum. clv.

℣. Deus omnípotens præcínxit me virtúte, allelúia.
℟. Et pósuit immaculátam viam meam, allelúia.

Lect. de Script. occurr.

℟. j. Per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit in quo omnes peccavérunt. * Ne tímeas, María, invenísti grátiam apud Deum, allelúia. ℣. Erípuit Dóminus ánimam tuam de morte, et contra inimícum factus est protéctor tuus. Ne tímeas.

℟. ij. Transíte ad me omnes, qui concupíscitis me; * Et narrábo vobis quanta fecit Deus ánimæ meæ, allelúia. ℣. Vivit Dóminus quóniam adimplévit in me misericórdiam suam. Et.

℟. iij. Elécta mea cándida sicut nix in Líbano; sicut favus distíllans lábia ejus, * Mel et lac sub lingua illíus, allelúia. ℣. Veni de Líbano, Sponsa mea, veni coronáberis coróna gratiárum. Mel. Glória Patri. Mel.

In secundo Nocturno.

Aña. Diffúsa est grátia in Conceptióne ejus, et speciósa appáruit inter fílias hóminum, allelúia.

℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me, allelúia. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me, allelúia.

Ex Bulla Dogmática Pii Papæ IX.

Lectio iv.

Ipsissima verba, quibus divínæ Scriptúræ de increáta Sapiéntia loquúntur, ejúsque sempitérnas orígines repræséntant, consuévit (Ecclésia) tum in ecclesiásticis officiis, tum in sacrosáncta Litúrgia adhibére et ad illíus Vírginis primórdia transférre, quæ uno eodémque decréto cum divínæ Sapiéntiæ incarnatióne fúerant præstitúta. Quamvis autem hæc ómnia penes fidéles ubíque prope recépta osténdant, quo stúdio ejúsmodi de Immaculáta Vírginis Conceptióne doctrínam ipsa quoque Romána Ecclésia ómnium Ecclesiárum mater et magistra fúerit prosecúta, tamen illústria hujus Ecclésiæ facta digna plane sunt, quæ nominátim recenseántur, cum tanta sit ejúsdem Ecclésiæ dígnitas atque auctóritas, quanta illi omníno debétur, quæ est cathólicæ veritátis et unitátis centrum, in qua solum inviolabíliter fuit custodíta Relígio, et ex qua tráducem fídei réliquæ omnes Ecclésiæ mutuéntur opórtet.

℟. Ego ex ore Altíssimi prodívi, primogénita ante omnem creatúram: ego feci in cœlis ut orirétur lumen indefíciens. * Nondum erant

abyssi, et ego jam concépta eram, allelúia. ℣. Deus enim creávit me in justítia, et apprehéndit manum meam, et servávit me. Nondum.

Lectio v.

ITAQUE eadem Romána Ecclésia nihil pótius hábuit, quam eloquentíssimis quibúsque modis Immaculátam Vírginis Conceptiónem, ejúsque cultum et doctrínam assérere, tuéri, promovére et vindicáre. Enim vero Prædecessóres nostri veheménter gloriáti sunt Apostólica sua auctoritáte Festum Conceptiónis in Romána Ecclésia institúere, ac próprio Offício, propriáque Missa, quibus prærogatíva immunitátis ab hæreditária labe manifestíssime asserebátur, augére, honestáre et cultum jam institútum omni ope promovére, amplificáre, sive erogátis indulgéntiis, sive facultáte tribúta civitátibus, provínciis regnísque, ut Deíparam sub título Immaculátæ Conceptiónis Patrónam sibi delígerent, sive comprobátis Sodalitátibus, Congregatiónibus, Religiosísque Famíliis ad Immaculátæ Conceptiónis honórem institútis sive láudibus eórum pietáti delátis, qui monastéria, xenodóchia, altária, templa sub Immaculáti Concéptus título eréxerint, aut sacraménti religióne interpósita Immaculátam Deíparæ Conceptiónem strénue propugnáre spopónderint. ℟. Nihil inquinátum in eam incúrrit: * Candor est lucis ætérnæ et spéculum sine mácula, allelúia. ℣. Est enim hæc speciósior sole, et luci comparáta invenítur púrior. Candor est.

Lectio vj.

INSUPER summópere lætáti sunt decérnere Conceptiónis Festum ab omni Ecclésia esse habéndum eódem censu ac número quo Festum Nativitátis, idémque Conceptiónis Festum cum octáva ab univérsa Ecclésia celebrándum, et ab ómnibus inter ea quæ præcépta sunt, sancte coléndum, ac Pontifíciam Capéllam in Patriarchái Nostra Liberiána Basílica die Vírginis Conceptiónis sacro quotánnis esse peragéndam. Atque exoptántes in fidélium ánimis quotídie magis fovére hanc de Immaculáta Deíparæ Conceptióne doctrínam, eorúmque pietátem excitáre ad ipsam Vírginem sine labe origináli concéptam, coléndam et venerándam, gavísi sunt quam libentíssime facultátem tribúere, ut in Lau-

retánis Litaníis, et in ipsa Missæ Præfatióne Immaculátus ejúsdem Vírginis proclamarétur Concéptus, atque ádeo lex credéndi ipsa supplicándi lege statuerétur. ℟. Signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, et luna sub pédibus ejus * Et in cápite ejus coróna stellárum duódecim, allelúia. ℣. Induit eam Dóminus vestiméntis salútis, induménto justítiæ, et quasi sponsam ornávit eam monílibus suis. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Sanctimónia et magnificéntia in Conceptióne ejus; annuntiáte in ómnibus pópulis glóriam ejus, allelúia. ℣. Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me, allel. ℟. Nec delectásti inimícos meos super me, allel.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 1.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

Ex Homil. 2. *super* Missus.

Lætare, pater Adam, sed magis tu, o Eva mater, exúlta qui sicut ómnium paréntes, ita ómnium fuístis peremptóres; et quod infelícius est; prius peremptóres quam paréntes. Ambo, inquam, consolámini super fília, et tali fília; sed illa ámplius de qua malum ortum est prius, cujus oppróbrium in omnes pertransívit mulíeres. Instat namque tempus, quo jam tollátur oppróbrium, nec hábeat vir quid causétur advérsus fœminam; qui útique, dum se imprudénter excusáre conarétur, crudéliter illam accusáre non cunctátus est, dicens: Múlier quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Proptérea curre, Eva, ad Maríam; curre mater ad fíliam; fília pro matre respóndeat: ipsa matris oppróbrium áuferat, ipsa patri pro matre satisfáciat: quia ecce si vir cécidit per fœminam, jam non erígitur nisi per fœminam. ℟. Hortus conclúsus soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus: * Emissiónes tuæ Paradísus, o María, allelúia. ℣. Aperi mihi soror mea, amíca mea, colúmba mea, immaculáta mea. Emissiónes tuæ.

Lectio viij.

Quid dicébas, o Adam? Múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Verba malitiæ

sunt hæc quibus magis áugeas quam déleas culpam. Verúmtamen Sapiéntia vicit malítiam, cum occasiónem véniæ, quam a te Deus interrogándo elícere tentávit, sed non pótuit, in thesáuro indeficiéntis suæ pietátis invénit. Rédditur nempe fœmina pro fœmina, prudens pro fátua, húmilis pro supérba, quæ pro ligno mortis gustum tibi pórrigat vitæ, et pro venenóso cibo illo amaritúdinis, dulcédinem páriat fructus ætérni. Muta ergo iníquæ excusatiónis verbum in vocem gratiárum actiónis, et dic: Dómine, múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno vitæ, et comédi; et dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificásti me. Ecce enim ad hoc missus est Angelus ad Vírginem. O fœminam singuláriter venerándam, super omnes fœminas admirábilẽ, paréntum reparatrícem, posterórum vivificatrícem. ℟. Magníficat ánima mea Dóminum; * Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, allelúia. ℣. Ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

Quam tibi áliam prædixisse Deus vidétur, quando ad serpéntem ait: Inimicítias ponam inter te et mulíerem? Et si adhuc dúbitas, quod de María díxerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum. Cui hæc serváta victória est, nisi Maríæ? Ipsa procul dúbio caput contrívit venenátum, quæ omnímodam suggestiónem tam de carnis illécebra, quam de mentis supérbia dedúxit ad níhilum. Quam vero áliam Sálomon requirébat, cum dicébat: Mulíerem fortem quis invéniet? Nóverat quippe vir sápiens hujus sexus infirmitátem, frágile corpus, lúbricam mentem. Quia tamen et Deum légerat promisísse, et ita vidébat congrúere, ut qui víceerat per fœminam, vincerétur per ipsam, vehementer admírans, aiébat: Mulíerem fortem quis invéniet? Quod est dícere: Si ita de manu fœminæ pendet et nostra ómnium salus, et innocéntiæ restitútio, et de hoste victória: fortis omníno necésse est ut provideátur, quæ ad tantum opus possit esse idónea.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Tota pulchra es, María, et mácula originális non est in te, allel. Ps. Dóminus regnávit, cum rel. de Dñica. 18.

2. Vestiméntum tuum cándidum quasi nix, et fácies tua sicut sol, allelúia.
3. Tu glória Jerúsalem, tu lætitia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri, allelúia.
4. Benedícta es tu, Virgo María, a Dómino Deo excélso præ ómnibus muliéribus super terram, allelúia.
5. Trahe nos, Virgo immaculáta, post te currémus in odórem unguentórum tuórum, allelúia.

Capitulum. *Prov.* 8.

Dominus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret, a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fíeret. Nondum erant abyssi et ego jam concépta eram.

Hymn. O gloriósa. clxvij.

℣. Immaculáta Concéptio tua Dei Génitrix Virgo, allelúia. ℟. Gáudium annuntiávit univérso mundo, allelúia.

Ad Benedictus, Aña.

Ait Dóminus Deus ad serpéntem: Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illius; ipsa cónteret caput tuum. Allelúia.

Oratio.

Deus, qui per Immaculátam Vírginis Conceptiónem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti: quæsumus; ut qui ex morte ejúsdem Filii tui prævísa, eam ab omni labe præservásti, nos quoque mundos ejus intercessióne ad te perveníre concédas. Per eúmdem Dóminum.

Ad Primam, in ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam, Aña.

Vestiméntum tuum.

Capitulum ut ad Laudes.

℟. br. Deus omnípotens præcínxit me virtúte. * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. Et pósuit immaculátam viam meam. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Deus. ℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me, allelúia. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me, allelúia.

Ad Sextam. Aña.

Tu glória Jerúsalem.

Capitulum. *Ezech.* 44.

Porta hæc clausa erit, non aperiétur, et vir non intrábit per eam; quóniam Dóminus Deus Israel ingréssus est per eam: eritque clausa Príncipi. Princeps ipse sedébit in ea.

℟. br. In hoc cognóvi, quóniam voluísti me. * Allelúia, allelúia. In. ℣. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me. Allelúia, allelúia. Glória Patri. In.
℣. Exaltábo te, Dómine,

quóniam suscepísti me, allelúia. ℟. Nec delectásti inimícos meos super me, allelúia.

Ad Nonam. Aña.

Trahe nos.

Capitulum. *Apoc.* 12.

SIGNUM magnum appáruit in cœlo: Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus, et in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

℟. br. Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me. * Allelúia, allelúia. Exaltábo. ℣. Nec delectásti inimícos meos super me. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Exaltábo. ℣. Immaculáta Concéptio tua Dei Génitrix Virgo, allelúia. ℟. Gáudium annuntiávit univérso mundo, allelúia.

In ij. Vesp. omnia ut in primis.

Ad Magnificat. Aña.

Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto fœmíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Immaculátam Conceptiónem, allelúia.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

PRO OPPORTUNITATE SACERDOTIS FACIENDA

Ant. Ne reminiscáris, In Duplicibus duplicatur.

Psalmi. Quam dilécta. 102. Benedixísti. 103. Inclína. 104. Crédidi. 134. De profúndis. 140.

Deinde repetitur Ant. Ne reminiscáris, Dómine, delícta nostra, vel paréntum nostrórum, neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

Postea Sacerdos dicit. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere, Dómine, aliquántulum. ℟. Et deprecáre super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Aures tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, et grátia sancti Spíritus illúmina cor nostrum: ut tuis mystériis digne ministráre, teque ætérna charitáte dilígere mereámur.

Deus, cui omne cor patet, et omnis volúntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum: purífica per infusiónem sancti Spíritus cogitatiónes cordis nostri; ut te perfécte dilígere, et digne laudáre mereámur.

Ure igne sancti Spíritus renes nostros et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Mentes nostras, quæsumus Dómine, Paráclitus, qui a te procédit, illúminet: et indúcat in omnem sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

Adsit nobis, quæsumus Dómine, virtus Spíritus sancti: quæ et corda nostra cleménter expúrget, et ab ómnibus tueátur advérsis.

Deus, qui corda fidélium sancti Spíritus illustratióne docuísti: da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

Conscientias nostras, quæsumus Dómine, visitándo purífica: ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem. Qui tecum vivit.

ORATIONES

Dicendæ cum Sacerdos induitur sacerdotal. paramentis.

Cum lavat manus.

Da, Dómine, virtútem mánibus meis ad abstergéndam omnem máculam: ut sine pollutióne mentis et córporis váleam tibi servíre.

Ad Amictum, cum ponit illum super caput.

Impone, Dómine, cápiti meo gáleam salútis ad expugnándos diabólicos incúrsus.

Ad Albam, cum ea induitur.

DEALBA me, Dómine, et munda cor meum : ut in sánguine Agni dealbátus, gáudiis pérfruar sempitérnis.

Ad Cingulum, dum se cingit.

PRÆCINGE me, Dómine, cíngulo puritátis, et exstíngue in lumbis meis humórem libídinis, ut máneat in me virtus continéntiæ et castitátis.

Ad Manipulum, dum imponitur brachio sinistro.

MEREAR, Dómine, portáre manípulum fletus et dolóris : ut cum exultatióne recípiam mercédem labóris.

Ad Stolam, dum imponitur collo.

REDDE mihi, Dómine, stolam immortalitátis, quam pérdidi in prævaricatióne primi paréntis : et quamvis indígnus accédo ad tuum sacrum mystérium, mérear tamen gáudium sempitérnum.

Ad Casulam, cum assumitur.

DOMINE, qui dixísti : Jugum meum suáve est, et onus meum leve : fac, ut istud portáre sic váleam, quod cónsequar tuam grátiam. Amen.

ORATIONES

Pro opportunitate sacerdotis ante celebrationem et communionem dicendæ.

Oratio S. Ambrosii Episcopi.

DIE DOMINICA. Summe sacérdos, et vere Póntifex Jesu Christe, qui te obtulísti Deo Patri hóstiam puram et immaculátam in ara crucis pro nobis míseris et peccatóribus, et qui dedísti nobis Carnem tuam ad manducándum, et Sánguinem tuum ad bibéndum, et posuísti mystérium istud in virtúte Spíritus sancti tui, dicens : Hæc quotiescúmque fecéritis, in mei memóriam faciétis. Rogo per eúmdem Sánguinem tuum, magnum salútis nostræ prétium : rogo per hanc miram et ineffabilem charitátem, qua nos míseros et indígnos sic amáre dignátus es, ut laváres nos a peccátis nostris in Sánguine tuo. Doce me servum tuum indígnum, quem inter cétera dona tua étiam ad Offícium sacerdotále vocáre dignátus es nullis meis méritis, sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ : doce me, quæso, per Spíritum sanctum tuum, tantum tractáre mystérium ea reveréntia et honóre, ea devotióne et timóre, quibus opórtet et decet. Fac me per grátiam tuam semper illud de tanto mystério crédere et intellígere, sentíre et fírmiter tenére, dícere et cogitáre quod tibi placet, et éxpedit ánimæ meæ. Intret spíritus tuus bonus in cor meum, qui sonet ibi sine sono, et sine strépitu verbórum loquátur omnem veritátem. Profúnda quippe sunt nimis, et sacro tecta velámine. Propter magnam clementiam tuam concéde mihi Missárum solémnia mundo corde et pura mente celebráre. Líbera cor meum ab immúndis et nefándis, vanis et nóxiis cogitatiónibus. Muni me beatórum Angelórum pia et fida custódia, ac tutéla fortíssima, ut hostes ómnium bonórum confúsi discédant. Per virtútem tanti mystérii, et per manum sancti Angeli tui, repélle a me, et a cunctis servis tuis, duríssimum spíritum supérbiæ et cœnodóxiæ, invídiæ et blasphémiæ, fornicatiónis et immundítiæ, dubietátis et diffidéntiæ. Confundántur qui nos persequúntur, péreant illi qui nos pérdere festínant.

FERIA II. Rex vírginum et amátor castitátis et integritátis, cœlésti rore benedictiónis tuæ extíngue in córpore meo fómitem ardéntis libídinis : ut máneat in me tenor castitátis córporis et ánimæ. Mortífica in membris meis carnis stímulos, omnésque libidinósas commo-

tiónes; et da mihi veram et perpétuam castitátem, cum céteris donis tuis, quæ tibi placent in veritáte; ut sacrifícium laudis casto córpore et mundo corde váleam tibi offérre. Quanta enim cordis contritióne, et lacrymárum fonte, quanta reveréntia et tremóre, quanta córporis castitáte et ánimæ puritáte istud divínum et cœléste sacrifícium est celebrándum, ubi caro tua in veritáte súmitur, ubi sanguis tuus in veritáte bíbitur, ubi ima summis, terréna divínis jungúntur, ubi adest sanctórum Angelórum præséntia, ubi tu es sacrifícium et sacérdos mirabíliter et ineffabíliter constitútus!

FERIA III. Quis digne hoc celebráre póterit, nisi tu, Deus omnípotens, offeréntem féceris dignum? Scio, Dómine, et vere scio, et idípsum pietáti tuæ confíteor, quia non sum dignus accédere ad tantum mystérium propter nímia peccáta mea, et infinítas negligéntias meas. Sed scio, et veráciter ex toto corde meo credo, et ore confíteor, quia tu potes me fácere dignum, qui solus potes fácere mundum de immúndo concéptum sémine, et de peccatóribus justos et sanctos. Per hanc omnipoténtiam tuam te rogo, Deus meus, ut concédas mihi peccatóri hoc sacrifícium celebráre cum timóre et tremóre, cum cordis puritáte, et lacrymárum fonte, cum lætítia spiritáli, et cœlésti gáudio. Séntiat mens mea dulcédinem beatíssimæ præséntiæ tuæ, et excúbias sanctórum Angelórum tuórum in circúitu meo.

FERIA IV. Ego enim, Dómine, memor venerándæ Passiónis tuæ, accédo ad altáre tuum, licet peccátor, ut ófferam tibi sacrifícium, quod tu instituísti, et offérri præcepísti in commemoratiónem tui, pro salúte nostra. Súscipe illud, quæso, summe Deus, pro Ecclésia sancta tua, et pro pópulo quem acquisivísti Sánguine tuo. Et quóniam me peccatórem inter te et eúmdem pópulum tuum médium esse voluísti, licet in me áliquod boni óperis testimónium non agnóscas, offícium saltem dispensatiónis créditæ non recúses; nec per me indígnum eórum salútis péreat prétium, pro quibus víctima salutáris dignátus es esse et redémptio. Prófero étiam, Dómine, (si dignéris propítius intuéri), tribulatiónes plébium, perícula populórum, captivórum gémitus, misérias orphanórum, necessitátes peregrinórum, inópiam debílium, desperatiónes languéntium, deféctus senum, suspíria júvenum, vota vírginum, laménta viduárum.

FERIA V. Tu enim miseréris ómnium, Dómine, et nihil odísti eórum quæ fecísti. Memoráre quæ sit nostra substántia: quia tu Pater noster es, quia tu Deus noster es, ne irascáris satis, neque multitúdinem víscerum tuórum super nos contíneas. Non enim in justificatiónibus nostris prostérnimus preces ante fáciem tuam, sed in miseratiónibus tuis multis. Aufer a nobis iniquitátes nostras: et ignem sancti Spíritus in nobis cleménter accénde. Aufer cor lapídeum de carne nostra: et da nobis cor cárneum, quod te amet, te díligat, te delectétur, te sequátur, te perfruátur. Orámus, Dómine, cleméntiam tuam, ut seréno vultu famíliam tuam, sacri tui nóminis offícia præstolántem, aspícere dignéris: et, ut nullíus sit írritum votum, nullíus vácua postulátio, tu nobis preces súggere, quas ipse propítius audíre, et exaudíre delectéris.

FERIA VI. Rogámus étiam

te, Dómine sancte Pater, et pro spirítibus fidélium defunctórum: ut sit illis salus, sánitas, gáudium, et refrigérium, hoc magnum pietátis Sacraméntum. Dómine Deus meus, sit illis hódie magnum et plenum convívium de te pane vivo, qui de cœlo descendísti et das vitam mundo, de tua carne sancta et benedícta, Agni vidélicet immaculáti, qui tollis peccáta mundi, quæ de sancto et glorióso beátæ Vírginis Maríæ útero est assúmpta, et de Spíritu sancto concépta, ac de illo pietátis fonte, qui per lánceam mílitis ex tuo sacratíssimo látere emanávit: ut exínde reficti et satiáti, refrigeráti et consoláti, exúltent in laude et glória tua. Peto cleméntiam tuam, Dómine, ut descéndat super panem tibi sacrificándum plenitúdo tuæ benedictiónis, et sanctificátio tuæ divinitátis. Descéndat étiam, Dómine, illa sancti Spíritus tui invisíbilis incomprehensibilísque majéstas, sicut quondam in patrum hóstias descendébat, qui et oblatiónes nostras Corpus et Sánguinem tuum effíciat, et me indígnum sacerdótem dóceat tantum tractáre mystérium cum cordis puritáte et lacrymárum devotióne, cum reveréntia et tremóre, ita ut plácide, ac benígne suscípias sacrifícium de mánibus meis, ad salútem ómnium tam vivórum quam defunctórum.

SABBATO. Rogo étiam te, Dómine, per ipsum sacrosánctum mystérium Córporis et Sánguinis tui, quo quotídie in Ecclésia tua páscimur, et potámur, ablúimur et sanctificámur, atque uníus summæ divinitátis partícipes efficimur: da mihi virtútes tuas sanctas, quibus replétus bona consciéntia ad altáre tuum accédam, ita ut hæc cœléstia Sacraménta efficiántur mihi salus et vita. Tu enim dixísti ore tuo sancto et benedícto: Panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Panis dulcíssime, sana palátum cordis mei, ut séntiam suavitátem amóris tui. Sana illud ab omni languóre, ut nullam præter te séntiam dulcédinem. Panis candidíssime, habens omne delectaméntum et omnem sapórem, qui nos semper réficis, et nunquam in te déficis, cómedat te cor meum, et dulcédine sapóris tui repleántur víscera ánimæ meæ. Mandúcat te Angelus ore pleno, mandúcet te peregrínus homo pro módulo suo, ne defícere possit in via, tali recreátus viático. Panis sancte, panis vive, panis munde, qui descendísti de cœlo, et das vitam mundo, veni in cor meum, et munda me ab omni inquinaménto carnis et spíritus. Intra in ánimam meam, sana et munda me intérius et extérius. Esto tutámen, et contínua salus ánimæ et córporis mei. Repélle a me insidiántes mihi hostes, recédant procul a præséntia poténtiæ tuæ, ut foris et intus per te munítus, recto trámite ad tuum regnum pervéniam: ubi non in mystériis, sicut in hoc témpore ágitur, sed fácie ad fáciem te vidébimus, cum tradíderis regnum Deo et Patri, et eris Deus ómnia in ómnibus. Tunc enim me de te satiábis satietáte mirífica: ita ut nec esúriam nec sítiam in ætérnum. Qui cum eódem Deo Patre, et Spíritu sancto vivis et regnas per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Alia Oratio ante Missam.

Ad mensam dulcíssimi convívii tui, pie Dómine Jesu Christe, ego peccátor de própriis méritis nihil præsúmens, sed de tua confídens miseri-

córdia et bonitáte, accédere véreor et contremísco. Nam cor et corpus hábeo multis crimínibus maculátum, mentem et linguam non caute custodítam. Ergo, o pia Déitas, o treménda majéstas, ego miser inter angústias deprehénsus, ad te fontem misericórdiæ recúrro, ad te festíno sanándus, sub tuam protectiónem fúgio, et quem júdicem sustinére néqueo, salvatórem habére suspíro. Tibi, Dómine, plagas meas osténdo, tibi verecúndiam meam détego. Scio peccáta mea multa et magna pro quibus tímeo. Spero in misericórdias tuas, quarum non est númerus. Réspice ergo in me óculis misericórdiæ tuæ, Dómine Jesu Christe, Rex ætérne, Deus et homo, crucifíxus propter hóminem. Exáudi me sperántem in te: miserére mei pleni misériis et peccátis, tu qui fontem miseratiónis nunquam manáre cessábis. Salve, salutáris víctima, pro me et omni humáno génere in patíbulo crucis obláta. Salve, nóbilis et pretióse Sanguis, de vulnéribus crucifíxi Dómini mei Jesu Christi prófluens, et peccáta totíus mundi ábluens. Recordáre, Dómine, creatúræ tuæ, quam tuo Sánguine redemísti. Pœnitet me peccásse, cúpio emendáre quod feci. Aufer ergo a me, clementíssime Pater, omnes iniquitátes et peccáta mea: ut purificátus mente et córpore, digne degustáre mérear Sancta Sanctórum: et concéde, ut hæc sancta prælibátio Córporis et Sánguinis tui, quam ego indígnus súmere inténdo, sit peccatórum meórum remíssio, sit delictórum perfécta purgátio, sit túrpium cogitatiónum effugátio, ac bonórum sénsuum regenerátio, operúmque tibi placéntium salúbris efficácia, ánimæ quoque et córporis contra inimicórum meórum insídias firmíssima tuítio. Amen.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, ecce accédo ad sacraméntum unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi: accédo tamquam infírmus ad médicum vitæ, immúndus ad fontem misericórdiæ, cæcus ad lumen claritátis ætérnæ, pauper et egénus ad Dóminum cœli et terræ. Rogo ergo imménsæ largitátis tuæ abundántiam, quátenus meam curáre dignéris infirmitátem, laváre fœditátem, illumináre cæcitátem, ditáre paupertátem, vestíre nuditátem ut panem Angelórum, Regem regum, et Dóminum dominántium, tanta suscípiam reveréntia et humilitáte, tanta contritióne et devotióne, tanta puritáte et fide, tali propósito et intentióne, sicut éxpedit salúti ánimæ meæ. Da mihi, quæso, Domínici Córporis et Sánguinis non solum suscípere sacraméntum, sed étiam rem et virtútem sacraménti. O mitíssime Deus! Da mihi Corpus unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, quod traxit de Vírgine María, sic suscípere, ut córpori suo mystico mérear incorporári, et inter ejus membra connumerári. O amantíssime Pater! concéde mihi diléctum Fílium tuum, quem nunc velátum in via suscípere propóno, reveláta tandem fácie perpétuo contemplári. Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

GRATIARUM ACTIO
POST MISSAM.

Aña. Trium puerórum. In Duplicibus duplicatur.

Cantic. Benedícite. 20. In fine non dicitur Glória Patri.

Psalm. Laudáte Dóminum in sanctis ejus. 21. In fine Glória Patri.

Ant. Trium puerórum cantémus hymnum, quem cantábant sancti in camíno ignis, benedicéntes Dóminum.

Postea Sacerdos dicit: Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua. ℟. Et sancti tui benedícant tibi. ℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. ℣. Non nobis, Dómine, non nobis. ℟. Sed nómini tuo da glóriam. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dñus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, qui tribus púeris mitigásti flammas ígnium: concéde propítius; ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum.

Actiones nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Da nobis, quæsumus Dómine, vitiórum nostrórum flammas extínguere, qui beáto Lauréntio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

ORATIONES
Post Celebrationem et Communionem dicendæ.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

Gratias tibi ago, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, qui me peccatórem, indígnum fámulum tuum, nullis meis méritis, sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ satiáre dignátus es pretióso Córpore et Sánguine Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi. Et precor, ut hæc sancta Commúnio non sit mihi reátus ad pœnam, sed intercéssio salutáris ad véniam. Sit mihi armatúra fídei, et scutum bonæ voluntátis. Sit vitiórum meórum evacuátio, concupiscéntiæ et libídinis exterminátio, charitátis et patiéntiæ, humilitátis et obediéntiæ, omniúmque virtútum augmentátio: contra insídias inimicórum ómnium, tam visibílium, quam invisibílium, firma defénsio: mótuum meórum, tam carnálium, quam spirituálium, perfécta quietátio: in te uno ac vero Deo firma adhæsio: atque finis mei felix consummátio. Et precor te, ut ad illud ineffábile convívium me peccatórem perdúcere dignéris, ubi tu cum Fílio tuo et Spíritu sancto, Sanctis tuis es lux vera, satíetas plena, gáudium sempitérnum, jucúnditas consummáta, et felícitas perfécta. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Alia Oratio S. Bonaventuræ.

Transfige, dulcíssime Dómine Jesu, medúllas et víscera ánimæ meæ suavíssimo, ac salubérrimo amóris tui vúlnere, vera serenáque et Apostólica sanctíssima charitáte, ut lángueat et liquefíat ánima mea solo semper amóre et desidério tui: te concupíscat, et defíciat in átria tua, cúpiat dissólvi, et esse tecum. Da ut ánima mea te esúriat panem Angelórum, refectiónem animárum sanctárum, panem nostrum quotidiánum, supersubstantiálem, habéntem omnem dulcédinem et sapórem, et omne delectaméntum suavitátis, te in quem desíderant Angeli prospícere, semper esúriat, et cómedat cor meum, et dulcédine sapóris tui repleántur víscera ánimæ meæ: te semper sítiat fontem vitæ, fontem sapiéntiæ et sciéntiæ, fontem ætérni lúminis, torréntem voluptátis, ubertátem domus Dei, te semper ámbiat, te

quærat, te invéniat, ad te tendat, ad te pervéniat, te meditétur, te loquátur, et ómnia operétur in laudem et glóriam nóminis tui, cum humilitáte et discretióne, cum dilectióne et delectatióne, cum facilitáte et affectu, cum perseverántia usque in finem : ut tu sis solus semper spes mea, tota fidúcia mea, divítiæ meæ, delectátio mea, jucúnditas mea, gáudium meum, quies et tranquíllitas mea, pax mea, suávitas mea, odor meus, dulcédo mea, cibus meus, reféctio mea, refúgium meum, auxílium meum, sapiéntia mea, pórtio mea, posséssio mea, thesáurus meus, in quo fixa et firma et immobíliter semper sit radicáta mens mea, et cor meum. Amen.

PSALMORUM INDEX.

---

119. Ad Dominum. 134
27. Ad te Domine clamabo. 50
24. Ad te Domine levavi. 32
122. Ad te levavi oculos. 137
28. Afferte Domino. 51
77. Attendite popule. 93
48. Audite hæc omnes. 70
118. Beati immaculati. 25
127. Beati omnes, qui. 139
31. Beati, quorum. 53
40. Beatus, qui intelligit. 66
1. Beatus vir. 4
111. Beatus vir, qui timet. 131
33. Benedicam Dominum. 54
102. Benedic anima mea. 116
103. Benedic anima mea. 117
143. Benedictus Dominus. 148
84. Benedixisti Domine. 103
91. Bonum est confiteri. 114
18. Coeli enarrant. 15
149. Cantate Domino... laus. 21
95. Cantate Dño...cantate. 109
97. Cantate Domino...quia. 113
74. Confitebimur tibi. 91
9. Confitebor tibi..narrabo. 7
110. Confitebor tibi... in. 130
137. Confitebor tibi. 145
104. Confitemini... et. 119
105. Confitemini... Quis. 120
106. Confitemini... Dicant. 122
117. Confitemini... Dicat. 24
135. Confitemini... in. 143
15. Conserva me Domine. 11
115. Credidi propter. 134
4. Cum invocarem. 134
129. De profundis. 140
43. Deus auribus. 67
49. Deus deorum Dominus. 71
62. Deus Deus meus, ad te. 19
21. Deus Deus meus. 31
69. Deus in adjutorium. 87
53. Deus in nomine. 24
71. Deus judicium. 88
108. Deus laudem meam. 124
66. Deus misereatur. 19
45. Deus noster refugium. 69
82. Deus quis similis. 102
59. Deus repulisti nos. 79
81. Deus stetit in synagoga. 101
78. Deus venerunt gentes. 96
93. Deus ultionum. 108
114. Dilexi quoniam. 134
17. Diligam te, Domine. 12
38. Dixi : Custodiam. 64
109. Dixit Dominus. 130
35. Dixit injustus. 57
13. Dixit insipiens. 10
52. Dixit insipiens. 73
140. Domine clamavi. 147
7. Domine Deus meus. 6
87. Domine Deus salutis. 105
8. Domine Dñus noster. 6
101. Domine exaudi... et 115
142. Domine exaudi. 110
20. Domine in virtute. 16
6. Domine, ne in furore. 5
37. Domine, ne in furore. 59
130. Dñe, non est exaltatum. 140
138. Domine probasti. 145
3. Dñe quid multiplicati. 5
14. Dñe quis habitabit. 10
89. Domine refugium. 98
23. Domini est terra. 32
26. Dominus illuminatio. 49
22. Dominus regit me. 34
92. Dñus regnavit, decorem. 18
96. Dñus regnavit, exultet. 109
98. Dñus regnavit. 113
133. Ecce nunc. 155
132. Ecce quam bonum. 142
58. Eripe me. 78
139. Eripe me Domine. 146
44. Eructavit cor meum. 68
144. Exaltabo te Deus. 149
29. Exaltabo te Domine, 51
19. Exaudiat te Dominus. 16
60. Exaudi Deus. 79
54. Exaudi Deus..., et ne. 75
63. Exaudi Deus... cum. 80
16. Exaudi Dñe justitiam. 12
39. Expectans expectavi. 64
80. Exultate Deo. 101
32. Exultate justi. 53
67. Exurgat Deus. 81
86. Fundamenta ejus. 104
85. Inclina Domine. 104

125. In convertendo. 138
10. In Domino confido, 8
113. In exitu Israel. 131
30. In te Domine speravi. 52
70. In te Domine speravi. 87
65. Jubilate Deo..., psalmũ. 81
99. Jubilate Deo..., servite. 19
54. Judica Domine. 53
42. Judica me Deus. 75
25. Judica me Domine. 55
121. Lætatus sum. 137
145. Lauda anima mea. 150
147. Lauda Jerusalem. 151
148. Laudate Dñum de cœlis. 21
150. Laudate Dñum in. 21
116. Laudate Dñum omnes. 134
146. Laudate Dñum quoniã. 150
134. Laudate nomen Dñi. 142
112. Laudate pueri. 131
120. Levavi oculos meos. 135
47. Magnus Dominus, et. 70
131. Memento Domine. 141
56. Miserere..., miserere. 77
55. Miserere .., quoniam. 76
50. Miserere..., secundum. 60
100. Misericordiam. 115
88. Misericordias Domini. 106
126. Nisi Dominus. 139
123. Nisi quia Dominus. 138
36. Noli æmulari. 57
61. Nonne Deo subjecta. 80
75. Notus in Judæa. 92
46. Omnes gentes. 69
107. Paratum cor. 124
72. Quam bonus Israel. 89
83. Quam dilecta. 102
2. Quare fremuerunt. 4
41. Quemadmodum. 66
124. Qui confidunt in. 138
51. Quid gloriaris. 72
90. Qui habitat. 155
79. Qui regis Israel. 97
128. Sæpe expugnaverunt. 140
68. Salvum me fac. 85
11. Salvum me fac. 9
57. Si vere utique. 77
136. Super flumina. 144
64. Te decet hymnus. 83
94. Venite, exultemus. 2
5. Verba mea auribus. 61
76. Voce mea... ad Deum. 92
141. Voce mea... ad Dñum. 147
12. Usquequo Domine. 8
73. Ut quid Deus repulisti. 90

CANTICORUM INDEX.

Audite cœli. 127
Benedicite omnia. 20
Benedictus Dominus. 23
Cantemus Domino. 99
Confitebor tibi Domine. 62
Domine audivi. 111
Ego dixi, in dimidio. 75
Exultavit cor meum. 84
Magnificat. 135
Nunc dimittis. 156
Quicumque vult. 26
Te Deum laudamus. 17

HYMNORUM INDEX.

Ad regias Agni dapes. 133
AEterna Christi munera. ij
AEterne Rex altissime. 351
Alto ex Olympi vertice. cxl
Athleta Christi nobilis. 530
Audi benigne. 132
Ave maris stella. clvij
Aurora cœlum purpurat. 22
Beata nobis gaudia. 400
Beate Pastor Petre. 422
Coelestis Urbs Jerusalem. cxxx
Cœlitum Joseph decus. 412
Christe, sanctorum decus. 519
Christo profusum. xlj
Deus, tuorum militum. xxiv
Dum nocte pulsa lucifer. 532
Ex more docti mystico. 5
Exultet orbis gaudiis. j
Festivis resonent. ccxix
Fortem virili pectore. cxxij
Gloriam sacræ. ccvij
Hujus oratu, Deus alme. cxxij
Jam Christus astra. 595
Jam faces lictor ferat. cclxxvij
Jam lucis orto sidere 25
Jam nimis terris. ccxxvij

Jesu corona celsior. xciv
Jesu corona Virginum. cv
Jesu dulcis amor. ccxij
Jesu Redemptor omnium. lxxiv
Inclyti Patres. ccxxxj
In profunda noctis. cclxxiij
Invicte Martyr. xxxv
Invictus heros. cclxxij
Ira justa Conditoris. ccxix
Iste Confessor Domini colentes. lxiv
Iste, quem læti. 447
Lustra sex qui jam peregit. 229
Martyr Dei Venantius. 530
Memento rerum Conditor. clxxij
Mysterium mirabile. ccviij
Nullis te genitor. 471
Nunc sancte nobis. 40.
O gloriosa virginum. clxvij
O sol salutis, intimis. 22
Pange lingua... Lauream. 224
Pangelingua..Corporis. cclxxxix
Paschale mundo gaudium. xxiij
Placare, Christe. ccxliv
Plaude festivo. cclx
Præclara septem lumina. ccxxvij
Quaenam lingua. cc
Quem terra pontus. clviij
Quodcumque in orbe. 419
Rector potens, verax Deus. 43
Regali solio fortis. 471
Rerum Deus tenax vigor. 46
Rex gloriose Martyrum. xlj
Rex sempiterne Cœlitum. 3
Sacris solemniis. cclxxxix
Sæpe dum Christi. cclxxxj
Salutis humanæ Sator. 351
Salvete Christi. ccxxv
Salvete, Clavi. ccj
Sanctorum meritis. xlviij
Sancta Mater, istud agas. 456
Stabat Mater dolorosa. 455
Te Joseph, celebrent. 442
Te lucis ante terminum. 155
Te Redemptoris. cclxxxv
Te, splendor et virtus. 513
Tinctam ergo. ccv
Tristes erant Apostoli. xxj
Veni, Creator Spiritus. 394
Verbum supernum. ccxcvij
Vexilla Regis prodeunt. 223
Virgines Proles. cvj
Virgo virginum. 460
Vix in sepulchro. cclxx

INDEX ALPHABETICUS

OMNIUM FESTORUM ET NOMINUM SANCTORUM

HUJUS PARTIS VERNALIS BREVIARII.

---

*Hoc signum * denotat Festum ex Indulto.*

Achillei et soc. mart. 523
Alexandri et soc. mart. 503
*Alexandri Sauli ep. conf. cclij
Angelæ Merici virg. 543
Aniceti papæ et mart. 474
Annuntiationis B. M. V. 449
Anselmi ep., conf. et E. D. 474
Antonini episc. et conf. 521
Apolloniæ virg. et mart. 416
Apparit. S. Michaelis Arch. 513
Ascensionis Domini. 351
Athanasii ep. conf. et E. D. 496
Barnabæ apostoli. 451
Basilidis et soc. mart. 555
Benedicti abbatis. 448
Barnardini Senensis conf. 534
Bonifacii mart. 526
* Boni Latronis. ccliv
Caji et Soteris pont. mart. 476
Casimiri conf. 427
* Catharinæ de Ric. V. ccxxxiij
Catharinæ Senensis virg. 484
Cathedræ S. Petri Antioch. 419
Cleti et Marcellini P. M. 481
*Concept. B. M. per ann. ccxcviij
*Conradi Placentini conf. ccxxxv
Crescentiæ et soc. mart. 556

Crucis Inventio. 499
Cyrini et soc. mart. 555
Dolorum septem B. M. V. 455
Domitillæ virg. et soc. M. 523
Eleutherii papæ mart. 538
Epimachi et Gordiani M. 522
Erasmi et soc. mart. 545
Eventii et soc. mart. 503
Faustini et Jovitæ mart. 418
Feliciani et Primi mart. 549
Felicis papæ et mart. 545
*Felicis a Cantal. C. cclxxviij
Felicitatis et Perpetuæ M. 428
Fidelis a Sigmaringa mart. 478
*FerdinandiIII regisC.cclxxxvj
Franciscæ viduæ rom. 435
Francisci Caracciolo conf. 546
Francisci de Paula conf. 462
*Francisci de Hieron.C. cclxiij
*Gabrielis Archang. ccxxxix
Georgii mart. 477
Gervasii et Protasii mart. 556
Gordiani et Epimachi mart. 522
Gregorii Nazianz. ep. conf. 520
Gregorii papæ, conf. et E.D. 436
Gregorii VII papæ et conf. 536
Hermenegildi mart. 471
Inventionis S. Crucis. 499
Isidori ep., conf. et E. D. 463
* Isidori Agricolæ conf. cclxv
Jacobi et Philippi apost. 492
Joannis ante Port. Lat. 509
Joannis de Deo conf. 430
Joannis de Matha conf. 414
*Joannis Nepomuc. M. cclxix
* Idem. Aliud Offic. cclxxij
Joannis papæ mart. 540
*Joseph conf. ccxlvj
Joseph Sponsi B. M. conf. 441
Joseph Patrocinium. 485
Jovitæ et Faustini mart. 418
Juvenalis episc. conf. 503
*Lanceæ et Clav. D. N. J. C. cc
Leonis I papæ conf. et E.D. 468
Lucii papæ et mart. 427
Marcelliani et Marci mart. 556
Marcellini et Cleti P. et M. 481
Marcellini et soc. mart. 545
Marci et Marcelliani mart. 556
Marci evangelistæ. 480
*Margaritæ de Cortona.ccxxxvj
Margaritæ reg. Scot. vid. 550
Mariæ B. V. Annuntiatio. 449
VII Dolorum. 455
* de bono Consilio. cclix
*Mariæ B. M. titulo Auxil. Christ. cclxxx
Mariæ Magdal. de Pazzis. 540
Mathiæ apostoli. 425
Maximi et soc. mart. 474
Michaelis Arch. Apparit. 513
Modesti et soc. mart. 556
Monicæ viduæ. 505
Naboris et soc. mart. 555
Nazarii et soc. mart. 555
Nerei et soc. mart. 523
Norberti episc.conf. 548
Pancratii et soc. mart. 523
Paschalis Baylon conf. 528
Patritii episc. et conf. 439
Patrocinium S. Joseph. 485
Pauli apost. 419
Pentecostes. 594
Perpetuæ et Felicitatis M. 428
Petri Apost. Cath. Antioch. 419
Petri Cœlestini pap. conf. 532
Petri Damiani ep.C. et E.D. 425
Petri et soc. mart. 545
Petri mart. 485
Petronillæ virg. 545
Philippi et Jacobi apost. 492
Philippi Nerii conf. 538
Pii V. papæ et conf. 508
*Plagarum D. N. J. C. ccxiij
Primi et Feliciani mart. 549
Protasii et Gervasii mart. 556
Pudentianæ virg. 532
Quadraginta Mart. 433
Resurrectionis Domini. 275
*Sacramenti SS.Offic.cclxxxviij
*Sanguinispret.D.N.J.C.ccxviij
Scholasticæ virg. 416
*Septem Fundat. ccxxvj
Simeonis episc. et mart. 418
*Sindonis D. N. J. C. ccvij
Soteris et Caji pont. mart. 476
*Spin. Coronæ D.N.J. C. ccxlvj
Stanislai episc. mart. 512
Theoduli et soc. mart. 503
Titi episc. et conf. 413
Thomæ de Aquino C.et E.D. 428
Tiburtii et soc. mart. 474
Ubaldi episc. et conf. 527
Urbani papæ mart. 536
Valentini presb. et mart. 418
Valeriani et soc. mart. 474
Venantii mart. 530
Vincentii Ferrerii conf. 466
Vitalis mart. 482
Viti et soc. mart. 556

Mechliniæ, H. Dessain. MDCCCLXIV.

FORMULA

Ad impertiendam Indulgentiam plenariam in articulo mortis.

℣. Adjutórium nostrum ✠ in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Aña.* Ne reminiscáris, Dómine, delícta fámuli tui *vel* ancíllæ tuæ, neque vindíctam sumas de peccátis ejus. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, *etc.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Salvum fac servum tuum, *vel* ancíllam tuam. ℟. Deus meus, sperántem in te. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Clementissime Deus, pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui néminem vis períre in te credéntem, atque sperántem, secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice propítius fámulum tuum *N.* *vel* fámulam tuam, quem *vel* quam tibi vera fides, et spes christiána comméndant. Vísita eum, *vel* eam, in salutári tuo, et per Unigéniti tui passiónem, et mortem, ómnium ei delictórum suórum remissiónem, et véniam cleménter indúlge: ut ejus ánima in hora éxitus sui te júdicem propitiátum invéniat, et in sánguine ejúsdem Fílii tui ab omni mácula ablúta transíre ad vitam mereátur perpétuam. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

Tum dicto ab uno e clericis astantibus: Confíteor, *etc.* *Sacerdos dicat:* Misereátur, etc. *Deinde:*

Dominus noster Jesus Christus Fílius Dei vivi, qui beáto Petro Apóstolo suo dedit potestátem ligándi, atque solvéndi, per suam piíssimam misericórdiam recípiat confessiónem tuam, et restítuat tibi stolam primam, quam in baptísmate recepísti: et ego facultáte mihi ab apostólica Sede tribúta, indulgéntiam plenáriam, et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo. In nómine Patris, ✠ et Fílii, et Spíritus sancti.

Per sacrosáncta humánæ reparatiónis mystéria remíttat tibi omnípotens Deus omnes præséntis, et futúræ vitæ pœnas, Paradísi portas apériat, et ad gáudia sempitérna perdúcat. Amen.

Benedícat te omnípotens Deus, Pater, ✠ et Fílius, et Spíritus sanctus. Amen.

Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis, neque precum tempus suppetat, statim ei benedictionem impertiatur dicens: Dóminus noster, *etc.*

Et si mors proxime urgeat, dicat:

Indulgéntiam plenáriam et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo in nómine Patris ✠, et Fílii, et Spíritus sancti. Amen.

OFFICIA PROPRIA

SANCTORUM S. R. E.

SUMMORUM PONTIFICUM

ET ALIORUM QUÆ CLERO ROMANO INDULTA SUNT.

PARS VERNA.

¶ Officia de Passione Dñi ponuntur in fine Brev.

DIE VI. FEBRUARII.

In Festo S. Hyacinthæ de Mariscottis, Virg.

Duplex.

Omnia ut in fine Brev.

DIE IX. FEBRUARII.

In Festo S. Zosimi, Papæ Confessoris.

Duplex.

In Hymno, Iste Confés-sor, mutatur tertius versus.

Oratio. Da quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Quadrag. Fidélis sermo.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ZOSIMUS Græcus, Abrahámi filius, post sanctum Innocéntium Románæ Ecclésiæ Episcopátum suscépit. Is Africanórum Conciliórum decrétis advérsus Pelagiánam hæresim senténtiæ suæ robur adnéxuit, et ad impiórum excídium gládio Petri déxteras ómnium armávit Antístitum; iis namque ab ipso probátis, per totum mundum hæresis Pelagiána damnáta est. Damnávit et Pelágium ipsum una cum Cœléstio, datis hac de re líteris ad univérsam Ecclésiam.

℟. Invéni David.

Lectio v.

ECCLESIASTICÆ disciplínæ tenacíssimus fuit, complúribus ad eam ubíque sive servándam, sive restituéndam destinátis grávibus epístolis. Defíniit, juxta pro-

bátum Ecclésiæ morem, ut si quis ab infántia ecclesiásticis ministériis nomen dedísset, inter lectóres usque ad vigésimum ætátis annum, continuáta observatióne duráret. Si vero major jam, et grandævus post baptismum, sive inter lectóres, sive inter exorcístas, quinquénnio tenerétur, et inde acólythus, vel subdiáconus, quátuor annis, et sic ad diaconátum (si mererétur) accéderet, in quo órdine quinque annis hærére debéret, et inde, suffragántibus votis, sacerdótium promeréri posset.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

SANCIVIT, ut diáconi lævas linóstimis pallis tégerent: potestatémque fecit, ut per paróchias paschális céreus benedicerétur. Cavit prætérea, ne clérico póculum propinarétur in público, prætérquam in fidélium cellis, et máxime clericórum. Qui cum sanctíssime rexísset Ecclésiam annum unum, menses quátuor, dies septem, quiévit in pace; sepultúsque est juxta corpus sancti Lauréntii mártyris via Tiburtína, séptimo Kaléndas Januárii, Honório, et Theodósio, junióre imperántibus. Una ordinatióne mense Decémbri, creávit Presbyteros decem, diáconos tres, Epíscopos per divérsa loca octo.

℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi, cum Lectione ix. S. Apolloniæ, Virg. Mart. ut in Brev.

DIE XI. FEBRUARII.

In Festo S. Antheri, Papæ Mart. Duplex.

Oratio. Infirmitátem.

In j. Nocturno Lectiones in Quadrag. A Miléto.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANTHERUS, natióne Græcus, patre Rómulo, post sanctum Pontiánum Romæ ordinátus est Epíscopus. Is gesta mártyrum diligénter a notáriis conquisívit ac in Ecclésia recóndidit. Propter eam causam a Máximo Præfécto martyrio coronátus est tértio Nonas Januárii, sepultúsque in cœmetério Callísti, via Appia, Maximíno príncipe. Unica ordinatióne mense Decémbri ordinávit Epíscopum Fundánæ civitátis in Campánia. Sedit in Pontificátu mensem unum, dies duódecim.

℟. Honéstum fecit.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio v.

De verbis Dom. 50.

PASTOR bonus Christus. Quid Petrus? Nonne bonus pastor? Nonne et ipse

ánimam suam pro óvibus pósuit? Quid Paulus? Quid céteri Apóstoli? Quid eórum témpora consequéntes beáti Epíscopi mártyres? Quid étiam iste sanctus Anthérus? (vel N.) Nonne omnes pastóres boni, non mercenárii, de quibus dícitur: Amen dico vobis, percepérunt mercédem suam? Omnes ergo illi pastóres boni, non solum quia sánguinem fudérunt, sed quia pro óvibus fudérunt. Non enim fudérunt elatióne, sed charitáte. ℟. Desidérium.

Lectio vj.

NAM et apud hæréticos, qui propter iniquitátes, et erróres suos áliquid molestiárum perpéssi fuérunt, nómine martyrii se jactant: ut hoc pállio dealbáti facílius furéntur, quia lupi sunt. Si autem vultis scire, in quo número habéndi sunt, pastórem bonum Paulum Apóstolum audíte: quóniam non omnes, qui córpora sua in passióne étiam ígnibus tradunt, æstimándi sunt sánguinem fudísse pro óvibus, sed pótius contra oves. Si distribúero, inquit, ómnia mea paupéribus, et tradídero corpus meum, ut árdeam: jam ipsi sunt; sed vide quid séquitur: charitátem autem non hábeam, nihil mihi prodest. Ecce venítur ad passiónem, ecce venítur et ad sánguinis effusiónem, venítur et ad córporum incensiónem: et tamen nihil prodest, quia cháritas deest. Adde charitátem, prosunt ómnia: détrahe charitátem, nihil prosunt cétera. ℟. Stola jucunditátis.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Si quis venit, de Communi.

DIE XII. FEBRUARII.

In Festo S. Telesphori, Papæ Mart.

Duplex.

Oratio. Deus qui nos.

In j. Nocturno Lectiones in Quadrag. A Miléto.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

TELESPHORUS, natióne Græcus, pátria Thuriénsis in magna Græcia, ex Presbytero Románæ Ecclésiæ (cujus dignum minístrum égerat) Póntifex máximus creátus est. Hoc suprémum munus ita óbiit, ut exímius Petri succéssor lectus esse viderétur. In ejus cáthedra sedit sub Imperatóre Antoníno Pio, fervénte persecutiónis æstu. Qui tamen non óbstitit, ne sédulam óperam regéndæ Christi Ecclésiæ solícitus navárit. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

HINC novis decrétis multa illum egrégie sancivísse légimus, quæ ad fidélium

mores, ecclesiasticórum libertátem, et sacros ritus áttinent; scílicet quadragesimále jejúnium, jam olim ab Apóstolis tráditum, novo edícto restaurásse, ac mandásse, ut in natáli Dómini sanctum Missæ Sacrifícium ter celebrarétur média nocte, illucescénte auróra, hora demum tértia post solis ortum, et constituísse, ut sacræ Litúrgiæ hymnus angélicus, Glória in excélsis Deo, adderétur. ℟. Desidérium.

Lectio vj.

Edixisse quoque, ne sacerdótes a pópulo argueréntur, ut sublímis órdinis dignitáti consúleret. Ordinatióne quadrúplici, mense Decémbri creávit Presbýteros duódecim, Diáconos octo, Epíscopos trédecim per divérsa loca. Cum autem in propagánda fide ardentíssimus esset, ac proínde idolórum sacerdótibus invísus, captus tandem, cápitis abscissióne martyrium consummávit Nonis Januárii, et ejus corpus in Vaticáno sepúltum est.
℟. Stola jucunditátis.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Si quis vult post me veníre, de Comm. ij. loco.

DIE XIII. FEBRUARII.

In Festo S. Gregorii II, Papæ Conf.

Duplex.

Oratio Da quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones in Quadrag. Fidélis sermo.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

Gregorius, hujus nóminis secúndus, natióne Románus, patre Marcéllo, anno Christi septingentésimo décimo quarto mirábili totíus cleri, et pópuli concórdia, ad suprémum Ecclésiæ Cathólicæ Pontificátum evéctus est. Hic a puerítia divíno cúltui addíctus in Lateranénsi Patriarchío sub beáti Sérgii óculis, et disciplína víxerat, subdiáconi primum, tum sacellárii múnere functus. Mox bibliothécæ cura illi crédita, ad diaconátus tandem órdinem promótus, in régiam urbem, una cum sanctíssimo Papa Constantíno proféctus est. Ibi ab Imperatóre de nonnúllis capítibus interrogátus, cum sacrárum litterárum peritíssimus esset, et constantíssimus rerum ecclesiasticárum defénsor, óptima, et cathólica responsióne príncipi satisfécit.
℟. Invéni David.

Lectio v.

Urbis mœnia contra Longobardórum excursiónes, áliqua ex parte reparávit. Aliquot Basílicas, témporum injúria collápsas, restítuit. Urbána monastéria fere desérta, et mónachos in

pristinam formam, et disciplinam redégit. Imo post mortem Honéstæ matris, patérnam domum in Ecclésiam, et monastérium commutávit, quod multis prædiis instrúctum reliquit. Corbiniánum, et Bonifácium viros apostólico spíritu plenos, in Germániam misit, ad prædicándum gentílibus Christi Evangélium, eósque sacris Episcopátus ínfulis decorávit, postquam innúmeram paganórum multitúdinem, ab iis ad Christi fidem convérsam fuisse, accepísset. Ut omnes óptimi pastóris partes impléret, óptimis légibus ecclesiásticam disciplínam, et Christianórum mores instrúxit. Géminam Synodum Romæ hábuit, álteram advérsus illícita conjúgia, álteram advérsus Iconoclástas.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

LEONEM Isáurum sacrárum imáginum destructórem váriis epístolis, ab illa hæresi removére, omníque illum officiórum génere sibi demeréri stúduit; cum tamen hic ad scéleris cúmulum, óptimum Pontíficem neci trádere ferro séxies, semel auro, et munéribus corrúmpere, quamvis frustra tentásset. Luitprándo, cum Exárcho ad excídium Urbis properánti, sanctíssimus Póntifex, Dei fretus præsídio, ad prata Nerónis occúrrit, et piis mónitis regis ánimum ita mollívit, ut non jam hostis, sed pius adorátor ensem, et corónam Príncipi Apostolórum obtúlerit. Cum autem Imperátor destructiónem machinarétur, eúmdem diro anathémate pérculit, et ínito cum Francis fœdere, ab ímpio molímine detérruit. Rebus demum præcláre gestis, quibus máximis quibúsque prædecessórum suórum æquiparátur, pie óbiit in Dómino, sexto Pontificátus anno, et in Basílica Vaticána cónditus est.

℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evangelium, Homo péregre profíciscens, de Communi.

In ij. Vesperis, Oratio Exáudi.

EADEM DIE XIII.

In Festo S. Catharinæ de Ricciis, Virg.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

DIE XIV. FEBRUARII.

In Festo S. Agathonis, Papæ Conf.

Duplex.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio. Da, quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones In Quadrag. Fidélis sermo, de Communi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

AGATHO, natióne Sículus, ex doctíssimo, ac sanctíssimo mónacho Románus Pontifex creátus est, anno Christi sexcentésimo septuagésimo octávo. Vir summa humanitáte, exímio ánimi candóre, singulári morum suavitáte, et comitáte præditus, cunctórum amans, cunctis amabilíssimus; ita demum a natúra et grátia comparátus, ut ad suprémam illam dignitátem geréndam natus, seu factus esse viderétur.

℟. Invéni David.

Lectio v.

ACCEPTIS a Constantíno Pogonáto lítteris ad Donum prædecessórem scriptis, pro convocándo Concílio OEcuménico, ad diutúrnum schisma tolléndum, quo laborábat Ecclésia, et definiéndas fídei controvérsias, quæ toto fere Oriénte máximas tempestátes, atque ruínas excitárant, provinciáles Synodos in Occidénte habéri curávit, in quibus Monothelitárum causa discuterétur, et damnaréntur erróres.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

HIS præmíssis, legátos suos et Concílii Románi, misit Constantinópolim cum binis lítteris ad Imperatórem, in quibus prædicta hæresi docte, fuse, ac sólide refutáta, damnatísque primáriis illíus sectatóribus, Sérgio scílicet, Cyro, Paulo, Pyrrho, Petro, et áliis, antecessóres suos ab omni erróris labe immúnes hucúsque fuísse, expréssis verbis declarávit. Agathónis igitur auctoritáte, sexta Synodus universális congregáta est, in qua iídem erróres, iidémque errántes damnáti fuérunt. Demum cum tres annos, et quinque círciter menses sedísset, pie óbiit in Dómino, et in Basílica Príncipis Apostolórum sepultúræ mandátus est.

℟. Iste est.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium, Homo péregre profícíscens, de Communi.

DIE XVI. FEBRUARII.

In Festo B. Gregorii X. Papæ Confessoris.

Duplex.

Oratio.

DEUS, qui Ecclésiam tuam beáti Gregórii, Confessóris atque Pontíficis, religiónis zelo, et apostólicis curis amplificásti: ejus méritis, et intercessióne concéde; ut fídei et sanctitátis nova semper increménta suscípiat. Per Dóminum nostrum.

In j. Nocturno Lectiones in Quadrag. laudémus viros, de Comm. ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Gregorius Décimus Theáldus, seu Theobáldus ántea nuncupátus, Placéntiæ ad Æmíliæ fines nóbili Vicecómitum génere natus est. Adoléscens ecclesiásticæ milítiæ adscríptus singulári nítuit honestáte morum, vitæque mundítia, nulla unquam, ut créditur, críminis contagióne pollúta. In Gálliam cum Jacóbo Cardináli Pecorário Gregórii Noni legáto proféctus, Archidiáconus Leodiénsis renuntiátus est. Eo in Itáliam redeúnte, theologíæ Parísiis óperam dedit, ac magístri munus adéptus, verbo et exémplo fidéles, ac Príncipes ad terræ sanctæ recuperatiónem vehem énter accéndit. In Syriam deínde peregrinátus, dum ibi sacram expeditiónem urgéret, a Cardinálibus Vitérbii Pontíficis electiónem in annum fere tértium protrahéntibus, in Petri Sedem evéctus est anno millésimo ducentésimo septuagésimo primo.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Accepto Ptolemáide electiónis decréto, in Itáliam navigávit, ac Vitérbium se cóntulit, deínde Romam, ubi anno insequénte solémniter inaugurátus est. Ab ipso Pontificátus exórdio ad generális Concílii celebratiónem curas et cogitatiónes omnes adjécit. Eo Lugdúnum Galliárum indícto, Michaélem Palæólogum Græcórum Imperatórem, tum álios Christiános Príncipes, et Græcæ, Latinæque Ecclésiæ Præsules lítteris amantíssimis invitávit, accersítis étiam exímiis doctrína, et sanctitáte viris, uti sancto Thoma Aquináte in ipso itínere vita functo, sancto Bonaventúra, sancto Philíppo Benítio, beáto Albérto Magno, Petro de Tarantásia Ordinis Prædicatórum, qui eídem in Pontificátu succéssit. Igitur Œcuménicam Synodum Patrum número ómnium frequentíssimam, cui præfuit Póntifex ipse, Græcis, ejuráto schísmate, ad Ecclésiæ unitátem recéptis, decrétis pro sacra expeditióne subsídiis, editísque plúribus sanctíssimis légibus, triméstri spátio felíciter celebrávit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

De pace in Ecclésia firmánda cumprímis sollícitus, Prælatórum dissídia, Regum inimicítias, provinciárum ódia, populórum factiónes compósuit, dirémit, exstínxit. Ecclésiæ jura étiam advérsus Reges, et Príncipes, sevére, ac fórtiter vindicávit, nullam esse præ-

dicans solidiórem regnórum basim, quam tutélam ecclesiásticæ libertátis. Páuperum amantissimus, primus ómnium in apostólico palátio piárum in illos largitiónum præsidem constítuit, iisque própriis mánibus pedes quotídie abluébat. In Itáliam a Concílio redux, dum profectiónem in Palæstínam meditátur, plúraque ália Christiánæ reipúblicæ bono molirétur, Arétii in Etrúria morte intercéptus est quarto ab electióne sua anno, mense quarto, die décima. Fuit vir ánimi plane invícti, et apostólici, terrenórum contémptu, cultus divíni stúdio, fídei zelo, disciplínæ et morum restauratióne, rerum gerendárum prudéntia, fortitúdine, magnanimitáte, aliísque virtútibus prorsus exímius. Miráculis post mortem claruísse Ecclésiæ Aretínæ monuménta testántur.

℟. Iste est.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi.

DIE XVII. FEBRUARII.

In Festo S. Hygini, Papæ Martyris.

Duplex.

Oratio. Infirmitátem.

In j. Nocturno Lectiones in Quadragesima, A Miléto, de Communi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

HYGINUS Atheniénsis, philósopho patre, cum jam Románæ Ecclésiæ Présbyter esset, cleri suffrágiis, Telésphoro suffĕctus est. Sedit in sancta Petri Sede, Imperatóre Antonino Pio Augústo, annos tres, menses úndecim, dies viginti octo. Ubi primum Póntifex renuntiátus est, clericórum órdines in suos gradus distínxit, ac fecit, ut in iis Ecclésiis quas Títulos vocant, tum primárii minístri, tum álii eísdem subjécti adéssent, qui fidélibus, cum res postuláret, sacra ministrárent.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

INSTITUIT étiam, ne absque celebratióne missæ, templa, vel oratória sacro ritu consecraréntur: ne inconsúlto Epíscopo, vel nova construeréntur, vel jam constrúcta destrueréntur, et ne matéries ad sacrum illum usum congésta, et destináta, in profános usus converterétur. Edíxit prætérea, ut patríni baptísmo adéssent, qui de sacro fonte infántes levárent: ne quis Epíscopus reus críminis damnarétur, nisi a comprovinciálibus Epíscopis ejus causa probe discússa fuísset. Cuncta hæc ejus título, ac nómine sancíta exstant. Tres ordina-

tiónes hábuit mense Decembri, in quibus creávit Epíscopos sex, Presbyteros quíndecim, Diáconos quinque.

℟. Desidérium ánimæ.

Lectio vj.

Cum autem paulo ante Justínus, claríssimus philósophus et Christi martyr, scripsísset Apologíam pro religióne christiána ad Imperatórem Antonínum Pium Augústum, obtínuit, ut persecútio desæviret. Hinc a Christianórum cæde, non quidem omníno, plúrimum tamen, público príncipis edícto, temperátum est. Sanctíssimo tamen pastóri, cujus cura domínico gregi consúltum fúerat, párcitum non fuit; nempe hic glorióso martyrio, ne antecessóribus dissímilis esset, innocentíssimam vitam terminávit, die undécima Januárii, et sepúltus est in Vaticáno.

℟. Stola jucunditátis.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Si quis venit, de Communi.

In Vesp. tantum pro com. S. Simeonis Episc. Mart. Oratio. Deus, qui nos beáti.

DIE XXV. FEBRUARII.

In Festo S. Felicis III, Papæ Conf.

Duplex.

In j. Nocturno Lectiones in Quadrag. Fidélis sermo, de Communi.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

Felix Tértius, pátria Románus, natus ex nobilíssima domo Anícia, et divi Gregórii Magni átavus, post Simplícium Papam ad summi Pontificátus ápicem est evéctus. Hic mira ánimi constántia, tamétsi Roma sub Hérulis Ariánis propémodum captíva viderétur, aliíque Patriárchæ conciliatiónem Zenónis Imperatóris approbássent, solus illi non communicávit. Ejúsdem de fide edictum promulgántis audáciam fórtiter représsit. Petrum Fullónem Patriarchátu Antiochéno dejécit. Acácium Constantinopolitánum Epíscopum Romam veníre coégit, ut contra eum objéctis, in Apostólicæ Sedis judício respondéret, ac in eúmdem senténtia excommunicatiónis animadvértit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Constituit, ut Ecclésiæ nonnísi ab Episcopis consecraréntur: semel baptizátos íterum rebaptizári sub grávibus pœnis prohíbuit. Basílicam sancti Agapíti constrúxit. Anno ejus Pontificátus tértio, sanctus Bárnabas Apóstolus, cum sancti Matthæi Evangélio, in Cypro Anthémio Episco-

po Salamínæ appáruit; sicque prævia trina revelatióne corpus sancti Bárnabæ cum Evangélio supradícto est invéntum. Duas fecit ordinatiónes mense Decémbri, quibus creávit Romæ Presbyteros vigínti novem, Diáconos quinque, Epíscopos per divérsa loca trigínta. Quinto Kaléndas Mártii, e terris excédens ad súperos evolávit. ℟. Pósui adjutóriū.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Lectio vj.

Ex Hom. 38. in Evang.

Quia nonnúnquam mentes audiéntium plus exémpla fidélium, quam docéntium verba convértunt, volo vobis áliquid de próximo dícere, quod corda vestra tanto formidolósius áudiant, quanto eis hoc de propínquo sonat. Neque enim res longe ante gestas dícimus, sed eas, de quibus testes exístunt, eísque interfuísse se réferunt, memorámus. Tres pater meus soróres hábuit, quæ cunctæ tres sacræ vírgines fuérunt; quarum una Tarsílla, ália Gordiána, ália Æmiliána dicebátur. Quadam vero nocte huic Tarsíllæ (quæ inter soróres suas, virtúte continúæ oratiónis, afflictiónis stúdio, abstinéntiæ singuláris, gravitáte vitæ venerábilis, in honóre, et cúlmine sanctitátis excréverat) sicut ipsa narrávit, per visiónem átavus meus Felix hujus Románæ Ecclésiæ Antístes appáruit, eíque mansiónem perpétuæ claritátis osténdit, dicens: Veni, quia in hac te lucis mansióne suscípio. Quæ subsequénti mox febre corrépta, ad diem pervénit extrémum: et sicut nobílibus féminis, virísque moriéntibus multi convéniunt, qui eórum próximos consoléntur, eádem hora ejus éxitus multi viri ac féminæ ejus léctulum circumstetérunt, inter quas mater mea quoque ádfuit; cum sursum illa respíciens Jesum veniéntem vidit, et cum magna animadversióne cœpit circumstántibus clamáre, dicens: Recédite, recédite, Jesus venit. Cumque in eum inténderet, quem vidébat, sancta illa ánima a carne solúta est, tántaque súbito fragrántia miri odóris aspérsa est, ut ipsa quoque suávitas cunctis osténderet, illuc auctórem suavitátis venísse. ℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre profíciscens, de Comm.

DIE XXVI. FEBRUARII.

In Festo S. Margaritæ de Cortona, nec Virginis nec Martyris.

Semiduplex.

Omnia ut in fine Brev. sub die xxiij. Februarii.

DIE II. MARTII.

In Festo S. Simplícii, Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Quadrag. Fidélis sermo.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SIMPLICIUS Tiburtínus, patre Castório, próxime post sanctum Hilarum Románæ Ecclésiæ principátum suscépit, ac difficíllimis tempóribus (cum magna ex parte Christiáni orbis cathólica fides, ob cunctos fere príncipes hæresi inféctos, nutáret) summa vigilántia gubernávit. Leóni Imperatóri peténti, ut rata haberéntur concéssa ab Epíscopis Synodi Chalcedonénsis Ecclésiæ Constantinopolitánæ privilégia, veheméntius réstitit, misso étiam eam ob causam Constantinópolim suo legáto. Eádem pastorâli sollicitúdine plúrimum laborávit, ut Timótheus Ælúrus, Alexandrínæ Ecclésiæ invásor, qui Constantinópoli líbere degens, adnitebátur quam máxime propagáre hæresim novúmque, Zenónis Imperatóris ópera, cogi Concílium; pellerétur in exílium, sicque integritáti suæ Alexandrína redderétur Ecclésia. Reliquórum item perduéllium pro nova Synodo indicénda conátibus fórtiter óbstitit, ásserens, nova Concília non fácile convocánda, nisi cum áliquid in pravis sénsibus novum, aut in assertióne dógmatum emersísset ambíguum.

℟. Invéni David.

Lectio v.

DAMNAVIT iterum Petrum Moggum, álterum Alexandrínæ sedis invasórem, curavítque, ut ex urbe pellerétur, ne áliquos módicæ fídei infíceret, et ad perversitátis suæ factiónem pertráheret. Timótheo Solofacíolo, legítimo ejúsdem Ecclésiæ Antístiti, juxta prístinum institútum, per suos legátos erróris sui condonatiónem expeténti, idcírco quod timóre pertérritus Dióscorum ad altáre nominásset, véniam impértiit. Antiochéni Epíscopi electiónem, ad seditiónes vitándas Constantinópoli in Concílii Nicæni præjudícium perá-ctam, ea lege ratam hábuit, ut deínceps, secúndum Patrum definitiónes, Orientáli comprovinciálium Episcopórum Synodo, creátio Antiochéni Pontíficis reservarétur. Oblatiónes Ecclésiæ ita partiéndas esse præcépit, ut una dumtáxat pórtio Epíscopo, una ítidem clero, duæ vero in Ecclésiæ fábricam, et peregrínos, ac páuperes erogaréntur. Zenónem Epíscopum Hispalénsem vi-

cária Sedis Apostólicæ auctoritáte fulcívit, ne apostólicæ institutiónis decréta, et sanctórum términos Patrum in Hispániis transcéndi permítteret.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

STATUIT in Urbe hebdómadas, ut propter baptísmum, et pœniténtiam peténtes, presbyteri quidem de regióne prima apud sanctum Paulum, de tértia apud sanctum Lauréntium, et de séptima apud sanctum Petrum manérent. Dedicávit Basílicas sancti Stéphani in Cœlio monte, sancti Andréæ Apóstoli juxta sanctam Maríam, item áliam sancti Stéphani juxta sanctum Lauréntium, ac postrémo sanctæ Bibiánæ mártyris áliam intra Urbem juxta palátium Liciniánū: itémque vasa complúra tum argéntea, tum áurea Románæ cóntulit Ecclésiæ. Demum Zenóne Imperatóre, et Odoácre Itáliæ Rege, migrávit ad Dóminum. Hábuit ordinatiónes tres mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros quinquagínta octo, Diáconos úndecim, Epíscopos per divérsa loca trigínta sex. Sacerdótium administrávit annos quíndecim, menses quinque, et dies decem.

℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi.

DIE IV. MARTII.

In Festo S. Lucii I, Papæ Martyris.

Duplex.

Oratio. Deus, qui nos.

In j. Nocturno Lectiones in Quadrag. A Miléto.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

LUCIUS Románus patre Porphyrio, post sancti Cornélii consummatiónem, Románæ Ecclésiæ Episcopátum ténuit. Sanxit, ut duo presbyteri, ac tres diáconi, ecclesiástici causa testimónii, quovis loco Epíscopum non desérerent. Pacem lapsis dandam, et, pœniténtia acta, communicatiónis fructum negándum non esse, Spíritu Dei plenus (ut sanctus Cypriánus scripsit) lítteris suis significávit. Ob Christi fidem exílio relegátus, et póstmodum ad Ecclésiam suam incólumis redíre permíssus, tandem omni Ecclésiæ facultáte Archidiácono suo Stéphano prius trádita, cápite truncátus est quarto Nonas Mártii, Gallo, et Volusiáno princípibus. Duas hábuit ordinatiónes mense Decémbri, quibus Presbyteros quátuor, Epíscopos per divérsa loca septem creávit. Ejus corpus primo via Ap-

pia ad sanctum Xystum, in cœmetério Callísti sepúltum, inde a Pascháli Papa in sanctæ Cæcíliæ Títulum, una cum ejúsdem vírginis, et sociórum corpóribus translátum, ibi sub sancto altári collocátum fuit.

℟. Honéstum fecit.

De Epístola S. Cypriáni Episc. et Mart., et collegárum ejus ad S. Lúcium Papam, et Mártyrem.

Lectio v.

NUPER quidem tibi, frater charíssime, gratuláti sumus, cum te honóre gemináto in Ecclésiæ suæ administratióne confessórem páriter, et Sacerdótem constítuit divína dignátio. Sed et nunc non minus tibi, et comítibus tuis, atque univérsæ fraternitáti gratulámur, quod cum eádem glória, et láudibus vestris, réduces vos dénuo ad suos fécerit benígna Dómini et larga protéctio; ut pascéndo gregi pastor, et gubernándæ navi gubernátor, et plebi regéndæ rector redderétur: et apparéret relegatiónem vestram sic divínitus esse dispósitam, non ut Epíscopus relegátus, et pulsus Ecclésiæ deésset, sed ut ad Ecclésiam major redíret. Neque enim in tribus púeris minor fuit martyrii dígnitas, quia, morte frustráta, de camíno ignis incólumes exiérunt; aut non consummátus Dániel éxstitit in suis láudibus, quia, qui leónibus missus fúerat ad prædam, protéctus a Dómino vixit ad glóriam. In confessóribus Christi diláta martyria non mérita confessiónis mínuunt, sed magnália divínæ protectiónis osténdunt.

℟. Desidérium.

Lectio vj.

REPRÆSENTATUM vidémus in vobis, quod apud regem fortes atque illústres púeri prædicavérunt: ipsos quidem parátos esse ardére flammis, ne diis ejus servírent, aut imáginem, quam fécerat, adorárent; Deum tamen, quem colébant, quemque et nos cólimus, poténtem esse, ut eos de camíno ignis exímeret, et de regis mánibus, ac de pœnis præséntibus liberáret; quod invenímus in confessiónis vestræ fide, et in Dómini circa vos protectióne nunc gestum: ut cum vos paráti fuéritis, et prompti omne subíre supplícium, Dóminus tamen vos pœnæ subtráheret et Ecclésiæ reserváret. Regrediéntibus vobis, breviáta non est in Epíscopo confessiónis suæ dígnitas, sed magis crevit sacerdotális auctóritas, ut altári Dei assístat Antístes, qui ad confessió-

nis arma suménda, et faciénda martyria, non verbis plebem, sed factis cohortétur, et imminénte antichrísto, paret ad prælium mílites, non solum sermónis et vocis incitaménto, sed fídei et virtútis exémplo.

℟. Stola jucunditátis.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Si quis vult post me veníre, de Comm. ij. loco.

DIE XV. MARTII.

In Festo S. Zachariæ, Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones, Fidélis sermo. Post Pascha de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ZACHARIAS natióne Græcus, patre Polychrónio, Gregório Tértio ex hac luce subtrácto, ad beáti Petri cáthedram est evéctus. Vir fuit mitíssimi ingénii, miræ suavitátis et grátiæ; cleri, ac pópuli Románi amátor, ad iram tardus, ad misericórdiam, et cleméntiam promptíssimus: nulli malum pro malo reddens, sed vincens in bono malum: ádeo ut, quos habúerat æmulos, et inimícos, eósdem inítio Pontificátus honóribus, et præmiis affécerit. Póntifex creátus, ut Itáliam armis Longobardórum vexátum, suæ tranquillitáti restitúeret, ad Luitprándum regem Interámnæ degéntem, et legátos misit, et ipse proféctus est: ubi, et oratiónis elegántia, et vitæ sanctitáte sic regem demúlsit, ut quas civitátes, óppida, et patrimónia ab Ecclésia abstúlerat, eídem restitúerit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

SED et Ticínum usque proféctus eúmdem infléxit, ut a Ravennátum oppressióne cessáret. Rachim ádiit, Perúsiam acri obsidióne preméntem, quem tanta oratiónis majestáte permóvit, ut et ab omni oppugnatióne desísteret, et religiónis amóre succénsus, régiam dignitátem, et paludaméntum monacháli institúto, et hábitu permutáret. Consúltus a Francis, regnum illud a Childérico viro stúpido, et ignávo, ad Pipínum pietáte, et fortitúdine præstántem, auctoritáte apostólica tránstulit. Multas Synodos, et concília celebrávit, pro ecclesiásticæ disciplínæ restauratióne.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

ROMÆ ómnia loca sacra, aut reparávit, aut ditióra effécit. Sanctórum imágines vetustáte exolétas renovávit, et Lateranénse

Patriarchium, quod magna in penúria invénerat, pene a novo restaurávit, ac multas relíquias ibi invéntas divérsis Ecclésiis distríbuit. Paupéribus aléndis réditus assignávit. Bibliothécam sancti Petri constrúxit, Basílicam sancti Geórgii in Velábro cóndidit: ædificávit et oratórium divæ Cæcíliæ via Tiburtína. Clerum valde diléxit, et donatívum síngulis presbyteris, et diáconis erogávit. Sancti Gregórii Dialogórum libros in græcum tránstulit, rebúsque váriis pro Ecclésiæ utilitáte, non minus pie, quam próspere gestis, sanctitátis láurea est coronátus.

℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre. de Communi.

DIE XVIII. MARTII.

In Festo S. Gabrielis Archangeli.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Brev.

DIE XXII. MARTII.

In Festo S. Catharinæ Fliscæ Adurnæ, Viduæ.

Duplex.

Ad Vesp. Capit. Laud.

Hymnus.

Summis ad astra láudibus
Tollámus omnes Féminam,
Quæ sanctitátis glória
Auget decus Ligúriæ.
Beáta, cujus íntimo
Latére nésciens sinu,
Foris inúndat cháritas,
Totísque membris æstuat.
Menses per anni círculum
Jejúna plures tránsigit:
Solo Angelórum pábulo
Vitam labántem sústinens.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Spécie tua.

Ad Magnificat. Aña

Pone me ut signáculum super cor tuum; quia fortis est ut mors diléctio; dura sicut inférnus æmulátio; lámpades ejus, lámpades ignis, atque flammárum.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum.

Hymnus.

Dum mente Christum cóncipit
Membris fluéntem sánguine,
Ardóre pectus íntimo
Sentit repénte córripi.
Hinc sancto amóre sáucia
Terréna cuncta déspicit,
Advérsa fert alácriter,
Patíque quærit únice.
Mox, et flagéllis cónterens
Artus rebélles júgiter,
Christi dolórum párticeps,
Crebro merétur éffici.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

In j. Noct. Lectiones Mulierem fortem, Post Pasch. de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CATHARINA Genuénsis, paréntibus Jacóbo de Flisco, et Francísca de Nigro, antíqua nobilitáte conspícuis, in lucem édita, téneram ætátem inter adúltæ pietátis exercitatiónes exégit. Nam castigándo córpori inténta, vix octénnis in straménto, lignis cápiti pro pulvinári suppósitis, somnum carpébat. Pueríles nugas aversáta, et ab ómnibus mundi delíciis abhórrens, in Christi cruciátibus, jugi meditatióne recoléndis tota fuit. Eo stúdio incénsa in monastérium íngredi expetébat; sed immatúra ætas pium puéllæ desidérium interpellávit. Intérea paréntes invítam Juliáno Adúrno nóbili viro despóndent, a quo tam áspere, ac dúriter hábita est, ut per quinquénnium domi luctu, tristitiáque tabésceret; donec tædio, ac mœróre confécta, a prístina severitáte defléxit. Frigescénte autem charitáte, ne ad ulteriórem vitæ licéntiam prorúeret, insígni miseréntis Dei benefício factum est. Cum enim aliquándo ad pii sacerdótis pedes provolúta ejus se précibus commendáret, repentína mutatióne déxteræ Excélsi, ac súbito sancti Spíritus igne corrépta, amóris in se divíni cleméntiam, potentiámque admírans, et exclámans, fatéri, ac prædicáre cœpit. ℟. Propter veritátem.

Lectio v.

INDE domum revérsa, Christum conspícere sibi visa est sánguine toto córpore diffluéntem, qua spécie sibi divínitus obláta, in contémptum, atque ódium, sui veheménter exársit, membra cilício domábat, jejúnium ita cóluit, ut per annos tres et vigínti férias Advéntus, et Quadragésimæ transégerit solo Eucharistíæ pábulo refécta; amaríssimo tantum usa potu ad sitim restinguéndam. Producébat oratiónem ad plures horas, tantóque divíni amóris incéndio conflagrábat, ut in corpus quoque ardor erúmperet. Máxima erga próximum ferebátur charitáte. Infírmis enim in magno Nosocómio incredíbili sedulitáte ministrábat, súmptibus liberáliter erogátis. Abjectíssima quæque offícia libénter obíbat, tábida étiam ægrotántium úlcera aliquándo exosculáta. Injúrias, contumélias mulier vere fortis álacri ánimo excépit: assiduísque córporis animíque dolóribus

pene confécta, cruciátuum Christi párticeps fuit.
℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

TOT, tantísque heróicæ fortitúdinis, et patiéntiæ probátam experiméntis, atque in agóne Christiánæ perfectiónis egrégie méritam, úberi beneficiórum cópia Dóminus cumulávit. In diutúrnas, et frequéntes éxtases rapta, et cœléstibus illustratiónibus, superúmque apparitiónibus, et collóquiis dignáta, arcána Dei intellígere méruit, et Fídei mystéria scriptis præclaríssimis confirmáre. Prophetíæ dono cláruit, ábditos animórum sensus perspéxit. Pérditi hóminis conversiónem, et tranquíllam cónjugis mortem, et ætérnam utriúsque beatitúdinem obsecratiónibus a Dómino impetrávit. Anno ígitur ætátis suæ tértio et sexagésimo, extrémo morbo oppréssam, et Christi confíxam Cruci, atque ad fontem ætérnæ felicitátis anhelántem, sacra die Exaltatiónis sanctæ Crucis, ex vitæ hujus angóribus Dóminus evocávit. Præclára vero fuérunt de Catharínæ virtútibus Doctórum, Sanctorúmque præcónia, Summórum quoque Pontíficum oráculis comprobáta. Cultum illíus immemorábilem asséruit Clemens Nonus: Clemens vero Undécimus ejus memóriam Missa, et Offício beatárum mulíerum celebrándam concéssit.
℟. Fallax grátia.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Simile est regnum cœlórum thesáuro, de Communi.

AD LAUDES.

Capit. *Cant.* 8.

AQUÆ multæ non potuérunt extínguere charitátem, nec flúmina óbruent illam: si déderit homo omnem substántiam domus suæ pro dilectióne, quasi nihil despíciet eam.

Hymnus.

TURBAM jacéntem páuperum,
Quam dirus angor ópprimit,
Ceu membra Christi lánguida,
Matróna clemens cónfovet.

Opes, opémque cónferens,
Vilíque fungens múnere,
Perstérnit illis léctulos,
Sordésque purgat sédula.

Quo quisque plagis fœdior
Huic illa servit prómptior,
Tabem nec horret úlcerum:
Horrére nescit cháritas.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Diffúsa.

Ad Benedictus, Aña. Pone me ut signáculum super cor tuum; quia fortis est ut mors diléctio, dura sicut inférnus æmulátio. Lámpades ejus lámpades ignis, atque flammárum.

Oratio.

Deus, qui beátam Catharínam, in contemplánda Fílii tui Passióne, divíni amóris igne flagráre fecísti: quæsumus; ut ipsa intercedénte tuæ in nobis flammam charitátis accéndas, et ejúsdem Passiónis partícipes dignánter effícias. Per eúmdem Dóminum nostrum.

In ij. Vesperis, Capit. Hymn. et Aña ad Magnificat ut in primis.

DIE XXVIII. MARTII.

In Festo S. Xysti III. Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da quæsumus.

In j. Noct. Lectiones Fidélis sermo. Post Pascha de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Xystus, hujus nóminis tértius, pátria Románus, fílius Xysti, defúncto sancto Cœlestíno Románæ Ecclésiæ Epíscopus præfícitur, totíus Urbis pace et consensióne mirábili. Eum adhuc presbyterum sanctus Augustínus exímie commendávit, tum quod prior anathéma Pelagiánis in pópulo frequentíssimo pronuntiárit, tum quod suis quoque scriptis advérsus eórum errórem veheménter pugnárit. Ut autem Románi Sacerdótii gubernácula suscépit, decréta Ephesínæ Synodi advérsus Nestórium édita, volúmine descríbens, ad Oriéntis, et Occidéntis Ecclésias dedit, confírmans duábus in Christo manéntibus perfécte natúris, unam Fílii Dei credéndam esse persónam. Qua de re, et ad Nestórium ipsum, et ad Oriéntis Epíscopos, ad ejus errórem succidéndum senténtias diréxit, hæc inter cétera scribens Antiochéno Epíscopo: Nihil ultra líceat novitáti, quia nihil addi cónvenit vetustáti: perspícua majórum fides, et credúlitas, nulla cœni permixtióne turbétur.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Ipsa beáto Petro Apóstolo sibi per visum apparénte, una cum sancto Apollináre ejus discípulo, primo Ecclésiæ Ravennátis Epíscopo, quem ejúsdem Ecclésiæ Pontíficem ordináre deberet, admónitus; Petrum Ecclésiæ Forocorneliénsis diáconum, præter Ravennátum senténtiam, illis præfécit Antístitem, quem cognoménto Chrysólogum ad-

miránda morum sanctitúdo, et doctrína insígnis mirífice commendárunt. Cum autem Xystus Ecclésiæ prædium abnúerit alienári, studerétque subleváre gravátos, ódium in se convértit Anícii Bassi excónsulis, et Mariniáni patrícii, a quibus turpi calúmnia exagitátus, sponte vóluit suam in Synodo causam judicári. Itaque in Basílica Heleniána, quæ dícitur Sessoriánum Atrium, quinquagínta sex Episcopórum Concílio coácto, præsénte Valentiniáno Imperatóre, cum univérso clero, atque senátu, Xystus declarátus est innocens, Bassus vero, et Mariniánus calumniatóres damnáti, atque proscrípti, bonis prætérea Bassi Ecclésiæ adjudicátis: quem intra tres menses divína ultióne defúnctum, Xystus reddens bona pro malis, cum linteamínibus, et aromátibus mánibus ipse contréctans, recóndidit, sepelivítque apud beátum Petrum Apóstolum, in sepúlchro majórum suórum.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

VENERANDUS hic Póntifex complúra in Urbe magnífica præstitit; nam argéntea, et áurea vasa, possessionésque complúres Ecclésiis cóntulit. Refécit Basílicam sanctæ Maríæ Majóris ad Præsépe, quam et metállis áureis, sacrísque imagínibus decorávit. Fecit et in Constantiniána Basílica ornaméntum supra fontem, quod ántea non erat: nam marmórea epistylia, et porphyréticas colúmnas, quas Constantínus Augústus congregátas dimíserat, érigi curávit, ac vérsibus exornávit. Ejus item rogátu, Valentiniánus Augústus argénteum fastígium a bárbaris sublátum, in eádem Constantiniána Basílica restítuit: cujus Imperatóris, et Theodósii principátu Xystus viam univérsæ carnis ingréssus quiévit in Dómino, sepultúsque est via Tiburtína in crypta juxta corpus sancti Lauréntii Mártyris. Una ordinatióne mense Decémbri creávit Presbyteros vigínti octo, Diáconos duódecim, Epíscopos per divérsa loca quinquagínta duos, et rexit Ecclésiam annos septem, menses úndecim.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno Homilia in Evangelium. Homo péregre profíciscens, de Communi.

DOM. III. POST PASCHA.

In Festo Patrocinii S. Josephi, Conf.

Duplex ij. classis.

Omnia ut in Brev.

DIE VI. APRILIS.
In Festo S. Xysti I. Papæ Martyris.
Duplex.
Oratio. Infirmitátem.
In j. Nocturno, Lectiones A Miléto, Post Pascha de Scriptura occurrente.
In secundo Nocturno.
Lectio iv.

Xystus, hujus nóminis primus, Románus natióne, de regióne Urbis séptima, quæ Via lata dicta est, patre Pastóre génitus, in locum Alexándri primi Románi Pontíficis nobilíssimo martyrio coronáti, totíus cleri suffrágiis suffectus, suprémo illo múnere egrégie, et summa cum laude perfúnctus est, annis novem, ménsibus decem, diébus octo, sub Imperatóribus Hadriáno, et Antoníno Pio Augústis.

℟℟. de Communi pro tempore.

Lectio v.

Nonnulla ad disciplínam ecclesiásticam pertinéntia prudentíssime státuit, scilicet, ne sacra vasa, et ministéria ab áliis, qui sacri minístri non essent, contrectaréntur : ne sacrum corporále, ut vocant, ex ália, quam línea matéria fíeret : ut sacrum Triságium in Missa pópulus decantáret : et ne ullus Episcopus Romam evocátus ad suam deinde diœcésim rédiens susciperétur, nisi lítteris apostólicis quas Formátas, et Canónicas antíqui vocábant, munítus esset.

Lectio vj.

Tres ordinatiónes mense Decémbri pro more fecit, in quibus creávit Epíscopos quátuor pro divérsis locis, Presbyteros úndecim, Diáconos tres. Vir revéra singulári vitæ sanctimónia, incredíbili morum facilitáte, exímia in páuperes liberalitáte, frequéntibus étiam insígnis miráculis; illústri tandem martyrio coronátus, octávo Idus Aprílis, et sepúltus in Vaticáno.

In iij. Noct. Hom. de Comm. j. loco. pro Temp.

DIE VII. APRILIS.
In Festo S. Cœlestini I, Papæ Conf.
Duplex.
Oratio. Da, quæsumus.
In j. Nocturno Lectiones, Fidélis sermo. Post Pascha de Scriptura occurrente.
In secundo Nocturno.
Lectio iv.

Coelestinus Románus Prisci fílius, sancto Bonifácio sine ulla plebis discissióne subrogátus, Románæ Ecclésiæ præsédit Epíscopus. Hic venerábilis Póntifex (cui ad Ecclésiæ Cathólicæ præsídium, multa Dóminus grátiæ suæ dona largítus est) sciens, damnátis non

exámen judícii, sed solum pœniténtiæ remédium esse præstándum; Cœléstium primárium Pelágii discípulum, suam, quasi non discússo negótio, audiéntiam postulántem, totíus Itáliæ fínibus jussit extrúdi. Nec segnióre cura ab hoc eódem morbo Británnias liberávit, quando quosdam inimícos grátiæ, solum suæ oríginis occupántes, étiam ab illo secréto exclúsit océani. Quámobrem sancto Germáno Antissiodorénsi Epíscopo illuc vice sua misso, ordinatóque Scotis Epíscopo Palládio, qui Románæ Ecclésiæ Diáconus erat, dum románam ínsulam stúduit serváre cathólicam, fecit étiam bárbaram christiánam.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Cum autem Nestórius Constantinopolitánus Epíscopus novum Ecclésiæ moliréuur errórem indúcere, prædicans Christum ex María hóminem tantum, non étiam Deum natum, eíque divinitátem collátam esse pro méritis; ejus impietáti sua Cœlestínus auctoritáte ácriter repugnávit. Quare sancto Cyríllo Epíscopo Alexandríno suas vices delegávit, ut nisi decem diérum intervállo Nestórius resipísceret, in illum senténtiam ferret. Verum, cum Nestórius id pertinácius recusásset, magísque crevíssent dissensiónes, ac tumúltus, apud Ephesum tértia œcuménica Synodus est congregáta, in qua Cœlestínus per suos legátos præsédit: quibus suo commonitório eos límites præscrípsit, ut de Episcopórum senténtiis judicárent, certámen non subírent. Itaque in ea Synodo Nestórius cum hæresi nóminis sui, et cum multis Pelagiánis, qui cognátum erróri suo dogma juvábant, damnátus est.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Per suas litteras eórum sacerdótum superstitiónem Cœlestínus redárguit, qui, véteri dimísso hábitu, amícti pállio, lumbósque præcíncti, in Ecclésia ministrábant. Cavit prætérea, ne ulli in morte última negarétur pœniténtia: neve ex láicis, vel criminósis ad Episcopátum áliqui promoveréntur: itémque ne Metropolitánus in aliéna província áliquid præsúmeret, et ne in creándis Epíscopis, extránei eméritis in sua Ecclésia cléricis præponeréntur. Instítuit, ut ex ómnibus centum quinquagínta psalmis, ante Sacrifícium antiphonátim psalle-

rétur. Dedicávit Basílicam Júliam, propriúmque suum cœmetérium pictúris decorávit, varíaque ad Ecclésiæ ornátum dona óbtulit. Qui cum tribus ordinatiónibus mense Decémbri creásset Presbyteros trigínta duos, Diáconos duódecim, Epíscopos per divérsa loca quadragínta sex, obdormívit in Dómino octávo Idus Aprílis, sepultúsque est in cœmetério Priscíllæ via Salária, Theodósio, et Valentiniáno imperántibus. Sedit annos octo, menses quinque, et dies tres.

℟. Iste est.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Comm.

DIE XII. APRILIS.

In Festo S. Julii I. Papæ Confessoris.

Duplex.

Oratio. Da quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones Fidélis sermo. Post Pascha de Script. occurr.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Julius Románus Rústici fílius, post beátum Marcum ad summum Pontificátum evéctus, vitæ sanctitáte, et stúdio asseréndæ fídei christiánæ insígniter elúxit. Grassabátur per Oriéntem Ariánæ hæresis impíetas, multíque sanctíssimi Epíscopi e suis sédibus exuláre cogebántur; quos ille, præsértim sanctum Athanásium, humaníssime excépit, et constantíssime contra adversários deféndit. Tyriam et Antiochénam Synodum, ut Nicænam abolérent fidem, ab Ariánis coáctam, condemnávit, et Romæ duo Concília convocávit, in quibus éxulum Episcopórum querélas excépit, et innocéntiam declarávit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Constanti Augústo religiosíssimo príncipi, per Occidéntem imperánti, auctor fuit, ut Constántium fratrem Arianórum fautórem, in Oriénte regnántem, précibus et minis ad revocándum ab exílio Athanásium permovéret. Dolósam fídei fórmulam ab Eusebiánis Arii sectatóribus, in secúnda Synodo Antiochéna concéptam rejécit, et magnum Sardicénse Concílium ex Occidéntis, et Oriéntis Epíscopis indíxit, missísque Legátis, multa ibídem pro fide cathólica, et disciplína ecclesiástica restituénda utíliter constítuit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Præter hæc, Basílicas duas in Urbe exstrúxit, sacrísque pictúris exornávit, unam juxta forum Ro-

mánum, álteram in via Flamínia. Tria ædificávit cœmetéria, unum in eádem via Flamínia, álterum in via Aurélia, tértium in Portuénsi. Constítuit, ne sacérdos álibi quam apud júdicem ecclesiásticum, causam díceret; jussítque, ut ómnia ad rem ecclesiásticam spectántia, per protonotárium conficeréntur instruménta. Tribus ordinatiónibus mense Decémbri creávit Diáconos tres, Presbyteros decem et octo, Episcopos novem. Postquam Dei Ecclésiam sanctíssime rexísset annis quíndecim, ménsibus quinque, diébus septémdecim, prídie Idus Aprílis felíciter migrávit ad Dóminum, sepúltus in cœmetério Calepódii. Inde translátæ relíquiæ ad Ecclésiam sanctæ Maríæ Transtyberim ab ipso amplificátam, sub altári majóri honorífice recónditæ sunt.

℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi.

DIE XVII. APRILIS.

In Festo S. Aniceti, Papæ Mart.

Duplex.

Tempore Paschali.

Oratio. Deus, qui nos.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Nocturno Lectio iv. Anicétus, ut in Breviario. Lectio v. et vj. Sermo S. Augustíni, ut infra die xxx Maji.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 16.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis. Amen, amen dico vobis: quia plorábitis, et flébitis vos, mundus autem gaudébit. Et réliqua.

Homilia S. Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 78. *in Joann.*

Ut osténderet post tristítiam gáudium secutúrum, naturále addúcit exémplum. Múlier, cum parit, tristítiam habet: qua parábola in calamitátibus Prophétæ usi sunt; quasi dicat: dolóres capiétis, sed quales partus, qui lætítiæ causa sunt. Simul et resurrectiónem confírmat, índicans óbitum suum perínde esse, ac si ex útero matris in lucem pródeat, quasi dicat: nolíte admirári, si per hanc tristítiam ad óptima vos ducam: nam et mater in pariéndo: sic per tristítiam transit.

℟. Ego sum.

Lectio viij.

Significat autem hic et mystérium quoddam, quod mortis dolóres sólverit, et novum hóminem re-

generári fécerit. Neque dixit tantum tristítiam transitúram, sed magnitúdine lætítiæ succedénte, nihil ejus pénitus remansúrum. Ita erit sanctis. Atqui non proptérea gaudet múlier, quia venit homo in mundum, sed quod fílium péperit. Nam si id esset, nihil prohibéret, quin, quæ non páriunt, áliis pariéntibus gaudérent.

℟. Cándidi.

Lectio ix.

Qua ergo grátia sic inquit? quia ad hoc solum addúxit exémplum ut post brevem tristítiam perpétuum gáudium secutúrum, et se ad vitam transférri, et magnum malórum lucrum osténderet. Et non dixit, péperit fílium: sed quia venit homo in mundum, ubi suam significat resurrectiónem, et non morti illi, sed regno parturiéndum. Ideo non dixit, quia natus est fílius, sed homo. Et vos nunc quidem tristítiam habétis: íterum autem vidébo vos, et gaudébit cor vestrum: inde quod non ámplius moriétur, inquit, et gáudium vestrum nemo tollet a vobis.

Te Deum laudámus.

Extra Tempus Paschale Homilia de Communi ij. loco.

DIE XIX. APRILIS.

In Festo S. Leonis IX. Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Leo, hujus nóminis nonus, ex nóbili Francórum prosápia oriúndus, Dagsburgénsis Comes, ac Tulλénsis Episcopus, Bruno ántea dictus, ómnium Cardinálium suffrágiis, ac commúni fidélium gratulatióne ad sanctíssimam Petri Sedem evéctus est, et in ea sedit annis quinque, duóbus ménsibus, diébus octo. Vir omni virtútum génere, et sacra doctrína exímius: ut apostólicum hoc munus impléret, nullis labóribus, nullis súmptibus, nullis incómmodis pepércit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Germaniam, et Itáliam sæpius, Gálliam semel visitávit. Hábuit novem Concília, Rhemis, Mogúntiæ, Vercéllis, Papíæ, Romæ, ad restaurándos Christianórum mores. Multas lítteras ad Imperatóres, Reges, Patriárchas, Epíscopos, zelo, ac pietáte flagrántes scripsit. Legátos ad Imperatórem Constantinopolitánum, pro reductióne Græ-

córum semel, atque íterum misit. Berengárium hæréticum semel, iterúmque damnávit, et Michaélem Cerulárium Patriárcham insignem schismáticum, anathémate pérculit.
℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Dum Romæ ágeret, ter in hebdómada a sacrosáncta Ecclésiæ Lateranénsi ad Vaticánam, nudis pédibus, noctu, orans, et psallens pergébat. Príncipi Apostolórum décimam oblatiónum partem sibi de more competéntem, pontifício diplómate cessit. Patrimónium suum próprium in erectiónem monastérii impéndit: unde étiam quotánnis pecúnia submitterétur in sumptus rosæ áureæ, quam Románi Pontífices, antíquo, et solémni ritu benedícunt. In páuperes, et peregrínos effúsam liberalitátem exércuit. Sub leprósi forma, et hábitu, Christum aliquándo próprio lecto excépit. Dénique multis pro Ecclésia labóribus exantlátis, óbiit die décima nona Aprílis, anno millésimo quinquagésimo quarto, ante, et post mortem multis miráculis clarus, ac sepúltus est in Vaticáno. ℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi.

DIE XXIII. APRILIS.

In Festo B. Alexandri Sauli Ep. et Conf.

Duplex.

Omnia ut in fine Brev.

DIE XXVII. APRILIS.

In Festo S. Anastasii I Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da, quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Feria ij. et iv. Rogat. Fidélis sermo.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Anastasius Románus fílius Máximi, Sirício vita functo, Románæ Ecclésiæ est ordinátus Episcopus; quo eam præcláre regénte, de Oriéntis pártibus hæreticórum Origenistárum sæva tempéstas simplicitátem fídei quæ Apóstoli voce laudáta est, pollúere, et labefactáre conáta est. Sed vir ditíssimæ paupertátis, et apostólicæ solicitúdinis Anastásius, statim nóxium pérculit caput, et sibilántia hydræ ora compéscuit, latitantésque in fóveis suis hæréticos persecútus, suis in Occidénte lítteris damnávit, quod erat in Oriénte damnátum. Nec illi unquam cura défuit Evangélii fidem circa suos custodíre pópulos, partésque pópuli sui, per quæque spátia divérsa terrárum diffúsas, quantum

póterat, lítteris convenire, ne qua profánæ interpretatiónis orígo subréperet, quæ devótas ánimas immíssa sui calígine, labefactáret.
℟. Invéni David.

Lectio v.

Ad eum, atque Venérium Mediolanénsis Ecclésiæ Sacerdótem, Africána Synodus Epíscopum legátum destinávit, ut eídem Africánæ Ecclésiæ sacris minístris máxime indigénti subveniréetur, ne in divérsis pene emórtuis plébibus, (in quibus nec unus quidem diáconus, vel literátus reperiebátur) innumerábiles ánimæ perírent. Ad eósdem Africános Epíscopos epístolam misit Anastásius, patérnæ et fratérnæ charitátis solicitúdine et sinceritáte eos adhórtans: ut hæreticórum, et schismaticórum Donatistárum insídiis, et improbitátibus (quibus Africánam Ecclésiam Cathólicam vexábant) nullo modo dissimulárent. Hujus item sancti Pontíficis auctoritáte factum est, ut Donatístæ Epíscopi, seu quílibet clérici, quantum ad ecclesiástica offícia pertinéret, sic in cathólicam susciperéntur unitátem, quemádmodum expedíre viderétur iis, quorum salúti per eórum consulebátur offícium, vel exercéntem, vel omitténdum. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Constituit nullátenus transmarínum hóminem in clericátus honórem sine quinque Episcopórum chirógrapho suscipiéndum. Idémque sancívit, ut quotiescúmque sancta recitaréntur Evangélia, Sacerdótes non sedérent, sed curvi starent. Fecit in Urbe Basílicam Crescentiánam in regióne secúnda, via Mamertína. Duábus ordinatiónibus, mense Decémbri, creátis Presbyteris octo, Diáconis quinque, Epíscopis per divérsa loca decem, quiévit in pace, sepultúsque est in cœmetério suo ad Ursum Pileátum, sub Arcádio, et Honório, quem (ut sanctus Hierónymus scribit) diu Roma habére non méruit, ne orbis caput sub tali Epíscopo truncarétur: imo idcírco raptus est, atque translátus, ne semel latam senténtiam précibus suis fléctere conarétur: nam haud paulo post ejus óbitum, Roma a Gothis capta, atque díruta fuit.
℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi.

DIE VII. MAJI.

In Festo S. Benedicti II. Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da, quæsumus.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Benedictus, hujus nóminis secúndus, Románus génere, patre Joánne ortus, post Leónis Secúndi óbitum, ad munus apostólicum assúmptus est, anno Christi sexcentésimo octogésimo quarto, et suprémum christiánæ reipúblicæ clavum novem circiter menses ténuit, digníssimus certe, qui diútius tenéret; cum a primis pueritiæ annis se totum ecclesiásticis ministériis addixísset, ac sédulam divínis lítteris, et sacræ psalmódiæ óperam navásset.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Hic non uno dumtáxat nómine verum étiam cœléstis benedictiónis grátia, et sanctæ conversatiónis exémplo Benedíctus, mansuétus, mitis, et húmilis, insignis étiam patiéntiæ, et páuperum amantíssimus, in quos larga manu réditus Ecclésiæ profúdit. Ad restaurándam quoque ac exornándam Príncipis Apostolórum Basílicam, aliásque Urbis Ecclésias, ánimum, et manum applícuit, in quo multa aureórum míllia pie consúmpsit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Mirifico étiam conservándæ, et propagándæ religiónis zelo flagrávit. Macárium Patriárcham Antiochénum a sexta Synodo propter hæresim depósitum, ad saniórem mentem redúcere, summo stúdio laborávit. Scriptis étiam ad Epíscopos Hispániæ lítteris, eósdem mónuit, ut declarárent apértius, et sánius, quæ de voluntáte Dei, et tribus Christi substántiis ante scrípserant. Constantínus vero Imperátor tanto illum amóre, et honóre prosecútus est, ut et capíllos suórum filiórum, in signum observántiæ, illi obtúlerit. Sancto tandem fine quiévit, et sepúltus est in Vaticáno. ℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre. de Communi.

DIE XI. MAJI.

In Festo S. Alexandri I. Papæ Martyris.

Duplex.

Oratio. Infirmitátem.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Alexander Románus ex patre Alexándro de vico Caput Tauri, júvenis quidem ætáte, sed sanctitáte incomparábilis, et fide claríssimus, post Evarístum,

Sedem apostólicam obtínuit. In memóriam passiónis Christi, primus in Sacrifício Missæ áddidit: Qui prídie quam paterétur, usque ad ea verba: Hoc est Corpus meum. Instítuit, ut tantúmmodo panis, et vinum in mystério offerrétur, atque in consecratióne córporis, et sánguinis Dómini vinum aqua miscerétur, propter sánguinem, et aquam, quæ ex Jesu Christi látere profluxérunt. Idem decrévit, ut aqua benedícta sale admíxta, sacris précibus interpósitis, tam in templis, quam in cubículis ad fugándos dæmones perpétuo asservarétur. Cum autem esset christiánæ religiónis ferventíssimus prædicátor, dum vixit, mirum in modum in hoc díligens fuit, ut doctrína, vitæque exémplo, quoscúmque posset, ad veram Christi religiónem perdúceret.

℟. Lux perpétua.

Lectio v.

Cum ígitur multis Romæ, ut, abjuráta falsa religióne, veram fidem suscíperent, persuasísset, senatóres áliquot, et Hermétem Urbis Præféctum cum uxóre, fíliis, soróre, ac tota domo Jesu Christo péperit. Quam ob rem accusátus, quod Christiánus esset, ex príncipis edicto captus, et in cárcerem conjéctus, ibídem diu, quod a christiánæ fídei professióne recédere nollet, deténtus est. Cum autem vinctus tenerétur, púeri ministério, qui facem ardéntem præferébat, prodigióse intempéstæ noctis siléntio, e cárcere ad domum Quiríni Tribúni, ubi beátus Hermes Urbis Præféctus paulo ante captus in custódia servabátur, edúctus, primum fíliam ejus Balbínam ægram sanávit; deínde patrem Quirínum miráculo attónitum, et ad Christum tradúctum cum fília baptísmi lavácro ábluit. Hinc vero factum est, ut Quirínus iis ómnibus, quotquot pro fide Christi vinctos habébat, libertátem abeúndi concésserit. Erant inter illos Evéntius, et Theodúlus, qui sancto Alexándro adjúncti, exíre de cárcere noluérunt, sed Deo laudes persolvéntes, martyrii palmam constánter exspectárunt. ℟. In servis.

Lectio vj.

Ex his sanctus Alexánder primum ab Aureliáno júdice interrogátus de christiánæ religiónis mystériis, ea reveláre nóluit, ásserens sanctum esse, quod Aureliánus manifestári cupiébat, et non permítti a Christo, sanctum dari cánibus. Ob quæ verba, beátus Pón-

tifex in equuleum impósitus est, úngulis dilaniátus, atque lámpádibus admótis gravíssime ustus; cumque nullam ámplius vocem emítteret, interrogátus ab Aureliáno, cur tacéret, hoc dignum mártyre respónsum dedit: quia témpore oratiónis homo Christiánus cum Deo lóquitur. Depósito Alexándro, exhíbiti sunt Evéntius, et Theodúlus; quos cum Aureliánus in fide constántes invenísset, jussit Alexándrum, et Evéntium dorsum ad dorsum ligátos in ignem præcipitári, Theodúlum vero ibídem adstáre, ut quasi eórum pertérritus passióne, ad sacrificándum idólis consentíret. Cum autem Theodúlus sponte in flammas prosilíisset, et cum ipsis hymnos decantáret, ac Deo grátias ágeret, fecit ímpius Judex Alexándrum punctis creberrimis per ómnia membra perforári; quo fine vir sanctus martyrium suum glorióse complévit. Hujus corpus beáta Sevéra religiósa fémina sústulit, et cum córpore beáti Evéntii gládio consummáti, in uno eodémque sepúlchro pósuit via Nomentána in prædio suo; unde póstea ad Urbem translátum, in Ecclésia sanctæ Sabínæ recónditum fuit. ℟. Filiæ.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de Communi.

EADEM DIE XI.

In Festo S. Francisci de Hieronymo, Conf.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

DIE XIV. MAJI.

In Festo S. Paschalis I. Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da, quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PASCHALIS, hujus nóminis primus, bíduo post Stéphani Quinti óbitum vix exácto, commúnibus cleri suffrágiis, ad suprémum Sedis apostólicæ ápicem, invítus licet, et valde relúctans, anno Dómini nostri Jesu Christi octingentésimo décimo séptimo promótus est. Vir sane omnígena doctrína, sacra præsértim instructíssimus, vitæ sanctimónia insígnis, dicéndi facultáte claríssimus singulári dénique pietáte in Deum, et charitáte in próximum, ut exterióra bona, hílari semper ánimo, paupéribus erogábat, ita interióris ánimi opes, vigíliis, oratiónibus, et jejúniis vacans, accumulábat.
℟. Invéni David.

Lectio v.

A pueritia in Lateranénsis Ecclésiæ Patriarchío sub óculis Pontíficum educátus, ita in omni virtútum génere, lítteris, et disciplína ecclesiástica profécit, ut primum sacris ordínibus initiátus, mox ejus virtúte perspécta, a Leóne Tértio monastério sancti Stéphani præféctus fúerit; in quo, et súbditis sibi mónachis exémplo fuit, et peregrínos ad límina Apostolórum turmátim accedéntes ita excépit, ut ómnibus necessária suppeditáret, iísque Christum imitátus, abjécta étiam exhibéret ministéria: quibus pietátis, et charitátis offíciis digníssimus ómnium hábitus est, qui domínico gregi, et toti Ecclésiæ præésset. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Nihil porro in eo desiderátum est quod ad perféctam regíminis apostólici solicitúdinem pertinéret; Ecclésiæ Occidentális disciplínam, quæ sub eo máxime flóruit, intáctam servávit; Orientálem vero ab Imperatóre, et Patriárcha Iconómachis agitátam, lítteris, et legatióne recreávit; et Græcis Romam confugiéntibus, monastérium sanctæ Praxédis, amplíssimis réditibus a se instrúctum benigne concéssit. Multa étiam córpora Sanctórum ex cœmetériis, Pauli primi exémplo, ac præsértim sanctæ Cæcíliæ, ipsa monstránte, et reveľánte, in Urbem íntulit. Nova templa excitávit, restaurávit, et mirífice ornávit antíqua. Xenodóchia, et sacrárum vírginum cœnóbia, novo censu recreávit. Exstíncti demum incéndii miráculo claríssimus, migrávit ad Dóminum, octávo sui Pontificátus anno, et in Vaticána Basílica cónditus est. ℟. Iste est.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Comm., cum Lect. ix. S. Bonifacii, Martyris ut in Brev.

DIE XV. MAJI.

In Festo S. Isidori Agricolæ, Conf.

Duplex. Oratio.

Da nobis, quæsumus, miséricors Deus, beáto Isidóro Agrícola, Confessóre tuo, intercedénte, supérbe non sápere: sed ejus méritis et exémplis plácita tibi semper humilitáte deservíre. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Noct. Lectiones ut in fine Brev.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Ego sum vitis, de Comm. Mart. temp. Pasch. cum ℟℟. de Comm. Conf. non Pont.

DIE XVI. MAJI.

In Festo S. Joannis Nepomuceni, Martyris.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii, j. loco.

DIE XXI. MAJI.

In Festo S. Felicis a Cantalicio, Conf.

Semiduplex.

Omnia ut in fine Brev.

DIE XXIV. MAJI.

In Festo B. M. V. titulo Auxilium Christianorum.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Brev.

DIE XXVII. MAJI.

In Festo S. Joannis I. Papæ Martyris.

Duplex.

Oratio. Deus, qui nos.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Nocturno legitur Lectio ix. Breviarii divisa in tres partes, scilicet :

Lectio iv. Joánnes Etrúscus.

Lectio v. Sed illud majus miráculum.

Lectio vj. Quod iniquíssimo ánimo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Ego sum vitis vera. de Comm. ij. loco.

DIE XXVIII. MAJI.

In Festo S. Urbani I, P. M.

Duplex. Oratio.

Da, quæsumus, omnípotens Deus : ut qui beáti Urbáni, Mártyris tui atque Pontíficis, solémnia cólimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per Dñm.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Urbanus Románus, Alexándro Sevéro Imperatóre, doctrína et vitæ sanctitáte multos ad Christi fidem convértit : in illis Valeriánum, beátæ Cæcíliæ sponsum, et Tibúrtium Valeriáni fratrem, qui póstea martyrium forti ánimo subiérunt. Hic de bonis Ecclésiæ attribútis scripsit his verbis : Ipsæ res fidélium, quæ Dómino offerúntur, non debent in álios usus, quam ecclesiásticos, et Christianórum fratrum vel indigéntium convérti; quia vota sunt fidélium, et prétia peccatórum, ac patrimónia páuperum. Sedit annos sex, menses septem, dies quátuor : ac martyrio coronátus sepúltus est in cœmetério Prætextáti, octávo Kaléndas Júnii. Ordinatiónibus quinque hábitis mense Decémbri creávit Presbyteros novem, Diáconos quinque, Epíscopos per divérsa loca octo. ℟. Lux perpétua.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Lectio v.

De S. Cypriano, Serm. 12.

Sermonem éxigit tam grata, et religiósa solémni-

tas, qua passiónem beáti Mártyris Urbáni (vel N.) celebrámus. Tristis proculdúbio tunc Ecclésia fuit, non damno cadéntis, sed desidério recedéntis; semper cúpiens vidére præséntem tam bonum rectórem, atque doctórem. Sed quos afflixerat sollicitúdo certáminis, consoláta est coróna victóris. Et nunc non solum sine ulla tristítia, verum étiam cum ingénti lætítia, cuncta quæ tunc gesta sunt, legéndo recólimus; diéque isto gaudére nobis concéssum est, non timére. Neque enim formidámus terribíliter veniéntem, sed expectámus hiláriter redeúntem.

℟. In servis suis.

Lectio vj.

Vicina córporis morte, non moriebátur in ánimo pastóris vigilántia pastorális, et cura tuéndi domínici gregis, usque ad extrémum vitæ hujus diem, mente sóbria tenebátur. Nec excutiébat ab ánimo diligéntiam fidelíssimi dispensatóris manus jam próxima cruénti carníficis. Ita se mártyrem cogitábat futúrum, ut esse non oblivisceréтur Episcopum: magis curans, quam rationem pastórum príncipi de commissis sibi óvibus rédderet, quam quid infidéli procónsuli de fide própria respondéret. Amábat quippe eum, qui Petro díxerat: Amas me? pasce oves meas. Et pascébat oves ejus, pro quibus sánguinem fúndere, illum ímitans præparábat?

℟. Fíliæ Jerúsalem.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de Communi.

DIE XXIX. MAJI.

In Festo S. Bonifacii IV. Papæ Conf.

Duplex.

In Hymn. Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio. Da, quæsumus.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Bonifacius, hujus nóminis quartus, Joánnis fílius, Valériæ Marsórum natus, ex mónacho sancti Sebastiáni extra Urbem, et Presbytero Cardináli, sub Imperatóre Phoca, ad Pontificátum assúmptus est, et consecrátus die domínico, quinto Kaléndas Septémbris, anno Dómini sexcentésimo séptimo, sedítque annos sex, menses octo, dies trédecim, duábus ordinatiónibus peráctis, mense Decémbri, in quibus Epíscopos vigínti quinque, Diáconos octo creávit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

STATIM patérnam domum in monastérium eréxit, et fundos suos in monachórum usum eídem monastério adscrípsit : sed ut longe majóri benefício hujus institúti hómines sibi obstríngeret, convocátis ad Synodum Itáliæ Epíscopis, sanctis légibus labéntem monachórum disciplínam restítuit. Mellítus Londinénsis Epíscopus, qui Romam vénerat, de rebus Anglicis Christi Vicárium consultúrus, Synodo intérfuit, illiúsque decréta, cum lítteris Bonifácii in Británniam tulit.
℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

AB Imperatóre Phoca sanctíssimus Póntifex nóbile Romæ delúbrum, Pántheon scílicet; obtínuit; Christiáno ritu consecrátum in Ecclésiam Deíparæ Vírgini, et sanctis Martyribus dicátam mutávit; ad majórem sanctitátem conciliándam, incredíbilem sacrárum Reliquiárum vim, ex divérsis arenáriis edúctam, inférri, et juxta príncipem aram condi curávit. Dénique sub Herálio virtúte, ac méritis clarus, obdormívit in Dómino octávo Kaléndas Június, sepultúsque est in Vaticáno. ℟. Iste est.
In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi.

DIE XXX. MAJI.

In Festo S. Felicis I., Papæ Mart.

Duplex.

Oratio. Infirmitátem.
In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.
In secundo Nocturno.
Lectio iv. Felix Románus, ut in Breviario.
Sermo S. Augustíni, Episc.

Lectio v.

De verbis Dom. 50.

PASTOR bonus Christus. Quid Petrus? Nonne bonus pastor? Nonne et ipse ánimam suam pro óvibus pósuit? Quid Paulus? Quid céteri Apóstoli? Quid eórum témpora consequéntes beáti Epíscopi mártyres? Quid étiam iste sanctus Felix? (vel N.) Nonne omnes pastóres boni, non mercenárii, de quibus dícitur: Amen dico vobis, percepérunt mercédem suam? Omnes ergo illi pastóres boni, non solum, quia sánguinem fudérunt, sed quia pro óvibus fudérunt. Non enim fudérunt elatióne, sed charitáte. ℟. In servis suis.

Lectio vj.

NAM et apud hæréticos, qui propter iniquitátes, et erróres suos áliquid molestiárum perpéssi fuérunt, nómine martyrii se jactant: ut hoc pállio dealbáti fací-

lius furéntur, quia lupi sunt. Si autem vultis scire, in quo número habéndi sunt, pastórem bonum Paulum Apóstolum audíte: quóniam non omnes, qui córpora sua in passióne étiam ignibus tradunt, æstimándi sunt sánguinem fudísse pro óvibus, sed pótius contra oves. Si distribúero, inquit, ómnia mea paupéribus, et tradídero corpus meum, ut árdeam: jam ipsi sunt: sed vide quid séquitur: charitátem autem non hábeam, nihil mihi prodest. Ecce venítur ad passiónem, ecce venítur et ad sánguinis effusiónem, venítur et ad córporum incensiónem: et tamen nihil prodest, quia cháritas deest. Adde charitátem, prosunt ómnia; détrahe charitátem, nihil prosunt cétera.

℟. Fíliæ Jerúsalem.

In iij. Nocturno Hom. in Evang. Ego sum vitis vera, de Comm. Mart. temp. Pasch.

DIE XXXI. MAJI.

In Festo S. Angelæ Mericiæ, Virg.

Duplex.

Omnia ut in fine Brev.

DIE I. JUNII.

In Festo S. Eleutherii, Papæ Mart.

Duplex.

Oratio. Infirmitátem.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Eleutherius, natióne Græcus, Abúndio patre natus Nicópoli, Epíri óppido, ex Presbytero sanctæ Románæ Ecclésiæ, post Sotéris mortem, totíus cleri suffrágiis, Románus Póntifex renuntiátus est, Marco Aurélio Imperatóre Augústo, anno Dómini centésimo septuagésimo nono. Quo múnere egrégie et summa cum laude functus est annos quíndecim, dies vigínti tres: tribus ordinatiónibus mense Decémbri factis, creatísque Presbyteris duódecim, Diáconis octo, Epíscopis per divérsa loca quíndecim.

℟. Lux perpétua.

Lectio v.

Ab Ecclésia Lugdunénsi per litteras, de nonnúllis quæstiónibus consúltus, Irenæum virum doctíssimum litterárum latórem humániter excépit, eíque apostólicas traditiónes, quas Romána Ecclésia illibátas serváverat, apéruit. Superstitiósas Montanistárum xerophágias damnávit: óptimas leges pro recta judiciórum ecclesiasticórum forma præscrípsit; Marciónem, et Valentínum sæpius relápsos, ab Ecclésia pénitus ejécit.

℟. In servis suis.

Lectio vj.

CUM summa pace Ecclésia fruerétur, multos étiam ex optimátibus ad Christi fidem Romæ convértit. A Lúcio Britannórum rege lítteras per legátos accépit, divíni verbi minístros postulánte; ad quem Fugátium, et Damiánum Románæ Ecclésiæ Presbyteros misit, a quibus rex ipse cum tota família, et súbditi fere omnes sacro lavácro regeneráti fuére. His demum, aliísque pro divíno cultu peráctis, sancto fine quiévit, sub Imperatóre Cómmodo, quinto Kaléndas Júnii, sepúltus in Vaticáno. ℟. Fíliæ Jerúsalem.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de Communi.

DIE II. JUNII.

In Festo S. Eugenii I. Papæ Conf.

Duplex.

In Hymn. Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio. Da, quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BEATO Martíno, hujus nóminis primo, tyránnica hærétici Imperatóris senténtia Chersónam relegáto, Theodóro Exárcho instánte, Eugénius pátria Románus, qui fere a cunábulis sacro clericórum órdini se addíxerat, abséntis Pontíficis vices gessit, ne Románæ Ecclésiæ administrátio cessásse omníno viderétur; sed hac revéra potestáte modéste uti visús est, cum probe sciret, Martíno vivénte, se legítimum Pontíficem non esse, sed illíus dumtáxat quasi vices geréntem.
℟. Invéni David.

Lectio v.

UBI vero prædíctus Christi martyr, ærúmnis, et inédia conféctus, ad beátam vitam migravísset, in cáthedra Petri, clero consentiénte, ut legítimus Petri succéssor sedit, et in illo apostólici ministérii cúlmine talem se gessit, qualem suprémi múneris ei créditi dígnitas, et ómnium Christi fidélium, ejus curæ commissórum salus, et utílitas postulábant; mitis enim fuit, benígnus, et mansuétus; et quod caput est, vitæ sanctimónia illústris.
℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

SINGULAREM cleri curam hábuit, quem patérno semper amóre, et multis benefíciis prosecútus est. In egénos tamen mirábilis ejus beneficéntia enítuit, quibus réditus Ecclésiæ vivens, et móriens liberáli manu ero-

gávit, appríme ratus, Ecclésiæ opes ad nobilióres usus applicári non posse, et ex mánibus indigéntium ad æternitátis ærárium, cum incredíbili spirituális usúræ lucro, recta tradúci. Transáctis demum duóbus annis, et novem fere ménsibus, sancto fine quiévit, anno Christi sexcentésimo quinquagésimo quinto, et ejus corpus in Basílica sancti Petri recónditum fuit.

℟. Iste est.

In iij. Nocturno, Homilia in Evang. Homo péregre, de Comm., cum Lect. ix. SS. MM. ut in Brev.

DIE V. JUNII.

In Festo S. Ferdinandi Tertii, Castellæ et Legionis Regis, Conf.

Semiduplex.

Omnia ut in fine Breviarii ad diem xxx. Maji.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus

¶ Officium SS. Sacramenti et Officium Immac. Concept. B. M. V. per annum habentur in fine Breviarii.

KALENDARIUM.

FEBRUARIUS.

Fer. vj. post Dñicam j. Quadrag. Lanceæ et Clavorum D. N. J. C. Duplex majus.
Feria vj. post Dñicam ij. Quadrag. SS. Sindonis D. N. J. C. Duplex majus.
Feria vj post Dñicam iij. Quadrag. SS. V. Plagarum D. N. J. C. Duplex majus.
Feria vj. post Dom. iv. Quadrag. Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C. Duplex majus.
vj. S. Hyacinthæ de Mariscottis, virg. Duplex.
ix. S. Zosimi, papæ conf. Duplex.
xj. S. Antheri, papæ martyris. Duplex.
xij. S. Telesphori, papæ martyris. Duplex.
xij. S. Gregorii II., papæ conf. Duplex.
xiij. S. Catharinæ de Ricciis, virginis. Duplex.
xiv. S. Agathonis, papæ conf. Duplex.
xvj. B. Gregorii X., papæ conf. Duplex.
xvij. S. Hygini, papæ martyris Duplex.
xxv. S. Felicis III., papæ conf. Duplex.
xxvj. S. Margaritæ de Cortona. Semiduplex.

MARTIUS.

ij. S. Simplicii, papæ conf. Duplex.
iv. S. Lucii I., papæ martyris. Duplex.
xv. S. Zachariæ papæ conf. Duplex.
xviij. S. Gabrielis archangeli. Duplex majus.
xvij. S. Catharinæ Fliscæ Adurnæ viduæ. Duplex.
xxviij. S. Xysti III. papæ conf. Duplex.

APRILIS.

Dom. iij. post Pascha. Patrocinii S. Joseph conf. Duplex ij. classis.

vj. S. Xysti I. papæ martyris. Duplex.
vij. S. Cœlestini papæ conf. Duplex.
xij. S. Julii I. papæ conf. Duplex.
xvij. S. Aniceti papæ martyris. Duplex.
xix. S. Leonis IX. papæ conf. Duplex.
xxiij. B. Alexandri Sauli episc. conf. Duplex.
xxvij. S. Anastasii I. papæ conf. Duplex.

MAJUS.

vij. S. Benedicti II. papæ conf. Duplex.
xj. S. Alexandri I. papæ mart. Duplex.
xj. S. Francisci de Hieronymo conf. Duplex.
xiv. S. Paschalis I. papæ conf. Duplex.
xv. S. Isidori Agricolæ conf. Duplex.
xvj. S. Joannis Nepomuceni mart. Duplex.
xxj. S. Felicis a Cantalicio, conf. Semid.
xxiv. B. M. V. titulo Auxilium Christianorum. Dup. maj.
xxvij. S. Joannis I. papæ mart. Duplex.
xxviij. S. Urbani I. papæ mart. Duplex.
xxix. S. Bonifacii IV., papæ conf. Duplex.
xxx. S. Felicis I. papæ mart. Duplex.
xxxj. S. Angelæ Mericiæ virg. Duplex.

JUNIUS.

j. S. Eleutherii, papæ mart. Duplex.
ij. S. Eugenii I. papæ conf. Duplex.
v. S. Ferdinandi regis conf. Semiduplex

Mechliniæ, H. Dessain. — MDCCCLXIV.

DOMINICA III. POST PASCHA.

IN FESTO

SS. FAMILIÆ, JESU, MARIÆ, JOSEPH.

Duplex ij. Classis.

Ad Vesperas, Añæ de Laud. Psalmi et reliq. hic non propria, ut in Festis B. M. V. per annum.

Capitulum. *Gal.* 4.

FRATRES, Quanto témpore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium: sed sub tutóribus et actóribus est, usque ad præfinítum tempus a patre.

Hymnus.

O par ingénito, Christe, Deus Patri,
Infans! quem téneris, cónjuge cum sacro,
Mulcet Virgo Parens et colit ósculis,
Da cunas prope sístere.

Hic diræ méditans supplícium crucis,
Fletu nostra tuo crímina díluis,
Vagítu mísero flectis et æthera:
Pœnas éxcipis ínnocens.

Libas purpúreum, córpore, Sánguinem
Excíso, Sólymæ fata præóccupas;
Natalíque solo non putet éjici;
Sic ægros, médicus, pias.

Tu, Mater, pénetrans grande sacrárium,
Quid vindex scélerum, quid Deus éxigat,
Alta mente vides, jamque tuum ferox

Pectus láncea vúlnerat.
Quo te cumque, senex, jussa ferant Dei,
Sponsam cum púero, nec mora, dírigis;
Alto tuque mones, Christe, siléntio,
Quid natos decet in patres.
Insúdas óperi, pauper et índigus,
Templo qui próceres, Sermo Patris, doces;
Tot secréta tegis fronte modéstiæ,
Quæsítor, licet árbiter.
Per Christum Púerum, máxima laus Patri:
Per Matrem, próprio máxima Fílio:
Per Sponsum, tibi laus máxima, Spíritus:
Per Tres, glória sit Tribus. Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

Ad Magnificat, Ant. Joseph, Fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est; páriet autem fílium, et vocábis nomen ejus Jesum, allelúia.

Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, per sanctíssimam Famíliam, Jesu, Maríæ, Joseph, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut in qua vitæ Auctórem nobis símilem foris agnóvimus, per eam intus reformári mereámur. Per eúmdem.

Comm. Dom.

Ad Complet. et Horas. Glória tibi, Dómine, qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum, Invitat. Allelúia, Jesum Angelórum Dóminum, paréntibus súbditum, Veníte, adorémus, allelúia. Ps. Veníte.

Hymnus.

Natum piándo crímini
Missúrus in terras, Deus,
Natóque Matrem Vírginem,
Sponsúmque Matri próvidet.
Hæc illa mortális Trias
Adúmbrat ætérnam, piis
Et æmulans honóribus,
Sancta refert concórdia.
Edícta Regis éxeunt:
Tunc, summe rerum Cónditor,
Migras, paréntum nómine,

Censéndus instar súbditi.

Sub noctis incleméntia,
Rigénte, Natum, frígore,
Stringit puélla fásciis;
Joseph adórat Príncipem.

Præsépe, quem tu cóntines!
Lux fulget: ales gáudia
Labens Olympo núntiat:
Et pastor, et currit Magus.

Illic paréntes éxcubant:
Quid non, tacéndo, férvidis
Intus sonant afféctibus!
Quali minístrant órdine!

Legále dum cultrum ferens,
Ultro profúndis Sánguinem,
Jesum vocant, mox víctimam
In templa rite déferunt.

Ægypte, servas hóspites,
Reddísque, dum Cœlum monet:
Quos, Christe, præsens róboras,
Non sors acérba cóncutit.

Sit laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus,
Quem Christus afflábat Puer
Simul Deus, paréntibus. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. María péperit Fílium suum primogénitum, et pannis eum invólvit, et reclinávit in præsépio, allelúia.

℣. Puer natus est nobis, allelúia. ℟. Et fílius datus est nobis, allelúia.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 7.

Et adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo domus David: Numquid parum vobis est moléstos esse homínibus, quia molésti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, et páriet Fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in no-

bis. * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiæ et veritátis, allelúia, allelúia. ℣. Quotquot autem recepérunt eum, dedit eis potestátem fílios Dei fíeri. Et vídimus.

Lectio ij. *Cap.* 11.

Et egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini, spíritus sapiéntiæ et intelléctus, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiæ et pietátis, et replébit eum spíritus timóris Dómini. Non secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secúndum audítum áurium árguet: sed judicábit in justítia páuperes, et árguet in æquitáte pro mansuétis terræ, et percútiet terram virga oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph Ave María, grátia plena: Dóminus tecum: ecce concípies, et páries Deum páriter et hóminem. *Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres, allelúia. ℣. Páries quidem fílium, et virginitátis non patiéris detriméntum: efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut benedícta dicáris inter omnes.

Lectio iij. *Cap.* 62.

Propter Sion non tacébo, et propter Jerúsalem non quiéscam, donec egrediátur ut splendor justus ejus, et salvátor ejus ut lampas accendátur. Et vidébunt Gentes justum tuum, et cuncti reges ínclytum tuum: et vocábitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominábit. Et eris coróna glóriæ in manu Dómini, et diadéma regni in manu Dei tui. Non vocáberis ultra Derelícta: et terra tua non vocábitur ámplius Desoláta: sed vocáberis Volúntas mea in ea, et terra tua Inhabitáta, quia complácuit Dómino in te: et terra tua in-

habitábitur. Habitábit enim júvenis cum vírgine, et habitábunt in te fílii tui. Et gaudébit sponsus super sponsam, et gaudébit super te Deus tuus. Super muros tuos Jerúsalem constítui custódes, tota die et tota nocte in perpétuum non tacébunt.

℟. Cum esset desponsáta Mater Jesu, María, Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. * Joseph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam: * Quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est, allelúia, allelúia. ℣. Páriet autem fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. Joseph. Glória Patri. Quod enim in ea natum.

In secundo Nocturno.

Aña. Postquam compléti sunt dies purgatiónis Maríæ, tulérunt Jesum in Jerúsalem paréntes ejus, ut sísterent eum Dómino, allelúia.

℣. Ave María, grátia plena, allelúia. ℟. Dóminus tecum, allelúia.

Sermo sancti Bernárdi, Abbátis.

Lectio iv.

Homil. 1. in Laud. Virg. Matris.

Quæ est hæc virgo tam venerábilis, ut salutétur ab Angelo, tam húmilis, ut desponsáta sit fabro? Pulchra permíxtio virginitátis et humilitátis: nec mediócriter placet Deo illa ánima, in qua et humílitas comméndat virginitátem, et virgínitas exórnat humilitátem. Sed quanta putas veneratióne digna est, in qua humilitátem exáltat fœcúnditas, et partus cónsecrat virginitátem? Audis vírginem, audis húmilem. Si ígitur virginitátem in María non potes nisi mirári, stude humilitátem imitári, et súfficit tibi. Quod si et virgo et húmilis es: quisquis es, magnus es. Est tamen áliquid quod miréris in María, scilicet, cum virginitáte fœcúnditas.

℟. Quem vidístis pastóres? dícite, annuntiáte nobis in terris quis appáruit. * Natum vídimus, et choros Angelórum

collaudántes Dóminum, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Dícite quidnam vidístis, et annuntiáte Christi nativitátem. Natum vídimus.

Lectio v.

A sæculo enim non est audítum, ut áliqua simul mater esset et virgo. Quod si et cujus mater atténdas, quo te tua super ejus mirábili celsitúdine ducet admirátio? Nonne ad hoc ut te vídeas nec satis posse mirári? Nonne tuo, imo veritátis judício, illa quæ Deum hábuit Fílium, super omnes étiam choros exaltábitur Angelórum? Annon Deum et Dóminum Angelórum María suum audácter appéllat Fílium, dicens: Fili, quid fecísti nobis sic? Quis hoc áudeat Angelórum? Súfficit eis, et pro magno habent, quod cum sint spíritus ex conditióne, ex grátia facti sunt, et vocáti Angeli, testánte David: Qui facit, inquit, Angelos suos spíritus. María vero matrem se agnóscens, majestátem illam, cui illi cum reveréntia sérviunt, cum fidúcia suum núncupat Fílium. Nec dedignátur nuncupári Deus, quod esse dignátus est. Nam paulo post subdit Evangelísta: Et erat, ínquiens, súbditus illis. Quis? quibus? Deus, homínibus: Deus, inquam, cui Angeli súbditi sunt, cui principátus et potestátes obédiunt, súbditus erat Maríæ, nec tantum Maríæ, sed étiam Joseph propter Maríam.

℟. Congratulámini mihi, omnes qui dilígitis Dóminum: * Quia cum essem párvula, plácui Altíssimo, et de meis viscéribus génui Deum et hóminem, allelúia. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Quia cum.

Lectio vj.

Homil. 2. unde supra.

Et ipse Jesus erat incípiens quasi annórum trigínta, ut putabátur, fílius Joseph. Nec vir ergo matris, nec fílii pater éxtitit, quamvis certa (ut dictum est) et necessária dispensatióne utrúmque ad tempus et

appellátus sit et putátus. Cónjice tamen ex hac appellatióne, qua (licet dispensatória) méruit honorári a Deo, ut pater Dei et dictus et créditus sit: cónjice et ex próprio vocábulo, quod augméntum non dúbites interpretári, quis et qualis homo fúerit iste Joseph. Simul et meménto magni illíus quondam Patriárchæ vénditi in Ægypto, et scito, ipsíus istum non solum vocábulum fuísse sortítum, sed et castimóniam adéptum, innocéntiam assecútum et grátiam. Non est dúbium, quin bonus et fidélis homo fúerit iste Joseph, Mater cui desponsáta est Salvatóris. Fidélis, inquam, servus et prudens, quem constítuit Dóminus suæ Matris solátium, suæ carnis nutrítium, solum dénique in terris magni consílii coadjutórem fidelíssimum.

℟. Fidélis servus et prudens, * Quem constítuit Dóminus suæ Matris solátium, suæ carnis nutrítium, et solum in terris magni consílii coadjutórem fidelíssimum, allelúia, allelúia. ℣. Benedictiónem ómnium Géntium dedit illi Dóminus, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Quem constítuit Dóminus suæ Matris solátium. Glória Patri. Quem constítuit Dóminus suæ Matris solátium.

In tertio Nocturno.

Añ. Ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe Púerum et Matrem ejus, et fuge in Ægyptum, allelúia.

℣. Constítuit eum Dóminum domus suæ, allelúia. ℟. Et príncipem omnis possessiónis suæ, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 2.

In illo témpore: Ut perfecérunt (paréntes Jesu) ómnia secúndum legem Dómini, revérsi sunt in Galilæam, in civitátem suam Názareth. Puer autem crescébat, et confortabátur, plenus sapiéntia: et grátia Dei erat in illo. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Cap. 2. in Luc.

Duæ sunt in Christo generatiónes : una est patérna, matérna áltera : patérna illa divínior, matérna vero quæ in nostrum labórem usúmque descéndit. Et ídeo quæ supra ætátem, supra consuetúdinem fiunt, non humánis assignánda virtútibus, sed divínis referénda sunt potestátibus. Alibi eum ad ministérium Mater impéllit, hic Mater argúitur, quia adhuc quæ humána sunt, éxigat. Sed cum hic duódecim describátur annórum, illic discípulos habére dicátur; vides Matrem didicísse a Fílio, ne exígeret a validióre ministérium, quæ stupébat in junióre miráculum.

℟. Benedíctus qui venit in nómine Dómini: Deus Dóminus et illúxit nobis. * Allelúia, allelúia. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus : exultémus, et lætémur in ea. Allelúia, allelúia. Benedíctio. Divínum auxílium.

Lectio viij.

Et venit Názareth, et erat súbditus illis. Quid enim magíster virtútis, nisi offícium pietátis impléret? Et mirámur si Patri defert, qui súbditur Matri? Non útique infirmitátis, sed pietátis ista subjéctio est : attóllat licet sævis emíssus látebris cóluber perfídiæ caput, et serpentínis évomat venéna pectóribus. Cum dicit se Fílius missum, majórem hæréticus appéllet Patrem, ut imperféctum Fílium dicat, qui potest habére majórem, ut aliénis auxíliis ásserat eum qui míttitur, indigére, numquid et humáno egébat auxílio, ut matérno servíret império?

℟. Ascéndit Joseph a Galilæa, de civitáte Názareth, in Judæam, in civitátem David, quæ vocátur Béthlehem : * Eo quod esset de domo et família David, allelúia. ℣. Ut profiterétur cum María desponsáta sibi uxóre. Eo quod. Glória Patri. Eo quod esset.

Lect. ix. legitur de

Hom. Dom. iij. post Pascha.

AD LAUDES,
et per Horas. Añæ.

1. O admirábile commércium! * Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est, et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem, allelúia. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis de Dñica.

2. Ante lucíferum * génitus et ante sæcula, Dóminus Salvátor noster in forma servi appáruit, allelúia.

3. Ecce María * génuit nobis Salvatórem, quem Joánnes videns, exclamávit dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúia.

4. Benedícite Dóminum, omnes Angeli ejus, minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus, allelúia, allelúia.

5. Joseph * fidélis et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam, allelúia.

Capitulum. *Gal.* 4.

Fratres, Quanto témpore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium: sed sub tutóribus, et actóribus est, usque ad præfinítum tempus a patre.

Hymnus.

Verbum, virgíneo te génitum sinu,
Te, Christi, cánimus,
Virgo puérpera,
Te, Jósephe, sacram progéniem regens,
Cujus díceris et pater.

Regnátor, rútilo lapsus ab æthere,
Tranquíllus súperis quæ penetrálibus,
Pacis regna tenet, cóndere tum venit,
Imis, quas hábitat, plagis.

Fortunáta domus, quam Deus íncolit,
Ac cœléstis amor, fons quoque lúminis,
Quam nullis ágitat cæcus amor malis,
Nec discórdia dívidit!

Simplex paupéries hanc décorat domum;
His et delíciæ fínibus éxulant:
Illic tota Deo glória pérfrui,
Mundum spérnere, déspici.

O vos, castra Dei, quo celer ádvolat
Cohors alígerum, láudibus æmulis,
Circum tecta sonans nútibus óbsequens!
O cœlo domus áltior!
Non te servítio, légifer, éximis,
Non divína negas membra labóribus,
Astrorúmque faber sis licet, Artifex
Lignis vílibus íncubas.
Sacris verba Dei Vátibus édita
Exércent ánimos, cándida véritas,
Imples, Christe; jubar nube, paréntibus,
Excússa, patet óbvium.
Quæ virtus rádiat! quæ sapiéntia!
Qualis mellífluis grátia vócibus!
Quæ morum grávitas! quam venerábiles
Progréssus hóminis Dei!
Per Christum Púerum máxima laus Patri:
Per Matrem, próprio máxima Fílio:
Per Sponsum, tibi laus máxima, Spíritus:
Per Tres, glória sit Tribus. Amen.

℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúia. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúia.

Ad Benedictus, Ant. Puer Jesus crescébat et confortabátur, plenus sapiéntia, et grátia Dei erat in illo, et erat súbditus illis, allelúia.

Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, per sanctíssimam Famíliam, Jesu, Maríæ, Joseph, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut in qua vitæ Auctórem nobis símilem foris agnóvimus, per eam intus reformári mereámur. Per eúmdem.

Et fit Commemoratio Dominicæ iij. post Pascha.

Ad Primam in ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam.

Ant. Ante lucíferum.

Capit. Fratres, Quanto, ut supra in Laudibus.

℟. br. Speciósus forma præ fíliis hóminum. * Allelúia, allelúia. Speciósus. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. Allelúia, allelúia. Gló·

ria Patri. Speciósus. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

Ad Sextam.

Aña. Ecce María.

Capitulum. *Gal.* 4.

At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex mulíere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. br. Benedícta tu in muliéribus. * Allelúia, allelúia. Benedícta. ℣. Et benedíctus fructus ventris tui. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Benedícta. ℣. Post partum Virgo invioláta permansísti, allelúia. ℟. Dei Génitrix, intercéde pro nobis, allelúia.

Ad Nonam.

Aña. Joseph.

Capitulum. *Gal.* 4.

Quoniam autem estis fílii, misit Deus Spíritum Fílii sui in corda vestra, clamántem: Abba, Pater. Itaque jam non est servus, sed fílius. Quod si fílius: et hæres per Deum.

℟. br. Constítuit eum Dóminum domus suæ. Allelúia, allelúia. Constítuit. ℣. Et príncipem omnis possessiónis suæ. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Constítuit. ℣. Glória et divítiæ in domo ejus, allelúia. ℟. Et justítia ejus manet in sæculum sæculi, allelúia.

In ij. Vesperis omnia ut in primis, præter sequentia.

℣. Adorábunt in conspéctu ejus, allelúia. ℟. Univérsæ famíliæ Géntium, allelúia.

Ad Magnificat, Aña. Propter nímiam charitátem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit factum ex mulíere: ut in ipso benediceréntur omnes famíliæ terræ, et adoptiónem filiórum reciperémus, allelúia, allelúia.

Et fit Commemoratio Dominicæ iij. post Pascha.

Mechliniæ, sumpt. et typis H. Dessain, succ. P. J. Hanicq.
MDCCCLVII.

